Fazekas Béla

Erustümves

Kolozsvár, Malom u. 8.

Nemesfévk 1941.

198. l.

832

832. Paolo Caliari il Veronese után.

A mester sz. Veronában 1528-ban. † Velenczében 1588-ban.

Jézus és a bűnbánó Magdolna. (Luk. 7. r. 47—49.)

Jézus Simon farizeus házában terített asztalnál balra fordultan ül és a lábait sürű könnyekkel áztató, drága kenettel öntöző és hajával törölgető Magdolnának ezt mondja: »Megbocsáttatnak bűneid.« Balról három farizeus van. Közülök egy, ki középütt foglalt helyet, az asztalra támaszkodva nézi Magdolnát, kettő pedig Jézus szavainak hallatára egyszerre össznéz és kezeikkel meglepetést elárulo mozdulatot téve kérdezi: »Kicsoda ez, a ki még a bűnöket is megbocsátja?« A háttérben, honnan szolga közeledik étellel, egy férfi és egy nő beszélget. A nyilásokon át a szabadba nyerünk kilátást, hol fák díszlenek. Másolat a XVII—XVIII. századból.

I
384

Ø Fazekas Berta

1920/21

Ferkèpzomfoiskevk

80. l.

szentendre, művelődési ház, július 22– augusztus 4

balogh csaba

fazakas csilla

irsai zsolt

ks. pál szabolcs

sándor jános

veress erzsébet

KONCSEPT (RÓZSA)

megnyitja novotny tihamér július 22-én, 18 órakor

Farekas Gilla

FAZEKAS CSILLA

ÚJ MŰVÉSZET

2000/szept.

P-9765

8.o.

ó véleményem a végén nem változott,
lönösen jól hatnak a versek, a
tökéletesen egységes.
nöm, hogy megküldted. Kár azonban,
ni]i. [lik] az előzetes átnézetéstelmulasz-
nébe is, van vasut, posta - bár
marább elérhetsz rajtuk, mint ha
ibolhá sz tam volna azt a néhány
en maradt. Legjobban fáj, ami
ztett háboru" 2 - mely ezt a nekem
verset elékteleniti. De kár! Annak
ztünk róla, valamit kisütöttem,
most elfeledtem, mi volt - csak
oru", vagy "ráborul", "borul",
dott volna ki a rimje. Nyolc

Fazekas Demeter fazekas M. [illegible]

1584-ben jelenik meg a miskolci vá-
rosi tanács előtt.

Voit P.. Magyar kerami katörténeti
tanulmányok. I. hűvtört. Ért. 1954 1 sz.
120

Damianus Fazokas MDK

1518-ban szó esik/kolozsmonostor környékén / lévő szőllőjéről .

263.o.

Entz Géza:Művészek és mesterek az erdélyi gótikában.

KelemenEml. 249-264.o.

Demetrius Fazokas MDK

Kolozsmonostoron az apát adózói között
1457-ben 40 kézmüves közt szerepel a neve.

263.o.

Entz Géza:Müvészek és mesterek az erdélyi gótikában.

KelemenEml. 249-264.o.

Fazekas Dezső

Müvészi felvételen megrakott szénás szekér pihenő ökrökkel. Fiatal parasztasszony adogatja a szénát a boglya tetején rakodó férfinek.
Repr.

Élet, Bp. 1915. juli. 18. VII. évf.
29. sz. 691. lap.

Fazekas Emericus, MDK

Az 1453-i kolozsvári adójegyzék emliti.

258.o.

Entz Géza: Müvészek és mesterek az erdélyi gótikában.

KelemenEml. 249-264.o.

~~Pauluskmenshtor, xasktalos~~

FAZAKAS CSILLA

SOCIETY MAMY TÁRSASÁG

PINCE GALÉRIA

SZÉLÁRAMLÁT

1999. április 30, 19 h

Megtekinthető: szerdán, pénteken és szombaton,
15 és 19 óra között,
1999. május 23-ig

1071 Budapest, Damjanich u. 39.
Lejárat a Murányi utcából
Információ: 306 1587, 342 5839

Külön köszönet Mester Gábornak
Pápai Elek Termax RT-nek

Az egyesület támogatói: Magyar Országgyűlés, Nemzeti Kulturális Alapprogram
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány,
Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága, Erzsébetváros Önkormányzata

SÁNDOR JÁNOS

BUDAPEST 502.
2. 4. 99
AL-I/368

MAGYARORSZÁG
≈024
FORINT

Ny Művészet

Bp.

Báthori u. 10

1054

Fazekas Endre

magyar származású művész, Cartan-Rose Institute of Fine Arts, 86-19 150 th Street /35/ Jamaica /Advertising Design/, New York City, N.Y. USA.

International Directory of Arts, Berlin I. 1965/66 8 kötetes adattár

Endre, Fazekas

Működik: USA, New York City (New York): Catan-Rose Institute of Fine Arts, 86-19 150th Street (35), Jamaica ; (Advertising Design)

International Directory of Arts. 8th Ed. 1965/1966 I. /Ed.: H. Rauschenbusch/, Berlin, é.n. Deutsche Zentraldruckerei AG. 1004 l., Ill. ; 543 l.

Fazekas Endréné Bognár Ilona, sz.
1920 jul.8.Felsőgalla -Szőnyi

0

képzőmiv. fürk-
anyak.

Rónai M.

MDK

Fazekas Erzsébet

Dunai táj, of.

Tanulmányfej, szén

A bajai "Fesztivál" Képzőm. Kiáll. kat. Bajai Muzeum 1949. jul. 3.

Fazekas Erzsébet

keramikus

1916 - 18.

Ennisk 1930. 83. l.

(9)

IFJÚSÁG
19 SEP

1021

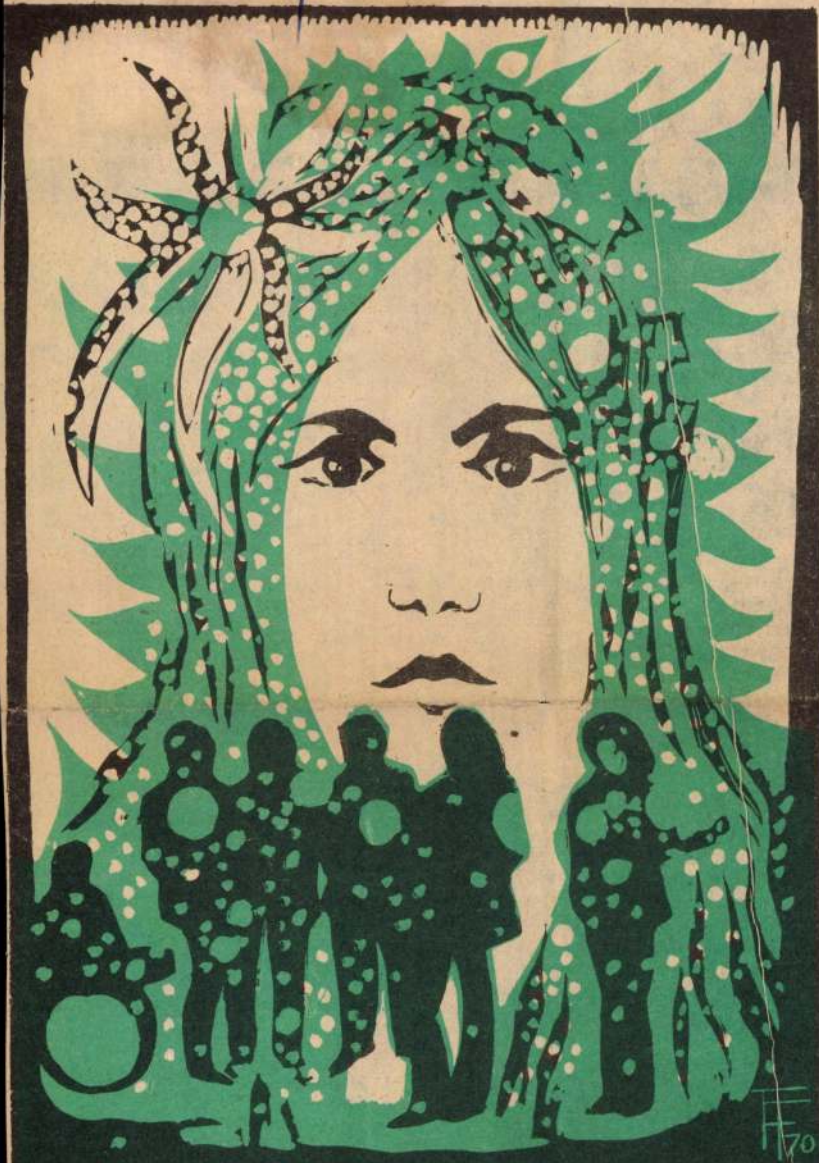

JULI

FAZEKAS FERENC METSZETE

IFJÚSÁ

VITA

GONDOKRÓL, NEM GONDTAL

Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen jelenleg még levelező tagozaton folyik a népművelők képzése. A képzés mai formája befejezéshez közeledik, hisz első-második évfolyama már nincs. Az a kérdés, hogy mi lesz képzésükkel, a képesítési rendelet végrehajtásával, mi lesz szakemberek nélkül a szocialista társadalomban a szocialista közművelődéssel, minden bizonnyal foglalkoztatja a közművelés legfőbb irányítóit, kulturális életünk szervezőit, de jelentősége miatt foglalkoztatja az egész „vezérkart", mert ha napjaink gazdasági életében a termelés növelése mellett az intenzív fejlesztés kibontakoztatása, a hatékonyság fokozása a cél, ennek megvan a művelődési vetülete, feladata is: a dolgozók készségét növelni kell a korszerű technika elsajátítására és alkalmazására.

Az egyetem levelező szakának egyik évfolyamán a hallgatók között gyűltek össze az alábbi történetek, azok között az aktív népművelők között, akik hivatásnak tartják beosztásukat és a jelenlegi „sovány" bérezésükből arra is költenek, hogy diplomát, és ezzel együtt magasabb tudást szerezzenek.

Szeretném hangsúlyozni: a történetek elmondói évek, vek vezetőit. Dicséretükre legyen mondva, eljöttek. Persze, nem önzetlenül, mind kért valamit. Csak egy személy hiányzott. Az osztályvezetőm, akinek pedig az osztályvezetői irodába — második szoba mellettem — névre szóló meghívót is küldtem.

Miért lett volna fontos a megjelenése? — Ha másért nem, hát azért is, mert a tizenhét község népművelője közül, leszámítva a három függetlenített igazgatót, tizenhárom pedagógus. Havi 300-tól 500 forintig terjedő tiszteletdíjért végzik nem éppen könnyű munkájukat, akik szívesen vették volna, ha az osztályvezető legalább erkölcsileg elismeri tevékenységüket. Főnököm távolmaradását váratlan elfoglaltságával próbáltam mentegetni. A másnapi — távolmaradásával kapcsolatos beszélgetésen — így érvelt: „Az embernek, különösen egy vezetőnek, vigyáznia kell a *szakmai tekintélyére!* A népművelési területre való kalandozásom éppen ezt — a szakmai tekintélyt! — veszélyeztetné, lévén, hogy ez a tevékenység ugyancsak távol esik a szakterületemtől!" — Tudniillik ő egyetemet végzett és ott NEM népművelés-szakot!

ami s
kultúr
ked
üvegaj
bernyi
„Sör k

Váci
így írt
dalmu
— mo
egysze
szélesí
ménye
a me
nyába
a szé
világo
meisé
kultú
erköl
tások

A
sem

Jól
mind
netek
óriási
a m
úgy
keser
denki
kély
negy
jához

Mi
lesz
csola

MDK

Fazekas Erzsébet

Dunai táj, of.

Tanulmányfej, szén

A bajai "Fesztivál" Képzőm. Kiáll. kat. Bajai Muzeum 1949. jul. 3.

A tragédia pillanata, 1945. április 2-án. Fazekas Endre (USA) festménye

valóban demokratikus átalakulásnak. Az 1944. október 13-án illegálisan megalakult Keresztény Demokrata Néppártot, Mindszentyvel közösen, anyagilag is támogatta.

Ő lett a katolikus vallásra áttért zsidók Magyar Szent Kereszt Egyesületének egyházi elnöke, és különösen heves módon tiltakozott a zsidótörvények bevezetése ellen. 1944. pünkösdjén a Győri Hírlapból értesült a városi gettó felállításáról, ami mélyen felháborította, és még aznap a szószékről tiltakozott ellene. Rögtönzött szentbeszédében a következőket mondotta: „Aki a kereszténység első és legnagyobb parancsát megtagadja, és azt állítja, hogy vannak emberek, csoportok, fajok, amelyeknek a gyűlölete meg van engedve; aki azt hirdeti, hogy szabad embereket kínozni, ha azok négerek vagy zsidók, azt – bármennyire is dicsekszik a kereszténységével – pogánynak kell tekintenünk... Mindenki, aki emberkínzást helyesel, vagy abban részt vesz, súlyos bűnt követ el, és mindaddig nem kaphat feloldozást, amíg ezt a nagy vétket jóvá nem teszi..."

Amikor pedig a helyi Gestapo megtiltotta, hogy belépjen a gettóba, az elképedt német tisztek által ezt üzente Hitlernek: „Az isteni törvények a Führert is kötelezik. Eljön az idő, amikor majd a világ és az Isten ítélőszéke előtt felel tetteiért."

A nyilas uralom alatt személyes biztonsága is veszélyben forgott, amikor felemelte szavát püspöktársai, Shvoy Lajos és Mindszenty József letartóztatása ellen.

Gyilkosság nagypénteken

A front közeledtére nem hagyta el városát és mindenütt jelen volt, ahol a súlyosan bombázott Győr szenvedő lakosságát biztatni, segíteni kellett. Személyes megpróbáltatása 1945. március 28-án, nagyszerdán kezdődött, amikor leégett a székesegyház és délután szovjet katonák jelentek meg a püspökvárban. „Géppisztolyok, revolverek szegeződtek a mellének, értelmetlen kiabálásokra a kezek magasba lendülnek s kezdődik a motozás – írja le egy szemtanú a katonákkal való első találkozását, – Vilmos püspök sem kivétel. Személyesen áll őrt az ajtóban. Már öt-hat, külön e célra vett zsebórát leadott, de mindig újak jönnek, követelőznek s géppisztollyal handabandáznak. A püspök türelme határtalan. Jóságos szeme hol mosolyog, hol szikrázik az elszántságtól."

Nagycsütörtökön élete utolsó szentmiséjét végezte el az óvóhelyen, és próbált kapcsolatot keresni a várost megszálló csapatok parancsnokaival, hogy korlátot szabjanak a lakosság zaklatásának. Nagypénteken délután részeg katonák ötven fiatal nőt követeltek tőle „munkára", amit ő megtagadott. A vita hevében a katonákat vezető kapitány pisztolyt fogott a püspökre, aki nagyerejű ember lévén, lefogta a katona kezét, kifelé tuszkolta az óvóhelyről. Eközben a katonák az alsáspincében felfedezték az elrejtett nőket. A sikoltozásra Apor, unokaöccse, gróf Pálffy Sándor és két pap kíséretében felrohant és az előtérben hangos „Hinaus! Hinaus!" kiáltásokkal akarta a garázda harcosokat elkergetni. Az őrnagy vagy egyik katonája azonban tüzelt. A sorozat három golyója a mennyezetet, egy Pálffy térdét, három pedig a püspököt találta. Egyik a jobb csuklóját, a reverenda és az ing kézelőjét lyukasztotta át, másik a homlokát súrolta, a harmadik a köldök fölött a hasüregbe fúródott. A martalócok elfutottak, a nők megmenekültek. Amikor a sebesült erről értesült, így sóhajtott fel: „Köszönöm Jézusomnak, hogy nagypénteken szenvedhetek! Érdemes volt!"

Éjfél körül a városi kórház pincéjében megoperálták, de az orvosok nem reménykedtek a felgyógyulásában. Húsvét vasárnapján még megáldozott, majd a beállott komplikációk következtében 1945. április 2-án éjjel, 1.05 órakor kiszenvedett. Utolsó szavait így jegyezték fel: „Felajánlom szenvedéseimet az édes magyar hazáért és az egész világért! Szent István, könyörögj a szegény magyarokért!"

Halála napján temették Esztergomban Serédi hercegprímást, április 4-én, egy később jelképpé vált és azóta is vitatott napon, Apor Vilmos földi porhüvelyét elhelyezték a győri karmelita templom kriptájának ötödik fülkéjében.

A hercegprímási stallum betöltésére, a Szentszék szerint két magyar főpap jöhetett számításba – tanúsította Angelo Rotta, az utolsó budapesti pápai nuncius –, Apor Vilmos győri és Mindszenty József veszprémi püspök. Nem tudhatta akkor a derék Rotta, hogy az egyik már Teremtőjénél, a másik pedig még a nyilasok fogságában időzik.

PUSZTASZERI LÁSZLÓ

Ha ajándékozni kíván Magyarországra,
a **Quelle**, Európa legnagyobb csomagküldő
áruházának választékából
állíthatja össze ajándékcsomagját.

- január 1-jétől kedvezőbb vámfeltételek
- díjmentes szállítás budapesti raktárunkig
- Magyarországon érvényes garancia
és szervizszolgáltatás

Megrendelés küldhető:
Quelle Export
Nürnberger Str. 93–95.
D–8510 Fürth / Bayern
Számlaszám: Dresdner Bank AG. Nürnberg
1 070 022

Quelle

Információ
Magyarországról:
Centrum – Quelle Iroda
Budapest V., Váci u. 12.
H–1052
Telefon: 172-596

CENTRUM

Travel Guide COMPLETE TRAVEL SERVICE THROUGHOUT THE WORLD

1085 Rariton Rd. CLARK New Jersey 07066
Tel.: (201) 381-0260
AZ ÖSSZES REPÜLÉSI ÉS HAJÓZÁSI VÁLLALAT HIVATALOS IRODÁJA

Olcsó autóbérlés Budapesten
NEW YORK–BUDAPEST–NEW YORK

Egész éven át kedvezményes árú jegyek.
ROKONUTAZTATÁS
BUDAPEST–NEW YORK–BUDAPEST
Amerika más városaiból a New Yorkba csatlakozó jegyet kedvezményes áron biztosítjuk.

Irodánk az év minden szakában rendez csoportos és egyéni utakat a világhíres magyar gyógyfürdőkbe. Kérjen részletes felvilágosítást!

HAJÓ- ÉS VASÚTJEGYEK IKKA, TUZEX ÉS forintátutalás
Küldjön autót rokonainak!

A Travel Guide tulajdonosai ERDEI NÁNDOR és MARGARET
több évtizedes tapasztalatukkal készséggel állnak a MAGYAR HÍREK olvasóinak rendelkezésére.
Magyarul, angolul és németül beszélünk.

A lelátóról jelentjük

Borkai Zsolt olimpiai és világbajnok tornász Fajkusz Csabával holtversenyben megnyerte ugyan a Dunaújvárosban rendezett hazai bajnokságot, de súlyos térdsérülést szenvedett, így aligha versenyezhet már ebben az esztendőben. A rokonszenves sportember Szöulban is sérülten vívta ki az aranyat. A nőknél Ónódi Henrietta, a békéscsabaiak fiatal Európa-bajnoknője végzett az élen.

*

A magyar női kosárlabda válogatott időnként csalódást keltő játékkal csak hetedik lett a Szófiában rendezett Európa-bajnokságon.

*

Pecze Károly, a csehszlovák bajnokságban nagyszerűen szereplő Dunaszerdahely csapatának edzője a győri Rába ETO együtteséhez szerződött.

*

Kovács Kálmán, a Honvéd labdarúgó csapatának fiatal válogatott középcsatára a francia Auxerre együtteséhez szerződött, Gáspár József, az MTK harmincnégy éves kapusa pedig a belga Molenbeek gárdájában folytatja pályafutását.

*

A vízilabda-bajnokság rájátszásában a rendes küzdelemben is a táblázat élén végzett Vasas bizonyult a legjobbnak. A piros-kékek biztosan nyerték az Újpesti Dózsa elleni mérkőzéseiket. A harmadik helyet a harmadszor is megismételt találkozón a Ferencváros együttese szerezte meg.

*

A BSE női asztalitenisz csapata, ahol Bátorfi Csilla Európa-bajnoknő is játszik, hetedszer nyerte el az európai szövetség kupáját.

*

Pomucz Tamás és Agray Béla a magyar vitorlások első nagy sikerét aratta a Balatonon; a repülő holland egységben Európa-bajnokok lettek.

*

Kecskeméten Bóbis Gyulára, a londoni olimpia birkózó aranyérmesére emlékeztek. A város szülöttének emléktábláját avatták fel a hírös városban.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

MAGYAR
HÍRLAP

1970 AUG 1 6
1021

Fazekas Ferenc

Fazekas Ferenc metszete

sok augusztus 20-án

kező elterelt vonalon közlekednek: Buda felé: Múzeum körút—Kálvin tér—Ráday utca—Boráros tér—Petőfi-híd—Irinyi József utca—Karinthy Frigyes út—Bartók Béla út, tovább pedig az eredeti útvonalon közlekedik. Pest felé: a Bartók Béla út—Karinthy Frigyes út—Irinyi József utca—Petőfi-híd—Ferenc körút—Tompa utca—Liliom utca—Üllői út—Futó utca—Baross utca—Kálvin tér—Múzeum körút, továbbá pedig az eredeti útvonalon közlekednek.

A 2-es jelzésű buszok 19 órától körülbelül 23 óráig a Szendrő utca és a Vörösmarty tér között; a 8-asok pedig 19 órától körülbelül 23 óráig az Irhás-árok és a Dohány utca között közlekednek. A 8-as buszok útvonala a Dohány utca felé a következő: Hegyalja út—Mészáros utca—Alagút utca—Alagút—Lánchíd—Roosevelt tér—Vörösmarty tér és Madách tér. Az Irhás-árok felé: Engels tér—Október 6. utca—Zrínyi utca—Roosevelt tér — tovább pedig az előbb felsorolt vonalon közlekednek.

A 15-ös autóbuszok 19 órától körülbelül 23 óráig a következő vonalon közlekednek: Victor Hugo utca felé: Boráros tér—Ferenc körút—Tompa utca—Liliom utca—Üllői út—Futó utca—Baross utca—Kálvin tér—Múzeum körút— Tanács körút—Madách tér—Engels tér, tovább pedig az eredeti vonalon közlekednek. A Boráros tér felé: a Vörösmarty térig útvonaluk változatlan, majd a Deák Ferenc utca—Tanács körút—Múzeum körút—Kálvin tér—Ráday utca—tovább pedig az eredeti vonalon közlekednek.

A 16-os jelzésű autóbuszok 19 órától körülbelül 23 óráig a Moszkva tér és az Eötvös tér között közlekednek. Útvonala az Eötvös tér

Fazekas Ferenc

MAGYAR HÍRLAP

1970 IV. 12

Fazekas Ferenc metszete

MAGYAR HIRLAP

Felfede

Érdekes tanulmányban védi — a tőle megszokott szenvedélyességgel — *Darvas József* a Valóság című folyóiratban a magyar szociografizáló, falukutató irodalom örökségét. S ugyanilyen szenvedélyességgel magyarázza az új, éppen a napokban már kötettel debütáló *Magyarország felfedezése* sorozat koncepcióját. Darvas azt fejtegeti tanulmányában, miért vált mozgalmuk társadalmi-politikai jelentőségű áramlattá a Horthy-korszakban, hogyan tett szert a műfaj irodalomtörténeti jelentőségre, miért voltak a falujáró értelmiségiek a magyar politikai haladás élvonalában. Darvas szerint a paraszti orientáció, az adott társadalmi helyzetben voltaképpen a mozgalomnak legnagyobb erénye volt, hiszen a magyar társadalomnak legégetőbb problémáira keresett választ. Ellenzékisége pedig magától értetődően következett abból, hogy egy *rendkívüli éles ellentmondásoktól feszített osztálytársadalom valóságát tárta föl.*

Fazekas Ferenc
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1021

FAZEKAS FERENC: UTCAN

70/11 14 MAGYAR IFJ

er hét
ebb alibije.
olasz filmvigjá
kok
Gyilkosság?
színes bolgár–NSZK filmje.
ZTOL KARAMITEV
GYAR IFJÚSÁG 13 70/11

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZAVA
1971 MÁJ 1-

1021

Fazekas Ferenc: Flóra

Fazekas Ferenc

Ezek a művek az ábrázolási mód és a valósággal való kapcsolat tekintetében szinte programatikussá váltak Jancsó Miklós művészetében. Hasonló módon vetette fel a „Csillagos k, katonák" (1967) a felelősség kérdését, a „Csend és kiáltás" (1968) pedig ugyanezt, illetve a belső korlátok problémáját. Ezután azonban — a „Fényes szelek"-kel (1968) bizonyos változás következett be, amely csak részben volt akaratlan. S ehhez a változáshoz csatlakozott a „Si..okkó" (1969) is.

Jancsó Miklós filmjei egyfajta szembesítések voltak a kor élmé-

SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

1971 MÁJ 1 6

1971. MÁJUS 16, VASÁRNAP 11

1021

Fazekas Ferenc metszete

Fazekas Ferenc

...ják a sporte

A sportvilágban évről évre szaporodik a tizenéves világcsúcstartók száma, mind több sportág szakemberei nyilatkoznak úgy, hogy *a komoly edzéseket jóval fiatalabb korban kell elkezdeni, mint ahogy ezt eddig hitték.* Mindez természetesen a magyar sportéletben is éreztet hatását, s ami mindmáig fiatal felnőttek vagy legfőljebb egyetemisták problémája volt, ma már egyre inkább a középiskolások, sőt általános iskolások, meg persze szüleik gondja. S minél szélesebb bázisra akar építeni a versenysport — márpedig a törekvés szemmel látható —, annál több családban kerülnek szülők és gyermekek választ elé: *hogyan lehet összeegyeztetni a tanulást és a sportot?*

Az ugyanis köztudomású, hogy komoly eredmények nem születnek könnyedén, s a mind nagyobb teljesítmények csak rengeteg munkával, nagy erőfeszítéssel járó, sok-sok időt felemésztő edzések göröngyös útján érhetők el. S itt már jelentkeznek is a problémák: a versenyszerű sportolás nagy fizikai megterhelés, és kérdés, hogy az edzésről hazatérő gyermek *eleget tud-e tenni azoknak az iskolai követelményeknek,* melyekről sohasem beszélnek a tanulók túlterhelésének emlegetése nélkül?

Kétségtelen, hogy valóban nehéz összeegyeztetni a kettőt. A harmonikus fejlődés érdekében a testedzés elengedhetetlen, de ennek *nem kell feltétlenül versenyszerű sportolásnak lennie.* Éppen ezért alapelvként lehet kimondani, hogy csak az igazán tehetségesek űzzék versenyszerűen a sportot. Hogy kik

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

EGYETEMI LAPOK
Budapest

1971 FEB 22

FAZEKAS FERENC: TÉL

3

Fazekas Ferenc

1

tudományos diákkör" hivatalosan is kapcsolatba kerültünk a bolognai „Incontri italo-ungheresi" (Olasz—magyar találkozások) diákkörrel, hogy ennek a kapcsolatnak végül is igen konkrét és hasznos eredményei lesznek. Eleinte csak olaszos lelkesedésnek tűnt, ahogy olasz barátaink körüket szervezték. Amikor aztán láttuk, hogy a lelkesedés nem csökken,

vükön. Triesztben aztán az első olasz kávé, Bolognáig

dunk. Nehezen tudják például elképzelni, hogy az ottani ötezres bölcsészkari létszám magyar megfelelője kétezer fő. (Persze, ez nekünk legalább annyira furcsa, csak fordítva...)

Doktorátus magyarból

A magyar tanszéket is meglátogattuk. Az egyetem egyik, Via Zamboni-beli épületében van: a magyar és a finnugor tanszék egyetlen szoba. A tanszékvezető, prof. Capacchi, és a tanárnő, Dala asszony, nagy örömmel fogadtak bennünket; élvezték a magyar szót. Figyelemre méltó eredménye találkozásunk-

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

Budapest

1971 JUL 3

Fazekas Ferenc

...ctemmel fázva is.

1021

Fazekas Ferenc metszete

Gyakr
héz ké
maguk
fogaln
annyi
van
látn
órá
nak), s na
ségesek, hogy s
válaszokat.

Addig persze szerencsé
amíg a játékosok egytől-egyig
ilyen szelíd emberek. Mert eddig
csak a sajtó szisszent fel, meg a
közönség otthon, a játékosok so-
ha. Mennyi alkalmuk lett volna
pedig óvni, tiltakozni, reklamál-
ni! Angyali szelídséggel, óvás
nélkül vette tudomásul például
egyikük, hogy a hangyaszorga-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1972 APR 29

Fazekas Ferenc

DÁS

VENDÉGEINK

Három krakkói költő

A több mint félmillió lakosú, különleges kulturális légkörű város, Krakkó, amely a tizenhetedik századig Lengyelország fővárosa volt, mindmáig különös erővel vonzza magához és tartja falai között a művészeket. A lengyel írószövetség krakkói csoportja jelenleg is mintegy százharminc tagot tart nyilván. Közülük három költő, *Wojciech Kawiński, Tadeusz Nowak* és *Tadeusz Śliwiak* egy hetet töltött Magyarországon.

A legfiatalabbat, a harminchárom éves Kawińskit az ifjabb lírikus-nemzedék egyik legérdekesebb tehetségének tartja a kritika. Négy kötete van, az úgynevezett „elkésett" generációhoz tartozik, amely a háború után, a hatvanas évekig érlelődött, amely az országot már rendezettnek, már csaknem véglegesen kiformálódottnak találta. A nemzedék, amelynek hangját Kawiński megszólaltatja, úgy érzi: elmúlt a nagy tettek ideje. A verseiből lemondás, csendes kiábrándultság érezhető, számára a lét felszínes, kevéssé fontos, közömbös elemekből tevődik össze, az emberek névtelenek, együtt vannak és mégis külön-külön, mindenki olyan, mint mindenki. „Jelenlétem folyamatos / csendesbedés, alacsony szürke szél a / víz medréből kivájt homokos pusztaságon" — írja *Jelenlét* című versében. A Kawiński használta kifejezési eszközök, a verseire jellemző mértéktartó esztétizálás — jellegzetesek a modern lengyel lírában, s Kawiński e tekintetben csak annyira különbözik kortársaitól, hogy talán érettebben bánik ezekkel az eszközökkel, mint ők.

Tadeusz Nowak negyvenkét éves. Az elmúlt húsz év alatt több, mint tíz kötetben publikált verseket és prózát. 1962-ben és 1967-ben jelentek meg válogatott versei. A lengyel irodalomból a század elején tulajdonképpen eltűnt a népköltészet stilizált formáit alkotó líra. Noha Nowak verseiben sem szerepelnek a falusi világ közvetlen lírikus impressziói, mégis észrevehető kapcsolatban áll a népköltészettel és a mesével. Látomásos képeiben felfedezhetők a falusi tájak, szokások, és az egyházi szertartások elemei. A falu — Nowak szülőföldje — fel-felvillan a nagyvárosi civilizációban élő ember tudatában, tapasztalatai mélyén. A *Szerelmes zsoltár* című versében írja: „Veled vagyok. Sóhajt egy ló a parton / ejt neki szénát a virradat kazla / s madár-epe helyett a kert az égnek / almát nyújt föl, hajnali dárdán tartja. /Melletted vagyok. Kain mellett Kain, / mert Ábel már leölve és elégve." Tadeusz Nowak tavaly megkapta a legnagyobb lengyel irodalmi kitüntetést, az állami irodalmi díjat.

Tadeusz Śliwiak, aki 1928-ban született és eddig tíz verseskötete van, talán a legaktívabb krakkói irodalmár. *A Zycie Literackie* című irodalmi hetilap versrovatának vezetője. A modern lengyel líra fő áramlatának élvonalába tartozó, szikáran intellektuális, a képzelet mozgását rövid gyeplőn tartó költészete a konstruktív avantgard formai tapasztalatait és a szürrealizmus eredményeit szintetizálja. Verseiben központi helyet foglal el a halál-megmenekülés problémája, humanitárius nyugtalansága az élet nagy kérdéseire keresi a választ. *Változat a háborúra* című versében olvashatjuk: „létszámot olvastunk, de mindig eggyel kevesebben voltunk / fáklyákkal futottunk ki a hóba éjszaka / mert eggyel kevesebben voltunk... s az igazat megvallva, máig se tudjuk biztosan / ki veszett oda, és ki maradt meg közülünk".

Nowak és Śliwiak nevéhez fűződik a krakkói írók „Barbarus" nevű csoportjának kezdeményezése és megalapítása. A Barbarus írócsoport, amely azokat az írókat fogja össze, akik már kimagasló eredményeket mutattak fel, egyik céljának a fiatal, kezdő írók és költők támogatását tartja. 1967-től évről évre díjazzák azt a publikációt, amely formai vagy tartalmi újszerűségével emelkedik ki. A díj a tizenöt esztendeje elhunyt, fiatal nagy tehetségű krakkói költő, *Andrzej Bursa* nevét viseli, és mint Nowak és Śliwiak hangsúlyozta, teljesen független minden külső tényezőtől, mert a Barbarus csoport saját erejéből fedezi.

Konrad Sutarski

Robert Goffin

Kilenc napot töltött hazánkban Robert Goffin, belga költő és irodalomtörténész. Verseinek válogatott gyűjteménye, a *Márvány-vagtatás* 1969-ben jelent meg, *A költészet Ariadné-fonala* című tanulmánykötete pedig a legutóbbi hetekben került a könyvesboltok polcaira. Az elméleti munkásság Goffin eddigi tevékenységének jelentékeny részét alkotja, különösképpen Nerval-, Rimbaud-, Mallarmé- és Apollinaire-tanulmányai gazdagították új tényekkel, meglátásokkal a szakirodalmat.

Goffin jogász volt, s a törvényszéki eljárások folyamán szerzett gyakorlatot az élet látszólag apró, mégis jelentős tényeinek mérlegelésében és pontos összeillesztésében. Goffin a német megszállás elől Amerikába menekült, ott szellemi központot szervezett, és megindította a francia ellenállás *Voix de France* című újságját

Goffin költői pályája Eluard, Cocteau és Cendrars költészetének hármas vonzáskörében indult. S azután, már jóval később, a Cendrarshoz sok tekintetben hasonló Kassák révén került közel a magyar költészethez. A Párizsban élő Gara László a 60-as évek elején francia nyelvű Kassák-verseskötetet állított össze. Goffin — Gara felkérésére — számos fordítást készített a kötet számára.

Magyarországi tartózkodása során több ízben találkozott olvasóival. Ezeken a találkozókon hol Mallarméről beszélt s a szimbolista költészetről, hol a pókok szerelmi életét részletezte a meghökkent hallgatóságnak (ért hozzá, sikeres könyvet írt a pókokról), majd egy gyermekkorában divatos, régi francia négyes dallamát dúdolta el, hogy azután bemutathassa, szájával a szaxofon hangját mítálva, kezével, lábával a ritmuskíséretet dobolva hozzá, hogyan alakult át ez az európai dallam New Orleansban, a néger dzsessz-zenészek kezén a híres *Tiger Rag* című számmá (ehhez is ért, ő az egyik legelső európai, aki könyvet írt a dzsesszről), majd megint az irodalomban kalandozott, valahol Victor Hugo tájékán.

Illyés Gyula találóan írja, hogy Goffin olyan otthonossággal válogatja az emberi gondolkodás különféle mezőin s ide-oda utaztában a fővárosokat, mint más az autóbuszjáratokat. S ő nevezi Goffint a „legfényszomjasabb tekintetű", francia nyelvű lírikusnak.

R. T. E.

1021

Fazekas Ferenc metszete

ZALKA MIKLÓS:

THO

Tho volt a neve.

Egy ezred fölött parancsnokolt. Ő volt a harmadik, aki elhunyt a Vietnami Felszabadítási és Propaganda Egység tagjai közül.

Vérszerinti utóda nem maradt. Nevét nem hirdetik emlékoszlopok. Tetteit sem foglalták versekbe. Halála idejéről csupán ennyi ismeretes: ezerkilencszáznegyvenhat. Az ezred működési területén temették el: valahol délen, egy Mekong-menti dzsungelben nyugszik.

Nem harcban esett el.

Meghalt, ahogy mások is meghaltak. Eltemették, ahogyan másokat eltemettek.

Halála napján az ezred egyik harcosa fölvette a nevét. Azontúl őt hívták Thonak. Ez a harcos — azt beszélik — bátor ember volt. Sok ellenséges katonát elpusztított. Utoljára behatolt a franciák egyik repülőterére. Négy csatarepülőgépet semmisített meg — lánggránátokkal felgyújtotta őket. Az akció végén tűzharcba bocsátkozott a repülőtér őrségével. Megsebesült, de nem adta meg magát. Tovább harcolt. Aztán egy golyó megölte.

Ez ezerkilencszázötvenben történt.

A második Tho nevét sem hirdeti síremlék. Róla sem zengtek ódákat.

A második Thot el se temették.

Holtteste a repülőtéren maradt. A franciák darabokra vagdosták a tetemét. A testrészeket rúdra fűzve, elrettentő példaként kiakasztották a repülőtér mellé. Nem tudni, mi lett később a testrészek sorsa.

Az elrettentő példa azonban megtette hatását: elrettentette a lakosságot — a franciáktól. A repülőtér környékén fekvő falvakból sokan mentek a dzsungelbe. Harcolni akartak. Az ezred csak néhány embert fogadott magába. A többiekből gerillaegységet szervezett.

Akik az ezred harcosai lettek, az életükben bekövetkezett változás emlékére új nevet választottak maguknak. Egyiküket attól kezdve Thonak hívták.

Ő lett a harmadik a Tho nevet viselők sorában.

Ez a Tho — azt beszélik — rendkívül eszes, szorgalmas harcos v
nem ismerte a fáradtságot
kitartóan dolgozott. Egész f
sított az ellenség elleni ha
azon törte a fejét, hogyan o
és újabb meglepetést a fr
gyan csalhatná őket ismét
hogyan teremthetne olya
amelyek közepett a legkise
a legnagyobb veszteséget o

A harmadik Tho a Dien
idején esett el, amikor a
volt a feladata, hogy mi
francia erőt kössön le t
akadályozza meg, hogy az e
területről csapaterősítéseke
Dien Bien Phuba.

Ennek a Thonak a halál
részleteket. Élve került a fr
Holttestét a gerillák temette
madták a francia erősséget
találtak rá a tetemre. A fra
nem volt idejük elrettentő p

Emlékoszlopot ő sem
sem.

Viszont a gerillák közül eg
fölvette a Tho nevet.

Ez a Tho — azt beszélik —
szívű, segítőkész ember, gyü
get.

Állítólag él. A hadsereg
Az amerikaiakkal vereksz
legalábbis egyelőre — nem

Ám az is lehet, hogy ele
lyette ismét más viseli újra
redparancsnok nevét. Nem
ges.

Arra az első Thora néhá
nek még. Nem túlságosan
lencszáznegyvenhat régen
esztendő nagy idő. Néhánya
fel-felidézik csontos, szikár
mondják, különösen n
barna szeme volt. Az mon
tűz lobogott benne.

Ezenkívül mindenfélét r
gyűlölte az ellenséget, bá
szorgalmas, segítőkész, kit
tovább.

Mindezek a tulajdonságo
kit jellemezhetnek: együtte
lódnak olyan individuumm
jaink európai és tengerentú
divatos megrajzolni egy-eg
replőjéről.

Tho nem élt európai é

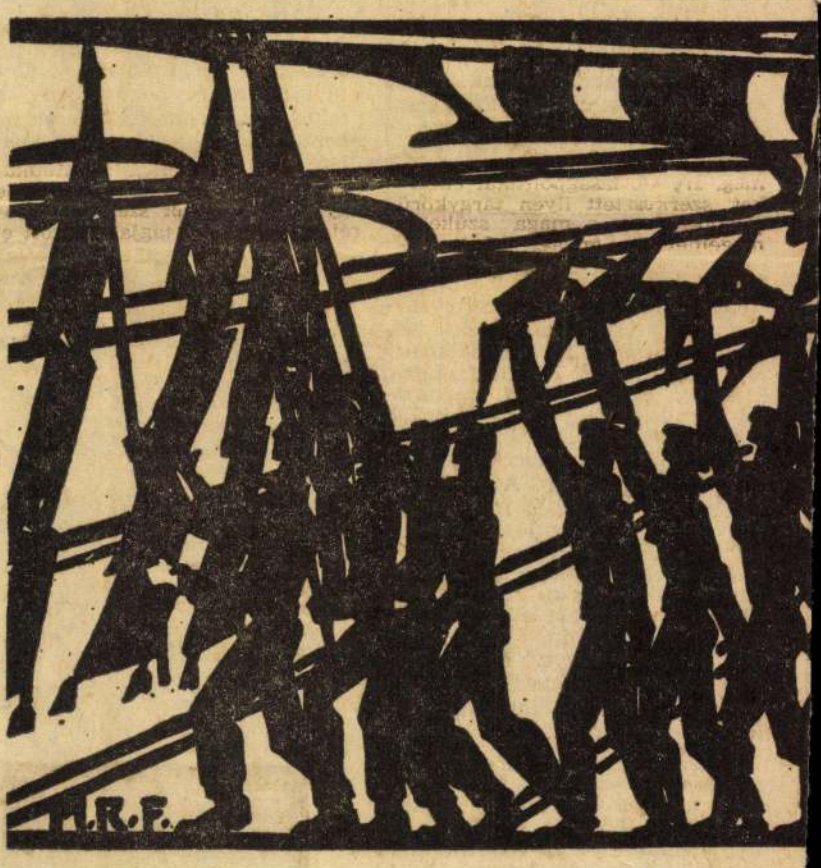

Mohácsi Regős Ferenc: Május elseje

DEMÉNY OTTÓ:

A piros angyal

Körülvesz, mozdulni sem enged.
Tűröm tűnődve, ellenségesen.
Mert enyémek e kövek, hűvös tornyok,
ez az én átok kőrengetegem!

Enyém volt lüktető tüze,
meghitt zengése, jó mámora is.
Hová lett kacér karcsúsága?
Fürkészhetem — már álma is hamis.

Mert megteltem nomád dühökkel;
fűszaggal, röggel, kék zajokkal.
Föltombolt bennem a szabadság,
sziszeg bennem a piros angyal.

Kölyökkorom idézi újra;
a makulátlan elszántságot.
Sár képezte, szesz, durva szél,
adott s kapott ökölcsapások.

Hogy úgy legyen, hogy úgy lehessen,
amilyen dühhel akarom.
A kezed, a hangod; akármid!
Arcod tüzét az arcomon.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1972 AUG 13
Pest m. Hírlap

Fazekas Ferenc

8

1021 *Székelykapu*

Fazekas Ferenc linómetszete

AUTÓK KORA

Az autók átlagos életkora 11,8 év, tehát 1,5 évvel hosszabb, mint öt évvel ezelőtt. Ez annak köszönhető, hogy világszerte javultak az autóutak, nagyobb ellenőrzést tettek kötelezővé és szigorúbb sebességkorlátozásokat léptettek életbe. A svéd Volvo-autó bizonyult a leghosszabb élettartamúnak a hasonló típusú kocsik közül: 13,6 év az átlagos üzemképessége. Összehasonlításul: egy Volkswagené 12,7 év, egy Mercedes-Benz-autóé 11,7 év.

Új motoros jármű

A Szovjetunióban az utóbbi években jelentősen növelték a csökkent járásképességű rokkantaknak ingyen rendelkezésre bocsátott motoros járművek termelését. Nemrég a Moszkva melletti Szerpuhov város motorkerékpár-üzemében megkezdték egy új, az üzemben konstruált motoros kocsi sorozatgyártását.

A kétszemélyes, elegáns, teljes egészében fém vezetőfülke jó kilátást biztosít, a motor könnyen hozzáférhető, módosították a sebességváltó mechanizmusát, a motor indítása pedig az autóknál megszokott módon végezhető. A jármű több mint 200 kilométert tehet meg üzemanyagfeltöltés nélkül. A motor teljesítménye két lóerővel több, mint az előző típusoknál, hibátlan működése 20 ezer kilométerig garantált. A motorkocsi maximális óránkénti sebessége 65 kilométer. Szakemberek szerint a kocsi mozgékony, könnyen irányítható és kényelmes városi közlekedési eszköz rokkantak számára.

Biztonsági Volkswagen

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Farkas Ferenc

Pest m. Hírlap
1972 JÚN 18

1021

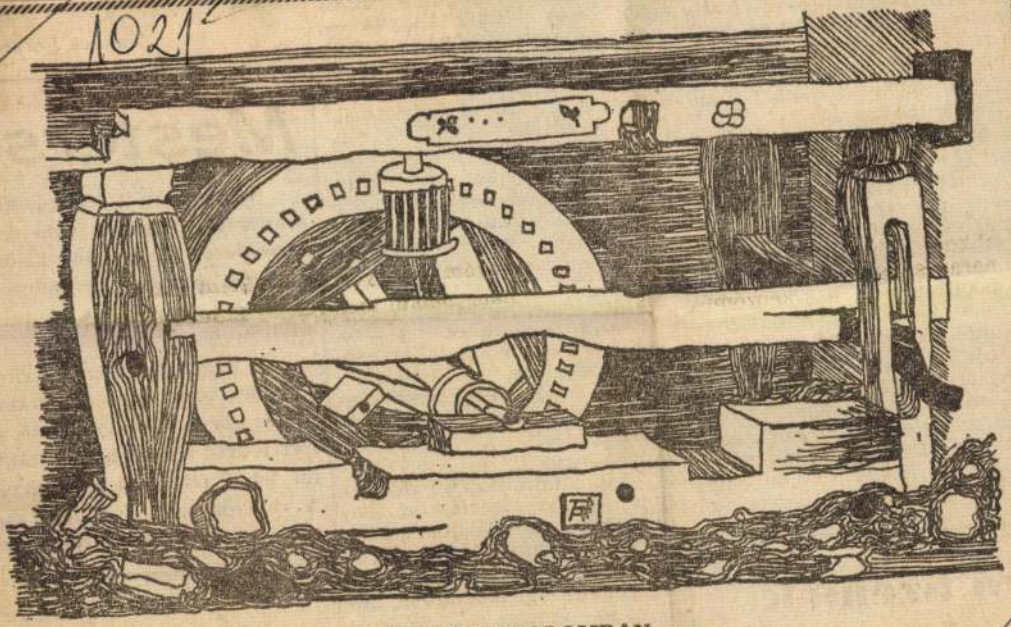

GÉPEZET EGY RÉGI MALOMBAN

Fakezas Ferenc rajza

don példáját is felhozhatjuk: kutatók szerint — bármenynyire meglepő — az angol főváros levegője tisztább, mint Budapesté, mivel a védelmi technika sokkal magasabb fokon áll.

Milyen ez a védelmi technika? Sok esetben nagyon egyszerű: rendeletekkel, szigorú bírságolással igyekeznek védeni a levegő tisztaságát. Csakhogy a rendelet önmagában nem elég. Bonyolult technikai berendezések szükségesek. Az említett nyugatnémet vegyipari gyár például 50 millió márka költséggel olyan központi derítőberendezést építtetett, amely megsemmisíti a kártékony anyagokat. A gyárban és a környező házak tetején nagyon érzékeny műszerekkel

technikát — m
figyelmen kívü
és vele együtt a
majd a fejlett te
ján — nagy
megszervezzük a
Véleményünk szerint ez csupán a jelenlegi fejlett ipari társadalmak kényszerhelyzetében reális és egyedüli megoldás. Valójában az a jó és ésszerű, ha a technika fejlesztése közben ügyelünk a szennyezés elkerülésére, a lehető legteljesebb kiküszöbölésére.

Különösen a szocialista országokban van lehetőség arra, hogy a magánérdek gátló hatásától megszabadulva a tervgazdálkodás, a magasfokú társadalmasodás és a szocialista humánum alapján már az ipari fejlesztés *közben* hatásos védekezést folytassanak mindenféle környezetrombolással szemben. A fejlett technika ennek csak egyik feltétele, önmagában ez nem elég. Szükség van anyagiakra és egy jól szervezett, integrált tudományos bázisra: a természettu-

ozó üzemek
nyezése

Mesterse

Vihar után a levegő mind
atmoszféra ózonnal való telít
képződését elektromos kisülés
alapszik annak a berendezésn
zahsztáni gépgyártók mutattal
kiállításon.

A helyi üzemben készített
Egy óra alatt több kilogramm
széles körűen alkalmazható, pl
tott ivóvíz ízletesebb, tisztább
fel lehet frissíteni az iparvál
A vegyiparban és az ipar más
nológiai folyamatok meggyors

LÉGKONDÍCIONÁ

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Magyar Hírlap

Fazekas Ferenc

1972. JÚNIUS 18, VASÁRNAP 11

1021

Fazekas Ferenc rajza

Nőnek a gyomok — Védjük gy
zöldséget is — A

Június második felében a kertészkedő ember mindkét keze tele van munkával. Ilyenkor szedjük a cseresznyét, de már érik a meggy és a ribiszke is. Aki idejében vetette el a babot, rövidesen szedheti a friss hüvelyeket, virágzanak a rózsák és a magasba emelik csodálatos virágfüzéreiket a kerti szarkalábak. Mindez azonban nem akadályozhat meg bennünket abban, hogy további feladatainkat is elvégezzük a kertben, mert növényeink egészségét, az ígéretes termés kifejlődését csak ez szavatolhatja.

Most az egész kert számára *a legnagyobb veszedelmet a gyomok jelentik.* Az elmúlt napok magas hőmérséklete, párás levegője rendkívül kedvezett a gyomnövényeknek és bizony még a rendszerint gondott kertek gazdái is arról panaszkodnak, hogy alig bírják megfékezni a „gyomtengert".

Bármilyen fárasztó és kényelmetlen munka tehát a kapálás, most elengedhetetlenül fontossá válik. *A nagyobb, tes-*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Pest m. Hírlap

Fazekas Ferenc
1972 MÁJ 21

8 1021

HÓDÍTÓ — Fazekas Ferenc rajza

ngerészet új eszközei

Figyelmet érdemelnek az úgynevezett rakétahordozó gyorsnaszádok is, amelyek 60—100 kilométeres sebességgel száguldva, hajó-hajó típusú rakétáival 50—60 kilométeres távolságban levő célt is halálos biztonsággal képesek leküzdeni. Nyugati vélemények szerint e gyorsnaszádok száma százas nagyságrendű lehet, s a különböző tengeri hadgyakorlatokon elért teljesítményük minden bizonnyal tovább növelte az amerikai haditengerészet vezetőinek aggodalmait, a tengeri hadviselés várható eredményeit illetően.

Általános elismerést váltott ki a nyugati katonai szakértők körében a Földközi-tengeren megjelenő ultramodern „MOSZKVA„ rakéta- és helikopter-anyahajó cikráló, amellyel a Földközi-tengeri szovjet hadiflotta jelentős mértékben megerősödött. A legújabb tájékoztatás szerint a „MOSZKVA" típusú helikopter-anyahajó továbbfejlesztett változata a „LENINGRÁD" is szolgálatba állt, s megkezdte napi tényked ését a tengereken.

A bemutatott szovjet hadihajótípusok bizonyítják, hogy céltudatos fejlesztésük eredményeként jelentősen kiszélesedett működési terük és feladatuk. Háború esetén főbb feladatukká válik a ballasztikus rakétákkal ellátott ellenséges atomtengeralattjárók és repülőgép-anyahajó csapásmérő csoportosítások megsemmisítése, az ellenség tengeri és óceáni szállításainak megakadályozása, haditengerészeti bázisainak és kikötőinek megsemmisítése.

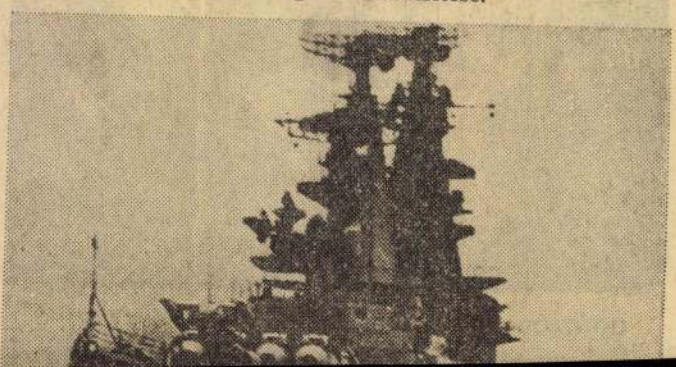

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
1971 JUN 26

TÁJÉKOZÓDÁS

1021

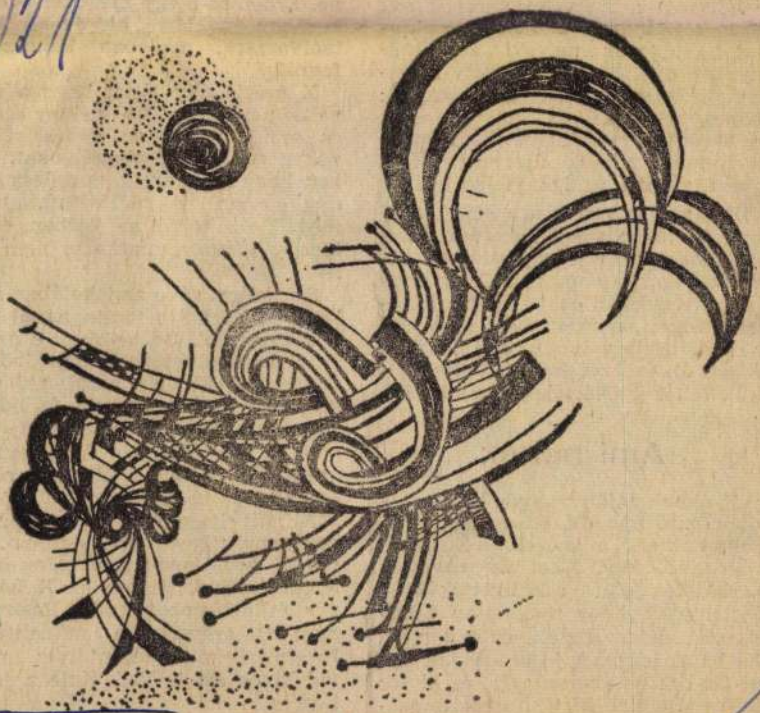

Fazekas Ferenc rajza

tananyag sokszorosát kell, hogy már gyerekkorában elsajátítsa.

Ezért van, hogy a jó iskola jó tanulóját komoly távolság választja el, még a saját gyengébb társaitól is, vagy a gyengébb iskola jó tanulójától, hát még a többiektől! És a tudáskülönbség az életben csak hatványozódik, s lehet-e ezért manapság különösen a nagyobb városok sok azonos gazdasági adottságú családját figyelve az objektív körülményeket okolni? Egy Kodály-idézetet átfogalmazva azt mondhatnánk: Nincs maximalista anyag, csak minimalista szülő. A kényelmes, igénytelen szülők újratermelik a gyerekeikben az igénytelenséget.

Pedig alig van olyan szülő, akinek ne volna speciális műveltsége, ne rendelkezne a gyerekének átadható hagyományokkal. Elég nagy baj, hogy sokan ősi paraszti, proletár, polgári, nemzeti hagyományaikat szégyelnivalónak érzik, nem adják át, és gyerekeik kultúra nélkül, tehát gyökértelenül nőnek fel.

Ami nehéz

X-éknek talán nagyon sok a kidobnivaló pénzük, és a szabadidejük, ha már a gyereknevelésre is ráérnek? Nem. Mert az egyetlen szobájuk felét rekesztették el a kislánynak, hogy nyugodtan játszhassék, dolgozhassék, és pihenjen, ha itt az ideje. A jó tanulónak napi tíz óra az alvásadagja, és akkor teljes csendet biztosítanak a számára. X-ék semmivel sem gazdagabbak, mint más, de nem is hi-

X mégis úgy látja, hogy a műveltség megszépíti a kislány életét, és segíti, hogy erőlködés nélkül vegye az iskolai akadályokat. Lehet, hogy a jó tanuló nem lesz gazdag ember, de valószínű, hogy megállja a helyét az életben, és az bizonyos, hogy unatkozni nem fog soha.

Szigorúan véve az iskolában senkitől sem lehet a tananyagnál többet követelni. De beérheti-e az iskolai követelményekkel a jövő értelmisége? Mi lesz azzal, aki nem alapozza meg szellemi fejlődésének kezdetén a műveltségét? Később a szakmásodás és a munka éveiben erre már aligha lesz reális lehetősége, kedve, ereje.

A műveltség nem egy réteg, és nem egy város privilégiuma. A vidéki nevelésnek is megvannak a maga értékei. Hiszen az X házaspár felnőttként települt Pestre és nem itt szerezte a műveltségét. Értelmiségünk tekintélyes része vidéki és ott is kell élnie a jövőben is.

A jó tanulásra nincs egyetemes recept, ahogyan nincs a művelődésre sem. Ahány gyerek, annyi

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR IFJÚSÁG

1971 MÁJ 14

1021

Fazekas Ferenc

FORRÁS

ROVATVEZETŐ:
BARANYI FERENC

SZERELEM

Május a szerelem hónapja. Mikor nyújtanánk át egy szép orgonacsokrot az olvasóknak fiatal tollforgatók szerelmes verseiből, ha nem most? Fogadjuk szeretettel ezeket az írásokat, amelyek a legcsodálatosabb emberi érzés titkait kutatják.

FAZEKAS FERENC METSZETE

MAGYAR KATALIN:

— Hát ez abszurdum. Ft
tasztikus
mind a
tett

Szüzesség acél-tüköre,

avagy főördögből József

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

MAGYAR HÍRLAP

1971 JUN 6

1021

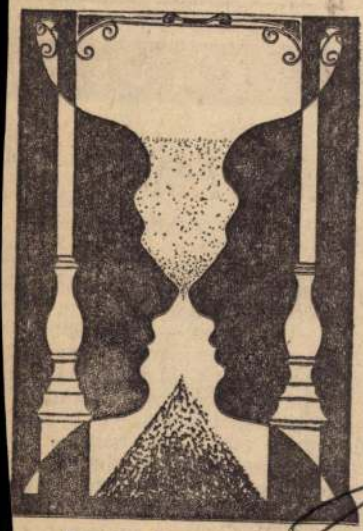

Fazekas Ferenc rajza

Fazekas Ferenc

KÜLFÖL

RUDÉ PRÁVO

A prá
tegnapi
vissz
azokat
gatnémet sajtókommentárokat,
szerint a Csehszlovák KP kongr
elhangzott beszédek, közöttük a fő
tum, kedvezőtlenül befolyásolják
gatnémet—csehszlovák tárgyalás
sait. — Mindezt — írja a lap —
lehet értelmezni, mint arra irán
sérletet, hogy Csehszlovákiára h
felelősséget a kölcsönös kapcsol
digi megoldatlanságáért. E jelek
lehet köevtkeztetni, hogy az N
jelenleg nem mutatnak érdeklőd
csönös kapcsolat rendezésére hív
gyalások előrehaladása iránt.
ugyan elhatárolják magukat a
ségesebb revansistáktól, min

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

1971 FEB 5

1021

Fazekas Ferenc

Fazekas Ferenc metszete

lyén című munkáj
gítja a tematikát.
tileg búvár volt. V
és kutatott hajóro
deklődése évtized
jobban kiszélesed
merete, gyakorla
segítségével olyan
és történelmi kér
zett választ adni,
mélyi viszonyoka
íróasztal mellett ü
vállalkozhattak.

Ata Kandó A hold véréből cí-
mű útirajzának egyik érdekessége,
hogy szerzője magyar származású.
Hosszú ideje él már Párizsban és
Amszterdamban, de nyughatatlan
természete, no, meg azt hiszem a
fényképezés iránti szenvedélye
minduntalan új kalandokra csá-
bítja. A könyv elején egy pilla-
natra kiábrándít egy mondata:
„Ide visszajövök többször is. Na-
gyon fotogén ez a városrész." A
mondat mögött egy passziózó, fo-
tomániás kékharisnyát sejtettem,
de aztán a szerencsétlen mondat
keltette ellenszenvem elpárolgott.
Mert Ata Kandó nemcsak a fény-
képezésre alkalmas, romantikus
tájakat, szokatlan építkezéseket
vette észre, hanem életformákat,
szokásokat, karaktereket, emberek-
et is. Koldusfestőt, akinek képeit
országos múzeum őrzi, misszionári-
ust, aki eldugott faluban „va-
rázslója" a bennszülötteknek
izsungelben gyógyító orvost, aki-
ek őserdei magányában jól esett
egyszer végre kiönteni a lelkét.
néghozzá magyarul".

Bernard Gorsky **Az utolsó sziget**

Bagrickij: A

Babel, Bulgakov, Bagrickij... Az utóbbi időben a szovjet szép-próza, drámaírás és líra több olyan kimagasló tehetségével is-merkedhettünk meg, a...ikről mindeddig édeskeveset hallott a magyar olvasóközönség. Eduard Bagrickijnak eddig csak egy, a polgárháborúról szóló elbeszélő költeményét fordították nyelvünk-re, ám ez nem volt elegendő ah-hoz, hogy az 1935-ben, alig negy-venévesen elhunyt költő rendki-vüli tehetségét érzékeljük.

Pótolja némileg e mulasztást a most megjelent válogatás — *Pó Judit* munkája —, amely az utó szót is író, Bagrickij lírai világá ban érezhetően otthonos *Tellé Gyula* fordításában huszonháro verset tartalmaz. Ez a kötet a leg igényesebb verskedvelők számár is igen sok örömöt tartogat.

Szinte fölösleges bármit elmon danunk Bagrickij életéről — e k csokornyi versből önéletrajzi hite lességgel bontakozik ki minda

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 188-068, 387-748, 340-726

1976 APRIL 1

PEST MEGYEI HÍRLAP

1976 APRIL 1

Fazekas Ferenc

1021

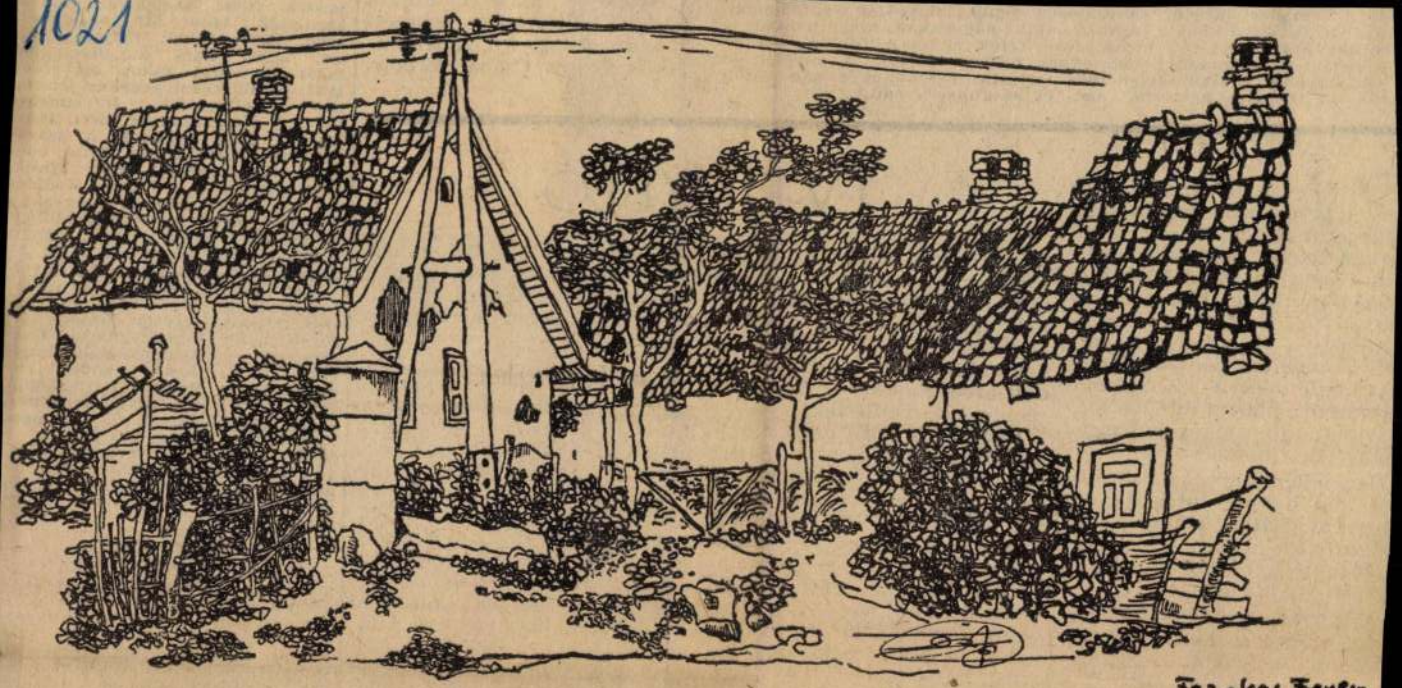

Fazekas Ferenc grafikája

llazatú madár szépen, változatosan repül. Bravúros repülőmutat-
ányaival gyönyörködteti azokat, akik nagyritkán megpillantják a
vegőben. A barna réti héják most tértek vissza délről és — a je-
k szerint — a sumonyi nádasokban fognak költeni. A mocsár és
víz ugyanis életszükségletükhöz tartozik. Fészküket a nád között
ejtik el, magasra halmozott nád- és sáskupacra építik.

velődési
Sándor köl
Fábián Zo
ködik Kőr
kaművész.

TV-FIGYELŐ

Ünnep? A televízió nagy *elitalálatai* között fogják majd mlegetni a péntek este látott *nnep* című dokumentumfil-et. Nagy telitalálat *B. Révész ászló* munkája, hiszen úgy utatja fel életünk egy darab-t, hogy nemcsak a szűken ett *lakodalmi pénzpocsékolás* rtelmetlenségére döbbentette á a nézőt, hanem minden *más* rtelmetlen szokás és hagyo-ány ellen is szólt.

Nem lehetett könnyű dolog ezt filmet ilyenre megcsinálni! Iegannyi gátlás, előítélet aka-ályozhatta készítőit: a *meg-zólástól*, az országos „kibe-zéléstől" való félelem.

A kis *nógrádi* falu félig pa-szt, félig munkás emberei zonban megszólaltak. Termé-etesen, önmagukat adva — inte mit sem titkolva el az gatottan fülelő mikrofon elől. Ez a minden megjátszástól

meg a hitelt B. Révész László filmjének, s a rendező ehhez tette hozzá azt a csöppnyi *iróniát*, amelyet a kissé torzított — főképp egy-egy túlságosan nekividult vagy nekiszomododott arcot mutató — felvételek remekül közvetítettek.

Hogy csak a túl nagyra szabott lakodalmi cécó idejére vált úgy ahogy házaspárrá a két jobb sorsra érdemes fiatal, azt bizonyára sokan sejtették előre. Ám amikor — remek „slusszpoénként" — pergetni kezdett szemünk előtt a *válást* kimondó bírói végzés, a rideg betűk látványa mégis mellbevágta a nézőt: hát *így*, hát *ezért*, hát *ennyiért*... A tízezrek, a húszezrek, meg mindaz, ami forintokkal már nem mérhető.

Nagyon jóra sikeredett — a

zárófordulat jóvoltából *remekbe* — az Ünnep. Igaz, ez nem nemzetközi versenyre készült, de bátran lehet *versenyezni* vele.

Psota jó szerepben. Végre jó szerepet kapott *Psota Irén*. Annyi hozzá nem illő alak után végre találtak neki egy túlfűtött, s ezért bátran túljátszható figurát. Psota ezt amúgy istenigazában túl is játszotta. Csapkodott, visongott, *felhangjai* voltak — s mindezzel együtt remekül eltalálta *Füst Milán Zongora* című korai darabjának *kora-abszurd* világát. Elsősorban neki köszönhető tehát, hogy tévésíthetőnek mutatkozott ez az eddig meglehetősen ismeretlen irodalmi alapanyag.

Akácz László

alkalmazta Siklós Olga. 17.45: Brahms: III. szimfónia. 18.25: Új könyvek. 18.28: Hallgatóink figyelmébe! 18.29: Pontos idő. 18.30: Esti magazin. 19.15: Verdi műveltségi verseny. Egyéni döntő. 20.45: Hírek. 20.50: Fekete Mária, Gergely Anna és Reményi Sándor nótákat énekel, Kovács Andor gitározik. 21.30: Petress István műsora. 22.00: Hírek. Időjárásjelentés. 22.15: Sporthírek. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Hangképek a Verdi műveltségi verseny díjátadó ünnepségéről. 22.50: Szimfonikus zene. 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. 0.10: Virágénekek. 0.25: Himnusz.

PETŐFI RÁDIÓ

4.25—7.59: A Petőfi rádió reggeli zenés műsora. 8.05: Klasszikus operettrészletek. 8.30: Hírek. 8.33 Slágermúzeum. 9.23: Délelőtti torna. 9.30: Hírek. 3.33: Nóták. 10.00—12.00: A zene hullámhosszán 12.00: 175 éve született Josef Lanner. Somogyi Vilmos műsora 12.30: Hírek. 12.33: Gábor István pedagógiai könyvszemléje. 12.50 Teresa Berganza és Wieslav Ochman énekel. 13.30: Hírek. 13.33

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 DEC 20
Magyar Ifjúság
Fazekas Ferenc

1021

FAZEKAS FERENC RAJZA

BOÓR ANDRÁS

Karácsony

Zúzmarás csönd
éji virágom
Fekete gyöngyszem libben a fákon
Lendül a szánkó
szikra a talpa
Szél-kacagását hó betakarja
Városi álmok
futnak a fényben
Ablak-üvegszem hajnalig ébren
Olvad a gyertya
éji virágom
Fekete gyöngyszem libben a fákon

SZABÓ ERNŐ

Szeretteim, szeretteim

Szeretteim, szeretteim,
csak így lehet,
e pár szót mondogatva: nincs,
nincs székem, asztalom,
hogy leülhessetek,
másunk sincs, egy-egy kréta-
vég,
hogy bűvösnek hitt köröket,
egymást megőrző köröket
rajzoljunk, egyre távolabb,
a szobán és a világon kívül.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 183-563, 337-748, 340-726
1974 FEB 19

Magyar Ifjúság

Fazekas Ferenc

1021

FAZEKAS FERENC
METSZETE

Antal

i felderítés sem. Ha bármelyikre nem jut elég idő, a produkció egyszerűen másolás. Pedig a zeneművek előadásától a közönség mindig valami energiát vár, valami erősítő, megújító kisugárzást. Nem elég a kottát fellapozni, s az abban leírt jangjegyeket megszólaltatni, ellengedhetetlen az adott műről megjelent kritikai kiadások tanulmányozása is. Haydn londoni szimfóniájának nézésekor gyanús részletekre bukkantam. A kiteles kiadásokkal való összehasonlítás nyomán a kottán száznál több hibát kellett korrigálni. A stílusismeret segít abban, hogy a zeneművet az eredeti elképzeléssel összhangosan adjuk elő. Könnyebb a dolgunk, ha valamelyik szerző művét tanulmányozzuk; a komponistát minden alkalommal meghívom a próbákra, együtt hallgatjuk a művet, s kijavítjuk a kottába csúszott zavaró hibákat.

— *A fiatal ország közi kari nyelte őket?*

— neisk öröm legkis kart nagy külön verse nyek tam Művé ránal

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1973 JAN 6-1.

Fazekas Ferenc

1021

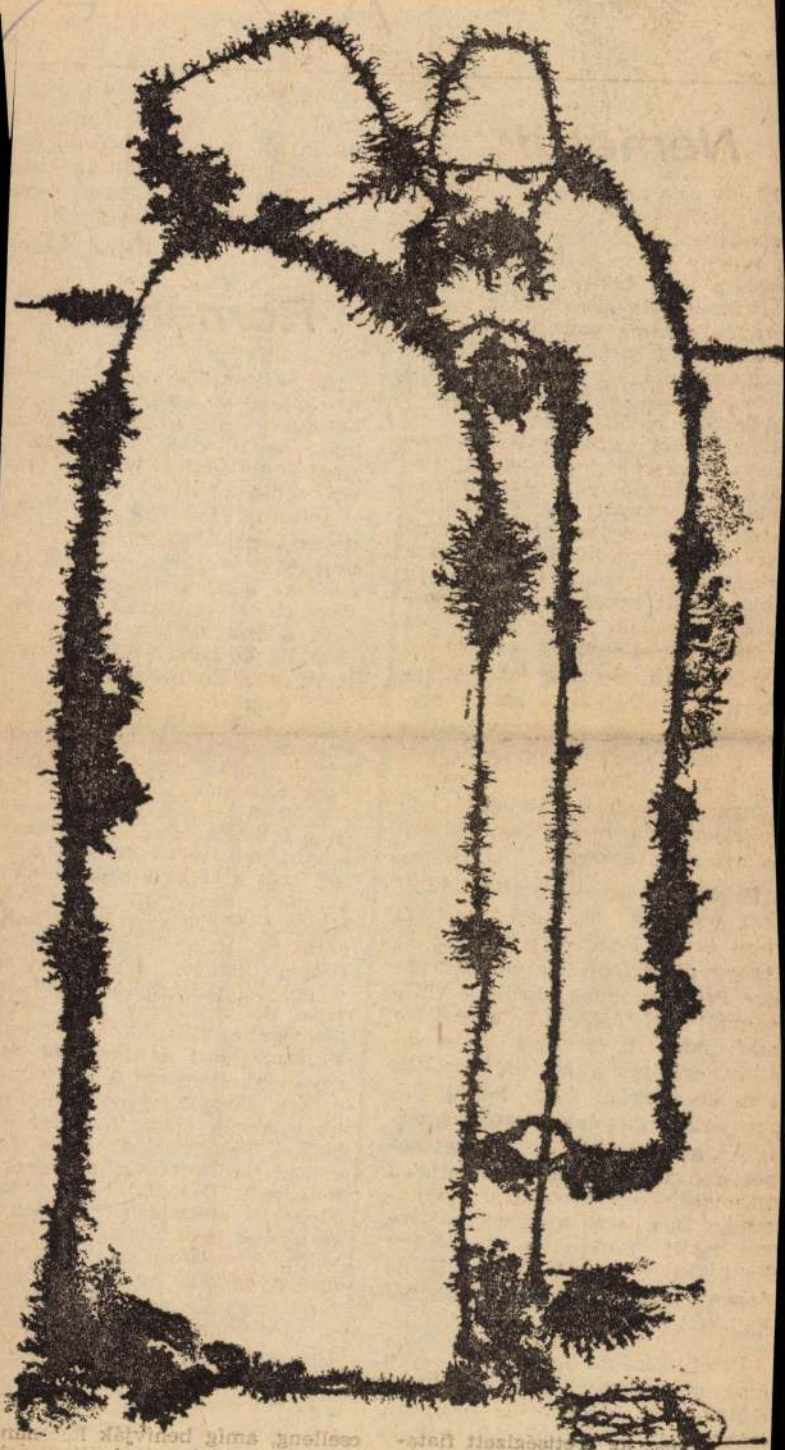

Fazekas Ferenc rajza

Németül

Petőfi az első olyan magyar öltő, akinek még életében német rdításban verskötete jelent meg. z a tény nemcsak Petőfi jelenségére utal, hanem azt is jelzi, ogy költészete szinkronban volt a orabeli Európa szellemi és irodalmi áramlataival. A monarchia agyarul tudó irodalmárait első-rban Petőfi költői korszerűsége ösztönözte. Jól tudjuk, hogy az kkor elért szinkron Petőfi halával megszűnt, és nagyon sokáig, körülbelül ötvenéves lemaadás mutatkozott a magyar költészetben. Az európai stílusirányzatok szellemi áramlatok megkésve rkeztek el hozzánk. Csak Kassák lajos talált ismét eleven kapcsolatot korának költészetével és ellemi áramlataival, és József ttila teremtette meg kora világodalmi eredményeinek és a magyar költői hagyományoknak olyan zintézisét, hogy a magyar lírában ha is az ő költészete az, amelyre nagy európai irodalmak a legrőteljesebben rezonálnak, keleten s nyugaton egyaránt.

Petőfi első német fordítója *Adolf Dux* újságíró, aki 1846-ban több mint ötven Petőfi-verset adott ki *Ausgewählte Gedichte von Alexander Petőfi* címmel. Erről a kiadványról írja Turóczi-Trostler József: „Már itt fenyeget az a veszély, amelyet a későbbi fordítók sem kerültek el, hogy Petőfi elementáris kapcsolatát a természettel és a néppel, Petőfi egyszerűségét a fordításban primitivizálják... Bizonyos, hogy szerencsés pillanataiban Dux is adekvát megoldásokat talált azokra a természeti hangokra, melyeket a beteg Heine éppen ebből a fordításkötetből hallott ki."

Petőfi későbbi fordítói is — a magyar származású *Karl Beck* (1817—1879) kivételével — újságírók vagy irodalmárok voltak, Karl Beck költő volt ugyanis, de nem jelentős, és az ő fordításai sem sikerültek. Nagyjából ugyanez mondható el a többi korabeli és a későbbi fordítóról is.

Az NDK-beli Aufbau Verlag és de Fühmann és Kunze költői eddigi műfordítói munkássá alapján bizonyosra vehetjük, ho a német olvasóközönség vé kongeniális fordításokban ism majd meg Petőfi költészetét.

Hajnal Gábor

Románul

A legjelentősebb román Petőfi-fordítók — *Iosif, Goga* és *Jebeleanu* — mellett sokan méltatlanul elfelejtődtek. Közéjük tartozik *Ion Bădescu*, Petőfi egyi első romániai népszerűsítője.

A bihari származású Ion Bădescu legjobb barátja volt Eminescunak. Kortársai nagyra becsülték költői-műfordítói munkásságát, de érdemeit manapság csak a beavatottak tartják számon, az irodalmi köztudatban inkább mint Eminescu *Szárnyaszegett géniusz* című regényének egyik modellje él. Bădescu három kultúra, a magyar, a román és a német alapos ismerője, a népek összefogásának lelkes hive volt. Pesten és Bécsben tanult, Iasiban és Bukarestben tanárkodott, majd ismét Pestre tért vissza. Petőfi volt a legkedvesebb költője s amint iskolatársa, Moldován Gergely feljegyezte, saját költészetében „utánozta őt". 1868-ban Pesten kiadott verseskötetében valóban felismerhető Petőfi hatása. Bădescu nem volt termékeny műfordító; *Eötvös Józseftől Vörösmartytól* és *Petőfitől* csak egy-egy költeményt ültetett át románra. *Bágyai* néven pedig néhány román verset fordított magyarra. Petőfinek *Az őrült* című versét fordította le; a verset bukaresti *Orientul* nevű haladó egyesület előadásán, 1869-ben — és később még többször — elszavalta. A versfordítás nem jelent meg nyomtatásban, de az Orientul-körnek Eminescu is tagja volt s valószínűleg *Bădescu előadásában ismerkedett meg Petőfi lírájával.*

Bădescu az úttörő Petőfi-fordítók között kétségtelenül a legtehetségesebb volt; maradandó érdeme, hogy a Kárpátokon túl másfél évtizeddel a sajtóban közölt fordítások előtt — élőszóban terjesztette Petőfi költészetét.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 MAR 2 5
Fazekas Ferenc

Népszava

/1021

Fazekas Ferenc: Öntő

utat keresnek a bányaszok kiszabadítására.

— **A Budapesti Rendőrfőkapitányság Közlekedésrendészete** értesíti a gépjárművezetőket, hogy a jövő héten sorrakerülő balesetelhárítási előadások időpontja és helye az alábbiak szerint módosult: március 27-én XIV., Angol utca 13, Danuvia Kultúrház; március 28-án III., Dugovits Titusz tér 2. Frankel Leó Művelődési Ház; március 29-én XVI., Margit utca 2, IKARUS Művelődési Ház; március 30-án XV., Eötvös utca 64—66, Csokonai Művelődési Ház. A részvételhez külön meghívó nem szükséges, valamennyi előadás a korábbi tájékoztatás szerint, 18 órakor kezdődik.

SAJTÓFIGYELŐ
HIRADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Fazekas Ferenc
PEST 1.1
HIRLAP
1973 JAN 2 1

1021

Subások

Fazekas Ferenc linómetszete

EL AZ OI
ADVA A KO
ZÉS ÚJABE
RŐL.

Eredeti megoldású emlékmű

Talnah városában található a megoldásában egyedülálló emlékmű — egy vasbetonsátor —, amelyet azon a helyen emeltek, ahol néhány évvel ezelőtt felütötték sátrukat az első geológiai expedíció tagjai. Talnah — a sarkkörön túl épült, rendkívül gazdag színesfémérc-lelőhely közelében. A helyi lakosság nyelvén talnah — elzártat jelent. Valóban, a világtól elzárt helynek tartották ezt a környéket, ahol évente 9 hónapig uralkodik a sarkvidéki éjszaka, s ahol igazán helyénvaló az az elnevezés, hogy „az örök fagy birodalma".

Nem volt könnyű dolguk az építőknek, de a tajmiri tundra elzártsága megszűnt. Nehéz munkával új várost teremtettek, rekordidő alatt és emlékművet emeltek Kolumbusuknak.

verték le sátraikat. A végtelen tajga borította hegyek között nem volt könnyű az élet — nyáron rekkenő hőség és szúnyogfelhők, s a sátrakig elmerészkedő medvék, télen csontig ható szél és —40 fok hideg.

A felfedezőket, az elsőket azonban ez sem riasztotta el. A városalapítók és a szén után kutatók jelszava ez volt — „küzdeni, keresni, találni és soha meg nem hátrálni".

Szén van itt mindenütt, a felszín közvetlen közelében csakúgy, mint óriási mélységben — 2 kilométerre a föld alatt.

A sátrak helyén egy év múlva már megjelentek a barakkok, majd egymás után emelkedtek a magasba az emeletes házak. Így nőtt fel egy tágas, napfényes, minden komfortot biztosító új város.

Mezsdurecsenszk csaknem

A szivárvány minden színében

Az ipari és középületek, a lakóházak és szállodák külső kivitelezésének minősége jelentős mértékben függ a megegyikének 30 különböző színárnyalata van. A három középső sáv úgynevezett mozgósáv és a falak színét jelzi. A

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-725
1973 JUL 1

Népszabadság

Fazekas Ferenc

1021

FAZEKAS FERENC
LINÓLEUMMETSZETE

a válasz tetszett a legjobban, de ezt a szubjektív körülményt leszámítva is bizonyos, hogy írói munka, azaz: emberi és társadalmi mélységlátás és elkötelezettség, a rejtettebb összefüggések ábrázolása, a személyes állásfoglalás kockázatvállalása nélkül a legpontosabb adatok halmaza, a legszélesebben felkutatott és méltányolt igényrendszert, a jellegzetes vonások és a sorrendbe rakott történelmi dicsőségek — csak csontszerű vázlatot alkothatnak. Nélkülözhetetlen alkotó elemek, amelyekből azonban egy komputer is „összeírhat" valamiféle szociográfiát.

Néhány évvel ezelőtt olvastam, hogy a stuttgarti műszaki főiskola számológépközpontjának adatfeldolgozó berendezése „verset írt". A Kafka szókészletéből és stílusbeli sajátosságaiból informált komputer állítólag olyan gépkölteményt produkált, amiben a kritikusok szerint volt művészi érték, sőt a rossz nyelvek szerint akadt irodalmi szakértő, aki Franz Kafka egy kiadatlan művének tartotta. Volt, aki ujjongott bámulatában, volt, aki értetlenül csóválta a fejét, mint akihez idegen világok nyelvén beszélnek. A költők és az írók megdöb-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 JUN 24

Pestmegyei Hírlap

1021 Fazekas Ferenc

Tanulmány

Fazekas Ferenc metszete

Jelentkezni lehet: Budapest V., Molnár u. 19.
Munkaerőgazdálkodás.

Az általános iskola
8 osztályát elvégzett

IPARI TANULÓKAT VESZÜNK FEL

az 1973/74-es tanévre

KŐMŰVES, ÁCS ÉS VILLANYSZERELŐ SZAKMÁBA

Szállásról és teljes ellátásról gondoskodunk.

A tanulmányi eredménytől függő ösztöndíjat,
az ács és a kőműves szakmában társadalmi ösztöndíjat is fizetünk.

Jelentkezés: a Prosperitás Ksz munkaügyi osztályán, Budapest IX., Viola u. 45.

Járjon kényelmesen!

Az utcán, otthon, a strandon

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 DEC 28

Magyar Ifjúság

Fazekas Ferenc

V. G.

1021

FAZEKAS FERENC RAJZA

Láncz Sándor Egry József életét és tevékenységét bemutató albuma, a Magyar festők sorozatban. Egry balatoni képei az ember és a természet harmonikus együttélését sugározzák, kötődése e tájhoz megalapozója művészetének, kiegészítője életének. Láncz Sándor értő tanulmányát 10 fekete-fehér és 24 színes reprodukció gazdagítja.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 DEC 31
PEST M H
Fazekas Ferenc

1021

Régi kerekek

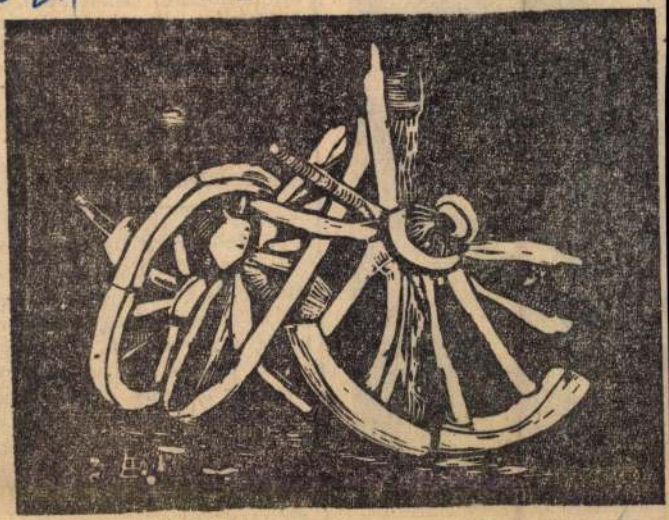

Fazekas Ferenc rajza

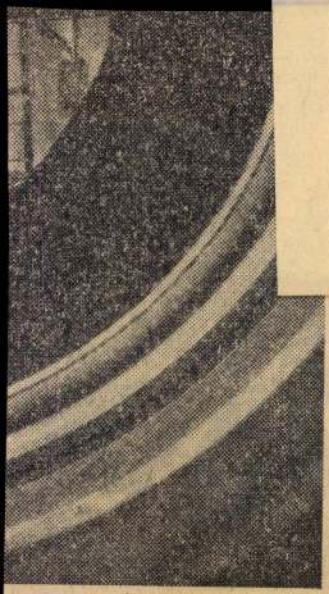

ecember utolsó napjaiban már a
a hatalmas alkatrészeit készítik.
nti Hőerőműbe kerül majd.
ének lapátjait szerelik.

Ami ráillik

A kinőtt ruha története pontosan ráillik Szigetszentmártonra. Új ruhára van szüksége, *új státusra*, hogy a sorbanállás, a várakozás ne váljon az itt élő és pihenő emberek életének állandó kísérő jelenségévé, hogy a türelmetlenség és bosszúság helyett örömet teljen e csodálatosan szép vidékben őslakónak és pihenőnek egyránt.

P. P.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1974 JAN 20

Magyar Hírlap

Fazekas Ferenc

1021

Fazekas Ferenc rajza

MAGYAR HÍRLAP

Döntések — korsze

A nagyberuházások előkészítése — Beszélgetés az Állami

A gazdasági fejlődés nem egyéb, mint *döntések láncolata*, ám e döntések *természete* lényegesen eltérő. Az új lakótelepekhez például ha tetszik, ha nem, csatornahálózatot kell építeni. E döntéskor csupán arról határozhatunk szabadon, miként építjük meg a csatornákat. A döntések akkor okozzák a legtöbb gondot, *ha széles a választási lehetőségek skálája.*

A beruházásoknál, egész sor okból, különösen fontos, hogy megelőzzük a tévedéseket, *a döntési rendszernek tehát minimumra kell csökkentenie a hiba lehetőségét.* Erről, pontosabban: az egyedi nagyberuházások döntési rendszerének továbbfejlesztéséről beszélgettünk *Deák Andreával*, az Állami Fejlesztési Bank közgazdasági főosztályának vezetőjével.

Keretek

— *Közismertek az egyedi nagyberuházásokkal kapcsolatos gondok. A költségek meghaladják a tervezettet, hosszú a megvalósítási idő, s az eredmények sok-*

— Mindkét kiindulópontból meghatározható, *érdemes-e* a fejlesztést megvalósítani. De a gyakorlat igazolja, hogy az egyedi fejlesztési döntés első megfogalmazásakor még nem lehet elég információnk a valóságos költségekről és a műszaki megvalósítás idejéről; az eltérés esetenként 20—30 százalékos is lehet. Az első döntés tehát még sok bizonytalansági elemet hordoz. A beruházás megkezdése után viszont már csak részletkérdésekről dönthetünk s ezek meghatározottak. Ha a dolgok rosszul mennek, akkor az illetékeseket felelősségre lehet vonni, ám ez mit sem változtat a többletköltségeken és a kivitelezés késedelmén.

— *Megelőző gyógymódot* kell tehát alkalmazni. Úgy vélem, jó módszere ennek a *kétlépcsős döntési rendszer bevezetése.* Ez azt jelenti, hogy a kormány két alkalommal döntene az egyedi nagyberuházásról; először *kiválasztva* a fejlesztési igények közül a megvalósításra érdemes célt, másodszor eldöntve, hogy ezt *miként* kell megvalósítani. Az első döntés a *„mit"*, a második a *„hogyan"* kérdésére válaszol.

Fazekas Ferenc

Utca

1021

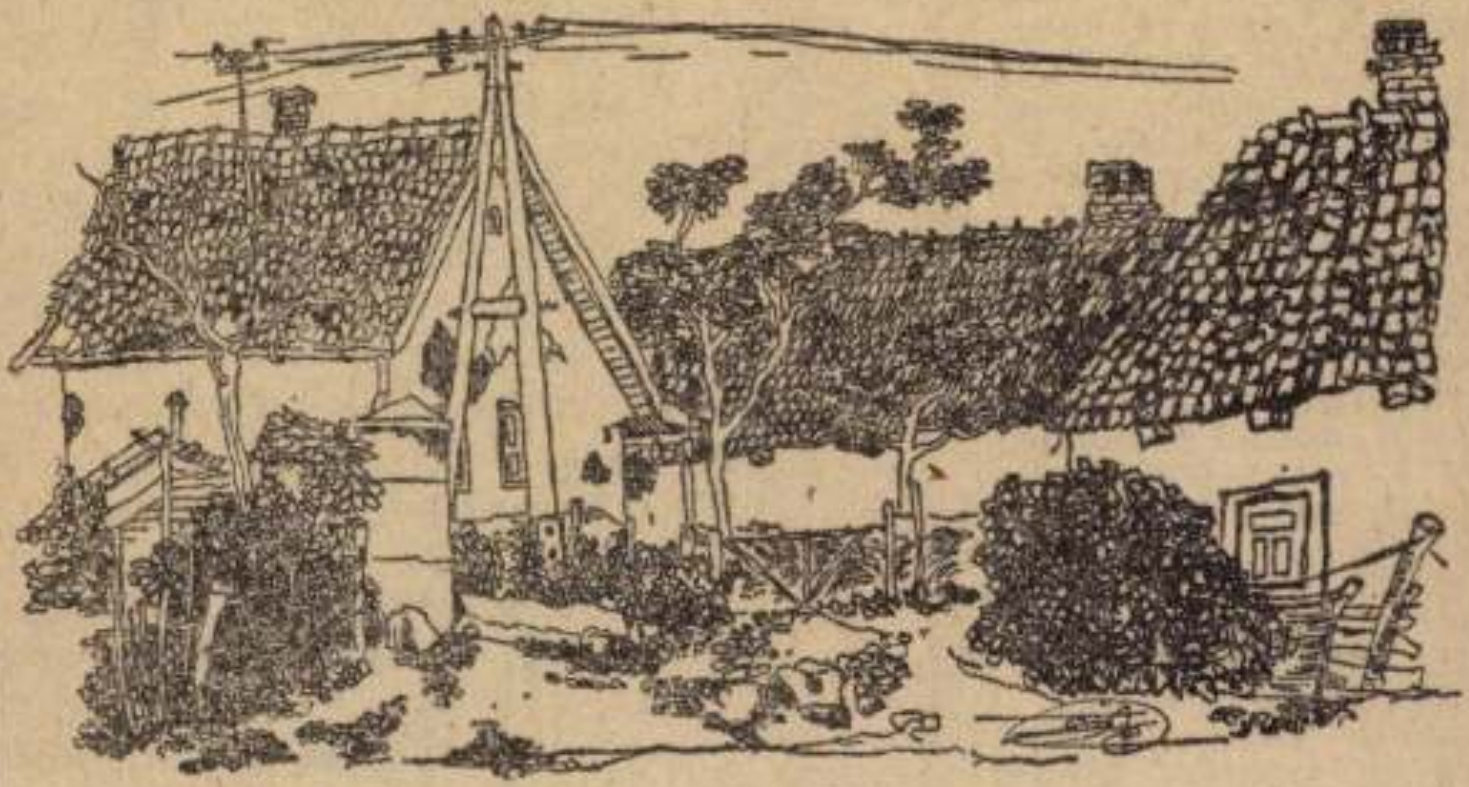

Fazekas Ferenc grafikája

Pesti Napló,
1943. nov. 4.

zsef műsora. 22.06: Nicolai Gedda és Victoria de Los Angeles énekel. 23.00: Hírek. Időjárásjelentés. 23.10: Műsorzárás.

TELEVIZIÓ

8.40: Német nyelvtanfolyam. Wartburgban a Wartburggal. 9.05: Francia nyelvtanfolyam haladóknak. Mienk az ékszer! 9.35: Csak gyerekeknek! 1. Gyerekek a nagyvilágban. Arab gyerekek. 2. Kisfiú. Bolgár bábfilm. 10.05: Gyere velünk, csináld velünk, csináld jobban! Az NDK TV játékos sportvetélkedője Berlinből, felvételről. 11.00: Soproni MAFC—Csepel bajnoki férfi kosárlabda-mérkőzés. Közvetítés Sopronból. 14.33: Pedagógusok fóruma. Aktuális kérdések. 15.15: Reklámműsor. 15.20: Állatok, növények — közelről. Népszerű tudományos sorozat. I. rész: Hangyasereg. 15.40: Reklámműsor. 15.45: Pillantás a sportvilágba. Filmösszeállítás. 16.05: Furcsa zálogtárgy. Szovjet film. 17.15: Műsorainkat ajánljuk! 17.40: Reklámműsor. 17.50: Delta. Tudományos híradó. 18.15: La Fontaine meséi. A molnár, a fia meg a szamár. Francia—magyar koprodukcióban készült rajzfilmsorozat. 18.30: Sporthírek. 18.40: Esti mese. 19.00: A Hét. 20.00: Hírek. 20.05: Irgalom. Tévéfilm. VI. (befejező) rész (16 éven felülieknek

Borónai Erzsébetet kérdeztük.

— A filmsorozat 11 részbő egy-egy érdekes szféráját muta folytatásokban megismerkedhet néhány érdekes növény viselke a koalák világával. Külön fel mét erre a sorozatra, mivel a lógiai tanulmányai ezekhez a te nyos vagyok abban, hogy has megtekintése.

— Mit láthatunk az első r

— A hangyák életét, mely embereket, szervezettségük, s tervszerűségük miatt. Mert val lágban kevés olyan faj van, az élet, mint a hangyáknál. Mi tevékenységüket, mindent össz a táplálékgyűjtéstől a bábok ő megvan a maga feladata. A kat ről van szó — belopóztak az A film megmutatja a hangyatá gozódását is, a vezér- és anyal ben. Csak egy érdekesség még. megfejteni a hangyáknak azt a hogy igen messziről is tévedhet hoz, s hogy egymást is tudják dául élelmet talál, anélkül, hog is egyenesen odatalálnak a lelő

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1973 MÁJ 27

Magyar Hírlap

Fazekas Ferenc

MAGYAR HÍRLAP

1021

Fazekas Ferenc metszete

Erősödött az FKP

Lekerült a napirendről az UDR-E

(MTI) A Francia Kommunista Párt tömegbefolyása az elmúlt hónapokban tovább erősödött. *Ebben az évben május közepéig több mint 46 ezren kérték felvételüket a pártba és az FKP taglétszáma május közepén 469 560 főre rúgott* — közölte *Roland Leroy*, a politikai bizottság tagja a központi bizottság pénteki ülésén.

A központi bizottság Leroy rövid bevezető beszéde után a belpolitikai helyzetet vitatta meg. A felszólalók megállapították, hogy a jelenlegi helyzetet elsősorban a munkásosztály és a társadalom más csoportjainak mély elégedetlensége jellemzi. Erre a kormány fenyegetésekkel válaszol és fokozza a rendszer önkényes, parancsolgató jellegét. *Így még fokozottabban szükség van a baloldal egységére és a dolgozók érdekeinek határozott védelmére.*

Georges Marchais, az FKP főtitkára a pénteki ülés után elmondotta az újságíróknak: a szocialista párt a népi egység kiszélesítésénél, sajnos, fontosabbnak tartja azt a törekvését, hogy a baloldal legnagyobb pártjává váljon. Marchais hangsúlyozta: a kommunisták nem azt kifogásolják, hogy a szocialista párt befolyásának növelésére törekszik. Ez természetes, az FKP is növelni igyek-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Fazekas Ferenc

Magyar Hírlap

1021

Fazekas Ferenc rajza

Ülőbútorok

Az ülőbútorok a lakások és irodák legfontosabb berendezési tárgyai. Az orvosi vizsgálatok is kimutatták a megfelelő ülőbútorok szükségességét, mert kiderült, hogy sok gerincpanasznak a hibás testtartás az oka, annak pedig számtalan esetben a helytelenül tervezett ülőbútor.

Az olvasáshoz és a tévénézéshez a kényelmes fotel a megfelelő, amely megtámasztja a derekat és a tarkót, de ugyanez a fotel nem felel meg akkor, ha ülőmunkát végzünk. Akár gépelünk, akár kézzel írunk, rövid támlás székre van szükségünk, amely a felsőtest mozgását biztosítja.

A konyhába, a háziasszonyok részére, a nagyobb kényelem kedvéért forgatható háttámlás, magas, lábtámasztós székeket terveztek. Az ülőkének általában olyan magasnak kell lenni, hogy a lábunkat a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 MAJ 5

ÉLET ÉS IRODALOM

Fazekas Ferenc
/ 1021

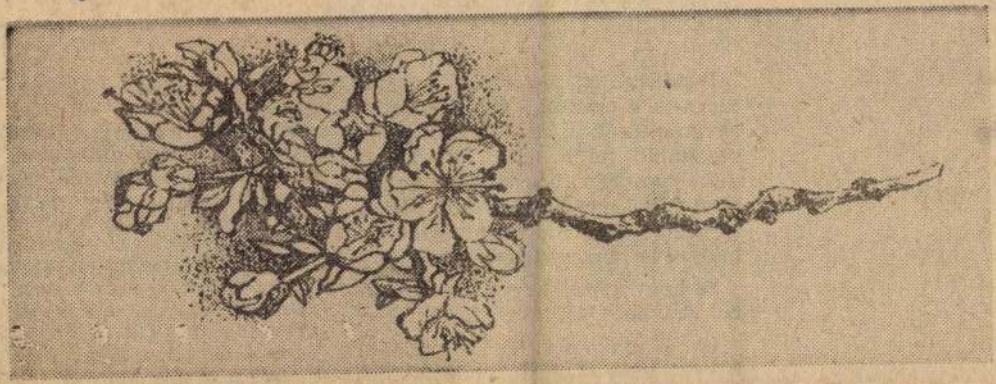

Fazekas Ferenc: Virágos ág

HÉT

Ráadásul ez a hagymázas Matuska-terv csak egy jól eltervezett zavarkeltő akció kezdete volt. Egyszersmind folytatója is, ha tekintetbe vesszük, hogy Itáliában az efféle, hol meghiúsult, hol vérbetragédiába torkolló robbantások néhány éve napirenden vannak.

És hogy mögöttük mindig az egyre aktívabb fasizmus áll.

Ez a gyutacsos legény például Hitlert tartotta példaképének. Megint mások (varietas delectat) Mus-

egy kanna benzint a kerület fasiszta titkárának lakásába, meggyújtja, a jelentéktelen pártember gyerekei bennégnek — zseniális fordulat, nemde? Másnap megcsodálhattuk az egyik áldozat arcát egy fényképen: meredten bámul a gépbe, amelyet elkattintott valaki, ahelyett, hogy az ablaküveget törte volna be. Túl felhevülten dobálta a kézigránátokat „néhány kamasz" a „szélsőjobbról"? Mit tesz isten, a római

Fazekas Ferenc

„Flóra" c. rajza a

7. oldalon

Népszava 1971 május 1

Farkas Ferenc, grafikus

Utcán
rep.

Magyar Ifjúság, 1970. III. 20. 14. l.

Fazekas Ferenc

"Volt egyszer egy bohóc" felirattal -egy bohócot ábrázoló metszetét bemutatja a lap. Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. jan. 1.
XVI. évf. 1. sz. 14. lap

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1972 SEP 3

Magyar Hírlap

Farkas Ferenc

1021

Fazekas Ferenc rajza

Fazekas Ferenc

Virágos ágat ábrázoló metszetét hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. ápr. 29.
XVI. évf. 18. sz. 6. lap.

Fazekas Ferenc

Rajzát -cim nélkül- hozza a lap.
Repr.

Kerekeket ábrázoló metszetét bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. juli. 31.
XV. évf. 31. sz. 4. lap
lo. "

Fazekas Ferenc

Cimnélküli rajzának repr.-ját bemutatja a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. juni. 26.
XV. évf. 26. sz. 6. lap

Fazekas Ferenc

Cimnélküli metszetének repr.-ját bemutatja a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. juni. 12.
XV. évf. 24. sz. 5. lap

Farkas Ferenc, grafikus

Juli. metret
repr.

Magyar Hírlap, 1970. IX. 25. 14. l.

Fazekas Ferenc

Cimnélküli rajzának repr.-ját hozza a lap

Élet és Irodalom, Bp. 1971. nov. 27.
XV. évf. 48. sz. lo. lap

Fazekas Ferenc

metszete

Magyar Ilirlap 1973/144 8 old

Fazekas Ferenc
rajza

Magyar Hirlap 1972/293 11 old.

(†azekas Ferenc

rajza.

Magyar Hirlap 1972/244 10 old.

Farekas Ferenc

szül. 1877. Esti tanf.
mintázás
Varga Sándor szobrász nál.
Értimisk 1901/2. 45. l.

Franz Farsokas fazekas M.D.K.

miskolci. neve 1549-ben fordul elő.

Voit P. magyar kerámikatörténeti tanulmányok. I. művtört. Ért. 1954 1-2. 119

Franc Fazekas Fazekas M.D.K

az 1557.es miskolci bortized lajstromé-
ban fordul elő neve.

Voit P. Magyar keramikatörténeti tanul-
mányok. I. hűvtört. Ért. 1954 1. n. 119

ifj. Fazekas Ferenc, Fazekas

A NÁDUDVARI FAZEKASSÁG egyik fiatal képviselője — ifj. Fazekas Ferenc — alkotásaiból nyílt meg kiállítás a Nógrád megyei Szécsény művelődési központjában. Ötven szép feketekerámia és szakmai bemutató fogadja a látogatókat.

— : Hú

8.

Népszabadság, Bp. 1979 máj. 15.

Fazekas Ferenc, fazekas.

Mádudvari cserepek címmel kiállítás nyílt az őszi kiállításban. — Az őszi bemutatóra id. Fazekas Lajos, a népművészet mestere és két fia, István és Ferenc hozta el 48 alkotását. A legifjabb családtag, Ferenc bemutatta a korongozás munkáját.

TV. — Élővadó.

1974. V. 16, Televízió 19.30

Fazekas Ferenc

metszete

Magyar Hirlap 1971/37 III. old.

Fazekas Ferenc

"Virágos ág" cimmel hozza a lap a müvész rajzát.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. május 5.
XVII. évf. 18. sz. 4. lap.

Fazekas Ferenc

Falusi tájat ábrázoló rajzát hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. ápr. 28.
XVII. évf. 17. sz. 4. lap.

Fazekas Ferenc

Két pásztoralakot ábrázoló rajzát,-cim nélkül- hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. jan. 6.
XVII. évf. 1. sz. 5. lap.

Fazekas Ferenc

„Busák" c. Zépének
reprófa a 9. oldalon

Néprzava 1973 január 11
9. old.

Faschas Ferenc

„Ötö" c. rajta
a 9. oldalon

Nápusava 1973 március 25

Farsekas Ferenc

rajza

Magyar Hirlap 1971/156 5 old.

Farkas Ferenc

metszete

Magyar Könyv 1971/135. 11 old.

Faszkas Ferenc

mitsiste

Magyar Hírlap, 1970. IV. 12. 10. l.

Fazekas Ferenc, grafikus

Metnek. Repr.

Fazekas Ferenc: Linóleum metszete

M. 8.

Népszabadság, Bp. 1973. júl. 1.

Fazekas Ferenc

rajza

Magyar Hirlap 1974/19/8

Fazekas Ferenc

rajza.

Magyar Ifjúság 1972/167 11 old.

Fazekas Ferenc, fazekas

L: Gonda Sikón

Gulyás Éva: II. Alföldi Fazekas Triennálé kolnokon 45-46

Jászkunsály, kolnok, 1982. június. XXVIII/2

Fazekas Ferenc

ifjú népművén

munkái a nádudvari népművészeti vásáron

Népművészet
1982 nept.

Farekas Ferenc

farekas m.

benélgetés a Farekas dinantiáról

Hétvége
1984 XI. 17
Petőfi 9°5

Farekas Gálor
főtechnológus

Méltatás.

Hunyady Judit: Kisded játékainkó
Új Tükör, 1979. május 27 - 6. lap.

FAZEKAS GYÖRGY

Mozgó Világ-poszter
1983/június

Fazekas György
Műhelymunka

Melocco Miklós

Török Péter és Fazakas Gábor kiállítása

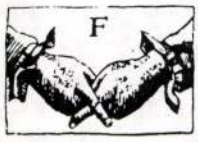

ogadják szeretettel, tisztelettel és csodálattal ezt a kiállítást. Azért, mert a fizikai helyünket, testünk és lelkünk helyét a világban nehezen szerezzük meg, nehezen foglaljuk el.

Testünk és lelkünk kertjeinek a történetét nézhetjük most meg, Sárospatak kertjeinek képeiben és a szép képekből árad felénk a tanács arról, hogy hogyan élhetünk.

A Földgolyó nem alkalmas az emberi életre. Túl hideg, vagy túl meleg, túl nedves, vagy túl száraz. Ezért építi fel magának az ember újra a világot, a várost.

A város az ember legszebb munkája, a földgolyó megismételése. A város kertek és tornyok nélkül nem város, hanem kőrengeteg, huszadik századi ócskaság.

Csak már vége lenne ennek a rossz századnak, a huszadik század szellemének!

Claude L. Strauss azt írja New Yorkról: az ember által épített magas hegyek között az utcákon az autók olyanok, mint a völgyekben a színes virágok.

A megismételt második földgolyón, a városban, hegyek, folyók, erdők és mezők épülnek, ez a lakhelyünk.

A Természet emberfeletti, óriási méretekben ész nélkül él körülöttünk, és, bár alkalmas az emberi életre, nem törődik az emberrel.

A kultúra a védekezés, az egyetlen védekezés a természet közönye ellen. A szó eredetileg kést jelent, annyit jelent, hogy megművelni valamit, a munka értelmes és ékes nyomát hagyni valahol.

Tiszteletet, ékességet jelent.

A város a megművelt föld.

Benne mindaz a jó, ami a Földön található. A mező, az erdő, a patak. És nemcsak a faodú, vagy a barlang. Ahová a rémült ősember bemenekül egy rövid időre.

A XX. századi város a barlangok utóda, amelyben a rémült, menekülő ősember szerencsétlen leszármazottai néznek hülyén egymásra.

A kert a megismételt földnek az a része, ahol a levegő szabadon áramolhat - a fölemelt tekintet számára körös-körül az égbolt gyönyörű kerete, és a kert egyik végétől a másik vége felé száll és tűnik el a felhő - sötét és megnyugtató, lassan mozgó, ismerős kerete a csillagos égnek, és részvételünk a fenséges viharokban.

És mert világunkat építi, a jó kert tervezése magasztos emberi munka, művészet. Művészet, mert létfontosságú és szép. Nem vita tárgya.

Nem lehet az ilyen fejtegetéseket befejezni, nem az a céljuk.

Nem lehetek olyan beképzelt, hogy gondolataimat a tehát szó segítségével jó végeredménnyel zárjam le, hanem el kell halkulnom és át kell adnom a szót T.P-nek és F.G-nak, kérdezve, hogy hogyan kell kertet építeni.

A mai magyar kultúra belvárost tud csak építeni és külvárost.

Meg kell tanulni kertet építeni, mert művészet nélkül nem lehet életben maradni, és csak a magasrendű, fenséges tudás lehet művészet. □

(Elhangzott Sárospatakon, 1991. június 16-dikán)

□

A Természet emberfeletti óriási méretekben ész nélkül él körülöttünk és, bár alkalmas az emberi életre, nem törődik az emberrel.

A kultúra a védekezés, az egyetlen védekezés a természet közönye ellen. A szó eredetileg kést jelent, annyit jelent, hogy megművelni valamit, a munka értelmes és ékes nyomát hagyni valahol.

Tiszteletet ékességet jelent.

A város a megművelt föld.

Benne mindaz a jó, ami a Földön található. A mező, az erdő, a patak és nemcsak a faodú, vagy a barlang.

FAZEKAS Gabor epitet

Magyar

Fazekas Gergely

mákói fazekas

1437-ben

l.

Balogh Erdélyiven

I. 160/26. l.

REPIN. Szabad kozákok

Gregorius Farekas farekas M.D.K

neve 1548 ban, a miskolci gabonatized lajstromában fordul elő.

Voit P. hagar keramikatörténeti tanulmányok. I. hurtört Évl. 1954 1 sz. 119

Georg Fazekas fazekas M.D.K.

Diósgyőrben fordul elő neve 1549-ben és 1557 ben

Voit P. Magyar keramikatörténeti tanulmányok I. Művtört. Ért. 1954 1 a. 119

Georgius Fazekas M.D.K.

agyagmüves

1576 ban fordul elő neve mistolci oklevelekben

Voit P. hagar keramikatörténeti tanul mények I. hüvtört. Ért. 1954 1 n. 120

F

M.D.K.

Gregorius Fazekas Fazekas

az 1570 es miskolci bortized lajstromában fordul elő neve.

Vait P. hagar keramikatörténeti tanulmányok. I. hüvtört. Ért. 1954 1 sz. 119.

MDK

Fazekas Gy.

mérnök

A II. világháború után hidak uj jáépitése teren szerzett érdemeket.

A közuti hidosztályon dolgozott.

78.o.

Dr. Mihailich Győző: A XIX. és XX. századbeli magyar hidépités története. Bp. 1960.

Farkas György

a Budapesti Földalatti Vasút első szakaszának átadás
alkalmából a Munk Érdemrend arany fokozatát kapta.

Budapest, 1970. 6.sz. 43. l.

Fazekas György-féle műbutorgyár

Pesti Hirlap. 1923. máj. 20. 5-7

a XV. árumintavására

Farchas György

mübutor antalos
készitette a kispesti
ev. templom egész
berendezését

MAGYAR EPITOMUVESZET

1929. 4. n. 32 l.

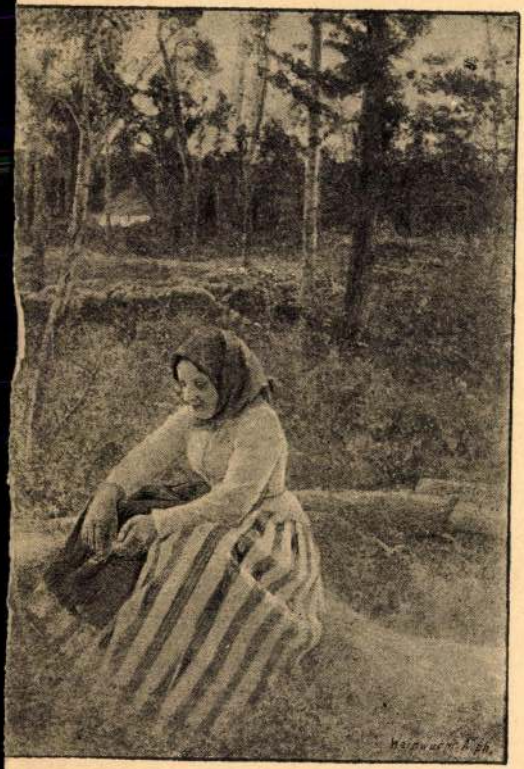

LA. ERDŐ SZÉLÉN.

Farkas György

Kiállítási Kalendárium

Vidéken:

„Pozitív kicsengés" – a Budaörsön látható. (emlitve)

Szocialista Művészetért, 1979. ápr. 4.

Fazekas György

Dévényi Antal a Derkovits Pinceklubban febr.26.-tól Banga Ferenc a hajdúböszörményi Művelődési Központban febr.28.-ig, Dunai Imre, Jelenszky László és Tettamanti Béla a Ferencvárosi Pincetárlaton febr. 28.-ig, Szijjártó Kálmán és Fazekas György a Fiatal Művészek Klubjában márc. 1.-ig és márc. 2.-től, Engel Teván István a Helikon Galériában márc. 4.-ig, Beretvás András az Eötvös Klubban márc. 2.-ig, Baska József a Műcsarnokban márc. 4.-ig, Kass János a kispesti Nagy Balogh Teremben márc. 4.-ig,
Galambos Tamás a debreceni Kölcsey Művelődési Központban márc. 8.-ig mutatja be müveit.
Czumpf Imre emlékkiállitása a Fáklya Klubban megtekinthető március 2.-ig.

Élet és Irodalom, Bp. 1979. febr. 24. XXIII.évf. 8. sz. 8. lap.

Fazekas György

A kulturális eseményekkel foglalkozó rovat az alábbi kiállitásokról számol be:
Fazekas György: "Pozitiv kicsengés" c. kiállitása a budaörsi Jókai Művelődési Házban február 18.-tól tart nyitva.
Barabás Márton festő a miskolci Mini Galériában február 20.-tól,
Csabai Kálmán festő a miskolci Szőnyi Teremben február 22.-től,
Ladik Katalin a Fiatal Művészek Klubjában február 23.-tól mutatja be műveit a fent megnevezett kiállitó termekben.

Élet és Irodalom, Bp. 1979. febr. 17.
XXIII. évf. 7. sz. 8. lap.

Farekas György

okl. mérnök az "Alapozás kézikönyve" c. munka egyik lektora volt.

dr. Gabos György k Unyvismertető sc. Magy. Ép. ip. 1971.
11 -12. ss. 726-728. l.

FAZEKAS GYÖRGY, fazekas

--

1735-ben a pataki fazekasok ,Körössi Fazekas György mar Fazekas György,Fazekas Lukats Janos,mint Lutats Janos,néven talalható.Fazekas Andras pedig bizonyosan Pikor Andras néven szerepel. 422.old. 14.jegyz

KATONA IMRE: A sárospataki habán kerámia-receptkönyv tanulsagai 415.old

A Herman Ottó Múz.Evkönyve, XIII-XIV. Miskolc, 1975

1978. V. 22. 8.25 D.

Mit üzen a Rádió?

-Mostanában sok szó esik arról, hogy tehetséges itthoni hazánk fiai a legkülönbözöbb területeken nemzetközileg is jeles eredményeket mutathatnak fel, sikereiknek még sincs itthon megfelelő visszhangja. Mi több, ezekről az eredményekről sokszor nem is tudok. /szalag csere/ - 9-et választottak ki, és ezek dijat kaptak. A dij a résztvevő országokban szervezett tanulmányut volt. A kiállitás bezárta után a magyar tervek a Pompidou - raktárába kerültek, hazaszállitásukról a felkért magyar szervek nem gondoskodtak. A három dijnyertes mü munkacsoport vezetői Fazekas György, Sarlós Julia, és Lisztes Gábor. Pályamunkáik a szinház épitésben felvetődött

problémák technikailag is megoldható változatát képviselték. Az egyik dicséretben részesült, és kiállitott pályamü készitői Osztes Gábor ötödéves épitész hallgató és Böhm György, aki a tervezés szociológiai és szinházi részét oldotta meg. Az ő tervük sajátossága, hogy összekapcsolja az épitészetet és a szociológiát a jövő élőbb szinházának megtervezése érdekében. Ezt az értékelést a külföldi sajtó visszhangból idéztem. Nem vagyok hivatva eldönteni, vajon a magyar tímek által készitett pályamüvek, Fölhasználhatók-e, s ha igen, mily módon hazai szinház épitészeti terveinkben. Még csak a pályamunkák hazaszállitásával kapcsolatban megtett, vagy épp pen meg nem tett intézkedéseket sem akarom most vaskosan birálni. Az ügyet inkább annak illusztrálására emlitettm föl, hogy fiatal, vagy nem fiatal ambiciózus emberek mily módon járulnak hozzá külföldi jó hirünkhöz. S hogy sokszor okunk van, vagy okunk lehet jogos nemzeti büszkeségre, de ez azzal a kötelezettséggel is jár, hogy értőn, és támogatón figyeljünk a kulturánkat, és gazdaságunkat gyarapitó teljesitményekre, kezdeményezésekre. S hirüket a hazai lapok is visszhangozzák, ne csak a külföldi sajtó.

[redacted] mulva.

- A viszonthallásra két hét

...ől szikrát csiholni"

...ers nyolcvanéves —

Első jelentős irodalmi alkotása, mely ismertté tette, az 1928-ban megjelent *A szent barbarai halászok lázadása* volt, a nincstelen breton halászok felkelését ábrázolta. Már ebben az elbeszélésben felfedezhető műveinek alapvonása: a főszereplők gyengék, eltiporta őket a történelem; irodalmi példaképe, Dosztojevszkij szavaival élve: „megalázottak és megszomorítottak". Írói munkásságának kezdete a Weimari Köztársaság utolsó időszakába esett, ekkor lett a Német Kommunista Párt tagja is. Még Hitler hatalomra jutása előtt megjelenhetett néhány műve, de legjelentősebb írásai már az emigrációban születtek. 1933-ban Párizsba menekült, majd a megszállt Franciaországból 1941-ben Mexikóba. Itt jelent meg németül a harmincas évek párizsi menekültnyomorá-

A harmadik ...

Beszélgetés a Balaton ...

Lassan másfél éve már, hogy az akadémián dr. Herodek Sándor, a tihanyi biológiai kutatóintézet főmunkatársa, megdöbbentő adatokkal alátámasztott előadást tartott a Balatonról. Azóta sok víz befolyt a tóba. A nyáron rémhírként terjedt, hogy fertőzött a víz, de magunk is érezhetjük, hogy a lágy hullámok már nem az igaziak. Ismét meghallgattam azon kevés szakemberek egyikét, aki főállásban félti a „magyar tengert".

— Mindenki tapasztalhatja, hogy a Balaton vize már nem a régi, de csak kevesen tudják, hogy az eutrofizáció tette tönkre. Ez a csúnya idegen szó jelenti a Balatont legjobban fenyegető veszélyt?

— Az eutrofizálódás nem más, mint a vizek tápanyagdúsítása, amely az utóbbi két évtizedben, a gazdaságilag fejlettebb országokban, sok tavat tett tönkre. Régi természetrajz-füzeteinkben megtalálható az az ábra, amikor a növények a talajból felveszik a tápanyagokat, a növényeket lelegelik az állatok, végül a táp... trágya alakjában —

— A szennyvizeket tehát meg kellene tisztítani, mielőtt a tóba vagy vízgyűjtőjébe jutnak. De, gondolom, a mezőgazdaságnak is sok mindenen változtatnia kellene.

— Már csak azért is, mert az utóbbi években megnövekedett az idegenforgalom. Ezt az ütemet a ízellátás úgy-ahogy, a szennyvíztisztítás azonban nem tudta megfelelően követni. Persze, nem hanyagolható el az állandó lakosok szennyvíztermelése sem. Nemcsak a közvetlen parti településekre gondolok, hanem a vízgyűjtő terület városaira is. Zalaegerszeg az év 365 napján mégis...

Fazekas György

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Grafi Mihály

ÉLET ÉS IRODALOM

1980 NOV 29

1021

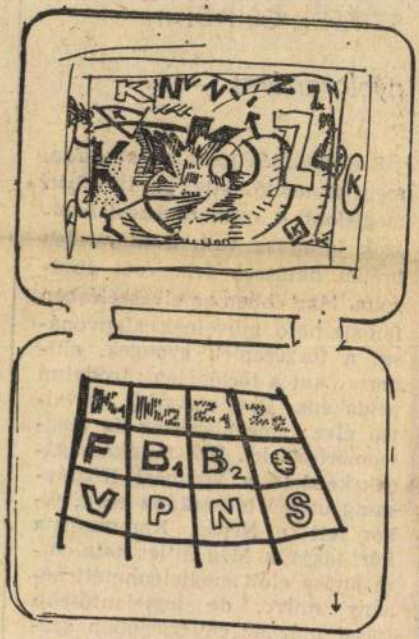

Fazekas György rajza

Fazekas György, építész

a Bartók emlékház korlje.

a Bartók család 1932-ben költözött a II. ker.-i Galán úti házba. Az 1924-ben épült villát Fazekas György építész tervei alapján alakították át múzeummá. |repr.|

6. a lépcsőházi télikert |repr.|

7. a theatron. |repr.|

8. a kert terve. |repr.|

Magyar Építőművészet 1984. 5. 22-old. és 23-old.

A budai Várpalota épületében rendezték meg a Budapesti Történeti Muzeumban azt a kiállitást, amely a fiatal magyar épitészek terveit, munkáit mutatja be, és december 10-ig tart nyitva. Mihály Éva riportját hallják, amelyet az épitész-kiállitás egyik rendezőjével, Fazekas Györggyel, a Müegyetem Középület Tervező Tanszékének tudományos munkatársával készitett.

- Nyilván sajátos ez az épitészet, amit ezek a fiatalok ,

1984. november 1. Petőfi. 10.45 / Vné.
Láttuk, hallottuk...

fiatal épitészek müvelnek.

-.Én azt hiszem, hogy az elmult évtizedekben világszerte egy épitészeti változás indult meg. Magyarországon is néhány éve nagyon sok épitészeti vita folyik ezekről az épitészeti változásokról, és erre különösen fogékonyak azok a fiatalok, akik az elmult években fejezték be a tanulmányaikat. Nem beszélve arról, hogy azó helyzetük, önálló munkához való jutásuk, is bizonyos fokig indokolta azt, hgy kicsit több teret kapjanak.

-Ez azt jelenti, hogy a fiatal épitészek bemutatkozni tulajdonképpen nem a városban, a különböző épületeikkel tudnak, hanem egy kiállitáson?

-Ez a kiállitás egy heterogén anyagot tartalmaz. A munkáknak kb. a fele valósult meg, és ezeket a munkákat rajzok, fotók, müszaki rajzok, modellek, segitségével szemlltetiez a kiállitás. A célja az volt, hogy rendkivül közérthető legyen. Én azt hiszem, hogy az előző kiállitásokkal szemben, ez a kiállitás valósitotta talán meg azt a legjobban, hogy a nagyközönség számára érthető anyagot állitott ki. Ez viszont rendkivül erőfeszitésbe kerül. Mert sajnos az épitészek nincsenek hozzászokva ahhoz, hogy közérthető, nagyközönség számára érthetően mutassák be tevékenységüket. Akár kiállitáson, akár társadalmi vitákoh.

-Ez azért furcsa, mert az igaz, hogy egy müvésznek nem az a kötdessége, hogy verbálisan közölje a mondanivalóját, hanem azon a müvészeti nyelven, legyen az épitészet, film, vagy fotó, amelyen gyakorolja a müvészetét. De pont az épitészet speciális volta miatt nem müvelhető állandó párbeszéd nélkül az alkotó épitő müvész, és a használó, az épittető, tehát a társadalom között.

-A párbeszéd, a társadalom és az épitészet között, rendkivül fontos Azt hiszem, hogy erre nem helyezünk kellő sulyt. Sokkal erőteljesebben, sokkal intenzivebben kellene egy-egy fontos épitészeti probléma megoldása előtt, még a döntés előkészitése folyamán a társadalom véleményét szembesiteni az épitész álláspontjával. Ezek a kiállitások szerintem igen nagyjelentőségüek, és ezek megindithatják ezt a kontaktust.

-Végülis ez volt a délotok, amikor ezt a kiállitást megrendeztétek?

Farkas György épitész, Középülettervező vezetőmérnek munkatársa.

- A kiállitásnak nemcsak ez volt a célja. A kiállitás egyik célja már az volt, hogy amire az előbb már finoman utaltál, hogy az a korosztály, aki itt kiállitott, igen nehezen jut feladathoz. A 35 év alatti fiatal épitészek között rengeteg olyan van, aki egy kisebb munkát készitett még csak, vagy egyáltalán nincs még önálló munkája. És ezért állitott csak ki tervet. Nagyon sok olyan fiatal van, aki valamilyen csoportban, mint beosztott ember, tervező dolgozik, és hosszu időn keresztül nem is számithat arra, hogy önálló munkát kap. Marad még a magántervezési praxis, ami számtalan feladattal látja el a szakmán belülieket vagy szakmán kivülieket, de sajnos az a gyakorlat, hogy például a Budai-hegyvidéken, vagy másutt épülő társasházak, családi házak igen jelentős részét nem szakemberek tervezik.

-Véleményed szerint ezen a kiállitáson bemutatott alkotások mennyiben tükrözik azt, hogy az épitészek tudják, hogy mi az, ami ma Magyarországon szükséges? Mint épitészet? És nem pedig attól egy teljesen elrugaszkodott saját szuverén világot mutatnak be,?

-Azok az épitészek, akik itt kiállitottak, azok alkalmasak arra, hogy mély felelősségérzettel átérezve a problémákat, vállalkozzanak komoly feladatok megoldására. És az itt megépült házak, általában bár rendkivülkülönbözőek, de valamilyen módon azért jó reflektálnak a megbizó kérésére.

- És az jellemző magyar épitészekre általában, vagypedig egy elittet mutattatok be ezen a kiállitáson?

-A fiatal épitészek, akik itt kiállitottak, biztos, hogy egyfajta elitet jelentenek. Nem szeretem ezt a szót, én szerintem nem jó kifejezés, hiszen a kiállitáson semmiféle megkötés nem volt, és önkéntesen vehettek részt rajta. De akik résztvettek, azok biztos, hogy nem az országos átlagot képviselik, hanem annál jóval magasabb szinvonalat.

- - -

- - -

Fazekas György, építész (BME). 1. Folytatás

Bartók Béla Emlékház, Budapest

Építész: Fazakas György (BME)

1. Főhomlokzat a kertkapuból

Magyar Építőművészet, 1986/1, 16-old.

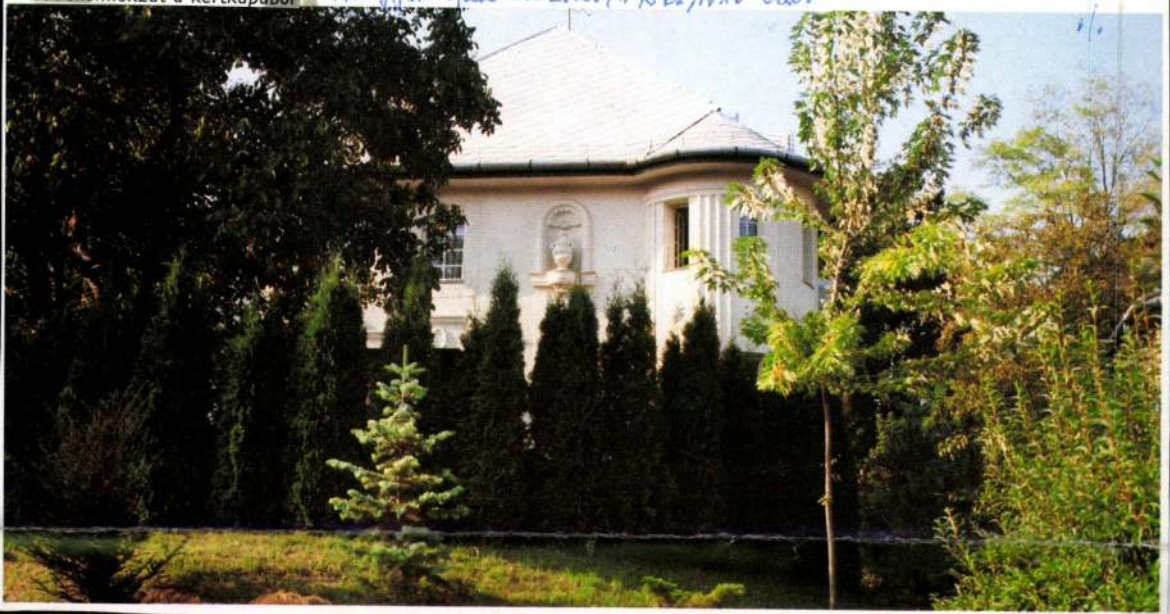

Farkas György, építész (DNE). 2. Folytatás
Bartók Béla Emlékház, Budapest.

2 2. Előtér a nemzeti lobogóval

Magyar Építőművészet, 1986. 1. 16-old.

Farkas György, építész (BME). 3.) Folytatás.

Bartók Béla Emlékház Budapest.

3. 3. Lépcsőházi „ketrec"

Magyar Építőművészet, 1986. 1., 16-old. :1.

Farnekas György építész (BME)
Bartók Béla Emlékház, Budapest

4) Folytatás

4. Az üvegfalszerkezet részlete

5. Bejárati portál és Bartók szobra, Varga Imre alkotása

Magyar Építőművészet, 1986. 1., 16-17-old.

Farkas György, építész (BME). 6.) Folytatás.
Bartók Béla Emlékház, Budapest. 1.

8

8. Bejárati részlet

9

9. Homlokzat a kert felől

Magyar Építőművészet, 1986. 1., 17-old. 1.

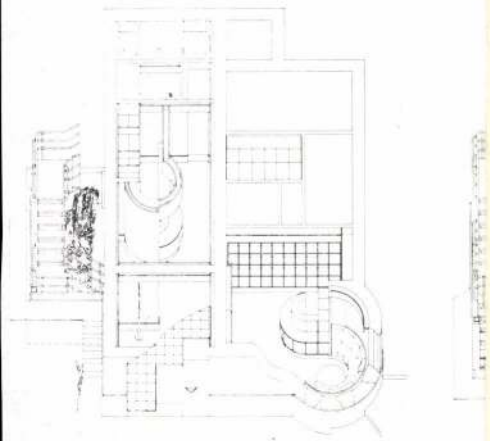

Farnekas György, építész (BME)
Bartók Béla Emlékház, Budapest.

5.) Folytatás

7. A Rózsavölgyi zeneműbolt klub-üzlete. (repr.)

7. A Rózsavölgyi zeneműbolt klub-üzlete

10. Koncertterem az első emeleten (repr.)

10. Koncertterem az első emeleten

11. Földszint és koncerttermi szint axonometriája: főhomlokzat. (repr.)

11. Földszint és koncerttermi szint axonometriája: főhomlokzat

12. Lépcsőház. (repr.)

12. Lépcsőház

6. Bartók Béla dolgozószobája

6

Magyar Építőművészet, 1986. 1., 14–18-old. + 19-old.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Fazekas György
grafikus

ÉLET ÉS IRODALOM
1983 MÁJ 13

1021

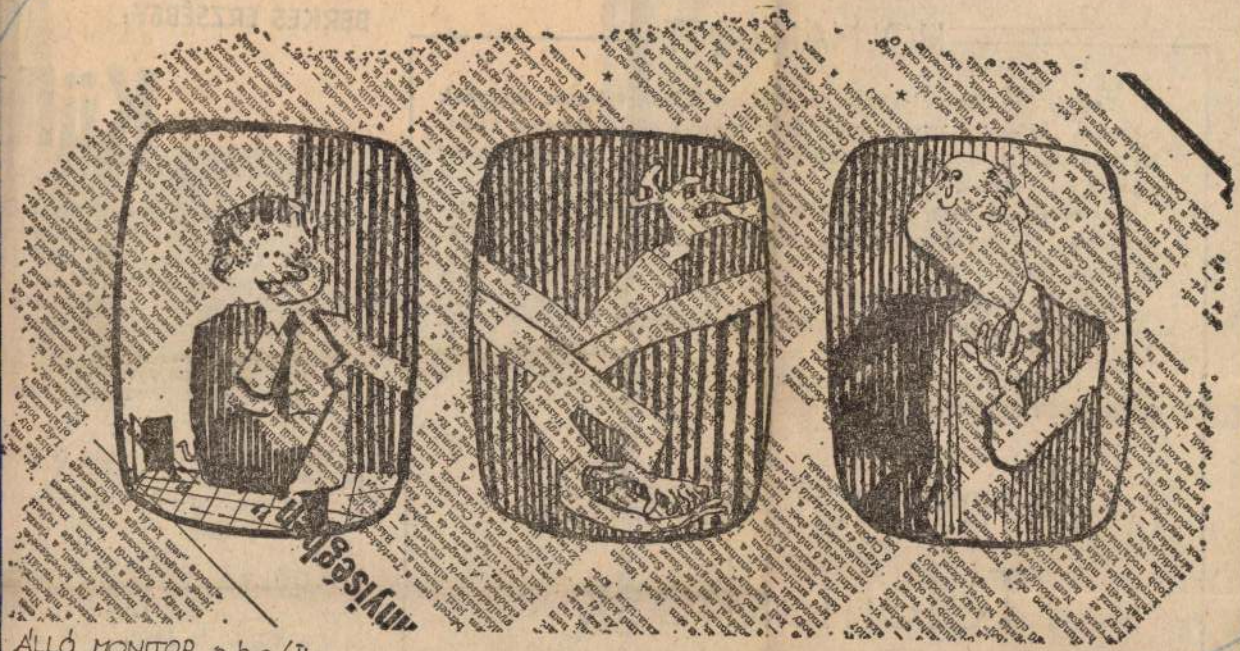

ÁLLÓ MONITOR a,b,c/II.

Fazekas György: Álló monitor

HOLNAPELŐTT —

Vagyis Ma. Ez a cím mostantól olyan írásokat [illegible] *tárgya a Holnappá váló magyar líra: a most első* [illegible] *szete; azok a költői és társadalmi törekvések, amelyek itt és most a jövőt jelenthetik.*

A kritikai sorozat a Veress Miklós által életre keltett és lapunkban 1977 óta folyamatosan jelenlevő Az első szó jogán helyébe kíván lépni.

Helyébe és nem a helyére!

Őrségváltás történt csupán, hol csak az őrálló kiléte változott. A cél, az indíték és a szándék — nem.

A Holnapelőtt is a meg-megújuló magyar líra szolgálatát tartja feladatának és kötelességének.

A magát elrejtő Télemakhosz

■ *Téglásy Imre: Leletmentés (Magvető, 62 old.)*

Balkáni Piacot. Ezen a két versen megmérhető, mi mindent tanult, illetve mi mindent tud

■ *Méhes György: Bizalma* [illegible] *jelentés egy fiatalemberr* [illegible] *(Kriterion, 294 old.); Kiss Já* [illegible] *nos: Fehér csend (Dácia, 23* [illegible] *old.); Nemess László: Köd* [illegible] *oszlás (Kriterion, 244 old. Szávai Géza: Progéria, (Dá* [illegible] *cia, 270 old.); Panigay Ro* [illegible] *bert: Puska a szegen (Alba* [illegible] *rosz, 125 old.)*

„Néha már a boldogság is egé[illegible] teher mirajtunk" — mondja a zso[illegible] társzerző, s ismétli rezignáltan [illegible] mai magyar irodalomban járta[illegible] ságra törekvő. Mert boldogság[illegible] jelenség, hogy mind a hazai, mi[illegible] a külföldi magyar irodalom fé[illegible] száz orgánumban láthat napvil[illegible] got, s ennél is jóval több a n[illegible] gyedévente megjelenő kötetek sz[illegible] ma. De ha a jártasságra vág[illegible] emberfia követni is akarja a kö[illegible] zétett írásokat, csak fölgyülem[illegible]

Fazekas György, grafikus

Fazekas György rajza

Fazek

11.

Élet

XXVII/15

TAKÁTS GYULA:

Egry József emlékére

1.

Vízitükör

Fazekas György, grafikus

Fazekas György: A túlgerjesztett fedélzeti számítógép kijelzései

13.

KH-28

XXVII/43

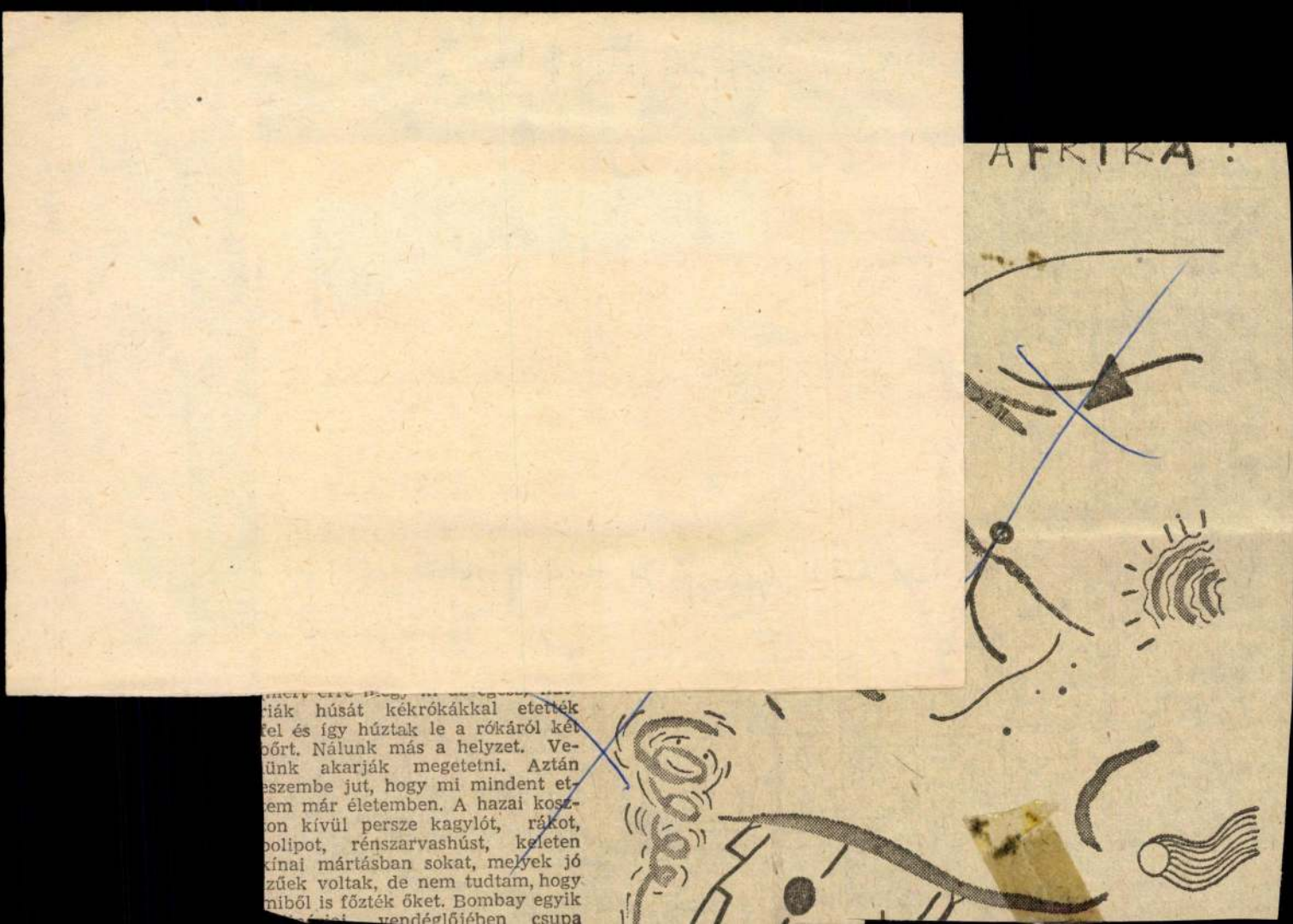

ciák húsát kékrókákkal etették
fel és így húztak le a rókáról két
bőrt. Nálunk más a helyzet. Ve-
lünk akarják megetetni. Aztán
eszembe jut, hogy mi mindent et-
tem már életemben. A hazai kosz-
ton kívül persze kagylót, rákot,
polipot, rénszarvashúst, keleten
kínai mártásban sokat, melyek jó
zűek voltak, de nem tudtam, hogy
miből is főzték őket. Bombay egyik

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Fazekas György, grafikus

ÉLET ÉS IRODALOM

1981 MÁR 2 8

1021

Fazekas György rajza

1981. MÁRCIUS 28.

[illegible] meg Málovicsot, az is egy ilyen művészlélek. Az, aki ott gunynyaszt a farakásnál. Az a fekete.

Málovics végigmért. Hebegtem valamit a zenéről meg a művészetről, és hogy én... — aztán elhallgattam, néztem cipőm orra körül szánalmas füvet.

Málovics közölte, hogy a zene nem műkedvelő fakszni, és hogy Bach interpretálására nem mindenki alkalmas, márpedig Bach a muzsika fundamentuma.

Csak percek múltán, már elmenőben sikerült letörölnöm kínos, zavart vigyoromat; nyilván egész beszélgetésünk alatt ott vöröslött a képemen.

Aztán barátok lettünk, Málovics meg én. Délutánonként a Tisza-gáton sétáltunk vagy felmentünk Málovicsékhoz. Apja eltűnt a háborúban, ő az anyjával a város egyetlen bérházában élt. Megszerettem a keskeny lépcsőházat — idegenszerű, nagyvárosias szaga volt — meg a Málovicsék lakását az emeleten. Ha Málovics anyja délután dolgozott a csirkegyárban, olyan egyedül voltunk, hogy a szobából kihallatszott az óraketyegés. Teát főztünk, beszélgettünk a konyhában, gázszagú [illegible]

Soká csengettem. Már-már indultam lefelé — csak a szégyen tartott vissza; a szégyen, hogy Málovics távolléte nem okoz fájdalmat, csalódást vagy hiányérzetet. Csak valami állati megkönnyebbülést.

Végre kinyílt az ajtó. Hálóingre húzott, csíkos frottírban állt ott, szájában tövig szívott Szimfónia.

Tettem egy lépést.

Közönyösen nézett, mint egy kiégett állat egy kíváncsiskodót. Lomhán megfordult, becsukta az ajtót.

Rohantam le a lépcsőn, csak a téren álltam meg lélegzetem fogytán, a gimnázium előtt. Letörölni vigyoromat, amely végig ott vöröslött a képemen.

Táskámba túrtam, soká kutattam, keresgéltem.

Nem volt zsebkendőm.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 349-726

Fazekas György grafikus

ÉLET ÉS IRODALOM

1981 JAN 31

1021

Fazekas György rajza

társadalmi felértékelődését. Fontos volna tudnom, hogy belső válságok nélkül megértem-e, s megállom-e a helyem, ha fogynak a társadalmi ellensúlyok, hogy kisebbek lesznek a társadalmi pelenkák.

Mióta csak az eszemet tudom, én és korosztályom deklaráltan is, meg a valóságban is, mindig előre meneteltünk. Nem is szégyellni való tempóban. Nekünk az *itt és most, előre!* tömegeket érintő politikai program volt. Ha közülünk valaki lassított, lemaradt, megállt, visszafordult — nyilván

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Fazekas György

ÉLET ÉS IRODALOM

grafikus

1021

Fazekas György: B. emlékére

mint a kabátlopási esetek kárvallottjainak a kriminológiához.

Shakespeare dán királyfija tud niillik egy kegyetlen reneszánsz hatalmi háborúság résztvevője é áldozata. A tét, amelynek elnyerése érdekében akaratlanul fölá dozza önmagát és környezeté nagyon is tárgyias igazság: juss a trónjához, koronájához; az ura kodás joga. A bibliai tékozló f is valami tárgyszerű vagyont, atyai örökrészt, az egész hagyaték felét herdálta el megtérése előtt. Halmi János viszont nem harcol semmiért, és önmaga elvesztésével csak ennyit veszthet el. Vele ellentétben Hamlet az apja meggyilkolása által megrendült, és a halott király szellemében „megtestesülő" világrendhez ragaszkodik, a tékozló fiú pedig az apai vagyon képviselte világrendhez tér vissza.

Halmi világának nincs rendje. Bereményi tizennyolc éves kamasz antihőse csak önmagát akarja (de önmagát sem nagyon tudja) elfogadni. Ebből a szempontból jellemző, hogy a „történelmi" folytonosságot csak ködbe vesző elmével, a bolondokházában véli felismerni, és az apjának hitt

Bereményi Gézának esze ágában sincs, hogy valamiféle lázadás glóriáját fesse a fiú feje fölé. A kizökkent világ hamleti körülötte, de Halmi helyzete nem hamleti és ő sem Hamlet. Egy valóságos világban őrlődő valóságos ember helyett az emberi lét nagy kérdéseinek egy sémavilágra vetített ábráját láthatjuk. Az élet nagy tragédiája helyett a bölcselet szomorkás bohózatát. Ezt jelzi — hitem szerint — a drámaíró, különböző jelmezekben visszatérő, ritkán (és akkor is csak alig) mulatságos clownfiguráival.

Kár, hogy épp a rendező, *Barlay Gusztáv* nem vette észre. Attól tartok, azt hitte, hogy Bereményi csak azért öltöztette 20. szá-

Farkas György, építész

L: Finta József

Vadas József: A szabadság (k)ára 12

Élet és Irodalom 1983. márc. 11 XXVII/10

Farkas György, grafikus

1 rajz : repr.

Farkas György: Álló monitor

Élet és Irodalom Bp. 1983. jún. 24. XXVII/25

13.

Fazekas György grafikus

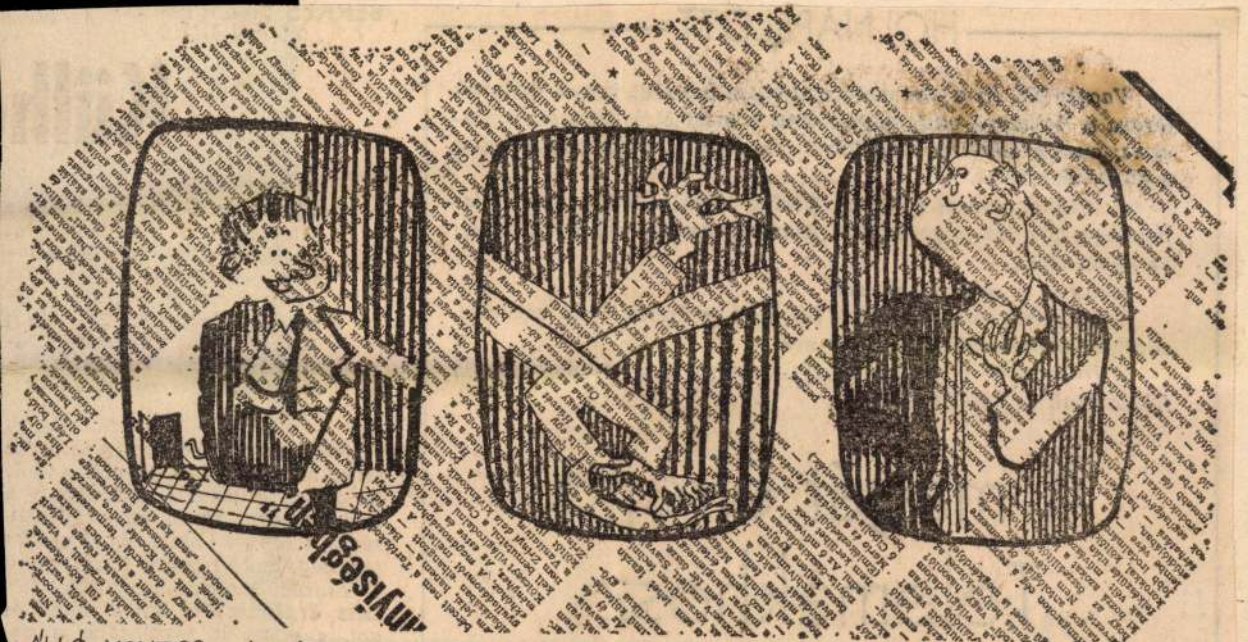

ÁLLÓ MONITOR a,b,c/II.

12

XXVII/19

Fazekas György: Álló monitor

S ÉRZSÉBET?

Külh

Méhes György: Bizalmas entés egy fiatalemberről riterion, 294 old.); Kiss Já- s: Fehér csend (Dácia, 231 d.); Nemess László: Köd- zlás (Kriterion, 244 old.); ávai Géza: Progéria, (Dá- , 270 old.); Panigay Ró- rt: Puska a szegen (Albat- sz, 125 old.)

már a boldogság is egész rajtunk" — mondja a zsol- , s ismétli rezignáltan a agyar irodalomban jártas- rekvő. Mert boldogságos hogy mind a hazai, mind di magyar irodalom fél- gánumban láthat napvilá- nnél is jóval több a ne- gyedévente megjelenő kötetek szá- ma. De ha a jártasságra vágyó emberfia követni is akarja a köz-

■ *Téglásy Imre: Leletmentés (Magvető, 62 old.)*

Balkáni Piacot. Ezen a két versen megmérhető, mi mindent

Fazekas György, grafikus

Fazekas György: A túlgerjesztett fedélzeti számítógép kijelzései

13.

KA-28

XXVII/43

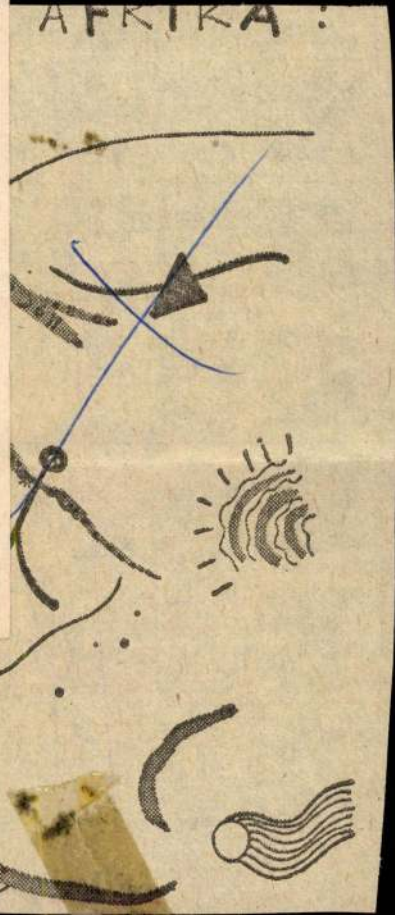

riák húsát kékrókákkal etették fel és így húztak le a rókáról két bőrt. Nálunk más a helyzet. Velünk akarják megetetni. Aztán eszembe jut, hogy mi mindent ettem már életemben. A hazai koszton kívül persze kagylót, rákot, polipot, rénszarvashúst, keleten kínai mártásban sokat, melyek jó ízűek voltak, de nem tudtam, hogy miből is főzték őket. Bombay egyik

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Fazekas György

ÉLET ÉS IRODALOM

grafikus

1021

Fazekas György: B. emlékére

mint a kabátlopási esetek kárvall
lottjainak a kriminológiához.

Shakespeare dán királyfija tud
niillik egy kegyetlen reneszánsz
hatalmi háborúság résztvevője é
áldozata. A tét, amelynek elnye
rése érdekében akaratlanul fölá
dozza önmagát és környezeté
nagyon is tárgyias igazság: juss
a trónjához, koronájához; az ura
kodás joga. A bibliai tékozló f
is valami tárgyszerű vagyont,
atyai örökrészt, az egész hagyaték
felét herdálta el megtérése előtt.
Halmi János viszont nem harcol
semmiért, és önmaga elvesztésé-
vel csak ennyit veszthet el. Vele
ellentétben Hamlet az apja meg-
gyilkolása által megrendült, és a
halott király szellemében „meg-
testesülő" világrendhez ragaszko-
dik, a tékozló fiú pedig az apai
vagyon képviselte világrendhez
tér vissza.

Halmi világának nincs rendje.
Beremenyi tizennyolc éves ka-
masz antihőse csak önmagát akar-
ja (de önmagát sem nagyon tud-
ja) elfogadni. Ebből a szempontból
jellemző, hogy a „történelmi"
folytonosságot csak ködbe vesző
elmével, a bolondokházában véli
felismerni, és az apjának hitt

Beremenyi Gezanak esze aga-
ban sincs, hogy valamiféle láza-
dás glóriáját fesse a fiú feje fölé.
A kizökkent világ hamleti körü-
lötte, de Halmi helyzete nem ham-
leti és ő sem Hamlet. Egy valósá-
gos világban őrlődő valóságos
ember helyett az emberi lét nagy
kérdéseinek egy sémavilágra ve-
tített ábráját láthatjuk. Az élet
nagy tragédiája helyett a bölcse-
let szomorkás bohózatát. Ezt jel-
zi — hitem szerint — a dráma-
író, különböző jelmezekben visz-
sza-visszatérő, ritkán (és akkor
is csak alig) mulatságos clown-
figuráival.

Kár, hogy épp a rendező, *Bar-
lay Gusztáv* nem vette észre. At-
tól tartok, azt hitte, hogy Bere-
ményi csak azért öltöztette 20. szá-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748/340-726

Fazekas György grafikus

ÉLET ÉS IRODALOM

1981 JAN 31

Fazekas György rajza

társadalmi felértékelődését. Fontos volna tudnom, hogy belső válságok nélkül megértem-e, s megállom-e a helyem, ha fogynak a társadalmi ellensúlyok, hogy kisebbek lesznek a társadalmi pelenkák.

Mióta csak az eszemet tudom, én és korosztályom deklaráltan is, meg a valóságban is, mindig előre meneteltünk. Nem is szégyellni való tempóban. Nekünk az *itt és most, előre!* tömegeket érintő politikai program volt. Ha közülünk valaki lassított, lemaradt, megállt, visszafordult — nyilván

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Fazekas György

ÉLET ÉS IRODALOM

grafikus

szünetek nem a végén, és

1021

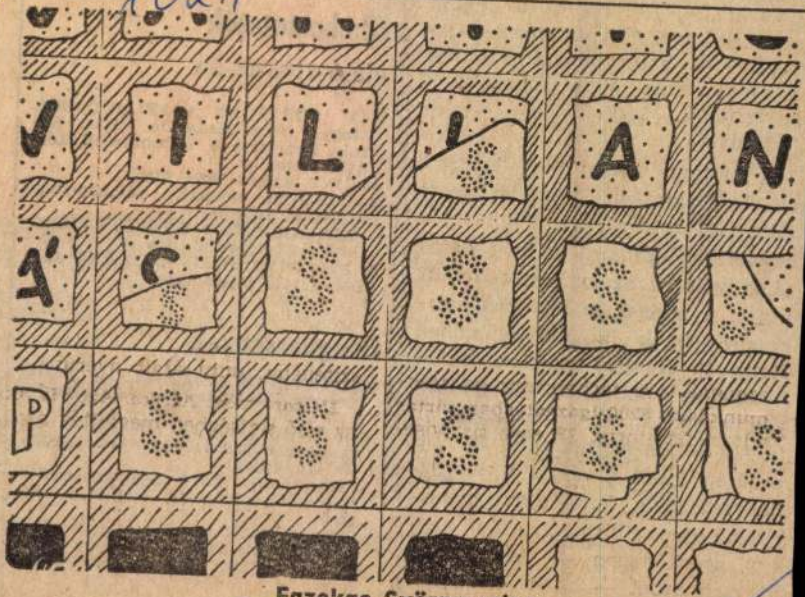

Fazekas György rajza

[illegible] más, ami hitelesítse az élményt: a látvány már csak mint *fotó-látvány* létezik. A történelmi nevezetességeket a szennyezett levegőnél is hatásosabban pusztítja a fényképezés. Mert fokozatosan lényegüktől, szellemüktől fosztja meg őket.

A fotográfusként is jegyzett *Gisèle Freund*, az itthon is ismert *Pierre Bourdieu* és a többi fotószociológus számára mindig hálás téma volt ez az „objektív-szemű" utazó. A párizsi *Le Nouvel Observateur* egyik utóbbi számában *Katia D. Kaupp* friss adatokkal gazdagítja az általuk nyújtott pontos leírást. Franciaországban tavaly két és negyedmillió fényképezőgép talált gazdára. Nyolcvanhét százaléka került az emlékgyártó utazók birtokába, akik egy-egy nyári napon — csak Kodak nyersanyagból — kilenc tonnányit vásárolnak. Horribilis számok,

N
M

Fi

a

K

S

jugoszláv film

A KÉTDIMENZIÓS GYILKOS. Színes szinkronizált olasz film

A BIZTOSAN ÖLŐ SÁRKÁNY LADY. Színes japán film

Hangversenyek

ROMANTIKUS MUZSIKA. A Postás Szimfonikus Zenekar hangversenye a Vajdahunyadvárban augusztus 25-én Közreműködik: Bodonyi István és Bartos Gábor. Vezényel: Vasady Balogh Lajos

A SZABADOS TRIÓ hangversenye a Vajdahunyadvárban augusztus 27-én

ELLA ISTVÁN orgonaestje a Mátyás Templomban augusztus 29-én Közreműködik: Corelli Kamarazenekar

Kiállítások

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HÍRLAP KFT.
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Farekas György

ÉLET ÉS IRODALOM

1983 JUN 24

1021

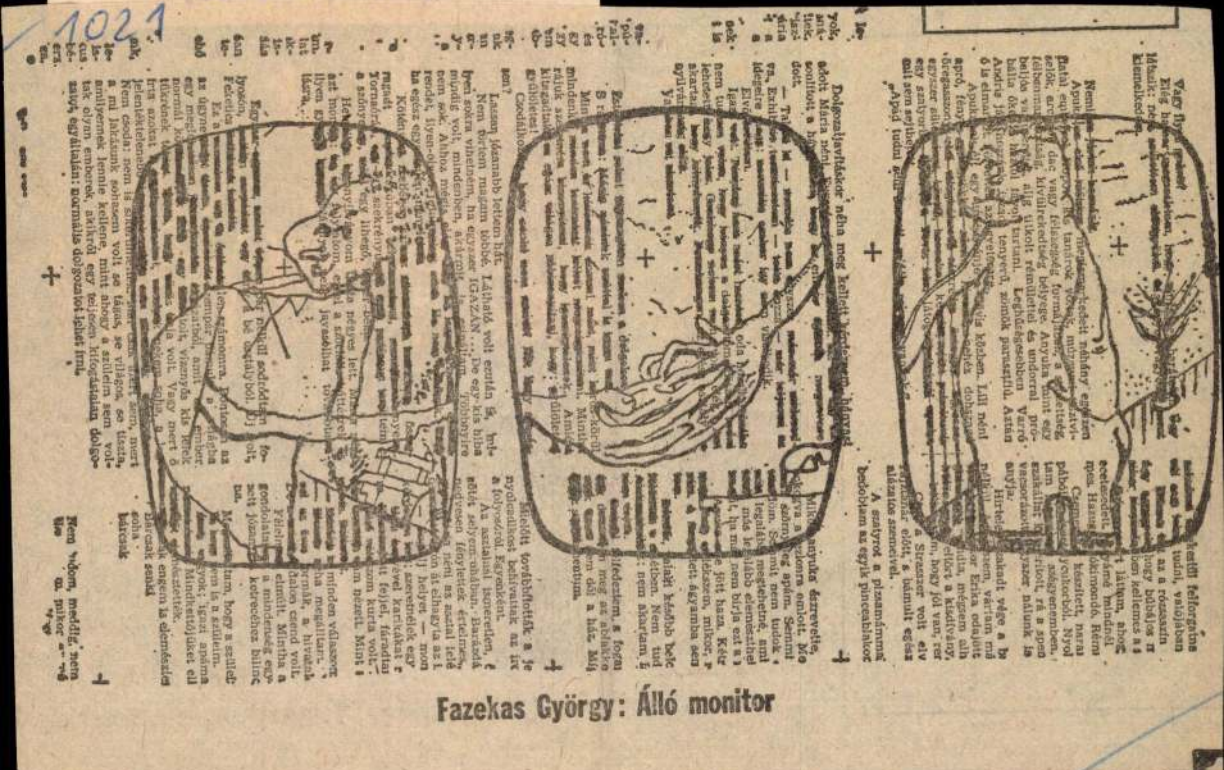

Fazekas György: Álló monitor

ás emlékműve

örtt fátylai közül
nzoltára, fölmerül,
csúcsai alatt
létontó pillanat
llyá kerekül,
átszik egyedül
ősakarat,
gyötri derekamat,
pe, érzem, enyém
rámnyíló nőstény,
mindenség nyűge;
aradás emlékműve;
ti azúr mezsgyén
az iszapból kinőve.

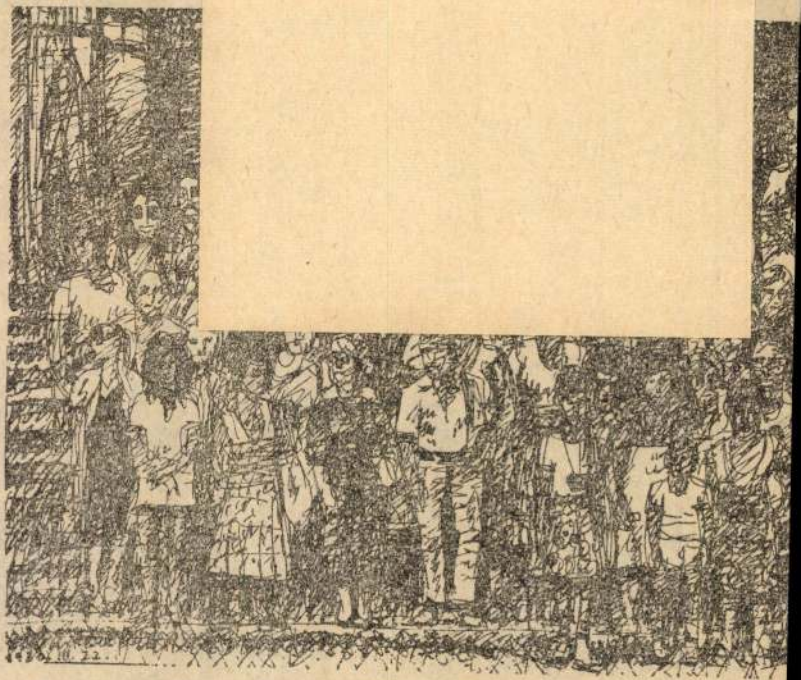

Kemény György: Fényképezőgépes önarckép

Fazekas György, építő

Kiállítás a harmadik szinten

Rendezik a Bartók-emlékházat

Vakítóan fehér falak, kazettás üveglépcsőház. A Csalán utca 29. előtt a pasaréti patinás házaktól. Frissen átalakított, rendbe hozott épület, amely Bartók Béla utolsó magyarországi otthonául szolgált. A zeneszerző születésének centenáriumára az épületet emlékházzá, művelődési központtá alakítják.

1932—40. között élt és alkotott itt Bartók Béla. Ez idő alatt készült a Divertimento, a Mikrokozmosz néhány darabja, s a Hatodik vonósnégyes, az a mű, amely az itthon szerzett darabok sorát zárta.

Üres még a ház. Az építők — az 1-es építőipari vállalat munkatársai — már befejezték az átalakítást, *Fazekas György* tervei alapján. A kertben elhelyezték *Varga Imre* Kossuth-díjas szobrászművész egész alakos Bartók-szobrát, köréje pedig kialakították azt a parányi szabadtéri theatront, ahol szép időben kellemes környezetben hallgathatunk majd zenét.

Gyűjtemények

— A földszinten árusít a Rózsavölgyi Zeneműbolt, s itt a már kész vitrinekben helyezik el Bartók ásvány-, rovar-, kagyló-, numizmatikai gyűjteményének egy részét — mondja *Strackné Mohos Márta*, a Budapesti Történeti Múzeum közművelődési főosztályának vezetője.

Mercur bolygó 135° hosszúság, 28° szélesség — hirdeti egy felirat. Alatta áll *Mester Sándor* Ybl-díjas grafikusművész munkája, amely a Bartók-kráter Mercur-beli helyét mutatja.

— A földszinten a fal, ahová *Fillenz István* festőművész alkotása kerül, még üres. De így van ez a ház más termeiben is. A berendezési tárgyakat, a zeneszerző értékes rekvizítumainak egy részét már ide szállítottuk, azonban még szinte semmi nem került végleges helyére.

Az első szint hangversenyteremként szolgál majd. Ötven ember befogadására alkalmas, de működik itt ezután zenei klub is, alkalmassá teszik erre képmagnóval, film- és diavetítővel, és más technikai berendezésekkel.

— Reméljük, jól érvényesül a kazettás famennyezet, ha körbe megvilágítjuk, nyilván még jobban. A tervező ide képzelte, s az Iparművészeti Múzeumtól kaptuk ezt a XVII. századbeli tárgyat. A töki templomból származik.

Kották, jegyek

Márványlépcső vezet tovább a harmadik szintre, ahol Bartók Béla lakott, alkotott. Itt lesz a tulajdonképpeni kiállítás. Eredeti formájában állítják vissza a dolgozószobát. Azok a faragott bútorok, íróasztal, tálas szekrény, ülőgarnitúra kerülnek a szobába, amelyeket Kőrösfőn faragtak.

— Az ülőgarnitúra még *Pásztory Dittánál* van, tőle szállítjuk ide. A kiállítás minden darabja egyébként *ifjabb Bartók Béla* tulajdona, ő őriztette hosszú esztendőkön át az utókor számára.

A sarokban gondosan becsomagolva korsók, tányérok, fafaragások, néhány szép kobaktök várja, hogy végleges helyére kerüljön.

(Wormser felv.)

Erdélyi és szlovákiai gyűjtőutak emlékét őrzik. Érkeznek már a fotók, levélmásolatok, amelyek a zeneszerző életútját kísérik. Lesznek könyvek, korabeli kiadású, javarészt angol, német kották, és ifjabb Bartók Bélától kapnak hangversenyjegyeket is, köztük 1910-ből származót.

— Február 10-én kezdhettünk mi munkához. Akkor adták át az építők a házat. Most késő estig dolgozunk, hogy március 18-ra elkészüljön a kiállítás.

(fazekas)

megvitatták a Dél-Afrikával szemben hozott fegyverszállítási tilalmak betartásának ellenőrzésére alakult ENSZ-bizottság jelentését. A dokumentum sürgeti a szankciók szigorú megtartását, és törvényes intézkedéseket javasol annak biztosítására, hogy harmadik ország közvetítésével se juthasson el fegyver és hadianyag Dél-Afrikába. A jelentés indítványozza a nemzetközi monopóliumok fegyverkezési célokra is felhasználható dél-afrikai beruházásainak a betiltását.

Hétfőn kezdődik az ENSZ-közgyűlésnek a namíbiai kérdéssel foglalkozó 35. ülésszaka. A részvevők várhatóan határozatban sürgetik majd a Biztonsági Tanácsot, hogy rendeljen el gazdasági és politikai büntető intézkedéseket Pretóriával szemben, így kényszerítve a fajüldöző kormányzatot a Namíbia függetlenségének megadását elrendelő ENSZ-határozatok betartására.

Begin Ciszjordániában

és nyugalmat, a közterületek, a pályaudvarok, piacok, aluljárók, terek és parkok rendjét veszélyeztető cselekmények, a rablások megelőzésére és visszaszorítására szülessenek hatékonyabb intézkedések. A tárgyaláson a megnövekedett feladatok eredményes megoldása érdekében megállapodtak a tennivalókban.

CSALÓKA IDŐJÁRÁS

Meteorológiai tavasz, napsütéses hideggel

MAKACSUL TARTJA ÁLLÁSÁT A TÉL

Vasárnap beköszönt a *meteorológiai tavasz.* A nagy kérdés csak az, hogy figyelembe veszi-e az idén különösen *kiszámíthatatlan* időjárás a naptári fordulót.

A meteorológiai szolgálat előrejelzése szerint

az eddigiekhez képest nem sok változás lesz az időjárásban, csalóka hétvége köszönt majd az országra.

A napsütés, a tiszta, friss idő *már a tavaszt idézi,* a szombat-vasárnapi hőmérséklet viszont nem: 5—6 fokkal *marad el a sokéves átlagtól.* A korábbi tavaszokon ilyenkor már kiskabátban járhattak az emberek az utcán — 5 és 10 fok között van a sokévi átlag — vasárnap viszont 1 és 6 fok között *ingadozik majd a hőmérséklet,* de inkább a fagyponthoz közelebb. Az éjszakák továbra is *hidegek lesznek,* akárcsak a hajnalok.

Vasárnap és hétfő hajnalra mínusz 5 és mínusz 10 fok közötti hideget jeleznek a műszerek.

Az idei tél tehát *elég makacs,* és nem nagyon akar távozni a meteorológiai tavasz beköszöntével. Lehet, hogy igazi tavaszias időjárásra csak március 21-től számíthatunk, amikoris *hivatalosan* beköszönt a csillagászati tavasz?

ékét, az óbudai Selyemgom-ntották és a betonozás idejé-n átadásra kerülő műemlék-kapnak helyet.

(MTI Fotó — Fényes Tamás)

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Fazekas 1983 OKT. 28

ÉLET ÉS IRODALOM

1021

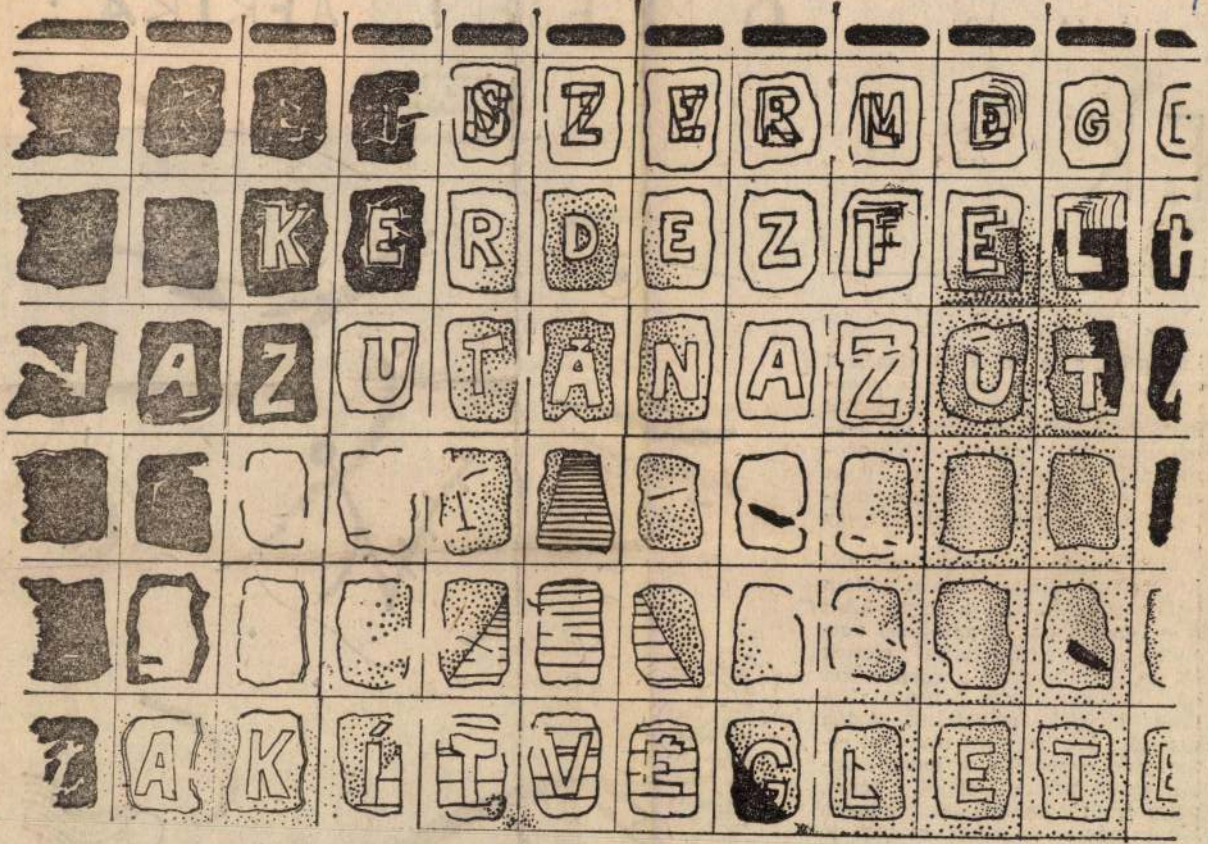

Fazekas György: A túlgerjesztett fedélzeti számítógép kijelzései

Ó MESEBELI

EK

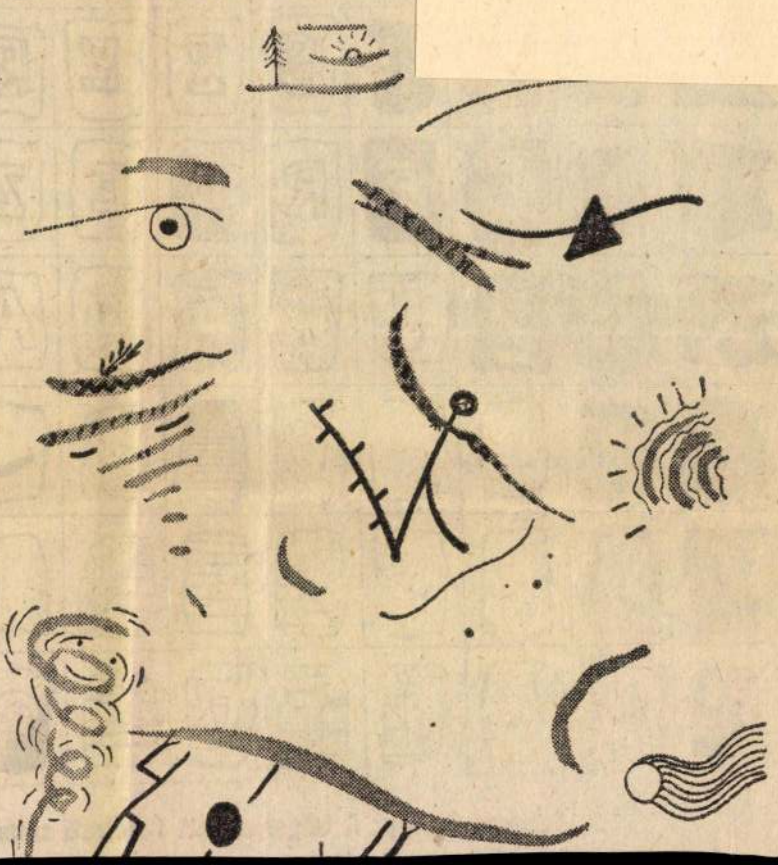

kultúrája, s ez időnként kiegészül olyan ételekkel, melyeket az emberek spontán, önként, véletlenül megszeretnek. Azzal, ami az embereknek ízlik, amitől nem undorodnak. Az emberekre rá lehet erőltetni idegen diktatúrákat, ideológiákat, melyektől félnek vagy nem érdekli őket, de ételeket soha.

Még mindig félálomban eszembe jut, hogy Finnországban láttam nutriatelepeket. Ott a megnyúzott (mert erre megy ki az egész) nutriák húsát kékrókákkal etették fel és így húztak le a rókáról két bőrt. Nálunk más a helyzet. Velünk akarják megetetni. Aztán eszembe jut, hogy mi mindent ettem már életemben. A hazai koszton kívül persze kagylót, rákot, polipot, rénszarvashúst, keleten kínai mártásban sokat, melyek jó ízűek voltak, de nem tudtam, hogy miből is főzték őket. Bombay egyik polinéziai vendéglőjében csupa

„A termálvizek többcélú hasznosítása Ráckevén szabadidőközpont kialakításával" című tervpályázat, 1980

Az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium Energia Célprogram Bizottság, a Nehézipari Minisztérium Országos Energiagazdálkodási Hatóság, az Országos Vízügyi Hivatal, az Országos Idegenforgalmi Hivatal Ráckevei Intéző Bizottság, az Országos Testnevelési és Sporthivatal, a Pest megyei Tanács V. B., Ráckeve nagyközség Tanácsa V. B. és az „Aranykalász" Mgtsz Ráckeve — a Magyar Építőművészek Szövetsége lebonyolításában — nyilvános, titkos tervpályázatot hirdetett.

A tervpályázat célja az volt, hogy

a) a termálvizek több célú felhasználására, mégpedig:
- — üvegházak fűtésére,
- — üdülési létesítmények, lakások és intézmények használati melegvíz-ellátására,
- — a meglevő melegvizes strand továbbfejlesztésére,

b) a kiadott helyszínrajzon bejelölt területen szabadidő-központ kialakítására (melegvizes strand, SZOT-üdülő, szövetkezeti és vállalati üdülők, motel, csónakházak, camping és bungalow-tábor, ifjúsági tábor, sportterületek, gyermekjátszóhelyek, idősek pihenőhelye, parkerdő fejlesztése), a kiíró hatóságok és szervek műszaki-gazdasági megoldásokat, felhasználható és továbbfejleszthető javaslatokat szerezzenek be.

A pályaművek értékelésének szempontjai

A Bíráló Bizottság a tervpályázati kiírás, a kérdésekre adott válaszok alapján a bírálatra bocsátott pályaműveket a következő szempontok szerint értékelte:

Építészeti-városrendezési értékelési szempontok

1. Az üdülőterületi koncepció értékelése

a) Közlekedési hálózat
A gépkocsiforgalom célszerű szervezése, gazdaságossága, ezen belül:
— a gyűjtő és feltáró utak hálózatának kialakítása és a forgalmi csatlakozások zavartalansága, a leágazások elosztásának arányossága és mértéke.

A gyalogosforgalom üdülőterületen belüli szervezettsége és ezen belül:
— a gyalogosforgalom zavartalanságának mértéke,
— a funkciók teljesítményének mértéke és ökonómiája.

b) A területfelhasználás értékelése
Az üdülőterület meglevő adottságainak és megtartandó elemeinek felhasználása, ezen belül:
— az ellentmondás, ami a dunaparti szabadidő-központ és a folyótól való elzártsága közt feszül,
— az adottságként kezelendő vízelvezető csatornahálózat figyelembevétele és az üdülőterületi koncepcióba illesztése,
— a strandbővítés területével való gazdálkodás.

A területfelhasználás gazdaságossága:
Az üdülőterületi központ, a centrum megoldása, ezen belül:
— a központ elhelyezésének értékelése,
— a központ kapcsolata a tömegközlekedési eszközök megállóival és a parkolókkal,
— a központ kapcsolata a télinyári forgalmú funkcióegységekkel,
— a központ belső gyalogosforgalmának szervezése,
— a központ építészeti kialakítása, funkcionális és esztétikai szempontokból, de a realitások figyelembevételével.

Szezonális létesítmények elhelyezésének értékelése, figyelemmel az egész szabadidő-központ nyári forgalmának tetemes megnövekedésére.

A strand értékelése az üzemelhetőség szempontjai szerint:

A zöldterülettel való gazdálkodás és a sportlétesítmények értékelési szempontjai.

2. Lakóterületi koncepció értékelése

a) A közlekedési hálózat értékelése

b) Területfelhasználási szempontok
Termálvízgazdálkodás.
Termálvízhasznosítás, hőenergiagazdálkodás.

A Bíráló Bizottság a tervpályázatot eredményesnek minősítette. A beérkezett pályaművek általában jó színvonalon, komplex szemlélettel kerültek kidolgozásra és összességükben a további tervezési tevékenység számára megfelelő kiindulási alapot nyújtanak.

A Bíráló Bizottság a tervpályázat fő szakági szempontok szerinti tapasztalatait a következőkben foglalja össze:

Építészet és városrendezés

Területfelhasználás tekintetében azok a pályaművek a legsikeresebbek, amelyekben a rendelkezésre álló területen a szabadidőközpont épített és közműveket igénylő funkció egységeit az észszerűségen belül koncentrálták. Így az épületekkel nem terhelt területeket növelték, összefüggő zöldterületeket alakítottak ki. Az így tervezett parkerdők sétautakat és szabadtéri játéklehetőségeket kínálnak, a természettel való kapcsolatot biztosítják.

Az adottságok kihasználása tekintetében a területet szabdaló vízelvezető csatornarendszer volt a leginspiratívabb hatással, noha az elképzelt hatás csak intenzív mérnöki beavatkozással tekinthető reálisnak, a lehetőségek pedig szűkösek.

A 2 km hosszú területen csak annak mintegy harmadával való csökkentése esetén lehetséges súlypontközeli központot kialakítani úgy, hogy az ne essen távol egyik, vagy másik funkciócsoporttól.

Az egyes egységek között vannak olyanok, amelyek inkább igénylik a központtal való jó kapcsolatot és vannak, amelyek kevésbé. Azok a pályaművek értékelték ezt jól, amelyek az ifjúsági tábort tették távolabb a centrumtól, valamint a campinget, tekintettel ez utóbbi jelentős gépkocsiforgalmára is. A jó megoldások a terület északi részére helyezték az ifjúsági tábort.

Magyar Építőművészet

MÉ 81|1

TARTALOM

Tervpályázat

A termálvizek több célú hasznosítása Ráckevén szabadidő-központ kialakításával c. tervpályázat, 1980. Összeállította: *Nagy Károlyné* 2

Épület

Ifjúsági és Művelődési Központ, Szombathely. Építész: *Tillai Ernő* (Déldunántúli TV) 13

Kőszeg, „Hotel Írottkő". Építész: *Fazakas Péter* (VASITERV) 18

Megyei Számítóközpont, Kecskemét. Építész: *Neuhauser László* (BÁCSTERV) 22

A székesfehérvári SZÜV—KSH Statisztikai és Számítóközpont épülete. Építész: *Vincze Csaba* (VASITERV) 24

Egyesült Izzó Rt., Nagykanizsai Fényforrás és Üveggyár 20. sz. Lámpagyártó Csarnok. Építész: *Rácz Endre, Magyar Zsuzsa* (IPARTERV) 28

Közúti határátkelő állomás kezelőépület, Tompa. Építész: *Farkas Gábor* (BÁCSTERV) 32

Műemlék

Rk. templom műemléki helyreállítása, Bodrogolaszi. Építész: *Erdei Ferenc* (OMF). Ismertetés: *Komjáthy Attila* (OMF) 34

Nagyvilág

Pierre Joly: A franciaországi Compiegne-i Technológiai Egyetem Kutatóközpontja. Építész: *René Dottelonde* 40

Szemle

Pályázat az Egyesült Arab Emirátusok (U. A. E.) külügyminisztérium épületére, Abu Dhabi. Építész: *Virág Csaba* (LAKÓTERV) 48

Maros Tamás: Magántervezők értekezlete Gyulán 51

Szűcs Vera, Varga Lea: R. Buckminster Fuller előadása Budapesten 52

Varga László: „Amerika ma" kiállítás a budapesti Népligetben, 1980. június 52

Tanulmány

Dr. Csics Miklós: Napépítészet 54

Kritika

Dr. Kubinszky Mihály: Ifjúsági és Művelődési Központ, Szombathely 57

Dr. Kubinszky Mihály: Kőszeg Írottkő szálloda 58

MÉSZ

Heim Ernő (1904—1980) 59

Könyvek 59

Szerkesztő bizottság elnöke — Major Máté

Felelős szerkesztő — Nagy Elemér

Szerkesztő — Gyöngyösi István dr.

Képszerkesztő — Deák Zoltán

Szerkesztőségi titkár — Nagy Károlyné

Munkatársak — Borvendég Béla, Finta József, Jánossy György, Kévés György, Moravánszky Ákos, Reimholz Péter, Timon Kálmán, Turányi Gábor, Varga Levente

Levelezők — Jurij Sztyepanovics Jaralov, CCCP; Pierre Joly, France; Lothar Juckel, BRD; Björn Linn, Sverige; Matti K. Mäkinen, Suomi; Emerich Simoncsics, Österreich; Martin Wimmer, DDR; Jorge Glusberg, Argentina

A borítólapon az Egyesült Izzó Rt. Nagykanizsai lámpagyártó csarnokának homlokzat részlete. Fényképezte: *Szathmáry Zoltán* (IPARTERV).

A központ jónak tekinthető diszpozíciója illeszkedik a strandterülethez, annak közvetlen kapcsolata a lakótelepi központtal nem tekinthető különleges értékűnek. A funkcionális és forgalmi kapcsolat sokkal inkább az anyatelepülés (Ráckeve) egészéhez való szerves kapcsolatban keresendő.

A közlekedés szervezés a jónak ítélt megoldásokban a következőkkel jellemezhető: a gépkocsiforgalom nem szabdalja fel a területet, ezzel egyszersmind nem keresztezi fölöslegesen a gyalogoszónát és a sétálóutakat. A nem túl széles terület lehetőséget ad arra, hogy a külső gyűrűn — a peremeken — legyen lehetséges a feltáró utak vezetése. A parkolók egyrészt az egyes funkcióegységekhez rendelten elosztva működnek a jónak ítélt megoldásokban, másrészt a lökésszerű forgalom — ez elsősorban a strandnál és központnál jelentkezik — nagy parkolói a terhelt mezők közelében helyezkednek el.

A gyalogosközlekedés szervezése az esetben jól megoldott, ha vezetése gyalogos-zóna jellegűvé teljesedett ki, építészeti miliője biztosított volt, s szervesen kapcsolta egymáshoz a tömegközlekedési eszközök megállóit a központtal, valamint a tömegforgalmú funkcióegységeket — a strandot és a központot — a szállásegységekkel.

A szállásegységek egy és több idényű kihasználhatóság szerinti elhelyezése lényeges szempont. Ezt az elvet igen értékelhető módon több pályamű a központ szervezési elvéül is alkalmazta, ezzel biztosítva, hogy a téli üzemben is életteli környezetben mozogjon az üdülő.

A MÉLYÉPTERV tervezte strandterület a kiírásban megadott kapacitási igényt kielégíti, sőt azt meg is haladja. A strand kifizetődő üzemeltethetősége a kedvező vízbázisú szabadidő-központokban sokban függ a nyújtott szolgáltatások színvonalától és elképzelhető teljességétől. E kérdést az a pályamű kezelte helyesen, amelyikben a strandon belül a szolgáltatások biztosítottak (étterem, büfé, bazár stb.).

A zöldterület alakítására vonatkozó javaslatok szorosan összefüggnek a sportolási célokat szolgáló létesítményekkel. A jónak ítélt megoldásokban ez az összefüggés jellegzetesen mutatkozik meg, a sportolás lehetőségeire a sokféleség és színesség jellemző.

A lakóterület területfelhasználásának megítélésében azok a pályázók jártak el helyesen, akik figyelemmel voltak arra, hogy a lakótelep Ráckeve szerves lakóegysége (közigazgatás, szórakozás stb.), akik a terület magját használták fel a kommunális létesítmények telepítésére, azokat gyalogos-zónára fűzve úgy helyezték el, hogy a rendeltetésszerű tagozódásuk a funkcionális egységek igényeihez jól idomuljon. E tervek gépkocsiforgalma külső gyűrűben szervezett, s a gyűrűből indulva oldja meg a belső forgalmat. A jól szervezett forgalmi rendszerben gyalogos-zóna és a gépkocsiforgalom nem keresztezik egymást.

A jónak ítélt megoldások a vegyes-, változatos, de mindenképpen családias jellegű (kétszintes, földszintes, átriumházas, max. 3 lakószintes) építészeti megfogalmazású, a környező természettel intenzív kapcsolatban levő lakóegységeket alakították ki.

A pályázók többsége a kiírásban megadott feltételeknek megfelelően dolgozta ki a geotermikus energia hasznosítására vonatkozó javaslatát.

A geotermikus energia több célú hasznosítása szempontjából azok a pályaművek jártak el helyesen, amelyek a komplex hasznosítás lehetőségét maximálisan kihasználták, ugyanakkor az energitakarékos megoldásra törekedtek, amelyek 2—3 kúttal ki tudják elégíteni az igényeket.

Előnyösnek értékelte a Bíráló Bizottság a hőközpont kertészeti telep mellé helyezését.

A visszasajtolás gazdasági értékelése igen meggyőző volt az 5. sz. pályaműben, pozitív javaslata volt a ferdefúrású kutak „bokor" telepítésével, amikor is a hőközpont ésszerűen kialakítható.

A megadott geotermikus és földgáz energiahordozón felül többen vizsgálták a mezőgazdasági hulladékok felhasználási lehetőségét.

Több pályamű javasolta a termálvizek hőmérsékletszintjének emelésére hőszivattyú alkalmazását.

Előnyösnek minősítette a Bíráló Bizottság azokat a pályaműveket, amelyek az energiahordozókkal való maximális takarékosságra törekedtek mind az épületeknél, mind egyéb fogyasztóknál.

A Bíráló Bizottság a pályaművek egymáshoz viszonyított relatív értékelése alapján a pályadíjak, illetve megvételek odaítélésében a következő határozatot hozta:

I. díjban részesíti rangsorolás nélkül a 2. és az 5. bírálati sorszámú pályaműveket

II. díjban részesíti a 13. bírálati sorszámú pályaművet

III. díjban részesíti a 15. bírálati sorszámú pályaművet

rangsorolás nélküli megvételben részesítette a 3., 7., 8., 14., továbbá a 4., 16., 18., és a 6. bírálati sorszámú pályaműveket.

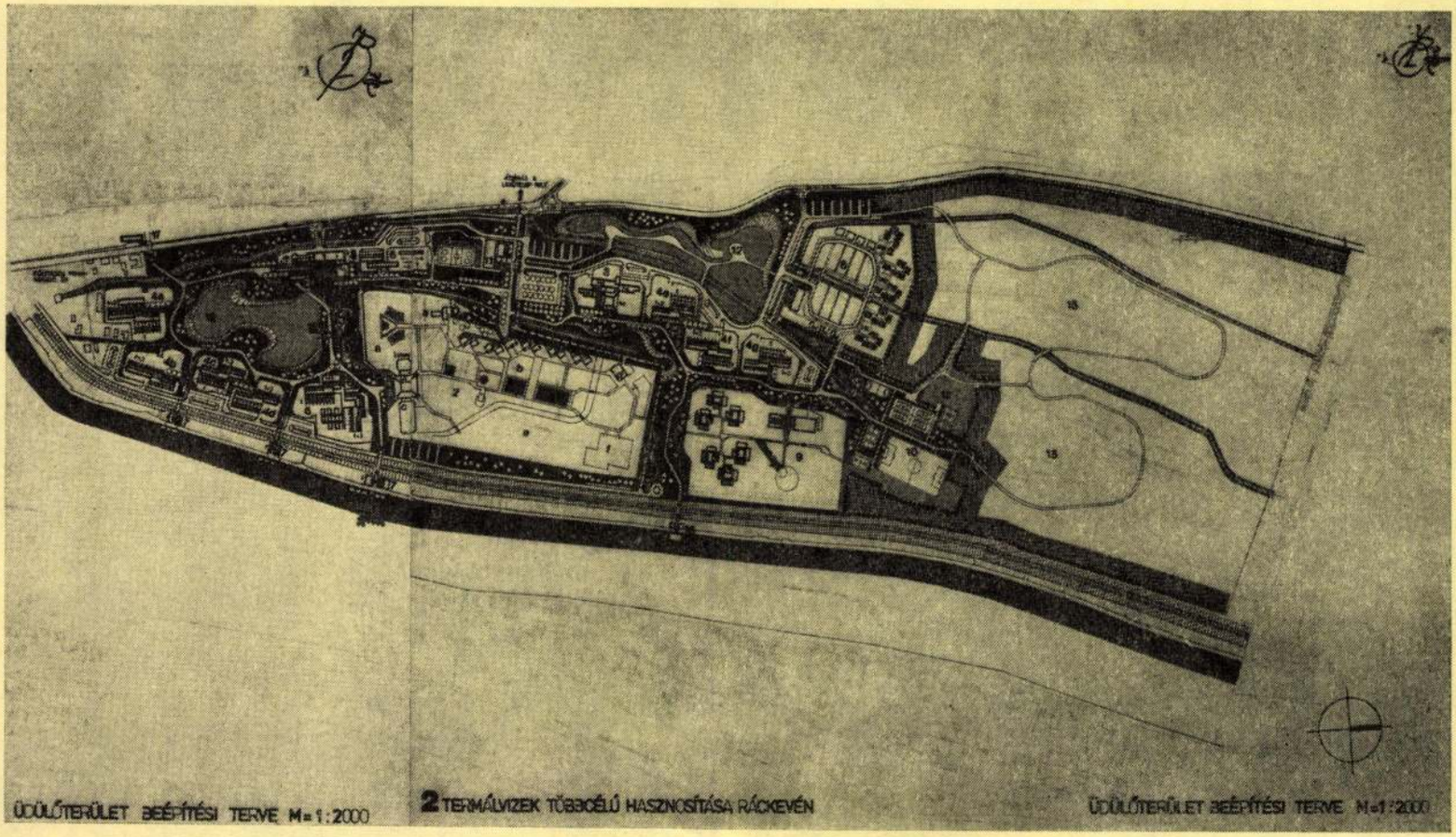

ÜDÜLŐTERÜLET BEÉPÍTÉSI TERVE M=1:2000

2 TERMÁLVIZEK TÖBBCÉLÚ HASZNOSÍTÁSA RÁCKEVÉN

ÜDÜLŐTERÜLET BEÉPÍTÉSI TERVE M=1:2000

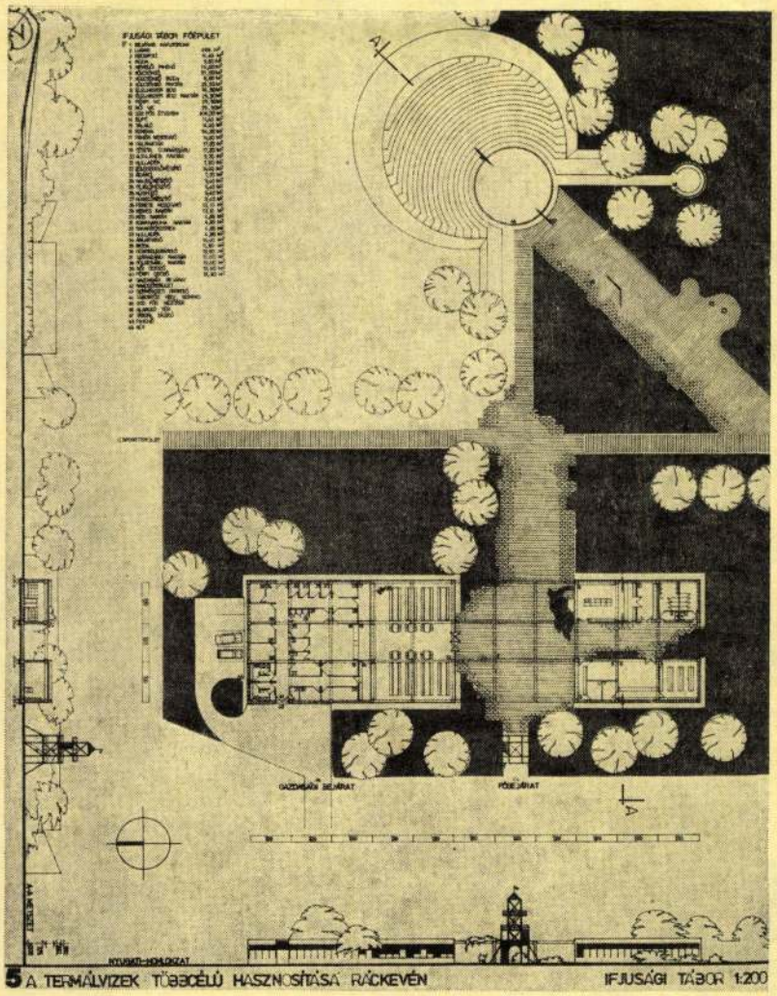

5 A TERMÁLVIZEK TÖBBCÉLÚ HASZNOSÍTÁSA RÁCKEVÉN IFJÚSÁGI TÁBOR 1:200

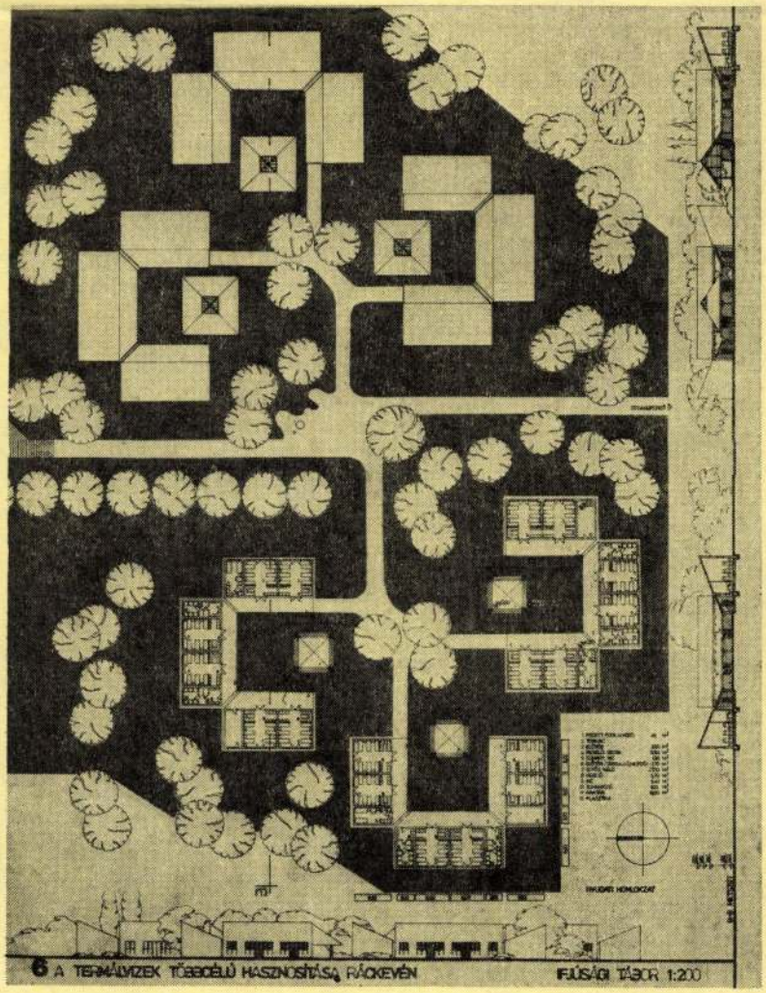

6 A TERMÁLVIZEK TÖBBCÉLÚ HASZNOSÍTÁSA RÁCKEVÉN IFJÚSÁGI TÁBOR 1:200

Rangsorolás nélkül I. díjban részesített 2. bírálati sorszámú pályamű

Szerzői: Fazakas György
Hofer Miklós
Városrendező: Locsmándi Gábor
Munkatársak: Darabos Márta
Kleimenhagen Marina
Radics János
Paulin Pál
Nagy Gábor
Koncz Zoltán
Gépészek: Völgyes István
Sallai Gyula

A pályamű az üdülőterület közlekedési kapcsolatait jól oldotta meg. A gépjárműforgalmat nem viszi be a területre, a gépkocsiparkolókat kisebb egységekben csoportosítja, s ezáltal a területet nem szabdalja fel, biztosítja egységes zöld jellegét.

Az üdülőterület területfelhasználása gazdaságos és jól szervezett. Különösen kedvező az egész évben üzemelő létesítmények elhelyezése, mert télen is mozgalmas, élettel teli üdülőterületi együttes alakul ki. A téliesített rész jégpályával egészül ki, a meglevő tsz-épület öltözőnek és melegedőnek történő felhasználásával.

Az üdülőközpont tömör, racionálisan megoldott. Az épületek kialakításánál egyszerű technológiát alkalmaz. Építészeti megoldásai átgondoltak és igényes részletességgel kidolgozottak.

A tömörségre való törekvés az üdülők esetében is megmutatkozik; mégsem kelt zsúfolt hatást, mivel az épületeket körülfogó zöldsávok oldják a tömörséget. E területeknek pihenést, szórakozást biztosító szerepük van.

A strand méretezése és elrendezése helyes. Megoldja a strandon belüli meleg étel kiszolgálást is.

A camping és az ifjúsági tábor elhelyezése és belső szervezése egyaránt jó. Az ifjúsági tábor közelében sportterületet helyez el, melyet a camping lakói is használhatnak.

A műjégpálya, a mesterséges tó és a dunai napozóterasz a sportcélú és egyéb szabadidő felhasználási lehetőségeket színesíti.

Kellemes környezetalakító elemmé teszi a területen adottságként meglevő csatornarendszert, amely helyenként egyes létesítmények szerves részévé válik. A központnál kialakított melegvizes tó hangulatos elem, nem túlméretezett.

A tervezett lakóterület jól szervezett. A gyalogosforgalom különválasztására törekszik. Lakóépületegyüttesei, valamint a közintézmények elhelyezése jól megoldott. Változatosan több beépítési módot alkalmaz, laza elrendezéssel. Belső kisebb zöldterületei jól funkcionálnak és egyszerűen fenntarthatók. A lakóterületi sportlétesítményekre adott javaslata jó.

A pályamű részletesen kidolgozott hőigényszámítást tartalmaz. A tervezett termálvizes kutak száma 4+2. A vízigényeket részletesen számítja mind a téli, mind a nyári időszakra.

Előnye a pályaműnek, hogy a termálkutakat a nyári kisebb vízigény esetén sem zárja le, azokat egyenletesen kihasználja. —2 °C külső hőmérsékletig a lakótelep fűtését is termálvízzel oldja meg. A hőhasznosításra jó megoldásokat választ. Hibája a pályaműnek, hogy valamennyi fürdőmedencét töltő- és ürítő üzemmóddal alakítja ki; a strand ürítését közcsatornába tervezi és ezzel feleslegesen terheli a szennyvíztisztító telepet. A termálfürdőből kifolyó víznek téli hasznosítását az üvegházban tervezi. A megvalósítást jól ütemezi. Tervezett közműhálózata jó elrendezésű.

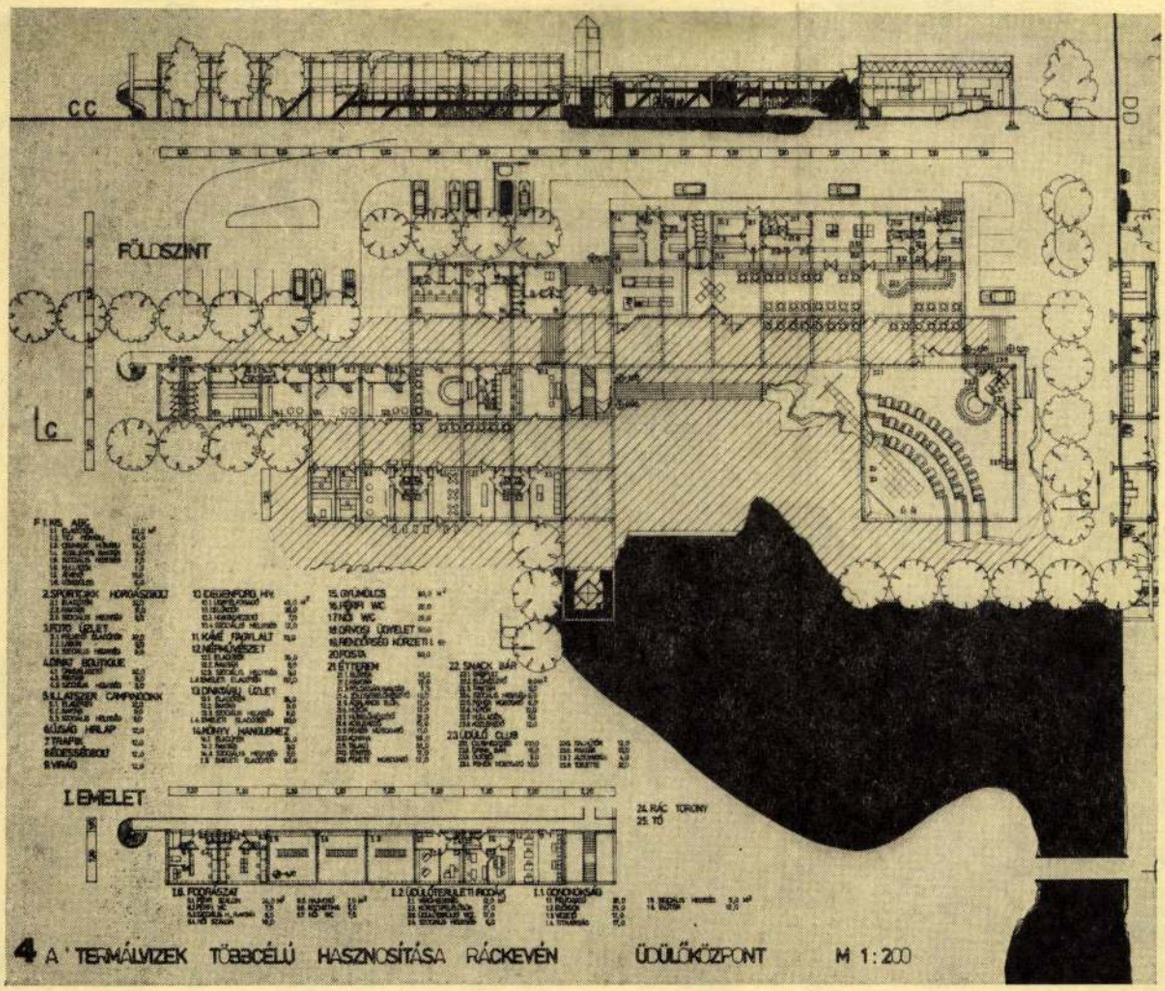

4 A 'TERMÁLVIZEK TÖBBCÉLÚ HASZNOSÍTÁSA RÁCKEVÉN ÜDÜLŐKÖZPONT M 1:200

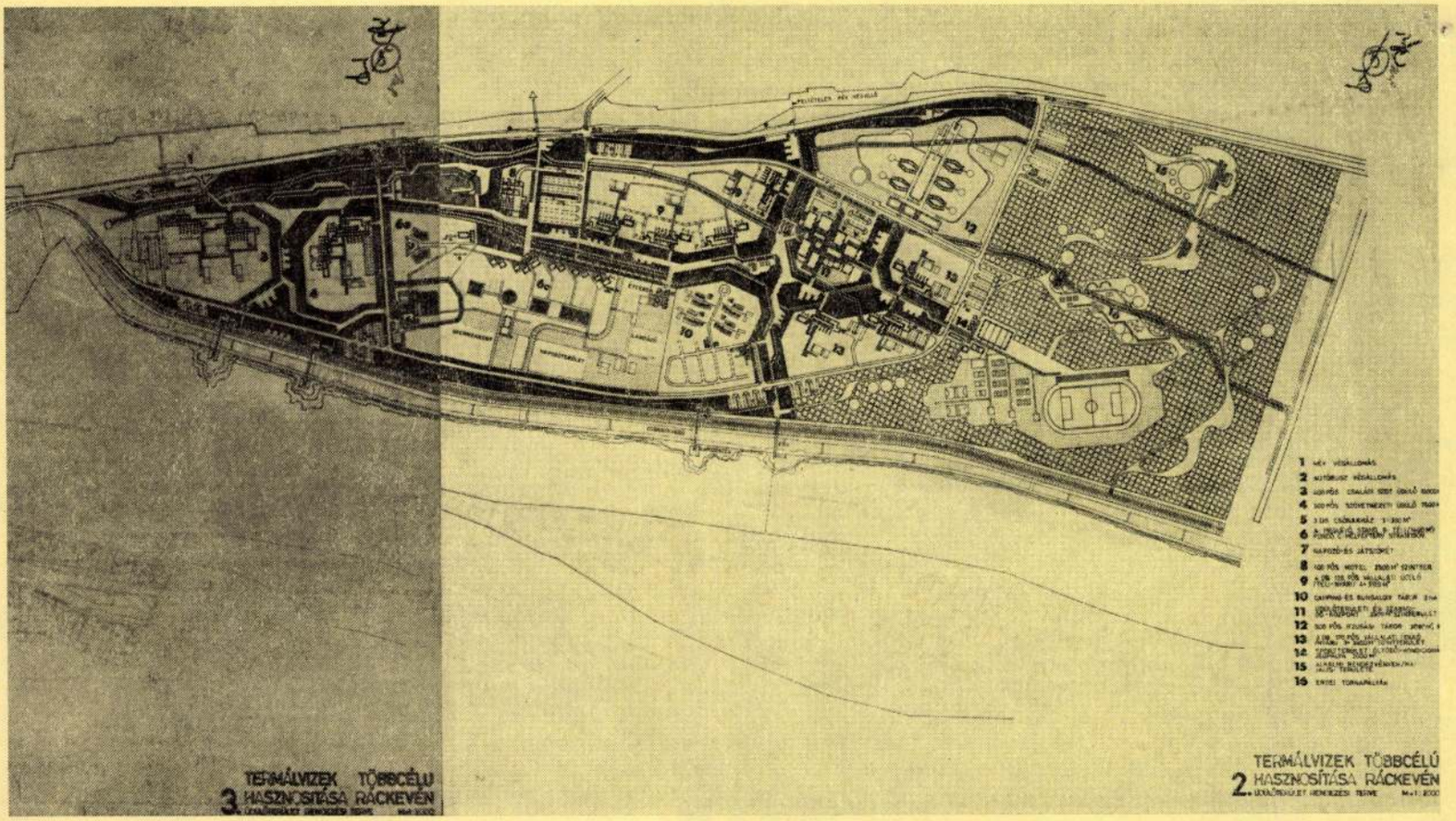

Rangsorolás nélkül I. díjban részesített 5. bírálati sorszámú pályamű

Szerzői: F. Körner Zsuzsa
Gajdos István
Szántó Péter
Balogh Jenő
Kondor Andrásné
Temesvári Andrásné
Juhász Istvánné

Munkatársak: Mártha Endréné
Kelemen Edéné
Nyilassy Miklósné

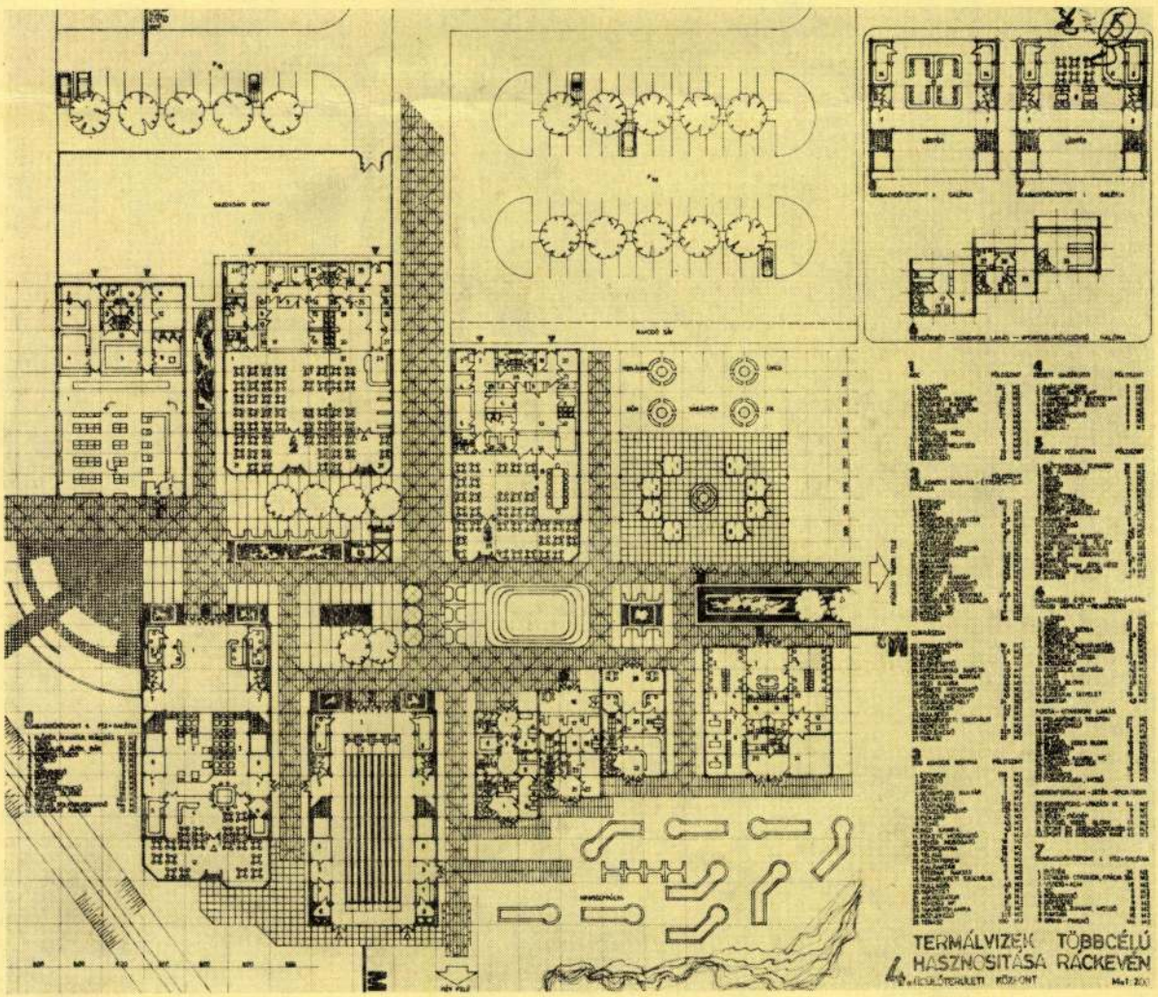

A pályázat az üdülőterület fő feltárását a terület súlypontjában — a HÉV- és autóbuszmegállóhoz — tervezi. Ezáltal a hétvégi csúcsforgalom levezetését is elősegíti. Ezzel a szerencsés alapgondolattal jól szervezett gyalogos- és gépkocsiközlekedési hálózatot alakít ki.

Az üdülőterületről a gépkocsiforgalmat kizárja, ugyanakkor az egyes létesítmények megközelítését biztosítja.

Az üdülőterület jól szervezett, a létesítmények telepítése és funkcionális kapcsolata megoldott. A SZOT-szálló és a szövetkezeti üdülő egymáshoz közeli elhelyezése és szoros kapcsolata a termálstranddal, télen is jól működő együttest alkot.

Az üdülőterületi központ kialakításának alapgondolatát, hogy a „lézengő teret" lazán körbe fog-

Megnyitották a Bartók Béla Emlékházat

Tegnap délután ünnepélyesen megnyitották a II. kerület, Csalán út 29. szám alatt levő *Bartók Béla-emlékházat.* A művész hozzátartozóinak jelenlétében beszédet mondott **Király** Andrásné, az MSZMP budapesti pártbizottságának titkára, majd *Sinkovits* Imre Illyés Gyula Bartók-versét szavalta, utána *Kocsis* Zoltán és a Budapest Vonósnégyes, a zeneszerző műveiből játszott. Archív felvételről felcsendült Bartók előadásában a *Cantata profana* is.

*

Az épületbe a zeneszerző *Pásztory* Dittával és két fiával 1932-ben költözött be, s 1940-ben innen távozott Amerikába. Az akkori ház alsó szintjén házmestercsalád lakott. A középső szinten levő nagy szobát használta a Bartók család fogadószobának, ebben két zongora is volt. Itt adott Bartók Béla rendszeresen magánórákat, egy időben — betegsége miatt — zeneakadémiai tanóráit is itt tartotta meg. Az emeleten kis dolgozószoba, egy népzenei munkaszoba (ahogyan Pásztory Ditta nevezi), valamint a hálószoba volt. Ennek a szobának a balkonján napozott és dolgozott szép időben a zeneszerző. Az 1924-ben épült villát *Fazekas* György építész tervei alapján most emlékmúzeummá alakították át. Legfelül, a rekonstruált dolgozószobában, az eredeti, kalotaszegi faragott bútorok és a lakást díszítő számos más népművészeti tárgy kapott helyet. Az egykori hálóban van az életrajz-kiállítás, ahol fotók és feliratok a pálya teljes ívét rajzolják meg. A három vitrin mintegy összefoglalásként kiemeli Bartók háromféle tevékenységét, amely életművében összefonódott: a zeneszerzőét, a népzenetudósét és az előadóművészét. Az anyagot ifj. *Bartók* Béla és Pásztory Ditta segítségével, a *Bartók Archívum* közreműködésével, a *Budapesti Történeti Múzeum* munkatársai állították össze. A régi fogadószoba helyén a legkorszerűbb audiovizuális eszközökkel felszerelt ötven férőhelyes hangversenyszoba kapott helyet élő- és gépzenei koncertek, valamint filmvetítések, előadások és klubfoglalkozások számára. A földszinten Bartók műveinek meghallgatására van lehetőség: a Rózsavölgyi Zeneműbolt kihelyezett üzletében, ahol könyvek, kották, hanglemezek, kazetták és képzőművészeti alkotások vásárolhatók. A ház előtt, a kertben, szabadtéri hangversenyek rendezésére alkalmas lépcsőzetes kőburkolatú theatron készült, mellette *Varga* Imre egész alakos Bartók-szobra. A Budapesti Történeti Múzeum a megnyitóra *Bartók Béla Emlékháza* címmel kis könyvet adott ki, amely a helyszínen megvásárolható. A ház, hétfő kivételével, naponta 10—18 óráig van nyitva.

h. é.

hidrotechnikai, hidrometeorológiai és gazdasági kérdéseivel. A munkabizottságok javaslatai alapján az utolsó ülésen elfogadták a tolóhajózásra vonatkozó ajánlásokat. Mivel az utóbbi időben a Dunán előtérbe került ez a fajta hajózás, a biztonságos közlekedés követelményeinek megfelelően meghatározták, hogy a tolóhajóknak és a tolt bárkáknak milyen felszerelésekkel, berendezésekkel kell rendelkezniük. Az ülésen foglalkoztak a rádió-összeköttetések szabályozásával is. Elfogadták Ludovit *Kincelnek*, a bizottság igazgatójának beszámolóját a szervezet egy év alatt végzett munkájáról, és meghatározták a jövő márciusig érvényes munkatervet.

Az újjáválasztott elnökségben a bizottság elnöke Radovan *Urosev* jugoszláv, alelnöke Johan Josef *Dengler* osztrák, titkára Bontcho *Mitev* bolgár nagykövet lett.

Konferencia a vezetőképzésről

A vezetőképzés fejlesztésének feladatairól rendez konferenciát március 20-án és 21-én a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság és az Országos Vezetőképző Központ az MTESZ Kossuth téri székházában.

A tanácskozás célkitűzéseiről tartottak szerda délelőtt sajtótájékoztatót a Magyar Sajtó Házában a konferencia előkészítő bizottságának vezetői. Elmondták: az eszmecserére több száz részvevőt várnak, akik három szekcióban mondhatják el véleményüket, gyakorlati tapasztalataikat a különböző típusú — ágazati, intézeti, vállalati — vezetőképzésről, az utánpótlás kiválasztásának módszereiről, a tanfolyamok eredményességéről, a témakörök korszerűségéről és a vezetési technikák szerepéről.

A vezetőképzés jelenlegi rendszere másfél évtizeddel ezelőtt alakult ki Magyarországon. Azóta többször is napirendre került megújításának a szükségessége, de egységes integráló erő hiánya miatt ez mind a mai napig megoldatlan maradt. Az idők múlásával egyre több intézmény, hivatal, gazdálkodó szervezet, minisztérium — egymástól függetlenül — kezdett foglalkozni ezzel a feladattal. Így aztán a képzési technikák, időtartamok olyan átláthatatlan szövevénye alakult ki, amelyik eleve lehetetlenné tette az átfedések kiküszöbölését, az egységes koncepció kialakítását. Remélhetőleg változtat ezen a helyzeten az a tény, hogy az elmúlt év őszén a művelődési tárca lett ennek a kérdésnek az egyedüli gazdája.

A konferencia szervezői arra számítanak, hogy a kétnapos találkozón a szakemberek között élénk vita, tapasztalatcsere bontakozik ki, és a részvevők a négy évvel ezelőtt elfogadott ajánlások alapján lemérhetik: mi valósult meg ezekből, s melyek azok az új követelmények, amelyek a vezetés minden szintjén igazolhatják vagy megkérdőjelezhetik a vezetők felkészültségét.

— l. á. —

FAZEKAS GYÖRGY

Magyar Nemzet 1981. III. 19.

getővé váljék.

Ha modell, ha napjaink társadalmi folyamataira szánt válasz Almási filmje, akkor keményebb megítélés alá kell esnie. Ez esetben azonnal szembetűnik *Nagy* András forgatókönyvének gyöngesége, amely eleve erőtlen kohézióval ruházta fel a lázadók csoportját; a film indulásánál alkalmazott erőteljes, drámai „felütést" nem folytatja hasonlóképpen erős konfliktushelyzetekkel, nem viszi következetesen végig az egymással ellentétes erők táborba szerveződésének bemutatását. Sután, kidolgozatlanul hagyja az egyetlen potenciális felnőttszövetséges, a *Takács* Kati rokonszenvesen szerény alakításában megjelenített osztályfőnöknő alakját. A közéleti töltés szép lassan, a film közepe tájára „kisül" s helyet ad esetleges és kimódoltnak ható magánéleti bonyodalmaknak; ügyetlen, rosszul megírt dialógusoknak, elnagyolt helyzeteknek.

Ha azonban mint „ifjúsági" filmet szemléljük a *Ballagást*, nincs okunk számon kérni következetlenségeit, szertelen fésületlenségét, hamar kilobbanó feszültségét, nehezen megokolható elfáradását, hiszen mindkezében olyan bizonyítékok kezdenek összegyűlni, amelyek a megyei, az állami és a pártvezetőkhöz is elvisznek, természetesen nem késik az apparátus retorziója, azonnal működésbe lép az „elhárítás". A bizottságot egy irattárba költöztetik át a luxussal berendezett irodából, hirtelen zavaros fejűeknek minősítik az elvtársakat, s csak úgy. bal kézről „apró", terrormerényleteket követnek el Lukács József és munkatársai ellen. Pedig még csak a villákról van szó. Esetleg egy-két Mercedesről, BMW-ről. Igazán messze még nem vezetnek a szálak, noha sejthető, hogy hamarosan olyan titkok is kipattannak, amelyekről mindenki hallgat ugyan, de amelyekről mindenki sokat tud.

Varga elvtárs, a magasabb megyei, járási kapcsolat bemutatásával pontos, hiteles képet kapunk a helyi „maffia" életéről, módszereiről. Látjuk: a demokratikus játékszabályok miként fordulnak át a „magasabb szempontú érdekek" szabályaivá, hogyan fordulhat az igazság és becsület demagógiába, önkénybe, „szalon-diktatúrába". Abban a pillanatban, amikor a bizottság már fölfelé is pislog, nyomoz, a meg-

Rallye

A bűnügyi történet egyik alapszabályát sérti meg az, akinek művében a bűnös csak az utolsó pillanatban tűnik fel. Főleg, ha nem derül ki: ki ő, mit csinált és milyen szerepe volt a megelőző eseményekben. Aloiz *Brencs* valósággal halmozza a ködös fordulatokat, filmjében nyüzsögnek az olyan szereplők, akikről nem tudni, hogy mit keresnek ott, kicsodák, sőt egyáltalán milyen nemzetiségűek. Néha az a nézői érzése, hogy a gépész összecserélte a tekercseket. Máskülönben mivel magyarázható, hogy a szovjet, a lengyel és az NDK-beli detektívek hol mindent tudnak, hol meg semmit. Hogy miért vártak az egykori nácik harminc évig arra, hogy egy autós-rallye résztvevőivel csempésztethessék ki az annak idején elrabolt Ingres-képet Rigából. Ugyanígy nem derül ki, mint annyi más a filmben. A dramaturgia hiányáért legalább az autóverseny-jelenetek kárpótolhatnának, ezeket azonban művészi unalommal örökítette meg a rendező.

Münchhausen báró csodálatos kalandjai

Újabb örökzöld filmtéma: a hazudós báró kalandjairól 1911-ben már Mélies is forgatott filmet, aztán sokan mások. Goebbels 1943-ban Joseph von Bakyt bízta meg az UFA negyedszázados jubileumán, hogy minden képzeletet felülmúló színes filmet készítsen Münchhausenről. A magyar származású Jean *Image* rajzfilmje — amelyet most láthatunk — bizony csalódást kelt. Nem használt a nevezetes kalandoknak, hogy átcsoportosították őket, sem pedig, hogy keverték más történetek, mesék elemeivel. A rajzfilm ideális lehetőséget kínál ugyan a hihetetlen kalandok ábrázolására, de Jean Image-nak nem sikerült maximálisan kihasználni ezeket. A folyton ismétlődő megoldások ötlettelenek, unalmasak. S ugyancsak kevéssé dicsérhető Michel *Legrand* szokatlanul érdektelen zenéje. **(j. gy.)**

AZ IBUSZ
fizetővendég-szolgálata
KERES

nagy alapterületű, bútorozott vagy üres, négy-, ötszobás önálló budai házat illetve lakást külföldi vendégek elhelyezésére.

Jelentkezés a 127-636 és a 329-131-es telefonszámon vagy személyesen az IBUSZ fizetővendég-szolgálatánál

munkaidőben, szombat kivételével (Bp. V., Bajcsy-Zsilinszky út 58.)

Farkas György

Részt vett 1979 februárban
a Fiatal Művészek Stúdió-
jának, rendezett kiállításon
a művész.

Beke László: Dátumok a magyar avantgarde...
Művészet, 1980. október – 24. lap.

FAZEKAS GYÖRGY

Új művészet

1999/ máj.

19.o.

5. Ld. 1179/4.

6. Ld. 1195/2. i11. 12o3.sz.

Fazekas György

Kiállítási kalendáriuma vidéken:

Budaörsön rendezték meg
„Pozitív kicsengés" c. kiállítást

Szocialista Művészet, 1979. ápr. 4.

Ifj. Fazekas István

— **Ifjú Fazekas István** nádudvari fazekas, népi iparművész alkotásaiból nyílt kiállítás kedden a Kabai Hajdúsági Cukorgyár kultúrtermében.

Magyar Nemzet 1986. IV. 9.

Tazetas György, [ ]

L: Vető János

(-or.): B 28-30

6.

Élet és Irodalom Bp. 1986. márc. 28. XXX/13

Fazekas György, építő

d: Tillai Ernő

– . követségi hírek

8

Magyar

Építőművészet, Bp. 1983

83/6

Fazekas György, építész

L: Ungár Péter

– Szövetségi hírek

Borító 3

Magyar

Építőművészet, Bp. 1983

83/1

Forzekas György, építész

L. Semsey Judit

Vadas J: Vissza a nagypapához 13.

Élet és Irodalom Bp. 1984. okt. 19. XXVIII/42

Farkas György

Az ujabb generáció első csoportos fellépésén a Rózsa espressóban szerepelt a művész.

Bereczky Lóránd: Évtizedes léptekkel.....
Művészet, 1980. október - 2. lap.

KÓS KÁROLY ÜZENETE, AVAGY AMERIKAI ÉS MAGYAR ÉPÍTÉSZ KAPCSOLATAINK*

Néhány nappal 1980 karácsonya előtt látogatott meg *Nagy Elemér*, aki az Építészkritikusok Nemzetközi Bizottsága (CICA) vezetőségi ülésére jött New Yorkba. Mint a magyar építésztársadalom elismert és becsült tagja, 1962 óta volt főszerkesztője a szakma folyóiratának, a Magyar Építőművészetnek.

Elemért, aki az egyetemi évfolyamtársam és jó barátom volt Budapesten, most láttam huszonöt éve először. Tiszteletére néhány barátot és építészt hívtam össze lakásunkon. Ő vonattal érkezett New Canaanba, és azzal lepett meg bennünket, hogy nem építészetről vagy munkáról mutatott be képeket, ahogy azt kollégáink szokták tenni, hanem kizárólag *Kós Károly*ról beszélt. A két éve meghalt mesterrel való találkozásairól, annak gondolatairól, otthonáról, sírjáról. Azon töprengett, miért nem találunk egymásra közös sorsban osztozó szomszédainkkal. A kibontakozás útját Erdély szellemi örökségében és a nagy építész elől, Kós Károly példájában kereste. A közös történelmi sorcsapásokban összekovácsolódott alkotó emberek munkájában. Végül azzal a javaslattal állott elő, hogy itt Amerikában létesítsünk egy alapítványt Kós Károly emlékére. Ez arra lenne hivatva, hogy fiatal magyar és erdélyi építészek látókörét tágítsa, nyugati szakmai ismereteiket bővítse. Mintegy kiegészítve a Magyarországon nemrégen megalakult Kós Károly Kör munkáját.

Nem mintha a Kós Károly féle gondolat, vagy a Kör érdemét sokat kellett volna bizonygatni. Elég volt az általunk is ismert és tisztelt vezetőségi tagokra hivatkoznia, mint például *Csoóri Sándor*ra vagy *Czine Mihály*ra, hogy lássuk, érdemes kezdeményezésről van itt szó.

Rövid eszmecsere során kialakult az elképzelés, amely szerint évente egy-egy magyarországi és erdélyi fiatal építésznek biztosítanánk 2—3 hónapos amerikai tanulmányutat.

Az itteni Építész Szövetséggel való kapcsolataim biztosítani látszottak, hogy építészirodák és építkezések megnyíljanak előttük, és így az itteni tervezési, valamint építési módokat részleteiben is tanulmányozhassák. A szükséges anyagiak előteremtésével kapcsolatban, több magyar intézmény pártfogása iránt érdeklődvén, rövidesen nyilvánvalóvá vált, hogy ilyen célra egyiknek sincs pénze. Az évi 10—12 ezer dolláros fedezetet az itteni magyar származású építészek adhatják csak össze. Ebben nem annyira az összeg nagysága fog majd problémát okozni, hanem az összegyűjtéssel járó, évente megújuló levelezés. Ami a pénzkezelést és annak adómentességi jogát illeti, azt a Magyar Baráti Közösség, az ITT—OTT szellemi táborok rendezője vállalta, minden ellenszolgáltatás nélkül. Nem is csoda, hiszen a vezetőségben két építész is szerepelt, *Sass Márton* és *Böjtös László* személyében.

Nekiláttam tehát az amerikai és kanadai építészek címei összeszedésének. Rövidesen majdnem százötven kollegáról sikerült hírt kapnom. (Az eredetileg tervezett pénzgyűjtés helyett később munkásságukról szereztem be adatokat és képeket, amelyeket az első, 1986-os Műszaki Fórumon ismertettem.**)

Az Amerikai Építész Szövetség (American Institute of Architects — AIA) igazgatósága határozatban jelezte támogatását és ezzel az egész terv készen is lett volna, ha a meghívottak kiválasztásának ügyét sikerül megoldani. A magyarországi építészek esetén ez nem is jelentett problémát, hiszen eddigre elég személyes kapcsolat és bizalom alakult ki a Magyar Építőművészek Szövetsége és az itteni kollegák között. Ennek csak külső elismerése volt az a tény, hogy addig két magyar építész, *Böhönyey János* és *Callmeyer Ferenc* nyerte el az AIA dísztagságát (később hozzájuk csatlakozott Makovecz Imre). Más volt azonban a helyzet Erdéllyel kapcsolatban. Románia ugyan formálisan tagja a Nemzetközi Építész Uniónak, de soha sem képviselte magát és a munkacsoportok életében sem vesz részt.

Nem lévén semmi személyes kapcsolatom, Czine Mihálytól kértem erdélyi építészek neveit az egyik ITT—OTT összejövetelen. *Debreczeni Lászlót* és *Balogh Ferencet* ajánlotta Kolozsvárott, de tőle és máshonnan szerzett címekről soha sem jött válasz. Így nem akarván az eredetileg elképzelt két-

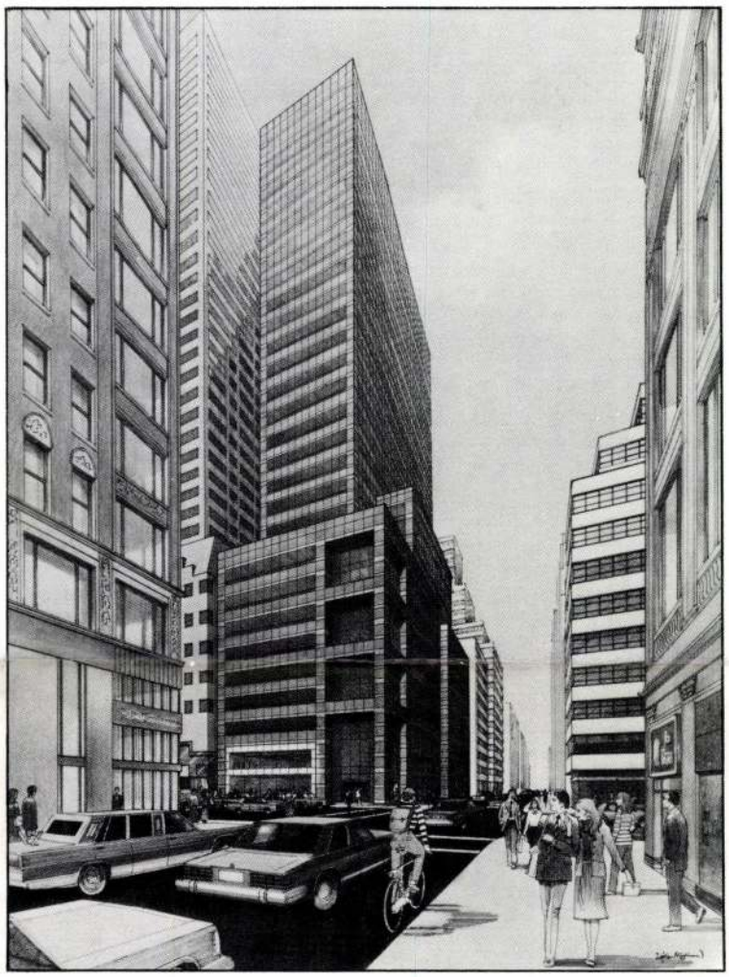

Midtown Co. székház, New York. Építés alatt.
Tervező: Emery Roth & Sons Architects P. C.
Építész: Roy Gel és Fazakas György

László Papp: Massage by Károly Kós, or American and Hungarian Architects' Connections

Midtown Co. Office Building, New York, Under construction.
Emery Roth & Sons Architects P. C. Architects: Roy Gel and György Fazakas

A következő oldalon: Repülőtér terminál, East, Hampton.
Tervező: John M. Scarlata építésziroda.
Építész Solta József

Opposite page: Airport Terminal, East Hampton.
John M. Scarlata Architects P. C.
Architect: József Solta

** Előadás a Magyarok a világ természettudományos haladásáért konferencián, Budapest, 1989 augusztus*

*** Átdolgozva megjelent az MÉ 1987/4—5. számában*

FAZEKAS György építész
Magyar Építőművészet
1990.1.

használatát. Inspirációt keresnek a helyi népies hagyományokban és a természeti kapcsolatokban éppúgy, mint a modern finn építészet történetében. A kortárs nemzetközi áramlatok figyelemmel kísérése ugyancsak jellemzője az Oului Iskolának, aminek számos alkotása egyelőre kísérletinek tekinthető. Idő kérdése, hogy a mozgalom képes lesz-e kifejleszteni saját, érettebb kifejezésmódját, vagy az új gondolatok irányában haladva feloszlik. Mindenesetre az iskola egyes tervein érezhető az az érdekes feszültség, ami az építészet klasszikus hagyományai és egy sajátos regionalizmus ellentétéből fakad, ami képes lehet egy új típusú építészeti felfogás kialakítására.

Mivel minden kulturális tartalomnak megvannak a maga dialektus elvei, az építészterveknek is tükrözniök kell ezeket az elveket. Hogyan követhetők nyomon a finn építészet új fejlődési irányzataiban korunk társadalmi és kulturális változásai?

1

2

1. Hiiralankaari, lakóház, 1983. Espoo. Építész: Gullischen, Kairamo és Vormala
2. Hollola Sport és Szabadidő Központ, 1986. Építész: Pekka Helin és Tuomo Siitonen

1. Hiiralankaari, Apartment block, 1983. Espoo. Architects: Gullischen, Kairamo and Vormala (Photo: Simo Rista)
2. Hollola Sport Hall and Multipurpose Center, 1986. Architects: Pekka Helin and Tuomo Siitonen

Az 1980-as évek finn építészete általában szintézisre törekszik építészeti kultúrák elfogadott értékei és a kor új törekvései között. A funkcionalista hagyománynak még mindig meglepően sok követője van. Finnországban a modern irányzat mélyebb gyökeret eresztett, mint a legtöbb más országban és legjobb alkotásait ma már nemzeti műemléknek tekintik. Párhuzamosan ezzel egy erős racionalista tradíció nyilvánul meg a világos szerekezeti gondolkodásmódban és a tiszta geometriai formák alkalmazásában, elsősorban Dél-Finnországban. A harmadik tényező, a regionalizmus, főleg északon terjedt el.

Ami a kor egyedibb célkitűzéseit illeti, a hely szellemének kifejezése, az építészet ökológiai funkciója és egy megfelelő szimbólumrendszer kialakítása minden finn építész tevékenységének homlokterében áll. Míg a historizmusnak és a radikális eklekticizmusnak kevés hatása volt a finn kulturális életre, addig néhány más késői nemzetközi és posztmodern irányzat, mint például a dekonstruktivizmus és az úgynevezett asszociációs építészet teret nyert az országban.

Például *Matti Nurmela, Kari Raimoranta* és *Jyrki Tasa* munkái az inspiratív és elegáns posztmodern megközelítést példázzák, és legutóbbi terveiket újszerű térbeli és formai megoldások és erősen egyéni részletek jellemzik. Más kiemelkedő építészek, mint *Kristian Gullichsen, Erkki Kairamo* és *Timo Vormala* számos különböző stílusirányzatot fognak át a hűvös neofunkcionalizmustól az idézetek és asszociatív formák „kollázs-építészetéig". *Matti K. Mäkinen* és csapata a fejlett nemzetközi modernizmust képviselik, amit az esztétikai és technikai elemek „végletes kihangsúlyozottsága" jellemez. *Pekka Helin* és *Tuomo Siitonen* viszont a késő modern megközelítést alkalmazzák, hangsúlyos intellektualitás, ökológiai figyelem és egyfajta neostrukturalizmus érezhető terveiken.

Összefoglalva az eddigieket, a mai finn építészet egy alkalmazható kulturális kifejezésmódot keres — ez a rögeszme korunkra általánosan is jellemző. Míg a különböző irányzatok széles stíluspalettája a posztmodern kultúrára jellemző pluralitást tükrözi, a stíluseszközök egyszerűek, csaknem őstipusúak vagy klasszikusak. Az építészeti kifejezésmód eszköztára nem eltúlzott, és ez a „finnség" inherens tulajdonságának tekinthető. Aktívan használják a tájképi elemeket, érzékeny összhangban a természeti környezettel és elterjedt az asszociációs szimbólumok alkalmazása.

Louis Kahn szavaival élve: a művészet a szellem nyelve. A világ „internacionalizálódásának" és az uniformizáció nyomásának ellensúlyozásaként egyre fontosabbá válik egy olyan építészet kialakításának az igénye, ami megerősíti a posztindusztriális társadalom „nomád feltételei" között élő ember identitását. Ez az igaz szellemi kihívás a mai építész számára.

Kaisa Broner

Fordította: Havassy Gabriella

(A cikk először a Baumeister német építészeti folyóirat 1989. novemberi számában jelent meg.)

1021

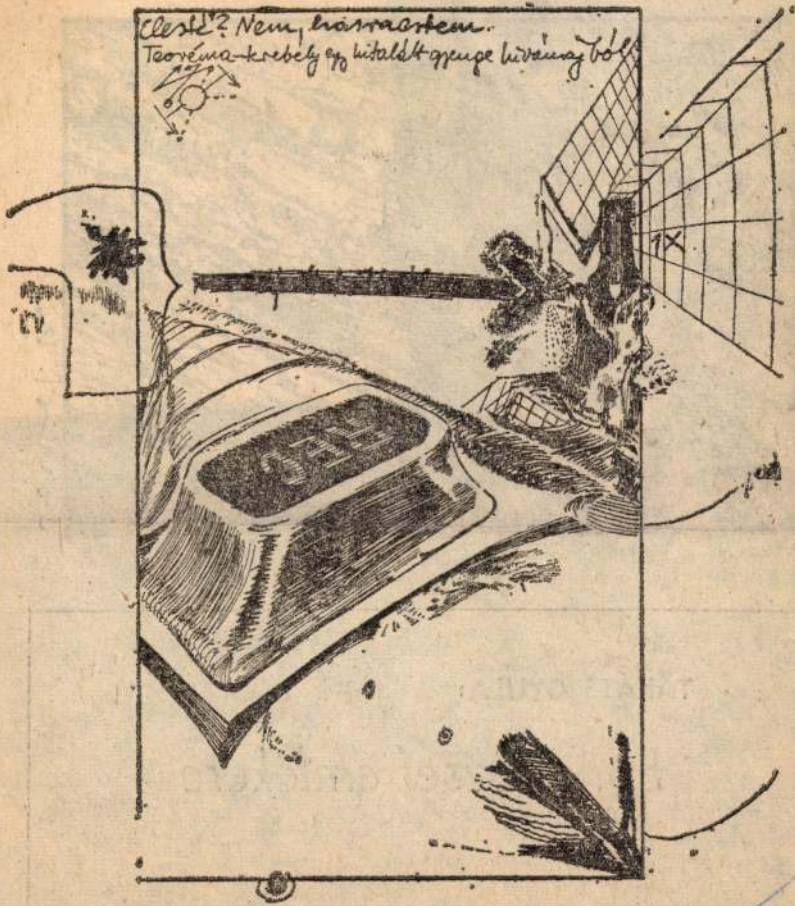

Fazekas György rajza

FAZEKAS GYÖRGY

MHSZ SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
ÉLET ÉS IRODALOM
1983 APR 15

TAKÁTS GYULA:

Egry József emlékére

1.

Vízitükör

FAZEKAS GYÖRGY

1021

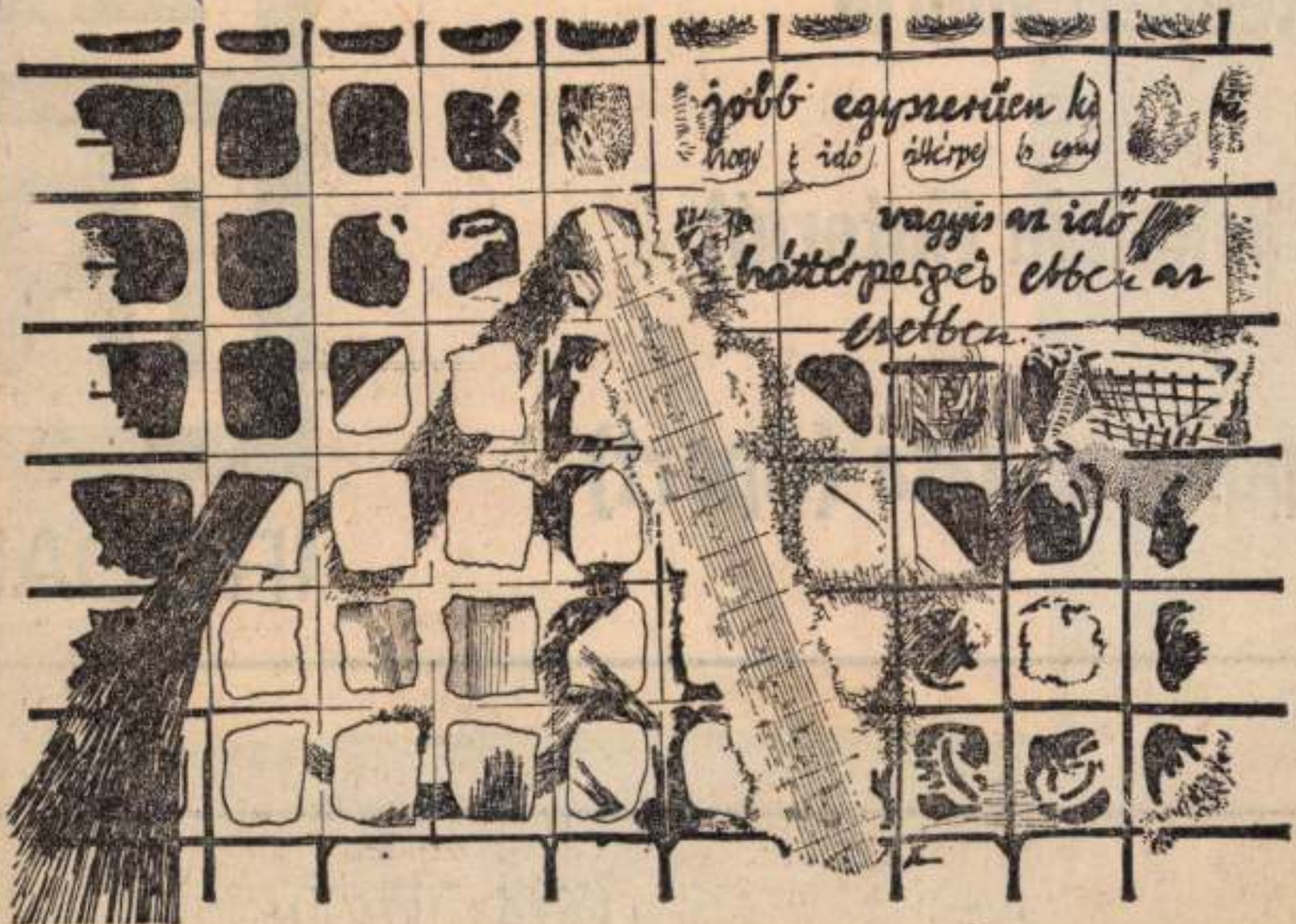

Fazekas György rajza

dött tudós

Reeperba

s iskoláj

poros a

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1981 SEP 15

LÁZÁR ISTVÁN:

FAZEKAS György épitész

Hozzászólásának ismertetése a Magyar Épitész Kamaráról rendezett vitán, 1991. január 11.

= a/3. 1991. 2.sz.

ásonnan érkező kérdésekről azonban mások vannak
beszélni, itt, hangsúlyozva a jelentőségüket, ismertek-
ket.

sze kell kezdeni.[1] A *philologia* és *philologos* szó Platónnál
beszéd kedvelésének olykor ironikus hangsúlyú megjelö-
lesen kiterjed az irodalom, majd általában a tudomány,
y kedvelésére vagy művelésére. Az egyértelmű antik
ratosthenés, az alexandriai könyvtár i. e. III. századi
kus, csillagász, történész, irodalomtörténész egy személy-
t először *philologos*-nak, Suetonius fogalmazása szerint
rina-ja, sokfajta és sokrétű tudása miatt. Az V. századi
nuptiis Philologiae et Mercurii címen fennmaradt művé-
artes liberales, az egyetemes emberi műveltség alapját
nyelv- és irodalom, filozófia-dialektika, rhetorika, geo-
matika, csillagászat, zene) összességét jelenti,[2] és ebben
a művel együtt a középkorba is.[3] A *philologos* = tudós,

mányos Akadémia «Társadalomtudomány és szellemi élet a har
zakán 1982. május 3-án elhangzott előadás.

z vö. elsősorban *A. Gudemann:* Grundriss der Geschichte der
eipzig—Berlin 1909². 1—7; *K. M. Abbott, in* RE XIX (1938)
hilologos. Untersuchungen eines Wortes von seinem ersten Auf-
tc. Berlin 1965; *R. Pfeiffer:* History of Classical Scholarship I.

a cím eredeti, de mindenesetre Fulgentius az V. században már
vet, a jelentés tehát megvolt Martianus Capella századában.
irodalomban kialakult egyéb jelentésváltozatairól *H. Kuch:*
343.

FAZEKAS György épitèsz

A történész cáfol

Nagy Imre és a cári család

Nagy Imre mártírhalált halt magyar miniszterelnök a cári család kivégzésének időpontjában nem volt Jekatyerinburgban – jelentette ki *Rajner János* az '56-os Intézet munkatársa, ismert Nagy Imre-kutató szerdán az MTI munkatársának a Bécsben felbukkant legújabb „bizonyítékokkal", kapcsolatban.

Nagy Imre önéletírásai szerint, valamint az 1958-as perében tett részletes vallomásai alapján biztosra vehető, hogy 1916 novemberétől 1921 tavaszáig a Bajkál-tó környékén, azaz Jekatyerinburgtól körülbelül 2000 kilométer távolságra tartózkodott – tette hozzá.

A magyar miniszterelnök a rendelkezésre álló hiteles dokumentumok alapján 1918 elejéig a kelet-szibériai berezovkai fogolytáborban volt, majd pedig 1918 februárja és szeptembere között a térségben folyó harci cselekményekben vett részt. (A cári családot Jekatyerinburgban, 1918. július 17-re virradó éjszaka végezték ki.) 1918 szeptemberében Nagy Imre a fehérek oldalán harcoló cseh légió fogságába került, és 1921-ig, Moszkvába vezényléséig a szibériai térségben maradt – mondta el a történész.

Rajner János ugyanakkor nem vonta kétségbe, hogy volt osztrák hadifoglyok Jekatyerinburgban az adott időpontban találkozhattak Nagy Imre nevű hadifoglyokkal – ahogy azt a bécsi újságírónőnek eljuttatott dokumentumokban állítják. Az is tény azonban – jelentette ki a történész –, hogy abban az időben ez a név nagyon gyakori volt.

A „bizonyítékokat", az MTI bécsi tudósítójának most ismertető írónő, *Elizabeth Heresch* azon kijelentését, miszerint Nagy Imre e feladatra önként jelentkezett volna, Rajner János szintén nem tartja megalapozottnak, mert minden kétséget kizáró adatok bizonyítják, hogy a politikus csak 1920-ban lett a kommunista párt tagja, és politikai nézetei sem akkor, sem később nem voltak radikálisak.

Az osztrák írónő múlt év szeptemberében megjelent tanulmányával kapcsolatban annak idején *Nagy Erzsébet*, a volt miniszterelnök lánya egy nyilatkozatban határozottan cáfolta, hogy apja részt vett volna az orosz cári család meggyilkolásában, és Elizabeth Heresch állítását, nagy hazugságnak, minősítette. (MTI)

Virágos kirakatok Veszprémért

Szerda este a virágos Veszprémért verseny eredményhirdetését követően a virágos portát-virágos kirakatot verseny díjkiosztására került sor.

A Virágozzék a királynék városa kirakatverseny zsűrije *Martonné Szilas Katalin* építészmérnök elnökletével értékelte a beérkező pályázatokat.

A megosztott első helyezést a Vanília, *Bán Gabriella* valamint a Képcsarnok, *Stúderné Gosztola Katalin* kirakatrendezésében nyerte el. Az eredményhirdetést követően színes gálaműsor következett. *Katona Klári* koncertje már lapzárta után kezdődött. Annyit azonban tudunk, hogy a tűztoronyból irányított tűzijátékot nem túlzás, több ezres tömeg figyelte. Így Veszprém belvárosa szokatlanul népes volt még tíz óra után is.

mt

Megoldás Tengiz-ügyben?

Tegnap az OTP számlájára került a Tengizben dolgozók június végéig járó devizaellátmánya. Erről tájékoztatta az MTI-t szerdán délután *Dérczy Ferenc*, a fővállalkozó Vegyépszer Rt. vezérigazgatója.

Mint ismeretes, az áprilisban megváltozott fizetési rendszer, illetőleg a több céget, bankot érintő átutalási procedúra miatt a Tengizben dolgozó magyarok jelentős késéssel kapják meg a jövedelmük nagyobb részét kitevő devizaellátmányt. Ezért a héten egynapos figyelmeztető sztrájkot tartott a kint dolgozó mintegy 1600 munkás közül 350–400 szerelő.

Az OTP ígérete szerint legkésőbb pénteken a vidéki fiókokba is továbbítja a devizát. A Vegyépszer néhány vezető munkatársa ma este – szándéka szerint az ügy rendeződését igazoló bizonylatokkal együtt – Tengizbe utazik, hogy megnyugtassa a dolgozókat. Ezzel együtt a Vegyépszer Rt. kezdeményezte annak engedélyezését, hogy a devizaellátmányt a jövőben a munka helyszínén, a kazahsztáni Tengizben vehessék fel a dolgozók. (MTI)

Van-e harmadik út?

A szárszói konferenciára *Püski Sándor* tudatosan nem hívta meg a miniszterelnököt és az MDF centrumát, ezért fontos szembenézni azzal, van-e a harmadik út gondolatának aktualitása, van-e magyar út? –mondta *Jeszenszky Géza*, külügyminiszter, aki az Ifjúsági Demokrata Fórum mártélyi táborában szerdán este találkozott a fiatalokkal.

Vigyázni kell – hangoztatta – hiszen a nemzeti célok mindenütt adottak, de könnyű úgy interpretálni ezeket, hogy a saját érdeket mások rovására érvényesítik. (MTI)

Bokorba bújt a betörő

Kedden a késő esti órákban érkezett a bejelentés a várpalotai rendőrkapitányságra, hogy a Petőfi étterem hátsó ajtaját feszegetik ismeretlen személyek. Amikor a rendőrjárőr kiért a helyszínre, az ajtófeszegetők már nem voltak ott.

Az egyik elmenekült, a másik a közeli bokorban búvt meg, ahol *L. Istvánt* végül is elfogták. Ez lett a sorsa *Sz. Istvánnak*, a másik betörőnek is. Mivel pedig L. Istvánt már körözték, hogy korábbi büntetésének letöltését megkezdje, őt a megillető helyre vitték, míg a társát őrizetbe vették.

A másik betörés is kedd éjszaka történt az iparvárosban. A bejelentés úgy szólt, hogy a bútorbolt kirakatát betörték. A kiérkező járőr azt látta, hogy két, kimaradáson lévő katona támogat egy ittas személyt. *Z. Ferenc* 39 éves várpalotai lakos vállán a bútorbolt kirakatából eltűnt szőnyeg volt. A tolvajt a katonák fogták el és adták át a rendőröknek. Z. Ferenc más bűncselekménnyel is alaposan gyanúsítható.

Takács András rendőr őrnagy, Várpalota kapitánya javaslatot tett a helyőrségparancsnoknak, hogy a két katonát jutalomszabadságban részesítse.

–g–

Két Lotti

A 31. heti Két Lotti (33-ból 3-at) játékban a 6-osokra (3+3) jutó, összesen nettó 10 505 939 Ft halmozódik fel. A 3 találatosok nettó nyereménye: 102 771 Ft. A 2 találatosoké: 518 Ft. A közölt adat nem végleges.

A Két Lotti (33-ból 3-at) nyerőszámai:

17,45, 63, és 4, 64, 66.

A heti és előfizetéses szelvényeket péntekig veszik át és fizetnek nyereményt a megyei IBUSZ-irodákban, takarékszövetkezetekben és postahivatalokban. A régi és új szelvények egyaránt érvényesek, a halmozódás teljes egészében a 6-os nyerőosztályba kerül át.

A hét hat napján Napló

NAPRÓL NAPRA

Hoventa októberben

A Hungexpo Rt. a Budapesti Nemzetközi Vásárközpont B pavilonjában pénteken bekövetkezett tűz miatt a Hoventa szálloda- és vendéglátóipari szakkiállítást október 12–16 között rendezi meg. Minderről a cég sajtóosztálya tájékoztatta az MTI-t csütörtökön.

A Honveta-szakkiállításra eredetileg az őszi BNV-vel egyidőben, azaz szeptember 10–19 között került volna sor. A B pavilonban bekövetkezett tűz miatt az új vásári menetrend szerint a Hoventára – a szervezést végző kft.-vel egyetértve –a Compfair Nemzetközi Számítástechnikai, a Promotion Nemzetközi Reklám, a Printexpo Nyomdatechnikai és a Budapack Nemzetközi Csomagolástechnikai szakkiállításokkal egyidőben kerül sor. A rendezvényt a C és a C-2 pavilonokban tartják majd meg a szervezők.

Debreceni olajügy

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság megváltoztatta a Debreceni Városi Bíróság korábbi döntését és szerdán elrendelte *Nagy Andrásnak*, a debreceni székhelyű Hajdú Privát Petrol Bt. beltagjának és *Szalontai Sándornak*, a tiszacsegei Petihát Bt. beltagjának az előzetes letartóztatását.

Mint arról a sajtó több ízben tudósított: a két férfit, valamint a már előzetes letartóztatásban lévő *Jakubcsik Ferencet*, a miskolci székhelyű Hungária Privát Petrol Kft. ügyvezetőjét azzal gyanúsítják, hogy ásványolaj-származékok hamisításával úgynevezett jövedéki visszaélést követtek el. Szerda estig a két gyanúsítottat nem találták, felkutatásukat a nyomozó hivatal folytatja.

Per a fák miatt

A VI. kerületi önkormányzat megdöbbenéssel értesült arról, hogy testületi döntése ellenére a Nyugati pályaudvar parkolójában a Vígszínház sátorszínházának építői kivágtak két fát. A képviselő-testület rendkívüli ülésének határozatáról szólva *dr. Seiler Tibor* polgármester az MTI-nek szerdán elmondta: a jogsértések a legtöbb esetben orvosolhatók, azonban az elpusztított természeti értékek már nem születnek újjá. A fák kivágása különösen érzékenyen érinti a városrészt, mivel a kerületben amúgy sincs elegendő zöld terület. Ezért az önkormányzat tiltakozva az általa törvénysértőnek vélt eljárás miatt a bírósághoz fordult.

Vagyonbevételek

Eddig az idén több mint 31 milliárd 483 millió forint privatizációs bevételt könyvelhetett el az Állami Vagyonügynökség. A július 31-én lezárt adatok szerint készpénzes értékesítésből 19,9 milliárd forint folyt be, a vagyonhozadékból származó bevétel 1,6 milliárd forint, a bérleti díjakból pedig 137 millió forintnyi bevétel érkezett. Devizáért 11,2 milliárd forint értékű vagyont adtak el. Forintért 8,8 milliárd értékű állami vagyon vált magántulajdonná.

Kormányszünet

Nem lesz kormányülés csütörtökön. A Kormányszóvivői Iroda helyettes vezetője, *Kavin Ferenc* elmondta: a miniszterelnök és több miniszter is szabadságát tölti. Ez ugyan még nem lenne akadálya a kormányülés megtartásának, hiszen a távollévőket helyettesítik, ám nincs halaszthatatlan ügy a kabinet asztalán.

Eladó cukorgyárak

Szeptember végéig várja az ÁVÜ azokat a pályázatokat, melyeket az öt, még állami kézben lévő cukoripari vállalat megvételére nyújtanak be az ajánlattévők. A magyar cukoripar gyárainak 60 százalékát már eladták, így három nagy világcég már jelen van a magyar piacon. Most az ácsi, az ercsi, a mezőhegyesi, a sarkadi és a sárvári cukorgyárak 50,1 százalékos tulajdonhányadát ajánlják fel egy közös stratégiai befektetőnek.

Pályázat vasút-villamosításra

A magyar vasúthálózat korszerűsítésének egyik fontos eleme a villamosítás folytatása. Ezért született az a döntés, hogy –egyéb források hiánya miatt – a MÁV hat vonalának villamosítására és a villanyenergia-ellátó berendezések üzemeltetésére a KHVM koncessziós pályázatot ír ki.

Az Értékelő Bizottság úgy ítélte meg, hogy az ajánlatok közül kiemelkedik a német AEG és az olasz COGECO cég pályázata, bár ezek sem felelnek meg teljességgel a koncessziós kiírás elvárásainak.

A döntésről valamennyi pályázó írásban kap értesítést. (MTI)

ÚJ
Az egyetlen forintos kaszinó Magyarországon
CASINO Ft SZÉKESFEHÉRVÁR
HOTEL MAGYAR KIRÁLY
Rulett * Póker * Black Jack * Játékautomaták * Bár
Nyitva: 16 órától
(43786/1H)

Időnyerésre mennek?

Így látja egy tengizi dolgozó

Keddi számunk *Ki nem mond igazat?* című tengizi sztrájkról szóló –MTI-től átvett – cikkünk kapcsán felkereste szerkesztőségünket *Drozsgyik István* gépkocsivezető. Ő Tengizben dolgozik, s az ott történtekkel, valamint a Vegyépszer hivatkozásaival összefüggésben a következőket mondta el lapunknak:

– Tiltakozni szeretnék az OTP-t ért vádak miatt, s azért, hogy egyáltalán felmerülhetett kétség az OTP velünk szembeni korrektségével kapcsolatban. Tengizben 15 800 ember dolgozik, mindnek az OTP-vel kellett szerződést kötnie annak idején. Valamennyien tanúsíthatjuk, hogy mindeddig senkinek semmi problémája nem volt az átutalásokkal. Magam is rendszeresen különböző megbízásokat adtam az OTP-nek tíz év óta, s korrekten, pár napon belül minden követelésemet teljesítette.

–Mi az oka tehát annak, hogy az OTP-re, a Külkereskedelmi Bankra és a Chemokomplexre hárítják át a pénzek átutalási késését? Hiszen az érintett cikkben nem csak az OTP kerül szóba...

–Időnyerésre mennek. Ezzel akarják a dolgot elhúzni, majd rámutatni valakire, hogy az volt a hibás. A Vegyépszer vagy akárki...Akkor az a valaki kap majd egy névleges fegyelmit, de az idő, a fizetés elhúzódik a végtelenbe. Ez disznóság! Öt hónapja nem kaptunk munkabért, semmiféle támogatást. Ez ügyben nincs érdekképviseletünk.

–Mennyi időre szólt a szerződésük?

–Százhetvenöt órára havonta. Igaz, ennek ellenére 300–400 órákat dolgoztatnak velünk, amit nem tudnak kifizettetni, mert nincs rá jogszabály. Szabad szombaton, vasárnap 10 órákat dolgozom. Azt mondták, itthon megkapom szabadnapban. Csakhogy én itt forintban kapom a pénzt, kint pedig dollárban – tehát ez törvénysértő. Mint gépkocsivezetők hétköznapokon 14–16 órákat dolgozunk, s beírnak 8 óra munkaidőt. Nem tudom, hogy egyáltalán hol vezetik a túlórájainkat, s hogy egyáltalán vezetik-e. Ezekkel kapcsolatosan panaszt már tettünk. 580 ember aláírását hoztam haza. Sajnálatos, hogy így mennek a dolgok, s most még új embereket toboroznak. Mire, vajon? Hosszan beszélhetnék a kinti egészségügyi, ellátási helyzetünkről, de ez most nem tartozik ide. Ez a mi problémánk, kell a pénz, hát vállaljuk. De ha nem fizetik meg, mit tehetünk? Mert így, kint külföldön, a sivatag közepén, 70 fokos melegben forintért ne várják el tőlünk a munkát.

– A hírügynökségek szerint most ideiglenesen beszüntették a sztrájkot...

–Igen, olyan értelemben felfüggesztettük, hogyha egy héten belül nincs a számlánkon a tartozásuk, folytatjuk. De a sztrájkot addig nem fejezzük be, amíg törvényes követeléseinket nem teljesítik. Az amerikai fél figyelmeztetett bennünket: ha egyetlenegy percet sztrájkolunk, mehet mindenki haza... Kivéve a munkásokat. Mert velünk meg van elégedve, először a vezetők mennek haza. Talán akkor lesz reményünk arra hogy mint egyéni munkavállalók visszatérjünk.

Toldi

Ejnye csibe!

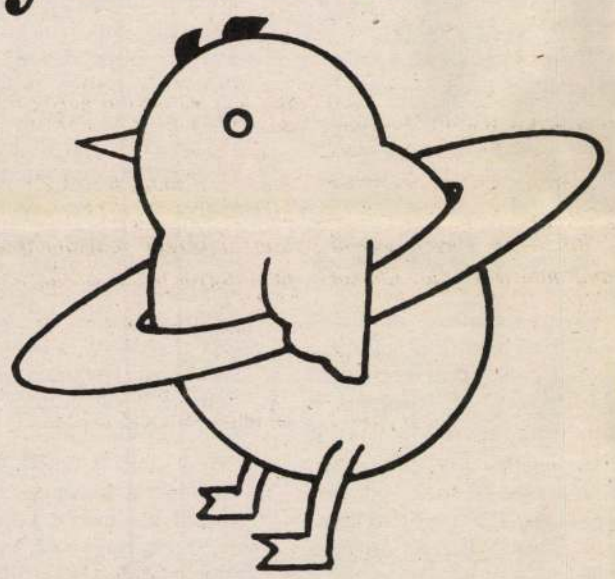

Hosszú nyavalygás után végre kikelt a budapesti expo kabalafigurája, az expocsibe. Nézem a kis jószágot amelyről a jövő nemzedékeinek majdan Budapest fog eszébe jutni. A bóbitája nemzeti színű, a tolla sárga, csőre, lába nyilván piros lesz, az izéje-valamije pedig fehér. Az utóbbi testrésze (alkatrésze, tartozéka vagy mije) izgatja a fantáziámat, sehogyan sem tudok rájönni mi a fene lehet? Vegyük tán sorjában: Kalapkarima. Hm, nem valószínű, mert akkor hol a kalap, és minek, és mit jelképez, és miért esett le a karima a kalapról?Mondjuk hulahoppkarika. Alig hinném azonban, hogy az expo ismét népszerűsíteni kívánja a hatvanas évek fenékriszáló őrületét. No nézzük akkor még mi lehet? Szaturnusz-gyűrű! Ez már valószínűbb, köze van az űrutazáshoz, világűrhöz, fejlődéshez, ám mi köze a bolygónak a zsenge jószághoz, Budapesthez vagy, a világkiállításhoz? Akkor tehát ez sem. Lehet egy lyukas tányér, aminek még kevesebb az értelme, mert még elfogyasztani sem lehet belőle a baromfisültet. Meg hát az expopipi sem konyhafőnöki különlegesség.

Egész biztosan mentőöv! Úszógumi. Hiszen erre szüksége is lehet a gyenge lábakon álló kis pipikének, aki kerekre tágult üres szemecskéivel, butácska tekintettel meredezik a nagy világba, miközben azon tűnődik vajon megállhat-e a maga lábán egy tapasztalatlan kis expocsibe amelynek hátán még a tojáshéj.

Á, tojáshéjmaradvány! Ez lenne a tudatalattira ható rejtett szimbólum? Utalás arra, hogy mostanság keltünk ki a tojásból? Vagy a nagy várakozásra, a pillanatra, amikor végre megszabadulhatunk a tojáshéjtól, levethetjük magunkról az éretlenség jelképét, szép, okos felnőttekké válunk, megfontolt s bölcs polgárokká növünk fel?

Csibe te, (expo)csibe!

gg

Munkanélküliek elhelyezkedési esélyei

Vállalkozók is lehetnek

Júniusban csaknem 6 százalékkal csökkent az előző hónaphoz viszonyítva az átképzésben részt vevő munkanélküliek száma – közölte az Országos Munkaügyi Központ.

Az átképzésben így is több mint 30 ezren vettek részt. A csoportos tanfolyami képzés létszáma meghaladta a 20 ezret, az egyéni képzésbe több mint 8 ezren kapcsolódtak be. A munkaviszonyban állók csoportos tanfolyami képzésén csaknem ezren vettek részt, és több mint 150-en egyéni képzésre jelentkeztek munkahelyük megőrzése érdekében.

A munkanélküliek vállalkozóvá válását 1142 esetben támogatták, így a támogatások halmozott száma meghaladja az 5400-at. A vállalkozásba kezdő munkanélküliek fele továbbra is a kereskedelemben és a szolgáltatások területén igyekszik boldogulni, 15 százalékuk a mezőgazdaságban. Ezért is jelentős, hogy a Foglalkoztatási Alapból új program indítását készítik elő. Ennek keretében a termőfölddel rendelkező munkanélküliek vállalkozóvá válását segítik.

A tartósan munkanélküliek foglalkoztatása és a közhasznú munkavégzés jelentős szerepet tölt be a támogatási formák között. E két támogatási forma révén 37 500 munkanélkülinek sikerült elfoglaltságot biztosítani. Ez 1600-al több az előző hónapi létszámnál.

A közhasznú foglalkoztatásban részt vevők háromnegyede továbbra is kommunális tevékenységet végez. 15 százalékuk egészségügyi és oktatási területen, 10 százalékuk pedig egyéb területen dolgozik. Nőtt a Foglalkoztatási Alapból részben vagy teljes egészében finanszírozott korengedményes nyugdíjazás, illetve a Szolidaritási Alapból finanszírozott előnyugdíj iránti igény. (MTI)

Új tulajdonos, új szín

Megújul a Pósa-ház

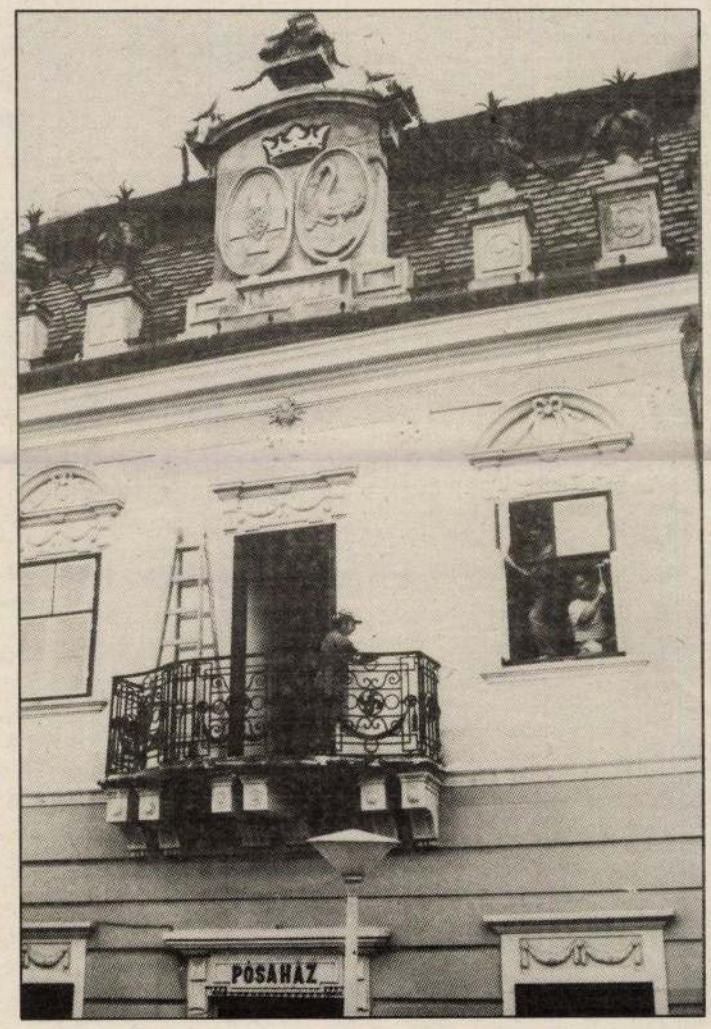

Veszprém egyik legszebb épületét, a Pósa-házat a zirci apát 1793-ban építtette, a ciszterciták átmeneti szállásaként funkcionált fennállása első szakaszában. Ezért látható rajta ma is a ciszterciták címere.

Később a nyomdászként és kereskedőként egyaránt tehetséges Pósa család tulajdonába került. E tulajdonjog alapján a család négy élő tagja a közelmúltban összesen háromszáznyolcvanezer forint értékű kárpótlási jegyet kapott.

Az épület az államosítása után hányatott sorsot ért meg. A megye és a város közötti ingatlancserék is érintették, hiszen korábban kétharmad részben a megye, egyharmadban pedig a Pannonker Vállalat tulajdona volt. A város nem élvezhette ki ezt a birtokát, mert mint – *dr. Magyarády Péter* önkormányzati képviselőtől megtudtuk –,az átadási ügyletkor már érvényes adásvételi szerződést kötött a megye és a Pannonker a Magyar Külkereskedelmi Bankkal. A pénzintézet 150 millió forintért vette meg, melyből százmillió folyt be Veszprém város kasszájába. Nem vitatjuk, hogy a pénz nagyon kellett és igen jól jött, sokan mégis szívesebben látnák a házat a város tulajdonában. Ám a megváltoztathatatlanon keseregni nem érdemes.

Örüljünk annak, hogy a bank megrendelte felújítását, melyhez a terveket *Fazakas György* építészmérnök készítette, a műemlékekre vonatkozó szabályok betartását pedig *Balassa László* építészmérnök vigyázta, aki a Veszprémi Egyetem épületeinek tervezésében is részt vett.

A kivitelező Magyar Építő Rt. szakemberei is megszerették a Pósa-házat. A vastag –egyébként is igen nehezen átalakítható falakat nem bántják, csak szépítik. Az ajtókat, ablakokat kiemelik, és alapos tisztítás, konzerválás után eredeti helyükre teszik vissza.

A földszinti részen – amely legutóbb sörözőként működött – alakítják ki a fogadószintet, azt a részt, ahová majd az ügyfelek bemehetnek. Az épület két oldalán, kívül automatákat helyeznek el, melyek lehetővé teszik, hogy a bank kártyájával rendelkezők éjjel-nappal pénzt emeljenek le a számlájukról. A belső udvart is megszépítik, burkolatát felújítják, még szökőkutat is elhelyeznek itt, bár ebben nekünk, városi polgároknak nem lesz sok örömünk, oda bizonyosan nem mehetünk be.

Az utcai részen már láthatók a színminták is. Az alap egy mélyebb sárga, a kiemelkedő részek világossárga festéket kapnak, a díszek pedig drappba hajló árnyalatúak lesznek. A színeket a műemlék-felügyelet elfogadta. A helyszínen szerzett információm szerint a Pósa-ház emberemlékezet óta még nem öltözött sárgába.

Varga Ibolya
Fotó: Andrónyi András

Rendőrkézen a füredi szatír

Nem volt rajta alsónadrág

Augusztus 3-án, kora este a balatonfüredi Hotel Marina portása jelentette a rendőröknek: valaki megerőszakolta a szálloda egyik lakóját. A sértett *S. D.* német állampolgárságú 20 éves hölgy. A szállodával szemben, a 71-es főútvonaltól alig néhány méterre egy bokros területen történt az eset.

A fiatal hölgyet a bejelentést követően azonnal a Veszprém Megyei Kórház nőgyógyászati osztályára szállították, a szükséges vizsgálatok elvégzése céljából. Csakhamar bebizonyosodott, hogy valóban erőszakos nemi közösülés áldozata a Balatonfüreden nyaraló külföldi szállóvendég.

A sértett szerencsére megfelelő személyleírást adott támadójáról, így a füredi rendőrkapitányság nyomozói, *Sütő József* százados, városi kapitány vezetésével hozzáfoghattak a tettes kézrekerítéséhez. Fáradozásukat hamarosan siker koronázta: szerda hajnalban, egy órakor *Bozai Károly* rendőr százados és társa, *Udvari Csaba* r. őrmester gyanús külsejű járókelőkre lett figyelmes. A megadott személyleírásnak megfelelő férfit igazoltatták, ám viszonylag sikertelenül, hiszen nem voltak papírjai. Erre a helyszínre siető rendőrjárőrök beszállították a kapitányságra, ahol „elszámoltatták".

A 24 esztendős, balatonfüredi ideiglenesen bejelentett, írniolvasni nem tudó férfi tagadta, hogy ő lett volna az erőszakoskodó. Pechére azonban a sértettel való szembesítés során a német hölgy felismerte benne támadóját.

Az elszámoltató rendőrök bizonyosságát, hogy a támadót fogták el, tovább erősítette egy különös momentum. A nyomozók között a személyleírás alapján tudták, hogy a támadó jobb combjának felső részén csillag alakú, forradásos heg látható, mely kb. tízforintos nagyságú. Még a Vörösmarty utcai igazoltatáskor megkérték a gyanús férfit, mutassa meg a combját. *K. A.* erre letolta nadrágját a vele szemben eljáró rendőrtisztviselők előtt. Mivel K. A. az igazoltatás pillanataiban nem viselt alsónadrágot, az árulkodó forradás jobb combján rögtön láthatóvá vált...

Kérdésünkre a füredi rendőrkapitányság illetékese elmondta, hogy egy héttel ezelőtt hasonló ügyben kezdtek nyomozást, s a tettes majdnem százszázalékos valószínűséggel ugyanaz a férfi.

A kedd esti erőszakoskodó K. A. egyébként két rendbeli erőszakos nemi közösülésért már ült börtönben. Legutóbbi tettét lapzártánkig makacsul tagadta.

H. I.

OLAJÉGŐK 29 500-tól
OPTIMA olaj- és gázkazánok
VIDEOTON TV-
ÉS MŰHOLDVEVŐ-VÁSÁR
Veszprém, Dózsa György u. 17.
Telefon: 88/323-884
(49370/1H)

ELÜLTETETT KAVICSOK

Beszélgetés Ütő Gusztávval

December 8-ig látható a várbeli Fortuna Galériában az erdélyi Etna Csoport kiállítása. A megalakulás idén július 26-ra megy vissza, amikor a Szent Anna tóhoz meghirdetett II. performance napok (AnnART 2) résztvevői – Bob József, Damokos Csaba, Fazakas Gyula, B. Szigeti Pálma, Ütő Gusztáv, valamint a walesi Paul Davies – elhatározták, hogy a már korábban elkezdett alternatív művészeti gondolatot a kezdeményező Baász Imre (1941-1991) hirtelen halála ellenére is folytatják. Baasz Imre a romániai kortárs művészet meghatározó alakja volt, képzőművész, díszlet- és boritótervező, performer – akinek egyénisége maga köré vonzotta a fiatalabb generációt, s jó eséllyel dolgoztak azon, hogy Sepsiszentgyörgy valóban kortárs művészeti és dokumentációs központ legyen. Ennek a törekvésnek nagyszabású rendezvénye volt 1991 májusában a Sepsiszentgyörgyön megnyitott Medium 2 nemzetközi képzőművészeti kiállítás, amelyre mintegy 120 alkotó jelentkezett. A beküldött művek bebizonyították, hogy a hagyományos, Magyarországon így is eléggé félreismert romániai művészet más dimenziókat is hordoz. Az Etna Csoport éppen ezért korábbi megnyilvánulásaik (pl. az 1986-os Madár című csoportos akció, vagy a Rajz/Szín/Forma témaelemző kiállítássorozat 1987-88) füzetszerű kiadását tervezi. A szeptemberi érsekújvári International Alternative Art Festival után most Budapesten is bemutatkoznak. A Fortuna-beli megnyitón a Medium 2 társrendezője, Ütő Gusztáv a Kelet/Nyugat fogalmakat próbálta értelmezni performance-ában.

***M.N.:* Hogyan alakult ki a performance-napok ötlete a Szent Anna tónál, és mi volt a menete?**

Ü.G.: Tavaly ilyenkorra kell visszamenni, amikor a forradalom után megpezsdült az itteni élet. Az ötlet Baász Imréé volt, akinek egyik lányát véletlenül épp Annának hívják, s gyakran jártak a tóhoz. A kráter, a tó mindig félreeső szigete volt az erdélyi magyarságnak. Imre éppen azért választotta művészeti megnyilvánulási helynek, s az időt is azért kötötte az Anna-naphoz, mert az Anna-napi búcsúkor sokadalom gyűlik össze. 1990. július 26-ra tehát meghirdettük a performance napokat, amire öt sepsiszentgyörgyi képzőművész jelentkezett: Baász Imre, Fazakas Gyula, Kopacz Attila, Damokos Csaba és én. Ez volt az alap; s most, idén a Mediummal párhuzamosan intéztük az AnnART 2-t is, amire már külföldieket is meghívtunk. Sajnos csak egyetlen nyugati jött el, Paul Davies walesi *land artos* művész, aki fantasztikusan komolyan vette a rendezvényt, s egy tízszer hétméteres felületen gyeptégla és kövek felhasználásával megcsinálta Európa térképét. Tavaly még csúfondároskodtak velünk, nem értették, hogy ez most micsoda; idén viszont az egyszerű csiki katolikus ember is segített az Európa-építésben.

***M.N.:* A munkákra mennyire nyomta rá a bélyegét Baász Imre váratlan halála?**

Ü.G.: Az idei rendezvény valóban egy kicsit torz lett, mert nagyon közel volt július 19-e, a temetés napja. Én meg akartam csinálni egy a Kelet és Nyugat közötti nyitási folyamatot jelképező krátert, az Etnát, ennek menetét még Imrével is megbeszéltük. Eredetileg egy olasz művészt hívtunk, hogy ketten dolgozzunk, végül egyedül maradtam a gödörben a W és az E betű között, a West és az East között. Nem alakulhatott ki az a felszabadult, új kapcsolatok teremtésére jellemző vidám hangulat; mindez imádkozásba fúlt... Arról lett volna szó, hogy a végén a kráter körül vigadozunk, de ezt már nem lehetett; tehát a gödörben maradtam, a munkaruhámat levettem, öltönyben voltam alatta, ugyanabban, amelyet a temetésen viseltem. Amikor vetkőzni kezdtem, megszólalt az erősítőből Imre hangja: „Halló, itt Baász Imre, üzenetrögzítő rögzíti üzenetedet... Halló, alici Imre Baász, mesajul tua va fi înregistrat...” Ez ment igen nagy hangerővel, elég nyomasztó volt. Ráadásul a vége felé elkezdett esni az őszies, szomorú, nyálkás eső. Ezután következett Fazakas Gyuszi, aki egy manökenfejes építményt állított fel; a fej betört, vörös szájából hosszú papírcsíkot húzogatott ki, amelyre napocskákat rajzolt, ezek egy idő után horogkeresztbe váltottak át. A végén megfogta az egész kb. tizenöt méteres szalagot, betette az építményen lévő zsákba, ott benzinnel belobbantotta s elégette a szalagot. Baász-Szigeti Pálma egy Finnországból küldött Baász-levelet írt fel papírdarabkákra, minden papírra egy szót, s ezeket cérnára fűzte fel. Maguk a papírok nagyon csúnyán elkészített üres gyászjelentők voltak; Imre szép szavai ezeken bizarrul hatottak. Utólag megkísérelte meggyújtani a rózsét, de csak nagyon szar román gyufája volt, s kínlódássá vált az egész.

***M.N.:* Érdekes, mert a rózse Baász Imrénél alapvető motívum, a két Medium kiállításon is ilyen művei szerepeltek: A megmaradás esélyei 1981-ben, és a Tükörut 1991-ben.**

Ü.G.: Még „bántóbban” kapcsolódott ehhez a furcsa mementóhoz Damokos Csaba, aki Imre tavalyi performance-át értelmezte tovább. Akkor Imre hosszú, fehér vászoncsíkot teritett a földre, s egy leányt kitalált, furcsa, ruhába öltöztetett, majd derékig levetkőzött, kenyeret és kést tartott a szájában, letérdelt, s a két kezében tartott hatalmas horgokat igen agresszív módon beledöfte a földbe. A késsel levágott egy szeletet a kenyérből, és azt mondta: „Ha nem adsz kenyeret, nem kapsz kenyeret”, majd továbbment, s a következő stációnál megint ledöfte a két kampót, közben a lány ugyanazokat ismételte angolul, amiket Imre mondott: „Ha nem adsz vizet, nem kapsz vizet”, a következőnél: „Ha nem adsz szerelmet, nem kapsz szerelmet”, a negyedik stációnál pedig: „Ha nem adsz életet, nem kapsz életet”. Ezután mindketten felálltak, és a felszeletelt kenyérdarabokat kockára vágták, s a körénk gyűlt tömegnek úrvacsoraként szétosztották. Idén Damokos Csaba korhadt fényórudakból kapukat állított fel, egy hatalmas követ cipelt oda, és ugyanazzal a lánnyal, akivel tavaly Imre dolgozott, a fenti szövegeket felírták a kapukra feszített papírlapokra. Majd ezeket a lapokat gázspray-vel sorban elégette, a követ pedig átvitte a kapukon, s mikor túljutott rajtuk, csákánnyal kis darabokat pattintott le s elásta őket. Ezt folytatta egészen a tóig, ahol a vízben is próbált lyukakat csákányozni s a kődarabokat „elültetni”.

Aztán eljött még Csiky Sándor, egy helybéli jobb sorsra érdemes zenész, aki hangszerei segítségével csak hangokkal igyekezett felidézni Imrét. A marosvásárhelyi Bob József már nem ebbe a vonulatba tartozott, általánosabb (közérzeteket próbált kifejezni. Társával terpeszben szembeállták, kezükben vodkás üvegjével, s artikulálatlan hangokkal, mutogatással „beszélgettek” egymással. Közben lábuk között folyamatosan egy széles papírcsíkot húztak keresztül, amelyre harmadik segítőjük festékbe mártott tojás szabályos időközönként vonalakat rajzolt, amelyeket beszámozott egészen a végtelenig, illetve a papírcsík végéig. A papírt tovább úsztatták a tóba is. Miatta a vodkát megitták, a helyszínen „talált” öreg zenész húzta a lakodalmast.

***M.N.:* Baász Imre halálával a már korábban elkezdett tevékenységi sor, ezek a láncszerűen összefűzhető dolgok menynyiben folytathatók, mennyire van lehetőség ezt az irányzatot tovább vinni?**

Ü.G.: A temetésen felolvasott szövegből idézném, hogy „pótolható-e a pótolhatatlan?”. Tudjuk Imréről, hogy nagyon sok embert testesített meg, így őt pótolni nem tudjuk, de amit elkezdett, azt tűzön-vízen át megpróbáljuk, persze bizonyos mértékig változtatva, végigvinni. Nagyon sokat tanultunk tőle, főként azt, hogy profi munkát kell végezni, legyen az egyszerű fényképelőhivás vagy összetett művészeti megnyilvánulás. A profit nem lejáratott értelmében mondom; ez nem feltétlenül a nikkelezett, sima felületet jelenti, hanem a művészeti átváltható ságot. Ezért mondom, hogy 1994-ben lesz *Medium 3*, az AnnART-ot is minden évben megrendezzük. A lényeg az, hogy Imrével nem halt meg a gondolat, s folytatjuk, mert bebújt a bőrünk alá ez a dolog, ott motoszkál, s nem hagy nyugodni: ahogy Damokos Csaba az apró kavicsokat elültette, úgy mindnyájunkban el van ültetve.

Szücs György

Luc Besson: Nikita

FILM

BESSON, A SOKRÉTŰ

Luc Bessont illik manapság a posztmodern filmes nagyságok közé sorolni, Lynch, Carax és John Waters mellé. Lehet, hogy ő is a mozgóképes mesemondás azon mágusai közé tartozik, akik képtelenek igazán komoly képet vágni saját filmjük témájához, kajánkiviláló pózt öltenek magukra s csak nagyritkán (a melodráma eszközeivel) vallják be, hogy valódi viszonyuk merő szentimentalizmus: már képtelenek kamera nélkül élni.

Lehet, hogy így van, de lehet, hogy nem. Az is elképzelhető, hogy Luc Besson egy teljesen normális fickó, akit a filmesztéták mitomániája puffasztott mágussá, holott a lelkében egy slemil karakterjegyeit hordozza – bár kétségkívül furcsa filmeket csinál.

Elsősorban a **Nikita** (1990) vet föl ilyen dilemmát. A filmet ugyanis kétszer láttam, s mindkétszer más hatása volt. A még francia nyelvű változat pergőnek, expresszívnek tűnt, s olyannak, amelytől új életérzésre éhesen édes ájulatba lehet omolni. A magyar nyelvű verziónál főként azon röhögtem, hogy mi mindenen képes röhögni az előttem ülő négy bunkó. Sosem hibáztak: bámulatos érzékkel cikizték ki azokat a jeleneteket, ahol Besson elfeledkezett kötelező kivülállásáról, s ahol már-már maga is komolyan vette a banális Pygmalion sztorit. Nem is tudom, kinek van rosszabb szemére, kötözködő hangulatban lehettem. Nehezen viselhető, hogy Besson a filmidő olyan bakugrásait engedi meg magának, amiért egy főiskolást hármas alával küldenek haza. Bosszantó, hogy a rút kiskacsából pompás hattyúvá alakulás pszichológiai lehetőségeit nyegle nagyvonalúsággal oldotta meg, azaz nem oldotta meg sehogy. A behízelgően sima amerikai, vagy kvázi-amerikai thriller jelenetei csupán akkor telítődtek meg, amikor valaki személyes atmoszférájából vitt valamit a filmbe. Az öreg, bölcs nőt alakító Jeanne Moreau, vagy a Nikita karrierista feladatok közé tartozik, ezért a kétszer öt percért hálásak lehetünk Bessonnak. A Nikita hol kócos, hol jólfésült jelmezébe bújt Anne Parillaud törékeny alkata ellenére is képes elhitetni magáról, hogy elvetemült bűnözőként és hivatásos gyilkosként egyaránt megállja a helyét. Ez akkor is kiderült, valahányszor a hölgy polán rúgott valakit. Ezt az előttem ülő publikum mindannyiszor jóleső elégedettséggel kommentálta.

Talán mégiscsak posztmodern film lehet a Nikita, számos olyan réteget futtat, amelyet a különböző olvasókra figyelmeztetők eltérő jelenetnek a szépségét emelte ki, amikor a bérgyilkos Nikita könnyes szemmel ló le a távolból egy másik nőt (!), miközben a csukott ajtó mögül épp szerelmet vallanak neki. Illendően vele borzongok magam is, sajnos nem én vettem észre. Ilyen esetben még az is elhihető, hogy ez a film másról szólt, nem csupán egy bérgyilkosság, állami janicsárrá nevelt bűnöző történetéről.

A rendkívül fiatal (harminc körüli) Besson négy nagyjátékfilmet forgatott idáig. Ha jól tudom, most újra **A nagy kékség**hez (1988) hasonló vizionisztikus filmen dolgozik. Ha majd bebizonyítja, hogy isten bizony elmegyek, megnézem azt is.

BIA

FAZEKAS Gyula

M. Naranca 1991. nov. 24.

FAZEKAS Gyula

JANÓ Mihály: Egy témaelemző kiállításról. =
Pavilon, 4. 1990 91 - 93.p. ill.

Sepsiszentgyörgy, A ház c. kiáll. 1990

Kiállitott müvéről

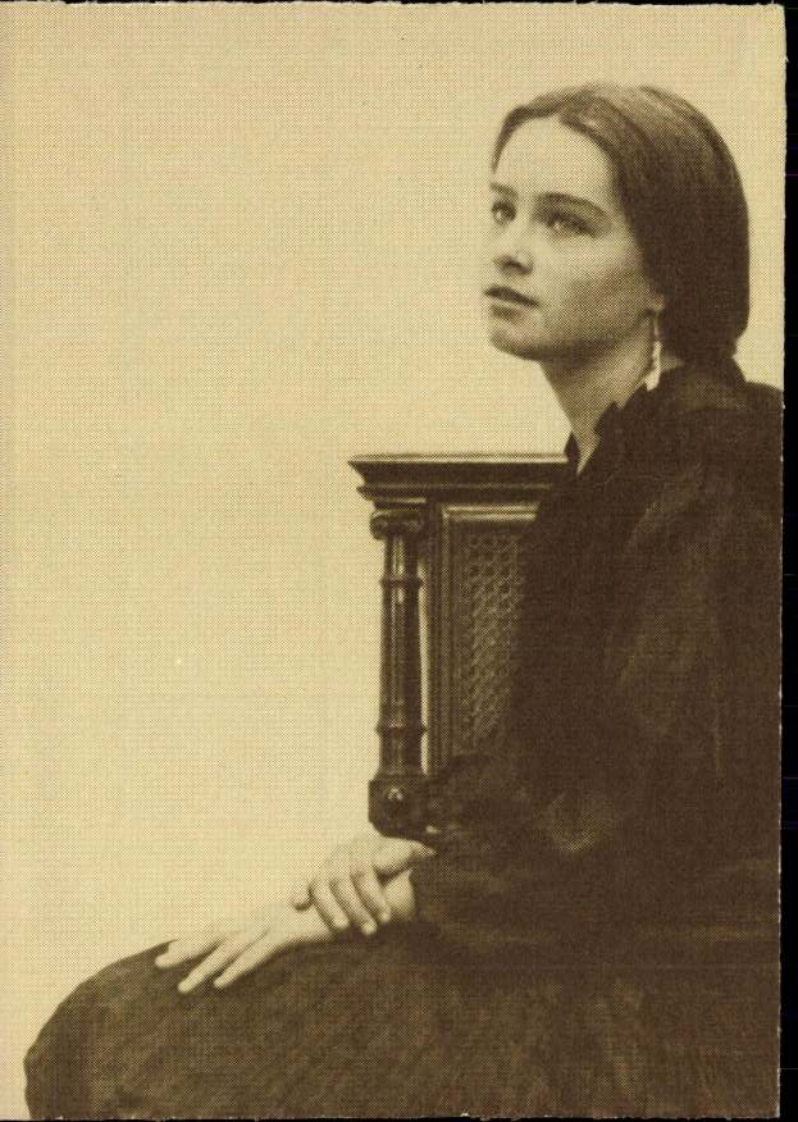

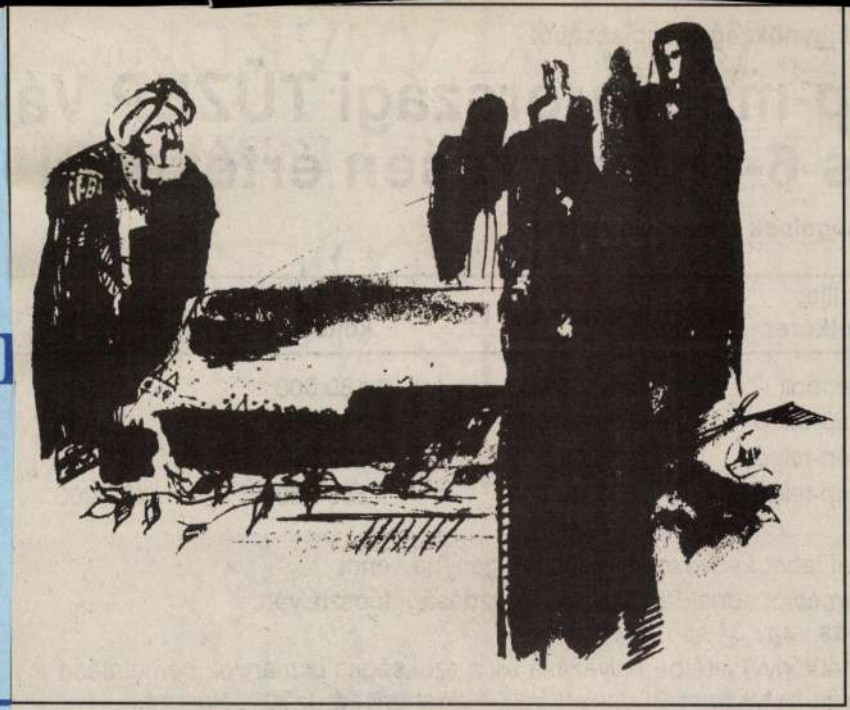

Fazekas Ildikó (Csíkszereda): Balladai illusztráció

FAZEKAS Hedikó

Uj Mo. 1992 febr. 5. 17. p

FAZEKAS Gyula

91 1.69

Új Művészet

1991. IX. 17

Mesterségek születése

A már említett várbeli ásatás (1960) anyagából elsőként két apró, azonos tartalmú kályhacsempe töredéket említünk; lényegében kályhacsempék szegélyéből fennmaradt darabocskákat. Ezeket a „tál-típusú" kályhacsempéket fába vésett minták, formatálak segítségével készítették. A formatál megrajzolása és vésése a fazekas mester feladata volt. Az említett két töredék a kályhacsempe mezejével 45 fokos szöget bezáró szegélyekből származik. Rajtuk, három sorban kettesével, elhelyezve a jeleket, a következő felirat olvasható: „1599 F I". Az első, pontosan datálható marosvásárhelyi fazekas terméket tartottuk kezünkben.

A régész munkája nem szorítkozik csak arra, hogy a földben talált leletet megmentse, azt a múzeumban konzerválja, majd pedig leírja-rajzolja-fényképezze és közzétegye. Ugyanilyen fontos az is, hogy a leletanyagot összehasonlítsa a rendelkezésre álló írásos forrásokkal. A mi esetünkben olyan levéltári anyagot kellett keresnünk, amely 1599 körül keletkezett és egy feltételezett F(azakas) I(mre? István) nevét említi. Az akkori szokás szerint ugyanis a vezetéknév egyben tulajdonosának mesterségét is jelöli, nem gondolhattunk tehát másra, mint egy Fazakas—Fazekas nevű egyénre. A céhekbe tömörült mesterek legrégibb helyi névsorában, 1657-ben, a fazekas céh névsora élén Fazakas Imre áll (feltehetőleg a céh elöljárója, atyamestere). Nem kizárt, hogy ez a Fazakas Imre készíthette 1599-ben a már említett formatálat, mint „remeket", vizsgafeladatot. Nem lehetetlen azonban, hogy más Fazakas Imréről (vagy Istvánról?) van szó, bár

Fazakas Imre kályhacsempéjének felirata.

annyit még tudunk, hogy egy 1603. február 7-én keltezett okirat szerint, a városban két Fazakas vezetéknevű fazekas: Balázs és Mátyás teszi le Basta tábornok kezeibe a császárhűségre kényszerítő esküt. Nem kizárt, hogy a mi 1657-ben idézett Fazakas Imrénk valamelyikük fia lett légyen, hiszen a mesterség ebben az időben, apáról fiúra szál.

Néhány olasz korsós-tulipánós, szintén mázatlan kályhacsempe alsó szegélyén „1600", jobb oldali szegélyrészén pedig „M F" monogramm áll: az évszám fordított volta (tükörírása) arra vall, hogy a dúcra normális állásban vésték, (tévesen), valószínű tehát, hogy az MF monogramm helyes állása is „F M" amiből arra lehet következtetni, hogy alkotója az 1603-as okiratban említett Fazakas Mátyás.

Más kályhacsempe-típusok szőlőindás-fürtös-tulipánós ékítménye mellett az „1619" évszám áll, ezek a csempék azonban mesterjegy nélküliek. Más töredékek díszítése arra vall, hogy a XVII. század eleji marosvásárhelyi fazekasok művészien kidolgozott alakos-, (lovagokat lóháton ábrázoló) kályhacsempék készítésére is vállalkoztak.

Ezek a kályhacsempék viszonylag kis méretűek: 26—29 cm × 17—19 cm-es oldal-élek, 4 cm-es mélység a jellemző, hátukon megtalálhatók a felerősítő-rögzítő elemek nyomai.

A kályhacsempék mellett nagyméretű (46×27 cm) díszítő csempe-lapokat is készítettek. Herepei Károly 1957-ben leírta az erdélyi nemesség ama szokását, hogy külföldről (Törökország) behozott fajansz-lapokkal díszítette a lakószobák falait. A főurak életmódját utánzó tehetős polgároknak nem futotta „import" csempékre, ők megelégedtek a helyi fazekasok griffes, esetleg más állatalakos csempéinek használatával...

ZRÍNYI ENDRE

k

ÉREZNI A POLITIKÁRA"

azt vitattuk, hogy mi is a politika. Véleményem szerint már az is egy fontos tényező, hogy meghallgatnak a parlamentben. Mivel az RMDSZ hátrányos helyzetből indult. Egy: hogy RMDSZ, kettő: hogy ellenzéki párt. És ebben a helyzetben meg kell keresni azt a pár képviselőt, aki adott problémát, adott pillanatban, adott hangsúllyal, adott hangnemben tud elmondani a parlament előtt és állításait indokolni tudja.

— Én remélem, hogy a választóinkban nem az a túlzott várakozás él, hogy egyből eredményt érhetünk el a parlamentben. Ha mi elérjük azt, hogy meghallgassanak, ha meggondolkoztatjuk az embereket és ha meghallgatnak és esetleg el is fogadják egyik-másik javaslatunkat, az

Lelki, hangulati elem

— Megszavazták a nemzeti állam meghatározást is. Személy szerint hogyan értelmezed ezt a fogalmat?

— Az RMDSZ szemszögéből azért elfogadhatatlan, mert Romániában 14 nemzeti kisebbség él. És mint tudod, 13 képviselteti magát a parlamentben, kivéve a zsidókat, akiknek nincs érdekvédelmi politikai szervezetük. Azt mondani egy államról, hogy nemzeti állam, akkor, amikor 14 nemzet él a területén, még akkor is, ha ez az összlakosságnak csak 15—20 százalékát teszi is ki, nem felel meg a valóságnak.

— Ha jól tudom, jelenleg egyetlen európai állam alkotmányában sem szerepel ez a meghatározás.

— Nincs ilyen. Vannak olyan államok, ahol a nemzeti kisebbségek száma elenyésző és mégsem nevezik magukat nemzeti államnak. Például Portugália. A másik érvelésem, amit a bizottságban is elmondtam, az, hogy kollegáim ezzel a fogalommal kizárják a határokon túl élő románokat. Ha azt mondom, hogy Románia nemzeti állam, akkor a nemzetit leszűkítem az ország határai közé. Több millió román él Moldovában. Miért zárjuk ki őket a román nemzetből? Ha én mondtam volna, akkor azzal vádolnának, hogy magyar létemre

hogy felügyeljen arra, hogy mennyiben tartják tiszteletben a törvényeket. Egy amolyan protokoll állás lesz. Nem lesz már teljhatalmú úr, mint most. Apropó. Meg vagy elégedve a prefektúra munkájával?

— Látod, annál is inkább szükségesek a helyhatósági választások, hogy olyan emberek kerüljenek a tanácsba, akik a megye érdekeit képviselik és eszerint döntenek, mivel a mostani vezetőség abszolút csődöt mondott. Mert sajnos, a hangsúlyt nem arra fektették, hogy gazdaságilag fellendítsék a megyét, hogy segítsék a privatizációs folyamatot, hogy az emberek segítségére legyenek, sőt a prefektúra és a polgármesteri hivatal ezt akadályozta. Többen jöttek hozzám panasszal, hogy elutasították kéréseiket. Egyik napról a másikra jogtalanul bevontak engedélyeket. Nagyon sok olyan dolog van, ahol a prefektúra kellett volna döntsön. Maros megye, amelyik mindig első helyen állt gazdaságilag, most az utolsók között van. Vagy vegyük csak a földtörvény alkalmazását. Erre az a magyarázat, hogy **nem azok vannak a megye élén, akik ott kéne legyenek.** Lehet, hogy a prefektus nagyon jó szakember, de mint politikus...? Többször kértük a segítségét, nem tudott segíteni. A prefektus az alkotmány értelmében kívülálló, párton felüli ember kell legyen, aki a kormány vonalát fenntartja, de nem politizál helyi szinten. Nem azért

Fordítsa Hunc Részben

Fazekas István

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227—651, 221—85

1956 MÁR 28

SZABAD NÉP

610

Fazekas István, a népművészet mestere: Nádudvari fedeles edény.

ak, hogy ezek a
dokoltak.

agyobb üzeme —
gyár — lépett elő-
t nappal később
reskedelmi flotta
tői, az olajválla-
en sok tehergép-
ájkolt és velük
is a termelés és
óiban. Négy nap
m dolgoznak s
nokrata és kom-
lennek meg. Je-
zren sztrájkolnak

gerészek sztrájkja érint — az ilyen kísérletek minden esetben sikertelenül végződtek, a hajódaruk és más rakodóeszközök estek vízbe vagy az árukkal történt baj. A munkáltatók egyes esetekben kihívták a rendőrséget, de az mindeddig józanul tartózkodott a beavatkozástól.

Jörgen Christensen

NEWS CHRONICLE

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 OKT 23

Fazekas István

KÉPES UJSÁG

AJÁNDÉK 1021

Ezer darab fekete edényt ajándékozott legszebb alkotásaiból az új nádudvari múzeumnak Fazekas István népművész. A híres fekete korsók egyelőre a népművész lakásán maradnak, de rövidesen az új múzeumba, a Deményféle kastélyba kerülnek.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Fazekas István

NÉPSZABADSÁG

1965 OKT 5

ÚJ MÚZEUMOT NYITOTTAK MEG hétfőn Nádudvaron. Anyagát — mintegy ezer kerámiát — Fazekas István, a híres nádudvari feketecserép mestere ajándékozta a községnek.

nogy figyelmezz, követelj, mint igazgató — figyelmeztette több-

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
BUDAPEST, VII., LENIN-KÖRÚT 9—11
TELEFON: 227-651, 221-285

Magyar Nemzet
Farnekas Istvan
1952 AUG. 14.

Így született a híres nádudvari feketekorsó

Az Ernst múzeum kiállítási terme, augusztusi délelőtt.

Olyan vidámszínű, tarka itt minden, a magyar ipar- és képzőművészek első seregszemlején, hogy az ember önkénytelenül is megáll az ajtóban. Balra szalagos tányérok sorakoznak az üveg mögött, jobbra pirosvarrott keszkenők, terítők, itt dunántúli pálinkásbutykos, amott hajdúsági, kivarrottvállú karikás, túlnan fröskösszerű mozaikképek. — S a sarokban, kis emelvényen büszke, hasas fekete váza...

Keményített szoknyás, kalárisos nyakú, életpiros vidéki lányok ámulják körül, le-lehajolnak, nézik a vázát. Nyakán szalagszerűen, furcsa virág karcolódik körül: gyapot. Alatta még emlékmű domborodik, magas, karcsú oszlop, ötágú csillag a tetején s felette öreges, karcolt betűkkel írás: — 'A szovjet hősök áldozata nem volt hiábavaló... Aztán újabb relief domborodik: rendben sorakozó házak, csinos udvarok, zsinóregyenes utak. — Az új Nádudvar... S a váza mellett papírszelet, rajta annak a neve, aki agyagba álmodta a jövőt: *Fazekas* István, Nádudvar...

EGY ÖREG JUHÁSZ FARAGNI KEZD...

Fazekas István háza ott szerénykedik Nádudvar szélén, a Hortobágy határában. Jól ismerik a nádudvariak ezt az apróablakos, vertfalú épületet, de jól ismerik a Fazekas-családot is, hisz tán együtt születtek a községgel.

Mesélik, hogy valamelyik Fazekas-ős birkák nyomában bandukolt a hortobágyi sziken, urak nyalát őrizte — hát volt ideje a gondolkodásra bőven... Sokat, furcsákat is gondolt az öreg juhász, elmondani azonban senkinek se merte: deresre húzták volna érte... Hát mást tett. Bicskát fogott, bolot nyesett s faragni kezdett. Virágot, madarat, embert, házat mellé — vágyait...

Aztán egy napon idomítható-több valamivel próbálkozik: a gémeskút agyagjával. Addig gyúrta, gyömöszölte, míg bögre lett belőle. Még más ívó alkalmatosság... Szabadtűznél kiégette, bicskaheggyel megkarcolta, aztán egyszer csak *megszületett a híres nádudvari feketekorsó.*

Mert híresek voltak ezek a nádudvari feketekorsók!

A debreceni négyszázéves kollégiumi könyvtár megkopott lapjai sokat mesélnek erről. Olyanokat, hogy különösképpen a törökök kedvelték a Fazekas-család készítményeit — meg olyat is, hogy egyszer ilyen feketekorsó mentette meg a nádudvari bíró szépséges lányát az isztambuli háremtől.

Úgy történt, hogy valamelyik környéki basa — a török uralom idején történt mindez — szemet vetett a csinos teremtésre s egy éjszaka elraboltatta a szpáhikkal. A török nagyúr érdemeket akarván szerezni a szultánnál, Isztambulba óhajtotta küldeni a lányt. Hiába sírt az öreg bíró, hiába könyörögtek a nádudvari öregek, — a basa hajthatatlan maradt. Már olyan hírek érkeztek a községbe, hogy fényes ajándékok kíséretében útnak is indították a szépséges virágszálat — ahogy a basa hívta —, amikor török lovas vágtatott végig a nádudvari utcán. Hírt hozott a bírónak.

— Azt üzeni a mi hatalmas urunk, Allah legfőbb szolgája, hogy hajlandó váltságdíjat fogadni a fekete virágszálért...

— És mi lészen az?

— Olyan edény, amelyikben borrá változik még a víz is!

Két nap, két éjszaka törték a fejüket Nádudvar bölcsei, ám semmi eredmény. Aztán az egyik Fazekas kitalált valamit. Két részre osztott egy feketekorsót, egyik felében víz volt, a másikban bor. Ha így, egyszerűen ivott valaki belőle, víz ömlött a szájába. De ha a korsó alján befogtak egy lyukat, mindjárt bor jött az edényből.

Felkerekedtek hát a váltságdíjjal a nagyhatalmú basához... S a kegyes csalás — sikerült. A bíró lánya pedig megmenekült az isztambuli háremtől...

APÁRÓL FIÚRA SZÁLL A NAGY TITOK

A korsó híre terjedt, mint a szélvihar. A furfangos Fazekas már régen behunyta a szemét, de a korsókészítés tudománya a családban maradt. *Úgy szállt apáról fiúra a nagy titok...* Mélyről szedett agyag, különleges, duruzsoló égetőkemence, még csak Fazekas István bácsi tudja még, mi kell a korsókészítéshez.

Mert ma már csak Fazekas bácsi, meg a fia él a híres gölöncsér családból. Ők is csak néhány hónapja, hogy visszatérnek az ősi művészethez. Évtizedekig por lepte a Fazekas-család korongját, egy esztendővel ezelőtt még úgy látszott, hogy sírba kerül a titok Fazekas Istvánnal együtt.

Az történt, hogy Fazekas bácsi megmakacsolta magát s nem akarta átadni a tudományt fiának. Meg ő maga rá se nézett az agyagra.

— Minek?... Se kemence, se semmi... Vesszen velem együtt... — hajtogatta. — Meg ösztönének kell mámá korsó?... — S inkább hallgatott...

Nem hallgatott azonban a Hajdú-Bihar megyei tanács népművelési osztálya. *Taar* Ferenc, *Mátics* László, meg *Nagy* László, a tanács dolgozói sűrűn kijártak Nádudvarra, beszélni az öreg fejével. Nehezen hajlott Fazekas bácsi a szóra, hitte is, nem is, amit Taar Ferenc mondtak. Inkább kifogásokat keresett... Hogy agyag még volna, de kemence sehol.

A tanács ezen is segített. Ez év tavaszán az öreg útmutatásai szerint takaros kis égetőkemence épült a Fazekas-portán, duruzsolt is, ha begyújtották. Agyag is került s a hatvan esztendős Fazekas István évekét fiatalodott, amint az ősi korong mellé telepedett s mintázni kezdett.

És május elsejére, a dolgozók nagy ünnepére készen állt hosszú idő után az első nádudvari feketekorsó.

ÚJ, NAGY MŰ KÉSZÜL

Fazekas bácsit ma már boldogság is lehetne elvenni a korong mellől. Mindenféle agyagedény kerül ki: lisztartó, kicsi butykos, nagy butykos, könyvalakú butella — pálinkának. Feliratos is kerülődik az oldalára, trélás rigmus.

Mosolygós kedvében született az az ötcsecsű korsó, amellyel idegeneket szokott megtréfálni. A korsó fülén egy dudor helyett öt van. Azonban bármelyiken próbál inni a gyanútlan idegen — nem ad vizet egyik sem. Csaléteknek rejtett dudort is készített Fazekas bácsi oda, ahol a korsó füle a hasával találkozik. Hiába szívják azonban ezt is, innen se jönne semmi. Csak úgy, ha befogunk a korsó alján egy rejtett lyukat...

De van Fazekas bácsinak nagyobb büszkesége is. Egy félméteres, öblös, fekete váza. Mikor elkészült, egymásnak adták a kilincset a falubeliek, hiszen annak az embernek szánták, akinek Fazekas bácsi is, meg a nádudvariak is a legtöbbet köszönhetnek: *Rákosi* Mátyásnak... Születésnapjára...

Szép is lett a mű! Az oldalán ott domborodtak büszkeségeink: Sztálinváros, Inota, meg a tiszalöki erőmű... S, ha az ember nézte, az jutott eszébe: milyen gazdag is, milyen művész is a mi népünk!

És most, most *új, nagy mű készül* a nádudvari korongon. Hatalmas, meggypiros váza lesz, oldalán ennek is domborműn. Kurtaszoknyás parasztlány fehér galambot enged a légbe; kivirul a boldogság az arcán, ahogy utána néz s körülötte a világ tizennégy nyelvén egy szó, Fazekas bácsi legnagyobb vágya: *béke*...

D. Szabó László

Nemzet

Boldizsár Iván
ő: Parragi György
kiadó Vállalat igazgatója.
1. Tel.: 221—285. Kiadóhivatal: VII. 93. Állami Hirdető Vállalat Hirdetési 221—285, 221—293. Állami Hirdető Vál- — Terjeszti: Posta Központi Hírlap 1. Tel.: 180—850. — Budapesti egyéni talok kezelik, vidéken a helyi posta- álat: 182—022. — Előfizetési díj egy Előfizetések csekkszámlaszáma: 61.030. Fv.: Soproni Béla.

SZEMBESITÉS (magyarul beszélő szovjet film): TÁNCSICS (Csepel) f6, h8, vas. f4.

HALLÓ, ITT HELSINKI (olimpiai sportműsor: 1. sz. magyar sporthíradó., Igy készültünk az olimpiára, 1., 2., 3., 4., 5., sz. olimpiai sporthíradó): (Kísérőműsor: **Bányásztechnikus leszek**): FÁKLYA (Lenin-krt. 88.) (3. hétre prol!) f5-től 11-ig folytatólag, **FÉNY** (Ujpest) h6, 8, vas. f4.

HIRADÓ (Lenin-krt. 13.): 1. Magyar híradó, 2. Szovjet híradó, 3. 4—5. sz. **OLIMPIAI SPORTHIRADÓ**, 4. Országos állattenyésztési kiállítás, 5. Lesipuskás. — Reggel 9-től este 11-ig folytatólag.

VADVIZORSZÁG (színes természetfilm): Kísérőfi **kis kakas gyémánt félkra** KELEN (Kelenvölgy) 14- h8, SZIGET (Csepel) f6, h... n4, JÓKAI (Budatétény) 16— 17-én: f4, f6, h8.

Eső után napsütés (vidám német film): (Kísérőfilm: **Demokratikus falu**): KOSSUTH (Váci-út 14.) f5, h7, 9, VÖRÖSMARTY (Üllői-út 4.) 4, n7, f9, RÁKÓCZI (Csepel, kertmozi) h4, h6, 8.

Meseország (új, színes szovjet rajzfilmsorozat): ADY (Somogyi Béla-út 3.) f4, h6, 8, TINÓDI (Nagymező-u. 8.) f4, h6, 8, BRIGÁD (P.-lőrinc f6, h8, vas. n4, CSILLAG (Cs.-hegy) n7, f9, vas. 4, csüt. szünnap.

(it. palota) 10, 11, vas. 14, 16, 8, csüt szünnap.

Mi leszünk az elsők (színes szovjet film): TANÁCS (Szt. István-krt. 10.) n5, f7, 9.

Bajazzók (olasz operafilm): UGOCSA (Ugocsa-u. 10.) f4, h6, 8.

Díszmagyar (magyar film): BETHLEN (Bethlen Gábor-tér 3.) 4, n7, f9.

Két pajtás (szovjet film): ZUGLÓI (Angol-u. 26.) h4, 6, f9.

Este 6-kor, háború után (zenés szovjet filmvígjáték): BÁSTYA (Lenin-krt. 8.) 11, 1, 3, 5, 7, 9.

Üzemképes állapotban lévő újabb típusú **használt porszívót és padlókefélőt, ventilátort és hajszárítót** teljes tartozékokkal vásárol a 11. sz. Keravill Bolt, VI. Lenin-krt. 101. sz. Tel.: 125—531.

Jókarban levő vörösréz fürdőkályha eladó. Megtekinthető 15 órától 21-ig. Káplár-u. 7. IV. 2.

Autósyphon készüléket priváttól vennék. Illatszertár, IX. Ráday-u. 15.

Mokett vagy szövet ágyteritőt, szezlontakarót, férfi inget nagy szalvettát, bőröndöt vennék. Majakovszkij-utca 34. III. 17, telefon: 227-110.

Elektrolux padlókefélő eladó. Turán, Közraktár 22/b este 7 után.

Cserépkályhát keresek azonnali megvételre: Pestújhely, Petur-u. 5. Hidasi.

„Meridor" kötőgép eladó. Kispest, Szigligeti-u. 57. Tel.: 146—517.

Mormota szőrmét veszek. Gyarmat-u. 19. Angyal. Reggel 8—10.

Gázrezsót és sütőt veszek. Vasüzlet, Szondy-u. 20.

NYARALÁS, ÜDÜLÉS

Rózsadombon gyermekeket üdültetek, bőséges ellátással, iskolaidényre is. — Tel.: 351—838.

Egyetemi hallgatónőnek, vagy diákleánynak szoba kiadó. József-utca 3. I. 7.

FÉRFI ÁLLÁS

A Mátravidéki Erőmű felvesz: (nagy gyakorlattal rendelkező) **vegyésztechnikust, géptechnikust, villamostechnikust, villamosműszerészt, elektrikust, géplakatost.** Az érdekelt felek, vagy személyesen, vagy írásban ismertessék gyakorlati idejüket, eddigi munkabeosztásukat és szakmai, iskolai végzettségüket. Cím: **Mátravidéki Erőmű Vállalat**, Munkaügyi osztály, Lőrinci, Heves m. A felvételellel kapcsolatos kérdésekre megjelenés esetén személyesen, hozzánk küldött írás esetében pedig levélben válaszolunk.

Férfi segédmunkásokat felveszünk. Papírellátó V., V. Vigyázó F.-u. 3. III.

Betonárugyártás és szállításhoz férfi segédmunkásokat azonnal felveszünk, szakmunkára betanítjuk. Épületelemgyár, Budapest, XI. Budafoki-út 78. sz. Vidéki dolgozók részére szállást biztosítunk, az összes

Vállalatunk **keres férfi és női SEGÉDMUNKÁSOKAT** Jelentkezni lehet a **Budapesti Konzervgyárban,** Budapest, X. Maglódi-út 47. sz. a.

NŐI ÁLLÁS

Önálló levelező gép- és gyorsírónő hosszú gyakorlattal állást változtatna hozzájárulással. Czyrjék Gergelyné, Podmaniczky-utca 12. III. 14.

Fiatal leány bérelszámolónak elhelyezkedne. Orosz Klára, Márvány 1/B.

Gyermekgondozót keresek bejárással 2 kisfiam mellé, délutánig. Méhes, XIV. Ajtósi Dürer-sor 39.

Gép-gyorsírónő kilenc éves gyakorlattal elhelyezkedne. — Szigethy Pálné, Wesselényi-u. 61.

Elmennék portásnak kisebb üzembe, vagy dolgozó házaspárnak házvezetését, mint bejáróné elvállalnám, egy idősebb nő. Leinformálható. Rozbora Jánosné, XIII. Ambrus-u. 6.

Gyermekgondozást háztartás vezetést vállalok dolgozóknál bejárással. „Becsületes" jeligére főkiadóba.

Ajánlkorik házvezetőnőnek vagy anyának tiszta, megbízható, ...velés, fejés, gazdaságban nő. Jancsó Szeged, Fel- f. f. 262.

...önyvvel ház- vagy bármi- ...llást vállal tanító öz- Németvöl- XXII. Nagy- Öhegy, Ker- a.

...RTÁSI ÁLLÁS

...denest, ön- ...elveszek, 40 ...rig, jó fize- Jelentkezés ...d. e. 9—1-ig: ...rt 23. Dr. ...22—457.

...nálható ...ktelen házas- ...es takarítá- ...bát, feleség Tel: 221—550 ...út 26. III.

...kettőszoba központi fű- ...kásba, három ...hez, gyer- ...rető főzőmin- Fürst Sán- II em. 2.

...orú nő jól ...gánoshoz, v. ...ktelen dolgo- ...spárhoz ház- ...önek ajánli- hosszú bizo- ...nyal. Érdek- Mester-u. 4- ...a.

...családház- vállalom. — 7-től 4-ig. — ...ker. Páva- I. 5.

...ktelen há- keres hosszú ...tvánnyal ház- alkalmazot- ...obás lakásba. ...ezés 7—9 óra este. XIII. utca 19. I. 1

...nő ajánlko- ...indent elvé- ...res Pálné-u. ...m. 6. II. lép.

...sgyermekem- háztartásom ...re keresek belépésre. ...kszerető, jó- ...ösebb nőt. — ...élés 5—7-ig: ...r-u. 29. Pa-

...házaspár ...nálló főzőst. Jelentke- ...elután négy- Pesterzsé- ...sa György-

...minden- ...elvétetik: — ...tér 2. III. ...ntkezés este

...leány fel- Dénes Ist- XIII. Váci- II. 1.

...enest ...elveszek. — ...és péntek ...—1-ig: Dr. ...örgy, VI. ...szló-u. 27. ... sarok)

Dolgozó házaspár háztartását 3 szor hetenként, takarítás, főzés, bevásárlással együtt értelmesen elvégzem. „Megbízható 32763" jeligére főkiadóba.

Főzőmindenes két személyhez felvétetik. Este 7—9. VII. Wesselényi-u. 46. I. 8.

Jó házból való főzőmindenest keresek, szept elsejei belépéssel, 2 személy részére. Tel.: 224—183. Erdősné.

Dolgozó nő takarításért lakást keres, magánosoknál, esetleg kisebb családnál. „Megbízható 32865" főkiadóba.

Magános idősebb férfi lakást adna kevés háztartási munkáért idősebb nyugdíjas nőnek. — Pesti András, IV. Ujpest, Szabadkai-u. huszonnégy.

Főzőmindenes dolgozó családhoz azonnalra felvétetik. — Falk Miksa-u. 12. III. 3. T.: 129—706.

Gondos, jólfőző nőt keresek háztartásomba segítséggel, v. magasabb fizetéssel. T.: 268—393. XI. Ibrahim-u. 5.

OKTATÁS

Angolul, németül, franciául 3 hónap alatt megtanítom. — Jutányosan: 358—476.

GYERMEKGONDOZÁS

Diákot, vagy leánykát teljes ellátással, korrepetálással, zongora oktatással vállal, tetőteraszos lakásán, zongoratanárnő: Katona József-utca 10. VI. 2.

EGYÉB VÁLLALKOZÁS

Poloskairást részletre is, hosszú jótállással. Horváth, Majakovszkij-u. 75. Telefon: 223—821.

Ciánoz, takarít: — Végh Lajos, Üllői-út 23 Tel.: 183—512.

Test- és szépségápolás, mitteszerek szakszerű eltávolítása, eredményes fogyasztómasszázs. — Telefon: 423-435.

Paplanok átdolgozását vállalom. Dunnából pehelypaplant készítek: Bányai, VIII. Aggteleki-u. 5. Paplanüzem.

Zippzár javítását, bontását, gyorsan, jól készíti háziipa- ros. Wesselényi-u. 47. II. tizennyolc. — Telefon: 423—579.

Ciánoz jótállással, — 43 éves cég, vidéken is: Falczer: 314—686.

Gyöngyfűzést gyorsan, tökéletesen elvégez: Hackel, Ferenc-körút 30. órásüzlet.

Rossz szakadt nylon kabátjából gyönyörű táskát készítek. Található délután: Németiné, XIII. Jász utca 21.

Kéziratok, fordítások, tudományos és szépirodalmi munkák lektorálását, helyes magyarsággal szövegezését vállalom. „Stiláris átdolgozás" jeligére főkiadóba.

Ciánnal irt: Schneider József, vegyész. Tel.: 228—207.

VEGYES HIRDETÉS

Fajtiszta bécsikék nyulat vennék. — Zoltán B., Hódmezővásárhely, VI. Ilka-utca.

Felhívás!

Felhívjuk mindazokat, akik vállalatunk hitelvásárlási bélyegzőjével jelentkeznek, hogy személyazonossági igazolásra szólítsák fel és értesítsék a vállalat jogi irodáját: 313—927 telefonszám alatt,

SZERENCSI CUKORGYÁR

Kajszin-, őszibarack facsemeték, legjobb piaci fajtákban, papírhéjú mandulák eladása: Hegyi faiskola, Érd.

1021

1970.VII.26. 18.35 h. TV. /6/ Hné.

Fazekas István

Tévészöttes.

- Ezek után átadjuk a szót egy másik művészetnek, a fazakasságnak. A Hajdúságb n nagy multra tekint vissza a fazekasság, azt tartják a nádudvari fazekasok, hogy a fazekasság ördögi mestereség. Az ördög ugyanis feltalálta a korongot, és a forgó koronglapra rátette az agyagot, kézzel megfogta, próbált belőle edényt formálni. de valah nyszor hozzányult, mindig a kezéhez ragad az agyag. Mérgében, bosszuságában, elkezdett sírni, és ahogy a korong fölé hajolt, véletlenül a keze hozzáért és a ráhulló könnycseppektől megcsuszott rajta a keze, mert sós lett az agyag. Így jött rá, tulajdonképpen arra, hogy az agyagnak viz a lelke, melyet az égetés során a tűz éget ki belőle. Valóban ördögi ügyesség is kellő magához ehhez a mesterséghez, hiszen forge kéz munkája nyomán b ntakozik ki előttünk maga az edény, az edény fala, amint éppen láthatják ezt. Fazekas Istvánnál, a kétszer Fazekasnak, a népművészet mesterének

tak ezek az egyszerű, néhol primitiv, de annál gazdagabb tartalmu és mondanivalóju alkotások, és méltán megbecsülésre tarthatnak számot, mert ezeknek az alkotásoknak mind formája, mind diszitő stilusa több évszázadnyi multra tekint vissza. Ezek után, ugy gondolom, ismét léphetünk egyet, hiszen most már lassankónt körbe kalandozzuk Hortobágyot.

alkotó munkásságában. De hadd kérdezzem meg Fazekas Istvánt, kitől tanulta ezt a mesterséget?

- Apámtól, és az ország különféle műhelyiében, voltam tanulni. Négy és félévig voltam oda, távol.

- Fazekas Istvánnak nemcsak az édesanyja, és is Fazekas Lajos volt fazekas mester, hanem már nagyapja is, és az egész család, hosszu idő óta űrükli a fazekas mesterséget. Az édesanyja alkotó keze munkássága nyomán bontakozott ki, az a gyönyörű díszitő stilus, amelyet a nádudvari fekete edény virágmintáiban látunk, amelyet éppen Fazekas István, egyik fiatal tanitványa formál, rajzol, egy úgynevezett békasóval. Ez a békasó, amintó láthatják, tulajdonképpen egy folyami kavics, és ezzel viszi rá a pamacsolt oldalu edény falára a szebbnél-szebb virágdiszitőseket. Úgy gondolom, egyetérthetünkabban, hogy a nádudvari fazekasok egyik legrégibb, legszebb formáju edénye, - ma melyik is az az edény?

- A kalaposkorsó.

- A kalaposkorsó,sajnos, ebből keveset láthatunk, és hány darabból áll össze a korsó?

- Négy.

- Miért nevezik kalapos korsónak?

- Kala ja van, a szélén rosta helyett, kalapot tesznek rá, egy fedő szerü dolgot, amit így is meg lehet majd látni.

- Igen. Itt azt hiszem közelebbről láthatjuk magát a kalaposkorsót, a rajta levő kalapról nyerte a nevét, ami tulajdonképpen a szürőjét helyettesiti, oldalán pedig már sorakoznak a szebbnél szebb virágok. A kalapos korós, általában korábban viz tartására szolgált, de alkotó módon megihlethette azokat is akik más művé-

szeti ág oldaláról igyekeztek megközeliteni.

-zene- Nemrégiben egy összefoglaló munkám jelent meg, a nádudvari fazekasságról, Fekete kerámia cimmel. És a Nádudvaron folytatott tanulmányok során, a nagyon sok szép form a láttán, mint koreográfusban is megfogalmazódik bennem az alkotómunka szépsége, és igy született meg a Debreceni Népi Együttes számára a Korsóstánc, nádudvari fekete korsókkal.

-zene, ének-

- Nádudvar nemcsak nagyhirü termelőszövetkezete, a Nádudvari feket edény készitéséről hires, hanem Nádudvaron még ma is több olyan művészkedő pásztor él, aki a hagyományos mesterséget ma is ápolja, és ez alkalommal bemutathatom Kis János nyugalmazott gulyásszámadót, aki még alkotó módon formálja a szebbnél szebb botokat, kaikásostrokat, maga fonja bőrből, hiszen a Hajdúság pásztorainak művészetében a bőr megmunkálása mellett a fa berakása kaucsukkal, ma kaucsukkal, szines kaucsukkal, korábban szaruval, és rézzel való megmunkálása általában elterjedt volt. Kiss János, e diszitői művészetnek szinte azt mondhatnánk mestere, Ha jól megnézzük ezeket az alkotásokat, mert nyugodtan mondhatjuk, hogy ezek alkotások valódi népművészeti alkotások, A hortobágyi kut, jószág, jószág számára készült enyhelyek, a pásztor alakja mellett különböző használati tárgyakat is felfedezhetünk, a pásztorkunyhót, a bográcsot, mellette a főző pásztorokkal, a debreceni nagytemplom, sziuletjét, szélmalmot, kisódéros kulacsot, favvillás kést, főzőkanalat, néha egy-egy monogramot, különböző virágmintákat, mint itt a végén is láthatjuk. És érdekes, hogy a mai modern lakáskulturába is betört a népművészet, helyet kap-

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227—651, 221—65

Fojkas István
SZABAD NÉP

470

IPARMŰVÉSZETÜNK HELYZETÉRŐL

Fazekas István, a népművészet mestere: Nádudvari fedeles edény.

A felszabadulás óta eltelt tíz év alatt ezrével épültek az emeletes lakóházak, tízezrével a kisebb-nagyobb családi házak, országszerte igen sok művelődési otthon, munkásklub, közéleti helyiség, új intézmény létesült. Az új környezet, a megváltozott életkörülmények nyomán új ízlés született. Az általános műveltség növekedésével együtt nőtt az igény a szebb bútor, szőnyeg, kép, dísztárgy és ruházkodás iránt.

Ezért igen fontos kérdés iparművészetünk és népművészetünk fejlődésének üteme, tartalmi-formai alakulásának iránya. Nem mindegy nekünk, hogy azt kapják-e a dolgozók, ami sok helyütt a letűnt társadalom rossz örökségeként még fellelhető, vagy azt, ami megfelel a szocialista ember ízlésének, igényének. Nem elég, ha e fogyasztási javak csupán mennyiségileg és használhatóságukkal elégítik ki dolgozóinkat; *igen lényeges, hogy formai megoldásuk is egyre magasabb színvonalú legyen.*

Ha az iparművészet és a népművészet ezelőtt luxus volt, ma semmiképpen nem az és nem lehet az. Ezért nem elég a tervező művészek helyes törekvése, kezdeményezése, hanem iparunktól és kereskedelmünktől is függ, hogy korszerű, a dolgozók igényeinek mindenben megfelelő tervek szerint készült tárgyakat juttassunk a fogyasztóknak. Gyáriparunk csaknem minden ága elindult már ezen a helyes úton, de sok helyütt még elzárkóznak az igényesebb feladatok vállalásától. Ma már a környezetünket alkotó tárgyak legnagyobbrészt a gyáripar, a szövetkezeti és tanácsi ipar termékei. A gyáripari termelés hatalmas új lehetőségeket nyújt a környezet kultúrájának fejlesztésére. A korszerű, ipari úton készült tárgyak sokkal több embert elégíthetnek ki megfelelő művészi színvonalon és megfelelőbb áron, mint az egyedi alkotások.

Félreértés ne essék: nem az egyedi és a népművészeti alkotások lebecsüléséről van szó, hanem arról, hogy jellegüknél fogva ezeknek az alkotásoknak más a szerepük életünkben, mint iparunk termékeinek. Sőt, *iparművészeti kultúránk fejlődésének szerves és nélkülözhetetlen részei az egyedi alkotások: a gobelin, a batik, a kézifestés, a kerámia, az ötvösség művészeinek eredményei éppúgy, mint szövő, fazekas és faragó népművészeink alkotásai. A megnövekedett igények kielégítése azonban elképzelhetetlen a tömegesen előállított iparművészeti tárgyak nélkül. A gyáripari úton, kellő gonddal készített tárgy sok esetben művészileg is lehet olyan jó, mint az egy példányban, kézi munkával kivitelezett.* Ezt meggyőzően bizonyították a III. Iparművészeti és Népművészeti Kiállítás egyes alkotásai is.

Több művészünk arra törekszik, hogy munkásságában felhasználja népművészetünk jó hagyományait és mai szükségleteinknek megfelelően új tartalommal gazdagítva fejlessze tovább annak formakincsét. Akadnak még művészek, akik úgy vélik, hogy a népművészet alkotói módszereinek, formakincsének tanulmányozása és tapasztalatainak felhasználása a hivatásos művészettől, a klasszikus eredményektől való elfordulást jelenti. Holott valójában a népművészet és az iparművészet klasszikus alkotásai lényeges tartalmukban nem ellentétesek egymással, csak formai megjelenítésükben különbözők.

Az osztálytársadalmakban, az alkotóknak a korszerű művészeti ismeretektől való elzártsága folytán nagyon lassan fejlődik a népművészet. Mégis, a lassú fejlődésben, az ősi formák megőrzése mellett rengeteg új, tájegységenként változó, kifejező képet és költői ábrázolást teremtett. A hivatásos művészet viszont gyakran gazdagabban, pontosabban fogalmaz és így a kifejezés formai megoldásában is fejlettebb. A művészet története azt bizonyítja, hogy a művészetnek ez a két útja állandóan, kölcsönösen hatott egymásra, különösen a történelem haladó korszakaiban.

A mi művészetünk lényege, hogy *„tartalmában szocialista, formájában nemzeti"*. Nálunk — történelmünkből, társadalmi fejlődésünkből következően — a népművészetben találjuk meg a nemzeti forma java hagyományait. De a népművészet formakincsének ez a gazdag tárháza nem tartalmazza teljességükben azokat az eredményeket, amelyeket a művészet klasszikus fejlődése során értek el az alkotók. Igy ahhoz, hogy művészetünk feladatának megfelelhessen, a népművészet java hagyományait kell továbbfejlesztenünk, a klasszikus művészet eredményeinek felhasználásával.

Iparművészeink közül többen már ezen az úton járnak. Népművészeinket gátolta az a káros irányítás, amely a régi formák és díszítések szó szerinti másolását tette feladatukká. Azokat a népművészeket, akik kísérletet tettek a továbblépésre, nemegyszer a népművészet meghamisítóiként marasztalták el. Mégis elindult az újért való harc. Kiállító népművészeink legjobbjai a hagyományok helyes felhasználásával fejlesztik művészetüket.

Az iparművész munkája nagyon sokirányú tanultságot igényel. Különösen fontos az állandóan fejlődő előállítási technika és az új anyagok tulajdonságainak megismerése, a helyes fogyasztási és gyártási szempontok megértése. De az alkotási folyamat egészét határozott elvi célnak kell irányítania. Csak az a művész képes igazán feladatai teljesítésére, akinek eszméi és érzései azonosak a szocializmus minden élenjáró építőjének eszméivel és érzéseivel. Ez a közösségi érzés és tudat már sok művészünkben megvan. Az iparművészek és népművészek személyes érdekei azonosak a szocializmus építésének érdekeivel. Jóllehet, egyes művészeti ágakban a tervezők munkafeltételei — feladataikhoz mérve — nem mindenben megfelelőek, az alkotó munka lehetőségei még soha nem voltak olyan serkentőek, mint ma.

Munkánkat segítették a szovjet műtörténészek és esztéták írásai. Az az igen alapos értékelés és elvtársi bírálat, amelyet moszkvai kiállításunkon kaptunk, szemléletében és módszerében példamutató és serkentő volt. Több külföldi kiállításunk sikere is segített fejlődésünkben.

A lényegükben azonos problémák többoldalú felvetését, a megoldások közös és sajátos vonásait ismerhettük meg azokon a hazánkban rendezett kiállításokon, amelyeken más népek iparművészetét és népművészetét láthattuk. Különösen az OSZSZSZK Népművészeti és Iparművészeti Kiállítása mutatta szemléltetően, hogy a szocialista-realista művészet hogyan egyesíti a sajátos, nemzeti formát a közös, az egyetemes, a szocialista tartalommal.

Teván Margit: Váza.

A pártunk és kormányunk adta megbecsülés, a Kossuth-díjak, Munkácsy-díjak, a Derkovits-ösztöndíj, a népművészet mestere és más kitüntetések, melyet iparművészeink és népművészeink kaptak, szintén sokat segítettek az eredmények elérésében.

A pályázatok közül különösen jelentősek azok, amelyek több művészeti ág együttműködését biztosították. Ilyen például az újpesti munkásotthon klubszobájának iparművészek tervei szerint készült berendezése, a komáromi járási művelődési otthon berendezése, amely iparművészek és népművészek közös munkája. A különféle művészeti ágak — építészet, képzőművészet, iparművészet és népművészet — közötti együttműködést tovább kell fejlesztenünk. Sokat köszönhetünk a Képzőművészeti Alap és Iparművészeti Vállalata jó munkájának, valamint az Iparművészeti Tanácsnak. A népművészeti boltok az egész országban terjesztik népművészeink munkáját. E sokfelé ágazó munkában az újjászervezett Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének — amelynek ma már népművészeink is tagjai — elvi és gyakorlati irányítása érvényesül.

Mindezek ellenére sok még a tennivaló. Hiányzik az iparművészet és népművészet marxista—leninista szemléletű fejlődéstörténeti feldolgozása és sok más szakmai tudományos munka is.

Egyik legfontosabb teendő most az, hogy a már elért eredményeket közkinccsé tegyük. Az iparművészek és népművészek továbbfejlődésének feltétele az, hogy alkotásaik eljussanak a dolgozókhoz. Munkájuk csak így válhat a közízlés nevelőjévé, a kulturált élet fontos tényezőjévé és csak így érvényesülhet a fejlődés egyik legfontosabb tényezője: a tömegek bírálata.

Schubert Ernő

LO DOLCI PERE

maga egyik cikkében így magyarázta meg ezt a lépést: *„Hirtelen, mintegy égi sugallatra megértettem, hogy úgy kell cselekednem, amint a Teremtő megparancsolta, hiszen a világ voltaképpen gyönyörű kert, amelyben minden embernek testvérként kellene élnie."*

Misztikus elképzelése egy Nomadelfia nevű helységbe vezette, ahol *egy Don Zeno nevű pap özvegyekből, árvákból, az élet elesettjeiből kis kolóniát alapított.* Ez a kolónia, amelynek szervezete sokban hasonlított az utópista szocialisták elképzeléseihez, később természetesen megbukott. Dolci azonban két évig élt Don Zeno oldalán, s

e két év alatt maga is felismerte, hogy a nyomor, a kizsákmányolás ellen nem lehet égi sugallat alapján utópista módon küzdeni.

Sziciliában telepedett meg, kikereste a legszegényebb környéket. Választása Partinicóra esett, egy kis falura, nem messze Palermótól.

— Partinicóban — mondotta törvényszéki kihallgatása során — szörnyű körülmények között élnek az emberek. A munkanélküliség óriási. A gyermekhalandóság a rossz táplálkozás következtében 8,7 százalékra emelkedett. A község egész lakossága összesen 650 évet töltött iskolában, ezzel szemben a kiszabott börtönbüntetések 700 évet tesznek.

— *Eleinte azzal próbálkoztam* — folytatta vallomását —, *hogy beadványt beadvány után intéztem a köztársasági elnökhöz és a miniszterelnökhöz: iskolát, munkát és segélyt kértem a lakosság számára. Gyakorlati intézkedés nem történt. Novemberben azután a helyzet rendkívül feszültté vált. Egy paraszt 3000 líráért* (ami körülbelül 60 forintnak felel meg) *meggyilkolta az öccsét, a lopások száma ijesztő módon emelkedett. Tenni kellett valamit. Összegyűjtöttem a munkanélkülieket és elhatároztuk, hogy a magunk kezdeményezéséből megépítünk egy utat. De a rendőrség elkergetett bennünket.*

— Ekkor újabb beadvánnyal fordultam a hatóságokhoz. Felhívtam a figyelmet, hogy munkaképes férfiak nem ülhetnek egész télen ölbetett kézzel, egy fillér kereset nélkül. Hisz mindig azt hirdetik a népnek: legelső kötelezettségünk az állammal és családunkkal szemben, hogy dolgozzunk, mint azt az alkotmány előírja. Ez a beadvány is válasz nélkül maradt. Kivonultunk a tengerpartra és egy teljes napon át tartó éhségsztrájkot szerveztünk. A rendőrség közölte, hogy ez a tüntetés törvénytelen. Azt válaszoltam: *„Nem tettünk semmi rosszat."* A rendőrparancsnok azonban megfenyegetett: *„Dolci, Dolci, magának meggyűlik a baja velünk."*

— Ezután szerveztem meg az úgynevezett *„fordított sztrájkot"*.

Kivonultunk egy elhagyatott út rendbehozására. Megmondottam a munkanélkülieknek: nem rombolni akarunk, hanem építeni.

Nyolc órát dolgozunk és ha megakadályoznak benne, leülünk az út szélére és ott maradunk naponta nyolc óra hosszat.

— Munkához láttunk. Senkinek a zsebében nem volt egy fillér, egy falat ennivaló sem. Komolyan dolgoztunk. *Mindenki megértette, hogy az életünkért harcolunk, de nem az erőszak, hanem az alkotmány előírásai alapján, hiszen az alkotmány kimondja, hogy minden állampolgár joga és kötelessége a munka.*

— Hamarosan megérkezett a rendőrség és a csendőrség. Felszólítottak, hogy hagyjuk abba a munkát. Tiltakoztam. Szemembe vágták, hogy „felforgató" vagyok. Azt válaszoltam: *„Csupán azt kívánjuk, hogy tartsák be az alkotmányt és aki megakadályozza, hogy dolgozzunk, gyilkos!"*

— Letartóztattak. A börtönben sokat gondolkoztam, vajon nem cselekedtem-e helytelenül? És ma kijelentem:

semmit sem bántam meg és hajlandó vagyok mindent elölről kezdeni.

A tárgyalás harmadik napján, kedden a tanúkihallgatásokra került a sor. A vád tanúi a következők voltak: Partinico rendőrfőnöke, Palermo helyettes rendőrfőnöke, egy csendőrhadnagy, egy alhadnagy és néhány csendőr, valamint rendőr. A védelem részéről *Carlo Levi*, a hírneves író, *Enrico Fermi* híres atomtudós özvegye, maga is egyetemi tanár és más professzorok, ügyvédek, orvosok tettek tanúvallomást. Sportkifejezéssel élve: *rendőrök „mérkőzése" írókkal és tudósokkal.* Valóban jellemző vonása ez az egész ügynek, és a tárgyalás egyik hallgatója, egy szicíliai paraszt találóan kérdezte a szünetben: *„Vajon arról van-e szó, hogy az állam a rendőrség és a csendőrség uniformisát ölti fel a kultúra emberei ellen?"*

A tárgyalás eredménye választ ad majd erre a kérdésre. Választ ad arra is:

a kormány bűnperekkel akarja-e megoldani a szicíliai parasztság halasztást nem tűrő súlyos problémáit?

Ezekről a problémákról hétfőn hosszasan beszéltem *Paolo Bufalini* elvtárssal, az Olasz Kommunista Párt szicíliai tartomány bizottságának helyettes titkárával, aki egyébként a párt egyik küldötte volt az SZKP XX. kongresszusán. Ime, néhány száraz adat:

Sziciliában 250 000 olyan szegényparaszt van, aki csupán 3—4 hónapon át dolgozik és a 3 hónap alatt átlagosan 100—120 ezer lírát keres meg.

Ebből kell egész évben élnie. Egy hónapra tehát mintegy 10 000 líra jut, pedig a legszerényebb, emberinek mondható megélhetéshez 50—60 ezer lírára lenne szükség. Ez a 250 000 szegényparaszt nem is él emberi életet. Kunyhókban, istállókban laknak együtt az állatokkal. Húst, cukrot úgyszólván sohasem látnak. A többi szegényparaszt életszínvonala sem sokkal magasabb.

Érthető, hogy

mind nagyobb lendülettel bontakozik ki a szegényparasztok mozgalma a földért, a munkáért és magasabb bérekért.

Az is érthető, hogy a kizsákmányolt, borzalmas nyomorban sínylődő férfiak és nők mind nagyobb számban csatlakoznak a kommunista és a szocialista párthoz, amely a jobb életért vívott küzdelmet vezeti.

Az Olasz Kommunista Pártra 1946-ban 146 000 szavazatot adtak le Sziciliában, 1955-ben már 481 000-et.

Hasonló arányban növekedtek a szocialista párt szavazatai is. És a kommunista és szocialista párt akcióihoz egyre gyakrabban csatlakoznak a polgári pártok hívei, gyakran még a katolikus mozgalom aktív részvevői is.

Danilo Dolci katolikus író meghurcoltatására máris válaszolt Partinico lakossága és ez a válasz megmutatja a mai olaszországi fejlődés távlatait. Dolci letartóztatása előtt a kommunista párttagok száma 210 volt a faluban, most 600 tagja van a pártszervezetnek és további 200 felvételi kérelem van elbírálás alatt. A szocialista párt tagjainak száma 400-ra emelkedett.

Polgár Dénes

is arról tanúskodnak, hogy ezek követelések igen indokoltak.

A vasipar 12 legnagyobb üzeme — közte több nagy hajógyár — lépett elő szor sztrájkba, de két nappal később már a nagy dán kereskedelmi flott tengerészei és hajófűtői, az olajvállalatok személyzete, igen sok tehergépkocsivezető is sztrájkolt és velük együtt más dolgozók is a termelés és szállítás kulcspozícióiban. Négy nap óta a nyomdászok sem dolgoznak s így csak a szociáldemokrata és kommunista újságok jelennek meg. Jelenleg mintegy 80 ezren sztrájkolnak

gerészek szakmája érint — az ilyen kísérletek minden esetben sikertelenül végződtek, a hajódaruk és más rakodóeszközök estek vízbe vagy az árukkal történt baj. A munkáltatók egyes esetekben kihívták a rendőrséget, de az mindeddig józanul tartózkodott a beavatkozástól.

Jörgen Christensen

NEWS CHRONICLE

A *News Chronicle* a TU—104 mintájú léglökéses szovjet repülőgép által Angliában keltett meglepetéssel kapcsolatban a többi között a következőket írja:

Érthetetlen és veszedelmes az a meggyökeresedett gondolkodásmód, amely még mindig görcsösen ragaszkodik ahhoz a rögeszméhez, hogy az oroszok képtelenek bármit is alkotni, ami a gyakorlatban beválik. Minél előbb szakítunk az ilyen begyepesedett gondolkodással, annál jobb lesz. *Az oroszok a többi között olyan turbinás olajfúrógépet szerkesztettek, amely tízszer hatásosabb, mint bármilyen hasonló berendezés, amit az amerikaiak valaha is kieszeltek. A texasi olajiparban ugyanolyan nagy volt a megdöbbenés, mint a londoni repülőtéren.*

Ha pillanatnyilag számításon kívül hagyjuk a kétségbeesett atomkutatási versenyt és kizárólag *„békefegyverekre"* gondolunk, itt a legfőbb ideje, hogy mindnyájan elismerjük: *a Szovjetunió haladása a tudomány és ipar területén a lehető legkomolyabb fenyegetés, amely helyzetünket a világpiacokon veszélyeztetheti.* E fenyegetés mögött a tudományos nevelésre fordított mind nagyobb gond rejlik. *A Szovjetunió sokkal több tudóst és mérnököt képez ki, mint az Egyesült Államok*, jelenleg évenként 120 000-et. Az ötvenes évek végeredménye közel 1,25 millió egyetemi képzettségű műszaki szakember és tudós lesz. *A Szovjetunió most mindent gyárt* a kisautóktól az óriási repülőgépekig, a traktoroktól az olajfúrógépekig, mindent, ami közvetlenül és döntő módon érintheti a külkereskedelmet. Nagy ügyességgel termelik pontosan azokat az árukat, amelyeket a Közép-Kelet és Ázsia a lehető legjobban kíván.

Fenntarthatjuk azt a jogunkat, hogy gyűlöljük azt a rendszert, amely ilyen eredményeket hozott; életbevágóan fontos azonban, hogy az eredményeket olyanokként ismerjük fel, amilyenek azok a valóságban és ne pusztán tátott szájjal álmélkodjunk. A Szovjetunió *a versengő együttélés* korszakába lépett. Angliának és Amerikának meg kell szabadulnia a csökönyösen fenntartott előítéletektől és meg kell értenie, hogy mennyire versengő lesz ez az együttélés.

Fazekas István

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZAVA

1960. DEC. 18.

— **Fazekas Istvánnak,** a népművészet mesterének fekete kerámiából rendezett kiállítást a Népi Iparművészeti Tanács és a HISZÖV a Régiposta utcai bemutatóteremben.

FAZEKAS István lakatos mester

NYAKAS Miklós: A hajdukerületi székház építésének megszervezése : Mesterek, segédmunkások, bedolgozók, anyagbeszerzők. In. A Hajdusági Muzeum Évkönyve, VII. 1990 123.p.

148.p.

Farkas István

Tavaly óta a KSH Számítástechnikai és Ügyviteltervező Vállalat szakszervezeti bizottsága vetélkedőt szervezett és ennek keretében a vállalat 14 megyeszékhelyén a helyi képzőművészektől begyűjtött műveiből kiállítást rendezett 16 városban, most a 17-ik, a várbokiállítás a Keleti pályaudvaron látható. — A szervezet jelzi, hogy a bemutatón többek között Farkas István, Iványi Ödön alkotásai szerepelnek.

Losonci Miklós: Tárlat a pályaudvaron.
Munka, 1984. 5. 23.-old.

ifj. Fazekas István

— **Fazekas-kiállítás.** Kedden a Kabai Hajdúsági Cukorgyár kultúrtermében kiállítást nyitottak meg ifjú Fazekas István nádudvari fazekas, népi iparművész alkotásaiból. A látogatók több mint száz fekete égetett edényt: vázákat, korsót, tányért, fali díszt láthatnak a tárlaton.

Népszava 1986. IV. 5.

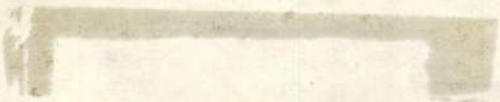

FAZEKAS Ignác, nagyszombati orgonakévrítő

Ignácz F, Orgelbauer in Tirnau, Nagyszombatban telepedett le. Orgonáit és zongoráit hirdeti: (1846, 12 l)

Preuburger Zeitung
(Genthon)

Kirimi

Fazekas István

Szolnoki Ujság, 1953. aug. 29. 8. old.

Kirimi

Zazekas István nejmüvész

Müvelt Nép, 1952. szept. 9. 31. old.

Kitrinni

Fazekas István fazekasmester

Művelt Nép, 1954. apr. 25. 8. old.

Kirinni

Jazakas István fazakas műveiz

Művelt Nép, 1954. jun. 13. 2. old.

MDK

135655. Fazekas István, ép.mérnök

tervezte özv. Sallai Lőrincné, Gergely-u. 7984, hrsz. földszintes lakóházat.

Épitő Ipar. 1968. jun.21. 25.sz. 259.l.
Magánépitkezésre nyert engedélyek.

MDK

Fazekas István fazekas

A piacviszonyok miatt rászánja magát díszedények és más dísztárgyak készítésére. Készít vázákat, szobrokat és szoborcsoportokat. Megemlítve: Hortobágy című nagyobb korsó-kompozíciója.

Béres András – Szabadfalvi József: Fazekasművészet Nádudvaron.

Építünk, Debrecen, 1954 nyarán, V. évf. 2 sz. 79-80. l.

Fazekas István MDK

nádudvari fazekas

Fazekas István és Fazekas Lajos: "Fekete cserepek" repr. 39.o.

Domanovszky György: Egy népművészeti kiállításról. Műterem 1956 I. évf. 8. sz. 38-40.o.

Megjiva

Fazekas Imre

kolozsvári magyar

fazekas

1453.

l.

Balogh Erdélyiren

I. 160/25. C.

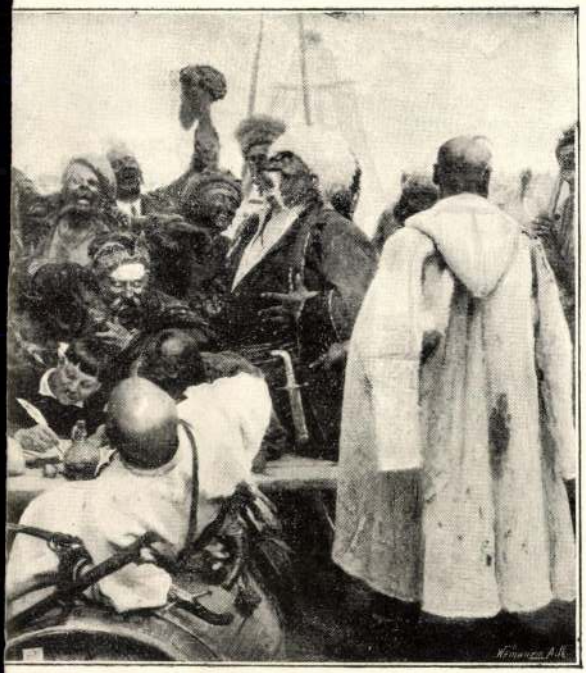

válaszolnak a szultán ultimátumára.

Farkas István

nép m.

K. Gy.: Kiállítások

Művelt Nép 1955 kiért. 52. n. dec. 25. 4 l.

Fazekas István, Nádudvar
Disżes váza, cserépedény
Korsó, "
Kalapos korsó, "
Korsó, "
559-56o.Kiskorsó, "
Kisbödön fedővel, "

Ernst Museum. I. iparművészeti kiállitás. 1952.
18 l.

09

vitka

us, harangalaku kehely. Az egész tel-
lapzata alatt: Elizabeth Deák C: F.
. 2./ réz ~~kehely~~, köralaku talapzata
talpszél rész, melyen Ev.Es.TAR 1822
ősjegy van. A talapzat metszett orna-
kben szőlőlevél fürttel, illetve ga-
Szárán háromoldalu, vázaszerü nodus,
aranyozott ezüst. Teljesen sima, disz-
szélén: TAR 1821 MACONKAY MARTONY
~~kehely~~ ezüst, nyolckaréjos talapzata
k közt a szélen felhajló levelekkel
az egész kehelyig fut, középen kidu-
y kosaras, ez négy hólyagos kartus-
vélből áll. A kelyhen felirat: Kővá-
a alkalmából / a felsőpataki egyház-
jus 12.
F. 1872 Pest

Fazekas István fazekas népművész, Nádudvar
Fekete kalapos korsó
Fekete bokály

Fiatal Képzőművészek és Iparművészek kiállítása
Ernst Múzeum, 1955. június, 32.l.

tár. Fővárosi Lapok, XIII., 1876., 760.
— Rényi 20. l. — Körösy László: Esztergo
Esztergom, 1887., 239. l. — Z.: Az eszt
gomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sio
XVI., 1885., 844. l. — Maszlaghy
132—133. szám. — Esztergom vármegye
Bp. é. n. 176. l. — Gerevich: Az Újs
1916. júl. 20, 4. l. — Lepold—Homor 97
Gerevich: PA, 244. l. (Daniel Seghers.)
Rónay, Maria: Die Schätze des Christlich
Museums in Esztergom. A Műgyüjtő,
1931., 8. l. — Lepold—Lippay 56. l.

Ecce Homo virágkertben

Vászon, olaj, 132×96 cm.

Maszlaghy II., 393. szám. — Eszterg
vármegye . . . Bp. é. n. 176. — Lepold

FRANC

AVIGNONI FESTŐ 1480 körülről

Apostolfejek (134. kép)

Egy predella három töredéke.
Fa, tempera, egyenkint 20×18 cm.

„Franciaország délkeleti határhelyei egyikér
Ipolyi vásárolta.

Ipolyi Arnold képgyüjteménye. Új Mag
Sion, II., 1871., 372—373. l.

MDK

Fazekas István fazekas

Már Budapestre akart felmenni porcellán-
gyári munkásnak, mikor a Hajdú-Bihar Me-
gyei Tanács, a Déri Múzeum és az Egyetemi
Néprajzi Intézet segítsége révén módja
nyílt, hogy apjával, id. Fazekas Sajossal új-
ra kezdje a fekete edények készítését.

Béres András – Szabadfalvi József: Faze-
zasművészet Nádudvaron.
Építünk, Debrecen, 1954. nyarán, V. évf.
2. sz. 80. l.

MDK

Farekas István fazekas

50 - 60 edénytípust készít : ma mdr : díszedényként alkalmazott egykori használati formákat. 29 éves. Az ország legfiatalabb fazekasa. Alkotásai külföldi kiállításokon is szerepeltek. 1952-ben elnyerte a fazekas népművész kitüntetést.

Béres András - Szabadfalvi József : Fazekasművészet Nádudvaron.
Építünk ; Debrecen, 1954. magyarán, V. évf. 2. sz. 80-81. l.

MDK

Farekas István farekas

Nádudvari. (A cikkíró idéz tőle.)

Béres András – Szabadfalvi József: Farekasművészet Nádudvaron.

Építünk, Debrecen, 1954 nyarán, V. évf. 2. sz. 78. l.

MDK

Farekas Lajos farekas

A Szentesről Karcagra kerülő Ácsi Kovács Jánostól tanulta meg a mák alkalmazását, a mézes edény díszítését és égetését.

Béres András – Szabadfalvi József: Farekasművészet Nádudvaron.
Építünk, Debrecen, 1954. nyarán, V. évf. 2. sz. 79. l.

Fazekas István, keramikus 1904

népművész

Új múzeumot nyitottak Nádudvaron.
Anyagát: mintegy 1000 kerámiát
Fazekas István ajándékozta a
községnek.

—: kulturális hírek 8

NÉPSZABADSÁG, Bp., 1965. okt. 5.

Farekas István.

A Diósgyőri Vasas Képzőművészeti Iskola évvégi kiállításán munkájával szerepelt.

Északmagyarország, Miskolc, 1951. Dec. 31.

Fazekas István,

nádudvari népi ipar-művész,

I. ~~Képző~~ Ipar-művészeti Kiállításon szerepel felsetekorsója. (emlitve)

Szabad Nép, 1952. aug. 17.

M.D.K.

Farkas István, népmüvész

boroskészletét cuchti és körli:

Lengyel Györgyi: Magyar Szovjet barátság gondolata a népmüvészetben

Népmüvelés, Bp. 1956. jun. 4.

Fazekas István

Fekete edényt éget máig is Nád-udvaron.

Kresz Mária: A Nagykőnság fazekassága.

Jászkunság, szolnok, 1971. dec. 149. old.

Fazekas István

A fiatal nádudvari népmüvész "a régi fekete cserepeket uj formákkal, mai tematikával fejleszti tovább"-irja Koós Judit, a Mücsarnokban rendezett, Népmüvészeti és Iparmüvészeti Kiállitáson szereplő müvekről és készitőikről szóló kritikájában.

Irodalmi Ujság, Bp. 1953. aug. 29.
IV. évf. 18. sz. 8. lap.

ifj. Fazekas István

fazekas, Nádudvar „Ifjú népművész"
kitüntetést kapta.

Népművelés 1971/10 15 old.

Fazekas István

nádudvari fazekas népművész.

(x): Folk art in man's environment; Daily News, Budapest, 1972. okt. 10

61

M.D.K

Farkas István
népművész

Gerencsérmunkái ismertek

Gyurkó László: Népművészet és iparművészet
Élet és Irodalom, 1961 szeptember 2 - 10 l.

Fazekas István, népművész
fazekas

M Dk

Nádudvari korsó

Repr.

Lengyel György: Népművészetünk tizenöt éve

Népszabadság Bp. 1960. ápr. 12. 8.c

Fazekas István

Népszava 1958. jul. 27. vasárnap 86. évf. 176. sz.

— A BRÜSSZELI VILÁGKIÁLLÍTÁSON nagy sikert arattak a nádudvari fekete korsók. Fazekas István, a népművészet mestere most brüsszeli és kölni megrendelésre több mint kétszáz korsót készít.

MDK

Fazekas István

a népmüvészet mestere a nádudvari fekete korsók alkotója nagy sikerrel szerepelt a Brüsszeli világkiállitáson.

Esti Hirlap 181 sz. 1958. aug. 3 2 old.

MDK

Fazekas István: fazekas

Tyemerin, Sz: M. Népm. és Ipm. kiáll. Moszkvában.
Sz. M. 1954. 138 l.

MDK

Fazekas István népmüv. mestere

3. M. ipm. és népmüv. kiáll. 1955. Ipm. Muz.

képpel

Ø Fazekas István
könniversm.
1889

l.

Gereczerajztár
322. h.

Zoltai Lajos ~~II~~ 229

MDK

Farkas István
népművész

Oklevéllel kitüntették

—: Magyar művészek a VIT...
Dunántúli Napló, 1955. szept. aug. 4-3lap

Fazekas István MDK

Váza, repr.

Mücsarnok 1953 Népmüvészeti és Iparmüvészeti Kiáll.

Farkas István

népművészet

M.D.!

Farkas műveit állították ki
a tárlaton.

(Gyurkó): A népművészet mestereinek kiállítása
Élet és Irodalom, 1964. szeptember 26. Cap.

M. D. U.

FAZEKAS István, ifj fazekasmester

Wá dudvari mester – a család
már évszázadok óta ezzi a faze-
kasmesterséget
munkolássa: Bulyáki Klára

Kalkó István: Alföldi népművészek

Magyar Nemzet 1961. jul. 21. 4. l.

Farekas István

Meltatás

Székely Gabriella: Parochiaj és ócskapiac.

Magyar Ifjúság, Jo. 1970. aug. 28.

Fazekas István, [építész?]

Kemélygépkocsi-garázs terve díjat nyert.

T.: Hír

8

Népszabadság, Bp. 1968 ápr.

MDK

Farnekas István.

nádudvari farekasmester

Debrecenben, a Déri-Múzeumban rendezett Hegyei Képzőművészek Kiállításán két korsója képviseli a népművészetet.

Hajdu-Bihar megyei Néplap, Debrecen, 1952. Nov. 16.

Ø Farckas István

1642. városi tanácsos
Désen

Kádár Szol Dob

III 208-l.

tablázat

Budapest

Radnyánszky A.

1884

id. Farekas Istvánné, népművész farekas

ПДК.

Ez év márciusában halt meg id. Farekas István, a népművészet mestere. Kóta özvegye és fia folytatja a hajdan országos hírű nádudvari farekas=művészetet.

[illegible]

– Nádudvari farekasok

Népszabadság, bp. 1959. aug. 16. 7.1

MDK

Fazekas István, Nádudvar

Rényi P: Az 1. Iparm.kiáll. Szabad Nép, 1952. aug. 17. 7.l.

Fazekas István

Szerepelt a Népi Iparművészeti Tanács Régiposta utcai helységében megrendezett kiállításon

Kakasos kannája

(gyurkó): A népművészet mestereinek kiállítása. Élet és Irodalom. 1964 szept. 19

Fazekas István
a nádudvari feketecserepek mestere

MDK

Szerepelt a Népi Iparművészeti Tanács Régiposta utcai helységében megrendezett kiállitáson

(gyurkó): A népművészet mestereinek kiállitása.
Élet és Irodalom. 1964 szept. 19

Fazekas István, fazekas

Sok szép alkotását állították ki.

—: Megnyitották a tihanyi fazekasházat

6.

Népszabadság, Bp. 1971. júl. 4.

Farekas István, farekas

– nádudvari. Korsója leírva. Kavicsal rajzol rá mintákat

Miska és társai
Magyar Ifjúság, 1971. aug. 20. 16. l.

ifj. Farekas István, Farekas

Ifjú népművész címet kapta.

— : Népművelők és népművének kikintetése

8.

Népszabadság, Bp. 1971. aug. 19.

001

Farekas István, farekas

– a nádudvari farekas Farekas-családból származik. Vizsgázott szakmunkás. Fekete edényeket csinál. Résztvett a faddi KIsz népművésztáborában.

Székely Gabriella: Barackonay és ócskapiac

Magyar Ifjúság, 1970. aug. 28. 13. l.

MDK

Fazekas István fazekas

3. M. ipm. és népmüv. kiáll. 1955. Ipm. Muz.

Mak

Fazekas István fazekasmester népművész

a nádudvardi fekete edény mestere
Ábrák a 32 l után

Lengyel Györgyi: Fazekas István.

Népművelés, 1954, 1. évf 3. sz. 32. l után.

MDI

Fazekas István, népművész
Fazekas

A nádudvari fazekas most új alkotáson dolgozik: Hány János – butykost Kénít.

– : Hír

6

ESTI HIRLAP Bp. 1966. dec. 28.

Farekas István, népművész
farekas

A Nádudvari Farekas múzeumban
helyezték el legszebb műveit.

— : Hír 8

NÉPSZABADSÁG, Sp. 1967. ápr. 25. [Vidéki]

MDK

mdk

Fazekas István

fazekas népművész
Nádudvar.

boroskészlete 3. díjat nyert.

Lengyel György: Magyar Szovj. barátság gondolata a népművészetben.
Népművelés, 1956. 6. sz (Záróborítólap belseje).

mák

Fazekas István és Mangkart József

népművész-keramikus festőművész

munkáit 1959-ben állították ki Gyulán.

M. Gy: Jegyzetek két kiállításról.

Alföld, 1962, 1. sz. 85. l

FAZEKAS ISTVÁN

keramikus, Nádudvar XX. sz

Iparművészeti Muzeum Évkönyve V. évf .1962. 44. l

mak

Fazekas István népnuvészet mestere
Nádudvar. Keramikus.

Horesek fekete kerámiái. Házi muzeumában a nádudvari kerámia történetét látjuk gyűjteményében jemlélhetve.

Mozaik

Népszava 91. évf 127. sz 1963 jun 2. o. l

MDK

Farekas István, farekas nép művész

Lopó. Fekete, agyag. Pröló fürt, bimbó, rózsa, lent sikált dísz. Készítette Nád udvarán 1953 ben Vetel tále 1953. dec. 30. Gyűjt: Béres András. Ltsz: V. 53. 59. 1. M = 34 cm. Kép 503 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Virágcserép, Fekete, agyag. Vissé erőstös sűrű
Fent matt mezőben XXX alakú sikált dísz, lenk
függőleges sikált dísz. Alján pecsét: „FAZEKAS
NÁDUDVAR" Vezzel: „Virágcserép. Vésnült 1953-ban
Vétel tőle 1953 dec 30. Gyűjt: Béres András. Ltsz:
V.53.57.1. M = 8 8 cm T = 7 8 cm Szz 11 cm Vép 50 Zold

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, Farekas népmúvész

Disz virág cserép Fekete agyag. Perem alja csak kozott. Matt mezőben 5 virágos ág, sikált disz. Alján pecsét: „FAZEKAS NÁDUDVAR" kézzel „disz virág cserép 1953". Vétel tőle 1953 dec 30. Gyűjt: Béres András. Stsz: V: 53.52.1. M = 11.5 cm T = 7.8 cm Sz = 14 cm Kép 56 > oldal

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Vinàgres

MDK

Farekas István, farekas nép művész

Pálinkás hordó Fekete, agyag. Két nyak. Egyik abroncsán „pálinkás hordó. Nádudvar 1953. Farekas István". Vétel tále 1953 dec 30. Gyűjt: Béres András
m = 13.5 cm T = 8.5 cm Kép 504 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas István, farekas nép mivész

M DK

Égető forma. Fekete, ugyanaz. Hengeralak. Fenekén kis lyuk, oldalán nagyobbak, Edény égetésre használták. Készült Nádudvaron 1953-ban. Vétel tőle 1953 dec 30. Gyűjt: Béres András, M = 20 cm T = 29 cm Sz = 30.5 cm Kép. 524 oldt

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MBK

Farekas István, Farekas népművész

Zsendicés tál. Fekete, agyag. Korongolt. Belül malt. Két virágos ág. Kívül ~~2~~ sikált. Alján Kérirással: „Zsendicés tál Nádudvar 1953 Farekas I". Két akasztó lyuk. Vétel tábe 1953. dec 30. Gyűjt: Béres András.
M = 7.5 cm T = 11 cm Sz = 21.5 cm. Kép 546 old. Ltsz: 53.25.1

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. ~~19~~ 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Mosdótál: Fekete, agyag. Kihajló perem, belelé szűkül. Belül függőleges sikált dísz, vinágos ág. Kívül sikált. Alján kézirással: „Mosdótál Nádudvar 1953 Farekas J." Vét akasztó lyuk. Vétel tóle 1953 dec 30 Ltsz: V. 53. 26. 1. M = 7.5 cm T = 10.8 cm Sz = 24 cm Kép 547 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. ~~xx~~ 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas nép művész

Evőtányér. Fekete, agyag. Lapos. Belül 8 mező 4 malt, 4 sikált leveles, vízágos ágakkal. Kívül sikált. Alján kéziráss al: „evőtányér Nádudvar 1953 Farekas J." Két akasztó lyuk. Vétel tőle 1953. dec 30. Gyűjt. Béres András Szt: V. 53. 27. 1. M = 3'5 cm T = 10'5 cm Sz = 20 cm Kép 547 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Hurkasütő. Hamutartó. Fekete, ogyan. Oblében matt mérőben gyöngyvirág. Virul sikált. Aljon pecsét: „FAZEKAS NÁDUDVAR, kéviással „hurkasütő, hamutartó". Készült 1953-ban. Vétel tőle 1953. dec. 30. Gyűjt: Béres András. Stsz: V-53.28.1. M = 3'8 cm T = 12'7 cm Sz = 16 cm Kép 548 dcsi

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Fazekas István fazekas M.D.K.

1577 ben jelenik meg a miskolci
városi tanács előtt.

Voit P. hagyar keramikatörténeti tanul
mányok I. hűvlört. Ért. 1954 1 n. 120

Fazekas

Könyvtető szolód Debrecenben a XVIII. ns. második felében

A Kálzőkmüvészetek Debrecenben 1961

22 oldal

MDK

Farekas István, farekas népművész

Ivócsupor. Fekete, agyag. Fret hajlú oldal, kiöntős száj, egy fül. Tolgy falevél és sikált vonal dísz. Fenekén pecsét: „FAZEKAS NÁDUDVAR", kézzel: ivócsupor 1953". Vétel tale 1953 dec 30. Gyűjt: ~~Béres~~ Béres András. M = 7.7 cm T = 5.8 cm Sz = 8 cm Vép 562 oldal

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Kotlós tyúk ítató. Feket, agyag. Vízkiöntő. Díszkált vonaldísz: Fenekén pecsét: „FAZEKAS NÁDUDVAR" Kerzel „tyúk, kotlós ítató" Készült 1953 - Vétel tőle 1953 dec 30 Gyűjt: Béres András. Ltsz: V. 53.55.1 M = 8 cm T = 4.9 cm Sz = 7.5 cm Kép 561 old.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas nép művész

Juh fejő farék és fejő bögre. Fekete, agyag. Henyeres test, két fül. Matt mérőben, sikált virágok. Fejő bögre hasonló a korai kelta edény ekhez. Farék alján: „ju fejő farék 1953 Farekas István Nádudvar" Bögrén pecset: „FAZEKAS NÁDUDVAR" kérrel „ju fejő bögre". Vétel tőle 1953. dec 30. Gyűjt: Béres András. Farék M = 11.5 cm T = 9.4 cm Sz = 11.3 cm Bögre M = 5.8 cm T = 4.2 cm Sz = 6.5 cm. Kép 561 old

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Pálinkás hordó. Fekete, agyag. Felirat: "pálinkás hordó Nádudvar, 1953. Fazekas István". M.: 13.5 cm. T.: 8.5 cm. Ltsz.: V.57.60.1. Fekete repr. 564.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népmüvész

Lopó, Fekete, agyag. M.: 34 cm. Ltszl: V. 53.59.1. Készült Nádudvar. Fekete repr. 563.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népmüvész

Juh fejő fazék, és fejős bögre. Fekete, agyag. Fejő fazék aljján: "ju fejő fazék 1953 Fazekas István Nádudvar". kézzel. A bögre aljján pecsét: "FAZEKAS NADUDVAR". Kézzel "Jufejő bögre". M.:11.5 cm. T.:9.4 cm. Sz.:11.3 cm. Bögre m.:5.8 cm. T.:4.2 cm. Sz.:6.5 cm. Ltsz: V.53.54. 1.1.-2. Fekete repr. 561.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.1.

A Debereceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alfüldi Nyomda, debrecen

MDK.

Farekas István, farekas nép művész

Tepertős csésze, fedővel. Fekete, agyag. Egy fül; Pikált, leveles ág, bimbó, búrakalász; virágdisz. Alján pecsét: „FAZEKAS NÁDUDVAR" Vérirassal „tepertős csésze 1953"; Kúpos fedő gombbal, hasonló disszel. Vétel tőle 1953. dec. 30. Szügyt: Béres András. Ltsz: V.53.29.1.1-2. M=5.8 cm T=6 cm Sz=12.6 cm Fedő m 6 cm Sz=12.5 cm Kép 548 old.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas István, farekas nép művész 4 DK

Malaccserép. Fekete, agyag. 2 fül. kívül-belül nikált, virágdíszes. Alján pecsét: „FAZEKAS NÁDUDVAR" és kézírással „Malaccserép 1953". Vérvitette 1953-ban. Vétel tőle 1953. dec. 30. Gyűjt: Béres András. Ltsz: V. 53. 30. 1. M = 6 cm T = 9.8 cm Sz = 14.5 cm Kép 549 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Hamutartó. Fekete, agyag, kétfülű, lábas alakú. Belül 11 sürmű sikált virágdísz. Kívül sikált: Aljón pecsét: „FAZEKAS NÁDUDVAR" kéziránnal „hamutartó" készítette 1953-ban. Vétel tőle 1953 dec. 30. Gyűjt: Béres András. Ltsz: V. 53.31.1. M = 2.6 cm T = 7.9 cm Sz = 9.8 cm Kép 549 old.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Olaj mécses, Hamutartó. Fekete, agyag. Öblös edény felhajló füllel: öbleben sikált, virág dísz. Aljón pecset: „FAZEKAS NÁDUDVAR" kézírással: „Olaj mécses". Készítette 1953-ban. Vétel tőle 1953 dec 30. Gyűjt Béres András. Ltsz V. 53.32.1. M = 3.3 cm T = 6 cm Sz = 11.3 cm Vép 550 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, Farekas mester

Váza. Fekete, agyag. Két fül, tölcséres száj. Kaviccsal csiszolt virágok, vonalak. Készi-lette 1952 ben az új kemencében. Ajándék a Magyar Tanács Nép mův. Asst. Masits László. 1952 máj 9. Gyűjt: Béres András. M = 11.5 cm T = 4.8 cm Sz = 6.5 cm Kép 579 old Lsz: 52.48.1

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekas mester

Lisztes bodon. Fekete, agyag. Két fül, gombos fedő. oldalán 3 rózsa, tölgylevél, sikált. Bekarcolva: „Farekas Lajos KÉSZITETTE ezt a lisztes bodont H M. Nádudvar". Készült 1933. Vétel. tőle 1933. okt. 19. M=26 cm T=16.5 cm Sz=15.3 cm Fedő: M=8 cm, átm=12.5 cm. Kép 489 old

Ltsz: V. 1933:86

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari feketeedény gyüjteménye. 441.o.
A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas mester

Korsó, szürös. Fekete, agyag. Szürös, fülén szopóka, csörgös. Vállán gyapotvirág dísz, levelek. Készítette Nádudvaron 1952-ben, az új kemencében. Hajdú-Bihar M. Tanács. Népmüv. Oszt. ajándéka. Béres András gyüjt. M=34 cm T=12. Kép, 484 old.
Ltsz: V. 57. 2.1.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari feketeedény gyüjteménye. 441.o.
A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas István, farekas mester MDK

„Korsó, kis korsó. Fekete, agyag. Fülén szopóka. Kiöntős, körök és virág disz. Készítette Nádudvaron 1952-ben az új kemencében. Magyar Tanács Négy műv. Oszt. ~~Mat~~ Masits László ajándéka. 1952. máj 9. M=12 cm T=4.8 cm. Kép róla. 483 oldal Ltsz: 4.52.49.1.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.
A Debreceni Déri Muzeum évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas István

Nádudvari kétfüles ~~kancsó~~ kossó
1950-60 körött
28 cm magas
a nőrén tulajdona
Repr.

Molnár László: Farekasság: Bp. 1963

330.

FAZEKAS ISTVÁN

Fekete kalapos korsó

Fekete bokály

Fiatal képzőművészek és iparművészek
kiáll 1955

Farekas István

1632-ben pataki farekasmester

Román János: Sárospataki kerámia. Bp. 1955.
11. o.

Farekas István

F. Lajos nádudvari farekasmester fi[illegible]
farekasmester

Molnár László: Farekasság. Bp. 1963.
16.o.

Farekas István

Nadudvari tojástartó edény.
1955.
25 cm magas
magángyűjt.
Rép.

Molnár László: Farekas ép. Bp. 1963

33.0

Faeras István fazekasmester

1954-ben a „népművészet mestere" címet kapta.

Molnár László · Faeraszép. Bp. 1963.
29.o.

Farkas István

nádudvari fazekasmester. Apja F. Lajos
a Népművészet Mestere címet kapta
Kb. 300 formájú edényt készít

Bérs András: Népi díszítőművészet Hajdú-Bihar megyében
Bp. 1957.
14.o.

Farekas István nádudvari mester

„Jancsi" Mossó Feketecsereg
Fotó

Nagyváza

Béres András: Népi díszítőművének Hajdú-Bihar megében, Debrecen, 1955.

52.o., 54.o.

Fazekas István

nádudvari fazekasmester.

Kresz Mária: Fazekas, kosár, tálas Bp. 1960
328.o.

MBK

Farekas István, farekas népművész

Levesestál. Fekete, agyag. Belül matt zvirágyol. Kívül sikált. Alul kézirással: levesestál Nádudvar 1953. Farekas I. Akaszti gyulok. Vétel tőle 1953 dec. 30. Ltsz: 53-24.1. ~~Gyűjt~~ Gyűjt. Béres András
M = 8.5 cm T = 11 cm Sz = 23.8 cm Kép 546 dbl

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. ~~19~~ 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

1960 AUG 9

1021

FAZEKASOK

Fazekas István a korongnál

A nádudvari fazekasság több évszázados múltra tekint vissza. Hogy pontosan mennyi időre, azt valószínűleg aligha lehetne kideríteni, de a nádudvariak szerint már a török hódoltság idejében virágzott a mesterség. Ezt bizonyítja az a szájról szájra hagyományozott történet is, amely szerint a török szultán a nádudvari bíró lányát háremhölgyévé akarta tenni, és csak egy olyan korsóért engedte szabadon a szép magyar lányt a váradi pasa, amelyikben „borrá válik a víz". A nádudvari fazekasok csalikorsót készítettek, amiben vizet és bort egyszerre lehetett tartani. Ezt adták váltságdíjként a pasának, és így szabadult meg a bíró lánya a török szultán szerelmétől.

A kedves történet nemcsak azt bizonyítja, hogy a török időkben létezett már a nádudvari fazekasság, hanem azt is, hogy a nádudvari fazekasok nem akárhogy értették mesterségüket. De nekem másképp is gyanús egy kicsit ez a történet. Azt biztosra veszem, hogy a nádudvari bíró lánya szép volt, de azért kicsit valószínűtlen, hogy erről még a török szultán is tudomást szerzett volna. Inkább a váradi pasa lehetett huncut — esetleg hobbyja volt a szép kerámia —, s a nádudvari mesterekből a monda szerinti csalafintasággal csalt ki egy különlegesen szép és érdekes példányt. Mert az sokkal valószínűbb, hogy a váradi pasa vette hírét a nádudvariak már akkor is szép munkáinak.

Mindenesetre azt már adatok bizonyítják, hogy az 1800-as évek elején száz nádudvari család foglalkozott fazekassággal, akik aztán az 1830-as években céhbe tömörültek. A ma élő fazekasok arról is tudnak, hogy őseik mennyire féltették a fekete edények készítésének titkát. Aki meg akarta tanulni tőlük, azt félrevezették. 1930-ban mégis teljesen áttértek a mázas edények készítésére, mert az keresettebb cikk volt, és csak 1951-ben kezdtek ismét fekete edényeket égetni. Azóta ezek az edények híressé váltak, megjárták Európa világvárosainak kiállítótermeit is. De ez a „karrier" már a nádudvari Fazekas család története, melynek élő tagjai ma is a fekete edények készítésével foglalkoznak.

Fazekas István házi múzeumában

MINT A FORGÓSZÉL

Amikor Fazekas István műhelyébe léptünk, a mester éppen a gyúrópad mellett ült. Agyagot készített elő a végleges megmunkáláshoz, a korongozáshoz. A műhelyben még két kislány ült alacsony székeken, ölükben jellegzetes mozdulattal tartották a kiszárított edényeket, és jó fogású kavicsokkal mintákat rajzoltak az oldalukra. A nádudvari fazekasok ezt a műveletet nevezik sikálásnak. A műhelyben néhány bútordarab van még, és a sarokban a korong, a fazekasok ősi és nélkülözhetetlen munkaeszköze. Igaz, hogy ezt a korongot ma már nem lábbal hajtja a mester, hanem motorral kényszeríti körkörös mozgásra. Ennek a mozgásnak a segítségével úgy emelkedik a keze alatt az agyag tetszetős formákká, ahogy ördöngös pusztai forgószél emel tölcsért a föld porából.

Én még sohasem jártam itt, nekem minden új és meglepő volt. Néztem a szabályos darabokká gyúrt agyag aranyló színét, és szinte hihetetlen volt, hogyan válnak majd ezek a súlyos földdarabok csábító, kecses, fekete „szirénekké". A mester pedig kitartóan gyúrta az agyagot. Kezei erősek és mozgékonyak.

— Az agyagot innen hozzuk a határból. Több helyről is. Ahol éppen megbontjuk a földet. Nagy területen fekszik itt a sárga föld. Kiásni nehéz munka. Fél napi ásás után nem tudok dolgozni.

Hallgat egy keveset, nézi a keze munkáját, aztán hozzáteszi.

— Sok minden az utolsó idejét éli. Például ez is. Alig van utánpótlás. A tanuló a gyárban két év múlva keresőképes. Itt éppen semmi két év.

Fazekas István vidám, biztonságos, kerek beszédű ember. Szívesen visz végig az egész házon, megmutatja a szárítókamrát és eddigi munkáinak gyűjteményét. Vallomása szerint 1950 óta körülbelül kétezer formát hozott létre. Csodálkozom, mire ironikusan jegyzi meg.

— Semmi az. Csak ki kell találni, és meg kell csinálni.

NINCS KÜLÖNBSÉG KÖZTÜK

Fazekas István testvérbátyja, Fazekas Lajos ugyancsak azt a mesterséget folytatja, amit édesapjuktól, néhai idősebb Fazekas Lajostól örököltek.

Amikor a kocsi megáll a ház előtt, fia már siet kaputnyitni. Úgy látszik, nála is gyakori a vendégjárás. Nagy mezőgazdasági udvarba lépünk. A háztól külön álló épületben van a műhely, amelyben egy motoros és egy lábbal hajtható korong van felállítva. Itt négy kislány sikál, köztük Fazekas Lajos lánya is. A mester ellenőrzi munkájukat, dicsér és tanácsokat ad. A műhelyben azért van szükség két korongra, mert Fazekas Lajos középső fia is fazekas akar lenni, most iparművészeti középiskolába jár. Lopva azt figyelem, van-e különbség Fazekas István és Fazekas Lajos munkái között.

— Nincs — válaszolja a mester. — Ugyanazokat a formákat és mintákat alkalmazzuk mi is, mint István. A hagyományokhoz ragaszkodva.

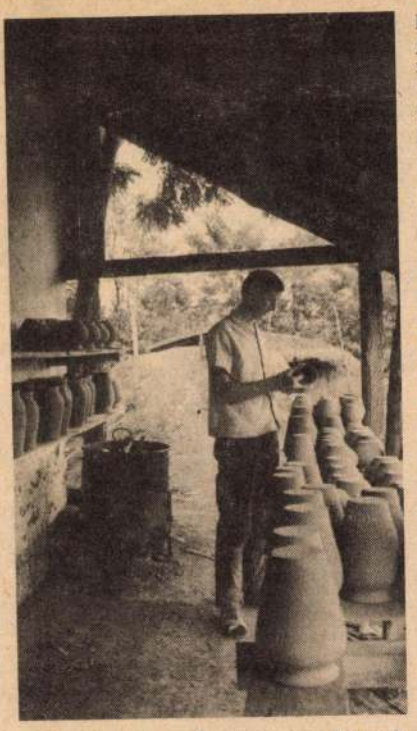

Ifj. Fazekas Lajos az edények száradását vizsgálja

— Mióta folytatja a mesterséget?

— Tizennégy éves korom óta. István is tizennégy éves volt, amikor elkezdte, én mégis hat évvel régebben csinálom, mert ennyivel vagyok idősebb nála.

FAZEKASÉK

Sikáló kislányok Fazekas Lajos műhelyében

Első pillanatra rokonszenves fiatalember ifj. Fazekas Lajos, aki már szintén mester, megnősült, és külön házban lakik. Az udvar végéről mosolygósan közeledik felénk, mindkét kezében félig kész agyagedények. Nyúlánk alakja szinte hajladozik. Mozdulatai különben alig vannak. Beszéd közben fejét egy kicsit előrebillenti. Külseje városias, paraszti fazekasmester ősei aligha ismernének magukra benne.

AKIRE BÜSZKE A MESTER

A háznál kisgyerek van. Néhány hete született. Fiú. Esetlenül állunk körül a kis rácsos ágyat, melyben a Fazekas család legifjabb tagja feszeng, rosszallással vesz tudomást jelenlétünkről. Vajon ő is fazekas lesz? Békítőül iszunk az egészségére.

Megnézzük a műhelyt, majd a szárítóhelyiséget az udvar végében. Készülő edények mindenfelé. Én titokban ismét a különbséget keresem az apa és a fia munkái között. Talán a formák egyszerűsítésének, nagyvonalú kezelésének törekvését figyelhetem itt meg. De hogy ifj. Fazekas Lajos jó mester fiatal kora ellenére, azt onnan tudom biztosan, hogy Fazekas István nagyon büszke az unokaöccsére. Többször el is mondja, milyen nyugalom neki, hogy Lajos folytatja a mesterséget. A fiatal mester szerényen mosolyog, és meg is kockáztatom a kérdést, hogy végleges döntés-e a fazekas mesterség vállalása. A válasz rövid és meggyőző.

— Ennél szebb mesterséget úgysem választhatnék.

Mesterség? Biztos vagyok benne, hogy a fekete kerámiát készítő nádudvari fazekasok nemcsak mesterek, hanem művészek. Kezük munkája nyomán az alaktalan, súlyos sárga föld olyan formákba rendeződik, melyek évszázadok hagyományait őrzik, és mai igényeinket is kielégítik. Nem könnyű munka, és megtanulni is csak az képes, akinek kezében ritmusok élnek és vibrálnak. Ördögi mesterség.

Magyari Vilmos

Régi vágyuk vált valóra a józsai úttörőknek: a napokban felavatták, megnyitották a község úttörőtáborát. A tábort jórészt társadalmi munkával készítették el a község lakói, segítettek az úttörők is.

A bensőséges hangulatú megnyitó ünnepségen – amint Szolnoki Tibor úttörő írja – jelen voltak a község párt- és tömegszervezeti, tanácsi vezetői, képviseltette magát a járási úttörőelnökség, ott volt nagyon sok szülő és természetesen még sokkal több úttörő. A pajtások a szolidaritás, a béke, és a barátság eszméjét kifejező műsorral kedveskedtek a vendégeknek. Magasba szálltak a színes léggömbök. Felröppent árbocára a tábor zászlaja.

A józsai úttörők első csoportja már az új táborban tölti a vakáció egy részét.

IFJÚSÁGI NAGYGYŰLÉS A SPO

Csütörtökön este hazaérkezett Budapestre Szófiából a IX. Világifjúsági és Diáktalálkozón részt vett 400 tagú magyar delegáció. Az Ikarus-buszok karavánja a Sportcsarnokhoz hajtott, ahol ünnepélyesen, ifjúsági nagygyűléssel fogadták a küldöttséget. A fesztivál-fiatalok hozzátartozóinak, barátainak, ismerőseinek sokasága örömkiáltásokkal üdvözölte a hazaérkezetteket.

Bent a csarnokban az elnökségi pódiummal szemközt hatalmas transzparensként díszlett a IX. VIT emblémája, alatta a szófiai jelszó: Szolidaritás, béke, barátság. A DIVSZ-induló hangjai és a nagygyűlés részvevőinek vastapsa közepette, a küldöttségzászlóval az élen vonultak be virágcsokrokat lengetve az egyenruhás VIT-küldöttek. Harsány „hurrá!"-val feleltek az egybegyűltek a Szófiát járt fiúk, lányok „Szervusz, Budapest!" köszönésére. Ezután elhangzott a Himnusz, majd *Szabó János*, a KISZ Központi Bizottságának titkára nyitotta meg az ifjúsági demonstrációt.

A küldöttség vezetője, *Méhes Lajos*, a KISZ Központi Bizottságának első titkára tett jelentést a magyar fiatalok szófiai küldetéséről. A delegáció vezetőjének nagy tapssal fogadott beszéde után az úttörő-szövetség és az ifjúsági mozgalom zászlajára a küldöttség megbízottai

Központi Bi
emlékedett szólásr
etében.

A Központi Bizottság titkára be
szédében emlékeztetett arra, hog
ifjúságunk küldötteinek búcsúzta
tásakor, július 25-én azt kértük: le
gyenek a Magyar Népköztársasá
méltó képviselői. Jóleső érzéss
hallottuk, hogy megbízatásukat te
jesítették. A találkozón erősítette
az imperializmus elleni harc közö
frontját. Az önök munkája is ho
zájárult ahhoz, hogy nyugodt lelk
ismerettel elmondhatjuk: a világ i
júságának IX. találkozója elér
célját. Joggal reméljük, hogy mun
kájuk maradandó hatást gyakorol
világ ifjúságának demokratiku
mozgalmára.

A Magyar Szocialista Munkáspár
Központi Bizottságának elismerésé
fejezem ki azért, hogy a IX. Vi
lágifjúsági és Diáktalálkozón ered
ményesen képviselték hazánkat, if
júságunkat, ifjúsági szövetségünke
— mondotta többek között. Miután
Biszku Béla nagy tetszéssel és taps
sal fogadott beszédét befejezte, út
törők köszöntötték virágcsokrokka
a hazatért delegátusokat. Felcsen
dültek az Internacionalé, majd zá
róakkordként a DIVSZ-induló hang
jai. (MTI)

A Minisztertanács ülése

A kormány tájékoztatási hivatala közli:

a Minisztertanács csütörtökön ülést tartott. Jóváhagyólag tudomásul vette a külügyminiszter jelentését a Török Köztársaságban tett látogatásáról és ottani tárgyalásairól.

A kormány elfogadta a népi ellenőrzésről szóló törvény tervezetét, és úgy határozott hogy az országgyűlés elé terjeszti.

A Központi Népi Ellenőrzési Bizottság és a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium megvizsgálta a sütőipar termelő tevékenységét és fejlesztésének lehetőségeit. Az erről szóló együttes jelentést a kormány megvitatta, elfogadta és határozatokat hozott.

A Minisztertanács tudomásul vette a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter beszámolóját a mezőgazdasági munkák menetéről, majd a miniszter előterjesztése alapján rendeletet hozott a fűszerpaprika feldolgozásáról és forgalomba hozataláról.

A Minisztertanács ezután egyéb ügyeket tárgyalt. (MTI)

Határidő előtt akarják átadni az építők az új általános iskolát.

Új iskolák a Dobozy lakótelepen

Rövid idő alatt új városrész épült Debrecenben a régi Dobozy temető egy részének helyén: a 654 lakásban több mint kétezren élnek, köztük igen sok gyermek. A lakótelepen már két óvoda és két bölcsőde van. Idén már az iskolások zöme is a közelben talál iskolát. Még az év vége előtt elkészül ugyanis a Dobozy lakótelep déli részén, a Munkácsy utcában egy modern, 17 tantermes, nyolc osztályos általános iskola, amelynek építési költsége 12 millió forint. A napokban fejezik be a másik új iskola építését is a Tanács utcában: 11 millió forint költséggel szakközépiskola készül 11 tanteremmel, 4 előadóteremmel és 7 gyakorlóműhellyel.

Nemsokára kész az új szakközépiskola. **(Kalmár István felvételei)**

MHSZ
tovább

Tegnap, csütörtökön megkezdődött
Magyar Honvédelmi Szövetség Hajdú-B
har megyei szervezetei titkárainak tovább
képzése Debrecenben. Első alkalom e
hogy az újjászervezett szövetség társada
mi aktivistái megtanácskozzák közös ter
nivalóikat. A továbbképzés megnyitójá
megjelent *Futás Antal*, az MHSZ orszá
gos központjának osztályvezetője, *Ková
István*, az MSZMP Hajdú-Bihar Megy
Bizottságának munkatársa.

Az első előadást *Barczi József*, a
MHSZ megyei vezetőségének titkára ta
totta meg. Több bejelentést tett, amely
honvédelmi nevelőmunka továbbfejleszt
sét célozza, szélesíti az MHSZ-klubok é
szervezetek munkáját, társadalmi bázisá
Többek között arról tett jelentést, hogy
megyében a párt- és kormányhatároz
után, annak szellemében 122 lövész, 77 ta
talékos, négy rádiós, három modellező, v
zi és repülőklubot hoztak létre. Hajdú-B
harban 66 MHSZ-vezetőség működik. Kö
zel tízezer tagot fognak át a szervezetek
és a honvédelmi képzés időszakában ez
létszám tetemesen megnövekszik. Az át
szervezés óta több új kispuskalőteret, cél
lövöldét építettek társadalmi összefogással
Különösen a helyi tanácsok nagy segítsé
get adnak az MHSZ-nek.

A megyei titkár elmondotta, az MHSZ
a párt és a kormány határozatának meg
felelően a többi tömegszervezettel össze
hangolva végzi a honvédelmi felkészítést.
A megyében valamennyi állami és társa
dalmi szervnek vannak tennivalói a hon
védelem erősítésében. Ez a kölcsönös ér
dekeltség, az egymásra utaltság kifejező
dik az új MHSZ-szervben, a tanácsadó
testületek összetételében is. A megyei
MHSZ-szervezetek és klubok arra töre
kednek, hogy az átszervezéssel járó prob
lémákkal együtt végrehajtsák a katonai
elő- és utóképzési feladatokat. A szövet
ségben működő valamennyi sportág alap
vető feladata, hogy közvetve vagy közvet
lenül a honvédelmi felkészítést szolgálja.
A katonai előképzésnek biztosítania kell,
hogy továbbfejlődjenek az ifjúságban a
szocialista haza védelméhez szükséges po
litikai, erkölcsi, jellembeli tulajdonságok.
Az a cél, hogy a katonai szolgálat lénye-

1968 OKT 19
MAGYAR HÍREK

Fazekas István

Gyors fényképek

1021

2. A fazekas Fazekas

(Neve: Fazekas István. Kora: 44 életév. Lakóhelye: Nádudvar. Foglalkozása: fazekas. Azaz dehogy fazekas! Minduntalan rádöbbenek: a nyelv olykor rettenetesen konzervatív. Akadnak szavaink, amelyek nem fedik az élet valóságát. Fazekas István őse 1651-ben — hivatalos papír igazolja — valóban fazekas volt: lábbal hajtott korongján főzőedényeket formázott a képlékeny agyagból. Mai ük-ük-ük-unokája azonban már mindent készít — vázát, kancsót, kávéskészletet, hamutartót, tálat —, csak fazekat nem. De nemcsak a foglalkozásnév, hanem a családnév is őrzi a régi mesterség emlékét. Sőt, a század elején még egy úgynevezett ragadványnév azt is jelezte, hogy az a bizonyos 1651-béli ős hol munkálkodott. Pásztói Fazekas — így nevezték Fazekas István nagyapját, apját. Ha térképem volna, fölrajzolhatnám akár a Nádudvarra vezető utat is: Pásztó—Mezőtúr—Miskolc—Debrecen. 1777-ben költözött a família Nádudvarra, s azóta is itt él.)

— Azt hiszem, ilyen családi hagyománnyal nem lehetett gondja annak idején a pályaválasztással?

— Csodálkozni fog! Eszem ágában se volt fazekasnak lenni. Katonaiskolába akartam járni, de apám nem engedett. Aztán gazdálkodni lett volna kedvem, apám erre megint adott egy fülest. Amíg erősködtünk, vitatkoztunk, kénytelen-kelletlen ott kuktáskodtam mellette, s észre se vettem, már kitanultam a mesterséget.

— Mesterséget vagy művészetet?

— A művészetet nem lehet megtanulni, a mesterséget igen. Hogy a mesterségből művészet lett-e, arról már nem én vagyok az illetékes nyilatkozni.

(Az illetékesek már nyilatkoztak: Fazekas István — népművész. De nem is a népművésszé nyilvánítás itt a döntő, hanem az, hogy ahová csak eljut a nádudvari híres-neves fekete-cserép — idehaza, Kanadában, az USA-ban, Olaszországban, Franciaországban — művészi dísztárgyként becsülik. Hátha még látnák, hogyan készül a váza, a kancsó, a tál! Boszorkányosan ügyes Fazekas István két keze: csak a bibliabeli emberteremtéshez hasonlítható, ahogyan az alaktalan, durva agyagtömbből pillanatok alatt karcsú amforát formál. Sebesen pereg-forog a korong — most már elektromos áram hajtja, nem emberi láb —, nedvesen zsírosan csillog az agyag, és a tíz ujj kényszeritésére lelkes szépséggé lesz. Kincset érő, kincset alkotó kezek! Ezek teszik a fazekasmesterséget művészetté.)

— Hogyan alakulnak ki ezek a formák? Csak úgy, találomra, vagy pedig előzetes elképzeléseit mintázza valósággá?

— Ami az én kezem alól kikerül, az mind-mind az ősrégi formák megújítása. Valójában egyiket se én magam találtam ki. Az ellenben igaz, hogy egyik se úgy élt, ahogyan én alkalmazom.

— Nem egészen értem.

— Nézze: a nádudvari feketecserép a nagyapámmal együtt halt meg. Szó se esett róla addig, amíg a Magyar Állami Népi Együttes nem vendégszerepelt a faluban. Akkor érdeklődött apámtól a vezetőjük, lehet-e még feketecserepet kapni. Amikor azt mondtuk, hogy legföljebb a padlásokról lehetne összeszedegetni néhányat, javasolta, csináljunk. „Ugyan kinek kéne az a csirke-cserép?!" — felelte az apám. De nekem szöget ütött a fejemben a dolog. Összeszedtem néhány ócska cserepet: tényleg gyönyörűek voltak. Aztán a debreceni Déri Múzeumból kértem kölcsön néhány ládára valót, mintának. Majd bejártam valamennyi magyarországi fazekasműhelyt, múzeumot, fölkerestem seregnyi gyűjtőt. A tanács adott pénzt: utazzak Egerbe, Mohácsra, keressem a feketecserép titkát. Így jutottam el őseim falujába, Pásztóra is. Summázva: összegyűjtöttem hetven különféle formát. Ezeket kombináltam, társítottam, és most 2000 féle díszedényt csinálunk.

(Fazekas István bizonyít. Bevezet házimúzeumába, és szemléltető bemutatást tart: egymás mellé rakja a kétszáz esztendős zsírmécsest és a hamutartót, a 80 éves hasas bodont és a modern vonalú vázát, a múlt századi borotvapamacs-tartót és a likőröspoharat, a századvégi olajoskancsót és a karcsú amforát, a fölgörbített szélű kénes-gyufatartót és a hamuzót, a sópikszist és a cukortartót... Ki gondolta volna! Egy fül elvételével vagy hozzáadásával, egy leheletnyi domborítással vagy csak magával a díszítéssel — a virágmintákat néhány leánytanuló „síkálja" folyami kaviccsal, előrajzolás nélkül az edényekre — gyökeresen megváltoztatja a tárgyak jellegét, funkcióját...)

— Nagyapám még e mellett dolgozott — forgatja kezében a mai hamutartó ősét, a zsírmécsest —, én meg már százas égővel se akarok látni... Talán attól romlott el a szemem, hogy annyi temérdek poros padlást megmásztam, átkutattam a cserepek után.

— Melyik közülük a legérdekesebb?

— Hát... Az én számomra ez a bodon. Nézze csak a fölírását: „1892, Fazekas Lajos csinálta eszt a bodont Kis Antalnak". Tudja, mi benne a csalafintaság? Az, hogy a nagyapám nem Kis Antalnak, hanem a lányának, Marinak csinálta, a szeretőjének.

— Hány fazekas élt akkoriban Nádudvaron?

— Ezt is kikutattam. 1852-ben fungált itt egy serfőző céh és 52 fazekas.

— És manapság?

— A nádudvari népművészek szövetkezetében összesen tizennégyen dolgozunk, de van három faragó és egy hímző is köztünk.

— Az utánpótlás?

— Látja: vannak lánytanulóim. Az egyik 14 esztendős volt, amikor mellém került, ma 28 éves. Többet neveltem, mint az édesanyja.

— És a családból hányan fazekasok?

— A bátyám, a fia meg én. És van még három virágcserepes. De az egészen más.

— És mennyi nádudvari edény készül itt?

— Évi 10—12 000 darab.

— Mind elkél?

— Alig várják, hogy kiégjen. De hiába, a száradást nem lehet sürgetni.

— Mennyit keres?

— Meg lehet belőle élni!

(Nevet, hamiskásan, szemével a boszorkányos két kezét figyelő-leső ottawai vendégek — az innen elszármazott Kiss József és felesége — felé int, mintha azt mondaná: miért vágjak föl előttük? Még utóbb megirigyelik. Különben gyakori itt a vendég. Külföldiek, hazai gyűjtők szinte egymásnak adják a kilincset, hátha egy ritkább darabot, különlegesebb formát sikerül szerezniük. A kanadaiak is jó egynéhány házimúzeumi edényre ráböktek: „Ezt nem adná el, Pista bácsi?")

Alkotó kezek. Jobbra: Az 1888-as lisztesbödön

— És gondosan őrzi-e a feketecserép csodatitkát?

— Nem titok és nem is őrzöm. Engem szintén tanítottak, néha vadidegen emberek. És nemcsak fazekasok, hanem iparművészek is. Én meg visszaszolgálom azzal, ha hozzám jönnek, odaadom, amit tudok.

— Apropo, iparművészek... Melyik magyar iparművész munkája tetszik Pista bátyámnak leginkább?

— A Gorkáé, mármint az öregé, aztán a Kovács Margité, de hogyan is mondjam...

(És most szakszerű előadás következik az iparművészetről általában, a két említett művész sajátosságairól különösen, a megformálásról, a mázról, az égetésről... Közben zümmög a villany hajtotta korong, vázává kerekedik Fazekas István keze alatt az agyag. Kincset érő, kincset alkotó kezek! De azért most már kételkedem... Kételkedem, hogy egyedül a kezek teszik-e művészetté a fazekasmesterséget.)

Garami László

A fazekas Fazekas

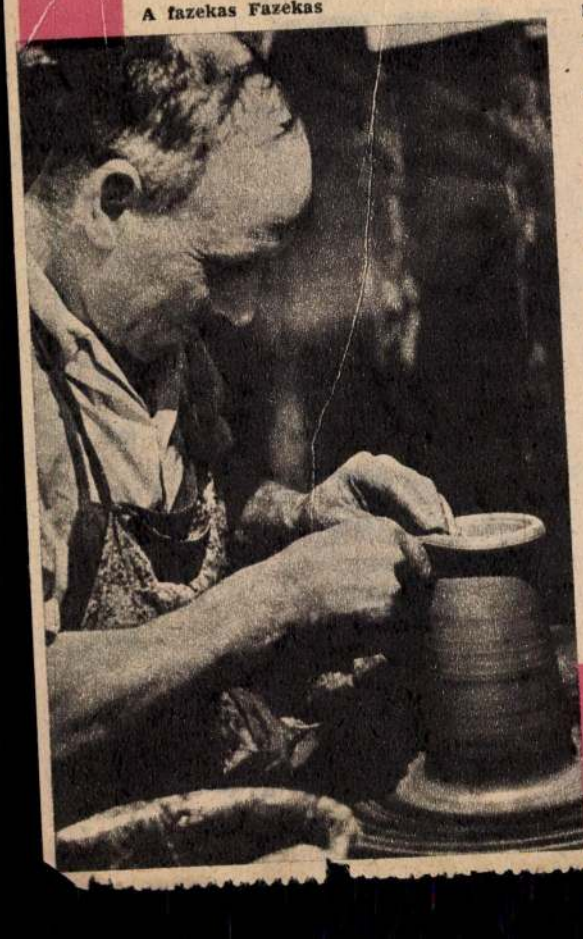

csak lovagolni tanult meg
még nem. Összesereglettek
vészei és népi együttesei,
tték a nevezetes cigány-
ttak a prések és

városház homlokzata. Lent: A Katona
ózsef Színház

A régi és az új Kecskemét. Lent: Torony-
házak a főtéren (Vámos László felvételei)

MDK

Farekas István, farekas népművész

Asztali gyertyatartó. Feket, agyag. Gyertyatartó és olajmécses kombinációja. Öblében malt és sikált mezőkben virágok. Kívül sikált. Fenekén kézírással „asztali gyertyatartó 1953. Farekas I." Vétel tőle 1953. dec. 30. Gyüjt: Béres András. Ftsz: V. 53.33.1. M = 10.5 cm T = 7.3 cm Sz = 13 cm kép 550 ohm

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debereceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas nép művész

Lakodalmi butykos. ~~Fey~~ Fekete, agyag. Kiöntő, füllel. Fent mattmerőben vízágak, lejjebb a költ-bonaldisszel. Alján pecsét: „Farekas NÁDUDVAR" Vézírással „Lakodalmi butykos". Készítette 1953-ban. Vétel tőle 1953. dec. 30. Gyűjt. Béres András. Lhsz: V. 53. 341. Kép 337 oldal

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debereceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István. Farekas nép művész

Boros butykos. Fekete, agyag. Vízkivuti, fül tölcséres szöj, labdás nyak. Pont sikált. Sejebb matt meröben virágdisz. Belül barnás lekk. Alján pecsét: „FAZEKAS NÁDUDVAR" Kézírással „B Butykos". Vésztette 1953-ban. Vétel tőle 1953. dec 30. Gyűjt: Béres András Ftsz: V. 53. 35. 1. M=14 cm T=4 cm. Vép 551 old.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debereceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Fazekas István, fazekas népmüvész

Vizes butykos. Fekete, agyag. Kiöntős, magas hengeres száj, labdás nyak, fut. Vállán matt mérőben virágdísz, lent sikált, vonaldíszes. Belül barna lakkos. Alján pecsét: „FAZEKAS NÁDUDVAR" Vezvrással „vizes butykos". Készítette 1953-ban Vétel tőle 1953. dec. 30. Gyűjt: Béres András. Stsz: V. 53.36.1. M = 14.6 cm T = 4.2 cm Kép 552 old.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debereceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas mester népművész

Lapos & butykos. Fekete, agyag. Tölcséres szög, kiöntővel. Vét oldala lapos, öblös test, fül. Vállán matt merőben virág. Lent sikált vonaldísz. Alján pecsét: „FAZEKAS NÁDUDVÁR" kézírással. Lapos butykos: Készítette 1953-ban. Vétel tőle 1953. dec. 30. Gyűjt: Béres András. M=14 cm T=4.4 cm Kép 552 oldal

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debereceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Vizes Kancsó. Fekete, agyag, nagy tölcsérig, nyak-
kiöntős sráj, fül. Kis öblös test. Fent matt merőben vi-
rág sor, lent sikált, vonalas dísz. Alján pecsét: „FAZEKAS
NÁDUDVAR" kézírással: „vizes kancsó". Készítette 1953-ban
Vétel tőle 1953. dec. 30. Gyűjt: Béres András. Ltsz: V53.38.1.
M = 11.5 cm T = 4 cm Kép. 553 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény
gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen,
1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas nép művész

Kalapos Korsó. Fekete, agyag. Kúpos, lyukacsos kupak. Fülén szopóka. Vállán, oldalán matt merőkben virág dísz és sikált vonalak. Alján pecsét: „Farekas NÁDUDVAR" Vezírással „Kalapos Korsó" Vésztette 1953-ban Vétel Tóle 1953. dec. 30. Gyűjt: Béres András. Ltsz: V. 53.39.1. M = 53.39.1. Kép 553 old.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas István, Farekas népművész MDK

Bodon. Fekete, agyag. Kétfülű, széles szájú. Sikált
karcolt vonalak. Körött stilizált virágokkes levelek.
Talpán felirat: „FAZEKAS ISTVÁN". Fülén: FAZEKAS
ISTVÁN, FAZEKAS LAJOSNÉ 1958. Készítette Nádud-
varon 1958-ban. Kétel tőle. Szigyt: Béres András 1958 okt 30
Képzőle. 463 old Ltsz: V. 58. 25:1

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete
edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen,
1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas István, farekas nép művész MDK

Kalapos korsó fűt nélkül. ~~Fekete~~, agyag, égetetlen, fréles has, nyújtott nyak, kalap. Még nincs füle és dísze. Oldalán körbefuli karcolás. Készítette Nádudvaron ~~15~~ 1958-ban. Ajándékó. Gyűjt: Béres András ~~1958~~ 1959 szept 30. M=40.5 cm T=11.1 cm. Kép róla. 464 old. Ltsz: 59.16.1.9.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas István, farekas nép művész MDK

Váza, Égetetlen agyag. Kétfülű hasas, széles száj. Klasszikus forma. Vonalas és ujjbenyomásos dísz. Készítette Nádudvaron 1958-ban. Ajándéka. Gyűjt: Béres András. 1959. szept 15
M = 25.5 cm T = 13 cm. Képsála. 466 old
Ltsz: V.59.21.1

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari feketes edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve.1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas István, farekas nép minősz MDK

Tál, Vastagfalú, égetetlen agyag. Lapos. Tent perimerett. Öblében vonalas sikált disz. Készítette Nádudvaron 1958-ban. Ajándéka. Gyűjt: Béres András ~~1958~~ 1959. szept. 15. M=7 cm T=27 cm Képzőlk, 466 old Ltsz: V. 59. 20.1

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari feketes edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve.1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Korsó (szűrős). Egetetlen, agyag. Hasas, füles szűrős, csörgős korsó, ivócsúcs a fülén. Szája benyomott, szűrős. Oldalán két karcolt vonal. Készítette Nádudvaron 1958 ban. Ajándéka. Gyűjt: Béres András 1959. szept: 15. M = 31 cm, Ī = 10 cm. Képróla, 465 old. Lbsz: V. 59. 191.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari feketes edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

FAZEKAS ISTVÁN / fazekas népművész

régi fazekas dinasztia sarja

Nádudvaron dolgozik

Művészetében a népművészeti motívumokat használja föl

Fényképe: a művész munka közben

Pest Megyei Hírlap, 1968. okt. 20.

/6

Farekas István, farekas népművész MDK

Váza. Égetetlen, agyag. Sömbforma, széles peremerett nyak. Körbefutó karcolt dísz. Készítette Nádudvaron 1958-ban. Ajándéka. Gyűjt: Béres András. 1959. szept 15: M = 14·3 cm T = 6 cm Kép róla 465 old. Ltsz: V. 59.17.1

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari feketes edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas István, Farekas népművész MDK

Virágcserép. Egetetlen agyag: Siája peremer, alja lyukas, oldalán karcolt dísz. Nádudvaron Vé-ontette 1958-ban: Ajándéka. Gyűjt: Béres András 1959. szept 15. M = 15.3 cm T = 10.5 cm. Vép róla, 464 old.
Ltsz: V.59.18.1.2

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari feketes edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve.1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M.N.D

Farekas István, farekas nép művész

Bodon, Egetetlen agyag. Enyhén szélesedő szélesszájú, két füllel. Pitzált és karcolt díszmetrpékban stilizált virágok, vállán virágkoszorú. Talpán felirat „1959 NÁDUDVAR". Készítette Nádudvaron 1958 ban. Ajándéka. Gyűjt: Béres András. 1959. szept. 15. M=30 cm T=12 cm Képzőle, 467 old. Ltsz: V. 59.22.1.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve.1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas István, farekas népmúvész

Bodon (sikált). Égetetlen agyag. Enyhén szélesedő, szélesszájú, két füllel. Sikált és karcolt díszt. Metopékban rácsozás ill. többeszír mú virág. Vállán virág koszorú. Talpán felirat: "FAZEKAS FN NÁDUDVÁR". Vészítette 1958 ban. Ajándéka Gyüjt: Béres András 1959. szept. 15. M = 29 cm; T = 12 cm Képzála. 467 old. Lts 2: 59.23.1

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDV.

Farekas István, farekas népművész

Váza. Égetetlen agyag. Pikált. Sentről fel hasasodó. Prük nyak. Karcolt vonalak, fent stilizált virágdisz. Készítette Nádudvaron 1958 ban. Ajándékra. Gyűjt Béres András. 1959 szept 15. M = 14 cm T = 5 2 cm. Kép van 468 ód. Stsz: V. 579. 24. 1.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farkas István, Farkas népművész

Váza, Égetetlen agyag. Klacsony hasas forma, keskeny nyak. Pikált, kaszolt disz. Sent függőleges vonalak, sent stilizált virágok. Készítette Nádudvaron 1959-ben. Ajándéka. Gyűjt: Béres András 1959 szept 15 M = 10.7 cm; T = 5.3 cm Kép van. 469 old. Lsz: V.59.261.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, Farekas népművész

Váza. Egetetlen, agyag. Hasas forma, sník, peremes nyak. Pikált, vasalt disz. Lent függőleges vonalak, lent stilizált virágok. Készítette Nádudvaron 1959. Ajándéka. ~~Gyüt~~ Gyüjt: Béres András 1959. szept. 15. M=10.2 cm. T=5 cm. Vép van 469 old
Ltsz: V. 59.27.1

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjtemény. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve.1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas István, Farekas népművész MDK1

Váza. Égetetlen, agyag. kevésbé hasas, szeles, kihajló perenni: kaicalt vonaldisz. készítette Nádudvaron 1959-ben. Ajándéka. Gyűjt: Béres András 1959. szept. 15. M=12 cm T=7 cm kép van 470 old.
Ltsz: V.59.28.1

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjtemény. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve.1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M.B.K.

Farekas István, farekas népművész

Gyapor. Egetetlen, agyag. Egyhén öblös, széles szájszi szájú. Oldalán 4 fehér festék csík. Egyfülű. Vészítette Nádudvaron 1959-ben, Ajándéka. Gyűjt. Béres András. 1959. szept 15. M = 19 cm T = 10.8 cm Kép van. 470 old. Lsz: V. 59. 29.1.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjtemény. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve.1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas István, farekas nép művész

MDK

Csupor, Égetetlen, agyag. Enyhén sielesedő, Prélestalp, nagy peremszéj, pul. Oldalán zöldés fehér csorgatott dísz. Vésztitette Nádudvaron 1959-ben. Gyűjt: Béres András. 1959 szept 15 Vép van 471. old Ltsz: V. 59. 30.1

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjtemény. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Hamutartó. Égetetlen, agyag. Lapos tál forma fiválta kivüt. Peremén 4 nyomott rész a cigarettának öblében csokorba kötött stilizált virág. Készítette Nádudvaron 1959. Ajándéka. Gyűjt: Béres András M = 3·2 cm T = 16. Kép ván 47 l. oldl. Ltsz: V.59.31.1

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete e dény gyűjtemény. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Hamutartó. Egetetlen agyag. Lapos, lábakon. Sikált, karcolt dísz. Öbliben stilizált virág fűzés. Készítette Nádudvaron 1959-ben. Ajándeka. Gyűjt. Béres András 1959. szept. 15. M = 4.2 cm T = 11.5 cm Képzáló. 472 old. Ltsz: V. 59.32.1

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M. DK.

Farkas István, Farkas népművész

Hamutartó. Egetetlen, agyag. Egyfülű, mécs-forma, lapos, kiöntős perem. Posztózott. Ólban stilizált rózsa. Készítette Nádudvaron 1959-ben S. Ajándéka. Gyűjt: Béres András, 1959 szept. 15. M = 7 cm T = 7.5 cm Kép róla, 472 old. Ltsz: 4.59.33.1.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve.1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Hámutartó. Egetetlen, agyag. Lapos, mécses-
forma, peremén kiöntő. Karcolt, posztózott. ~~öblé-~~
~~ben~~ Készítette Nádudvaron 1959-ben. Ajándéka
Gyűjt: Béres András 1959. szept 15. M = 6.7 cm
T = 8.2 cm Kép sóla, 473 old. Ltsz: 59.34.1

Béres András: A Déri muzeum nádudvari fekete
edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve.1965. Debrecen,
1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népmüvész

Hamutartók. Egyetlen agyag. 4 db. karcolt vonaldisz, sikált. Készítette Nádudvaron 1959 ben Rjandéka. Gyüjt: Béres András. 1959. szept. 25 M = 2 cm; T = 11.5 cm. Kép rólo, 473 old Lsz 1959. 35. 1. a-d.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas István, farekas mester MDK

Harmutartó. Kerek, lapos tál, fekete, agyag. Sikált
karcolt vonalak. Öblében körülakban egy stilizált
virág. Készítette Nádudvaron 1958. Vétel tőle. Gyűjt:
Béres András, 1958. okt 30. – M: 2.5 cm, l = 7 cm. Sz: 95
Kép sola, 463 old. Ltsz: P. 58.22.1

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete
edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen,
1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Vára. Maesony, szelesnyakú. Sikált, karcolt dísz. Függőleges vonalak, legyezős virágok. Lent pecsét: „FAZEKAS, NÁDUDVAR". Készítette: 1957. M.: 17 cm; T.: 45 cm. Vétel Sóle. Gyűjt: Béres András: 1958 okt. 30. Képrólo 462 old. Fekete, agyag. Ltsz: V. 58.23.1

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M.D.K.

Fazakas István, fazekas népművész

Hamutartó. Égetetlen agyag. mag.: 7 cm. Talp: 7.5 cm
Ltsz.: V.59.33.1. Készült Nádudvar. Fekete sepr.
472.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 44l.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve.1960.Debrecen
1960.-Földi Nyomda.Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népmüvész

Hamutartó.-Égetetlen, sikált agyag. Mag.: 4.2 cm. Talp: 11.5 cm. Ltsz. V.59.32.1. Készült Nádudvar ekete repr. 472.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

Az Debreceni
A Debreceni Déri Múzeum nádudvari fekete edény Gyüjteménye. 441.o.

A Debrecenei Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népmüvész

Hamutartó.-Égetetlen agyag. Mag.: 3.2 cm. Talp 16 cm. Ltsz.: V.59.31.1. Készült Nádudvar. Fekete repr. 471.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum nádudvari fekete edény Gyüjteménye. 441.o.

A Debrecenei Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Csupor. Égetetlen agyag. Mag.: 20.5 cm. Talp 11.5 cm
Ltsz.: V.59.30.1. Készült Nádudvar. Fekete repr.
471.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum nádudvari fekete edény Gyűjteménye. 441.o.

A Debrecenei Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Csupor.- Égetetlen agyag. Mag.: 19 cm. Talp 10.8 cm. Ltsz.: V.59.29.1. Készült Nádudvar. Fekete repr. 470.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Ifjúsági Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népmüvész

Váza.-Égetetlen agyag. Mag.:12 cm. Talp 7 cm. Ltsz. V.59.28.1. Készült Nádudvar. Fekete repr. 470.o.

Bóna András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve.1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész
- -------

Váza.-Égetetlen, sikált agyag. Mag.: 10.2 cm. Talp 5.cm. Ltsz.: V.59.27.1. Készült Nádudvar. Fekete repr. 469.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Deberecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népmüvész

Váza.-Égetetlen, sikált agyag. Mag.: 10.7 cm. Talp 5.3 cm. Ltsz.: V.59.26.1. Készült Nádudvar. Fekete repr. 469.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve. 1965. Debercen 1966.-Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Váza. Égetetlen, sikált agyag. Mag. 13.5 cm, Talp 5.1.cm. Ltsz.: V.59.25.1. Készült Nádudvar. Fekete reor. 468.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve. 1965. Debercen 1966. Ifoldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népmüvész

Váza.-Égetetlen, sikált agyag. Mag.: 14 cm. Talp 5.2.cm
Ltsz.: V.59.24.1. ~~Ltszx~~ Készült Nádudvar. Fekete
repr. 468.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Földi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Bodon. /Sikált/. Égetetlen agyag. Mag.: 28 29 cm. Talp 19 cm. Talpán: FAZEKAS EN NÁDUDVAR". Ltsz.: V.59.23.1. Készült Nádudvar. Fekete Repr. 467.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1966. Debrecen 1966. Ifjúsági Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Bodon.-Égetetlen agyag, Mag.: 30 cm. Talp 12 cm. Ltsz.: V.59.22.1. Készült Nádudvar. Fekete repr. 467.o. Talpán: "1959 NÁDUDVAR".

B Béres András: A Déri Múzeum Évkönyve. 1965 Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debesen.

Jan

M.D.K.

Fazekas István.fazekas népművész

Váza. Égetetlen agyag. Mag.:25.5 cm.Talp. 13 cm. Ltsz.: V. 59.21.1. Készült Nádudvar. Fekete repr. 466.o.

B Béres András: A Déri Múzeum Évkönyve.1965Debrecen 1966.Alföldi Nyomda,Debecen.

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Tál. Égetetlen. agyag. Mag.: 7 cm. Talp 27 cm. Ltsz.: V.59.20.1. Készült Nádudvar. Fekete repr. 466 o.

B Béres András: A Déri Múzeum Évkönyve. 1965 Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Korsó /szürős/. Égetetlen. Mag.: 31.cm. Talp 10 cm. Ltsz.: V.59.19.1. Készült Nádudvar. Fekete repr. 465.o.

Péres András: A Déri Múzeum Évkönyve. 1965 Debrecen 1966. Földi Nyomda, Debecen.

Fazekas István, fazekas népművész

Virágoserép. Égetetlen. Mad.: 15.3 cm. Talpl0.5 cm. Ltsz. V.59.18.1.2. Készült Nádudvar. Fekete xpx repr. 464.o.

Párss András: A Déri Múzeum évkönyve. 1965 Debrecen 1966. Földi Nyomda, Debecen.

Fazekas István, fazekas népművész

Kalapos korsó fül nélkül. Égetetlen. Mag.: 40.5 cm
Talp: 11.1 cm. Ltsz. V. 59.16.1.9. Nádudvar. Fekete repr.
464.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény
gyüjteménye. 441.o.

A Debrecení Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen
1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

Fazekas István, fazekas népművész

Bodon. Fekete. Talpán: FAZEKAS ISTVÁN. Fülén: FAZEKAS ISTVÁN, FAZEKAS LAJOSNÉ 1958. Fekete repr. 467.o.
Ltsz.: V.58.25.1. Készült Nádudvar

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

Fazekas István, fazekas népművész

Hamítartó. Fekete. Talp: 7 cm. Szél.: 9.5 cm. Mag.: 2.5 cm
Fekete repr. 46[illegible].o. Ltsz.: V.58.22.1. Készült Nádudvar

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Hamutartók.-4 drb. ~~xxxxx~~ Égetett agyag. Mag.: 2 cm. Talp: 11.5 cm. Ltsz.: V.59.35.1.a-d. Készült Nádudvar. Fekete repr. 473.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 44l.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve.1960. Debrecen 1960. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népmüvész

Hamutartó,/ méc esformájú/. Égetetlen agyag. Mag.: 6.7 cm. Talp: 8.2.cm. Ltsz.: V.59.34.1. Készült Nádudvar. Fekete repr. 473.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 44l.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkön ve.1965. Debrecen 1965. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekasmester

Kalapos korsó.-Fekete, agyag. M.:39 cm. T.:11.2 cm.
Ltsz.:V.53.1.1. Készült Nádudvar. Fekete repr. 484.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen. 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

MDK

Farekas István, fareka népművész

A karcaggal határos Nádudvaron él, családja már 200 éve üzi a farekasmesterséget.
Nyilatkozatában adatszerűen beszámol munkásságáról.

Gali Sándor: Két farekas népművész 5.

Népszabadság, Bp. 1970. jan. 16.

MDK

Fazekas János, fazekas

A nádudvari fazekas ferenc kádármester fia volt János, aki 1770-ben tanulta ki a fazekas-mesterséget. Családja azóta is a fazekasmesterség folytatója, fenntartója.

Gali Sándor: Két fazekas népművész 5.

Népszabadság, Bp. 1970 jan. 16.

M.D.K.

Fazekas István.fazekasmester

KOrsó szürés".Fekete agyag. M.:34.cm. T.:12 cm. Ltsz.:V. 53.2.1. Készült Nádudvar. Fekete repr. 484.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve.1965.Debrecen. 1966.Alföldi Nyomda.Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekasmester

Váza, Fekete, agyag. M.: 11.5 cm. T.: 4.8 cm. Fent: 6.5 cm. Ltsz.: V.52.48.1. Készült Nádudvar. Fekete repr. 519.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 141.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Ifjúsági Nyomda., Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Disz virágcserép. Fekete, agyag. Alján pecsét: "FAZEKAS NÁDUDVAR", kézzel: "disz virágcserép 1953". M.: 11.5 cm. T.: 7.8 cm. Sz.: 14 cm. Ltsz.: V.53.58.1. Fekete repr. 563.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Égető forma, fekete.agyag.M.:20 cm.T.929 cm.Sz.:30.5 cm
Ltsz.:V.5[illegible].61.1. Fekete repr.564.o.

Béres András:A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye.441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve.1965.Debrecen, 1966.Alföldi Nyomda,Debrecen

Fazekas István, fazekas népművész

MDh

A nádudvari népművészeti mester. művei nagy értékei a Kiállításnak.

—: Ma nyílik meg a III. Országos Népi Iparművészeti Kiállítás 9.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. ápr. 2.

M.D.K.

Fazekas István.

Nádudvari fazekas mester.

Alföldi népmüvészek.
Magyar Nemzet 1961.juli 21. 4.old.

Fazekas István népművész M.D.K.

nádudvari fazekas

Munkája az egri muzeumban

Bakó Ferenc: Az egri műgyűjtemények története 2(

Az Egri Muzeum Évkönyve I. 1963.

Reserved Seats

Reserved Seats

M.D.K.

Fazekas István nádudvari fazekas M.F.K.

Részt vett a kiállításon

/f.R./ Megnyílt a népművészet mesterei idei kiállítása

„Ság ar Nemzet 1964. szeptember 8. 5.1.

Fazekas István, népművész
Keramikus

Nádudvari fehete cserepei belföldön is,
Külföldön is nagy sikert arattak.

Szabadi Sándor: Szépség és hasznosság 8. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1961. dec. 14.

FAZEKAS István fazekas M.D.K.

Nádudvar

fekete-kerámia edények
domboritással készült régi gyertyamártó-forma

Sárvári Mária: A népmüvészet mestereinek kiállitása

Magyar Nemzet 1962. augusztus 31 4.1.

FAZEKAS Istávn a népmüvészet mestere M.D.K

Kiállitás munkáiból a Népi Iparmüvészeti Tanács Régiposta utcai kiállitótermében

f.r.: A nádudvari fekete cserép kiállitása Budapesten

Magyar Nemzet 1962. december 21. 4.l.

MDK

Fazekas I. épitész

Építőipar, 21.sz. 1909. máj. 23. 195 l.

MDK

B.A: XII. Tavaszi Szalon...
Magyarság, 1937. máj. 16. 24 l.

MDK

Farekas István népművész

Nádudvari (farekas-) mester szerepel a III. Magyar Iparművészeti és Népművészeti kiállításon. Fedeles edényein tudatosan emlékeznek múzeumban látott régi magyar edényekre.

Fedor: A III. Magyar Iparművészeti és Népművészeti kiállítás.

Nők Lapja, Bp. 1955. december 8. [20. l.]

Fazekas István, népművész
fazekas

MDk

1959. júl. 5-én, a gyulai Erkel ferenc Múzeumban fazekas népművészeti kiállítás nyílt. Ezen Fazekas István nádudvari fazekasnak, a népművészet mesterének 170 munkáját mutatják be.

Hír.

Népszabadság. Bp. 1959. júl. 7.

10. l

id. Farekas István, népművész, farekas

MDK.

Ez év márciusában halt meg id. Farekas István, a népművészet mestere. Közös örvege s fia folytatja a hajdan országos hírű nádudvari farekasművészetet.

– Nádudvari farekasok

Népszabadság, hn. 1959. aug. 16. 7.

Fazekas István

A Népmüvészet mestere

Nádudvari fedeles edény, reprodukció

III. Magyar Iparmüvészeti és Népmüvészeti Kiállitás Iparmüvészeti Muzeum katalogusa, Bp. 1955.
32 lap

Fazekas István fazekas

Népművészet mestere

III. Magyar Iparművészeti és Népművészeti kiállítás Iparművészeti Muzeum, katalogusa Bp, 1955

13 lap

id. Fazekas István, népművész
fazekas

Dok

Már az 1600-as évek közepe táján országos hírűek voltak a nádudvari mesterek készítményei.
Ma már csak a Fazekas-család folytatja Nádudvaron ezt a mesterséget. Ez év márciusában halt meg id. Fazekas István, a népművészet mestere. Azóta özvegye s fia dolgoznak...

– Nádudvari fazekasok

Népszabadság, bp. 1959. aug. 16.

7. l

MDK

Farekas István [farekas]

Vékony Sándor népművész tapasztalatgyűjtő útján őt is felkereste Nádudvaron, ahol Farekas fekete füstölt edényeit készíti. (más adat nincs.)

Gyenes István: Az agyag művészete.

Nők Lapja, Bp. 1953. december 3. [10-12. l.]

MDK

Fazekas István fazekas

Az általa újra felélesztett mádudvari fekete edények szerepelnek a Műcsarnok augusztus 20-a tiszteletére megnyílt népművészeti és iparművészeti kiállításán.

Dégh Linda: Népművészeti és iparművészeti kiállítás.

Nők Lapja, Bp. 1953. augusztus 27. [6. l.]

id. Fazekas István

a népművészet mestere. Fazekas m.

Benélgetés a Fazekas dinasztiáról
Hajdúnoholóch dolgozik.

Hétvége
1984 XI. 17
Petőfi 905

ifi Farekas István

farekas m.

benélgetés a Farekas dinanti ásól.

Hétvége
1984 XI. 17
Petőfi 9°-

Fazekas István

ifjú népszűrén

nemzái a nádudvari népszűrének

Vásáron

Népszűrelés,
1982 nyt.

FAZEKAS Balázs

ötvös

A három magyarországi ötvös egyike, kik a XV.sz.végén Rómában dolgoztak.

Molnár Erik: A magyar társadalom története az Árpádkortól Mohácsig. Budapest, 1949. 156.l.

Farekas Balázs

ötvös

Rómában a Spedale Santo Spirito pártoló tagja volt a XV. st vegen

Horvkézmű

II. 614. l.

Farekas Balázs

ötvös 1492-ben járt Rómában s beista nevét a ma is létező Szent Lélek kórház társulat pártoló tagjai közé.

Tóth-Szabó Páldr.:

Magyar ötvösök Rómában. Művészet 1902

229. l.

Farekas Balárs

Ötvös, Roma

XV. 2

Horv Mátyáskori

199. l.

9

696

Fazekas Balázs, ötvös. 1492-ben Rómában járt s ekkor beírta nevét a Szentlélek kórháztársulat pártoló tagjai közé.

Tóth-Szabó Pál dr.: Magyar ötvösök Rómában. *Művészet.* 1902. 229. l.

ifj Fazekas István

néji iparművész

A nádudvari Fazekas dinasztia tagjával agyagtérítményei a Hajdúböszörményi Művelődési Központ kiállítása

Tu Hiradó L.

1981. T 13.

21.20

ifj. Fazekas István

MTI SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

fazekas, népművészet

DÉLI HÍRLAP

1980 DEC 12

1021

✱ *Ifj. Fazekas István a gyerekek körében* *(Kerényi László felvétele)*

Hét végi kalauz

FEKETE EDÉNYEK

Ifjú Fazekas István, édesapja, két testvére Nádudvaron, valamint nagybátyja Hajdúszoboszlón — ma már csak ők készítik a híres nádudvari fekete edényeket. (A díszítésbe besegítenek asszonyaik is.) Ifj. Fazekas István fazekas, a népművészet ifjú mestere, jó kétszáz évre visszamenőleg tud fazekas ősöket „felmutatni". Jelenleg a Gárdonyi Művelődési Házban látható kiállítása, melyet dr. Végvári Lajos művészettörténész nyitott meg a hét közepén.

Kalapos és csőcsös korsók, különböző tárolóedények (lisztnek, cukornak, egyebeknek), vízhúzó- és szűrőedények láthatók a kiállításon; mind-mind csillogó fekete, a híres nádudvari fajta. A Fazekasoknak körülbelül négy és fél ezer zsürizett formájuk van, ebből mutat be ízelítőt a tárlat. (A szép fekete szín „titka": maga a nádudvari agyag, melynek különösen magas a vastartalma, égetéskor a három vegyértékű vasból két vegyértékű lesz. Ez, illetve a fatüzelésű kemencében a füst és a korom adja együttesen a feketeséget.)

Gyerekeknek tartott tegnap délelőtt rendhagyó „rajzórát", vagy inkább korongozási órát ifjú Fazekas István. Először néhány szóval bemutatta mesterséget, munkáit, majd a koronghoz ült, ahol az általános iskolások nagy gyönyörűségére pillanatok alatt kerültek ki keze alól a szép formájú edények. Mi, a 3. sz. Általános Iskola ötödikeseinek rajzóráját láttuk, nagy volt a buzdítás és a műbíráló kedv, amikor osztálytársuk, Vadász István ült a koronghoz. „Van benne egy nyolcas!" — kiáltott be az egyik srác, és mi tagadás, igaza volt. Sebaj! A kiállítás mellé adott bemutatóval, közös formázással olyan élményt kaptak a gyerekek, ami feltehetően hosszú ideig beszédtéma lesz az iskolában.

Sz—

A HÉTEN OLVASTUK

A népszerű RA-RE könyvek három új kötete is megjelent az elmúlt héten. Nem egyforma kvalitású, de egyaránt szórakoztató írások.

A legirodalmibb igényű vitathatatlanul Hans Erich Nossack — akit egyesek a nyugatnémet Camus-nek tartanak — kisregénye, „A pusztulás". Hamburg 1943-as szétbombázásának történetét olvashatjuk, mégpedig bizonyos, az egzisztencialista ízekkel kevert lélekrajz keretében.

Kitűnő politikai szatíra a mexikói Jorge Ibargüengoitia könyve, az „Augusztusi villámok". Az 1920-as évek végének többé-kevésbé valós politikai története keveredik benne a kitalált sztorival. A lényeg a latin-amerikai tiszti csoportocskák ma is élő marakodása, a puccsok sorozata.

A könyv ezeknek a tiszti juntáknak a szatírája, úgy, ahogy az fél évszázaddal ezelőtt létezett, de jellemzi napjaink latin-amerikai politikáját is számos országban. Egyben igazolása azoknak a földrengésszerű népmozgalmaknak, amelyek éppen mostanában vetettek vagy akarnak véget vetni ezeknek a tiszti klikkek által üzött kisded játékoknak.

Ercole Patti olasz író finoman, a késői romantika eszközeivel megírt története a „Gyönyörű november" egy tragikusan végződő kamaszszerelem fellángolása és öngyilkossággal végződő kifejlete. A történetet már ugyan sokan feldolgozták, de Patti finom lélekrajza, ízléses erotikája kellemes olvasmánnyá teszik a művet.

(máté)

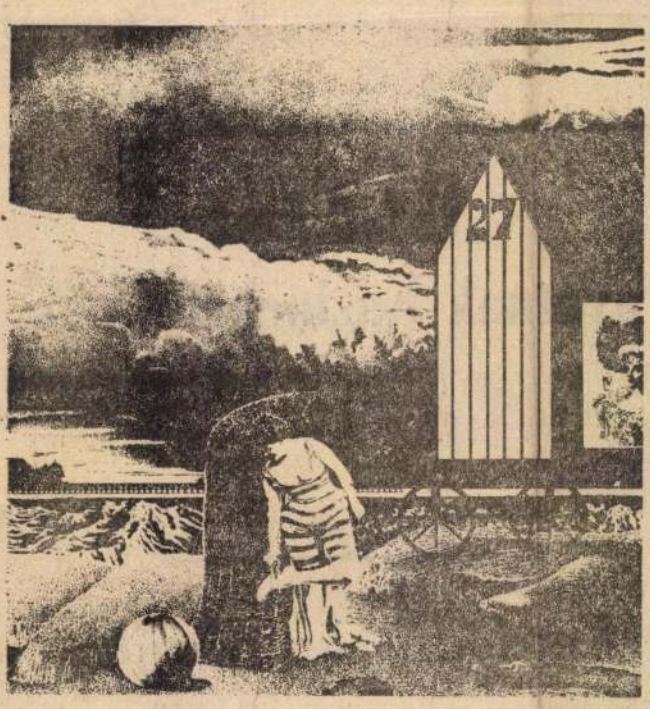

✱ *Gyulai Líviusz grafikusművész grafikáiból és rajzfilmterveiből rendezett kiállítást a József Attila Könyvtár. Fejes Endre nyitotta meg tegnap délután a tárlatot, mely december 24-ig tekinthető meg, vasárnap kivételével mindennap 12-től este 8, szombaton délután 5 óráig.*

MŰZEUMI HANGVERSENY

Hangverseny lesz vasárnap délelőtt 11 órától a Miskolci Képtárban (Felszabadítók útja 28.). A műsor: Danzi F-dúr quintett, Reneszánsz kórusművek, Kreisler Két portré, Farkas Ferenc Régi magyar táncok. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola kamarakórusát Reményi János vezényli. Közreműködik Tőzsér Dániel (fuvola), Czimmer Zsuzsa (oboa), Szepesi János (klarinét), Sándor János (kürt), Nemes Ferenc (fagott).

TÚRA BÁNKÚTRA, SZENTLÉLEKRE

Vasárnap a bánkúti síparadicsomba indít túrát a DVTK természetjáró szakosztálya. Az útvonal: Ómassa — Szárazvölgy — Bánkúti turistaház — Bálvány — Ördögoldal — Farkasnyak — Ómassa. Indulás: a Majális-parkból 8.14 órakor közlekedő 15-ös autóbusszal. Túravezető: Bakos Béláné.

A miskolci helyiipari természetjárók Szentlélekre túráznak. Az útvonal: Helyiipari forrás — Sólyomkút — Visszafolyó — Örvénykő — Látókövek — Szentlélek turistaház — Ómassa. A 10 kilométeres távolsági túrát Tóth Istvánné vezeti. Indulás: a Majális-parkból 8.30 órakor.

Az MVSC természetjárói ugyancsak Szentlélek környéken túráznak vasárnap. Az útvonal: Garadna — Szentlélek völgy — Herman Ottó turistaház — Látókövek — Ómassa. Indulás: a Majális-parkból 9 órakor. Túravezető: Zámborszky Zoltán.

ÉLETÜNK-EST AZ EGYETEMEN

Már eddig is sikeres sorozat részeként, ma este 6 órakor az Életünk című (szombathelyi) folyóirat szerkesztőit és munkatársait látják vendégül A Mi Egyetemünk szerkesztőségében. A lapot Pete György főszerkesztő mutatja be, jelen lesznek Péntek Imre (költő, szerkesztő), [illegible]sa Béla (főszerkesztő-helyettes), Simonffy András (író), Ágh István és Zalán Tibor (költők).

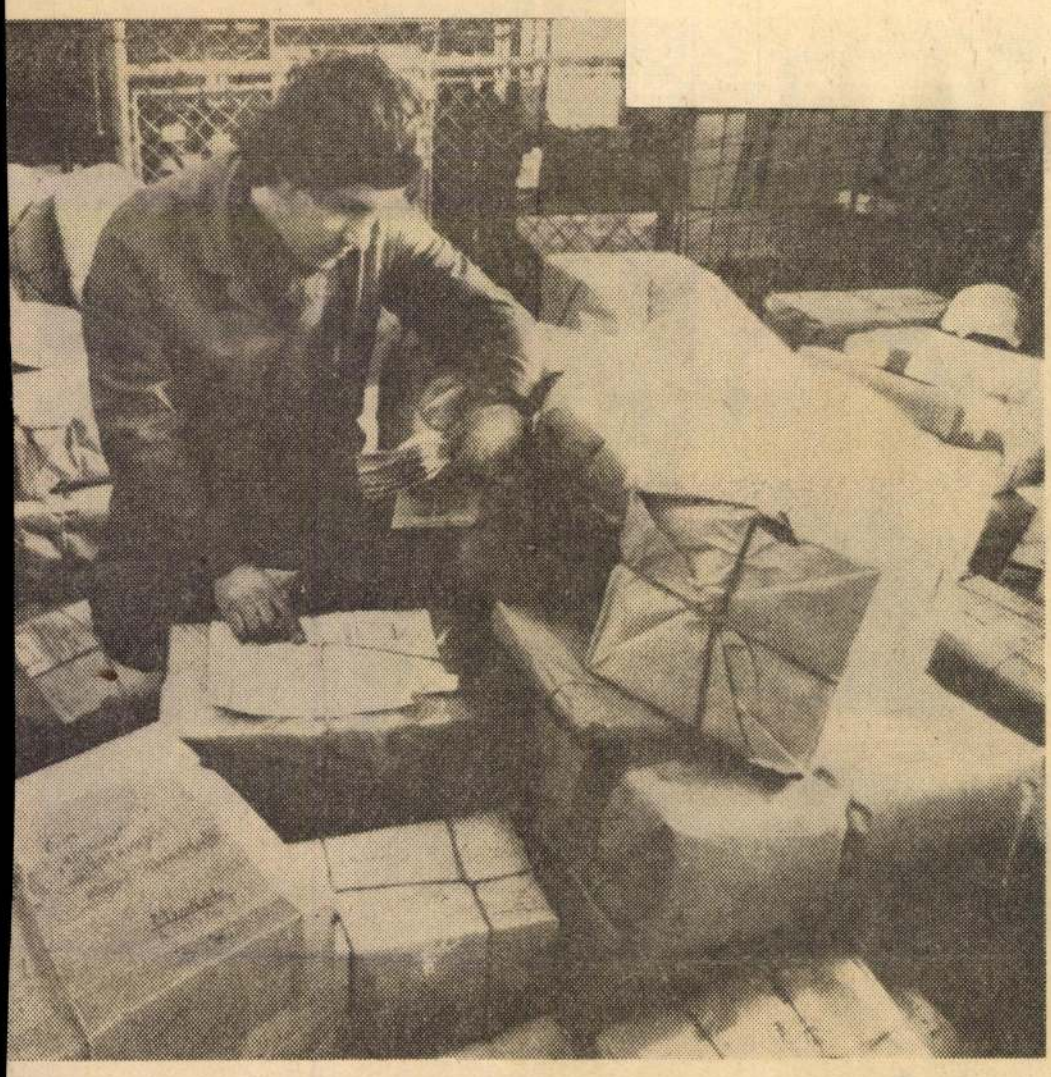

Okosabban gazdálkodni a lakásokkal

A Széchenyi útiak választhatnak

Akad még bizonytalansági tényező, s Miskolc Tanácsának Végrehajtó Bizottsága sem tett végérvényesen pontot tegnap délelőtt a jövő évi lakáselosztási tervre.

Az ülésen tárgyalt valamennyi téma közül a legnagyobb közérdeklődésre ez tarthat számot. A tervjavaslatot már itt némiképpen módosították. Köztudott, hogy kevesebb lesz a tanácsi értékesítésű lakás, mint az előző években volt.

A végrehajtó bizottság elvileg egyetértett azzal a javaslattal, hogy a szanálandó területeken lakóknak a város más területén kell olyan lakásokat felajánlani, amelyek

azonos, vagy valamivel jobb komfortfokozatúak azoknál, ahol jelenleg laknak.

Az alacsony jövedelmű családokra nem akarják rákényszeríteni azokat a terheket, amelyek egy összkomfortos lakás használatbavételével járnak, illetve a lakás rezsije igen nagy költségeket róna rájuk. Ez egyben lehetővé tenné azt is, hogy több minőségi lakáscsere történjen a városban.

A fizikai, illetve a termelést irányító műszaki dolgozóknak

a lakásjuttatási névsor, illetve a munkáslakás-akció keretén belül adandó lakásmennyiség arányát emelték; a tanácsrendeletben előírt 40 százalékkal szemben, 46 százalékra. A fiatal házasok ebből 26 százalékban részesednek. Ezt viszont csak úgy tudják biztosítani a fiataloknak, hogy 207 olyan otthont adnak át számukra, amely átmeneti időre oldja meg a gyermektelen, vagy legfeljebb az egygyerekes fiatal házasok lakásproblémáját.

A tervek szerint

már 1981-ben megkezdődik a Széchenyi úti házak korszerűsítése.

Felújításuk, átalakításuk rendkívül sok fejtörést okoz a tervezőknek. Hiszen van köztük olyan, amelyikben nincs konyha, más lakásban viszont indokolatlanul használnak három szobát. Tény, hogy

az átalakítandó bérházakból ki kell költözniük a lakóknak.

Egy új jogszabály módot ad arra, hogy az itt lakóknak választási lehetőségük legyen. Vagy elfogadják azt a számukra kiutalt lakást véglegesen, amit a felújítás idejére kapnak, vagy visszaköltöznek régi, de korszerűsített otthonukba. Pécsett hasonló módszerrel történik a belváros rekonstrukciója, melynek céljaira itt, Miskolcon 30 lakást szánnak.

A lakáselosztási terv módosítására tett javaslatokat a végrehajtó bizottság elfogadta.

Az OTP-értékesítésű lakások számát illetően viszont van még tárgyalnivaló.

Hasonlóképpen a közületek bérlő-, illetve vevőkijelölési jogosultsága sem eldöntött tény. Éppen ezért utasította a végrehajtó bizottság az igazgatási osztály vezetőjét, hogy a terv eddig még tisztázatlan részeivel kapcsolatban tegyék meg a szükséges intézkedéseket. Később újra napirendre tűzik tehát e témát.

Miskolci kertészek beruházásai

Ebben a tervidőszakban az eddigi legnagyobb összeget, 32,5 millió forintot költöttek beruházásokra a Miskolci Kertészeti Vállalatnál. Ezek közül kiemelkedik a növényház és a gépjavító csarnok létrehozása. A vállalat a városi és a megyei tanácstól összesen 8,3 millió forintot kapott fejlesztési célokra. A nehéz fizikai munka gépesítésére például 1,7 milliárd forintot adott a kertészeknek a városi tanács.

Üzletházat avatnak Kazincbarcikán

Elkészült Kazincbarcikán a főtéri új üzletház. Ünnepélyes avatására ma délután 3 órakor kerül sor. Ebben a kereskedelmi komplexumban kapott helyet többek között a Domus lakberendezési áruház, amely most az ünnepség színhelye is lesz. Később pedig a bemutatótermében válogathatnak a kazincbarcikaiak, s nem kell más városba utazni bútor után.

Kezdődik az olvadás

Miskolcon még nem éreztük ugyan, de az ország több részén már fagypont fölé emelkedett a hőmérséklet. Változóan felhős idő lesz, az északi megyékben néhányszor viharos lökésekkel kísért nyugati szél. A legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 3—plusz 8 fok között alakul.

ifj Fazekas István

népi iparművész

A nádudvari Fazekas dinasztia tagjával
agyagkészítményei a Hajdúböszörményi
Művelődési Központ kiállításán

Tu Hiradó L.

1981. T 13.
21.20

MDK

Farekas István, farekas nép művész

Pálinkás butéla. Fekete, agyag. Lent öblösödő, kihajló peremű, sinkszájú, fülleb. Oldalán matt merőben virágok, rózsák. Lent 9 virág, vonalak. Alján pecsét: „FAZEKAS NÁDUDVAR" Vézírással: „Pálinkás butéla 1953". Vétel tőle 1953. dec. 30. Gyűjt: Béres András, Ltsz: V. 53.40.1. M = 17.5 cm T = 7.2 cm Kép 554 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Lisztes bödön, fedővel. Fekete, ugyag. két füllel. Oldalán mett és sikált mezőkben virágok és vonalas disz. Belül barna lakk. Félgömbalakú fedő gombbal. Alján kézirással: „Farekas István Nádudvar 1953 XI-ho 27 lisztes bödön", vétel tőle 1953 dec. 30. Szűjt: Béres András. Ltsz: V 53.41.1.1-2. M = 29.5 cm T = 13 cm Sz = 12.8 cm Fedő M: 8 cm. Sz = 11 cm Kép 554 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, Farekas népművész

Tojás tartó, fedővel. Fekete, agyag. Tagolt váll, két hil, kúpos fedő gombbal. Mattás sikált mérőkben virágok, vonalak. Alján pecsét: „FAZE-KAS NÁDUDVAR" Vérirással „Tojás tartó 1952." Behil barna lakk. Vétel tőle 1953. dec. 30. Gyűjt: Béres András Ltsz: V.53.42 ~~H~~ 11-2 M = 15.5 cm Sz = 12.3 T = 8.3 Fedő M = 4.2 cm T = 8.8 cm Vép 555 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Pohánytartó fedővel. Fekete, agyag. Tagolt nyak, kihajló perem, fül, kúpos fedő gombbal. Oldalán matt mezőben virágok, 2 tulipán, függőleges sikált disz. Alján pecsét: „FAZEKAS NÁDUDVAR." Kérvel „Pohánytartó 1953". Belül barnás lakk. Vétel tőle: 1953. dec. 30. Gyűjt: Béres András. Ltsz: V. 53.43.1.1-2. M = 14.3 cm T = 6.5 cm Sz = 8.8 cm Fedő M = 4.2 cm T = 8.8 cm Vép 555 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MBK

Farekas István, farekas népművész

Sótartó fedővel. Fekete, agyag. Tagolt nyak, kihajló perem, ~~Két~~ Két fül, kúpos fedő gombbal. Oldalán matt mezőben 6 virág, cent sikált dísz. Fenekén pecsét: „FAZEKAS NÁDUDVAR", kerrel „sótartó 1953". Belül barna lalak: Vétel tőle 1953. dec. 30. Gyűjt: Béres András. Ltn: V.53.44.101-2. M = 11.5 cm T = 5.3 cm Sz = 7.5 cm Fedő M = 4.3 cm Sz = 8.5 cm Kép 55 oldal

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Kis bödön, fedővel Fekete, agyag. Tagolt nyak.
Két lapos fül. Kúpos fedő gombbal. Vállán matt ala-
pon 5-5 tölgylevel, lent függőleg sikált vonalak. Belül
barna lakk. Alján pecsét: „Farekas Nádudvar" kéz-
zel „Kis bödön 1953" Vétel tőle 1953 dec 30. Gyűjt: Béres
András. Ltsz: V. 53.45.1.1-2. M = 11 cm T = 5.2 cm Sz = 6.5 cm
Fedő M = 4 cm Sz = 7 cm. Kép 556 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M.D.K

Farekas István, farekas nép művész

Juhtúrós farék, fedővel. Fekete, agyag. Tagolt nyak, 1 fül; kúpos fedő gombbal: Fent smalt mező ben virágok, majdnem kált dísz, függőleges vonalak. Belül barna lakk. Alján pecsét: „Farekas NÁDUDVAR" kézzel „Juhtúrós farik 1953". Vétel tőle 1953. dec. 30. Gyűjt: Béres András, Sbr V. 53.46.1.1-2. M = 10.5 cm T = 6.5 cm Sz = 6.5 cm Fedő M = 4 cm Sz = 6.3 cm. Kép 55 fold

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Cukortartó fedővel. Fekete, agyag. Tagolt nyak, egy fül, kúpos fedő gombbal. Vállán matt mezőben sikált virágok, lent függőleges sikált dísz. Belül barna lakk. Alján pecsét: „Farekas NÁDUDVAR" Vásárb: „Cukortartó 1953". Vétel tőle 1953-dec. 30. Gyűjt: Béres András. Stsz: V. 53-47.1.1-2. M = 10 cm T = 5.5 cm Sz = 7.2 cm Fedő M = 4.4 cm Sz = 7.4 cm Kép 557 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Tejhordó, fedővel. Fekete, aggag. Öblös test, hengeres nyak, egy fül, kúpos fedő gombbal. Vállán malt alapon virágdísz. Sent függőleges síkált dísz. Alján pecsét: „Farekas Nádudvar" és „tejhordó 1953". Belül barna latak. Vétel tőle 1953 dec 30. Stsz V.53.48.1.1.2. M = 14·3 cm T = 5·3 cm Sz = 6 cm Fedő M = 3·4 cm Sz = 6 cm Kép 5528 old

Béres András: A Déri MUzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Fazekas István, fazekas nép művész

Szilke, fedővel. Fekete, agyag. Öblös test, kiugró nyak, egy fül, f kúpos fedő gombbal. Belül hamu lakk. Vállán matt mezőben sikált virág dísz. Lent függőleges sikált dísz. Alján pecsét: „FAZEKAS NÁDUDVAR" Vétvel: Szilke 1953. Vétel tőle 1953. dec 30. Ltsz: V. 53.49.1.1-2. M=9cm T=5cm Sz=6.3cm Fedő M=4cm Sz=6.8cm Kép 558 old.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Füzzertartó fedővel. Fekete, agyag. 3 kis öblös edény egy fent ívelő füllel összefogva kúpos, gomlos fedőtikkel. Matt mezőkben virágok, díjon pecsét: "FAZEKAS NÁDUDVAR" Vásárlatta 1953-ban. Vétel tőle 1953 dec. 30. Gyűjt: Béres András. Ltsz: V. 53. 50. 1. 1-2-3-4. M=16.3 cm T=5 cm Sz=5.5 cm Fedők M=3.6 cm Sz=5.5 cm Kép 139 old

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Sikporos bögre, fedővel. Fekete, agyag. Tagolt peren egy fül, kúpos fedő gombbal. Fent matt merőkben virágok, lent sikált disz vonalakkal. Belül barna lakk. Alján pecsét: „FAZEKAS NÁDUDVAR" körzet: „sikporos bögre 1953". Vétel tále 1953. dec 30. Gyűjt: Béres András. Ltsz: V. 53. 57.1. 1-2. M = 8.3 cm T = 5.7 cm Sz = 10 cm Fedő M = 5.5 cm Sz. 10.2 cm Kép 559 oldal

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Zsíros bódón. Fekete, agyag. Lapos oldal, homoní magos nyak, kihajló perem, két fül. Belül barna lakk. Matt és sikált merőkben vonalak, virág disz váltakoznak. Alján kézírással: „Zsíros bódón 1953 Nádudvar Farekas I. Vétel Sále 1953 dec 30. Gyűjt: Béres András. Ltsz: V. 53.52.1. M = 17.5 cm T = 7 cm Sz = 8.5 cm Vép 5 60 old

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas népművész

Borus kupa. Fekete, agyag. Egy füllel. Elöl szőlőfürt, levelek, majd 6 sikált mező. Lent függőleges sikált vonalak. Alján pecsét: „FAZEKAS NÁD UDVAR" Kézzel „Borus kupa 1953". Belül barna lakk. Vétel tőle 1953 dec 30. Szűjt: Béres András Hsz: V.53.53.1. M = 11.5 cm T = 6.4 Sz = 10.6 cm Kép 1 60 old

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Fazekas István, népművész MDG

Nádudvaron a házában házimuzeumot rendezett be. Mintegy 1000 kerámiáját állította ki.

8,

— : Hír

NÉPSZABADSÁG Dn. 1963. dec 28.

Fénykép

Kab. Műv. Hegedűsné

Fazekas István (Nádudvar): Váza

Kerámia

Falus Károly

Neg. nincs

Fazekas István, népművész MDh

A nádudvari fehete agyagedények híres kénítője. A Fazekas-„dinasztia" 1656-tól üzi hagyományos mesterségét. Most önálló kiállítása lesz Budapesten, majd Debrecenben.

—: Munkában a népművész 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. márc. 8.

Fazekas István, népművész fazekas M Dk

A nádudvari ált. iskola szakkörét vezeti. 10 kisdiák tanulja a fazekas művészetet.

— : Hír

8.

ESTI HIRLAP, bn. 1962. jún. 16.

Fazekas István, fazekas népművész

Váza. Fekete. Fenekén pecsét: "FAZEKAS NÁDUDVAR" M.: 12 cm. Talp: 4.5 cm. Ltsz. 58.23.1. Fekete repr. 462.o. Készült: Nádudvar.

Góros András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Ivócsupor. Fekete, agyag. Alúl pecsét: "FAZEKAS NÁDUDVAR kézzel: "ivó csupor 1953". M.: 7.7 cm. T.: 5.8 cm. Sz: 8 cm. Ltsz.: V.53.56.1. Fekete repr. 562.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.l.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Kotlóstyúk itató. Fekete. agyag. Alúl pecsét: "FAZEKAS NÁDUDVAR", kézzel: "Tyúk, kotlós itató". M.: 8. cm. T.: 4.9 cm Sz.: 7.5 cm. Ltsz.: V.53.55.1. fekete repr. 561.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.1.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népmüvész

Virágcserép. Fekete, agyag. Alján pecsét: "FAZEKAS NÁD-UDVAR". Kézzel: "Virágcserép". M.: 8.8 cm. T.: 7.8 cm. Sz.: 11. cm. Ltsz.: V. 53.57.1. Fekete repr. 562.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.1.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Kabaxx debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Boros kupa. Fekete, agyag. Alján pecsét: "FAZEKAS NÁDUDVAR". Kézzel: "boros kupa 1953". Ltsz.: V.53.53.1. M.: 11.5 cm. T.: 6.4 cm. Sz.: 10.6 cm. Fekete repr. 560.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.l.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Kabinet debrecen

M.D.K.

Fazekas István,fazekas népművész

Zsiros bödön.Fekete.agyag.Alján kézzel:"zsiros bödon 1953 Nádudvar Fazekas I.".M.:17.5 cm.T.:7 cm. Sz.:8.5 cm.Ltsz.:V.53.52.1.Fekete repr.560.o.

Béres András:A Debreceni Déri Múzeum fekete edény nádudvari gyüjteménya. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve.1965.Debrecen, 1966.Alföldi Nyomda.Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népmővész

Sikporos bögre, fedővel. Fekete, agyag. Alján pecsét: "FAZEKASNÁDUDVAR", kézzel: sikporos bögre 195?"
M.: 8.7 cm. T.: 5.7 cm. Sz.: 10 cm. Fedő m.: 5.5 cm.
Sz.: 10.2 cm. Ltsz.: V.53.51.1.1. -2. Fekete repr. 559.o.

Béres András: A Debreceni Déri Múzeum fekete edény nádudvari gyüjteménya. 141.o.

- Debreceni Déri Múzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda. Debrecem

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népmüvész

Füszertartó, fedővel. Fekete, agyag. Alján pecsét: "Fazekas Nádudvar", M.:16.3 cm. T.:5 cm. Sz.:5.5 cm. Fedő m.:3.6 cm. Sz.:5.5.cm. Ltsz.:V.53.50. 1.1.-2-3-4. Fekete repr. 559.o.

Béres András: A Debreceni Déri Múzeum fekete edény nádudvari gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népmüvész

Szikl Szilke, fedővel. Fekete, agyag. Alján pecsét: "FAZEKASNÁDUDVAR". kézzel: Szilke 1953. M.: 9 cm. T.: 5 cm. Fedő m.: 4 cm. sz.: 6.8 cm. Ltsz.: V. 57.49.1.1.-2 Fekete repr. 558.o.

Bóres András: A Debreceni Déri Múzeum fekete edény nádudvari gyüjteménye. 141.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Tejhordó, fedővel. Fekete, agyag. Alján pecsét.: Fazekas NÁDUDVAR", kézzel: tejhordó 1953". M.: 14.3 cm. T.: 5.3 cm. Sz.: 6 cm. Fedő m.: 3.4 cm. T.: 6.cm. Ltsz.: V. 53.48.1.1.-2. Fekete repr. 558.o.

nádudvari

Péres András: A Debreceni Déri Múzeum fekete edény gyűjteménye. 41.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Cukortartó, fedővel. Fekete, agyag. Alúl pecsét,: "Fazekas NÁDUDVAR", kézzel: "cukortartó 1953". Ltsz.: V.53.47.1.1.-2. Fekete repr. 557.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen. 1966 Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népmüvész

Juhtúrós fazék, fedővel. Fekete, agyag. Alúl pecsét: "Fazekas NÁDUDVAR". kézzel: Juhtúrós fazik 1953". M.: 10.5 cm. T.: 6.5 cm. Sz.: 6.5 cm. Fedő: m: 4 cm. Sz.: 6.3 cm. Ltsz. V.53.46.11.-2. Fekete repr. 557.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen. 1966 Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Kis bödön, fedővel. Fekete, agyag. Alúl pecsét: "Fazekas Nádudvar". kézzel: kis bödön 1953". M.: 11.cm. T.: 5.2 cm Sz.: 6.5 cm. Fedő.: m. 4 cm. Sz.: 7 cm. Ltsz.: V.53.45.1.1 -2. Fekete repr. 556.o.

Góres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménya. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen. 1966 Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Sótartó fedővel, Fekete, agyag. Alúl pecsét: "FAZEKAS NÁDUDVAR". kézzel: "Só sótartó 1953.". M.: 11.5.cm. T.: 5.7 cm. Sz.: 75.cm. Fedő m.: 4.3 cm. Sz.: 8.5 cm. Ltsz.: V.53.44.1.1.-2. Fekete repr. 556.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen. 1966 Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Dohánytartó fedővel. Fekete, agyag. Alúl pecsét: "FAZEKASNÁDUDVAR". kézzel: "dohánytartó 1953. M.: 14.3cm T.: 6.5 cm. Sz.: 8.8. cm. Fedő m.: 4.2 cm. 8.8. cm. Ltsz. V.5[illegible].43.1.1.-2. Fekete repr. 555.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen. 1966 Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népmüvész

Tojástartó fedővel. Fekete, agyag. Alúl pecsét: "FAZE-
KAS NÁDUDVAR". kézzel: "tojás tartó 1953". M.: 15.5 cm
T.: 8. cm. Sz.: 12. cm. Fedő m.: 4.2 cm. T.: 8.8. cm
Ltsz.V: 53.42.1.1.2-2. Fekete repr. 555.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Lisztes bödön, fedővel. Fekete, agyag. Alúl kézzel: "Fazekas István Nádudvar 6953. XI. hó 27 lisztes bödön". M.: 29.5 cm. T.: 13 cm. Sz.: 12.8 cm. Fedő m.: 8 cm. Sz.: 11. cm. Ltsz.: 53.41.1.1.-2. Fekete repr. 554.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népmüvész

Pálinkás butála. Fekete agyag. Alúl pecsét: "FAZEKAS NÁDUDVAR", kézzel: "Pálinkás butéla 1953". M.: 17.5 cm. T.: 7.2 cm. Ltsz.: V.53.40.1. Fekete repr. 554.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Vizes kancsó. Fekete, agyag. Alúl pecsét: "FAZEKAS NÁDUDVAR". Kézzel: "vizes kancsó". M.: 11.5 cm. T.: 4 cm. Ltsz.: V.53.38.1. Fekete repr. 553.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Ifjúsági Lyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népmüvész

Lapos butykos. Fekete, agyag. Alúl pecsét: "FAZEKAS NÁDUDVAR", kézzel: "lapos butykos". M.: 14 cm. T.: 4.4 cm. Ltsz.: V. 53.37.1. Fekete repr. 552.o.

Béres András: A Déri Múzeum Nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népmüvész

Vizes butykos. Fekete, agyag, Alúl pecsét: "FAZEKAS NADUDVAR". Kézzel: "vizes butykos." M.: 14.6 cm. T.: 4.2 cm. Ltsz.: V.53.36.1. Fekete repr. 552.o.

Béres András: A Déri Múzeum Nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve. 1965, Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Boros butykos. Fekete, agyag. Alúl pecsét: "FAZEKAS NÁDUDVAR." Kézzel: "B Butykos". M.: 14 cm. T.: 4 cm. Ltsz.: V.53.35.1. Fekete repr. 551.o.

Béres András: A Déri Múzeum Nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Lakodalmi butykos. Fekete, agyag. Alúl pecsét: "Fazekas NÁDUDVAR". Kézirással: "Lakodalmi butykos".
M.: 26 cm. T.: cm. Ltsz. V53.34.1. Fekete repr. 551.o.

Béres András: A Déri Múzeum Nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Aztali gyertyatartó. Fekete agyag. Aláírat: "1953. FAZEKAS I." M.: 10.5 cm. T.: 7.3 cm. Sz.: 13 cm. Ltsz.: V.57.33.1. 550.o. Fekete repr.

Béres András: A Déri Múzeum Nádudvari fekete edény gyűjteménye. 141.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népmüvész

Olajmécses, hamutartó. Fekete, agyag. Alúl pecsét: "FAZEKAS NÁDUDVAR". Kézirással: "olaj mécses". M.: 3.3 cm. T.: 6 cm. Sz.: 11.7 cm. Ltsz.: V.53.32.1. Fekete repr. 550.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Hamutartó. Fekete, agyag. Alúl pecsét: "FAZEKAS NÁDUDVAR." Kézirással: "hamutartó". M.: 2.6 cm. Á.: 7.9 cm. Sz.: 9.8 cm. Ltsz.: V.53.31.1. Fekete repr. 549.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Malacocserép. Fekete, agyag. Alúl pecsét: "FAZEKAS NÁD-
UDVAR." Kézirással: "malacocserép 1953". M.: 6 cm.
T.: 9.8 cm. Sz.: 14.5 cm. Ltsz.: V.53.30.1. Fekete
repr. 549.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény
gyüjteménye. 141.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen
1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Tepertős csésze fedővel. Fekete, egyag. Alúl pecsét: "FAZEKAS NÁDUDVAR". Kézzel: "tepertős csésze 1953. M.: 5.8 cm. T.: 6 cm. Sz.: 12.6 cm. Fedő m.: 6 cm. Sz.: 12.5 cm. Ltsz.: V. 53.29.1.1.-2. Fekete repr. 548.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 141.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1935. Debrecen 1936. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Hurkasütő, Hamutartó. Fekete, agyag. Alúl pecsét: "FAZEKAS NÁDUDVAR". Kézzel: "hurkasütő hamutartó". M.: 7.8 cm. T.: 12.7 cm. Sz.: 16 cm. Ltsz.: V.53.28.1. Fekete repr. 548.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 141.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Evőtányér. Fekete, agyag. Felirat: "evő tányér Nádudvar 1953 Fazekas I." M.: 3.5 cm. T.: 10.5 cm. Sz.: 20 cm. Ltsz.: V.57.27.1. Fekete repr. 547.o.

Béres Ferenc: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Mosdó tál. Fekete agyag. Felirat: "mozsdótál Nádudvar Fazekas I. 1953." M.: 7.5 cm. T.: 10.8 cm. Sz. 24 cm. Ltsz.: V. 53.26.1. Fekete repr. 547.o.

Béres Ferenc: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 41.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Földi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, fazekas népművész

Zsendicés tál. Fekete, agyag. Felirat: "Zsendicés tál Nádudvar 1953 Fazekas I.". M.: 7.5 cm. T.: 11 cm. Sz.: 21.5 cm. Fekete repr. 546.o.

Béres Ferenc: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 41.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas István, Fazekas népművész

Leveses tál. Fekete, agyag. Felirat: "leveses tál Nádudvar 195? Fazekas I.". M.: 8.5cm. T.: 11 cm. Sz.: 23.8 cm. Ltsz.: V.5?.24.1. Fekete repr. 546.o.

Béres Ferenc: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 41.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Városi Nyomda, Debrecen

mdk

Fazekas István nádudvari fazekas

fekete cserepei a kiállításon

M. Varga M. A Népművészet Mestereinek Kiállításán

Népművelés. 1963 11. sz

34. l

D. Szabó L.

Magyar Nemzet

Így született a híres nádudvari feketekorsó

Az Ernst múzeum kiállítási terme, augusztusi délelőtt.

Olyan vidámszínű, tarka itt minden, a magyar ipar- és képzőművészek első seregszemlején, hogy az ember önkénytelenül is megáll az ajtóban. Balra szalagos tányérok sorakoznak az üveg mögött, jobbra pirosvarrott keszkenők, terítők, itt dunántúli pálinkásbutykos, amott hajdúsági, kivert nyelű karikás, túlnan freskószerű mozaikkép, — s a sarokban, kis emelvényen büszke, hasas fekete váza...

Keményítettszoknyás, kalárisos nyakú, életpiros vidéki lányok ámulják körül, le-lehajolnak, nézik a vázát. Nyakán szalagszerűen, furcsa virág karcolódik körül gyapot. Alatta meg emlékmű domborodik, magas, karcsú oszlop, ötágú csillag a tetején s felette öreges, karcolt betűkkel írás: — A szovjet hősök áldozata nem volt hiábavaló... Aztán újabb relief domborodik: rendben sorakozó házak, csinos udvarok, zsinóregyenes utak. — Az új Nádudvar... S a váza mellett papírszelet, rajta annak a neve, aki agyagba álmodta a jövőt: *Fazekas István, Nádudvar*...

EGY ÖREG JUHÁSZ FARAGNI KEZD...

Fazekas István háza ott szerénykedik Nádudvar szélén, a Hortobágy határában. Jól ismerik a nádudvariak ezt az apróablakos, vertfalú építményt, de jól ismerik a Fazekas-családot is, hisz tán együtt születtek a községgel.

Mesélik, hogy valamelyik Fazekas-ős birkák nyomában bandukolt a hortobágyi síkon, urak nyáját őrizte — hát volt ideje a gondolkodásra bőven... Sokat, furcsákat is gondolt az öreg juhász, elmondani azonban senkinek se merte: deresre húzták volna érte... Hát mást tett. Bicskát fogott, botot nyesett s faragni kezdett. Virágot, magafajta embert, házat mellé — vágyait...

Aztán egy napon idomíthatóbb valamivel próbálkozik: a gémeskút agyagjával. Addig gyúrta, gyömöszölte, míg bögre lett belőle. Meg más ívó alkalmatosság... Szabadtűznél kiégette, bicskaheggyel megkarcolta, aztán egyszer csak *megszületett a híres nádudvari feketekorsó.*

Mert híresek voltak ezek a nádudvari feketekorsók!

A debreceni négyszázéves kollégiumi könyvtár megkopott lapjai sokat mesélnek erről. Olyanokat, hogy különösképpen a törökök kedvelték a Fazekas-család készítményeit — meg olyat is, hogy egyszer ilyen feketekorsó mentette meg a nádudvari bíró szépséges lányát az isztambuli háremtől.

Úgy történt, hogy valamelyik környéki basa — a török uralom idején történt mindez — szemet vetett a csinos teremtésre s egy éjszaka elraboltatta a szpáhikkal. A török nagyúr érdemeket akarván szerezni a szultánnál, Sztambulba óhajtotta küldeni a lányt. Hiába sírt az öreg bíró, hiába könyörögtek a nádudvari öregek, — a basa hajthatatlan maradt. Már olyan hírek érkeztek a községbe, hogy fényes ajándékok kíséretében útnak is indították a »fekete virágszálat« — ahogy a basa hívta —, amikor török lovas vágtatott végig a nádudvari utcán. Hírt hozott a bírónak.

— Azt üzeni a mi hatalmas urunk, Allah leghűbb szolgája, hogy hajlandó váltságdíjat fogadni a fekete virágszálért...

— És mi lészen az?

— Olyan edény, amelyikben borrá változik még a víz is!

Két nap, két éjszaka törték a fejüket Nádudvar bölcsei, ám semmi eredmény. Aztán az egyik Fazekas kitalált valamit. Két részre osztott egy feketekorsót, egyik felében víz volt, a másikban bor. Ha így, egyszerűen ivott valaki belőle, víz ömlött a szájába. De ha a korsó alján befogtak egy lyukat, mindiárt bor jött az edényből.

Felkerekedtek hát a váltságdíjjal a nagyhatalmú basához... S a kegyes csalás — sikerült. A bíró lánya pedig megmenekült az isztambuli háremtől...

APARÓL FIÚRA SZÁLL A NAGY TITOK

A korsó híre terjedt, mint a szélvihar. A furfangos Fazekas már régen behunyta a szemét, de a korsókészítés tudománya a családban maradt. *Ugy szállt apáról fiúra a nagy titok*... Mélyről szedett agyag, különleges, duruzsoló égetőkemence, meg csak Fazekas István bácsi tudja még, mi kell a korsókészítéshez.

Mert ma már csak Fazekas bácsi, meg a fia él a híres gölöncsér családból. Ők is csak néhány hónapja, hogy visszatértek az ősi művészethez. Évtizedekig por lepte a Fazekas-család korongját, egy esztendővel czelőtt meg úgy látszott, hogy sírba kerül a titok Fazekas Istvánnal együtt.

Az történt, hogy Fazekas bácsi megmakacsolta magát s nem akarta átadni a tudományt fiának. Meg ő maga rá se nézett az agyagra.

— Minek?... Se kemence, se semmi... Vesszen velem együtt... — hajtogatta. — Meg oszt kinek kell máma korsó?.. — S inkább hallgatott...

Nem hallgatott azonban a Hajdú-Bihar megyei tanács népművelési osztálya. *Taar* Ferenc, *Masics* László, meg *Nagy* László, a tanács dolgozói sűrűn kijártak Nádudvarra, beszélni az öreg fejével. Nehezen hajlott Fazekas bácsi a szóra, hitte is, nem is, amit Taar Ferencék mondtak. Inkább kifogásokat keresett... Hogy agyag még volna, de kemence sehol.

A tanács ezen is segített. Ez év tavaszán az öreg útmutatásai szerint takaros kis égetőkemence épült a Fazekas-portán, duruzsolt is, ha begyujtottak. Agyag is került s a hatvan esztendős Fazekas István éveket fiatalodott, amint az ősi korong mellé telepedett s mintázni kezdett.

És május elsejére, a dolgozók nagy ünnepére készen állt hosszú idő után az első nádudvari feketekorsó.

ÚJ, NAGY MŰ KÉSZÜL

Fazekas bácsit ma már bottal se lehetne elverni a korong mellől. Mindenféle agyagedény kerül ki: liszttartó, kicsi butykos, nagy butykos, könyvalak, butella — pálinkának. Felírás is karcolódik az oldalára, tréfás rigmus.

Mosolygós kedvében született az az ötcsecsű korsó, amellyel idegeneket szokott megtréfálni. A korsó fülén egy dudor helyett öt van. Azonban bármelyiken próbál inni a gyanútlan idegen — nem ad vizet egyik sem. Csaléteknek rejtett dudort is készített Fazekas bácsi oda, ahol a korsó füle a hasával találkozik. Hiába színánk azonban ezt is, innen se jönne semmi. Csak úgy, ha befogunk a korsó alján egy rejtett lyukat...

De van Fazekas bácsinak nagyobb büszkesége is. Egy félméteres, öblös, fekete váza. Mikor elkészült, egymásnak adták a kilincset a falubeliek, hiszen annak az embernek szánták, akinek Fazekas bácsi is, meg a nádudvariak is a legtöbbet köszönhetnek: *Rákosi Mátyásnak*... Születésnapjára...

Szép is lett a mű! Az oldalán ott domborodtak büszkeségeink: Sztálinváros, Inota, meg a tiszalöki erőmű... S, ha az ember nézte, az jutott eszébe: milyen gazdag is, milyen művész is a mi népünk!

Es most, most *új, nagy mű készül* a nádudvari korongon. Hatalmas, meggypiros váza lesz, oldalán ennek is dombormű. Kurtaszoknyás parasztlány fehér galambot enged a légbe, kivirul a boldogság az arcán, ahogy utána néz s körülötte a világ tizennégy nyelvén egy szó, Fazekas bácsi legnagyobb vágya: *béke*...

D. Szabó László

BALETT A SZABADBAN

A balett mint a tömegek művészete nálunk csupán az utóbbi évek során kapott »polgárjogot«, annak a nagyarányú fejlődésnek velejárójaként, amely kulturális és művészeti életünk egész területén, így a táncban is ugrásszerű előrehaladást mutat. Az ugrásszerű fejlődés persze legélesebben a tánc terén mutatkozik meg, hiszen a művészeteknek ez az ága maradt el viszonylag legjobban a többihez képest. Elsősorban a néptáncról mondhatjuk ezt, de vonatkoztathatjuk a balettre is. A balettnek régi hagyományai vannak a budapesti Operaházban, nem tagadhatjuk meg tőle régebbi, virágzó korszakait sem — de a legutolsó évek hozták meg azt a döntő változást, amely a *kevesek művészetéből* a *tömegek művészetévé* tette a balettet. Elég, ha a *Diótörő* mindent felülmúló sikerére utalunk: szinte gátszakadás módjára indult meg a tömegek áramlása ezzel az eseménnyel a balettszínház felé! S a többi, szovjet mester által betanított balettmű, mint a *Páris lángjai*, *Hattyúk tava*, *Bahcsiszeráji szökőkút* — de a magyar *Keszkenőről* sem szabad megfeledkeznünk — már egy új, hatalmasan felduzzadt balett-közönséget mondhatott a magáénak, amely egyre növekszik, egyre újabb tömegeket kapcsol magához.

Ez a bevezetés talán némiképp megvilágítja az Állami Operaház margitszigeti Balettestjének jelentőségét. Ezúttal ugyanis megint csak nyílt és világos bizonyíték tárult elénk a tömegeknek a balettművészethez való új viszonyáról. Nem hiszem, hogy túloznék, ha azt mondom: a szabadtéri balettest közönsége túlnyomó részben olyan »egyszerű emberekből« toborzódott, akik két-három évvel ezelőtt még csak elhaladtak az Operaház előtt —, ha ugyan a közelébe kerültek! A kulturális szint emelkedése, a balett iránti hirtelen megnőtt érdeklődés azonban szinte máról holnapra megváltoztatta ezeket az embereket: a művészeti élet aktív részvevőivé tette őket.

Szemmel tartva a közönség élénk érdeklődését, élvezetes és változatos balettműsort állított össze a rendezőség. Először rövidebb jelenetek (Kék Duna keringő, Kettős a Keszkenőből, A hattyú halála, cirkuszjelenet az Eladott menyasszonyból) peregtek le, azután sor került a *Bahcsiszeráji szökőkút* teljes III. felvonására. Igy, éppen a legdrámaibb rész kapcsán, izelítőt kapott a nagysikerű ujdonságból a nézőseregnek az a része is, amely még nem látta *Aszafjev* és *Zaharov* gyönyörű koreográfiai költeményét.

Igen nagy sikert aratott a *Térzene, Harangozó* Gyula kitűnő, ötletes koreográfiája, amely szinte kínálkozik a szabad térre. A bécsi Práter fái »életben« ábrázolták a szigeti faóriásai, előttük elevenedett meg a kedves bécsi életkép Johann *Strauss* zenéjére. A színes és tartalmas balett-estet a *Polovcei táncok* fejezték be — olyan produkció, amely már szabad téren is többször közönség elé került és mindannyiszor mély hatást tett a nézőre.

Az est közreműködői közül kiemeljük *Kováts* Nórát (A hattyú halála című szólószámot a szovjet balettművészettől tanult nagy kifejezőerővel és technikával adta elő). *Kálmán* Etelkát, *Lakatos* Gabriellát, *Szarvas* Janinát, *Harangozó* Gyulát, *Sallay* Zoltánt, *Vashegyi* Ernőt. A zenekart *Tóth* Péter és *Pogány* László vezényelte. Meg kell emlékeznünk a bemondóról is, de csak azért, hogy megrójuk. Hagyján, hogy összekeverte a műsorszámokat és helyesbítenie kellett. Nem szívesen bár, de lenyeltük a pongyola fogalmazást (a műsor második részének konferálásakor): »műsorunk második részét *folytatjuk*« (talán az előadást, hisz a második rész még el sem kezdődött!). Az a figyelmetlenség azonban, amikor a bemondó Rosztyiszlav *Zaharovot*, a Bahcsiszeráji szökőkút koreográfusát *Kossuth-díjakkal* tüntette ki (legjobb tudásunk szerint Zaharov mester többszörös *Sztálin-díjas*), nyelvbotlásnak is sok egy kicsit.

Még egyet! Bármennyire igyekeztünk, nem tudtuk lenyelni azt a *sűrűn hömpölygő portengert*, amely az előadás kezdetén elöntötte a színpadot. A *Magyar Nemzet* olvasói közül már szóvá tette valaki a vasárnaponkénti szigeti port és az *öntözés hiányát*. Szóról-szóra igaza van. Sürgős intézkedésre van szükség, hogy megóvják a felüdülésre vágyó szigeti közönség légzőszerveit, nem is szólva azokról az *operaházi művészekről*, akik tánccal és *hangjukkal* szerepelnek egy-egy operaelőadáson, a finoman köhögtető szigeti porban...

sz. i.

Fazekas István

ZEMBESITÉS (magyarul beszélő szovjet film): TÁNCSICS (Csepel) f6, h8, vas. f4.

ALLÓ, ITT HELSINKI (olimpiai sportműsor: 1. sz. magyar sporthíradó., Igy készültünk az olimpiára, 1., 2., 3., 4., 5., sz. olimpiai sporthíradó): (Kísérőműsor: Bányásztechnikus leszek): FÁKLYA (Lenin-krt. 88.) (3. hétre prol!) f5-től 11-ig folytatólag, FÉNY (Ujpest) h6, 8, vas. f4.

HIRADÓ (Lenin-krt. 13.): 1. Magyar híradó, 2. Szovjet híradó, 3. 4—5. sz. OLIMPIAI SPORTHIRADÓ, 4. Országos állattenyésztési kiállítás, 5. Lesipuskás. — Reggel 9-től este 11-ig folytatólag.

VADVIZORSZÁG (színes magyar természetfilm): Kísérőfilm: A kis kakas gyémánt félkrajcárja: KELEN (Kelenvölgy) 14-én: f6, h8, SZIGET (Csepel) f6, h8, vas. n4, JOKAI (Budatétény) 16—17-én: f4, f6, h8.

Eső után napsütés (vidám német film): (Kísérőfilm: Demokratikus falu): KOSSUTH (Váci-út 14.) f5, h7, 9, VÖRÖSMARTY (Üllői-út 4.) 4, n7, f9, RÁKÓCZI (Csepel, kertmozi) h4, h6, 8.

Meseország (új, színes szovjet rajzfilmsorozat): ADY (Somogyi Béla-út 3.) f4, h6, 8, TINÓDI (Nagymező-u. 8.) f4, h6, 8, BRIGÁD (P.-lőrinc f6, h8, vas. n4, CSILLAG (Cs.-hegy) n7, f9, vas. 4, csüt. szünnap.

Ifjú sasok (új koreai film): JÓZSEF ATTILA (Kálvária-tér 7.) 4, n7, f9, MARX (Landler Jenő-út 39.) f4, h6, 8, BÉKE (R.-palota) f6, h8, vas. f4, h6, 8, csüt szünnap.

Mi leszünk az elsők (színes szovjet film): TANÁCS (Szt. István-krt. 10.) n5, f7, 9.

Bajazzók (olasz operafilm): UGOCSA (Ugocsa-u. 10.) f4, h6, 8.

Díszmagyar (magyar film): BETHLEN (Bethlen Gábor-tér 3.) 4, n7, f9.

Két pajtás (szovjet film): ZUGLÓI (Angol-u. 26.) h4, 6, f9.

Este 6-kor, háború után (zenés szovjet filmvígjáték): BÁSTYA (Lenin-krt. 8.) 11, 1, 3, 5, 7, 9.

Nemzet
Boldizsár Iván
: Parragi György
adó Vállalat igazgatója.
Tel.: 221—285. Kiadóhivatal: VII. . Állami Hirdető Vállalat Hirdetési 21—285, 221—293. Állami Hirdető Vál- — Terjeszti: Posta Központi Hírlap 1. Tel.: 180—850. — Budapesti egyéni lok kezelik, vidéken a helyi postaat: 183—022. — Előfizetési díj egy őfizetések csekkszámlaszáma: 61.030. Fv.: Soproni Béla.

Üzemképes állapotban lévő újabb típusú használt porszívót és padlókefélőt, ventilátort és hajszárítót teljes tartozékokkal vásárol a 1. sz. Keravill Bolt, VI. Lenin-krt. 101. sz. Tel.: 125—531.

Jókarban levő vörösréz fürdőkályha eladó. Megtekinthető 15 órától 21-ig. Káplár-u. 7. IV. 2.

Autósyphon készüléket priváttól vennék. Illatszertár, IX. Ráday-u. 15.

Mokett vagy szövet ágyteritőt, szezlontakarót, férfi inget nagy szalvettát, bőröndöt vennék. Majakovszkij-utca 34. III. 17, telefon: 227-110.

Elektrolux padlókefélő eladó. Turán, Közraktár 22/b este 7 után.

Cserépkályhát keresek azonnali megvételre: Pestújhely, Petur-u. 5. Hidasi.

„Meridor" kötőgép eladó. Kispest, Szigligeti-u. 57. Tel.: 146—517.

Mormota szőrmét veszek. Gyarmat-u. 19. Angyal. Reggel 8—10.

Gázrezsót és sütőt veszek. Vasüzlet, Szondy-u. 20.

NYARALÁS, ÜDÜLÉS

Rózsadombon gyermekeket üdültetek, bőséges ellátással, iskolaidényre is. — Tel.: 351—838.

KISZOLGÁLÁSÁRA
TE FÉL 7 ÓRÁIG
PRÓHIRDETÉST
atti helyiségünkben
HIRDETŐ VÁLLALAT

Használt deszkát, terendát faanyagot, galériát vennék. — Kutassy, Gabona-u. .. Tel.: 338—435.

Zománc tűzhelyek, szobakályhák, fürdőkályhák, kádak, rézlistok, biliárd asztal, nagy gáztűzhely olcsón eladó VIII. Karácsony Sándor-u. 4. sz.

Kisméretű használt bútorszekrényt keresünk, sürgős ajánlatot kérjük: Fonal Feldolgozó Vállalathoz, Bp., IV. Dugonich-u. 30—32. Tel.: 492—161, 492—350.

Kerítéshez támvasat vennék. Használt különféle ajtók, lécek eladók. XI. k. Halmi-u. 44. pince.

Hat afrikmatrac, jó állapotban eladó. — VIII. Vásár-u. 4. — (Üzlethelyiség, Rákóczi-térnél.)

Használt fivegfal, deszkák, ládák, ótágú bronzcsillár, meisseni porcelánnal priváttól eladók: — Tisztitóüzlet, Bajcsy Zsilinszky-út 4.

Gáztűzhely, fehér zománc, 3 égős előmelegítővel, eladó. — Bp., XIII. Légrády Károly-u. 35. házfelügyelő. Tel.: 203—950

Kisfilmes fényképezőgép, kerti hangszóró, gyermekmérleg eladó. 490—872. XVI. Corvin-u. 4.

Hatlángú kétsütős gáztűzhely, regenerált, prima, eladó. Schönberger, Nagymező-utca 48. Tel.: 123—129.

Kandallófáért 110 v. 220 voltos villanyt.izhelyet adok. Schönberger, Nagymező-u. 48. Tel.: 123—129.

Kartondobozt veszek kb 1 cm mélységűt, különféle méretben Arató: 497—483. Lenin 14.

Eladok: csillárokat, képeket, asztalt, kisebb bútor darabokat, egy 12 szem porcelán étkészletet, egy kupéba vihető szekrénykoffert. Tel. 496—672. XIV. Amerikai-út 89.

ALBÉRLET

Szerény értelmiségi fiatalember keres kis bútorozottat kettőszázig. XVIII ker. Kárpát-u. 17 Fazekas: 223—124.

Két dolgozó férfi különbejáratú szép bútorozott szobát keres azonnalra, fürdőszoba használattal. Laza Mihály, XII. Böszörményi-út 13—15. V. 9.

Értelmiségi dolgozó albérleti szobát keres. Földalatti vasút, 12. telep, Kossuth-híd, Molnár raktár.

Központi fűtéses bútorozott szobát keres egyedülálló fiatalember. Rendszerető, pontosan fizet. Lehet azonnalra is, vagy szept 1-re. Cím: XI. Zenta-utca 5. Kócse József.

Takarításért lakást keres gyermektelen házaspár. Cím: Jaksa Károly, Csobánc-utca 8. Cipészüzlet.

Külföldi házaspár (nem igényjogosult) kettő modernül berendezett, bútorozott szobát keres, Budán vagy Dunaparton. Tel.: 311—384 Beloiannisz-utca 12.

Dolgozó házaspár albérleti szobát keres. Telefonon: 127—529. Teleki Pál-utca 15. Pintérné.

Nagyobbméretű albérleti szobát (bútor nélkül is) keres fiatal házaspár. — Krämer, Bp., Harisköz 6.

Világos szobámba diákot vennék koszttal, vagy anélkül, esetleg nyugdíjast. Peterdy-u. 18. fszt. 1. Horváth.

Gyermektelen értelmiségi házaspár keres konyha nélkül bútorozott szobát, háromszázötvenig bárhol. Rákóczi-út 26. III. T.: 221—550.

Egyetemistáknak, 2—3 személynek szép gőzfűtéses szoba kiadó. 189—153. Petőfi-tér 3. Barthané.

Egyetemi hallgatónőnek, vagy diákleánynak szoba kiadó. József-utca 3. I. 7.

FÉRFI ÁLLÁS

A Mátravidéki Erőmű felvesz: (nagy gyakorlattal rendelkező) vegyésztechnikust, géptechnikust, villamostechnikust, villamosműszerészt, elektrikust, géplakatost. Az érdekelt felek, vagy személyesen, vagy írásban ismertessék gyakorlati idejüket, eddigi munkabeosztásukat és szakmai, iskolai végzettségüket Cím: Mátravidéki Erőmű Vállalat, Munkaügyi osztály, Lőrinci, Heves m. A felvételellel kapcsolatos kérdésekre megjelenés esetén személyesen, hozzánk küldött írás esetében pedig levélben válaszolunk.

Férfi segédmunkásokat felveszünk. Papírellátó V., V. Vigyázó F.-u. 3. III.

Betonárugyártás és szállításhoz férfi segédmunkásokat azonnal felveszünk, szakmunkára betanítjuk. Épületelemgyár, Budapest, XI. Budafoki-út 78. sz. Vidéki dolgozók részére szállást biztosítunk, az összes dolgozók részére korszerű konyha, bölcsőde, kultúrterem és sportpálya áll rendelkezésre.

Vasbetonszerelőket és vasbetonszerelésben jártas munkásokat előregyártási munkákhoz felvesz azonnal. Épületelemgyár, Budapest, XI. Budafoki-út 78.

ÉPÜLET-LAKATOSOKAT, VASSZERKEZETI és SZEGECSELŐ munkásokat, HEGESZTŐKET, segédmunkásokat felveszünk.
Fémmunkás aluminium és acélszerkezetek gyára rt. Budapest, XIII. Frangepán-utca 7. sz

Férfi és női fizikai munkavállalókat lábatlani gyárunkba (Komárom megye, Budapesttől 56 km) felveszünk. Szállás és üzemi étkezés biztosítva van. Jelentkezés: Bp., VII. Éva-u. 19. I. em. — Reggel 8 órakor.

Autóüvegest, autónyergest és autófényezőt azonnal felvesz a IV. sz. Autójavító V., Bpest, XIII. Lehel-u 85.

Lakatos szakmunkásokat, felveszünk. — Üzletépítési és Berendezési Váll. IX., Máriássy-u. 4—6.

Építőgépjavító Vállalat azonnali felvételre, állandó munkára keres, esztergályos szakmunkásokat, motorszerelőket és lokomobil kazánszerelőket, valamint perfekt gép- és gyorsírónőt. Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán, IX. Soroksári-út 150.

Felvételre keresünk kovács, bognár, villanyszerelő, ács kőműves szakmunkásokat. Állami Kordélyos Vállalat, Bp., XIII. Jásza Mari-tér 5. — Fuvarmüszaki oszt.

Önálló autószerelő segédet állandó munkára felvesz a Kispesti Fedéllemezgyár. Tel.: 146-100.

Üzemkönyvelőt nagy gyakorlattal, komoly munkaerőt keres budapesti „Iparvállalat" jeligére főkiadóba.

Háziiparos minőségi harisnyafélék terjesztésére munkatársat keres. „Közvetlen fogyasztóknak" jel. fők.

45 éves férfi feltétlen megbízható, fizikai munkabírási csökkenéssel raktáros, szerszám kiadó, inkasszáns, beszerző, utazó, kézbesítő, vagy bármilyen ehhez hasonló munkakört keres. Tóth Lajos, Bp., X. Salamon-u. 18.

Vállalatunk keres férfi és női SEGÉD-MUNKÁSOKAT Jelentkezni lehet a Budapesti Konzervgyárban, Budapest, X. Maglódi-út 47 sz. a.

NŐI ÁLLÁS

Önálló levelező gépés gyorsírónő hosszú gyakorlattal állást változtatna hozzájárulással. Czyrjék Gergelyné, Podmaniczky-utca 12. III. 14.

Fiatal leány bérelszámolónak elhelyezkedne. Orosz Klára, Márvány 1/B.

Gyermekgondozót keresek bejárással 2 kisfiam mellé, délutánig. Méhes, XIV. Ajtósi Dürer-sor 39.

Gép-gyorsírónő kilenc éves gyakorlattal elhelyezkedne. — Szigethy Pálné, Wesselényi-u. 61.

Elmennék portásnak kisebb üzembe, vagy dolgozó házaspárnak házvezetését, mint bejárónő elvállalnám, egy idősebb nő. Leinformálható. Rozbora Jánosné, XIII. Ambrus-u. 6.

Gyermekgondozást háztartás vezetést vállalok dolgozóknál bejárással. „Becsületes" jeligére főkiadóba.

Ajánlkozik házvezetőnőnek, vagy anyahelyettesnek tiszta, pedáns, megbízható, jószágnevelés, fejés, stb. gazdaságban perfekt nő. Jancsó Margit, Szeged, Felsőváros, f. f. 262.

Munkakönyvvel háztartási, vagy bármilyen állást vállal 43 éves tanító özvegye. Németvölgyiné, XXII. Nagytétény, Óhegy, Kernács-villa.

HÁZTARTÁSI ÁLLÁS

Főzőmindenest, önállót felveszek, 40 éves korig, jó fizetéssel. Jelentkezés csakis d. e. 9—1-ig: Lenin-krt 23. Dr. Kutas. 222—457.

Leinformálható gyermektelen házaspár keres takarításért szobát, feleség otthon. Tel: 221—550 Rákóczi-út 26. III.

Keresek kettőszoba hallos központi fűtéses lakásba, három személyhez, gyermekszerető főzőmindenest. Fürst Sándor 25. II. em. 2.

Középkorú nő jól főz, magánoshoz, v. gyermektelen dolgozó házaspárhoz házvezetőnőnek ajánlkozik hosszú bizonyítvánnyal. Érdeklődés: Mester-u. 4. Trafikba.

Dolgozó család háztartását vállalom. — Reggel 7-től 4-ig. — Bp., IX. ker. Pávautca 34. I. 5.

Gyermektelen házaspár keres hosszú bizonyítvánnyal háztartási alkalmazottat 2 szobás lakásba. Jelentkezés 7—9 óra között este. XIII. Thurzó-utca 19. I. 1

Szakácsnő ajánlkozik, mindent elvégez. Veres Fáné-u. 12. félem. 6. II. lép.

Két kisgyermekemhez, háztartásom vezetésére keresek azonnali belépésre, gyermekszerető, jólelkű idősebb nőt. — Megbeszélés 5—7-ig: II. Fillér-u. 29. Paczona.

Dolgozó házaspár keres önálló főzőmindenest. Jelentkezés: délután négytől: XX. Pesterzsébet, Dózsa György-utca 55.

Bejárónő mindennapra felvételre. — Lövölde-tér 2. III. 12. Jelentkezés este 7—9.

Mindenes leány felvételre. Dénes Istvánné, XIII. Váci-út 46/b. II. 1.

Főzőmindenest azonnal felveszek. — Jelentkezés péntek délelőtt 8—1-ig: Dr. Lakos György, VI. Rudas László-u. 27. (Lenin-krt. sarok) I. 2.

Dolgozó házaspár háztartását 3 szor hetenként, takarítás, főzés, bevásárlással együtt értelmesen elvégzem. „Megbízható 32763" jeligére főkiadóba.

Főzőmindenes két személyhez felvételre. Este 7—9. VII. Wesselényi-u. 46. I. 8.

Jó házból való főzőmindenest keresek, szept elsejei belépéssel, 2 személy részére. Tel.: 224—183. Erdősné.

Dolgozó nő takarításért lakást keres, magánosoknál, esetleg kisebb családnál. „Megbízható 32865" főkiadóba.

Magános idősebb férfi lakást adna kevés háztartási munkáért idősebb nyugdíjas nőnek. — Pesti András, IV. Ujpest, Szabadkai-u. huszonnégy.

Főzőmindenes dolgozó családhoz azonnalra felvételre. — Falk Miksa-u. 12. fII. 3. T.: 129—706.

Gondos, jólfőző nőt keresek háztartásomba segítséggel, v. magasabb fizetéssel. T.: 268—393. XI. Ibrahim-u. 5.

OKTATÁS

Angolul, németül, franciául 3 hónap alatt megtanítom. — Jutányosan: 358—476.

GYERMEKGONDOZÁS

Diákot, vagy leánykát teljes ellátással, korrepetálással, zongora oktatással vállal, tetőteraszos lakásán, zongoratanárnő: Katona József-utca 10. VI. 2.

EGYÉB VÁLLALKOZÁS

Poloskairást részletre is, hosszú jótállással. Horváth, Majakovszkij-u. 75. Telefon: 223—821.

Cianoz, takarít: — Végh Lajos, Üllői-út 23 Tel.: 183—512.

Test- és szépségápolás, mitteszerek szakszerű eltávolítása, eredményes fogyasztómasszázs. — Telefon: 423-435.

Paplanok átdolgozását vállalom. Dunából pehelypaplant készítek: Bányai, VIII. Aggteleki-u. 5. Paplanüzem.

Zippzár javítását, bontását, gyorsan, jól készíti háziiparos. Wesselényi-u. 47. II. tizennyolc. — Telefon: 423—579.

Cianoz jótállással. — 43 éves cég, vidéken is: Falczer: 314—638.

Gyöngyfűzést gyorsan, tökéletesen elvégez: Hackel, Ferenc-körút 30. órásüzlet.

Rossz szakadt nylon kabátjából gyönyörű táskát készítek. Található délután: Némethné, XIII. Jász utca 21.

Kéziratok, fordítások, tudományos és szépirodalmi munkák lektorálását, helyes magyarsággal szövegezését vállalom. „Stiláris átdolgozás" jeligére főkiadóba.

Ciánnal irt: Schneider József, vegyész. Tel.: 228—207.

VEGYES HIRDETÉS

Fajtiszta bécsikék nyulat vennék. — Zoltán B., Hódmezővásárhely, VI. Ilka-utca.

Felhívás!

Felhívjuk mindazokat, akik vállalatunk hitelvásárlási bélyegzőjével jelentkeznek, hogy személyazonossági igazolásra szólítsák fel és értesítsék a vállalat jogi irodáját: 313—927 telefonszám alatt,

SZERENCSI CUKORGYÁR

Kajszin-, őszibarack facsemeték, legjobb piaci fajtákban, papírhéjú mandulák eladása: Hegyi faiskola, Érd.

EGY ESTE FAZEKASÉKNÁL

Irta: Cseres Tibor

Fazekas István nádudvari fazekasművészt ma tüntették ki a Népművészet Mestere címmel.

Ötven esztendeje lehet, egyszer azt mondta, vasárnap délutáni tanyázás közben Fazekas Lajos a nádudvari külső soron:

— Barátaim, ez így nem megy tovább! A dominom-birtoknak meg kell törettetni.

Nem kellett magyarázgatni, értették az emberek, miről van szó, hiszen ott ültek a közepében: köröskörül minden valamirevaló föld dominom-birtok volt. És kívánták erősen s valamennyien azt a megtöretetést.

Az öreg, mint minden üke századokon át, híven nevéhez, a fazekas mesterséget űzte, azaz űzte volna, hogyha szükség lett volna azokra a szép, formás, feketére égetett edényekre, amelyeket apjától, nagyapjától tanult s amelyeket akkor egyre kevesebben kerestek. Nyilván, sőt bizonyosan ez a keserűség is hozzájárult, hogy olyan konokul haragudott a földesurakra.

Még az első világháború után sem engedett az öreg a negyvennyolcból. Mivelhogy akkor sem sok olyan telet töltöttek, amikor a málét el lehetett volna mellőzni. Pedig a málé, azt tartják Nádudvaron, csak a sertésnek csemege. Lajos bácsi nem érte meg a második nagy háborút s úgy költözött el, hogy nem értesülhetett a később való dolgokról, de haláláig hangoztatta, ha a szegénységről került szó (vagy fia, ifjabb Lajos panaszkodott, hogy már a veresre égett sima virágcserepek sem fogynak), váltig buzdított mindenkit az öreg:

— Ez így nem haladhat sokáig! A dominom-birtoknak meg kell törettetni!

Fia s unokája István, aztán megérték a jóslatot: a földesurak birtokai csakugyan megtörettettek Nádudvaron is.

S eljött az ideje újra a régi szép fekete edényeknek is.

Szerencse, hogy nem feledték el csinálása módját.

Ifjabb Lajosnak ugyan nem is nagyon állt rá már a keze, de ez a Pista fiú olyan ügyességet tanúsított, hogy öröm nézni, ha lába a korongot hajtva, keze a korongtányéron valamely agyagcipócska formálásába kezd.

Most már nemcsak virágcserepet, köcsögöt, lekvárosfazekat formáznak, mint évtizedeken át. A debreceni Déry-múzeumban fennmaradt ősök műveiből jónéhány darab. S igény támadt ezekre a régi formákra. A múzeum visszakölcsönözte a régi mesterek mintáit az ükunokának.

S Fazekas István játszi méretű pásztorkantákat, lisztesbödönöket, cukortartókat, kerti locsolókat, kalapos korsókat, olajoskannákat, ételesszilkéket hoz létre, ivócsuprot, mustmerőt, ilyen-olyan butykosokat és különféle kancsókat, korsókat pedig természetes, használati nagyságban teremt.

Ez már művészet. De meg kellett harcolni érte a faluban!

Már a múzeum hozta, küldte a nagyértékű régi agyagemlékeket, de a helybeliek mindenképpen kisipari termelőszövetkezetbe akarták kényszeríteni Fazekasékat. Vagy a tsz-be, mert vagy három hold földjük is van. De ennek már vége. Most már nyugodtan lehet folytatni a művészetet. István készíti a bonyolultabb, nehezebb darabokat, ha új edényféleségbe fognak, az első formát, alakot. Aztán a többiben Lajos bácsi is segít. Az edényeken való rajzolatokat, karcolatokat Fazekas néni csinálja, csak úgy szalad kezében az íróka. Mert olyan könnyű a keze, mint a pillangó.

Hej, ha olyan feleséget kapna Pista, aki nemcsak a fazekasságot szereti, becsüli, hanem rajzolni is tud!

Mikor náluk jártam, ez volt a legnagyobb gond. Akad-e ilyen lány?

Este volt. Lámpát gyujtottak, Pista új agyagot csapott a korongtányérra s magyarázta: — Úgy jó, ha egy kicsit focsós.

Aztán elhallgatott. Valami hibát talált az agyagban.

— Miféle sarat hozott be nékem, édesapám? Ez nem agyag, ez rostaalja, ez nem nyúlik a korongon, mint kéne, hanem inkább kucorodik.

Nem haraggal, inkább enyhe fejcsóválással mondta, amit mondott, látnivaló, hogy nem szokott ilyen hibát elkövetni az öreg.

Maga ment ki István agyagért.

— Csakugyan nem néztem meg, honnét hozom, csak úgy vaktából hoztam siettemben. Sötét van már — restelkedett Lajos bácsi.

Aztán kifelé intett fia után.

— Ez arra is emlékszik a nagyapja szavából, amire én már egyáltalán nem vélekszek. Olyan fiú ez, hogy nem hagyja maga előtt felverni a port.

Ami azt jelenti Nádudvaron: nem hagyja, hogy megelőzzék a tudományában.

BOLDOGSÁG

(Bencze László rajza)

Dutka Ákos:

A NAP FELÉ!

Egy hosszú éltet bús robotban éltem:
Pórázon tartott száz béklyós szabály,
De lelkem odván élt parázs reményem:
Fellobban bennem egyszer még a Nyár.

Biharban gyúlt égi fáklya voltam
Ifjúságom hangos, harcos hajnalán
A Napnak mindig új himnuszt daloltam, —
Most is szeretnék éltem alkonyán.

Rólad dalolni életünk kovásza,
Magérlelő felséges égi Nap,
Kit szomjazott a lelkem tiszta láza,
Hozzád repülni: Legyek hű fiad!

Szabadság! Rólad énekelve érjen
Elmulásba ringató nagy álmom,
Hogy rólad, érted énekelve győzzön
Hányódott élten — s megszépült halálon.

A TOLMÁCS

Irta: Thury Zsuzsa

Az idős férfi nehezen helyezkedett el a fülkében. Lehúzta az ablakot, aztán ismét nekifeszült a szíjnak és felhúzta az ablakot. A kézitáskájában szigorú rendben sorakozó holmi tetejéről kiemelt egy fekete hálósapkát, a fejére illesztette és így felkészülten újra ablakot nyitott. Újságot vett elő, átfutotta az első oldalt, lapozott egyet. Ekkor enyhe, de nagyon közeli fuvalatot érzett, kutató pillantással felmérte a kékből szürkébe fakuló égboltozatot, a lebukó nap hatalmas vörösessárga terepét és újságjával átült az ajtó mellé.

— Azt hiszem, hűvösödik — fordult utitársához, egy szélesvállú, barnaképű fiatalemberhez.

— Igen, esteledik — felelte az olyan hangon, mint aki helybenhagy minden eddigi intézkedést: a nyitott, majd csukott és ismét nyitott ablakot, a hálósapkát és a helycserét. Amikor az idős férfi visszapillantott újságjába, ő sem folytatta a társalgást s az utitárs ezt megkönnyebbülten vette tudomásul.

A vonat száguldott a nappal elől az estébe, azután egyre csendesedett a kerekek zaja. A fülke ajtaja feltárult.

— Van üres hely? — kérdezte az érkező fiatal nő csehül.

Feleletet nem várt, előreengedte a mögötte szuszogó hordárt. Leült szemközt a fiatalemberrel, az idős férfi mellé és a vonat máris indult. Az idős férfi nem nézett fel. Félt, hogy pillantásának nem tudna parancsolni s abban sötét elégedetlenség vádaskodnék a fiatal nő felé. Békés éjszakai pihenés, ég veled! Az új utitárs beszédesnek bizonyult.

— Két perc késéssel érkeztek — fordult az idős utashoz, kedves szemrehányással a hangjában.

A férfi dünnyögött: a határig behozzák a késést, mondta és egészen eltűnt az újséglepedő mögött. A fiatal, élénkmozgású és derűsen mosolygó nő tudomásul vette az udvariasan elutasító választ és újabb mondanivalójával másik utitárshoz fordult.

— Féltem, hogy tele lesz a vonat. Ilyenkor nyáron sokan jönnek a mi hegyeink közé.

A fiatalember sajnálkozón széttárta a két kezét: végtelenül sajnálja, de nem tud csehül. A nő csodálkozott: nem tud csehül? Milyen kár! De hirtelen eszébejutott valami s egész testével élénk fordulatot tett az idős férfi felé.

— Kérem, kérdezze meg az utitársunktól, hogy milyen nyelven lehet vele értekezni?

A hálósapkás férfi megadóan ismételte a kérdést.

— Magyarul és franciául — sietett a válasszal a fiatalember és reménykedően nézett a nőre. Az a fejét rázta: ő csehül és németül beszél. Mindössze három hetet töltött Magyarországon, most hazamegy Prágába.

— Mit mond? — kérdezte a fiatal férfi.

Az idős utitárs kelletlenül fordította a mondottakat. Tulajdonképpen mit gondol ez a két ember? Hogy ő Prágáig tolmácsolni fog közöttük? Az utazása elromlott, alvásra gondolni sem lehet s most még ez is? Lopva a másik kettőre nézett. A két fiatal szempárban mohó érdeklődést látott. Legokosabb lesz alvást színlelni. Mielőtt azonban kidolgozhatta volna haditervét, kérdések áradata zúdult reá.

— Kérdezze meg, hogy leány, vagy asszony? — hajolt előre a fiatal férfi.

A nő vidáman nevetett.

— Mondja meg neki, hogy lány vagyok. Valóban asszonynak nézett?

— Nem, dehogy — tiltakozott a fiatalember.

S a fekete hálósapka engedelmesen fordult erre, meg arra. Az elvtársnő huszonkétéves, tanítónő, rokoni látogatóban volt Magyarországon.

— Kérdezze meg, kérem, hogy tetszett neki Magyarország?

A tolmács intett: lassabban, fiatalember.

— Azt szeretném tudni, ha volna szíves megkérdezni, hogy láthatom-e Prágában?

Az ifjú nő szívesen bólintott: hogyne, kár, hogy ily későn találkoznak, Budapesten jólesett volna egy kellemes fiatal férfi társasága, aki megmutatja neki a várost s a környéket.

— Komolyan gondolja? Igazán rokonszenvesnek talál?

Az idős férfi fanyarul tolmácsolta az utolsó mondatot. Milyen fonák helyzet! Ha így megy, végül Petrarca-szonetteket kell cseh nyelvre átültetnie. Majd csak boldogulnak egyedül is. Felállt.

— Megyek az étkezőbe — mondta először csehül, aztán magyarul. A két fiatal szívélyesen helyeselt: jó étvágyat a vacsorához.

Végigtámolygott a folyosón, azután egy másik folyosón és asztalhoz ült. Rosszkedvűen kezdett evéshez. Ne gondolják azok ketten, hogy egész éjszaka beszélgetni fog helyettük! Visszamegy a fülkébe és azonnal behunyja a szemét! Alvásra most már gondolni sem lehet, de legalább csend lesz.

A fülkéig botorkált. Odabenn már égett a villany. A fiatalember az ő előbbi helyén ült, a lány mellett. Amikor belépett, egyszerre ugrottak fel mind a ketten, egyetértően és barátságosan.

— Ön bizonyosan aludni akar — mondta a férfi. — Mi kimegyünk a folyosóra, hogy ne zavarjuk.

— Igen — folytatta csehül a leány — nyugodtan feküdjék végig az ülésen és oltsa el a villanyt. Mi majd kinézünk az ablakon.

Az idős férfi megenyhülten mondott köszönetet. Kézitáskájából előszedett egy kis útipárnát, alapos körültekintés után az ajtó mellett helyezte el azt — az éjszaka ugyan meleg, de nem árt óvatosnak lenni. Megbékélten lehunyta a szemét. Akkor kipattant az ajtó.

— Egy pillanatig zavarom még — mondta sebesen a fiatalember. — Ha volna szíves megmondani, mit jelent magyarul: *ne smite*.

— Úgy — állapította meg magában az idős utitárs. A fiatalembert elragadta az éjszaka varázsa, közeledést kísérelt meg, a kedves, barátságos kis tanítónő azonban tiltakozott. — Nem szabad! — mondta erélyesen a maga nyelvén.

A hálósipka alól felnézett s látta a barna férfiarcon a feszült várakozást. Egyszeriben nagyon vele érzett s még a hangja is megváltozott.

— Ne smite, ne smite — ismételte lassan — azt jelenti, hogy kedvesem. Kedvesem, te — toldotta hozzá magyarázón.

Amikor a fiatal férfi tündöklő mosolyú arca eltűnt a folyosón, megnyugodva végigfeküdt a hivogató bársonypamlagon.

A LUSTA MENYECSKE

Mondotta: Palkó Józsefné, a népművészet mestere

1949 decemberében találkoztam először Palkó Józsefnével, a kiváló mesemondóval. Mesegyűjtő utam a Bukovinából áttelepített andrásfalvi székelyek közé vezetett, akiknek néprajzát oly kevéssé ismertük még akkor. Nem kellett sokáig keresgélni, hiszen a Tolna megyei Kakasdon mindenki ismerte az írástudatlan Zsuzsi néni tudományát. Nem is kérette magát soká, leültetett egy székre és máris mondta a mesét.

Palkó Józsefné az andrásfalvi szegénysoron született. Messze földön híres mesemondó volt édesapja, bátyja, tőlük tanult mesélni. Volt városi cseléd, részes aratónő; felvidítója, lelke volt minden munkacsapatnak. Tizenhárom gyermeket nevelt fel és ma, 73 éves korában érte a nagy megtiszteltetés, hogy gyönyörű meséiért »a népművészet mestere« lett. Hallgatói immár nemcsak a kakasdiak, hanem az egész dolgozó nép.

Dégh Linda

Volt egyszer egy jó gazdaleány, egyedül való leány volt. De olyan lusta volt, soha még sepregetni sem akart, az anyja végzett mindent, pedig immár nagy leány volt. Elment a híre, senki nem jött oda, hogy elvegye feleségül. Az anyja mindig mondotta neki:

— Leányom, látod-é, veszed-é észre, hogy senki sem keres meg téged, mint a többi lányokat. A többiek mennek a szálba, mindenüvé, s te mindig ülsz itthon, mert nem kellesz senkinek.

— Hagyja el, anyám — azt mondja —, vasárnap lesz egy tánc, én elmegyek oda.

El is ment a leány. A többieket táncoltatták a legények, de őt senki sem vitte táncba, mindig csak állott. Egyszer ott volt egy más községi legény, az kezdett érdeklődni a többiektől. Szép lány volt, csak el volt menve a híre, hogy olyan lusta. Hát amint érdeklődik a legény, a többiek mondják, hogy nagygazda lány, az apjának nagy vagyona van.

— Hát hogy nem táncoltatják azt úgy, mint a többieket?

— Hát nem tud táncolni jól, nem járt táncba, azért nem viszik.

Na, meggondolkozott a legény és mikor kezdtek muzsikálni, a leányt elvitte táncolni.

— Ne menj haza hírem nélkül, mert szeretnék elmenni veled. Mikor akarsz menni, akkor szólj.

— Hát miért akarsz nálunk jönni?

— Hát hozzád megyek gazsajasba, hozzád.

Megörvend a leány, hogy most neki is lesz valakije. A leány hazafutott és mondja az anyjának: — Édesanyám, jő egy legény ide s udvarolni akar nekem.

Na, hát megörült a leány meg az anyja.

— Na, leánykám, ha ide jő a házba, serénykedj, ügyeskedj, hogy szeressen meg. Hogy el van menve a híred, hogy lusta vagy, hát egy kicsit igyekezz.

Hát egyszer jő a legény más két legénnyel. Ahogy bejött az ajtón, mindjárt az asszony hítta: — Fiam, ülj le, mert biztos el vagy fáradva. — Széket hozott neki, italt hozott bé, bort, pálinkát az asztalra, süteményt. Na hát ettek, ittak, egyszer azt mondja a legény:

— Nem ülök itt sokáig, csak idejöttem megkérdezzem kenteket, hogy hallottam, hogy van egy eladó leányuk, meg is ismerkedtem vele a táncba, elvenném feleségül.

— Jaj — azt mondja az asszony —, én szívesen odaadom, látom, hogy derék legény vagy, ügyes, jaj, tudom, nem bánod meg, ha elveszed. Nézd csak, milyen szép vagyonunk van. Ne félj, ennek ruhát is annyit adok, hogy sohse kell búsuld neki a ruháját, úgy ki van ruházva.

Jól van, még azon a napon elmentek a paphoz. S beiratkoztak a leánnyal. Három hét múlva megcsinálták a lakodalmat. Hanem akkora ládája volt annak a leánynak, mint ez az ágy hosszúsága, úgy tele volt ruhával, hogy alig lehetett a fedelit letenni. Na, elvitték, hogy megesküdtek, a ruháját, marhákból vittek és elmentek haza a másik községbe. Örvend az ember, hogy be jó gazdalányt kapott, mennyi menyasszonyi hozományt kap még otthonról ezután. De ott se volt jobb, mert aki délelőtt rossz, délután is rossz. Ott se viselkedett jobban, mint odahaza. Se nem meszelt, se nem mosott, minden vasárnap, mikor levetkezett, mikor fehér inget vett, azt a szennyes inget, amit levetett, meg pendelyt, nem úgy tett, mint más, hogy feltette egy rúdra a szennyest, mikor meggyűlt, kimosta, hanem összecsongorította s vetette bé a tűzbe.

Hát ez így ment minden vasárnap. Az ura nem is vette észre, hogy mit csinált.

Hát mikor esztendeje volt, hogy megesküdtek, hát megnézhette, hogy mennyi ruhája van a ládában. Se ing, se pendely nem maradt. Egyszer abba a községbe, ahová való volt a leány, egy koronánál csináltak egy nagy lakodalmat és meghívták ezeket is. Na hát azt mondja a feleségének az ember:

— Na, feleség, elmegyünk a lakodalomba.

— A lakodalomba szép ruha kell — azt mondja a menyecske.

— Hát — azt mondja — neked van, ha kell, elég ruhád van.

— Csak volt — azt mondja a menyecske.

— Hát hogy? Visszaküldted az anyádnak? Két ember alig bírta a ládát, annyi volt.

— Hát nem tudod, hogy elégettem?

— No — azt mondja az ember —, mit égettél el?

— Hát az ingemet és pendelyemet, csak az van, aki rajtam van, és az meg szennyes.

— Hát ki tanított téged arra, hogy amit levetsz, azt égesd el?

— Hát — azt mondja — én sose mostam, azt se tudom, hogy kell mosni, azt gondoltam, jobb, ha elégetem, többé sohase kell mosni.

— Én ezt nem akarom tudni. Elmegyünk a lakodalomba, amilyen ruhába leszel, nem bánom, de eljössz.

— Hát én ebbe a piszkos ingbe nem megyek sehova.

Elment ki az ember, behozott egy zsúpot, azt kétfelé vette s a feleségét levetkeztette tiszta meztelenre és reátette. A másik felit mind lerakta s akkor a zsúpot megkötötte háromhelyt, két végit s a derekát.

— Nézd csak, feleség, felvetlek a szekérre s egy pokróccal leterítlek, nem lát senki. Elmegyünk apádékhoz és anyádtól kérsz ruhát, amibe beleöltözködj. Akkor elmegyünk a lakodalomba.

Odaértek, elmentek a kertbe és ott voltak valami asztagok. A feleségét eldugta oda. És a fiatalember elment bé az apjához s az anyjához. Ott megörvendtek és azt kérdi legelőbb az asszony:

— Hol a leányom?

— Itt van ő is, ott hátul a kertben az asztagnál.

Kimegyen az édesanya és azt mondja: — Hol vagy, édes leánykám?

— Itt vagyok — azt mondja —, a zsúpban. Hát mondtam az uramnak, nem megyek el a lakodalomba, mert nincs ruhám, hát az uram belékötött a zsúpba. Legyen szíves, adjon a magáéból.

— Hát hol volt a tied, hát én neked, hány ruhát adtam — azt mondja.

— Édesanyám, elégettem. Én azt hittem, nem kell azt többé megmosni, hát ahogy vettem le, vetettem bé a tűzbe, aztán elégett.

Kimegyen az ura az asszonynak:

— Na lássa-e anyám — azt mondja. — Milyen leányt adott nekem? Azt a temérdek sok ruhát esztendő alatt tönkretette. Na — azt mondja az ember —, én hazahoztam a leányát, de nekem nem kell, elhozhatják a hozományt, mindent, amit adott.

Avval az ember elment haza és a felesége ottmaradott és ma is ott van. Az ember vett egy más feleséget magának és ma is élnek, ha meg nem haltak.

Főszerkesztő: Boldizsár Iván
Felelős szerkesztő: Parragi György
A kiadásért felel a Lapkiadó Vállalat igazgatója.
Szerkesztőség: VII., Lenin-krt. 9—11. Tel.: 221—285. Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt. 9—11. Tel.: 221—285, 221—293. Állami Hirdető Vállalat Hirdetési Osztálya: VII., Lenin-krt 9—11. Tel.: 221—285, 221—293. Állami Hirdető Vállalat csekkszámlaszáma: 91.843.001-47. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda V., Bpest, V., József nádor-tér 1. Tel.: 180—350. — Budapesti egyéni előfizetők ügyeit a kerületi kézbesítő postahivatalok intézik, vidéken a helyi hírlapterjesztéssel foglalkozó postahivatal. — Előfizetési díj: 1 hóra 12.— Ft, negyedévre 36.— Ft.
Régebbi lapok V., József Attila-utca 3. sz. alatt kaphatók.
Athenaeum Nyomda, Pv.: Soproni Béla.

FÉRFI ÁLLÁS

Üvegtechnikus állást keres 20 éves gyakorlattal: Egri József, XXII. ker., Füleki-u. 24.

Lakatos és kárpitos szakmunkásokat felveszünk. Óbudai Sportszergyár, Budapest, III., Bécsi-út 85.

Segédmunkást könnyű fizikai munkára felvesz Budapestkörnyéki Belsped, V., Fehérhajó-u. 8—10.

Szabászok, ragasztók és aljamunkások azonnalra felvételetnek — Sport Cipőgyár, Práter-utca 64.

Szállítási tervelőadó, tarifőr szakvizsgával, hosszú gyakorlattal, szervezésben is jártas, állást változtatna vidékre is. Várady, Rácalmás, Kossuth utca 40.

Férfi segédmunkásokat belső raktárosmunkára azonnal felveszünk. Üzemi étkeztetés van. Jelentkezni lehet reggel 8—16 óráig. Budapesti Illatszer- és Piptereszappangyár, Budapest, XI., Bocskai-út 90. Telefon: 259—430, munkaügyi osztály.

Villanyszerelőt, aki motortekercseléshez is ért, kékfestékőrlő üzembe szakvagy segédmunkást, akit betanításnak molnárnak, jó kereseti lehetőséggel és férfi segédmunkásokat azonnalra felveszünk, vidékieknek szállást biztosítunk. Jelentkezés: Vegyi és Porfestékipari V., Bp., IV., Váci-út 75. (Újpest.)

Szakmai gyakorlattal rendelkező szerelőkőműves és központi fűtés szerelő munkásokat azonnal felveszünk. Jelentkezés: Könnyűipari Gyárfelszerelő és Építő Vállalat, Budapest, VII ker., Nefelejts-u. 6. Munkaügyi osztály.

Bőrdíszműves szakmunkás bedolgozókat női táskák készítésére, 10-es körkötőgéppel rendelkezőket nylon harisnya kötésre valamint szandál- és papucstűzőket felvesz IX. ker. Tanács Kézműipari Vállalat, Bpest, IX. Ráday-u. 39. Munkaügyi csoport.

Békéscsabai Fodrász és Fényképész KSZ I. oszt. fényképész felvételező keres azonnali belépésre. Békéscsaba, Lenin-u. 7.

Bőrdíszműves szakmunkásokat tagként felveszünk. Bőrárukészítő KSZ Jelentkezés Csáky-u 8.

42/3. Építőipari Vállalat felvesz kőműves és ács szakmunkásokat, női és férfi segédmunkásokat és szállító munkásokat. Jelentkezés: Krisztina-körút 87—89, sz. munkaügyi csoportnál.

Szobafestőket, bádogosokat, képzett mérlegműszerészeket, segédmunkásokat felveszünk. Jó kereset. Jelentkezés naponta 8—12 óráig VII. ker., Elemér-utca 31. — Közért Karbantartó Vállalat.

Zetka teherszállító motortricikli vezetőt vidéki kiszállításokra felveszünk. Jelentkezés: Északpestmegyei Népbolt központnál, Budapest, V. ker., Deák Ferenc-u. 23, II. em.

Férfi segédmunkásokat felvesz Vastömegcikk Értékesítő V., Bp., VIII., Üllői-út 32.

Keresünk felvételre tűzből dolgozó kovácsot, iv- és lánghegesztésben gyakorlott lakatost és tömegmunkában jártas bognárokat. XIV., Járműgyártó Szövetkezet, XIV., Lengyel-u. 45—47.

Fonalfeldolgozó részlegünk keres nyersanyag és köztáru ismerettel rendelkező raktárost továbbá gyakorlattal rendelkező palackorsószónőt és ügyes harisnyaprositónőket. Jelentkezés: VII. ker. Tanács kézműipari vállalata. — VII., Thököly-út 23.

Külkereskedelmi vállalat azonnali belépésre keres több éves gyakorlattal rendelkező kontírozó könyvelőt és operatív tevékenységben jártas **önálló** adminisztratív vezetőt. Részletes életrajzot „Külkereskedelem" jeligére a kiadóhivatalba kérünk.

Asztalosokat, mérlegműszerészt, festőt keresünk felvételre. 1. sz. Zöldség, Gyümölcs Kiskereskedelmi Vállalat, II., Fő-u. 80.

Jóléti vezető, statisztikus, bérelszámoló, előkalkulátor, jogügyi előadó állást keres. Rémay, Paulay Ede-u. 1.

Jogvégzett fiatalember, gyakorlattal, lehetőleg szakmájában elhelyezkedését keresi. Gellérthegy-utca 9. Telefon: 358—350.

Teniszpálya-kezelő munkásokat azonnal felveszünk. Fáklya Sport Egyesület, Bp., VI., Gorkij-fasor 34—36.

Vas, szerszám beszerzői állást vállal Sille **János, IX., Aszódi-út 8.**

Univerzális szerelő üdülőbe, kórházba, szanatóriumba elhelyezkedne. Kozma, Gyöngyös, Ujtelep.

Vasiparos napi párórai munkát kaphat. Jelentkezés levélben, Rókk Szilárd-u. 23, f. 1.

Szakembert keresünk, aki babaszem pillázását és beillesztését betanítja, vagy mint állandó munkát vállalja. Bp. Házt. Vegyicikk, Bp., X., Liget-u. 16. sz.

Kőműveseket szobafestő és mázoló szakmunkásokat, tetőfedőket, vízvezeték-szerelőket, asztalost, férfi segédmunkásokat felvesz kizárólag Budapesten dolgozó vállalat. Előnyös munkáinkon jó kereseti lehetőség. Most belépő munkavállalóinknak télre is biztosítunk megfelelő belső munkát. Vidéki dolgozóink díjtalan, higiénikus szállást, különélési pótlékot és kedvezményes hazautazási lehetőséget kapnak. Szórakozási lehetőségről — színház mozi kirándulás stb. — a vállalat gondoskodik. Jelentkezés munkakönyvvel: Tatarozó V. Budapest, XII., Malinovszki-fasor 20. (János-kórház mellett.)

Dekorációs csoportunk részére asztalost azonnali belépésre keresünk. Budapesti MSH Vállalat dekorációs csoportja, VI., Lázár-u. 4.

Építőipari Szövetkezet keres tagnak lakatosokat, vízszerelőket, kőműveseket és segédmunkásokat. Jelentkezés: XIV., Thököly-út 171.

Asztalosokat és asztalosipari segédmunkásokat és fényezőnőt felveszünk. Budapesti Üzletberendező Üzem, Hungária-krt 11—19.

Jelentkezz nyomdaipari tanulónak!
Betűszedő, offsetgépmester, betű- és tömöntő szakmára.
Jelentkezni lehet 14—16 éves fiúgyermekeknek, Budapest, VIII., Tolnai Lajos-utca 4. sz. alatt.

Rajzoló fénérnemű szabászt, aki vertikális és szalagfűrész gépen is tud dolgozni, azonnali belépésre keres V. ker. Tanács Kézműipari Vállalat, Váci-utca 12, udvarban.

A Kertészeti Főiskola budaőrsi telepe egy pár lova mellé kocsist keres. Érdeklődni lehet 259—781 telefonon.

Kőműveseket, festőt, burkolót, parkettást és segédmunkásokat azonnalra felvesz szövetkezet, Attila-u. 31.

Áruismerettel, komoly gyakorlattal rendelkező anyagkönyvelőt keres azonnali belépésre V. ker. Tanács Kézműipari Vállalat, V., Dimitrov-tér 5.

Kályhásokat és fazekasokat szövetkezeti tagnak felvesz a Kaposvári Agyagipari Szövetkezet, Kaposvár, Honvéd-u. 13.

Lakatos, asztalos, villanyszerelő szakmunkásokat felveszünk — Jelentkezés: Budapest VI., Révai-u. 12. III. em. munkaügyi osztály. Textilhulladék és Maradékforgalmi Vállalat.

Könnyű munkára férfiakat és nőket felveszünk. Közületi Élelmiszerelosztó Vállalat, Budapest, V., Bécsi-utca 2. szám.

Gyakorlott evolut könyvelőt, lehetőleg ágész ismerettel, azonnali belépésre keres Szigetbecsei Állami Gazdaság. (Csepelszigetet.) Besorolás kollektív szerint, illetményföld fejadagjárandóság szállás, üzemi étkezés biztosítva. Jelentkezés személyesen 22-én vasárnap munkakönyvvel és önéletrajzzal a gazdaság főkönyvelőjénél. Közlekedés HÉV-vel Közvágóhídtól Ráckevéig.

Elcserélném egy szoba, összkomfortos, jól jövedelmező házfelügyelőségem, Sztálin-út 72.

Vidéki vállalat, szövetkezet budapesti anyagbeszerzését, ügyintézését alkalmazásban vállalom. Lovászy, Uászló-u. 50. 469—155.

Építőgépjavító szakmunkásokat, lakatosokat, lemezlakatost keres 41/7. Segédipari Vállalat, X., Fertő-u. 1/d.

Kertes, gázos házfelügyelőségem elcserélném félkomfortos lakásért. Thököly-út 59/a.

Jövedelmező egy szoba, konyhás házfelügyelőségemet elcserélném kétszobás, világos lakásért. VII., Csengery-u. 7.

Keresünk két faeszтergályost, akit alabástrom esztergályozásra átképzünk, továbbá két kőfaragót és két kőcsiszolót. — Jelentkezés: Bpest, X., Kőbányai-út 43/b.

Kertes házfelügyelőségem elcserélem 1 v. 2 szobás lakásért, megegyezés szerint. — Gyimesi Dezső, XIV., ker., Lőcsei-u. 19/b, I. 1.

45 lakásos házhoz, lehetőleg Pest környékéről fűtőt keresünk Szabadsághegyre. Lakáscsere lehetséges, mellékkereset biztosítva. T.: 366—200.

Elcserélném jól jövedelmező II. számú házfelügyelőségemet betegség miatt. VII. ker., Rumbach Sebestyén 10, I. em. 8.

Csónaképítő szakmunkásokat azonnali felvételre keres Sportlétesítmények Vállalat, II., Frankel Leó-u. 35.

Sodrónöket és szövőnőket azonnali felvételre keresünk. Kendőgyár, Budapest, XIII., Petneházy-u. 38.

Lakóház központi fűtéséhez jó javadalmazással fűtőt keresünk, aki a kertgondozást és a másodházfelügyelői teendőket is vállalná. Szolgálati lakás van, ezért olyanok ajánlatát kérjük, akik Budapest területén főbérleti cserelakással rendelkeznek. Fűtési Bizottság VIII., Üllői-út 66/b.

Anyaggazdálkodási előadót, teljes vas- műszaki szakismerettel, beosztott raktári kiadót, segédmunkásokat tehergépkocsival történő szállításhoz és egyéb munkálatokhoz is felvesz Utigépjavító és Kölcsönző Vállalat, XIV., Jerney-u. 58. Anyagosztály, Kalocsai.

Férfi piaci tisztogató munkást azonnal felvesz a Piaci Vállalat, Munka- és védőruhát adunk, IV., Kemény Gusztáv-u. 6.

Elcserélném jól jövedelmező házfelügyelői lakásomat 2 szoba összkomfortosra, megegyezés szerint ráfizetek. Cím: VI., Vörösmarty-u. 60. Házfelügyelő. Érdeklődni bármikor.

Esztergályosokat, szerszámkészítő lakatosokat, TMK munkában jártas lakatosokat, V., VII. kategóriával, technikusi képzettséggel rendelkező időelemzőket és mesosokat, akik megfelelő szakmai képzettséggel bírnak a vasipar területén, keresünk felvételre „Új iparág" jeligére kiadóba.

Vácuumtechnikai berendezéshez gyakorlattal rendelkező karbantartó lakatosokat felveszünk. Különleges Műanyaggyártó Ktsz, Budapest, VII., Szövetség-utca 6.

Orvoscsalád 1 gyermekkel középkorú, megbízható főszómindenest keres. Jelentkezés: 20—21-én regel tizenegyig. 292—595.

Gyermekszerető nőt háztartásomban azonnalra is alkalmazok. Telefon: 457—292.

Bentlakó háztartási alkalmazottat féléves kislányhoz felveszek. „Középkorú" jeligére kiadóba.

Gyermekszerető főszómindenest keres dolgozó házaspár. Jelentkezés pénteken, szombaton reggel 8—este 8-ig II., Ady Endre-u. 2, f. 2. Berceg.

Vidéki orvoscsaládhoz menne idősebb nő, „Alföldre" jeligére kiadóba.

Középkorú nőt házvezetőnek felveszek. „Otthon 12783" jeligére kiadóba.

Gyermekszerető házvezetőnőt keres fiatal orvosházaspár. Építővári u. 9, II. 10, reggel 10-ig.

Délutani foglalkozásra gyermekszerető, idősebb asszonyt keresek bentlakással, vagy anélkül. Jelentkezés 5—7 között. XII., Bors-u. 19. fszt. 1.

Megbízható, perfekt főszómindenest keres kétgyermekes házaspár azonnalra vagy elsejére. Jelentkezés vasárnaptól kezdve Szent István-park 35, f. 1.

Mindenest 2 személyes városi háztartáshoz keresünk. Nyilvános tizig, este hattól kiliencig. Veres Pálné-utca 12, I. 2. 181—472

Farekas István

nádudvari

Farekas

kiállítása a

debreceni Déry Múzeum

ban 1952. végén

rendezett kiállí-

tásom.

Szabad Művészet

1953. 37. l.

(Hajdú-Bihar

megyei képzőmű-

vészeti.)

Farekas István

1954 a népmüvészet mestere cimmel tüntettek ki –

Született. 1929. Nádudvaron

1952. Iparmüv. kiáll.

1953. nép- és iparmüv. kiáll

1954. moszkovi nép- és iparmüv. kiáll

CSEREMISZ NŐ

Fazekas István

nádudvari fazekas fekete fustös edényével szerepelt az alábbi kiállitáson.

~~A kejzőművész Szövetség tagja, tagjaul a Népművészeti Vállalat veszi át.~~

Domanovszky György

Népművészeti és ipar-művészeti kiállitás.

Sz. M. 1953 201. l.

megírva

Fazekas István
nádudvari fazekas

lásd

Szabad Művészet

1952. 8. sz. 381. l.

Lengel Gy:

Népművészet az I. Iparm.
Miáll-on

MAGYAR KIRÁLYI VALLÁS ÉS
KÖZTATÁSÜGYMINISTER

44701 szám.

Jelen sz és kelet a.utasitottan
hogy Gerecze Péter dr. müeml.
sülyi templom megvizsgálására
László épitésznek a jaáki apát
megvizsgálására tett hivatalos
költségei és napidijai fejében
nyugtáiká, Gerecze péternek ö
lónak harmincznégy /34/ koroná

Fazekas István, faze-
kas; sz. 1929. Nádud-
varon. ⊥ 14 éves korából
atyjától tanulta a mes-
terséget s foglalko-
zott a nádudvári agyag-
ipar történetével is.
1951. sikerült ~~fel~~
~~kutat~~ a debreceni
Déri Muzeum [~~és Népmi-~~
~~vészeti~~ segítségével
sejélet, e keltem azel-
felejtett fekete égetést.
Nádudvari fekete
füstös ~~[illegible]~~ edényei-
vel és tárgyaival
szerepelt 1952 ~~a~~ bynetli
I. ipar mu vészeti, és

Tói a Népmuvészeti vállalat

⊥ F. Lajos fazekas fia.

a debreceni Déri Muze-
umban ~~rendezet~~ 1953 a
bpesti nép és iparmuvesze-
ti. 1954. a moszkvai
nép és iparmuvesseti
kiállitáson.
A Képzőmuvész Szövet
ség tagja s Készitmé-
nyeit a Népmuvésze-
ti Vállalat vesszi át
1954. a ismételten
a Népmuvészet Mes-
tere cimmel (tüntet-
~~tek ki~~ - ci felvenyel
te ki a Minister
tanácsi

A népművészek ifjú nemzedéke

Hímzett terítők, párnák, kézi csomózású szőnyegek, fafaragások, mázas kancsók, tálak, vázák: mind-mind a népművészet remekei. Aligha találunk olyan lakást, melyet ne díszítene belőlük egy-egy szép darab. Ezek a tárgyak hozzátartoznak mindennapi életünkhöz, de csak ritkán gondolunk alkotóikra, akik között sok fiatal is van.

Népművészetünk hagyományait mentette át a jelenkornak az a felismerés, hogy a szövetkezeti mozgalom keretein belül ezek az értékek nemcsak megőrizhetők, hanem tovább is fejleszthetők. Ezért alakították meg huszonöt évvel ezelőtt a Háziipari és Népi Iparművészeti Szövetkezetek Országos Szövetségét, amely kezdettől fogva fő feladatának tekinti a szövetkezetek alapszabályszerű működésének segítését, a tagok tulajdonosi érzésének erősítését, a szövetkezeti demokrácia érvényesítését.

Ma a HISZÖV-höz 71 szövetkezet tartozik, tagjaik és alkalmazottaik száma meghaladja a 40 ezret. A dolgozók egyharmada 30 éven aluli fiatal.

A szövetkezetek választott vezetőségi tagjainak 21 százaléka 30 éven aluli fiatal, s ezt az arányt a jövőben még fokozni kívánják. Az előmenetel lehetősége nyitva áll a népművészetet élethivatásként vállaló fiatalok előtt. Jelenleg 110 Népművészet Mestere és 22 Népművészet Ifjú Mestere címet viselő fiatal dolgozik a szövetkezetekben. S jó a fiatalok versenyszelleme: soraikból kerül ki a szakmai vetélkedők résztvevőinek 90 százaléka.

A legutóbbi negyedszázad alatt kialakultak a HISZÖV tevékenységének, szervezeti életének és szellemi irányításának sajátos formái. A népi iparművészet keretébe tartoznak a szőttesek, a fafaragások, a fazekasság, a népi kerámia, a hímzés és a vaskovácsok, szűrszabók, bőrdíszművesek munkái. A másik csoportba a hagyományos háziipari tevékenység sorolható: a kosárfonás, a szőnyegkészítés, a gyermekruhavarrás.

— Somogyban szegényes a kerámiakészítés múltja, nem úgy, mint a fafaragásé, ezért a sárközi népi cserepet hoztuk át Kaposvárra — mondja Tamás László, a népművészet mestere, aki a Kaposvári Fazekas Szövetkezet művészeti vezetője és elnökhelyettese. Később felújítottuk a habán fazekasságot és zömében ma is habán edényeket készítünk. Sok fiatalt szeretnénk felkészíteni arra, hogy méltóképpen folytassák a szakmát. Most 26 tanulónk van, szeptemberben 12 fiatalt szerződtetünk.

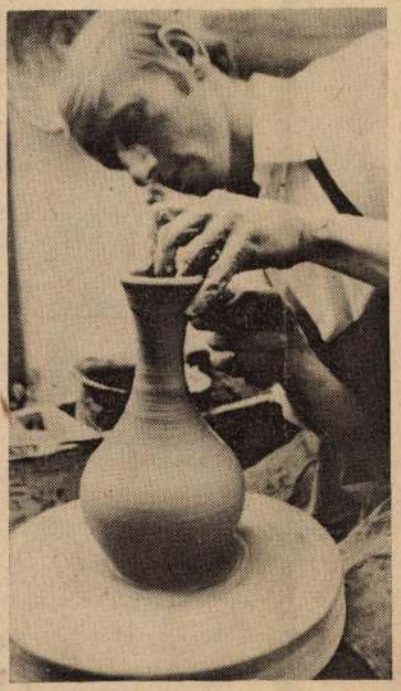

● Ifj. Fazekas István nádudvari népművész.

● Kiszel Zsuzsanna, a Békésszentandrási Szőnyegszövő HSZ tagja.

A kaposvári szövetkezetben a tagság 83 százaléka 30 évnél fiatalabb. Rendszeresen foglalkoznak velük, ezért szívesen dolgoznak a szövetkezetben. Az osztályfőnök festő, képzőművész, így a tanulóknak nagyobb lehetőségük van arra, hogy megismerkedjenek a különféle művészetekkel.

— A Népművészek Háziipari Szövetkezetének félezer dolgozója van. Tavalyi árbevételük elérte a 43,2 millió forintot — tájékoztat Kelen Béla elnök, aki maga is fiatal ember. A fővárosi központú szövetkezet az ország egész területén — Debrecentől Zalaegerszegig — foglalkoztat népművészeket. Tagjai közül 21-en a Népművészet Mestere, 69-en pedig a Népi Iparművész címet viselik. Nagy figyelmet fordít a szövetkezet a bedolgozók és a fiatalok foglalkoztatására, helyzetének javítására. Mind kedvezőbbé teszi a munkakörülményeket, ösztönöz a tanulásra, a szakmai továbbképzésre. A szövetkezet tagságának 10 százaléka állami oktatásban vesz részt és sokan látogatják a különféle tanfolyamokat.

— A mi fiataljaink a saját házájukban is próféták lehetnek — mondja Farkas Jenő, a Kiskunfélegyházi Háziipari Szövetkezet elnöke. — A műszaki gárda és a kiszolgáló személyzet 80 százalékának szövetkezetünk az első munkahelye, sokan az általános iskola elvégzése után kerültek hozzánk. A velük való törődést igen fontos feladatunknak tartjuk.

A HISZÖV-höz tartozó szövetkezetekben mind többen vannak a főiskolai és egyetemi végzettségűek.

Mindemellett bőven van még tennivaló is. Erre utal az, hogy a fiatalok öt százaléka még az általános iskola 8 osztályát sem végezte el. Ez természetesen gátolja a továbbtanulást. Főként a szövetkezetek vezetői és KISZ-szervezetei tehetnek sokat azért, hogy a fiatalok gyarapíthassák ismereteiket, folytathassák tanulmányaikat. A szakmai fejlődés, a közművelődés elősegítése a népművészetben is bőségesen kamatozik.

A népművészeti és háziipari szövetkezetekben még sohasem tevékenykedett annyi fiatal, mint napjainkban. Munkájukkal, tehetségükkel jelentékenyen hozzájárulnak az arra érdemes hagyományok ápolásához. S ahhoz, hogy itthon és külföldön egyaránt még népszerűbbek legyenek a kalocsai hímzések, a halasi csipkék, a békésszentandrási szőnyegek, a hódmezővásárhelyi és karcagi cserépedények, hogy csak néhányat említsünk a gazdag választékból, az ő munkájuk is hozzájárul.

A fiatalok méltóképpen akarják és tudják folytatni a népművészeti és háziipari szövetkezetekben mindazt, amit hírneves elődeik hagytak rájuk örökségül.

Sz. E.

2414

1981-ig
ival és
zek, sür-
Kiskunfél-
29. Tele-
2348

ecskemét,
Imre. (17
4068

ádó. Ér-
elegyháza,
ki trafik-
2508

os, PC-s
legyháza,
2504

r, szoba-
or eladó.
Apaffy
2495

adó. Kis-
atthyány
6 órától.
2490

adó. Mű-
decembe-
rdeklődni
József
2488

ladó. Ér-
ap. Kis-
nyi u. 7.
2480

os, egy-
Kiskun-
Attila u.
2476

xe, fehér,
gényesnek
legyháza,
0. Sebők.
2474

PB-s el-
háza, Al-
2469

Kiskun-
ány u. 11.
2470

UF-es,
an eladó.
a 15 órá-
áza, Ki-
2466

34 rend-
unfélegy-
u. 11.
2463

ényesnek
legyháza,
án. 2462

xe ID-es
legyháza,
sz 3. dű-
2461

220-as,
áztűzhely
palackkal,
el, szár-
. Kiskun-
ejcs u.
2450

S-MZ el-
háza, At-
2449

15 mázsa
Érdeklőd-
unszállás,
8. 2444

adó. Kis-
Vesselényi
ál. 2443

frsz. sze-
dó. Kis-
etőfi tér
Érdeklőd-
es telefo-
2439

, kétéves
Kiskun-
t. 17. Ér-
2437

is/ Kiskunfélegyháza, Vak Bottyán utca 2. (Volt Szent István utca.) 3971

RÖVID zongora, fizetési kedvezménnyel eladó. Megtekinthető 14—17 óráig. Kecskemét, Ady E. u. 10. Hrabák. 12128

2 DB, 8 hónapos vemhes üsző eladó. Kecskemét, Úrrét 72. Érdeklődni: délutáni órákban. 3951

VASKAPU eladó. Kiskunhalas, Mérleg utca 4. 1730

FATÜZELÉSES fürdőszobabojler eladó. Kiskunfélegyháza, Kinizsi u. 15. alatt. 2510

GÁZTŰZHELY, palackkal eladó. Kiskunfélegyháza, Kossuth u. 33. B-lépcső, I. em. 1. 25017

KETTŐ db vemhes kocasüldő eladó. Kiskunfélegyháza, II. ker. Nyomás 8. Id. Farkas Istvánné (cipőgyárral szemben). 2498

KÉT és féléves csikó és 22 pár liba eladó. Kiskunfélegyháza, III. ker. 205. Udvari. 2497

KONYHASZEKRÉNY, televízió-asztal, férfi télikabát, nadrágok eladók. Kiskunfélegyháza, Jósika u. 11/a. 2496

SZŰRETELŐKÁDAK, 8—15 hektós, 120 literes prés, 200 literes hordók eladók. 6100 Kiskunfélegyháza, Vörös Hadsereg u. 32. alatt. 2494

SZAMÓCAPALÁNTA (legkoraibb Surprése-fajta) eladó. Kiskunfélegyháza, Dankó Pista u. 19. 2492

KÖZPONTI fűtéshez alig használt kazán eladó. Kiskunfélegyháza, Csongrádi utca 10/a. 2489

ÍRÓGÉP kifogástalan állapotban eladó. Kiskunfélegyháza, Kazinczy u. 2. I. em. 11. 2487

BETEGNEK háromkerekű kocsi, 120 literes boroshordó, bortölcsér és csap alá kagylá eladó. Kiskunfélegyháza, Attila u. 46. 2486

KISMÉRETŰ gyermekágy eladó. Kiskunfélegyháza, Kossuth u. 18. A-lépcsőház, földszint 1. 2482

PROPÁN-BUTÁN gázkályha és új gyermekkerékpár eladó. Kiskunfélegyháza, Lőwy Sándor u. 17. 2483

KOMPLETT gáztűzhely, szeneskályha és olajoshordó olajjal eladó. Kiskunfélegyháza, Lónyai u. 9. 2479

OLASZ (Giordáni) gyermek sportkocsi eladó. Kiskunfélegyháza, Zrínyi u. 5. IV. em. 26. 2477

AVAS szobabútor, jó állapotban eladó. Kiskunfélegyháza, Karinthy Frigyes u. 4. sz. 2475

TÍZEZER fehér paprikapalánta és láncoskút eladó. Kiskunfélegyháza, Dózsa György u. 17. 2472

ROMÁN konyhabútor, 5 db-os, kifogástalan, áron alul eladó. Kiskunfélegyháza, Damjanich u. 19. 2456

NÉGY SZEMÉLYES rekamié, 2 fo... 4 szék, olajkályha eladó. Kiskunfélegyháza, Kossuth u. 33. I. ép. A-lépcső, I. em. 3. 2440

Kecskemét, Kapisztrán J. u. 10. sz. alatti lakos, 1978. szeptember 20-án, 96 éves korában, csendesen elhunyt. Temetése f. hó 23-án, 14 órakor lesz a kecskeméti köztemetőben. Gyászoló család. 12 288

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik édesanyánk

SZLÁVIK LAJOSNÉ
Barta Erzsébet

temetésén megjelentek, sírjára koszorút, virágot helyeztek. Szlávik János családja, Kiskunfélegyháza. 2484

• • •

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazon rokonoknak, ismerősöknek, szomszédoknak, akik felejthetetlen férjem, édesapánk, fiam, nagyapánk

ILLÉS IMRE

temetésén megjelentek, sírjára a kegyelet virágait helyezték és részvétükkel, nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló család, Kiskunfélegyháza. 2506

• • •

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazon rokonoknak, ismerősöknek, jó barátoknak, szomszédoknak, a Habselyem Kötöttárugyár szabászat dolgozóinak, akik szeretett édesanyánk, nagymamánk, dédnagymamánk

ÖZV. TARJÁNYI JÓZSEFNÉ

temetésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, részvétükkel nagy fájdalmunkban osztoztak. Gyászoló Tarjányi család, Kiskunfélegyháza. 2428

• • •

Köszönetet mondunk a Sütőipari és BÉK Vállalat vezetőinek, dolgozóinak, rokonoknak, ismerősöknek, akik drága jó apánk, nagyapánk, dédapám

HUSZIK GYULA
pékmester

temetésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, részvétükkel fájdalmunkban osztoztak. A gyászoló Kisznyér és Huszik család, Kiskunfélegyháza. 2422

• • •

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazon rokonoknak, ismerősöknek, akik felejthetetlen feleségem, édesanyánk, nagymamánk

VEREB FERENCNÉ
Palásti Julianna

temetésén részt vettek, sírjára koszorút, vagy virágot helyeztek, és részvétükkel, nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló család, Petőfiszállás. 2419

• • •

Hálás szívvel mondok köszönetet mindazoknak, akik szeretett férjem

SALLAI ANTAL
nyug. tanító

temetésén megjelentek, sírjára koszorút helyeztek, részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Özv. Sallai Antalné, Kiskunfélegyháza. 2417

• • •

Hálás szívvel mondok köszönetet mindazon rokonoknak, ismerősöknek, szomszédoknak, akik férjem

FARKAS ILLÉS

temetésén megjelentek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, és mélységes gyászomban részvétükkel velem együtt éreztek. Gyászoló felesége, Kiskunfélegyháza. 2416

Kecskemét,
Csáktornyai u. 4—6.
Baja, Nagy István út.
3629

Baján,
Nagy István út 95.
Munkaügyi osztályon.
3628

HUNGAROTON

HANGLEMEZ-HETEK • 1978

ÜNNEPI KIADVÁNYOK

WOLFGANG AMADEUS MOZART:
Esz-dur zongoraverseny K. 271 *(„Jeunehomme")*
Esz-dur zongoraverseny K. 449
Ránki Dezső *(zongora)*
Liszt Ferenc Kamarazenekar
vezényel: Sándor Frigyes

HUNGAROTON SLPX 119142

LISZT FERENC: Karácsonyfa
12 zongoradarab — *négykezes változat*
Zsoltárt énekeljetek! – Ó szent ég –
A pásztorok a jászolnál – Jöjjetek, hívek! –
Tréfásan – Harangjáték – Altatódal –
Régi provánszi karácsonyi dal – Estharang –
„Hajdanán" – Magyaros – Lengyeles.
Ünnepi polonéz – négy kézre
Tusa Erzsébet, Lantos István *(zongora)*

HUNGAROTON SLPX 11843

KODÁLY ZOLTÁN összes zongoraművei
Kilenc zongoradarab Op. 3 –
Hét zongoradarab Op. 11 –
Meditáció – Valsette –
Marosszéki táncok – Gyermektáncok –
Huszonnégy kis kánon a fekete billentyűkre
Zempléni Kornél *(zongora)*

HUNGAROTON SLPX 11913-14
(két lemez)

BARTÓK BÉLA: Zongoraművek
Allegro barbaro – Három rondó népi dallamokkal –
Három magyar népdal *(1914-17)* – Suite, Op. 14 –
Szonáta – Román népi táncok – Régi táncdalok
(15 magyar parasztdal No. 7–15)
Kocsis Zoltán *(zongora)*

HUNGAROTON SLPX 12068

A LEMEZEK ÁRA
SZEPTEMBER 15. OKTÓBER 1. KÖZÖTT
DARABONKÉNT 60,– Ft

1117

1976. VII. 30. Kossuth 16.05 V Gné

Művelődés

Fazekas István amatőr képzőművész

- A Diósgyőri Vasas Képzőművészeti Kör tagjai évek óta vendégei a tokaji Tábornak. Fazekas István hányadik nyarát tölti itt?

- 18. nyaramat töltöm itt, és ennek a helynek a varázsa annyira megkapott, hogy innen nem tudok távolmaradni egyszersem.

-.Hányan jöttek az idén Diósgyőrből?

- Tizennégyen jöttünk le,két szobrász, a többi festő. Egy nő van köztünk, a szakmám gépésztechnikus, a Lenink Kházati Művek ben dolgozom, mintaasztalostól kezdve müszerésig, a lakatosig, megtalálható mindenki, még egy felcser is van köztünk. Amit oddhaza csak a kétkezi munka után végzünk el, tulajdonképpen

csak a munkánk után tudunk festéssel foglalkozni, itt csak ennek élhetünk. Korán kelünk, különösen ilyen időben, négy órakor, félötkor, kinegyünk dolgozunk. Megtalálhatók vagyunk a szigeten, az után, fenn a hegytetőn, én például világéletemben nagyon szerettem volna korongozni. Itt lehetőségem nyilik rá.

- És a képzőművészeten kívül más művészeti ágak is érdeklik? Szokott-e színházba, mozba járni?

- Színházat azt igen, azt mondom, hogy igen, a mozit nem. Egyéb ként azemét nagyon szeretem,

- Jár hangversenyekre?

- Járunk hangversenyekre, a családom is, én is, mindannyian nagyon szeretjük a zenét.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1976 AUG 26

Diósgyőri Munkás

Fazekas István

4621

DIÓSGYŐ

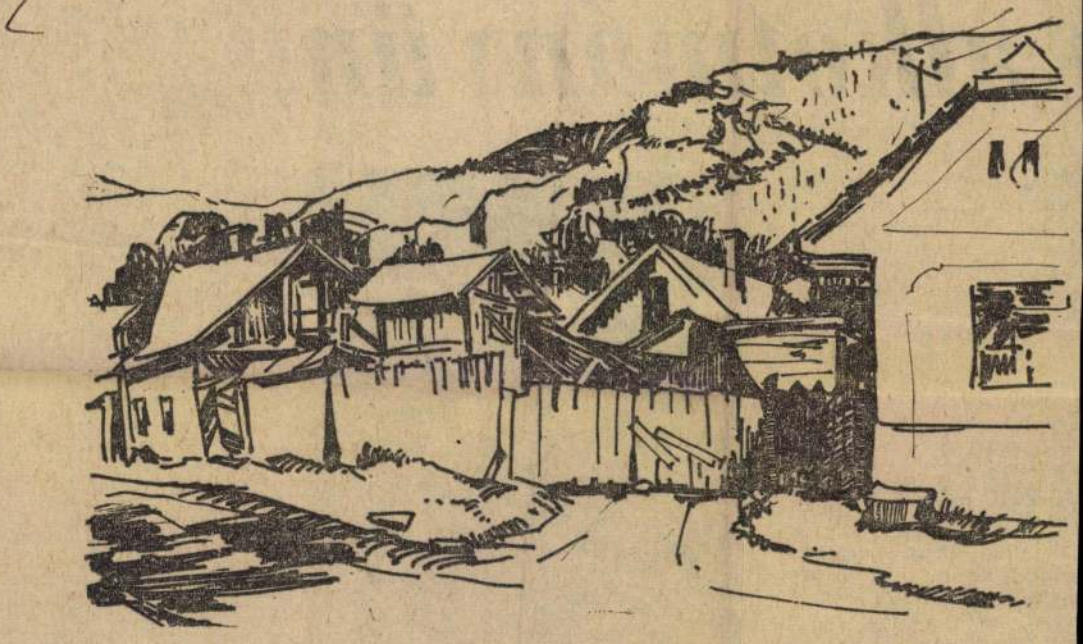

Tokaji utcarészlet

Fazekas István rajza

alkotmányünnep

nöttek sem maradtak azonban vidámság nélkül. Számukra is megrendezték a már hagyományos zsákbanfutó versenyt, külön a nőknek és külön a férfiaknak. Jó szórakozást és sok nevetést hozott a kövérek és soványak focimeccse is. A színpad körül is sokan álltak, amikor az Avas Táncegyüttes, a Vasas Népi Zenekar, énekkar adott műsort. Főleg a fiatalokat . vonzották nagy számban a különböző — főleg könnyűzenei — együttesek, zenekarok. Akik úgy gondolták, hogy eléggé járatasak a közlekedésben, benevezhettek a KRESZ-vetélkedőbe, mások a sportversenyekbe, no meg az elmaradhatatlan kötélhúzásba.

1995. VI. 17.
Debreceni
délutan

Fazekas István
Fazekas

- Nagyon szépen köszönjük, és ezzel visszaadom a szót a studiónak.

- És most következzen az a riport, amit Szepesi György készitett Fazekas Istvánnal.

- Már most egymásnak adják a kilincset a hajduszoboszlói üdülő vendégek Fazekas István házában, és mi lesz itt még akkor, amikor megnyilik az a hajdusági tájház, amelyben az ország nagyon izgalmas, és nagyon érdekes közérdeklődésre számot tartó régi és mai cserepei nyernek elhelyezést. Fazekas István az egyik legrégibb magyar fazekas dinasztiának a tagja. Milyen idős a család?

- Hát öregebb, mint a Habsburg dinasztia, csak ez tulélte az idők /érthetetlen/

- Tulajdonképpen hányadik generáció.

- nehezen tudnám megmondani, hogy hányadik, 1651-től idági hány

lehet, azt nem tudom, de hogy sok, az biztos.

- És mindig fazekasok voltak.

- Mindig.

- És a nevük is Fazekas.

- Nevünk is Fazekas, foglalkozásunk is fazekas, 1777-ig Pásztó Tiszafüred, Mezőtur, Debrecen, szintén Pásztó, és onnan Nádudvarhely 1777-be -.

- Eltávozott onnan tulajdonképpen Fazekas István, dönteni kellett, hogy Debrecen, vagy Hajduszoboszlót választja-e.

- Nem volt egy könnyü döntés, mind a kettő kedves volt a számomra, Debrecen és Hajduszoboszló is, s a régi Hajduszoboszlót választottam.

- És miért éppen ezt a várost?

- Hát ha nagyon őszinte akarok lenni, akkor Debrecennek tartottam -, mert a fekete cserép Debrecenből indult el, s akármilyen viccesen hangzik, nem én vagyok a fő-fazekas, a debreceni müvelődési osztály egykori illetékesei lettek, -, 1950-be -Ferenc Nagy László Vas István, szóval ezek voltak az első inditói ezeknek, akik anyagi, erkölcsi támogatást is adtak ehhez.

- Tehát tulajdonképpen ők keltették uj életre a fekete cserepet. ezen a vidéken, mert hiszen a 30-as években különböző okok miatt, már nem készitettók a fekete cserepet Nádudvaron sem.

- Maga a nádudvari fekete cserépnek az ujra élesztése azért Szobszlóhoz igen-igen kötődik, - /érthetetlen/ hosszu évekig.

- Ki volt a mestere?

- - Ágnes. Évekig voltam nála, hóttig tartó jó viszonyunk volt, a legnagyobb sajnálatom az, hogy ideköltözésem után 3 hóanpra meghalt.

• Kit tartott a családból a legnagyobb müvésznek?

- Saját családomban? Elfogultság nélkül is, apámat. Édesapámat és anyámat, apám korongozott, anyám diszitett, az első tanitó mestereim ők voltak.

- Ma is mi lesz a jövője ennek a nagyszedü családnak?

- Hát utánpótlás van, van unokaöcsém, akire lehet számitani, tehát kihalni nem hal meg, hát sajnos a magam részéről semmit sem tudok biztositani, de van egy olyan elképzelésem, hogy idővel valamelyik -szoboszlai gyereket erre megtanitom. Hát akár szoboszlai, akár debreceni legyen, de feltétlen csak a két helyről.

- De térjünk csak vissza erre a muzeumra, mert én hiszen házi muzeumnak nevezném a legszivesebben. Mi lesz az egyik szobájába?

-Egyik szobájába 1800-as évek elejéről - szoba berendezés, ez az egyik. Egy vendégszoba, ami a legféltettebb dolgok ide mennek, lópók, füszertartók, -tartók, varró eszközök, gyertya mártók,

- Mult századból?

- Inkább még a mult század előtti, XVII. század, XVIII. század, és a XIX. század elejéről. Van egy nagyon régi kabán tányérom, ami körülbelül három, több, mint 300 éves, s ehhez hasonló dolgok kerülnek oda.

- Fölhasznált egy néhány Árpád kori relikviát.

-

- Igen, hát az égő testek minden szobába, ott a bemutató teremtől a vendégszobától a pala-szobáig, más, más, és ezek honfoglaláskori térkép jelekkel vannak diszitgetve.
- Tulajdonképpen, hogyha felépitett volna ide egy üdülőt, egy mondjuk egy szintes, vagy kétszintes üdülőt, még bevétel is lett volna. Igy azonban azt hiszem, hogy nem kér belépő dijat majd a vendégektől.
- Ezt bárki megláthatja, de belépődij nélkül, s egy nyaraló helyet többre tartottam sokkal annál is inkább, mert ennek a városnak valami olyat szántam, amit más idáig tudtommal nem adott.
- És mi lesz a további sorsa a hajdusági tájháznak, mikor nyilik meg?
- Hát a tavasszal nyilik, Szobaszló 900-as évfordulójának az ünnepségének a befejezésével -.

- A telefon kérések szép számmal érkeznek, reméljük ezekre a délutáni és esti müsorunkban válaszolni tudunk majd. Debreceni délután cimü összeállitásunkat körülbelül 6-7 perc mulva folytatjuk, addig visszakapcsolunk Budapestre.

- - - - - - -

Fazekas István, fazekas.

Nádudvari cserepek cínnel kiállítás nyílt az ózdi Kis Galériában. — az ózdi bemutatóra id. Fazekas Lajos, a népmű-~~vészet~~ vészet mestere és két fia, István és Ferenc hozta el 78 alkotását. A legifjabb családtag, Ferenc bemutatta a korongozás munkáját.

TV.-Híradó.

1978. V. 16, Televízió 19.30

ifj. Farzekas István

Téli tájat ábrázoló pasztellje kiállítva
a diósgyőrvasgyári vasas művészeti
1952. ápr. 4-én megnyílt tárlatán

Északmagyarország 1952. ápr. 20.

ifj. Fazekas István

Sziklás ormon nőtt ferde fatörzset ábrázoló téli pasztel.

Vasas művészek kiállítása Diósgyőrvasgyárban

Észak magyarország Miskolc 1952. ápr. 20

Ifj. Fazekas István, népművész

● NÉPMŰVÉSZET. Ifj. Fazekas István, a Népművészet Ifjú Mestere kiállítását ma délelőtt nyitották meg Fehérgyarmaton, a művelődési központban.

– :o. Népművészet. 12.

Esti Hírlap, Bp. 1330 aug. 5.

Farnekas István, kerámikus népi művész

L.: Nyakas Miklósné

— : Hír 8.

Népszabadság, Bp. 1977 jan. 21.

001

Farekas István, farekas

L.: farekas József

Szőkösi J.: féltékeny — — 4,

EST I HIRLAP, Bp. 1976. ápr. 6.

Fazekas István 1

A Sárospataki vármúzeum Erdélyi János termében állította ki kerámia munkáit. Fazekas István nádudvari kerámikus idestova két évtizede kapta meg a „népművészet mestere" állami kitüntetést. Családja nemzedekek óta folytatja a nevével jelzett mesterséget.

Berecz József: Két népművész a pataki vármúzeumban

Észak-Magyarország 153/1972 4 old.

Fazekas István fazekas népművész

Debrecen város kömpterjesztői ebben az évben a népművészetet állították a program középpontjába. A könyvsátrak között helyet kapott Hajdu-Bihar népművészete is, a táj népművészetének mesterei tartottak bemutatót. A formázokorongon új korsók, tálak születését látták az érdeklődők.

Köves József: Táncol a komputca.

Könyvilág, 1974. júl.

Fazekas István népművész fazekas

Kiállítás nyílt Nádudvar népművészetéről a helyi művelődési házban ápr. 2.-án, melyen a fazekasdinasztia utolsó sarjainak műveit látjuk.

|mulítva|

Juhani Nagy János: Nádudvar népművészete.
Hajdúbihari Napló, 1974. ápr. 11.

Fazekas István, Jestő

Kiállít kékesfehérvárott

— : Hír 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. okt. 16.

Fazekas István, Jarekaj

Lárd: Kántor Sándor

Horváth Lánó: Világhírű 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jül. 5.

Fazekas István 2

Jómaga édesapjával együtt ujitotta meg Nádudvaron a már csaknem feledésbe merült ősi fazekas technikát, a fekete edények készitését. A fekete cserepek az égetés befejezése után való füstöléstől kapják jellegzetes szinüket. A füstölt fekete edények a legrégibb keramiakultúrához kapcsolodnak.

Berecz József: Két népművész a pataki vármuzeumban

Észak-Magyarország 1972/153 4old.

Farkas István 7

1907-ben Fényes Adolf
tanítványa Pesten

Dénes Zsófia: Gyvásvány
Gondolat Bp. 1970 304. old.

Farkas István 8

1908-ban – 21 éves Zorában – végig – csavarogja Itáliát festőbarátja Rétli Alfréd – társaságában

Dénes Zsófia: Szivárvány
Gondolat Bp. 1970 30 r. old.

Farkas István

9

1908-ban a budapesti Képzőművészeti Akadémiára ivatlozik be, majd 1910-ben és 11-ben a münchenni Kunstakadémia mövendéke lesz

Dénes Zsifia: Szivásvány
Bp. Gondolat 1970

30 r. old

Farkas István 10

1912 őszén meglóg Münchenből

és Párizsba megy

Dénes Zsófia: Szívásvány
Bp. Gondolat 1970 305. old.

Farkas István

11

1932. Apja halála után
végleg hazaköltözik Párizsból.

Dénes Zsofia: Szivásvary
Bp. Gondolat 1970 305. old.

Farkas István

neve emlitve

Dénes Zsófia Csivázvány
Gondolat Bp. 1970

251. old.

Farkas István

„F. I. Képei a Tamás Galériában" c.
írás a 32. oldalon

Bálint Endre Hazugságok naplójából
Bp. Magvető 1972

Fazekas István 3

A magyar alföld - benne a nádudvari - fekete kerámia azonban formai vállozatosságával sokretű díszítésével méltán kitűnik a műfajból. A hagyományos használati edények - korsók, bütykösök, tányérok tálak - Fazekas István keze alatt modern vonalú dísztárgyakká alakulnak.

Berecz József: Két népművész a pataki vármúzeumban

Észak-Magyarország 1972/153 4 old

Fazekas István 4

Kedvelt motívumai a virágok és a madáralakokkal kombinált virágfüzérek. Az edények díszítésénél változatosan alkalmazza a sikálás, a karcolás, a vésés, a domborítás technikáját. Eredeti hatásúak az alföldi embertípust megörökítő alakos edényei.

Berecz József: Két népművész a pataki várműzeumban.

Észak-Magyarország 1972/153 4 old.

Farekas István, farekas

Népmüvész. Hajdunaboszlón dolgozik.

– : Fa fürtjélől jeketadik 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. márc. 8.

Farekas István, népművész

Nádudvari farekas.
Szerepel a Gének klubban.

Ladányi Mihály: Hajdú-Bihar megye
népművészete M. 8.

Nérszabadság, Bp 1973. máj. 13.

Fazekas István

A Diósgyőri Vasas Képzőművészeti Kör Miskolcon rendezte kiállítását három rézkarca, a „Kaháznatsorozat"-a szerepel. (emlétve).

Északmagyarország, 1972. nov. 10.

Pazekas István

Érdekes kiállítás látható Miskolcon a a Rónai Sándor Művelődési Központ szinházi előcsarnokában. A Diósgyőri Vasas Képző művészeti Kör kiállítása. Erőteljes alkotás Pazekas István három rézkarca, a Kohászat-sorozat.

A Vasas képzőművészeti kör kiállítása.

Észak-Magyarország 1972/265 4 old.

Farkas István

A nádudvari agyagművesség
hagyományainak folytatója
Farkas István Hajdúszoboszlón.

Rostás Györgyné: A fekete cserép.
Nők Lapja, 1978. július 1 - 15.

Fazekas István, fazekas

L: Gonda István

Gulyás Éva: II. Alföldi Fazekas Triennálé kolnokon 45-46

Jászkunság, kolnok, 1982. június XXVIII/2

FAZEKAS István Kerámikus

Hírek: Kiállítás nyílt
meg Csurgón

Népszabadság 1983. II. 9.

uzegwin Farekas Janus

farekas

1712. Bauffyhunyad

Szabó Kalotaszeg

191. l.

hó 1-től kezdődőleg előleges n
ki mindaddig, amig nevezett gy
el nem éri, vagy másnemü ellát

Budapest, 1915.

A miniszter

Dr. Majo

miniszter

Tekintetes

S Z E N T I V Á N Y I

a Muzeumok és Könyvtárak Orsz

M.D.K.

Fazeka János,fazekasmester

Orros kanta,Fekete agyag.Mad.:30.cm. Talp:12.5 cm.
Ltsz.:V.19??:79. Fekete repr. 478.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekeze edény gyüjteménye. 441.l.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve.1965.Debrecen 1966.Alföldi Nyomda.Debrecen

M.d.k.

Fazekas János, fazekasmester

Orros kanta. Fekete agyag. Mag.: 31.5. Talp: 12.5.
Ltszl: V. 19[illegible].79-1. Fekete repr. 478.o.
Készült Nádudvar

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.l.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas János, fazekasmester

Orros kanta. Fekete agyag. Mag.: 30.cm. Talp: 12.5 cm. Ltsz.: V.1933979-2. Készült Nádudvar. Fekete repr. 479.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekeze edény gyüjteménye. 441.l.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas János, fazekasmester

Orros kanta. Kekete agyag. M.:31.cm. T.:13.cm.
Ltsz.:V.~~1933.79.-1x~~ 1933.79.-~~1x~~ 3. Készült Nádudvar.
Fekete repr. 479.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete egény gyüjteménye. 441.~~2x~~ o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Deberecen

Kedves

MDK

Farekas János, farekas mester, korsós

Orros kanta. Fekete, agyag. Korsó forma, de szája peremes, kiöntős és szélesebb. Füle szopókás. Sikált disz. 3 fébrózsa és makk. Vészi lette Nádudvaron kb 1930. Vétel tőle 1933 okt. 19. M = 30 cm T = 12.5 cm Kép szála. 478 old. Lisz: 1933: 7-8.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve, 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas János, farekas mester, korsós

Orros kanta. Fekete, agyag. korsó forma, peremes, kiöntös, szélesebb száj. Szopókás fül. 3 sikolt-félrizsa és makk disz. Készítette Nádudvaron kb 1930 Vétel tőle 1933 okt 19. M = 31.5 cm T = 12.5 cm Kép róla. 478 oz old. Lt. 2, V. 1933-79-1

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve, 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M DK

Farekas János, farekas mester, korsos

Orros kanta, Fekete, agyag. Korsó forma, peremes, orros, széles száj, szojzókas fül. Karcolt vonal disz, 3 sikált fébrózsa és mahkok. Készítette Nádudvaron kb 1930. Vétel tőle 1933. okt. 19. M = 30 cm T = 12,5 cm Képzála 479. old. Lsz: V. 1933: 79-2

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Ferekas János, ferekas mester, korsós

Ozros kanta. Fekete, agyag. Korsó forma, széles, ozros szój, szopókás fül. Karcolt vonalak, 3 sikált fél rózsa és mafik disz, készítette Nád nd-varon kb. 1930. Vétel tőle 1933 okt. 19. M = 31 cm T = 13 cm. Kép róla. 479 old. Lisz: V. 1933: 79-3

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

JOHANN FAZEKAS, hangszerkészitő

"MEISTERBUCH/1836/1870-ig/, 179 lap, 6[illegible]-on német szöveg 3 irástipus. a/. Kalligrafált "gestorben ist..." sir, kereszt szomorufüz. 1836-1845. b/. Lent halálozási dátum tintával, 1845-1870. c/, Lent adat, halálozás "vékony" tintával, 1846-1870. -1856-tól ceruza bejegyzések. 6. jegyz "51. lap./Ceruzával:/Johann Fazekas, Orgel u. Clavierma-cher, d. 21. Dec: 856./Meister Taxe bezahlt.". 198. old

GÁBRY GYÖRGY: A pesti hangszerkészitő céh Mesterkönyve 193. old

FOLIA ARCHAEOLOGICA. A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve. XXI. 1970. Bpest

---

FAZEKAS JÁNOS, pénzverő?

Anno 1667 a Die 13 Marty usque ad Diem 18 Juny Ejusdem Anni, Az Választotaknak, Pénzverőknek es Egyeb fele Müveseknek Masodik Angariabeli Fizetesek ugy mint Intra Spatium M Septimanarum.

Pénzverők.

FAZEKAS JÁNOS adot be No 1000 Korsokat egy Korsotul adván den. 9 Teszen Fl. 9.

75. old.

ESZE TAMÁS: A nagybányai pénzverőház számadása / 1666-1667 / 73. old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII. évf. 1967-1968 Akad. Kiadó, Bpest. 1968

FAZEKAS JÁNOS, pénzverő ?

Anno 1667 a Die 12 Juny usque ad Diem 17 Septembris
Az Választóknak, Pénzverőknek és Egyéb fele Mívesek-
nek Harmadik Angarhabeli Fizetesek Ugy mint Intra
Spatium 13 Septimanarum.

Pénzverők.

FAZEKAS JÁNOS, adot be No 100 korsot.
Korseját pro dem 9 Teszen Fl.9.-
76.old.

ESZE TAMAS: A nagybányai pénzverőház számadása
/ 1666-1667 / 73.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII.évf. 1967-1968
Akad.Kiadó, Bpest. 1968

Fazekas István, fazekas a népművészet mestere. 102

1974. IV. 6. Televizió 19.30

Tv-híradó

Gyerekkoromtól kezdtem, már lassan 34-35 éve.

- Fazekas István, a népművészet mestere mondja ezt magáról.

Régi fazekas dinasztia leszármazottja. Nevében is őrizve mesterségét, sok művel gazdagította a feketeedény készítést.

- Száradás után, akkor, amikor egy kemencérevaló összegyűlik, ami kb. 6-700 db, bekerül a kemencébe, ahol 8-10, vagy 12, 14 óra hosszán keresztül ég, 0 foktól kb. 800 fokig. Hát agyagszinben megy be a kemencébe és úgy, ahogy a kiállításról ismerik, majdnem úgy jön ki. Közbe van iktatva egy nyersgumis, paraffinos oldat, ami a vizáteresztést meggátolja, használhatóvá teszi, így már kirakatba kerülhet.

A minták régi hagyományos minták, amik egy része át van dolgozva, egy része eredeti formában van alkalmazva, és hát ötletszerüen, megkívánja a mintának a formáit az edényformatehát más díszítő elem kell egy magas karcsu dologra és más díszítő elem kell egy öblös, alacsony tárgyra, és más díszítő elem kell a

figurális dolgokra, olyan van. Aki szereti a szépet, az tud is adni. Már ami tőle telik az embertől, hogy tudjon adni. - Fazekas István cserepei Hajdúszoboszlóról utrakeszülnek, májusban kiállításon szerepelnek Berlinben, a magyar kultura házában.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÚJ EMBER

1972 JUL 23

Ifj. Fazekas István
1021

LÁTTUK

FIATAL NÉPMŰVÉSZEK ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSÁT rendezték meg a Fehérvári úti Fővárosi Művelődési Házban. Az utóbbi évek néhány parádés tárlatához viszonyítva ez a kiállítás csupán kamara jellegű — sok ígérettel.

Az igazi érték azonban sohasem tömegével jelentkezik. Az a néhány fiatal, aki műveinek csak töredékes részével szerepel, máris a legnemesebb hagyományokhoz kapcsolódik, s így még inkább felkeltheti az érdeklődést.

Mit tartogathat tarsolyában ifj. Fazekas István, aki nádudvari fekete kerámiával máris tündököl, vagy Sinkó Veron, aki „öserősen" érzi magyarságunk lelkét, s textil-képein olyan csodálatos mesevilágot mutat be, amilyen csak kisgyermekeink álma lehet.

Nagy Sándor fafaragásai, Kovács József vasmunkái, Fraszt Pálné csomai kékfestő finom mintái egy-egy letűnt, de ezeknek a fiataloknak a lelkében újra támadt mesterség művészi megnyilatkozásai, népi ihletésű művészetünknek máris jelentős értékei.

(t. s.)

Ára: 1,50 Ft

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1978 SEP 16
KÉPES ÚJSÁG

Ifj. Fazekas István, a „Népművészet ifjú mestere"

/ 1021

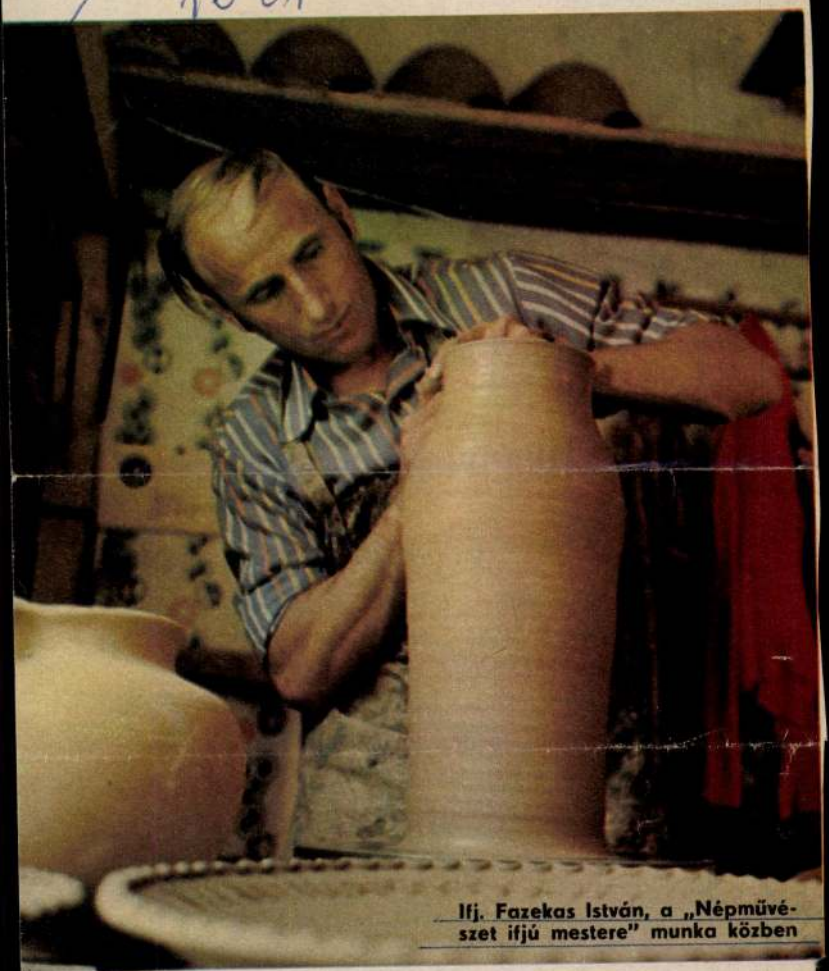

Ifj. Fazekas István, a „Népművészet ifjú mestere" munka közben

Nádudvaron, ebben a Hajdú megyei kisközségben a Fazekas család tagjai immáron évszázadok óta őrzik a híres fekete cserepek készítésének titkát. Talán éppen foglalkozásuk nyomán kapták nevüket is. Írásos dokumentumok igazolása alapján 1750-ig visszavezethetően fazekasok ők, sőt – állításuk szerint – régebben is azok voltak. E foglalkozás korai kialakulásához minden bizonnyal hozzájárult, hogy a nádudvari határban sok és kiváló minőségű, nagy vastartalmú agyag található.

Természetesen a nádudvari fazekasok is tudnának készíteni színes, mázas kerámiát, de az ő specialitásuk éppen a fekete, máztalan cserép. Náluk ez a hagyományos, mindannyian ezt csinálják. Nádudvar népművészetében a fekete cserepet készítő fazekasok jelentős szerepet játszanak.

*

Az alapanyag és a megfor málás, a korongozás technikája a fekete cserépnél és a mázas kerámiánál is ugyan az. Csak a kiégetés technológiája más. A fekete cserepet ősi, hagyományos módon földbe ásott kemencékben oxigéntől elzárva, 600–700 Celsius-fokra izzítják. Így lesz kívül-belül teljesen fekete beleég a korom és a füst (Ugyanakkor ez az alacsony hőfokú égetés azzal is já hogy az edények bizonyo mértékig vízáteresztők.) A család egyik aktív tagja,

y meg-
úgy a
t. Ne-

jóindu-
olt. Kí-
elvigyo-
e:
a, hogy

ak neki
amúgy,
fizetek
am.
derék
azt is,
hozzá a
dt a kí-

egalább
m.
hételten
ott-tar-
csak-
vissza
ert ott
n erről.

(Fotó: Keleti Éva, MTI)

Tihanyi napló (III.)

Vihar előtt

Látni a sok közt egy, csak egy fehéren
futó hullámot néha; jő habos
tajtékkal, fejét szegve, mint a kos,
köpködve szinte az erőt,
hogy a többi előtt
fröccsenjen szét a sziklatörmeléken.

Hó a tóba

Hullik a hó és változik fehérre
tartósan már a tágas dombvidék.
lesz annál feketébb,
ben dől a hó beléje.

FECSKE
CSABA

hetvenkét éves Fazekas József népi iparművész –, aki a fekete cserép készítésének munkamódszerét a Karcagi Népművészeti Agyagipari Háziipari Szövetkezetnek is átadta – készít nem vízáteresztő fekete cserép tárgyakat is.

Tehát az égetés módja a sajátossága a fekete cserépnek; s készítésének egyben ez a legnehezebb munkafázisa. Máz nincs a fekete cserép tárgyakon. A szikkadt, kiszáradt, de még ki nem égetett cserépre karcolják, „sikálják" a mintát. A karcolás vagy „sikálás" a legősibb díszítőmódok egyike. Nádudvaron a karcolást kavicsdarabbal végzik, a kavics tompa hegyével rajzolják fel a mintákat az edény falába, melyek a kész tárgyakon a matt-feketétől el-

zőlő

megvia

Fazekas János

debreceni könyvkötő

1835

l.

Romhányi

327. l.

F. J. debreceni könyv-
kötő. 1835, mutatta be
a debreceni könyvkötő-
céhnek festett perga-
ment kötésű remeket,
mely ugyes utanzata ~~maidata~~ volt
Kassai Péter könyvkötő
remekének.

LXXV.

Fazekas János

debreceni kömpleti

1835

l.

Romhámp

105. l.

327. l.

538

Fazekas János orgonakénitő M.D.K.

Egyes feltételezések szerint a kunszentmiklósi ref. templom orgonájának kénitője. 1820.

Bors Kánely: Kunszentmiklós város történelmi adatai. Kunszentmiklós 1892. 219.

FAZEKAS JÁNOS orgonaépitő

VÁRADY József: Tiszántúl református templomai. I-II.köt. Debrecen [Sajószentpéter] : Tiszántúli Református Egyházmegye, 1991

17.p.

Álmosd, 1868

D Farzekas Imre festő

Pozsonyból, 1867 ben 17 éves.

lásd Fleischer Béla 41. l.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Ø Fazekas János

orgonagyártó

1856

l.

Szokolay 83-l

újlaki

Fazekas János

pozsonyi orgonakészítő

l.

Ezredeveskiáll

I⁰ ~~###~~ 15. l.

Schleich.«

Vászon, méretei 85 : 123 cm.

1873: III. 59. — 1876: IV. 35. — 1878: V. 54. — 1880: V. 54. — 1881: V. 54. — 1883: V. 202. — 1884: V. 194. — 1885: V. 194. — 1886: V. 194. — 1887: V. 194. — 1888: V. 194. — 1889: V. 217. — 1890: V. 217. — 1891: V. 250. — 1892: V. 250. — 1893: V. 288. — 1894: V. 9. — 1895: V. 14. — 1896: V. 18. — 1897: V. 18. — 1898: V. 18.

~~Vétetett 1871-ben. — Magy. Képt. 266. — Lisza 187.~~

— 1900: V 18. — 1901: V 18. — 1903: V 18. — 1905: V 18.

— Magy. Képtár 266. — Uj lelt. sz. 187. — 1905. átv. jegyz. 359. — Száma az Orsz. Képtárban a sz. nban. 2003. és a leltárban 2958. — Vétetett 1871-ben 1000 frton (2000 K).

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban

Nr 266
Ugl. 187

Vét. 1871.

338

FAZEKAS Johann

GÁT Eszter: Pest-budai zongorakészitők. = Tanulmányok Budapest Multjából XXIII. Bp., 1990 170.p.

Ø Farzekas János

Nobrai

1. Ferkipzomfoiskovk

1939-41. 144.l.

14		15		16		17
folyó évi téritmény		mult évi téritmény		Kifizetendő összeg		Az átvételt elismerő aláirása
P	f	P	f	P	f	
				944	91 Cr	
				870	64 Cr	
				292	92 Cr	

Forchos János

Könyvkötőmester

Hajdu-Bihari Napló 1957. III. 10.

gy út 41.), készpénzfizetés ellenében.

. 650-51 Müvészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

cta Cassae Parochorum" egri anyaga,

ök utáni állapotát rögziti.

ivészettörténeti Dokumentációs

Központ

Fazekas János I.

pataki fazekas-mester 1632-ben

Román János: Sárospataki fazánia, Bp. 1955. 11.o.

Farekas János II.

1632-ben pataki farekasmester.

Román János: Sárospataki kerámia. Bp. 1955.
11.o.

Fazekas János MDK

könyvkötő /XIX sz./

A debreceni kollégiumi könyvtárban van általa beköttött díszkötésű könyv is.

Ö.J.: 37 csodálatosan szép kötésű könyv. A debreceni könyvkötők remekei.
HAJDU-BIHARI NAPLÓ, 1957 . III. 10.

FAZEKAS JÁNOS, fazekas

1654.nov.2. Az ardói Fazekas János / ujkeresztény fazekas kast és sógorát említi az 1650.ill.1657.évi urbárium 139.old. 55.jegyz.

BÉTSHY KÁLMÁN: Adalékok a sárospataki ujkeresztények /habanok/ történetéhez 183.old

A Herman Ottó Mus. Évkönyve, XI, Miskolc, 1972

FAZEKAS JÁNOS, ónöntőmester

18.kép.-Debreceni ónöntők jegyei és a Hajdú-Bihar megyei ónedényeken gyakrabban előforduló mas mesterjegyek:
4.-Fazekas János,Debrecen.Kanna.Ref.Egyházművészeti Múzeum.m.39.8.,tá. 16.-Fekete repr. 352.old

WEINER MIHÁLYNÉ: Ónedények Hajdú-Bihar megyében 335.old

A Debreceni Déri Múz.Évkönyve, 1973. Debrecen, 1975

RAZEKAS JÁNOS, ónöntőmester

11.kép.-Rauser Mátyás budai és Razekas János debreceni ónöntőmesterek peres ügyének iratai 1783-ból. Hajdú-Bihar megyei Levéltár.IV.3.loll/k.20. Fekete repr. 347.old

WEINER MIHÁLYNÉ: Ónedények Hajdú-Bihar megyében 335.old

A Debreceni Déri Múz.Évkönyve, 1973. Debrecen, 1975

FÁZEKAS JÁNOS, önöntő

FAZEKAS JANOS / JOANNES /, ónöntómester

Debreceni származásu.H.conf.A Varga utcben volt a mühelye.Emlitik 1775-1784-ben,mint "Stannarius"-t.Neki tulajdonitható tárgyak a debreceni Kiatemplom I F jelzésü 3.és 4. sorszámu kannai. 338.old

WEINER MIHÁLYNÉ: Önedények Hajdú-Bihar megyében 335.old

A Debreceni Déri Múz.Évkönyve, 1973. Debrecen, 1975

FAZEKAS JÁNOS, ónöntőmester

12.kép.-Fazekas János debreceni ónöntőmester irata. árjegyzékkel. 1784-ből.-Hajdú-Bihar megyei Levéltár. Fekete repr. 348.old

WEINER MIHÁLYNÉ: Ónedények Hajdú-Bihar megyében 335.old

A Debreceni Déri Múz.Évkönyve, 1973. Debrecen, 1975

FAZEKAS JÁNOS, ónöntőmester

A budai ónöntőmesterekkel való kapcsolat nyomait is megtaláljuk.-A budai,illetve a pesti kapcsolatra a megyei levéltár több irata is utal.-A debreceni Fazekas János szakmai kapcsolatban állt Fauser Mátyással.
/11-12.kép./. 342.old

WEINER MIHÁLYNÉ: Ónedények Hajdú-Bihar megyében
335.old

A Debreceni Déri Múz.évkönyve, 1973. Debrecen, 1975

FAZEKAS JANOS, ónöntőmester

18.kép.-Debreceni ónöntők jegyei és a Hajdú-Bihar megyei ónedényeken gyakrabban előforduló más mesterjegyek:
4.-Fazekas János,Debrecen.Kanna.Kistemplom,4.-Fekete repr. 352.old

WEINER MIHÁLYNÉ: Ónedények Hajdú-Bihar megyében 335.old

A Debreceni Déri Múz.Évkönyve, 1973. Debrecen, 1975

Fazekas János

Tóth Sándor szobrásszal közösen készítette „Emlékmutató"-t Fazekas János, melyet kiállítottak a IV. Szabolcsi Tárlaton. (említve)

Danko Imre: A IV. Szabolcsi Tárlat.
Szabolcs Szatmári Szemle, 1979. 4. 89. old.

FAZEKAS János orgonaépítő

pozsonyi, 1834-es szerződése a modori szlovák templomban.

Bárdos Kornél: A szabad királyi városok zenei struktúrája a tizsvárosokban. II. Modor a 18. században. = Zenetudományi Tanulmányok 1989. 139.p.

Johannes Farokas

Farekas

M. O. K.

miskolci. neve 1549-ben fordul elő.

Voit P. Magyar Keramikatörténeti Tanulmányok. I. Művtört. Ért. 1954 1 n. 119

FAZEKAS, Johann, pozsonyi ~~[illegible]~~ orgona- és zongorakészítő

Johann F. Orgelbauer und Claviermacher Demeeserből (Szabolcs m.) származik, 14 évig Németországban tanult, most Pozsonyban telepedett le. Munkát vállal. Hirdetés. (1833, 1269, 1321 l)

—

U. az, segédeket keres. Hirdetés. (1834, 877, 894 l)

—

J. F. bürgerl. Orgelmacher zu Preuburg, Pálffy Gipót stomfai kastélykápolnájába kitűnő orgonát készített, amit Pálffy igazol. (1834, 1239 l)

—

U. az, orgonaalkatrészeket hirdet (1836, 365-366 l)

U. az, pianofortéit hirdeti: (1838, 200–201, 210, 232 l)

—

U. az. három régi, jól javított organa eladását hirdeti. (1839, 317, 327 l)

—

U. az, 1 éves fia meghalt. (1843, 356 l)

—

U. az, zongorákat és órákat kézzít eladásra (1844, 351 l)

—

U. az, 4 hetes lánya meghalt. (1846, 76 l)

—

U. az, új és használt hangszereit hirdeti: (1846, 188, 203, 254, 304, 372, 445, 512, 716, 750 l)

—

U. az, fia halvavzületett. (1846, 640 l)

—

U. az. zongorákat hirdet eladásra vagy bérlésre. (1847, 365 l)

—

U. az. 3 hetes fia meghalt. (1849, 159 l)

—

Preuburger Zeitung

(Gentkon)

Johannes Fassikas (Fazekas) fazekas M.D.K.

miskolci, neve 1548 ban a miskolci gabonatized lajstromában fordul elő.

Voit P.: Magyar keramikatörténeti tanulmányok I. Művtört. Ért. 1954 1 n. 119

MDK

Fazekas József nádudvari népmüvész
cserépkancsók

Megnyitották a VIT nemzk.képzm.kiáll-át.
Magy. Nemz 1955. aug. 4. 2.l.

Farchas József, (nagyhőrösi) M.D.K.
építész

terveit a nagyhőrösi gimnázium új épületére a szabbirottság elfogadta és jóváhagyás végett felterjesztette

Vállalkozók Lapja, Bp. 1896. XVII. évf.

szept. 29. sz. 2. old.

M.D.K.

Farchas József

(nagy-kőrösi) építőmestert
biztár meg a váczi püspök
által Nagy-Kőrösön épitendő
uj kath. iskola elkészitésével.

Vállalkozók Lapja, Bp.1896. XVII.évf.

aug. 4. sz. 2. old.

Ifj. Fazekas József.

A Diósgyőri Vasas Képzőművészeti Iskola évvégi kiállításán munkájával szerepelt.

Építőipari Nyomdaüzem, Miskolc, 1951. Dec. 31.

ifj.FAZEKAS JÓZSEF,festő-növendék

A Diósgyőri Vasgyár képzőművész és iparművész csoportjának 1947.aug.7-én nyilt meg a kiállitása. Több kész művésznek számitó tehetség,köztük ifj.Fazekas József festő-növendék érdemel külön figyelmet. 371.old.

R.NYIRI LILI: Munkásnobrászat indulása Diósgyővvasgyárban a felszabadulás után 367.old

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

FAZEKAS JÓZSEF, ácsmester

1773-ban a diósgyőri koronauradalom papirmalmot kívánt létesiteni. A költségvetésben Fazekas, miskolci mester neve is szerepelt. 35.old.

KOMÁROMY JÓZSEF: Az első diósgyőri papirmalom terve 1773-ból 35.old

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MUZEIM KÖZLEMÉNYEI, 1955.dec. Miskolc

Farekas József ács M.D.K

Az első diósgyőri papírmalom tervéten szerepel Farekas József ács. 1773.

A Miskolci Hermann Ottó Múzeum Közlemények 1953 december 35.l.

MDK

Fazekas József (népművész)

„Korsó" c. művével kitüntetést nyert a „Világ Ifjúsága" az V. VIT tiszteletére rendezett kulturális pályázatán.

A „Világ Ifjúsága" az V. VIT tiszteletére rendezett kulturális pályázatának nyertesei.

Világ Ifjúsága, Bp. 1955. 10. sz. 29. l.

Farkas József

A nádudvari agyagedény hagyományainak folytatója Farkas József ahi kancagon dolgozik.

Rovács Gergelyné: A fekete cserép.
Nők Lapja, 1978. július 1 – 15. lap.

Fazekas József, népi iparművész 2) Folytatás.

Nádudvaron, ebben a Hajdú megyei kisközségben a Fazekas család tagjai évszázadok óta őrzik a híres fekete cserépek készítésének titkát. A család egyik aktív tagja a 72 éves Fazekas József népi iparművész, – aki munkamódszerét a Karcagi Népművészeti Agyagipari Házipari Szövetkezetnek is átadta – készít nem vízáteresztő fekete cserép tárgyakat is.

Képes Újság, 1978. szept. 16,

id. Fazekas József

A nádudvari fekete kerámia készítésének nemzetközi hírnevű mestere, idős Fazekas József munkáiból nyílt május végéig látogatható kiállítás a szikszói Petőfi Művelődési Házban.

Magyar Nemzet 1985. V. 18.

Ø Farekas József

1938/39. tanév végén
középiskolai rajztanáro
oklevelet kapott.
Elfogadott művészet-
történeti értekezése:
Szemelvények Eszter-
gom, műemlékeiből.
8-r.

Ferkèpzőmfőiskèvk
1937/39 183, 186. l.

Farekas József

V. évés fest. szakos hallg.

Ferképzomfoiskövk

1936/37. 76 l.

megtermékenyítője volt [illegible]
peivel. Mint későbbi követők csatlakoznak hozzájuk: Edward Burne-Jones (1833—98), aki tárgyban és dekoratív hajlamaiban Rossettivel rokon és William Morris (1834—96), Burne Jonessal az angol iparművészet reformátora, kinek viszont a könyvművészet terén tanítványa és kongeniális munkatársa Aubrey Vincent Beardsley (1872—98), a grafikus volt. Morris művészetének és a praeraffaelitáknak késő követője a főleg mint grafikus jelentékenyebb eklektikus romantikus Walter Crane (1845—1915), a kevésbbé jelentékenyeket nem is említve. A praeraffaelitákat korban megelőzte és messze túl is élte a festőfilozófus, George Frederick Watts (1817—1904), aki Tiziano és Pheidias formanyelvén fejlesztett egyéni stílusban festett allegórikus, szimbolikus képein kívül a legkiválóbb modern angol arcképeket festette. Az angol festészet egy másik, több képviselőt számító iránya a neoklasszicizmus, melynek legelőkelőbb vezető egyénisége Lord Frederick Leighton (1830—96), kinek az akadémizmus felé hajló művészetében olykor Pheidias nemes ritmusa lüktet. Síma, józan klasszicizmus jut kifejezésre Sir John Edward Poynter (* 1836) akadémikus képeiben. A hollandi származású Sir Lawrence Alma-Tadema (1836—1912) a részletekben szigorú történeti hűségre törekvő antik tárgyú történeti genreképeit az angol közönség ízléséhez alkalmazta. Inkább Leightonhoz csatlakozik az antik ruhába öltöztetett angol szépségeket festő, édeskés Albert Moore (1841—1893).

Az angol festészet következő időszaka már a jelenbe vezet. Az angol festészet második virágzási korára, a praeraffaelita mozgalomra ismét ernyedés következik. A festészet a francia művészet konzervativizmusra hajló,

Fażekas József

1939

Ki tud róla?

PÁZMÁNY RÓZSAFÜZÉRE,

gránátszemekből, melyeket ezüstgombok választanak el. A végén XVIII. századi keretelt medaillon.

Hossza 63 cm.

Magyar munka, 1630 körül.

Tört. Főcsoport, 2025. szám. — Forster: Magyarország műemlékei. II. kötet. Bp. 1906., 288. l. — Lepold Adatok, 23. l. — Genthon AZEFK, 14. l. — Lepold—Lippay 38. l.

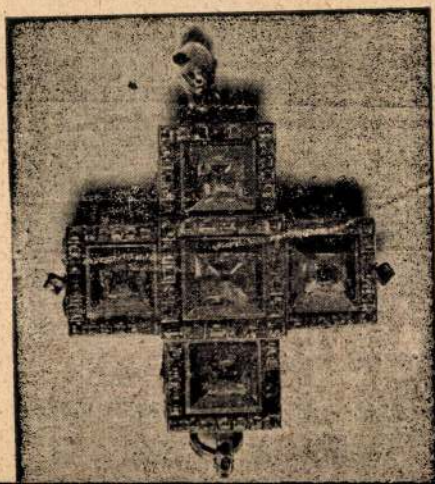

Farekas József

IV. é.

tanári szak

Ferképzomfoiskévk

1935-36. 72. l.

MÜEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
88. 1926 szám
Érk.: 1926. év márc. hó 31-n.

hó 16-án. Gróf Klebelsberg K

Ø Fazekas Károly

alakrajzolás

1907

Éimisk 1930.83. l.

M.D.K.

Farchat Károly, építőmester

két sajátszerverési sirboltját hőrli a lap cq-cq fényképpel.

Vállalkozók Lapja, XLIC. évf. 1928.

dec. 12. sz. VIII. old.

M.D.K.

Fazekas Kitty

A Magyar Iparmüvészek Szabadszervezetébe tartozó divat és textiltervezők az Iparmüvészeti Akadémia termeiben rendezett kiállitásán szerepel müvével.

Szinház, Bp. 1947. ápr. 29.- május 5.
III. évf. 18. sz.

.A.C.

MDK

Fazekas Kovalcsik János fazekas

kassai céhmester 1715-ben.

Wick B: A kassai szt.Rozália-kápolna története.
Kosice, 1935. 89.l.

MDK

Fazekas Kristóf eperjesi mester 1551-ben A "Dobó palota" nagy szobájában új kályhát készit.
Itt eperjesi asztalos és üveges is dolgozott.

Déshy Miklós: Munkások és mesterek az egri vár épitkezésein 1493 és 1596 között. II. közlemény. 156. lap.

Az Egri Múzeum Évkönyve. II. Eger 1964

M.D.K.

Farkas Kristóf, egerjási farkas az egri várban 1551-ben a Dobó palota nagyszobájában tart új kályhát.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk: Dercsényi Dezső,
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 323 old.

M.D.K.

Farekas Kristóf, egri farekas

Edelényban 1763-ban
becsüshént szerepel.

Heves müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsnyi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 323.old.

FAZEKAS Kristóf egri fazekas. Edelényben 1763-
ban becsüsként szerepel /OL.Dessewffy lltár/.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből.Voit.

FAZEKAS Lajos építész

művei

Id. Harkai Imre: Tapolya építésze.
Újvidék, 1991 101.

olta. Középütt az Isten bárányа jelenik
atalmas, gazdagon faragott - apáti és
gy díszes fali kézmosó vörös mészkõ
árképpel összeépített térdeplõ. Jézus
sal; Jézus Szent József mûhelyében-
nó Magdolna-Ecce Homo látható a
ai, melyeket a fa természetes színében
ültek az 1770-es évek közepéig.

m oszloppárra támaszkodó terét a
ala mellett elhelyezett lejáraton lehet

FAZEKAS Lajos építén, Szabadka

1898-ban megvét Zalvária Zápolnit
épít Topolyán

Harkai Imre: Topolya építénete.
Újvidék, 1991. 33. és 16. kép

Bozmánszky Gyárfás: Hazánk leg
szentélye. = Pannonhalmi Szemle,

Kampis Antal: Tihany mûemlékei. B

Levárdy Ferenc: Tihany - Apátság
Múzeumok kiskönyvtára, 15.)

Koppány Tibor: A Balaton k
(Mûvészettörténet - Mûemlékvédele

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1973 JUL 19

HAJDU-BIHARI NAPLÓ

Fazekas József
1021 fazekas

A megtalált fazekas

Fazekas József tárgyai között Debrecenben az Élő népművészet című kiállításon (Fotó: Vencsellei István)

Még tavasszal, az „Élő népművészet" című kiállítás megnyitóján megálltam nézegetni Fazekas József nádudvari fekete kerámiáit, melyek formájukkal is vonzották a nézőket, de mi tagadás, egy felirat még csábítóbb volt: „Ezek az edények vízállóak". A mesterről korábban nem hallottam. Megismerkedtünk, s meghívott, hogy egyszer látogassam meg otthonában.

A nádudvari találkozás több meglepetéssel szolgált. Az első az, hogy Fazekas József 70 éves, holott a fiatalos mozgású, szapora kis ember nem látszik többnek 60-nál. Kérdezem, mikor kezdett korongozni, hogy ilyen hamar elsajátította a mesterséget.

Fazekas József elneveti magát.

— Az én apám az a Fazekas Lajos volt, aki 1859-ben született, s világéletében mindig a korongot rúgta. 84 éves korában halt meg, de halála előtt röviddel még dolgozott. Sok munkája s az egyik korongja bent van a Déri Múzeumban. Én apámtól tanultam a mesterséget, ha gondolja, megmutatom az okmányokat — mondja szinte egy lélegzetre.

— Elhiszem, ne tessék keresni — nyugtatom meg.

— De más meg nem hitte. A nádudvari fazekasságról írott könyvben meg sem említenek. Pedig 22 évig voltam fazekas, apámmal egymás mellett volt a házunk.

Felesége megkeresi, s kezembe adja az 1926-ban kiállított munkakönyvet, mely szerint Fazekas József foglalkozása fazekas. Csak 1943-ban került másmilyen pecsét a könyvbe. Ekkor Fazekas József munkáltatója a Magyar Királyi Államvasutak lett.

— Hogy is volt hát, Jóska bácsi? — faggatom most már nagyobb kíváncsisággal élete történetéről.

— 1917-ben szerződtem apámhoz, 1921-ben szabadultam. 1926-ban nyitottam önálló műhelyt, s 1943-ig űztem a fazekas mesterséget. Az utóbbi időben már csak ketten csináltunk fekete edényt apámmal. Ahogy kitört a háború, mindig behívtak katonának, aztán hol szabadságoltak, hol visszahívtak. Amikor tudtam, megcsináltam egy csapat edényt, de sokszor nyersen maradtak, mert nem volt idő kiégetni őket. Mivel sok károm volt, egy ismerősöm segítségével bementem dolgozni a Vagongyárba. De onnan is behívtak, fogságba estem, 1946. március 16-án jöttem haza. Itthon minden állott, a pénznek nem volt értéke, nem tudtam mihez fogni, visszamentem a gyárba dolgozni. Amikor meg egyenesbe jött az élet, már nem kellett az edény. Maradtam a Vagongyárban, szerettek engem is, én is szerettem a helyet. Mikor meghallottam, hogy Lajos bátyámék megindultak, próbálkoztam én is. Először 1953-ban, aztán máskor is, de hiába. No, majd ha nyugdíjba megyek, így gondoltam.

Közben Fazekas Józsefné újabb dokumentumokat kerít elő. Egy újságcikk adatát. A riport a Református Jövő című újság 1940. november 9-i számában jelent meg *A nádudvari fekete edény titka* címmel. Maga a cikk elkallódott, az adat is különös módon jutott a család tudomására. Bottyán János újságíró annak idején fényképeket is készített a cikkhez. Néhány hónappal ezelőtt Budapesten rendezgette emlékeit, s megtalált egy fényképet, melyet 35 év múltával elküldött Fazekas Józsefnek. Megmaradt viszont sok csekkszelvény a 30-as, 40-es évekből. Ezek arról tanúskodnak, hogy Fazekas József leggyakoribb megrendelői közé a MANSZ háziipari osztálya, a Hangya, Rosenberg Menyhért és Löwe Henrik díszműkereskedő, a budapesti Magyar Bolt, a Nép- és Iparművészeti Bolt, a hortobágyi csárda stb. tartozott.

Fazekas József nyugdíjas korában megpróbálkozott visszatérni a mesterséghez. Elég nehezen ment. Végre 1973-ban sikerült. Azóta rendszeresen kap megrendeléseket a népművészeti szövetkezettől, szerepelt kiállításokon, és kapcsolatot tart a Karcagi Agyagipari Szövetkezettel is.

Megmutatja műhelyét, sőt a kedvünkért elkészít egy kis edényt. Hogy munkáinak jó minőségét bizonyítsa, vizet önt az edényekbe, egy kis karcsú korsóra rááll, s minket is biztat, hogy álljunk rá. Az edény valóban jól bírja a megterhelést, nem roppan össze, pedig a súly egy része a fülére nehezül.

— Én ezeket át merném úsztatni a tengeren, a hajóhoz kötve. Ha a kötél kibírja, kibírja az edény is — mondja Jóska bácsi.

Váratlanul betoppan még egy fazekas, Fazekas Lídia. Kupás cserépdíszeket hozott, ő csinálta. Csodálkozva hallom, hogy ő is korongoz.

— 97 éves az öreg korong, nyikog már, de azért visz — bólogat Lídia néni. Én csak kisebb darabokat csinálok, azt is keveset. Mondták a szövetkezetben, hogy szerződjek, de én már azt nem vállalom.

A nádudvari fazekasokról sokat hallunk, sokat olvasunk. Méltán. A róluk szóló kép a megtalált fazekassal teljes.

Bakó Endre

A VOLÁN

6. SZ.

VÁLLALAT

alkalmaz:

— pénztári dolgozókat,
— raktárnokokat,
— segédmunkásokat.

Érettségivel rendelkezők előnyben.

Továbbá alkalmaz:
— raktári munkásokat,
— járati rakodó munkásokat,
— járatkezelőket,
— telepőröket.

JELENTKEZÉS:

Darabárus
és Teherforgalmi
Főnökség.
Debrecen, MÁV Állomás
Belsőfatér.

Az Alföldi Nyomda a nyomdaipari szöveg-előállítás korszerű technológiájának, a fényszedésnek üzemszerű alkalmazása érdekében az alábbi végzettségűek, illetve képesítésűek jelentkezését várja: érettségizettek (nyelvi tagozatot végzettek előnyben); gyakorlott gépírónők, perforátorkezelők, géptávírókezelők (középfokú végzettséggel rendelkezők előnyben). A jelentkezők közül azokat, akik az előzetes képesség- és alkalmassági vizsgálaton megfeleltek, a vállalat műszaki gyakornokként kiemelt fizetéssel alkalmazza, és a gyakornoki idő letelte után a jól képzett szakmunkásokéval azonos kereseti lehetőséget biztosít számukra. Jelentkezés a vállalat személyzeti osztályán (Böszörményi út 6.) Dégi József tanulmányi előadónál.

Állandó munkára portás éjjeliőröket és gyors- és gépírót felveszünk. Jelentkezni lehet az Állatforgalmi és Húsipari Vállalat rendészeti osztályának vezetőjénél Debrecen, Vágóhíd utca 9. szám.

Közgazdasági technikumi végzettséggel statisztikusokat felvesz a Debreceni Orvostudományi Egyetem. Jelentkezés az Egészségügyi Szervezési Intézetnél.

Beruházási Vállalat felvételre keres gyakorlattal rendelkező gépírót és közgazdasági érettségivel rendelkező munkaerőt, pénztáros-könyvelői munkakör betöltésére. Jelentkezni a vállalat titkárságán. Debrecen, Kossuth u. 12—14. sz.

A Debreceni Kertészet 1. számú dísznövénytermesztő telepe felvesz éjjeliőrt. Jelentkezés: Vértesi út 1. szám alatt, telepvezetőnél.

Gyógyszergyártó és gyógyáru-csomagoló munkakörbe férfi és női dolgozókat, napi 6 órás munkaidővel is alkalmazunk. A nyári szünidőben egyetemistákat, középiskolás diákokat felveszünk. BIOGAL Gyógyszergyár, Debrecen, Pallagi út 13.

Volán 21. sz. Vállalat debreceni telephellyel tiszafüredi munkahelyre gépkocsivezetőket vesz fel legalább kétéves gyakorlattal 12 tonnás gépkocsira. Jelentkezni lehet Debrecen, Vértesi u. 2., kirendeltségen.

Gyakorlott esztergályos, gyalus, CO hegesztő, szerkezeti lakatos szakmunkásokat, vasanyagismerettel rendelkező raktári kiadókat és férfi segédmunkásokat felvesz a Fémfeldolgozó Ipari Szövetkezet Vágóhíd u. 3/A.

Vízkutató és Fúró Vállalat üzemvezetősége Debrecen, Monostorpályi u. 29. felvesz villanyszerelőt, változó munkahelyre segédmunkást, gépkezelőt. Jelentkezni lehet a vállalat munkaügyén szombat kivételével 8—16 óra között.

Takarítókat és ablaktisztítókat jó kereseti lehetőséggel egy műszakba felveszünk. Minden második héten szabad szombat. Jelentkezés: Debreceni Általános Szolgáltató Ipari Szövetkezet, Debrecen, Rákóczi u. 37.

A Fülöp Béke Termelőszövetkezet azonnali felvételre keres gépíró adminisztrátort. Jelentkezés írásban vagy személyesen. Fülöp, Béke Tsz Bánháza.

Férfi és női segédmunkásokat felvesz a Tejüzem. Egészségügyi könyv szükséges. Jelentkezés Postakert utca 2. szám.

A Hosszúpályi és Vidéke ÁFÉSZ felvételt hirdet árfelelősi és vendéglátó-ipari előadói munkakör betöltésére. A felvételhez közgazdasági szakközépiskolai végzettség, legalább 2 éves szakmai gyakorlat szükséges. Jelentkezést személyesen vagy írásban kérjük. Hosszúpályi, Debreceni út 17/B. ÁFÉSZ központi iroda.

A Debrecen megyei Városi Tanács VB. művelődésügyi osztálya augusztus 1-től gépírót alkalmaz gyermekgondozási szabadságon levő dolgozó helyettesítésére.

Tiszalöki Vegyesipari Szövetkezet hajdúnánási autójavító részlege felvesz nagy gyakorlattal rendelkező autóvillamos szerelőt és tekercselőt. Jelentkezni: Hajdúnánás, Bocskai u. 30. sz., részlegvezetőnél.

Gyakorlattal rendelkező kézi horgolókat és kötőket felveszünk. Jelentkezés Péterfia u. 17. Házipari Szövetkezet részlege. Nyugdíjasok jelentkezését is várjuk.

Felveszünk közgazdasági érettségivel rendelkező anyagkönyvelőt és takarítónőket délutáni munkaidőbeosztással. Jelentkezés: Hajdú-Bihar megyei Vegyesipari Vállalat, Debrecen, Erzsébet u. 27. sz. alatt a számviteli osztályvezetőnél, illetve gondnoknál.

Debrecen Tanács Falipari Vállalat (Kishegyesi út 13.) felvételre keres 18. életévet betöltött betanított munkásokat, segédmunkásokat, kezdő lakatos és villanyszerelő szakmunkásokat.

A Hajdúsági Iparművek felvételre keres közgazdasági technikumot, szakközépiskolát végzettek, valamint pénzügyekben jártas gya-

gyorsírót, érettségi üzemadminisztrátor res az Alföldi Nyo Böszörményi út 6.

Debreceni iparvál keres közgazdasági számviteli főiskolai okleveles könyvvizs sel rendelkező számviteli és pénzi zetői munkakörbe. életrajzzal és fizeté jelöléssel ellátott Magyar Hirdetőbe 447 050" jeligére ké

TIGÁZ debreceni felvételre keres azo segédmunkásokat. J vín tér 5.

TIGÁZ debrecen felvételre keres m kat és legalább k zettséggel rendelke lesztési ügyintézőt. képercsi u. 2.

Alkalmazunk ada tógép-kezelő munk kat, betanításukról Jelentkezés szem rajzzal SZÜV DA 45—47. sz. Kossuth lett.

Felvételre keres végzettségű mezőga gépcsoportvezetői b zőgazdasági gépész vábbá vízvezetékszer és esztergályost. Jel kai Mgtsz Hajdú lomásán, a tsz főmé

Kooperátort gépip végzettséggel és gyakorlattal alkalm Alkatrészgyár, Debr u. 10. szám.

A debreceni Konzervgyár felvételre keres

lakatos, villanyszerelő, csőszerelő szakmunkásokat, férfi és női segédmunkásokat, nyári szünidőre diákokat.

JELENTKEZÉS
a gyár munkaügyi osztályán.

ÉPÍTKEZŐK FIGYELEM!

A SZANÁLT LAKÁSOKAT LEBONTÁSRA

ÁRVEREZÉS

ÚTJÁN ÉRTÉKESÍTJÜK.

Árverést 1975. július 22-én és 25-én tartunk 9 órakor a Monti ezredes u. 3. szám alatti alagsorban.

Az árverésre kerülő épületek jegyzéke megtekinthető vállalatunk és az illetékes városi tanács kerületi hivatala hirdetőtábláján.

DEBRECEN M. VÁROSI TANÁCS BERUHÁZÁSI VÁLLALAT, Debrecen, Kossuth u. 12—14.

FELVESZÜNK

FÉRFI ÉS NŐI BETANÍTOTT MUNKÁSOKAT,
RAKTÁRI NYILVÁNTARTÓT, TAKARÍTÓKAT

SZERS

BALN

F

lakatos, heges

valamint beta

F

a gyá

Közgazdasági eg főiskolát végzett gy kezdő dolgozókat önálló munkakörber tői beosztásban. nagyvállalat" jeligé jelentkezést a kiadó

A Tiszai Hőerőmű káihoz felveszünk szerelő szakmunkás sokat. Magas- és képesítéssel rendelke kat. A Szovjetunióba zéssel végzendő mu jelentkezni. Jelentke lami Építőipari Vál vezetőségen. Leninvá érdeklődésre válasz

A bihardancsházai Termelőszövetkezet

Fazekas József
népi iparművész
1) Folytatás

Képes Ujság, 1978. szept. 16.

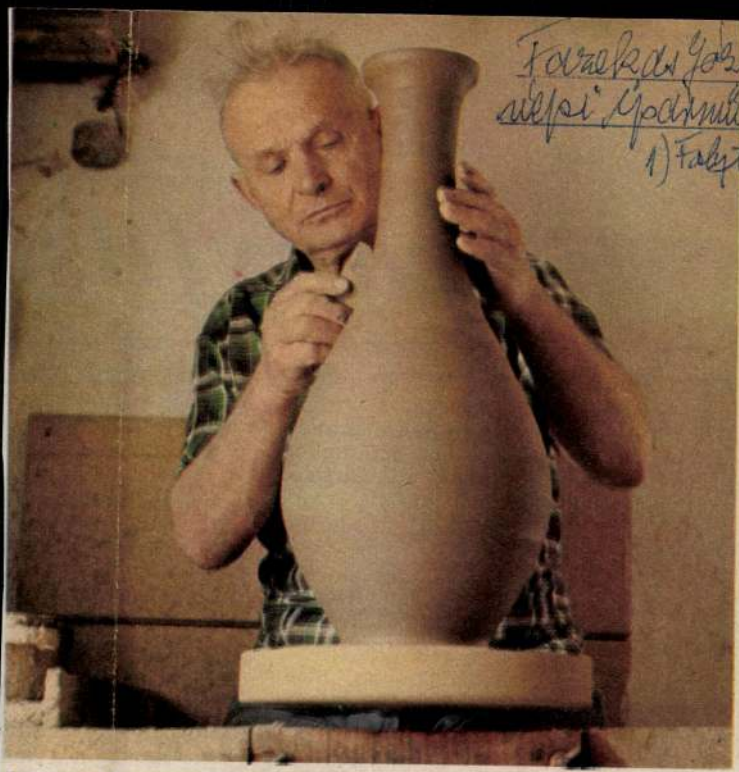

A 72 éves Fazekas József népi iparművész.
Nemrégen kapott „Szocialista kultúráért" kitüntetést

NÁDUDVARI

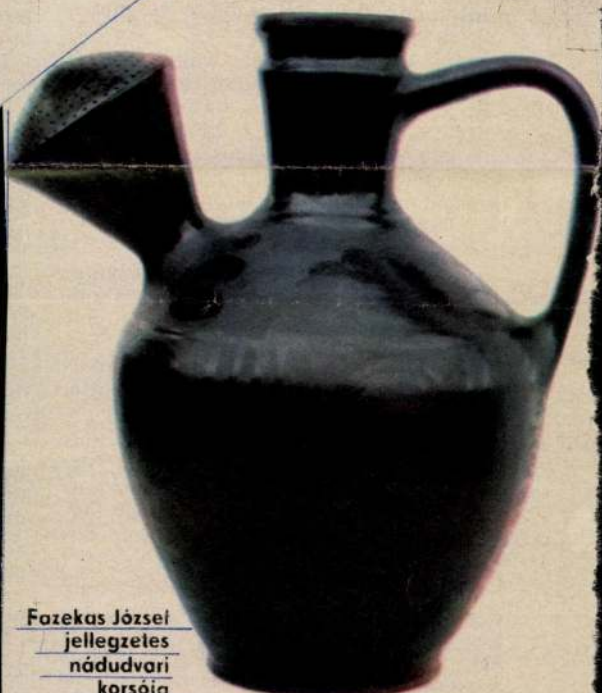

Fazekas József
jellegzetes
nádudvari
korsója

TERSÁNSZKY JÓZSI JENŐ

Aranyfüst

Tisztában vagytok-e ti vele, milyen különös egy portéka a titok? Tudjátok-e, milyen végzetes dolgot művelünk, mikor egy érzésünket szavakra fűzzük? Valósággal gúzsbakötjük. Ha ugyan el nem pusztítjuk.

Én csak egy aranyfüstnyi kis történetet mondok itt róla.

Egyszer olyan házban laktam, amelynek öreg, rozoga fakapuja volt. Kiváltképp fönn, a szemöldökfája kezdett korhadozni.

Hát ebben a szemöldökfában, még akkor, mikor először léptem be a kapun, a repedések egy különös arcot rajzoltak ki pillantásomra. Tisztán, szembeötlően.

Ismeri talán mindenki ezt az érzést. Így mímelnek a felhők sárkány-, garabonciás, boszorka-alakot. Vagy a pocséta. Meg tudomisén mi.

Elég az hozzá, hogy tisztán láttam az arcot. Szakállas, bajuszos, ösztövér, afféle asszír pofát ábrázolt, amiknek, mint mondják, vesébe hat a tekintete.

Tényleg ilyen volt, vagy inkább ilyenné vált nekem ez az arc. Sokszor elnéztem hazajövet, hazulról elmenet és egy időtől kezdve úgy lett, mintha valóságos változásokat fedeztem volna fel rajta. És ezek a változások, mintha csak pontos kapcsolatban lettek volna cselekedeteimmel, érzéseimmel.

Feddő volt, ha valami galádságban utaztam. Csufondáros volt, ha valami ostobaságot műveltem. Vigasztaló volt ha igazi bántalom és szomorúság ért. Dühös volt és fenyegető, ha közönyösen, szórakozottan mentem el alatta, megfelejtkezve róla.

Barátom volt. Bírám volt. Valóságos tanácsokat kértem olykor tőle, ha dilemmák nyívasztottak egy és más tennivaló felől. Joggal elvárhatta, hogy legalább egy adjonistennel üdvözöljem naponta.

Most is biztos vagyok benne, hogy egyszer, mikor ezt elmulasztottam, akkor történt, hogy hazajövet a kapu előtt egy ácsot látok és a legényét, amint szekercével és fűrésszel felszerelve, egy bakon állva, a kapun munkálkodnak.

öldökfát. Úgyis az a f
erősítsék a félfákat.
szemöldökfát rajta,
kem bizonyos...

Nagyot néztek. Az
latú, lomha mac
váncsian is, de
rodva fordult hozzám

— Nodehát minek?
torha. Úgy csak jobban

Ötölnöm-hatolnom l
erre, természetes. Hog
megszoktam s inkább
nekik, csak tegyék, an

Hát ez tényleg me
ember szépészeti véle
hogy a háztulajdonos
tatarozási hibához. De
váncsisága.

— De mégis hát
tessék megmondani, h

Ezt már jónéhán
mondta faggatólag, m
tottunk, hogy a sze
ugyan a régi módon
legényével a kapu te
vártam, míg meg nem

[redacted]

Üdvözöljük a Delta világában.

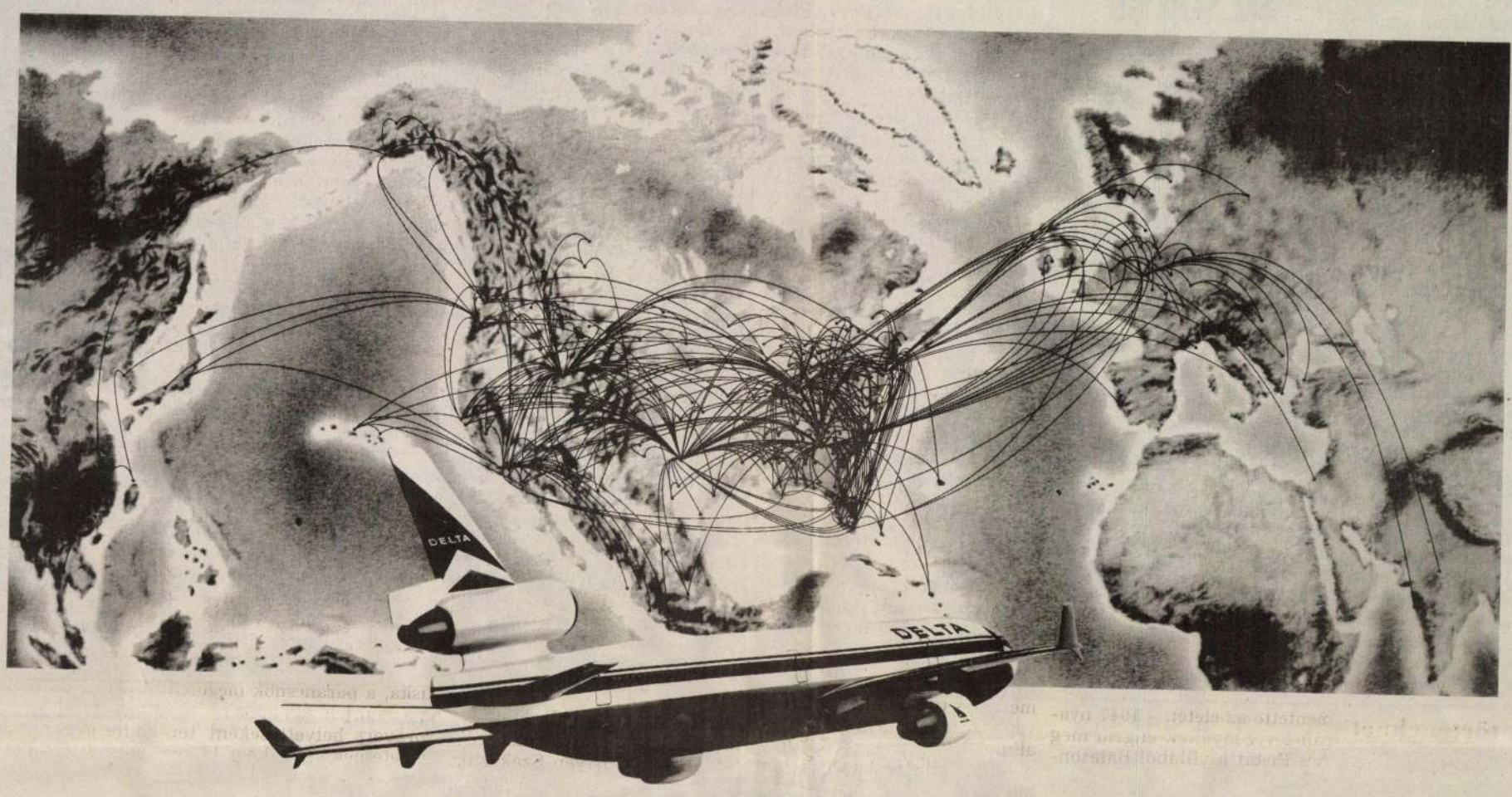

Balról, Bonita Caringola a Delta légiutaskísérője, Timothy Therrel első tiszt, Larry Bacon kapitány és Stephanie Allen légiutaskísérő.

Most, hogy a Delta útvonalhálózatának jelentős bővítésével Európa, a Közel-Kelet és Ázsia újabb 21 városába indít járatokat a világ kisebbé, a hangulat pedig melegebbé vált. A Delta célja, hogy az utasoknak a legjobb szolgáltatást nyújtsa a levegőben. Szolgáltatást, mely Önnek nagyobb kényelmet és a légiúton elérhető városok szélesebb választékát biztosítja. Ehhez járul az a különös kedvesség és szakmai hozzáértés, amelyről a Delta személyzete világszerte ismert.

Új járat Magyarországról

Mostantól velünk repülhet Budapestről New Yorkba, Washingtonba, Cincinnatiba, Atlantába, Orlandóba, vagy Miamiba*. A Deltával, egyébként az USA több, mint 240 városába egy jeggyel egy légitársasággal juthat el.

Első az USA-ban, első a világ körül.

Az USA-ban a legtöbb járatot a Delta hálózat üzemelteti, így az utazási lehetőségek gazdagabb választékát kínálja Önnek bármely más légitársaságnál. A Delta világelső a járatok számát illetően. Naponta több, mint 4800 járattal 33 ország több, mint 300 városába repül a Föld körül.

Miben első még a Delta?

Habár rendkívül fontos az utas számára a jó menetrend és a kényelem, ez csak két ok ami miatt Önnek a Deltát érdemes választania.

A Delta a világ légitársaságai közül az egyik legújabb és legkorszerűbb légiflottával rendelkezik. És az egyik legvonzóbb törzsutas programmal. Magas színvonalú szolgáltatásainkkal érdemeltük ki, hogy az USA nagy légitársaságai közül immár 17 éve velünk a legelégedettebbek az utasok.†

Kérje utazási irodáját, hogy a Delta járatára foglaljon Önnek helyet, vagy hívja budapesti irodánkat.

Telefonszámunk: 118-7922

Reméljük, hogy mihamarabb a Delta világában üdvözölhetjük.

DELTA AIR LINES
We Love To Fly And It Shows.®

A menetrendváltozás jogát fenntartjuk. *A járat Frankfurton keresztül közlekedik. †Az USA Közlekedési Minisztériuma által összeállított fogyasztói panaszok statisztikája alapján. Delta Air Lines, 1991.

FAZEKAS Lajos, ifj. ajándéka

A fazekas Fazekas és az ő fazekasháza

Ha tél van, akkor ez a korongozók szezonja. *Ifjú Fazekas Lajos* nádudvari fazekas is a korong mögött tölti el ezt az évszakot. Az agyag évadja az ősz volt, ebben az évszakban kell összekaparni a Hortobágy menti rongyszikből a tavaszig kitelelő nyersanyagot, hogy az aztán többször átdarálva, beáztatva, majd téglává gyúrva kezeskedjék föl a korongra.

A népművészet nádudvari mestere most a saját portája előtt seper. Korábban, boldogult tanácstagsága idején látszólag több köze volt neki a közélethez, mint van most. Azért mondom, hogy látszólag, mert olyan becsű ajándékot, mint amilyenhez majd a tavaszra jut, korábban aligha kaphatott volna tőle ez a hajdúsági kisváros.

Fazekasházat épített ifjú Fazekas Lajos a portája hátsó traktusán. A táj már teljesen befogadta az épületet, amely az utolsó simítások után, tavasszal már bárki számára nyitva áll. A népművész a fekete kerámiák helyi múzeumát, a saját új korongozó műhelyét rendezi be itt és az égetőkemence is elfért a ház szárnyában.

– A minimúzeum létrehozása kivált azért volt szívügyem, mert sihederi eszmélésem óta gyűjtöttem a régi cserepeket vagy darabjaikat. Éppen jókor, mert nem sokkal utána már jöttek és taroltak is a padlásokon a népművészet nepperei – mondja a mester, aki két és fél évszázadra visszamenően fazekas család sarja. – Ezeket én bizony még a múzeumnak sem adnám oda, hiszen famíliám őstörténetéről van szó, így inkább magam csináltam meg a múzeumot e népi szépséget és praktikumot hordozó darabokknak.

Ez a ház Fazekas Lajosék ajándéka a városnak. Az építkezést hat esztendeje kezdték el. A tervező *Szente Gábor* volt, a mester pedig a fazekas mester sógora, de természetesen a rokonság is besegített. Ez utóbbi azért nagy szó, mert a rokonok itt félig-meddig versenytársak is: Fazekasnak az édesapjától a nagybátyjáig féltucat hozzátartozója fazekas Nádudvaron vagy Hajdúszoboszlón.

– A családban marad – mosolyodik el erre rejtélyesen a mester, majd bevallja, hogy ezen a nagyobb családot érti. – Nándudvar szülötte vagyok, magam is sokat kaptam a településtől. S kapok is amikor a házavató után a vendégsereg látogatása nyomán az alkotókedvem megtöbbszöröződik majd. Ez nem is lehet másként, hiszen eddig is számtalan turistabusz állt meg a házam előtt, hogy utasaik megismerkedjenek ezzel az ősi mesterséggel. Ezeknek a vendégeknek a többsége vásárlóm is. Még inkább így lesz, ha az új fazekasház meghíresedvén, a környékre látogatók rendszeres kitérőjévé, netán célállomássá válik.

Ez utóbbit igencsak nehéz volt kimondatni Fazekas Lajossal, akinek hivatásbéli beoltottsága haszonelvű világunkban már-már megszállottságnak tetszhet. Mércéje inkább az, hogy minél több embernek sikerüljön mestersége történetét és lényegét megismernie. Például azt, hogy ezek a napjainkra dísztárgyá előlépett kerámiák valaha nagyon is célszerű szolgálatra születtek meg. Az aratáskor használt vízeskorsó nyaka éppen csak annyira lehetett hosszú, hogy ha felborult sem tört le. A hajdani parasztasszonyok a tejeskancsó nyakát pedig úgy keskenyítették el, hogy a piacon a vevő minél vastagabb zsírréteget lásson benne.

– Bizony bele lehet szerelmesedni ebbe a művészetbe – mondja a népművész és ő csak tudja. – A hat éve működő nyári nádudvari fazekastáborok vendégein öröm látni, hogy röpke tíz nap alatt is milyen sikerélményhez jutnak. Mindenkiben motoszkál az érzés, hogy milyen jó lenne kipróbálni valamit, amit eddig még nem csinált. Sokszor magam is elcsodálkozva lesem, hogy felnőtt emberek képesek fél éjszakán át ámulva lesni az égető kemence tüzét. Otthonukba visszatérve sokan közvetlen környezetüknek is átadják az itteni korongozáskor, majd égetéskor eltanult fogásokat. Ezek az emberek civilben például védőnők vagy pedagógusok.

Azt csak a legvégén súgja meg a tíz esztendeje művészete országos élmezőnyében szereplő mester, hogy az új fazekasház legkedvesebb vendégrendezvénye a helyi Ady Endre Művelődési Központ fazekas szakkörének foglalkozása lesz. A szakkör fiatal nemzedékére gondolva még mindig reménykedik benne, hogy fia vagy lánya mégiscsak legifjabb Fazekas lesz. A srác egyébként fizikusi, húga pedig tanári diplomáért tanul.

Rác T. János

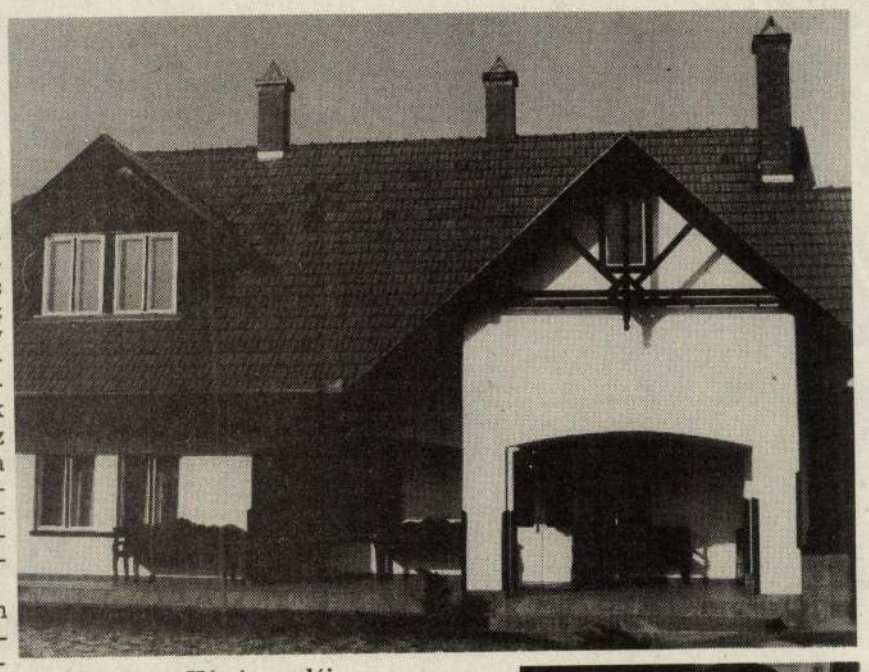

Ház és gazdája.

SÁNDOR TÜNDE FELVÉTELEI

Dzsóker

A fiatal férfi Pestről érkezett. Ütött-kopott sárga Zsigulival utazott, majd a városka legelegánsabb szállójában aludt. Másnap tízmillióig licitált egy főtéri hangszerüzletre.

A fiatal férfi – akinek tekintete a Jolly Jokert juttatta eszembe – már többször járt a kisvárosban. Ő ugyanis egy helybéli privatizátor budapesti kaeftéjének beépített embere. Jön, bankigérvényt mutat a versenytárgyaláson, s hanyag eleganciával veri szét az induló privatizációt. Különösen ahhoz ért, hogy az árakat lehetőleg a csillagos égig hajtsa.

Hónapok óta tart a tíz főnél kevesebbet foglalkoztató kereskedelmi és vendéglátó-ipari üzletek magánkézbe adása. Az Állami Vagyonügynökség – ez a mérhetetlenül magányos kapitalista – kényszerűségből a vállalati menedzserrétegre bízta a privatizációt, s így képtelen a folyamatokat ellenőrizni.

Ezt az ellenőrizetlenséget szimatolták meg az első nemzedékes privatizátorok, akik tudják: az ügy lelke az információ és a bankkapcsolat. Ha valaki közel került a KÖR-höz, még talán eljuthat – a város szélére. A főtereknek a vállalat által is preferált üzleteit azonban már nem veheti meg akárki: szövődnek a százkarú szívességek.

Dzsóker kaszál. Ha kell, előkap a zsebéből négy-öt milliót, a külföldi tőkés meg csak néz, „honnan van ezeknek ennyi pénzük?" Hovatovább a tapasztalat azt mutatja, hogy egy vállalati áruforgalmi előadó bátrabban licitál, mint a német gyártulajdonos.

A fiatal férfi mindent tud. Tudja, hogy kit kell megkeresni, mielőtt licitálni indul, s azt is tudja, kik lesznek a versenytársai. Bár van rá eset, hogy nem is volt versenytárs, mert aki lehetett volna, azt írásos jelentkezés hiányában kizárták a licitálásból. Ilyenkor egyetlen árva privatizátor marad, aki versenytárs nélkül nyeri el az üzletet, a kikiáltási áron. Ötven-száz négyzetméteres nagy boltok kelnek el ugyanannyiért, mint parányi bodegák, trafikok. Vállalati „szakemberek" súgják a licitálónak: „tartsa; ha tízszeres az ár, az se baj, eltelik ezzel is két-három hónap". A versenytárgyalások már-már kabaréba illenek: mint hírlik, aki nyer, nincs pénze, de mindig van valaki a háttérben, aki majd később, fehér asztal mellett elrendezi a bolt működését.

A Dzsókert persze nem zavarja a sok-sok kavarászás, ő a biztos nyerő ember, hiszen tulajdonképpeni dolga az, hogy árfelverő tevékenységével gátolja a tisztességes piaci verseny kialakulását. Megfelelő százalékot kap megbízóitól, akik közül nem egy azért olyan falánk, mert üres maradt a zsebe a kommunizmusban. És nincs negyven év arra, hogy megtöltse, sietni kell, fut az idő.

Dzsóker különben – ezt még elmesélem –, miután az egekig verte a butik árát elégedetten csomagolta össze pakkját, majd megkötötte a szerződést. Tíz évig ő lesz gazdája a főtéri boltnak. Ezután a rend kedvéért elsétált az üzletbe, s megnézte, mit vett meg. Sok-sok elfoglaltsága miatt ugyanis erre a licitálás előtt nem volt ideje...

Rab László

Ford

A FORD ÖRÖMMEL ADJA HÍRÜL
ANGYALFÖLDI MÁRKAKERESKEDŐJE,
AZ AUTO -FORT KFT. HIVATALOS KINEVEZÉSÉT.

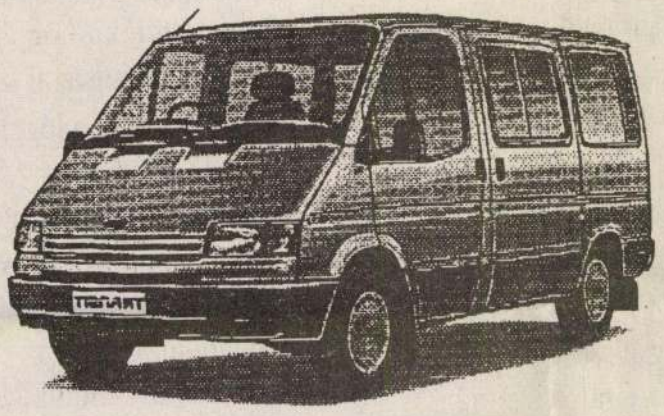

TRANSIT SIERRA

Ford of Europe Inc.
Room 1/474
Eagle Way
BRENTWOOD
Essex CM 13 3BW
ENGLAND U.K.

Az Auto-Fort Kft. Ford személyautókat és haszonjárműveket kínál. Minőségükről Ön is meggyőződhet, ha kipróbálja az új dealernél kapható Fiesta, Escort, Orion, Sierra, Scorpio és Transit modelleket.
Az Auto-Fort Kft. alkatrészárusítással és garanciális szervízeléssel is foglalkozik. Ez azt jelenti, hogy az Auto-Fort Kft. minden, az autóval kapcsolatos gondjára megoldást talál, az autó megvásárlásától kezdve a vele való törődésig.

Auto- Fort
Kereskedelmi és Autójavító Kft.
1133 Budapest, Váci út 82-84
Tel: 149-91/70-79
Fax:129-9018

Ogilvy & Mather

Fazekas Lajos

nádudvari fazekas

műhelyéből 1934-ben

56 db festett füstölő,

sikált díszítésű csergé-

edény került a Déri

Múzeum.

Kék Déri 1934. 58. l.

8

9

Fazekas fajos íd és ify

nádudvari fazekas

l.

Évk Déri 1939–40

148 és kv ll.

Farkas Lajos, Farkas; sz. 1894 (?) Nádudvaron. Atja, id. F. Lajos mintén farkas volt. Töle tanulta a fekete edény készítését, amelyben az egész család részt vett. A debreceni Déri Múzeum 1933. 42, 1934. 56 db fekete, fustolt sikált dúsítású cserépedényt vásárolt a Farkas családtól. Ütött egyszer dolgozott István nevű fiával, akkor munkás munkaival hazai és kutfeldi

1930-as évek-ben hunyt el.

Fenchel Jánosz fejében [illegible] szerint [illegible]

Kiáltásoron nere-
pelt és ~~[illegible]~~
kitüntetésekben
nagyszult.

Fazekas Lajos

nádudvari

fazekas

59 éves „szül.“

1894.

Nádudvar

1953

1953

59

1894

953

Fiával ee

F. Istvánnal egyett

dolgozik Nádudvaron

1894

59

1953

Fazekas Lajos MDK

nádudvari fazekas

Fazekas István és Fazekas Lajos:"Fekete cserepek" repr. 39.o.

Domanovszky György: Egy népmüvészeti kiállitásról. Müterem 1958 I. évf. 8. sz. 38-40.o.

Farekas Sajos

szabadkai építőmester

Pártos Gyula tervei alapján építette az óbecsei községi kincstári postaházat

1908-9-ben

Bierbposta

77. l.

Ø

Képzőmův. fonsk
anyak.

Rónai M.

Fazekas F. Lajos

festő

Fertifej, sellrajz

Leányfej, "

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1927

T. 4716.

tonaságtól képezett négyszögben
yet 1853. január 17-én a jobbra
és polgári előkelőségek jelen-
alapzata várat ábrázol állati
Max Józseftől készitett lovagok-
szobra áll kezében a vár kül-
li épületek vannak. Jelzése
nst. v. M. Trentsensky.

.8 cm.

5-95-2.

Karinthy F.

NÁDUDVARON

FAZEKASOK

Kétszeresen is azok: nevük s mesterségük szerint. Valaha, még a jobbágyvilágban a kettő többnyire egyezett. Az évszázadok, háborúk, vándorlások alatt aztán a mesterség megváltozott, de a név maradt, apáról fiúra szállt. Ezeknél azonban szerencsésen öröklődött a foglalkozás is: századok tapasztalata gyűlt össze ebbe a homályos műhelybe. Itt készítik a híres nádudvari fekete korsókat s egyéb tárgyakat. Az edény aljába — csak így hiteles — kis pecsétet nyomnak: FAZEKAS NADUDVAR.

Fazekas István — a legifjabb fazekas, 29 éves — mezítelen jobblábával a korongot hajtja. Egy darab jól meggyúrt, tiszta agyagot tesz a forgó felső korongra, nedves kezével formázni kezdi, húzza fel az edény falát. A korsó jellegzetes, hasas alakja lassan kezd kibontakozni. Közben egy bőrdarabbal újra s újra bő vizet ken rá.

— Mert ez a titka a fazekasságnak — magyarázza apja, az idős, 59 éves Fazekas Lajos, aki a már kiszikkadt edényeket síkálja kaviccsal. — Azért is mondják, hogy ördögi mesterség, nekem még a nagyapám mesélte úgy, hogy az ördög találta ki. Csinált egy korongot, meglelte az agyagot, rárakta. Hajtotta az ördög a korongot, de az agyag mindig beleragadt a kezébe. Bosszankodott nagyon: mindent megcsinált, a korsót mégsem tudja elkészíteni. Sírni kezdett az ördög, könnye ráhullott az agyagra. Akkor aztán megszaladt a keze, s úgy találta ki, hogy vízzel kell megcsinálni...

Amikor a korsó elnyerte végleges alakját, az ifjú Fazekas tőgyfakéssel rávájja az egyenes vagy cik-cakos rovátkát. Kiszikkasztják, majd ráragasztják a külön elkészített «kalapját» és a fülét, ezt át is kell lyukasztani és szopókát tenni rá, hogy ott is lehessen inni. Újra megszárítják, majd «pamacsolják», vagyis olajos oldattal jól bedörzsölik, aztán az öreg Fazekas egy hegyes kaviccsal lesikálja, felesége pedig az ablaknál ráirajzolja a mintát, «cifrázza»: virág, levél s egyéb magyaros motívumokkal díszíti. Most már csak az égetés van hátra, ez is külön művészet: hogy rakják be a kemencébe, hogyan, s mennyit tüzeljenek, szellőztessenek. Itt járatják át az edényt füsttel, korommal: attól lesz fekete.

A korsón kívül sok egyebet is készítenek: pálinkásbutykost, gyertyamártót, hamutálcát, kerti locsolót, vederkantát, sótartót, csuprot, szilkét, ivókancsót, kulacsot, tálat, köcsögöt, serpenyőt, bödönt, virágvázát. Fazekas Istvántól, aki nemrég tagja lett a Képzőművész Szövetségnek, mind-e tárgyakat a Népművészeti Vállalat veszi át.

— Ez olyan mesterség, gyerekfejjel kell kezdeni — meséli az öreg Fazekas. — Egyszer Püspökladányban jártam, bementem egy fazekasműhelybe, de csak úgy odaálltam, mint aki kíváncsi. Megnézhetem? Hogyne. Kacsaitatót csináltak éppen; halljak, azt mondom, ezt én is megcsinálom. Azt felelik: más is mondta már, mondani könnyű. De én csak: egyiknek rosszabb a feje, másiknak jobb. Heccelni kezdenek: hát tessék, próbálja meg, ha úgy bízik magában. Lehúztam a csizmát, leültem a koronghoz, de rögtön be is buktam közé, mint a próbálatlan ember. Persze nevettek nagyon. Odaülök olyan butásan, rögtön belerúgtam a lábitóba, morgok dühösen: ilyen huncut masina! Ezek már majd megszakadtak, dőltek jobbra-balra. Veszem a rögöt, rá a korongra, de most már formázni kezdtem: erre csak elámulnak. Hiszen maga még többet tud minálunk, azt mondják, mi külön tesszük rá a nyakat, maga meg egy darabból csinálja. Hol tanulta? Onnan, hogy nekem már a dédapám is ezt csinálta!

1777-ből maradt fenn a neve a legrégibb fazekas Fazekasnak Nádudvaron. Ennek fia István, aki 1803-ban született, céhlátómester volt: addig nem lehetett piacra vinni az árut, amíg ez a százötven év előtti «meós» meg nem nézte, jóvá nem hagyta. A fazekas-mesterség azonban sokkal régebbi Nádudvaron. Az eke, az ásó a falu minden pontján vet fel zöld, barna, fekete cserépdarabokat, régi kemencehelyek kerülnek napfényre: itt már a XV—XVI. században virágzó fazekas-ipar volt, vagy ahogy akkor nevezték: korsósság. A mesterek ebben az időben csapatokban jártak a vásárokra: így védekeztek a rablók és a farkasok ellen. Télidőben egy jól bevasalt lovat is vittek: ez magára vonta a vadállatokat s addig az utasok odébb állhattak, és a vasalt lóval sem igen birtak a farkasok. A török háborúk, portyázások aztán elsorvasztották ezt a szép szakmát: a nádudvari fazekasok kivesztek vagy Debrecenbe menekültek. Csak 1700 után kezdett el újra fejlődni itt az agyagipar, a veres edények mellett akkoriban térhettek rá a nagyobb gondot és fejlettebb technikát igénylő híres fekete korsókra. Az 1800-as évek elején már újra 95 fazekas dolgozott Nádudvaron. Ugy mesélik, egyszer kijöttek ide a debreceni korsósok, hogy megtanulják a fekete edény égetését, de a nádudvariak, kenyerüket féltve, félrevezették őket és szándékosan rosszul mutatták meg. Ettől fogva aztán nemigen engedték be őket a debreceni vásárra. Mégis, ez az idő volt a nádudvari agyagipar fénykora. Feljegyzik például, hogy egy Nyiregyházi Jóska nevű nagykereskedő egyszerre harminc szekér edényt is felvásárolt itt, s adta tovább.

A negyvenes években azonban az osztrák zsoldosok, a pandurok erőszakoskodásai következtében újra hanyatlani kezd a korsósság. A szabadságharchan a nádudvari fazekasokból egész honvéd-szakaszt állítottak ki. A többiek, az idősebbek titkos hírvivők voltak ekhós szekereikkel: öreg Kis János bácsi, aki tavaly halt meg 95 éves korában, mesélte, hogy az egyik nádudvari korsós Kócspusztától idáig ponyva alatt hozott egy titkos megbízatással Nagy-Sándor tábornok elé igyekvő honvédtisztet. A szabadságharc bukása után rohamosan süllyed a fazekasság. A századforduló körül már csak 15 mester dolgozott itt, lassan elfelejtették az ősi fekete korsó készítését is. A nagyipar, az öldöklő verseny, a két világháború aztán jóformán kipusztította ezt a mesterséget. Fazekasék egyedül maradtak, hírmondónak. Már ők is sok mindent elfelejtettek. Művészetük azonban a felszabadulás után újjáéledt s példátlan virágzásnak indult.

★

A nevezetes ősök legifjabb sarja, mesterségük örököse, titkaik tudója a 29 éves Fazekas István. Igen eszes, gondolkozó, modern ember. A régi népi művészek ivadéka: már tudatos, hivatására büszke, alkotó művész. Tizennégy esztendős kora óta tanulja a mesterségei és foglalkozik tudományosan a nádudvari agyagipar történetével. Kutatásai nyomán sikerült — a helyi tanács, a debreceni Déry Múzeum és a Népművészeti Intézet segítségével — két esztendeje feltámasztani az ősi, elfelejtett «fekete-égetést». A nádudvari fekete korsók — áruk meglepően olcsó — azóta újra bejárták az országot, eljutottak külföldre. Fazekas háza egész kis múzeum: szobrok, kerámiák, színes, mázas cserepek, különleges edények, óriás vázák, modellek.

A háború fiatalon dobta ki falujából. A leventén valaki följelentette, hogy a háború ellen beszél; úgy hívták be munkaszolgálatosnak, mint afféle vályogost. Rémítő dolgokat látott: többszáz ember halálát a dunaföldvári híd felrobbantásánál. Társaival folyton vitatkoztak: mi lesz itt, mikor lesz vége, mit kellene tenni? Fazekas ezeknek a vitáknak köszönheti első esztmélését, de talán az életét is: a Balaton mellől nem voltak hajlandók tovább nyugatra menni, hazaszöktek. Paksnál látta meg az első szovjet katonát.

Akkor tanulta meg, hogy a dolgokat nem szabad vakon elfogadnia. Csak az lehet jó művész és szabad ember, aki túllát a faluja határán, igyekszik körülnézni a világban. Idős apja — saját bevallása szerint — elalszik, ha nyomtatott betűt lát, s a világ sokáról csak általánosságokban vélekedik: igazságos, nyugodt, békés életet kell adni mindenkinek. Az ifjú Fazekas már nem elégszik meg ezzel a filozófiával. Dióbarna, lassú szemével szeretne a felszín mögé tekinteni, földeríteni, megtalálni a világ jelenségeinek okait. Odahaza ő a «sajtós», de azon kívül is sokat olvas, múzeumokba jár, művészekkel levelez, s mindenről önálló, eredeti véleménye van.

— Nagyon jól emlékszem még — mondja — milyen erkölcsi züllésbe vitte a háború a gyengébb embereket. És a háború mindig valakinek a bűne. Ha ezt minden tisztességes férfi és nő látni fogja: akkor a háborút el lehet kerülni. A művész szerepét abban tudom, hogy munkájával világosítsa fel a népet — a saját nyelvén.

Ezt a célt akarja szolgálni a régi nádudvari fazekasok fiatal leszármazottja is remekbe készült «Nemzetközi korsó»-jával. Európai, kínai, néger és indián fejekkel díszítette: mosolyogni kell azon — de nem ártana el is gondolkozni — hogy mégis mind a négy mennyire magyar parasztfej, sőt, nádudvari fej. Alattuk búzakalász, pálma, kávébokor, citromfa. A régi mesterek eltitkolták tudományukat; az ifjú Fazekas az iskolai fazekasszakkört vezeti, s műhelyében mindig cselleng néhány gyerek, mint például most is a nyolcadikos Danka János. Uj levélmintákat hozott, szeretne ő is iparművész lenni. Az ifjúságnak akarja ajánlani Fazekas a most tervezett munkáját is: Nádudvar község életét örökíti majd meg egy vázán. Tizenötödiként kezd hozzá: előbb egy másik, igen sürgős munkáját kell befejeznie...

★

Amikor a Béke-Világtanács budapesti üléséről hallott, úgy gondolta, erre neki is föl kell ajánlania valamit. De a sok híres, kiváló vendég közül kinek nyujtsa át ajándékát? Végül is Joliot-Curie-t választotta.

— Tudom, hogy híres atomfizikus és minden munkájában a békés ügyért dolgozik. Ezzel is meg szeretném köszönni neki, mint francia tudósnak, hogy az ő népe olyan szívesen fogadta a mi Munkácsy Mihályunkat, amikor — ahogy olvastam — hazájából kiszorult.

Az ajándék nagyobbára már elkészült: most még égetni kell. Egy közepes nagyságú korsó, könyvtámasztóval; ha nem isznak belőle, föl lehet tenni az állványra. Kalap, fül, szopóka: már minden rajta van, bent zörög az a kis golyó, a hagyományos «csörgő», amely a vízkövet szedi le a korsó belső faláról. Maga tervezte, maga formázta, édesapja csiszolta, édesanyja cifrázta. Felül körben írás: «Békét a világnak». Ezek az egyszerű, tiszta vonallal rajzolt galambok, mezei virágok, búzakalász: századok felgyűlt tapasztalata, új, szabad mesterek legjobb tudása, igyekezete.

Remekmű. Pedig nincs rajta semmi különlegesség, sem az alakján, sem díszeiben. Egyszerű, s lenyügöző, mint minden igazi mestermunka. Az ember nézi, s nem tudja, miért nem bírja letenni.

Évszázadokkal ezelőtt ilyennel remekeltek, s szabadultak mesterré a céhlegények. A szabadító mester és a legény a korsóval koccintottak. Utána a céhelnök mondott köszöntőt: figyelmeztette a legényt, becsülje meg ezután is azt az embert, aki neki tudást adott, messzi vándorútján szerezzen becsületet a nádudvari korsónak és legyen mindig hű a hazájához. Utána a szabadult ifjú köszönte meg tanítójának, hogy annyi fáradsággal mesterré nevelte és fogadta, becsületes munkával mutatja hűségét ehhez a földhöz.

Elmondhatnák a mai szabad mesterek is. Többet tudnak a világról apáiknál: Nádudvarról most már messzire látni. Az ajándék-korsó falára ezt az írást vésték: *«Joliot-Curie-nek, a Béke-Világtanács elnökének szeretettel készítette és küldi Nádudvarról a Fazekas-család».*

Karinthy Ferenc

Szabad Nép 1953. jun. 10.

gabonatermése az idén a jobb, gyorsabb őszi és különösen tavaszi vetés következtében, a gépek nagyobb segítsége révén nyilvánvalóan felülmulja majd az egyénileg dolgozó parasztokét. De termelőszövetkezeteinknek a kapásnövényekből is nagyobb termést kell betakaritaniok, mint az egyéni gazdáknak. Ki kell használniok minden lehetőséget, igazolniok kell a nagyüzemi gazdálkodás fölényét és ezzel is vonzóvá kell tenniök a

aratásra, a cséplésre és a gabonabegyüjtésre is. Ha most, a növényápolás dandárjában fellendül a falu dolgozóinak versenye — ez a mostani napokban kialakuló jó versenyszellem biztositéka lesz egyúttal annak is, hogy dolgozó parasztságunk alig néhány hét mulva becsületiel helytállion a betakarítási és begyüjtési békeverseny idején. Pártbizottságaink, pártszervezeteink ezért ne holnap, hanem már ma a legnagyobb erővel lássanak hozzá a munkához.

A MI HAZÁNK A BÉKE ORSZÁGA

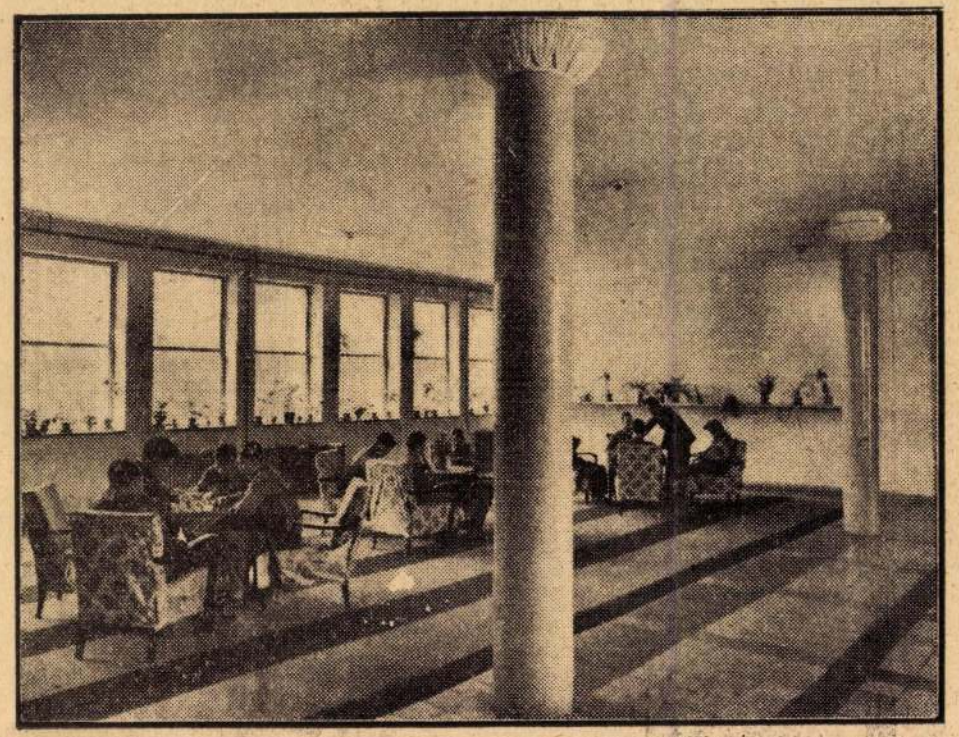

A váciúti 21-es számú ipari tanulóintézetben a fiatalok szabadidejüket a kényelmesen berendezett társalgóban töltik.

tek tiz százalékát kaszálták le. Hasonlóan gyenge az eredmény Borsod megyében (főállattenyésztő: Csepregi Sándor), ahol csupán 10.5 százalék az eredmény.

Baranya megye eredménye is csupán 12.7 százalék. (Főállattenyésztő: Hársfalvi Imre.) Baranyában a megyei tanács mezőgazdasági osztálya nem figyelt fel arra, hogy a sellyei és a szigetvári járásban a tanácsok rendkívül könnyelműen kezelik ezt a munkát s nem adott segitséget e két járási tanácsnak a munka meggyorsitására. A helyes vezetés egyik elengedhetetlen feltétele, hogy megnézzék, hol halad gyengébben a munka, s arra a területre csoportositsák a döntő erőt. A baranyamegyei tanács mezőgazdasági osztálya sürgősen vizsgálja felül a szigetvári és a sellyei járás munkáját, hogy ott is meggyorsuljon a szénabetakarítás.

A maklártályai Béke termelőcsoport asszonyainak példamutató kezdeményezése

Heves megyében a *maklártályai Béke* tszcs főleg az asszonyok példamutató munkájának köszönheti, hogy a község négy tszcs-je közül náluk halad legjobban a növényápolás. Nyolcvan hold kukoricájukat már kétszer megkapálták, burgonyájukat feltöltötték, a répát pedig már harmadszor kapálják.

A mult hónap végén a Béke tszcs asszonyai meghallották, hogy az egerszalóki Vörös Csillag tszcs-ben a családtagok nem veszik ki részüket a növényápolásból és ezért e csoport elmaradt a munkával. *Parádi Jánosné és Sóvári Jánosné, a Béke tszcs két legjobban dolgozó asszonya, átment az egerszalóki Vörös Csillag tszcs gyülésére.* Ott elmondották, hogy náluk a családtagok milyen jól dolgoznak és ennek az eredménye az, hogy minden növényük szép termést igér. Beszámolójuk után sorra felszólaltak az egerszalóki Vörös Csillag tszcs asszonyai és leányai, s megfogadták, hogy követik a maklártályai asszonyok példáját, s a Béke-Világtanács budapesti ülésének tiszteletére minden kapásnövényt a legrövidebb idő alatt gyomtalanitanak.

tem az ország legelső kombájnos-iskolájára, majd onnét továbbképző iskolára.

Az elmult nyáron boldogan ültem fel a gépállomásunkra érkezett kombájnra. Az első három napon 96 holdról 721 mázsa búzát takarítottam be. Összesen 9 napot dolgoztam és 209 holdat arattam le. Munkaidőmből két nap utazgatással telt el, mert az agronómus rosszul osztotta be a területet, nem volt menetirántervem. Tavaly azonban a 209 holdas teljesítmény is jó eredménynek számított: első lettem a megyében és az ország legjobb kombájnvezetői közé kerültem. A kilenc nap alatt 2500 forintot kerestem, külön kaptam 1170 forint jutalmat és az ujságok is irtak munkámról. Nagyon megszerettem ezt az új gépet. De nemcsak én, hanem a battonyai Dózsa szövetkezet tagjai is. Eleinte csak messziről, idegenkedve nézték, hogyan dolgozom a kombájnnal. Egyszer azután megpróbálkoztam egy igen acatos búzatáblával. Nappal láttam, hogy a marokszedők és kévekötők kezéből kiserken a vér az acat-tüskék szúrásától. Este, mikor a kéziaratók elmentek, nekiálltam a gazos táblának és mire hajnalban kijöttek, már csak tarlót találtak. Lett erre nagy örőm, lekaptak a gépemről, vállukra vettek, ölelgettek. Azt mondták az asszonyok: «Jól vigyázz erre a gépre, ha még az acatos búzát is le tudja aratni».

Az idei aratásra már a tavalyi tapasztalatok alapján készülök az orosházi gépállomáson. Mert közben odakerültem kombájnvezetőnek. Elhatároztam, hogy ezen a nyáron 680 kataszteri holdat aratok le és 75 vagon gabonát csépelek el, naponta 35 holdas teljesítményt érek el és 420 mázsa gabonát eresztek át gépemen. Ahhoz, hogy ezt elérhessem, munkámat jóelőre megszerveztem. Az orosházi Dózsa termelőszövetkezet földjén a területet érési sorrendben jelöltük ki és térképen pontos menetirántervet készitettünk. A munka megszervezését megbeszéltem a szövetkezet elnökével és a kombájn körül dolgozó szövetkezeti tagokkal is. Igy mindnyájan ismerjük feladatunkat. Csapatunkkal a kombájnaratással egyidöben megszárítjuk a szé-

mindenki, aki a határban jár, hogy az én gépem délutánonként és éjszaka már terven felül dolgozik. Ezenkivül minden ötvenholdas tábla learatása után egy-egy vörös csillagot festünk a kombájn oldalára. Aki csak ránéz a gépre, máris tudhatja majd, hol tartok 680 holdas vállalásom teljesitésében.

Igy készülödöm az idei gazdag termés betakarítására. Velem együtt tanulnak, készülnek gépállomásunk többi kombájnvezetői. Esténként Gorskov elvtárs könyvét olvasgatjuk, napközben gépeinket járatjuk be, állandóan járjuk a gabonatáblákat, nézzük, milyen szépen érik a gabona. Alig várjuk, hogy a gépet nekiereszthessük az első táblának.

Az orosházi gépállomáson azonban nem készülödik mindenki ilyen nagy gonddal az aratásra. Az elmult vasárnap volt nálunk a gépállomási szemle, és bizony a bizottság megállapította, hogy jónéhány traktort, arató- és cséplőgepet nem javitottak meg gondosan. A traktorokon hiányoznak alkatrészek, a cséplőgépek tartozékait sem javitották még ki, bár a határidő már lejárt. A brigádszállások is sok helyen rendetlenek, a szalmazsákok, takarók nincsenek a helyükön. A gépállomás dolgozói közül sokan egyáltalán nem ismerik a tervet, a bérezési rendszert, igy azután nem is törekednek jobb munkára. Tudom, hogy ezekért a hibákért mindnyájan felelősek vagyunk, de elsősorban is gépállomásunk vezetői. Azt is tudom, hogy az idei gazdag termést veszteség nélkül csakis gondos felkészüléssel, pontosan elkészitett tervek alapján takaríthatiuk be. Most a szemlebizottság feltárta előttünk a hiányosságokat és adott egy hét határidőt. Ez alatt az egy hét alatt úgy akarunk dolgozni, hogy 15-én megállapíthassák: az orosházi gépállomás készen áll a nagy nyári munkákra. Mi, a gépállomás kombájnosai, azzal a tudattal látunk majd neki a munkának, hogy rajtunk van az egész ország szeme. Ezt a csatát okvetlenül megnyerjük, gazdag termést takarítunk be ebben az évben.

Pastyán János
az orosházi gépállomás kombájnvezetője

helytelen és igen káros nézet uralkodik. Ahelyett, hogy felosztanák a területet, inkább bandaban dolgoznak. Szerintük ez a helyes. Knyichár György növénytermelő brigádvezetőnek is ez a véleménye. S az ő rossz példáját követi az Alkotmány-brigád is. Pedig ez a tusták, a hanyagok elmélete. Csak annak lehet ez a véleménye, akinek nem fűlik a foga a dolohoz, aki nem szereti, ha utánanéznek, mennyit is végzett ma, s milyen a munkájának a minősége. Az ilyen embereket nem hajtja a versenyszellem Az Előre tszben úgy vélekednek egyesek, hogy helyesebb, ha a munkaegységet — teljesitménytől függetlenül — mindenkinek egyformán irják be. Pedig ezzel a nézetükkel nemcsak a munkát hátráltatják, s a munkafegyelmet lazitják, hanem saját maguknak is ellenségei. Az egyenlősdi kevesebbet hoz a konyhára és igazságtalan is. Vannak a szövetkezetnek jól és kevésbbé jól dolgozó tagjai, s aki jól dolgozik, annak többet is kell keresnie. A helytelen nézetnek persze már mutatkozik az «eredménye». A cukorrépa nagyobbik fele még most sincs kiegyelve, s a takarmánvrépából is jókora darab van még hátra. A kukorica kézi kapálásához még hozzá sem fogtak.

Hogy mindez előfordulhatott, azért elsősorban Frankó János elnök a felelős, aki nem harcol eléq keményen a káros nézet ellen. Nem magyarázza meg, hogy a terület felosztása egyforma érdeke minden tagnak, az egész szövetkezetnek. Frankó János könnyen beleegvezik abba, hogy vannak, akik egyszerűen sutbadobják a szövetkezet közgyűlésének határozatát és a saját fejük után mennek, rosszul végzik munkájukat. A szövetkezet vezetőségének, elsősorban az elnöknek a felelősségét növeli az — és ebben a pártszervezet is hibás — hogy nem hasznositják a jó tapasztalatokat. A tsz-ben vannak helyes munkamódszerrel dolgozó brigádok, mint a Kolarovszki- és a Dohányosbrigád, de a vezetőség nem nepszerüsiti ezek módszereit. A tsz vezetőségének azonnal fel kell számolnia az egyenlősdit. Ezt követeli meg az egész termelőszövetkezet, az egész tagság érdeke.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Fazekas Lajos

Hajdubiharmegyei Népujság

1964 OKT 6.

1021

Nádudvari fazekasok kiállítása Debrecenben

MEGNYITOTTÁK A III. ŐSZI MÚZEUMI HÓNAPOT

Vasárnap délelőtt nyitották meg a III. őszi múzeumi hónap Hajdú-Bihar megyei eseménysorozatát a debreceni Déri Múzeumban. A megnyitó ünnepségen *Kígyós Sándor*, a Hajdú-Bihar megyei Tanács V. B. művelődésügyi osztályának vezetője tartott beszédet. Elmondotta, hogy az utóbbi években — különösen a művelődéspolitikai irányelvek megjelenése óta — mind jobban előtérbe kerül a múzeumok nevelési funkciója. A szocialista kultúra tudatosítása, a tudatformálás feladatai múzeumaink szerepét is jelentősen növelik. Ahhoz, hogy a Déri Múzeum és a megye más múzeumai e sokrétű, a társadalom széles rétegeire ható nevelési feladataikat elláthassák, szükségszerűen fejleszteni kell a nagy múltra visszatekintő hagyományos módszereket, ki kell alakítani az új feladatokat, a népművelés egyéb ágaival érintkező, de sajátos múzeumi munkamódszereket, amelyek biztosítják e fontos művelődéspolitikai ágazat korszerűségét.

Dr. Kurucz Albert a Debreceni Tanítóképző Intézet igazgató-helyettese megnyitja a Déri Múzeumban a „A nádudvari fekete kerámia" című kiállítást. A képen jobbról balra: Fazekas Lajos népművész, dr. Béres András múzeumigazgató, dr. Kurucz Albert és a nádudvari fazekas munkatársai

Az ünnepi megnyitó napján a múzeumlátogatók előtt formálta ki a híres Miska korsót a múzeum egyik régi fazekaskorongján. A kerámiakészítés munkafolyamatait vetített képekben mutatták be.

Az ünnepi megnyitó napján csaknem ezer látogatója volt a Déri Múzeumnak.

Évről évre emelkedik a Déri Múzeum látogatottsága

Az immár hagyományossá váló múzeumi hónap programja — ezúttal talán gazdagabban és eredményesebb eszközökkel — szervesen illeszkedik az egész évi munkamenetbe, annak mintegy kiteljesedése. A múzeum dolgozóinak egész évi munkája csendes és nem látványos, de a múzeumi hónap jó alkalom arra, hogy a kutatók, megőrző és bemutató munkája aktív népművelő jellege fokozottabban kifejezésre jusson.

A múzeumi hálózat az elmúlt években is fejlődött. A községi múzeumok létesítésének egyelőre sok tényező határt szab. Viszont nem mondhatunk le a falusi dolgozók neveléséről, a falvakban folytatott múzeumi és ismeretterjesztő tevékenységről — mondotta Kígyós Sándor. — Ezt a szükségszerűséget helyesen ismerte fel a Déri Múzeum, amikor a múzeumi hónap keretében 12 vidéki helyen rendez kiállítást, tart előadást, tárlatvezetést. Ez a hasznos decentralizáció avatja egész megyénket átfogó eseménnyé. A tematikájában gazdag és változatos múzeumi hónap jó alkalom arra is, hogy a megye különböző helyein lakó szakemberek más helyekre látogassanak el, ismerkedjenek egymás eredményeivel.

Az elmúlt években jelentősen megnövekedett az intézményt látogatók száma. Soha azelőtt nem látogatták annyian a Déri Múzeumot, mint 1961—62—63-as években. Az érdeklődők komoly százalékát adják a külföldi turisták. Hazánk kulturális fejlettségének jó propagandája ez, de nagy felelősséget is ró az intézményre. Kultúrpolitikánk fontos célkitűzése a múzeumok bekapcsolása az idegenforgalomba, de a fő feladat továbbra is az, hogy a hazai közönség érdeklődése, részvétele növekedjék a további években is — mondotta többek között Kígyós Sándor elvtárs.

Böszörmény, Szoboszló és Ladány kiállításai

A megye múzeumaiban az ünnepi rendezvénysorozat keretében több kiállítás megnyitására került sor vasárnap. A hajdúböszörményi Hajdúsági Múzeumban *A magyar iparművészet remekei* című kiállítást *Szekeres Antal*, a Hajdúböszörmény Városi Tanács V. B. művelődésügyi osztályának vezetője, Hajdúszoboszlón a Krúdy Gyula emlékkiállítást *Perepatits Antal* tudományos kutató, Püspökladányban pedig a Tóth Árpád emlékkiállítást *Julow Viktor* tudományos főmunkatárs nyitotta meg.

Az ünnepi eseménysorozat hétfői programja a Medicor Művek debreceni gyárában megtartott előadás volt, amelyet *Módy György*, muzeológus tartott *Debrecen képzőművészete a II. világháborúig* címmel.

M. Á.

HAJDÚ-BIHARI
NAPLÓ
A Magyar Szocialista Munkáspárt Hajdú-Bihar megyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztő bizottság
Főszerkesztő: Pallás Imre
Szerkesztőség: Debrecen, Tóthfalusi tér 10.
Telefon: 21—40
Kiadja a Hajdú megyei Lapkiadó Vállalat
Debrecen Tóthfalusi tér 10.
Felelős kiadó: Balogh Endréné
Telefon: 30—01
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizetési díj egy hóra 13 forint
Előfizethető a helyi postahivatalnál és kézbesítőknél
Index: 25027
Szabadság Lapnyomda, Debrecen
Felelős vezető: Reményi Sándor

503	25
507	25
511	25
758	25
769	200
801	100
870	25
910	25
938	25
953	25
988	50

alkalmaznak

chenyi u. 45. Fizetés a vonatkozó rendeletek keretén belül.

5 hónapi időtartamra gyors-, gépírót felveszünk. Jelentkezés a III. ker. Tanács vb titkárságán.

Kazánfűtői vizsgával és lakatosipari szakismeretiel rendelkező kazángépészt azonnali belépésre keresünk. BIOGAL Gyógyszergyár Debrecen, Pallagi út 3—5. MH 41

Vizsgázott központifűtőket és kazánházi segédmunkásokat október 15-i belépésre alkalmaz ingatlankezelő vállalat. Jelentkezés Hatvan u. 3. sz. alatt reggel 7—8 óra között szerelési építésvezetőnél. MH 47

Villanyszerelő szakmunkásokat és melléjük segédmunkásokat állandó munkára felvesz a Vegyesipari Javító és Szolgáltató Vállalat. Debrecen, Tímár u. 31. sz. 10133

A Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakiskola, Vár u. 1. sz., 1 fő időszaki fűtőt cserépkályha fűtéshez alkalmaz. 10136

Gépészmérnököt vagy nagy gyakorlattal rendelkező gépésztechnikust, TMK-lakatosokat és segédmunkásokat felvesz a Vasipari Kazánszerelő Vállalat, Tüzér u. 4. MH 37

Debreceni iparvállalat éjjeliőröket alkalmaz azonnali belépéssel. Jelentkezéseket „Megbízható" jeligére a Magyar Hirdetőbe kérjük. MH 36

Hegesztőt felvesz a BOV debreceni hűtőháza. Diószegi út 3. 10049

etek! Tsz-tagok! lattartók!

JÖVEDELMET NYÚJTANAK

VÁLLALATTAL KÖTOTT

ZLALÁSI SZERZŐDÉSEK

ás magas átvételi árakat, a knak kamatmentes előleget és

süldőnevelési szerződések után k részére előleget, 17,50—18,— nt 80 kg takarmányt fizetnek.

szerződéses nevelése a háztáji- e előleget és magas vételárat

szerződés a 7 hónapos vemhes függően 8500—9500 Ft vétel-nyésztőknek ezentúl üszönként praktakrmány jár.

szerződés a hímivarú és kiselej-llalása esetén a termelőszövet-on felül nagyüzemi felárat biz-azdaságok kamatmentes előleg szesülnek.

e a háztáji- és egyéni gaz-teleket biztosít a kiöregedett eheneik saját vagy vásárolt te-re.

kapcsolatos felvilágosítás és a forduljon az Állatforgalmi Vál-

szobát keresek fürdőszoba-használattal, fűtéssel. Levelet: Csapó u. 19., I. em. 2. ajtó.

Keresek 1—2 szoba összkomfortos, központifűtéses lakást vagy szövetkezetit. Telefon: 8—4-ig 22-12 vagy 22-11, 239 mellék.

Napi 3—4 órára bejárónőt keresek. Pethő, Rákóczi u. 23. Jelentkezés reggel 7—8-ig.

Magános háztartás vezetését vállalná középkorú intelligens nő. Választ Csapó u. 19., I. em. 2. ajtó.

Külön bejáratú bútorozott szoba fűtéssel két férfi vagy két nő részére kiadó. Szabados u. 20.

Külön bejáratú bútorozott szoba kiadó egy férfi részére. Vár u. 4., 1. ajtó.

Eladó fényezett háló, asztal, díner, egy- és háromszárnyas tükör, töltöttszékek, szekrény, festett pároságy, két éjjeliszekrény, előszobafal, rádió, három matrac. Pacsirta u. 19.

Lakást keres idős magános nő, kicsi szoba, konyhát, költséget térítek, a III. kerületben. Dicsőffi u. 9.

Esküvőre, temetésre fekete ruha kölcsönzés. Végh szabó, Rákóczi u. 8.

Varga Antal, Teleki u. 13. sz. alatti lakos 1957. évi születésű lójárlatát elhagyta. Megsemmisíti az I. kerületi tanács mezőgazdasági csoportja.

Kiadó bútorozott szoba, külön bejáratú, 1 gyermekes dolgozó házaspárnak gyermekgondozással. Kerekes-telep, Szávay Gy. u. 11.

Albérlőnek felveszek diák vagy dolgozó férfit azonnalra is. Arany J. u. 12., 3. ajtó.

Családi kertes két szoba összkomfortos ház beköltözéssel eladó. Akadémia u. 14.

Éjjel-nappalra gyermek gondozását vállalom. Városház u. 1., házfelügyelő.

Férfi albérlőt felveszek. Kossuth u. 8., Vargakert.

Kisipari kárpitozott garnitúra, világos, külföldi hálószobabútor igényesnek eladó. Hadházi u. 31., I/5.

Fancsika Szabadság Mtsz Debrecen feliratú címbélyegző elveszett. Megsemmisítve.

2 db új fotel eladó. Darabos u. 36.

Nagy ládák (költözéshez alkalmas) eladók. Kossuth u. 67., keresztépület.

Óriás gyümölcsű ananász földieperpalánták, folytontermő málnatövek, virágtápföld kaphatók Ábel Aladár műkertésznél, Ságvári Endre u. 6.

Irhabunda kisebb nőnek vagy kislánynak, férfi bundás kabát, öltöny, perzsalábbunda eladók. Bajcsy-Zs. u. 35., hátul.

Zongora, páncéltökés, kitűnő hangú, eladó fizetési könnyítéssel, olcsón. Péterfia u. 8.

Kárpitozott bútorokat szakszerűen, olcsón javítok, matracokat csak jó időben. Major kárpitos, Péterfia u. 26.

Aktatáskák, szatyrok, retikülök, böröndök, futballok javítását vállalom. Tóthfalussy böröndös—szíjgyártó, Cegléd u. 7.

Eladó deszkából készült modern festett háló 3900 forintért, egy modern, festett félhá[illegible]1700 forintért, konyhabú[illegible]1700 forintért. Csapó [illegible]

Él[illegible]snek modern [illegible]lóháló, egy [illegible]yezett ágy.

Dolgozó nőt albérlőnek azonnalra vagy 15-re felveszünk. Kút u. 54., 4. ajtó.

Menyasszonyi ruha (rövid, hosszú), bunda kölcsönzés. Kétmalom u. 8.

Komoly, szerény nő társaság hiányában komoly, jómegjelenésű férfi ismeretségét keresi 35—42 évesig házasság céljából, kinek kisebb járási hiba nem akadály. Leveleket a kiadóba „Ezüst gitár" jeligére kérek.

Krumer szép fekete egy női kabátra való eladó. Darabos u. 10.

Cseresznye ebédlő olcsón eladó. Berettyóújfalu, Toldi u. 9.

Eladó Béke garnitúra, 1 db fényezett háromajtós szekrény. Nagy Imre, Jászai M. u. 3., II/10. (Hajdúsági Áruház mögött).

Gyakorlózongora 2500 forintért eladó. Dimitrov u. 53., Bányai.

Fosznideszka 8 db, kőpor, mész eladó, 3 órától 5-ig. Mikszáth u. 12.

Eladó Széchenyi u. 98. sz. háznak fele része. Megbeszélés Jókai u. 11.

Mindenféle tollat, bőrt veszek. Gottlieb, Bajcsy-Zs. u. 55.

Nagyméretű egy szoba, konyhát (víz, gáz, wc bent) cserélek egyszobás összkomfortosra vagy kétszobásra költségtérítéssel. Csak belvárosi érdekel. Zsíros, Arany J. u. 4., I. em.

Minden káros szenvedélytől mentes férfi megismerkedne házasság céljából csendes, rendes lánnyal vagy elvált asszonnyal 38 évesig. Leveleket „Komoly" jeligére a kiadóba kérem.

Csapó u. 89. sz. ház, szoba, mellékhelyiség eladó. Hátul, keresztépületben.

Budapesten debreceni vállalat anyagbeszerzőjének pályaudvarnál telefonos, távfűtéses szoba kiadó. Érd.: 408-820 telefonon.

Kuruc u. 59. sz. alatt eladó kisméretű konyhabútor, zománcozott tűzhely, 2 ajtós fényezett szekrény, egyéb apróságok, elköltözés miatt. Érdeklődni 4 órától, vasárnap egész nap.

Elcserélem különudvaros lakásomat kisebbre. Nógrádi Mátyás u. 10.

Két dolgozó férfit ágynemű használattal albérlőnek felveszek. Szürke öltöny, nagyon jó, eladó. Böszörményi út 99.

Táskarögép eladó vagy kölcsönbe kiadó. Darabos u. 10.

Eladó olcsón nagy súlyleszegős Csepel új varrógép. Szamuely u. 2., földszint 3. ajtó. (Libakert).

Használt szőrméjét megvásárolja a Debreceni Tanács Ruhaipari Vállalat szőrmeüzlete. Debrecen, Béke u. 3. sz.

Igényesnek garnitúrák, rekamlék, hálók, konyhabútorok, háromajtós szekrények, zeneszekrények, zeneszekrények eladók. Hatvan u. 33.

Pianínó eladó, esetleg bérbeadó. Jánosi u. 22.

Eladó fényezett hálóbútor, konyhaszekrény, zománcos asztaltűzhely. Bujdosó u. 44.

Eladó kisképernyős tv, hosszú bőrkabát, fehér zománcos gáztűzhely, magnó, használt tégla, bitumen. Péterfia u. 52.

Eladó kettőszobás összkomfortos, lakómentes családi ház, azonnal beköltözhető. Péterfia u. 52.

Skoda Octavia Super gépkocsi kitűnő állapotban eladó. Péterfia u. 31.

Prima kisipari rekamlé, 1 db 160x180-as benyíló ablak eladó asztalosnál. Esetleg fizetéskedvezménnyel. Bethlen u. 6.

Bútorozott szoba két nő részére albérletbe kiadó, ugyanott gyermek sportkocsi eladó. Ibolya u. 10., III. em. 12.

Földieperpalánt eszterházi, korai, kapható. Kiss Áron u. 47., Homokkert.

Jó minőségű, kétszemélyes új szalon olcsón eladó. Pacsirta u. 13.

Nagy, szép pálma eladó. Apafi u. 68.

Sötét félantik háló, esetleg fele is, mosdó, éjjeliszekrény és kétméteres 13 cm vastag gerendák olcsón eladók. Tímár u. 8., Húzócsengő.

Eladók étázs fűtéshez kazánház, üst, kis ablak, lószerszámok. Cegléd u. 7.

Kékes antenna eladó. Wesselényi u. 101. Érdeklődni 5 órától.

Eladó utcai házrész sürgősen, beköltözhető 2 szoba összkomfort. Busi u. 17., 2. ajtó.

Eladó konyhabútor, sportkocsi igényesnek. Busi u. 17.

Gyermek gondozását vállalom. Tanácsköztársaság út 20., III. em. 13. ajtó. Ugyanott eladó egy dunyha, egy új varrógép, egy gyermeksportkocsi.

Wartburg 1000 de Luxe gépkocsi, 19 000 km-t futott, kifogástalan, eladó. Bem tér, orvosi vegytani intézet.

Márkás, angolmechanikás, koronás koncertpianínó igényesnek eladó. Varga u. 34.

Eladó házrész szoba, konyha, speiz beköltözéssel. Busi u. 17.

Külön bejáratú bútorozott szoba kiadó igényes idősebb férfinak. Központi fűtés, telefon van. Csapó u. 1., IV. em. 2.

Eladó egy zománcos tűzhely. Dobozi u. 6., I. 10.

100 literes szőlőprésem nagyobb mennyiséghez kölcsönadom. Dessewffy u. 1.

Két diákfiúnak külön bejáratú szoba kiadó fürdőszoba-használattal. Érdeklődni este 18 órától. Új Élet-park, Ibolya u. 12., IV. em. 14/A.

Eladók használt bútorok olcsón. Pereces u. 2.

Debrecenben teljesen új, kitűnő fekvésű kétszobás, komfortos lakást adok budapesti hasonlóért. Érdeklődni hétköznapokon Budapest 314-784 telefonszámon.

Göré 30 mázsa tengerinek kiadó. Török Bálint u. 5.

Fűtött bútorozott szobába diákfiúkat vagy értelmiségi dolgozókat azonnalra felveszek. Hatvan u. 27., 3. ajtó jobbra.

...jdalommal tudatjuk, ...eretett férjem, édes... ...apósunk, nagyapánk, ...t és rokonunk,

...LNAR GYÖRGY

...nyugdíjas

...n, életének 83. évében, ...nvedés után csendes... ...yt. Temetése október ...dán du. 3 órakor lesz ...etó díszravatalozójából ...at. egyház szertartása

A gyászoló család

...zekas Mihály u. 6.

Ezúton mondunk köszönetet mindazon rokonoknak, jóbarátoknak, ismerőseknek, szomszédoknak, a püspökladányi ált. isk. tantestületének, VIII/A osztálynak, akik felejthetetlen drága jó feleségem, édesanyánk, nagymamám,

KINCZEL JÓZSEFNÉ

temetésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, részvétükkel bánatunkat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

...dalommal tudatjuk, ...pám, rokonunk f. hó ...esen elhunyt, 74 éves

...TÉ BALÁZS

...AV-nyugdíjas

...któber 7-én, szerdán ...ó órakor lesz polgári ...szerint a Köztemető ...ravatalozójából.

A gyászoló család

...ó u. 14.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen férjem, drága édesapánk, jó nagyapánk, kedves rokonunk,

ORBÁN SÁNDOR

temetésén megjelentek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, s bánatunkat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

ifj. Farekas hajos, népművész,
Farekas

„Nádudvari Fürtös kerámiái" a
Hatvan utcai fiókkönyvtár kiállí-
tásán láthatók.

Dr. Szabó Ernő: Debrecen a Könyvtárakért
709-714

KÖNYVTÁROS, Bp. 1969. december XIX/12

Fazekas Lajos, népművész

Fazekas

„Nádudvari Füstös Kerámiái"

a Hatvan utcai fiókkönyvtár kiállításán láthatók.

Dr. Szabó Ernő: Debrecen a Könyvtárakért

709-714.

Könyvtáros, 3/1-1969. december

XIX/12.

MDK

ifj. Fazekas Lajos, fazekas népművész

Kiállítása lesz Hajdúszoboszlón.

Cs. Benkő Judit: Szoboszlói nyár '69

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. máj. 15.

M.D.K.

Fazekas Lajos

Nádudvar

Népművészet mestere cimmel kitüntetve

"Kiváló népmüvelő" és a Népmüvészet mestere"

kitüntetések

Magyar Nemzet 1966. augusztus 20. 5. 1.

M.L.K.

mdk.

Fazikas Lajos Nádudvar

munkája az 1898 ból való Bodon
/feliratos/ fekete edény.
18. ábra

Kresz Mária: Magy. népi cserépedények.
Néprajzi M. Évkönyve. 1961, 151-152 l.

MDK

Fazekas Lajos György, Kissling Rudolf, Bp.

Elismerő-oklevelet kapott a párisi világkiallitáson közreműködésért.

Cikk: Kitüntetések a párisi világkiallitason.

Magyar Iparművészet 1900. 357.l.

MDK

Farekas Lajos id. farekas

A hivatalos szervek támogatása révén módja nyílt, hogy [redacted] fiával, Farekas Istvánnal díjra kerdje a fekete edények készítését.

Béres András - Szabadfalvi József: Farekasmüvészet Nádudvaron.
Építünk, Debrecen, 1954. nyarán, 11. évf. 2. sz. 80. l.

1021

Tovább él a nádudvari fazekasok öröksége

Kiállitás a Kossuth egyetemen

Hagyományossá vált, hogy a KISZ Hajdú-Bihar megyei Bizottsága minden esztendőben megrendezi egy fiatal képzőművész vagy iparművész önálló kiállítását. Ezúttal *ifjú Fazekas Lajos* nádudvari fazekas munkáit mutatják be a Kossuth Lajos Tudományegyetem könyvtárának előcsarnokában ma, pénteken délelőtt 11 órakor sorrakerülő kiállítási megnyitón.

A fiatal nádudvari fazekas községe régi hagyományait folytatja. A híres fekete vázák, korsók, tálak készítőinek nyomába lépett. A kiállításán mintegy 50 munkáját mutatja be. Alkotásainak egy része a hagyományos formák szerint, a régi díszítő motívumok felhasználásával készült, de láthat a közönség modern formájú újszerű díszitésű tárgyakat is. A kiállítást *dr. Szabadfalvi József* tudományos kutató nyitja meg.

Hajdú-Bihar megyei Napló
1965 APR 30.
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Átad

A Szakszer... Tanácsának székházában csütörtökön átadták a SZOT 1965. évi művészeti díjait. Az ünnepségen megjelent *Aczél György*, a művelődésügyi miniszter első helyettese, *Karakas László* és *Gál László* a SZOT titkárai, *Demeter Sándor*, az MSZMP Központi Bi-

Brutyó János, a ... ő-titkára mondott üdvözlő beszédet, majd átnyújtotta a művészeti díjakat 11 művésznek és írónak, köztük Sipkay Barnának.

A SZOT elnöksége az ünnepség után fogadást adott a kitüntetettek részére. (MTI)

MDK

Farekas Lajos, nejművész
farekas

A nádudvari farekas múzeumban helyezték el legnebb műveit.

—: Hír 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1967. ápr. 25. [Vidéki]

Farkas Lajos
népművész

M.D.K

Kassai Ernőné debreceni kiállitásán szerepelő görög vázának testét a nádudvari népművész korongolta.

— : —

Művészet, 1966. julius – 22 lap

ifj. Fazekas Lajos, népművész MDK

Nádudvari.

fekete vázáiért nép- és iparművészeti díjat nyert.

– Kiosztották a Kisjankó Bori Emlékérmeket 7.

Dp. 1965. aug. 15.

NÉPSZABADSÁG

Farekas Lajos fafarogó

A „Négmüvének mestere" kiszintetés kapot

Négmüvelés 1966 IX n. 42 old.

ifj. Fazekas Lajos, keramikus népművész

MDK

Igényesek, meghapóan népek agyag-
edényei. (Népművészeti kiállítás.)

Gerencsér Miklós: Új fogalmazás 8,

NÉPSZABADSÁG bp. 1965. aug. 26.

MDK

Farekas Lajos, id. farekas

Nádudvari. (A cikkíró idézőjele.)

Béres András – Szabadfalvi József: Farekasmüvészek Nádudvaron.
Építünk, Debrecen, 1954 nyarán, V. évf. 2. sz. 12. 78. l.

MDK

Fazekas Lajos, az abaúji vállalkozó

kapott megbizást a zenta-belvárosi Szt.István-templom ill. plébánia épületnek emeletessé való felepitesere.

Fazekas Lajos az epitkezest meg is kezdte s meg ez evben tetö alá hozza az épületet.

Föv.Hirek.- Plébánia épitese Zentán.
Vállalkozók Közlönye. Bp.1907.okt.9. 8.1.

Zazekas Lajos grafikus (?)

Mürek nem emlitve

1966. mák - 3. Hajdubihatmerjei

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

1021

Ifj. FAZEKAS LAJOS CSEREPEI

Két teremre való lenyűgözően szép kollekciót mutatott be a nádudvari ifj. Fazekas Lajos a Hajdúszoboszlói Művelődési Központban. A látogatót az első pillanatban megkapja a forma- és motívumgazdagság, mely e kiállítási anyag 56 féle kerámiáját jellemzi.

A nádudvari fazekasok munkái a világ minden részébe eljutnak, keresett, nagyon kedvelt lakásdíszek. Úgy gondolom, hogy hazánkban is nagyon kevés lehet azoknak a száma, akik ne őriznének féltett kincsként egy-egy nádudvari fekete vázát vagy tálat. Az ember közvetlen környezetéhez tartoznak, mindennap találkozik velük lakása díszítőelemeként, s mégis, most egy kiállítás anyagát együtt látva az évszázados művészet megújulásának jeleivel találkozik.

A népi keramikus művészetet a mindennapi élet szülte. Szükség volt főzőedényre — csináltak agyagból. Szükség volt tárolóedényre — csináltak agyagból. Szükség volt kacsaitatóra, tányérra, italtartóra — csináltak agyagból. S ki tudja, hogy mi mindenre használható még a kiégett agyagedény! S hogy használati értékén túl a szemnek is gyönyörűséget okozzon, díszítették virágokkal, levélfüzérekkel, madárkákkal.

Ma már e régi mindennapok ipara művészet lett.

A hajdúszoboszlói kiállításon bemutatkozó ifj. Fazekas Lajos cserepeinél az a legfeltűnőbb, hogy a mesterség tökéletes ismerete mellett az újat teremtés akarása hajtja a művészt. Nem elégszik meg az apái teremtette forma- és motívumkinccsel, hanem határozott új utat keres, néha más művészeti stílusok vonzáskörébe esve is. Feltűnő pl. egyes alkotásoknál a habán kerámiák hatása, de ezzel együtt is, úgy érzem, hogy gazdagszik a nádudvari fazekasság.

56 kiállított tárgy, 56 féle forma, 56 féle díszítő motívum. A hagyományos ihletésű, hatalmas szirmú virágokkal, ovális, buja levelekkel, indákkal, mesebeli büszke madarakkal díszített tálak, vázák, köcsögök mellett a kiállítás 60—70 százaléka új díszítő motívumokkal ékesített alkotás.

Ifj. Fazekas nem elégedett meg a váza korongon való elhelyezésével, a hagyományos minták rásikálásával, hanem az elkészült formára agyagból gyöngyfüzért szőtt, vagy függőlegesen futó indák hálójával növelte az amúgyis karcsú padlóvázát. Ezek a „rátétes" alkotások a kiállítás legszebb darabjai közé tartoznak.

Gyertyaöntő (Fotó: Hegedűs)

A padlóvázától a felfüggeszthető virágkosárig, a kacsaitatóból vázává vált csodaszép formától a görög amphorák mai nádudvari változatáig — rendkívül gazdag a kiállítás.

A kollekció egyik legszebb darabja egy tejesköcsög. Formavezetésének finomsága, s babos mintázása egyszerűségében is a legmegkapóbbak közé tartozik.

A lisztesbödönök, levesestálak, feketéskészletek, dohányzóegyüttesek gazdag formavilága mellett a legsikerültebb és a legnagyobb közönségsikert egy gyertyaöntő aratja.

Ifj. Fazekas Lajos nagyon fiatal népművészünk. Kiállított tárgyait áthatja az a rendkívüli akarás, hit, hogy az apáktól örökölt mesterséget korunk szellemének megfelelően újjal töltse meg, még szebbé, még harmonikusabbá tegye lakásunkat. Ebbeli törekvése első lépéseinek lehetünk szemtanúi a szoboszlói kiállításon, s egyértelmű örömmel osztozunk a kiállítást látogató közönség véleményén: nagyon tehetséges, őszinte művész viszi tovább a nádudvari fekete kerámia sikerét.

Ifj. Tóth Béla

FIATALOK!

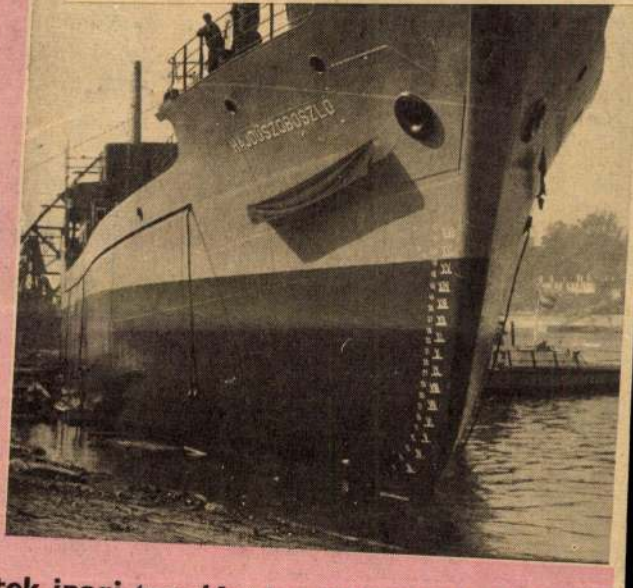

Jelentkezzetek ipari tanulónak a Magyar Hajó- és Darugyárba (Bp., XIII. ker., Váci út 202.) az alábbi szakmákba:

Vasszerkezeti lakatos (hajóépítő), hegesztő (villany és autogén), általános lakatos (csőszerelő), esztergályos.
Jelentkezni és bővebb felvilágosítást kapni a járási, városi tanács v. b. munkaügyi csoportjainál, valamint közvetlenül a Mü. M. 26. sz. Szakmunkásképző Intézeténél. (Budapest, XIII., Vág u. 12.)
A tanulóknak képzési idejére kollégiumi ellátást (Budapesten és Oroszlányban) étkezést, munkaruhát és szerződéses alapon külön vállalati ösztöndíjat (havi 250 Ft) biztosítunk.

APRÓHIRDETÉSEK

HÁZ

Eladó beköltözhetően utcai szoba, konyha, mosdófülkés házrész. Tanító u. 16.

Eladó kétszoba-összkomfortos családi ház. Vasutas u. 38.

Téglás belterületén közművesítendő kertes családi ház beköltözhetően eladó. Sim Sigér, Kossuth u. 87.

Hajdúszoboszlón kétszobás, kertes ház eladó. Érdeklődni Hajdúszoboszló, Marx tér 9. szám.

Háromszobás, központifűtéses családi ház, Debrecen egyik legértékesebb helyén 135 négyszögöl telekkel, melléképülettel, garázzsal, 270 000 Ft-ért eladó. „Tudományegyetemnél" jeligére a kiadóba.

Azonnal beköltözhető, jószágtartásos családi ház eladó. Bátori utca 52.

Kertes családi házam megegyezéssel főbérleti lakásra cserélném. Hodászi Lukács u. 19. 6-os autóbusz.

ÁLLAMI VÁLLALATOK!
MEZŐGAZDASÁGI NAGYÜZEMEK
ÉS TERMELŐSZÖVETKEZETEK!
FELVÁSÁRLÁSI VÉTELÁRON FELÜL TONNÁNKÉNT

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1966 SZEP 10.

Fazekas Jenő

Magyar Ifjúság

1021

Az agyag mesterei

Országhatáron túl is ismerik a nádudvari Fazekas család tagjait, akiknél apáról fiúra száll a fekete agyagból készült edények égetésének és motiválásának tudománya. A legrégibb népművész, a néhány éve elhunyt Fazekas Lajos helyett fiai és unokái folytatják a mesterséget, s ma már alkotó kollektívájuk dolgozik Nádudvaron. A különböző használati edényeken kívül dísztárgyakat, korsókat, vázákat készítenek fekete agyagból. Elsősorban a paraszti világból vett motívumokkal, főleg szegfűvel, búzával díszítik edényeiket. A hagyománytisztelő Nádudvaron egyre több fiatal sajátítja el a fekete agyag korongozásának, mintázásának mesterségét.

A népművészeti hagyományok ápolásáért a Fazekas család egyik tagja, Fazekas István, éppen az elmúlt napokban kapta meg a Népművészet mestere kitüntetést.

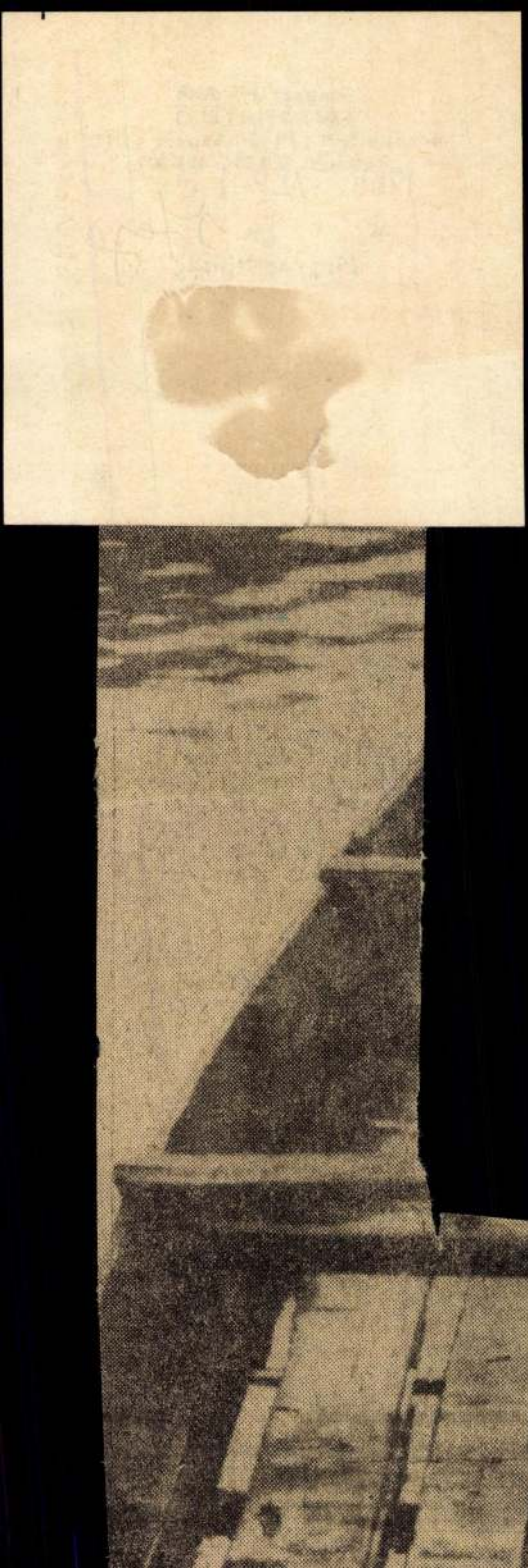

M.D.K.

Farkas Lajos, szabadkai építész

készítette a Csantorvéri r. k. templom átalakítási terveit.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1903. XXIV. évf.

márc. 18. sz. 6. old.

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 AUG 17

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

Fekete vázák

Vagy 150 évvel ezelőtt a nádudvari korsós mesterek annyira féltették tudományukat, hogy ha valaki el akarta lesni, például a debreceniek, félrevezették őket, nem úgy mutatták meg a korsókészítést, ahogy valójában csinálni kell. Abban az időben Nádudvaron kb. 100 család foglalkozott a fazekassággal iparszerűen, sok embernek kellett belőle megélni, vetélytársakat tehát érthetően nem szívesen láttak a vásárokon.

A század végén aztán egy újabb vetélytárs bukkant fel: a mázas és a gyári zománcozott edény. Ebben a küzdelemben sportnyelven szólva a nádudvari fekete cserép „elvérzett". Csak a felszabadulás után, több évtizedes szünet múltával támadt fel újra, de ekkor már mint népművészet. Azóta ismét hódít, most már nemcsak a környező városok, falvak vásárain, hanem világszerte.

Nádudvaron jelenleg három család, három mester készíti. Köztük ifjabb Fazekas Lajos, aki három évvel ezelőtt, 22 éves korában már népművész volt. Ifj. Szabó Mihály karcagi fazekassal akkor az ország legfiatalabb népművészei voltak.

A napokban Hajdúszoboszlón zárult egy nagy sikerű kiállítás. 50 különböző darabot mutatott be. De nem ez volt az első nyilvános sikere. 1964-ben a Kossuth Lajos Tudományegyetemen már kiállított. 1965-ben a Kisjankó Bori kiállításon első díjat nyert, 1966-ban a Gerencsér Sebestyén versenyen harmadik lett egy pályamunkával.

— Akkor pályáztam utoljára — mondja. — Azóta megnősültem, házat építettem, gyerekünk született, nem értem rá.

Ma már egyáltalán nem természetes, hogy a fiú az apa foglalkozását követi. Vajon ifjabb Fazekas Lajos hogyan lett fazekas népművész?

— 1962-ben Hajdúszoboszlón érettségiztem, és a képzőművészeti főiskola iparművészeti tagozatára jelentkeztem, de nem vettek fel. Így aztán beiratkoztam ipari tanulónak Püspökladányba, s a Mezőtúri Agyagipari Szövetkezetben szabadultam fel mint fazekas. Az igazság persze az, hogy a mesterséget apámtól és István bátyámtól tanultam. Már gyermekkoromban sikáltam, később korongoztam, de akkoriban még nem volt túlságosan nagy kedvem a fazekassághoz, elsősorban azért, mert az árut piacra kellett hordani. Meg aztán a rajz nagyon vonzott, tulajdonképpen ezért akartam a főiskolára is menni. Ma már nem bánom, hogy nem vettek fel. Közben az áruértékesítés gondja is megoldódott: a Népművészeti Szövetkezet évek óta rendszeresen átveszi az árut, így minden erőmmel a munkára koncentrálhatok.

A szoboszlói kiállítás 50 darabja arra utal, hogy eredményesen.

— Sokat foglalkoztam újítással. Bevallom, kezdetben nem nagyon sikerült. Ekkor gyűjteni kezdtem a régi nádudvari fazekasság fellelhető tárgyait. Sikerült 40 darab birtokába jutnom. Új formáim lényegében e régi használati tárgyak változatai.

— Ezek szerint a formák nem önállóak?

— Önállóak, mert magam terveztem őket, de a hagyományok szem előtt tartásával. Elkanyarodhatnék a modern kerámia útjaira, de munkám csak addig marad népművészet és jellegzetesen nádudvari, amíg a hagyományoktól nem szakad el. Tavaly a zsüri 107 dbot fogadott el tőlem. Azóta elhatároztam, hogy a jövőben mérsékelni fogom a kísérletezést. Nem hagyom abba, de mindenáron nem is erőltetem.

Az újítás szándéka nála tudatos belső igény. Sokat beszélget róla apjával és Fazekas Istvánnal, és rengeteget töpreng egyedül. Rendszeresen tanulmányozza például a lakáskultúrával foglalkozó szakcikkeket, mert az foglalkoztatja, hogy az egykori használati tárgyak formái miképpen illeszkednek a modern lakáshoz, most már mint dísztárgyak. Naponta 10—13 órát dolgozik. A szövetkezet megrendeléseit napi nyolc óra alatt megcsinálja, a többi idő a „studírozásra" megy el. De nem bánja. Nem használ nagy szavakat, de ahogy elmeséli egy-egy forma megszületését az ötlettől a kidolgozásig, ahogy kezébe veszi kis múzeuma némelyik tárgyát, azonnal látnivaló, hogy nemcsak a megélhetés köti az ősi mesterséghez, hanem az elhivatottság.

— És mit csinál szabad idejében? — fordítom a beszélgetést a mindennapi témára.

— Kertészkedek, a fiammal sétálok, tv-t nézek, a gyűjteményemet rendezgetem.

— Más művészet érdekli?

— A népművészet minden formája vonz. Azonkívül a szobrászat. Egy időben jártam a debreceni szobrászkörbe. Aztán a bejárás nehézségei miatt elmaradtam.

Nyílik az ajtó, idős asszony keresi a családot, de hiába. Fazekas Lajos felesége pedagógus, Debrecenben időzik. A nyitott ajtón az udvarra látok. A ház előtt virágoskert, távolabb az udvarban gyümölcsfák. A kutya haragosan csahol.

— Szereti a falut? — kérdezem a látvány hatására.

— Szeretem. Ha ebben a szakmában akarok dolgozni, csak itt tudok. Letelepedtem, nem vágyok sehova. Különben úgy érzem, hogy rengeteg lehetőségem van. Egyszer egy öreg mester, Kántor Sándor azt mondta nekem: „Fiam, ha leteszel egy vázát, úgy tedd le, mintha száz évig ottmaradna!" Valahogy így vagyok a dolgaimmal. Elhatároztam, hogy fazekas leszek Nádudvaron, semmi más nem csábít.

— Tanítványa van?

— Korongozó tanítványom nincs, egy sikáló kislány a segítségem. Ellenben hét éve vezetem Nádudvaron a művelődési otthonban a fazekas szakkört, valószínűleg ősztől kezdve Szoboszlón is csinálni fogom.

— Közülük is lesz majd fazekas?

— Azt nem tudom. Lehet. De az biztos, hogy nemsokára lesz nálamnál fiatalabb tagja a „céhnek". 19 éves öcsém Pesten kerámikus tanuló. Fazekas népművész szeretne lenni.

Bakó Endre

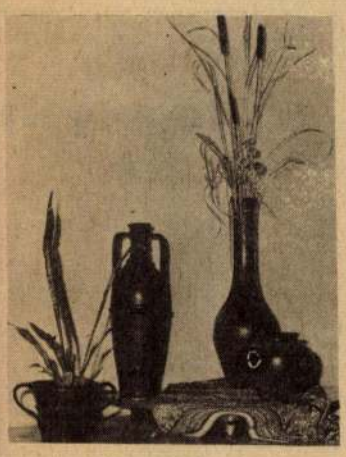

Baloldalt egy tavalyi kép: szárítás, sikálás és égetés előtt, alul: korongozás közben. A jobb oldali kép a szoboszlói kiállítás egy részlete.

bás, esetleg másfél szobás szövetkezetire, tanácsira, társasházra, költségtérítéssel. Címeket a kiadóba „Előnyös" jeligére kérek.

bás, központifűtéses szép lakásomat elcserélem budapesti hasonlóval. Cím: Blahánné u. 3., III. em. 2., 2. ajtó.

cán 1 hold és a Fáy dűlőben 3 hold föld. Érdeklődni Micsurin u. 13. Acél u. végén.

JÁRMŰ

Jó állapotban levő Trabant 500-as és 600-as Combi (esetleg) fizetési könnyítéssel eladó. Dugovics Titusz utca 6.

Férfi segédmunkásokat

magas kereseti lehetőséggel azonnali belépéssel

alkalmazunk

VAGON-RAKODÓ, DARUKÖTÖZŐ, ÖNTVÉNYTÖRŐ, PRÉSELŐ

munkakörökben. Munkásszállót, térítés ellenében napi egyszeri étkezést, kedvezményes utazást biztosítunk. Munkaidő heti 42 óra, havonta 3 nap szabadnap.

Kohászati Alapanyagellátó Vállalat miskolci gyáregysége, Miskolc, repülőtér.

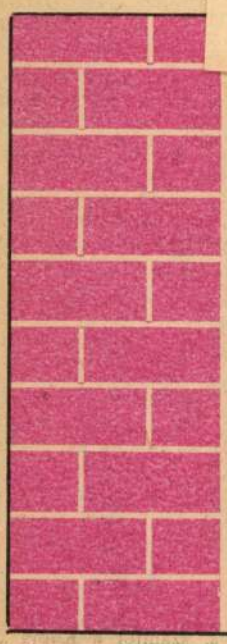

ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT felvételre keres

kőműves és építőipari szakmunkásokat, valamint kubikos és segédmunkásokat

Főétkezés és munkásszállás biztosítva. A vállalat 1967-ben 14 nap, 1968-ban egy hónap nyereségrészesedést fizetett.

Július 1-től 5 napos munkahétben dolgozunk

Jelentkezés a vállalat munkaerő-gazdálkodásán. Debrecen, Kálvin tér 11.

IBUSZ-KÜLÖNVONAT INDUL

EGERBE

szeptember 14-én. Részvételi díj 35 Ft.

GYAKORLOTT GYORS-GÉPÍRÓNŐT

titkárnői

beosztásba, valamint gyors- és gépírónőt felveszünk. Szakipari Ktsz, Pásti u. 5.

Állami vállalatok! Állami gazdaságok! Termelőszövetkezetek!

A Balmazújvárosi ÁFÉSZ vasboltja az építkezéshez szükséges vasanyagokat korlátlanul biztosítja. Kapható: Betonacél 12-es, 14-es, 16-os, 22-es. Hengerhuzal: 5,5 mm-es, 8 mm-es, 16 mm-es. Horganyzott lemez: 1000/2000/75. Minden méretben fekete vascsövek, rugóacélok, U-acél, szögacél. Betonacélra, horganyzott és fekete csőre az évre vonatkozóan f. év augusztus 31-ig szállítási szerződést is kötünk.

ÁFÉSZ, Balmazújváros

TELEFON: 116, 395.

Megnyílt

A

MÉH

ELSŐ

OLCSÓ ÁRUK

BOLTJA

DEBRECEN

CSAPÓ U. 85

NAGY GYAKORLATTAL RENDELKEZŐ

motortekercselő specialistát

vezetői képességgel keresünk felvételre. Jelentkezés: Építő és Szakipari Ktsz elnökénél. Nyírbátor, Madách u. 4. Telefon: 134. Fizetés: 3000—5000 Ft-ig, megegyezéssel.

SOKBA KERÜL A NYÁR. =OLCSÓ A SZÓRAKOZÁS.

MÉG KAPHATÓK KOMOLY- ÉS KÖN

HANGLEME

a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat 1. sz. Har
VÖRÖS HADSEREG ÚTJA 71.

NYITVA: 9—18-IG — TELEFON: 1

id. Fazekas Lajos,
a népművészet mestere fazekas

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

NÉPMŰVELÉS
1982 SEP

1021

TUDÓSÍTÓINKTÓL

NÉPMŰVÉSZETI VÁSÁR

keretében a nádudvari Fazekas család kerámiáiból kiállítás nyílt a balmazújvárosi Veres Péter Művelődési Központban.

Id. Fazekas Lajos, a népművészet mestere, ifjabb Fazekas Lajos népi iparművész, Fazekas István és Fazekas Ferenc ifjú népművészek mutatták be legszebb kerámiáikat: tálakat, korsókat, locsoló- és boros kannákat, díszvázákat. (Molnár Erzsébet felvétele)

(sz.k.k.)

TUDÓSÍTÓINKTÓL

KIÁLLÍTÁS GYÁRBAN

Az Egyesült Izzó gyöngyösi gyárának dolgozói a helyi Mátra Múzeum segítségével kiállításokat szerveznek. Legutóbb Hódmezővásárhely népművészete mutatkozott be kilenc népi iparművész közel száz művével. **(Sz. S.)**

FOTÓTANFOLYAM PEDAGÓGUSOKNAK

ifj Fazekas Lajos

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 DEC 8

EGYETEMI ÉLET

1021

FEKETE CSERÉP

Ahogy leül, s lábával megforgatja a korongot, mozdulatában benne van a Fazekas család csaknem 250 éves múltja. Nemzedékről nemzedékre adták át egymásnak a régi eszközöket és a fekete cserép készítésének titkát.

Forog a fazekaskorong. A szemünk előtt nő a sárga agyagból a karcsú váza az ifjú mester ujjai között. Gyors, biztos, öröklött mozdulatok. Öröklöttek, mint a korsók, szilkék, tálak formája és a kaviccsal mintázott virágmotívumok.

Ezek az edények régen a parasztemberek mindennapi használati tárgyai közé tartoztak, de korunkban a fém, porcelán és műanyag edények szinte teljesen kiszorították őket a használatból. A mesterség azonban nem szűnt meg létezni. A nádudvari fazekasok szép hagyománya töretlenül folytatódik ifj. Fazekas Lajos által, aki nagy tisztelettel őrzi és használja föl a nádudvari fekete cserépre oly jellemző ősi ornamentikát edényein, amelyek a mai lakásokban, hacsak díszítő funkcióval is, de újra helyet kapnak. A sok szép régi motívum mellett modern formák is születnek. Ezek az új tárgyak egyéni ornamentikájukkal sajátos, régies hangulatot teremtenek a modern környezetben.

Erről győződhettünk meg a DOTE II-es kollégiumában megrendezett kiállításon, amely az ifjú mester személyes részvételével zajlott le. Ez a találkozás nagyon jól hozzájárult a szépművészeti hagyományok szélesebb körben való megismertetéséhez.

Dobai Csilla

mástól függetlenül? Erről
tünk, írtunk, mégis azt mc
kell mint annyi, hogy tud
más létét. Ha mi magunk
nénk valamiféle egységet
mény együtt, utána beszé
is tehetnénk a városért,
Csak egy példa: mi mir
Egyetemi Színpad! (Nem
nem DOTE-színpad, a h
színházat csinálhatnánk,
háznak nem célja, és n
temi színházat, de nemc
És lenne rá igény! A vár
hez és más kezdeménye
magunk teremtette egység nélkül

Füzy Irén

A csendjéért szeretem

1. Debrecenben születtem. Tízéves koromig egy közeli tanván éltem. Ismertem Debrecent, a fölém magasodó várost. Ismét idekerülve megismertem „a debreceni embert" is. Ez a nyereség. Az információim igazolódtak.

2 Megszerettem egyszerűségéért, csendes-

kelt Hortobá
olyan összeölelkező n
vagy Arany János-it,
zó-virító csendesebb
ilyen volt-e a valóság
tam, s azóta is, valahá
ta. Kitaposott birkajár
s télen a szelek kócosí
tor hosszú szőrű subá

Debrecent még ne
nehezen tudtam elkép
máshol is vannak vill
mégis kihúznak az erd
még sűrűbb volt, még
bül takargatta azt a h
lamos közben visszaka
ide csak kényszerből
ménytelenül szemlélő
gasztaltak. Itt tisztáb
ereszkedtek a felhők
is söpört. Az első é

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
Szolnok

Fazekas Lajos, fazekas művész

GYEI NÉPLAP

1021

Magyar kiállítások külföldön

Számos külföldi országban kiállításokkal, tárlatokkal is megemlékeznek hazánk felszabadulásának 27. évfordulójáról. Közülük egyik legjelentősebb az a reprezentatív bemutató, amely a magyar kortársművészek alkotásait sorakoztatja fel a szófiai Nemzeti Galéria termeiben. Ezen 39 mai neves festőművészünk, szobrászunk és 24 grafikusunk mintegy másfélszáz munkáját ismerheti meg a bolgár közönség. A Berlinben, Prágában és Kassán nagy sikerrel szerepelt Derkovits-tárlatot Pozsonyban is bemutatják április 4-én a művészetek házában. Ugyancsak a szlovák fővárosban láthatják az érdeklődők az előzőleg Prágában bemutatott magyar könyvkiállítást, Varsóban pedig magyar könyvbemutató lesz április 3-án.

A kijevi egyetem kiállítótermében Fazekas Lajos és Szabó Mihály fazekasművészek munkáiból nyílik kerámiai kiállítás április első hetében. A hónap második felében avatják Havannában a magyar népművészeti kiállítást, amelyen 141 népművészeti alkotást láthatnak majd a kubai érdeklődők.

A felszabadulási ünnepségsorozathoz csatlakozik az a kiállítás is, amelyet az új varsói magyar intézetben nyitnak meg április 7-én. A modernvonalú, új épületet öt magyar képzőművésznő mintegy 40 alkotásának bemutatásával avatják fel.

Farkas Aladár szobrászművész és Hincz Gyula festőművész vietnami témájú szoobrait és grafikáit ugyancsak áprilisban ismerhetik meg a finn érdeklődők Helsinkiben. Ez a tárlat Berlinben és Drezdában aratott megérdemelt sikert, a finn fővárosból pedig Stockholmba került, később Párizsban és Bécsben is bemutatják. A magyar művészek résztvesznek a bolognai nemzetközi gyermekkönyv illusztrációs kiállításon, amelyet április 6-án nyitnak meg.

övetkezetek
szusának

szövetkezetéhez, hogy segítsék, támogassák az állásfoglalásban foglalt feladatok megvalósítását.

A Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának módosított alapszabálya meghatározza a TOT célját, feladatát, működési elveit, a TOT és a termelőszövetkezetek, valamint a területi szövetségek viszonyát. Az MSZMP X. kongresszusának határozatai, az egységes szövetkezeti törvény és a TOT működésének eddigi tapasztalatai indokolták az alapszabály korszerűsítését.

Az alapszabály kimondja: *a TOT alapvető célja a mezőgazdasági szövetkezetek önálló és eredményes vállalati gazdálkodásának, demokratikus önkormányzatának fejlesztése, a szövetkezeti tagság anyagi, szociális és kulturális helyzetének állandó javítása.*

A módosítás nem változtatott az előző alapszabály szerinti működés idején bevált módszereken, s így többek között továbbra sincs alá- és fölérendeltségi viszony a TOT, a területi szövetségek és a szövetkezetek között. A képviselet és a TOT kibővítésének és a korábbinál nagyobb feladatoknak megfelelően állandó bizottságokat hoztak létre.

A kongresszuson elnöklő *Györe Sándor* ezután felkérte *Fierpasz Károlyt*, a jelölőbizottság elnökét, az agárdi Gárdonyi Géza Tsz elnökét, hogy ismertesse annak a 23 jelöltnek a névsorát, akikkel 125-re egészül ki a Termelőszövetkezetek Tanácsa. A bizottság javaslatát a kongresszus elfogadta, a jelöltek nevét felvették a szavazólapokra.

Ezután *Pesir István*, a szavazatszedő bizottság elnöke, a kiskunfélegyházi Vörös Csillag Tsz elnöke ismertette a szavazás rendjét, majd a kongresszuson részt vevők a Parlamentben kijelölt szavazóhelyiségekben titkosan választották meg a jelölte-

id. Farkas Lajos

a népművészet mestere. Farkas m.

benélgetésa Farkas dinantiáról.

Hétvége
1984 XI. 17
Petőfi 90 f.

ifj. Farekas Lajos

farekasm.

Volt más ziállítása: Poznanban, Ausztriában, Kierben, Dániában.

Hétvége
Japn XI. 17
Petőfi a 01

ifj. Farkas Lajos

népi iparműrés.

Terámiás a nádudvari népművészeti
vásárok

Népművelés
1982 nept.

Farekas Magdolna

festőművén

Kitöndíjat kapott a szolnoki festészeti triennálén

Szolnok megyei Néplap
1984 nov. 4.

ifj. FAZEKAS LAJOS

Fazekas kiállítása nyílt Hajdúszoboszlón.

Sz. Kürti Kornélia: Képzőművészeti kiállítások Hajdúszoboszlón.

Népművelés, 1971. január.

Fazekas Lajos,népművész ,fazekas .

Kalapos korsó.Fekete.Mag:22 cm.Talp:5.5 cm.Fekete re
repr. 462.o. Ltsz.V.58.24.1. Készült Nádudvar

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 241.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve.1965.Debrecen 1966.Alföldi Nyomda.Debrecen

4 D K

Farekas Lajos, Korsós

Kalapos Korsó. Fekete agyag. Szép növényi dísz, sávozott. Rövid, vastag nyak. Fülén szopóka. Kalapján lukak. Bekarcolva: „Farekas Lajos Készítette Eszt a Kalapos Korsót Ma Nádudvaron 1925" Vétel tőle 1933-okt. 19. M = 35 cm T - 12.5 a Kép róla, 480 old Gbsz. V. 1933: 81.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekas mester MDK

Korsó. Fekete, agyag. Szürös. Fülén szopóka. Fent kacsolt körök. Vallán sikált fél rizsa és mokk. Készítette Nádudvaron 1933 ban. Vétel tőle 1933 okt 19. M=185 cm T=7 cm Kép róla 480 old.

Ftsz. V. 1933: 95.-6.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas Lajos, Korsós

Korsó - Fekete, agyag. Szája olyan, mint a szűrőskorsóké. Fülén szorzóka. Sikált, 4 vonal. Pálinkára, v gyermekjátéb. Készítette Nádudvaron kb 1930. Vétel tőle. 1934. okt 16. M = 15.2 cm T = 5 cm kép róla, 481 oldal. Sz.: V. 1934: 160-3. lé.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekas népmüvész

Korsó. Fekete. Vállán felirta: "Készitette Fazekas Lajos 1913. H. Nádudvaron". Mag.: 37 cm. Talp: 11. cm. Ltsz. V. 1913: 69./á. Fekete repr. 476.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, korsós

Orros korsó. Fekete. Vállán felirat: "idős Fazekas Lajos Batyán utca 1045 Hajdú Nádudvar". Mag.: 32 cm. Talp: 13 cm. Fekete repr. 476.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrece n

M.D.K.

Fazekas Lajos, korsós

Korsó. Kalaposkorsó. Oldalán bekarcolva: "Készitete Fazekas Lajos 191? H. Nádudvar. Ltsz. V.1913?:69/b. Mag.: 38 cm. Talp: 12 cm. Fekete repr. 477.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 1.1.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, Korsós

Kalapos korsó. Fekete. Oldalán felirat: "Fazekas Nádudvar." Mag.: 37.cm. Talp: 12 cm. Ltsz.: V.1933: 78-1. Fekete repr. 477.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekeze edény gyűjteménye. 441.1.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, Fazekasmester

Galuskaszűrő. Fekete, agyag. Hossz.: 37 cm. T.: 7.8 cm. Sz.: 19.3 cm. Ltsz.: V.1934:171-4/a. Készült Nádudvar. Fekete repr. 545.o.

Bóres Ferenc: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 41.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Galuskaszűrő. Fekete, agyag. Hossz.: 37 cm. T.: 8 cm. Sz.: 19 cm. Ltsz.: V.1934:171-4/b/4/b. Készült Nádudvar. Fekete repr. 545.o.

Béres Ferenc: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Galuskaszűrő. Fekete, agyag. Hossz.: 40 cm. T.: 9 cm. Sz.: 20 cm. Ltsz.: V.1933:94. Készült Nádudvar
Fekete repr. 544.o.

Béres Ferenc: A Déri Múzeum nódudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M. D. I.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Zsirszürő. Fekete, agyag. M.: 11 cm. T.: 13 cm. Sz. 27 cm.

Ltsz. V. 1933: 97. Készült Nádudvar. Fekete repr. 544. o.

Béres Ferenc: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

id.Fazekas Lajos,fazekasmester

Galuskaszedő.Fekete,agyag.~~Mxx~~ Hossz.:37 cm. T.:9 cm.Sz.:19.5 cm.Ltsz.:V.1913:52. Készült Nád. udvar.Fekete repr. 543.o.

Béres Ferenc:A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve.1965,Debrecen 1966.Alföldi Nyomda,Debrecen

M.D.K.

Fazekas Łajos, fazekasmester

Lossolś kanta. Fakete, agyag. M. 9:15.5 cm. T.:10 cm. Sz.:10.5 cm. Ltsz.:V.1934:171-5./b. Készült Nádudvar Fekete repr. 541.o.

Béres Ferenc: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Locsoló kanta

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Locsoló kanta. Fekete, agyag. M.: 14.5 cm. T.: 9.5 cm. Sz.: 10.3 cm. Ltsz.: V.1934:171-5./a. Készült Nádudvar. Fekete repr. 540.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965 Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Locsoló korsó. Fekete, agyag. M.: 31.5 cm. T.: 13 cm
Sz.: 6.9 cm. Ltsz.: V.1934:171-1. Készült Nádudvar
Fekete repr. 540.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965 Debrecen
1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

ifj. Farsekas Lajos

farsekas kiállításai láthatók
1969-ben Hajdúszoboszlón

Sz. Kiss Katalin: Képzőművészeti kiállítások
Hajdúszoboszlón

Népművelés 1971/1 41old

Tarzekas Lajos

a népművészet mestere (fotó)

Népművelés 1968/6 39 old

itj. Farkas Lajos, népművész
keramikus

Kijevben nyílt meg kiállítása ápr. 14-én.
A kijevi tv filmet készített a kiállításról.

— : Nádudvari népművész

3.

EST/ HIRLAP, Bp. 1972. ápr. 18.

Farekas Lajos, farekas népművén

„Kijebben farekas Lajos és Szabó Mihály farekasművének .... másfélszáz mohácsi, illetve Karcagi kerámiája kerül bemutatásra."

— : Magyar filmhét Londonban, Bartók-hét Rómában

9.

Népszabadság, Bp. 1972. ápr. 6.

ifj. Farekas Lajos, farekas

A nádudvari farekas a Tisztáj Kiállításán szerepel fekete korsóival.

—: Augusztus 20: virágkarnevál Debrecenben

9.

Népszabadság, Bp. 1972. aug. 12.

Fazekas Lajos

A népművészet mestere. A fazekasság „fővárosa" Nádudvar. Ott él Fazekas Lajos, a batyja és a fia - külön műhelyben mindegyik - álmodja a csodálatosan könnyed mázatlan fekete korsokat virágtartókat, padlóvázákat, melyek fekete mintaikkal remek díszei a világos bútorú modern lakásnak.

Szabó Ernő: Népművészek.

Népművelés 1968/6 39 old.

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Locsoló korsó. Fekete agyag. M.:32 cm. T.:13.7 cm. Sz.:7 cm. Ltsz.:V.1933:82. Készült Nádudvar Fekete repr. 539.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 141.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965-Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Orros korsó/Orros kancsó/. Fekete, agyag. M.: 24.5 cm. T.: 11.5 cm. Sz.: 13 cm. Ltsz.: 1934:171-7./b. Készült Nádudvar. Fekete repr. 537.o.

Béres Andrásné Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Orros korsó/Orros kancsó/. Fekete, agyag, M.: 20 cm T.: 105. cm. Sz.: 11.3 cm. Ltsz.: V.1934:171-7./á. Készült Nádudvar. Fekete repr. 537.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda.

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Orros korsó/Pálinkás korsó/. Fekete, agyag. M.: 18 cm. T.: 7 cm. Ltsz.: V.1934:171-6./c. Készült Nádudvar Fekete repr. 536.o.

Bérss Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda.

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Orros korsó/Pálinkás korsó/. Fekete, agyag. M.:25.cm T.:10.5 cm. Ltsz.: V.1934:171-6./b. Készült Nádudvar Fekete repr. 536.o.

Bárna Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda.

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Orros korsó/Pálinkás korsó/. Fekete, agyag. M.: 22 cm T.: 8.9 cm. Ltsz.: V.1934:171-6./a. Készült Nádudvar Fekete repr. 536.o.

Bárka Béres András: A Déri Múzeum nádudvári fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda.

M.D.K.

Fażekas Lajos, fazekasmester

Orros kancsó. Fekete, agyag. M.: 14.7 cm. T.: 7.6 cm. Sz.: 10.3 cm. Ltsz.: V.1934:160-2/c. Készült Nádudvar ~~Fekete~~ Fekete repr. 535.o.

Bárma Béres András: A Dári Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda.

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Orros kancsó. Fekete, ágyag. M.:14 cm. T.:7.6 cm. Sz.:10 cm. Ltsz.: V.1934:160-2/b. Készült Nádudvar Fekete repr. 535.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari Fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Orros kancsó. Fekete, agyag. M.: 14 cm. T.: 7.6 cm. Sz.: 10 cm. Ltsz.: V.1934:160-2/A. Készült Nádudvar Fekete repr. 534.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari Fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Pálinkás korsó. Fekete. Agyag. M.:20 cm. T.:7 cm. Ltsz.:V.1933:95.c. Készült Nádudvar. Fekete repr. 534. o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Pálinkás korsó. Fekete, agyag. M.: 20 cm. T.ó: 7 cm. Ltsz.: V.1933:95./a. Készült Nádudvar. Fekete repr. 533.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1966. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Kaocs/Óros/. Fekete, agyag. M.:16 cm. T.:9.3 cm. Sz.:11.8 cm. Bekarcolt 1926 évszám. Ltsz.:V.1927:7. Készült Nádudvar. Fekete repr. 532.o.

Góres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1960. Debrecen 1960. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

id.Fazekas Lajos,korsós

Kancsó.Fekete,agyag.M.:9 cm.T.:6.7 cm.Sz.:7 cm. Ltsz.:V.1913:51. Készült Nádudvar.Fekete repr. 571. o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve.1965.Debrecen 1966.Alföldi nyomda

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Szilke. Fekete, Agyag. M.: 14.5 cm. T.: 8.5 cm. Sz.: 10 cm. Fedő átm.: 8.4 cm. M.: 4 cm. Ltsz.: V.1934:160-1/c. Készült Nádudvar. Fekete repr. 530.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi nyomda

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Szilke. Fekete, agyag. M.:14 cm. T.:8 cm. Sz.:9.8 cm. Ltsz.:V.1934:160-1/b. Készült Nádudvar. Fekete repr. 530.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 44l.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi nyomda

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Szilke. Fekete, agyag. M.:14.5 cm. T.:8.5 cm. Sz.:10 cm. Ltsz.:V.1934:160-1/á. Készült Nádudvar. Feketexkapx repr. 529.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 44 l.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi nyomda

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Szilke, Fekete, agyag. M.: 14 cm. T.: 8.5 cm. Sz.: 10. cm. Ltsz. ÓV. 1934: 160/1. Készült Nádudvar. Fekete repr. 529. o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda

M.D.K.

idős Fazekas Lajos, fazekasmester

Pamacsoló/Kis szilke/. Fekete agyag. M. 13 cm. T.: 10.7 c
Sz.: 14.3 cm. Készült Nádudvar. Fekete repr, 529.old
Ltsz.: V. 1913:64..

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

ifj.Fazekas Lajos, fazekasmester

Persely. Fekete, agyag. M.: 9.5 cm. T.: 5 cm.
Ltsz.: V.1974:171-13/h. Készült Nádudvar.
Fekete repr. 524.o.

Béres András: A Déri Múzeum Nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

ifj.Fazekas Lajos,fazekasmester

Persely.Fekete,agyag.M.:9.8 cm.T.:5.3 cm.
Ltsz.:V.1974:171-13/g. Készült Nádudvar.
Fekete repr. 524.o.

Béres András: A Déri Múzeum Nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve.1965,Debrecen
196 .Alföldi Nyomda.Debrecen

M.D.K.

ifj.Fazekas Lajos,fazekasmester

Persely.Fekete,agyag.M.:11 cm.T.:4.5 cm.
Ltsz.:V.1934:171-13/f. Készült Nádudvar.
Fekete repr. 523.o.

Béres András: A Déri Múzeum Nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve.1965,Debrecen 19[illegible]. Alföldi Nyomda.Debr cen

M.D.K.

ifj.Fazekas Lajos,fazekasmester

Persely.Fekete,agyag.M.:105 cm.T.:4.8 cm.
Ltsz.:V.1[illegible] 1934:171-13/6. Készült Hádudvar.
Fekete repr. 523.o.

Béres András: A Déri Múzeum Hádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve.1965,Debrecen 19[illegible] .Alföldi Nyomda.Debr cen

M.D.K.

ifj.Fazekas Lajos,fazekasmester

Persely.Fekete.agyag.M.:11.1 cm.T.:5.4 cm.
Ltsz.:V.1934:171-1[illegible]/d. Készült Nádudvar.Fekete
repr. 52[illegible].o.

Béres András: A Déri Múzeum Nádudvari fekete edény
gyűjteménye. 141.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve.1965,Debrecen
19[illegible].Alföldi Nyomda.Debrecen

M.D.K.

ifj.Fazekas Lajos,fazekasmester.

Persely.Fekete,agyag.M.:8.8 cm.T.:5.3 cm.
Ltsz.:V.1974:171-13/c. Készült Nádudvar.Fekete
repr. 522.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény
gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve.,1965,Debrecen
1966.Alföldi Nyomda,Debrecen

M.D.K.

ifj.Fazekas Lajos,fazekasmester

Persely.Fekete,agyag.M.:9.5 cm.T.:4.5 cm.
Ltsz.:V.1934:171-1 / b. Készült Nádudvar.Fekete
repr. 522.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve.,1965,Debrecen 1966.Alföldi Nyomda,Debrecen

M.D.K.

M.D.K.

ifj.Fazekas Lajos,fazekasmester

Persely.Fekete,agyag.M.:10.5 cm.T.:4.7 cm.
Ltsz.:V.1934:171-13/a.Készült Nádudvar.Fekete
repr. 522.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve.,1965,Debrecen
1966.Alföldi Nyomda,Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Persely. Fekete, agyag. M.: 9 cm. H.: 15.5 cm.
Ltsz.: V.1974:171-12. Készült Nádudvar. Fekete repr.
521.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve., 1965, Debrecen
1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

ifj.Fazekas Lajos,fazekasmester

Persely.Fekete,agyag,M.:9 cm.T.:6 cm.Ltsz.:~~Xxxxxxxx~~
V.1913:72/b. Készült Nádudvar.Fekete repr. 521.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve.,1965,Debrecen 1966.Alföldi Nyomda,Debrecen

M.D.K.

ifj.Fazekas Lajos,fazekasmester

Persely.Fekete,agyag.M.:13 cm.T.96.8 cm.
Ltsz.:V1913:72/a.Készült Nádudvar.Fekete repr.
521.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye.-441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve.1965,Debrecen 1966.Alföldi Nyomda.,Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Vályú. Fekete, agyag. M.: 3.8 cm. H.: 14 cm. Sz.: 5.3 cm. Ltsz.: V. 1912: 269. Készült Nádudvar. Fekete repr. 520.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 41.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda., Debrecen

M.D.K.

ifj.~~A~~ Fazekas Lajos,fazekasmester~~xxxxxx~~
- ---

Kis Vályú,Fekete,agyag.M.:10 cm.H.:22.5 cm.Sz:10.5 cm
Ltsz.:V.1913:70.Készült Nádudvar.Lent felirat:"1913.
F.L." Fekete repr. 520.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény
gyüjteménye. 41.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve.1965,Debrecen
1966.Alföldi Nyomda.,Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Házcsúcs/Kúpcserép/. Fekete, agyag. Hossz.: 31. cm.
M.: 30.5 cm. Ltsz.: V.1937:97/b. Készült Nádudvar
Fekete repr. 519.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 41.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda., Debrecen

M.D.K.

ifjx ifj.Fazekas Lajos,fazekasmester

Házosücs/Kúposerép/.Fekete,agyag.Hossz.:31 cm.
M.:27.cm.Ltsz.:V.1987:97/á.Készült Nádudvar
Fekete repr.519.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debfeceni Déri Múzeum Évkönyve.1965,Debrecen 1966.Alföldi Nyomda,Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Csirkaitató. Fekete, agyag, M. 12 cm. T.: 22. cm. Sz.: 6 cm. Ltsz.: V. 1933:97-1. készült Nádudvar. Fekete repr. 517. o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Libaitatás. Fekete, agyag. M.: 22.3 cm. T.: 16.5 cm. Sz.: 10.7 cm. Ltsz.: V.1933:96. Készült Nádudvar. Fekete repr. 517.o.

Bóres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, korsós

Rucaitatő. Fekete, agyag. M.: 19 cm. T.: 11.5 cm. Sz.: 7.5 cm. Ltsz.: V.1908:561. Készült Nádudvar Fekete repr. 515.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Hizóruca itató. Fekete, agyag. M.: 21. cm. T.: 21 cm. Sz.: 11. cm. Ltsz.: V. 1908: 560. Készült Nádudvar
Fekete repr. 515.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Állami Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Zsiros bögre. Fekete, agyag. M.:14.5 cm. T.10 cm.
Sz.:10.7 cm. Fedő m.:4.2 cm. Átm.:8.8 cm.
Ltsz: V.1974:171-9. Készült Nádudvar. Fekete repr. 512.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Lábas. Fekete, agyag. M. 914.5 cm. Sz.: 21. cm. Ltsz.: 1934:171-8. Készült Nádudvar. Fekete repr. 51[illegible].o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. [illegible].o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, korsós

Tejes Köcsög. Fekete, agyag. M.: 21 cm. T.: 8.8 cm.
Sz.: 10.5 cm. Fedő m.: 4 cm. Átm.: 9 cm. Ltsz.: V.1933:90/c
Készült Nádudvar. Fekete repr. 512.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 44.l.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Tejes köcsög

M.D.K.

Fazekas Lajos, korsós

- -------

Tejes köcsög. Fekete, agyag, M.:21 cm. T.:8.8 cm.
Sz.:10.5 cm. Fedő m.:4 cm. Átm.:9 cm. Ltsz.:V.1933:90/c
Készült Nádudvar. Fekete repr. 512.o

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 44.l.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, korsós

Tejes köcsög. Fekete, agyag. M.: 17 cm. T.: 85 cm. Sz.: 10.5 cm. Fedő m.: 3.8 cm. tm.: 8.5 cm. Ltsz.: V.1933 90/b. Készült Nádudvar. Fekete repr. 512.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 44.l.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Tejes köcsög. Fekete agyag. M.: 25 cm. T. 11 cm. Sz.: 11.3 cm. Fedő m.: 4 cm. átm.: 10. cm. Ltsz.: V. 1933: 90. Készült nádudvar. Fekete repr. 511.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 44.1.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Tejes köcsög, fekete, agyag. M.: 19 cm. T.: 7.8 cm.
Sz.: 10.5 cm. Fedő m.: 3.15 cm. Átm.: 9.3 cm.
Ltsz.: V. 1933:89/b. Készült Nádudvar. Fekete repr.
511.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 44.l.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1935, Debrecen
1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Gyertyatartó. Fekete, agyag. M.: 17.5 cm. T.: 7.8 cm. Sz.: 4.5 cm. Ltsz.: V.1934:171-10/d. Készült Nádudvar. Fekete repr. 504.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen. 1966 Alföldi nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos,fazekasmester

Gyertyatartó.Fekete,agyag.M.:17.9 cm.T.:7.7 cm. Sz.:5.cm. Ltsz.:V.1954:171-10/c. Készült Nádudvar.Fekete repr. 504.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve.1965.Debrecen.1966 Alföldi nyomda,Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

- -------

Gyertyatartó. Fekete, agyag. M.: 18 cm. T.: 8.6 cm. Sz.: 5 cm. Ltsz.: V.1934:171-10/b. Készült Nádudvar. Fekete repr. 503.o.

Móres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen. 1966 Alföldi nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Gyertyatartó. Fekete, agyag. M.: 18.5 cm. T.: 8.cm
Sz.5 cm. Ltsz.: V.1974:171-10/á. Készült Nádudvar
Fekete repr. 503. o

Móres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve.1965. Debrecen.1966 Alföldi nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Gyertyatartó. Fekete, agyag. M.: 14 cm. T.: 6.8 cm. Sz.: 4.8 cm. Ltsz.: V.1974:160-5/d. Készült Nádudvar. Fekete repr. 502. o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény Gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lakos, fazekasmester

Gyertyatartó. Fekete, agyag. M.: 14.5 cm. T.: 6.5 cm. Sz.: 4.8 cm. Ltsz.: V.1974:160-5/c. Készült Nádudvar. Fekete repr. 502.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény Gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Gyertyatartó. Fekete, agyag. M.: 13 cm. T.: 7.8 cm. Sz.: 4.8 cm. Ltsz.: V.1974:160-5/b. Készült Nádudvar. Fekete repr. 500 501.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Gyertyatartó. Fekete, agyag. M.: 14.3 cm. T.: 5.5. Sz.: Sz.: 4.8 cm. Ltsz.: V.1934:160-5/á. Készült Nádudvar. Fekete repr. 501.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 196[illegible]. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

ifj.Fazekas Lajos,fazekasmester

Gyertyatartó.Fekete,agyag.M.:20.5 cm.T.:9 cm.
Sz.:5.5 cm.Ltsz.:V.1931:71/b.Készült Nádudvar.
Fekete repr. 500.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve.1965.Debrecen 196[illegible].Alföldi Nyomda,Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Tejes köcsög, fekete agyag. M. 21.7 cm. T.:9.5 cm. Sz.:11.5 cm. Fedő:m.:4 cm. Átm.:9.8 cm. Ltsz.:V.19[illegible]:89 Ltsz.:V.19[illegible]:89/á. Készült Nádudvar. Fekete repr. 510.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen.

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Teljes fazék. Fekete, agyag. M.: 24.5 cm. T.: 14.3 cm. Sz.: 15 cm. Fedő m.: 5 cm. Átm.: 13 cm. Ltsz.: V.1933:88 Készült Nádudvar. Fekete repr. 510.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen.

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Ételes fazék. Fekete, agyag. M. 27.5 cm. T.: 14.5 cm. Sz.: 12 cm. Ltsz.: V.1933:87. Készült Nádudvar, Fekete repr. 509.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen.

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Mosófazék, ~~Km~~ Fekete, agyag, M.:31.cm. T.:18.5 cm. Sz.:19.5 cm. Fedő m.:6 cm. Atm.:17.5 cm. Bekarcolva: "FAZEKAS LAJOS HM Nádudvar". Ltsz.: ~~1933:84~~ 1933:84. Kéxzült Nádudvar. Fekete repr. 509. o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen.

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

"Szenes". Fekete, agyag. 1926 évszámmal. M.: 14 cm.
T.: 1[illegible] cm. Sz.: 17.6 cm. Fedő átm.: 15.8 cm. M.: 5 cm.
Ltsz.: 1927:6. Készült Nádudvar. Fekete repr. 508.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen.

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Virágváza. Fekete, agyag. Két fül. M.:16 cm. T.:6 cm. Sz.:6 cm. Ltsz.:V.1974:160-4. Készült Nádudvar Fekete repr. 508.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény Gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Virágtartó. Fekete, agyag, Fent áviveló füllel.
M.:17.5 cm. T.:7.2 cm. Sz.:8.4 cm. Ltsz.:V.1925:31.
Készült Nádudvar. Fekete repr. 507.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fk fekete edény Gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester.

Liter. Fekete, agyag. M.: 11.5 cm. T.: 11 cm. Sz.: 12 cm. Ltsz.: V.191?:6 50. Készült Nádudvar. Fekete repr. 507.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fk fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

ifj.Fazekas Lajos,fazekasmester

Lágysó és paprikatartó.Fekete,agyag.Bekarcolt 1913 év évszám.M.:11.1.cm.Edényméret:7.1 cm.T.9 5.1 cm. Sz.:6 cm.Ltsz.:V.191 :74.Két egymáshoz épitett szilkére emlékeztető alakú füszertartó.Készült Nádudvat.Fekete repr.506.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fk fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve.1965.Debrecen, 1966.Alföldi Nyomda.Debrecen

M.D.K.

ifj.Fazekas Lajos,fazekasmester

Gyertyatartó.Fekete,agyag.M.:20 cm.T.:8x8 8.5 cm.
Sz.:7 cm.L.sz.:V.1913:71/á.Készült Nádudvar.
Fekete repr. á 500.o.

Béres András9 A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve.1965.Debrecen 1966.Alföldi Nyomda.Debrecen

M.D.K.

ifj.Fazekas Lajos,fazekasmester

Masinatartó.Fekete,agyag.M.:9.5 cm.T.:6.5 cm.
Szá.:9 cm.Ltsz.:V.1913:73/b.Készült Nádudvar.
Fekete repr. 499.o.

Bóres András9 A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve.1965.Debrecen 1966.Alföldi Nyomda.Debrecen

M.D.K.

ifj.Fazekas Lajos,fazekasmester

Masinatartó.Fekete,agyag.M.:9.7 cm.T.:7.1 cm.
Szá.:9.6 cm.Ltsz:V.1913:73/a.Készült Nádudvar.
Fekete repr.499.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve.1965.Debrecen 1966.Alföldi Nyomda.Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Tál. Fekete, agyag. M.: 7. cm. T.: 10.5 cm. Szá.: 20 cm. Ltsz.: V.1934:171-3. Készült Nádudvar. Fekete repr. 498.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Tál. Fekete, agyag. M.: 14 cm. T.: 23 cm. Szá.: 35 cm. Ltsz.: V.1934:171-2/b. Készült Nádudvar. Fekete repr. 498.o.

Béres András: A Déri Múz um nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Tál. Fekete, agyag. M.: 11.5 cm. T.: 21. cm. Szá.: 34. cm. Ltsz.: V. 1934: 171-2/á. Készült Nádudvar. Fekete repr. 497. o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Tál. Fekete, agyag, M.: 7.2 cm. T.: 8.7 cm. Szá.: 17.9 cm. Ltsz.: V.1974:16068/b. Készült Nádudvar. Fekete repr. 497.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas

M.D.K.

Tűz Fazekas Lajos, fazekasmester

Tál. Fekete, agyag. M.: 6.5 cm. T.: 8.5 cm. Szá.: 17 cm. Ltsz.: V. 1934: 160-8./a. Készült Nádudvar. Fekete repr. 496.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Tál. Fekete, agyag. M.: 9 cm. T.: 14.5 cm. Szá.: 25.5 cm. Ltsz.: V. 1934: 160-7/c. Készült Nádudvar. Fekete repr. 496.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Tál. Fekete, agyag. M.: 8.8 cm. T.: 14 cm. Szá.: 25 cm. Ltsz.: V.1974.160-7/b. Fekete repr. 495.o. Készült Nádudvar.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1966. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Tál. Fekete, agyag. M.: 9 cm. T.: 14.2 cm. Szá: 25.5 cm. Ltsz.: V1934:160-7. Készült Nádudvar. Fekete repr. 495.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Cseréptál. Fekete, agyag. M.: 9.5 cm. T.: 15 cm. Szá.: 27 cm
Ltsz.: V.1933:99-2. Készült Nádudvar. Fekete repr.
494.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény
gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen
1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Cseréptál. Fekete, agyag. M.: 9.3 cm. T.: 16 cm. Szá: 26.5 cm. Ltsz.: V.1933:99/1. Készült Nádudvar. Fekete repr. 494.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Cseréptál, Fekete, agyag. M.: 11 cm. T.: 19 cm. Szá.: 30.3 cm. Ltsz.: V.1933:98/2. Készült Nádudvar. Fekete repr. 493.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Cserépfál. Fekete, agyag. M.: 10.3 cm. T.: 19 cm. Szá.: 30.5 cm. Ltsz.: V, 1933: 98/á. Készült Nádudvar. Fekete repr. 49?.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Zsiros bodon". Fekete, agyag. M.:29 cm. Szá.:15.5 cm. Talp 18 cm. Fedő m.: 8 cm. Szá.:12.5 cm. Ltsz:V.1933:85. Készült Nádudvar. Fekete repr. 488.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen. 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Fazekas Lajos, korsós

"Korsó, Kis-korsó". Fekete, agyag. M.: 12 cm. Alsó átm: 4.8 cm. Felső átm: 4.8 cm. Ltsz: V.52.49.1. Készült Nádudvar. Fekete repr. 483.o.

Bóres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1965. Debrecen. 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekas

Korsó. Fekete, agyag. M.: 9 cm. T.: 3.5 cm. Ltsz: V.1934: 160-6. Készült Nádudvar. Fekete repr. 482.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen. 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekas

Korsó, fekete, agyag. M.: 15 cm. T.: 5 cm. Ltsz: V. 1934: 160-3./b. Készült Nádudvar. Fekete repr. 481.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.xx o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Deberecen

M.D.K.

~~Korsó~~ Fazekas Lajos, fazekas

Korsó. Fekete, agyag. M.:15.2 cm. T.:5 cm. Ltsz:V.1974: 160-3./A. Készült Nádudvar. Fekete repr.481.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.xx o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Deberecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekas

Korsó.-Fekete, agyag. M.:18.5 cm. T.:7 cm. Ltsz:V.V.1973:95.-b. Készült Nádudvar. Fekete repr. 480.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.xx o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, korsós.

Kalapos korsó. Fekete, agyag. M.: 35 cm. T.: 12.5 cm. Ltsz.: V.1933:81. Oldalán felirat: "Fazekas Lajos Készitette Ezt a kalapos Korsót Ha Nádudvaron 1925". Fekete repr. 480.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.xx o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos,fazekasmester

Lisztes bodon".Fekete,agyag.Vállán felirat:"Fazekas Lajos KÉSZITETTE eszt a lisztes Bodont H M Nádudvar." M.:26 cm.Szá.:15.3 cm.T.:16.5 cm.Fedő m.:8 cm. Átm.:12.5 cm.Ltsz.:V.1933:86. Fekete repr. 489.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari Fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debereceni Déri Múzeum Évkönyve.1965,Deberecen 1966.Alföldi Nyomda.Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos, fazekasmester

Tál. Fekete, ag-ag. M.: 9 cm. T.: 18.5 cm. Szá.: 28 cm.
Ltsz.: V.1925:70. Készült Nádudvar. Fekete repr. 492.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari Fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debereceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965, Deberecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lajos,fazekasmester

Tál.Fekete,agyag.M.:8.8 cm.T.:18 cm.Szá.:28 cm.
Ltsz.:V.1925:29.Készült Nádudvar.Fekete repr. 492.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari Fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve.1965,Debercen 1966.Alföldi Nyomda.x Debrecen

M.D.K.

Farekas Lajos, farekasmester

Locsoló kicsó. Fekete, agyag. Fut, szinró rózsás lyukakkal. Sikált, vonaldiszes. Szinke foltos. Készítette Nádudvaron kb 1930. Vétel tole 1933. okt. 19. Ltsz: V.1933:82. M=32 cm T=13.7 cm Sz=7 cm Kép 539 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekasmester MDK

Lacsolókorsó. Fekete, agyag. Fűk, szórórózsa lyukakkal. Sikált. Tölgyfalevél dísz. Készítette Nádudvaron pb 1930. Vétek tőle 1934. nov. 14. Ltsz: V. 1934: 171-1. M = 31.5 cm T = 13 cm = 52 = 6.9. Vép 540 ...

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekas mester M. D. K.

Locsoló kanta. Fekete, agyag. Tejes csupor alakú, felette ívelt pül, aljan lyuk. Sikált, rózsák, matek, vonalak. Készítette Nádudvaron kb 1934. Probaloccsolásra való. Vétel tőle 1934. nov. 14. Stsz: V. 1934: 171 - 5/as M = 14.5 cm T = 9.5 cm Sz = 10.3 cm Vép 540 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen. 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M-DK

Farekas Lajos, Farekas mester

Locsoló kanta Fekete, agyag. Kaja fölött átivelő fül, alján lyuk, hrobalocsolásra való. Pikált, Rizsák, levelek, vonalas dísz. Készítette Nádudvaron kb 1934. Vétel tőle 1934. nov. 14. Ltsz: V. 1934:171-5/b
M=15.5 cm T=10 cm Sz=10.5 cm Kép 5 41 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Ed. Farkas Lajos, Korsós MDK

Sáluskaszedő. Fekete, agyag. Lapos tál nagy füles nyél. Sáluskaszűrő, készítette Nádudvaron kb 1910. Vétel tőle 1913 máj 9. Ldsz: V.1913:52. ~~Ad~~ Hossz = 37 cm T = 9 cm Sz = 19.5 cm Kép 543 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MBK

Farekas Lajos, Farekas mester

Zsírszűrő. Fekete, agyag. Korongon készült. Mély tál-forma. Oldalán két fül. Oldalán lyukak fikált; kissé szürkés. Készítette Nádudvaron kb 1930. Vétel tőle 1933. okt. 19. Ltsz: V. 1933:93. M = 11 cm T = 13 cm Sz = 27 cm Kép 544 old

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M.D.V.

Farekas Lajos, Korsos

Saluskaszúró, Fekete, agyag. Kanál alakú, horszú fül. ~~ölb~~ Öbleben piagy bujukok. Készítette Nádudvaron kb 1930. Vétel tőle 1933. okt. 19. Ltsz: V. 1933:94. Horsz = 40 cm T = 9 cm Sz = 20 cm Kép 544 oldal

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, Korsós

MDK

Galuskaszűrő. Fekete, agyag. Lapos tálformra, horsni nyéllel, lyukakkal. Vissé sniz kés. Készítette Nádudvaron Kb 1930. Vétel tőle 1934. nov. 14. Ltsz: V. 1934: 171-4/b. Horsz = 37 cm T = 8 cm Sz = 19 cm Kép 545 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, Korsós

MDK

Galuskasnúró Fekete, agyag. Lapos tálfor-
ma, hosszú nyél, nagy bunkak, kisse szürkés.
Készítette Nádudvaron kb 1930. Vétel tőle
1934. nov. 14. Ltsz: V. 1934: 171-4/a. Hossz = 37 cm
T = 7-8. Sz = 19.3 cm Kép 545 old.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. ~~19~~ 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekas mester MDK

Szilke. Fekete, agyag. Korongon készült. Fül, Vinyos festő gombbal. Függőlegesen szikált. ~~Ké~~ Készítette Nádudvaron. Vétel tőle 1934. okt. 16. Ltsz: V. 1934:160-11 á. M=14,5 cm T=8,5 cm Sz=10 cm. Vép 529 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, Farekasmester MDK

Szilke. Fekete, agyag. Korongon Készült. Fül, kúpos fedőgombbal. Függőleges sikolás. Készítette Nádudvaron. Vétel Tóle 1934 okt 16. Ltsz: V. 1934: 160-1/b. M=14 cm T=8 cm Sz 9.8 cm Fedő m=4 cm, ölt m=8 cm. Kép 530 oldal

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M.D.K

Farekas fajos, farekas mester

Szilke. Fekete, agyag. Korongon készült. Füllel, kúpos fedőgombbal. Függőleges Dikálás. Készítette Nádudvaron. Vétel tőle 1934. okt. 16. M = 14.5 cm T = 8.5 cm Sz = 10 cm Fedő m = 4 cm Átm = 8.4 cm Kép ~~530 old~~ 530 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M.D.K

Ind. Farekas Lajos. Farekasmester

Kancsó. Fekete, agyag. Egy Pál. perennen oldalt
Kivütő: Vonaldisz. Kiszítette Nádudvaron. Vízmerítő. Ajándéka 1913. máj 9. Ltsz: V. 1913: 57.
M – 9cm T = 6.7cm Sz = 7cm. Kép 531 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekasmester

MDK

Kancsó (Óros): Fekete, ugyag. Öblös test, kiöntös szög, fül. Bekarcolva 1926. Pikált virágdísz és makkok. Készítette Nádudvaron. Vétel tőle 1927 febr. 11. Lt. sz: V. 1927; 7. M = 16 cm T = 9.3 cm Sz = 11.8 cm. Vép 532 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Sajos, farekasmester

MDK

Palinkás korsó Fekete, agyag korongon
Készült. Fülén szgróka. Szürös, kivöntös. Sikált.
Rózsa, makk és vonaldisz. Készítette Nádudva-
ron 1933 ban. Vétel tőle 1933. okt. 19. Stsz: V. 1933: 95./a.
M-20 cm T-7 cm Vép 533 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas Lajos, farekas mester

Pálinkás korsó. Fekete, agyag. Szűrős, kiöntős, fülén szopóka. Sikált, ~~[illegible]~~ vonalas, rózsa és mákkalász. Készítette Nádudvaron 1933 ban. Vételtele 1933 okt. 19. Ltsz: V. 1933: 95. c. M = 20 cm T = 7 cm Kép 534 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas Szajos, farekas mester

Orros Kancsó. Fekete, agyag. Kivütös, egy fül. Sikált. Készitette Nádudvaron. Vétel tőle 1934. okt. 16. Stsz: V. 1934: 160-2/á. M = 14 cm T = 7.6 cm Sz = 10 cm Kép 534 old.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, Farekas mester MDK

Orros Kancsó. Fekete, agyag. Korongon
Készült, kiöntés, egy gül. Sikált. Készítette
Nádudvaron. Vétel tőle 1934 okt. 16. Ptsz:
V. 1934: 160-2/b. M=14 cm T=7.6 cm Sz=10 cm Kép 535 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas Lajos, Farekasmester

Orros Kancsó: Fekete, agyag. Korongon készült. Kiöntös, Pillel. Sikált. Vésnitette Nádudvaron. Vétel tőle 1934 okt. 16. Stsz: V. 1934: 160 - 2/c
M = 14·7 cm T = 7·6 cm Sz = 10·3 cm Kép 535 oldal

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Faretzas Lajos, faretzas mester

Orros korsó (Pálinkás korsó) Fekete, agyag. Öblös test, tagolt ~~száj~~ küszöny száj kivöntövel, fut. fikált, vonaldiszes. Készítette Nádudvaron kb 1930. Vétel tőle 1934. nov. 4. ~~[illegible]~~ Ltsz: V. 1934: 171-6/a. M = 22 cm T = 8.9 cm Kép 5 Tbold

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M. B. K.

Farekas Lajos, Farekasmester

Orros Korsó (Pálinkás Korsó). Fekete, agyag.
Öblös test, tagolt nyak, szűk, kivűtős száj ~~és fül~~
pül. Sikált. Vallán rózsák és vonaldísz, makkol.
Lts 2: V. 1934: 171-6/b. M = 25 cm T = 10.5 cm Vép 5360 ol.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M. D. K.

Farekas Lajos, farekas mester

Orros Korsó (Pálinkás Korsó). Fekete, agyag. Öblös test, tagolt nyak, szűk, kiöntös száj, kül. fikált, vonaldíszes. Készítette Nádudvaron kb 1930. Vétel Tóle 1934. nov. 4. Ftsz: V. 1934-171-6/c. M = 18 cm T = 7 cm + Kép 53 old.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecén, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, Farekas mester MDK.

Orros Kovsó / Orros Kancsó, Fekete, agyag. Kiöntös, agy fül. Sikált, vonaldisz. Szürke foltos. Készítette Nádudvaron kb 1930. Vétel tőle 1934-nov 14 Ltsz: V-1934: 171-7/á. M = 20 cm T = 11.3 cm Sz: 10.5 cm Kép 537 old.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekas mester

M 1) K

Orros Korsó (Orros Kancsó). Fekete, egyszerű. Nagy kiöntő, fül. Sikált-Vonal disz és makkok. Boros edény. Készítette Nádudvaron 1934. nov. 14. Vétel tőle 1934. nov. 14. Stsz: V. 1934. 171-7/8. M = 24.5 cm T = 11.5 cm Sz = 13 cm. Vép 537 fold.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

id. Farekos Lajos, farekos mester M.D.K.

Pamacsoló (Kis szilke). Fekete, agyag. Egy fül.
Kihajló perem. Készítette 1910 Kb. Nádudvaron
Vétel tőle 1913. máj. 21. Ltsz: V. 1913:64. M=13cm
T=10.7cm Sz=14.3cm Kép 529 old

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, Farekas mester MDV.

Szilke. Fekete, agyag. Egy Pul: Vizsgálódó gombbal. Sikált. Vésztelte Nádudvaron. Stsz: V. 1934: 160.1. M = 14 cm T = 8.5 cm Sz = 10 cm Vétel tüle 1934 okt 16. Vép 529 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas Lajos, farekas mester

Vályú. Fekete, agyag. Fent téglapalakú, lent gömbölyű. Szemek játék. Vésztelette Nádudvaron. Kb. 1910. Rajandéka. 1912. nov. 13.
H = 14 cm M = 3·8 cm Sz = 5·3 cm Vép 5 20 old
Ftsz: V. 1912: 269

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

~ DN

ifj Farekas Lajos, farekasmester

Persely. Fekete, agyag. Sieles talpon öblös
test, tagolt csúcs. Benagos a pénz nek. Sikált.
Vésztette Nádudvaron 1913 ban Vétel tóte
1913 máj 21. M=13 cm T=6.8 cm Vép 521 old
Lsz: V.1913=72/a

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M D V.

Ifj Farekas Lajos, Farekas mester.

Persely. Fekete, agyag. Szélestalpon, öblös test, tagolt csúcs. Oldalán nyílás a pénz nek. Likált: Készítette Nádudvaron 1913 ban. Vétel tőle 1913 máj 21. M = 9 cm T = 6 cm Vép 521 old

Stsz: V. 1913: 72/b

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekos Sajos, farekos mester MDK

Persely. Fekete, agyag. Malac alakú. Hátán nyílás. Sikált. Készítette Nádudvaron 1934-ben. Vétel tále 1934 nov 14. M=9 cm H=15.5 cm Kép 5 21 old Sk 12: V. 1934: 171-12

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

ifj Faretzos hajós, faretzos mester MDK

Perselyi. Fekete, agyag. korongon készült; fréles talpon öblös test, tagolt csúcs. Oldalán beragás: Készítette Nádudvaron 1913 ban Vétel tőle 1913 nov. 14. M=10'5 cm T=4'7 cm Kép 522 old
Hsz: 1934: 171-13/a

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

ifj Farekas Lajos, Farekás mester MDK

Perselyi. Fekete, agyag. Sáles talpon öblös test, oldalán bevágós. Csúcsa hiányzik. Kés ritette Nádudvaron 1913-ban. Vétel tole 1913 nov 14. m = 9.5 cm T - 4.5 cm Vép 522 old
Ltsz: V.1934:171-13/b

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

ifj Farekas Lajos, farekasmester

Persely. Fekete, agyag. Sieles talpon öblös test, tagolt csúcs. Korongon készült, oldalán bevágás. Készítette Nádudvaron 1913-ban. Vétel tőle. 1913 nov 14. M=8.8 cm T=5.3 cm Kép 5.22 old
Ftsz: V. 1934: 171-13/0

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

ifj Farekos Lajos, Farekos mester

Persely. Fekete, agyag. Korongon kiszült. Szeles talpon öblös test, tagolt csúcs, bevágás. Kiszítette Nádudvaron 1913 ban. Vétel köle 1913 nov. 14. M=11.1 cm T=5.4 cm Kép 523 oldal

Ltsz: V. 1934:171-13/a

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M.DK

ifj. Farekas Lajos, Farekas mester

Persely. Fekete, agyag. Korongon készült. Széles talpon öblös test, tagolt oszlos. Oldalán bevágás. Készítette Nádudvaron 1913 ban Vétel tóle ~~1913~~ 1913 nov 14. M = 10.5 cm T - 4.8 cm Vép 523 old Lisz: V. 1934: 171-131 é

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M. D. V.

ifj. Farekas Lajos, farekas mester

Persely. Fekete, agyag. Korongon Készült; kiélesztalpon öblös test, tagolt csúcs. Oldalán bevágás. Készítette Nádudvaron 1913 ban. Vétel tőle 1913 nov. 14. M = 11 cm T = 4.5 cm Vép. 523 db.
Ltsz: V: 1934: 171-173/f

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

c/j Farekas Lajos, Farekas mester

Persely. Fekete, agyag. Korongon kés rült. Gyéles talpon öblös test, tagolt csúcs. Oldalán bevágás. Kés ritette. Nádudvaron (91)-ban. Vétel tále (91) nov. 14. M = 9.8 u T = 5.3 u Vép 5 24 old. Hsz: V. 1934: 171-13/9

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Ifj Farekas Lajos, Farekasmester MDK

Persely: Fekete, agyag. Korongon Vésznilt. Széles talpon öblös test, tagolt csúcs. Sikált. Vésztette Nádudvaron 1913-ban. Vétel Sóle 1913. nov. 14. M=9,5 cm T=5 cm Vép 524 old
Stsz: V. 1934: 171-13/h

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK.

ifj. Farekos Lajos, farekos mester

Kis vályú. Fekete, agyag. Két részre osztott. Perme bevágdalt. 6 gomb. XXX alakú sikál ás, Tölgyfevél. mekk. rózsa és bimbók. 1913 évszám. Felirat. 1913 F.L. "Szermekjáték. Készítette Nádudvaron. Vétel tőle 1913. máj 21. M = 10 cm. Hossz = 22.5 cm Sz = 10.5 cm Kép 5-20 old

Ltsz: V. 1913: 70

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

ifj. Farekas Lajos, Farekas mester MDK

Hárcsúcs (kúpcserép). Fekete, agyag. Preles talpon gombtést tornyos gombbal. Csúcsa letörött. Vészítette Nádudvaron. Hártetőorommat. Vétel tőle 1937 nov. 29. Hossz = 31 cm M = 27 cm Vép 579.
Hsz: V. ~~1912:268~~ 1937: 97/a

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M. D. K.

Farekas Lajos, farekas mester

Háreszúcs (kúpcserép). Fekete, agyag. Szeles talpon gömbtest, tornyos gomb. Bevésve 1899. Hárlétő ornuratón. Készítette Nádudvaron. Vétel tőle 1937. nov. 29. Hossz: 31 cm M = 30.5 cm Kép 579 old Ltsz: V. 1937: 97/a C

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekas mester MDK

Libaitató. Fekete, egyag. Bodon formájú.
Szája alatt lyuk. Oldalán XXX alakú sikált dísz
és vonalak. Szürke foltos. Vésztette Ovid udvarom
Vétel tőle 1933 okt 19. M = 22.3 cm T = 16.5 cm Sz = 10.7 cm
Kép 577 old Stz: V. 1933: 96

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, Farekas mester MDK

Csirkeitató. Fekete, agyag. Vizpos forma 8 lyukkal. Sikált, körök díszítik. Vissa szürkés. Vészítette Nádudvaron 1933 ban. Vétel tőle 1933 okt 19. M = 12 cm T = 22 cm Sz = 6 cm. Vép 5 17 old

Ltsz: V. 1933: 97-1

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas Lajos, farekasmester

Virágtartó. Fekete, agyag. Locsolóedény alakú
hája felett félkörives fül. Stilizált virág díszi
Készítette Nádudvaron kb. 1920. Vétel tőle 1925
aug. 21. M = 17.5 cm T = 7.2 cm Sz = 8.4 cm Kép - 107 old
Ltsz. V. 1925: 31

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas, Lajos, farekas mester MDK

Virágvára. Fekete, agyag. Öblös test, széles talp. Öblös száj, két fül. Sikált rizsa és makk disz. Nyaka sávos. Készítette Nádudvaron 1934-ben. Vétel tőle 1934 okt 16. M = 16 cm T = 6 cm, Sz = 6 cm. Kép 50 x cm. Ltsz: V:1934:160-4

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farkas Lajos, Korsós

„Szenes" Fekete, agyag. Bögre forma füllel. Fedőn gomb, és háromszor öt lyuk. Sikált. Tulipán és virágdísz. 1926 évs rám: Fedelén sikált virág. Vészitette Nádudvaron. Vétel tőle 1927. febr. 11. Kofák tálen parázzsal magukalá tették. M = 14 cm T = 13 cm Sz = 17.6 cm Fedő átm = 15.8 cm M = 5 cm kép 50 sold. Ftsz: 1927:6

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Fazekas Lajos, fazekas mester

Mosófazék. Fekete, agyag. Vászonfazék alakú. Két fül, fedőgombbal. Oldalán virágok. Bekarcolva: „FAZEKAS LAJOS HM Nádudvar"! Vétel tőle 1933. okt. 19. M=31 cm T=18.5 cm Sz 19.5 cm Fedő M: 6 cm, átm 17.5 cm Kép 509. old
Ltm: V. 1933:84

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas Lajos, farekas mester

Ételes farék: Fekete, agyag. Üblöstést fűtlel. Oldalán fende sikált vonalak. Vészítette Nád udvaron Kb 1930 ban. Vétel tőle 1933 okt 19.
M = 27.5 cm T = 14.5 cm Sz = 12 cm Vép. 509 old
Ltm: V. 1933: 87

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyűjtemánye. 441.c.

A Debreceni Déri Muzeum évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekas mester MDK

Tejes farék. Fekete, agyag, öblös, szükülő széj. Fül, gombos fedő. Vállán rikált rózsák, rácsozat. Készítette Nádudvaron kb. 1930. Tejtartására szolgált, vétel ftöle 1933 okt. 19. M = 24.5 cm T = 14.3 cm Sz = 15 cm Fedő m 5 cm Rtm = 13 cm Kép 510 old Ltsz: V. 1933: 88

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekasmester

MDK

Tejes Vöcsög. Fekete, agyag. Korongon készült. Küposfedő gombbal. Fül. Sikált. Készítette Nádudvaron. Vétel tőle 1933 okt. 19. M = 21.7 cm T = 9.5 cm Sz = 11.5 cm Fedő m = 4 cm Átm 9.8 cm Kép 510 old

Ltsz: V. 1933: 89/a

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekas mester

MDK

Tejes vücsög. Fekete, agyag. Korongon Vészült. Fül, Vüssé öblös, fedő gombbal. Sikált. Vészi tette Nádudvaron. Vétel tőle 1933. okt. 19. M = 19 cm T = 7.8 cm Sz = 10.5 cm Fedő M 3.5 cm Átm 9.3 cm Vép 5 11 old

Ftsz: V. 1933: 89/b

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas Lajos, Vorsós

Tejes Vöcsög. Fekete, agyag. Vörösöngön Készült. Fül, Vihajló perem. Vercolt vonalak, matk, Vocká-rás. Füle Kupos gombbal. Készítette Nádudvaron 1933-ban. Vétel Tőle 1933 okt. 19. M=25 cm T=11 cm SZ=11.3 cm Fedő M 4 cm Átm 10 cm. Kép 511 old

Ltsz: V. 1933: 90

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas Lajos, Korsós

Tejes Kócsög. Fekete, agyag. Lent öblös, kihajló perem, hib, kúpos fedő gombbal. Korongon készült fikált, vonaldisz. Szürke foltos. Készítette Nádudvaron 1933 ban. Vétel tóle 1933 okt 19. M = 17 cm T = 8.5 cm Sz = 10.5 cm Fedő m 3.8 cm Átm = 8.5 cm Kép 512 old Ftsz: V: 1933: 40/b

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas Lajos, Korsós

Tejes Kócsóg. Fekete, agyag. Korongon készült
lent öblös, kihajló perem, fül. Krípás fedő
gombbal. Sikált, közök díszítik. Szürke foltos.
Készítette Nádudvaron 1933 ban Vétel tőle 1933
okt 19. M = 21 cm T = 8.8 cm Sz = 10.5 cm Fedő m = 4 cm
átm = 9 cm Kép 512 old Ltsz: V. 1933: 90/c

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény
gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen.
1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas Lajos, Farekas mester

Lábas, Feket, agyag. Kozongon Készült, sövid nyelű, 3 lábon áll. Tagolt perem. Pikált, ölben rózsa. Készítette Nádudvaron. Étel melegítésre v Pánk sütésre használták. Vétel Tóle 1934. okt. 14. M = 14.5 cm T = 21 cm Kép 513 old

Ltsz: 1934: 171-8

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen. 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekas mester MDK

Zsiros bögre. Fekete, agyag. Vis szilke fülleb. Vüpos fedő gombbal. Fedőn bögri sikált csillag. Oldalán sikált vonalak. Vis ritette Nádudvaron. Vétel tőle 1934. nov. 14. M=14.5 cm T=10 cm Sz=10.7 cm Fedő m=4.2 cm Át-m=8.8 cm Vép 513 old

Ltsz: V. 1934: 171-9

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen. 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK.

Farekas Lajos, farekas mester

Hiróruca itató. Fekete, agyag. Kúpostáti
Körben 6 nagy luk, lent keskenyedik. Készítette
Nádudvaron. Vétel tőle 1908 jún. 26. M=21 cm
T=21 cm Sz=11.3 cm Kép 515 old. Stz: V, 1908: 560

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen. 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekas mester M.D.V.

Rucaitató. Fekete, agyag. Bodon forma, szik szág. Sikált. Szája alatt 4 nagy luk. Repedt. Vésztette Nádudvaron. Vétel tőle 1908 jún. 26
M=19 cm T=11.5 cm Sz=7.5 cm Vép 515 old
Ftsz: Sz.1908:531

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen. 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, Farekas mester MDK

Gyertyatartó. Fekete, agyag. Korongon kè-szült. Hengeralakú, 3 gyűrűvel, vihajló perem. Sikált, készítette Nádudvaron. Vétel-tőle 1934. nov. 14. M=18 cm, T=8'6 cm, Sz=5 cm. Kép 503 old.

Ftsz: V.1934:171-10/b

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas Lajos, farekas mester

Gyertyatartó Fekete, agyag. Korongon készült. Hengeres test, három gyűrű, kihajló perem. Sikált. Készítette Nádudvaron. Vétel tőle 1934 nov. 14. M=17.9cm, T=7.7cm, Sz=5cm Kép 504 old

Ltsz: V.1934:171-10/c

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekas mester MDK

Tál. Fekete, agyag. Mély tál. Belül ovalisak, vonalak, sikált. Vissé szürkés, repedt. Vészítette Nádudvaron kb. 1920. Vétel tőle 1925 aug. 21. M = 8.8 cm Tá = 18 cm Sz = 28 cm Kép 492 old

Ltsz: V. 1925: zg.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.
A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, Farekas mester MDK

Tál. Fekete agyag. Nagy és mély. Bent oválisok gőzbe vonalak, sikált. Behajló perem. Kissé sinke. Készítette Nádudvaron kb 1920. Vétel tőle 1925 aug 21. M=9 cm T=18'5 cm Sz=28 cm kép 492 old

Itm: V. 1925: 30

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.
A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekasmester MDK

Gerépték. Fekete, agyag. Nagy és mély. Korongon készült. Sikált körök díszítik. Készítette Nádudvaron. Vétel tőle 1933 okt 19. M = 10·3 cm T = 19 cm Sz = 30·5 cm. Kép 493 oldal Stn: V. 1933. 98/a.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edén gyüjteménye. 441.o.
A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, Farekas mester MDK

Cserép tál. Fekete, agyag. Vagy és mély. Korongon
Készült. Gondosan pikált. Peremén kívül hullámi-
vonal. Készítette Nádudvaron. Vétel tőle 1933
okt. 19. M = 11 cm T = 19 cm Sz = 30.3 cm Kép 493 oldt
Ltsz: V. 1933: 98/2

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény
gyüjteménye. 441.o.
A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen,
1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekas mester MDK

Cserépstál, Fekete, agyag. Nagy és mély korongon készült, fiszált, körök díszítik. Két lukz fela-kasztására. Készítette Nádudvaron. Vétel tőle 1933 okt 19. μ=9.3 cm T=16 cm Sz=26.5 cm kép 494 old
Ltsz. V. 1933:99/1.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.
A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK.

Farekas Lajos, farekas mester

Tál. Fekete, agyag. Korongon készült, nagy és mély. Kívül, belül sikált, kívül körök. Készítette Nádudvaron. Vétel tőle 1934. okt. 16
M=6.5 cm T=8.5 cm Sz=17 cm Vép 496 old
Ltsz: V. 1934: 160-81a

~~Béres András~~ A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

Farekas Lajos, Farekas, Mester MDK

Cserépták. Fekete, agyag. Mérték. Egymásba futó körök, öbleben 10 sűrűn sikalt rózsa. Készítette Nádudvaron kb 1930. Vétel tőle 1933 okt 19.
M = 9.5 cm T = 15 cm Sz = 27 cm Kép 494 old
Ltsz: V. 1933: 99-2

~~Béres András~~ A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

MDK

Farekas Lajos, Farekas mester

Tök. Fekete, agyag. Korongon készült, nagy és mély. Belül sikált, kívül körökkel sikált. Készítette Nádudvaron. Vétel tőle 1934. okt. 16. M = 9 cm T = 14.2 cm Sz = 25.5 cm Kép 495 oldal Stiz. V. 1934: 160-7

~~Béresxandrás~~ A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrece

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

Farekas Lajos. Farekas mester. MDK

Tál. Fekete, agyag. Korongon készült, nagy és mély. Belül sikált, kívül körökkel sikált. Készítette Nádudvaron. Vétel tőle 1934 okt 16. M = 8 cm T = 14 cm Sz = 25 cm. Kép 495 old Ltsz: V. 1934: 160-71 b

~~Xxxxxxxxxxxx~~ A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

Farekas Lajos, farekas mester MDK

Tál, Fekete, agyag. Korongon készült, nagy és mély. Belül sikált, kívül körökkel sikált. Készítette Nádudvaron Vétel tőle 1934. okt. 16. M = 9, T = 14.5, Sz = 25.5 cm kép 496 old

Ftsz: V. 1934: 160 - 7/6.

~~Xxxxxxxxxxxx~~ A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

Farekas Sajos, farekas mester

MDK

Tál. Fekete, agyag. Korongon készült, nagy és mély. Sikált, kívül körök díszítik. Készítette Nádudvaron. Vétel tőle 1934. okt. 16. M = 7.2 cm T = 8.7 cm Sz = 17.9 cm Kép 497 old. Ftr.: V. 1934: 160-8/b

Béres András: A Déri Muzeum nédudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.
A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Szájos, farekas mester MDK

Tál. Fekete, agyag. Korongon készült, nagyés mély. Két fül. Kívül-belül sikált, körökkel díszes. Erüstös szürkés sinü. Készítette ~~no~~ Nédudvaron 1934-ben. Vétel köle 1934. nov. 14. M=11.5 cm, T=21 cm, Sz=34 cm. Kép 497 old

Ftsz: V. 1934: 171-2/a.

Béres András: A Déri Muzeum nédudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.
A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas Lajos, farekas mester

Tál. Fekete, agyag. Korongon készült, nagy és mély. Két fül. Kívül-belül sikált körök diszítik. Ezüstös szürke. Készítette Nádudvaron. Vétel tále 1934. nov 14. M = 14 cm, T = 23 cm, Sz = 35 cm. Kép 498 old. Ltsz: V. 1934 1171 - 2/b

Béres András: A Déri Muzeum nédudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.
A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekas mester MDK

Tál. Fekete, agyag. Korongon Készült. Közepes kb 1 liter. Kívül-belül sikált körök díszítik. Készítette Nád ud varon. Vétel tóle 1934. nov 14. M=7 cm T=10.5 cm Sz=20 cm Kép 498 old

~~Tál~~ Lkz: K 1934: 171-3

Béres András: A Déri Muzeum nédudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.
A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

ifj. Farekas Lajos, farekas mester

Masinatartó. Fekete, agyag. Csonkakúpalak félkörű áttört fül. Peremén, fülén fogarásos disz. Oldalán függőleges sikált disz. Készítette Nádudvaron 1913 ban. Vétel tőle 1913 máj 21. M = 9.7 cm T = 7.1 cm Sz = 9.6 cm Kép 499 old. Ftsz. b. 1913: 73/a

Béres András: A Déri Muzeum nédudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.
A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Ifj.

Farekas Lajos, farekasmester

MDK

Masinatartó Fekete, agyag; csonka kúp forma
Félkörolakú, áttört fül. Peremen, fülén fogarolt
disz. Oldalán függőleges sikált disz. Készítette
Nádudvaron 1913-ban. Vétel tőle. 1913. máj. 21.
M = 9.5 cm, T = 6.5 cm; Sz = 9 cm. Kép 499 old
Ltsz: V. 1913: 73/b

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

ifj. Farekas Lajos, farekas mester

n DK

Gyertyatartó. Fekete, agyag. Tagolt test. Alsó és felső peremé rovátkolt. Készítette Nádudvaron kb 1913-ban, Vétel tőle. 1955. máj 9.
M = 20 cm T = 8.5 cm Sz = 7 cm - Vép 500 old
Ltsz: V. 1913: 71/a

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

ifj. Farekas Lajos, farekas mester MDK

Gyertyatartó. Fekete, agyag. Széles talpon öblös test, majd hosszú csőszerű felsőrész, kiugró perem. Sikált. Bevésve 1913 és F.L. Készítette Nádudvaron. Vétek tőle 1955. máj 21. M = 20.5 cm T = 9 cm Sz = 5.5 cm Kép 500 old

Ltsz: V. 1913 71/b

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, Farekasmester MDK

Gyertyatartó. Fekete, agyag. Hengeralakú, lent két korongal. Kihajló perem. Korongon készült. Készítette Nádudvaron kb 1930-ban. Vétel tőle 1934. okt. 16. M=14.3 cm T=5.5 cm Sz=4.8 cm Kép 50 l old
Ltsz: V. 1934: 160-51 a

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekas mester MDK

Gyertyatartó. Fekete, agyag. Korongon készült. Hengeres test két gyűrűvel. Perenne kihajlik. Kémilette Nádudvaron kb-1930. Vétel tőle 1934 okt 16.
M = 13 cm T = 7.8 cm Sz = 4.8 cm Kép 501 old
Ltn: V. 1934: 160-57 b

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekas mester 4 D K

Gyertyatartó. Fekete, agyag. Korongon készült. Hengeres test lent két gyűrűvel. Készítette Nádudvaron kb 1930-ban. Vétel tőle 1934. okt. 16.
M = 14.5 cm T = 6.5 cm Sz = 4.8 cm Kép 502 old
Ltsz: V. 1934: 160-5/c

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK.

Farekas Lajos, farekas mester

Gyertyatartó: Fekete, agyag. Korongon készült. Hengeres forma két gyűrűvel. Vihajló perem. Készítette Nádudvaron kb 1930-ban vétel tőle 1934 okt. 16. M = 14 cm T = 6.8 cm Sz = 4.8 cm kép: 502 old Ebsz: V. 1934: 160-5/ob

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekas mester MDK

Gyertyatartó: Fekete, agyag. Korongon készült. Hengeres test 3 gyűrűvel. Vihajló perem tikált. Készítette Nádudvaron. Vétel tőle 1934 nov. 14. M = 18,5 cm T = 8 cm Sz = 5 cm Kép 50 sold
Ftsz: 1934: 171 - 101/á

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekas mester MDK

Zsinos bodon, Fekete, agyag. Öblös, vét fül. 4 mezőben stilizált virágok, sikált. Bekarcolva: „Farekas Lajos csinálta eszta bodont 1895". Vétel tőle 1933 okt 19. M = 29, T = 18, Sz = 15.5 cm Kép 488 old. Hsz: V. 1933: 85.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari feketeedény gyüjteménye. 441.o.
A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas István, farekas mester

Kalapos korsó. Fekete, agyag. Kaviccsal sikált dísz. 9 nagy virág, levelek, bimlók vonalak között. Fülén szapóka. Kúpos kalapján lukak. Készítette Nádudvaron 1953. az új kemencében. Hajdú-Bihor m. Tanács Népmúv. Ösztöndíjában. Gyűjt: Béres András 1953 jan. 20. M=39. T=11.2 Népzóla, 484 old. Ltsz: V. 53. 1. 1.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.
A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas Lajos, Farekas mester, Korsós

Korsó. Fekete, agyag. Gurós. 4 vonal körül, sikált. Fülén szopóka. Készítette Nádudvaron kb-1930. Vétel tále 1934. okt 16. M=15 cm T=5 cm Kép róla, 481 old Lsz: V. 1934: 160-316.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.
A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas Lajos, Farekas mester

Korsó: Fekete, agyag, kb 1. ml. Gömbölyű száj, füle vastag. Pikált. Egetésnél foltos maradt. Készítette Nádudvaron kb 1934. Vétel tóle 1934. okt 16
M = 9 cm T = 3.5 cm Kép róla, 482 oldal

Lotsz: 8. 1934. 160-6.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.
A Debreceni Déri Muzeum évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M DK

Farekas Lajos, Korsós

Korsó. Fekete agyag. Szűrős, fülén szopóka. Kiöntős. Tölgyfaszerű dísz. Sikált, matkolt. Bekarcolva: „Nádudvar". Közgyűjt Főfelügyelőségi ajándékai. 1949. okt. 12. M = 31.5 cm T = 12 cm kép, 4 x 3 o.

Ltsz: V. 1949:23

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.
A Debreceni Déri Muzeum évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas Lajos, farekas master

Korsó. Kalapos korsó. Fekete, agyag. Sz. Mértani vonalak között sikált virágdísz. Fülén szopika. Kalap lynggatott. Vállán bekarcolva: „Készítette Farekas Lajos 1913. H. Nádudvar". Vétel tóle 1913. máj. 21. M = 37 cm T = 11 cm Kép róla 476 old.
Ltsz: V. 1913: 69/á.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas Lajos, Farekas mester, korsós

Orros korsó. Fekete, agyag. Vállán 3 sikált rózsa, lejebb makk, háromszöges mérőkben levelek. Vállán bekarcolva: „idős Farekas Lajos Batyán utca 1045 Hajdú Nádudvar". Füléniszográfia. Készítette kb. 1930. Vétel tőle 1933 okt. 19. M = 32 cm T = 13. Képzőlap 476 old.
Ltsz: V. 1933: 78

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve, 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas Lajos, Korsós

Korsó, kalapos korsó. Fekete, agyag. Bekarcolt és sikált vonalos ill. virágdisz. Fülén szorítka. Csúcsos kalap. Lukakkal. Bekarcolva: „Készítette Farekas Lajos 1913. H. Nádudvar: Vétel tőle 1913. május 21. M = 38 cm T = 12 cm. Kép róla 477 old. Stsz: V 1913: 691 b

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve, 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas Lajos, Korsós

Kalapos korsó. Fekete agyag. Szép növényi ornamentika, sikált disz. Fülén szopóka. Kalapján lukak. Bekarcolva: „Farekas, Nádudvar" készítette kb-1930. Vétel tőle 1933. okt. 19. M = 37 cm T = 12 cm Képsóla, 477 old. Ltsz: V 1933: 78-1.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve, 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Forrekas Lajos, Farekas mester M.D.K

Kalapos korsó. Fekete, agyag. Öblös, keskeny, hosszú nyak és fül. Gőzgős. Sikolt. Karcolt vonalak, közben stilizált virágok. Kalapján lukak, karcolt díszű. Készítette Nádudvaron 1938, M.: 22 cm T.: 5.5 cm Vétel: Farekas Istvántól népművész Nádudvar. 1938 ban. Gyűjt: Béres András 1938 okt. 30. Képróla. 462 old. Ltsz: V. 38.24.1

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve.1965.Debrecen, 1965. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lajos, farekasmester MDK

Gyertyatartó. Fekete, agyag korongon készült. Hengeres test, három gyűrűvel, kihajló perem. Sikált. Készítette Nádudvaron. Vétel tile 1934. nov. 14. M = 17.5 cm, T = 7.8 cm, Sz = 4.5 cm ~~Vo~~ Kép 504 old. Ltsz: V. 1934: 171-10/d

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve, 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

ifj Farekas Lajos, farekasmester

Lágysó és paprikatartó. Fekete, agyag. Két egymáshoz épített szilke füllel összekötve. Bekarcolva 1913. Pikált. Készítette Nádudvaron. Vétel töle 1913 máj. 21. M=11.1 cm Edény m 7.1 cm T=5.1 cm Sz=6 cm Kép 506 old Ltsz: 1913:74

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve, 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

id. Farekas Lajos, farekasmester

Liter Fekete, agyag. Kélesszájú csupor füllel
Hitelesítési jegy: Tejet és „iletet" mértek benne.
Vésztette Nádudvaron kb. 1910. Vétel tőle 1913
máj. 9. M = 11.5 cm T 11 cm Sz = 12 cm Vép 507 old
Ltsz: V. 1913: 50

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve, 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

id. Farekas Lajos

Fedeles Kossó. Nádudvarról
1900 kőnili forma
35 cm magos.
a Farekas család tulajdona
Rep.

Molnár László: Farekasság Bp. 1963
32-o.

ifj. Farekas Lajos, farekasmester.

Farekas Lajos nádudvari farekasmester fia, farekas.

Molnár Lőrlő: Farekatsáp. Bp. 1962.
16 o.

Farekas Lajos

nádudvari farekasmester.
Apja F. István és F. Lajos farekasmesterek nek

Molnár Lóuló: Farekasság Bp. 1963.

16.o.

Fazekas Lajos

nádudvari fazekas, aki Tiszafüreden is működött

Szabadfalvi József: Die schwarze Keramik in Ungarn und ihre osteuropäischen Beziehungen. Debrecen, 1979.

20.0

Farkas Lajos nádudvari mester

Kalapos korsó
fotó

Béres András: Népi díszítőművének Hajdú-Bihar megjelen, Debrecen, 1955.

53.o.

Farekas Lajos

nádudvari farekasmester fotója munka közben
Fia F. István

Béres András: Népi díszítőművenet Hajdú-Bihar megében
Debrecen, 1955.

13.o.–14.o.

Fazekas Lajos fazekas népművész
Nádudvaron él.
A „Népművelet hestete" ismet
kapta.

Nyíregyháza 1966 aug 20 2 old

Fazekas Lajos, fazekas MDh

Nádudvari fazekas. A Népművészet mestere lett.

Kiontották ....

— : A népművészet mesterei

3

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. aug. 20.

M.D.K.

Fazekas Lajos, keramikus népművész

Nádudvaron a korszerűbb és leendületesebb irány képviselője. Debrecenben kiállítások fazekas kerámiáiról is ismerteti Béres András.

ALFÖLD+ Debrecen, 1966. XVII. évf. 3. sz. 76. old.
+ 1 ábra 85. "

MDK.

Ifj. Fazekas Lajos

Kiállitási kritika

Hajdubiharmegyei Népujság 1966 jan 11.

Ifj. Fazekas Lajos, népművész

IFJ. FAZEKAS LAJOS *népművész munkáiból nyitottak meg kiállítást Tatabányán a Kernstok Teremben. A tárlaton több mint száz alkotást, főként nádudvari fekete cserepeket, tálakat, bödönöket, korsókat, tojástartókat és kétfülű edényeket tekinthetnek meg az érdeklődők.*

– Hé

8.

Népszabadság, Bp. 1980 aug. 2.

Fazekas Lajos, fazekas

[és: Fazekas család]

L.: Badár B.

Katona I.: Népszaji ..... 87-96.

Forrás, Kecskemét, 1979. dec. XI/12.

Fazekas Lajos fazekas

az „Élő népműveszet" c. kiállításon, Fazekas József nádudvari fekete, kerámiái szerepeltek. A fazekas mesterséget apjától tanulta Fazekas Lajostól, aki 1859-ben született és 84 évig élt. – Fazekas Lídia, egyik családtag is fazekas. –
Egyik koronája a Déri Múzeumban van (emlitve)

Bakó Endre: A megtalált fazekas.

Hajdu-Bihari Napló, 1945. júl. 19.

ifj. Fazekas Lajos fazekas (Nádudvar)

a riport a közép-tiszai fazekasokról kérült, melynek keretében meglátogatták Karcagon Szabó Mihályékat Kántor Sándorékat ifj. Fazekas Lajost és Gonda Istvánt műhelyükben – az elmúlt évben Kiewben rendeztek kiállítást műveiből.

Szolnoki stúdiónk jelentkezik.

1993. VII. 19. Petőfi 13.03 (11) Z.

Fazekas Lajos (1918-) keramikus

A népművészet, népraje kutatói bizatására kezdte tanulni a fekete kerámia készítését először Fazekas István azután Fazekas Lajos, – amit csinálnak mindig csak díszítési célokat szolgált.

Szabó Ervin: Fekete kerámia

Hajdu-Bihari Napló, 1946. dec. 12.

Ifj. Fazekas Lajos (1945–) keramikus

A fekete kerámia kérzítését Fazekas István kezette, tanulni először azután Fazekas Lajos és később fia, ifj. Fazekas Lajos, – amit csinálnak mindig csak díszítési célokat szolgalt. A díszedény kérzítést ma is sikeresen műveli. Kiállításokon mutatta be munkáit, Kijevben is járt.

Szabó Ernő: Fekete kerámia
Hajdu-Bihari Napló, 1976. dec. 12.

Ifj. Fazekas Lajos fazekas népművész

A nádudvari műv. házban ápr. 2.-án megnyílt a Nádudvar népművészete c. kiállítás, melyen a fazekas-dinasztia utolsó sarjainak műveit látjuk. (reculítve)

Juhani Nagy János: Nádudvar népművészete.
Hajdubihari Napló, 1974. ápr. 11.

Ferekas Lajos, Ferekas

L.: Ferekas József

Szöllösi Ferenc: féltékeny... 4,

EST I HIRLAP, Bp. 1976 ápr. 6.

Farekas Lajos

A népművészek házi ipari szövetkezetének bemutató termében Farekas Lajosnak a népművészet mesterének és fiainak alkotásait mutatták be.

— : Koch Aurel kiállítása
Tükör, 1977. juli. 24-43 oldal.

ifj Farekas Lajos

Nádudvari fehete cserepeklőt ifj Farekas Lajos szentendrén rendezte első hazai kiállítását, külföldön tölbször szerepelt már.

Csík Bence: Fehete cserepek.
Tükör, 1977. juli 24 - 3 oldal.

Ifj. Farkas Lajos

Szeretnénk a Pest megyei Művelődési Központban tartott Ifj Farkas Lajos népiiparművész kiállítását.

Csiki Bence: Fehéte cserepek.
Tükör, 1977. júli. 24 - 3 old.

Ifj Farkas Lajos

Ifj Farkas Lajos keramikus
művész kiállítása Gyulán
a Művelődési Központban
október 1-én nyílt meg.

—: Kiállítási naptár
Művészet, 1977. október - 48 lap.

ifj. Farzekas Lajos, népi iparművész

L.: Sarni Géza

– Július 23: Szegedi nyári Tárlat. 2.
Esti Hirlap,
Bp. 1978. júl. 1.

ifj. Fazekas Lajos, népi iparművész.

● *IFJ. FAZEKAS LAJOS népi iparművész munkáiból kiállítás nyílik ma délután Szegeden, a Juhász Gyula Művelődési Központban.*

-:o Ifj. Fazekas Lajos 12.

Esti Hírlap,

Bp. 1978 júl. 8.

ifj. Fazekas Lajos, fazekas

L: Kántor Sándor

Szente E: Ötszáz népmívén egy szövetkezetben 8

Nipszabadság, Br. 1979 aug. 10.

ifj Fazekas Lajos, Fazekas

A népművészet költözik ezen a nyáron is a Fővárosi Művelődési Házba. A körteremben ma délelőtt *Szalay István*, Heves megye tanácselnök-helyettese nyitotta meg azt a kiállítást, amelyre a megye kilencszáz asszonyt foglalkoztató szövetkezete küldte el legszebb textilmunkáit: szőtteseket, hímzéseket; csillagmintás, szegfűs, rózsás abroszokat, szádákat, ingeket. Az emeleti termekben az ország különböző tájain élő népművészek bútorai láthatók, és külön kiállításon a jeles nádudvari mester, *ifj. Fazekas Lajos* feketecserép tálai, köcsögei.

8.

– Népművészet, 120 galtatás

Esti Hirlap, Bp. 1978 jún. 7.

1978. junius 7. Televizió 19,3o VGné

TV-Hiradó

- Hazánk északi vidékén, a Mátra-alján, nyolc Heves m gyei palócközség asszonyai és leányai tartják életben vidékük szőttes és himzéshagyományait. Teritőket, futókat, párnákat, rát tes bluzokat készitenek, és ezek a szádafüggönyök kel együtt alkotják a hevesi szőttesek néven ismert népi müvészeti termékeket. Mindezekből ma nyilt kiállitás Budapesten a Fővárosi Müvelődési Házban. A bemutatót az alapitásának 3o. évfordulóját ünneplő Népmüvészeti és Háziipari Vállalat rendezte. A látogatók a palóc tájegység népmüvészeinek szellemi gazdagságát, ujitó fantáziáját bizonyitják. A gyüjteményes kiállitás mellett a Fővárosi Müvelődési Ház Galériáján ifj.FAzekas Lajos fekete cserepeiben gyönyörködhetünk. A nádudvari mester nem egyszer az ősi edényformákat is feleleveniti.
Ugyanitt népi butor kiállitás is látható, ahol a világos tarka diszitésü sárközi butorokkal, a hagyományos hartai diszes butorokkal, a gyönyörüen festett székely garniturával és a hevesi kisbutorokkal ismerkedhetnek meg a látogatók. A kiálli tás szeptember 3-ig mindennap nyitvatart.

Fazekas József, Fazekas

Féltékeny Fazekasok

— *Várjunk kicsit. Tehát Lajos küldte?*

— Igen.

— *Nem mondta, hogy meghaltam?*

— Nem.

— *Azt sem, hogy Karcagra költöztem?*

— Nem.

— *Érdekes. Másoknak azt szokta mondani.*

FEKETE KERÁMIA

Homlokáról hátratolja valamikor zöld vászonkalapját. Még mindig gyanakszik: azért küldhetett az unokaöccs, hogy kémlelődjek. Míg ő néz, a megtermett, fekete asszony kezd faggatni.

— *Magnót hozott?*

— Nem.

— *Mert ide avval szoktak jönni. Ha nem azt írja le, amit mondunk, akkor nem jelenhet meg.*

— Azt írom.

— *Mert ő az igazi* — mutatóujját a korong mögött ülő férje felé nyújtja. — *Ő az igazi, az eredeti, az idős mester! A többiek jószerével ki vannak törölve a történelemből.*

Az ember — Fazekas József — leinti.

— Amit elmondok, elmondtam már mindenhol. Hogy megismerje a családot: *Lajos bátyám*, a féltestvérem, *azok apja*, 1895-ben született. Én 1905-ben. Akit látott, *az öreg Lajos*, 1918-ban. *István öccse*, aki Szoboszlón hazudik, 1924-ben, a *kis Lajos*, aki a főutcán hazudik. 1944-ben született. A bátyámat nem érdekelte a fazekasság, nem tanulta meg. *Én igen.*

Az asszony közbeszól.

— *Én és ő őrzi a fekete kerámia égetési titkát! El is adtuk már Karcagnak 50 ezer forintért!*

Fekete kerámiát évezredek óta égetnek. Magyarországon ma is többfelé. Ami nádudvarivá teszi: a forma, a díszítés. Mióta fazekas a Fazekas család? Ami biztos: a XVIII. században már itt éltek Nádudvaron, de az első, akiről emlékezet van, kádár volt. *Ferencnek* hívták. *János fia már fazekas Fazekas*. A ma annyira méltányolt fekete edénynek régebben nem volt sok becsülete: cserépvetőknek, korsóknak fitymálták készítőit. Századunk harmincas éveiben a Fazekas-család is áttért a mázas cserépre — csak 1951-ben, a Déri Múzeum ösztökélésére, a megyei tanács 1000 forintjával lát neki a hagyományos kemence építéséhez *az akkori Lajos*. (Ő volt a *hatodik*, a mai ifjabb Lajos *a nyolcadik* a családban.)

— Várjunk. A bátyám a 14-es háborúban összevásárolta a hadiözvegyek tizennyolc köblös földjét. Volt malac, volt hurka meg kolbász. Nekem meg a vagongyárba kellett mennem dolgozni, mert a cserépből éhen haltunk volna. Debrecenbe jártam be, hajnali 4-kor keltem minden nap, egész a nyugdíjig.

— Korongozott közben?

— *Csak magunknak, néha. De régebben nagyon sokat.*

Az asszony bizonyítéka: háború előtti feladóvevényeket hoz. Rajtuk a cím és az elküldött tárgyak jegyzéke. Csak a feladó hiányzik.

JÓZSEF JELENTKEZÉSE

Két éve kezdte újra, 70 éve küszöbén. „József jelentkezése a közelmúltban szenzációszámba ment. Kiderült, hogy ő ismeri egyedül a nádudvari fekete kerámia titkát: edényei vízállóak" — írta egy újság a balmazújvárosi kiállítás idején. „Cserepei akár ősi sírokból is előkerülhettek volna."

— Amit a többiek csinálnak, az füstölt agyag. Az giccs, az becsapása az emberiségnek. Nem lehet vizet tölteni a korsóba, mert szétmállik.

Lajos a Széchenyi utcában, egy órai beszélgetés után felháborodott:

— Hát nézze meg! — az ablakpárkányról felemelt szilke háromnegyedig volt vízzel. — *December 20-án teleöntöttem, azóta csak annyi hiányzik, amennyi elpárolgott.* Mégsem vállalnék érte felelősséget. Mert ha a kilencvenedik napon reped meg, akkor is elázik alatta az asztal. *Dísztárgyakat keresnek a mai lakásba. A fazekasok mindig azt csinálták, amire vevő volt. Valamikor kilencvenkét fazekas dolgozott Nádudvaron, közülük csak egy csinált színes cserepet. Aztán a mi családunk maradt az egyetlen. Amikor a háború idején nem kellett a fekete, az apám is mázas cserepeket készített.*

NEM BESZÉLNEK...

Két nagyobbik fia, *Lajos* és *István* már önálló műhelyt nyitott. *Erzsébet lánya a tanítóképző utolsó évében most szakdolgozatot ír a fekete kerámia történetéről.* Mutatja rajzait:

— Minden korban változott valami. Megnyúlt a nyak, ellapult a fül, öble kitágult, orra lett. A régi fajtákból újakat formáltak. Ma is formálunk. *Nem hiszünk az állandó ismételgetésben. Arra törekszünk, hogy megmaradjunk a régi úton, de ne álljunk egyhelyben.*

Ferenc a középiskola után odaült apja korongja mellé, aztán pincérnek állt a helyi étterembe. Három hónap után visszajött. Ma már ő is tagja a Népművészek Háziipari Szövetkezetének. *Éppen akkor vették fel, amikor József kérelmét elutasították.*

— Mert István ott vezetőségi tag — közli József. — Miért is kellettem volna? Ha engem felvesznek, őket ki kell zárni!

István és Lajos a népművészet mestere. József — szokatlanul rövid idő alatt — a minap kapta meg *népi iparművész igazolványát. A kisebbik Lajos tavaly elnyerte a Gerencsér Sebestyén-pályázat fődíját. István most rendezett be Hajdúszoboszlón egy tájházat. Saját gyűjtéséből. A Lajosok tihanyi kiállításra készülnek. József Moszkvába küldi bödönjeit, korsóit.*

Beszélnek majd róluk Moszkvában, Tihanyban.

Ők egymással *nem* beszélnek.

Szöllősi Ferenc

mezőkövesd 4. 6.

nélkül. Az idén már kevesebb a letartóztatás, de változatlan a módszer. Magyarázat nincs az eltűntekről, ha érkezik, csak a halálhír, a kiadott holttest jut el a hozzátartozókhoz. A kínzások századok borzalmát tömörítik: *égő parázstól a villamos áramig.* Helyszínen készült rajzokat láttam: a junta foglyai egy köbméteres ládába zárva, a ládák egymásra rakva.

Tiltakozások

— A nemzetközi bizottság amerikai képviselőjének, mint a chilei hazafiak egyik védőügyvédjének alkalma volt beszélgetnie a chilei legfelsőbb bíróság elnökével. Elképesztő, amit mondott. Itt az elnök szavainak dokumentuma: *a juntának nincs törvényes joga, hogy vádat emeljen,* a katonai idézés a chilei jog alaptörvényeit sérti.

— Börtönből mentett levelek, szavakban őrzött üzenetek érkeztek Helsinkibe: *a nemzetközi szolidaritás nem hiábavaló.* A junta büntettei ellen tiltakozók — ha hirtelenjében úgy érzik is: hangjuk elvész a földrészek kiáltásában — mind, mind valamennyien segítenek. *A til-*

VÁLTOZIK A STÍLUS

Ahány ko
— annyi építőmű

Korunk építészetéről *megoszlanak* a vélemények. Gyakran elhangzik: a korábbi századok építészeti stílusai ma is szemet gyönyörködtetőek, a XX. század toronyházai, hatalmas épülettömbjei azonban nem valószínű, hogy kellemes látványt jelentenek majd az utókornak.

A COLOSSEUM KÖVEI

Mit tud felhozni a legújabbkori *építészetünk védelmében Major Máté* akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia Építészettörténeti Bizottságának elnöke?

— Az építészettörténetben, egészen a XIX. század második feléig a mindenkori utókor *nem törődött* az elődkorok építészeti alkotásaival. Átalakította, lebontotta őket, s általában csak néhány templomnak, palotának kegyelmezett — ezekben ma is gyönyörködünk. A történelmi nagy *épületpusztításokra* csak két jellemző példa. Az egyik: a reneszansz idején sok római alkotás kőanyagát beépítették az új épületekbe. Rómában például a *Palazzo Venezia* a *Colosseum* köveiből épült. Ebből a korból csak egyetlen tiltakozást ismerek: *Raffaello* írt levelet X. Leó pápának, amelyben kérte: ne kövesse elődeinek példáját a rombolásban, hanem védje a még megmenthető antik örökséget. Egy másik példa: *Pollack Mihály,* a nagyra becsült klasszicista építész 1799 és 1843 között — ismereteink szerint — *191 épületet tervezett.* Háromnegyed részük az utóbbi másfél évszázadban eltűnt, több mint egyhatodát átépítették, s csupán tizedrésze maradt meg eredeti állapotában.

— A történelmi alkotásokat *nagyra becsüljük és csodáljuk,* mert koruk, társadalmuk hű, művészi kifejezői. Ez mindenekelőtt azt jelenti: bármely más korban és társadalomban *megismételhetetlenek.* Minden korunknak, társadalmunknak — mienknek is — a saját *anyagi és szellemi feltételeiből* kell megteremtenie építőművészetét. Napjainkban nálunk, a lakáskérdés megoldása miatt a töme-

Klasszikusok és modernek

•

Levél

Ifj Fazekas Lajos

levelét.

IFJ. FAZEKAS LAJOS népművész munkáiból nyitottak tegnap kiállítást Tatabányán,a Kernstok-teremben. A tatabányai tárlaton a művésznek több mint száz alkotását mutatják be.

Magyar Hirlap 1980/8/2/7

- Na, dehát kisérletről van szó, az idő biztosan ezt is meghozza. Kedves nézőink embert, jövőt és falut formáló dolgokról szóltunk. Öröm, hogy ennek felismerése, hatása, nemcsak a mezőgazdaságban, dolgozókban, de a falvak közösségében élők tudatában is megtalálhatók. Mutatja ezt a Nádudvari ifju Fazekas Lajos népi iparmüvéssszel folytatott beszélgetésünk, amellyel bucsuzunk.

- A nádudvari agyag a feketecserép készitéséhez ugyanolyan jó azt hiszem, mint a buzatermesztéshez, és mi igyekszünk az agyagból ugyanolyan szép fekete cserepet készitení, mint a gazdaságosan termelő TSz-ek fekete földjéből. Csak az a különbség, hogy mi a sárgát hasznositjuk, ők pedig a feketét.

- Hányadik esztendejei hogy Fazekasok a fazekasok Nádudvaron?

- Itt aközségben az 1500-as évektől kezdve már leletek bizonyitják, hogy fekete cserepe t készitettek. A szakma anévvel 1770-es évektől folyt össze, ettől kezdve vagyunk lényegében kétszeres fazekasok, nevünk is Fazekas és a szakmánk is fazekas.

- És e pillanatban hány fazekas müködik Fazekasból?

- Neken az édesapám a legidősebb fazekas, a Népmüvészet mestere, neki az öccse, a Fazekas István, szintő n Népmüvészeti mester, Hajduszoboszlón dolgozik, aztán az ifju Fazekas Lajos, Pécsett, Népi Iparmüvész, vagyok, és van még két őcsém, az egyik Fazekas István.

Ifj Fazekas Lajos népi iparmüvész
"Falujárás" 1978. VIII. 31. Televizió 18'30

a Népmüvészet mestere, és a másik öcsém, Fazekas Ferenc, a Szakma Kiváló Müvelője.

- Nagyon szépen vannak, sokan müvelik ezt a csodálatos müvészetet, mert müvészet ez!

- Hát én azt sem tudom, hogy ez müvészet-e vagy szakma. Mindig azt mondom, hogy szakma. De, hogy milyen szinten müveljük, azt mindig másnak kell eldönteni.

- Hát el is döntögetik, mutatják az oklevelek.

- Pályázatok vannak, én azon rendszeresen részt szoktam venni, büszkén merem elmondani, hogy eddig minden dijat sikerült megnyernem, de nem merem elkiabálni, mert lehet, hogy utána nem sikerül. A nádudvari cserépben az az érték véleményem szerint, ami a hagyományhoz ugy áll közel, hogy mégis modern és uj, és ebből nem állunk a legjobb helyen, énszerintem.

- Csodálatos a gyüjteménye, ahogy körülnéztem, a legrégebbi, legalábbis évszámok szerint 1819-ből való. Családi gyármány?

- Ez az egy darab, amiről biztosan merjük mondani, hogy családi eredetü, és a legrégebbi darab. Valamelyik nagyapám készitette.

- Az Alföld Nádudvar környéke, milyen mértékben becsüli ma a cserepet?

- Becsülik és szeretik az emberek a cserepet. Hát azzal is magyarázható ez, hogy a lakáskultura azon a szinten fejlődik, és az emberek anyagi lehetősége is függvénye, és most már ezeket a cserepeket nemcsak a spájzok falán türik meg, hanem beviszik a szobába is, és mint disztárgy, gyönyörködnek benne.

- Minden mesternek, minden müvésznek vannak kedvencei, kedvenc formái.

- Nekem is, nekem is van egypár kedvenc edényem. Ezek közé tudnám sorolni pl. a kalapos korsót, a lisztes bödönt, lábast, esetleg a lábas lábast, de ugy el kell mondanom, hogy nem nagyon szabad egy szakembernek különbséget tenni edényei között, mert esetleg a többi formák megsértődhetnek. Igy inkább azt mondom, hogy egyik kedvencebb, mint a másik.

- És, mert ezeknek a kedvenceknek az alapját ez az egyszerü agyag adja, szolgáltatja.

- Igen, hát agyag nélkül nincs korongozás és korong nélkül nincs edénykészités.
Valami uj van kialakulóban itt a környéken. Akár a Nemzeti Park, akár a nagy Vörös Csillag TSz, mezőgazdasági ágazat. És mi is a magunk módján szeretnénk ennek az ügynek kicsit krónikásaivá válni, és a vásárlóknak a kedvébe járni!

- - -

198.V.16.Televizió 19.3o
TV Hiradó

- Nádudvari cserepek cimmel nyilt kiállitás az ózdi Kis-galériában. A fekete edény készités technikájában és diszitésében 5oo esztendős kerámiai eljárást őrizte meg. A fekete cserepek elkészitése az agyag bányászást a korongozást és a száritást illetően nem tér el a festett, vagy mázas kerámiai eljárástól. A különbség csak a diszitést és az égetés speciális módjában van. A fekte szint nem festéssel érik el, mint azt sokan hiszik, hanem égetéssel. Az alkotók hosszu évszázadokon át egyéniségükkel, tehetségükkel, müvészetük megujulásán keresztül gazdagitották a hagyomány kincsestárát, és ezáltal önmaguk is hagyományozókká váltak. Hevesi Sándor azt vallotta, hogy a tradiciót nem lehet ugy őrizni, mint a lőportornyot, vagy a takarék pénztárt. A tradiciót csak ugy lehet őrizni, mint a vesztaszüzek a tüzet, folyton éleszteni kell, hogy ki ne aludjék. A nádudvari fazekas család tagjai a XVIII.század 7o-es éveitől szolgálják tehetségükkel, szakmai tudásukkal a müvészet lágját. Az ózdi bemutatóra az id.Fazekas Lajos a népmüvészet mestere és két fia, István és Ferenc hozta el 78 alkotását. A legifjabb családtag Ferenc még arra is vállalkozott, hogy a korongozás titkaiba is beavatja az érdeklődőket. A tárlat május 28-ig tekinthető meg, az ózdi Kisgalériában.

FEKETE CSEREPEK

Pest megyei Művelődési Központ Szentendre

A szentendreiek és az oda kirándulók jól teszik, ha betérnek ifj. Fazekas Lajos népi iparművész kiállítására. Gyönyörködhetnek nádudvari fekete cserepekből készült munkáiban. A korong mesterének ez az első hazai gyűjteményes kiállítása, de külföldi sikerrel is büszkélkedhet már. (Kijevi kiállítását, kerét méltányolva meghosszabbították.) A régi használati tárgyak — füleskorsók, mosdótálak, főző- és

Tükör, Budapest, 1977. júl.

T 3

szépíteni igyekeznek a világot, legyőzni az ismeretlent. *(Noé, Asztronauták, Szerkezetek, Égbolt, Ikarusz, Dédalusz és Ikarusz, Holdbéli utazás, Ariadné és Dédalusz).* Lapjai előtt egyszerre tisztelgünk a mesterség és a művészet muzsikáinak. *(Képünkön a Holdbéli utazás.)*

Tandi Lajos

FOLYÓIRAT

magyar építőművészet

A lap sajnálatosan hosszú nyomdai útja rég bosszantja szerkesztőit és olvasóit. Ám olykor a hibát is

1021 1977. julius 9. Televizió 19,30 Áné

TV Hiradó

- Stilusosan citerazenével nyilt meg ifj. Fazekas Lajos a most 32 éves népi iparmüvész kiállitása Szentendrén a Müvelődési házban.
A fiatal mester, akinek családja az 1700-as évektől müveli ezt a mesterséget, több mint kétszáz munkáját hozta el a kiállitásra. A legszebbek talán a használati tárgyak, amelyek Nádudvar vidékén régen szinte kivétel nélkül cserépből készültek. A korsók és mosdótálak, tányérok, zsirosbödönök, az ételhordó, amelyben a földekre vitték a parasztoknak az ebédet, a mulatságos formáju kacsasütők és a virág locsoló kancsók.

ifj. Fazekas Lajos népi iparművész

Ma már persze ezek a tárgyak elvesztették eredeti funkciójukat. Lakásdiszek lettek, formájukat is meg kellett változtatni. Az ifj. Fazekas Lajosnak sikerült ez. Megtalálta az uj formákat, de ugy, hogy semmit sem vett el az eredeti tiszta forrásból, az ősi népi cserépből.

- Öt éves voltam, amikor én már korongoztam, mintáztam. Érdekelt az agyag, mit lehet belőle kihozni. Szenvedélyemmé vált ez a munka. Aztán elolvastam mindent a szakmáról, a nádudvari fekete cserépről, a családunk történetéről.
Soha egy pillanatra sem merült fel bennem, hogy én amig élek mást is csinálhatok, mint ezt a munkát. Iparos ember vagyok ez biztos. Egy ősi iparágat müvelek, amelyikbe beleszülettem. De nem ugy akarom csinálni, ahogy az őseim csinálták. Nem akarom leutánozni még a legremekebb alkotásaikat sem.
Ugy akarom tartalmában, és formájában megváltoztatni ezt az iparágat, hogy minden értéke megmaradjon, de magamat is ki akarom fejezni, meg ezt a kort, amiben élek.

ifj Fazekas Lajos

IFJ. FAZEKAS LAJOS né
iparművész kiállítása tegna
nyílt meg a szegedi Juhász Gyu
la Művelődési Központban. Kü
lönleges technikával készülő
nádudvari fekete kerámiatárgyai
ból ezúttal 136-ot mutat be
közönségnek.

Magyar Hirlap 1978-16o-12

ifj. Fazekas Lajos, népi iparművész

HÁROM HAJDÚSÁGI NÉPI IPARMŰVÉSZ legszebb alkotásai láthatók a hajdúböszörményi Hajdúsági Múzeumban tegnap megnyílt kiállításon. Nyakas Miklósné szövőnő, Kathy László szíjgyártó, a népművészet mesterei, valamint ifj. Fazekas Lajos népi iparművész, fazekas munkáit mutatják be a tárlaton.

– : Hír

8.

Nincszabadság, Bp. 1978 jan. 31.

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘIŽKOVÁ SLUŽBA
Praha 2 - Vyšehrad, K rotundě 5/82 - tel. 544-778

VÝSTŘIŽEK Z ČASOPISU
Farekas Lajos

Volkszeitung, Praha

1021 - 7. 11. 1975

ze dne

Zauber der Schwarzen Keramik

Eine große Überraschung erlebte ich voriges Jahr in Ungarn, als wir in die Großgemeinde Nádudvar unweit der rumänischen Grenze reisten. Zwischen den Orten Poroszlo und Tiszafüred fuhren wir ganze 20 Minuten auf einer Straße, neben der rechts und links alles vom Wasser überflutet war. Der Fluß Theiß, der durch den ununterbrochenen Regen und durch den starken Zustrom aus der Slowakei und Rumänien über die Ufer stieg, zeigte sich hier in gewaltiger Mächtigkeit. Glücklicherweise erreichten wir bald Nádudvar und konnten noch rechtzeitig zurückkehren, bevor sich das Wasser auch über die Straße ergoß.

Auf diese Großgemeinde freute ich mich sehr, da sie die Heimat der Schwarzen Keramik aus Ungarn ist. Nádudvar ist der einzige Ort, wo sie „erzeugt" wird. Warum haben wir das in Anführungszeichen geschrieben? Diese Keramik ist nämlich die Domäne einer einzigen Familie in Ungarn und Kunst als solche „erzeugt" man nicht.

Gleich, als uns in einem schönen Familienhaus in Nádudvar auf unser Klingeln hin die Tür geöffnet wurde, führte man uns in einen kleinen Ausstellungssaal. In der verglasten Veranda befand sich in Regalen das, was uns interessierte — die Schwarze Keramik. Der uns begrüßende sympathische 30jährige Mann war der Volkskünstler Ing. Fazekas Lajos. Während er uns seine Werke zeigte, erzählte er:

„Unsere Familie stellt diese Keramik schon 300 Jahre her. Die Kunst wird von einer Generation auf die andere weitergegeben. Zur Zeit arbeitet an der Keramik mein Vater, der Träger des Titels Meister der Volkskunst ist, mein Onkel und ich. Mein jüngerer Bruder ist bei uns in Lehre. Alle drei sind wir Mitglieder der Budapester Volkskunst-Genossenschaft."

In der Werkstatt betrachten wir die noch unbearbeiteten Vasen, Krüge, Teller in der hellen Tonfarbe. Man kann kaum glauben, daß aus diesen Gegenständen einmal so ungewöhnlich schöne Keramik entstehen wird.

„Den Ton gewinnen wir hier in Nádudvar. Wir schlämmen, kneten und bearbeiten ihn, alles nur mit der Hand, ohne dabei Formen zu benützen. Erst wenn der Gegenstand hart wird, bestreichen wir ihn mit einer Emulsion und gravieren Muster hinein. Nicht mit dem Messer, auch nicht mit dem Schleifstein. Nur mit einem ganz gewöhnlichen Flußkieselstein. Nachher wird das Werk im Ofen, der mit Holz und Stroh beheizt wird, gebrannt. Durch die Wirkung des Rauches und der Temperatur wird der Ton schwarz, während das eingravierte Muster Glanz bekommt. Je älter das Werk ist, um so markanter glänzt die Gravierung."

Der ungarische Keramikkünstler Ing. Fazekas Lajos

„Bei welcher Temperatur brennen Sie die Gegenstände?" frage ich. Ing. Fazekas lächelt nur: „Das ist eben unser Familiengeheimnis, ebenso wie die Zusammensetzung der Emulsion."

Da ich einige Tage vorher in der Stadt Csorna eine ähnliche Hausindustrie besichtigte, und zwar die Herstellung von Stoffen mit Blaudruck, interessierte ich mich für das Ausmaß der Produktion.

„Wieviel Stück der Keramik stellen Sie jährlich her?" Der junge Töpfermeister fühlte sich glücklicherweise nicht beleidigt. Er erwiderte nur etwas ernst und scheinisch: „Das ist so, als würden Sie einen Maler fragen, wieviel Bilder er jährlich malt. Das weiß er doch nicht vorher. Das hängt von der Inspiration ab und davon, wie er sich gerade fühlt."

Mir ist diese Frage wohl nur deshalb entglitten, da ich den Maßstab unserer Serienerzeugung der Keramik vor Augen hatte. Hier befand ich mich aber doch in einer Künstlerwerkstatt. Die Hauskünstler bearbeiten ihr Werk mit der Hand auf schöpferische Weise wie ein Maler ein Bild oder ein Bildhauer eine Statue.

Auf dem Heimweg trafen wir beim Ausgang mit einer Gruppe des Tschechoslowakischen Fernsehens zusammen, die hier gerade die Herstellung der Schwarzen Keramik filmen wollte.

Als Andenken an den Besuch bei den Künstlern in Nádudvar erinnert mich in meiner Wohnung eine wunderschöne schwarze Vase, die mit einer Widmung versehen ist. Mit roten Kunstrosen gefüllt bietet sie einen bezaubernden und beruhigenden Anblick.

JANA SUCHÁNKOVÁ

FARKAS Lajos festő

A KÉPCSARNOK
MEGHÍVJA ÖNT

FARKAS LAJOS
FESTŐMŰVÉSZ

ALKOTÁSAIBÓL RENDEZETT
KIÁLLÍTÁS
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1991. ÁPRILIS 18-ÁN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA:
FERTŐSZÖGI BÉLÁNÉ

MEGTEKINTHETŐ:
1991. ÁPRILIS 18–27.

F.K.: WEIN MIKLÓS

SZINYEI MERSE TEREM
SZEKSZÁRD, KÖLCSEY LTP 1.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1974 SEP 16
Budapester Rundschau

Fün. Lajos Fazekas

37/1974 1021

Die Töpfer von Nádudvar

Der Schultheiß von Nádudvar hatte eine so schöne Tochter, daß ihr Ruhm sogar dem Pascha von Várad ans Ohr drang. Er wollte sie dem Sultan für seinen Harem schenken, aber die Töpfer von Nádudvar kauften sie los, indem sie dem Pascha einen seltsamen, schwarzen Krug gaben, in dem sich Wasser zu Wein verwandelte. Sollte diese Geschichte wahr sein, so zeugt sie davon, daß die schwarzen Krüge von Nádudvar schon damals einen internationalen Erfolg errungen hatten. Sollte sie erfunden sein, kann man von ihr immerhin ableiten, daß die Töpferkunst in Nádudvar schon zur Zeit der türkischen Besetzung Ungarns in hoher Blüte stand.

Mit den alten Methoden

Soweit kam ich mit meinen Gedanken, als ich Nádudvar erreichte und vor einem schmucken Häuschen hielt. Durch das Fenster sah ich schwarze Töpfe, Kannen, Teller und Vasen, und ich hatte nun die Gewißheit, vor dem richtigen Haus gehalten zu haben.

In der Werkstätte, gleich gegenüber der Tür, dreht sich die Scheibe, gehorsam formt sich der Lehm unter den sicheren Fingern des jüngeren Lajos Fazekas. Außer ihm arbeiten drei Mädchen in der Werkstätte, tragen die uralten Muster auf große Schüsseln auf, einheitliche Pflanzenornamentik, die auch von Fachleuten für einzigartig in Europa gehalten werden. Auch die Methode ist uralt; mit einem nassen Kieselstein werden die Ornamente in den trocknenden Lehm eingezeichnet.

Wer weiß, wie viele Jahrtausende alt diese Art der Töpferkunst ist. Wer könnte mit Sicherheit sagen, warum diese Töpfer gerade in der Gegend von Nádudvar seßhaft geworden waren, wie es kam, daß diese schwarze Keramik im „Meer" der verschiedenen farbenprächtigen Töpferwaren dieser Gegend an der mittleren Theiß als eine schwarze Insel überlebte.

Markt und Tradition

Lajos Fazekas junior wäscht sich die Hände, geleitet mich in die Wohnung.

„Mein Vater und ich sind die einzigen Töpfer in Nádudvar geblieben. Mein Bruder Pista ist weggezogen, nun plagen wir uns allein herum."

Ich blicke ihn fragend an.

„Mißverstehen Sie mich nicht. Ich meine nicht materielle Sorgen, die haben wir nicht, aber Sorgen mit der Tradition der alten Töpferkunst. Wir möchten gern die Traditionen wahren, die schönen alten Formen, die Maße, die Proportionen, die alten Verzierungen, aber der Markt verlangt meistens etwas anderes von uns. Wir arbeiten auf Bestellung. Da, schauen Sie sich diese Schüssel mit dem hineinpolierten Vogel an. Das hat nichts mit dem überlieferten Stil von Nádudvar zu tun, aber der Besteller verlangt es so. Nur selten kann ich wirklich nach Herzenslust arbeiten." Überall im Zimmer stehen Arbeiten umher, die er nach Herzenslust gemacht hat, die wohl der Nachwelt künden werden, was wirkliche schwarze Keramik war.

Die Töpfermeister werden zu Dienern eines abwegigen, entarteten Kults der Volkskunstgegenstände.

Für ein Museum der Volkskunst

„Ich möchte etwas kaufen," sage ich zu Lajos Fazekas dem Älteren, und greife nach einem sehr schönen Topf.

Vater Fazekas blickt auf seine Schuhspitzen und sagt dann etwas verschämt:

„Nehmen Sie mir's nicht übel, aber der Topf ist nicht zum Verkauf. Den hat noch mein Großvater gemacht." Er schenkt Wein ein, wir stoßen an. „Ich bin sechsundfünfzig Jahre alt und mit kleinen Unterbrechungen seit fünfundvierzig Jahren bei der Töpferei. Manchmal schäme ich mich dessen, was ich mache."

Seine Frau mischt sich ein.

„Uns geht es jetzt viel besser in der Genossenschaft als früher, da wir unsere Ware auf den Jahrmärkten verkaufen mußten. Wir leben besser, haben keinen Grund zur Klage." Uralte Vorsicht: Sorge um das bessere materielle Leben klingt aus ihren Worten. Lajos Fazekas der Ältere jedoch beklagt den Untergang der Töpferkunst.

„In der dreißiger Jahren hätten wir sie ganz vergessen, aber da kam 1951 einer aus Debrecen und überredete meinen Vater, wieder anzufangen. Diese schöne Kunst darf nicht in Vergessenheit geraten, hat er gesagt, und hat uns sogar 1000 Forint für einen neuen Ofen verschafft. Seitdem arbeiten wir wieder, aber manchmal recht verbittert. Bald hab' ich Anrecht auf die Rente, dann werde ich nur mehr Geschirr machen, dessen ich mich nicht zu schämen brauche, was mich freut. Vielleicht für ein Museum der Volkskunst hier in Nádudvar..."

Geschäft oder Traditon? Bleibt die Töpferei von Nádudvar Volkskunst oder wird sie ganz vom modischen Kunstgewerbe aufgesogen? Fragen, auf die es einstweilen keine Antwort gibt.

Ein Hoffnungsschimmer: Die schwarze Keramik von Nádudvar ist schon einmal vom Tode auferstanden...

András Rózsa

Die Töpferscheibe dreht sich...

pflege

offindustrie

NALE

chaft

aschinen

NALE

erindustrie;

Ifj. Fazekas Lajos, fazekas

A FAZEKAS FAZEKASOK

A debreceni Déri Múzeum féltett kincseinek egyike a nádudvari cserép tojástartó. *Fazekas István* alkotása a pénz értékének háború utáni változását örökítette meg egy tojás árához viszonyítva. Az akkori időszak beszédes krónikája: 1945 januárjától hónapról hónapra feljegyezte mindazt, amit fontosnak vélt, egészen 1948. július 27-ig.

Mégsem ez a művészi szempontból is fontos korhű adalék tette híressé alkotóját. A Fazekas dinasztia ugyanis századok óta egybeforrt a szakmával a Hortobágy peremén: aki Fazekas — fazekas.

A családfa

A család egyik jeles tagjának nádudvari lakása akár egy iparművészeti múzeum vagy kiállítás. A hírneves Fazekasok alkotásainak legszebb darabjait tekintheti meg itt, akinek kaput nyitnak, s a szíves vendég megcsodálhatja a cserépedénykészítés módját és mikéntjét is.

— A debreceni múzeumban az 1500-as évekből is őriznek emlékeket, bizonyítván, hogy ezen a tájon őshonos a fazekasság — mutat körbe a „kiállítószobában" ifjabb *Fazekas Lajos*, a házigazda. — *Béres András* és segítőtársai vallatták meg a családfánkat, s valójában mi is innen tudjuk, hogy 1750 körül élt errefelé egy bizonyos *Fazekas Ferencz*, aki kádármesterként kereste kenyerét. Az ő fia János úgy 1770 táján tanulta ki azt, amit mi is képviselünk: fazekas lett. Tőlük tudjuk valójában, hogyan s miként alakult a családban a vonzódás az agyaghoz. Volt tehát a Ferenc, az ő fia János, az övé Fazekas István, s aztán született Lajos, egymás után négy is. A negyedik, a mi édesapánk, aki már nyugdíjas. Neki is van egy testvére, bizonyos István, aki Szoboszlón lakik, s szintén dolgozik agyaggal, de az ő formavilága más, mint a miénk. Édesapánk három fiának legidősebbje én vagyok a 36 évemmel, aztán jön István, s van még a Ferenc öcsénk: valamennyien ezt a mesterséget űzzük.

— Érdemes? Van becsülete ma a cserépnek?

Kenyér és örökség

Az igennek is, nemnek is története van:

— Egy városi hivatalnok, bizonyos *Masits László* nevéhez fűződik a szakma fölélesztése. A harmincas évek derekától ugyanis a gyáripar mind az égetett, mind pedig a mázas edényeket kiszorította a piacról. Vasból, üvegből nagyüzemi keretek között gyártották, amit kellett, jobbakat is, szebbeket is. Attól az időtől fogva évente jó, ha két kemence edényt égetett a család: többre nem volt igény. Mígnem eljött az 1950-es esztendő.

Akkoriban a már fent nevezett városi tisztségviselő Nádudvaron vendégeskedett — tartja a családi hagyomány. Az egyik háznál mézet akart venni, kapott is volna, ha van bögréje, csupra vagy valami más alkalmatosság, amiben elszállíthatja az aranysárga édességet. Szorult helyzetéből a házigazda mentette ki: örökbe ajánlott egy szilkét. A hivatalnoknak nagyon megtetszett a cserépedény különös formája és szokatlan fekete színe, s ahogy tehette, mindjárt fel is kereste néhai idősebb Fazekas Lajost, hogy rábeszélje, lásson újra az iparhoz.

— Nem lehetett könnyen rávenni nagyapámat, mert akkor már jó ideje nem látott pénzt a szakmából. Végül is csak úgy vállalkozott rá, hogy ismét agyaghoz nyúljon, ha a megye finanszírozza a kemence építését. Nem volt bizalma az ügyhöz. Tulajdonképpen mind neki köszönhetjük, hogy felélesztette a nádudvari cserepet. Nekünk kenyér is, örökség is.

— Meg lehet élni ebből a szakmából?

— A család minden férfia gyakorolja az ipart. Valamennyien a Népművészek Háziipari Szövetkezetének a tagjai vagyunk, bedolgozók.

— Mit jelent ebben a mesterségben a szövetkezeti tagság?

— Biztonságot: megrendelést és értékesítést. Minden termékünket zsüriztetni kell, s aztán a cég maga gondoskodik arról, hogy piacra kerüljenek termékeink. Emlékezetem szerint már több mint ötszáz különféle formám nyerte el a Népi Iparművészeti Tanács tetszését.

Hiába, hogy századokig visszamenő ősöktől leshette el a szakma fortélyait, azért neki is ki kellett tanulnia az agyagművelés tudományát. Hajdúszoboszlón érettségizett, s aztán 18 évesen megpróbálkozott az Iparművészeti Főiskolával is, de nem sikerült a felvételije, s így beállt fazekastanulónak. Akkoriban ez a mesterség még külön szakma volt. Édesapja mellett inaskodott, ám hogy a megméretés pártatlan legyen, Mezőtúrra járt vizsgázni. A végbizonyítvány tanúsága szerint kiváló eredménnyel sajátította el a tudnivalókat.

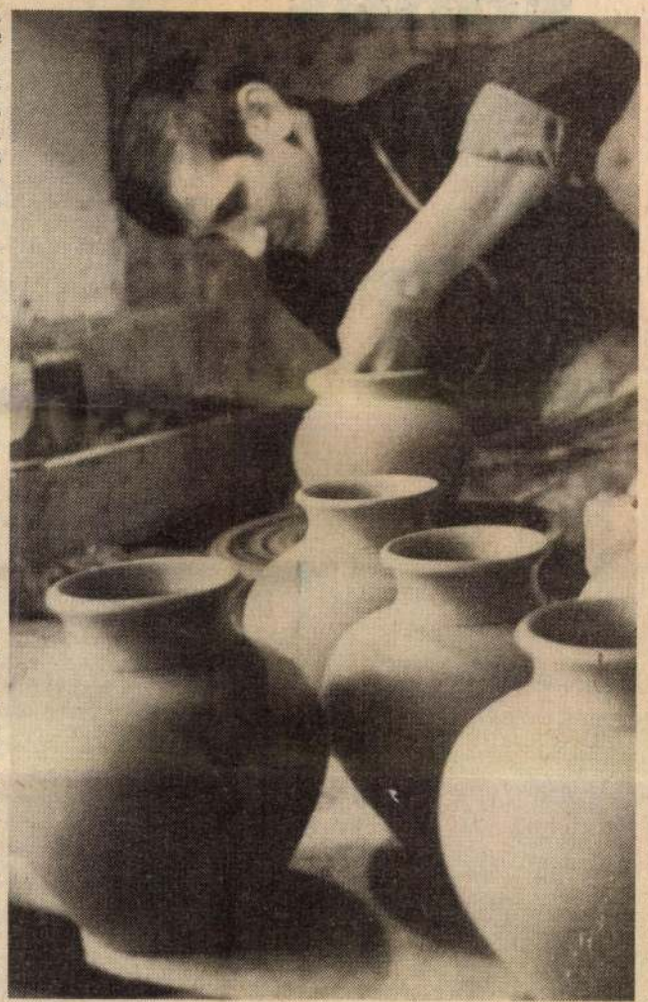

Ifj. Fazekas Lajos munkában. *(Balogh P. László felv.)*

Eszközök mint disztárgyak

— Szakmunkás lettem, s mint akárki más ezen a pályán, beálltam a sorba; végigjártam a szamárlétrát.

— Melyek voltak a lépcsőfokok?

— Egy-egy forma elfogadása jelenti a mi köreinkben a magasabbra jutást. 1972 óta jegyeznek a szakmában önállóan mint ifjú Fazekas Lajos, azóta a magam útját járom. Azt mondom, ahol lehet, s aki teheti használja ezeket az eszközöket, bár majd mindegyik megállja a helyét a lakás egyik-másik helyiségét díszítő tárgyként is.

— Önök használnak cserepet a háztartásban?

— Igen. Dísznek, de csupornak is például, s ha kedves a vendég, tálalunk is a fekete edénybe.

Nincs titok

Nehéz szakma. Nádudvar határából származik az alapanyag, s a fazekas, ha ad magára, a fuvarossal együtt bányássza-kubikolja a nevezetes agyagot. Kerítésen belül aztán alapos áztatás után kezdődik a megmunkálás.

— Az első lépés, hogy egy finom szitán átszűröm az egész beszállított mennyiséget, majd a bőrkeményre szikkadt „sarat" a pincébe hordom, hadd pihenjen. A jó anyag legalább egy esztendőt alszik. Felhasználás előtt aztán megtapossuk, kirögöljük, s akkorát hasítunk, amekkorára szükség mutatkozik.

Átkalauzol a műhelybe. Kis lugas vezet a háztól a kemencével egybeépített szárítóhoz, onnan markol agyagot s viszi a korongosszobához. Áramszünetkor lábbal kell tekerni a könnyen pörgő szerkezetet, de mint mondja, olyankor inkább nem dolgozik. — Bolond ember, aki gyalogol, amikor autóval is mehet — neveti el magát, s bekapcsolja a masinát. Egyenletes ütemben köröz az agyagdarab, mellételepszik, s egyik pillanatról a másikra, mintha ott sem volnék, megfeledkezik vendégéről, már csak az előtte pörgő-forgó agyagra figyel. Öt perc telt el, tíz, talán fél óra? A szürke massza korsóvá nemesedett.

— Ezt most pihentetjük — magyarázza —, nyolc-tíz napig állni hagyjuk, s utána olajos-petróleumos papaccsal végigkenjük. Ekkorra már csak a mintázás marad, majd folyami kaviccsal sikálom rá a képet. A megrendelő általában virágot kér, de számomra a geometria kedvesebb. Ha még mindig tetszik, amit csináltam, az égetés következik.

Nagy a keletje a nádudvari fekete cserépnek. Füstöléskor nyeri a színét, mégpedig attól, hogy fenyővel tüzelnek a kemencében. Hogy ez szakmai titok?

— Nem. Régen őrizkedtek elárulni a világnak, mi hogyan készül. Ma? Csinálja utánunk, aki tudja. Nem mondom, próbálkoznak, nem kevesen, de ilyet csak a mi családunk tud, a nádudvari Fazekasok famíliája.

Sáfrán István

írta: „De facto és de jure te lettél az egyetlen szabad ember Portugáliában. Odahaza Gestapo és cenzúra... A gyarmatokon a látszatra keresztényi törvények segítségével olyan kényszermunkarendszert tartasz fenn, amely bizonyos szempontból kegyetlenebb a rabszolgaságnál."

Salazar és Caetano „bizonyos szempontból a rabszolgarendszernél kegyetlenebb" rezsimje végig az észak-atlanti blokk teljes támogatását élvezte a gyarmati háborúban. Nem a NATO-n múlt, hogy ez a háború mind kilátástalanabbá vált, és siettette a rendszer bukását az anyaországban. A fiatal, értelmiségi-kispolgári származású tisztek pedig — mint Antonio dos Santos Ramalho Eanes is — a katonai helyzet kilátástalanságának megértésétől eljutottak a rendszer politikai zsákutcájának felismeréséig, sőt bizonyos politikai következtetések levonásához is. Eanes egyik interjújában elmondta: nagy hatással voltak rá Galvao bátor tette s vádjai a rendszer ellen. Ifjú főhadnagy volt akkor, 1961-ben.

A felismerés

Eanes 1935-ben született az ország északkeleti részében, Castelo Branco megyeszékhelyen. E vidék — nem messze a spanyol határtól — rideg, Kasztíliához hasonlatos táj, amely még az országon belül is az elmaradottság és a konzervativizmus fellegvárának számít. Apja vagyontalan vidéki orvos volt, középiskolái után két út állt az ifjú előtt: a teológiai vagy a katonai főiskola. A fiatalember csupán rövid ideig habozott, mielőtt az utóbbit választotta. 1956-ban gyalogos al-

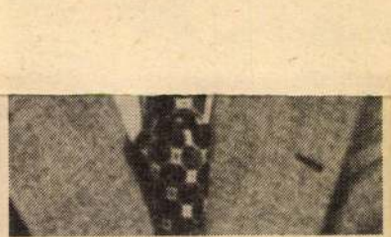

mezőnyben szemben álló párt is támogatta: a szocialisták a liberálisok és a jobboldal. Eanes határozottan kijelentette: ha elnökké választják, nem tekinti magát elkötelezettnek a jelöltségét támogató pártok mellett, hanem „pártok feletti nemzeti érdekeket" kíván szolgálni. Amikor pedig nagy többséggel megválasztották, hangoztatta: ez a mandátum a demokratikus intézmények megerősítésére és az alkotmány megtartására és megtartatására szól.

Ezek fontos kijelentések voltak. Abban az időszakban ugyanis, amikor Eanest elnökké választották, már kibontakozott a reakció ellentámadása a portugál alkotmány és a demokratikus reformok ellen.

A vívmányok és az azokat rögzítő 1976. április 2-án elfogadott alkotmány olyan jelentősek voltak, hogy a reakció erőinek mindmáig tartó ellentámadásai sem tudták azokat teljesen felszámolni.

1979 áprilisában Alvaro Cunhal, a portugál kommunisták vezetője rámutatott a portugál forradalom sajátos töréspontjára: a forradalom véghezvitelében vezető szerepet játszó Fegyveres Erők Mozgalmának polarizálódására. A polarizálódás azonban nem jelentette azt, hogy a politikai szerepet vállalt tisztek mind a színkép jobb vagy bal szélén tömörültek volna. Közülük nem kevesen mérsékelt álláspontra helyezkedtek, s nem volta[illegible]

bares egypárti kormánya 1977 ember végén megbukott; az mást követő kabinetek pedig voltak elragadtatva a közaság elnökének határozott álglalásától a demokrácia és a vényesség mellett.

979 márciusában Eanes elnök aki politikai pályájának kezén még igen kritikusan nyilatott a szocialista államokról — om európai szocialista országköztük hazánkba látogatott. gyarországi útja végeztével azt dotta, hogy a látottak, a nép át szolgáló erőfeszítések mély yomást keltettek benne, s hozette: a portugál—magyar üttműködés erősödése példázazt is, hogy nagy előnyökkel a különböző társadalmi rendrű államok közötti közvetlen beszéd.

980-ban, amikor megkezdődött ampány az év végi elnökvátásra, már Francisco Sá Carro volt Portugália miniszterelnöke. Őt olyan választás segítette a hatalomra, amely megerősítette a reakciós pártok többségét. Ettől kezdve előtérbe került a küzdelem a kormányfő és a köztársaság elnöke között. Sá Carneiro saját jelöltjét, Antonio Soares Carneiro tábornokot kívánta volna az elnöki székben látni. Ez a generális nem csinált titkot abból, hogy mit tart a portugál demokráciáról, és mi a szándéka. A Der Spiegel írta: „Hosszabb ideje ez a tábornok egy olyan hatalmi apparátus élén áll, amelyet csak igen kevés portugál ismer. Az egykori kommandóharcosok egyesülete a portugál gyarmati hadsereg elit alakulatainak korábbi tagjaiból áll, azokból, akik szomorú hírhedtségre tettek szert Angola, Mozambik és Guinea-Bissau felszabadító mozgalmaival szembeni háborújukban. Komplett gyilkológépek — így nevezte a kommandóharcosok egyesületének egy korábbi tagja volt bajtársait." Antonio Soares Carneiro nem azért tömörítette egyesületbe harcostársait, hogy a régi szép időkre emlékezzenek. A kommandóharcosokat szívesen bocsátotta a gyártulajdonosok rendelkezésére — a munkások, a szakszervezetek ellen.

Az inga visszaleng

Az elnökválasztási kampány alatt világossá vált, hogy a tét igen nagy. Ez a felismerés tükröződött a kommunista párt történelmi felelősségtudatot kifejező magatartásában is. A PKP előbb saját jelöltet állított Carlos Brito személyében. December 2-án azonban a központi bizottság elhatározta, hogy visszavonja je-

75 50 25

(Januá

1906 Székács Antal a székesfővárosi közgyűlésen a lakásdrágaság ügyében interpellált. Azt kérdezte, hogy miért drágák a fővárosban a lakások, s miért tűrik a túlzsúfolt lakásokat. Ezzel kapcsolatban felvetette a kérdést, mint lehetne a közönségnek megfelelő, olcsó lakást biztosítani.

(Az Újság, 1906. január 13.)

Budapesten mindössze hat nagyobb nyilvános könyvtár van, amelyek együttvéve legfőljebb ezer embernek teszik lehetővé, hogy könyvhöz jusson. Ezeket elfoglalják az egyetemi hallgatók, akiknek nincs otthon kellően fűtött szobájuk, nincsenek könyveik, és ott nyugodtan és háborítatlanul tanulhatnak. Budapesten tízezernyi főiskolai ifjúság van, és a könyvtárak már ezeknek sem elegendők.

(Budapesti Hírlap, 1906. jan. 14.)

1931 A vélemény az, hogy csak úgy lehet gátat vetni a közlekedési baleseteknek, ha a büntetési tételt megszigorítják. A szabálytalanul közlekedő gyalogosokat, mondja egy másik indítvány, bírságolják meg a helyszínen. Ennek a büntetési módnak jelentős nevelő hatása lenne. Indítványozza a főkapitány most azt is, hogy akit ötször szabálytalan hajtás miatt megbüntettek, attól hivatalból vonják meg a hajtási igazolványt... A vezető ittassága még akkor is büntetendő legyen, ha baleset autójával nem is idéz elő. Lakott területen az autók csak 35 kilométer sebességgel haladhassanak, lakatlan területeken pedig óránként 80 kilométer legyen a megengedett sebességi maximum.

(Pesti Napló, 1931. jan. 15.)

Egy esztendővel ezelőtt nagy hűhóval tárgyalták a készülő rendeletet, amely csendet akar teremteni a lármás Budapesten. Azután elhallgatott ez a hűhó és csend lett. De nem Budapesten lett csend, hanem a rendelet körül. Budapest továbbra is az emberi idegrendszer poklá maradt, irtóztató erejű, brutális gép zaj, amelytől megőrül, korai pusztulásba, rokkantságba, tébolydába ideggyógyintézetbe vagy sírba ta possa bele az egészséges embert, ak egyszer karmai közé került.

(Új Nemzedék, 1931. jan. 11.)

Nemrégen riportban számoltun be arról, hogy hogyan történik a hó munkások fölvétele. Rosszul történik, sok helyen valóságos ütközete folynak le a fölvételi irodák előtt Ennek oka pedig, hogy a rendőrök

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

EGYETEMI ÉLET

1968 NOV 5

VÉGY EGY MARÉK AGYAGOT...

„Kíváncsiak voltak a debreceni fazekasok, hogy hogyan csinálják a nádudvari kollégák a szép fekete agyagedényeket. Mivel a titok nyitja az edénykiégetés folyamatában rejlett, a debreceniek elhatározták, hogy megnézik az edényégetést Nádudvaron. Végignézték, és Debrecenben kipróbálva a módszert, tönkrement az összes edény. Később derült csak ki, hogy Nádudvaron inkább rosszul égettek ki egy kemence edényt, csakhogy a titok otthon maradjon. Így aztán, megtorlásképpen, minden nádudvari fazekast kitiltottak a debreceni piacról" — mesélte ifjú Fazekas Lajos nádudvari fazekasmester a DOTE irodalmi körének összejövetelén.

Aztán megindította a fazekaskorongot, és egy maréknyi agyagot helyezett a közepére. A szemünk előtt készült el így két gyönyörű váza. Rögtönzött kiállítást is láttunk, a fiatal mester közel 100 alkotását mutatta be.

Az október 25-i összejövetel nagyon jól sikerült, 60 orvostanhallgató lett gazdagabb egy szép élménnyel. **hegyi**

kon 34, az orvostudományi egyetemeken 12 férőhelyet lehet pályázni. Határidő: 1968. november 25-e. A részletes feltételeket a tanulmányi osztályok a hallgatók rendelkezésére bocsátják, illetve a dékániák a hirdetőtáblákon közzéteszik.

KLTE nyilvános egyetemi tanácsülést tart.

NOVEMBER 7., CSÜTÖRTÖK:

9.30 óra: (FÉGT tanterem): DEAC—VASAS NB I-es férfi röplabdamérkőzés.

terem): világjáról
Előadást tart Török
atommagkutató int
katársa Dubnáról,
kutatás fellegvárá
Szovjetunió neveze

még valami

kollégiumban véradó nap volt.
ül százhetvenhét adott vért,
s fiúk a kollégiumi aránynak
Sokan kaptak igazolványt is,
vizsgálatok során mindössze
ptorok érdekében nem adhat-
na és az adott vér mennyisége

a fülemet. A fehér köpenyek
i a legtermészetesebb hangon
k vért? Éppen nehéz gyakor-

r vörös és meleg. Legföljebb

—rp—

Az ünnepségsorozat nyitánya

Az 1918/19. évi történelmi évfordulók ünnepségsorozatának első rendezvénye október 31-én zajlott le a DOTE-n. Juhász Gyula: Őszirózsa című költeményét Vargha Lajos orvostanhallgató adta elő, majd dr. Kesztyűs Loránd rektor megnyitója után dr. Kovács László docens méltatta a polgári demokratikus forrada-

KULTURÁLIS NEVELÉSI SZAKBIZOTTSÁG létrehozását határozta el az Országos Felsőoktatási Nevelési Munkaközösség. A cél: az egyetemi—főiskolai hallgatók kommunista eszmeiségű művelődését elősegíteni; céltudatosabbá, szervezettebbé, színvonalasabbá tenni a felsőoktatási intézmények kulturális életét. A bizottság elemzi majd az egyetemi—főiskolai kulturális nevelő munka tapasztalatait, és 1969 őszére tervezett konferenciáján javaslatokat tesz majd a fejlődés meggyorsítására.

SZENTIVÁNYI LAJOS Kossuth-díjas festőművész kiállítása október 25-én nyílt meg a Képcsarnok Vállalat Medgyessy-termében.

AZ EGYETEMI ÉLET LEGKÖZELEBBI SZÁMA az őszi szünet miatt három hét mulva, november 26-án jelenik meg. Minden olvasónknak jó pihenést kívánunk.

ATF

+ AZ ATF REKTORI BIZOTTSÁGA október 21-i ülésén többek között a főiskola nevelési konferenciájának előkészítéséről, az új ösztöndíjrendelet bevezetéséről és a hallga-

+ KIJEVBE UTAZOTT DR. HELMECZI BALÁZS egyetemi docens, rektorhelyettes, ahol tanulmányozza az Ukrán Mezőgazdasági Akadémia meliorációs karának felépítését, a képzés célját és a végzős hallgatók elhelyezkedését.

DOTE

 # A KÁDERMUNKA ELVI KÉRDÉSEIRŐL, valamint a KISZ-szervezet politikai nevelő munkájáról tanácskozik november 5-én a DOTE MSZMP Végrehajtó Bizottsága.

AZ OROSZ SZSZK EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERHELYETTESE meglátogatta a DOTE-t. S. Sz. Jakoblevicset elkísérte dr. Felkai Dénes, az Egészségügyi Minisztérium főosztályvezetője is.

 # A HONVÉDELMI ISMERETEK oktatásának bevezetése és az 1968/69. tanévi vizsgarend szerepel főtémaként a november 16-i rektori tanácsülés napirendjén.

NYUGAT-NÉMETORSZÁGI TANULMÁNYÚTJÁRÓL tért haza dr. Hetényi Ede, a DOTE gyógyszertani intézetének tudományos munkatársa. Egyetemi és gyógyszergyári

KLTE

— MEGVÉDTE KANDIDÁTUSI ÉRTEKEZÉSÉT dr. Bimbó Mihály, a KLTE filozófiai tanszékének adjunktusa október 31-én. Munkájának címe: A népi írók mozgalma ideológiájának fő vonalai.

— K. E. DZSEDZSULA PROFESSZOR, a Kijevi Sevcsenko egyetem történettudományi intézetének igazgatója a vietnami háborúról és a német kérdésről tartott előadást a Tóthfalusi kollégiumban október 26-án.

A többi stimmelt

Még emlékszem olyan időkre, amikor külföldi professzorok tudományos előadásaira egy órával a kezdet előtt szedték össze a hallgatókat. Ha másképp nem ment, elmaradt egy gyakorlat és mindjárt megtöltötte az évfolyam a termet. Minő szerencse, hogy

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Ifj. Fazekas Lajos

Népművelés
népi iparművész
1978 8

1021

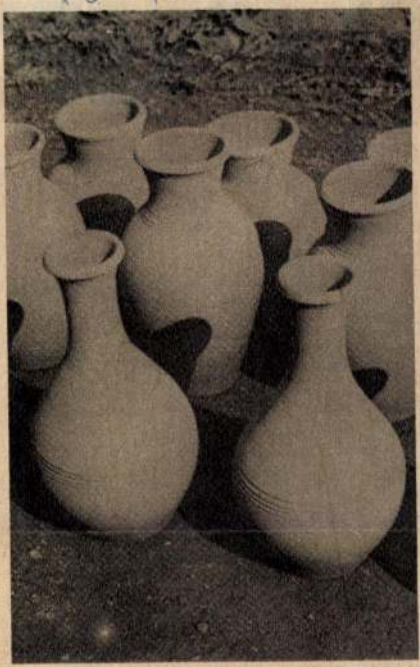

A szegedi Juhász Gyula Művelődési Központban Nagy László, a Népi Iparművészeti Tanács elnöke nyitotta meg ifjabb Fazekas Lajos népi iparművész kiállítását.

*

a	IX. 27.	(2. műsor)
életéről)		
ről	IX. 27.	(1. műsor)
	IX. 27.	(1. műsor)
títés az őszi		
etközi Vásár-		
apja	IX. 29.	(1. műsor)
berek	IX. 30.	(1. műsor)
sor)		
szaka	IX. 30.	(1. műsor)
n)		
anuljunk		
	IX. 19., 21.,	(1. műsor)
elméleti	23., 26., 28.	
toma	IX. 9., 16.,	(1. műsor)
esztő	23., 30.	
	IX. 23.	(1. műsor)
ségügyi		
	IX. 30.	(2. műsor)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Ifj. Fazekas Lajos,

Népművelés

népi iparművész

1978 8

1062

A szegedi Juhász Gyula Művelődési Központban Nagy László, a Népi Iparművészeti Tanács elnöke nyitotta meg ifjabb Fazekas Lajos népi iparművész kiállítását.

a életéről)	IX. 27.	(2. műsor)
lről	IX. 27.	(1. műsor)
	IX. 27.	(1. műsor)
tités az őszi etközi Vásár-		
apja	IX. 29.	(1. műsor)
berek or)	IX. 30.	(1. műsor)
szaka n)	IX. 30.	(1. műsor)
nuljunk		
lméleti	IX. 19., 21., 23., 26., 28.	(1. műsor)
oma sztő	IX. 9., 16., 23., 30.	(1. műsor)
	IX. 23.	(1. műsor)

1977. VII. 8. 18.30 Kossuth
Esti Magazin
- A fazekasok fénykorában, úgy körülbelül félévszázada járt az a történet, hogy amikor az őrmester megtudja az újonctól, hogy az nádudvari, fögtön igy kiáltott fel. "Hogy azt a fekete cserepes szatségedet!" Dehát nem csoda, hogy abban az időben Nádudvarról mindenkinek a fekete kermája jutott eszébe. Mostanában ismét keresetté kezd válni a cserpé. Csak már jóval kevesebb mestere akad. Ezek közül egy mutatkozik be holnaptól a nagyközönségnek Szentendrén. Vele beszélget Kelemen Kata.

- 1900-ban, több mint ötven család élt a fazekas mesterségből Nádudvaron, ma pedig mindössze két idős fazekas és fiai. Ifju Fazekas Lajos népmüvész, édesapja idősebb Fazekas Lajos a népmüvészek mestere.

- 1939-ben a család abbahagyta a cserép készitését. Nem volt kereslet a piacon. Szinte nem tudtak belőle megélni az én nagyapám is a két fiával más munkalehetőség után nézett. De 1950-ben újra kezdte a család készitení a cserepeit. Egy óriási változáson kellett, hogy keresztül menjen a régi cserépedény. Már nem a régi használati funkció volt az elsődleges, hanem egy olyan új formát kellett kialakitani a családnak, hogy ami a hagyományt szinte teljes mértékben visszaadja, visszatükrözi. És a modern lakás diszévé kellett ezeket fejleszteni.

- Nem jelenti azt, hogy bóvlivá válik a cserép, a nádudvari hires fekete cserép?

- Hát ez a fazekason kell, hogy múljon, hogy átesik-e.

- Diszgyártó iparossá.

- Igen, azt nem mertem igy kimondani. Vagy pedig igyekszek olyan darabokat készitoni, amiből csak keveset tud és főleg csak azoknak, akik ezeket a darabokat igénylik. Én, amikor 1963-ban elhatároztam, hogy végképp fazekas maradok, képviselem tovább azt, amit az elődeim háromszáz éven keresztül sokkal keményebb körülmények közt azért, hogy a cserép fenn-maradjon, elhatároztam, hogy nem virágvázát, hanem hamutálcát készitek, hanem azokat az ősi, szép edényeket, amelyeket valaha készitettek, azokat próbáltam itt ezen a kiállitáson is felsorakoztatni. Igy lehet látni itt a legrégebbi laskaszedőtől a szürőtálig, a lábasnak a legelődjét, a lábas lábost, azért lábas lábas, mert két plusz van még négy lába ezen kivül.

- Itt vannak a pecsenye sütői is. Itt vannak a lisztes bödönök, a zsiros bödönök, a tejfeles szilkék.

- Minden régi edény, amiknx valamikor használatá tárgy volt, itt van. Most ezek közül egy részét mai napig is lehetne használni. Például a laskaszedőt, különböző szürő tálakat. Mikor ezeket készitettem volt egy hátsó gondolatom, hogy a mai rohanó világban, mikor az ember kimegy a nyaralójába és pihenni akar, legalább akkor csak meleg dolgok vegyék körül. Ugy érzem, hogy a sár az egy picit közelebb áll az emberhez, még a fémtől is melegebb, és én nyugodtan merem ajánlani, hogy ezekben az edényekben meg szabad mosni a gyümölcsöt, semmi baja nem lesz. Egy kicsit törékenyebb, mint a másik, mint a fém, de nyaralás közben az ember jobban van türelme arra, hogy arra tud vigyázni.

- A fekete cserepek mellett fehér csipkéket is láthatnak az érdeklődők a Szentendrei Művelődési Központban holnaptól. Ekkor nyilik meg ugyanis a halasi csipke kiállitás. Fekete és fehér, pontosabban sötét és világos küzdelméről küldött tudósitást Takács Árpád.

1977. VII. 8. 13.30 Kossuth
Esti Magazin

Ifj. Fazekas Lajos, népi iparművész

A művész nádudvari fekete cserepeinek kiállítását a Juhász Gyula Művelődési Közp.-ban ~~látt~~ rendezték meg.

Szegedi Ünnepi Hetek.

Délmagyarország, 1978. júl. 16.

Ifj. Fazekas Lajos, fazekas, népművész.

1800-ban több mint 50 család élt a fazekas mesterségből Nádudvaron, ma pedig mindössze két idős fazekas és fiai: idősebb és ifjabb Fazekas Lajos.

Esti Magazin

1977. VII. 8. 18.30 Kossuth

ifj Farekas Lajos

A Fővárosi Művelődési Házban rendezte ifj. Farekas Lajos kiállítását. Nádudvari fehéte kerámiát és különféle népi bútorokat mutatott be.

— : Népmúvészeti kiállítás.
Új Tükör, 1978. június 18-43. cap.

Farkas Lajos

A nádudvari nagyasmívesség hagyományainak folytatója Farkas Lajos és fia Nádudvaron.

Kovács Gergelyné: A fekete cserép.
Vörös Hajnal, 1978. július 1 – 15. lap

Fazekas Lajos, Jnekes.

Heves megyét. A művelődési ház előterében pedig ott látható a nádudvari feketekerámia-kiállítás, *Fazekas Lajos* művei, s a népi bútorkiállítás. A ház egész nyáron *múzeumként is* a látogatók rendelkezésére áll.

9.

-: A Tőserdei Művelődési Ház nyáron is várja a látogatókat

Népszabadság, Bp. 1978. aug. 11.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1974 APR 11
Hajdúbihari Napló

Id. Fazekas Lajos
Fazekas népművész

számára.

1021

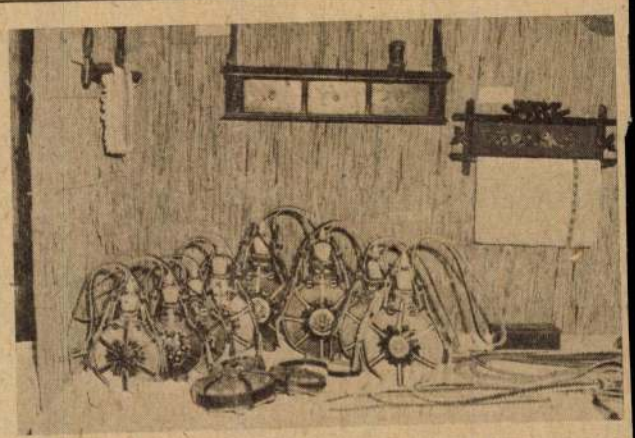

Két részlet a kiállításból

Nádudvar népművészete

- Utóhangok egy kiállításhoz -

Aligha szükséges különösebben bizonygatnunk, milyen szép hagyományai vannak a nádudvari népművészetnek, hiszen a fekete edények készítése — kisebb megszakításokkal — évszázadok óta folyik ebben a községben. A sajátos formájú, koromszínű, egyéni díszítésű népi kerámia híre réges-rég túljutott megyénk határain, s országszerte keresett cikk lett. Egyszerű díszítményekből kiteljesedő gazdag ornamentikája, hagyományokban gyökerező technikája s formakultúrája, újat teremtő képessége nemzetközileg is elismert népi iparművészetté avatta a nádudvari fazekasok mesterségét. A falut övező terjedelmes legelőterületeken sokáig fennmaradt állattartás révén magas szintre fejlődött a pásztorok művészete is, amelynek sajátos stílusa különösen a fafaragásban, a bőrfonásban, a szarutárgyak — többnyire mértani elemekkel történő — díszítésében és a ruházati viseletben teremtett ritka értékeket.

Nádudvar népművészete nemcsak emlékekben, a népi alkotások hagyományaiban élő fogalom, hanem a ma emberét is gazdagító s a ma embere által is gazdagodó, szemlátomást változó-terebélyesedő folyamat; népművészek adnak új formát-tartalmat, új értelmet az egyes ágazatok termékeinek. Közülük a fazekasdinasztia utolsó sarjait — id. Fazekas Lajost, özvegyét és két fiát, Istvánt és Lajost — kell elsőként megemlítenünk, akik, nevükben is őrizve mesterségüket, a fazekasság nagy tudású művelőiként váltak ismertté. Molnár László így ír róluk *Fazekasság* című könyvecskéjében: „... mikor ismét dolgozni kezdtek a korongon, ott folytatták, ahol a XIX. században a mesterség fejlődése megállt. Régi, nemegyszer ősi edényformák sorát elevenítették föl. Különféle fedeles korsókat, liszt- és tojástartó edényeket, régi olajmécseket, bögréket, kannákat készítettek az első időkben. Később, igen jó formaérzékkel, ezeket a régi edényeket alakították át... a mai élet igényeinek megfelelő tárgyakat hoztak létre. Megtartották azonban az ősi díszítési módot, a »kavicsozást«... Fazekas István gazdag érzelemvilága és alkotókészsége újabb és újabb változatát szüli a régi formáknak, s a gazdagon megformált edények éppen úgy beilleszthetők a mai ember otthonába, mint régen az egyszerű falusi paraszti környezetbe."

Hadd említsünk néhányat a művészi fokon dolgozó iparágak és kísmesterségek nádudvari szorgoskodói közül: *Kiss János* csikóst, a berakott nyelű karikás ostorok, a csikóbőrös kulacsok és fafaragások készítőjét; *Varga Lajosné* népművészt, a hímzett és rátétes darabok tervezőjét; *Botos Imre* gyékényfonót és *Sismis Károly* bőrdíszművest, hogy csak a jelentősebbeket emeljük ki a népes táborból. Ők készítették azoknak a tárgyaknak a zömét, amelyeket a nádudvari művelődési ház április 2-án megnyílt népművészeti kiállításán mutattak be. A fekete kerámiák, bödönök, tálak, olajmécsek, köcsögök, öblös korsók és régi vászonedények, a hímzett és rátétes szűrök, bőrbugyellárisok, a fokosok, kampósbotok és ostorok, a gyékénymunkák és kulacsok, a pásztoreszközök és használati tárgyak változatos sokasága átfogó képet ad a község népművészetének teréséről. A kiállítás állandó látogatottsága is bizonyítja, mennyire szükség van az értékek effajta számbavételére. Nemcsak az idegenből érkező látogatónak élmény ez a bemutató. Öröm a falubelieknek is, hogy együtt láthatják földjeik kezemunkáját, szomszédaik szőtteseit, múltjuk addig padláson lapuló, vagy teljesen feledésszámba ment emlékeit.

Hogyan került egymás mellé több mint félezer népművészeti tárgy? Kiket kell dicsérnünk a sok időt és fáradságot követelő, ám mégis alapos gyűjtőmunkáért? A nádudvari I. sz. Általános Iskola honismereti szakkörét. A csoport lelkes tagjai — *Nádpor Józsefné* szakkörvezető tanárnő irányításával már évek óta kitartó szívóssággal kutatnak a helyi emlékek után. Több ízben ellátogattak a község népművészeihez is, hogy szemtanúi lehessenek, miként formálódnak át a — padlások, kisszobák és kamrák mélyéről előkotort, leporolt és kiállított — régi tárgyak jellegzetességei a ma dolgozó nádudvari kézművesek, kedvtelésből művészkedők, szövő- és fonóasszonyok, faragók és kismesterek műhelyében; miként tükröződnek alkotásaik díszítményvilágában változó életünk jelképei, s hogyan elégítik ki ezek a tárgyak az átformálódott igényeket.

A kiállítás múltba tekintés, egyszersmind jövőbe pillantás is tehát. Hagyománytiszteletre, népművészeti értékeink, közkincsünk megbecsülésére ösztönöz. Van azonban egy harmadik jelentősége is a nádudvari bemutatónak. *Elek Antal*, a községi tanács elnöke így beszélt erről a kiállítás megnyitásakor: „A népművelés, az ismeretterjesztés, az iskolai oktatás nem nélkülözheti azokat a tanulságokat — és nem mehet el csukott szemmel azok mellett az értékek mellett —, amelyeket az évszázadok során elődeink munkája halmozott fel, s amelyek megismerése a hazafias nevelés, a haza és a szűkebb szülőföld szeretetének elmélyítését szolgálja. Gondoljunk csak arra, mennyivel közelebb tudja hozni diákjaihoz a tananyagot az a pedagógus, aki a történelem oktatásakor a község, a lakóvidék múltjáról is szót ejt, vagy aki a zenei nevelés során helyi népdalokkal, a testnevelési órán pedig a vidék népi játékaival is foglalkozik."

Megnyitóbeszédét Elek Antal Juhász Gyula szavaival zárta: „Vigyázzunk, hogy ki ne haljanak az éneklő végek, a mítoszt alkotó népek, a képíró asszonyok és faragó emberek, mert az ember hal ki velük. Őrizzük, gyűjtsük, terjesszük műveiket, tanuljunk tőlük, legyen lelkünk eleven része a nép léttől el nem különült művészete, amely önmagát mondja, mint a természet, és épp ezért bizonysága a múltnak és a maradandóságnak."

Juhani Nagy János

jcsy-Zs. 64.

Igényesnek női új kosztümök, férfikabátok, -öltönyök, ruhaneműk, bútor eladó. Horváth Árpád u. 34. este fél 6—7-ig.

tűzhely, NDK gyermekkocsi. Rákóczi u. 14.

Eladó befelé nyíló ablak, új ajtó. Kút u. 42.

Palackos gázrezsó eladó. Érdeklődni délelőtt: Luther u. 72.

ózókat alkalmaznak

ndó munkára felSzakközépiskola
u. 5. sz.
i Tejipari Vállalat
Tejporgyára azonelvételre keres 1 fő
1 fő villanyszeos lakatost és 2 fő
gy elektroműszegegyezés szerint.
ejporgyár igazgasen. Cím: Beretty-
György u. 85.
mával vagy ruhaal rendelkező férrőt 5 éves gyakorfelvesz a Debre-
Szövetkezet, 4001
u. 55.
ásokat vesz fel a
Z Szikvízüzeme,

óvoda nődolgozót
rbe és nyugdíjas
órás munkakörbe
elvesz.
unkhoz felvenő gépmestert, lirakónőt, könyvt, kötészeti betat és ofszet beta-
Textilüzemünktextilkonfekció
s betanított munis szakipari részzünk minősített,
ező víz-, gázszesokat, kőműves
nkásokat. Lakásegünkhöz felvetítókat, takarítóÁltalános Szolgálkezet. Debrecen,
özgazdasági osz-

ékpénztár Hajdúzgatósága felvesz
korlott gépírót és
lattal rendelkező
isztratív munkanyi és debreceni

yors- és gépírót
n Áruház, Csapó
tt.
kőműves, víz-,
elő, tmk-lakatos
brigádokat is,
elektrolakatost,
előket, hőszigetesegédmunkásokat,
zerelő segítőket
entkezés: Debre-
Vállalat, Darabos

felett fonó, szövő
veszünk. Szállást
lbeni jelentkezéskoztatást adunk.
övőgyár, 1045 Buút 1.

Nem nyugdíjas éjjeliőröket felveszünk. Jelentkezés Ingatlankezelő Vállalat, Péterfia u. 25., üzemrendésznél.

Debreceni Kertészet parképítési üzemága alkalmi munkásokat felvesz. Jelentkezés: Bihari u. 3. sz. alatt, 16-án reggel 7 órakor.

18 évet betöltött női dolgozókat nyomdai ívberakó átképzősnek és könyvkötészeti átképzősnek, valamint fiatalkorú lányokat felvesz a Szabadság Lapnyomda Vállalat, Debrecen, Bajcsy-Zs. u. 1—3.

Gyors- és gépírónőt 2300 Ft átlagkereset biztosításával azonnal felveszünk. Hajdú-Bihar megyei Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat Szakszervezeti Bizottsága, Debrecen, Vörös Hadsereg útja 54.

Gyakorlott bérszámfejtőt felvesz a Tejipari Szállítási Vállalat, Debrecen, Vágóhíd u. 10/C.

Hídépítő Vállalat felvesz szakképzett vízszigetelő szakmunkásokat magas kereseti lehetőséggel. Jelentkezni lehet: Hídépítő Vállalat 045 Építésvezetőség, Debrecen, hétfőtől péntekig.

Női dolgozókat, 8 általánost végzett fiúkat, lakatos, esztergályos, villanyszerelő ipari tanulókat felvesz a Szalag- és Zsinórgyár. Debrecen, Bethlen u. 32.

Festő szakmunkásokat azonnali belépéssel felveszünk. Debreceni Építőipari Szövetkezet, Hatvan u. 43. Jelentkezés II. emelet, részlegvezetőnél, reggel 7 órakor.

Villanyszerelő szakmunkásokat azonnali belépéssel felveszünk. Debreceni Építőipari Szövetkezet, Hatvan u. 43., építésvezetőség.

Városi Tanács Költségvetési Üzeme, Debrecen, Bartók Béla út 61. sz., festő, kőműves és építőipari segédmunkásokat vesz fel.

Hajdú-Bihar megyei
Tanácsi
Építőipari Vállalat

alkalmaz

vasbetonszerelőket,

ácsokat,

épületlakatosokat,

villanyszerelőket,

épületasztalosokat,

víz-, gázszerelőket,

gyors- és gépírót,

és építőiparban jártas

okat.

kezés:
. szám.
tály.

A Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat Ipari Főmérnöksége művezetői, technológusi, sablontervezői munkakörbe alkalmaz dolgozókat. Követelmény: gépész, építőgépész, villamosipari technikusi vagy főiskolai végzettség, több éves gyakorlattal rendelkezők előnyben. Alkalmaz továbbá gépírni tudó adminisztrátort. Fizetés az érvényben levő kollektív szerződésben meghatározott bértételek között, megállapodás szerint. Jelentkezés személyesen önéletrajz leadása mellett az ipari főmérnökség titkárságán, Debrecen, Balmazújvárosi út 10.

A Debreceni Ruhagyár hajdúdorogi gyáregysége áruforgalmi előadói munkakörbe több éves gyakorlattal, közgazdasági technikumi végzettséggel rendelkező személyt keres azonnali belépéssel. Fizetés megegyezés szerint.

Asztalos szakmunkásokat alkalmaz a Debreceni Asztalos és Kárpitos Javító Ipari Szövetkezet. Debrecen, Galamb u. 23—29. sz. alatt.

Magyar Lóverseny Vállalat felvételre keres versenylovak ápolására, gondozására, trenírozására 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező fiatalokat, valamint olyan fiatalokat, akik lótenyésztő szakmunkások szeretnének lenni. Munkásszállás van. Jelentkezés a vállalat munkaügyi csoportjánál, 1087 Budapest VIII., Kerepesi út 9. Lótenyésztő szakmunkástanulónak pedig: Mezőgazdasági Szakmunkásképző Iskola, 2890 Tata, Diófa u. 18.

Kőműves, burkoló szakmunkásokat és segédmunkásokat, kubikosokat azonnal felveszünk. Építőipari Szövetkezet, Debrecen, Hatvan u. 43.

Hegesztőket, lakatosokat, tűzikovácsokat, magas nyomású, olajtüzelésű kazánhoz kezelői vizsgával rendelkező kazánfűtőket és segédmunkásokat alkalmaz a MÁV Debreceni Járműjavító Üzem.

TIGÁZ debreceni üzemegysége azonnali belépéssel felvesz nappali őrt. Jelentkezés: Mikepércsi út 2.

Férfi segédmunkásokat nyersbőrmunkára felvesz BIVIMPEX 4. sz. Nyersbőrkirendeltsége, Debrecen, Pesti u. 43. sz.

Debreceni Kertészet parkfenntartási üzemága férfi munkaerőt felvesz az alábbi munkakörökbe: fagallyazó, kubikos, valamint Zengő típusú fűkaszagépre kaszások. Jelentkezés: Debrecen, Bihari utca 3. szám alatt.

Gyakorlattal rendelkező esztergályos, marós, lakatos, CO-hegesztő szakmunkásokat, villástargoncavezetőket és férfi segédmunkásokat felvesz a Fémfeldolgozó Ipari Szövetkezet. Debrecen, Vágóhíd u. 3/A.

A Gabonafelvásárló és -feldolgozó Vállalat körzeti üzeme az alábbi munkakörökre a megjelölt telephelyre dolgozókat keres: Debrecen, Híd utcai raktárba mező és raktárosi munkakörbe érettségizett dolgozókat keresünk. Debrecen, Bánfi utcai keverőbe 3 műszakos üzemeléshez segédmunkásokat, Debrecen, Hámán Kató u. 17. sz. alá raktári takarítót keresünk. Jelentkezés a telephelyeken.

Érettségizett nőt ügyviteli munkára alkalmaz az Állami Biztosító városi fiók, Hatvan u. 1. fsz.

A Debreceni Dohánygyár felvételre keres női munkásokat két-, illetve háromműszakos munkakörbe. Érvényes egészségügyi könyv szükséges. Jelentkezés a munkaügyi osztályon.

A BERETTYÓ ÁRUHÁZBAN

RUHÁZATI OSZTÁLYOKON

DIVATOS KONFEKCIÓT
KÖTÖTTÁRUT, FEHÉRNEMŰT, CIPŐT,
DIVATÁRU-CIKKEKET, SZŐNYEGET, FÜGGÖNYT

ABC-OSZTÁLYON

ÉLELMISZER, KOZMETIKAI,
TISZTÍTÓ ÉS TAKARÍTÓSZEREKET.

CUKRÁSZTERMÉKEK ÉS HIDEGTÁL-
ELŐRENDELÉS, AJÁNDÉKKOSARAK.

HÁZHOZ SZÁLLÍTÁS!

Telefon: ABC 118, kötöttáru-lakástextil: 165, konfekció-cipő: 89.

BERETTYÓ ÁRUHÁZ, BERETTYÓÚJFALU

GYÁSZHÍREK

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik RÁHL FERENCNÉ Patay Piroska temetésén megjelentek és mély fájdalmunkat részvétükkel enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik BÍRÓ ANDRÁS MÁV-nyugd. temetésén megjelentek és mély fájdalmunkat részvétükkel enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik ID. LÉTAI KÁROLY BARNEVÁL-nyugdíjas temetésén megjelentek és mély fájdalmunkat részvétükkel enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet kedves rokonainknak, jó szomszédoknak és mindazoknak, akik drága halottunk

ÖZV. DARNAI SÁNDORNÉ
Szabó Margit

temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mély fájdalmunkban részvevő szívvel osztoztak.

A gyászoló család

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó édesapám, apósom, nagyapám, testvérem, gondozottam és jó rokonunk

KISS MÁRTON
volt honv. alhadnagy,
TITÁSZ-nyugd.

77 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Szomorú szívvel veszünk végső búcsút kedves halottunktól f. hó 12-én, péntek délelőtt fél 11 órakor a Köztemető I. o. ravatalozójában a ref. egyház szertartása szerint.

A gyászoló család

Lakás: Dugovics T. u. 10.
Minden külön értesítés helyett.

ifj. Fazekas Lajos fazekas népművész

Debrecen város könyvterjesztői ebben az évben a népművészetet állították a program középpontjába. A könyvsátrak között helyet kapott Hajdu-Bihar népművészete is. A táj népművészetének mesterei tartottak bemutatót. A formázokorongon új korsók, tálak születését látták az érdeklődők.

Köves József: Táncol a komputca.

Könyvilág, 1974. júl.

ifj. Gazekas Lajos, népművész

Vádudvari Gazekas. kiállít a
Jének klubban.

Ladányi Mihály: Hajdú-Bihar megye
népművészete M. 8.

Nérszabadság, Bp 1973. máj. 13.

Farekas Lajos, népművész

Vádudvari farekas. kiállít a

fének klubban. „Egyik fekete korsójút

a formakultúra tekintetében iskolában

kellene tanítani.

Ladányi Mihály: Hajdú-bihar megye
népművészete M. S.

Népszabadság, Bp 1973. máj. 13.

id. és ifj. Fazekas Lajos, Fazekas

L: Gonda István

Gulyás Éva: II. Alföldi Fazekas Triennálé kolnokon 45-46

Jászkunság, kolnok, 1982. június XXVIII/2

ifj. Fazekas Lajos

— **Nádudvari fekete kerámiákból** rendezett kiállítás nyílt meg szerdán a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen. A megnyitóra meghívták a város nyári egyetemének hallgatóit, s ifj. Fazekas Lajos népi iparművész, a népművészet mestere ismertette velük a nádudvari fekete kerámia több évszázados történetét.

Magyar Nemzet 1984. VIII. 2.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HAJDÚ-BIHARMEGYEI NÉPÚJSÁG

folytatja Tokióról szóló beszámolóját.

Április 10-től kiállítás tekinthető meg a Tóthfalusi Sándor munkásklubban (Széchenyi u. 1.) ifjabb Fazekas Lajos fazekas munkáiból.

Április 11-én 18 órakor a Megyei Mű-

Fazekas Lajos kerámikus

NÁDUDVARI KERÁMIÁK címmel tegnap kiállítás nyílt meg a Somogy megyei Csurgón. A bemutatón idős Fazekas Lajos kancsói, fazekai és Fazekas István fűszertartói, vázái, mozsarai, bödönjei láthatók.

Népszabadság 1983. II. 9.

ifj. Fazekas Lajos

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

nádudvari fazekas

KISALFÖLD

1983 NOV 9

1021

Ősi mesterség, megújult formakincs

Kerámiák feketében

Nádudvari fazekas kiállítása Győrött

Lehetetlen úgy írni ifjú Fazekas Lajos nádudvari fazekas fekete kerámiáiról, hogy asszociációinkat, képzettársításainkat kihagyjuk a tegnap megnyílt győri tárlatáról készített tudósításból. Ezt azért szükséges előljáróban papírra vetnünk, mert a százkét darab által harmonizáló kelléktár együtt avagy külön-külön, darabonként, lehet, hogy mindenkinek mást „mond". Az is lehet, hogy a tárlatlátogatók egyikének-másikának valóban csak kellékek a nádudvari fazekas használati tárgyai.

Használati tárgyai? Igen, azaz mégsem. Semmi kétség, a csörgős tálak, a zsíros és lisztes bödönök, a kettős köcsögök, a tésztaszűrők, a tejeskköcsögök alapvető létszükségleti cikknek számítottak, akárcsak a gyertyatartók, a csibeitatók, az öntözők. Ne feledjük, a csöcsös korsókat már csak azért sem, mert a fekete kerámiát készítő mestereket országszerte *korsósoknak* titulálták.

Az olvasó bizonyára tudja már, hogy a győri tárlaton (a városi könyvtár kiállítótermében) a nevezett tárgyak láthatók (november 26-ig). Tegyük hozzá, nem akármilyen kivitelben, mert ifjú Fazekas Lajos bár iparos embernek mondja magát, mégsem csak az, hanem *a népművészet mestere*. Őreá valóban illik e találó szókapcsolat.

A fekete kerámia történetében — sok egyéb népművészetiághoz hasonlóan — az alapvető változást az jelentette, hogy megszűnt iránta a közösségi igény. Amikor a töppedt házacskák elindultak az örökös mulandósága, a csörögéstálak, a bödönök, a köcsögök, a korsók úgymond „nyugdíjba vonultak". Tudjuk immár, hogy végérvényesen. Nem használati tárgyak többé, csak díszek.

Ilyen közegben újította meg nem lebecsülendő formakészséggel az ősi mesterséget ifjú Fazekas Lajos. Amikor a fekete kerámiák a lakás díszeivé váltak, ő akkor kezdett hozzá a mesterségbeli útkereséséhez. Az eredmény? A nádudvari fekete cserép — az ő kísérletező kedvének eredményeként is — *vízhatlanná vált*. A jelenlegi funkcióját tekintve ez a kevesebb. A több inkább az, hogy a nádudvari mester (harminckilenc éves) különleges helyet szerzett magának a népművészet és a népi mesterségek határmezsgyéjén. A kancsói nyakát megnyújtotta, mert azok vázává finomultak, a korsók két fület kaptak, a csibeitatók esetleg tolltartókká „humanizálódtak". A *sikált díszítőtechnikája* leghatásosabban a korsókon, a bödönökön érvényesül. Ezt a technikát ugyancsak az öscitől örökölte. Maivá lényegítette növényi ornamentikákkal, feliratokkal. Apja, nagyapja, de szépapja is a fazekas korongol forgatta. Jobb szó híján, így válik teljesítménye valamiféle nappalban és éjben egyszerre úszó összekötő pontonhíddá múlt nehéz terhei, próbái, jelen küzdelmei, kísérletei, jövő ígéretes eredményei között.

A képzeletbeli híd korántsem csak *anyagszerűségében* érvényesül, hanem *eszményeiben* és eszmeiségében is. Érzékszerveink révén (látás, tapintás) testet ölt az az eszmény, amelynek alapja a *humánum* és az *ősök iránti tisztelet*. Lehet, hogy a nádudvari fekete cserepek egyeseknek csak a szép lakás szép kellékei, de azok, akik az esztéli harangszóban parasztőseik időtlen, balladás üzenetét is hallják, akik számára a cserepek egyöntetű színe a feketébe öltözött öregek vigaszt nyújtó erejét is sugározza, azoknak talán megbocsátható az ilyen önkényesen felszaggatott, távoli asszociáció.

Érzékelfetni kívántuk ezáltal azt is: a használati tárgyból nem akármilyen lakáskellék formálódott a nádudvari mester fazekaskoronáján. Érzékszerveinket szinte egyik sem hagyja nyugton.

Varga Lajos

MOZI

SZOVJET FILMNAPOK

ÚJ FILMEK

RÖPKE ÉJSZAKA
színes, szinkronizált szovjet ifjúsági film, a mannheimi filmfesztivál nagydíjas alkotása.
Bemutatja: Győr, Vörös Csillag, nov. 10–13. Rajka: nov. 14–15.

CSILLAGHULLÁS
színes, szinkronizált szovjet film
Rendezte: Igor Talankin
Bemutatja: Öttevény, nov. 10–11.
Csorna, nov. 12–13.
Kapuvár, nov. 14–15.

MAGÁNÉLET
A nyugdíjba vonuló vállalati igazgatót sokkoló pszichikai hatások érik . . .
Színes, szinkronizált szovjet film.
Rendezte: Julij Rajzman.
Főszerepben: Mihail Uljanov
Bemutatja: Sopron, Szabadság nov. 10–13.
Győr, Rába, nov. 14–16.

színes, szinkronizált ír film.
Rendezte: John Boorman
Bemutatja: Győr, Vörös Csillag nov. 10–13.
Sopron, Szabadság, nov. 14–16.

Donald
Walt Di
rajz-mes
Bemutat
10–16.
Győr, Vö
Sopron,

A Szovje
műsorra
novembe
A szovje
Győr, Rá
kedd-sze
Mosonm
csütörtök
hétfő-ked
Világhírü
Győr, Rá
kivételéve

MINDEN KEDVES VENDÉGÉNEK

JÓ SZÓRAKOZÁST KÍVÁN A GYŐR–SOPRON MEGYEI MOZIÜZEMI VÁLLALAT

BÚTORBEMUTATÓ ÉS VÁSÁR!
CSORNÁN
a Bútorszalonban
1983. november 8–13. között

Az Agria, Balaton, Bácska, Debreceni, Ipoly, Pécsi és Cardo bútorgyárak termékei egy helyen

- lakószobák,
- szekrénysorok,
- kárpitosgarnitúrák,
- kiegészítő bútorok széles választékban.

Előjegyzés, OTP ügyintézés!
Házhozszállításhoz tehertaxi!
Nyitva: 8–17-ig hétköznap, 8–19-ig csütörtökön, 8–13-ig szombaton. Telefon: 93.

November 13-án, vasárnap is nyitva 9–13 óráig.

TEKINTSE MEG ÖN IS!

VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

BÚTORIPARI EGYESÜLÉS

RÁBAKÖZI ÁFÉSZ CSORNA

IPARI SZÖVETKEZET

bőrdíszműves részlegébe vezetőnek

gyakorlattal rendelkező szakembert keres.

Érdeklődni lehet: TATA, 492-es telefonon.

A kónyi Haladás Mg. Termelőszö
FŐÁLLÁTTENYÉSZTŐI
Az állás betöltéséhez egyetemi v
végzettség és legalább 5 éves sz
szükséges. Szolgálati lakást bizto
Továbbá pályázatot hirdetünk mg
Feltétel: szakirányú főiskolai végz
szakirányú üzemi gyakorlat.
Legénylakást, esetleg s
Fizetés az érvényben le
figyelembevételével, m
Jelentkezés a termelősz

A Győr-Sopron megyei Kémén
Szolgáltató Vállalat FELVESZ:
pénzügyi-, szám
kontírozó kön
JELENTKEZÉS: Győr, Bem tér

Értesítjük A Tisztelt Ügyfeleket
rövid határidővel vállalja az a
MŰSZAKI VIZSGÁRA T
és vizsgáztatását:
Trabant: 601, 601 K, Combi, H
Skoda: S 100, S 100 L, S 110,
105 S, 120 L, 120 LS.
Lada: 1200, 1200 S, 1300, 130
P. FIAT: 125.
Nysa: 521, 522. ZUK: A06, A0
Barkas: B 1000, KA, KM, KB,
Továbbá: 1983. november 26-
beállítást végzünk Gabonarak
részlegünkben, melyre várjuk
Valamint felveszünk 1 f
Jelentkezés: Mosonmagyaróv
alatti központi telephelyen a

ADÁS-VÉTEL

Firenze szekrénysor kitűnő állapotban eladó. Érdeklődés: Győr, Ifjúság krt. 33., I. 4., 5 óra után.

Dobermann kölykök törzskönyvi lappal eladók, 9751 Vép, Dó-

Mogyoró, naspolya és tüske nélküli földiszeder tövek kaphatók. Csorna, Dózsa György út 128. Kovács.

Szőlőoltvány! Zalagyöngye, Irsai, Pannónia, Csabagyöngye, Saszla, Ottonel, Kardinál, Szőlőskertek, Rizlingszilváni, Kékfrankos,

APRÓH

M–24-es Volga kitűnő állapotban olcsón eladó. Érdeklődni 15 után. Bony, Rózsa F. u. 54. Horváth.

10/120-as motoros, és

Új 115 db res, 40 létra 8 db 100 000 Plébán

1981.III.17.Televizió 2.Müsor 2o.5o
TV Hiradó 2

1021

- Pusztai hangulat, citera´zenekar fogadja a Hajdusági napok vendégeit a Gellért Szállóban. Az első emeleti szalonban Hajdu-Bihar megye gazdag népmüvészetében gyönyörködhetnek a látogatók. Hajduság hires szijgyártói, fafaragói állitják ki legszebb alkotásaikat. if.Fazekas Lajossal a nádudvari fazekas dinasztia egyik fiatal képviselőjével munkaközben ismerkedhetnek meg a budapestiek, és a külföldiek. Világhir fekete kerámiáiból a helyszinen vásárolni is lehet. Szoboszlai Gábor rézmüves mester az érdeklödők szemeláttára készíti a csengőket, kolompokat, e vidék hagyományit örző fokosokat, baltákat, késeket. Az étteremben a Hajduság konyhamüvészetének szine javát közöttük a pusztai halfalatokat a speciális malacsültet, az alföldi hentestálat az Aranybika Szálló mesterszakácsainak remekmüveit kóstolhatják meg. A Hajdusági bemutató március 22-ig tart a Gellért Szállóban.

Ifj. Fazekas Lajos

Népi iparművészek a Nemzeti Színházért

Ifj. *Fazekas* Lajos nádudvari népi iparművész, a Népművészet mestere, a közelmúltban azt javasolta a Népi Iparművészeti Tanácsnak: segítsék az országban dolgozó mesterek az új Nemzeti Színház felépítését azzal, hogy egyes alkotásaik árát átutalják a színház javára.

E kezdeményezés nyomán hetven népi iparművész mintegy kétszáz műtárgyat juttatott el a Népi Iparművészeti Tanácshoz, ahol a zsüri e hónap végén állapítja meg a művek értékét. Augusztustól a *Harmónia* Vállalat Szent István körúti boltjában lesznek megvásárolhatók a különböző cseréptárgyak, fafaragások és bőrmunkák.

Magyar Nemzet 1984. VII. 6.

ifj. Fazekas Lajos

A Nemzeti Színházért

A Harmónia Kereskedelmi Vállalat budapesti, Lenin körút 44. szám alatti boltjában péntektől olyan népi iparművészeti tárgyak vásárolhatók meg, amelyeket alkotóik az új Nemzeti Színház építésének támogatására szántak. Száztizenkét, népi iparművész ifjú *Fazekas* Lajosnak, a Népművészet mesterének, a híres nádudvari feketekerámia-készítő dinasztia fiatal tagjának felhívására lépett akcióba. Felhívásában tavasszal arra kérte e művészeti ág alkotóit, hogy munkájukkal ők is járuljanak hozzá a nemzet színházának felépüléséhez. A népi iparművészek akciója az év végéig folytatódik, s folyamatosan érkeznek újabb termékek a mesterektől. Az esztendő utolsó napjáig mintegy negyedmillió forintos bevételt remélnek az akció szervezői.

Magyar Nemzet
1984. VIII. 18.

ifj. Fazekas Lajos

Magyar Hír

Kiállítás: ünnepi feketében

Forog a korong

Nem mindennapos esemény, hogy egy nagy *iparvállalatnál* fazekaskorong forog. Márpedig csütörtökön a Ganz-MÁVAG kultúrtermében ennek lehetnek tanúi, sőt *kipróbálói* az ott dolgozók és az érdeklődő látogatók. *Ifj. Fazekas Lajos* népi iparművész ül a koronghoz és készít az *agyagból* vázát, tányért, hamutartót, *mindenki szeme láttára.*

Bizonyára sokan kapnak kedvet ahhoz, hogy *megpróbálkozzanak* az ősi mesterséggel, hi-

Ifj. Fazekas Lajos nádudvari népi iparművész

szen kedvkeltőül péntek óta ott állnak a szebbnél szebb nádudvari fekete cserepek a „ganzosok" művelődési központjának kamaratermében. A fehér pulpitusok kiemelik a fekete edények ünnepélyes szépségét. Száztizenöt tárgy őrzi a legrégebbi formákat: *káposztafőző, gyúrótál, csörögéstál, fűszertartó, laskaszedő, tejfeles, lekváros, mézes szilke* sejteti egy régi, nagy család konyhájának melegét, étkeinek változatosságát.

Ifj. Fazekas Lajos régi gölöncsér család sarja: elei az 1700-as évektől művelik a mesterséget, s adják tovább az új nemzedéknek. Nevük *márkássá* teszi a nádudvari fekete kerámiát, amely sok elismerést szerzett kiállításokon is; *Kijevtől Nagyváradon át Ausztriáig, Szentendrétől Budapestig.*

Aki kedvet érez ahhoz, hogy maga formáljon tárgyat az agyagból, *ma délután* 14 és 18 óra között vendége lehet a Ganz-MÁVAG-nak és ifj. Fazekas Lajosnak.

(sárközi)

szándékosan törekedett volna ilyesfajta diszkriminációra, itt-ott még igyekeztek is egyenlő

nből

esélyt kínálni fehér és fekete áldozataiknak: de filmjük akaratlanul is a dél-afrikai realitásokhoz igazodik. A *Hóbortos népség* — melynek hamarosan második részét is bemutatják nálunk — ezzel együtt is fergeteges komédia, s nem utolsósorban békés híradás egy olyan országról, melyről egyébként szinte kizárólag tragikus híreket hallunk csak. Bárcsak a „candid camera" lenne az egyetlen fegyver Fokváros utcáin: bárcsak a beszélő postaláda lenne a leggonoszabb trükk, mellyel lakóit megtréfálják.

Hegyi Gyula

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ
1982 FEB 2

// 1021

Kerámiaköltészet

1777 óta, több mint 200 éve forog a korong a nádudvari Fazekas család portáján. Ifjú Fazekas Lajos és testvérei már a nyolcadik generációt képviselik. E kétszáz év alatt a Fazekas család híressé tette a fekete karámiát, amely fekete, de nem egyszínű. Az edények formája, díszítése a fekete kerámiának különös értékeket, méltóságot ad. A legszebbek, a legsikerültebbek olyanok, mint egy-egy költemény.

A fekete kerámia formáit, díszítését a Fazekas családok mindig fejlesztették, gazdagították. Egyvalami azonban nem változott: e kerámia alapanyaga, az agyag, amely megfelelő módon előkészítve kerül a fazekaskorongra. A forgó korongon formálódó edény azért érdekes, mert az alaktalan agyagból néhány perc alatt lesz kecses, karcsú formájú korsó, öblös edény, vagy tál. A motívumokat íróasszonyok rajzolják kavicscsal az edényre, majd a következő munkafolyamat, az égetés után nyeri el az edény végleges alakját.

Ifjú Fazekas Lajos — a Fazekas család egyik legtehetségesebb tagjának ígérkezik. Számos országos pályázaton nyert első díjat, több európai nagyvárosban mutatta be művészetét kiállításon. A kritikai visszhang alapján mindig sikerrel. Aki ismeri munkáit, tanúsíthatja, hogy nem méltatlanul.

(Kalmár István felvételei)

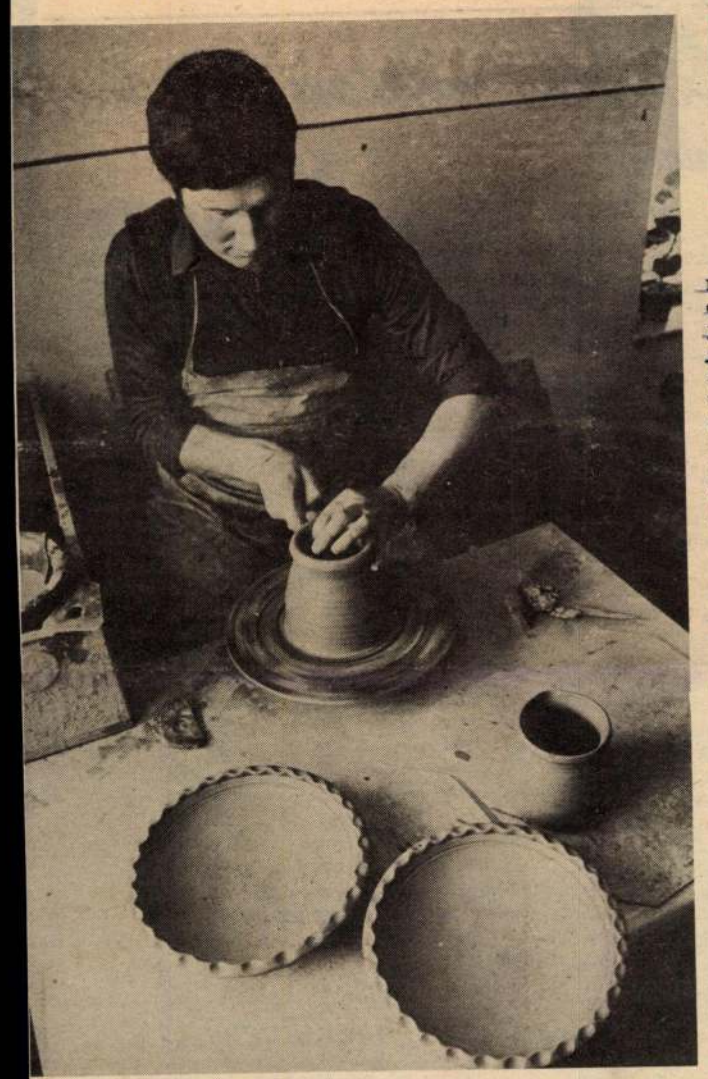

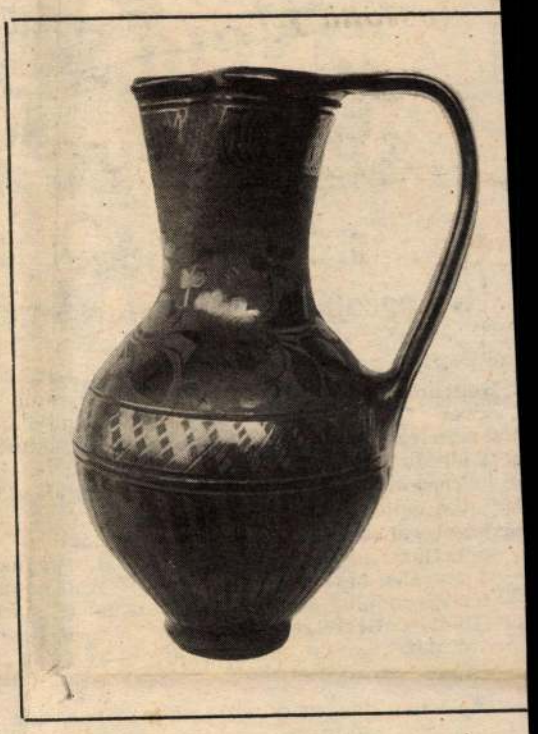

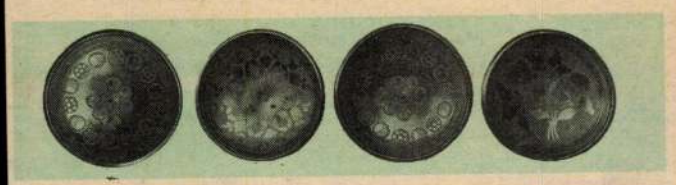

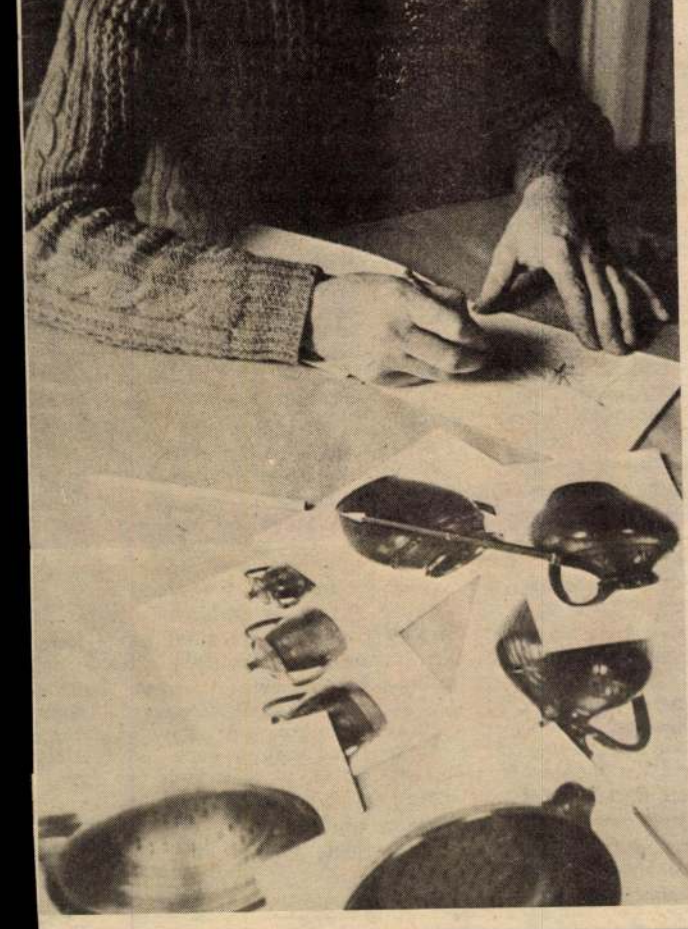

„Nem sajnálatot, segítséget várunk”

Beszélgetés Csengeri Józseffel, a Vakok és Gyengénlátók Szövetsége Hajdú-Bihar megyei titkárával

Kellemes meleg van Csengeri József munkahelyén, a Magyar Gördülőcsapágy Művek telefonközpontjában. Hárman vannak a csöpp helyiségben, egyikük háta mögött hatalmas német juhászkutya nyúlik el. Riportalanyunk segítőtársa. Ha a háta mögül nézzük a 38 éve világtalan embert, észre sem venni, hogy nem lát, olyan biztonsággal kezeli a központi kapcsolótáblát.

Szolgálatát kollégája veszi át, mi átmegyünk a szomszéd szobába, beszélgetni. A kutya — Amazonnak hívják — feltápászkodik, jön utánunk, s ismét lefekszik gazdája lábaihoz. Beszélgetőpartnerem először bemutatkozik olvasóinknak:

— A háborúban vakultam eg, azelőtt izgő-mozgó fia- lember voltam, fociztam is. 953 óta vagyok szövetsé- ink helyi titkára, s most az rszágos elnökség alelnöki sztét is betöltöm. 1953 szep- mbere óta itt dolgozom a ÖCS telefonközpontjában, ár a második berendezés lszerelését is megértem itt.

— Hogyan látja a vakok s gyengénlátók — sorstársai - helyzetét az ENSZ által a okkantak évének nyilvánít- tt 1981 után?

— Végtelenül örültünk an- ak, hogy 1981 a rokkantak ve volt. Központi elnöksé- nk elnökét, **dr. Vass Tibor** yetemi tanárt is meghívták ba a miniszteri operatív ervező bizottságba, amely rokkantak évének prog- mját kidolgozta. Minden jó szép volt, ami ebben az ben a rokkantakért tör- nt, de egy kis elégedetlenség van bennünk. Már 1980-ban tudtuk, hogy a vakokra nézve nem sok eredményre számíthatunk. A rokkantak évét ugyanis egyértelműen a mozgássérültekre szabták. Akár a rádió, akár a tévé műsorait említem, ez volt a jellemző. A közhit a vak vagy gyengénlátó embert nem tekinti nyilvánvaló testi fogyatékosnak. Látszólag nincs semmi baja. nem hiányzik sem keze, sem lába. „Csak” a látása hiányzik. Ez helytelen szemlélet.

Örültünk, hogyne örültünk volna, például annak a rádióműsornak, amely kiállt a vakvezető kutyák iskolájának a megszüntetése ellen, de úgy érzem, nem foglalkoztak eleget tavaly sem a vakok életével.

— Mit szerettek volna elérni a rokkantak nemzetközi évében?

Füstbe ment terv

— Volt egy dédelgetett rvünk a vakon született yermekek óvodájának létre- ozására. Sajnos vannak, ik azt hiszik, hogy aki szü- tési komplikációk vagy ve- született rendellenesség kö- etkeztében vakon születik, z már szellemi fogyatékos . Ez nem igaz. A vakon zületett gyerekek — szeren- sére mostanában kevesebb an belőlük — ugyanolyan ellemi képességekkel van- ak megáldva, mint a töb- iek. De gondoljuk meg, egy em látó kisgyermek meny- yivel kevesebb ingerhez ut, mint az egészséges! Kü- önösen ha szülei későn ve- zik észre, hogy nem lát. Kérdés, ha észre is veszik, nit tudnak kezdeni vele, ho- yan tudják pótolni a látási szleteket. Az ilyen gyermek zükségszerűen elmaradhat fejlődésben.

— Hasonlóan ahhoz, hogy z általában ingerszegény örnyezetben nevelkedő látó yerek is elmarad.

— Ugyanaz a helyzet. Ép- en ezért elhatároztuk, hogy egalább Debrecenben meg- alósítjuk a vakon született yerekek óvodáját. Hogy milyen eredményes lehet egy yen óvoda, kipróbáltuk. Be- öttek a gyerekek és a szü- ők. Látszott azokon a gyere- eken, hogy igénylik a kö-össéget. Boldogan játszottak gymással, úgy búcsúztak, ogy viszontlátásra. Sajnos, ztán elmaradt a viszontlá- ás.

A cél érdekében egy már meglevő óvodai helyiséget kértünk, gyógypedagógusokat, hogy felkészíthessük a vak gyermekeket is az iskolára. A Debrecen városi Tanács művelődési és pénzügyi osztálya minden segítséget megadott. Helyiséget és pénzt kaptunk. Elvileg felvettünk négy gyógypedagógust (megvolt rá a béralap). Sajnos a Művelődési Minisztérium leállította a dolgot, s nem lett belőle semmi. Úgy tudom, nem tartották megfelelőnek kezdeményezésünket, s arra hivatkoztak, hogy Budapesten van óvoda vak gyermekek részére. Igen ám, de akkor ki kell vennünk a családból a hároméves gyereket, s akkor meg az a hatás vész el, amit a család jelent nekik. Amit nyerünk a réven, elvesztjük a vámon.

— Miért ez az elzárkózás? A látók társadalma nem ismeri testközelből az önök problémáit?

—Sajnos nem. Csak egy példát mondok erre. Amikor az Attila téren felszereltek egy hangjelző berendezést a közlekedési jelzőlámpára, akkor észrevételeztem, hogy nem az Attila térre kellett volna, hanem a Rákóczi utcához, mert ott van a szövetségünk irodája. Akkor azt a választ kaptam, hogy nem a vakoknak tették azt oda, hanem a mozgássérülteknek. Szerintem egy ilyen készülék éppen a vakoknak kell.

Jó együttműködés

— Hogyan dolgoznak a szövetséggel együtt az állami és társadalmi szervek?

— Nem lehet panaszom ez igyben. Részt veszek az operatív bizottsági üléseken, dolgozom a Vöröskeresztben. A vakok dolga nem kampányfeladat, folyamatosan csinálni kell. A vállalatok nem úgy foglalkoznak ezekkel a kérdésekkel, ahogy kellene. Amikor egy-egy vak vagy gyengénlátó embert el kell helyezni, vannak vállalatok, amelyekkel közelharcot kell folytatni. Pedig a vakoknak az életet, a társadalomba való visszailleszkedést jelenti a munka. Nem lehet borzasztóbb, mint vakon, karba tett kézzel ülni. Sok segítséget adott a vakok munkába állítása terén a Debrecen városi Tanács munkaügyi osztálya is. Ennek köszönhető, hogy a mi megyénkben van a legtöbb dolgozó vak az összes létszámhoz viszonyítva. A megyében és Debrecenben 1800 vak és gyengénlátó van, közülük 340 dolgozik aktívan (utóbbiak közül 60 telefonközpontban). Nem közhely, ha azt állítom, hogy a dolgozó vakok hasznot hoznak a népgazdaságnak, foglalkoztatásuk nem szociális kegy. Többségünk szép fizetést kap, márpedig a vállalatok várnak is valamit a munkabérért.

Évente öt lakás juttatására tehetünk javaslatot, ezt ki is használjuk. Sajnos, itt van egy probléma: a teljesen egyedülálló vak ember nem kaphat lakást, arra való hivatkozással, hogy nem tudja ellátni magát. Ez nem áll, szintén arról van szó, hogy a látó ember nem tudja elképzelni, mi mindenre képes lehet egy vak.

— Milyen juttatásban részesülnek a vakok és a gyengénlátók?

— 1970 óta lényegesen javult a helyzet. Azóta kapják rendszeresen a vakok (akik fogyatékossága eléri a 95 százalékot) a járadékot. Ez 520 forinttal kezdődött és most 1300-nál tart. Akinek csak a járadéka van, kaphatja a vakok általános segélyét. 1420 forintot havonta. A kettő együtt több, mint a kis nyugdíjasok által kapható összeg a látók esetében. Így nyugodtan mondhatom, jó körülmények között vagyunk.

— Milyen a kulturális ellátottságuk?

— Budapesten központi könyvtárunk van, ahonnan sok Braille-írással írt könyvet lehet kölcsönözni. Ezenkívül hangszalagra vett irodalmi műveket is igényelhetünk. Sajnos, ezekből nincs elég, sok pénzbe kerülnek.

Több megértést

— Milyen a közvélemény a vakokkal szemben?

— Nem olyan, amilyennek lennie kellene. Hellyelközzel előfordul, hogy átadják a helyet a vak embernek a buszon, de nem általános. A saját tapasztalatom például, hogy a 19-es buszon megkapom ezt a gesztust, a 24-esen nem. Sajnos, gúnyolódó megjegyzéseknek is ki vagyunk téve, s gyakran nem is a lumpen elemektől. Egyik nap hallom a megjegyzést a hátam mögött. A feleségem mondja, egy jól öltözött ember tette. Máskor valaki messziről tett megjegyzést, hogy miért megyek kutyával, aztán mikor közelebb jött, észrevette, hogy vakvezető kutya, restelkedve kért elnézést durvaságáért.

— Mit kérnének önök a társadalomtól?

— Tisztelettel kérjük a társadalmat és a közvéleményt, hogy ne sajnáljanak bennünket. Nem kérünk sajnálatot, csak segítséget. Ha úgy adódik, fogják meg a vak ember kezét, vezessék át az úttesten. Ha idősebb vakot lát valaki, adja át neki a helyét a közlekedési eszközökön. Ezzel nagyon sokat tett érte. S kérjük azt is, fogadjanak el bennünket ugyanolyan állampolgárnak, mint a látókat.

Gőz József

Azt akar

1. Adósságaink

Mennyi mindennel tartozunk ma még a régi Debrecennek! Egy közelmúltban lezajlott rádiós vetélkedő igazolta, hogy pl. Arany János debreceni kapcsolatait még szakembereink sem ismerik eléggé. A Hajdú-Bihar megyei Könyvtár pár száz példányban közreadta ugyan Ady, Petőfi, Móricz debreceni vonatkozásait, de hát kihez jutott el ez a pár kötet?

És mennyi érték halmozódott fel azokban a napi-, heti- s havilapokban, folyóiratokban, amelyek e városban megjelentek! Pár éve, amikor Béber Lászlónak a régi Debrecenről szóló cikkeit rendeztem sajtó alá, gyönyörű sorozat tervét láttam magam előtt ismert és ismeretlen debreceni újságírók maradandó alkotásaiból. A névsor? Többek között Thury Levente, Zoltai Lajos, Ecsedi István, Sípos Béla, Gáspár Imre, Rudnyánszky Gyula, Balassa Sándor, Móricz Pál, Hegedűs Lóránt, Posch Dezső, Farkas Lajos (egyesek szerint tagja volt a Kommunista Pártnak!) Maizner János, s persze Szathmáry Zoltán (vajon ki ünnepli meg 1982-ben születésének 110. évfordulóját?). És így tovább. S mellékük sorakozik fájdalmasan egy új név is, a közelmúltban elhunyt Dankó Istváné.

De hát ki vállalná ennek a sorozatnak költségeit? Hiszen még a debreceni sajtó történetének feldolgozása is roppant hézagos, Ember Ernő, Korompayné Szalacsy Rácz Mária s mások kutatásai ellenére is. Ki adna akkor pénzt az újságlapokba sárgult halhatatlanság bizonygatására?

Adósságaink így csak szaporodnak tovább. S az értékeket széthordja a szél az útszélre dobott újságlapokon. Néhány megszállott kutató böngészgeti csak a kopott betűket. Kapaszkodókat keres a jelenhez.

2. Példányszám

Örökzöld témáról szakítok újabb levelet. A közelmúltban megjelent Barta János professzor új könyve az Akadémiai Kiadónál. A könyv Debrecenben egyetlen nap alatt elfogyott. Volt olyan könyvesbolt a városban, amely összesen két (kettő!) példányt kapott belőle. Ebben a városban, ahol Barta professzor élete javát eltöltötte, ahol irodalomtörténeti iskolát teremtett, ahol tanítványainak sokasága él.

A könyvkereskedők szerint nem ők a felelősek, hiszen töredékét kapták csak annak a példányszámnak, amit rendeltek. Hibázhattak persze a kereskedelmi vállalat központjában is az elosztásnál. Nekem azonban az a gyanúm, hogy a kiadó számította el magát, s mesterségesen teremtett rossz közérzetet azokban az olvasókban, akik szívesen tanulnak esztétika mellett gondolkodást, szemléletet s erkölcsöt is Barta professzortól. Pedig a rossz közérzet a szellemi életben különösen veszélyes, még vitatható konzekvenciák levonásához is vezethet: Ismervén Barta professzor vitáit, ebben az esetben például ahhoz a kételyhez, hogy talán nem is véletlenül határozták meg alacsonyan e kötet példányszámát...

dásos jellegén már évek óta nem csodálkozom. Legfeljebb mosolygok. Most például a makrancos hölgyről olvastam kritikát az Élet és Irodalomban és a Film, Színház, Muzsikában. Hát mit mondjak? Úgy tűnik, a Madáchban két egészen más előadásban mutatták be egyszerre Shakespeare vígjátékát.

Aztán — közelebb a szűkebb pátriához — elolvastam Körösparaki Kiss Sándor kritikáját az Új Tükörben a debreceni Csokonai Színház Kivilágos kivirradtig című előadásáról. És eszembe jutott, mit olvastam ugyanerről az előadásról a Film, Színház, Muzsikában és itt, a Hajdú-bihari Naplóban. Hát... Nem tudom. Egy biztos, ennyire semmiféle egyéni ízlés nem téritheti el egymástól a véleményeket. Az a gyanúm, hogy művészeti kritikánkban hovatovább a személyes rokonszenv, vagy ellenszenv válik esztétikai kategóriává. És az öreg hiba, mert értékzavar származik belőle. Ha már eddig is nem származott...

Koltai Tamás mindenesetre megtalálta a mindenki számára kényelmes megoldást. A kecskeméti Tűzijáték előadásáról kritika helyett interjút közölt Szőke Istvánnal, az előadás rendezőjével. Így aztán nincs vita, nincs érdeklődés, mindenki elégedett, boldog...

Vajon az olvasó is?

4. Szemüvegek

Szaporodik napjainkban a szemüvegesek tábora. Nem valami új szembetegség vagy járvány ennek az oka, hanem egy társadalmi szokás, vagy gyakorlat, amely különösen alkalmas arra, hogy mindent eltorzítson, akár a vidám park különleges tükrei.

Szaporodnak azok is, akik rózsaszínű szemüveget viselnek (épp ma egy hete írtam meg ennek egyik példáját). Ők szeretnek mindent jobbnak, szebbnek látni a valóságosnál, sőt ha valahol konfliktust észlelnek, még el is takarják a szemüket. Így könnyebb.

Vannak, akik a sötét pápaszemet szeretik. Csak azt hajlandók látni a világból, ami rossz, ami gond, megoldatlanság. Van ilyen? Van bizony, nem is kevés. Ne tagadjuk, az újságíróknál is akad raktáron sötét szemüveg jócskán. De nem csak ott! Van ilyen a munkahelyen, a közéletben, mindenütt. Mert lépten-nyomon hallja, tapasztalja az ember, hogy nálunk most az a sikk: bizonyítsuk be, lehetőleg minél több emberről, hogy alkalmatlan a feladata ellátására. Felnagyítjuk hibáit — (teszünk is hozzájuk) —, s lassan aztán el is hiszik ezt. Márpedig ki nem követ el hibát? S olyan kevés emberben fordul meg, hogy segíteni is kellene, s lehetne talán, nem mindjárt valóságos vagy kitalált bizonyítékokat keresni...

Meg kellene próbálnunk levenni a fölösleges szemüvegeket. Vagy ha nagyon muszáj, használjunk olyat, amelyik se nem rózsaszínű, se nem fekete. Hátha ezzel tisztábban látjuk a világot.

Fényi László

JEGYZET

Egyenlő mércével

Cikknek is beillő olvasólevelet kaptam nemrég. Megtörtént esetet beszél el. Diójéhjban a kis történet:

Egyik intézmény nyugdíjas fűtőjének az volt a feladata, naponta olajjal feltölteni és begyújtani az intézmény olajkályháit. A bácsika nem sokáig gyakorolta ilyen tevékenységét. Volt ugyanis egy régi szokása: minden reggel felhajtott egy kupica pálinkát. Sőt, egy napon többet is megivott, mert nagyon hideg volt. Éppen ezen a napon történt meg, hogy valaki alkoholszondával kínálta meg az intézmény segédmunkását. Még bele sem fújt, máris mondta, vele ugyan ne csináljanak semmiféle vizsgálatot, bevallja őszintén: ma is megitta a magáét, mint tegnap meg tegnapelőtt. Az esete nem végződött heppi enddel. Az öreg vehette a munkakönyvét, súlyosan megsértette a munkavédelmi szabályokat. Ugyanaznap a fűtő főnökének tiszteletére nagy ivászatot csaptak munkaidőben, de ezen az eseményen senki sem jött szondázni.

Eddig a történet, és sajnos, nem tudok mit kezdeni vele. Nem tudok mit kezdeni vele, pedig benne — mint cseppben a tenger — életünk jó néhány visszássága tükröződik.

Nagyon sok embernek kezdődik úgy a (munka)napja, hogy felhajt egy féldecit, vagy ahogy mostanában mondjuk, felest. Az alkohollal sokan úgy élnek együtt, mint a kenyérrel. Nap nem múlik el nélküle.

Nem sikerült kiirtani a munkahelyi italozást, egy-egy név- vagy születésnapon íratlan szabály, hogy folyjon a sör, bor, pálinka.

Nem mérjük egyforma mércével az embereket. Ami bizonyos embereknél büntetendő cselekmény, másoknál még egy ejnye-ejnyét sem vált ki.

Nem is tudom, melyik a károsabb, melyik okozza a legtöbb bajt közéletünkben. Én magam azt hiszem, egy negyedik jelenség, amely még benne van ebben az esetben. Ez a jelenség valamiféle szemellenző, amely megakadályozza, hogy a valóságot többoldalúan vizsgáljuk.

Ez a levélféle az egyik álláspontot képviseli. Eszerint a szegény, munkában megfáradt fűtő egyetlen szórakozása a reggeli féldeci. Úgy megszokta már, hogy nem zavarja műveleteinek elvégzésében. Talán akkor lenne bizonytalan léptű, akkor nem tudná ellátni igazán a mindennapos feladatot, ha nem inná meg szokásos pálinkáját. Erre az intézmény szőrös szívű középvezetője nincs tekintettel. Körbejárja a dolgozókat a szondájával, és megleheltetni őket. Akit italozáson kap, szigorúan megbünteti.

Most győzködni kellene az ilyesfajta szemüvegen nézelődő embert arról, hogy valóban nem szabad a veszélyes üzemnek számító olajkályha kezelése előtt alkoholt fogyasztani? Említsem meg, hogy a halálos üzemi balesetek hány százaléka következett be azért, mert a dolgozó ittas volt. Vajon nem ilyesféle enyhe ittasság miatt következett be az, hogy egyszer egy különben normális ember a hőre megolvadó műanyag kannában melegítette fel a fűtéshez szükséges olajat az olajkályha tetején? Bizony, akinek munkájától nemcsak saját, hanem mások élete, testi épsége függ, nem ihat munka előtt vagy közben.

Nem kevésbé makacs a másik véglet képviselője, akit nem lehet arról meggyőzni, hogy a munkahely nem kocsma. Nem azért nem az, mert nem kell mindig ott lenni, hanem azért, mert munkahelyünk nem az alkoholizálás hanem a munka színtere. Jól tudom, mit válaszolna az intézmény vezetője, ha az olvasólevelet az intézmény megjelölésével közöltük volna. Azt, hogy mindenütt ez a szokás. Azt, hogy azok a munkatársak, akik ittak, már nem voltak munkában, s különben is, munkájuk nem olyan természetű, amit akadályozna az a pohárka, ami lement a torkukon társuk névnapján. Legföljebb kénytelen-kelletlen büntetést szabna ki az italozókra.

Legföljebb az ütne szöget a fejébe, ha a harmadik rákfenét, az egyenlő mércét említeném. Mert ami mindenképpen szemet szúró az ilyen ügyekben, ez. Nem lehet jogalapja annak fellépni az italozás ellen, aki maga is ebben a bűnben marasztalható el, s aki ezt közvetlen környezetében eltűri. S mivel egy biztos: ki kell venni a poharat az ön- és közveszélyt okozható emberek kezéből, egyértelműen kínálkozik a következtetés: nem ihat az sem, aki felelős azért, hogy mások ne igyanak. Előbbit az emberek, utóbbit a társadalom egészsége követeli meg!

G. J.

FAZEKAS LÁSZLÓ BÉKÉS MEGYEI NAP 1998. IV. 24

„Háziünnepség" a rendőrségen

Az ünnep alkalmából a kitüntetéseket dr. Gál László főkapitány adta át

Sárkányölő Szent György napja április 24-én van, ám rendőreink egy nappal hamarabb, már tegnap megtartották „háziünnepségüket".

Délután két órakor a főkapitányság harmadik emeletén megnyitották *Fazekas László* fotóriporter kiállítását. Ezt követően az állomány egy része átvonult a nagyterembe, ahol *dr. Ábrahám Béla,* a főkapitány közbiztonsági helyettese mondott rövid beszédet. Ebben egyebek mellett utalt arra, hogy napjainkban igen rossz élet- és munkakörülmények között is vannak olyanok, akik a rendőri hivatást választják. Most nem hősökre van szükség, hanem ezekre az elhivatott munkatársakra – hagsúlyozta Ábrahám ezredes.

Az ünnepség végén jutalmakat és elismeréseket adtak át. Az országos rendőrfőkapitány soron kívül négy főt léptetett elő Békés megyében, dicséretben és jutalomban két munkatársat részesített. A Békés megyei rendőrfőkapitány soron kívül 10 főt léptetett elő, 54-et pedig dicséretben és jutalomban részesített. A Magyar Köztársaság elnöke Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkereszt katonai tagozatával jutalmazta *Horváth Imre* törzszászlóst. Belügyminiszteri jutalmat kapott *dr. Surinás János* alezredes, *Szabó Sándor* őrnagy, *dr. Kiss Viktória* megyei tiszti főorvos, *dr. Berkéné dr. Sajti Ilona,* a Szeghalmi Szigeti Endre Szakképző Iskola igazgatója, *dr. Kovács Béla,* a gyomaendrődi Kner Imre Gimnázium igazgatója. A belügyminiszter emléktárgyat adományozott *Kocsány Istvánné* századosnak és *Mészár Gyuláné* főmunkatársnak.

G. E.

Délután két órakor a főkapitányság emeletén megnyitották Fazekas László fotóriporter kiállítását FAZEKAS FERENC FELVÉTELEI

zajlott le ez?

– A rendőrség elsőként a családot, a barátokat és az ismerősöket nyomozta le, így az édesapját, volt férjemet is, aki Biharugrán él. Ő éjjel megérkezett Gyulára, és tisztázódott: nem ebben a körben kell keresni Nikolettet. Kocsikkal, kutyákkal, másnap pedig helikopterrel megindult a kutatás. Arra is gondoltunk, hogy valaki elcsalta, majd kitette valahol. Ezt sem támasztotta alá később semmi. Céltalanul járkáltunk az utcán, éjjel már nem lehet sehova bemenni.

– Több mint három hónap telt el. Milyen a kapcsolatuk a rendőrséggel?

– Szoros, sokszor találkozunk, van olyan hét, amelyiknek minden napján megyek a rendőrségre. Mert újabb kérdés adódik, vagy mert nekem jut az eszembe valami. Volt, hogy találtak egy kulcscsomót, egy kabátot, egy iskolatáskát – ezeket mind megmutatták nekem.

– Ön az újságokhoz fordult segítségért. Kérte, írjon levelet mindenki, aki tud valamit. A rendőrségi felhívások mellett a városban és a megyében láthatók ma is azok, amelyeket a család és az ismerősök írtak és szerkesztettek. Miért volt erre szükség?

– Azért, mert nem volt és ma sincs semmi értékelhető nyom. Ám ezt a munkát mi az eltűnés utáni naptól egyből megkezdtük. Ennek az eredménye az a sok fényképes plakát a városban és a megyében. Felhívásunkra néhány levél érkezett. Ezek konkrét segítséget nem nyújtottak, inkább együttérzésükről biztosítottak. Ezek között volt a határon túlról feladott is.

– A látnokok mennyiben és hogyan tudtak segíteni Nikolett felelésében?

Nikit, akiknek nincs és nem lehet gyerekük, s nem bántják a lányomat.

– Mennyi reményt lát arra, hogy Nikolett előkerül?

– Ha Magyarországon van, akkor több. De külföldön is, mert ahhoz már hétévesen túl nagy, hogy elfelejtsen mindent, ami eddig vele történt. Idegen országban kiütköznének a nyelvi nehézségek is.

– Itt él Gyulán, ebben az eddig békésnek hitt kisvárosban. Hitte-e volna bármikor is, hogy ilyen, nem is Önnel, hanem bárki mással megtörténhet?

– Nem. Soha.

– S ezek után mit gondol?

– A történtek után nagyon figyelem a kisebb gyerekeket. Úgy látom, sok jár egyedül és védtelenül az utcákon.

– Nikolett eltűnése után egy ideig nem láttunk gyerekeket a közterületeken...

– Nagyon gyorsan visszatértek oda. Nekem az eltelt idő hosszú, de ahhoz nagyon rövid, hogy valaki is elfelejtse, mi történt. A Nikolettné kisebbek sötétedés után megint lent játszanak a tereken. Nem értem a szülőket, hogy merik így magukra hagyni őket. Egyetlen kívánságom volna az életben, hogy megint január 13-a legyen: soha többet nem engedném el Nikolett kezét. A történtek fényében megvan mindenkinek az esélye, hogy jobban vigyázzon a szeme fényére. A sors nekem ezt az egyetlen esélyt sem adta meg. De úgy hittem, Gyulán nem kell félteni senkit. Vagy ha igen, csak a nagyobb forgalom miatt.

– Ismétlem: eltelt száz nap. Mi lesz ezután?

– Nem adjuk fel. Addig keressük Nikit, amíg meg nem találjuk...

Bod Tamás

l rajztábláján ezeket a számításokat végezte

KISS ZOLTÁN FELVÉTELE

özv. id. Fazekas Lajosné fazekas népművész

Kiállítás nyílt Nádudvar népművészetéről a helyi művelődési házban apr. 2.-án, melyen a fazekasdinasztia utolsó sarjainak műveit látjuk.

(Szulítve)

Juhani Nagy János: Nádudvar népművészete.
Hajdúbihari Napló, 1974. ápr. 11.

Fazekas László, kolbán

L: Vitt Tibor

7.

–: Kultúrális kérek

Népszabadság, Bp. 1980 júl. 4.

Farekas László

Az évdi művelődési központban megnyílt amatőr művészek kiállításán munkája szerepel.

Losonci Miklós: Amatőr művészek a budai járásban.
Pesthegyei Hírlap, 1973. szept. 22.

Laurent Fazokas fazekas M.D.K.

mistolci. neve 1549 ben fordul elő.

Voit P. Magyar keramikatörténeti tanulmányok I. Művtört. Ért. 1954 1 sz. 119

M.D.K.

Fazekas Lídia, fazekas

Malac persely. Mázatlan. Hossz.: kb. 9 cm. M.: 9 cm. Szél.: kb 2 cm. Ltsz.: V.61.100.1.1. Készült Nádudvaron. Fekete repr. 525.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Ifjúsági Lapkiadó Vállalat Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lidia,Fazekas

Kancsó.Mázatlan cserép,játék.M.:6.2 cm.T.:2.5 cm.
Átm.:3.5 cm.Sz.:3.3 cm.Ltsz.:V.61.100.1.13.
Készült Nádudvar.Fekete repr.528.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Evkönyve.1965,Debrecen 1966.Alföldi Nyomda,Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lidia,fazekas

Kancsó.Mázatlan cserép,játék.M.:6.2 cm.T.:2.5 cm.
Átm.:3.5 cm.Sz.:3.3 cm.Ltsz.V.61.100.1.12.
Készült Nádudvar.Fekete repr. 528.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve.1965,Debrecen 1966. Földi Nyomda,Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lidia, Fazekas

Bodon fedővel. Mázatlan cserép, játékszer. M.: 5.5 cm. T.: 3 cm. Átm.: 3.2 cm. Fedőátm.: 2.9 cm. M.: 2.4 cm. Ltsz.: V.61.100.1.11. Készült Nádudvar. Fekete repr. 527.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1965, Debrecen 1966. Városi Nyomda, Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lidia,fazekas

Kanta.Mázatlan cserép.M.:6.5 cm.Átm.:4.6-2.5 cm.
Játékszer. Ltsz.:V.61.100.1.10. Készült Nádudvar.
Fekete repr. 527.o.

Bóna András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum évkönyve.1965,Debrecen 1966. Alföldi Nyomda,Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lidia, fazekas

Kanta. Mázatlan cserép. M.: 6.5 cm. Atm. kb. 5 cm. Sz.: 2. cm. Ltsz.: V.61.100.1.9. Készült Nádudvar. Fekete repr. 527.o. Játékszer.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lídia, fazekas

Virágcserép. Mázatlan cserép, játékszer. M.: 3.5 cm. T.: 7 cm. Sz.: 5.5 cm. Ltsz.: V.61.100.1.4. Készült Nádudvar. Fekete repr. 526.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve. 1965. Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lidia,fazekas

Tányérka.Mázatlan cserép.M.:1.5 cm.Átm.:6 cm.
Ltsz.:V.61.100.1.3. Készült Nádudvar.Fekete repr.
525.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve.1965.Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Fazekas Lidia,fazekas

Tányérka.Mázatlan cserép.M.:1.5 cm.Átm.:6 cm. Ltsz.:V.61.100.1.2. készült Nádudvar.Fekete repr. 525.o.

Béres András: A Déri Múzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve.1965.Debrecen 1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

Farekas Lidia, Farekas MDK

Tányérka. Mázatlan, agyag. Lapos, játék szer.
Készítette Nádudvaron 1961-ben. Ajándéka
1961 szept 27. Gyűjt Béres András. M = 1,5 cm
Átm: 6 cm. Kép 525 old Ltsz: V.61.100.1.2

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lidia, Farekas

M D K

Tányérka. Máratlan, agyag. Lapos, jóték szer. Vésrítette Nádudvaron 1961-ben. Rajandá-ka. Gyűjt. Béres András 1961 szept. 27 én
M = 1.5 cm Átm = 6 cm Kép 525 oldal
Ltsz: V. 61. 100. 1. 3

Béres András: A Déri muzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri muzeum évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lidia, Farekas M.D.K

Virágcserép. Máratlan, agyag. Jelékszer.
Vésztette Nádudvarok. Gyűjt: Béres András
1961 ben. Stsz: V. 61. 100. 1. 41 M=35 m T=3 m
Sz=55 m Vép 526 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyűjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen. 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekás Lidia, farekas

Virágcserép aljával. Máratlan cserép Jótékoszer
Készítette Nádudvaron 1961-ben. Ajándéka.
Gyűjt: Béres András 1961. szept. 27. Ltsz: V.61.100.1.5
M = 2.2, T = 1.9 cm Sz = 3.5 Alj átm = 3 cm, ha kép 526 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MBK

Farekas Lidia, Farekas

Virágcserép aljával. Márathon, agyag. Játékszer. Vesztette Nádudvaron 1961-ben Rjándéka. Szügt: Béres András 1961 szept 27. Ltsz: V.61.100.1.7. M=2.2 cm T=1.9 cm Sz=3.5 cm. Alja M=0.8 cm T=1.9 cm Sz=3 cm. Vép 526 sed.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lidia, farekas MBK.

Virágcserép aljával. Máratlan, agyag; Játékszer. Vésülette Nádudvaron. Ajándéka. Gyűjt: Béres András 1961 szept. Z.f. Ltsz: V.61.100.1.6
M = 2.2 cm T = 1.9 cm Sz = 3.5 cm. Alja M = 0.8 cm T = 1.9 cm
Sz = 3 cm Kép 526 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lidia - farekas MDK

Virágcserép aljával. Máratlan, agyag, Játékszer. Vésztette Nádudvaron 1961-ben. Ajándékba Gyűjt: Béres András 1961. szept 27. Ltsz. V: 61.100.1.8 M = 2.2 cm T = 1.9 cm Sz = 3.5 cm Alja Mr = 0.8 cm T = 1.9 cm Sz = 3 cm. Vép 526 old

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

MDK

Farekas Lidia, Farekas

Kanta. Márablan, ogyag. Egyfutú, játékszer. Készítette Nádudvaron. Ajándéka, Gyűjt: Béres András 1961. szept. 27. Ftsz: V.61.100.1.9. M=6.5 Átm. nb 5 cm Sz=2 cm Vép 527 old.

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

M.D.K.

Farekas Lidia, Farekas

Kanta. Máratlan, agyag. Egyfüles, jóléksze-
Vésnitette Nádudvaron. Ajándéka. Gyüjt:
Béres András 1961. szept. 27. Ltsz: ~~[illegible]~~ V. 61.100.1.10.
M=6.5 cm Átm 4.6 Sz=2.5 Kép 5 27 old

Béres András: A Déri muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lidia, farekas M B K

Bodon fedővel. Máratlan, agyag. Kétfülű, játékszer. Készítette Nádudvaron 1961-ben Kjándéka. Gyűjt: Béres András. 1961. szept 27
Ltsz: V. 61.100.1.11. M = 5.5 cm T = 3 cm Átm = 3.2 cm
Fedő M = ~~2.5~~ 2.4 cm Átm: 2.9 cm Kép S27 fold

Béres András: A Déri muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lidia, farekas M D V.

Kancsó. Máratlan, agyag. Egy füllel, játék-
re szer. Készítette Nádudvaron 1961. Gen.
Ajándéka. Szűgt: Béres András 1961. sept 27.
Ltsz: V.61.100.1.12. M=6.2 cm T=2.5 cm Sz=33 cm
Kép. 52 Zold

Béres András: A Déri muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lidia, Farekas

MDK

Kancsó. Máratlan, agyag. Füllel, csőr-szerű kivütővel. Játékszer. Készítette Nádudvaron 1961-ben. Gyűjtötte: Béres András 1961 szept 27. Ltsz: V. 61.100.1.13. M = 6.2 cm T = 2.5 cm Sz = 3.3 cm Kép. 5 28 old

Béres András: A Déri muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441. o.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Farekas Lidia, Farekas

MBK

Malac persely. Mázatlan, agyag. Sablon ban formált. Készítette Nádudvaron 1961-ben Ajándéka 1961 szept 27. Hossz = kb 9 cm M = 6 cm Sz = 2 cm. Kép 525 old Stiz: V.61.100.1.1

Béres András: A Déri Muzeum nádudvari fekete edény gyüjteménye. 441.o.

A Debreceni Déri Muzeum Evkönyve. 1965. Debrecen, 1966. Alföldi Nyomda, Debrecen.

Fazekas Lídia, fazekas

az „Élő népműrészet" c. kiállításon, Fazekas József nádudvari fekete, kerámiai szerepeltek. A fazekas mesterséget apjától tanulta. Fazekas Lajostól, aki 1859-ben született és 84 évig élt. – Fazekas Lídia, egyik családtag is fazekas.

Bakó Endre: A megtalált fazekas.

Hajdu-Bihari Napló, 1945. júl. 19.

Farekas Lőrinc farekas M.D.K.

1590-ben jelenik meg a miskolci vá-
rosi tanács előtt.

Voit P. Magyar kerámiatörténeti ta-
nulmányok. I. Művtört. Ért. 1954 1 sz. 120

FAZEKAS LUKÁCS JÁNOS, fazekas

A pataki habán fazekasok neveiben állandóan szerepel a "Fazekas"mesterségnév, mintha ekkor még állandó vezetéknevük nem lenne. Az 1723-as céhlevélben pl. Körösi Fazekas György, Fazekas Lukács János, Fazekas András. 422.old. 14.jegyz

KATONA IMRE: A sárospataki habán-kerámia-receptkönyv tanulmányi 415.old

A Herman Ottó Múz.Évkönyve, XIII-XIV. Miskolc, 1975

MDK.

Fazekas Lucia

Riport

Textilélet 1966 dec.12.

Farekas Lukáts János

1723-ban sárospataki farekasmester
1735-ben neve: Lukáts János

Román János: Sárospataki kerámia. Bp, 1955.
15.o.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Fazekas Magda
SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1964 FEB 23.
1021

FAZEKAS MAGDA:

NŐALAK

Viktor Asztafjev:

CAVARADOSSI ÁRIÁJA

Negyvennégy tavaszán egységünk egy sikeres támadás után védelmi körletet foglalt el. Beástuk magunkat a rég nem művelt földön, kapartunk egy kisvájatot távcsöves puskáink számára és a lövészárkot meghosszabbítottuk a közeli horhosig, amit még most is hamuszürke hó borított és egy árva fűzfa nőtt benne.

Kissé balra egy aprócska falu állt. Lakói a hátországba evakuáltak. Mikor a kertek kivirultak, az alma- és cseresznyevirágokkal borított falu különösen üresnek és szomorúnak hatott. Kakaskukorékolás, tehénbőgés, mezítlábas gyerkőcök, dal és hangos beszélgetés nélküli falut is csak a háborúban látni. Csupán a szél nyargalászott a kihalt utcákon és udvarokban. Olyan illatokat sodorva felénk, amitől szomorúság, vagy elkeseredett vidámság fogott el bennünket és eszeveszetten lódítottunk egymásnak szerelmi kalandjainkról.

Szakaszunk sok katonája egyenesen az iskolapadból, vagy az iparitanuló-intézetből csöppent a frontra és csak természetes, hogy még szeretni akart — és szeretve lenni — ebben az életben — hacsak ábrándjaiban is.

Igy kellett lenni, mert az idősebb bajtársak sohasem akartak rajtakapni — ha szabad így mondani — a kegyes hazugságokon. Tudták, hogy közülünk sokan nem is fogják megismerni az igazi szerelmet.

A tavasz pedig egyre jobban hatalmába kerített bennünket, hívott valahová, valamit követelt tőlünk. Éjszakánként nyitott szemekkel, hánykolódtunk [illegible] épségben maradt bajtársait, hogy kövessék példáját. Nem tudom, a fasiszták hogy' voltak vele, de mi bosszankodva hallgattuk ezt az agitációt. Hosszasan beszélt a német, mi pedig úgy gondoltuk, az a legjobb szónok, aki mondanivalóját két szóval is ki tudja fejezni: „Hitler — kaput!"

A németek is tivontatták az első vonalba nangszórós kocsijukat. Arról akartak meggyőzni bennünket hangosan és hosszasan, hogy náluk igazi paradicsom van, és hogy a kudarcok csak időlegesek, mert Hitler már elindította Keletre az „új titkos fegyvert".

Később a németek lemezeket közvetítettek. Serkentőnek eljátszottak két-három pattogó führer-marsot, majd a mi dalaink kerültek sorra. Később aztán megtudtuk, hogy a védelemnek ezen a szakaszán sok olasz is volt, akik már nem nagyon lelkesedtek a „Reich" pattogó zenéjéért, s úgy látszott, hogy saját, nápolyi daluk nem volt kéznél. Ezért játszották hát szünet nélkül a „Katyusát", az „Éjszakát", meg a „Mikor a frontra mentem" című dalokat. Néha még régi orosz románcokat is játszottak: „Óh, fekete szemek..."

Már a május is végét járta lassan. Az elvadult mezőn szélesre tárták színes virágaikat a pipacsok, kivirítottak a nefelejcs és a búzavirág kék tüzecskéi. Az egész vidék sárgállott a borbálafűtől és boglárkától.

Cserebogarak, méhek és katicabogarak zümmögtek késő estig, a fűzfán követelőzően csipogni kezdtek a madárfiókák és az aprócs[illegible] dalt nem én találtam ki?! Nem akartam moccanni, a lélegzés is nehezemre esett. De nem tudtam csak egyedül hallgatni, nem tudtam nem megosztani a cimboráimmal azt, ami engem olyan nagy örömmel töltött el. Már futottam is, hogy felrázzam őket. De ők is felfigyeltek már a dalra, kiültek az árok szélére, s mikor közéjük robbantam, rámpisszegtek: „Hallgass!"

És én hallgattam.

A halál se szörnyű...

Badarság! A halál csak a bolondnak nem szörnyű. De a legény egyre csak ezt énekelte. Majd ez következett: *„Várs még rám!"* S mi mindent megbocsájtottunk neki, mert mi is szebbek, jobbak lettünk e daltól. El akartuk mondani egymásnak, hogy éppen azt hallottuk, amit akartunk. Visszavártak bennünket és visszavárnak.

— Ki írta ezt a dalt? Ki írta ezt a szívhez szóló szöveget? — kérdezték a katonák.

„Nem mindegy? — gondoltam. — Biztosan testvérünk — frontkatona. Hisz senki más nem tudott volna ilyen mélyen leikünkbe látni."

Mennyire sajnáltuk, hogy ennek a dalnak is vége szakadt egyszer, hogy elhallgatott a lövészárokban az énekes, miután megörvendeztetett és felkavart bennünket.

A katonák szétszéledtek. De én még hallani szerettem volna a dalt, leültem hát és vártam. A fiatalabbak is letelepedtek és rágyújtottak.

— Énekelj még! — kiál-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI HÍRLAP

1972 JAN 30

Fazekas Magdolna

1972. január 30

1021

Fazekas M.

FAZEKAS MAGDOLNA RAJZA

Hegedűs László;

1972. január 30.

Begyújtották a kemencét

A napokban először szállt füst Szűcs Imre fiatal tiszafüredi fazekas égetőkemencéjének kéményéből.

Kilenc évvel ezelőtti esetre emlékezteti ez a füst a most 23 éves Szűcs Imrét. Úttörő volt még, a „Cinkeőrs" tagja, amikor pajtásai kívánságára agyagból megmintázta az őrs állatkáját.

Az agyagcinke a világhírű karcagi mester, Kántor Sándor kezébe került, — így fedezte fel Szűcs Imre tehetségét.

A mester és a tanítvány ma is együtt dolgoznak, de már elkészült Szűcs Imre tiszafüredi műhelye.

Tiszafüreden is újjászületik a füredi kerámia?

A dinasztia alapító — reméljük úgy lesz — fiatal mester első füredi munkadarabjai már elkészültek, képünkön láthatóak.

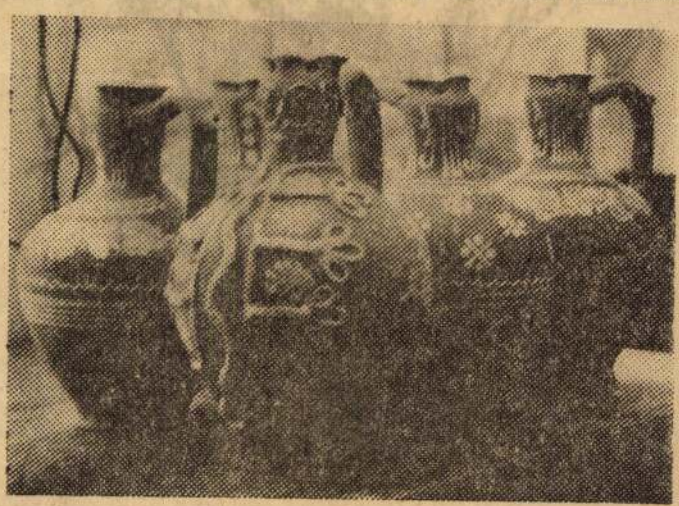

De a mester és a tanítvány munkakapcsolata megmarad: Szűcs Imre két hetet Kántor Sándor karcagi műhelyében dolgozik, két hetet pedig saját füredi műhelyében.

— ti —

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI HÍRLAP

Fazekas Magdolna

1971 DEC 2 5.
1021

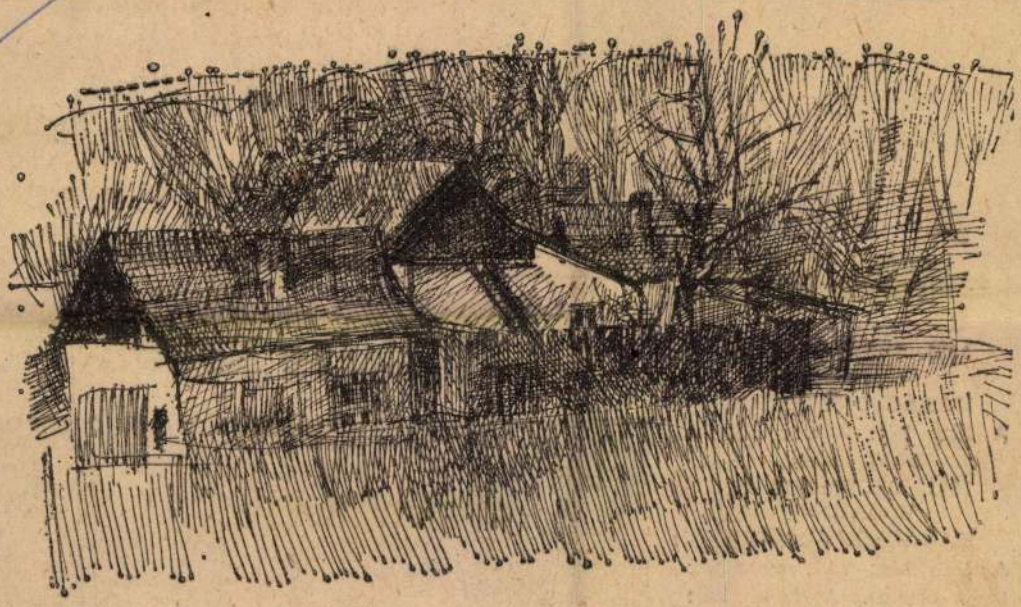

FAZEKAS MAGDOLNA RAJZA

Néplap

1971. DECEMBER 25.
SZOMBAT
KARÁCSONY NAPJA
A Nap kél: 7,31, nyugszik: 15,57 órakor.
1971. DECEMBER 26.
VASÁRNAP
KARÁCSONY NAPJA
A Nap kél: 7,31, nyugszik: 15,58 órakor. A Hold kél: 11,44, nyugszik: 1,06 órakor.

Főiskola Baján

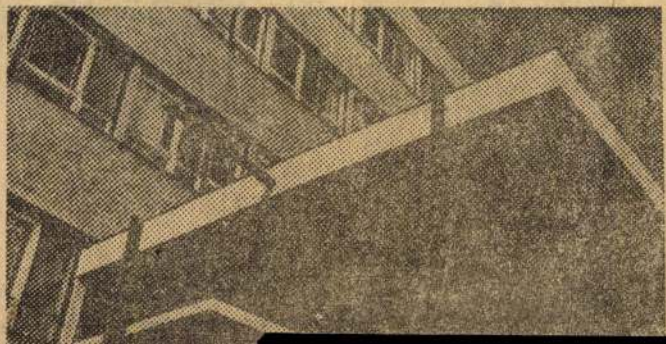

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
II
1972 ~~JAN~~ 13
SZOLNOK MEGYEI HÍRLAP

Fazekas Magdolna

1021

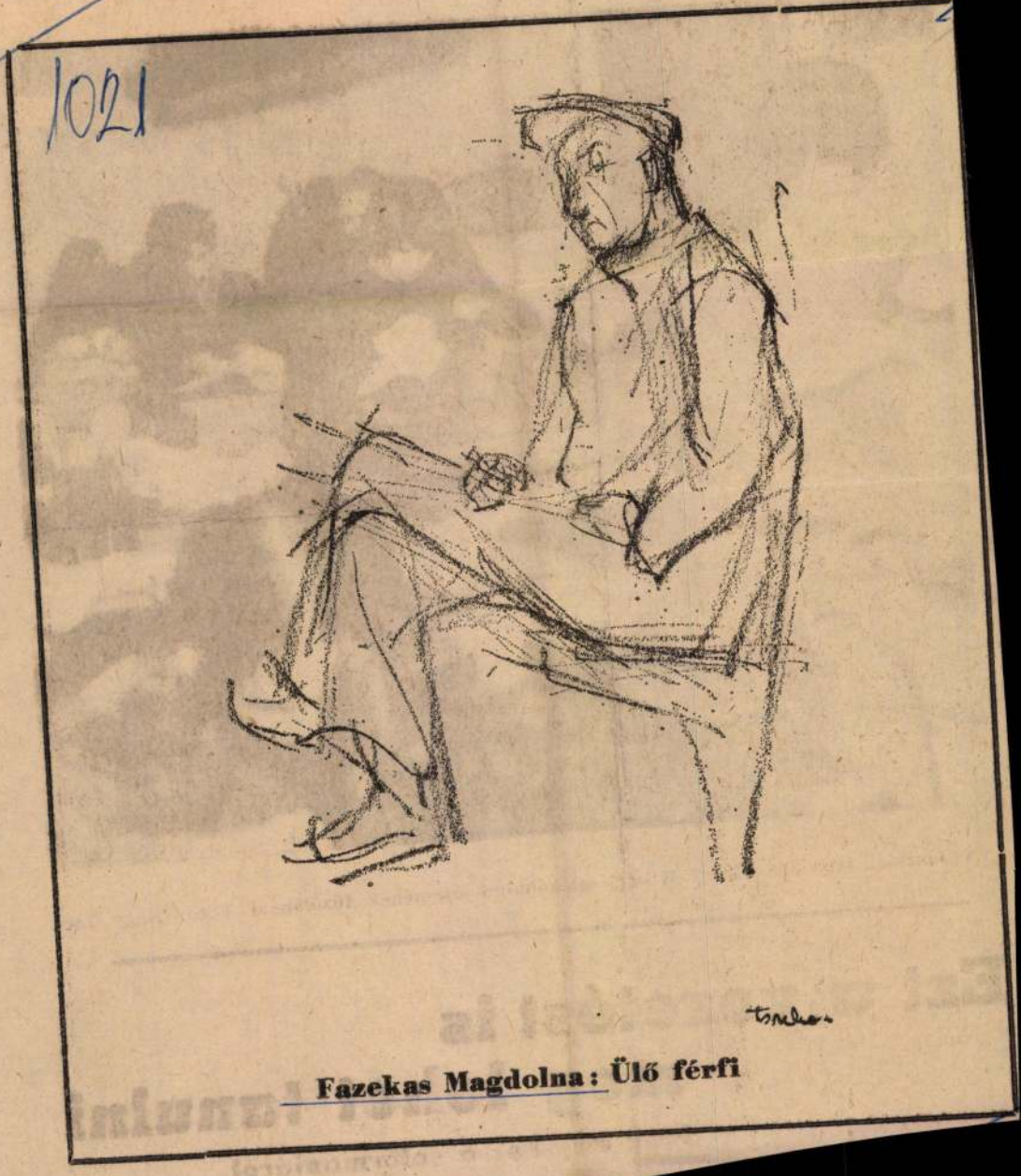

Fazekas Magdolna: Ülő férfi

PINTÉR TAMÁS

A Jászsági Egyesült Cipész Ktsz jászjákóhalmi üzemének tűzőlányai Fotó: Nagy Zsolt

Ezt a vezetést is meg lehet tanulni

Még egyszer a sofőrmániáról

amikor kell. Csupán közben elromlik a gépkocsi

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
Szolnok

1972 APR 16

Fazekas Magdolna

1021

1972. április 16.

Fazekas Magdolna rajza

1972. április 16.

Brecht sikere Sz

A kaukázusi kréta

Ha egyéb nem, már az is jelentős fegyverténykent könyvelhető el, hogy a Krétakör előadását a szolnoki közönség elfogadta, sőt az estéről-estére felzúgó vastaps tanúsága szerint rokonszenvvel fogadta és fogadja. Ez a tény azért is örvendetes, hiszen közismert: Brecht drámáival szemben a nézők körében még mindig elég sok a meg nem értés és az ízlésbeli fenntartás. Lehet vitatkozni a szolnoki Krétakör részletkérdéseiről, az előadás módjával kapcsolatos kérdésekről, egy azonban vitathatatlan: A kaukázusi krétakör közönségsiker, és az évad jelentős színházi eseménye.

Századunkban alig van drámaíró, akinek műveiben a színpad szerteágazó, rejtelmes művészete oly egységes zenekarként szólalna meg, mint Bertolt Brecht, a XX. század romboló-építő, újító és kísérletező szerzőjének drámai alkotásaiban. Ő sohasem csak szöveget nyújt, hanem egyben új játékstímódon ötvöződik a szív é az ész brechti motívuma.

Az elmondottakból érthető, hogy még Brecht sajátos stílusán belül is a Brecht játszásnak hányféle módja lehetséges, és van is. Akadnak, akik úgymond „hidegen szeretik" Brechtet, (a közönség általában nem) é vannak akik „forrón". E utóbbiak közé tartozik a szolnoki színház előadása is Sándor János rendező elképzelései nyomán egy érzelmekben rendkívül gazdag színeiben csillogó, szenvedélyes Krétakör született a Szigligeti színpadán.

Az írói gondolat tervszerűen felépített előadásban ölt testet. Erre a tervszerűségre vall többek között a előjátéknak és a legendá idejébe visszanyúló eljátszot történetnek szerves egységb fogása, a rendezői alapállás ban. Van előadás, ahol kolhozbeliek vitáját egyszerűen elvetik, mert nem tu nak vele mit kezdeni. Sá

...TÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

Fazekas Magdolna

1972 JUN 18

1021

1972. június 18.

Fazekas Magdolna rajza

Törvényjavaslat a bíróságokról

Írta: DR. SZILBEREKY JENŐ
igazságügyi miniszterhelyettes

Az államélet és a szocialista demokratizmus továbbfejlesztése társadalmi fejlődésünk mai szakaszának központi kérdése. Az igazságszolgáltatás, a bírói munka az állam munkájának szerves része, a jogrend, a jogbiztonság fontos biztosítéka, így érthető, hogy tökéletesítése az egész társadalom, minden állampolgár számára lényeges. A bírósági szervezeti törvény jelentőségét húzza alá az is, hogy az országgyűlés közvetlenül az alkotmány módosítása után az elsők között fogja megvitatni a bíróságokról

Rendezi az új javaslat vállalatok és a szöve kezetek vitás ügyeinek in zését is, megszüntetve ez azt a párhuzamosság amely jelenleg a gazdálko szervek jogvitáinak intézé ben, a bíróságok és a gazd sági döntőbizottságok köz fennáll. Az új rende alapján a gazdasági döntő zottságok jelenlegi felad körét ugyancsak a bíróság veszik át így egy helyü összpontosulnak az ügyek azok elbírálásából hasznos ható gazdasági tapasztal tok is.

A törvényjavaslat közpo

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1976 MÁJ

Világosság

Fazekas Lehel

1021

Fazekas Lehel rajza

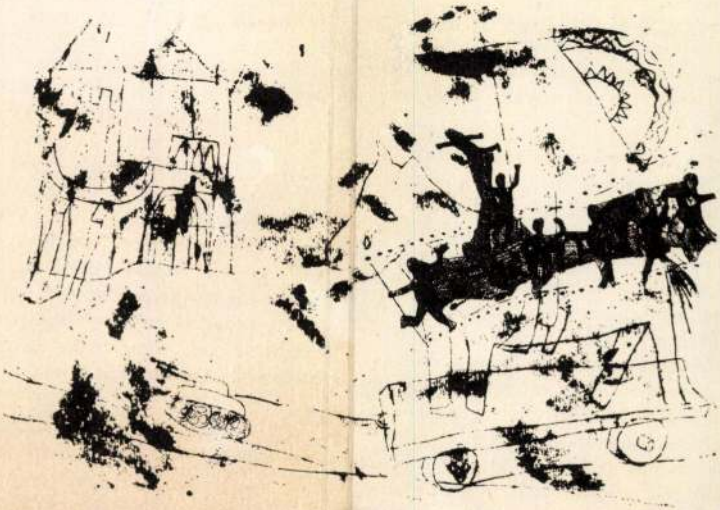

is agrárreform vagy *agrárforradalom*,
eszi a mezőgazdasági termelés átala-
a termékeknek és javaknak a lakos-
i érdekében való elosztását is. A vál-
őgazdasági szerkezet gyökeres átala-
idonviszonyok megváltoztatása szüksé-
a nélkül nem sok eredményt hoz az
ejlesztés. A tulajdonviszonyok for-
megváltoztatásában igen nagy szere-
a gazdasági növekedést is előmozdít-
közösségek maradványaira épülő szö-

lmat a korszerű technikai-műszaki és
onalizáló fejlesztésnek kell követnie,
a termelékenység növekedését és a
nlását az iparba, vagyis *a gazdaság és
ukturális átalakulását*. A mezőgazda-
k ugyanakkor differenciáltan kell kap-
arosításhoz, amelynek legfontosabb
n járuljon hozzá a mezőgazdaság nö-
gyorsításához, a termelési eszközök és
kkek termelésének milyen legyen az
szerűbb technikát, vagy a „szintnek
nikát alkalmazzák-e, milyen az állam
e-viszonya az iparosítás folyamatá-
csönhatások határozzák meg az iparo-
talakulást.[25]

a művelődés monop
nagy.[26] A szegénység
tatásügy területén az
műveltség maga is *ha*
gokban nagy a tét:
lesztése számukra a t
kiszabadulás egyik a

Milyen lehetőségek vannak a fejlődő országok gazdasági növekedésének meggyorsítására, világgazdasági helyzetük megjavítására? Bizonyos, hogy az iparilag fejlett tőkés országok erőforrásai *nem nélkülözhetők* a növekedés megfelelő meggyorsítása céljából. „Ez azonban egy olyan új világgazdasági koncepció kialakítását tételezi fel, amely egymás érdekeinek figyelembevételén alapul."[28] Ennek akadályai közül fentebb már láttunk néhányat. Ki kell emelnünk azokat a főbb ismérveket, amelyeknek figyelembevételével *lehet a változtatást megkísérelni*. Különböző társadalmi-gazdasági rendszerek egymás mellett élésével, a „gazdag és szegény országok" közötti igen nagy különbségekkel, a regionális gazdasági csoportosulások létével, az autarchiás gazdasági tendenciákkal és a

[23] Parviz Khalatbari: *A marxi újratermelési modell alkalmazása a fejlődő országok esetében* (Tanulmányok a fejlődő országokról, 31, Bp. 1969.) 4—7. old.
[24] Vö.: Myrdal, Im. 141—158., 164—188. old.; Bognár: Im. 188—189, 197—198. old.; *Man, Science, Technology*, 137. old.; Khalatbari, Im. 12. old.; R. Stavenhagen: *Structures agraires et' sous-dévelope-*

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

Fazekas Lehel

1971 NOV 1 -

1021

Hajóvontatók

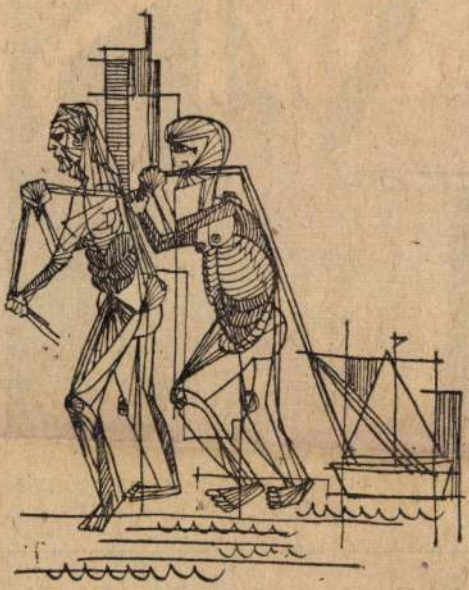

Fazekas Lehel rajza

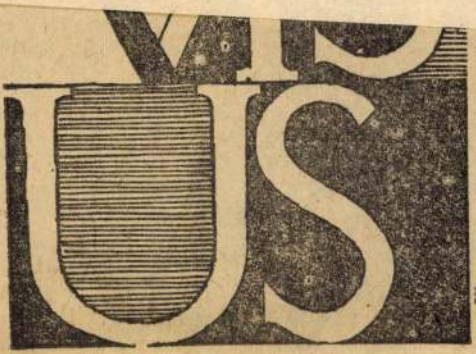

AZ „ORVOSEGYETEM" MELLÉKLETE
SZERKESZTIK A HALLGATÓK

A VISUS SZERKESZTŐ BIZOTTSÁGA:

Adonyi Ágnes, Balázs Éltes András, Birtalan Iván, Csatári András, Csorba János, Erős András, Hajdu Éva, Harmat Pál, Novák László, Szauder Ipoly.

Téged is várunk

A VISUS következő szerkesztőségi ülésén, november 11-én, csütörtökön este 18 órakor az Orvosegyetem szerkesztőségében (Üllői út 25.).

Verseidet, cikkeidet, elbeszéléseidet, fényképeidet, rajzaidat vagy akár ötleteidet szí-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

Fazekas Magdolna

1972. július 16.

1021

FAZEKAS MAGDOLNA RAJZA

1972.

Gyula, élménye

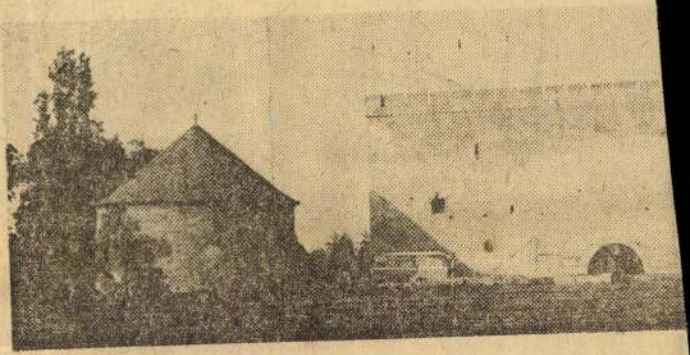

Az országos jubileumi járvány, úgy tűnik az idén Gyulán éri el tetőzési pontját. Tizedszer találkoztak itt országos jelleggel a Spartacus-természetjárók, tizedszer rendezték meg a SEU-t, az eszperantó nyári egyetemet, az impozáns SZOT-üdülő minden alkalmazottja lázban ég, mert most várják a húszezredik vendéget. Mondani sem kell talán, hogy a Gyulai Nyár megjelölést viselő kulturális rendezvénysorozat ugyancsak tíz éve kezdődött. A hasonlatként is kezelhető A

loda-, üdülő- és vendéglátórendszer? — Aligha többet, mint Cserkeszőllő avagy a szolnoki Tisza-part.

És ki keresné föl az egykori hadászati szerepét is, építészeti értékét is tekintve teljesen jelentéktelen gyulai várat, ha nem rendezték volna be mintaszerű múzeummá, ha rondellájában a hangulatos borozó helyett denevértanya volna, és főként ha nem játszana udvarán a Várszínház?

A Várszínháznak már ak-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1021 6-

ALFÖLD
Debrecen

Fazekas Magda

92

Fazekas Magda: Kendős fej

bedolt, gémjét c
atmelege örökre

bás hajlékokat ist
em akad vevő."
jelenség ez, am
tulni hagyni a há
lmányában ugya
az elöregedés, az
tlaki, hontalan e
elöregedik, mert
nem az is, hogy nagy részük elvándorol. Agyan
ykézés „megakadályozta" őket, s a lakosság így

l talán az egyik legelmaradottabb Szamosdara,
Sokáig nem tudtam szabadulni attól az érzéstől,
gy valamilyen ördöngös időgép vitt vissza Mó-
mertetése helyett inkább idézzük Csengeri Mik-
lalja össze a falu állapotát a nagy árvíz után:
csak azt emlegetjük, milyen volt itt az élet ré-
lott a rendelkezésünkre, és ezt a 25 évet nem
akacsok az itteniek, de jó szóért – ha értelmét
obb baj az, hogy senki sem hallgatja meg a pa-
a megyétől, mert nálunk tenni, segíteni kellene.
t, de még mindig csak két házba vezették be.
még mindig adós a villany bevezetéséért – és
jlandó más munkát elvégezni."
tartotta Kézdivásárhelyt. *Gálfalvi György* szo-
s fejlődését vizsgálja, amelynek lakossága 1944

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

Fazekas Magdolna

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1972 AUG 20

1021

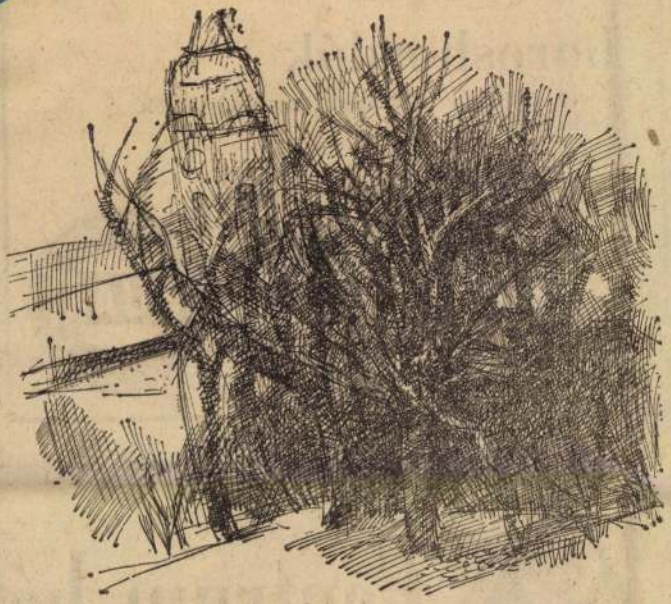

Fazekas Magdolna raiza

25—8

bo

rövid
3—15

SZ

Kaphatók:

A MŰART VÁLLALAT
7. sz. fiókjánál
Budapest VI. Jókai u. 38.
Telefon: 125-910, 126-963
Telex: 22-4940

MUART

CENTRUM ÁRUHÁZ

Centrum hé

Fazekas Magdolna

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI HÍRLAP

1971 SEP 5

1021

SZOLNOK

FAZEKAS MAGDOLNA: NŐI FEJ

I NÉPI

A japán „gazdasági csod

A FINANCIAL TIMES NEVŰ ANGOL LAP NEM RÉGIBEN KÖZÖLTE EGY ANGOL MENAGEMENT SZAKÉRTŐ ÍRÁSÁT, AKI HOSSZABB IDEIG TANUL MÁNYOZTA A JAPÁN MENAGEREK MUNKÁJÁ CIKKÉT KIVONATOSAN ISMERTETJÜK:

A Hitachi-cég információs endszerének főnöke a ja ánokra jellemző szerény éggel mondta el a következ őket: — Mi megszoktuk ezt régi épületet, s nem is bán uk, hogy az új építésére onatkozó terveket el kel ett halasztanunk jobb idők e, mivel — bizonyára ez nár ismeretes Ön előtt — apán jelenleg a gazdasági angás ellen küzd. A gazda ág fejlődésnövekedési üte he az idén csak 9 százalék örül mozog.

Japánban való tartózkodá om során először is az le ett meg, hogy a japánok em dolgoznak túlságosan negerőltetően. Meglátogat am két hajógyárat s néhány ehézipari üzemet, olyan elyeken jártam tehát, ahol eltételezhetően nehezek a unkakörülmények, mégis z volt a benyomásom, ogy a munka mindenütt gyenletesen, mérsékelt empóban, megerőltetés nél ül folyik. A munkásokon átszott, hog tudják, mi a eladatuk, s ehhez igazod ak. Az egyik hajógyárban 0 munkásra jutott egy elő munkás, s az előmunkások többnyire nem tartózkodna az üzemben.

Lehet, hogy azért van íg mert a japánok a tervez megszállottjai, s munkaid jük nagy részét a termelé terveknek a legapróbb rés letekig való kidolgozásáv töltik. De ha valamelyi üzemrészlegben lemarad termelés, akkor azt gyorsa pótolják — épp a stab programnak köszönhetőle A vállalatban mindenk tudja, hogy tartania ke magát a tervhez. Ezzel ma gyarázható aztán, hogy japán hajógyár például há rom hónap alatt elkészít a 300 000 tonnás tartályha jót.

A pedáns tervezésnek pe dáns ellenőrzés a velejáró ja. Magam is meggyőződhet tem róla, hogy a termelés ellenőrző osztályok rendkí vül aktívak, s mindenütt „haladás mutatóival" talál kozik az ember. A grafiko nok szinte szúrják az em ber szemét. A tervezett és megvalósított termelés kö zötti eltérés okait azonna és alaposan kivizsgálják, s tervezés és az ellenőrzés na gyobb részt komputerek ál

Fazekas Magdolna

(1933) Munkásságát gondos, elmélyült, grafikus emberábrázolás és festményeinek lírai megfogalmazása jellemzi.

Kapasvári Gyula: Szolnok művészei

Népművelés 1968/7 33 old

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI HÍRLAP

1971 SEP 19

1021

Fazekas Magdolna rajza

frakcióból ...
möríti a katoli...
azokat a ké...
nem hajlandók...
ni az ír sziget ...
gába, abba, ho...
térség hat gr...
Britanniához t...

Az Ulsterbe...
párt viszont ...
egykori brit h...
sára évszázad...
anglikánná lett...
azok gazdasági és politikai vezetői ma unionisták —

vásárlói nemsokára szintén a krakkói kürtszó mellett

...ztalatok, ...atok

ször ugyanis faházakat építettek, 1959-ben az elsőket, összesen négyszáz hellyel. Most viszont már ezeken kívül három szálloda is emelkedik itt, a férőhelyek száma hivatalosan háromezer. Nem hivatalosan viszont négyezren élvezik a főszezonban Primorszkó örömeit, s élvezetüket egy csöppet sem rontotta, hogy a saját vízszolgálat és a két hatalmas önkiszolgáló étterem — a Neptun és a Druzsba — csak zökkenőkkel tudott megbirkózni a plusz létszámmal.

A „létszám" ugyanis remekül tűrte a sorbaállást, s azt is, ha a sós tenger-víz csípte a bőrüket. A fia-

van — egyszerre több mint húsz asztalon pattoghatott a ping-pong labda. A tábor három cukrászdájában — önkiszolgáló alapon — fiataloknak való édességek, italok. Délután ismét sportküzdelmek következtek. Például női futball, s a győztesek az első díjat — rendszerint egy láda szőlőt — az esti tánc előtt vették át a kultúrteremben. De táncolni nem csak itt lehetett, ahol egy hagyományos jazz zenekar játszott, s négy nyelven irányították a játékmesterek a vidám vetélkedőket, hanem a Druzsba étterem tenperpartra néző teraszán is. Itt egy lányokból alakult beat-együttes szolgáltatott remek zenét. A tengerpart mellett kiselejtezett csónakokban folyt az udvarlás — félreértések elkerülése végett: ezekből alakították ki az egyik táborbeli étterem boxait. Kitűnő ... árultak itt,

emzetkö
neri az (
érthetetl
zért me
ő:dés ha
nében vi
rszághoz
elül a t
ületek.
nert Mag
i szocia
onlóan -
atár sér

az európai béke egyik
ntos biztosítékát.
Míg az államközi kapcso-
tok különböző központi in-
zményeket, szerveket és
akágakat érintenek ad-
g a kölcsönös tapasztalat-
erében részt vesznek a
rsadalmi szervezetek, a
dományos akadémia, egye-
mek, felsőoktatási szervek,
ó és művészeti szövetségek,
lturális és sportszerveze-
k is. Széles együttműködés
lósult meg a lengyel és a
agyar szakszervezetek kö-
tt. Különböző magyar és
gyel tanácsok is felvet-
közvetlen kapcsolatot

rán bekövetkezett lengyel—magyar kereskedelmi forgalom gyors ütemű fejlődése szoros kapcsolatban van az 1968-ban életre hívott kétoldali gazdasági együttműködési bizottsággal. A bizottság munkájának eredményeként kialakultak a gazdasági együttműködésnek bizonyos specifikus és előnyös formái, valamint több jelentős szerződés aláírására is sor került. Ezek közül a legfontosabb a magyar bauxitnak Lengyelországba való szállításáról és a lengyel alumínium gyártásról szóló, 1960-ban aláírt, majd 1969 márciusában meghosszabbí-

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 JUL 2 0

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

Szolnok

1021

Fazekas Magdolna

FAZEKAS MAGDOLNA: LEÁNY FEJ

Népl

1969. JÚNIUS 15.
VASÁRNAP
VID NAPJA

A Nap kél: 3.46, nyugszik: 19.43 órakor. A Hold kél: 3.27, nyugszik: 20.50 órakor.

Várható időjárás: Időnként borultságig növekvő felhőzet, záporral, zivatarral. Mérsékelt, zivatar idején helyenként átmenetileg megerősödő szél. A hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 23—28 fok között.

Az alcsiszigeti meteorológiai állomás jelzése szerint Szolnokon tegnap a legalacsonyabb hőmérséklet 12.3, a legmagasabb pedig 26.4 Celsius fok volt.

— TEGNAP DÉLELŐTT Székely József karcagi lakos ittasan vezette motorkerékpárját és Karcag—Kunmadaras között beleszaladt egy szabályosan közlekedő tehergépkocsiba. A motorkerékpáros könnyebb sérüléseket szenvedett. Elvették a vezetői igazolványát, ittas vezetésért és gyorshajtásért eljárást indítottak ellene.

— VÖRÖSKATONÁK jubileuma. A szolnoki munkás Vöröshegyi üteg június 21-én 17 órakor ünnepségen emlékezik meg a Tanácsköztársaság védelmében vívott harcok 50. évfordulójáról. A járműjavítóban sorra kerülő megemlékezésen az üteg ma élő huszonnyolc harcosán kívül, részt vesznek a pártszervezetek képviselői is. Ünnepi műsor köszönti a jubileum közönségét.

— EREDMÉNYESEN dolgoztak a jászapáti ÁFÉSZ felvásárlói. Több mint ötvenezer naposcsibe felvásár-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-796

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
Szolnok

1969 JUN 15

Fazekas Magdolna

1021

FAZEKAS MAGDOLNA: NŐI FEJ

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR TÁVIRATI IRODA BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
Szolnok

1021

9

Fazekas Magdolna

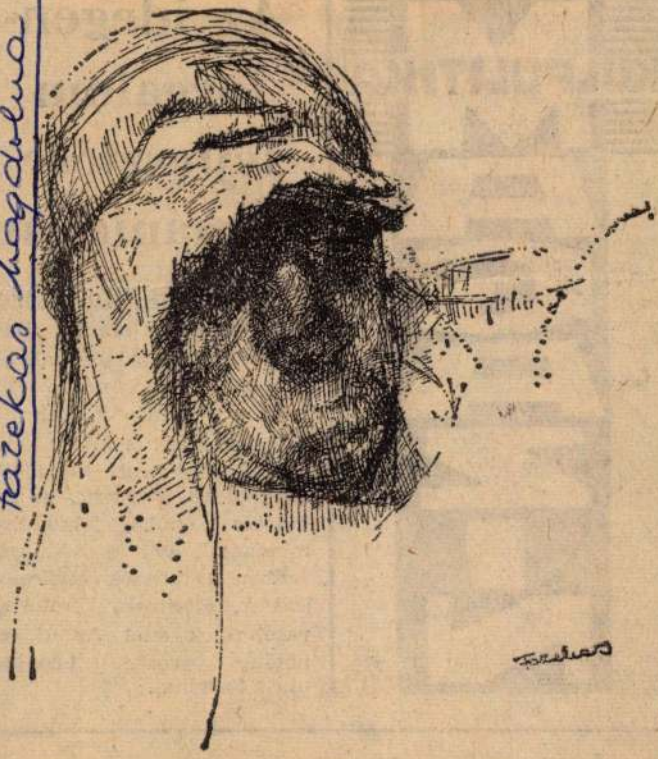

FAZEKAS MAGDOLNA: PORTRÉ

KÜLPOLITIKA

Az idegenforgalom fejlesztése Romániában

A Romániába látogató külföldi turisták száma idén 500 000-rel fogja meghaladni a tavalyit és megközelíti majd a 2 millió főt. Ehhez a közlekedésnek is fel kell készülnie. Bukarest közelében Otopeniben korszerű, új repülőtér épül, felszerelve mindazzal, amit a XX. században az utasok elvárnak. (Bárok, éttermek, komfortos várótermek stb.) Az új repülőtér évente 1 200 000 utast fogadhat.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

1021

1969. április 4.

Fazekas Magda

Fazekas Magdolna: FÉRFI FEJ

Ki volt Korvin János anyja?

A régebbi történetírás romantikus találgatásokkal vette körül azt a nőt, aki Hunyadi Mátyás királyt egyetlen fiúgyermekkel — a házasságon kívül született — Korvin János herceggel ajándékozta meg. Ismeretlen alakja köré Fr August Wenkel (1773—1823) osztrák drámaíró regényes színművet alakított s részben e mű nyomán vélték azt, hogy Korvin János anyja Krebil Mária volt, a boroszlói (wroclawi) polgármester leánya. Dr. Ludwig Vince és Maschek Ferenc ausztriai kutatók a klosterneuburgi kolostor irattárában akadtak olyan — nemrégiben szélesebb körben ismertetett — adatokra, amelyek hitelesen eldöntik Korvin János származása kérdését. Eszerint Mátyás

KÉT PERC NYELVMŰV

Hetenként egyszer rendszeresen jelentkezik nyelvművelő rovatunk, s csak két percnyi időre kérjük hozzá olvasóink érdeklődő figyelmét. Mindennapi életünk nyelv használatára vonatkozólag mondjuk el megjegyzéseinket, s a nyelvi hibákat elsősorban a javítás szándékával tesszük rostára. Célunk a nyelvi öntudat erősítése, a nyelvérzék megedzése. De ugyanakkor a hibás nyelvi formák, a szótévesztések, a feleslegesen terpeszkedő kifejezések mögötti renyhe gondolkodásra, fogalomzavarra is ráirányítjuk a figyelmet. Aki például arról beszél, hogy „feladatunk a társadalmi tulajdont *sértegetők*

Fazekas Magdolna, festőművésn 3.) Folytatás.

Kovács Gyula: Létezésképek. Fazekas Magdolna festészete.

Művészet, 1987. január, 18-old.

3 Fazekas Magdolna: Tavasszal, olaj, farost lemez, 50 × 90 cm, 1984

élet fényét sugározzák az embe
A mi *Napút*-festőnk, *Csontvár*
Tivadar a magyarság létezésér
netfilozófiai indokaival magyará
nyel telített, hatalmas festmén
József öntudata is a fennkölt e
nyeg és a fény testvériségéne
táplálkozott. *Tóth Menyhért* az
szionizmus túlhaladásáról reg
fehér izzását magyarázva – ha
meghallgassa. Mindezek meg
világossá válik előttünk, hogy n
az okos formai-logikai helyzett
és más dolog az élet értelmét
ige a művészetekben.

Az impresszionizmus optikai
ténck az előbb megnevezett fé
természetesen nem fogalma
olyan kimerítően szakszerű e
mint a vizuális kultúrát gyak
felhasználó festőkről. Felisme
guk rabságában küldetéstudat
dik bennük, s e küldetéstudat k
ződései nem könnyen illeszked

Fazekas Magdolna, festőművész 2) Folytatás.
Kovács Gyula: Létezéskérzek, Fazekas Magdolna festészete.

2

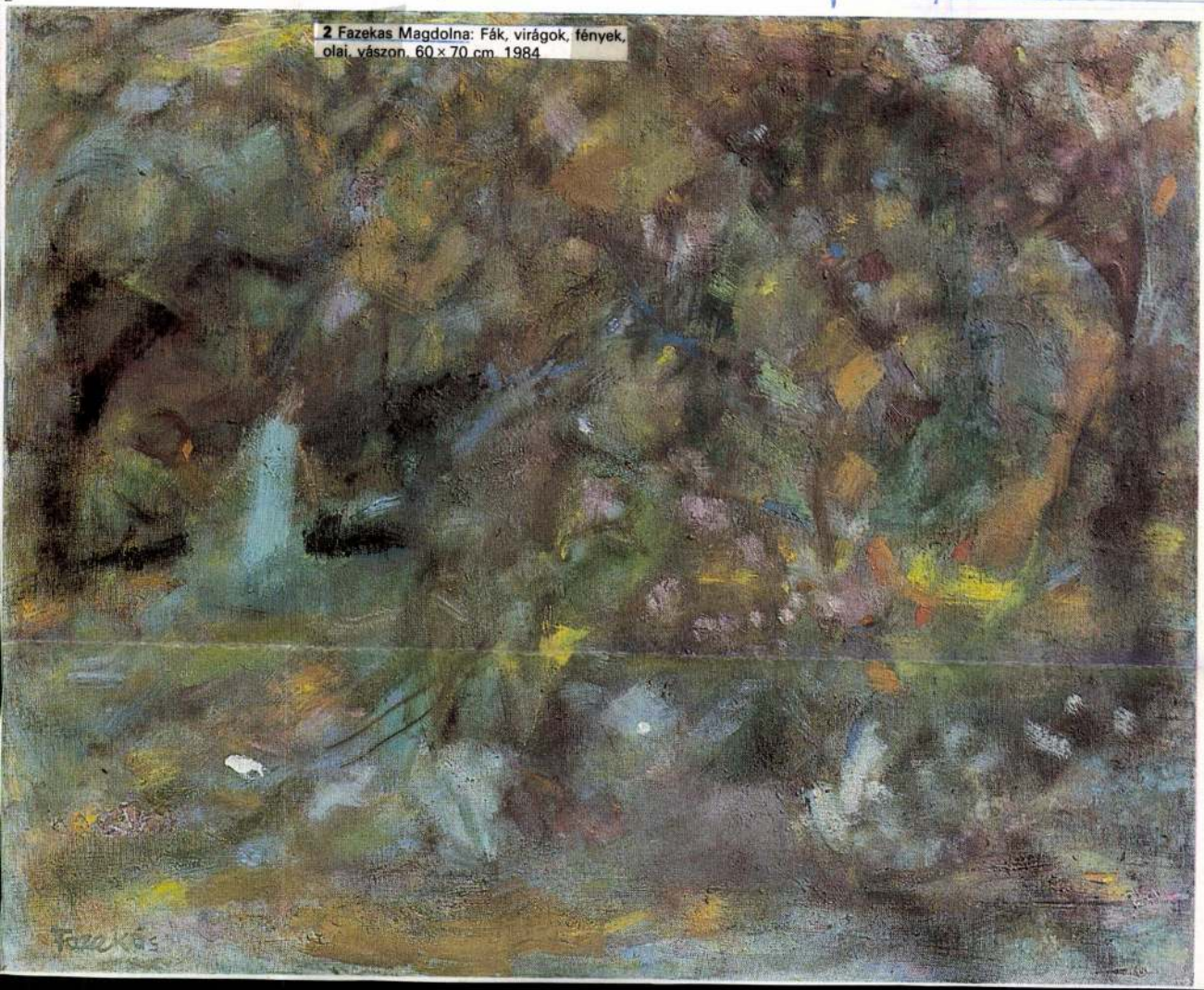

2 Fazekas Magdolna: Fák, virágok, fények, olaj, vászon, 60 × 70 cm, 1984

Művészet, 1987. január 17-old.

1 Fazekas Magdolna: Házak,
olaj, vászon, 50 × 70 cm, 1969
2 Fazekas Magdolna: Fák, virágok, fények,
olaj, vászon, 60 × 70 cm, 1984
3 Fazekas Magdolna: Tavasszal,
olaj, farost lemez, 50 × 90 cm, 1984
4 Fazekas Magdolna: Ősz,
olaj, farost lemez, 60 × 80 cm, 1985
(fotók Sulyok Miklós)

szívesen vállalkoznak hazai festők. Arra, hogy a modern képzőművészeti specifikumokba burkolózását ne tekintse az egyedül üdvözítő feleletnek és megoldásnak korunk kérdéseire és feladataira. Arra, hogy az alkotás lehetőségéhez külön egyszemélyes utat keressenek, hogy önmaguk erejével szolgálják és teremtsék meg az ember és a természet új kötődését.

Fazekas Magdolna ezt az utat járja. Lépésről lépésre való előrehaladása a festészetben nem valamiféle közös festői tapasztalatok segítségével történik. Sőt amint képei szemlélésekor kitűnik, festői fejlődése sem pusztán a festői gyakorlatból következik, olyan módon, hogy például az ecsetkezelése tökéletesednék. Nem, ő, Fazekas Magdolna lesz másként és mást látó festő az új benyomások hatására. Együtt él a természettel, vele együtt érzékeli és örüli a majdnem mindig ugyanazt: a természet tavaszi virulását, őszi elmúlását, amely mindig másként virulás és másként elmúlás. Fazekas Magdolna képei az idők változását, az esztendők gyarapodását is magukba vonják, tanúskodnak az időről, mint a fa törzsében az évgyűrűk az esős vagy száraz időjárásról. A *Fák, virágok, fények,* a *Téli napsütés,* az *Ősz,* a *Kora tavasz,* a *Tavasszal* képcímek atmoszféraábrázolást ígérnek. S valóban, a képek, a színek impresszionista remegését mutatják, mégsem gondolhatunk velük kapcsolatban az optikai pontosság újból kirázott bravúrjára. Nem a festői-technikai tudás bizonyítása okából születtek, más csillagjegyek befolyásolták születésüket. Az ember és a természet közös sorsáról vallanak.

Fazekas Magdolna szimpatikus konoksága, hogy nem ért meg többet a festő szakmai formai újdonságaiból, mint amennyi valóságos érzései kifejezéséhez szükséges. Ez az értetlensége teszi őt a nagy lázadók, a feladatokat a maguk módján értelmező bátrak rokonává. Ebből a kultúrán kívüliségből csak az igazán merészek képesek betörni a kultúrába oly módon, hogy művészetük erejével módosítják, tágítják a kultúra előttük megismert térségeit.

Ha megnézzük Fazekas Magdolna Tavasszal című olajfestményét, majd az Ősz címűt, ismét kiderül, hogy e képek nem egyszerű impresszionista évszakábrázolások. Mindkét képen emberi alakok is megjelennek, és munkálkodnak a fák, a növények társaiként. E tevékenykedő alakok nem kompozíciós meggondolásból odahelyezett staffázsfigurák, hanem éppen úgy, mint a körüttük lévő fák, vegetációlétüket demonstrálják, létezésüknek szolgálnak a képen. Mozdulataik határai jelölik azokat az érintkezési pontokat, ahol átlényegülések történhetnének. De nem teljes a metamorfózis, nem vesztik el teljesen arcukat e képeken az emberi alakok, hanem a lényegi azonosságok ráismerésének fényében testvérülnek a természettel. Az ember és a természet idillje valósul meg a képeken, amikor az emberi és a természeti rend a színek és fények ragyogásával áthat egymásba, részesül egyik a másikából. A Tavaszt mutató képen fiatal lányok alakjait tündökölteti az általános virágzás. Illik e lányokhoz a sok szép virág, s részesülnek is a virágok szépségéből, mint ahogyan a virágok is inkább virágok a lányok társaságában, mint nélkülük. S illik az Ősz című képen látható lombját vesztett diófa melegbarnája a hullott leveleket gereblyéző idős ember alakjához.

Még jobban egyszerűsödik a Fazekas Magdolna-képlet az „illik" szó megjelenésével. Különösen ha figyelembe vesszük, hogy a teremtés logikája szerint akkor illik az egy az egyhez, ha három akar lenni. Fazekas Magdolna festményeinek ügye nem autonóm képi törvényszerűségekben keresendő, hanem festőjüknek abban az igyekezetében, hogy az élet igazságai kerüljenek a képre. Nem a dolgok leegyszerűsített logikája szerint halad tovább egyről kettőre, ha nem önmagát megfelezve, egy-egy felet ad mindkét egyhez, hogy az életigazság a képi törvény és saját hevülete teremtse, nek szintézist a képen. Az előzőekben

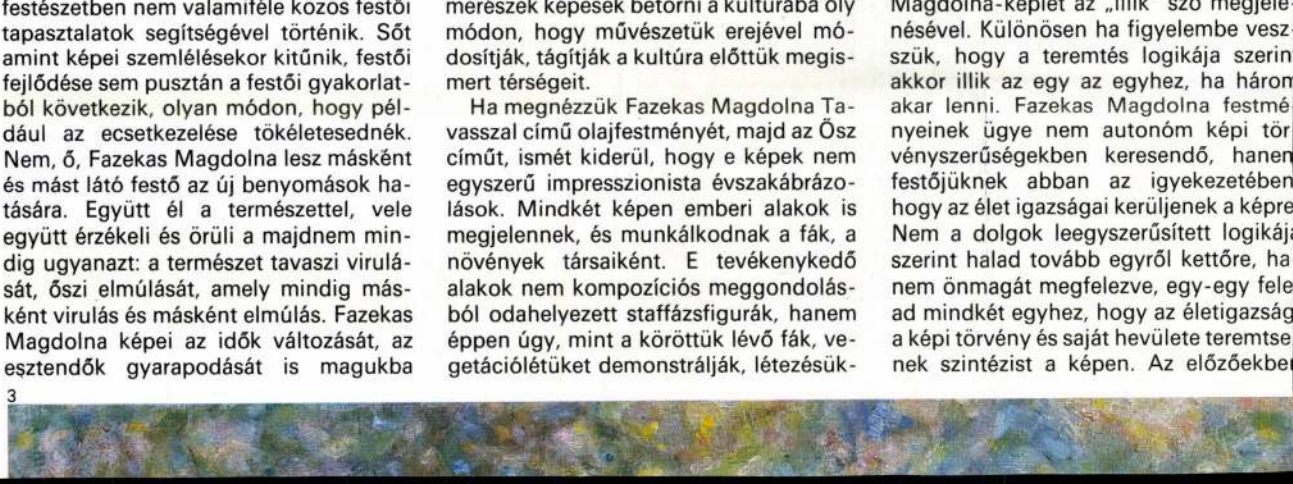

Fazekas Magdolna festőművész 1. Foglalkozás,
Kovács Gyula: Életrajzképek. Fazekas Magdolna festőművész.

Művészet, 1987. január, 16-old.

1 Fazekas Magdolna: Házak, olaj, vászon, 50 × 70 cm, 1969

Fazekas Magda

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1981 JAN 11

1021

1981. JANUÁR 11.

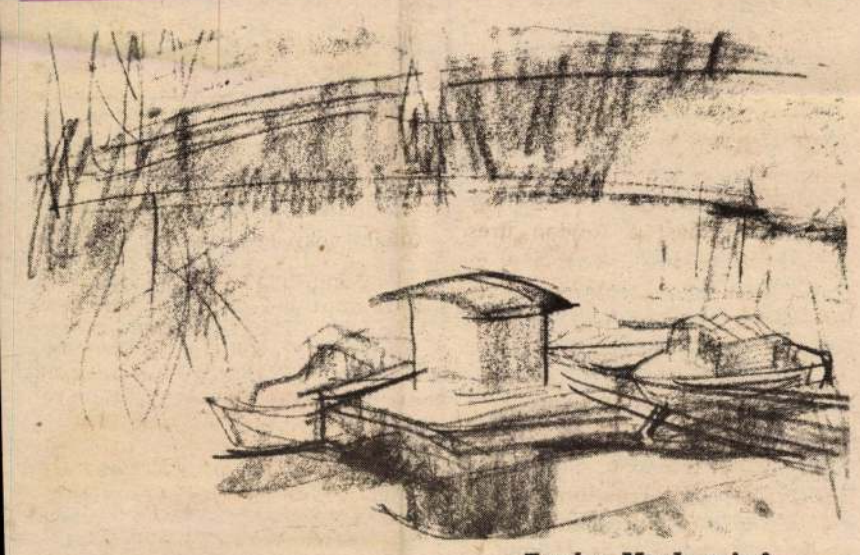

Fazekas Magda rajzai

Holnaptól

Túrkevei alkotók tárlata a fővárosban

A Ganz-MÁVAG művelődési központjának (Budapest, VIII., Golgota út 3.) kiállítási csarnokában holnap délután 4 órakor Cseh Sándor, a túrkevei Ványai Ambrus Gimnázium és Közlekedésgépészeti Szakközépiskola igazgatója nyitja meg azt a kiállítást, amelyen — kulturális együttműködés keretében — a túrkevei amatőr képzőművészek köre és a népi díszítőművészeti szakkör mutatkozik be. A két hétig nyitva tartó tárlaton közel száz zsürizett alkotás látható.

Egy évben csak egyszer?

Humor és szatíra — hazai módra

A szilveszteri „kabarédömpingben" talán kevésbé figyeltünk fel a Magyar Rádió Szolnoki Stúdiójának óévbúcsúztató, vidám műsorára. Az „Alföldi kabaré" pedig sajátos szórakozást ígért a hallgatóknak; szűkebb hazánk visszás jelenségeit, mindennapi életünk kisebbnagybb bosszúságait állította pellengérre. Természetesen tette mindezt a humor, a szatíra nyelvén, kellemes percekkel ajándékozva meg a rádióhallgatókat. Nevezetesen azzal, hogy nevetni tudtak önmagukon, mert hisz a műsor róluk, a Tisza táján élő emberekről szól. A szerzők, maguk is e vidék lakói, környezetükből merítették írásaik témáit.

Az Alföldi kabarében hallott, jellegzetesen „hazai" humor az év többi napján is jó szolgálatot tehetne, könnyebbé tehetné életünket, ráirányítaná figyelmünket visszás dolgainkra.

Kezdődik a farsang

Legnagyobb nemzetiségi megyénkben, Baranyában, megkezdődött a farsangi sokác bálok és sváb bálok időszaka. Elsőként a délszlávok rendezték meg hagyományos összejövetelüket tegnap Pécsett. A bál több száz résztvevője között — a baranyaiak mellett jócskán akadtak bácskai és somogyi horvátok, sőt még a szomszédos Jugoszláviából is érkeztek vendégek. A Baranya Táncegyüttes nemzetiségi műsora után a mohácsi délszláv tamburazenekar muzsikált a bálozóknak. Sokan közülük — kiváltképpen az első bálos leányok — színpompás sokác népviseletben jelentek meg a mulatságon. Az est fénypontja a nagykoló volt, amikoris a vendégek összekapaszkodva járták a jellegzetes délszláv körtáncot.

A hagyományos cigánybállal megkezdődött a farsangi mulatságok Tolna megyei sorozata Szekszárdon. Az IBUSZ közreműködésével rendezett bálra a környező megyékből: Baranya, Bács-Kiskun és Somogy megyéből is érkeztek vendégek. A tarka vígalomban cigánydalokkal, zenével, táncokkal és ősi szokások bemutatásával szórakoztatták a jelenlévőket, Sarközi József megyei fővajda vezérletével. Szépségkirálynőt is választottak, s nem maradt el a „nagybőgőtemetés" sem a hajnalig tartó mulatságban.

FAZEKAS MAGDOLNA
Tárlatvezetés közben
'98. VIII. 10.

STÍLUS- ÉS SZÍNKAVALKÁD

Kortárs festők a Szolnoki Galériában

Tegnap délelőtt *Várhegyi Attila* a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma politikai államtitkára szépszámú érdeklődő jelenlétében nyitotta meg a kortárs festők kiállítását. A nagyszabású tárlat anyagát a Damjanich János Múzeum anyagából válogatta *Zsolnay László*, a kiállítás rendezője.

TISZAI LAJOS

A közel hatvan képből álló, különböző stílusirányzatot képviselő reprezentatív tárlat igen szerencsés válogatás, az elmúlt bő három évtized festészeti irányzatairól, az alkotók művészi törekvéseiről ad élményt nyújtó áttekintést. Majdhogy regényes a tárlat genezistörténete, jól érzékelhető, hogy messzi horizontokról származik a képek javarésze. Egy országos, az Ernst Műzeumban bemutatott monstre gyűjteményből került az alkotások döntő többsége Szolnokra, így igen nagy és színes a paletta. Harminckét, egymástól sokszor merőben eltérő művészi felfogású és ecsettechnikájú festőtől láthat egy, két vagy több alkotást a néző, *Anna Margittól Vilhelm Károlyig*. A másság izgalma tölti be a kiállítócsarnokot, hiszen a képek csaknem mindegyike eltérő művészi üzenetet sugall. Izgalmas stílus- és színkavalkád ez a tárlat, a válogatás és a rendezés érdeme, hogy ennek ellenére igen harmonikus az összhatás.

A kiállító művészek között a Szolnoki Művésztelep négy tagja szerepel. *Baranyó Sándortól*, a Tisza-parti művészkolónia doyenjétől — más festményei között — a Napfényes táj című képet csodálhattuk meg; *Berényi Ferenc* az Európát megjárt Kubikos című munkájával van jelen a tárlaton; *Meggyes László* Téli estéje a tárlat egyik gyöngyszeme, ahogy *Fazekas Magdolna* Derengés című alkotását is a látottak közül az egyik legértékesebbnek érezzük.

Lehetetlen felsorolni a Galériát betöltő kiállítás minden egyes képét, bár többségük hosszabb méltatást is érdemelne. A szűkebb pátriánkhoz is kötődő *Sváby Lajos* három remekével szerepel, amelyek közül a Figura az ablak előtt című kompozíciója különösen megragadó. *Bujdosó Ernő* Költő (Ady) című képe színekké vált gazdag fantázia; *Szentgyörgyi József* Csillagnézője filozófiai mélységeket is hordoz; *Sugár Gyula* Múzsák című alkotása pedig nemes adalék a szebbik nem sokszínű diadalához.

A látott, jól sikerült portrék közül Meggyes László: FM-portréja és *Szabó Zoltán* önarcképe vonzza különösen a szemet.

A megnyitót követően egy-egy alkotást sokáig csodált a közönség. Képünk bal oldalán Várhegyi Attila államtitkár FOTÓ: BARTALOS

***Várhegyi Attila* megnyitó beszédében örömének adott kifejezést, hogy a nagyszabású, országos rangú tárlatot a szolnoki múzeum anyagából láthatja a közönség. Hangoztatta reményét, hogy a Damjanich János Múzeum lehetőségei közül a most megnyíló kiállítás nagyon is reménykeltő kezdet, amelyet számos más, a város, a megye és az ország kulturális életében jelentős esemény követ. Elmondotta az államtitkár, hogy minisztériuma a nevéhez méltóan támogatja az értékek megbecsülését. Hangsúlyozta, hogy az „örökség" nem csupán a múlt értékeire vonatkozik, hiszen a kortárs művészek alkotásainak legjava is a nemzet örökségét gazdagítja az idők múlásával.**

Fazekas Magdolna Kispesten született. Tanulmányait Budapesten a Magyar Képzőművészeti Főiskolán 1952 és 1958 között végezte — festő szakon. Mesterei Bencze László és Fónyi Géza voltak.

1958-tól a Szolnoki Művésztelep tagja.

1958-ban szerepelt először műveivel, a Fiatal Képzőművészek Stúdiója kiállításán (Ernst Múzeum, Budapest.)

Tagja a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének, és a Magyar Vízfestők Társaságának.

Számos hazai és külföldi kiállításon szerepelt. Belföldön többek között: a Békéscsabai Alföldi Tárlatokon, Szegedi Nyári Tárlatokon, a Szolnoki Művésztelep valamennyi kiállításán. 1980-ban Rajzkiállításon, Magyar Nemzeti Galéria, Budapest; Országos Rajzbiennálékon, Salgótarján; Vásárhelyi Őszi Tárlatokon, Hódmezővásárhely; Országos Tájfestészeti- és Portré Biennálékon, Hatvan; a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége kiállításain, Műcsarnok, Petőfi Csarnok, Budapest; a Szolnoki Képzőművészeti Triennálékon, Szolnok; 1994-ben Országos Akvarell Biennálén, Eger.

Külföldön:

A Szolnoki Művésztelep kiállításain: Tallinn; Drezda; Szófia; Bécs, Collégium Hungaricum; Párizs, Chateauroux; Reutlingen; Nagybánya.

Egyéb külföldi kiállítások: 1958. Moszkvai Biennálé; 1961. München; 1967. Zürich; 1970. Montreuil; 1987. Lublin; 1992. London; 1992. Tours; 1994. Dunaszerdahely, Kortárs Magyar Galéria; 1995. Varesé (Olaszország), Nemzetközi Akvarell Kiállítás; 1995. Hága.

Díjak:

1975 — I. Szolnoki Festészeti Triennálé, Szolnok, I. díj.
1977 — Szolnok Megyei Tanács Művészeti Díja
1982 — V. Országos Tájfestészeti Biennálé, Hatvan, Bronzdiploma
1983 — Szakszervezetek Szolnok Megyei Tanácsa, Művészeti Díja
1984 — 31. Vásárhelyi Őszi Tárlat, Hódmezővásárhely, Munkajutalom
1984 — IV. Szolnoki Festészeti Triennálé, Szolnok, Különdíj
1985 — V. Országos Portré Biennálé, Hatvan, Bronzdiploma
1987 — Szolnok Megyei Téli Tárlat, Szolnok, Nívódíj
1987 — Mezőtúri Alkotótelep Művészeti Díja
1988 — VIII. Országos Tájfestészeti Biennálé, Hatvan, Bronzdiploma
1988 — Szolnok Megyei Téli Tárlat Festészeti Díja
1989 — Téli Tárlat Szolnok—Kecskemét, a Területi Szervezet Festészeti Díja
1993 — VII. Szolnoki Képzőművészeti Triennálé Festészeti Díja
1993 — Ezüst Pelikán Díj, Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Díja
1994 — 41. Vásárhelyi Őszi Tárlat, a Képző- és Iparművészeti Lektorátus Díja
1994 — Téli Tárlat, Szolnok, Szolnok Város Díja
1994 — XI. Országos Tájfestészeti Biennálé, Hatvan, Bronzdiploma

675-95. Tisza Nyomda, Szolnok

FAZEKAS MAGDOLNA

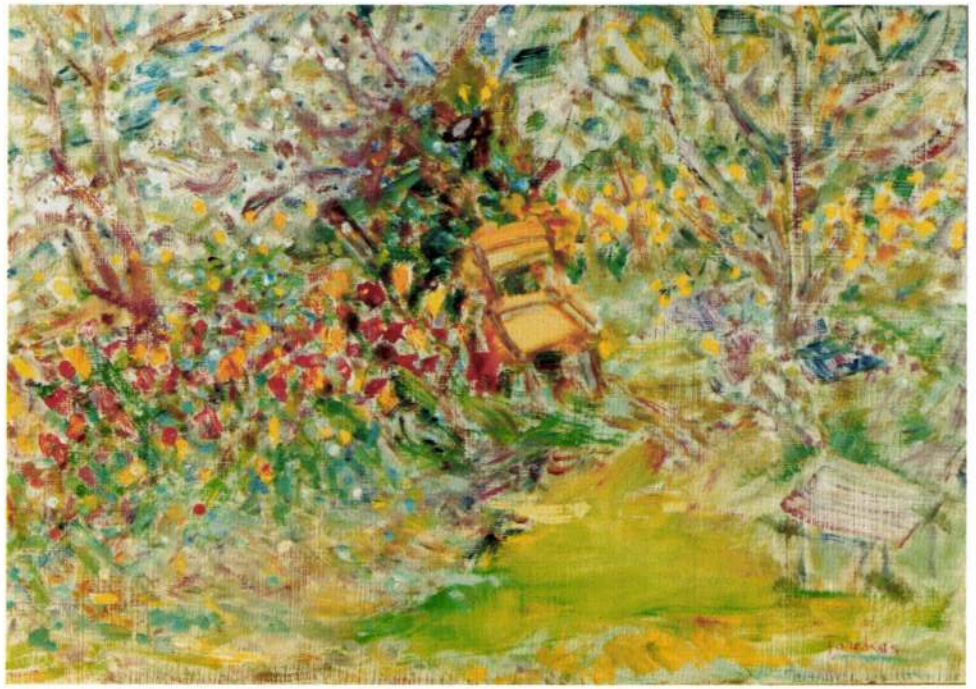

FAZEKAS MAGDOLNA

festőművész
KIÁLLÍTÁSA

a MOL Rt. galériájában
1995. december 05-től

Télutó

Virágcsokor

FAZEKAS MAGDOLNA

JÁSZKUN

SZOLNOKI SIKEREK

A bőség zavara a 41. Vásárhelyi Őszi Tárlaton

TISZAI LAJOS

Feladja a „leckét" a látogatónak a Tornyai János Múzeumban megnyílt 41. Vásárhelyi Őszi Tárlat. Mit is látott, többet-e az eddigi, ottani kiállításoknál, vagy — a számszerű gazdagság ellenére is — jóval kevesebbet.

Tudott, hogy az 1952 óta rendszeresen megrendezett vásárhelyi tárlatok eleddig is csak eszmeiségükben kötődtek Hódmezővásárhelyhez, valójában országos seregszemlék voltak, amelynek lehetőségével főleg a vidéken alkotó festők, szobrászok, grafikusok éltek. Elsősorban,

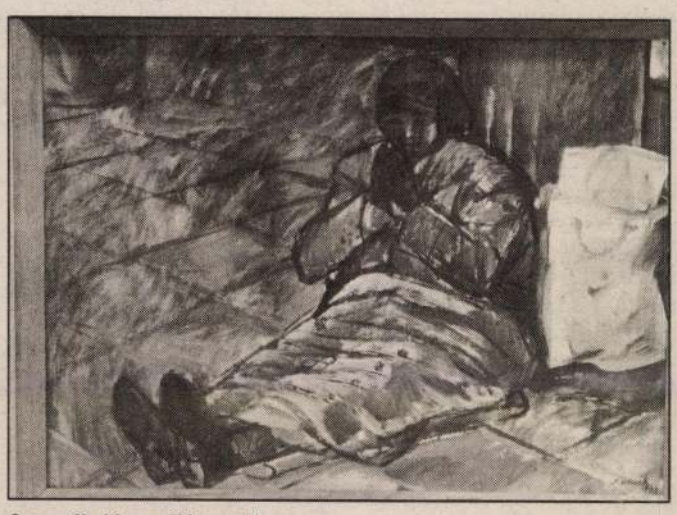

Szurcsik János: Kéregető

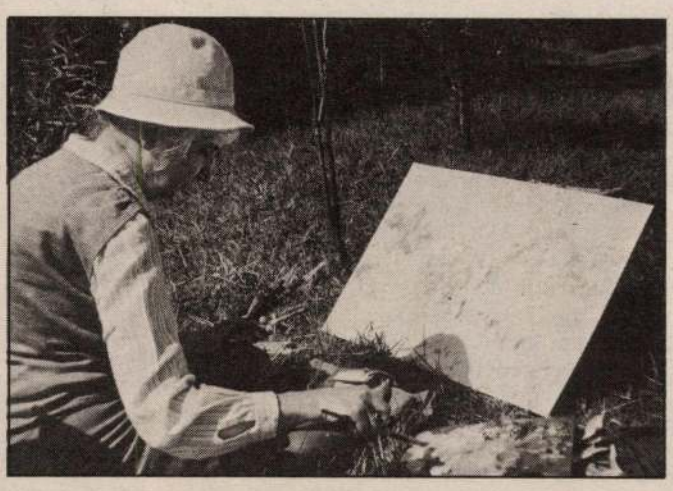

Fazekas Magdolna Erdőben című festménye megejtő színvilágából sajnos a fekete-fehér lenyomat semmit sem ad vissza. Nem érte jobb sors a szolnoki művész másik, a katalógusban színesben megjelent képét sem — Terigetők — a nyomdai színbontás miatt. Ezért inkább egy „megörökített" pillanatot közlünk a festőnőről, amely a mezőtúri alkotótáborban készült

vagy csak nem a természetelvű művészet képviselői állították ki, a többnyire magas mércét állító zsűri által jól „megmért" munkáikat.

Az idei tárlat — úgy tűnik — szakított a régi hagyományokkal. Több mint ötszáz beküldött műből 269 került a közönség elé, száznegyven pályázó munkája. A tartalmi horizont jóval tágabb, mint eddig, ami nem baj, hiszen bővült az ízléskínálat. Absztrakt, nonfiguratív jellegű munkák is szép számmal láthatók a tárlaton.

Mégis végiggondolásra érdemesnek tartom, hogy célszerű és hasznos-e a hely szellemét változtatni? A mostani vásárhelyi tárlathoz hasonló bemutató — nem értékrendre gondolok — számos verbuválódik az országban. Vásárhely meg akarja egykori önmagát szüntetni? S ez nem csupán helyi kérdés, az egész mai magyar képzőművészetet érintheti. Vásárhelyen kiállítani mindig rang volt! Ha ez a tény a tematikai bővítés után is megmarad, akkor „semmi gond".

Az idei tárlat viszont ezt megkérdőjelezi. Kevesebb, több lett volna. Jó, ahol hegyek vannak, ott természetszerűen völgyek is. S minél magasabbak a csúcsok, annál mélyebben vannak a völgyek. Az idei tárlatot semmiképpen sem lehet valamiféle középhegységhez hasonlítani.

A grafikai anyag a kiállítás erőssége. A tíz díjból négy grafikusművész részesült. Pedig a kiállított grafikák száma lényegesen kevesebb a festészeti, vagy szobrászati anyagénál. Ez utóbbiból méltán emelte ki a bírálóbizottság *Nagy Attila* és *Simorka Sándor* munkáit, s díjazta. Sajnos, egészében a kisplasztika a tárlat leggyengéb vonulata.

Örvendetes, hogy szűkebb hazánkhoz kötődő művészek igen jól szerepeltek a nagyszabású kiállításon. A szemet messziről megragadja *Fazekas Magdolna* két, eredeti színekben pompázó festménye. Méltán kapta a Képző- és Iparművészeti Lektorátus díját. *Rékassy Eszter* — aki a Tisza-parti levegőn cseperedett fel — három művét mutatta be, különösen a Sárkányölő Szent György ébreszt gondolati asszociációkat. Az Eötvös József Alapítvány díjával ismerték el művészi teljesítményét.

Munkajutalmat kapott témavilágával a Kunsághoz erősen kötődő *Szurcsik János*, aki a szociális gondokra is utal egyik jól komponált, drámai erejű képével.

Ágotha Margit: Remény (linó papír)

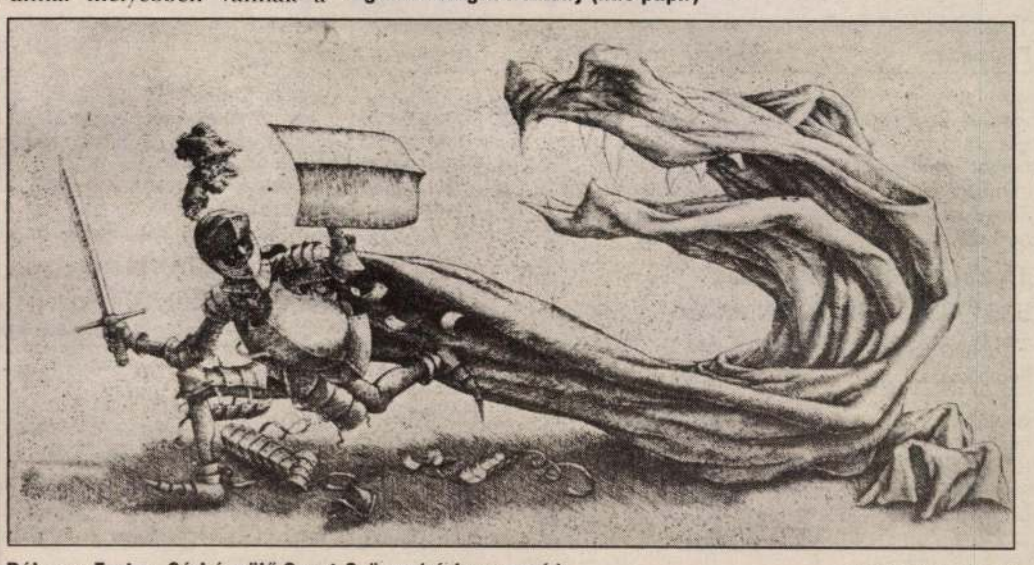

Rékassy Eszter: Sárkányölő Szent György (rézkarc papír)

FOTÓ: TARPAI ZOLTÁN

EURÓPA FELÉ?

Külföldiek a munkaerőpi

Miközben a fejlett nyugat-európai országok egyre szigorúbb rendszabályokkal védik hazai munkaerőpiacukat, hazánkban növekvő tendenciát mutat a különböző tartózkodási és munkavállalási engedélyért folyamodó külföldi állampolgárok száma. A Menekültügyi Hivatal egy tavalyi statisztikája szerint Magyarországon menekültként háromezer fő, menedéket kérőként mintegy 20 ezer fő, áttelepedett külföldiként mintegy 80 ezer fő, vendégmunkásként pedig 20 ezer fő él. Ők a legálisan itt tartózkodók. Ennek a számnak dupláját (körülbelül 250 ezer) érik el azonban az illegálisan hazánkban élő külföldiek.

SZEKERESNÉ DR. KÁLMÁN MÁRIA

A napjainkban felerősödött kelet-európai migráció gazdasági-társadalmi hatásai minden bizonnyal csak évek múltán válnak számadatokkal leírható, egzakt módon értékelhető jelenséggé. A hétköznapi megítélést egyelőre nem a racionalitás, sokkal inkább érzelmi-hangulati tényezők befolyásolják, amelyek végső soron a közhangulat meghatározóivá válnak. Annál is inkább, mivel a migráció okozta negatív gazdasági-társadalmi hatásokkal akár az utcán — még pontosabban az emberpiacként emlegetett Moszkva téren — is szembesülhetünk. A pestiek között „Gomba"-ként közismert melegedőbüfé környékén, az utóbbi két évben valóban gomba módra szaporodtak el az illegális munkaerő-felhajtó „vállalkozók". Az itt önmagát messze a minimálbér alatti éhbérért áruló — az esetek nagyrészében munkavállalási vízummal, vagy tartózkodási engedéllyel sem rendelkező — külföldi munkaerő szinte teljes egészében kiszorítja a munkaerőpiacról az egyébként is minimális elhelyezkedési esélyekkel bíró, szakképzetlen magyar munkaerőt.

A jelenségért természetesen nem kell a Moszkva térre menni. Szűkebb pátriánkban is fölfedezte már nem egy munkaadó, hogy még legális foglalkoztatás mellett is mennyivel nagyobb nyereséghez juthat, ha a Munka Törvénykönyve, vagy a munkavédelmi előírások által nem védett, munkakörülményeket nem mérlegelő, negyed munkabérért elszegődő, külföldi munkavállalót alkalmaz.

E felismerést hivatott legális, jogszabályok által kijelölt mederbe terelni a Megyei Munkaügyi Központ, szorosan együttműködve a Megyei Rendőrfőkapitányság igazgatásrendészeti osztályával, az APEH-al, a Megyei Nyugdíjbiztosítási Igazgatósággal, valamint az illetékes önkormányzatokkal.

A legális jogszabályi keretet a külföldiek magyarországi munkavállalásának engedélyezéséről szóló munkaügyi miniszteri rendelet adja, mely — többek között — előírja, hogy a munkaügyi központ külföldiek munkavállalását csak akkor engedélyezheti, ha „az adott megyében (fővárosban) a munka elvégzéséhez megfelelő képzettséggel rendelkező magyar munkaerő nem áll rendelkezésre, és a külföldi alkalmazása egyéb foglalkoztatási szempontok mérlegelése alapján is feltétlenül indokoltnak mutatkozik..."

A rendelkezés egyértelmű; végrehajtása már korántsem az. Az a munkaadó ugyanis, akit a fent említett gazdasági érdek motivál külföldi munkaerő alkalmazásában, olyan munkabért, olyan munkakörülményeket, a munkavállalóval szemben olyan követelményeket állít, amelyhez képest valóban nincs kiközvetíthető magyar munkaerő. E „huszonkettes csapdájában" vergődik közismerten például a magyar konfekcióipar. Mit tehet ebben a helyzetben a munkaügyi központ?

Minden egyes kérelem elbírálásakor szigorúan mérlegeli a munkaügyi központ az összes foglalkoztatási szempontot. Ha van rá lehetőség munkaerőpiaci képzés szervezésével igyekszik kielégíteni a felmerült munkaerőigényeket. Hatósági ellenőrzést végez a munkavállalás engedélyezésére vonatkozó szabályok megtartása tekintetében.

1994. első félévében a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Munkaügyi Központ 229 külföldi munkavállalási engedély kiadása, illetve meghosszabbítása iránti kérelemből 147-et hagyott jóvá; főleg a már említett varrónői szakmában, és az olyan hiányszakmákban, mint például a bútorasztalos, ács-állványozó, pék, vagy az olyan speciális szakismeretet igénylő szakmákban mint a hídépítő-vasbetonszerelő, orvos, nyelvtanár. Külföldi munkavállalók dolgoznak tanácsadóként a többségi külföldi tulajdonú vegyes vállalatoknál és a sze-

Szolnoki Kirendeltség

5000 Szolnok, Kossuth L. út 6—8.

Foglalkozás	Munkavégzés helye	Létszám	Kereset
takarító (férfi)	Szolnok megye	5	17.000—27.000
lakatos	Szolnok	5	15.000—25.000
marós-esztergályos	Tószeg	4	14.000—17.000
asztalos	Szolnok megye	23	11.000—30.000
varrónő	Szolnok	85	11.000—23.000
pék	Szolnok	5	25.000—40.000
kazánfűtő (12 to)	Szolnok	3	15.000—18.000
kőműves	Szolnok megye	25	15.000—35.000
ács-állványozó	Szolnok megye	10	17.000—35.000
víz-gáz-kp.fűtésszer.	Szolnok	5	23.000—30.000
villanyszerelő	Szolnok megye	6	15.000—18.000
bádogos	Szolnok megye	5	22.000—35.000
nehézgépkezelő	Szolnok megye	4	22.000—30.000
tehergk. vez.(B,C,E)	Szolnok megye	7	15.000—25.000
bolti eladó	Szolnok	20	11.000—22.000
cukrász	Szolnok	4	11.000—16.000
felszolgáló	Szolnok megye	3	11.000—14.000
kéményseprő	Szolnok megye	3	15.000—20.000
belső ellenőr	Szolnok	2	15.000—45.000
üzletkötő	Szolnok megye	45	11.000—40.000
temetkezési szállító	Szolnok	2	23.000—25.000

Jászberényi Kirendeltség

5100 Jászberény, Jásztelki út 17.

Telefon: 57/312-025, 312-225, 312-822

Foglalkozás	Munkavégzés helye	Létszám	Kereset
varrónő	Jászberény	5	12.000—13.000
pultos	Jászberény	1	13.000—13.000
asztalos	Jászjákóhalma	1	15.000—20.000
külker.ügyintéző	Jászberény	1	16.000—30.000
szemcseszóró	Jászberény	1	18.000—25.000
májcsomagoló	Jászberény	3	14.000—16.000

Jászapáti Kirendeltség

5130 Jászapáti, Damjanich út 11., Pf.: 9.

Telefon: 140

Foglalkozás	Munkavégzés helye	Létszám	Kereset
varrónő	Jászapáti	5	10.000—12.000
varrodavezető (ruhaip.tech.)	Jászapáti	1	30.000—30.000
biztosítási ügynök	Jászság területe	6	telj. szerint
német-angol tanár	Jászapáti	1	22.000—24.000
kőműves	Jászberény	20	24.000—25.000
ács-állványozó	Jászberény	5	24.000—25.000
burkoló	Jászberény	5	24.000—25.000

Tiszafüredi Kirendeltség

5351 Tiszafüred, Kossuth tér 1.

Telefon: 59/351-322/211 mell.

Foglalkozás	Munkavégzés helye	Létszám	Kereset
gépi varró	Tiszafüred	50	16.000—25.000
autóvillamossági szerelő	Tiszafüred	1	15.000—15.000
fémfestő, fényező	Tiszafüred	1	23.000—26.000
területi képviselő	Tiszafüred térsége	3	20.000—50.000
ács-állványozó	Nagyiván	1	15.000—18.000
szabász	Tiszafüred	1	16.000—16.000
terítő (bet.munka)	Tiszafüred	4	10.500—10.500

A KIRENDELT

Jász-Nag

Kisújszállási Kirendeltség

5310 Kisújszállás, Kossuth L

Telefon: 59/321-357; 322-38

Foglalkozás	Munkavégzé
gépi varró	Kisúj
gépi varró	Kisúj
gépi varró	Kisúj
vizsgázott kazánfűtő	Kisúj

Kunhegyesi Kirendeltség

5340 Kunhegyes, Szabadsá

Telefon: 59/326-546; 326-11

Foglalkozás	Munkavégzé
sütőipari munkás *	Kunh
hegesztő	Kunh
híd-darus	Kunh
asztalos **	Kun
varrónő ***	Kisú
éjszakai portás ****	Pusztat

* feltétel: süteményt készíteni tudó n
** iskolai végzett: gimnázium vagy s
asztalos munkakörbe
*** iskolai végzettség: minimum 8 ál
műszak utazási költségtérítés bozzáj
**** abádszalóki vagy tiszaburai lak

Mezőtúri Kirendeltség

5400 Mezőtúr, Rákóczi u. 3.

Foglalkozás	Munkavégzé
varrónő	T
klímatervező-üzletkötő	V
technológus	M
pultos	M
játékkészítő	T
élelm. vegyesbolti eladó	M
burkoló (kőműves)	Német
Tartós munkanélkülieket, ill. pályakez	
úszómester	M

FAŻEKAS Magdolna

Jászkunság 1989.3.sz.

27/67

ACTA UNIVERSITATIS SZEGEDIENSIS
ACTA PHYSICA ET CHEMICA
Nova Series.
Szeged, - 24 cm.

Egységár: köt. 50.--
szorv. 20.--

Hat nyár értékei

Művészek a Körös partján

A Mezőtúri Alkotótábor bemutatkozik a Szolnoki Galériában

Közel egy évtizede működik, első alkalommal 1981-ben került megrendezésre Mezőtúr közelében a Holt-Körös partján szobrászok, festők részvételével az Alkotótábor. 1985-ig kétévenként, ettől kezdve pedig évenként hívtak meg művészeket a Takács tanyára egyhavi nyárvégi munkálkodásra. Magyarországon az utóbbi évtizedekben több hasonló művésztelep működik, legtöbbjüket a megye, a város támogatásával a Művészeti Alap, a Képző- és Iparművészek Szövetsége tartja fenn. A mezőtúri főként abban különbözik előbbiektől, hogy itt egy jelentős társadalmi összefogásnak köszönhető a telep létrejötte, de mindenekelőtt a folyamatos működés. Ennek következtében igen szoros a kapcsolat művészek és fenntartók között, akik az Alkotótelepi Tanács döntésein keresztül érvényesítik a befogadó közösség és a művészek érdekeit, egyben biztosítják a művésztelep autonómiáját.

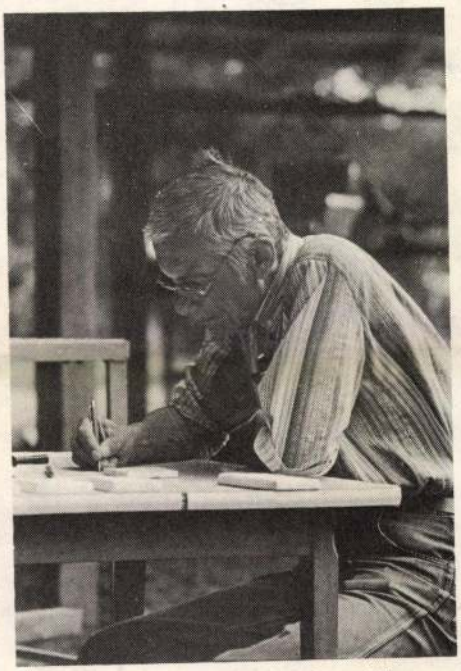

Rékassy Csaba Munkácsy-díjas grafikusművész /azóta sajnos elhunyt/ a plakettkészítéssel ismerkedik

A város elképzelése az alapításkor egy olyan alkotótábor létrehozása volt, amelynek munkássága során egy megalakítandó Mezőtúri Galéria gyűjteménye kialakul. A Körös-parti telep eddigi hat nyara következtében 120 körüli műalkotást őriznek már fenti célra. A Szolnoki Galéria

kiállításán ezek kitűnő kvalitásáról meggyőződhetnek a látogatók. Ahhoz, hogy egy valóban értékes anyag gyűljön össze évek során, s az elképzeléseket bővítve Mezőtúr arculatán látszódjék a képzőművészeti tábor közelsége, jó művészeket kellett meghívni, azok számára igényeiknek megfelelő feltételeket biztosítani. Nem kis dolog ez, bár ha az alkotók igényei között az anyagiak alig játszottak szerepet. Sokkal inkább az emberi kapcsolatok, annak tudata, hogy a város életében szerepet kaptak, hogy tevékenységük fontos azoknak, akik számára alkotásaik készülnek. Míg a mezőtúri vállalatok, szövetkezetek, intézmények és a város vezetése ebben a kontaktusban, a művészek /anyaggal, felszereléssel, szállással, étkeztetéssel történő/ ellátásával lokálpatriótizmusuknak, városuk szeretetének adtak helyt, addig a művészek szellemi képességeik, szélesebb körű alkotótevékenységük társadalmi szerepének fontosságáról, igényeiről győződhettek meg. S ez a közvetlen, abszolút pozitív töltésű szellemi-érzelmi kontaktus alkotók és közönség, mecénások és művészek között Mezőtúron elementáris erejűnek bizonyult.

Fazekas Magdolna témát keres

Szinte a második tábortól kezdődően sűrűsödött a résztvevők köre egy konkrét mag köré, nemcsak azért mert az indulástól jelenlévő Győrfi Sándor a viaszveszelytéses bronzöntési eljárás nagyobb méretekben kivitelezhető realizálását vélte megvalósíthatónak Mezőtúron, hanem azért is, mert éppen ezzel a szobrászati lehetőséggel élve lehetett a város utcáit, tereit, homlokzatait a tábor munkásságával átalakítani.

A varázslatos Holt-Kőrösök vidéke, a természetvédelmi terület különös növény- és állatvilága, az intim természetközelség az a másik fő vonzerő, ami visszahozza a művészeket. Lemondva sokszor komfortról, kényelemről. Talán közhely; de a Takács tanya környékén, a Holt-Kőrös kanyarulatánál a táj maga tartja szinte eufórikus lelkesültségben a fes-

tőket. Ugyanúgy, mint a viaszveszelytéses bronzöntésnél a szobrászokat az eljárás lényegéből adódó "hatnapos teremtés" csodája. Az elmúlt évek alatt 27 művész fordult meg Mezőtúron, vett részt a képzőművészeti alkotótáborban, közöttük öt külföldi. Többen közülük többször is visszatértek, bár a szorosan vett "magot" Győrfi Sándor és Borbás Tibor szobrászművészek, valamint Balogh Géza festőművész biztosítja.

A telep második megrendezésétől állandó a fotós, illetve a műtörténész személye is, így a folyamatosan készített, dokumentatív céllal felvett fotókkal és interjukkal illusztrálhatjuk fentebb elmondottakat. Vannak kommunikatív képességű művészek, stílusmagyarázók, kiáltványteremtők, kitűnő fogalmazók. Mások viszont úgy vélik a szó, az írás nem az ő nyelvezetük; kifejezési lehetőségük csakis az a művészi formanyelv, amit művelnek. Természetesen Mezőtúron sem volt minden művész alkalmas az ilyen irányú nyilatkozásra. Interjúválogatásunk ezért elsősorban az eddigiek alátámasztását szolgálja, a művészek gondolataival szeretnénk igazolni a fentebb összefoglaltakat. Az 1983-1988 között felvett hanganyagból nem minden művésztől kíivántunk idézni, hanem a lazán fűzött gondolatokkal a közösség véleményét szándékoztunk összegezni. Mert ezekkel az itt közölt gondolatokkal a mezőtúri alkotótáborban folyamatosan tevékenykedő művészek legfőbb szándékai, elvárásai és véleménye kapnak publicitást. Miután válogatásunk öt évet ölel fel, a korábban elhangzottak közül az utóbbi évekre már több minden megvalósult. Igyekeztünk némi kronológiát is tartani, bár ez a kérdéskörök hasonlósága miatt nem mindig sikerült. A nyilatkozókról a függelékben megtudható ki mikor vett részt a táborban, azaz mikor készülhetett az interjú.

SZABÓ IVÁN: Világ életemben fiatalok között éltem. Most jöttem haza a Nyíregyháza-Sóstón rendezett művésztelepről, és utaztam ide a Takács tanyára. Előbbin például a magyar résztvevők között csupa volt növendékem volt. Ide Győrfi Sanyi hívott, aki vásárhelyi, sóstói művésztelepi gyerekem volt. Novák Andris hasonlóképpen. Balogh Gézával Nyiregyházán találkoztam.

MIHÁLY GÁBOr: A mezőtúri művésztelep a Nyiregyháza-Sóstó-i művésztelep nyomdokain jár. De ez nem véletlen, hiszen Győrfi és Balogh vezetik ezt is, azt is. Mindkettőt ők kezdeményezték, rájuk épül mindkettő. A sóstóinak híre van már a szobrászok között. Azt azért szeretik, mert igen hasznos a szobrászok számára, a város számára. Ennek a telepnek a létrejöttében is szerepet játszott a város anyagi támogatása, ha legtöbbször ez természetbeni támogatást jelentett. Ez a legfonto-

sabb. Meg kell teremteni a munka és létfeltételeket. Nagyon fontos tényező, hogy a művészek azért jönnek Sóstóra, Mezőtúrra is, hogy megöntsék azokat a szobraikat, amelyeket egyébként máshol nem tudnának megönteni. Vagy itt, ilyen rövid idő alatt készítenek szobrot, vagy van aki már felkészülten érkezik, de mindenképpen el akarják készíteni azt a mennyiséget, amit utána használni akarnak. A városnak is jó ez, hiszen egy része a készített munkáknak itt marad, s egy idő után ez egy jelentős anyagot jelent.

SZABÓ IVÁN: Azt tartom lényegesnek, hogy legyen egy folyamatosság, amelyre én a legalkalmasabbnak a Győrfi Sanyit és a Balogh Gézát tartom. Mint a szobrászati és a festészeti vonal kézbentartóját. Mellette pedig olyan művészek meghívását, akiknek ez a vidék, ez az élet való. Ha ügyesen szervezik, akkor egy kitűnő gyűjteményhez juthat a város. Múzeumot hozhat össze az itt készült anyagból, ami igazán nemes cél. Gyors eredményt nem szabad sürgetni. Majd tíz év múlva beérik az eredmény. A kultúra az folyamatosság, nem tűzijáték. Nem szabad sürgetni.

BORBÁS TIBOR: ...Az a lényeg, hogy egy mag alakuljon ki itt, nem az, hogy név szerint kik lesznek azok. Ez ki fog alakulni azt hiszem, egy ilyen öntisztulás útján kell hogy kialakuljon. Az, hogy kivel tudunk együtt dolgozni, az, hogy fél szóból vagy egy pillantásból is értsük egymást, mert ez a fontos. Ez a legfontosabb. Megmondom őszintén, én utálom a "művésztelepeket". Egyedül szeretek dolgozni. Vagy tudok csak dolgozni. Itt is egy kicsit elvonulok. Nem tudok ott a terep közepén, mert állandóan beszélgetünk, és elmegy az idő ezzel-azzal. És akkor nem halad a munka, megszakítódnak a gondolataim, beleszólnak, mit tudom én... Én ilyen vagyok, lehet hogy más másmilyen. De nem vagyok közösségi ember... Így. Viszont közösségi ember vagyok, mert igenis odajövök: na vigyük, hozzuk, öntsük. Tehát a technikai részénél. De kitalálni a szobrot azt én nem tudom másképp. Itt lehet, hogy kitalálni is tudok szobrot, mert itt is megteremtem magamnak azt a kis miliőt, mert van hely... Ahány művésztelepen voltam, ott mindig az volt, hogy szűk volt a hely. Túl sokan voltunk. Nahát, ez a lényeg. Tehát, hogy legyen meg a mag. Ne túl sok ember. Az nem baj, hogy hozza a családját, rokonságát, az nem érdekel. De ne legyen tizennyolc különféle elképzelésű művész. Hát ezért választottam Mezőtúrt, és nem mentem máshová. Pedig hívtak. Mert nem érzem jól magam tizennyolc különféle művészember között. Annyira fel kell előtte készülni, egy jó féléves előkészület kell, hogy egy ilyen telepen, mint például a sóstói, mit fognak csinálni. Hogy

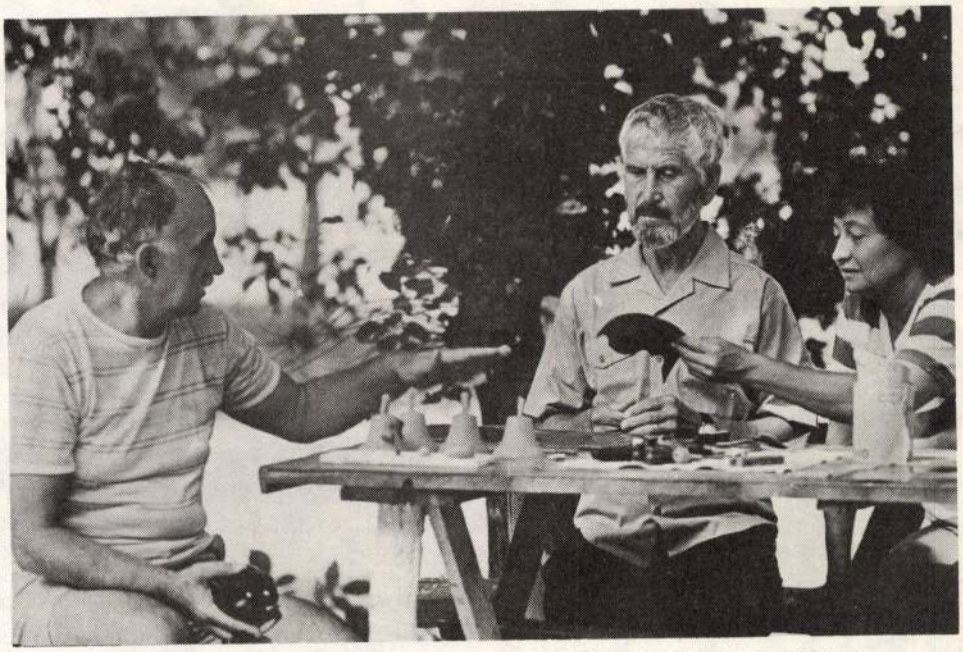

Zajlik az előzsűrizés / Meggyes László, Németh József, Egri Mária

Papi Lajos /azóta sajnos elhunyt/ érmet mintáz

a vázlataim, gondolataim teljesen letisztultak legyenek. Mikor odamegyek, nincs duma, dolgozok végig, hogy az utolsó napra készen legyen, amit elképzeltem. Mert azután a Szövetség kijelöli, hogy a következő évben egy egészen más szobrász jöjjön oda. Kész. Tehát nem tudok visszamenni befejezni, tehát ott nekem remekművet kell csinálni. Mert különben mi a francnak megyek oda?

SZABÓ IVÁN: Az is jó, hogy vissza lehet jönni, meg az is, hogy nem közvetlenül a tábor után van a kiállítás. Mert az itt született gondolat lehet, hogy csak később érik, s így a következő évi bemutató kiállításhoz a már otthon készült, de itteni illetésű munkák is bekerülhetnek.

BORBÁS TIBOR: ... Hogyha én idejövök, és itt esetleg van élményem, és amit nem tudtam teljesen földolgozni, jövőre már azzal jöhetek ide. Mert nem egy alkalom és nem bizonytalan amire idejöhetek. Ez nagyon fontos. Mert lehet, hogy valamire most itt nincs alkalom. De lehet, hogy ha jövőre visszajöhetek, ha biztosan tudom, hogy visszajöhetek, egy fél szó, vagy fél mondat fog egy olyan ötletet adni, hogy már azt akarom megcsinálni. Itt adva van az élményanyag, a kitalálás lehetősége, sok minden körülmény. Dehát az, hogy a fejemben kitalálom hogy mit csinálok, annak a megvalósítása nyilván csak jövőre fog menni. Az idén, vagy most szerzett élmények majd talán jövőre vagy azután fognak szoborrá, képpé, vagy bármivé, tehát alkotássá érni.

MIHÁLY GÁBOR: Itt Mezőtúron már létezik egy visszajáró közösség, azok akik itt voltak tavaly, illetve már ismerik egymást. Én is jó kapcsolatban vagyok velük. Egyáltalán nem véletlen, hogyy ezek az emberek találkoztak, szimpatizálnak egymással. Hasonló felfogásuk van a dolgokról, nagyjából azt is lehet mondani, hogy figurális művészek. Nem akarom azt mondani, hogy ez egy olyan közösség, amely valamilyen meghatározott eszme szerint rendeződött, de mindenesetre szimpatizálnak egymással ezek az emberek, egyébként egy ilyen hosszú időt együtt élve ki se bírnánk egymással. Tehát van érdekeltsége a művésznek, a városnak, és amellett van egy olyan közösség, ami elég jó. Természetesen kiválasztódással kerültek itt egymás közelébe a művészek, ahol még a saját hivatalos fórumuk sem próbálta mindeddig megerőszakolni a közösséget. Ami ebben az irányban történt, az bizonyítja - menynyire nem lenne jó az ilyen befolyás.

SZABÓ IVÁN: Munkáról csak az beszélhet, aki dolgozik. Lehet itt dolgozni. Persze ez a környezet, az nem mindenkinek való. Ha nem egy kicsit nomád tipusú az ember, az cefet rosszul érzi magát. Mert engem

például nem zavar a petróleumlámpa, az hogy fürdőszoba helyett a Körösben fürdök, de nem mindenki van ezzel így. Van aki urbánusabb.

MIHÁLY GÁBOR: ...Ez alatt a négy hét alatt nem lehet sokat csinálni. Az emberre hat a környezet, működik egy ilyenfajta hatás, hogy ahol tovább tartózkodik az ember, az a környezet hat rá valamilyen módon. Ha nem is itt készül el, ebben a hatásban a munka, a későbbiek folyamán készültek is itt fogantak. Ha otthon elkészíti, és a következő évben itt már csak az öntési munkálatokat végzi. Egy idő után ha többször visszza-visszatérő társaság van, kimutatható a hely hatása. Én most elsősorban a szobrászokról beszélek. Ebben a hatásban nemcsak a környezet van, hanem a művészek egymásrahatása is.

SZABÓ IVÁN: ... Gyerekkori élményeim vannak vad madarakról a Táióságból, ahol tanyasi iskolába jártam. ...Akkor tudok dolgozni, ha valami rímel az előző élményemre. Tehát az új élmény kiugraszt egy régi, meglévőt. Nagyon sokszor van úgy az ember, hogy mozog benne egy gondolat, és mindig csak próbálja, de nem sikeredik a megfogalmazása. És akkor egyszerre csak később, egy húsz év előtti élményt valami beugraszt. Van egy csomó olyan dolog, amit az ember görget magában, és várja az időt, amikor megköt. Van olyan magzat, amit húsz évig hord az ember ha nem is a hasában, hanem a fejében...

FAZEKAS MAGDOLNA: Ez a környezet szinte kimeríthetetlen témát kínál számomra. Az is kivételes helyzet, hogy az ember csak azzal foglalkozhat, ami az életében a legfontosabb. Ezt főiskolás korom óta nem éreztem. Ez olyan határtalan nagy élmény, hogy szavakkal ki sem fejezhető. Ez a fölszabadult érzés kell ahhoz, hogy a művész kibonthassa önmagát. A maradéktalan kibontakozás csak így jöhet létre.

BORBÁS TIBOR: ... Itt sokkal felszabadultabb vagyok, elszakadtam az otthoni világomtól, a begyöpösödött napi verklitől, az előítéletektől, itt úgy érzem egészen mást is megpróbálhatok.

BALOGH GÉZA: ...Én először Lóránt János barátomtól hallottam erről a vidékről csodákat zengeni. Bevallom igaza volt. Elementáris erővel hatott mindannyiunkra a Körösök szépsége, nyugalma és "egyénisége" ... mind a festőtársaimra, szobrászbarátaimra a táj sajátossága, az emberek közvetlensége, szeretete, ami felejthetetlen élményt, további munkára buzdítást adott. Rengeteg ötletet, elképzelést vetett fel bennem a konkrét vidék, a Holt-Körös. Az első megdöbbentő élmények csak most kezdenek kikristályosodni bennem. Lassan sikerül megemészteni, magamévá tenni a látottakat, és biztos hogy még vissza kell térni ah-

hoz, hogy megtaláljam azt a lényeget ami ebből a "csodából" az enyém lehet... A mozdulatlan, de állandóan más holtvíz foglalkoztat leginkább. Elképzelésem, hogy feldolgozom ezt a problémát egy murális munkában.

NOVÁK ANDRÁS: Én két évvel ezelőtt találkoztam ezzel a tájjal először. Akkor azzal a programmal indultam, hogy közvetlenül a természet utáni vázlatozás alapján fogok leszűrni valamit, ami értelmezhető. Sokat rajzoltam, akvarelleztem és aztán olajképet festettem. És végül mindegyik dolgot a maga módján a látott világ kapcsán absztraháltam. Tulajdonképpen nem lemásolás itt a célja az embernek, de arra, hogy az objektív legyen, hoztam magammal fényképezőgépet és készítettem egy csomó fekete-fehér képet és színes diát. Ez tulajdonképpen dokumentációs anyag mindarról, ami engem érdekelt. Például a táj, az emberek, a gépi berendezések. A mezőtúri téglagyár például, az automatizált üzem. Meg hát arról, ahogy itt éltünk, a Takács-tanyán. Végtelen jól éreztem magam ott, ahol a nyulaktól kell legfeljebb félni, meg a fácánoktól, egyéb félnivaló nincs. Bár emlegetik a túri bicskásokat dehát a konfliktus itt legfeljebb abban nyilvánulhat meg, hogyha beleakadnánk a csónakkal egy horgászzsinórba... az itteni emberekkel való megismerkedés is jó volt, a téeszek elnökeivel, a tanácsiakkal, a művelődési ház gazdáival, a téglagyárból, szövetkezetekből, az öntödéből ki-kijáró emberekkel, akikkel nagyon jó barátságba kerültünk. Ők szívesen jöttek ide ki megnézni, hogy mit csinálunk, mi meg szívesen mutogattuk a dolgainkat...

FAZEKAS MAGDOLNA: ...Ez a vidék valahogy melegebb, mint a Tisza. Az ártér egészen más hatású: ősvadon. Különös hatása van. Azok a haldokló fák! Különös, nyomasztó világ, olyan mintha csápokkal, lassan mozognának. Olyan szomorú, temetői, halálhangulat azokkal a csontvázszerű csupasz ágakkal. Itt a Holt-Körösöknél együtt van jelen az élet és a halál. De felejthetetlen élményt adott itt a Takács-tanya mellett az aranyló napraforgó. És a tengeri táblák, amelyet épp akkor vágtak. Utána kitárult az egész horizont. Látszottak messze a tanyák, a város... A víz is csodálatos! Ez az egész itt olyan, mint egy sziget, ahol minden gondja eltűnik az embernek, ahol teljesen feltöltődik az ember. Alig várom, hogy otthon elővegyem ezeket a dolgokat. Itt tulajdonképpen fölvetések vannak, aminek a kiérleléséhez, kidolgozásához hosszú folyamat kell. És ami belül van, és kapcsolódik ahhoz amit akkor ott a benyomás jelentett az embernek. Ez mind sűrűsödik, előjön akkor, amikor otthon fest az ember. De nemcsak ez. Hanem túl mindezen, itt az ember annyira felszabadult, hogy ez biztosan visszahat majd a későbbi munkámban. Réteg-

ződnek ezek a dolgok. Ez olyan nagy feltöltődést jelent, hogy szinte még fel sem mérhető. A családias légkör, a kollegák figyelmessége, az emberek állandó érdeklődése mindaz iránt ami itt készül... Valahogy itt érzem igazán, hogy az ember természeti lény, a természetben, az anyagban, az ősiben találja meg újra veszendő erejét.

NOVÁK ANDRÁS: Én nem látom a természetet olyan ordítóan színesnek. Tehát igyekszem azt a látott világ hangulatából inkább az érzelmi és hangulati problémákon keresztül megközelíteni. Úgy gondolom, hogy a stílusproblémák, amelyek ma meglehetősen szétszórtak és ugyanakkor meglehetősen körülzártak is, nem lehetnek alapvetők egy ilyen telep szerveződésénél. Gyakorlatilag nem tudok olyan stiláris megjelenési formát, amelyik nem lenne lehetséges, ha azt megfelelő tartalom támasztja alá, illetve megfelelő tartalomra épül. A végtelenségig vitt sztereotípiákat, azokat nem nagyon szeretem, mert ott mindjárt kilóg a lóláb. Vagyis olyan fogalomrendszer alakul, amelyben a végletekig vitt általánosítás lesz egyedül érvényes. Én a saját magam stiláris problémáimat illetően elég sokféleképpen próbálok megjeleníteni... Van egy rakás olyan fogalom, fogalmi rendszer, amelyiknek nincs közvetlen látható alakja, az emberben mégis valamilyen formában megjelennek, s ezek a belülről átélt élmények valahogyan ki is vetülnek. Ezeket nem egészen és kizárólagosan előre rendezett tudati formák működtetik, inkább ösztönös alakzatok... Amellett, hogy a képről, a képi eszköztárról az ember tudatosan gondoskodik, minél nagyobb szabadságot kell engedjen magának ahhoz, hogy ezek a kifejezés érdekében előjött, ösztönös formák minél spontánabb módon materializálódhassanak.

MIHÁLY GÁBOR: ... Én soha nem határoltam el magam a nem figurális munkáktól. Olyan szobrásznak érzem magam, aki hogyha a saját gondolatait, belső világát próbálja megvalósítani, nem határozza el magát mereven előre, hogy csak figurákkal fog dolgozni. Mindenesetre én figurális gyakorláson nőttem föl és ennek örülök is, mert ezt máshogy nem is lehet csinálni, csak így lehet elkezdeni a művészetet, megismerni a környezetet, a körülvevő világot. Amelyet az ember minél többet rajzol, annál inkább megismer. Azután bővülhet ki az ember elképzelése... Én is több figurális munkát készítettem, attól függően, hogy milyen igény hívta életre. Ugyanakkor több nem figurális megbízásom is volt. A nem figurális munkák terveinél, munkálatainál az ember közel sem érzi azt az örömet, amit például egy portré mintázásánál érez. Abszolút nem hasonlítható össze például egy absztrakt és egy figuratív kisplasztika mintázásának öröme. Ekkor érzi az ember, vagy legalábbis én, hogy

Együtt az 1986-os alkotótábori csapat

Győrfi Sándor önmaga önti bronzba szobrait

az igazi művészet mi. Érdekel a nonfiguratív is, de ez azért más. A művészet lényege szerintem az, hogy az ember másként lát mint az átlagember, máshogy akar fogalmazni, és úgy gondolja, hogy amit ő el akar mondani, azt csak ő mondhatja el úgy és ahogy elmondja... Az átlagember alig tesz hozzá valamit ahhoz amit hall, tanul, tapasztal. A művész mindig újat csinál, újat gondol, teremt. A semmiből - valamit.

BORBÁS TIBOR: Valóban, mi lehet a nyolcvanas évek vége felé a művészet célja? Nem hiszek abban, hogy ez egy önmagában, önmagának lévő dolog. Sem az alkotás, sem a műgyűjtés nem lehet az. Hanem hogy tényleg hogyan legyen benne a művész a társadalomban tevékenyen, hatékonyan.

GYŐRFI SÁNDOR: A mezőtúrinak nincs olyan profilja, mint egyikmásik művésztelepnek, de gondolom hog ide azok az emberek jönnek, akik a természetet kedvelik elsősorban. Vagy ilyesmi téma érdekli őket.

A kiállításon bemutatkozó művészek

Az évszámok részvétel évét jelentik

Szily Géza /1938. Tolna/ festőművész 1981.
Nagy Előd /1942. Budapest/ festőművész 1981.
Papp György /1936. Békéscsaba/ grafikusművész 1981.
Novák András /1936. Rákoskeresztúr/ festőművész 1981, 1983.
Takács Győző /1938. Szeged/ grafikus- és keramikusművész 1981.
Győrfi Sándor /1951. Karcag/ Munkácsy-díjas szobrászművész 1981, 1983, 1985, 1986, 1987, 1988.
Egri Erzsébet /1953. Siófok/ festőművész 1983.
Balogh Géza /1946. Nyíregyháza/ festőművész 1983, 1985, 1986, 1987, 1988.
Orr Lajos /1952. Várvölgy/ szobrászművész 1983.
Szabó Iván /1913. Budapest/ kétszeres Munkácsy-díjas, Kiváló és Érdemes művész 1983.
Kis Sándor Lajos /1953. Budapest/ festőművész 1985, 1986.
Váncsa Ildikó /1958. Budapest/ festőművész 1985, 1986, 1987, 1988.
Borbás Tibor /1942./ Budapest/ Munkácsy-díjas szobrászművész 1985, 1986, 1987, 1988.
Papi Lajos /1921. Kisújszállás - 1987. Karcag/ szobrászművész 1985, 1986.
Barsbold Denzen /1958. Ulan-Ude/ szobrászművész 1985.
Evelio Lecour /1947. Havanna/ szobrászművész 1985.
Mihály Gábor /1942. Székelyhíd/ Munkácsy-díjas szobrászművész 1986.
Péter Ágnes /1949. Szabadszállás/ szobrászművész 1986.
Meggyes László /1928. Szigetszentmiklós/ festőművész 1986, 1987, 1988.
Fazekas Magdolna /1933. Kispest/ festőművész 1986, 1987, 1988.
Csikai Márta /1939. Nagykőrös/ szobrászművész 1987.
Rékassy Csaba /1937. Budapest - 1989. Budapest/ Munkácsy-díjas, Érdemes grafikusművész 1987, 1988.
Németh József /1928. Szenna/ háromszoros Munkácsy-díjas, Kiváló és Érdemes festőművész 1987.
Valentin Pavlov Vitanov /1949. Kjusztendil/ festőművész 1987.
Mikulas Lovacky /1942. Bártfa/ festőművész 1988.
Pjotr Makszavics Javics /1918. Törökszentmiklós/ festőművész 1988.

Borbás Tibor szobrászművész portrét mintáz

Nincsen ráerőszakolva a művészre az, hogy ember és természet címszó alatt alkosson, de mondjuk énhozzám ez egyébként is közel áll. Csak nem érzem annyira meghatározhatónak . Különben is ez a témakör eléggé tág, minden belefér gyakorlatilag. Egyébként az absztrakció egy olyan fogalom, amelynek mindenképp a valóságból kell kiindulni. És nem biztos, hogy az első reagálás az egy elvont dolog. Ez attól függ, hogy milyen mély az a hatás, ami éri. Én úgy gondolom, hogy az élmény minősége is meghatározza azt, hogy miképpen, milyen formában készül el a mű. Én nem vagyok híve annak, hogy eg életen át egy stílusban alkossak. Van úgy, hogy elvontabb, mélyebb, van úgy, hogy érzelmibb hatású plasztika születik, van úgy, hog inkább a tér érdekel... Én azt hiszem, hogy egy életműnek sokszínűnek kell lenni.

BORBÁS TIBOR: ...Ez nagyon fontos kérdés... Én tudatosan próbálom magamat nem egysíkúvá tenni, vagy egy bizonyos dologra ráállítani. Annak ellenére, hogy pontosan tudom azt, hogyy nem lehet kapkodni, hogy csinálok egy hatméteres szobrot és egy érmet, és mindkettőre

egyformán figyelek. Ez nem megy. El kell mélyedni a dolgokban, még egy rajzban is, még egy ekkor kis rajzban is. Ahhoz, hogy jó legyen... Én arra törekszem, hogy minél szélesebb legyen az a skála, amivel foglalkozom.

KIS SÁNDOR LAJOS: ...Én színekkel szeretek festeni... Tulajdonképpen amikor valami történik, az színben is történik. Mert végülis mi hordozza a képet? A kompozíció, a szín; függetlenül attól, hogy figurális vagy nem figurális. Nálam ahhoz, hogy a kép figurális legyen, két-három hozzányúlás szükséges. Benne vannak abban a figurák, csak még nem annyira láthatóan. Szóval a foltok még nincsenek azokkal a jelekkel ellátva, hogy legyen orra, füle, szája... Mert ezekből a jelekből mindenki azt látja, hogy ez egy ember, emberek egy szituációban. Én viszont igyekszem azért nemcsak tárgyakat lefesteni. Tehát nálam nem úgy jelenik meg a dolog, hogy kitalálok valamit és akkor azt egy tárgyra kódolom, vagyis azt a tárgyat, tárgyakat megfestem... hanem hagyok magamnak annyi szabadságot, hogy a konkrét tárgy, később nyerje el tárgy-formáját. Mondjuk azt, hogy nekem fontosabbak a foltok, a színek. Nekem minden élmény először színben jelentkezik.

BALOGH GÉZA: ... Míg a szobrászoknál magának a vázlatnak, a formának a megszületése után javarészt közösségi munka következhet, addig a festők tevékenysége majdnem végig egy bizonyos elvonultságot, egyedüllétet igényel. Annyi itt a telepen egy idő után a közös munka, hogy nekem a festésre alig marad időm. Pedig olyan sok itt a szín, a festői élmény, hogy sokszor nagyon vágyom rá... de a plasztika is annyira érdekel, hogy egy-egy nagyobb dombormű, érem készítése teljesen leköt. A viaszveszelytéses bronzöntés azt hiszem a legizgalmasabb eljárások egyike.

GYŐRFI SÁNDOR: A legnagyobb előnye, hogy a szobor öntőformáját maga a művész is elkészítheti, hiszen a gipszöntés technikájához igen közel áll. Így kikerülhető a homokformázás minden szakmai és technikai nehézsége, időigényessége. Az eredmény: sokkal szebb felületű és vékonyabb öntvények készíthetők, és bármilyen bonyolult térszerkezetű kompozíció szétvágás nélküli megönthető.

VÁNCSA ILDIKÓ: Rendkívül látványos ez a technikai eljárás. Ahogy a beviaszolt vagy viaszból készült plasztikákra felkerül a vastag samottréteg, majd ezek kiégetése, azután a kiégett formákba a kifolyt viasz helyére a vörösen folyó bronz beöntése csodálatos látvány. És az az izgalom ami a félighült samott leverése közben elfogja az embert; vajon hogy

sikerült az öntés, mennyire maradtak épek a formák, mennyire láthatók a hajszálfinom domborulatok... Nemcsak engem, minden festőt megihletett ez az eljárás, többen próbát is tettünk plasztikák mintázására... Persze ez csak olyan boldogító kirándulás volt...

MIHÁLY GÁBOR: A szabadban történő bronzöntés ezzel a technikával /viaszolás, samottozás, öntés illetve az égetések/ közösségi munka. Hasonló elképzelésű, plasztikai érzékenységű emberek találkoznak egy ilyenfajta telepen, mint a mezőtúri. A közös felelősség egymás munkája iránt, a mindannyiukat érintő eredmény iránt, az egymásrautaltság több tapasztalattal gazdagít. Egyrészt nagyon rövid időn belül kiderül, ki alkalmatlan az ilyenfajta együttélésre, kiben van meg illetve kiből hiányzik a kölcsönös segítség, a másiknak szerzett öröm, a többség számára hozott áldozat, belső képessége. Ezek az egymásrautaltságból táplálkozó érzések hasonlók ahhoz, amelyet sportban a váltó, cirkuszban a trapéz számok tagjai érezhetnek. Ennek a telepnek a léte művészek és fenntartók közös érdekén alapuló műhelymunka során alakul. Eszmei alkotóközösségek csődjével valamennyien találkoztunk. A jelen helyzet racionálisabb, és talán eredményesebb, mert természetesebb ösztönzők irányítják. Nagyon fontos, hogy azért vállalják Mezőtúrt a művészek, mert itt műhelylehetőségek között készíthetik el azokat a munkákat, amelyekre kinek-kinek otthon nincs lehetősége. Már a tíz ember is sok alkalmanként. Új elképzelésekkel érkező túl nagy társaság lezüllesztheti a telepet.

BORBÁS TIBOR: Ezért gondoltam, hogy a művésztelep itt egy szűkebb magra kell épüljön. Három-négy emberre, nem többre. És akkor itt a feltételek évről évre javulni fognak. Én úgy látom, hogy ez mindenkinek az érdeke. Márpedig ennek a magnak az ízlése, elképzelése szerint fog alakulni az alkotótábor tevékenysége. Ha ehhez jön még néhány ember aki ezt a magot követi, akik munkásságukkal szintén ehhez a vonalhoz kapcsolódnak, Mezőtúr képe valóban néhány év múlva meg fog változni. Mert nemcsak a szobor fontos! Azt el is kell tudni helyezni. És ebben tudunk segíteni, a Győrfi, a Balogh és a Mihály is. És természetesen én is. Nemcsak a Mezőtúri Galéria számára itthagyott alkotásokat, ennél sokkal többet is nyerhet velünk a város! Bízzanak bennünk. Kérdezzék meg a véleményünket egy-egy lakónegyed rendezésénél. A környezetalakító munkáknál, terek, parkok szervezésénél. Itt vagyunk, azért is vagyunk itt, miért nem keresnek meg? Én abban hiszek, hogy egy idő múlva ez a művésztelep, a mi munkáink jellemzik majd Mező-

túr tágabb tárgyi kultúráját, külső képét. Szeretnénk mindannyian hinni, hogy az Alkotótábor jövője ebben az irányban alakul.

Az Alkotótábort a nyolcvanas évek egyre nehezebb gazdasági körülményei között egyre csökkenő értékű költségvetési összeggel a mezőtúri közösség tartotta fenn. Mégpedig úgy, hogy a különféle intézmények, szövetkezetek, ipari és mezőgazdasági vállalatok vezetői úgy érezték: fontos a városnak a művésztelep, tehát adtak számukra azt, amit tudtak. Anyagot az alkotáshoz, élelmet az ellátáshoz, embert, ha a telepen a férfierő valamilyen közös munkához kevésnek bizonyult. Mindezért szobrot, festményt és jóbarátságot kaptak. Együttesen és külön-külön mindenkitől. Jelenünk megváltozott és óráról órára változó politikai-gazdasági struktúrájában nem lenne jó, ha egy megváltozó vezetéssel ez az igazán eredményes és nemes hagyomány folyamatát vesztené csupán azért, mert mecenálásuk más személyekhez kapcsolódott. A telep célja eddig is Mezőtúr kultúrájának gazdagítása volt, ezután is az lesz. Ha értékén vizsgáljuk azt a 120 alkotást, amely most a Szolnoki Galériában bemutatásra kerül, ha hozzáadjuk még mindazt, ami különféle középület külső-belső falát díszíti, rövid úton kiszámítható, mennyivel többet adott a művésztelep forintban is kifejezhetően a városnak, mint amennyit az anyagiakban rá áldozott. A jelenlegi gazdasági szabályozók lehetővé teszik, hogy egy-egy termelő vállalat, pénzintézet adóalap-csökkentő közérdekű felajánlással, alapítvánnyal támogasson kultúrális területeket. Itt a lehetőség arra, hog az eddigi természetbeni támogatást most az oly divatos, de feltétlenül hasznos "sponsori" tevékenység váltsa fel. Az eredmény ugyanaz: Mezőtúr felvirágoztatása.

Szabó István - Egri Mária

A testvérkapcsolatok jegyében

Az észt Linnutaja kórus a Jászságban

A Jászkiséri "Lenin" Mezőgazdasági Termelőszövetkezet 1988. december 17-én ünnepi közgyűléssel /és a hozzá kapcsolódó ünnepségekkel/ köszöntötte, és emlékezett meg megalakulásának a 40. évfordulójáról. Erre az ünnepségre többek között az észt EDASI kolhoz vezetősége is meghívást kapott és velük együtt meghívást kapott az ugyanabban a járásban /Parnui/ található Vandra-szovhoz által patronált "Linnutaja" nevű kórus is. A kórust 1978-ban alapították és szervezték meg Carl Robert Jacobson falumúzeuma részére. Carl Robert Jacobson /akinek álneve volt a Linnutaja/ észtül: lind, linnu = madár/ a múlt évszázadban Észtónia egyik legkiválóbb társadalmi személyisége volt /1841-1882/: volt néptanító és újságszerkesztő, mezőgazdász és költő, birtokán iskolát alapított és iskolája részére tankönyveket írt, ugyanakkor tanította a parasztokat a korszerű földművelésre és állattenyésztésre. Sok népművelő munkát nővérével együtt végzett. Nővére N. A. Pjarna 1880-ban Tallinnban alapított iskolát és az iskolában működött a "Linnutaja" nevű énekkar, amely az észt népdalok és korabeli műdalok legjobb előadójává vált. Nem véletlen, hogy az 1978-ban Carl Robert Jacobson volt birtokán és házában berendezett falumúzeum énekkara is ezt a nevet vette fel. Céljai is azonosak az elődével: az észt dalkultúra, énekművészet, népdalok ápolása és terjesztése a Szovjetunióban és a világ minden táján. Az együttes 1984-ben megkapta a népi együttes elnevezést, 1986-ban a köztársasági népi együttesek I. Seregszemléjének a díjasa, 1987-ben a II. Összövetségi Művészeti Fesztivál díjasa. Külföldi szereplései közül csak kettőt említünk: Londonban a Tower-ben, Budapesten a Gellért Szállóban lépnek fel, különlegességük, hogy éneküket skót dudával kísérik. A Jászkiséri Lenin Mgtsz ünnepi közgyűlésén kívül felléptek a Jászkiséri Művelődési Házban a jubileum kultúrális műsorában, Jászberényben hangversenyt adtak a zeneiskolában, és felléptek a Jászsági Népi Együttes karácsonyi műsorában, valamint a Jászapáti Velemi E. Tsz karácsonyi műsorában. A hivatalos fellépéseken kívül énekelt az együttes az ünnepi közgyűlést követő közös ebéd alkalmával is, és énekszóval búcsúzott az együttes a magyar házigazdáktól a Ferihegyi Repülőtér indulási csarnokában is. A gyönyörű énekhangok, a néha játékos

1966 JUN 1 9

/1021

Művésztelepi vázlatok

Műterem „társbérletben"

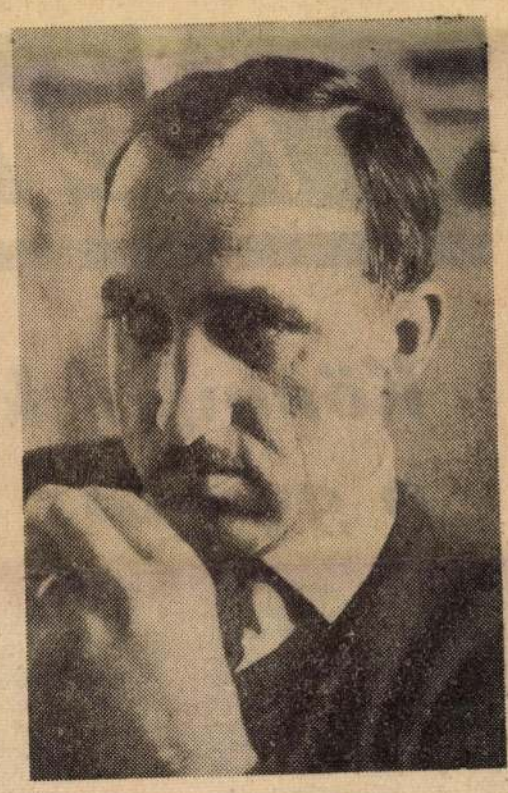

A művésztelep vízparthoz közelebb levő alkotóháza egyik műtermes lakásában lakik és dolgozik a Fazekas Magda—Meggyes László művészházaspár. Egy műterem — két festőművész. Az ajtón belépve a baloldali falon Fazekas Magda képei függnek, a jobboldali fal Meggyes Lászlóé. A műterem közepén két festőállvány áll.

Látogatásunkkor mindkét állványon Meggyes-kép volt.

— Nem, nem szorítottam ki a műteremből Magdit — magyarázza Meggyes László —, csupán igyekszünk úgy beosztani az időnket, hogy lehetőleg ne egyszerre dolgozzunk.

— Bevallom, engem zavar jobban, ha egyszerre festünk mind a ketten — kapcsolódik be a beszélgetésbe Fazekas Magda. — Persze azért minden készülő munkánkat megmutatjuk egymásnak és közösen meg is beszéljük.

A művészházaspár is a szolnoki telep őszi nagy kiállítására készül.

Pogány Ö. Gábor, a kiállítás rendezője már Fazekas Magdától és Meggyes Lászlótól is kiválasztotta azokat a képeket, amelyek a Nemzeti Galériába kerülnek az ősszel.

Ahogy nézegetjük a képeket, úgy cserélődnek a festmények az állványon is.

Meggyes László leveszi róla megkezdett képét és a falhoz támasztja.

— *Halászokat ábrázoló kompozíció lesz?* — kérdezem a művészt, mielőtt befelé fordítaná a képet.

— Igen. Előtérben egy száradó varsával. Amióta Szolnokon vagyok, azóta izgat a háló megfestésének problémája, pedig már jónéhány vízparti témán dolgoztam. Ezen a képen például — mutat egy másik félig kész festményre — a víz vibráló felülete, a háló finom texturája és a csónak szilárdabb anyagának érzékeltetése ragadott meg és ezt igyekszem különböző faktorális hatásokkal kifejezni.

Az állványról levett Meggyes-kép helyére egy nagyon szép és kifejező Fazekas Magda kompozíció kerül. Két pihenő asszonyt ábrázol a kép, egy fiatalt és egy megfáradt öreget.

— Szeretném ezt a képemet még a nyáron befejezni. Ha sikerül, a nemzeti galériai kiállításon ez is szerepel majd.

— *Egy kicsit az egymást váltó generációk szimbolizálását érzem a képben. Nem tudom, hogy igazat ad-e ebben?*

— Igen, részben ez is a célom a megfestésével.

A művek kíváncsi szemrevételezése után leülünk a műterem sarkába beszélgetni. Szemben velem a falon két Meggyes kép, a művész eddigi pályájának hű kifejezői. Az egyik négy-öt évvel ezelőtti, aratós jelenetet ábrázol, a másik egy alkonyi hangulatú vízparti kép, tavaly festette.

— Azt az aratási képet még most is szeretem, hatásában még ma is tetszik, de mint festői probléma ma már nem izgat, úgy érzem, sikerült tovább lépnem. Akkoriban a dekoratívabb kifejezéssel próbálkoztam, de rá kellett jönnöm, hogy a dekoratív festészet nem az én életelemem. Bármennyire is tisztelem a nagy dekoratív mestereket, Matisse-t és társait, valahogy azt érzem, hogy a művészet az elmélyültebb és talán problematikusabb művészi alkotó munkánál kezdődik.

Az utolsó két esztendő Meggyes László művészetében az eddigi eredmények összegezése volt. Úgy érzem, hogy munkáiban sikerült valamiféle szintézist teremtenie. Pályája legjelentősebb két esztendejének tartom ezt az időszakot. Természetesen ez a szintézis nem azt jelenti, hogy később más művészi problémák hatására ne következhetne egy újabb útkereső, kutató, kísérletező korszaka.

A beszélgetés közben Fazekas Magda a háziasszony szerepét is magára vállalta. Amikor újra leülünk, az ő munkáira terelődik a szó.

A kiállítások közönsége Fazekas Magdát grafikusként is megismerhette. A Nemzeti Galériában is kiállítanak majd néhány rajzát, metszetét, de azt hiszem, szíve szerint mégis elsősorban festő.

— Színekkel szeretném elsősorban kifejezni magamat és ezért, bár nagyon szeretek rajzolni, valóban, a szívem a festészethez húz.

Fazekas Magda témaválasztásában, a képek megfogalmazásában nem kifejezetten úgynevezett „női festő", bár nagyon sok munkáját férjéről készítette. Egy korábbi beszélgetésünkkor így tiltakozott a női festő megjelölés ellen:

— A művészetben nincs női festő vagy férfifestő, csak festő van. Nincsenek úgynevezett női vagy férfitémák sem, amiket csak női vagy csak férfifestő tud igazán jól megoldani.

Rideg Gábor

SZOLNOK megyei Néplap

Könnyen kihúzhatják a gyufát

A kislány unokatestvéreivel együtt Tiszaföldváron nyaralt a nagymamánál. Az egyik óvatlan pillanatban az ötéves Tündc egy gyufásdobozt markolt fel. Ezután már gyorsan peregtek az események. Sercent a gyufa, lángra lobbant a szérüskertben tárolt kukoricaszár és mire az önkéntes tűzoltók az Ady Endre utcai házhoz érkeztek, már a két szomszédnál is lángolt a szalma és a kukoricaszár.

Elrettentő példa a verandán

A nagymama napokig sírdogált, amikor megtudta, hogy mekkora a kárérték. Elkeseredve mondta a tűzoltóknak: „Tizennégy gyereket neveltem fel, de így még nem jártam sosem." Ugyanakkor fogadkozott, hogy ezután a gyufát a ruhásszekrény legmagasabb polcára teszi.

Ott jártunkkor valóban innen vette ki a dobozt, mondván, hogy keservesen tanult az esetből. A tűzoltó főtörzsőrmester el is hitte volna, ha nem pillant véletlenül a veranda végére. Az oldalt nyitott folyosón egy tűzhely húzódott meg a sarokban. A nagymama fia, hogy óvja édesanyját az ide tűző napsugaraktól és a portól, nádból egy napellenzőt készített, aminek a hátulját csomagolópapírral borította be. A házi készítésű rollón azután egy lyukat vágott, hogy ezen keresztül kivezethesse a tűzhely csövét a szabadba. Ha filmfelvevő lett volna nálunk, akkor egy oktatófilmet készítettünk volna, amely szerint éppen így nem szabad a tűzhelyet használni. Úgy látszik, a figyelmeztetés után a haziak is belátták ezt, mert még távozásunk előtt levették a fagerendáról, amelyhez előzőleg szögezték.

Amikor a tanácsadó is tanácstalan

A Malom utcai kis ház egy többgyermekes család lakhelye. A szülők már kora reggel elmentek otthonról. Ilyenkor nyáron a nagyobbak velük együtt szedik a borsót, csak a kisebbek maradnak otthon.

A bejárati ajtó mellett egy agyagból döngölt nyitott tűzhely áll. Ezen melegítik meg a korábban főzött ebédet az itthon maradottak, ha megéheznek. Csakhogy ehhez gyufa is kell. Emiatt azután nem rejtik el a gyerekek elől. Az értelmes arcú fiúcskákon látszik, hogy másképpen vélekednek a gyufáról, mint a többiek, mert náluk ez nem játék. Az ördög azonban sosem alszik, és a gyerekek mindig meggondolatlanabbak, mint a felnőttek.

A lakásokat ellenőrző tűzoltók, ha szabálytalanságokat tapasztalnak, tanácsokat adnak a lakóknak. Ebben az esetben azonban legfeljebb csak megkérhetik a gyerekeket, hogy ezután is vigyázzanak a gyufával.

Ez lenne a titka?

Nem messzire az előbbi utcától, gyerekek méregetnek bennünket kíváncsian, mikor belépünk a Vadász utcai kapun. A mama csodálkozva hallgatja a főtörzsőrmester kérdését. Szinte kételkedik abban, hogy máshol a gyerekek gyufával játszanak, és több ezer forintos kárt okoznak. Elmondása szerint itt már kicsi koruktól kezdve úgy nevelték őket, hogy sosem kacsingatnak a gyufa felé. Volt olyan eset, hogy a nagyobbak titokban cigarettáztak, de utoljára csak akkor használták a gyufásdobozt. Egyébként nincs elzárva, mindegyikük elérhetné a konyhaszekrényben, ha akarná.

A tiszaföldvári, több gyermekek által okozott tűzeset is azt bizonyítja, hogy itt is be kellene tartani a megelőző rendszabályok „civil" formáját, azaz a gyufa elzárását, és a gyúlékony anyagok közelében játszadozó gyerekek figyelését. A tűzoltók több mint száz családot látogattak meg, de sajnos, csak egy-két helyen mondhatták, hogy a gyufát megfelelő helyen tartják. Pedig tanulhatnának az elmúlt hónapok eseteiből, mert Tiszaföldváron gyakran felrepül a szérüskertek kazlaira a „vörös kakas".

Tóth László

A rádióban nem lesz nyári szünet

A hangversenytermek és a zenés színházak a nyári szezonra bezárják kapuikat, a zenekedvelők mégsem maradnak muzsika nélkül az ország legeldugottabb helyén sem, mert a rádió egész nyárra gondoskodik zenei programról. Műsorának kétharmad részét továbbra is a zene tölti ki, főként könnyű melódia.

Néhány állandó műsorszámot, mint például a „Csak fiataloknak", a „Vasárnapi koktél" és az „Üzenetek" című műsort egész nyáron át sugározzák. Az idén is délelőttönként 10—12 óra között könnyűzenét hallhatnak az üdülők a Balatonnál és a Dunakanyarban kitűnően fogható Petőfi adó hullámhosszán.

A napokban az amatőr tánczenekarok versenye folyik. Június végén kerül sor a Nyáresti Budapest című műsorra: a főváros nyári zenés életével és szórakozóhelyeivel ismertet meg.

Július és augusztus könnyűzenei programjában érdekes műsornak ígérkezik a francia shanson est, a Dunántúli Zenés Napló, a Nyáresti Szerenád, a Megy a Dallam Vándorútra, valamint a Sopoti táncdal fesztivál és a Bratislavai Aranykulcs fesztivál közvetítése.

A Szezonvégi Leltár című adásban az elmúlt szezon kiemelkedő könnyűzenei eseményeit elevenítik fel. A tavaszi sikerekből a nyár folyamán megismétlik a Jöjjön Óbudára és a Halló itt Bratislava című műsorokat. — A zenei „fültörő"-höz hasonlóan nyári könnyűzenei rejtvényműsor is lesz.

A komoly zene kedvelői sem panaszkodhatnak majd a nyári műsorra. Öt-hat adást hallhatnak az MRT Szimfónikus Zenekarának külföldi koncert-felvételeiből, június 23-án a „Charles Münch próbál" című adás keretében a világhírű karmester vezényli a zenekart.

Több neves művész előadásában hallhatnak majd zenei csemegéket a zenerajongók az „Ugyanaz — Mással" című műsorban. Június 27-től—július 10-ig 9 közvetítés mutatja be Puccini összes műveit a világ legkiválóbb együtteseinek tolmácsolásában. Négyrészes sorozatban „Elfelejtett Operasikereket" elevenít fel a rádió, többek között Kiehzl „Bibliás emberét" és Adam „Longjumeaui Postakocsisát". A Bécsi Ünnepi Heteket és a Salzburgi Ünnepi Játékokat hangfelvételek repítik majd el a hallgatók otthonába.

Az operett kedvelőiről sem feledkezett meg a rádió műsorszerkesztősége. A nyár folyamán készül el Suppé „Pajkos Diákok" című egyfelvonásosának teljes és Strauss „Egy éj Velencében" című operettjének keresztmetszet-felvétele.

Több zenés hangjáték is elhangzik majd a nyáron. Augusztus 13-án mutatják be Kerekes János—Tóth Miklós—Romhányi József „A szépség nem minden" című darabját, elkészültek a felvételek Vincze Ottó és Ambrózi Ágoston „Hej Madrid" című zenés játékának is, amelyet Lopo de Vega vígjátékából írtak. — Ugyancsak érdekes adásnak ígérkezik Nádas Gábor és Sós György „II. Fülöp" című zenés szatírája, amelynek főhőse egy asztalosból lett cirkuszigazgató, II. Fülöp pedig egy nemlétező oroszlán neve, amelynek menázsiájából az egész cirkusztársulatot eltartják.

Jósfay György

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

Fazekas Magdolna

1021

1970. december 6.

Fazekas Magdolna: Tanulmány

1970. d

DOLGOZOKAT alkalmazunk

A Szolnok megyei Költségvetési Üzem mérlegképes könyvelőt keres. Pályázatokat önéletrajzzal csatolva a szolnoki hirdetőbe kérjük „1971 január 1." jeligére.

A Tiszaparti Kavicskitermelő Üzem azonnali belépéssel éjjeliőrt vesz fel. Jelentkezni lehet: Szolnok, Hajóállomás melletti üzemünkben.

A Szolnok megyei Tanács Kórháza (Szolnok, Vöröshadsereg u. 23.) munkaerőfelvételt hirdet: szakácsi, éjjeliőri, segédmunkási munkakörökbe. Jelentkezni lehet személyesen az intézet személyzeti csoportjánál.

Az Üveg- és Porcelán Nagykereskedelmi Vállalathoz raktári összeállítónak férfi munkást keresünk azonnali felvételre. Jelentkezés ÜVÉRT Vállalat Szolnok, Vöröshadsereg u. 32. Gázértékesítő teleppel szemben.

Gyakorlott gyors- és gépírót keresünk felvételre. Jelentkezés: Központi Statisztikai Hivatal Szolnok megyei Igazgatósága, Szolnok, Kossuth tér I. sz. Irodaház II. emelet.

A szolnoki Patyolat Vállalat felvételre keres gépkocsivezetőket, kazánfűtőket és férfi segédmunkásokat. Jelentkezni lehet: Szolnok, Mártírok útja 19.

A szolnoki Vas- és Faipari Szövetkezet keres forgalmi könyvelőt. Jelentkezni lehet: Ostor u. 1. sz. munkaügyön.

MÁV Villamos Felsővezeték Építési Főnökség Budapest Kőbánya Felső pu.—Budapest—Nyír-

„Fémmunkás" Vállalat, Angyalföldi Gyár Budapest, XIII., Frangepán u. 7—11 Felvesz: lakatosokat (épület- és gépszerszám és általános), asztalosokat, betanított munkásokat, női és férfi segédmunkásokat, darukötözőket, fűtőket, alacsonynyomású kazánokhoz, portásokat, éjjeliőröket, nyugdíjasokat minden fizikai munkakörbe.

Gépésztechnikust, TMK gyakorlattal motorszerelőt, lakatost, járművillamossági szerelőt felveszünk. Címünk: KEVIÉP Vállalat 4. sz. főépítésvezetősége. Szolnok, Schönherz Z. u. 7/a. — (MTE sportpályánál.)

Szolnok megyei GFV Központi Javító Műhelye — f e l v e s z Dutra rakodógép vezetőt. Két kőművest, három építőipari segédmunkást. Heti 44 órás munkahét. Külszolgálatos munkakör. Bér megegyezés szerint. Jelentkezési cím: Törökszentmiklós, Bethlen Gábor u. 45—49.

A Tisza Cipőgyár azonnali felvételre keres női-férfi szakmunkásokat és segédmunkásokat, gyors- és gépírónőket, üzemi konyhára nagy gyakorlattal rendelkező férfi szakácsot. Érdeklődni lehet: Tisza Cipőgyár Martfű, személyzeti osztály.

KPM Közúti Igazgatósága Szolnok, Vöröshadsereg u. 4. szám, felvételre keres építésztechnikust, műszaki ellenőri teendők ellátására. Továbbá anyagkönyvelőt és raktárkezelőt. (A raktárkezelő gépjárműalkatrész ismerettel rendelkezzen). Jelentkezés a fenti címen.

A Kunszentmártoni Járási Művelődési Központ pályázatot hir-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1970 DEC. 13

1021

YEI NÉPLAP 1970. december 13.

FAZEKAS MAGDOLNA: CSENDÉLET

Fazekas Magdolna-

1970. december 13.

után

A következő évben hét és fél millió négyzetméter puplinféleség exportjára készül fel a pápai textilgyár — ezzel a konkrét tervvel összegezték tapasztalataikat a gyár vezetői, akik a HUNGAROTEX képviselőivel sorra látogatták a felvevő piacokat. Ez a mennyiség félmillió négyzetméterrel több, mint az elmúlt évi export. A világkörüli út a mennyiség mellett számos más információt is adott, amelyet már figyelembe vesznek az 1971-es termelésnél. Szinte valamennyi világrészen — amelynek 30 országába szállítanak — a textíliák korszerűbb kidolgozását igénylik. A hagyományos pamutszövetek már nem keresettek, helyettük különböző műanyagokkal kevert és kezelt gyürtelenített forma-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
Szolnok
1421 FEB 21

Fazekas Magdolna: Kendős fej

1021

Fazekas Magdolna

a szakkö
el. Egyel
igény, a
Jövőre
nem lesz.
— Tud
—főiskola
elsősorban
szíti fel a
názium
lesz-e há
legjobb k
nak?

— Igen, ez valóban gond, de van több lehetőség a megoldásra. Az egyik: a környező városokban (Mezőtúron, Kisújszálláson) van gimnázium. Aki tehát humán pályára készül, ott tanulhat. A diákoknak nem lesz olyan kényelmes, mint helyben tanulni, de ez csak egy viszonylag kis részt érint. A középiskolai struktúra megváltozása országos tendencia, az itteni változások ebbe illeszkednek bele.

— *Mi a másik megoldás?*

— Műszaki pályára készülő diákjainkat szakkörökön, előkészítőkön fogjuk felkészíteni az egyetemi felvételi vizsgára, hogy ne legyenek hátrányban a gimnazistákkal szemben.

— *A lányok számára milyen lehetőség nyílik a változás után?*

— A lányok beiskolázása nehezebb lesz. Ők is be-

ségét hozzásegíti ahhoz, hogy helyben el tudjanak

Szavalók m

Ma délelőtt 9-kor rendezik a Kisipari Szövetkezetek X. Országos Szavalóversenyének megyei döntőjét. Ötvennégy versmondó áll pódiumra az országos döntőbe való jutás reményében. Színhely a KISZÖV székházának díszterme. A versmondók többnyire a szövetkezet üzemeinek és irodáinak fiataljaiból kerülnek ki; művészeti együttesek tagjai szakkörökben és

Daniel Lang: Inc

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1971 JAN 17

MEGYEI NÉPLAP

FAZEKAS MAGDOLNA: NŐI FEJ

1921

Fazekas Magdolna

erényi zaik

lentős tudományos kísérleti munkát végeznek. A korházban kutatási téma a gyomorrák korai felismerése. 1965 óta működik az Orvostudományi Egyetemi, Kórbonctani és az Orvostovábbképző Intézet pathológiai osztályával együttműködő gyomorcytológiai részleg. Jelenleg az ország legnagyobb gasztrológiai anyagával rendelkeznek. Témájukból a hazai és külföldi szaklapokban tíz közlemény jelent meg és kilenc előadást tartottak nemzetközi, illetve országos jellegű kongresszusokon.

☆

Jászberényben az elmúlt években — nagyrészt a külterületeken — 34 ezer 358 négyzetméter területű járdát építettek és ezzel elérték, hogy a városban alig van olyan utca, amelynek legalább egyik oldalán ne lenne gyalogjárda. A kényelmes és gyorsabb közlekedést biz-

Változott néhány fűszer fogyasztói ára

1971. január 1-ével megváltozott néhány gyarmatáru — fűszer — fogyasztói ára. Erről érdeklődtünk az Élelmiszer- és Vegyiáru Nagykereskedelmi Vállalat illetékeseinél.

Január 1-étől a fahéj, a babérlevél és a szegfűbors ára 15—60 százalékkal, a szegfűszegé pedig ötszörösére emelkedett.

Az áremelkedést az tette szükségessé, hogy a világpiaci árak is hasonló mértékben emelkednek, és ezt a kereskedelem nem tudja átvállalni.

Ezeket az árukat már tavaly is drágábban szerezték be, és mintegy

Farkas Magdalna

Cerura és tolmajzokkal, festmények-
kel szerepel a Tavaszi
Tárlatos Kolnakon

Ridag Gábor: Tavaszi Tárlat 1969

Kolnak magyar Néplap 1969 V.22

Farekas lugde (kolat)

porhé, olaj,
gondolkodó, szemrajz
öregamy, cesmaranja.

Nagar képzőművének követsége
keletmagyarországi tenleti kerventének
Debrecen tavaszi tárlata 1965 kat. ben. Kádár
Zoltán

Fazekas hagda

Kerepel a kapedi Nyár Tárlaton

Pogány Ö. gábor Nyár Tárlat kapedon

Tiszatáj 1965 XI. n. 858 old.

Chapetas hagdo

M.D.V.

Farkas Magda
festő

A kiállításon bemutatta a „Kapir-gáló"-jat, a „Fanyeső"-jet, leányport-réit. – „Fanyeső" (repro)

Benyi László: A szolnoki művésztelep kiállítása...
Művészet, 1967. január – 32 kep

MDK.

Fazekas Magda

Fanesző

Müvészet 1967 jan.

MDK.

Fazekas Magda

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 jan .

MDK.

Fazekas Magda

Kiállitási hiradás

Magyar Ifjuság 1966 nov.5.

„Fazekas Magdolna festő"
Szolnok Megyei. Néplap 1959 febr. 8.-
bolvsl.-

Fazekas Magdolna, festőművész

a képzőművész-szövetség közép-magyarországi területi szervezetének Szolnokon rendezett téli tárlatán szerepel Fazekas Magdolna, Meggyes László felesége, nagyszerű „Arckép"-e, (említve), mely megmutatta, hogy festői energiái törettenek!

Tasnádi Attila: Szolnoki őrjáraton.
Népszava, 1984. márc. 9. 6.- old.

Farekas Magdolna

festő

M.D.K

Beszélgetők } repro
Leányfej }

Ecsery Elemér: Farekas Magdolna
Művészet, 1965. szeptember - 36 lap.

MDK.

Fazekas Magda

Kiállítási kritika

Szolnokmegyei Néplap 1966 dec.11.

M.DK.

Fazekas Magdolna festő

Müve a kiállitáson

Oelmacher Anna: A Szolnoki MüvésztelepKiállitása

Magyar Nemzet 1966. okt. 20. 4.1.

MDK.

Fazekas Magdolna

Kiállitási hiradás

Szocialista Müvészetért 1966 nov.

Fazekas Magda

MDK

rajztudásra épitő költőiségeX

Koczogh Ákos: A megujulás jegyében ünneplő művésztelep.
Szolnokmegyei Néplap. 1962. máj. 27.

Fazekas Magda MDK

Szerepel a kiállitáson.

--: Megnyilt a Szolnok megyei képzőművészek vándorkiállitása.

SZOLNOKMEGYEI NÉPLAP 1962. okt. 3.

FAZEKAS MAGDOLNA

Festő művész. Művei kiállítva a Szolnok Megyei Téli Tárlaton.

Aurelius Tibor: Láttuk, hallottuk...

Petőfi Rádió, 1971. jan. 1.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
Szolnok

1971 APR 25

Fazekas Magdolna

1971. április 25.

Fazekas Magdolna: Ülő fiú

1021

VOLÁN 7-es számú Vállalat 18 életévüket betöltött nők és férfiak részére — kalauzi felvételt hirdet. Jó kereseti lehetőség. — Egyenruha juttatás. Autóbuszjárataink on díjmentes utazás. — Jelentkezni lehet: — Szolnok, MÁVAUT állomáson, VOLÁN 7-es számú Vállalat.

TIGÁZ szolnoki üzemegysége — azonnal felvesz 5—7 főből álló kub kosbrigádot, továbbá két segédmunkást. — Jelentkezés: Szolnok, Mártírok útja 1. üzemgazdasági osztály.

Szolnok megyei Iparcikk Kiskereskedelmi Vállalat azonnali belépéssel felvesz gyors- és gépírót. Jelentkezni lehet: a vállalat személyzeti vezetőjénél. Fizetés megegyezés szerint.

A Kisújszállási Építőipari Ktsz azonnali belépéssel felvesz tehergépjárművezetőt. — Bérezés megegyezés szerint. Jelentkezés mindennap, 8—16 óráig. Kisújszállás, Kossuth L. u. 10.

Adatfeldolgozó Központunk érettségizett, vagy 16-ik életévüket betöltött VIII. általános iskolát végzett lányokat alkalmaz lyukkártya gépkezelői (gépkönyvelői) munkakörbe. Betani ásukról helyben gondoskodunk. A szakmai képesítés megszerzését követően — a teljesítménytől függően — jó kereseti lehetőséget biztosítunk. Jelentkezni lehet az Adatfeldolgozó Központunk — pénzügyi osztályán. Szolnok, Liget u. 36. sz. alatt. Tel.: 12—378.

A **TITÁSZ** Vállalat szolnoki üzemigazgatósága felvételre keres pénzbeszedőket, — valamint érettségizett férfi munkavállalót adminisztratív munkakörbe. Jelentkezni lehet a személyzeti vezetőnél.

Felvételre keresünk cipőipari művezetőket, fizetés megegyezés szerint. Női és férfi cipőipari szak- és segédmunkásokat. Fizetés darabbéres teljesítmény-Kunszentmártoni gyáregységünkhöz gyakorlattal rendelkező bérelszámolót azonnali belépéssel felveszünk. — Jelentkezéseket: Szolnok megyei Tanács Vasipari Vállalat, Kunszentmárton, Köztársaság u. 6. sz. alá kérjük.

Felvételre keresünk gépjárművezetőt, segédmunkásokat, vízszerelő szakmunkásokat, valamint gyors- és gépírót. Szolnoki Ingatlankezelő Vállalat.

Munkásszállásainkba, konyháinkba, éttermeinkbe sürgősen felveszünk takarítónőt konyhalányokat, heteseket, szakácsokat és segédmunkásokat. Jelentkezés: Építőipari Szolgáltató Vállalat, Budapest, XI., Bartók B. u. 152. munkaügyi csoport.

A szolnoki járműjavító üzem felvételre keres lakatos, hegesztő és mázoló szakmunkásokat, női és férfi segédmunkásokat, valamint gyors-gépírót. Jelentkezni lehet az üzem munkaügyi osztályán. Szolnok, Körösi út.

A Jászalsószentgyörgyi Vegyesipari Ktsz építőipari szakmunkásokat, segédmunkásokat vesz fel, azonnali belépéssel. Érdeklődni: a szövetkezet személyzeti előadójánál lehet.

A karcagi Lenin Tsz.

eladásra kínál

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1970 JAN 4

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
Szolnok

1021

FAZEKAS MAGDOLNA: TANULMÁNY

Fazekas Magdolna

1970. január 4.

Még be sem nőtte a fű...

Újabb halálesetek — Bomba, méreg, LSD

Közel öt hónap telt el azóta, hogy Winifred Chapman a Polanski-házaspár háztartási alkalmazottja a Hollywood Bel Air nevű negyedében álló házban felfedezte az öt vérrel borított holttestet. Manson és társai azóta már bíróság előtt állnak, hogy feleljenek tetteikért. Még be sem nőtte a fű a Sharon Tate ügyet, amikor néhány különös esemény híre terjedt el Hollywoodban, nehogy leszokjanak a félelemről. A Halálvölgyi rajtaütéssel majdnem egyidőben napvilágra került értesülések ugyancsak Polanskiékkal és baráti körükkel kapcsolatosak.

Lássuk a tényeket. Roman Polanski a hippi-banda letartóztatását megelőző hetekben meglátogatta barátait Beverly Hillsben. Egyszercsak erős robbanás rázta meg a házat. Polanski és barátai földre vetették ma-

Október 31-én a 31 éves Steve A. Prandt, egy filmújság munkatársa túlságosan nagy adag kábítószerrel próbált megválni életétől. — Prandtot a Polanski házaspár közeli jóbarátjának számították. 1968 januárjában tartott esküvőjükön ő volt az egyik tanú. A gyilkosság utáni kihallgatáson tömegével szolgáltatta az adatokat Polanskiék különös társaságáról. Mint a legfontosabb informáló, biztonsága érdekében rendőröket rendeltek ki védelmére.

Prandt sikertelen öngyilkossági kísérletével majdnem egyidőben meghalt Sharon Tate barátnője, Mrs. Nick Monti. A halál oka: nagymennyiségű altató.

Október 7-én Diane Linkletter LSD hatás alatt lakásának hatodik emeletéről lezuhan. — Huszonegyedik születésnapja előtt állott. Is-

Jászkunság XV. évfolyam 3. szám

Sajnálatosan nagy késéssel, igen gyenge technikai kivitelben, a megszokottnál szolídabb tartalommal jelent meg a *Jászkunság* XV. évfolyamának 3. száma.

Kaposvári Gyula, Szolnok, 1944. nyarán címmel írt riportszerű visszaemlékezést a várost és környékét ért szőnyegbombázásokról. A cikk elsődleges értéke, hogy a fél várost elpusztító légitámadásokról eddig még nem készült kútfő értékű összegzés.

Szurmai Ernő tanulmánya a *Jászkunság* ismertetett számának legfigyelemreméltóbb írása. *A munkásmozgalom haladó hagyományainak felhasználása az oktató nevelő munkában* címmel.

A gazdag irodalmi, történelmi forrásanyagra támaszkodó cikk a gyakorló pedagógus tapasztalataival kiegészítve ad értékes útmutatást a nagy nevelőhatással bíró témakör állandó é

ÁRA: 14 FORINT

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 SEP

JÁSZKUNSÁG
Szolnok

1021
Farkas Magdika festőművész.

SAJTOFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 ÁPR 4

SZOLNOK MEGYEI ~~HÍRLAP~~

Fazekas Magdolna

/1021

FAZEKAS MAGDOLNA RAJZA

felv

44 órás munkahét, minden héten szabad szombat, kedvezményes étkezés, munkaruha egy évre.

JELENTKEZÉS:

Szolnoki Cukorgyár csőszerelő kirendeltség
Stipta Ferenc, vezetőszerelőnél,
vagy Budapest XI. Budaíoki út 95—97.
munkaerőgazdálkodásnál.

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Fazekas Magdolna

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

1967 NOV 19
1021

1967. november 19.

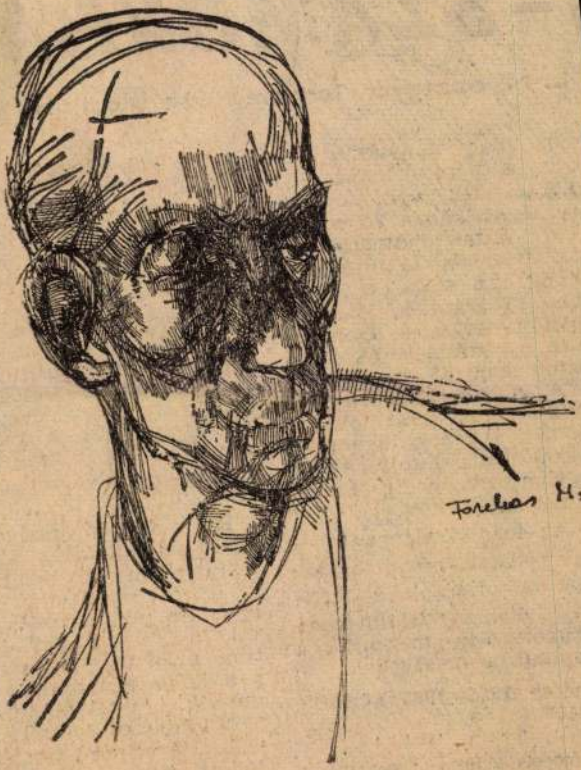

FAZEKAS MAGDOLNA: FÉRFI FEJ

1967. november 19.

– SZÁMOKBAN

L. Nyeszterov ismertetése alapján

zött világviszonylatban az átlagos népszaporulat évi 1,8 százalék volt, de ezen belül Afrikában 2,3 százalék, Észak Amerikában 1,6 százalék, Latin-Amerikában 2,8 százalék, Ázsiában 1,9 százalék, Európában 0,9 százalék, Óceániában 2,2 százalék. (A Szovjetunióban 1,5 százalék.)

A világon 1965-ben 443 millió tonna acélt olvasztottak, s ennek több mint egyharmada Európára, kb. egyharmada pedig Észak-Amerikára jutott.

Az ipar általános fejlődési adatait nézve, a szocialista országok a fejlődés üteme tekintetében számottevően megelőzik a kapitalista országokat.

övekedése 1955—1965 között 1955=100)

	Ezen belül		
gész par	Energia ipar	Kitermelő ipar	Feldolgozó ipar
188	230	160	188

statisztikai adatokból kitűnik, hogy a fejlődő országoknak bonyolult problémákat kell megoldaniuk. Az egy főre jutó élelmiszerfogyasztás az utolsó tíz évben Latin-Amerikában nem változott, Ázsiában csak jelentéktelen mértékben nőtt, Afrikában pedig még valamivel csökkent is. Ez azt jelenti, hogy az éhség, amelytől az emberiség közel fele szenved, még mindig megoldatlan probléma.

Bár a fejlődő országok a gazdasági növekedés üteme tekintetében megelőzik a fejlett tőkés államokat, az egy főre jutó termelés növekedési üteme tekintetében mögöttük maradnak, s a különbség egyre növekszik. Így például 1950—1964 között az egy főre jutó bruttó nemzeti termék a fejlett tőkés országokban 51 százalékkal, a fejlődő országokban pedig 40 százalékkal nőtt.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a fejlődő or-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

Fazekas Magdolna

1967. szeptember 10.

1021

FAZEKAS MAGDOLNA: ÜLŐ FÉRFI

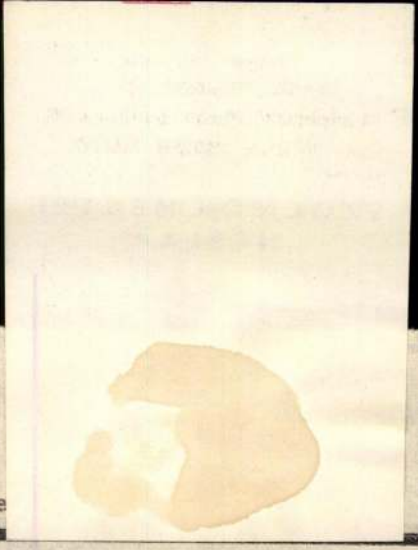

1967. szeptember

Foglaljon helyet — az iskolapadban

A közelmúltban az egyik üzemben szakmunkásképző tanfolyamot akartak indítani. Szükség is lett volna erre, jelentkezőkben, előadókban, tárgyi feltételekben sem lett volna hiány. Egyetlen akadály volt: a jelölteknek nem volt meg a szükséges általános iskolai végzettségük.

Az említett üzemben különben ötszáz olyan munkás van, akik nem jutottak el az általános iskola befejezéséig. S mennyi lehet a megyében? Ki tudja. Két-három járásunkban, [illegible] felmérték, a zésre volna szüksége. Persze, a tanulásra való rábeszélés nem mindig könnyű feladat, hiszen idősebb fejjel, a napi munka melletti rendszeres elfoglaltságtól sokan idegenkednek. S főleg — például a gépkocsivezetők — nem is mindig érnek rá elmenni a foglalkozásokra, s ezért inkább nem is jelentkeznek.

A felnőttoktatásban viszont vissza-visszatérnek a korábban tanult anyagra, s így — ha valaki néha kénytelen mulasztani, akkor sem marad el túlságosan, sike-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

Fazekas magdolna

1967 ÁPR. 3.

10 1021

Fazekas Magdolna: TANULMÁNY

gyverünk

omszorosára emelkedett. ászrepülőgépeink olyan ólokációs felderítő és óberendezésekkel ren- keznek, amelyek a leg- ezebb körülmények kö- is lehetővé teszik a lé- arc sikeres megvívását. repülőgépek legfonto- b fegyverzete ma már rakétalövedék, amely te teljesen kiszorította edélzeti géppuskát. A éták és repülőgépek — üttműködve az alacso- n támadó eszközök gsemmisítésére szolgáló, y tűzgyorsaságú csöves védelmi gépágyúkkal — esek olyan áthatolhatat- tűzfüggönyt vonni a árövezet elé, amely — Varsói Szerződés légvé- mi redszerének kerete- n — nagymértékben kkenti a légi agresszo- esélyeit.

háború „istene"

Ha igaz volt hosszú ide- hogy a „tüzérség a há- rú istene" — és ha egy- alán lehetséges egy mondatba sűríteni a yveres küzdelem lénye- — akkor ma azt mond- juk, hogy a háború is-

közé tartoznak harckocsijaink. Tűzerejük nagy, automatikus stabilizátorral ellátott lövegük menetközben is biztosítja a célzott tüzet.

Páncélozott harcjárművekkel is egyre nagyobb számban rendelkezik hadseregünk. A gyalogosból lövész, majd gépkocsizó lövész lett és a fejlődés folyamata előbb-utóbb „páncélos lövésszé" formálja. A páncélozott harcjárművek sorában ott van a hazai fejlesztésű és gyártású páncélozott gépkocsi is. Ezek megóvják a katonát a gyalogsági fegyverek lövedékei és a tüzérségi lövedékek repeszei ellen, biztosan mozognak nehéz terepen, de még gyors sodrású folyókban is.

A rakéta, amely lát

Nemcsak a nagyhatású fegyverek, harckocsik és páncélozott harcjárművek széles körű elterjedése jellemzi szárazföldi csapataink fejlődését. Más lett a lövészkatona fegyverzete is. Az ismétlőpuskák helyett — egyes- és sorozatlövésre egyaránt alkalmas —

1983 APR 14

1021 Fazekas Magdolna

Erre gondolt?

Vélemények a gazdasági reformról

Csépe Mihály, a Tisza Szálló igazgatója:

— Lehetőséget nyit új kereskedelmi formák, módszerek bevezetéséhez. Nemes versengés indult meg a vendégekért, s ebben a versenyben az győz, aki gazdaságosan, magas színvonalú vendéglátást tud biztosítani. Minderre nagy szükség volt már. Öröm számomra, hogy a reform lehetőséget nyújt arra, hogy saját erőnkből néhány éven belül bővítsük szállodánkat. Még 100 kétágyas, fürdőszobával ellátott szobát szeretnénk építeni, kapcsolódna ehhez

százötven személyes presszó és egy száz személyes bár. Korábban hiába akartuk ezt megvalósítani, sok kötöttség akadályozott bennünket.

Berényi Gábor, a Szigligeti Színház igazgatója:

— Az új gazdasági mechanizmus közvetlen hatása színházunknál még nem érződik. Annyit azonban már világosan látunk, hogy kiléphetünk a korábbi sok ésszerűtlen rendel-

kezés szövevényéből. Hogyan? Például eddig túlzott tájelőadás számot kellett teljesítenünk. Olyan helyeken kellett játszanunk, ahol már az objektív körülmények miatt sem tudtunk megfelelő színvonalú előadásokat produkálni. Nem szólva arról, hogy voltak tájelőadások, amelyekre alaposan ráfizettünk. Tehát sem művészileg, sem anyagilag nem érte meg. Most lehetőség van arra, hogy valóban csak ott játszunk, ahol színházunk jó hírnevének megfelelő színvonalú előadásokat tarthatunk.

Fazekas Magdolna festőművész:

Óriási jelentőségűnek tartom, hogy január elsejétől a képzőművészek is táppénzjogosultak. Sokkal drágábbak lettek viszont a festékek és a lemezek és ez érzékenyen érintett bennünket. Újdonság, hogy a napokban zajlott le nálunk az első olyan kép-

csarnoki zsürizés, amikor itt Szolnokon csak művészileg értékelték a képeket, s majd Budapesten a többi művészek alkotásaival együtt árazzák be azokat. Hogyan válik ez be, még nem tudom. Mindenesetre ez már újabb lépés affelé, hogy megszünjön még az a kis megkülönböztetés is, ami még van a fővárosi és a vidéki művészek között.

Dancsáné, dr. Boros Rózsa tiszapüspöki körzeti orvos:

— Két új jelenséget figyeltem meg az utóbbi három hónapban. Sokkal többen jöttek hozzám munkaalkalmassági igazolásért, mint a tavalyi esztendő hasonló időszakában. A jelentkezők többsége is az építőiparban akar elhelyezkedni. Másik dolog viszont, hogy akik eddig vidéken dolgoztak, most szeretnének itthon maradni. Szerintem ez összefügg a vállalatok útiköltség térítésével. Csakhogy ez azt jelenti, hogy akkor itt a faluban több munkaalkalmat kell teremteni az embereknek. Mint háziasszony őszintén szólva többet vár-

tam a reformtól. Azt hittem a boltokban valóban nagyobb lesz az áruválaszték.

Kurucz Tibor, a megyei idegenforgalmi hivatal vezetője:

— Tény és már szemmel látható, hogy azokon a helyeken, ahol jelentősebb idegenforgalommal számolhatunk, máris egészséges

pezsgés indult meg. Jónak tartom, hogy a szállodák, a vendéglátóipari vállalat vezetői, az fmsz-ek törekednek arra, hogy kulturáltabbá tegyék a vendéglátást, több szakembert alkalmazzanak és fejlesszék üzemeiket. Ez könnyíti a mi munkánkat is. Ezen túl azonban nekünk is meg kell keresnünk azokat az újabb lehetőségeket, amelyekkel mind a külföldi, mind a belföldi idegenforgalmunkat növelni tudjuk.

Hudacsek József tervezőmérnök, a megyei tervező iroda II. számú műterem vezetője:

— Előtérbe lépett az egészséges verseny a tervező irodák között, mely egyben fejlődésre ösztönöz bennünket. Olyan technológiákat kell kidolgoznunk, alkalmaznunk, amelyek az építkezéseknél gyorsan kivitelezhetők és olcsók. Új kapcsolat alakult ki tervező irodánk, a beruházók és az építők között. Nem kisebb jelentőségű az sem, hogy a tervező iroda is termelő üzem lett, tehát nálunk is hat az anyagi érdekeltség.

Szöveg: **V. V.**
Foto: **N. Zs.**

Hazai veretlenség a Szállítók ellen is?

Győzelmet vár a Lehel — És a MÁV?

Hat fordulót játszottak eddig az NB I B-ben s az MTE mérlege: hazai veretlenség, és idegenbeli nyeretlenség.

Mit hoz a mai, a Szállítók elleni mérkőzés? Sikerül-e megőrizni az itthoni veretlenséget? A csapat házatáján bizakodó a hangulat. Hazai környezetben jobban megy a játék, magabiztosabban, bátrabban játszik az együttes. Elsősorban a csatároknál mutatkozik ez meg. Gólképesebbek, amit bizonyít az, hogy idehaza hat gólt lőttek, idegenben viszont egyet. Hogy ez a Szállítók ellen is sikerüljön, ahhoz lényegesen több mozgásra van szükség, mint a Ganz-MÁVAG ellen, időnként kevesebb cselre és az egyoldalas játék megszüntetésére. Tudomásul kell venni, hogy a jobboldal is a csapathoz tartozik.

— *Szeretnénk hazai, veretlenségi sorozatunkat megőrizni, döntetlen körüli eredményt várok* — mondta Tóvizi edző. — *Az összeállítás attól függ, hogy Pál József hazaérkezik-e Franciaországból.*

Véleményünk szerint nagyszerű mérkőzésre van kilátás, amelyre érdemes lesz kimenni. Mi MTE győzelmet várunk.

Kemény ellenfél a Szállítók

A Szállítók csapata is az MTE-hez hasonló teljesítményt nyújtott: három győzelem otthon, három vereség idegenben. Mi jellemzi a játékukat? Harcos, szívós, lankadatlan küzdeni akarás, sportszerű keménység. A korábbi években mindig az élcsoportban tanyáztak, időnként a feljutással is kacérkodtak. Ez évben csapatukat átszervezték, Kiss Jenő személyében új edző került hozzájuk. Most kezdenek összerázódni, legismertebb játékosuk az MTK-t is megjárt, rendkívül gólveszélyes Bakk.

A vendégek is a döntetlenben bizakodnak.

A labdarúgó NB II-ben a Jászberényi Lehel hazai környezetben fogadja a Gázműveket, a Szolnoki MÁV Kiskunfélegyházára utazik.

A két csapat közül a Lehel van szerencsésebb helyzetben, mert otthonában játszik egy újonc csapattal. Bukhár László edzőnek Helle kiújult sérülése és Keresztesi betegsége okoz gondot. Helyettük Gubicz és Szántai áll készenlétben. Jászberényben remélik, hogy a három döntetlen és az egy vereség után megszületik az első győzelem és ehhez hozzásegíti a csapatot a közönség is.

Szerdán nagy gondban volt Horváth János, a Szolnoki MÁV edzője. Nem ment csapatának a Cukorgyár ellen, érthetetlenül állt a játékosok teljesítménye előtt. Valóban furcsa, hogy a vasárnapi, aránylag jó játék után ennyire visszaessenek. Véleményünk: ha megismétlik a Szegedi Dózsa elleni játékot, egy pontot elhozhatnak Kiskunfélegyházáról.

Kunhegyesen megtalálták a helyes utat

Tavaly augusztusban írtunk a Kunhegyesi Vörös Meteorról. Súlyos gondban volt az egyesület, úgyszólván a léte forgott kockán. Sorvadoztak a szakosztályok, hiányzott az anyagi támogatás, vezetői voltak, de csak papíron.

Nagyot változott azóta minden. A községben levő valamennyi gazdasági egység anyagi erejéhez mérten támogatja az egyesületet, gépkocsit kapnak az utazáshoz. Jó az elnökség összetétele, havonta rendszeresen ülésezik, s ami rendkívül megnyugtató: — üléseik nem formálisak, mindig a napi gondokat tárgyalják.

A község sportélete felfelé ível. A jelenről, a jövőről, a tervekről beszélgettünk Novák István elnökhelyettessel.

— *Az elmúlt időszak ma már csak rossz álomnak tűnik* — mondotta az elnökhelyettes. — *A Vörös Meteor sportegyesületének a sorsa rendeződött. Jelenleg labdarúgó, sakk, természetjáró és férfi kézilabda szakosztályaink vesznek részt a szervezett bajnokságban. Sajnos súlyemelő szakosztályunk működése szünetel, mert az edző elhivatott és pi[illegible]*

Véget ért a sakkbajnokság

Dalkó Nándor megyei bajnok, Horváth Tibor mesterjelölti minősítést szerzett

A 11 napig tartó megyei egyéni sakkbajnokság utolsó két fordulójának eredményei: *XII. ford.* Pafféri—Pete 1:0, Horgosi—Juhos 1:0, Horváth—Haragos 1:0, Kiss—Kun 0:1, Dalkó—Székely 1/2, Bessenyei—H. Kiss 1:0, Nagy—Tóth 1:0. *XIII. ford.* Tóth—Pafféri 0:1, H. Kiss—Nagy 0:1, Székely—Bessenyei 1/2, Kun—Dalkó 0:1, Haragos—Kiss 1/2, Juhos—Horváth 0:1, Pete—Horgosi 1/2.

	J	+	=	—	Pont
1. Dalkó (Olajbányász)	13	8	4	1	10
2. Horváth Szo. MTE)	13	7	5	1	9.5
3. Bessenyei (Szo. MTE)	13	8	3	2	9.5
4. Pafféri (Szo. MTE)	13	5	6	2	8
5. Kun (Mezőtúr)	13	6	4	3	8
6. Dr. Horgosi (Jb. Lehel)	13	3	8	2	7
7. Haragos (Karcag)	13	4	4	5	6.5
8. Székely (Szolnoki MTE)	13	3	7	3	6.5
9. Pete (Szolnoki MTE)	13	5	3	5	6.5
10. Juhos (Szolnoki MTE)	13	5	2	6	6
11. Tóth (Kisújszállás)	13	3	2	8	4
12. Nagy (Olajbányász)	13	2	4	7	4
13. Kiss (J-berényi Lehel)	13	1	4	8	3
14. H. Kiss (Kisújszállás)	13	1	3	9	2.5

Dalkó elsősége csak átmenetileg forgott veszélyben, nagy rutinjával és kitartó játékvezetésével megvédte bajnoki címét. — *Horváth*, mint egy évvel korábban most is a 2. helyen végzett, játéka elmélyültebb lett és mesterjelölti minősítést szerzett. — *Bessenyei* kezdeti megingás után éles és meg nem alkuvó játékvezetéssel erősítette még mesterjelölt minősítését. *Pafféri* adott körülmények között megfelelt a várakozásnak és negyediknek biztosította a továbbjutást. — *Kun* Mezőtúr város ez évi bajnoka megfelelően képviselte a megyei döntőn a „vidékieket". — *Dr. Horgosi* a legtöbb döntetlen eljárásával hívta fel magára a figyelmet, harcosabb játékfelfogással előbb végzett volna. — *Haragos* a mezőny legifatalabbja mind az országos főiskolás bajnokságon, mind e versenyen tehetségével tűnt ki. — *Székely* és *Pete* 50%-os eredménye nem tükrözi hiven tudásukat. — *Juhos* kezdeti balsikerek után elvesztette kedvét, de ez sem indokolja az utolsó fordulóktól való távolmaradását. *Tóth* a bajnok egyedüli legyőzője. *Nagy Zsolt* munkahelyi elfoglaltsága miatt nem tudta igazi képességeit kifejteni. — A két *Kiss* hamar kifáradt, bár egy-egy játszmában komoly nyerési eséllyel rendelkeztek.

A bajnokság 1—4. helyezettje jogosult résztvenni a május 11—21 között megrendezésre kerülő országos bajnokság vidéki elődöntőjén.

B. S.

holnap reggel, ha megtalálja azt az asszonyt, akkor, de csak is akkor próbálhat hidat verni a múltjához.

hidegtől, de [illegible] a vendégnek.

— Szobát? — Natürlich, mein Herr.

NŐI FEJ (Fazekas Magdolna rajza

tudatformáló szerepe van az irodalomnak és a művészetnek, s e területeken is vannak kiemelkedő eredményeink. Egyes művek azonban a szocializmus eszméitől való eltávolodó kispolgári nézeteket, a világnézeti közömbösség, kiábrándultságot és pesszimizmust, vagy álforradalmi türelmetlenséget tükröznek. A helyes álláspont az, hogy korunkban az irodalom és a művészet csak akkor töltheti be társadalmi hivatását, ha tudatosan és következetesen a szocialista realizmus alapján áll, ha tehát a valóságot a maga lényeges tendenciáiban ragadja meg és tükrözi. Ezen belül igen sokféle stíluságramlat lehetséges. A párt nem avatkozik bele az írói és művészi alkotómunka műhelykérdéseibe, de mint társadalmunk ideológiai és politikai vezetőereje, állásfoglalásaival az irodalomnak és a művészetnek is adja meg az eszmei irányítást.

IDŐSZERŰ ideológiai feladataink kijelölésének azt kell eredményeznie, hogy fokozódik a párt kezdeményező, irányító és szervező tevékenysége a szocialista építőmunka és az ideológiai harc támasztotta problémák elméleti, marxista kidolgozásában, s erősödik az az eszmei munka, amely a tömegekre legnagyobb hatást gyakorló ideológiák: a kispolgáriság, a nacionalizmus, a vallásos világnézet leküzdésére irányul. Az agitációs és propaganda-munkának is bátrabban és kezdeményezőbben kell szembeszállnia a téves felfogásokkal, a demagógiával, a demorali-

sok épület, vízi- és hőerőmű rendszerük harmincszor mennyiségű energiát a felszabadult lőkhöz mérten. P a világon más remtette meg szocialista m melynek pr Európaszer ismerik.

Az ipar és mezőgazdas fejlesztésének az energia alapja. Bulgáriában 19 re az 1939-ben termelt 2 millió kilowattról 9000 m lióra emelkedett az energi termelés. Széntermelés 1964-ben több mint 2 millió tonna volt az 1939 kétmillió tonnával szemb Nagy mennyiségben b nyásznak ólmot, cinket, r zet, s hatalmas kohász

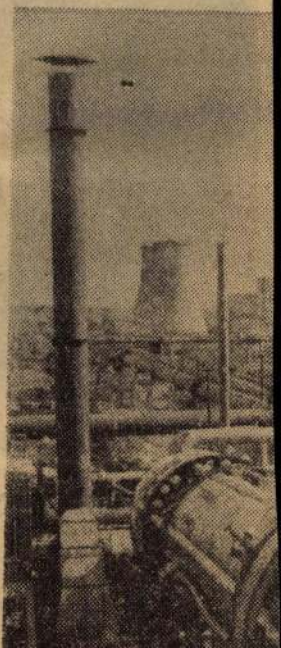

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

Farkas Magdolna

1021

1968. április 14.

FAZEKAS MAGDOLNA: VIRÁGOK

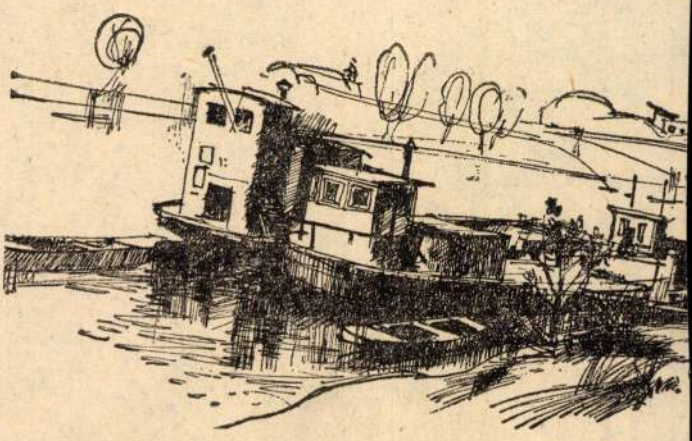

MEGGYES LÁSZLÓ: HAJÓK A TISZ

„... mondd a nehezen mondh

— A költészet napja Szolnokon —

Péntek este a Ságvári művelődési ház emeleti klubtermében gyülekeztek a „szép szó" szolnoki barátai, hogy részt vegyenek nagy megújulásáról, Adynak és József Attilának ebben a lírában elfoglalt helyéről és a mai magyar költészetről, amely a leg-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1967 OKT 29

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

1967 OKT 29

Fazekas Magdolna

1021

8

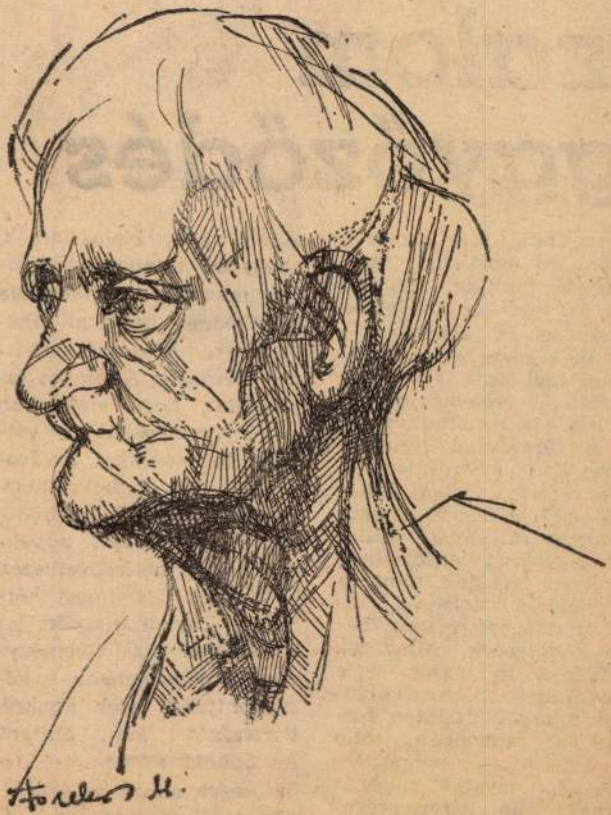

FAZEKAS MAGDOLNA: ÖREGASSZONY FEJ

izalom
eggyőződés

nem mindig elég alapos a különböző gazdasági intézkedések politikai hatásának és következményeinek felmérése és elemzése. A negatív jelenségek között utalni kell arra is, hogy a sokrétű véleménycserék mellett is maradtak ki olyan társadalmi rétegek, ahova még nem jutottunk el a reform emberi kihatásainak konkrét és világos megmagyarázásával. Különös figyelmet érdemelnek itt olyan rétegek, mint a kereskedelmi dolgozók, háziasszonyok, művészek, bejáró dolgozók. Mindezek mellett a munkások és a szövetkezeti dolgozók alapvető tömegei őszintén bíznak a reformban, több szervezettséget, tempósabb és hatékonyabb munkát várnak. tőle. Pártszervezeteinkben általános az a vélemény, hogy ez a bizalom

gulatot kell kialakítaniok, amelyben minden vezetőnek munkakörí kötelessége intézkedései politikai kihatásainak, következményeinek elemzése. Általános tapasztalat, hogy elsősorban a bérviszonyokkal, a vállalati juttatásokkal, az áruellátással, a foglalkoztatással, a kollektív szerződésekkel, a jövő évi tervekkel, s a termelőszövetkezeti törvénnyel összefüggő kérdések foglalkoztatják az embereket. A véleménycserék, beszélgetések középpontjába ezek konkrét tisztázását kell állítani. Az őszinte eszmecserék lehetőséget adnak a kölcsönös tájékoztatásra, a jó közhangulat megteremtésé-

Szocialista Művészetért

1980 JUL 8
1021

ARCKÉPVÁZLAT SZOT-díjas művészekről

Munkás hétköznapok a szolnoki művésztelepen. Fazekas Magdolna, Meggyes László és Berényi Ferenc SZOT-díjas festőművész a Zagyva partján (MTI)

Az idén két képzőművész kapott SZOT-díjat: Berényi Ferenc festőművész és Kamotsay István szobrászművész. Ez a művészeti díj egyéni teljesítményt és társadalmi magatartást minősít egyszerre. Az indoklás — természetéből fogva — kicsit egyformává teszi az arcokat. Bennünket most a különbségek érdekelnek. Azok a sajátos vonások, melyek közvetlenül mutatják meg az embert.

Nos, ez az arcképvázlat nem az ünnepélyes pillanatban készült. Hétköznapi. Amit elmond, nem nyilatkozat, inkább amolyan hangos gondolkodás emberről és művészetről, társadalmi gondokról és felelősségről . . .

BERÉNYI FERENC, a szolnoki kocsmáros fia, vidékről indul a fővárosba, hogy festő legyen. A főiskola akkori vezetői korántsem biztatják. Kollégiumban nem kap helyet. Lakása sincs. Egy Király utcai romlakásban húzódik meg. A megrongálódott tetőn még behull a hó, amikor dolgozni kezd. Azután lassan földi alá kerül a „műterem", ahogy az élete is. Tanulmányai befejezése után évekig a Práter utcai fiúiskolában tanárkodik. 1961-ben Derkovits-ösztöndíjat kap. 1953. óta rendszeresen résztvesz a hazai kiállításokon, 1958. óta külföldön — Prágában, Varsóban, Berlinben, Moszkvában — is szerepel.

Beszélgetés közben többször említi Derkovits és Nagy Balogh nevét. Talán a példaképek . . . Nem mondja, de művészetének etikai szigora, társadalmi elkötelezettsége, puritán életformája erre vall. Berényi most is vállalja a vidéket, a szolnoki művésztelepen dolgozik. Számára a festés képessége közösségi kötelességet jelent. Olyan szolgálat, melyben jól érzi magát. Társadalmi tevékenységének mércéjét is ez a magatartás határozza meg. Ő maga így vall erről:

— A művész gondja a nagy korokban mindig a közösség gondja is volt. Az ellentmondások feszültsége mindig a fejlődést szolgálta, nem kell félni tőle. Akarni valamit magasabb fokú emberi tevékenység, mint türelmesen várni. A magyar művészet sohasem tarthat ott, hogy múló közéleti zavarok miatt sírba szálljon. Mindig erős volt és nagyratörő, a legnehezebb helyzetekben különösen. Ma is megtalálhatók azok a művek, melyeket a jövendő korok is becsülhetnek. Csak az a baj, hogy elvesztettük az ilyen irányú látás érzékenységét, hogy egymást művekben és azok tudott, hitt vagy feltételezett jelentőségében lássuk. A pénz, a hatalom múló, egzisztenciális rabszíjára fűződött a gondolkodás és érzés emberi képessége. Pedig — Victor Hugó szavait idézve — a szociális problémák megoldását ma sokkal inkább, mint bármikor, az emberi méltóság irányában kell keresni.

KAMOTSAY ISTVÁN még ötödik gimnazista, amikor az első szobrászati megbízatást kapja. Arany János és Bethlen Gábor portréját mintázza meg, a „műtermi" költséget az iskola fedezi. Már művészi múltja van, amikor Hódmezővásárhelyről Budapestre kerül, hogy az érettségi után főiskolára iratkozzon. Tanulmányait megszakítja a katonaság és a hadifogság. Csak a háború végeztével fejezheti be. Azóta rendszeres résztvevője a kiállításoknak, számos köztéri szobra és emlékműve áll országszerte. Művészi munkájáért Munkácsy-díjat kap. A népművelési ösztönzést is szülővárosából hozza magával, a szobrász munkájának ma is kísérője. Hogy miért, arról a következőket mondja:

— Minden szobornak van téri rendeltetése, amely helyileg konkrét, de — amiről aránylag kevesebbet beszélünk — van szellemi környezete is, mely a jelentől a jövőig tart. A szobrász mindenkori gondja, hogy az emberek számára érthető jelbeszédet használjon. Olyan formanyelvet, mely alkalmas a szobor gondolati tartalmát, érzelmi sugárzását közvetíteni. De a fogalmi közvetítést is maga a művész tudja legnagyobb hatásfokkal elvégezni, mert megvan az a képessége, hogy az egyediségből indul ki, és nem a kor ízlés-sémájából.

Nagyon érdekes tapasztalatokról számolhatok be a műtermemben történt brigádlátogatásokkal kapcsolatban. Látogatóim először a szerszámokat, az anyagot vették észre. Az érdekelte őket: hogyan, mennyi idő alatt készül el a szobor. A kész szoborral szemben pedig egyetlen mércéjük a természet. S amíg ez így van, addig nem lehetséges a művész és műélvező lényegi találkozása. Műalkotás csak az eleven élményen alapuló absztrahálás eredményeként jöhet létre. De műélvezés is csak a gondolkodás absztrakciós képességével. Kicsit a mi dolgunk is, hogy hozzáférhetővé tegyük a kor szellemi és esztétikai mértékét, mely növeli a befogadást, ugyanakkor biztosabbá teszi az ítéletet is. Ezért tartom én fontosnak azt a sokat emlegetett könyvet is, mely azokat az alapfogalmakat rögzíti, melyek az ismeretek mellett erre az értékítéletre is alkalmassá teszik az olvasót.

Kamotsay István művészete emberi rendet, esztétikai értelmet kereső művészet. Most készülő kút-terve is ezt bizonyítja. Kedves véletlen, hogy a megrendelő ezúttal is az egykori iskola, a hódmezővásárhelyi Bethlen Gábor gimnázium. Mit üzen az „öreg diák" a mostaniaknak ezzel a munkájával?

— Az általunk idáig ismert nagyságrend mérhetetlenül kitágult a mi számunkra. Szélesebb perspektívában kell gondolkodnunk és éreznünk. Az ember, az élet lényegét ebben az új értelmi és érzelmi dimenzióban kell megkeresnünk. Ezt szeretném ebben a munkámban kifejezni, figurákban és szövegben. Mert számomra ez a művészet alapkérdése ma is.

SZABÓ ÉVA

A TMK FELADATAI a filmszínházakban

A filmszínházak felújítása és korszerűsítése terén az utóbbi 5—6 évben igen nagymérvű, felfelé ívelő fejlődés mutatkozott. Ez idő alatt mintegy 300 normál mozi rekonstrukciójára került sor, és a szélesvásznú mozik száma is 1966-ban eléri a 800-at. A filmszínházak épületeinek rekonstrukciójával párhuzamosan megtörtént a kinotechnikai berendezések korszerű gépegységekre való cseréje is. A Filmtechnikai Vállalat ez időszakban közel 600 db vetítőgépet és 400 erősítő berendezést szerelt fel, s ezzel nagymértékben javította az országos mozipark műszaki színvonalát. Ez a nagyfokú fejlődés természetesen felveti a már elért eredmények megtartása mellett filmszínházaink épületeinek és gépi berendezéseinek **állag megóvását is.** Ez a cél csak a filmszínházak korszerű tmk feladatainak végrehajtásával oldható meg. Elsősorban tisztázásra szorul a tervszerű megelőző karbantartás (továbbiakban: **tmk**) fogalma, ennek értékelése és az ezzel kapcsolatos feladatok kitűzése. A tmk-t igen sokan összetévesztik az állandó jellegű karbantartás-javítási munkálatokkal.

A tmk meghatározása: a berendezések megóvását, zavartalan üzemeltetését és javítását **tervszerű, előzetes vizsgálatokkal** és intézkedésekkel biztosító karbantartási rendszer, lehetővé teszi, hogy a javítások előre meghatározott időpontokban, kevés ráfordítással, rövid idő alatt elvégezhetőek legyenek.

Feladatai:

1. A berendezések termelő képességeinek folyamatos biztosítása.

2. Az előre nem látható üzemzavarok lehetőségeinek minimálisra csökkentése.

3. Az állandó karbantartással a berendezések élettartamának növelése.

4. A berendezések pontosságának és üzembiztonságának biztosítása.

A tmk fogalmát szükséges kiterjeszteni és módosítani a moziszakma jellegének megfelelően, mivel a mozi kulturális tevékenységet folytat, és a filmszínházakat állandóan nagy számú nézősereg látogatja. A közönség általános biztonságát, kényelmét és a lehető legjobb minőségű mozitechnikával való kiszolgálását célzó feladatokkal bővítenünk kell az általánosan értelmezett tmk rendszert. Így a filmszínházi tmk-k egyik fő feladatát képezi az épületek és berendezések (gépi, épületgépészeti, kinotechnikai stb.) állagának megtartása, különös tekintettel az esetleges balesetek megelőzésére.

A helyesen szervezett tmk-khoz az alábbi feltételek szükségesek:

1. Jól képzett műszaki dolgozók

2. Megfelelő szakmai felkészültséggel rendelkező mozidolgozók

miatt is. A tapasztalat azt mutatja, hogy szakmában sok évet eltöltött és a filmszínházak területén nagy szakmai gyakorlattal rendelkező **műszakiak feladataikat jól látják el,** azon kívül mindezekhez pozitívan járul a régi szakemberek **határtalan moziszeretete,** ami sok akadályon keresztül segíti őket a problémák megoldásánál. Azonban a régi műszakiak — sajnos — a nyugdíjhatárhoz közel járnak, és a helyettesítésükre már **feltétlenül technikusokról kell gondoskodni** a vállalatoknak. Mivel a műszaki ellenőrök (régiek vagy újak) képesítése nem ölelheti fel a filmszínházak tmk-ja és üzemeltetéséhez szükséges összes szakmai feltételek biztosítását, így az egyes részfeladatoknál — statikai szakvélemények, épületgépészeti berendezések, építkezések műszaki ellenőrzésénél — stb. **előfeltétel a szakemberek bevonása és szakvélemények beszerzése.** Ilyen esetekben a rendeletek betartása kötelező, és a műszaki vezetők és ellenőrök az ilyen jellegű intézkedéseknek minden esetben tegyenek eleget.

A műszaki ellenőrök feladata:

A filmszínházak épületének és berendezéseinek állandó és tervszerű megfigyelése, üzemképességének folyamatos ellenőrzése.

A megelőző karbantartás megköveteli a gazdaságosság érdekében is, hogy a műszaki dolgozók megfelelő beütemezésben, az épület és berendezések javítását — felújítását még a **nagyobb fokú állagromlást megelőző időszakban tervezzék be,** így a nagy összegű és főleg az üzemeltetés folyamatosságát gátló körülményeket előzzék meg.

A tmk-k során tartott helyszíni szemléknek főbb szempontjai a következők:

a) A filmszínházban dolgozók részletes meghallgatása (üzemvezető, gépész stb.) a filmszínház állapotáról, a hiányosságokról és az esetleges fejlesztési kérelmekről, tekintettel arra, hogy a filmszínház működését az **ott dolgozóknak** kell legjobban ismerniök.

b) A filmszínház egész területének a szabványoknak, valamint a hibátlan, magas szintű működés feltételeinek, illetve követelményeinek megfelelő (ÁBEO, MSZ 1600, MSZ 172. stb.) ellenőrzése.

c) Az észlelt hiányosságok feljegyzése. Az épület-berendezések állagának, elhasználódási fokának és a megelőzést célzó intézkedések beütemezése, a sürgősségnek megfelelően.

d) Amennyiben a fellelt hiba pontos meghatározása vagy az épületberendezés állapota olyan elváltozásra enged következtetni, **amely a műszaki ellenőr szakképesítését meghaladja, úgy szakértői véleményt kell beszereznie.**

(Folytatjuk)

MÜLLER FERENC
főmérnök

Könyvjelző

KERTÉSZ ÁKOS: Sikátor (Szépirodalmi) — Az elmúlt húsz év a magyar társadalom átrétegeződését is meghozta. Statisztikusok tudnának adatokat mondani arról a változásról, amely — például — a munkásosztály számarányának alakulásában, növekedésében végbement. Honnét ez a gyarapodás? Természetesen elsősorban a mezőgazdaságban foglalkozók számának csökkenésével függ össze. Zajlik tehát nálunk egy folyamat, amelyet belső népvándorlásnak szoktak nevezni, s amely a „vándormadarak", az „utazók", a „bejáró munkások" kifejezéseket teremtette meg.

Szociográfiai híradást már olvashattunk erről a folyamatról (Zám Tibor: Jelenkori népvándorlás — Valóság, 1965. 8.), dokumentum értékű kisfilm is fölvillantotta a problémát (Oda-vissza). De hogy az emberi tudatban, gondolkodásban és sorsban mit jelent ez a változás, milyen szálakat kell elszakítania annak, aki faluról városba kerül munkásnak, milyen morális, társadalmi következménnyel jár a paraszti környezet elhagyása — erről őszinte, megrázó erejű vallomást a regény műfajában most kaptunk először.

Kertész Ákos — az idei SZOT-díjjal kitüntetett — regényének, a Sikátornak hőse faluról fővárosba került munkás, bizonyos Bognár Vince. A felszabadulás után feketén vágott disznóval spekulál, aztán az ötvenes évek elején az egyik pesti gyárban vállal munkát. Régi és új barátok, külvárosi szerelmek, kocsma, albérlet, munkahely alakítják életét. Elve az alkalmazkodás, az érdek, a jólforogni. Az átalakuló tu-

1966 MÁR 27

Szolnok megyei képzőművészek kiállítása Kecskeméten

A kecskeméti kritikus szemével

Az anyag, amelyet a Szolnok megyei művészek most Kecskeméten bemutatnak, csaknem azonos a múlt év végén Szolnokon kiállítottal. Így feltétlen hitelesnek és — legalább az elmúlt év viszonylatában — jellemzőnek is kell tekintenünk.

A törzs: a szolnoki művészek. Jászberény, Mezőtúr, Kisújszállás épp, hogy képviselve vannak a csoportban; utóbbi a kecskeméti kiállításon nem is szerepel, így szinte *szolnoki művészekről* kell beszélnünk.

A meglepő: mennyire élesen elhatárolt csoportokra — vagy inkább: szemléleti alapállásokra — különíthetők el. A festők legalább; ők is vannak többen. S az is: milyen jellemzően a táj ösztönzi — e kiállítás tanúsága szerint — a festőket. A nagyobbik csoport görcsösen fogja a már *századelőn is kissé túlhaladtnak számító romantikus hagyományok kezét;* kötőjét szinte. Ezt a *posztromantikus* szemléletet (posztromantikus volt az már az első világháború után!) egyetlen nagy magyar művész tudta csak — európai kultúrájával s a magyar attitüd tökélyre emelésével — korszerűvé hangolni: *Rudnay Gyula.* Azóta — de már előtte is — a zsíros, vaskos, nagyobbrészt szinte kötelezően sötétbe mártott, a fehér sikolyaival átszaggatott piktúrát joggal *provinciális jelenségnek* kell tekintenünk.

Ez nem a „vidék" elmarasztalása. Az európai nagy stílusáramlatok, a tér és forma törvényeinek újrafogalmazása, téma és tartalom új elemeinek betörése a romantizált és akadémizált irodalmi látást térítette a sajátságosan képzőművészeti látásmód útjára. A „vidék" — egy Cézanne, egy Van Gogh s a későbbiek kezén — már nemcsak „témai" ihletést adott a művészeknek; *látásuk milyenségét* határozta meg elsősorban a kor követelményeinek sugalmazására. Megrekedést éppen nem jelentett: *a megújulás folytonos levését ösztönözte inkább.*

A nehéz és lehúzó, a mára ilyen formában már korszerűtlen „alföldi örökség" fogja a csoport nagyobb részének kezét, irányítja szemének — szemléletének — működését. *Baranyó, Meggyes, Mészáros, Palicz* ennek a kétszeresen is megkésett alföldi romantikának a bűvöletében festenek, legjobb munkáikban is (*Baranyó:* „Kinyílt tulipánok", *Meggyes:* „Könyöklő", *Mészáros:* „Tanya", *Palicz:* „Délutáni napsütés") ennek a posztromantikának visszhangját kiáltják vissza. Pedig fiatalok, tehetségesek; a környezet, a körben járó érdeklődés nem engedi tágabb látóhatárra vetni pillantásukat?

Fazekas Magda („Csendélet", „Zagyvapart", „Merengő") egy sokkal érzékenyebb s nem a földrajzi-táji körre tapadó festő-magatartással cáfolja ezt a meghatározottságot. Különösen a Zagyva-parti képolyan festő szemére árulkodik, aki a hagyományból nem felejti ki önmagát, a kor idegesebb reag'ását, szemhatárát pedig *európai tájékozódással* is tágítja.

Berényi Ferenc és *Bokros László* is Szolnokon élnek, de az ő Szolnokuk alatt nemcsak a provincia, az ország is érződik posztamensként, s Európa is jelzi ottlétét, körülvevő atmoszféráját. *Berényi* túljutott a provinciális romantikán, pedig — évekkel ezelőtt — jó unszolásait ugyancsak értette és átömlesztette érdeklődése csatornáiba. Ő már — mint jónéhány az ötvenes évek főiskolai növendékek közül — egy újabb, az európai festészet időrendjéhez igazodó magyar piktúra tanúlságaira figyelt inkább, arra, — a kubizmuson. konstruktivizmuson s a nagy magyar ősökön nevelkedett — modern áramlatra, melynek vezéralakját Barcsayban jelölhetjük.

Egyetlen kis képén („Falusi udvar") *Bokros László* is ilyenfajta tendenciákat pedz; sem az ő, sem Berényi munkáját nem érheti vád a festői tartás komolysága felől.

Chiovini Ferenc, a szolnokiak „öreg"-e a maga rég kialakított, kissé rezervált képeivel szemben ott a legjobb, ahol ebből a bevált modorból kilépve, tán kevésbé „chiovinis", — de bensőségesebben azonosul mitívumával: a szűk, kékzöld akkordokra épült „Alföldi táj"-ra gondolok, melyben a motívum szólal meg elsősorban, majdnem eszköztelenül, csendesen, tisztán, nemesen.

Gácsi Mihályt legjobban grafikája jellemzi, a kitűnő humorral rajzolt linóleummetszet. („Zenészek".)

Egységesebbek a festőknél — igaz: csak hárman vannak — a szobrászok. Mesterségük is szűkebb körre — a figurálisra — szorítja őket, de stilárisan is szervezettebbnek tűnnek — Berényit, Bokrost és Fazekast kivéve — festőtársaiknál.

Nagy István három kisplasztikáját zárt, tömör kompozíció jellemzi, kis méretben is monumentális érzék. Formálása a tömb felé halad, a jellemző részletek feladása nélkül. A „Fekvő boci", „Hátranéző" és „Macska" közül utóbbi a legkomplettebb; nagyobb formátumot érdemelne.

Simon Ferenc öt gipszrelief fényképét állítja ki: mértéktartó, fegyelmezett — kissé túl fegyelmezett — beszéd ez; kár, hogy csak a fényképet, mely mindig dokumentumízű csupán. Kígyós emlékműterve — vörösrézben — *jelképszerű*, modorosság s *modern* modernkedés nélkül: szép, higgadt és mégis indulatokat rejtő szobrászi gondolat.

Szabó László is monumentálisan mintáz. Emlékezik Borsos Miklós szobrászi tanúlságaira; helyesen. Így annak csak útmutatását követi, nem stílusát. „Feleségem" c. nyugalmasan és zártan felépített, részleteiben gazdagon modulált portréja tanúsítja, hogy igazi szobrász szól hozzánk.

Bencze László

Városépítésünk gazdaságossága

A szolnoki embereket érdekli a városban folyó építkezés. Szenvedélyesen vitáznak, ha egy-egy beruházás célszerűségével vagy esztétikai megjelenésével nem értenek egyet és jóleső érzéssel nyugtázzák amikor valami szép és egyben hasznos épülettel gazdagodik városunk.

Van azonban a városépítésnek egy másik oldala is, amelyben a vitát könnyebben el lehet dönteni. Ez a beruházások gazdaságossága. Gazdaságosnak akkor tekinthető az adott terület kihasználtsága, ha laksűrűsége a megengedhető legmagasabb. Nagyobb laksűrűségű beépítésnél kisebb a beruházási költség, mert az egy lakásra eső állandó költségek és közmű hosszak csökkennek. Építőiparunk számára előnyös a nagyobb laksűrűségű beépítés, mert az erők jobb összpontosítását teszi lehetővé.

A laksűrűség növelése a lakók igényeinek csorbítása nélkül csak a szintszám növelésével érhető el.

Egy bizonyos határon túl az épület magasságának növelése olyan többletköltséggel jár, mely leronthatja a fajlagos költségmutató[illegible]

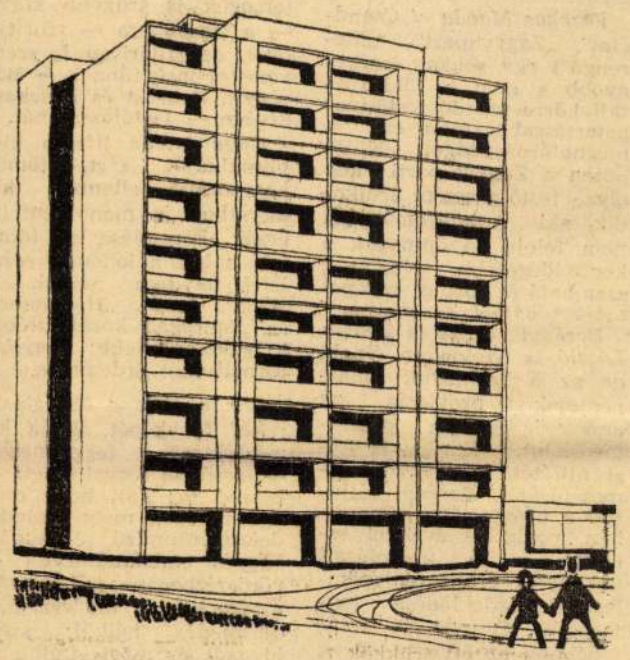

A Vöröscsillag út végén épülő tízszintes toronyház. (Jászi Brunóné alkotása — Szolnok megyei Tanács Tervező Irodája)

már két liftet kell beépíteni, ezért azt mondhatjuk, hogy a 10 szintes (földszint plusz 9 emelet) beépítés látszik a leggazdaságosabbnak. A 10 szintes épületek a középmagas házak kategóriájába tartoznak.

Szolnokon nemrégen jóváhagyták a Ságvári körút és az új Zagyva híd közötti területen 215 lakás építésének programját. A terv ötszintes pontházak létesítését tervezi 32 000 négyzetméter területen, a lakásokban összesen 800 férőhellyel. Ez a beépítés hektáronként 250 fős laksűrűséget eredményez, de a Zagyvapart teljes beépítése után is csak 337 fős hektáronkénti laksűrűséget kapunk, mely gazdaságosnak nem tekinthető.

A beépítési intenzitást középmagas lakóépületek építésével növelve 600 lakást tudunk az említett 3.2 hektárnyi területen kialakítani, hektáronként 625 fős laksűrűséggel. Megjegyzendő, hogy ezen laksűrűség mellett is még bőven biztosítható az egy főre előírt elérhető 600 lakásra vetítve csak 10 ezer forint jut lakásonként az állandó költségekből. Az így megtakarított összegből lehetne fedezni a tereprendezés és parkosítás költségeit, s nem következik be olyan helyzet, mint a szolnoki Vosztok úti lakótelepen.

A laksűrűség optimális növelése esetén a közmű költségekből is kevesebb jut egy-egy lakásra, még akkor is, ha a közművek keresztmetszetét növelni kell. Közismert tény, hogy a keresztmetszet bővítése nem kerül annyiba, mint a vezeték hosszának növelése.

A harmadik ötéves tervben hozzávetőlegesen ötszáz lakás építésére van lehetőség középmagas épület formájában. Hogy hol érdemes tízszintes házat építeni, azt természetesen elsősorban a talaj teherbírása határozza meg. Ezt követően az építőipar érdekeit is szem előtt kell tartani. Az építőipari termelésszervezés szempontjából az az előnyös, ha a lakásokat egy helyen sorozatban lehet építeni. Erre jó lehetőséget biztosít az állomás környékének beépítése (Mátyás király út, Jósika utca). Ez a terület Szolnok egyik legexponáltabb része, úgy is mondhatnánk, hogy Szolnok kapuja. A Budapest felől gépkocsival, továbbá vasúton városunkba érkezőknek ez a rész tűnik először a szemébe. A másik pont a Tisza-híd környéke, Szolnok másik kapuja és általában a Marx-parkot szegélyező terület.

Nem tekinthető befejezettnek a Zagyva-torkolat sem. A kisajátítási költségek alakulását figyelembe véve bátran lehetne kezdeményezni a Tabán középmagas házakkal való átépítését is. Az eddig elmondottakkal jócskán kimerítettük az ötszáz lakást magában foglaló középmagas házak adta lehetőséget. Remélhetőleg a negyedik ötéves terv lakásszámai ma-

1021

A Középmagyarországi képzőművészek tavaszi tárlata, 1966

Nem a szakember értékítéletével, hanem a művészet iránt érdeklődő, szépet szerető ember szemével kívánok közelíteni ahhoz a kulturális eseményhez, amely áprilisban Szolnokon, a képzőművészet alföldi fellegvárában felkeltette a közvélemény figyelmét.

Két megye együttműködését dokumentálja a tárlat. A címben szereplő vidék, Középmagyarország, jellegzetes alföldi táj. A két megyének nagyjából azonos adottságai, termelés-gazdasági és kulturális rokonvonásai vannak. Az emberek jelleme, vérmérséklete is a nagyalföldi táj történelme, gazdasági lehetőségei által determinált kohóban kovácsolódott ki. Érthető, hogy az Alföld levegőjétől, hangulatától megihletett művészek között is létrejött egy alkotójellegű közreműködés. Az áprilisban megnyílt kiállítás ennek az együttműködésnek jelentős mérföldköve.

Az Alföld, különböző változataiban, a tájak, a benne élő emberek mindennapjai, egy-egy jellegzetes alföldi portré a kiállító festőművészek közös ihletője. Az alföldi iskola nem csupán stílusfogalom, hanem annál több, egy életforma újraköltése a művészet nyelvén. Ebben közösek a festők, éljenek Szolnokon, Jászberényben, vagy Kecskeméten. S a kiállított képeiken a forma és a tartalom harmonikus egysége – néhány kivételtől eltekintve jól felismerhető.

A szolnoki tárlatoknak szilárd alapokon nyugvó hagyománya van. Pettenkofentől Fényesen, Aba-Novákon, Szlányin keresztül Chioviniig és Baranyóig mindig talált olyan közönséget a telep, amely érzékenyen rezonált a képek esztétikumára és mondanivalójára. Ezért ünnepi esemény itt egy-egy tárlat, amelybe, mint nagy zenekarban egy-egy szólam, immár belekapcsolódott Bács-Kiskun megye, amelynek művészei ezután már rendszeresen a mieinkkel közösen lépnek a közönség elé.

Nagyon nehéz volna értékelést, valamiféle protokollt, bárhol és bármikor érvényes rangsort felállítani. Különböző korú, különböző stílusirányzatot megmutató művészek állítottak ki, s ami közös bennük, az egyfajta érzelmi azonosulás a természettel, szűkebb értelemben vetten az alföldi tájjal. Ezt nyugodtan nevezhetjük programnak is, tudatos-tudatlan haza-érzésnek. S bár, amit a kiállításon láthattunk, korántsem mutat egyenletes színvonalat, olyan is akad, amelynek művészi létjogosultsága fölött esetleg vitatkozni lehet, a nagy többséget mégis a magas művészi színten kimunkált humanitárius alkotások jellemzik.

A humanizmus ennek a közös kiállításnak egyik ismertető jegye. Az ember szeretete, az ember tisztelete, a társadalmi valóság realitásának művészi átköltése a jellemző a kiállítás egészére. És ez az a pozitivum, amelyre fel kell figyelni mindenkinek, akár a képeket, grafikákat, akár a szobrászati alkotásokat veszi szemügyre. Ezért jelent sokat a két megye művészi együttműködése, a rokon gondolkodású alkotók művészi tapasztalatcseréje, egymásrahatása. S ha e kis szubjektív hangú jegyzetben alig esett szó a szobrokról, az nem elsősorban azért van, mert a szobrászok mind-

Fazekas Magda: Fatanulmány

össze hárman vannak jelen a kiállításon. A szobrászati anyag kitűnő, [illegible] hogy itt az Alföld közepén nemcsak otthonra, hanem ihlető környezetre is [illegible]

A cikk keretei nem engednek meg részletes elemzést, még annyit sem, hogy mindegyik kiállító művészt néhány mondat erejéig ismertessük. És mert szubjektív jegyzetnek szántam e kis írást, amolyan tárlatlátogatói gondolatnak, engedtessék meg, hogy értékítélet nélkül néhány, sajátosan az ízlésembe vágó műről felmerült gondolattal tisztelegjek a tárlat egésze előtt.

Baranyó Sándor Parasztkendős asztal című olajfestménye előtt időztem el hosszabban először. Baranyó dinamizmusa itt egy asztalterítő élénk színeivel vall egy festő gondolatvilágáról, a népi ihletésről épp úgy, mint a festői tudatosságról, a színkezelés eredetiségéről. Berényi Ferenc konstruktivista Őrháza ragadott meg kiállított művei közül legjobban. Kisméretű monumentalitás, ez a jellemző a fiatal festőre, meg az, hogy valami újat ad, amit mestereinél nem lehet fellelni.

A Munkácsy-díjas Chiovini Ferenc az összekötő kapocs a művésztelep történelme és jelene között. Tiszai képei mindig megfognak utolérhetetlen hangulatteremtésükkel. A Tisza, mint pihentető, mint a nyugalom és az öröm forrása jelenik meg nála. Ezt a pihenést, belefeledkezést, nyugalmat, leszűrt és letisztult csendet érzem munkáin, de elsősorban Tisza-képein, így a kiállításon látott Evezősök a Tiszán című művén is. Meggyes László öregasszonya életrajz, olajban elmondott életregény. Nem is kell sok teremtő fantázia ahhoz, hogy a végtelen szeretettel megfestett munkába rokkant öreg parasztasszony sorsát, a régi paraszti sorsot általánosítva és mégis művészi egyéniséggel lássuk meg a képben. Sáros András Árvíz-e a riport-festmény igényével és drámai közlendőjével kelt figyelmet. Udvardi Gyula (Kecskemét) finom hangulatú csendéletével hívja fel a figyelmet munkásságára. A vaskúti Weintrager Adolf festményei, egy kerek életmű hangulatát, biztonságát sugározzák.

A grafikai anyag örvendetesen gazdagodik minőségben és mennyiségben tárlatról tárlatra. Goór Imre (Kecskemét) és Marostordai Anna (Kecskemét) műveiben találtam meg leginkább a rajzosságot, a grafikai eszközökkel megfogalmazott mondanivalót. Goór Imre Kompozíciójának nyugtalan vonalú geometriai felépítettsége, Marostordai Anna Nővérek című tusrajzának szigorú zártsága, Fazekas Magda lírája Palkó József (Kecskemét) életerőtől duzzadó monotípiái mind a grafikai készség, a tárgyi tudás, és a műfaj komolyan vevésének bizonyítékai.

A szobrászok formai tökéletességük továbbfejlesztése mellett aránylag kevés új elemet vittek bemutatott alkotásaikba. Ami megkapott, az a formai biztonság, amely egyaránt jellemzi Simon Ferenc Zászlós Nikéjét, Nagy István ólom kisplasztikáit, (amelyek egyébként az általa elkezdett műforma magasabb szintű megfogalmazásai), valamint Szabó László József Attila szobrát. A lírai ihletést Simon Ferenc páratlan kedvességű Tavasz című kompozíciója képviseli leginkább.

A közös tárlat nem okozott csalódást. Bizakodva várjuk a folytatást.

HERNÁDI TIBOR

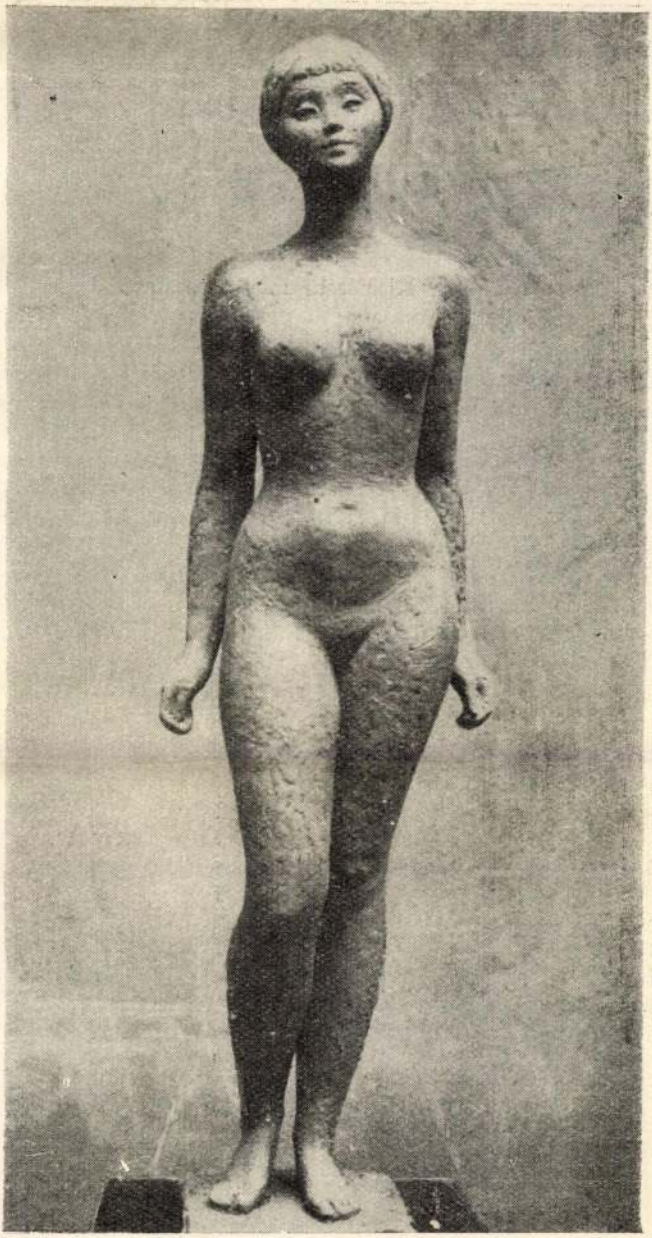

Simon Ferenc (Szolnok): Tavasz

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

alt
SEP 4
1971

1021
Fazekas Magdolna

1970. október 4.

Fazekas Magdolna: Tanulmányfej

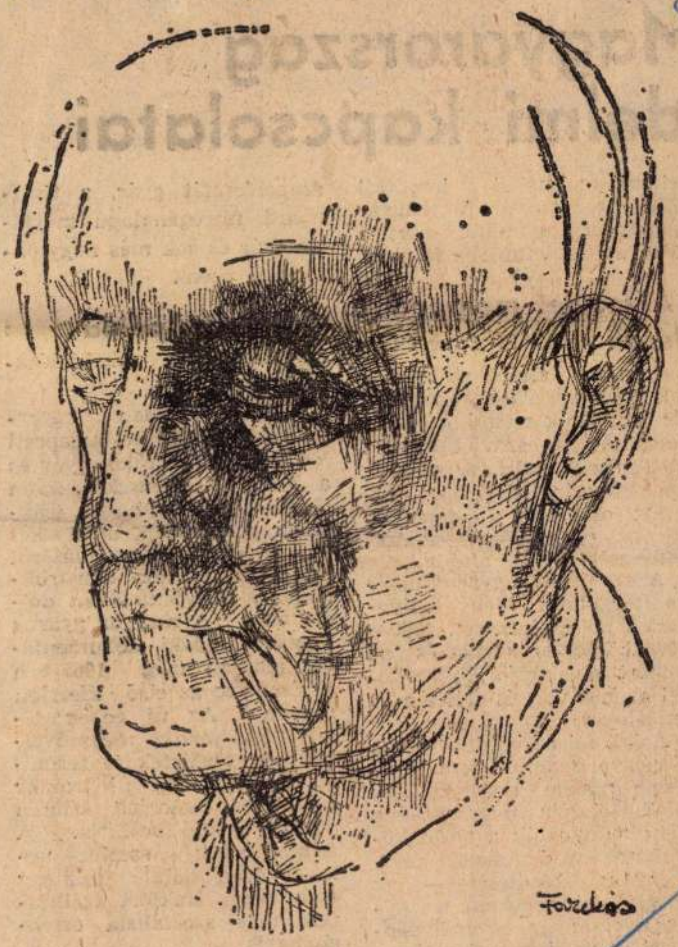

tóber 4.

Szovjetunió Magyarország delmi kapcsolatai

riumi malmokat importál Magyarországról. A magyar gépexportnak több, mint a fele a Szovjetunióba irányul.

A szovjet megrendelések lehetővé teszik a magyar vállalatok számára a nagyobb sorozatú termelést és termékeik széleskörű értékesítését. A szovjet export szállítások pedig a magyar ipar számára megbízható támaszt alkotnak, s megteremtik az egyenletes termelésfejlesztés távlati alapjait.

A szovjet—magyar árucsere forgalmat kiegyensúlyozott fejlődés jellemzi. 1960—1968 között az export és az import növekedési üteme közel azonos volt és elérte a 10 százalékot.

A két fél az eredményekre alapozva továbbra is az árucsereforgalom szerkezetének tökéletesítésén munkálkodik. Tanulmányozzák a többi között néhány árucsoport részarányának bővítését, — így növelni szándékoznak a szovjet nyersanyag, személygépkocsi és néhány traktortípus, valamint a magyar gép, — ipari, élelmiszer és szuperfoszfát gyár, a tiszamenti nitrogénalapú műtrágyagyár és sok más nagyfontosságú üzem.

Néhány példa az együttműködés sokoldalúságára:

1969. júniusában egyezményt írt alá a budapesti Vörös Csillag Traktorgyár és a hasonló minszki üzem olyan speciális hegyi traktorok gyártásáról, amelyeket a Szovjetunió is vásárol majd. A traktor konstrukcióját a Szovjetunióban dolgozták ki. A magyar gyár a kapott műszaki dokumentáció alapján még 1969-ben elkészítette az első kísérleti sorozatot. Az új gépek segítségével eddig megművelhetetlen területek is termőre foghatók. Az új traktor 50 lóerős motorjait szintén a Szovjetunió szállítja. A feltételezések szerint néhány éven belül mintegy ezer hegyi traktort szállítanak más szocialista országokba is.

1969 júliusában írták alá Budapesten a magyar

1021.

Fazekas

FAZEKAS MAGDOLNA: NAPRAFORGÓK

Fazekas Magdolna

pénzügyi osztályán, Szolnok, Liget u. 36. sz. alatt. Telefon: 12—378. (MTE labdarúgó pálya mellett.)

Gyakorlott adminisztrátort azonnali belépéssel felvesz... Jelentkez... a szol...

A szo... munk... zés: iroda 12—1...

Vas- és ... veteire ... kőműves ... mint féri ... betanított ... erőt. Jele ... Ostor u. ...

A Tisza ... péssel fel... szakmunk... sokat. Jó ... hetenként ... tel esetén ... es munk... Jelentkezni ... Martfű, sz...

Keletmagya... Teskedelmi... lepére felve... ra fiatalkor... net: Szolno... 13—190-es tel...

Az Április 4. Gépgyár hirdet b... dapesti, vidéki és örményesi t... lephelyeire gépésztechnikus, es... tergályos, lakatos, hegesztő, sz... relő, ács és segédmunkás felv... telt. Budapesti és vidéki telep... é...

...jaszberényi fiókj...
Erkölcsi bizonyítvány szükséges.

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Fazekas Magdolna

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
Szolnok

1021

1970. május 31.

Fazekas Magdolna: LEÁNYFEJ

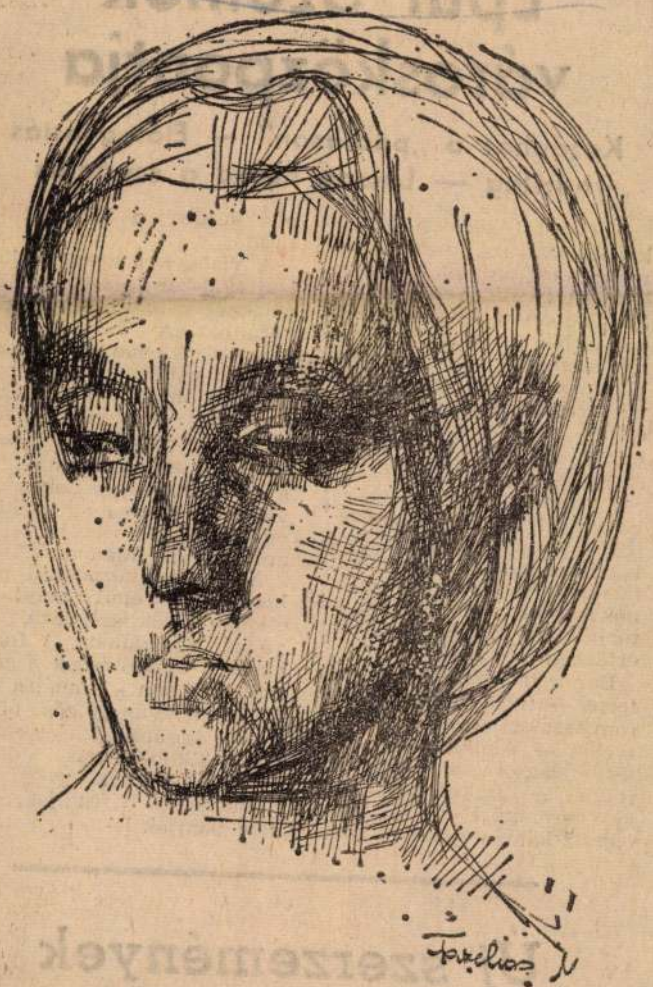

1970. május

Épül Szolnok városközpontja

Kazánház a „padláson" — Előregyártás házilag — Lassan halad a szanálás

A Ságvári körúton közlekedők számára nem sokat mond most még az új városközpont területén folyó munka. Csupán a kitermelt földet látják. Legfeljebb az tűnik szemükbe, hogy az utóbbi napokban meggyorsult a vízügyi igazgatóság számára épülő központ pincetömbjének kiemelése. Az árvízhez szállítják onnan a földet.

Az eddigi munka tehát korántsem látványos, ám annál értékesebb. Megközelítőleg húsz méter mély betonfalakat, úgynevezett résalapokat készítettek már el, — több mint hatmillió forint értékben.

Bár a majdan hetven méterre — tehát a mostani toronyházaknál is magasabbra ívelő — épületnek nem lesz alagsora, a pincetömb földjét a liftakna miatt ki kell termelni. E munka után, előreláthatóan július közepén kezdik a falak felhúzását.

A vízügyi központ különben 1973-ban lesz készen. Érdekesség a tetőre kerülő gázkazánház. A falakat előregyártott elemekből húzzák fel. Az építők saját maguk gyártják majd az elemeket. Az ehhez szükséges „placc" már szinte teljesen készen van. A portáldaru hiányzik még. Már az is a helyszínen volna, ha kapnának szállítóeszközt, — de az most az árvíz miatt „hiánycikk".

A vízügyi központtal párhuzamosan épül majd az olajbányászok székháza, illetve az új szálloda. A folyamatos építkezésnek gátat szab azonban a szanálás lassú üteme. Van például olyan épület is, amiből életveszély miatt kiköltöztették a lakókat, a környék gyermekei játszótérnek használják, mégsem bontják le.

Új szerzemények a Damjanich János

Farkas Magdolna

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 188-068. 337-748. 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1970 AUG 16

EGYEI NÉPLAP

1024

FAZEKAS MAGDOLNA: KASZÁLÓ

ZÓKAT
almazunk

Fűtőket, gépkocsivezetőket, gépkezelőket, segédmunkásokat, gyakorlott karbantartó lakatosokat, lóhajtókat azonnali belépéssel felveszünk. Jelentkezés: Tárház, Szolnok, Mártírok útja 10.

Szövetkezetünk nagy gyakorlattal rendelkező motortekercselő szakmunkást keres azonnali felvételre. Jelentkezni lehet Jászladány, Kossuth Lajos u. 106. Vegyesipari Ktsz. Bérezés megegyezés szerint.

SZOLNOKI és Szolnok környéki női segédmunkásokat — azonnali belépéssel alkalmazunk 2—3 műszakos üzemünkben. Csökkenteti munkaidő, vidékieknek útiköltség hozzájárulást térítünk. Szolnoki Tejüzem.

Szolnok megyei GFV (Gabonafelvásárló) központi műhelye felvesz építőipari segédmunkásokat. Heti 44 órás munkaidő. Külszolgálatos munkakör. Bér megegyezés szerint. — Jelentkezési cím: Törökszentmiklós, Bethlen u. 45—49. szám.

Gázvezeték szerelőket és segédmunkásokat azonnali belépéssel felveszünk. Tempó Ktsz, Szolnok, Jászkürt u. 17.

Vas- és Faipari Szövetkezet felvételre keres lakatos, hegesztő, kőműves szakmunkásokat, valamint férfi segédmunkásokat és betanított lakatosnak női munkaerőt. Jelentkezni lehet: Szolnok, Ostor u. 1. munkaügy.

Szombati szemle a piacon

Különösen baromfiból és gyümölcsből volt jó a felhozatal szombaton a szolnoki piacon. A háziasszonyok viszont kicsit csalódtak, mert a jót hamar meg lehet szokni. Hiába keresték az olcsó tojást. Kisújszállásról ezen a héten nem érkezett.

Élőcsirkét magánárusok 800, termelőszövetkezetek pedig mintegy 700-at árusítottak 28—30 forint közötti áron. Az élőtyúk kilóját 27.5 forintos átlagáron adták. Nagyon kevés tejtermék és tojás volt ezen a héten. A tejfel literjét 27—28, a tehéntúróét 16—18 forintért kínálták. Tojásból 5054 darabot hoztak 1.30-as átlagáron.

Valamivel olcsóbb a burgonya. Szombaton már 3.50 forintnál nem adták drágábban. Ebben nagy része van annak, hogy az 5.5 ezer kilogrammos magánfelhozatal mellett a termelőszövetkeztek több mint hatezer kiló burgonyát hoztak a piacra. A szép sárgarépa csomóját 2—2.50 forintért, a petrezselyemét 1.50—2.50 között árusították. A vöröshagyma kilója 4 forint körül volt. A

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Fazekas Magda

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1963 OKT 2 0

1021

FAZEKAS MAGDA: FÉRFI FEJ.

hallana:
női szo
párnahu
megyünl
a konyl
Sok s
Kérlelte
kint m
gyerekei
fis s a undi kisfiú. Hogy
nőnek, nahát, milyen rosz-
szak, milyen édesek, satöbbi.
Fintorgott. Visszaült s
dolgozott tovább. Körülöt-
te régi és új színházi la-
pok hevertek: „Ami szép,
komolyan, a divatban is
visszatér, hiába..."

Az ablakon meglebbent
a légyvédő gézfátyol, a
macska dugta be rajta a
fejét. Az asszony ránézett.
A macska várt még, de
mivel a parancsoló „sicc
ki!" elmaradt, beugrott a
szobába. „Reggel óta nem
járt bent, hadd jöjjön —
gondolta az asszony. —
Búcsúzzanak."

Ahogy a varrást befejez-
te, a két kezét hátratá-
masztotta, s a fejét álmata-
gon fölszegve, kislányosan
ringatta magát a kemé-
nyen rugózott rakamién.

„Hogy is lehetne meg-
oldani? Az egyszer biztos,
hogy muszáj minél előbb.
Utálatos dolog. A szom-
szédból a téglagyári gé-
pész felesége egyszerűen a
vízbe fojtaná őket. Ha a
fiaira bíznám, még köve-
ket is kötnének a nyakuk-
ra, hogy biztos legyen. Fe-

[illegible] tartotta, a végét ka-
rikába görbítve, úgy, hogy
a másik szürke szeme elé
monoklit tartson. A fekete
csak a fejét emelte ki a
kosárból. Lábuk remegett,
háromszögű fülecskéik elő-
re szegültek. Szemük tágra
nyílt, de nem a csodálko-
zástól, — még nem tanul-
tak meg hunyorogni.

Az asszony lehajolt hoz-
zájuk, s fölemelte a két
kicsi szürkét. Hajszálnyi
hangon méltatlankodtak.
„Nézd, már a körmét is
meresztgeti a kis huncut."
Az arcához emelte, s rö-
vid, dünnyögő-dudoló han-
gokat hallatva szorongatta
őket. Közben a fekete is
előmerészkedett. „Milyen
aranyosak. A másik is va-
lóságos kis ördög."

Leült velük a reka-
miéra. — Majd arca el-
borult, s tán még az ajka
is megrezdült. Visszatette
őket a kosárba. „Összetép-
nék a függönyök rojtjait.
Mosni, takarítani kéne
utánuk. És betanítani
őket."

Újra az estére gondolt:
„Megcsodálják majd, hogy
milyen kis ördöngősek. A
leányka cibatolja, a kisfiú
[illegible] majd agyonszeret-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Fazekas Magdolna

1965 MÁJ 24

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1021

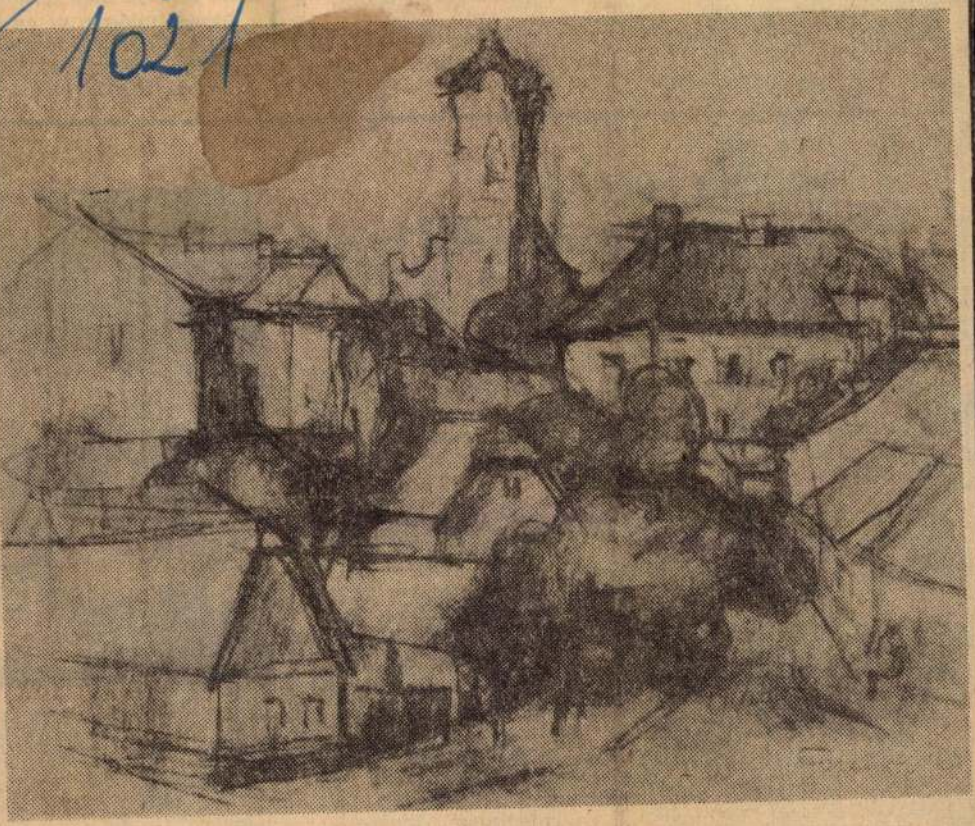

SZENTENDRE — FAZEKAS MAGDOLNA RAJZA

egyszerre nagymennyiségű árut dobhatna a piacra. Ez esetben viszont minden kedvezményt elveszít... Az angol farmerek tehát a ka-

mert ha
földtől
még nag
majd, m

IRÁNYÍTOTT „BABBITIZMUS“

Az „American Mercury” című New Yorkban megjelenő, polgári folyóirat nagyobb szocioliógiai tanulmányt közöl a középkoru amerikai hölgyek — kalapjairól. Igen, a missisek fejét díszítő különleges szabású — és mondhatni, architekturájú — kalapokról, amelyek — mint azt amerikai lap megállapítja — „ékesen bizonyítják azt, hogy Sinclair Lewis-nak, a kitűnő amerikai írónak mennyire igaza volt, amikor Babbit-ban rajzolta meg az amerikai átlagpolgár alakját. A „babbitizmus” — folytatja tovább fejtegetéseit az „American Mercury” — azt jelenti: az amerikai átlagpolgár és neje kínosan-keservesen törekszik arra, hogy túllicitálja azt, ami éppen divatban van. Alkalmazkodása a „divat”-hoz, a ‚társaság’-hoz nem kényelmességet jelent számára, hanem kényelmetlenségek vállalását. Amikor az volt divatban, hogy a középkorú amerikai hölgy, a ‚Mom’, házias és gyermekeit neveli, a Mrs. Babbitok százezrei ki sem mozdultak otthonról és huszadszor is megstoppolták ugyanazt a harisnyát... Most a ‚nagyvilági’ kalapok vannak éppen divatban.”

Az „American Mercury” találó, s az amerikai élet mélységeibe világító cikke nyomán a „L’Europeo” című olasz hetilap fotósai odaálltak a newyorki St. Patrick székesegyház elé, hogy meglessék, lencsevégre kapják a vasárnapi

nagymisére ideérkező höl
gyeket. De az amerikai kis
városok templomai elő
ugyancsak ilyen kalap-„cso
dák”-at leltek. Hans Habe
magyarul is megjelent, iz-
galmas könyvéből, a „Halá

Fazekas Magdolna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DÉLMAGYARORSZÁG 12

1962 OKT 16

A szolnoki művésztelep kamarakiállítása Szegeden

Szombaton este a szegedi újságíró-MSZBT klubban bensőséges keretek között nyílt meg a Szolnoki Művésztelep tagjainak kamarakiállítása. A kis tárlat előzőleg Budapesten, a Magyar Sajtó Háza termeiben szerepelt. A fővárosi lapok elismerően nyilatkoztak róla.

A változatos témájú és különböző megjelenítésű művek ízelítőt adnak Szolnok mai képzőművészetéből. A múlt eredményeit megőrző patinás hagyomány és a mát kifejezni akaró friss újszerűség sajátos színfoltokban tükrözi a Felső Tisza menti város historikus emlékű, de fejlődésében megújuló művészetét. A tájábrázolások hol a líra lágy hangján, hol pedig a dráma feszülő baritonján fejezik ki a Szolnok környéki táj más-más hangulatát.

A figurális kompozíciókban megoldott mai témájú jelenetek szintén sokszínűen ábrázolják a környékbeli emberek életét és tevékenységét. Úgy találjuk, hogy az a néhány portré, melyekben szobrok vagy képek formájában gyönyörködhetünk, a fiatalság és a megújulás szimbólumai is egyben. Ezek akaratlanul is kifejezik a Szolnoki Művésztelep múltból eredő és jövőbe ívelő alkotószellemét. A harmonikus mozdulatú kisplasztikákban az emberi test megunhatatlan szépsége sugallik. Helyhez és időhöz nem kötött voltuk egyetemes gondolatokat és humánus érzelmeket keltenek bennünk. S így nem csoda, hogy szinte elmerülve állunk meg az egyik olajkép előtt, mely torz alakokkal és bizarr színekkel az emberiség ellen felvonuló készülő gonoszokra figyelmeztet. De a mellette levő másik ábrázoláson, keményebb anyagból, fémből és csillogó világosan, hatalmas zászlót lobogtatva, állja útját a Rossznak a Jó, mely a béke és a munka felé vezérli a népeket. Így válik tehát e kiállítás olyan mikrokozmosszá, melyben ha dióhéjban is, de meglelhetők a mindnyájunkat érintő könnyed szépségek és súlyos gondolatok.

Az intim tárlat megnyitására a szolnoki művészek egy része, Kaposvári Gyula múzeumigazgató vezetésével Szegedre látogatott. A maroknyi delegáció női és férfi tagjai baráti szívélyességgel ismerkedtek meg és beszélgettek el az itteni festő és szobrász kollégákkal, valamint a szegedi fiatal írókkal, építészekkel és színészekkel. Reméljük, hogy e jól sikerült kiállítással és művésztalálkozóval megteremtődött a két nagy alföldi város, Szeged és Szolnok reményteljes perspektívájú képzőművészeti kapcsolata.

Chiovini Ferenc, Baranyó Sándor, Meggyes László, Fazekas Magdolna, Bokros László, Antal Ilona, Gácsi Mihály, Palicz József és Mészáros Lajos festők és grafikusok, valamint Simon Ferenc, Szabó László és Nagy István szobrászok itt bemutatott alkotásai, néhány hétre nemcsak emelkedett, művészi atmoszférát, hanem ünnepi szolnoki hangulatot is teremtenek a szegedi újságíró—MSZBT klub falai között.

Szelesi Zoltán

a N

A Cson
rúgó-bajn
fordulóját
két megle
Dózsa ké
met arat
len, a Sze
legyőzte a
helyezett Móravárosi Kinizsi
és a második Alsóvárosi
MÁV ismét megszerezte a
két pontot, őket követi most
harmadikként a Szentesi Ki-
nizsi a táblázaton.

**Szentesi Kinizsi—
Szegedi AK 1:0 (1:0)**

SZAK-pálya. Vezette:
Kuhn. Pontosan megfordítva
megismétlődött a SZAK múlt
vasárnapi eredménye, ami-
kor a SZAK az Alsóváros
ellen az első percben lőtt
góllal nyert. Most a szente-
siek szereztek már az első
percben gólt Tószenberger
révén. Utána 89 percen át
hiába támadtak a szegediek,
mert a keményen játszó
szentesi védők mindent há-
rítani tudtak. A SZAK gó-
lok helyett csak két kapu-
fát rúgott. — Ifjúsági: SZAK
—Szentes 2:1.

**Szegedi Dózsa—
Kisteleki TE 10:2 (3:0)**

Dózsa-pálya. Vezette: Rácz
J. A kisteleki csapat az első
20 percben aránylag egyenlő
ellenfélnek bizonyult. A Dó-
zsa tovább javul, s ezen a
mérkőzésen is bebizonyítot-
ta, hogy az eddiginél jobb
helyezésre képes. A vendé-
gek nem játszottak alárен-
delt szerepet, a szegedi gó-
lok szép támadások után es-
tek. Góllövő: Farkas 4,
Szél II. 3, Rácz 3, illetve:
Vándor és Martus. — Ifjú-
sági: Dózsa—Kistelek 7:0.

**Alsóvárosi MÁV—
Sándorfalvi SK 2:1 (2:0)**

— aki középcsatárt játszott
— egyéni játék után lőtt
gólt. A 43. percben Mresán
tizenegyesből kiegyenlített.
1:1. Szünet után a 12. perc-
ben Bácskai lesgyanús helyzetből lőtt góljával a Honvéd szerezte meg a vezetést, a 30. percben Hódi egyenlített. 2:2. Nem volt jó játék, csak nagy iram. A szegediek közül Szabó László ragyogóan védett, a mezőnyben Pusztaszeri bizonyult a legjobbnak. — Ifjúsági: MEDOSZ-HMTE—Spartacus 3:0.

**Szegedi VSE II.—
Szentesi Honvéd 2:1 (0:0)**

Szentes. Vezette: Horváth J. Érdekesség, hogy a három gól öt perc alatt esett, a második félidő végefelé. Góllövő: Kocsis, Bacsa, illetve: Fekete. — Az SZVSE—SZEAC ifjúsági mérkőzés el-

Változáso
a labdarúgó-

A röplabda és a spo

Baróti Lajos szövetségi kapitány a jugoszlávok ellen vereség után borúlátóan nyilatkozott. Különösen a csatársor játékával volt elégedetlen.

Régen volt egyébként má olyan mérkőzés, ahol enny gyenge formájú játékost lá tam — mondotta többek k zött. *Lényegében mindöss Mészöly, Sipos és Görö*cs

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

Fazekas Magda

1021

1962. december 24.

GYERMEKFEJ — FAZEKAS MAGDA RAJZA

1962. de

Nem kell már a szurkosvászo

Gondolatok a mai szovjet

A közelmúltban közölte lapunk a Pravda egyik cikkét. *Davaj, davaj...* ez volt a címe *Szemjonov* írásának és arról a kis emberkéről szólt, aki degeszre tömött aktatáskájával egyik munkahelyről a másikra szaladgál, hogy lelkesítsen. Davaj, davaj — mondja, mi lesz a határidővel, gyerünk, ne szabotáljunk. O az, aki minden feladatot valamilyen évfordulóhoz köt, s mit sem törődik azzal, valójában mennyi idő szükséges az adott munka elvégzéséhez. A cikk írója szükségesnek tartja, hogy a „múlt e kellemetlen hagyatékáról" ne feledkezzünk meg. Mert mint mondja, más ruhát visel ugyan, **de itt ott még feltűnik az építőállványok**

magyar kommunista mozgalmat súlyosan kompromitáló emberek, vagy vezetési módszerek iránt.

Erre a pártbizottsági ülésre és abban az időben szerzett hasonló tapasztalatokra gondolva értem meg, *miért buzdítja az SZKP a szovjet irodalmat és sajtót a valóság teljes feltárására.*

A szovjet irodalom új nagy felvirágzásának vagyunk a tanúi. Olyan új fiatal írók, költők tűnnek fel — egyik, másik szinte üstökösszerűen —, akik képesek visszaadni az elkoptatott szavak igazi csengését, visszaszerezni a szavak aranyfedezetét. Nem független ez a nagy előretörés a párt megtisztult po-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

Fazekas Magdolna

AUG 27
1021

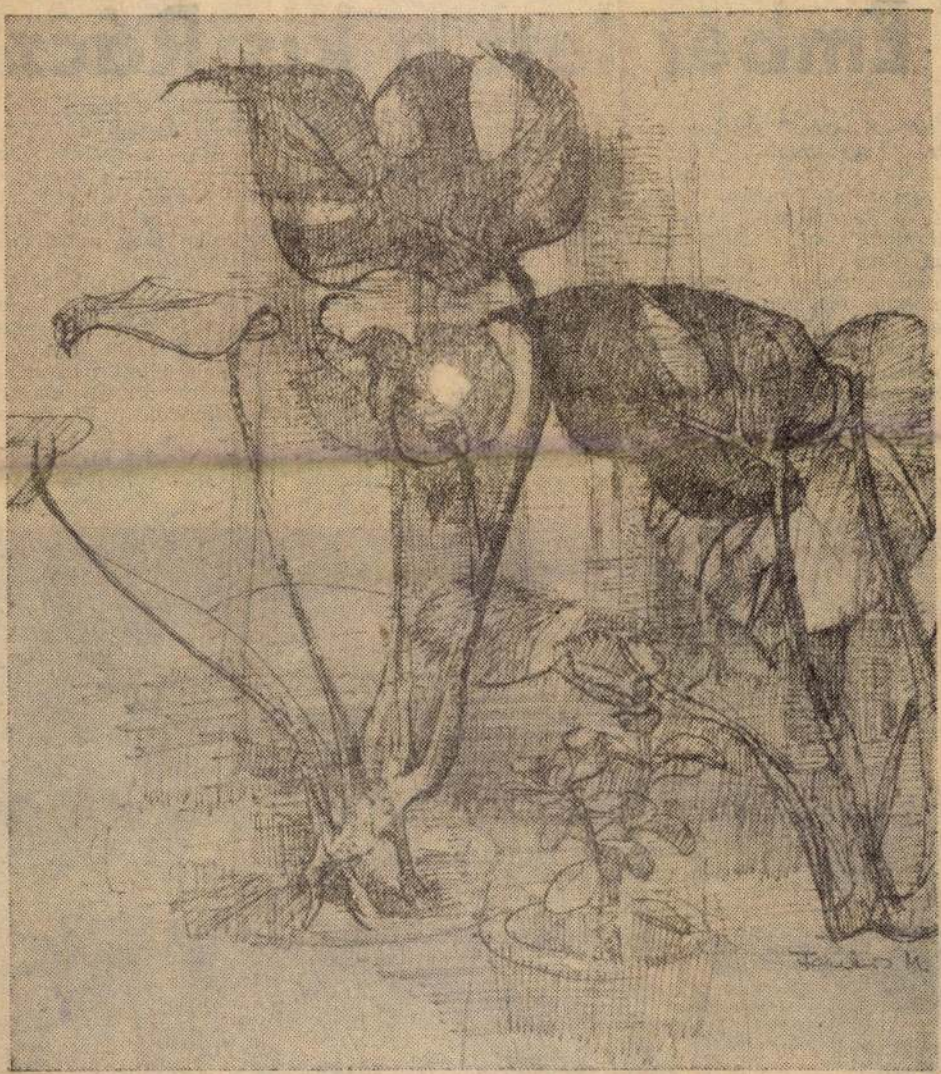

FAZEKAS MAGDOLNA: SZOBANÖVÉNYEK

Ember lett a kis Rácz

A „Kis-rácz" szerint ahhoz, hogy valaki jó modellező legyen elsősorban nagy adag fantázia kell. Ez a legfontosabb. Azután türelem, s csak azután ügyesség a faragáshoz. Ő mint „veterán" modellező mondja ezt, aki harmadikos elemista korában ismerkedett meg a faragóbicskával meg egy szép fadarabbal, amiből nagyszerű repülőt készített. — Apja akkoriban szolga volt a mezőtúri „zsellérkaszinóban", s az ottani évek alatt. Ma is ő Mezőtúron az MHS modellezőkörének egyik legaktívabb tagja.

Ma is szívesen emlékezik vissza első munkájára, amit már önállóan csinált tíz esztendős korában: a bot törzsű Szellő II siklómodellre. Manapság a srácok fél óra alatt elkészítenek egy ilyet, de néki akkor kétnapi munkájába tellett. De megcsinálta! És manapság már nemcsak repülőmodelleket készít. A házimúzeumban egyaránt akarja építeni a Griff nevű francia csatahajó modelljét. Itt a kicsinyített más 1 méter 91 centiméter hosszúságot jelent. Természetesen ezek mind működő modellek.

No de szóljunk arról is, hogy szíve szerint harckocsikat is faragcsál, esztergál, méricskél. Egyik barátjánál látott meg néhány évvel ezelőtt egy kis harckocsimodellt. „Ej, de aranyos" — mondta. És valami huncut kis belső ördög nem hagyta addig

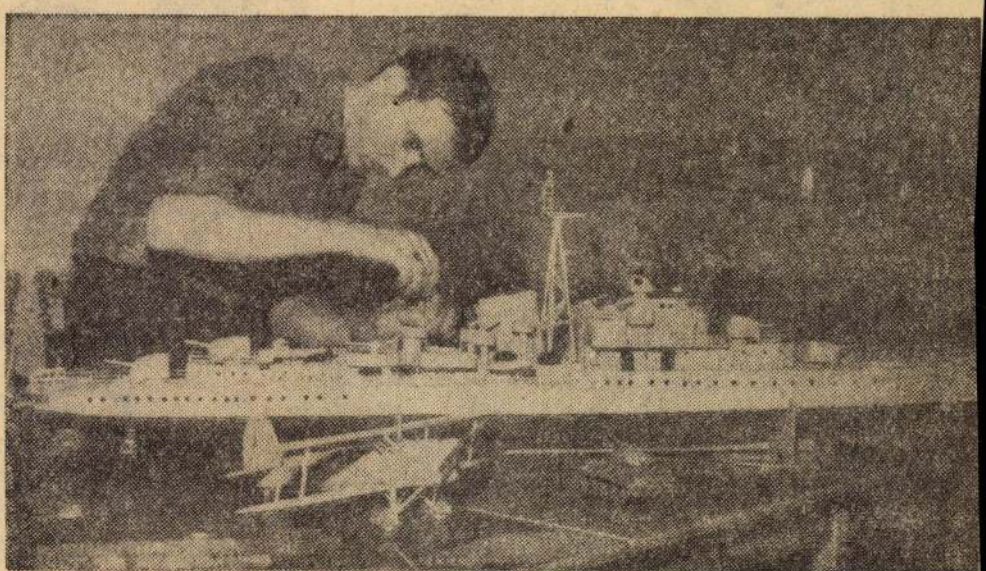

Elkészült a Splitt jugoszláv cirkáló kicsinyített mása

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP
1968 DEC 1

Fazekas Magdolna

1021

1968. december 1.

Fazekas Magdolna: VÁZLAT

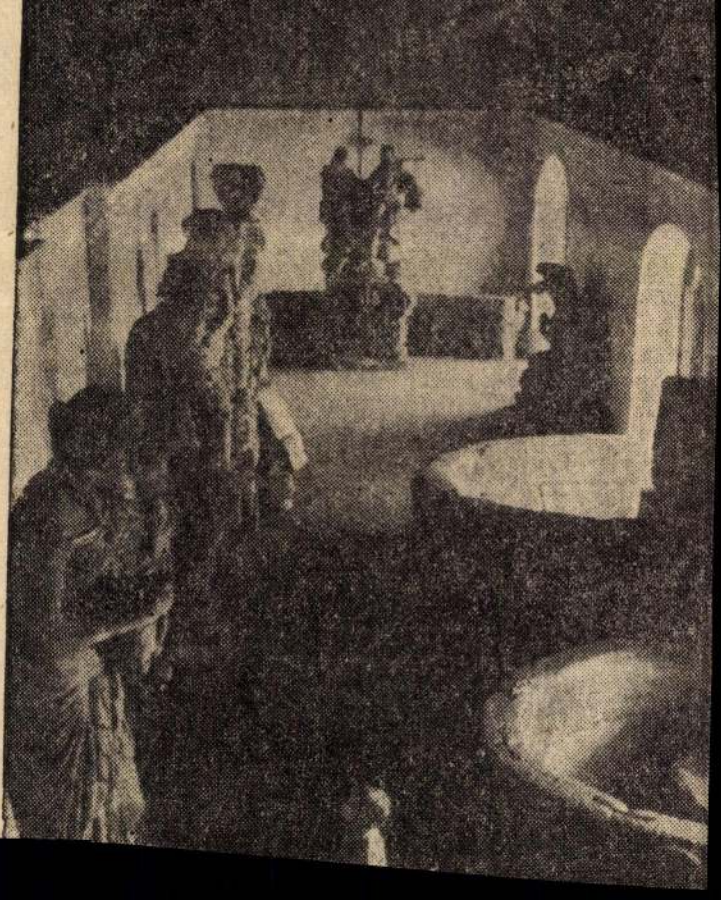

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

1968 APR 2 1

Farkas
102 / Magdolna

MEGYEI NÉPLAP

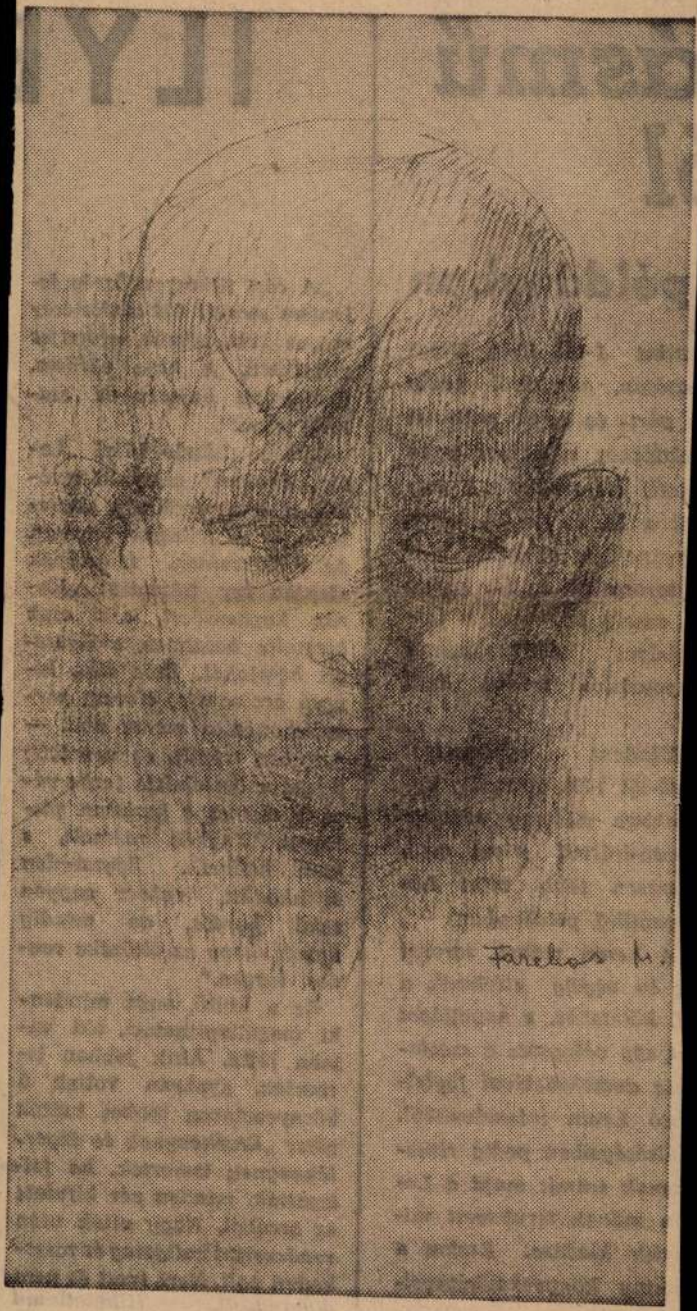

FAZEKAS MAGDOLNA: FIÚ FEJ

ásmű
ól

példányban

zerint 1-től 15-ig folya-
atosan, ezenkívül pedig
párt- és egyéb politikai
ktatáshoz szükséges volta
iatt) előrerukkolt a sor-
ól a 18. és a 33. kötet.
gyanakkor elkészült már
sorozatból a 34. könyv
amely Leninnek a for-
dalom előkészítésével
pcsolatos írásait öleli
l.

Mindent egybevetve:
45-től 1968 tavaszáig ha-
nkban mintegy százféle
enin-írásmű jelent meg,
szesen több mint há-
mmillió példányban.

A Lenin művei sorozat
z év végéig elérkezik a
4. kötetéhez, s napvilágot
it egy válogatás a szocia-
sta demokráciával foglal-
ozó Lenin írásművekből.
ülsőségeiben pedig ritka-
ágnak számít majd a Le-
in művek tervbevett mi-
iatűr kiadása. Ezeket a
icsiny könyveket kétnyel-
ű formában nyomtatják.
968-as évszámmal Lenin-
ek az Államról című ér-
kezése kerül az új köny-

ILYE

„A cári titkosrendőrség jelentése szerint 166 centiméter magas volt, zömök, erőteljes testalkatú. A haja vörös, ifjúkorától bajuszt és szakállt viselt".

Gyurkó László idézi „Lenin, október" című könyvében a tikosrendőrség szenvtelen, tárgyilagos leírását. Az emlékezések, fényképek alapján így folytatja: „Korán kopaszodott, ami csak kiemelte hatalmas, szókratészi homlokát. Erős álla, kiugró arccsontja, eleven, barna, mongolos szeme volt. — Szívesen tréfált, és nevetett; ilyenkor összehúzta ferde vágású szemét s hamisan pislogott. Enyhén raccsolt, s kissé hadart... Egyszerűen öltözködött, ruháit nagyon soká hordta, de mindig ügyelt, hogy az öltözéke rendes legyen."

Ez a külső, amit mindenki megállapíthatott, aki valaha látta. Akik jobban ismerték, gyakran voltak a környezetében többet tudtak róla: „Érzékenynek és ingerlékenynek ismerték, ha feleizgatták, minden vér kifutott az arcából. Nagy viták után rendszerint hallgatag és rosszkedvű volt. Nem ivott és nem dohányzott. Hihetetlenül gyorsan dolgozott és olvasott. A gimnáziumot kitüntetéssel végezte el, az egyetemet fele annyi idő alatt, mint társai. Szerette a gyereke[illegible]

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI HÍRLAP

Fazekas Magdolna

1972 JÁN — 9

1021

Fazekas Magdolna rajza

vin út 9. szám alatti iskolában a VIII. c. osztályfőnöke. Képünkön az ellenőrzőkbe a félévi jegyeket írja be, mivel holnap ellenőrző osztás lesz.

— nzs —

ozgalmi munkáról

zolidaritási rendezvény zajlott a megyében, melyeken csaknem 500 ezer ember vett részt. A szovjet—magyar barátság ápolását zolgálták — a jó hagyományok szerint — a mágyar—zovjet baráti találkozók, ezeknek száma ötszázra tehető. Neves szovjet művészegyüttesek, kórusok is vendégszerepeltek az utóbbi években Szolnokon.

A vietnami nép hősi harcával többféle módon juttatják kifejezésre szolidaritásukat megyénk dolgozói. A szolidaritási számlára befizetett tetemes összegen túl —, megyénkből. Törökszentmiklósról indult el az akció „Ezer kerékpárt Vietnamnak", melynek országos eredményeként 2500 kerékpárt küldhettek el a VDK-ba. A megye lányai és asszonyai a vietnami gyerekek részére készítettek szebbnél-szebb takarókat.

Említésre méltó a szocialista országok Budapesten működő kulturális irodáinak a megyével kialakult jó kapcsolata, mert ennek révén egy-egy baráti ország életével behatóbban ismerkedhettek meg megyénk községeiben, városaiban. E kapcsolat adta lehetőségeket a jövőben méginkább ki kell használni.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1971 OKT 10
SZOLNOK MEGYEI HÍRLAP

Fazekas Magdolna

1024

7

FAZEKAS MAGDOLNA: TANULMÁNY

Azonn[illegible] vizsgázott

— hegesztőt
— lakatosokat
— esztergályosokat
— autó—motorszerelőt

Fizetés megegyezés szerint.

Jelentkezés:

Szolnok, Rékasi úti Irodaház TEMPÓ Ksz.
Tóth Tibor. Telefon: 12—697.

GARAGE

K*nnyen szállítható, előregyártott elemekből gyorsan össze- és szétszerelhető. Vasváz, acélhuzallal préselt nádlemez, horgonyzott lemez, vagy hullámpala tető:

450x300x200 cm — 9400 Ft
600x300x200 cm — 11 300 Ft

Megtekinthető és megrendelhető

TISZAI NÁDGAZDASÁGI VÁLLALAT
Csongrád, Arányi út 4.

DÓZSA MG. TERMELŐSZÖVETKEZET
Felsőtárkány

ezévi szállításra
FELKÍNÁL

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI HÍRLAP

Fazekas Magdolna

1021

1971. december 5.

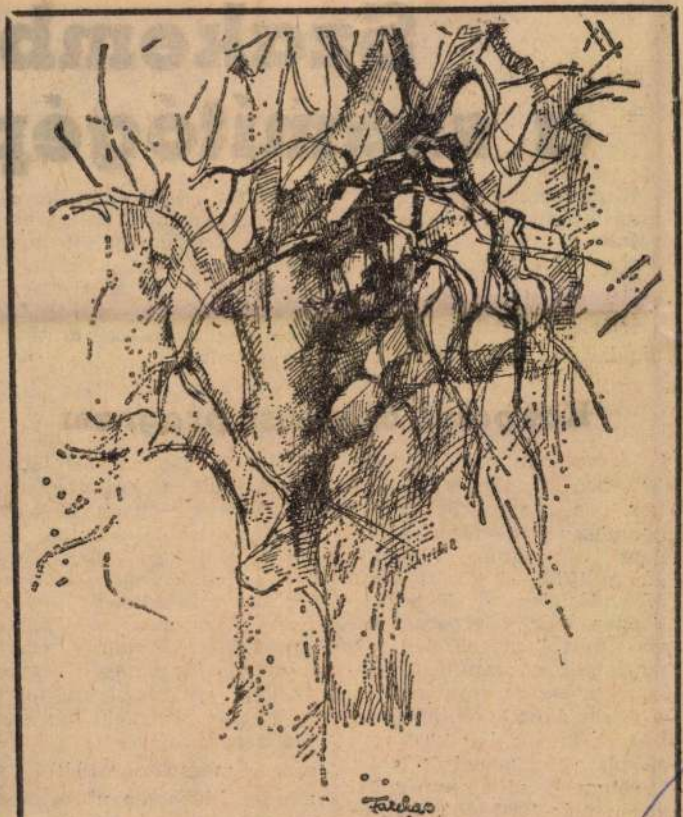

Fazekas Magdolna: Fatanulmány

1971. decem

Szakemb
a számítógép

Kezdetben, a magyar számítástechnika őskorában voltak az autodidakták. Onerőből, kitérőkkel tarkítva sajátította el egy lelkes mag számítógép nélkül „szárazon" mindazokat az ismereteket, amelyek nélkül egyre kevésbé lehetünk meg az iparban, a kereskedelemben, a kutatásban egyaránt. Ma pedig már vannak olyan érettségizettek, akiknek a számítógép programozása érettségi tárgy volt.

Központi oktatási program

A valóban nagy fordulat 1970-ben következet be, amikor a számítástechnika komplex fejlesztésére központi program készült, amely 1970—75 között kerül megvalósításra. Tulajdonképpen már a program kialakítását megelőzően is megindult a számítástechnika oktatása az egyetemeken, a főiskolákon, de középfokon is. Ennek éve 1966 volt, de pl. a budapesti Műszaki Egyetem villamosmérnöki karán már 1960-tól folyt hasonló képzés.

A központi program elfo- ügyi Minisztérium keretében megalakult a Számítástechnikai Szakbizottság. Feladata, hogy iskolai szinten és tanfolyami keretekben (tehát a felnőtt oktatás szintjén is) megoldja az általános és a speciális képzés problémáit. Mindenre egész népgazdaságunknak egyre égetőbb szüksége van, mert a jelenleg üzemelő mintegy 140 gép az ötéves terv végére megsokszorozódik, s mindez hiába, ha nincs meg a felkészült, a mindennapi

Farekas Magdolna festő

ÚJ Néplap

Jász-Nagykun-Szolnok megyei napilap

IV. évfolyam, 156. szám
1993. július 7., szerda

Ára: 13,80 Ft

Kunsági EXTRA

Nyaranta lovászinas
Gyűlik az élet
Vállalkozó orvosok
Maradtak az árak
Mézzel folyó Kánaán?
Lakásvásárlás kárpótlási jeggyel is
Gyógyszertár családi vállalkozásban

(Írásaink a 6-7. oldalon)

WESTEL
RÁDIÓTELEFON KFT.

ÚJ! Ajánlatai a 8. és a 10. oldalon.

ÉRDEMES MEGFONTOLNI!

Hangverseny

A svédországi falkenbergi Ars Cantus-templom kórusa ma 18 órakor hangversenyt ad Szolnokon a Belvárosi nagytemplomban.

Új repülőjárat

Új légi járatot indított a budaörsi Air Service: kedden első alkalommal repült gép az ukrajnai Ivano Frankovszkába. Hetente háromszor repülhetnek üzletemberek, turisták a Kárpátokon túli településre.

Számlaállláspont

Legyen elegendő APEH által is elfogadott pénztárgép, s azok kezelését szervezett tanfolyamokon lehessen elsajátítani. Akkor teljesíteni lehet a nyugtaadási kötelezettségről szóló rendelkezést - véli a Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete.

Meddig élünk?

Magyarországon a születéskor várható élettartam 1991-ben 70 év, míg az Egyesült Államokban és Németországban 76 év volt. A gyermekhalandóság jelentősen csökkent, bár országunk e téren is elmarad a fejlett országoktól. Az egészségügyre fordított kiadások Magyarországon a GDP 6 százalékát tették ki, ugyanakkor az Egyesült Államokban ez csaknem 13 százalék – ez tűnt ki egyebek között a Világbank jelentéséből.

Bemérés

Az építendő gázvezeték nyílt árkos bemérését végzi a Geoprofil Bt. Rákóczifalván.

Szeles nap

Az erős, időnként viharos északnyugati szél csak napközben mérséklődik. A legmagasabb nappali hőmérséklet 19, 24 fok között alakul.

Számítástechnika gyerekeknek

Az abonyi Gyulai Gaál Miklós Általános Iskola immár nyolcadik éve szervez informatikai és számítástechnikai továbbképzést az önkormányzat salgóbányai táborában. Balogh Júlia tanítónő vezetésével minden nyáron „hazajárnak" a diákok e festői tájra.

Idén nyáron „Értelmes munka, hasznos időtöltés" címmel zajlik az alapítványtábor, melynek fővárosi és környékbeli tanulók is részesei. A Commodore és Spectrum gépek mellett IBM PC-vel is dolgoznak a diákok, mely nagy előnyt jelent számukra a továbbtanulásnál.

Videotechnikát ötödik éve oktatnak. A tábor július 12-21-ig tart, mintegy félszáz diák részvételére számítanak.

A diákok részt vehetnek kulturális programokban, s remélhetőleg egy-két nógrádi nevezetesség megtekintése is belefér zsúfolt idejükbe.

Szombaton a vasutasnap alkalmából mozdonykiállítást rendeznek Szolnokon a vasútállomás egyes vágányán. A kiállításon négy régi típusú dízel- és három villanymozdony lesz látható. Képünkön csinosítják a 28-2008-as dízelmozdonyt (becenevén Zöld békát).
(Fotó: Novák)

Félmilliárdos értékben Szolnokon és Karcagon

Új műveseállomások

A megye két legjelentősebb egészségügyi intézményében, a szolnoki Hetényi Géza Kórházban és a karcagi kórházban szeptember elején kezdi meg működését az a két új dializálócentrum, amely a járóképes vesebetegek 2-3 naponta szükséges „vértisztítását" végzi majd el, a korábbinál jóval biztonságosabb fertőződéskizárással és nagyobb teljesítménnyel. Hogy ez az új egészségügyi beruházás simán és rekordidő alatt a mi megyénkbe kerüljön, sokat és eredményesen „kilincselt" **Petronyák László** szolnoki országgyűlési képviselő, **Boros Lajos**, a megyei közgyűlés elnöke, **dr. Kicsi Jenő** megyei tiszti főorvos és **dr. Böjthe Lajos**, a megyei kórház igazgató főorvosa.

Ez a két beruházás azért figyelemre méltó jelentőségű, mert az érintett kórházaknak nem került egy fillérjükbe sem: a telepítés költségeit teljes egészében a beruházó-kivitelező NEK Kft. (magyar-izraeli közös vállalkozás) fedezi, a karbantartást és a kezelésenkénti/fő 10.500 Ft-os üzemeltetési ráfordítást a Társadalombiztosítási Főigazgatóság viseli. Így végül is mindenki jól jár, de legfőképpen a kezelésre szoruló betegek.

A két új műveseállomás szükségességéről és jelentőségéről a közbenjárók a következő tájékoztatást adták lapunknak:

Petronyák László: Például Szolnokon, a Hetényi Géza Kórházban 1987-ben létesült 7 kezelőágyas műveserészlegen eddig 40 beteget kezeltek, a kezelések száma így megközelítette az évi 5500-at. Ez imponáló adat, mégis szűk lehetőség a megyei szükségletek teljes körű kielégítésére. A környező állomások pedig (Debrecen, Szeged, Kecskemét) megyénk

(Folytatás a 2. oldalon)

Életmentők

A Tisza-tavi kis szigetről indult el kenuval tegnap kora délután három budapesti fiatalember. Céljuk Abádszalók volt, csakhogy a vihar felborította csónakjukat. A vízimentő-egyesület tagjai a veszélyt észlelve azonnal a bajbajutottak segítségére siettek, akik közül egy maga kiúszott a partra, egy viszont mozgássérült volt. Oláh János és Simon Szabolcs vízi mentők motorcsóknakja a partra éréskor már megtelt vízzel, akkora vihar volt a tavon.

A martfűi gyár nem zár be

Kevés lesz az olajos növény

Bár sok vád érte a növényolajipar privatizációját az elmúlt időszakban, az azonban tény, hogy jó pénzügyi feltételekkel az ágazat új tulajdonosa Magyarországon próbálta megtermeltetni az egymillió tonna növényiolaj-magot, amely megegyezik a hazai feldolgozóipar kapacitásával is.

A kedvezőtlen felvásárlási ár, amely 11 ezer forint volt tonnánként, vagy a növénytől való idegenkedés miatt kis területen vetettek repcét a gazdák. A termésátlag mintegy fele annak a mennyiségnek, amely rentábilissá tehetné a növény termesztését. Jövőre, hogy a növényiolaj-gyárak idénye meghosszabbodjon, már 15 ezer forintot ajánl tonnánként a Cereol. Az alacsony termés miatt, mivel alapanyaggal nem tudták ellátni a gyárakat, a kőbányai növényolajgyárat már be is csukta az új tulajdonos.

A napraforgó-termesztők kilátása sem kecsegtető, hiszen ha a közeljövőben nem kapnak kiadós esőt a napraforgótáblák, a terméseredmények a vártnál jóval alacsonyabbak lesznek. Főleg azokban a gazdaságokban válik bizonytalanná a termés, ahol nagy tőszámot vetettek hektáronként.

A növényolajipar martfűi gyárát az alacsony termés azonban nem fenyegeti bezárással, hiszen az itteni gyár – főleg az új beruházások miatt – a világpiacon is eladható palackozott étolajat állít elő, amelynek paraméterei is megfelelnek az európai piacon.

Kettővel több honatya a független között

Ismét a közoktatási törvénytervezetről

– Szél Péter és Varga Zoltán kiléptek az MDF képviselőcsoportjából, és munkájukat független képviselőként kívánják folytatni – jelentette be napirend előtt Szabad György Házelnök az Országgyűlés keddi plenáris ülésén.

A napirendek előtti felszólalásokat követően az Országgyűlés rátért a közoktatási törvénytervezet részletes vitájára. Az ellenzéki pártok felszólaló képviselői egybehangzóan azon a véleményen voltak: jelenlegi formájában elfogadhatatlan számukra az előterjesztett közoktatási törvénytervezet. A nemzeti alaptanterv és a vizsgarendszer ismerete nélkül szinte üres a közoktatásra vonatkozó törvényjavaslat. Szorgalmazták, hogy az alaptantervről is az Országgyűlés döntsön, ne pedig az illetékes szakminisztérium. Az ellenzéki képviselők közös álláspontja volt az is, hogy a törvény ne ez év őszén, hanem csak jövőre, az 1994-es iskolai tanév kezdetére lépjen hatályba.

A kormánypárti felszólalók véleménye szerint a koalíciós pártok egyértelműen azon a határozott álláspontón vannak, hogy a közoktatási törvénynek még ez év szeptemberében kell életbe lépnie.

A törvényjavaslat vitáját elnapolta a Ház. Ezután a képviselők folytatták a szakképzési törvénytervezet részletes vitáját. **(MTI)**

Abonyban a kiadások közvetve megtérültek

Kétmilliós városavató

A testület egyperces néma felállással emlékezett Huszár Albert közelmúltban elhunyt képviselőre, majd tájékoztató hangzott el a két ülés között eltelt időszak munkájáról. A képviselők elbírálták a szociális bizottsághoz beérkezett fellebbezéseket is. A zömében létminimum alatt, kritikus körülmények között élők kamatmentes támogatása és a szociális segély megítélése mellett voksolt a testület. Gajdos István polgármester ismertette a tavalyi zárszámadást. Javaslat született arról, hogy a helyi orgánumban tájékoztatni kell a lakosságot, a befolyt helyi adót mire fordította a képviselő-testület. Módosították az állattartásról szóló helyi rendeletet is. Voltak, akik a mezőgazdasági jelleg megtartása mellett szavaztak, mások az állattartás szigorítását javasolták. Szó esett a Baross Gábor úti Tüzép-telep értékesítéséről, az ÁFÉSZ-megállapodásról. Határozatot hozott a képviselő-testület abban az ügyben, hogy a verőcemarosi ingatlan értékesítése során befolyt összeget az önkormányzat salgóbányai táborának fejlesztésére fordítják.

Az 1993. évi költségvetési tartalékból átcsoportosításra volt szükség a majális és a városavató ünnepség költségeinek fedezésére, illetve kiegészítésére. Az első 83 ezer, a városavató 2 millió 280 ezer forintjába került a városnak. A jelentős kiadás azonban „megtérült", hisz rég nem tapasztalt színvonalas, dús programok vonzották Abony lakosságát, a vidékieket és a jelenleg más országban élő abonyiakat. A polgármester úgy látja, hasonló rendezvényekre a közeljövőben is szükség van.

Szó volt továbbá arról, hogy a városi sportkör válságos anyagi helyzetben van. Kovács Pál, a sportkör megbízott elnöke legalább 700 ezer forintos támogatást igényelt az év hátralévő részére.

Befagyasztott lakbérek - szolnoki önkormányzat

A parlament megszavazta a bérlakástörvényt, melyben benne foglaltatik a lakbérek befagyasztása. 1996. január elsejéig az önkormányzatok kötelesek lesznek elhelyezni a kényszerbérlőket.

Várhegyi Attila, aki szabadságát a Balatonon tölti, kihangosított telefonon keresztül tájékoztatta az éppen a hívás idejében megjelent újságírókat arról, hogy a közgyűlés által elfogadott lakáskoncepcióban a lakbérek megállapításánál arra törekedtek, hogy ne a kis alapterületű lakások tulajdonosai, szűkös anyagi helyzetben lévő családok, hanem az extra, belvárosi nagy lakások lakói fizessenek magasabb lakbért.

Kéri József alpolgármester arcpirítónak nevezte a kormány eljárását, s a törvény őt emlékezteti a tanácsrendszer idején kialakult szokásokra. A törvény visszamenőlegesen nem rendelkezik, ezzel együtt a szolnoki önkormányzat folytatja lakásrendelete módosítását.

Tájékoztatásul elmondta azt is, hogy a legutóbbi, májusi lakbéremelés óta a polgárok 60-70 százaléka fizeti rendesen a lakbért, amely nem csak feltétlenül polgári engedetlenség, ennek igazi oka az alacsony jövedelmek a társadalom külső elvárásaihoz képest. Ezen a helyzeten viszont a törvény sem változtat. Az önkormányzat lakáskoncepciójának kialakítása másfél évig tartott, s mindvégig összhangban az akkori jogszabályokkal, a Belügyminisztériummal folyamatosan egyeztetve. Céljuk volt a közös tulajdon megszüntetése, ezzel szemben a törvény kötelezi a hivatalt arra, hogy a lakások bérlői közül ha egy is meg akarja vásárolni a lakást, ahol él, akkor az csekély kivételtől eltekintve nem tagadható meg.

Bizalmi szavazás

Párizs. Mindössze 87 szavazatot kapott a Balladur-kormány ellen benyújtott bizalmatlansági indítvány a 475 tagú francia nemzetgyűlésben. A vitában a kormányfő éles hangon ítélte el az ellenzék magatartását, obstrukciónak minősítette a törvény rendes parlamenti úton történő elfogadását meggátló akcióit. A kormányfő a szocialistákat tette felelőssé az ország súlyos gazdasági helyzetéért, hangoztatva, hogy milyen nagy hibákat követtek el kormányzásuk során, és nem volt bátorságuk megtenni az elkerülhetetlen lépéseket. „Ennek a mulasztásnak árát kell most megfizetnünk" – mondotta a miniszterelnök.

Merénylet

Belfast. Újabb nerényletet hajtott végre az Ír Köztársasági Hadsereg, az IRA hétfőn Észak-Írországban. A terrorszervezet emberei Newtonards városában egy teherautóban helyeztek el pokolgépet. A robbanás 15 embert megsebesített, és súlyos anyagi károkat okozott.

Állandó japán BT-tagság

Tokió. Japán kész arra, hogy magára vállalja a Biztonsági Tanács állandó tagságával járó felelősséget – jelentette ki kedden Muto Kabun japán külügyminiszter azután, hogy a japán kormány jóváhagyta az ENSZ reformjával kapcsolatos szigetországi álláspontot. Butrosz Gáli felkérésére dolgozzák ki az ENSZ-tagországok javaslataikat, és juttatják el a főtitkárhoz e hónap végére. A japán vélemény azért különösen fontos, mert a napokban Bill Clinton elnök javasolta: bővítsék ki a BT testületét Németországgal és Japánnal.

A tét: Európa

Bécs. A hidegháború után az új világrend helyett világméretű zűrzavar lett úrrá – mondotta Zbigniew Brzezinski volt amerikai nemzetbiztonsági főtanácsadó hétfőn bécsi előadásában.

Az európai uralomért folytatott politikai és filozófiai versengés lezárulása negatív következményekkel is járt – véli.

Az egykori keleti tömb ideológiailag és gazdaságilag legyőzött országaiban most politikai vákuum van, amit a Nyugat aligha tölthet ki fogyasztói központú gondolkodással.

Népvándorlás

London. Világszerte emberek tömegei szakadnak ki környezetükből, és soha nem látott mértékben kelnek útra egy jobb élet reményében – s ez a tendencia egyre erősödik az ENSZ egy kedden közzétett dokumentuma szerint.

Az ENSZ Népesedési Alapjának idei jelentése, amely a migrációs folyamatokra összpontosít, megállapítja, hogy tavaly közel százmillió ember hagyta el otthonát – kétszer annyi, mint 1989–ben.

Neonáci per

Bécs. Hétfőn késő este, az esküdtek nyolcórás tanácskozása után a salzburgi tartományi bíróság négyévi, illetve tizennyolc havi börtönbüntetésre ítélt két osztrák neonácit, mert megsértette a náci tevékenységet tiltó törvényt. A per és az ítélet Ausztriában nagy feltűnést keltett, s ez is volt a célja.

FELÚJÍTJÁK SZOLNOKON AZ SZTK ÉPÜLETÉT. **Képünkön a déli szárny tetőtér feletti vasbeton födémszerelési munkálatait végzik a GEST-INVEST Kft. dolgozói. Az épület felújításával a tervek szerint szeptemberben végeznek. (Fotó: Novák)**

Félmilliárdos értékben

Új műveseállomás Szolnokon és Karcagon

(Folytatás az 1. oldalról)

betegeit nem, vagy csak igen csekély arányban és rapszodikusan tudnák fogadni. Ráadásul az elmúlt év végére kritikus nagyságot ért el az elkülöníthető gépek hiánya következtében fellépő Hepatitis- (májgyulladás) vírussal fertőződöttek aránya.

Ez a tendencia azzal fenyegetett, hogy be kell zárni mindkét működő műveseállomást.

Többek között ezért éreztem magam is és a megyei vezetés is azt, hogy jó értelemben vett lobbyzásba kell kezdeni két új műveseállomás megszerzése érdekében, mert egy ekkora összegű beruházásra helyi erőforrásokból hosszabb távon sincs lehetőség.

Hosszas egyezetető munka eredményeként ehhez sikerült megnyerni a Népjóléti Minisztérium, a Társadalombiztosítási Főigazgatóság és a beruházó-kivitelező-üzemeltető NEK Kft. egybehangzó támogatását. Képviselői munkám egyik jelentős eredményének tartom, hogy a számos pályázó hely közül végül Szolnokra és Karcagra kerül a két új műveseállomás.

Dr. Böjthe Lajos: - A szolnoki 2.sz. kórházban (volt Tüdőkórház) már intenzíven folynak a beruházási munkák, és minden reményünk megvan arra, hogy szeptember 1-jén indulhat a szakszerű és a korábbinál jóval biztonságosabb kezelés 9 állandóan működő és egy tartalék gépen.

Ebből az összesen tíz gép kezelőágyból hat a normálbetegeket, 4 pedig a fertőző betegeket látja majd el, az utóbbiakat gondosan elkülönítve a nem fertőzőktől! A műveseállomás vezetője a már tíz éve ezt végző **dr. Rédl Jenő** főorvos lesz, aki főállásban az állomáshoz szervezett 20 ágyas **nefrológiai osztályt** is vezeti.

Ez az osztály nyújt majd hatékony háttérkezelést azoknak, akik a vesedialízis előtt vagy után tartósabb ellátásra szorulnak.

A megyei kórház számára ez az új műveseállomás szakmai és ellátási szempontból egyaránt teljes és tiszta nyereséget jelent, mert hiányában nem tudnánk e téren a már több mint egy évtizede folyó, rangos elismeréseket is hozó veseellátási munkákat folytatni.

S ami a legfontosabb: mindez a rászoruló betegek érdekeit szolgálja! **L.Gy.**

Adómorál - már akitől kérik

Az adóhatóságok jogos felháborodásának tűnik, hogy a személyi jövedelemadó 90 százalékát a bérből és fizetésből élők fizetik be. Legalábbis érveik, amely szerint a vállalkozók sokkal nagyobb részarányt képviselhetnének és feltételezett jövedelmeik ezt indokolttá is teszik, ez a réteg elsumákolja pénzbevételeinek jó részét.

– Már hogyne ügyeskedne az ember – vélekedik lengyel piaci árus ismerősöm –, amikor itt nem a többi kereskedő konkurenciájával kell megküzdenem, hanem a vám- és áfa-mentes nagy tömegű áruval. Nézz körül – tárja szét kezét –, lengyel, román és orosz autók tömkelegét látod. Őket nem sújtja a magyar adóprés.

Elgondolkodtató az olykor a törvényesség határait súroló kereskedő véleménye. Ugyanis a magyar adótörvényeket megalkotók a saját törvényeiket tűzzel-vassal igyekeznek betartatni, ugyanakkor a már korábban hozott vámszabályok és kereskedelmi előírások felett átsiklanak az illetékesek.

Eszembe jutott a magas beosztású vám- és pénzügyőr, illetve rendőr szakemberek véleménye, akik a „lengyel piacot" szükséges rossznak tartják, hogy az alacsony keresetűek és a nyugdíjasok olcsón jussanak fogyasztási javakhoz. Azonban kérdéses, hogy az egyik oldalon erős pénzügyi politikát folytatók a törvény szigorával sújtanak le a vétkezőkre, másokkal szemben pedig elnéző mosollyal honorálnak nem éppen törvényes cselekedeteket.

A szolnoki lengyel piacon csúcsnapon gazdát cserélő 30-40 millió forintos árukészlet áfa-tartalma 10 millió, amelyből kiszámítható, hogy mennyi forgalmi adótól esik el az állami költségvetés, valamint hogy a feketeáruk „illegális" forgalma jelentősen csökkenti a becsületes kereskedők megadóztatható árbevételét. **-span-**

Jutalmat kaptak a Westeltől

A Westel Rádiótelefon Kft. képviselője, *Ecseki Edit* tegnap reggel nyolc órakor a cég szolnoki irodájában megajándékozott két fiatalembert.

Zeisel László szövetkezeti vezető (a képen középen) az „Év ügyfele" cím jogos tulajdonosa, aki több üzletet szerzett a Westelnek, ezzel növelve a kft. forgalmát. Ismerőseinek, barátainak elmondta, szerinte miért olyan jó a rádiótelefon, s bevitte őket az üzletbe.

Szerinte egy olyan infrastruktúrájú megyében, mint amilyen Jász-Nagykun-Szolnok, nélkülözhetetlen a rádiótelefon. *Nyíri Lajos* éppen a hobbikertben kapálgatott, amikor a Juventus rádió meghirdette országos Westel-versenyét, amelyben elméleti feladatok szerepeltek a cégre, technikai kérdések a rádiótelefonra vonatkozóan. Abban, hogy Nyíri Lajos megnyerte az országos versenyt, talán közrejátszott az is, hogy felkereste az irodát, és tájékoztatást kért. Fuvarozás- és szállítmányozásszervező, így munkájában nélkülözhetetlen a telefonkészülék. Tegnap kapott egy újat.

Triennálédíjas: Fazekas Magdolna festőművész:

Az elismerés visszajelzés

A vasárnap megnyitott VII. szolnoki képzőművészeti triennálén ünnepélyes pillanatoknak lehettünk tanúi, amikor sor került a zsűri által kiválasztott művek alkotóinak díjazására. A megyei önkormányzat díját *Fazekas Magdolna* festőművész kapta, akivel ebből az alkalomból beszélgettünk.

– A díjakról a legtöbb megkérdezett alkotó különféleképpen vélekedik. Mit jelent az Ön számára az ilyenfajta elismerés?

– Nézze, a művészetnek bizonyosan nem az a célja, hogy az alkotásokat utólag bármiféle díjjal „jutalmazzák". A kifejezendő világban kell elmélyülni, s amit látunk, azt minél jobban megmutatni, úgy, ahogyan mi látjuk. A díj csak egy plusz, egy ráadás, amelyre az ember előzetesen nem számít. De nem csupán arról van szó, hogy díjat jó érzés kapni, hanem ez egyben nagyon fontos visszajelzés is, hogy jól fejeztük ki magunkat a „külvilág" felé.

– Művésznő hogy érzékeli, az utóbbi években javultak-e valamelyest az alkotómunka feltételei?

– Ezt nehéz megmondani, mert sok minden még kezdeti állapotban van vagy teljesen kialakulatlan. Nincs például egyelőre működő rendszere a mecenatúrának, ami – többek között – az alkotótevékenységhez szükséges anyagok beszerzésében is sokat segíthetne. Tökéletes művészi függetlenség végül is nehezen képzelhető el napi gondok közepette. De talán a helyzet előbb-utóbb javulni fog.

– Kérem, beszéljen kiállításairól, terveiről is!

– Szerencsére sok kiállításon van lehetőségem részt venni, külföldön is, itthon is. Utóbbiakból például a hódmezővásárhelyi és a hatvani biennálékat említhetem, vagy akár ezt a szolnoki triennálét, amelyen – mióta megszervezik – minden alkalommal részt vettem. Tervek? Nos, a legközelebbi az, hogy készülök a – valószínűleg kora ősszel megnyíló – galériabeli gyűjteményes kiállításomra.

*

A VII. szolnoki képzőművészeti triennálén a következők részesültek még elismerésben: Szolnok város díját Ágotha Margit grafikusművész, a Képző- és Iparművészeti Lektorátus díját Tenk László, a Damjanich János Múzeum díját Bikácsi Daniella, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium egyik díját Kalmárné Horóczi Margit, valamennyien festőművészek, a másikat Gyulai Líviusz grafikusművész kapta.

Sz. P.

Határhelyzet

Kedd reggelre csökkent a várakozás a magyar-román határon, a kilépő utasoknak Gyulánál 16, Nagylaknál 10, Ártándnál pedig 2 órát kell várniok – mondta el a Határőrség szóvivője.

Krisán Attila ezredes tájékoztatása szerint a teherforgalomnak Nagylaknál csak öt órába telik a kilépés, ugyanakkor Ártándnál 60, Gyulánál pedig 50 órás a kényszerpihenő.

A Határőrség várakozása szerint a hét közepére a személyforgalomban megszűnik a várakozás a román határon, de a hét végére minden valószínűség szerint ismét megnövekszik a várakozás. **(MTI)**

Gázbuborék

Tegnap délelőtt a megyeháza dísztermében számos érdeklődő előtt tartott előadást a Flaga Pb. Gáz Kft. Elsősorban a települések, illetve lakóházak tartályos propángázzal történő energiaellátásának lehetőségeit ismertették. A Nyugat-Európában már üzemelő rendszer lényege, hogy a földgázvezetéktől távol fekvő települések jóval hamarabb juthatnak környezetkímélő fűtőanyaghoz, mint arra hagyományosan lehetőség lenne. A nagy számban megjelent polgármesterek főleg a telepítés költségvonzatáról faggatták az előadókat. Azonban kiderült, hazánkban erre vonatkozó számításokat még nem végzett a Flaga Kft., továbbá még a tartályok és egyéb járulékos berendezések importengedélyezése folyamatban van. Így egy egész település ellátásának anyagi vonzata nem tisztázott.

A JÁSZKUN VOLÁN RT.
BÉRBE ADJA
az alábbi helységekben lévő
RAKTÁRÉPÜLETEIT:
Szolnok, Jászberény, Mezőtúr
Tiszafüred, Kisújszállás, Karcag,
továbbá
Kunhegyesen és Mezőtúron lévő
KOMPLEX TELEPEIT.
Bővebb információ: Jászkun Volán Rt.
Szolnok, Nagysándor J. út 24.
Telefon: 56/375-576, 56/420-111/161.
29307/2H

KÉNYELMES OTTHON,
KEDVEZŐ ÁR!
Tekintse meg a SZOLNOK
DOMUS
emeleti osztályán
a budapesti KÁRPITOS KFT.
ÁLLANDÓ BEMUTATÓJÁT
A bemutatott termékek készletről,
vagy előrendeléssel **megvásárolhatók.**
29598/1H

Farkas Magdolna
festő

Légies szimálaga jellemző
képeire.

D.Fehér Zsuzsa: Kováts Nagy Ira kiállitása....
Müvészet, 1971.október - 42.oldal

Farekas Magda, festő 7Dk

Állandóan a Szolnoki Művésztelepen dolgozik.

Kaposvári Gyula: Hatvanéves a Szolnoki Művésztelep 7.l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. máj. 27.

160

Fazekas Magda

MDK

Résztvett a szolnoki művészek tárlatán.

"Portré"

Oelnacher Anna: Nyári tárlat.

Szolnok Megyei Néplap. 1962. jul. 29

MK

Fazekas Magda

Szerepelt a tárlaton

rajzai, /////// portréi

Bubor Gyula: Nyári Tárlat Nyitás Szolnokon.
Szolnokmegyei Néplap. 1962. jul. 10.

Fazekas Magdolna, festő M Dh

Kertben c. kompozíciója megemlítést érdemel.

Murányi-Kovács Endre: A Szolnoki Művésztelep Kamarakiállításán 9. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. szept. 28.

Farkas Magdolna M.D.K.
festő-

Meggyes László festő-felesége
lett 1957-ben.

Ecsery Elemér: Meggyes László
Művészet, 1965. február - 27 kap

Farkas Magda
festő

MDK

Méltatás.

Bényi László: A Schadl Galéria
Művészet, 1960. október – 22 lap

MDK.

Fazekas Magda

Kritika a müvészről

Jászkunság 1965 2. lap -

MDK

Fazekas Magda

szerepelt a tárlaton.

K.Gy.:A szolnoki Téli Tárlat megnyitása elé.
Szolnok Megyei Néplap. 1963. d c. 15.

M.D.K

Farkas Magdolna

Grafikus, festő

Munkáit ki állította a szolnoki jubileumi tárlaton.

B. Supka Magdolna: Gondolatok a szolnoki művésztelep multjáról és jelenéről.

Jászkunság, 1959. ~~Jumius~~ szeptember 132 lap. V. évf. 3 szám.

M.D.K.

Farekas Magda

grafikus

Szérvrajzait állította ki a

tárlaton.

Ecseri Elemér: Téli Tárlat Szolnokon

Jászkunság, 1959. december - 159 kgs V. évf 4 szám

Fazekas Magdolna — kartalógus

Szül. Kispesten 1933 márc. 4-én.
1952 - 1958-ig képz. Fóist, tanárai, Bencze lántó és Fónyi Géza. 1958-ban szolnoki Művésztelep. 1958, 59 Tiatal képz. Studiójának ziál. 1958 Monzvai Biennále. 1961 a szolnoki Művésztelep műcsarnoki ziállitásán nemzett. 1965 Szegedi Nyári Tárlat; 1965 leglédi ön. galériája c. ziáll - on. Tanulmányát Prágában.

A szolnoki Művésztelep ziáll. Bp. 1966. Kat. összeáll. N. Pénzes Éva, Pogány Ö. G. [B/l.]
bevezette: Pogány Ö. Gábor.

Fazekas Magdolna — katalógus

Férfi fej, 1963, szénrajz, 220 × 180 mm.
A művész tul.

Öregasszony, 1963, o. v. 80 × 60 cm. A művész tul.

Fiu fej, 1963, rézkarc, 120 × 85 mm.
A művész tul.

Merengő, 1964, o. l. 80 × 60 cm. A művész tul.

Gondolrodó, 1964, szénrajz, 400 × 290 mm.
A művész tul.

A szolnoki Művészteleg szüll. Bp. 1966. Kat. ö. szüll.
N. Pénzes Éva, Pogány Ö. gyűtvor.
Beverette i Pogány Ö. gyűtvor 31 l.

Farekas Magdolna Katalógus

Portré, 1959, o. v. 70×80 cm. A művész tul.

Leányfej, 1958 szénrajz, 410×295 mm.
A művész tul.

Leány portré, 1961, o. v. 50×60 cm.
A művész tul.

Olvasó nő, 1958, ceruza p. 230×180 mm.
A művész tul.

Hó olvadás, 1962, o. v. 60×80 cm. A szolnoki
Megyei Tanács tul.

A Szolnoki Művészetelep Szállítása Bp. 1966.
A Kat. összeáll. N. Dénes Éva, Pogány Ö. G.
Bev. Pogány Ö. Gábor. 31 l.

Fazekas Magdolna Katalógus

Csendélet, 1965, o. l. 40×50 cm. A művész tul.

Juli néni, 1964, szénrajz, 270×210 mm. A művész tul.

Fanyerő, 1966, o. v. 80×60 cm. A művész tul.

Kendős fiú, 1964, szénrajz, 295×280 mm. A művész tul.

31 l.

A Szolnoki Művészkelep Ziallitása, Bp. 1966.
A kat. összeáll.: N. Dénes Éva, Pojány Ö. 19 l.
Bev. Pojány Ö. gáb.

Faretas Magdolna — Karlatojás

Kapirgálót, 1966, o. l., 65 × 80 cm.
A művész tul.

Váratorót, 1966, o. l. 80 × 100 cm.
A művész tul.

Fatanulmány, 1966, tollrap, 250 × 220 cm.
A Mův. Min. Aul.

Reverette: Pogány Ö. gábor 31 l

A Szolnoki Művésztelep Tiszaliliány, Bpp 1966
A Kat. összeáll., N. Pénzés Éva, Pogány 31 l

Fazekas Magdolna katalógus

„Hóolvadás" 1962.

„Fanyeső" 1966.

reprodukciós.

A Szolnok: Művesztelep kiáll. Bp. 1966.
Kat. Ömcáll. Ni Pénzes Éva és Pogány Ö. G.
Bev. Pogány Ö. Gábor.

MDK.

Fazekas Margit

Fotókiállitási kritika

Fotó 1966 okt.

Fazekas Mária

II. c.

Ferképzőmfoiskola

1933-34. 44. l.

III.

KELETÁZSIA

LÁTOGASSA

AZ „ÁRVERÉSI CSARNOK"

NAPI ÁRVERÉSEIT

Az árverések naponta
délután 3 órától!

Fazekas Mariska

1873/74 II. – 1875/76

Ferképzőmfoisk vk

80. l.

valóságos izzó orgiájával, a későbbi... lefokozott harmóniájukkal, az ezüstös szürke, hűvös kék és gyengéd fehér együttesével hatottak. Arthur Melville (1855—1904) volt köztük a legidősebb, a csoport tulajdonképeni organizátora, kinek keleti tárgyú vízfestményein a Kelet színessége olvad egységes tónusba. John Lavery (* 1858) korábbi színességét későbbi genreképein és főleg előkelő arcképein ezüstös harmónia váltotta föl. Mellette James Guthrie (* 1859) plein-air genreképei után képviseli a finom tónusú arcképfestőt. George Henry és Edward Hornell (* 1864) merész dekoratív színstilizálók, kiknek egymás mellé csapott tarka színfoltjai régi szőnyegek harmóniáját juttatják eszünkbe. Grosvenor Thomas (* 1856), James Paterson (* 1854) tájképei Corot gyengéd színeire emlékeztetnek, Edward Arthur Walton (* 1860) finom hangulatú londoni városrészleteken kívül előkelő, Whistler hatása alatt készült arcképeket festett. A glasgowi festők egykorú forradalmi színességét így váltotta föl a szinte túlfinomodott gyengédtónusú festés.

Az angol festészet legfiatalabb generációja a francia impresszionizmus hatása alatt áll. Ezek közé tartoznak: William Orpen és Augustus John. —

Irodalom. *Stothard*, Monumental effigies of Great Britain (London, 1817); *Prior*: History of gothic art in England (u. o., 1900); *Monkhouse:* The works of J. H. Foley (u. o., 1875); *Raymond:* Life of Chantrey (u. o., 1904); *Spielmann:* British sculpture and sculptors of to-day (u. o., 1901); Dictionary of National Biography; *Armstrong:* Geschichte der Kunst in Grossbritannien u. Irland (Stuttgart,

Fazekas Mária

1932/33

Ferképzőmfoisk vk

80. l.

óvatos követőjeként mutatkozik. Néhány kitűnő arcképfestő, mint Frank Holl (1845—88), a német származású Sir

Fazikas háté fazekas M.D.K.

1595. ben jelenik meg a miskolci
városi tanács előtt.

Voit P., hagar keramikatörténeti tanul
mányok. I. hűvtört. Ért. 1954 1 sz. 120

Ø Fazekas Máté és

Fazekas Péter

nincs cíd

1585. amint rettegi
eskűdtek emlétve

Kádár Szol Dob
V. 530. l.

Fazekas Péter u. o.
1588. főbíró

1.-29. M.

Budapest
Athenaeum
1874

MDK

Fazekas Magda

Merengő, repr.

Szolnok megyei képzőm. téli tárlata, Damjanich

J.Muz. 1965. dec.

MDK

Fazekas Magda, Szolnok

olajf.

Csendélet lila virággal

Zagyva

Mereng̋ő

Szolnok megyei képzőm. téli tárl. Damjanich J.Muz.
1965.dec.

Fazekas Magda, Szolnok

Portré, szén

Szolnokmegyei képzőm. téli tárl. Damjanich J. Múz.
1965.dec.

Fazekas Magda M.D.K.

Művei a kiállításon

Pogány Ö Gaábor: Téli Tárlat Szolnokon

Szolnok megyei Néplap 1965. jan. 1.

MDK.

Fazekas Magdolna

Müvészetének ismertetése

Müvészet 1965 szept.

MDK

Fazekas Magda

olajfestmények:

Interieur

Pihenő kubikusok

Szenes kocsis

Szolnok m-i képzőművészek téli tárlata.
Damjanich Muz. 1960. dec.

MDK.

Fazekas Magdolna

Beszélgetők c. képét közli a
Művészet 1965 szeptemberi száma

MDK

Fazekas Magda

Portré, szén

Szolnok m-i képzőművészek téli tárlata. Damjanich Muz. 1960. dec.

MDK

Fazekas Magda

Portré, rajz, repr.

Szolnok m-i képzőművészek téli tárlata.
Damjanich Muz. 196o. dec.

Fazekas Magda sXXXXXXXX M.D.K.

Művei a szolnoki kiállításon

Pogány Ö. Gábor: Téli Tárlat Szolnokon

Csongrád megyei Néplap 1965. jan. 1.

Szolnok

MDK.

Fazekas Magda

Kiállitási kritika

Tiszatáj 1965 nov. lap 860

Fazekas Magda MDK

Szerepelt a három megye: Szolnok, Bács-Kiskun, Hajdu-Bihar, - tárlatán.

Koczogh Ákos: Tavaszi Tárlat /1964/.

Szolnok Megyei Néplap. 1964. ápr. 26.

M.D.K.

Farkas-hagda
festő

„Pihenő kubikusok", „Interieur"
cimű képeit állította ki a tárlaton

Ecsery Elemér: Gondolatok a szolnoki Téli Tárlat utóna
Jászkunság, 1961 március - 16 lap.

Farkas Magda
festő

M.D.K.

„Olvasó" c. olajfestménye és az
„Öregasszony" grafikai műve szerepel
a szolnoki tárlaton

Kaposvári Gyula: A szolnoki tárlat
Művészet, 1965, június - 39 lap

Farkas Magda

Emlékre

Jubileumi találat Petőfi Vépe
Kecskemét 1970. május 10.

MDK.

Fazekas Magdolna

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1966 okt.2o.

MDK.

Fazekas Magda

Kritika

Müvészet 1965 junius.lap 4o.

Farelas Magda
festő

M.D.K

Méltatás.

Ecsery Elemér: A szolnoki tavaszi tárlat után.
Művészet, 1960. október – 40 leg.

MDK

Fazekas Magda

raprodukció:

Leányfej

Szolnok m.i képző-, népműv. tav. tárlata
1960. máj. Damjanich Muz.

MDK.

Fazekas Magdolna

Kiállitási kritika

Szolnokmegyei Néplap 1966 juli.19.

Fazekas Magdolna M.D .K.

Müvei a kiállitáson

Oelmacher Anna: Közép-magyarországi képzőművészek Szolnokon

Magyar Nemzet 1966. ápr. 28. 4.1.

Fazekas Magdolna M. [illegible]

Müvei a kiállitáson

Oelmacher Ilma: Közép-magyarországi képzőművészek Szolnokon

Magyar Hons t 1966. ápr. 25. 4.l.

M. D. Q

FAZEKAS Magda festő

A Szolnoki művésztelep tagja

(Meggyes László festő felesége)

Dutka Mária: Budapesti kiállitásuk
előtt a Szolnoki művésztelepen
Magyar Nemzet 1961. ápr. 23. 9. l.

MDE

Fazekas Magda, Szolnok

Halászok, of.

Portré, of.

Szolnok m.i képző-, népműv. tav. tárlat.
1959. máj.

MDK

Fazekas Magda, Szolnok

Ülő parasztasszony, szén

Sakkozó, szén

Szolnok m.i képző- népmüv.tav.tárlat
1960. máj. Damjanics Muz,

MDK

Fazekas Magda, Szolnok

Alvó férfi, szén

Portré, rk.

Szolnok m.i képző- népmüv.tav.tárlat
1960. máj. Damjanich Muz,

MDK

Fazekas Magda, Szolnok

Leányfej, of.

Szolnok m.i képző- népmüv. tav. tárlat
1960. máj. Damjanich Muz.

MDK

Fazekas Magda

of. repr.:

Halászok

Szolnok m.i képző-, népműv. tav. tárlat,

1959. máj.

MDK

Fazekas Magda, Szolnok

Öregasszony, kr.

Olvasó nő, cer.

Szolnok M.I képző-, népműv. tav.tárlat
1959. máj.

MNK

Fazekas Magda

Férfiportré, of.

Női pórtré, of. repr.

Szénhordók, of.

Szolnoki művészetelőp kiáll. MÜcs. 1961. V.

Arras halala utan

MDK

Fazekas Magda

Szolnoki művészetelep kiáll. Mlos. 1961. V.

MDK

Fazekas Magda

Gondolkodó, cer.

Férfifej, "

Leányfej, "

Tanulmányfej, szén.

Szolnoki művészetelep kiáll. Műcs. 1961. V.

Farkas Magda

Szerepelt a szolnok megyei művészek keszkeméti kiállításán.

Petőfi Népe 1966. márc. 27.

M.D.K.

Farkas Magda, festő

„Falumúzeum" c. rajzát közli a lap cégér oldalon, a Középmagyarországi Képzőművészek tavaszi tárlatának anyagából.

JÁSZKUNSÁG, Szolnok, 1966, XII.évf. 2. szám. sz.
80. old.

M.D.K.

Fareras Magda, festő

Merengő c. portréját említi a lap az 1965. évi Szolnoki Téli Tárlat beszámolójában

JÁSZKUNSÁG, Szolnok, 1966. XII. évf. 1. szám sz.

36. old.

M.D.K.

Fazekas Magda, festő

„Szőlőcső" c. képét közli a lap a Szolnoki Téli Tárlat anyagából. Megemlíti továbbá „Bányain" c. finom pasztell színezésben komponált festményét.

JÁSZKUNSÁG, Szolnok, 1964.. X. évf. 1-2. sz.

34. old. +

38. "

MDK

Fazekas Magda, Szolnok

Portré, paszt.

Udvar, "

Fehér ház, akv.

Tanulmány, szén

Szolnok m-i képző és népművészek téli tárlata
Szolnok 1961 nov.

MDK

Fazekas Magda Szolnok

Szolnoki utca, of.

Szolnok m-i képző- és népmüvészek téli tárl.
Szolnok 1961 nov.

MDK.

Fazekas Magda

Kiállitási kritika

Jászkunság 1966 ápr.lap 36.

Fazekas Magda festő

Szövegben említett mű: Fatanulmány
/Kolliajz/

Szolnok Megyei Néplap 1966 máj 6

Farkas Magda

Szerepel a Kelet-magyarországi Képzőművészek I. tavaszi tárlatán

Alföld, 1965, 6 sz., 74 o.

M.D.K.

Fazekas Magda.

Festőművész.

A szolnoki művésztelepen.

Magyar Nemzet. 1961. ápr.23. 9.old.

M.D.K.

Farekas Magdolna
festő

1962-ben festette a „Halas csend-élet"-et, ugyanercu évben készült a „Hóolvadás", 1963-ból való a „Szőlőcvő", az „Anya", az „Oregasszony"

Ecsery Elemér: Farekas Magdolna
Művésket, 1965. szept. – 36 lap.

Farkas Magdolna
festő-

M.D.K.

1964-ben készült a „Fiúfej", a „Beszélgetők", a „Csendélet hegedűvel".

Ecsery Elemér: Farkas Magdolna
Művészet, 1965. szeptember - 36 lap.

M.D.K.

Farkas Magdolna

festő

1958-ban készült „Leányfej" jelenű szen-
rajza, amelyik a Moszkvai Biennálé
lára is eljutott. 1959-ben rajzolta
a „Tanulmányfej"-et.

Ecsery Elemér: Farkas Magdolna
Művészet, 1965. szept. – 36 lap

M.D.K.

Farkas Magdolna festő

1959-ben festette a „Halászok"-at, ez a mű volt első kiállítási anyaga.
1959-ben készült a „Férfi portré"-ja.
1961-ből való a „Leány portré".

Ecsery Elemér: Farkas Magdolna
Művészet, 1965. okt. – 36 lap.

MDK

Fazekas Magda

Portré, repr.

Szolnok m.-i képzőművészek téli tárlata.
Danjanich J.Muz. 196c. dec.

Portrè, Topr.

MDK

Fazekas Magda

Portré, szén

Szolnok m.-i képzőművészek téli tárl. Damjanich

J. Muz. 196o. dec.

MDK

Fazekas Magda

Interieur, of.

Pihenő kubikosok, of.

Szenes kocsis, of.

Szolnok m.-i képzőművészek téli tárlata, Damjani
J.Muz. 1960. dec.

M.D.K.

Farkas Magda
festő

Méltatás. — „Pihenő hubrkusok".
Grafikai munkáról.

Ecsery Elemér: A szolnoki tárlat.
Művészet, 1961 május — 30 l.

M. D. K

FAZEKAS Magda festő

Portrék

Részvétel a kiállitáson

Dutka Mária: A szolnoki művész-
telep kiállitása a műcsarnokban

Magyar Nemzet 1961. máj. 17. 4. l.

Fazekas MDK
Magdolna festő

Portré, o.

Leány portré, o.

Hóolvadás, o.

Szolnoki művésztelep kiáll. N.Galéria 1966.okt.

MDK

Fazekas Magdolna festő

Kendős fej, szén

Fatanulmány, toll

Szolnoki művésztelep kiáll. N.Galéria 1966. okt.

MDK

Fazekas Magdolna festő

Fiu fej, rk.

Gondolkodó, szén

Juli néni, "

Szolnoki müvésztelep kiáll. N.Galéria 1966. okt.

MDK

Fazekas Magdolna festő

Leányfej, szén

Olvasó nő, cer.

Férfi fej, szén

Szolnoki müvésztelep kiáll. N.Galéria 1966. okt.

MDK

Fazekas
~~Benczé~~ Magdolna festő

Fanyeső, o.

Kapirgálók, o.

Várakozók, o.

Szolnoki művésztelep kiáll. N.Galéria 1966.okt.

MDK

Fazekas
~~Benczc~~ Magdolna festő

Öregasszony, o.

Merengő, o.

Csendélet, o.

Szolnoki művésztelep kiáll. N.Galéria 1966.okt.

MDK

Fazekas Magda

Szolnoki müvésztelep kiáll. N.Galéria 1966.okt.

Fazekas Magdolna MDK

repr.:

Hóolvadás

Fanyeső

Szolnoki művésztelep kiáll. M.Galéria 1966.okt.

MDK.

Fazekas Magdolna

Kiállitási kritika

Petőfi Népe 1967 márc.19.

MDK.

Fazekas Magdolna

Kiállítási kritika

Tiszatáj 1967 jan.p.68.

Fazekas Magda MDK

Női portré, repr.

Műcsarnok 1961 Szolnoki Művésztelep kiáll.

Farkas Magdolna

M.D.K

Részt vett a tallinni kiállításra.

N. Pérczes Éva: A Szolnoki Művésztelep tallinni kiállításáról.
Művészet, 1967 augusztus - 40 lap

Fazekas Magda MDK

Férfi portré, olf.

Női portré, olf.

Szénhordók, olf.

"ondolkodó, ceruza

Mücsarnok 1961 Szolnoki Művésztelep kiáll.

Fazekas Magda MDK

Öregasszony, repr.

Damjanich Muzeum Szolnok 1964. Téli tárlat

Fazekas Magda MDK

Lacika, szén

Damjanich Muzeum,Szolnok 1964. Téli Tárlat

Fazekas Magda MDK

Zagyva télen, rézkarc

Anyuka mesél, ceruza

Akt, tusrajz

Damjanich Muzeum, Szolnok 1964. Téli Tárlat

Fazekas Magda MDK

Halász a Zagyván, rézkarc

Tiszapart, akvarell

Öregasszony, szén

Damjanich Muzeum, Szolnok 1964. Téli Tárlat

Fazekas Magda MDK

Zagyva, olf.

Beszélgetők, olf.

Olvasó, olf.

Damjanich Muzeum, Szolnok 1964. Téli Tárlat

FAZEKAS MAGDOLNA

„Anya gyermekével" c. műve (eml.) szerepel az alábbi tárlaton a Damjanich János múzeumban.

-egri-: Téli Tárlat, 1970.

Szolnok
~~Somogy~~ Megyei Néplap, 1971. jan. 4.

Farkas Magdolna festő.

A kiállításon bemutatta az „Anya gyermekével" című műveket.

Ugri Mária: Téli tárlat Szolnokon.
Művészet, 1971. április - 36.oldal.

Farkas Magdolna
festő- -grafikus

Nem csak festményei, de sajátos
kiemelkedő[illegible]

Oelmacher Anna: Középmagyarországi . . .
Művészet, 1969. november - 43 cap.

Farkas Magdolna
festő.

Kár ak a napsütésben c.
kompozíciója ezett kolosit-
jával tűnik ki.

Oelmacher Anna: Közép nagyarországi . . .
Művészet, 1969. november - 43 lap.

Farkas Magdolna
festő.

A tavalyi Téli Tárlaton szerepelt már.
Most pasztell munkáival tűnik ki.

Egri Mária: A Közép-Magyarország . . .
Művészet, 1969. november - 44 lap

Fazekas Magda

Rideg Gábor: Művésztelepi vázlatok. Miterem "Társbérletben". /Fazekas Magda, Meggyes László művészházaspár/. - Szolnok Megyei Napló, 1966. jun.19.

Megj.: Szolnok m. Napló helyett valószínüleg Szolnok m. Néplap a helyes adat.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-284.l./

257. l.

MDK.

Fazekas Magda

Kiállitási hir

Szolnokmegyei Néplap 1967 június.2.

Fazekas Magdolna

szerepelt az alföldi művészek Tavaszi Tárlatán.

Szolnok megyei Néplap 1967. ápr. 23.

MDV

Farkas Magdolna
festő

Szeretet és hedves tiszaiság
sugarizik képeiről.

Kovács Gyula: Közép-magyarországi képzőművészek...
Művészet, 1967. szeptember. 46 kap.

Fazekas Magda MDK

Férfifej, ceruza

Leányfej, ceruza

Tanulmányfej, szén

Műcsarnok 1961 Szolnoki Művésztelep kiáll.

MDK.

Fazekas Magdolna

Kiállitási kritika

Szolnokmegyei Néplap 1966 okt.22.

MDK

Fazekas Magda, Szolnok

olaj:

Szénagyüjtők

Portré

Csendélet

Téli Tárlat Szolnok 1967. dec.

Damjanich Muz.

Farakas Magdolna (1933-) festő

A szolnoki művésztelepen dolgozik

Kaposvári Gyula: Szolnok művészei

Négyművelés 1968 VII. n. 34 old

Farekas Magdalna

Szerepel a szolnoki művéntelep kiállításán a Nemzeti Galériában

Akász László: A szolnokiak a Galériában

Tiszatáj 1967 I. n. 60 old

Farekas Magda (Kolnai).

Interieur, olaj, 70 x 80
Pihenő kubizust " " "
Szenes kocsis " 40 x 50
Portré „(Reprod.) szén 32 x 22

A kolnai megyei képzőmüvének tél. tárlata 1966
Vát bér. Kapossvári Gyula Gyula 1961
4-16.

Fazekas Magda MDK

szerepelt a tárlaton

"Szőlőevő" repr. 33 lap

Kaposvári Gyula: Szolnoki Téli Tárlat - 1963.

JÁSZKUNSÁG 1964 jun. 32-38. lap.

Fazekas Magda

szerepelt a tárlaton

"Szőlőevő"
"Anyám"

Kaposvári Gyula: Szolnoki Téli Tárlat - 1963.

JÁSZKUNSÁG 1964 jun. 32-38. lap.

Farelas Magdolna

Héral 60×75
Kert baglyával 60×80

Tarni Tárlat 1971 Szolnok-Kecskemét

Farkas Magdolna

Kopasz fák 20x28
Női fej 19x25

Tavaszi Tárlat 1971 Szolnok-Kecskemét

Fazekas Magdolna

Portré 50 x 40
Kovak

Tavaszi Tárlat 1971 Szolnok - Kecskemét

Farelas Magdolna

Kert boglyával, repr.

Tavasi Tárlat 1971 Szolnok-Kecskemét

Farekas Magdolna

1. Kopasz fák cesura 20x28
2. Női fej —"— 19x25

Tavasz. Tárlat 1971 Szolnok - Kecskemét

Fazekas Magdolna

1. Portré blanj 50x40
2. Lovak —"—

Tavassi Tárlat 1971 Szolnok – Kecskemét

Farekas Magdolna

1. Házak olaj 60×75
2. Kert foglyával —"— 60×80

Tavaszi Tárlat 1971 Szolnok – Kecskemét

Fazekas Magdolna.

A Szolnok megyei téli tárlaton képei szerepelnek.

Szolnok Megyei Hírlap, 1971. dec. 13.

Frazekas Magdolna

Kert boglyával repr.

Tavasi Tárlat 1971 Szolnok —
Kiskemét

Farkas Magdolna

Farkas Magdolnát a természeti látvány ihleti műveiben.

Bretyánszky Gloria: Művésztelep a Tisza partján.
Nők Lapja, 1978. március 25 - 16. lap.

Fazekas Magdolna, festőművész

a 75 éves szolnoki művésztelep jubileumi kiállítása látható a Nemzeti Galériában. — a művésztelep korelnöke Chionivi Ferenc, aki 50 éve él és fest Szolnokon. az általa szemléltetett is képviselt hagyományt viszik tovább a mai generáció tagjai: Fazekas Magdolna, vagy Meggyes László festménye talán a legjobb példa erre. Fazekas Magdolna: „Portré" c. képe (említve)

TV-híradó

1978. II. 16. Televízió, 19.30 (Gné)

Fazekas Magdolna festőművész

a szolnoki Művésztelepen jelenleg öt festő-köztük a művész is – és három szobrász dolgozik a telepen. Összegezésre számvetésre készülnek külön-külön, de együtt is.

Pálvéti Ágoston: Anyamyelve a táj.
Csongrád Megyei Hírlap 1977. jún. 28.

Fazekas Magdoln.

A szolnoki művésztelepen élő festők, szobrászok kiállítottak a Hódmezővásárhely/i Tornyai Múzeumban.

Magyar Hirlap 1979/21o/1o

Farkas Magdolna

Méltatics

Kristó Nagy István: Szolnokról jól s rosszul.
Művészet, 1978: december – 30. lap,

Fazekas Magdolna, Aesto

- Fazekas Magdolna: Nagyon vonzódtam mindég a portré ábrázolás hoz, mert nagyon érdekelnek az embere és az, hogy talán mindenki más egy kicsit. A szép arc, amit általában annak tartanak, az nem biztos, hogy számunkra is szép. Tehát lehet egy köznapi ér telemben vett csúnyának is mondható arc, tehát nem egy szabályos szépség, amit úgy általában annak mondanak. Hanem valahol annyi ra tartalmas embert fejez ki, hogy belülről szép.
Anyámról, van tiz éve is hogy festettem portrét és még azelött is festettem, tehát mindég foglalkozott5engem, aki nagyon közel áll hozzám. Most sikerült többet elmondanom róla. Ki van állit va a Galériában. Ebben értem el legjobban azt, amit érzek irám ta és amit róla el tudok mondani.

Szolnoki stúdiónk jelentkezik.

1977. VI. 30. Petőfi 12.33 Ka

Fazekas Magdolna

(1)

Lippich Gusztáv, új főispán 1899 jún-ban ígéretet tesz a közművelődés és közízlés terjesztésére.
- a „Műcsarnok" lap műtermek építését kéri.
- Bihari Sándor, Boruth Andor, Fényes Adolf, Hegedüs László, Kerustok Károly, Katona Nándor, Mednyánszky László, Mihalik Dániel, Pongrác Károly, Vaszary János nevében Olgyay Ferenc memorandumot nyújt át Wlassics Gyula miniszternek - művésztelep létesítését kérik
- lehőtelezik magukat évente egy szolnoki kiállítás rendezésére
- 1901-ben ápr. 28-án megalakul a Szolnoki Művészeti Egyesület.
- Első feladata - műtermek építése
- 1902- jun 29-én átadják a műtermet a honfoglaló festőknek: Bihari Sándor, Fényes Adolf, Hegedüs László, Mihalik Dániel, Olgyay Ferenc, Pongrác Károly, Szlányi Lajos Zombory Lajosnak.
- Szolnok jó témát nyújtott az akkori festészetnek
- itt festettek azelőtt osztrák és német festők is.
- a magyar művészek közül itt festett: Sterió Károly, Böhm Pál, Aggházy Gyula, Deák Ebner Lajos
- Bihari Sándor a telep alapítótagja és aktív művésze élete végéig
- Fényes Adolf az első periódusban a „Szegény emberek" sorozatát készíti el.
- Szlányi Lajos, Olgyai Ferenc, Mihalik Dániel a szolnoki táj rajongói, Zombory Lajos főleg állat festőként ismert, Szüle Péter alakos kompozíciókat, portrékat fest, Zádor István rézkarcokkal foglalkozik
- gyakran megfordul Szolnokon Koszta József is

Fazeras Shagdolua

-Nagybányáról telepedik ide majd Szentesre (2)
-Barta Ernő, Zádor István, Pólya Tibor és Iván plakátokkal segíti a Tanácskormányt
-1919-ben visszahívják a telepre a művészeket - kórházat rendeztek be
-a két világháború között jelentős szerepet vállal a két Pólya testvér
-Aba-Novák Vilmos művészetét is jelentős évek kapcsolják Szolnokhoz.
-Az újonnan érkezetteket az első időszakban Fényes Adolf, Szlányi Lajos irányítja, majd a 40-es években Gallé Tibor.
-Ehhez az időszakhoz tartozik még: Udvary Dezső, Kléh János, Vidovszky Béla, Jávor Pál, Olgyay Ferenc tevékenysége
-az alkotók többsége csak nyáron van a telepen
-évenként közös tárlatokat rendeznek
-1926-óta tagja a telepnek Chiovini Ferenc, a 30-as évek végétől Pátzay Pál, Gáborjáni Szabó Kálmán, Mattioni Eszter, Basilides Barna, Bernáth Aurél, Borbereki Kovács Zoltán
-1943-ban Kerényi Jenőt is vendégtaggá fogadják
-a háború után kimarad a telepről: Fényes Adolf, Révész Péter Pál, Áldor László, Förstner Dénes
-a műtermek megrongalódnak
-1948-tól kezdenek visszaköltözni a művészek Chiovini Ferenc, Benedek Jenő, Bótos Sándor, Patay Mihály
1953-58 között itt fest P. Bak János és a telepen kívül itt dolgozik Baranyó Sándor.
-itt dolgozik 1965ig Antal Ilona, Paliez József és Gácsi Mihály 1974-ig, Mészáros Lajos 1971ig
-mai szolnoki művészek: Chiovini Ferenc, Baranyó Sándor, Berényi Ferenc, Bohros László, Fazekas Magdolna, Meggyes László festők, Nagy István, Simon Ferenc, Szabó László szobrászok és a keramikus Bohros Júlia.

Fazeras Magdolna

- a művésztelep nem
kialakításával jelentkedett
a művészeknek

(3)

Egri Mária: Művésztelep Szolnokon

Múzeumi Magazin 1977/2 3-4 old

Fazekas Magdolna

Tarzan

FAZEKAS MAGDOLNA
(1933)

Télen (olaj 60x80)

1995 Mol naptár
5000 Szolnok,
Művésztelep
Szent István tér 6.

Farkas Magdalna, textilművész

Kecskeméten rendezett nyári tárlaton szerepelnek a művésznő művei.

Gódor Imre: Nyári tárlat Kecskeméten.
Petőfi Népe, 1978, jún. 25.

Fazekas Magdolna

Szerepelt a Közép Magyarországi Nyári Tárlaton
a Szolnok-i Galériában

Uj tükör 1979/3o/3

Székely András:K Magyarországi Nyári tárlat

Fazekas Magdolna, festő 2

képek címe szerint semmiféle váratlanságot nem ígérnek. E hatásában nemes és választékos piktúrának a vonzása alighanem abból adódik, hogy ezt a művészt nem érdekli a nyilvánvaló, a megnyerő, a felületi szépség, a magát kínáló természeti báj, s egy-egy látvány csábító artisztikuma, — azt önmagában véve valószínűleg ízetlennek találja.

Fel kell tételeznünk, hogy Fazekas Magdolna gondolkodásában, életfelfogásában rejlik az a fajta költőiség, ami például a verset, a formai kvalitáson kívül, valóban verssé avatja. Mert festőként, e képesség nélkül, szinte lehetetlen felfedezni azokat a rejtőzködő szépségű — szomorúság által megjelölt — igénytelen leányalakokat, akiket a művész megörökítendőnek ítél, s akik önélküle csupán az egyszervoltak millióihoz tartoznának. A jelentékenységet mutatni meg a látszólag jelentéktelenben — úgy tűnik — ez ennek az életműnek a tétje. Felfedezetlenül semmit sem hagyni az élet, s a világ legparányabb kínálatából sem! Újdonság van ebben, telhetetlen befogadása a természet teljességének, s a vágy, hogy mindenki részesülhessen ebben az újongó megismerésben.

S ha ugyanekkor a művek vonulatára rárajzolódik finoman a fájdalmasság meghatározatlan vonása is, ez alig titkolhatóan abból a szorongásból ered, hogy minden megnyert, meglátott, átélt szépségtől egyszer el kell szabadulnunk, kinek-kinek útja végeztével... Nem a fáknak fáj a lombok elvesztése, nem a hófoltaknak az olvadás okozta elmúlásuk, nem a kerti padnak a rászaladó őszi árnyék váratlan hűvössége, — hanem nékünk a múlandóság. Ezt az elvesztést ábrázolni, ezt a lappangó, nyilaló halálsejtésünket vígaszossá írni át az évszakok és életkorok hangszerelésében, ez nemcsak táj- és portréfestészet, hanem valamikép zene is. Fazekas Magdolna festészetének muzikalitásáról nem csupán színharmóniáinak gazdagsága, tiszta, dallamos csengése vall, hanem előadásmódjának hajlékonysága, hangjának remegő-áradó telítettsége az eozinos színorgiákban, majd hirtelen-csitulása, oldódása a lefogott, tompafényű színekben, — páratlan pianissimóiban...

E kiállítás emlékei úgylehet majd visszajárnak olykor hozzánk, csendesen, a mélyreivódott élmények módjára, lábujjhegyen, talán egy nagybeteg ágyánál adódhat, hogy a saját visszatartott lélegzetünk Fazekas Magdolna „Alvóját", ceruzájának lebegő érintését juttatja eszünkbe, — s így, óvatlanul lassan eszmélünk rá a vonalművészet lehetséges varázsára. Adódhat az is, hogy egy régi bútor ódon illatáról, a dió ízéről, a nagy fa árnyékáról a dióbarna „Nagymama"-kép dereng fel, azé, akinek érett-dió-tekintetére már ráereszkedik az elnehezült szemhéj, s akinek arcára oly mély árkot vájt a sok-sok felismerés, hogy ahhoz egyetlen élet nem elég, — tán ősök sírását hozta s viszi magával...

Mit ér e rejtelmes képi jelbeszédhez képest stíluskritikailag azt megállapítani, hogy ecset- és színkezelése szempontjából Fazekas Magdolna posztimpreszszionista; de mit jelent akár az is, hogy klasszikus tökélyű rajzának a lényegest megragadó életszerűsége révén a realista ábrázolás leghitelesebb és legavatottabb jelenkori mívelői között találjuk őt, — mit ér, ha ezek a jelzők elfedik festészetének legsajátabb, egyéni vonásait, azokat, amelyekből — bárhány festő közül — fel lehet ismerni őt. Tudni lehet, hogy senki más így, éppen így nem tapintotta a világot, mert alig akad más, akinek ennyire fontos az élet névtelen, jeltelen és néma csodáinak megéneklése.

S ha most úgy kérdeznék tőlem e kiállításról mint olvasmány végén, hogy miről szól végül is e könyv? — azt felelném: a hűségről szól. Fazekas Magdolna hűségéről önmagához, a piktúrához és az emberekhez.

B. SUPKA MAGDOLNA

— Nem is tudom, mikor hallottam először Móricz Zsigmondról. Még gyermekkoromban, úgy 45 évvel ezelőtt. Dr. Nagy Gézával, Dr. Gaál János későbbi polgármesterrel járt iskolába. A diákságnak nagyon imponált, hogy ellopták az érettségi tételt. Persze a pedellus is közrejátszott ebben.

Az is tetszett, hogy a 19-es forradalomban részt vett. Na nem tevőlegesen, hanem írásaival a szegény emberek, a gyámolításra várók mellé állott. Nekem a családom baloldaliként ismert. A nagybátyám, Papi Lukács a katonai direktórium tagja volt. Nagyapámat internálták. Az apámat a vasúttól bocsájtották el az 1912-es aradi vasutas sztrájkban való részvétel miatt. Később a Szovjetunióban volt vereskatona. Így a családban Móricz magatartását nagyra értékelték.

Kisújszálláson Móricz akkor lett fekete bárány, mikor a Forr a bor megjelent. A régi tanárai meg a gazdagyerekek haragudtak rá. A tanároknak, meg azoknak a szülőknek fájt a legjobban, akik gyerekükből urat neveltek. Az öreg Barta Szabó Jenő bácsi, Csapody tanár úr, nekem is kedves jó barátom lett. Az öreg volt az egyedüli ellenzője, hogy a gimnázium felvegye a nevét. A felesége miatt haragudott rá, hogy azt a szent és tiszta asszonyt úgy írta meg. Később Móricz fiatalkori életéről írt regényt. Az ötvenes években én adtam engedélyt neki, mint megyei népművelési csoportvezető, hogy előadásokat tarthasson Móriczról.

Móricz sokszor lejött Kisújszállásra. Gaál Jánoshoz, egykori osztálytársához ment természetesen. Az anekdota szerint Móricz szerette volna megtudni a véleményét a könyvéről, de csak nem akart kibukni. Végül megunta és megkérdezte: Hát oszt, Jankó, olvastad-e a könyvemet? — Miféle könyvedet? — Hát te még írsz is? Ezt nem is tudtam rólad! — Nagy sértés volt, nagyon fájt, mert iskolatárstól kapta.

Így jött az a dolog, hogy a Kúnságban keveset olvasnak. Ez így igaz. De van cáfolata is! Az Úri kaszinónak, a Polgári körnek, a 48-as körnek, a Nemzeti körnek, a Földműves körnek és még jó néhánynak, mindnek volt könyvtára.

Farekas Magdolna Jászó

I. évfolyam 144. szám, 1993. szeptember 20., hétfő

ÁRA: 12,60 FORINT

JÁSZKUN KRÓNIKA

MEGYEI POLGÁRI NAPILAP

Jubileumi hét a „Konstantinban”

5. oldal

SPORTHÉTVÉGE

„Nincs semmi előítéletem a szolnoki közönséggel szemben”

— Nyilatkozta lapunknak (a sportriporter) Knézy Jenő, akinek nem mindig volt felhőtlen a kapcsolata a szolnoki-akkal

9. oldal

Beszámolónk az NB I. 6. fordulójának eredményeiről

14. oldal

VÉGET ÉRTEK A ROMÁN—MAGYAR MEGBESZÉLÉSEK

Megszüntetni a gyanakvás légkörét

A bukaresti külügyminisztériumban megtartott sajtóértekezlettel tegnap végetért Jeszenszky Géza külügyminiszter ötnapos romániai látogatása. A sajtóértekezletről a magyar külügyminiszter és kísérete egyenesen a repülőtérre hajtatott és tegnap a késő esti órákban Moszkvába érkezett.

HÍRÖSSZEFOGLALÓ

Nem a pillanatnyi helyzettel kell megbékélni, hanem egymással. A helyzetet sokféleképpen lehet értékelni, az igazságnak is sok oldala van: könnyebbnek és sürgetőbbnek tűnik egymással megbékélni. És miután tárgyalásainkon Bukaresttől Maros és Hargita megyéig és Temesvárig ez a szellem érvényesült, én a magam részéről elégedett vagyok ezzel az úttal — jelentette ki tegnap délután *Jeszenszky Géza*.

A tárgyalások nyomán kialakult pillanatot úgy jellemezte, hogy az kedvező és meg kell ragadni, a két nép által régóta várt intézkedések meghozatalához politikai bátorságot sürgetett. Vendéglátója, *Teodor Melescanu*, a román diplomácia irányítója úgy fogalmazott, hogy a magyar külügyminiszter látogatása jellegénél, időpontjánál fogva, s a rendkívül fontos politikai kontaktusokra, azokra a partnereke való tekintettel, akikkel találkozott, túllépte a két szomszédos ország közötti külügyminiszteri találkozók szokásos kereteit, igazi politikai nyitást jelentett, olyan politikai párbeszéd kezdetét, amely meggyőződése szerint pozitívan fog fejlődni, és megfelel bizonyos európai követelményeknek is. Hozzáfűzte, hogy a látogatás jelentősége még nagyobb lesz, ha a két külügyminisztériumnak, a többi hatóságoknak, minisztériumoknak sikerül megvalósítania az ebből az alkalomból megfogalmazott elgondolásokat, terveket.

Romániai útja során Jeszenszky Géza meggyőződhetett arról, hogy az ország átalakulási folyamata halad, és jól halad. Elmondta: nem csak a soknemzetiségű Temesváron találkozott nemzetiségi és felekezeti békével, hanem Marosvásárhelyen is, ahol a román és a magyar lakosság nagyjából kiegyenlíti egymást, és Székelyudvarhelyen is, ahol a magyar lakosság dominál. Az együttélés az emberek szintjén az élő gyakorlat.

Szólt arról is, hogy vannak zavaró elemek a közgondolkodásban: ezek elsősorban egymás nem ismeretéből, előítéletekből fakadnak. A szélsőséges irányzatokat erkölcsi és gyakorlati okokból kötelessége a kormányoknak is visszaszorítani, elszigetelni. Fontos megszüntetni a gyanakvás légkörét. A történelem vagy a közelmúlt kérdéseiben való egyetértéshez bizonyára hosszabb időnek kell eltelnie, de erre *Bibó István* szavait idézve megjegyezte: demokratának lenni annyi, mint nem félni.

6. oldal

KÉT PONTON MÚLT A GYŐZELEM

Az ezüst is szépen csillog a „Tiszán”

T.G.

Szombaton este nem kis izgalommal ült, gondolom az egész megye, a tévé elé, hogy megnézze a Ki mit tud? döntőjét, amelyben szűkebb hazánkat a szolnoki Tisza Táncegyüttes képviselte. A táncosok középdöntőben nyújtott teljesítménye alapján — a legmagasabb pontszámmal jutottak tovább — szinte biztosra vettük a győzelmet.

Sajnos azonban *Tímár Sándor* Jászkunsági gyerek vagyok című, a tiszásoknak a döntőre készített koreográfiája nem használta ki maradéktalanul a fiúk virtuóz, remek tánckészségét. Kissé fáradt, megkopott volt a táncos- életkép, beszűrődő népszínműi, színpadi elemekkel. Kétségtelen, hogy voltak a táncjelenetnek erős hangulati elemei, de néha bizony a tánc rovására. Nagy taktikai hiba volt, hogy egy virtuóz táncos — a nyíregyházi *Balázs Richárd* után — olyan koreográfiával lépett színre az öt jászkun legény, amely nem építkezett jobban a Tisza-partiak magasszintű tánckultúrájára. Más kérdés: a fiatal szolnoki táncosok, a még nagyobb rutint kívánó botolóval, nem tudták felvenni a versenyt a nyíregyházi vetélytárssal, a mozdulatok lelassultak a dinamika, az átütő erő rovására.

Nem segítette a sikert a mulatójelenet sűrű, naturalista be-bekiáltása sem, sőt tördelte a tánc ívelését. Ezt a döntőt nem a szolnoki fiúk „bukták el”, hanem a koreográfia, a túlzottan színpadias beállítás. Mindezek ellenére „ezüstérmesnek” lenni sem kis öröm, még akkor is, ha a verseny eddigi fordulóin meggyőződhettünk arról, hogy a Tisza „ötösfogata” lábában benne van az „arany”.

3. oldal

FAZEKAS MAGDOLNA TÁRLATA A SZOLNOKI GALÉRIÁBAN

Aki hisz egy örömtelibb világban

Fazekas Magdolna kiállításának egy részlete FOTÓ: NAGY LÁSZLÓ

tg

Nagy érdeklődés mellett nyitotta meg *Fazekas Magdolna* festőművész gyűjteményes kiállítását *Tálas László* megyei múzeumigazgató tegnap délelőtt a Szolnoki Galériában. „E gyűjteményes kiállítás tisztelgés a festőművésznek és művészetének — hangsúlyozta Tálas László — de egy kicsit számadás is a művészetet szerető szolnoki közönségnek, hiszen Fazekas Magdolna harmincöt éve él, s alkot a Szolnoki Művésztelepen. A három és fél évtized alatt számtalan egyéni és közös kiállításon találkozhattunk ugyan képeivel, de nagy, gyűjteményes tárlata mindeddig csak egy volt Szolnokon 1979-ben.”

3. oldal

RABIN VILLÁMLÁTOGATÁSA ALEXANDRIÁBAN

Kampány az arab világban

Az alexandriai Rász At-Tín Palotában tegnap este több órás megbeszélés volt Jichak Rabin izraeli miniszterelnök és Huszni Mubarak egyiptomi elnök között.

HERING JÓZSEF, JERUZSÁLEM

A váratlan csúcstalálkozóra az izraeli fél kezdeményezésére került sor, amelyen elsősorban arról volt szó, miként lehetne rábírni az arab világot a minap aláírt izraeli—palesztin egyezmény politikai, illetve pénzügyi értelemben vett támogatására. *Rabin* miniszterelnök felvetette, hogy az olajban gazdag arab országoknak hathatós gazdasági segítséget kellene nyújtaniuk a felállítandó palesztin önkormányzat számára. A következő fontos téma a szíriai—izraeli béketárgyalások jelenlegi állása volt. Rabin a tegnapi találkozón emlékeztette vendéglátóját arra, hogy *Hafez Asszad* szíriai elnök támogatja a békefolyamatot ellenző, úgynevezett Elutasítás Frontjába tömörülő palesztin szervezeteket, illetve a Hezbollah libanoni tevékenységét.

Asszad szíriai elnök egyébként pár nap múlva érkezik az egyiptomi fővárosba, s a Kairóból származó, de hivatalosan még meg nem erősített hírek szerint az egyiptomi elnök jelenleg egy Mubarak—Rabin—Asszad hármas csúcs tető alá hozásán fáradozik. Mubarak elnök a találkozó után tartott sajtókonferencián elmondta, hogy az arab világ túlnyomó része támogatja a most létrejött izraeli—palesztin egyezményt. Rabin miniszterelnök a sajtótájékoztatón kijelentette, hogy miután előrehaladás történik a palesztinokkal történt megegyezés gyakorlati megvalósítása terén, Izrael a többi arab országgal is megegyezésre juthat.

A sajtótájékoztató után az egyiptomi elnök vacsorát adott az izraeli miniszterelnök és kísérete tiszteletére. Rabin és kísérete még tegnap éjjel visszautazott Jeruzsálembe.

LENGYEL VÁLASZTÁSI BECSLÉSEK

Baloldali győzelem?

Az első becslések a lengyel választások eredményéről megerősíteni látszanak az előzetes jelzéseket a baloldal győzelméről. Az SPBS sopoti közvéleménykutató intézet a Rzeczpospolita című lap megrendelésére készített felmérése szerint a várható eredmény az este hat óráig leadott szavazatok alapján: Demokratikus Baloldali Szövetség: 20 százalék, Lengyel Parasztpárt: 17, Demokratikus Unió: 12, Munka Uniója: 7, a Független Lengyelország Konföderációja, a Szolidaritás és a BBWR, a Lech Walesa államfő kezdeményezésére létrehozott pártokon kívüli reformtömb egyaránt valamivel több, mint 5 százalék.

A világgazdaság erőre kaphat

LAPINFORMÁCIÓ

A világgazdaság a fokozatosan erőre kap az előző évek lelassulásához képest: a hazai összterméket (GDP) tavaly átlagosan 1,3 százalékkal nőtt, szemben a korábbi 0,5-tel — áll a Világbank éves, a június 30-ig terjedő időszakot lezáró jelentésében, amelyet vasárnap tettek közzé Washingtonban. Leggyorsabb ütemben a fejlődő országok gazdasága gyarapodott, mintegy 4,5 százalékkal. Az OECD-tagállamok átlagos növekedése 1,6 százalékot tett ki, ám országokként nagy szóródással. A volt szovjet tagköztársaság gazdasági teljesítménye egyötöddel esett visszsza, ellenben a közép- és kelet-európai országokban sikerült megfékezni a csökkenés ütemét, sőt Lengyelország gazdasága bővülni kezdett. A fejlett ipari országokról a jelentés megállapítja, hogy miközben gazdasági tevékenységük tavaly is csökkenő irányzatot mutatott, a munkanélküliség aránya emelkedett, és elérte a nyolc százalékot.

HÍREK

— **Legalább négy rendőr** sebesült meg szombat hajnalban egy szicíliai kisváros rendőrsége elleni pokolgépes merényletben. A hatóságok szerint a robbanószerkezetet egy gépkocsiban rejtették el, s a robbanás a környékbeli épületeket is megrongálta.

— **Jasszer Arafat**, a PFSZ elnöke újabb megtiszteltetésben részesült: arcképét kiakasztották a washingtoni Fehér Ház nyugati szárnyában. Az aláírási szertartáson készített tíz fotó közül az egyik Arafat és Rabin történelmi kézfogását ábrázolja. Az előcsarnok falán elhelyezett fényképek gyakran változnak, valószínű tehát, hogy Arafat csupán ideiglenes vendég lesz itt.

— **Oroszország** gazdasági szankciókat vezetett be Abházia ellen, miután az abház erők az orosz ultimátum ellenére is folytatták szombaton a harci cselekményeket. Az áramszolgáltatás megszüntetése mellett megszakadt a távközlési összeköttetés is Abháziával.

— **Az izraeli külügyminisztérium** képviseletei számának bővítésére készül — jelentette tegnap a jeruzsálemi rádió, amely szerint tíz új, harmadik világbeli nagykövetség megnyitása szerepel a tervekben. Az ázsiai és afrikai országok közül, amelyekkel diplomáciai viszony közeli felállítását reméli Izrael a PFSZ-szel kötött megállapodása nyomán, a rádió elsőként Indonéziát említette.

— **Riasztólövedékkel lövöldözött** körbe egy brit fotoriportert egy amerikai helikopter Szomáliában. Az incidens szenvedő alanya az AP amerikai hírügynökség egyik saját fotósa volt, miközben felvételeket készített a szokatlanul alacsonyan közeledő helikopterről. Az ENSZ szóvivője szerint a helikopter a fotóst csupán saját biztonsága érdekében próbálta elzavarni a körzetből a riasztólövedékekkel, és nem a fotózás megakadályozása miatt rögtönzött tűzijátékot.

— **Kényszerleszállást** kellett végrehajtania szombaton a Carlos Menem argentin elnököt szállító helikopternek, azonban az államfő és kísérete sérülés nélkül hagyta el a meghibásodott légijárművet. Az argentin rádió közleménye szerint a balesetet motorhiba okozta.

— **Észak-Korea nemrégiben kísérletet hajtott végre** egy új típusú rakétával, ezért Japán és az Egyesült Államok megbeszéléseket kezdett egy olyan rakétaelhárító védelmi rendszer kifejlesztéséről és telepítéséről, amellyel a szigetország hatékonyan szembeszállhatna bármely harcászati rakétatámadással.

— **Alekszandr Ruckoj** a helyi képviseleti szervek vezetőinek szombati tanácskozásán a Szovjetunió visszaállítását szorgalmazta. A felfüggesztett politikus szerint ugyanis csak a szovjet típusú hatalom mentheti meg Oroszországot.

— **Borisz Jelcin** orosz elnök aláírta azt a rendeletet, amelynek értelmében Jegor Gajdart, a korábbi ügyvezető kormányfőt, az orosz miniszterelnök első helyettesévé nevezik ki. Jelcin egy másik rendeletében Nyikolaj Goluskót nevezte ki a biztonsági minisztérium élére. Golusko az elmúlt két hónapban az előző miniszter, Viktor Barannyikov menesztése óta vezette a hivatalt.

JASSZER ARAFATOT BRÜSSZELBE VÁRJÁK

Jó üzlet a szentföldi béke

Jichak Rabin és Jasszer Arafat történelmiként jellemzett kézfogása szinte rajtjel volt arra, hogy Nyugat-Európa tőkései ajánlatokkal, tervekkel árasszák el a békét hirdető ígéret földjét.

MÉCS LÁSZLÓ, BRÜSSZEL

A tűz melegét közelről érző — kitűnő kereskedelmi érzékkel rendelkező — belgák az elsők között kínáltak „segítséget" az új politikai és gazdasági státuszt élvező területnek. Politikailag a helyzet ugyan még elég homályos, de a belga kormány külkereskedelmi minisztere, *Robert Urbain* vezetésével hamarosan egy szakbizottság utazik a helyszínre, hogy a tennivalókat felmérje.

— Ha az Európai Közösségnek megéri, hogy öt évre 500 millió ECU-t fektessen a közel-keleti gazdasági problémák megoldásába, akkor ezt a kínálkozó lehetőséget a belga tőke sem hanyagolhatja el — magyarázta miniszterének tervbevett utazását a tárca szóvivője.

Mondhatjuk, hogy a földrész nyugati térfelén a Közel-Kelet „divatba" jött.

Bizonyítja ezt például, hogy *Nabu Sha'atot*, a PFSZ vezetőjének, *Jasszer Arafatnak* első tanácsadóját Brüsszelben az EK székházában a magas rangú diplomatáknak kijáró tisztelettel fogadták. Ez azt bizonyítja, hogy a Tizenkettek és a PFSZ között a hivatalos kapcsolatfelvétel már meg is történt.

Nabu Sha'at nyugtázta *Jacques Delors* elnök Jasszer Arafatnak szóló meghívását, erre az érthetően nagy érdeklődést keltő brüsszeli látogatásra minden valószínűség szerint október 4—5-én kerül sor.

Az eddig meg nem erősített hírek szerint az EK brüsszeli bizottságának egy alkalomra alakult csoportja — a kulisszák mögött — véleményt cserélt Izrael brüsszeli nagykövetével, aki megerősítette kormánya azon szándékát, hogy a jeruzsálemi kormány segíteni fogja a palesztin önkormányzat megerősödését. Ez a nyilatkozat nemcsak politikai vonatkozású — bár elsőrangú értékkel bír —, hanem a nemzetközi tőke szemében is biztatást jelent.

Az óvatosabbak is hallatták hangjukat. Szemükben elsősorban az a kérdés vár tisztázásra, hogy Izrael ma kizárólag csak a Gáza-övezet és Jerikó önkormányzatáról beszél, Jasszer Arafat viszont egész Palesztina nevében nyilatkozik.

BERLINBEN TRANSZPARENSEKET ÉGETTEK

Forog az olimpiai rulett

Berlinben a Prenzlauer Berg kerületben tizenötezer ember üdvrivalgása közepette szombat délután a lángok martaléka lett egy óriási transzparens, amely az olimpiai gyűrűket és benne a német címer sasmadarát ábrázolta. A színjáték tetőpontját képezte annak a tüntetésnek, amelyet a militáns Anti-Olimpia Bizottság rendezett.

LEZSÁK MIHÁLY, STUTTGART

Több mint háromezer rendőr állt készenlétben, hogy az esetleges erőszakos kilengéseket még csírájában fojtsa el. Egy hatósági szóvivő megkönnyebbülten állapította meg, hogy a többórás „NOlympia-felvonulás" aránylag békésen zajlott le. Csupán egy tucatnyi személyt vettek őrizetbe, akik közelharcra alkalmas tárgyakat vittek magukkal, vagy izgága módon viselkedtek. A tüntetők olimpia- és kormányellenes jelszavakat üvöltöztek. Tábláikon ország-világ szeme láttára többek között azt hirdették: az olimpia tönkreteszi a várost, csillagokig felveri a lakbéreket és csak a spekulánsoknak kedvez. Kampányukkal a Nemzetközi Olimpia Bizottság csütörtökön Monte Carlóban esedékes döntését szeretnék befolyásolni, hogy ne Berlinnek ítéljék oda az ezredfordulón rendezendő Nyári Olimpiai Játékok rendezési jogát.

Az Anti-Olimpia bizottság mozgatóerői között az Alternatívok mellett számos politikus is található, főleg a Szövetség 90/Zöldek és a volt kommunista utódpárt, a DSzP soraiból. Mottójuk: „Megöljük a medvét". Nyilvánvalóan az ő rovásukra írható nemcsak az ez év áprilisában elkövetett merényletsorozat az olimpiai szervezőgárda, valamint a szponzorok objektumai ellen, hanem az elmúlt hét szerdáján Berlinben megismételt bombarobbantási sorozat is.

Szerencsére ezúttal kevésbé jelentős anyagi kár keletkezett. Az események utáni sajtókonferencián az AOB egyik magát megnevezni nem kívánó tagja megjegyezte: „Mivel a médiumok figyelmen kívül hagyják érveinket, ily módon szerzünk magunknak méltánylást". Majd hozzáfűzte: „A további akciók sem személyek ellen fognak irányulni". A szeptember 26-i Berlin-marathon alkalmával lesz a legközelebbi „nagy bevetés". *Christian Fürstenwerth*, a Berlini Olimpia Kft. szóvivője elítélte az olimpia-ellenzők akcióit, és sajnálatát fejezte ki, hogy „egy elenyésző kisebbség tárgyalások nélkül kíván érvényt szerezni magának. Erőszakos cselekedeteik nem demokratikus beállítottságról tanúskodnak" — mondta.

Az Emnid közvéleménykutató intézet felmérése szerint a német polgárok 53 százaléka örömmel látná vendégül 2000-ben a világ sportolóit. Negyven százalék úgy véli, hogy a társadalom gondjai annál súlyosabbak, hogy még olimpiára is teljen. A megkérdezettek hét százaléka közömbös álláspontra helyezkedett. Hivatalos megítélések szerint a sok botrány miatt kevés esély van arra, hogy az olimpiai rulettben Berlinre essen a választás. Ennek ellenére éppolyan reményteljesen vesznek majd részt a német küldöttek a NOB csütörtöki ülésén, mint Peking, Sydney, Manchester vagy akár Isztambul képviselői.

MEGALAKULT A FÖDERÁCIÓS TANÁCS

Borisz Jelcin már választana

MTI● Az Oroszországi Föderációt alkotó köztársaságok illetve régiók vezetői *Borisz Jelcin* elnökkel folytatott tanácskozásukon egyetértésre jutottak a Föderációs Tanács megalakításáról, noha hivatalosan csak következő tanácskozásukon írják alá az erre vonatkozó dokumentumokat.

A szombati ülés lényegében a Föderációs Tanács alakuló ülése volt, amelyen a résztvevők többsége támogatásáról biztosította Jelcinnek a parlamenti, illetve elnökválasztás előrehozására vonatkozó indítványát. A két választás közötti féléves különbségre a hatalom folyamatossága és a politikai stabilitás érdekében van szükség.

A Föderációs Tanács létrehozását Borisz Jelcin javasolta augusztusban. A tanácskozó testületként meghirdetett hatalmi szerv a föderáció tagjainak érdekeit hivatott összehangolni. Egyelőre nem világos még, hogy milyen jogkörökkel rendelkezik a Föderációs Tanács, amely Jelcin környezetéből származó nyilatkozatok szerint az új alkotmányban szereplő kétkamarás parlament felsőházának tekinthető.

Miközben az elnök a végrehajtó hatalom képviselőivel a Kremlben tárgyalt, *Ruszlan Haszbulatov* parlamenti elnök a Legfelsőbb Tanács épületében a helyi képviseleti szervek vezetőivel a „sorok összezárásáról" tanácskozott. Haszbulatov helyettese, *Valentyin Agafonov* beszédében úgy vélekedett, hogy Jelcin az alkotmányozási folyamattal lényegében a Legfelsőbb Tanács, illetve a szuperparlament felszámolására törekszik. Agafonov az elnök és a parlament egyidejű újjáválasztása mellett foglalt állást és elutasította, hogy a Föderációs Tanács az új parlament felsőházaként működjön.

Agafonovnak a parlamenti vezetés véleményét tükröző állásfoglalása egybecseng a Legfelsőbb Tanács és Jelcin vitájában korábban döntőbíróként fellépő *Valerij Zorkin* nyilatkozatával. Az alkotmánybíróság vezetője hangsúlyozta, hogy tanácskozó testületként nem ellentétes az alkotmánnyal a Föderációs Tanács, viszont az új parlament felsőházaként csak a jelenlegi alkotmány módosításával működhetne. Zorkin hangsúlyozta, hogy minden eddiginél inkább szükség van a hatalmi ágak megegyezésére.

Tűz, szünet nélkül

HÍRÖSSZEFOGLALÓ

A boszniai frontokon mindenütt harcok voltak a szombaton délben életbe lépett tűzszünet ellenére, s a jelek szerint a holnapra összehívott szarajevói háromoldalú találkozót sem tartják meg.

Novi Travnik, Vitez, Gornji Vakuf körzetében, vagyis a közép-boszniai harcmezőn, valamint Mostarnál a muzulmánok tovább folytatták harci ténykedésüket, s az összetűzésekben sokan meghaltak, illetve megsebesültek. A Nova Bila-i horvát kórháznál megszakadt a sebesültek elszállítása, mert a muzulmánok ágyúkkal lőtték a környéket. Gornji Vakufnál súlyos harcok után a horvátok visszaszereztek egy fontos útvonalat.

Nincs semmi biztató fejlemény a holnapra tervezett szarajevói találkozóval kapcsolatban sem. *Lord Owen*, az Európai Közösség közvetítője szombaton Splitben tárgyalt *Franjo Tudjman* horvát elnökkel és *Mate Boban* boszniai horvát vezetővel, s a találkozó után kijelentette, hogy még mindig nem eldöntött tény a szarajevói tanácskozás.

SZEMSZÖG

Zendülők a ködben

GÁSPÁR MIHÁLY, ÚJVIDÉK

Amilyen hirtelen elkezdődött, olyan gyorsan ért véget a Banja Luka-i katonai zendülők pünkösdi királysága. Mindössze három napig kellett a válságstábot győzögetni ahhoz, hogy beadja a derekát és a hadigazdagokkal való „leszámolást", az égbekiáltó szociális igazságtalanságok „rendezését" rábízza az államra, az úgynevezett Boszniai Szerb Köztársaság „legális hatalmának szerveire". A hivatalos magyarázat szerint.

A többire csak utólag derül majd fény. Például arra, hogy miközben Karadzic a Banja Luka-i zendülők egyik csoportjával tárgyalt, a másikat szépen, csöndben elnyelte a köd. Ostoja Zec szakaszvezető éppen elhagyni készült a válságstáb székhelyét, amikor letartóztatták. Feleségét, Andjelkát pár perccel utána szintén, akárcsak a stáb elnökét, Karadzic montenegrói földijét is... Eltüntetésüket követte a Banja Luka-i rendőrségben egy apró, de annál hatásosabb tisztogatás, s a következő lépést az első krajinai hadtest parancsnoksága bánja.

A hatnapos puccs összes rendeletét visszavonták, az általuk leváltott igazgatók, városi elöljárók ismét betölthetik tisztségüket. Egyértelmű hát, hogy Radovan Karadzic szinte abban a pillanatban, amikor az ellenőrzést ismét a kezébe ragadta, megfeledkezett a nyilatkozatáról, miszerint „a zendülők követelései jogosak, legfeljebb a módszerük téves".

Milosevic: „Jugoszlávia én vagyok!"
OTO REISINGER RAJZA

Igaz, azt is megígérte, hogy a Szeptember '93 fedőnéven lezajlott akció részeseinek a haja szála sem görbülhet meg, de meg kell az elnököt érteni. Az ő helyzetében ki ne ígért volna meg mindent? Kétszázötvenezer tonna kőolaj, több mint négyezer személyautó eltűnésére vonatkozó kérdések megválaszolása, az éhező krajinai nép és harcosok megnyugtatása felettébb kellemetlen gondok elé állíthatta volna a boszniai szerb csúcsvezetést, ha a Banja Luka-iak ki tudnak tartani követeléseik mellett, s pláne, ha a zendülés terjedni kezd a környező városokra is. Egy ennél lényegesen kényelmesebb megoldás szinte felkínálta magát. A propaganda mindenható eszközeivel (már a válságtörzs megalapításának pillanatában zárlat alá helyezte a boszniai szerb hatalom a rádió- és tévéadót), egyszerűen a köztudatba vetette, hogy „a Banja Luka-i szakadárok rendkívüli választásokat akarnak, leváltásokat követelnek, a legkisebb gondjuk is nagyobb a bűnözőkkel való leszámolásnál és a szociális bajok enyhítésénél". Egyszóval: politizálni kezdtek.

Ehhez csak porhintésül (de egyúttal Seselj erősödő pártjának rendszabályozásául is!) szolgált tucatnyi csetnik elöljáró és „üzletember" letartóztatása, s Karadzic máris hirdetheti: „Országunk súlyos helyzetében az értelmetlen zendülés megfékezésével az utolsó pillanatban elkerültük a katasztrófát. A gazdag emberek üldözését pedig meg kell szüntetni. Nélkülük nincs fejlődés!"

Vagyis... Egyértelmű a „hazudj és lopj, csak rajta ne fogjanak!" üzenete.

Ha már az elnök is úgy gondolja. Ami pedig az ígéreteit illeti... Két héttel ezelőtt, Genf után egy német diplomata jegyezte meg a délszláv térség hadurairól, hogy „jellemük természetes velejárója a hazugság."

MILÁNÓ A BÉKE FŐVÁROSA

Fohász és párbeszéd

A római Szent Egyed Közösség esztendőről esztendőre ökumenikus világtalálkozót szervez a különböző egyházak főpapjai, politikusok, tudósok, művészek, diplomaták részvételével. Fohász és párbeszéd a békéért — ezt a nevet viseli a találkozó, amelynek színhelye ebben az évben Milánó.

RÓNA KATALIN, MILÁNÓ

A találkozóra először 1986-ban került sor Assisiben. Három évvel később a második világháború kitörésének fél évszázados évfordulójára emlékeztek Varsóban. 1992-ben Brüsszel adott otthont a rendezvénynek. A téma mindenkor a béke megőrzése, a fenyegető veszély elhárításának esélye és lehetősége, s mindebben természetesen az egyházak szerepe, feladata.

A találkozót, amelynek egyik fő vendége *Mihail Gorbacsov*, tegnap délután a milánói Scala-ban nyitották meg. A jelenlévőket, köztük a katolikus bíborosokat, Izrael főrabbiját, a protestáns egyházak vezetőit, buddhista szerzeteseket és iszlám hívőket a város főpolgármestere, *Marco Formentini* és Milánó püspöke, *Carlo Maria Martini* bíboros köszöntötte. Az első délutánon tartott előadást Mihail Gorbacsov a századvég konfliktusairól és a béke esélyeiről.

A mai napon és holnap kerekasztal-konferenciákat szerveznek különböző munkacsoportokban, szerdán délután a Dóm téren a felekezetek imái hangzanak majd fel a békéért, végül körmenettel fejeződik be a hetedik ökumenikus világtalálkozó.

Magyarországot a milánói összejövetelen *Keresztes Sándor* vatikáni, *Szörényi László* római nagykövet és *Gyapay Dénes* milánói főkonzul képviseli.

KORDA-CENTENÁRIUM, KEVI-NAPOK

A művészetek seregszemléje Túrkevén

T.L.

A kiállítások napja volt a szombat „Keviben". A Finta Múzeum két nagyszerű tárlatnak ad otthont. A *Korda Sándor* dokumentációs kiállítás tovább gyarapította a világhírű rendező-producerről már eddig is meglévő ismereteinket, ráadásul *Korda Vince* festőművész munkásságából is kaptunk ízelítőt. A kiállításon meggyőződhettünk arról, hogy a látványban milyen szerepe volt Korda Vincének közös filmjeik sikerében.

Ugyancsak a Finta Múzeumban nézhetik meg az érdeklődők *Ratkai Lajos* szobrászművész kiállítását. Az Amszterdamban alkotó kevi művész a napokban felavatott Korda-mellszoborral újra bizonyította művészete dinamizmusát, a tárlat kisplasztikái a szülőföldhöz való erős művészi kötődését bizonyítják.

A Kevi Kör őszi tárlatát az Alkotóházban nyitották meg. Tartja elismerésre méltó mércéjét az alkotóközösség, de sajnos a kiállítók számában egyre fogyatkozik, újabb munkákat kevesebbet láttunk a szokásosnál.

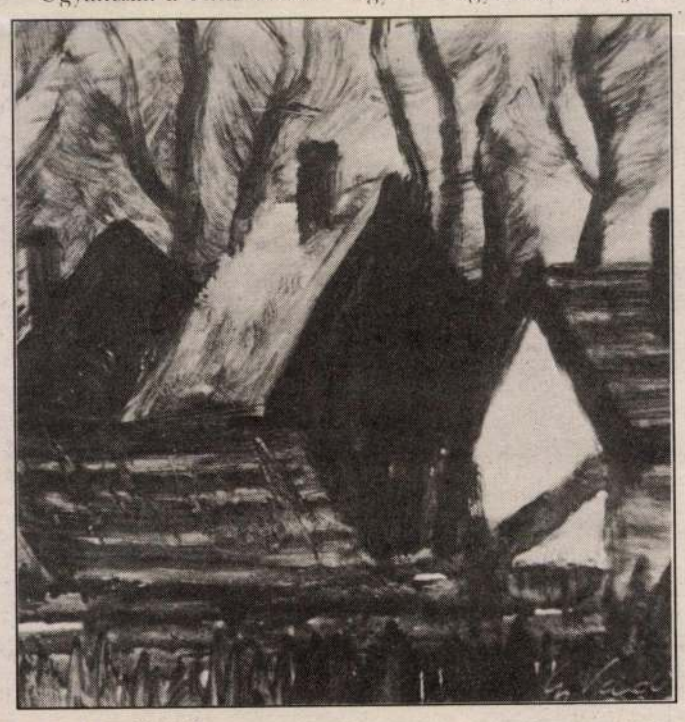

Gy. Vad Erzsébet: Keve

FOTÓ: CSABAI ISTVÁN

Az újra felszentelt hatalmas orgonánál Lőrincz Katalin

A református parókia gyülekezeti termében rendezték meg *Gy. Vad Erzsébet* budapesti, de túrkevei születésű festőművész tárlatát. Igen ellentmondásos ez a bemutató, a korábban már jelzett véleményünket erősíti: ahogyan távolodik témáiban és színvilágában festőnk a gyökereitől, a jól megélt kevi táj élményvilágától, úgy veszíti el eredetiségét. A késő délutáni órákban a református templom 1908-ban beépített Angster orgonáját újraszentelték, érdemi felújítás után. A nemesen egyszerű szertartást hangverseny követte, *Lőrincz Katalin* orgonaművész és a kisújszállási Poenix Kórus közreműködésével.

Tegnap délelőtt a református templomban ökumenikus istentiszteletet tartottak Korda Sándor emlékére.

A tévedés joga

HORTOBÁGYI ZOLTÁN

Dabas-Sári önkormányzata önkorlátozta magát. A hetek óta felnőttek között dúló háborúban kétszáznál több diák kocsmában és művelődési házban vette magába a tudományokat. Iskolájukat ugyanis a választott képviselői testület a katolikus egyháznak adta. Utóbb mindez sok-sok szülőnek vérét forralta. Úgy döntöttek: nem adják gyereküket olyan iskolába, amilyet nem szeretnek, nem fogadnak el. És jöttek a nyilatkozatok. A polgármester szerint minden a legnagyobb törvényességgel zajlott. Volt kérem kérdőív, amin az utóbb tüntető szülők kinyilvánították: leghőbb vágyuk egy katolikus iskola. Szólott a helyi pap is, dicsérvén az okos önkormányzatot, dorgálván a protestáló szülőket. Pedig azok mást nem akartak, mint mindenki számára kedvező megoldást. Ám a helyi hatalom nem tárgyalt. Ebet kötött szigorún.

A szülők viszont kézenfogták csemetéiket és vitték a kocsmába, művelődési házba. Néhány pedagógus pedig követte a gyerekeket. A hithű igazgató nyomban ki is rúgta őket iskolai állásukból, keresztényi szeretettel. Csak mert a tanárok úgy vélték: nem hívők, csupán gyerekszeretők, hivatásimádók. A gyerekeik mellett a helyük. Sem egyházi, sem világi hatalom nem szakíthatja el őket egymástól. A polgármester — láttam-olvastam a híradásokból —, meg az iskolaigazgató úr nyomban nem osztotta ki a tankönyveket a kocsmában okoskodóknak, pedig jó szüleik adózott forintjaikat már régen lefizették azokért.

Konokság mindkét oldalon. Fenyegetőzés a hatalom felől. Kísértetiesen emlékeztet a jelenség a néhány évvel ezelőttire. Amikor néhány megyei napilap a német nagytőke kezére került. (Nem ez a baj!) A hivatalos álláspont szerint a megyei lapokat az MSZMP alapította, így tulajdonosnak is nevezték. Utódául az MSZP-t jelölték, amely politikai szervezet azonnal közölte: a köz javára fordítja a vételárat majd. Így lett-e, nem tudom. A párt által dédelgetett főszerkesztő, no meg a pártkasszába termelő megyei kiadóigazgató finoman megfenyegette az újságírókat: vagy aláírnak egyik napról a másikra a német tulajdonosnak vagy utcára kerülnek, mert nem lesz lapjuk, így munkahelyük sem. A kollégák bedőltek. Hiába volt az okos szó: ha nem léptek át hirtelen a némethez, nem lesz újságírója, szedője, számítógépkezelője. Szóval nem lesz lapja. Menjen a főszerkesztő, meg a lapkiadó igazgatója, ha akar. Csináljanak ketten lapot. A kollégák nem hallgattak az intő szóra. Be is csapták őket. A német és fullajtárjai (főszerkesztő, lapkiadó igazgató) jól számítottak. A külhoni „vevő" fillérekért jutott jelentős vagyonhoz. Állásában hagyta, júdáspénzzel kifizette fullajtárjait.

Dabas-Sáriban a tanári kar megszeppent. Nélkülük döntöttek az egyházi iskola létesítéséről, viszont ebben a munkahelyszűke világban ugyan hová mehetnének, ha nem igazolnak át? És máris két táborra szakadt a kar: kocsmaiakra és maradókra. Ügyes. A szülők ragaszkodtak ahhoz, hogy a megszokott iskolában a megszokott rend és szellem szerint okosítsák fiaikat, lányaikat. Ők voltak a többség. Mindez azonban hidegen hagyta a választott testületet, az önkormányzat képviselőit. Heteken át engedték súlyosodni az állapotokat. Üresen kongó iskola itt, zsúfoltság, kényelmetlenség amott.

Pedig az első perctől kezdve létezett a megoldás: a megosztott iskola. Százegynehány szülő ugyanis katolikus nevelést kívánt. Miért ne férhettek volna meg a világi iskolában? Vajon nem gyerekek-e előbb a kicsi emberek, s csak azután következhet minden más? Különböző hitük, tehetségük, méretük, viselt ruhájuk akár? Miért vágtak szakadékot hatalmiak, szülők, pedagógusok az ártatlanok közé? Miért nem engedett a hittel bíró, miért nem a hitetlen?

Kérdés bőven. És szomorúság a válaszok okán.

Dabas-Sári képviselő-testülete visszavonta, illetve megmásította korábbi döntését. Megosztja a soha egyházi kézben nem volt általános iskolát a katolikus egyház és az *önkormányzat* között. Hát nem csodálatos? A közösség visszakapja választott képviselőitől azt, ami az övé volt! Magán a tényen érdemes volna hosszabb ideig mélázni: hová is jutottunk a demokráciában, miféle csavarintásokra képes az élet. Én inkább csak annak örülök, hogy a fránya hatalom — nehezen, fogát csikorítva, kicsit sértetten — belátta: tudomásul kell vennie a többségi akaratot. Olykor még akkor is, ha az a többség téved. Ilyenkor le kell mondania a közszereplőnek. Dabas-Sáriban tanulságos dolgok történtek. Jellemzően tanulságosak. Okulásul szolgálhatnak kicsi és nagy hatalmaknak: nem lehet az emberekről nélkülük dönteni. Velük kell gondolkodni, velük kell élni. Kivált azoknak, akiket a közösségek választanak szószólóul. A fenyegetőzés, a törvényen kívüliség emlegetése, a pedagógusok elbocsátása, tankönyvek visszatartása nem segítette a település békéjét. Csak a vita, a párbeszéd, a tévedés beismerése és a megegyezés segíthet. Amint segített is.

Hogy ez az elmérgesült helyzet kinek ártott többet — a diákoknak, az egyháznak, a képviselő-testületnek, a polgármesternek, az iskolaigazgatónak vagy a szülőknek — a jövő megmutatja. A gyerekek talán el is felejtik az egészet. Ám az is lehet: belőlük ivódik egy életre a zűrzavaros néhány nap tanulsága: érdemes az álmok megvalósulásáért áldozni, az igazságtalanság ellen harcolni, közösséggé válni. A felnőttek pedig talán megértik végre, milyen kiszolgáltatottak voltak a fiúk és a lányok, ott, Dabas-Sáriban. A kiszolgáltatottságnál, tehetetlenségnél pedig kevés szörnyűbb dolog van ezen a világon.

KÉT PONTON MÚLT A GYŐZELEM

Az ezüst is szépen csillog a „Tiszán"

folytatás az 1. oldalról

Az együttes szép eredményéért egyébként a megyei közgyűléstől 100 ezer, a Szolnok városi önkormányzattól 150 ezer, a Mol Rt.-től 100 ezer, s a L.I.B.O.R. Leasing Befektető és Kereskedelmi Kft.-től 200 ezer forint jutalmat kapott.

A vasárnap hajnalban hazaérkezett táncosoknak szinte első dolguk volt, hogy felhívták szerkesztőségünket, s a nyilvánosság előtt megköszönjék a felsorolt intézmények díját, és a megye lakosságának érdeklődését, támogatását, amelyet számos táviratból, üdvözletből éreztek a döntő izgalmas pillanataiban.

S igazából még nincs vége a Ki mit tud?-nak, a közönség még ezután szavaz arról, hogy kit tart érdemesnek a nagydíjára.

MSZP SAJTÓTÁJÉKOZTATÓ

A kampányidőszakot ne a mocskolódás jellemezze

SÁROSDY JUDIT

A hét végén ülésezett a Szocialista Párt legfelsőbb megyei testülete, a szövetségi tanács. Ez alkalommal két fontosabb témáról esett szó: az időszerű politikai kérdésekről, valamint a megyei felkészülésről a választásokra — kezdte a sajtótájékoztatót *Elek Sándor*, a párt ügyvezető alelnöke.

Füle István, a párt megyei elnöke annak a szóróanyagnak az elkészültét említette, amely a párt válaszait tartalmazza a tavaszi felmérés során a lakosságtól összegyűjtött kérdésekre, javaslatokra, s amely a későbbiekben a párt programjának alapjául szolgál.

Megyénkben négy helyszínen, négy témában fogják megvitatni a párt országos programját — az egyik helyszín éppen Szolnok lesz; novemberben itt az önkormányzati, államigazgatási témakör kerül terítékre.

Az október elejére tervezett kormánylátogatásról az a véleménye a pártnak, hogy a jelenlegi problámákra a hasonló események megoldást nem hozhatnak, az MSZP inkább annak a híve, hogy kormányszinten fogalmazzanak meg regionális törvényeket.

A megyei pártelnök helyeselte a Fidesznek azon javaslatát, miszerint a megyében működő pártok közösen alkossanak egy „kis etikai kódexet" a választási időszakban tanúsítandó magatartásformákról.

A felkészüléssel kapcsolatban Elek Sándor elmondta, hogy a megyei szövetség őt, Elek Sándort bízta meg a kampányfőnöki teendők ellátásával Jász-Nagykun-Szolnokban, valamint, hogy elkészült az ütemterv, amelynek alapján a megyei pártszervezetek a választás napjáig dolgoznak.

Iváncsik Imre, a párt városi elnöke röviden ismertette a Munkásképviselet Alapítványt, amellyel — többek között — az a célja a pártnak, hogy díjtalan felkészítő kurzusokat szervezzenek továbbtanulni vágyó, szerény anyagi körülmények között élő fiatalok számára.

Kérdésekre válaszolva az újonnan megválasztott kampányfőnök kifejtette, hogy a parlamenti „átüléseknek" nem híve a Szocialista Párt, s ugyanilyen meggondolásból nem nézik jó szemmel, ha a választásokat megelőző hónapokban óhajt valaki belépni a pártjukba. Akadálya ugyan nincs, de perspektíva sem — öt évig —, „hacsak a plakátragasztást nem tekinti annak a delikvens".

(Ha emlékezetem nem csal, a rendszerváltás kezdetén valakik nagyon ágáltak a közfunkciókból való kizáratás ellen. Nem akarok ujjal mutogatni rájuk — a szerző megj.)

A Stukkó nem csak gipszdísz

TELEKI

Péntek estére a Stukkó Építőipari és Szolgáltató Kft. rendhagyó munkaértekezletre hívta meg dolgozóit, alvállalkozóit, valamint régi és új üzleti partnereit, megrendelőit.

Marton Ferenc, a kft. ügyvezető igazgatója köszöntője után ismertette a két és fél éves vállalkozás történetét, eredményeit. Megtudtuk, hogy a Stukkó Kft. anyagi helyzete stabil, tartozásai nincsenek. Eddigi tevékenységük során 180 közületi és magánmegrendelést teljesítettek. Ebben az esztendőben, az eltelt nyolc hónap alatt 40 millió forint volt a kft. árbevétele. Ez azt jelenti, hogy a cég e rövid időszakban alaptőkéjét tízszer forgatta meg.

„De lesz-e munkánk a jövőben? — tette fel a sok dolgozót érdeklő kérdést az ügyvezető igazgató. — Jelenleg több építkezésen is dolgoznak szakembereink. De ahhoz, hogy két hónap múlva is legyenek megrendeléseink, mai feladatainkat kell jól elvégeznünk. Ezért meg kell becsülni a jó munkát végző, tehetséges dolgozóinkat." Marton úr — szavát bizonyítandó — kiskorú gyermeket nevelő munkatársainak beiskolázási segélyt nyújtott át.

A munkaértekezletet hangulatos vacsoraest zárta, melyen szemet kápráztató varázslataival Robin Hood, a bűvész is fellépett.

FAZEKAS MAGDOLNA TÁRLATA A SZOLNOKI GALÉRIÁBAN

Aki hisz egy örömtelibb világban

folytatás az 1. oldalról

A tegnap megnyílt második reprezentatív kiállításon közel százötven alkotásban gyönyörködhetünk: tájképekben, csendéletekben, portrékban. Megcsodálhatjuk a szép pasztellszínekkel festett képek mellett a leheletfinom szén- és ceruzarajzokat is.

„Fazekas Magdolna lírai finomságú művészete egyéniségében rejlik, de Szolnokon bontakozott ki — állapította meg megnyitójában a megyei múzeumigazgató. — Alkotásaira a jelzők halmazát sorolhatnánk fel, mégsem fejezhetnék ki művészetének legsajátabb, egyéni vonásait, nevezetesen azt, hogy senki más nem tudja így láttatni velünk a világot."

A művész munkásságát Tálas László méltatta a megnyitón

FOTÓ: NAGY LÁSZLÓ

S hogy milyen a képeken tükröződő világ?

A kérdésre válaszul idézzük az alkotó egy korábbi nyilatkozatát „...számomra igazán nagy öröm, hogy képeim közvetíteni tudják életérzésemet, s valamicskét erősíteni képesek a nézők hitét. Igen én hiszek egy örömtelibb világ lehetőségében..."

A kiállítást október végéig láthatja a közönség a galériában.

KOCSIS ZOLTÁNNAL TÚRKEVÉN

Az iskola legyen világnézetileg semleges

Mint arról lapunkban beszámoltunk, pénteken zeneiskolát avattak Túrkevén. Az új intézmény falai között először Bartók Béla Allegro barbaro című nagyhatású műve csendült fel, *Kocsis Zoltán* világhírű zongoraművész döbbenetes erejű tolmácsolásában. A Kossuth-, s számos más díjjal kitüntetett művész azonban nem csak káprázatos zongorajátékával köszöntötte az új zeneiskola növendékeit, tanárait, hanem igen szép gondolatokkal nyitotta meg az intézmény első tanévét.

TÁL GIZELLA

Az örömteli — manapság egyre ritkább — iskolaavatóról kérdésünkre így összegezte véleményét a művész:

— Sajnos egyre nehezebb lesz iskolákat nemhogy alapítani, hanem fenntartani is. Az oktatással kapcsolatban az a crédóm —, hogy az iskolában egy nemes konzervativizmus szellemében nyitottan kell történnie az oktatásnak. Mindenféleképpen világnézetileg semleges alapokon, hiszen ez az egyetlen feltétele annak, hogy a növendék, a tanuló, a gyerek ne olyan erős befolyásoltsággal induljon az életbe, amelynek terheit esetleg egész életén keresztül viselnie kell.

— Nem csak az oktatás, hanem a kultúra egésze is anyagi gondokkal küszködik. A Budapesti Fesztiválzenekar hogyan tud létezni, mi több, sikeresen szerepelni?

— *Fischer Iványnal* együtt vezetjük a zenekart. A költségvetés 45-50 százalékát Budapest „állja", a többit vállalatoktól, magánszemélyektől, alapítványoktól kapjuk. A Fővárosi Gázművek például 15 millió forinttal segíti az együttes hangszerkészletének folyamatos fenntartását, utánpótlását.

— Mennyi a zenekar éves költségvetése?

— Százhatvanöt millió forint.

— S ez elegendő?

— Sajnos nem. Ebből az összegből meg sem tudjuk közelíteni a nyugati honoráriumokat. Mindenesetre eredménynek tudom elkönyvelni, hogy együttesünk viszonylag magas honoráriumokat fizetett a zenészeinek — gyanítom emiatt emelték meg most a Nemzeti Színház, s az Operaház béralapját, sőt az Állami Hangversenyzenekarét is. Gondolom, majd a többi zenekar is sorra kerül.

— Zeneszerzőként is ismerhetjük. Most milyen téma foglalkoztatja?

— A hangszeres zene. Régebben ugyan műveltem elektronikus zenét is, de úgy érzem, hogy még a hangszeres zenében is nagyon sok a felderíteni való. Akik azt mondják, hogy már minden meg van írva, tehát gyakorlatilag minden hangjegy foglalt, azok alaposan tévednek.

— Említette, hogy az iskolaavatóról sietnie kell vissza, hiszen este még fellép a zenekarral, s a közeli napokban is koncerteznek. Mindemellett milyen külföldi meghívások várják?

— A hónap végén Párizsban játszom Rahmanyinov második zongoraversenyét. Utána Japán következik, ugyancsak Rahmanyinov zongoraversenyével, továbbá Beethoven és Bartók egy-egy művével, plusz egy szóló műsorral. Amerikában valószínűleg Mozart-művekkel lépek fel, majd Németországban egy Schubert- és Debussy-darab között Wolfgang Rihm hatos számú zongoradarabját játszom. Az utóbbi egy velem egykorú fiatal (fiatal?) tehetséges zeneszerző munkája.

— Nyugodtan mondhatja, hogy fiatal, hiszen nem sokat változott azóta, amióta üstökösként feltűnt a hazai zenei élet színpadán. Sőt, nem csak itthon, hanem külföldön is világmárkaként cseng a neve, amelynek további fényesítéséhez sok sikert kívánunk.

— Köszönöm.

Kunszenti vadászok

V.I.

Pénteken délután kezdődött vadászkiállítás nyílott a Kunszentmártoni Városi Művelődési Központban.

A kiállított trófeák között európai híresség̋ek is voltak, valamennyit a város környékén zsákmányolták. A vadászok természeti értékeket óvó munkásságának eredményeit is bemutatják a kiállításon, amely egész héten nyitva tart.

Szombaton az úgynevezett Zsiráfitatón vadászvetélkedőket, bemutatókat tartottak: koronglövőversenyt, sólyomvadászatot, íjászbemutatót, szellemi vetélkedőt, kispuskalövészetet, vizslakutyák szimatversenyét. A csúcspont a főzőverseny volt, ahol mintegy 25 bográcsban főzték a finom falatokat. Kedves színfoltja volt a programnak a szolnoki Unicum Kvartett fellépése.

FOTÓ: ILLYÉS CSABA

AGROKER AZ ÁFÉSZ-NAPOKON

Az áru mellé a szakismeretet ingyen kínálják

A tiszaföldvári áfész-napok rendezvénysorozatának kezdetéről már hírt adtunk. A vásár egyik résztvevője, a szolnoki Agroker Rt. vezérigazgatója, *dr. Stiegler Károly* igen nagy jelentőséget tulajdonít az ilyen bemutatkozási lehetőségeknek, úgy vélekedik, a hasonlók sorából kiemelkedik a már hagyományosnak mondható földvári.

GÁL ANNA

— Az önök cége a nehéz gazdasági körülmények ellenére is talpon tudott maradni. Hogyan érték ezt el?

— Már négy éve működünk részvénytársasági formában és '93-ban vásároltuk meg az állami tulajdont. Tevékenységünk eredményes, ez a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodásunknak köszönhető. A hagyományos nagyüzemek mellett megjelentek a közepes és a kisméretűek egyaránt — ezek igényeinek is meg kell felelnünk.

— Milyen konkrét tennivalókat jelent ez a gyakorlatban?

— Át kellett alakítanunk kínálatunkat. Kisebb teljesítményű, olcsóbb gépekkel kellett a piacra lépnünk. A növényvédőszereket, a műtrágyákat ma már kisebb kiszerelésben is forgalmazzuk. Problémát jelentett az is, hogy nem minden termelő rendelkezik olyan ismeretekkel, amelyek a vegyszerek használatát lehetővé teszik, így rendszeres tanácsadással állunk a rendelkezésükre. Már két télen szerveztünk olyan tanfolyamokat, amelynek költségeit cégünk fedezi.

— Van-e kormányzati segítség?

— Igen. A Földművelésügyi Minisztériumnak van egy nagyon kedvező hitelkonstrukciója mezőgazdasági műszaki fejlesztési célra. Ennek lényege, hogy 500 ezer forint feletti gépvásárlás esetén a hitel összegének 50 százalékára állami garanciát nyújtanak; a kölcsön kamatmentes, futamideje négy év.

— Gondolom erre pályázni kell.

— Természetesen. Cégünk díjtalanul elkészíti a nálunk vásároló termelőknek az ehhez szükséges úgynevezett megvalósíthatósági programot és üzleti tervet.

— Vannak-e még a termelőknek nyújtott segítségnek más módjai is?

— Megemlíteném, hogy a nálunk vásárolt áruk esetében elfogadjuk a kárpótlási jegyeket is az éppen aktuális piaci áron. Mivel a hitelfelvétel sem mindig könnyű a termelők számára, ebben is tudunk nekik segíteni. Úgynevezett Termeltetési szerződést kötünk velük. Ez azt jelenti, hogy az Agroker veszi fel a hitelt, s a termelő vagy a megtermelt áruval vagy az ezért befolyt pénzzel fizet.

— Ezek szerint önök mezőgazdasági terményekkel kereskednek?

— Igen. Mi a földért, a földből, a földön élünk.

— Milyen lehetőséget lát a tiszaföldvári áfész-napokon való megjelenésben?

— Elsősorban jó bemutatkozási lehetőség, s reklám. Emellett a vásár ideje alatt kedvezményesen értékesítjük régi és új termékeinket. Szeretnénk, ha minél többen és jobban megismernének bennünket!

— Ki tudja-e használni a szolnoki Agroker Magyarország kedvező földrajzi helyzetét tevékenységében?

— Törekszünk erre. Van egy konszignációs raktárunk, kis híd kelet és nyugat között. A jövő héten egy küldöttség tagjaként Moszkvába utazom üzleti tárgyalásra. Ukrán kapcsolataink is szépen alakulnak. Az általunk forgalmazott termékek 50 százaléka hazai, a többi a világ sok-sok tájáról származik. Ez is mutatja kiterjedt kereskedelmi kapcsolatainkat, nyitottak vagyunk minden új lehetőség iránt.

A Sláva Theatre Jászberényben

SKULTÉTY JÓZSEF

Alighogy elkezdődött az idei tanév a Jászberényi Tanítóképző Főiskolán, máris vendéget fogadtak, a svéd Sláva Színházat, amely szépszámú közönség előtt Faustus Borealis című műsorával a múlt hét végén mutatkozott be. A Jászság fővárosában több budapesti előadás után és két szegedi fellépés előtt léptek fel nagy sikerrel a svéd színjátszók.

A két évvel ezelőtt nálunk járt, akkor még harminc színészdiákból álló csoport mára már csak tizennégy tagú. A mozgásszínház kedvelőinek elementáris élményt nyújtottak ezek a fantasztikusan éneklő, táncoló, természetes kifejezőerejüket és lelki gazdagságukat felmutató fiatalok. Művészetükben egy ideig a forma mindenképpen fontosabb szerepet kapott, mint a tartalom. Az áttetszőség és az érzékiesség, a szó, az ének és a tánc versenyeznek itt, kölcsönösen is inspirálva egymást. A színpadot úgy tekintik, mint a különböző, egymással kölcsönhatásba kerülő művészeti formák találkozási pontját. Zenéjüket a svéd népzenei hagyományokból merítik, de keveredik benne többek közt a francia sanzon dallamvilága is. Magát a mozgást a ma is fellelhető falusi kultúrákból, valamint az ősi görög és egyiptomi misztériumjátékokból kölcsönzik.

Az előadás után az érdeklődők beszélgethettek a színészekkel, rendezőjükkel, és megtudhatták tőlük: nehéz a dolguk. Amatőr színészeket kell profi szintre hozniuk, s emellett mindent nekik kell előállítaniuk. A mára már egyre pozitívabb kritikák hatására műsorukat mindig változtatják, újítják a tökéletes előadás eléréséig.

ÁRAPÁLY

A Száztagúból az az egy

KÖRMENDI LAJOS

A közönség vörösre tapsolta a tenyerét. Parádés este volt. A Száztagú Cigányzenekar művészei kitettek magukért, pedig ingyen játszottak. Radics Ferenc, az 1992-es prímásverseny győztese elképesztő dolgokat produkált. Ez a fiú hegedűvel született, mondta hitetlenkedve a mellettem ülő férfi. Aztán következett Oláh Viktor, a vonópárbaj győztese, s ő is lehengerelte a közönséget virtuóz játékával. És még csak ezután következett Boross Lajos, a prímások királya, akit óriási ováció fogadott. Ez a csúcs, mondta a mellettem ülő férfi. Hát nem tudom. Jöttek a parádés szólisták, a klarinétos, a cimbalmos, s a végén következett Bangó Margit. Ha belegondolok, mindegyik műsorszám „a csúcs" volt, úgy tűnt, ezt már nem lehet felülmúlni. A szünetben kedvesen felajánlották, készíthetek interjút a zenészekkel, még Boross Lajossal is, ha akarom. Nem akartam. Azt szerettem volna, ha ezen az estén művelik a csodát és nem magyarázzák. Elmondanak ők mindent a zene nyelvén, s ezt már csak elrontani lehet százszor feltett ügyetlen kérdésekkel. Egyébként is, engem ennek a karcagi szombat estének (mert Karcagon volt zsúfoltnál is zsúfoltabb ház előtt ez a koncert) egy olyan szereplője érdekelt legjobban, akinek a nevét eddig szándékosan nem említettem. Elképedtem a virtuóz muzsikusok zsenialitásán, de a szemem állandóan Szitai Rudolfot kereste. Ő ugyanis karcagi. Ifjúkorából ismertem őt, beszéltünk néha, de inkább az azóta sajnos elhunyt édesapjával, aki szintén híres prímás volt, Karcagon, a régi Rózsabokorban még hallottam muzsikálni. Most azon gondolkodtam Szitai Rudolfot nézve, vajon mit érezhet? És mit érezhetett Karcagra utazása előtt? Örült-e? Izgult-e? Ő, aki nyilvánvalóan bejárta a fél világot, s hozzászokott az utazásokhoz és a fellépésekhez, most érzett-e valami megrendülésfélét, olyasmit, ami olyankor veszi elő az embert, amikor haza készül? Valóban úgy érezte-e, hogy haza jön? Mire gondolt, amikor felcsattant a karcagi közönség tapsa, ami neki, a Száztagú Cigányzenekar egyik prímásának szólt? Amiből, én úgy vélem, érezni lehetett, hogy ez a mi fiunknak szól? Érezte-e, hogy az ő fantasztikus játéka után a széksorokban ülő sok-sok karcagi cigányember közül jónéhány kihúzta magát? Gondolt-e arra, hogy most esetleg jó néhányukban megfogalmazódik a példa láttán valamiféle cél, hogy igen, ő is megpróbálja a maga módján, hiszen lám, a Rudinak is sikerült? Eszébe ötlött-e, hogy ez az este, az ő közreműködése, milyen segítséget jelent ahhoz, hogy valóban hiteles és jó képességű vezetői emelkedjenek ki a helyi cigányságnak? A zenén, az élményen túl más hozadéka is volt ennek a karcagi estének, s ez talán még fontosabb, mert a nagykun városban társadalmi kihatása is lehet. A cigányságnak látnia kell példákat a társadalmi felemelkedésre, de azt is tudnia kell, hogy Szitai Rudolf keményen megdolgozott ezért.

Fazekas Magdolna, grafikus festő 1

Hűség a piktúrához és az emberekhez

— Fazekas Magdolna képei, rajzai

A magyar művészet kincsestárában voltak s vannak olyan értékek, amelyeknek szélesebb körű ismeretsége lassan érik be, — ha nem kapja őket szárnyára a hír, a korízlés szeszélye, avagy megalapozott új igénye, vagy ha a vakvéletlen folytán az érdeklődés hullámvölgyében reked egy-egy életmű, fejlődésének lassúbb, egyenletesebb üteme miatt. De már a nem túl távoli jövőben sort kell kerítenie a műtörténetnek is arra, hogy számot vessen megőrzendő javaival, mégpedig úgy, hogy felszínen tartsa már ma azokat a — figyelem perifériájára szorult — művészeti jelenségeket is, amelyeknek fajsúlya és szerepe pontosabban mutatható ki egy nagyobb időbeli és országos távlat mércéjén.

Ilyenfajta előrelátás vezette e sorok íróját — nem egészen ok nélkül — arra, hogy Fazekas Magdolna műhelytitkainak közelebbi megismerésére törekedjék, a képeivel való korábbi, alkalomszerű találkozások után. Gyűjteményes kiállításán, a Szolnoki Galériában a két évtizedes pálya eredményeképpen, első ízben kaptunk valóban átfogó képet alkotói egyéniségéről: most sejtjük meg a festőben lakozó művészt.

Ez utóbbi teremti meg mindazt, ami — a mesterségbeli tudáson belül és túl — ennek a piktúrának a lényege, — de alig foglalható szóba. Mert van valami

árnyékainak vibrálása sem fedi el, hanem [illegible] az [illegible]
vonásait, azokat az arcon-tájon átsuhanó borulásokat és derüléseket, amelyek olykor többet árulnak el egy-egy ábrázolt személyről vagy tájról, mint a találó formai hasonlatosság.

Vagyis — ha ez a művész arcot, kezet, tartást fest: sorsot mond el, — jövendöl a fiatal tekintetekből, az elmondatlant olvassa az öregekéből, s a föld üzenetét a tájakéból. Voltaképpen e művész emberségének gazdagsága és mélysége az, ami portréiból és tájaiból szíven üt, és már modelljeinek megválasztása maga az, amiben ez az emberség nem téved. Ez a fajta mélyrelátás a nyitja annak, hogy sohasem a szokványosat ragadja meg témáiban, — holott azok a

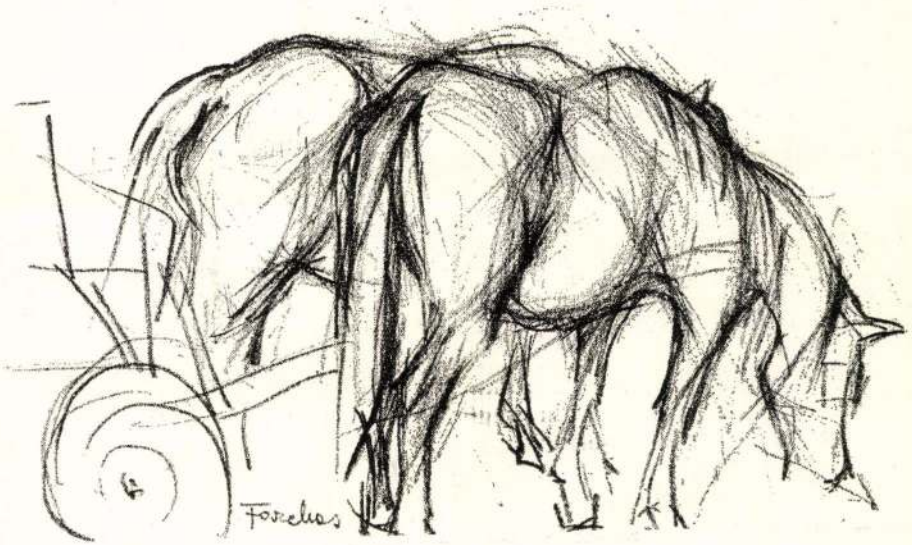

Fazekas Magda

Fazekas

FAZEKAS MAGDA RAJZA

Snolnak Meggei Néplap,
1975. ápr. 27.

Aztán az úrvezetők beültek az autóba — és kezdődött az öklök egyértelmű mutogatása, a tülekedés, a rohanás, a megrovó dudálás, a szemrehányó villogtatás — egyszóval ami belefér.

Kezdődik a nyári népvándorlás. Minden korábbinál több gépkocsi özönli el országútjainkat. Vegyük hát elő a parketten bizonyított jó modort, udvariasságot.

P. B.

Algériai szakszervezeti küldöttség látogatása Szolnokon

A Szakszervezetek Országos Tanácsának vendégeként hazánkban tartózkodó négytagú algériai szakszervezeti delegáció, amelyet Abdelkader Hassene Daouadji, az algériai szakszervezetek titkára vezet, tegnap Szolnok megyébe látogatott. A vendégeket az SZMT székházában Árvai István megyei vezető titkár fogadta és tájékoztatást adott a szakszervezetek életéről, az üzemek, vállalatok, a téeszek dolgozóinak életkörülményeit javító szociálpolitikai intézkedésekről, majd válaszolt a feltett kérdésekre.

A vendégek látogatást tettek a szolnoki Papírgyárban, ahol Szilágyi Ottó igazgató és Klein Imre szb-titkár tájékoztatták őket az üzem életéről, különös tekintettel a munkások élet- és munkakörülményeire. Ezután bemutatták a gyár munkahelyeit és szociális létesítményeit. Ebéd után a rákóczifalvi—szajoli Rákóczi Tszben folytatódott a program. Itt elsősorban a mezőgazdasági dolgozókat érintő kormányintézkedések gyakorlati tapasztalatait tanulmányozták behatóan és szétnéztek a gazdaság portáján. Az algériai küldöttség az esti órákban utazott el megyénkből.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI ~~HÍRLAP~~

Fazekas Magdolna

1976 JAN 1 1

1021

FAZEKAS MAGDOLNA RAJZA

ak 30—35 százal
kedésére számíthat
ndéglátásban fontos
a tömegétkeztetési
kielégítése. Nagy
ású önkiszolgáló é
t kell létesíteni, r
kelőtt Szolnokon.

Az idegenforgalom é
dülőkörzetek ellátásá
ására Jászberényben,
keszölőn, Berekfürdőn és
füreden Touring Szál-
ell létesíteni. A Tisza II.
pcső térségében kiépülő
körzet kereskedelmi és
nforgalmi igényei kielé-
nek feltételeit meg kell
teni.

desi és ifjúsági házat a terv-időszakban Szolnokon fel kell építeni.

5. A sportlétesítmények fejlesztése elsősorban az iskolai testnevelés sor ban az iskolai testnevelés és sport, valamint a tömegsport igényeinek figyelembevételével történjen.

ehajtásának biztosítékai

valóit, hangsúlyozva a
böző munkaterületeken
ző kommunisták fele-
gét a terv végrehajtá-
egyben kötelezte őket
kvési program készíté-
alapvető követelmény-
állítva, hogy erősíteni
a vezetés színvonalát
len szinten. Az ötödik
es terv, s benne az 1976.
feladataink végrehajtá-
párttagoktól és párton-
liektől, vezetőktől és be-
ttaktól egyaránt célra-
és áldozatkész munkát

dasági építőmunka és életszínvonal-politikai terveink maradéktalan végrehajtásához a megfelelő feltételekkel rendelkezünk. A megye ötödik ötéves tervének célkitűzései reálisak, megalapozottak, bennük a dolgozók érdeke fejeződik ki.

A negyedik ötéves tervben elért eredményeink, az eddig ki nem használt tartalékaink, a képződő új erőforrások, megyénk dolgozóinak pártunk politikájával cselekvően egyetértő magatartása

Fazekas Magdolna

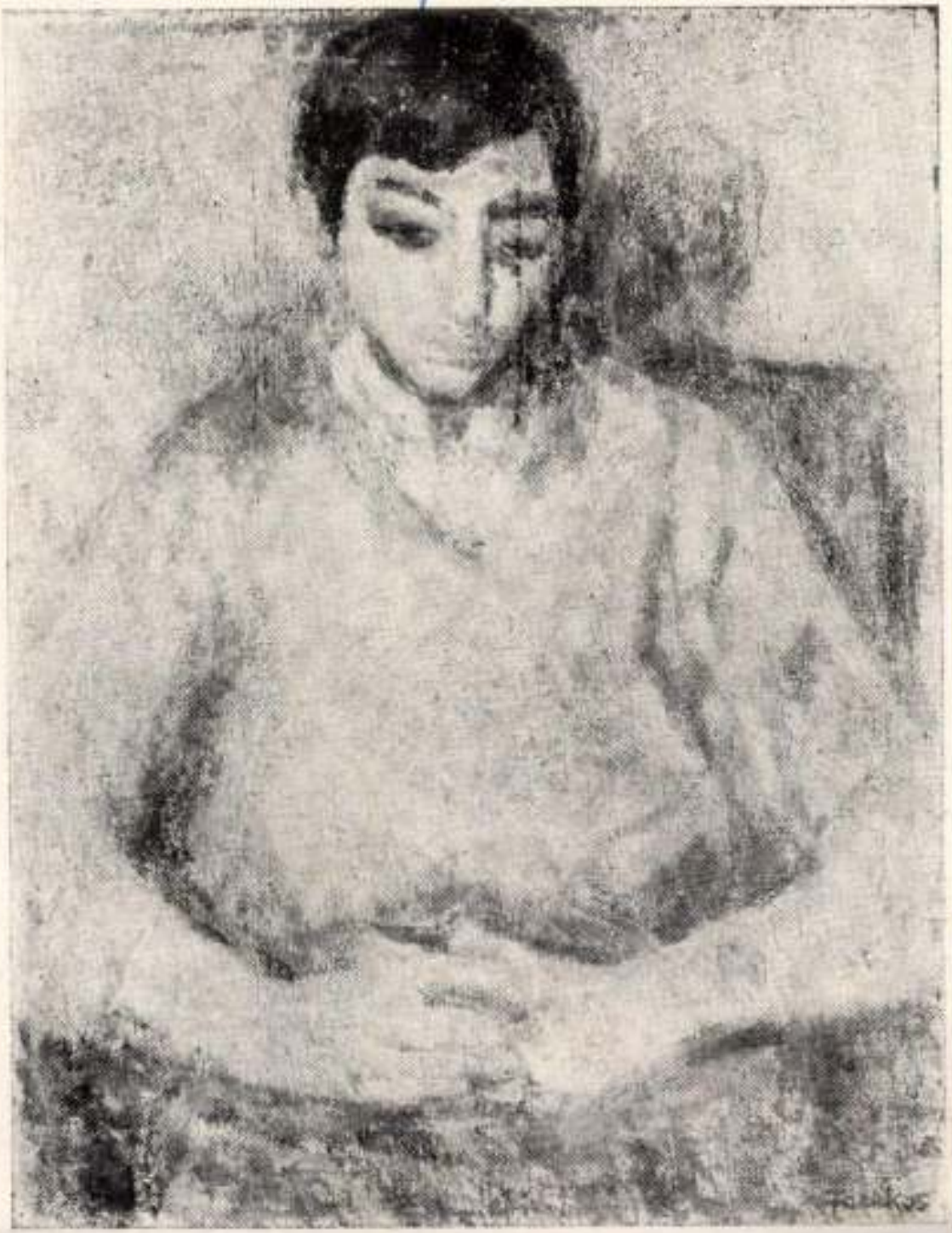

Művészet, 1975. febr.

Műteremről műteremre

Fazekas Magdolna:
Fiam portréja, 1974
olaj, vászon, 50×65 cm

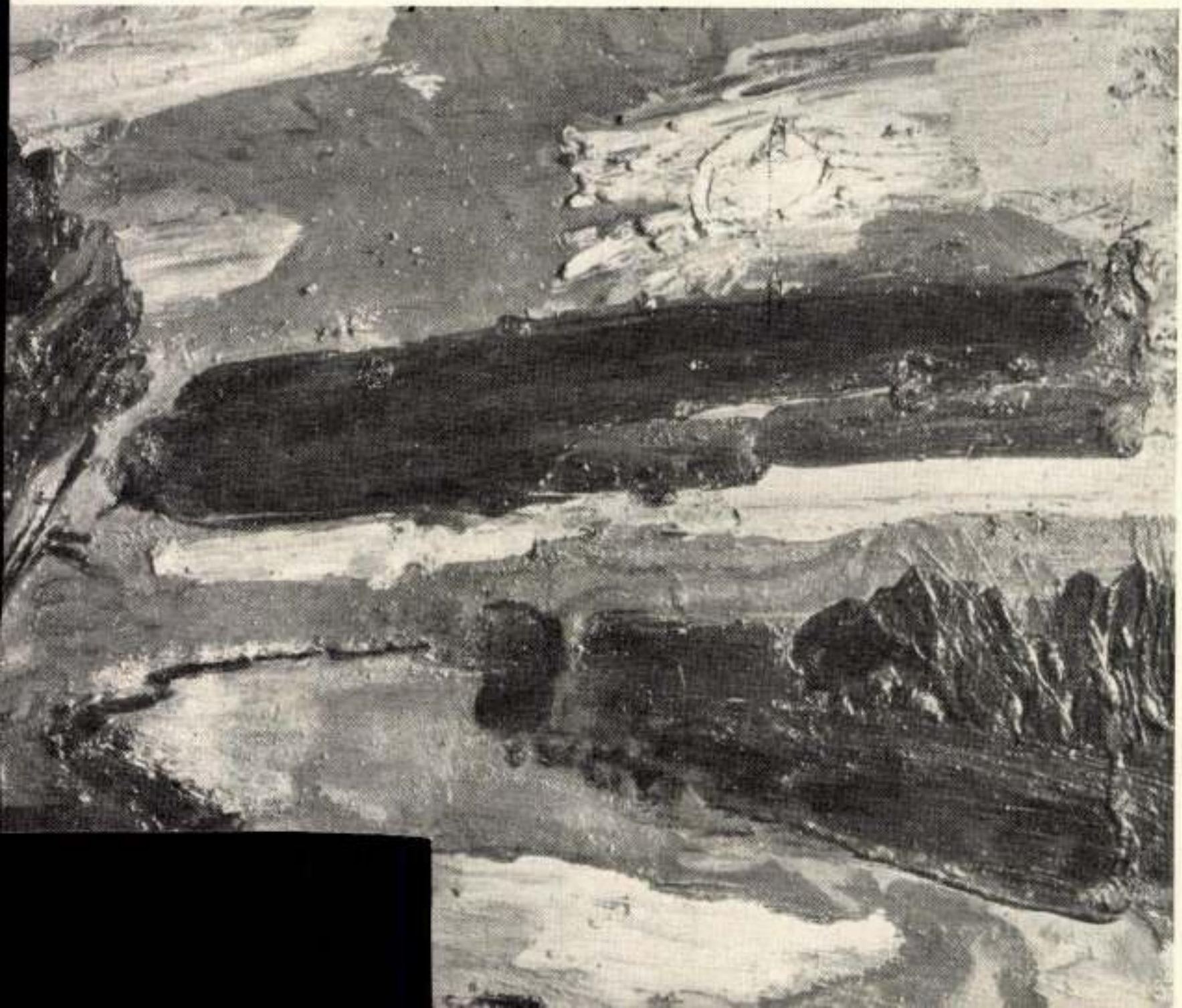

Fazekas Magdolna, grafikus

bokrok
otlok.

en
em.

Faze

Jónt

15.

XV/2-3

Fazekas Magdolna: Görbe fa, 1969, olaj, vászon, 50 × 65 cm

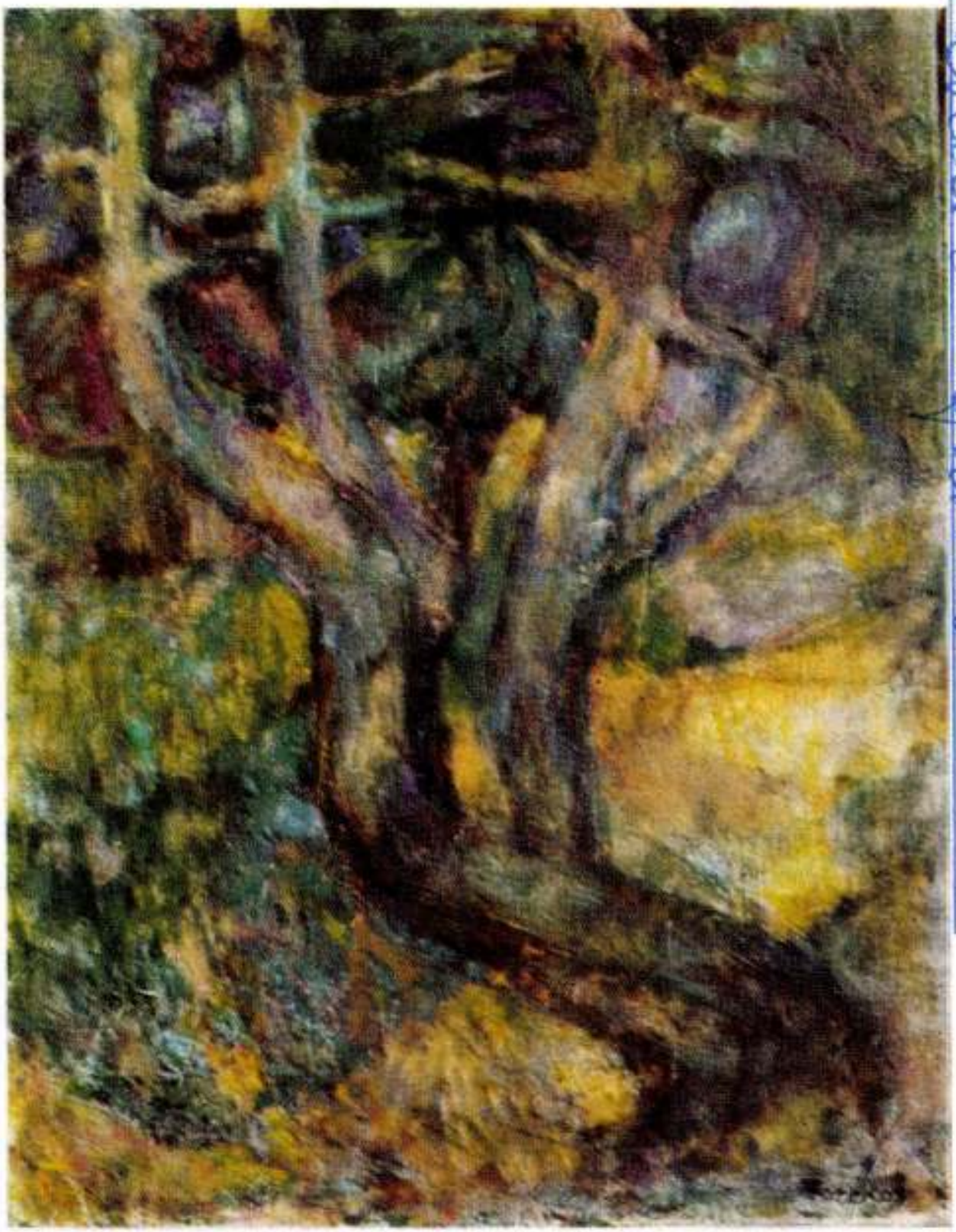

Fazekas Magdolna

Művészet, 1971. febr.

valamint a Nemzeti Galéria, illetve a Szépművészeti Múzeum anyaga mellett így egy Pettenkofen-művel mi

giben aukci
Adolf 1902-

Műteremről műteremre

Egri Mária

A szolnoki művésztelep műtermeiben a jelenleg itt dolgozó művészek közül Baranyó Sándor, Bokros László, Fazekas Magdolna és Meggyes László festőművészeket, valamint a telep három szobrászát, Nagy Istvánt, Simon Ferencet és Szabó Lászlót kerestük fel. A korábban is itt dolgozó Baranyó kivételével mindannyian az ötvenes évek második felében telepedtek meg Szolnokon. A múlt század közepe óta rendszeresen dolgoznak itt művészek, s 1902-től a felépült műtermes lakásokban szervezett alkotótevékenység folyik.

Baranyó Sándo
Boglya, 1973
olaj, vászon,
75×90 cm
(fotó Roboz)

A telepen éveken keresztül nem dolgozott szobrász, az egy Borbereki Kovács Zoltán s a néhány, nyaranta le-lelátogató kivételével. Tény, hogy szobrász-hagyomány itt nem alakult, s a plasztikai „múltat" s egyben a jelent is valójában a közel húsz esztendeje itt élő három szobrászművész jelenti. Mindhármójukra jellemző a különféle anyagokhoz való vonzódás, egy-egy új matéria lehetőségeinek, viselkedé-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-749, 340-726

SZOLNOK MEGYEI ~~HÍRLAP~~

Fazekas Magda

1976 MÁJ 2 3

1021

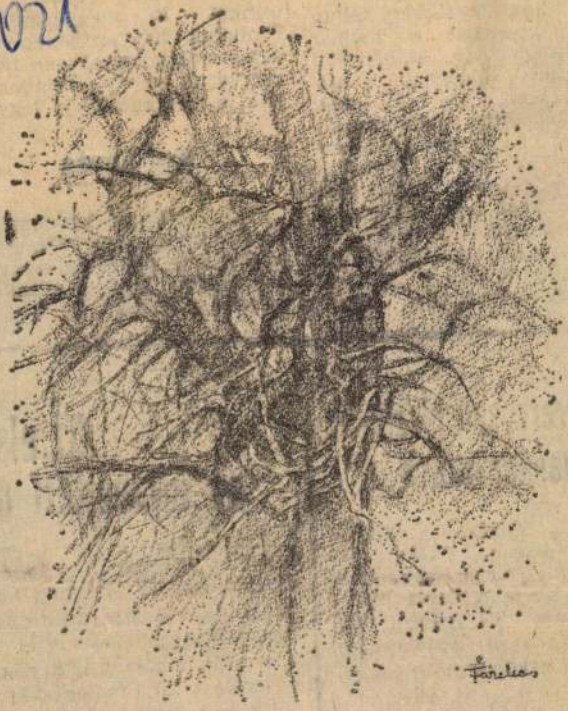

FAZEKAS MAGDA RAJZA

meg egy ...
mérések szeri
cibell volt a
tudott, hogy
már károsod
Most, hogy e
leannyian do
is csökkent,
most készülne
Kevesebb eg
a hegesztés, í
lom, csökken
nincs akkora ... valahol
kevesebb lesz a baleset.

Nos, ezek az intézkedés kétségtelenül elfogadható indokai. A végrehajtás körül

Gulyás Imre egy másik lakatoscsoport vezetője. Az ő brigádja is egyelőre egyedül dolgozik a kiadott munkán, váltóbrigádjuk nincs.

Szakszervezeti bizalmiak tanácskozása

Tegnap Siófokon a Bányaipari Dolgozók Szakszervezete rendezésében megkezdődött a szakszervezeti bizalmiak második iparági tanácskozása és vetélkedője.

Az iparági döntőbe negyvenen jutottak be, akik most a két napon mérik össze tudásukat, felkészültségüket.

Az első ... az újjáépített duna

Befejeződött a Dunai Vasmű I-es kohójának átépítése és bővítése. A 68 napig tartó beruházás 100 millió forint költséggel készült el és a régi kohóból csak a négy, egyenként 60 méter magas főtartó maradt a helyén. A nagyolvasztót pénteken este gyújtották be és az első

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP
1976 JÚN 27

Fazekas Magda

1021

FAZEKAS MAGDA RAJZA

vezetői feladatokat a szá
ítógépek alkalmazásában;
számítógépes információ
endszerek fejlesztését és te
ezését tárgyalják.

A vezetőknek átfogó ism
eteket nyújtó számítástech
ikai oktatás mellett egyre
ővebbek a számítástechnikai
zakemberképzés lehetőségei
s. Úgynevezett folyamatszer
ező tanfolyamra például —
lyen kétéves kurzus, többek
özött Szolnokon is indul, jú
ius 15-ig lehet jelentkezni —
ettségizett vállalati szak
mbereket várnak. A rend
szerszervező tanfolyam vi
szont már egyetemi, vagy fő
iskolai végzettséget követel
meg, az ott tanulók elsősorban
számítógépes információ
rendszerek tervezésére és
szervezésére kapnak képesí
tést.

Akit mindez részletesebben
érdekel, annak javasolhatjuk,
érdeklődjön a SZÜV szolnoki
számítóközpontjában, — ott
részletes tájékoztatást kap
hatnak.

régi, öreg gépekkel! Egy nyitott színben meg egy csarnoknak alig nevezhető műhelyben? Nálunk 100 forint állóeszköz-értékre 876 forint termelési érték jut. A megye ipari szövetkezeteiben meg átlagosan 327 forint.

— Ehhez szakmaszeretet kell — szól közbe Lovas Ferenc elnök. A Május 1. szocialista brigádhoz ő kísért el. És hozzáteszi: — Nálunk nagyon sok család dolgozik. Az apa ide hozza a gyerekét, a férj a feleségét. Itt a szövetkezetben dolgozó lányok közül talál magának feleségre sok fiatalember. Mint Rabatin Zoli is.

Idehoztam mind a két fiamat — mondja Balasi Győző. — Korábban az ÁFÉSZ-nál dolgoztam, a szállításnál. Annakidején az apám beteg lett, hárman voltunk testvérek, kellett a pénz. Én dolgoztam, a testvéreim szak-

SAJTOFIGYELO
MAGYAR HIRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
Fazekas Magda
1974 DEC 1
Szolnokmegyei Hirlap

1021

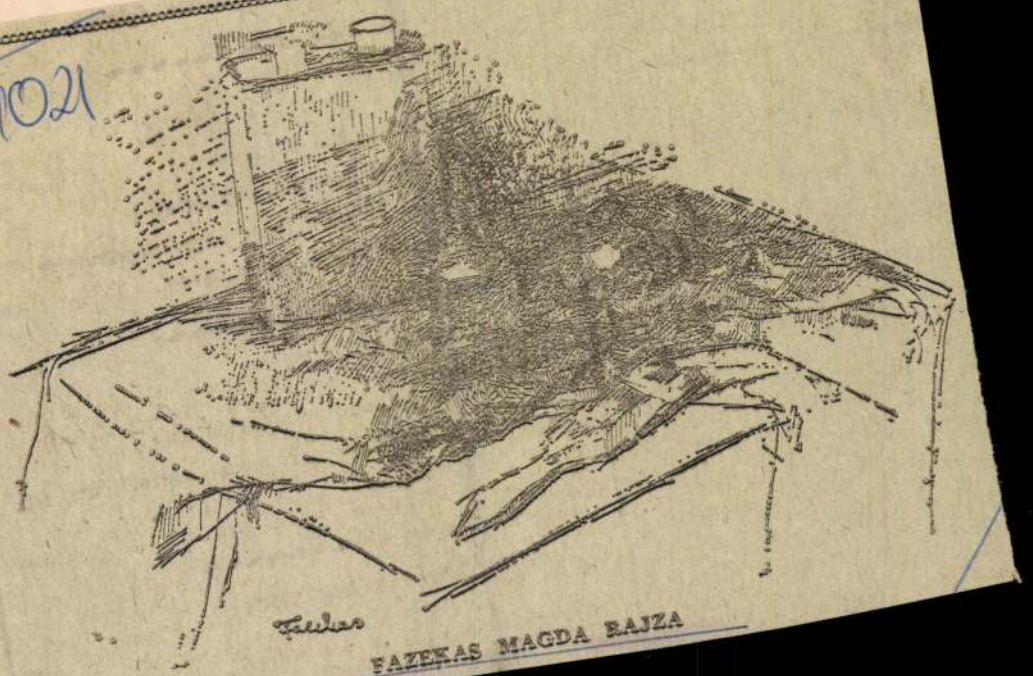

FAZEKAS MAGDA RAJZA

zelmúltban a Szolnoki MÁV
közéssorozaton számos neves
másodosztályú csapatbajnok-
ról jobbra: Németh. Wolter,
Fotó: K. O.

LABDARÚGÓ NB I.

MEGLEPETÉSEK AZ UTOLSÓ FORDULÓBAN

Hajrájához érkezett tegnap a labdarúgó NB I. Az őszi helyezésekért valamenyi pályán nagy küzdelem folyt, s számos meglepő eredmény született. Egyik-másik csapat már a téli pihenőre gondolt, s a tavaszi jobb szereplésben reménykedik. Így a VIDEOTON katasztrófális vereséget szenvedett a Rába ETO-tól, de meglepően nagy arányban kapott ki a Vasas

a szövetkezetnél kívánn

FELTÉTEL:

— szakmunkás bizonyít
— 3 évnél hosszabb gya
— saját javító műhely
fogadására alkalmas

JELENTKEZNI LEHET:

— lakás-épület karbantartás szakipar.
— vas-, lakatos-, műszerész-, szerelőipari, stb. szakmákban

A FELVÉTEL TÖRTÉNHET:

— főállásban
— mellékállásb

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1974 NOV 17.
Szolnokmegyei Hirlap

Fazekas Magdolna

...YEI NÉPLAP 1974. november 17.

1021

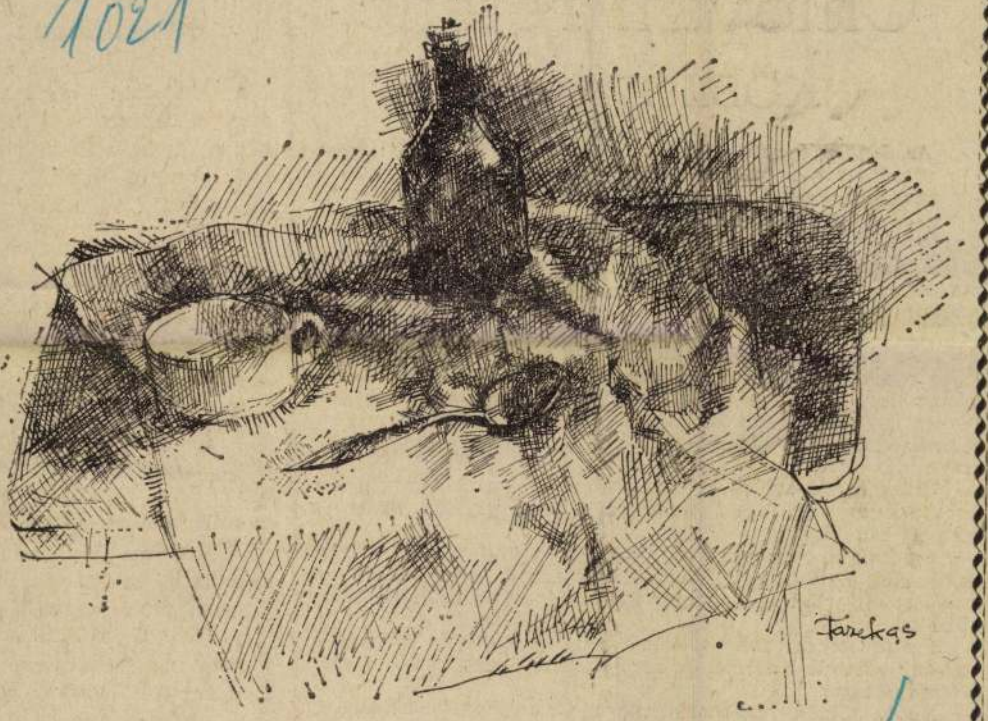

FAZEKAS MAGDOLNA RAJZA

Chiovini Ferenc köszöntése

Az Elnöki Tanács Chiovini Ferenc Munkácsy-díjas festőművésznek, érdemes művésznek, eredményes alkotótevékenysége elismeréséül 75. születésnapja alkalmából a Munka Érdemrend arany fokozatát adományozta.

A tiszta szívből jövő gratuláció perceiben felejthetetlen szavait idézzük. Tavaly mondta, *„közel a háromnegyedhez"*, amikor megkapta a Megyei Tanács Művészeti Díját: *„Mindenki visszanéz egyszer, s nagyon fontos, mit lát maga mögött. Az öregember sűrűbben visszanéz, s most, hogy ezt a díjat megkaptam, úgy gondolom, talán vállalhatom a mögöttem levő utat, az 1925-ben festett képeimet is, a későbbieket is..."* A *„talán"* kétkedése nélkül érezzük teljesnek a mondatot, s olyan igaznak, amilyen a 75. éves mester festészete.

Chiovini Ferenc művészete már több mint negyven éve Szolnoké, és már régen nemcsak a Tisza partjáé, hanem a magyar művészeté.

Földink és mindenkié, a napfényt és földindulást megért generációk Feri bácsija. Keveseknek adatik, hogy embert és művészt egyaránt olyan igaz tisztelet, megbecsülés övezzen, mint őt.

Festészete életünk tükröződése, múltunk és jelenünk egy-egy sűrített részlete. A szép őszinte éhesei, ezért szeretik művészetét.

Nehéz földön születtem, mondja, *amikor eszméltem, a veszett kutya harapása ellen még babonás versikével próbáltak védekezni... Szülőföldem rétjein akkor még magyar szürke-marha gulyák legeltek. Kavargott a heti piacok nyüzsgése. Nekifeszültek a lovak a hámnak. Fadereglyék úsztak a Tiszán. Hull[illegible]*

Új ifjúsági műsorok a televízióban

A fiatalság mindennapi életével, gondjaival, problémáival kíván a közeljövőben foglalkozni a televízió ifjúsági osztályának néhány fontos adása.

Hamarosan képernyőre kerül az a három filmből álló sorozat, amelynek helyszínéül a Szolnoki Állami Gazdaság, a Lőrinci Fonó és a Mechlabor pécsi gyára szolgált. A mesterségünk címere című műsor első adásában egy fiatal mezőgazdasági mérnök vágyai, tervei kapcsán ismerhetjük meg a nagyüzemi állattartás egyik legmodernebb gépét, a karusszelt. A Lőrinci Fonóban a „mesterség" címere az ember. Két KISZ-vezető vall a gyár ifjúságának életéről, nem utolsó sorban pedig önmagáról.

Farczkas Magdolna, grafikus

Farczkas M nler 5.

Jászkunság, S: XXIII/3

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Szolnokmegyei Hirlap

Fazekas Magda

1974. október 27.

1021

FAZEKAS MAGDA RAJZA

Kényszerpihenő Kiskörön

llnak a turbinák Kiskö-
. Az esős ősz alaposan
uzzasztotta a Tisza vizét,
a másodpercenként 900
métert is meghaladó víz-
am miatt a zsilipeket
yitották. Alig néhány
timéteres csupán a víz-
cső előtti-utáni vízszint-
önbség, — nincs vízesés
n forognak a turbinák
átjai.

z őszi árhullám előtt
üzemszerűen működött
om turbinaegység és a
yedik — az utolsó —
hanikus próbajáratása is
kezdődött. A kényszer-
enő után a turbinák újra
perdülnek. A négy tur-
a együttesen kétszer
yi villamos energiát
gáltat majd az országos
ózatba, mint a tiszalöki
erőmű.

A központi turbinateremben készen áll a négy turbina

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI HÍRLAP

1221

Fazekas Magdolna

1021

FAZEKAS MAGDOLNA RAJZA

begyűjteni. Még s

Fiatalok önkéntes né
Ez: a tartalom. Jelent,
gét megvonva: 485 ezer
nyomán 47 ezer kataszt
tételét; 118 kilométernyi
dett zöldséget és gyümö
ládi házat az árvíz-sújt
munkának az értéke sz
azért, mintha nem tudn
kiszámítani a pénzbeni
nem: mert a fiatalok s
rejlik, mint önmagában a ládákba gyűlt gyümölcshegy, felkupacolt föld, bálázott zöldség.

Nevelési — éspedig az egyik legeredményesebb ifjúsági nevelési lehetőségünk is az építőtáborok sora. Ötvözve romantikát munkával, pihenést vidám szórakozással, hasznot hajtó segítséget az ifjúsági mozgalom jellemformáló erejével. Évente 25—30 ezer tizenéves ad két hetet a nyaráról — a közösségnek.

Ők 27 ezren, akik az idén a 35 központi szervezésű táborban, kéthetenként váltják egymást, munkából és szórakozásból egyformán merítenek. A napi 6 órás munka jóelőre megszervezett, annál is inkább, mert az építő táborokban ez rendkívül fontos. A lelke az életképességnek, a zavartalan működésnek.

Az ország minden táján, Szabolcstól a zalai dombokig, árbócra kúsztak a KISZ nyári építőtáborainak zászlói. Ott lengenek augusztus 23-ig, az utolsó táborozók búcsújáig. Hisszük, hogy hasznunk az idén is derék lesz. Segítik begyűjteni a föld gazdag nyári kincseit. S a 2—2 hét dús élményeket kínál. Derék munka jóleső örömét adja majd 27 ezer fiatalnak, középiskolásnak, egyetemistának, szakmunkástanulónak.

Vm.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 JUL 15

Szolnok Megyei Néplap

Farkas Magdolna.

GYEI NÉPLAP

1021

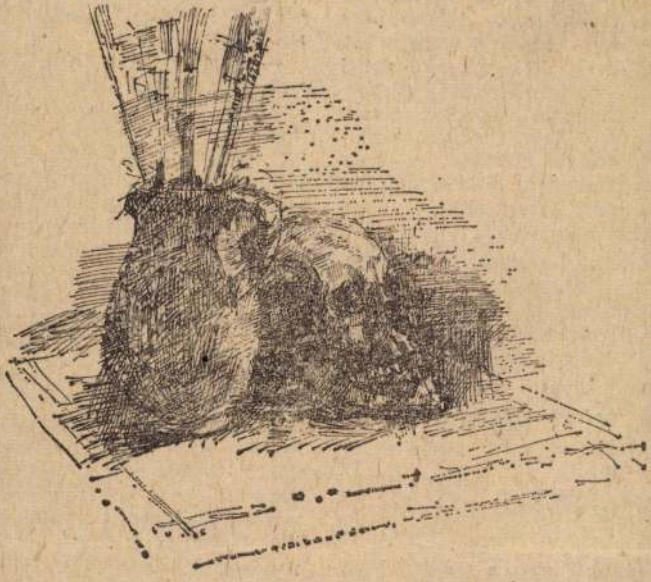

FAZEKAS MAGDOLNA RAJZAI

Darabos Zsuzsanna:

bra

ék a pincében

klub Törökszentmiklóson

re halmozott a törökszentmik-
központ ifjúsági klubja. 1968-
címet is elnyerték. A folytatás
a klubvezető távozott, aztán
1-ben a klub megszűnt...

ból új

klubvezető. — Az első szem-
revételezéskor magunk sem
hittük, hogy az átalakítás
sikerülni fog. Szerencsére
segítség bőven akadt. A
KISZÖV 50 ezer, a városi
szövetkezeti bizottság 8 ezer,
a megyei KISZ-bizottság
pedig 5 ezer forinttal támo-
gatott bennünket, és per-
sze nagyon sok társadalmi
munkát végeztünk. Több
mint ezer órát...

A klub tágas, barátságos.
Apró székek, asztalok so-
rakoznak a fehérre meszelt
boltívek alatt. A sarokban
televízió, magnó, lemezját-
szó, körben rengeteg játék
és persze könyv, újság, fo-
lyóirat. A rend példás...

sináljunk?

zsának az a véleménye,
hogy legjobb volna néhány
előadóművészt meghívni,
tárlatokat, kiállításokat lá-
togatni, és rengeteg zenét
hallgatni. Egy figyelemre
méltó javaslat: „dolgozzuk
fel névadónk, Csikós József
életét, munkásságát".

ram. A napokban várjuk
Ipper Pált, s egy nagyszá-
bású klubvetélkedőre is ké-
szülünk. A legfőbb tervünk
azonban: kapcsolatot terem-
teni a város, a járás csak-
nem valamennyi klubjával.

Kis túlzással azt mond
hatnánk: Törökszentmiklós
klubok városa. Hét klub
működik — ebből három
külterületi — de tervezik
már a nyolcadik megnyitá-
sát is.

— A város klubmozgalmá-
nak az a sajátossága — ma-
gyarázza az igazgató tovább
—, hogy valamennyi klub
egy-egy réteg számára kí-
ván tartalmas szórakozás
lehetőséget. Van például me-
zőgazdasági, diák és most
már szövetkezeti klubunk is.

— Van-e már elképzelés
a klubok közötti kapcsola-
tok kialakítására? Találkoz-
nak-e egymással a réteg-
klubok tagjai?

— Természetesen. Évente
négy alkalommal klubtalál-
kozót — afféle „módszer-
vásárt Csikós-módra" — ter-
vezünk. Az elsőt májusban
tartottuk. Tizenöt klub, fő-
leg városi és járási volt a
vendégünk, de elküldte kép-
viselőjét a megye két
„aranykoszorús" klubja, a
szolnoki „Mini", a rákóczi-
falvi „Tisza" is. Nem titkol-
juk, azt szeretnénk, hogy
az újjászületett klub a bá-
zisfeladatokat is ellátná. A
klubok között teljes a ba-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 MAR 4

Szolnok Megyei Néplap

Fazekas Magdolna.

KI NÉPLAP

102

FAZEKAS MAGDOLNA RAJZA

Besze Imre:

pból tegnapba

záló tényező?!" Valami van — mondatja velünk ez a gondolatsor, — de nem az igazi. Ha a gyerekek hat-hét kilométerről esőben, sárban csaplatva járnak osztatlan iskolákba, otthon jószágokkal bíbelődnek, akkor a fiúk és lányok személyisége, kedélyállapota nem szenved csorbát? Avagy a tanyai ember személyisége akkor az igazi, ha keveset csipegethet a szellemi javakból, s azt is csak áldozatok árán?

Máskülönben is: ha Kunszabó véleményét elfogadnánk, azt a nézetet fogadnánk el benne, ami a társadalom normális és szükséges átrétegeződési folyamatát, s struktúráját megmerevedésre kárhoztatná. Egyszóval, ha Kunszabó kiindulópontját komolyan vesszük és ad absurdum visszük, akkor logikailag a következő lépés: a munkás maradjon munkás, a paraszt gyermeke maradjon paraszt... Minthogy az a „természetes" környezete és osztályközege. Ez a nézet objektíve hibás és tarthatatlan, politikailag pedig elfogadhatatlan. A munkás, a paraszt, az értelmiségi nem egyszerűen csak biológiai „élőlény", hanem társadalmi lény, akinek természetes környezete

zés, szaktanárok ezrei, pedagóguslakások tömkelege kellene ehhez a tanyavilágba, — abba a tanyavilágba, mely központjai kialakulása után is lélekszáma csökkenésével számolhat. Így volt és van még ma is szerte a világon, ahol korszerűsödik a mezőgazdaság.

A tanyai kollégiumoktól azért is óv Kunszabó Ferenc, mert *„egy kollégiumban végzett gyerek a legritkább esetben megy vissza a tanyára"*. S ez olyan nagy baj? A tanya és a mezőgazdaság — ma még elválaszthatatlan. A mezőgazdaság további fejlődése viszont elsősorban nem az élőmunka függvénye, hanem a gépesítésé, a növényvédőszerek — egyszóval a korszerű nagyüzemi módszerek — tömeges alkalmazásáé. Ezt a kollégiumban jobban felkészült gyermekek hamarabb, s alaposabban elsajátíthatják, több inspirációt is kaphatnak a szakmaszerzésre.

Egyszóval olyan kicsengése van Kunszabó Ferenc írásának, mintha a holnapból a tegnapba fordulna. Elfeledkezik arról, hogy a tanyavilágnak bőven volt kifutási ideje, de leragadt — távlat hiányában le kellett

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Szolnok Megyei Néplap

Fazekas Magdolna.

1973. augusztus 5.

SZOLNOK MEG

1021

Fazekas Magdolna rajza

nse

övezetre gondol, hogy az olajban gazdag Venezuelát a Standard Oil tartományának tekintik, hogy Chile évtizedeken keresztül az Anaconda réz-monopólium hűbérbirtoka volt, a középamerikai országokat pedig az United Fruit magánterületének tartják.

Másfél milliárd dollár évente. Ez az amerikai magántőke hivatalosan beismert haszna. Sokszorosa a háború előttinek. A „Newsweek" című hetilap szerint a legutóbbi évekig az amerikai beruházóknak évi 11,8 százalékos tiszta profitjuk volt Latin-Amerikában. Összehasonlításképpen érdemes megjegyezni, hogy ez a

Latin-Amerika mezőgazdasága

Földünknek ezen a részén tapasztalható gazdasági állapotok másik rákfenéje az agrárreform megoldatlansága. A világ jelenleg megművelhető földterületének 7,1 százaléka található Latin-Amerikában. Ezeknek a

Kína: a „fejlődő országok egyike"

A kínai küldöttség az UNCTAD titkárságával közölt szóbeli előterjesztésében ellenvetését nyilvánította azzal szemben, hogy a Kína és a fejlődő országok közötti kereskedelem ügyét a titkárság a maga jelentésének abban a részében tárgyalja, melynek címe: A fejlődő országok és a szocialista államok közötti kereskedelem. Peking képviselője kérte, hogy ezentúl a Kínai Népköztársaság ne mint „a szocialista országok egyike", hanem mint „a fejlődő országok egyike" szerepeljen az UNCTAD dokumentumaiban.

Pekingnek azt a törekvését, hogy a „harmadik világ" országaként ismerjék el, taktikai manőver volt, azzal a céllal, hogy Peking könnyebben megszerezhesse a vezetést a fejlődő ország-

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
Szolnok

Fazekas Magdolna

1021

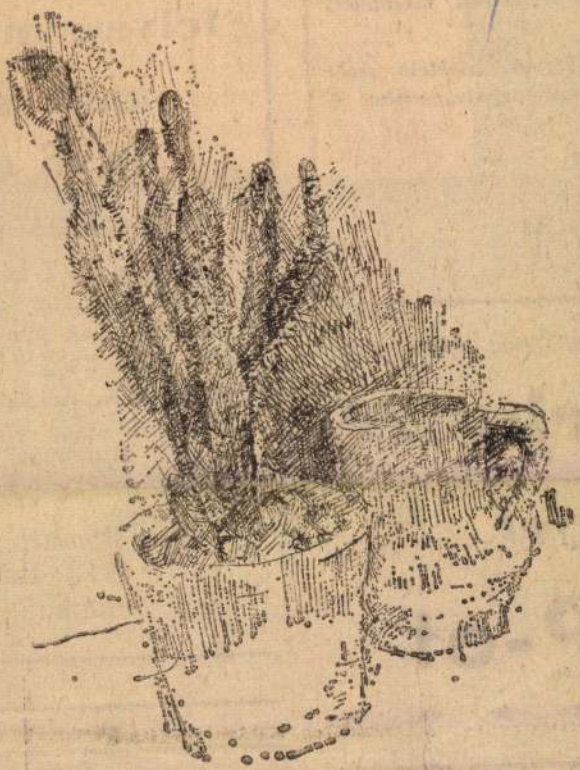

FAZEKAS MAGDOLNA RAJZA

relő.

rűen felszere
kat.

vb-szerelő. s
Ft ösztöndíj-k
ünk.

ok rá:

VÁLLALAT

nőket tan

Betanulási idő 1 hónap.

Bérezés betanulási időre:
Betanulási idő után: 1900-
a kereseti lehetős

Kéthetenként szabad szom

Vidéki dolgozók részére u
biztosítunk.

Bővebb felvilágositast levé

Cím: Pamuttextiln
1113 Budape
munkaügyi o

terjessze

egyei

AP-ot

SZOLNOK MEGYEI

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

1968 DEC 8

Farekas Magdolna

1021

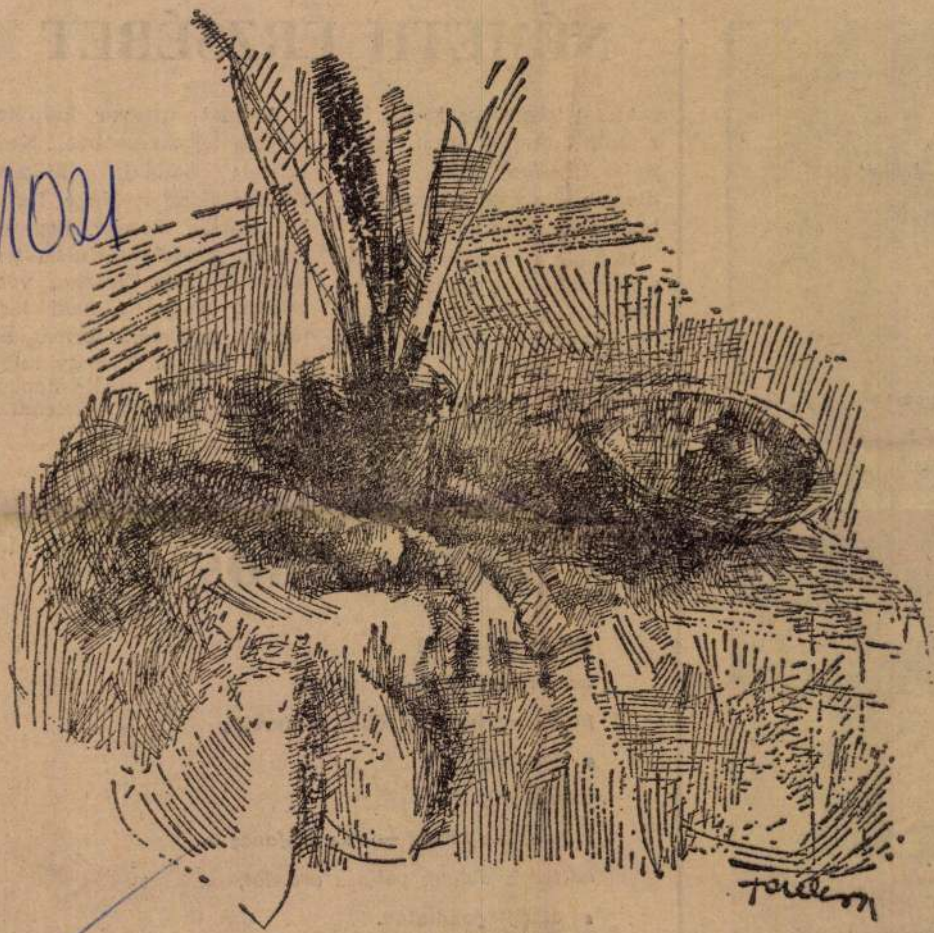

Fazekas Magdolna: CSENDÉLET

NÉMETH ERZSÉBET

Fiatal tehetséges költőt bemutatni mindig öröm. Németh Erzsébet fiatal, s úgy hisszük, versei bizonyítják, hogy tehetséges is.

1959 óta ír, verseire először a gyermeklapok figyeltek fel. 1967-ben a miskolci irodalmi folyóirat, a Napjaink közöl tőle verset.

Jelenleg Fegyverneken él, a községi tanácsnál dolgozik.

A mai magyar költőket olvassa legszívesebben. Kedvencei: Ladányi Mihály, Weöres Sándor, Nagy László, Juhász Ferenc. Egy-egy képük, gondolatuk néha feltűnik Németh Erzsébet verseiben. Keresi a neki legjobban megfelelő formát, de versei azt ígérik, hogy talán nem is sokára önálló hangú, kiforrott költőként jelentkezik.

*

NYOLCSOROS

Pőrén suhannak
az értelem kerítése mellett
hitek, remények, fölényes tervek
a józanság felé.
Csöndességükben
kibomlik a térség — dús hajfonat —
hajtsd a dolgok vállára arcodat,
s aludj gondtalan.

*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 APR 22

Szolnok Megyei Néplap

Fazekas Magdolna
1021

1973. április 22.

FAZEKAS MAGDOLNA RAJZA

Magánépíttetők figyelem!

A SZOLNOKI ÉPÍTŐ-JAVÍTÓ és SZOLGÁLTATÓ VÁLLALAT elfekvő készletéből megvételre felajánl szép kivitelű romhányi

cserépkályha csempéket

árengedménnyel.

Vidékiek részére a megvásárolt csempéket díjtalanul házhozszállítjuk.

A Tiszamenti Regionális Vízmű és Vízgazdálkodási Vállalat

SZOLNOKI KIRENDELTSÉGE

felvételre keres

...ANYAGKEZELŐT;

1021

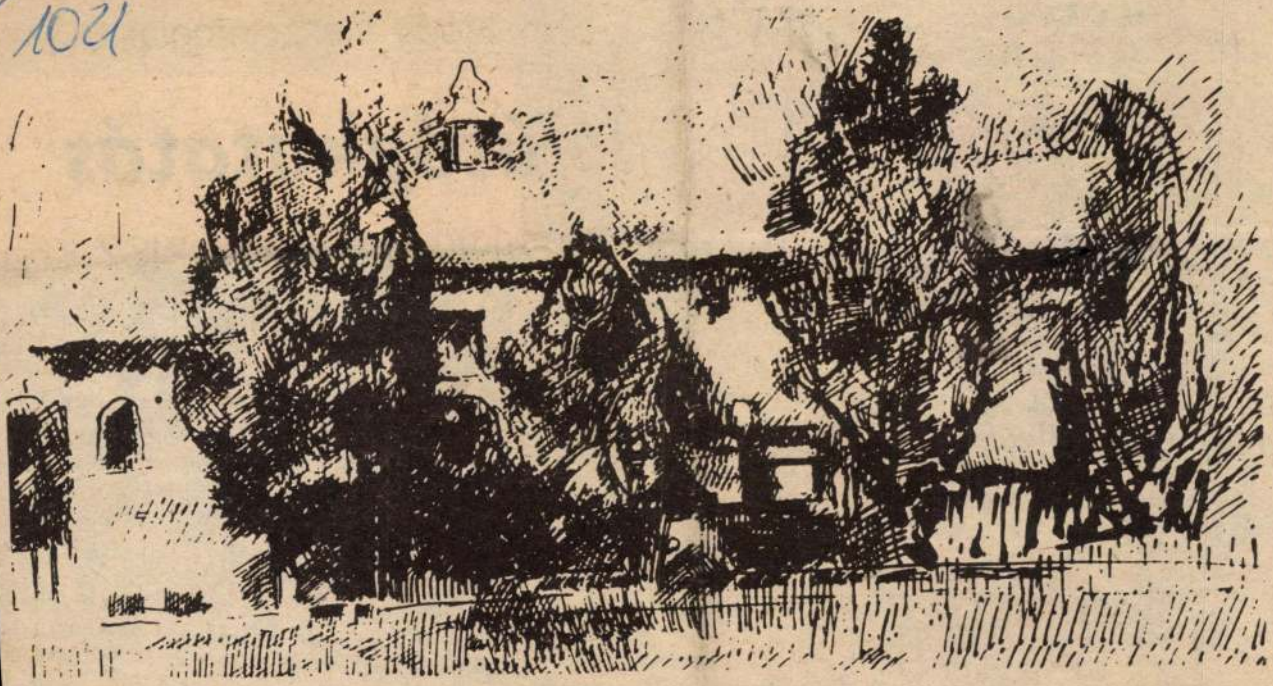

FAZEKAS MAGDA rajza

FAZEKAS MAGDA

1981 MAR 81
SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
MSZMP SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 323-918, 340-726

Szeplő-telenül

Először mosolyogtam, Szilvia, ahogyan az asztal alá vágtad a fényképeket, s azután még jobban derültem, amikor még egyszer ... ntél új felvételt ... magadról. Dühös voltál, hogy látszanak majd a tablón a szeplőid, és még dühösebb, hogy a fényképeden is látszik néhány — miként is fogalmazzam, hogy meg ne sértselek — szóval ott virul néhány pattanás.

Elmentél, és neked elmondták, nem szükséges új felvételt készíteni, majd még jobban kiretusálják. S igen, az új képeken már porcelán simaságú kissé üveges tekintetű, igazi nő nézett vissza ránk, — csak éppen nem túlságosan ha-

Ifjú

Beszélgetés Schmiel Péterrel a KISZ Köp... Bizottság ifjúságkutató csoportjának vezetőj...

Az utóbbi esztendőkben egyre inkább teret hódít hazánkban is a szociológia, és ez nem egyszerűen divathullám. Abból a tényből fakad, hogy a szociológiai kutatások eredményei egyre inkább nélkülözhetetlenek a politikai, a gazdasági és a társadalmi élet területein. Ez a ség hozta létre 1972-ben a ... ti Bizottsága mellett működ... tó csoportot is. Vezetője Schi... le érdeklődtünk a csoport te... és további terveiről.

— Milyen jelentősebb kutatásokat végeznek?

— Elsősorban a KISZ működésével kapcsolatos témákkal foglalkozunk. Három alapvető kutatás szerepel középtávú tervünkben: a Pedagógiai Kutató Intézet foglalkozik.

— Kik és hogyan hasznosítják az ifjúságkutató csoport munkájának eredményeit?

feldolgozásra. KISZ témakör... ből a munkáb... mi is kivenni

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1974 FEB 24
Fazekas Magdolna
Szolnok Megyei Néplap

kérgüket, talán, ha minden jól megy, nem rágják ki a

letes hangon búgtak tovább a gépek, az öreg Bali érezte

1021

FAZEKAS MAGDOLNA RAJZA

lők nélkül?

Megfigyeltem m
berek általában a
élményeikről beszé
is így volt.

Folytatódott a c
kással. A szép da
mellett a tűzpi
apró galuskák rezegtek.

Remekül át volt főve a paprikás. Csak hozzá kellett érni a combhoz, mellrészhez, már foszlott is le a csontról a hús.

Aztán rántottcsirke következett. Körberakva ropogósra sült burgonyával.

Kis tányérokban ecettel, paprikával, némi fokhagymával ízesített uborkasaláta.

És hátra volt még a lekváros, túrós palacsinta.

Gyümölcs, szőlő, körte, alma, majd görögdinnye zárta a sort.

Igazi mestermű volt az ebéd, el kell ismerni. Egyben — jelképesen — azt is dokumentálta, milyen alapanyagok közreműködésével történt Dannerné jelenlegi formáinak és testméreteinek kialakítása.

Danner mindvégig szótlan volt, mint aki háttérben kíván maradni, de az elfogyasztott bor végül csak megoldotta a nyelvét. A spanyolországi viszonyok felől kezdett érdeklődni.

Frank eléggé reális képet szerzett az ottani állapotokról.

— Nem hull az ember szájába a sült galamb — mondta. — Keményen meg kell dolgozni minden kis sikerért. Már csak azért is, mert

[illegible] Az ügyesebb marad felül. Aki tehetetlen, az pedig menthetetlenül elbukik.

Dannernek nem túlságosan tetszett ez a realitás. Mint a legtöbb kispolgárnak, úgy neki is körvonalazatlan, ám ebbeliségükben is igen eltúlzottan optimista elképzelései voltak Nyugatról, az ott uralkodó viszonyokról, életformáról, lehetőségekről.

Amit Frank mondott, sehogy se illett bele ebbe az összképbe. Arra gondolt, hogy ez az idegen talán szegény, azért festi ilyen sötétre a dolgokat, hogy a maga sanyarú helyzetét mentse.

Elkezdett tehát tüzetesebben puhatolózni a vendég anyagi viszonyai iránt.

Ezt azonban már Edit sem nézhette tétlenül.

— Jöjjön, megmutatom a lakást. Kicsi, de azért nem csúnya. És ez a mi otthonunk.

Frank mindent végignézett. Még a konyhát is akarta látni. — Ahol ez a kitűnő ebéd készült — mondta.

Ott a korlátra nézett: — Ez mi?

— Egy lejárat — felelte Edit. — Lépcső, Lépcső az alagsorba.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

Fazekas Magdolna

1021

1969. március 16.

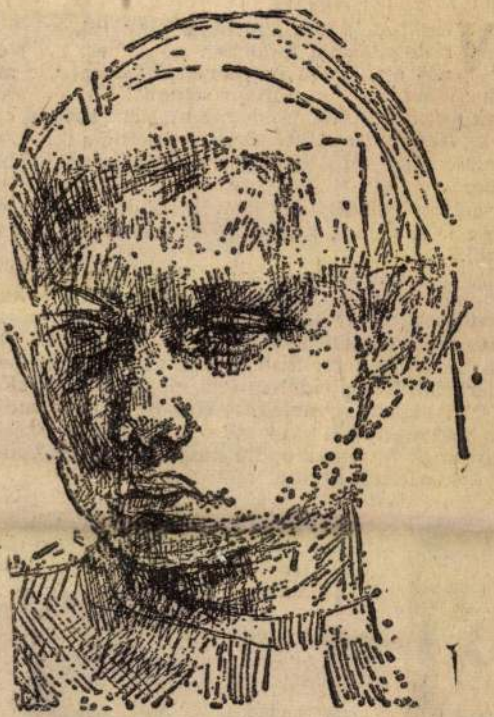

FAZEKAS MAGDOLNA: LEÁNY FEJ

1969. március 16.

Nem tudok tragikusabbra gondolni, mint amikor az összegezésnél rádöbben az ember, hogy értelmetlenül élt. Nincs borzasztóbb felismerés: nem marad utánam semmi, nem csináltam semmit!

S az alkony derűje, boldogsága? Nem tudom, csak következtetek. Ahány fiatalhitű öreget ismerek, mind attól nyugodt-bölcs, hogy amit lehetett, megtett. Így talál harmóniára az ember...

A tanítót érdekli, hogy kedves nebulója mivé lesz a gimnáziumban. A tanárt, hogy milyen mérnök, orvos vált tanítványából.

A paraszt szántás-vetéskor a földet és a magot nézi. Tavaszjöttekor a vetést. Aratáskor kezébe fogja a kalászt, méregeti, elég súlyos-e? Megmorzsolja a toklászt, milyen az új mag? Ha szép, dicséri a földet és a régi magot...

Aki az embersorsokban keresi az összefüggéseket és az élő generációk középhadában érzi magát, időben előre és hátra néz. Mit kapott a már előtte élőktől, hogyan tudja továbbadni az örökséget; jól, vagy rosszul, hogyan becsülik azt meg.

Milyennek látják az épülő házat, a fundamentum lerakói. Ilyennek képzelték-e?

A könnyebb megoldás mindig csábító. Az előttem levő kéziratpapírok garmadát írhatnám

Tiszaugi öreg harcos Hízó György. Sárgaparolis 101-es vörösgyalogezredbeli katona volt

teli, hogy

fejjel

1021

FAZEKAS MAGDA RAJZA

inden tanulót.

Zaják Etelka: — Közis-

ert, hogy a tankö

m jók. Ezért felté

tékonyabb módsz

ll kialakítani, hogy

en használjunk ki m

t. Ez a törekvés v

r pszichológiai tér

érint, nevezetesen a

i határás erős meg

t mennyiben bírják

ni a diákok.

...szeket, idegen szövegré-

... fontos, figy

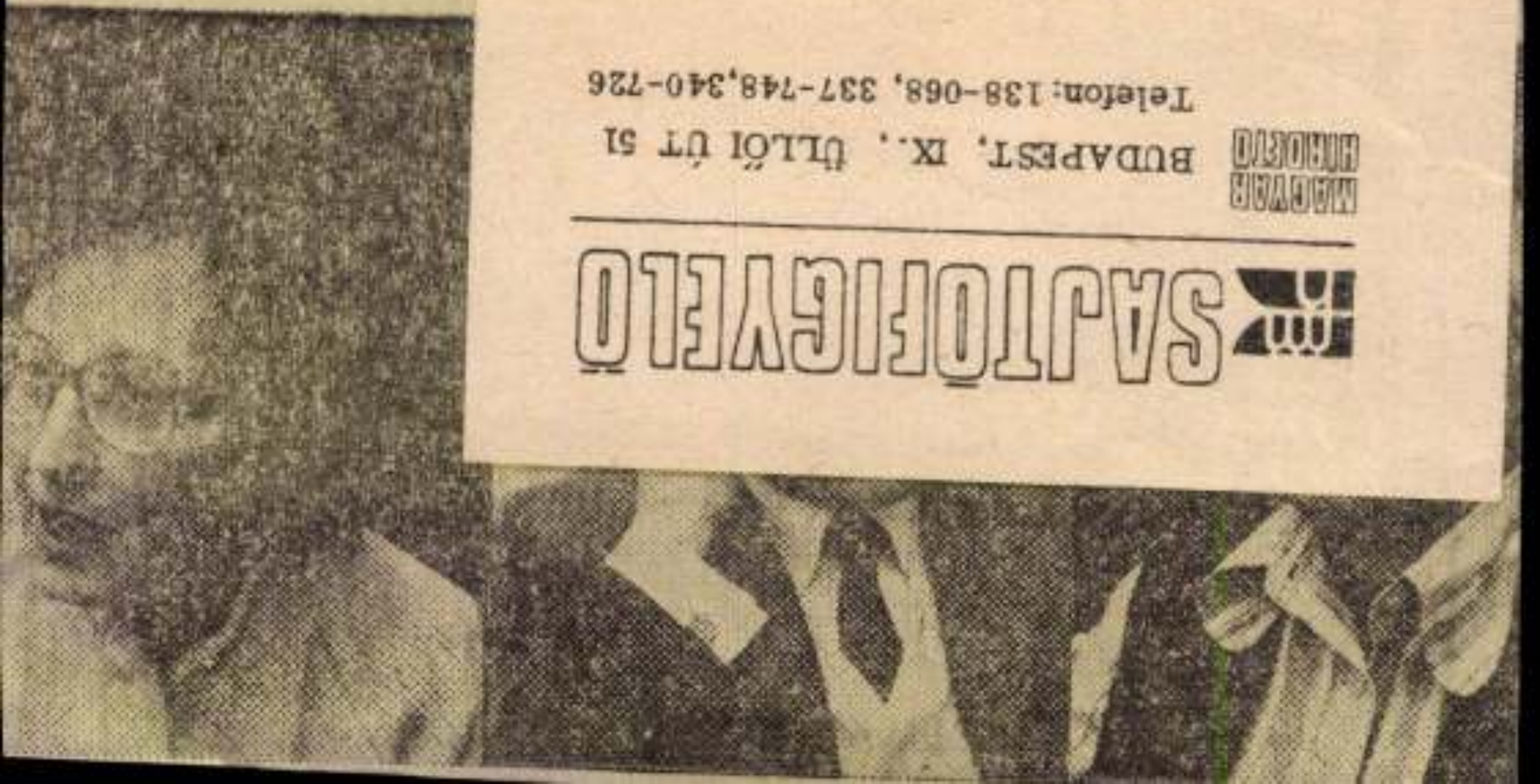

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRÓTÓ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Szolnokmegyei Hirlap

Kamelkés Magyar

1974 OKT 13

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Fazekas Magdolna

1974 JAN 13

Szolnok Megyei Néplap

1021

FAZEKAS MAGDOLNA RAJZA

A tiszaf

1974. januártól

a lakosság részére
szolgáltatásként

fuvarozást vállal

A téli hónapokban fuvarozási kedvezményt adunk.

Megrendeléseket a tsz-irodába

TISZAFÜRED Piactér 6. szám alatt lehet leadni.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1973 DEC 24
Szolnok Megyei Néplap
Fazekas Magdolna

1021

FAZEKAS MAGDOLNA RAJZA

mot, s ez év
ben megkezdő-
kváros építése.
vezők is köz-
bben. Így pél-
y a kisgyepi
ötvenmilliós
lőközművesítést
gyermekváros
an. A megyei
ként ebből az
milliót magára

körülmények
agukban ke-
k a gyermek-
séhez, ha nem
a szolnoki
erőfeszítésé-
éla, a városi
elyettese így
nagyon akar-
előbb felépül-
ézmény.
, ha minden
áruházásunknál
érdekelt fél
laná: nagyon
áldozatot is

S. B.

kapcsolódó festmények szer
zésére irányult, később al
földi, illetve országos vonat
kozásúvá vált, hogy a láto
gatók egy kis kitekintés
nyerjenek, s a Szolnoko
hosszabb-rövidebb ideig dol

Rudnay Gyula: Betyárok lo

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 APR 8

Szolnok Megyei Néplap

Fazekas Magdolna

1021

FAZEKAS MAGDOLNA RAJZA

váltottam. v
sztított benne
ás nélkül cs
n szépirodalm
iát, geológiát,
vár és aranyl
sztő szakkönyv
üzlet egész s
körülöttem
, amikor betoppant
pelson, a derék csa-
szerető kőművesvállal-
ó. Habozás nélkül
tem tőle egy ezrest,
elgő nősülésemre való
ntettel.
önyv, könyv, könyv!
aktárok kiürítését ve-
veltem, s a gyanútlan
érőktől a legfondor-
sabb cselekkel újabb
újabb összegeket csi-
am ki. Mindegy volt
m, hogy a sokgyere-
Jü Anna néni vagy
ény Forintossy bácsi,
vágtam őket. A vé-
már nem is könyv-
kellett, hanem bútor-
ító kocsira, hogy ha-
ildhessem kincseimet.
y kevert engem az
szállítás minden el-
zelést felülmúló adós-
okba. Most könyves-
okat barkácsolok, és
om, hogy hitelezőim
or törnek rám.

Sz. J.

ben [illegible]
Általában a külső kerületek-
ben magasabb volt a rész-
vételi arány, mint a belsők-
ben.

— *Nyolcszázötvenhét fel-
szólaló általában hogyan
foglalt állást, milyen kérdé-
sekkel foglalkozott?*

— Hatvan százalékuk köz-
vetlenül a jelölt mellett
emelt szót. A többiek város-
politikai kérdések felvetésére
használták fel az alkalmat.
Az egyéni kérelmek, pana-
szok száma elenyésző, mind-
össze hat volt. A felszóla-
lók többsége nem csupán
javasolt, dicsért vagy bí-
rált, hanem a segítségét is
felajánlotta, kérte a tanács-
tagjelöltet, hogy megvá-
lasztása esetén szervezze
meg a társadalmi munkát
egy-egy feladat megoldásá-
ra.

— *Milyen volt a jelölőgyű-
lések hangulata?*

— A legtöbb helyen ünne-
pélyes, de egyúttal közvet-
len, családias. Az úttörők
rendszerint műsort adtak a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 NOV 7

Szolnok Megyei Néplap

Fazekas Magdolna
1021

1973. november 7.

FAZEKAS MAGDOLNA RAJZA

Képesítés n

Beszélgetés fiatal nev

Tímár Teréz, a nagyiváni általános iskolában tanít. Most kezdte a második tanévet. Békés megyében nevelkedett, ott is érettségizett.

— Hogy került Nagyiványra?

— Újsághirdetésre. Azt sem tudtam, hol van ez a község, autótérképen kerestük meg.

— Vadonatúj környezetben, távol a szülői háztól, merőben új munkakörben hogy találta fel magát?

— A tantestületben a legfiatalabb is legalább 8—10 évvel idősebb nálam. Családjuk van, más gondok foglalkoztatják őket a tanítás után. Az oktató-nevelő munkában viszont készségesen, kedvesen segítenek, sokat tanulok tőlük. A falubeliek is közvetlen emberek, sokat tanulok tőlük. A falubeliek is közvetlen emberek, a boltban például soron kívül akartak kiszolgálni. A tanulókkal is megtaláltam az összhangot. Nyolcadikosokat tanítottam, alig két évvel fiatalabbakat, mint én. A művelődési házban az irodalmi szakkört én vezetem, ott is fiatalok vannak.

— Hol lakik?

— Albérletben, négyszáz forintért, egy hátsó szobában. Vettem bele olajkályhát, hoztam szekrényt, íróasztalt.

— Mennyit keres?

— Ezeregyet. A szüleim segítenek, másként nem menne. Kosztra, útiköltségre, ruhára is kell gondolni...

— Megkezdte főiskolai tanulmányait?

— Februárban voltam felvételi vizsgán. Most kaptam értesítést, hogy a jövő év kezdetén több tárgyból kollokválnom kell. Még tan- színházba, kiállításra. S rendszerint: olvasás éppélig, mert mit csináljak?

☆

A tiszaőrsi általános iskolában több képesítés nélküli nevelő van, közöttük Bordás József és Vincze Imre. Életükről, gondjaikról akartam őket faggatni, de kérdéseimet elől „nézzük meg az iskolát" jelszóval kitértek. Megmutatták az újonnan kialakított olvasószobát, az őrsi foglalkozások tartására nagyszerűen alkalmas úttörőszobát, az iskolaigazgató domboldalon volt kertjéből kivájt úttörőstadiont, amely ilymódon természetalkotta tribünt is képez, s elmondták, hogy hat van gyermek számára sikerült a művelődési házban napközi otthont szerezni. A nevelők egyelőre társadalmi munkában, egymást váltva ügyelnek rájuk. Legalább kétszáz diák igényelné a napközit. Konyha, tanterem és tanári felügyelet kérdése ez — mind olyan, ami egy bizonyos határon túl már nem a fiatalos lelkesedés, alkotóvágy függvénye. Annak kibontakoztatására más lehetőségek vannak az általános iskolákban. Asztalok, padok nélküli tanteremben magyaráz Vincze Imre:

— Ez raktárhelyiség volt. A járásban egyetlen olyan előadóterem lesz, ahol matematikát, kémiát és fizikát oktatnak. Nem akartam szólni róla, még kész nem lesz de ha már itt vannak, nézzék meg. Csak a függöny került pénzbe a községi tanácsnak.

Mutatja a forgatható táblát, a kísérleti és szemléltető eszközökkel megrakott szekrényeket, lelkesen

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 SEP 16

Szolnok Megyei Néplap

Fazekas Magdolna

1021

FAZEKAS MAGDOLNA RAJZA

Szolnokon. Nyolc
mat az idén sem
Most mit csin
mondanák meg..

Koltói Anna
nos Iskola. Kétsz
egy gyerek kért
a napközibe. Neh
lamennyinek sik
biztosítani.

— *Szerencsés helyzetben vagyunk* — mondja az igazgatónő, Bertalan Imréné. — *Az iskola a régi városrészben fekszik. Jelentős létszámváltozás nincs. Ahogy hallom, inkább az új iskolákban...*

Ságvári körúti Általános Iskola. A napközi létszáma négyszáznegyven. Az elmúlt évben még mindenkit felvettek, az idén — két különösen indokolt eset kivételével — a nyolcadikosokat visszautasították. Az ok: helyhiány. Az új lakótelep miatt hatszázhúszról hétszázhúszra növekedett a tanulók száma. Szeptember elsején száztíz elsős lépett a hatvanöt távozó nyolcadikos helyére. Dr. Majoros Károlyné igazgatónő szerint legalább ötvenen, de inkább többen igényelnének még napközit. Különösen azokat érintette váratlanul a nem-

zan. Tóth Gyuláné igazgató-helyettes abban bízik, hogy a menza valamit enyhít a gondokon, és hogy meg lesz végre a tervezett bővítés.

És a többi iskola? Érdeklődésünkre a Rákóczi és a Beloiannisz úti, valamint az Újvárosi általános iskolából jeleztek hasonló gondokat. A többiek „szerencsések"...

Mint a nyilatkozatokból kiderül, az iskolák egyelőre a menza, vagyis az ebédeltetés lehetőségében bíznak. Sajnos Szolnok város óvodai és iskolai konyhái az engedélyezett létszámnál már most többre főznek. Nem lehet tovább nyújtózkodni.

Marad a vendéglátó. A „Bástya" étteremben több mint százan ebédelnek, de sokan járnak a „Múzeumba" is. A gyermekmenü ára: 8.70. És a napközi milyen drága? A szülők keresetétől, szociális helyzetétől függően a gyerekek 1.50-től 15 forintig fizetnek naponta. Igaz, ebben benne van nem csak az ebéd, de a tízóra vagy az uzsonna, és természetesen a felügyelet mellett tanulás lehetősége is.

Pedig a bor, amely az asztalra kerül, szőlő korában rengeteg munkát követel. Egyáltalán nem veszi figyelembe az olyan óhajo- ... uramisten, de

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 FEB 9

Szolnok Megyei Néplap

Fazekas Magda

1021

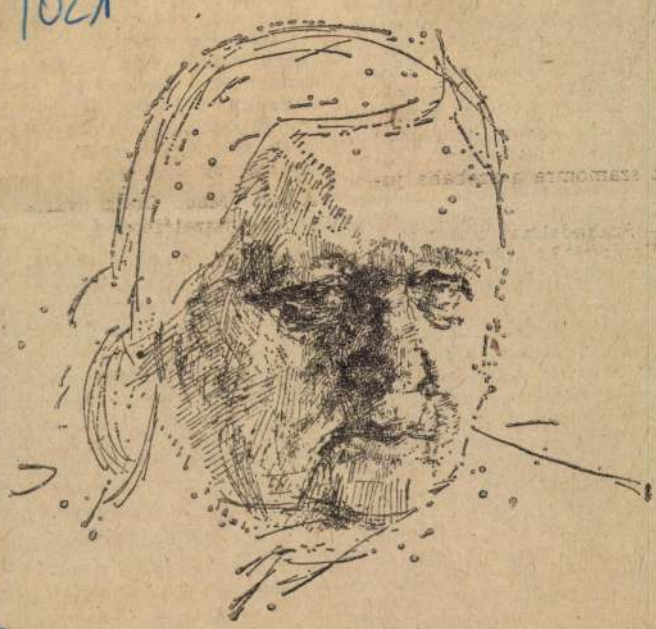

FAZEKAS MAGDA RAJZA

szállítják, csak
irodalmat, s jól é
kat egymással. A
sokban nincs sem
vüli: ki-ki előadá
maga szakmájáról
író—olvasó találko
vezünk. Kétszere
aranykoszorús klu
Az összejöveteleke
könyvtárhelyiségbe
vek között tartjuk.

A könyvtár, Vág
kori műtermében, valóban
szűkösen fér. Pedig az évi
beszerzési költség nem nagy:
húszezer forint. Ez az állo-
mány szintentartásához is
kevés. Csak azért gyarapo-
dott a könyvek száma, mert
nem végezték el a már idő-
szerűvé vált selejtezést.

— Öt-hatéves szakkönyve-
ink a legmodernebbek közé
tartoznak — mondja Szikszai
Mária. — A könyvek állapo-
ta egyre romlik. Legutóbb
hétezerrel csökkent a köl-
csönzések száma, és további
csökkenés várható, ha nem
frissíthetjük fel az állományt.
Kétezeregyszáz olvasónk van,
de a gimnázium például, úgy
tudom többet költ évente a
saját könyvtárára, mint a ta-
nács a mienkre.

ket a javító szándékokat, kí-
vánságokat még nem sikerült
megfelelő mértékben tettekké
érlelni.

Jászapátin a múlt év első
felében 58 forint 80 fillér volt az egy főre jutó tár-
sadalmi munka értéke, s
nyolcszázhetvenöten dolgoz-
tak. Máshol ennek négy-öt-
szörösét is elvégzik. Társa-
dalmi munkával sem lehet
minden gondot megoldani, de
lehet enyhíteni a gondokat.
A művelődési ház tatarozá-
sára például lett volna vál-
lalkozó, ha a tanács anyagot
biztosít. A község vezetőinek
nem volna szabad szerénynek
lenni, amikor kérni kell —

FAZEKAS MAGDOLNA festő
Kispest, 1933

1958-ban végzett a Főiskolán Bencze László és Fónyi Géza növendékeként. Állandó résztvevője a közép-magyarországi és alföldi kiállításoknak, többször szerepelt a Studió tárlatain. Kiállított a szolnokiak 1961-es és 66-os fővárosi bemutatóin. Munkái eljutottak Moszkvába, Tallinba, Zürichbe, Szófiába és Montreuilba is. - Az alföldi témák lírai hangvételű, bensőséges ábrázolója. A pasztell szinek virtuóz kezelése lebegő könnyüségüvé teszik kompozicióit.

MŰVÉSZÉLETRAJZOK 1975

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMondó
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI
HÍRLAP

1979 FEB 4

Fazekas Magdolna
festőművész

1021

1979. február 4.

Fazekas Magdolna rajza

1979. febru

Fazekas Magdolna, grafikus

Fazekas Ma[illegible] 6.

Jászkunság, Szolnok, [illegible] szept. XXV/2-3

Fazekas Magdolna, grafikus

Fazekas Magdolna 13.

Jászkunság, kolnok XV/2-3

ık se forró: mindig csak jó-meleg;
dkettő jóval jobb, mint a z e m b

r alakban egy-anya: a KRUMPLI.
lál, ha feszes pommes frites, vagy, ha

ble music)
nt látható: egyszerű koszton élek.
sit furcsa dolgokért föl sem áll benne
nhogy ilyesmit magam főzőcskézzek.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 MÁR 26

SZOLNOK MEGYEI ~~HÍRLAP~~ Napló

Fazekas Magdolna

nak hadd sodrodjon a végtelen éj áramán. 1021

ki a vendég a határozott állásfoglalás elől.

Fazekas Magdolna grafikája

Az életne
poknak fon
henés, a sé
a fák, a pa
egyéb keller
leginkább a
ságú Tisza
meg a megy
sága: itt va
dési lehetős
fák tövében
het. Jelenleg
öregedett fákat, helyükre újakat ültetnek. Ugyanitt árda is épül egészen a KISZ-táborig. A tábor megszokott képe mellett új, készülő épületek vonják magukra a figyelmet: 300 pajtást befogadó úttörőtábor falai emelkednek, az itt végzett munka zömében társadalmi. A Tiszaligetből — főleg nyáron, amikor nagyobb a forgalom — nagyon nehéz a város felé a hídra, balra nagy ívben felhajtani: szervizút épül majd a százlábú híd alatt, amely megkönnyíti a négyes főútra való felhajtást, s a hídtól északra levő területek megközelítését.

Szolnok új zöldövezete kezd kialakulni a Széchenyi lakótelep mellett, az itt létesítendő 400 hektáros erdő egy részét már el is ültették. A város peremkerületeiben társadalmi összefokapcsolódást. A Holt-Tisza mentén jelenleg ötszáz üdü-

A Tiszaligetben folyik a fá
padokat H

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 NOV 09

Farkas Magdolna

SZOLNOK MEGYEI HÍRLAP

a tettek.

1021

sével a nagyaranyu kulterjes állattartás, a híres kunsági rideg pásztorkodás megszűnt, s ezzel kapcsolatosan népi művészetünknek ez az ága nagyon sokat vesztett jelentőségéből. Ma már inkább csak kallódó régi alkotásain szemlélhetjük, de ilyen is csak itt-ott maradt fenn. Némileg a pásztori, paraszti sorból kikerült népművészek kezén él tovább. Az itt következő ábra érdekesen mutatja a pásztori életforma változását. Ezt a szaru sótartót, amely a Győrffy István

Fazekas Magdolna rajza

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Fazekas Magdolna
festőművész

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1980 FEB 24.

1980. február 24.

1021

Fazekas Magdolna grafikája

1980. február

Napiren

Biológusnonap Kisújszálláson

Előadások, filmvetítések, kirándulások

Kisújszálláson a TIT városi szervezete és a Móricz Zsigmond Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola hetedik alkalommal rendezte meg a biológus hónapot. A rendezvénysorozat célja ezúttal is a biológiai tudományok népszerűsítése, a tanulók és a felnőtt fiatalok tudásának mélyítése, rézlesítése.

A biológushónap programja — amely egyúttal a TIT biológiai szakosztályának előadói, továbbképzési forruma és módszertani bemutatója is — a biológiai tudományok mellett más, a biológiával szorosan összefüggő tudományokba, így az orvos- és állatorvos tudományba, az állattenyésztés, a vadgazdálkodás, a növénytermesztés kérdéseibe is bepillantást adott az érdeklődőknek. Az előadások, kirándulások és gyakorlati bemutatók a környezetvédelem fontosságára is felhívták a figyelmet. Így többek között Vízgazdálkodás és környezetvédelem, Környezetünk és az egészséges egy program várja az érdeklődőket: a HNF Martos Flóra klubjában este fél 7-től dr. Szücs Aladár a háztáji állattartás környezethigiéniai feltételeiről tart előadást. Február 26-án, kedden délután 2 órától pedig munka- és egészségvédelmi vetélkedőre kerül sor, amelyen szakmunkástanulók, szakközépiskolások, és gimnazisták mérik össze tudásukat. Ugyancsak kedden délután fél 3-tól biológiai ismeretterjesztő filmeket vetítenek az Ady filmszínházban. A biológushónap — az ismeretterjesztés legkülönbözőbb módjait felhasználva — előadásokon, filmvetítéseken, gyakorlati bemutatókon, kirándulásokon sok hasznos ismeretet nyújtott, egyúttal ráirányította a figyelmet a környezet- és természetvédelem aktuális problémáira.

A diákok olyan tudnivalókkal is gazdagodtak, amelyeket iskolai tanulmányaikban, az egyetemi, főiskolai felvételiken is jól hasznosíthatnak. Sok

Fazekas Magdolna

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

festőművész

SZOLNOK MEGYEI
HÍRLAP

1979 ÁPR 1

nyára másként nem is lehetne, de nem is baj az egész.

10 81

jönnek már utánunk a halkléptű kukkoló bácsik, a bo-

fenn a fán, olyan vidám az egész! — hiszen vasárnap van, és kirándulunk...

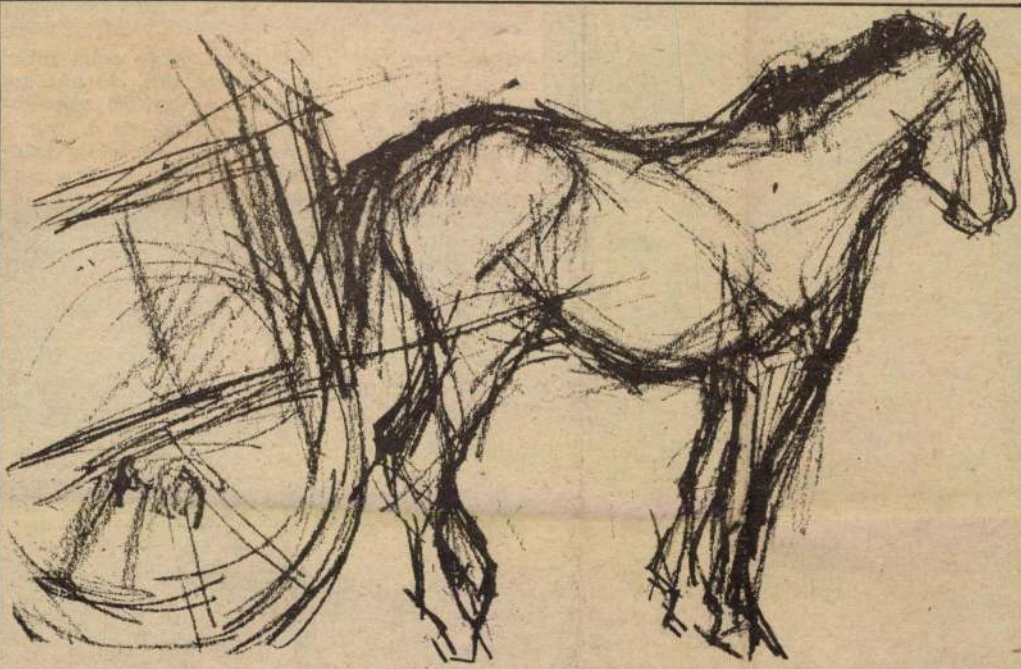

FAZEKAS MAGDOLNA RAJZA

zonygatják úgy az idősebbek tekintélyük nagyságát, hogy a kezdővel kitolnak. Nem ez a módja, mondják sokan. Inkább tanácsokkal, ötletekkel látják el a nyomdaszagú, friss bizonyítványost — azután döntse el maga az ifjú: ki a jó fej. Milyenek ezek az „én mondom, komám" javaslatok? Jók is, rosszak is. Például: „minek hajtani, rögtön itt a normás, ha tepersz, s lecsapja a százalékodat, azután dolgozhatsz..." Szóval nincs kiszúrás, de csiszolnak, alakítanak az ifjú titánon — így éppenséggel az simulékonnyá, dörzsölttévé is válhat.

S ha már a titánokról esett szó: egy szakközépiskolát végzett „kezdő" meséli: — azzal fogadta a gyár személyzetise: ne gondolja azt, íróasztalt, s fehér köpenyt kap egyből. Majd gépre kerül! Mindezt gyorsan elmondta

Korszerű, v

teni a beil
első önálló
gyon jól en
az időkre.
voltam kezd
kevesebet tör
volt állva r
bersségesebb, ha a bizonytalanság, a rutintalanság idejét lerövidítjük, de gazdasági szempontból sem mindegy, hogy a fiatal hány hónap alatt válik teljesen önállóvá. A gyárnak hatszázötven dolgozója van, körülbelül a negyven százalékuk harminc év alatti. Évente harmincharmincöt szakmunkástanulót küldünk iskolába, akik a szakmai gyakorlat idejét a

— Az idősebbek tehát istápolják a kezdőket. És a fiatalok?

— A KISZ-szervezet példásan dolgozik, mi vezetők kiemelkedőnek tartjuk mind mozgalmi, mind társadalmi munkájukat. Eddig háromszor nyerte el KISZ-bizottságunk a KISZ KB Vörös Vándorzászlaját, ez önmagáért beszél. Ifjúsági szocia-

A furulya is szépen szól

Elkelne egy kis

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1979 JAN 21

SZOLNOK MEGYEI
HÍRLAP

Fazekas Magdolna
ker. művész

1979. január 21.

1021

Fazekas Magdolna rajza

A MEGYE KÖNYVTÁRAIBA

Az új év első heteiben mindenhol számadást készítenek a tavalyi esztendőről. A megye tanácsi fenntartású könyvtáraiban is most készítik a mérleget, adatok, adatszerű összefüggések segítségével próbálják meghatározni: miben sikerült előre lépni a könyvtárügyben, miben nem — s miért.

Eredn
eszten

A könyvtár olyan létesítmény — legyen bármekkora —, amely egy bizonyos idő után szűkké, kicsivé válik. Megtelnek könyvekkel a raktár és az olvasóterem polcai, az újonnan beállított polcok a kölcsönzőtérből csípnek le területet, kényelmetlenné válik a kölcsönzés és így tovább. Egyszóval: a könyvtárak alapterületének növelése szinte állandóan napirenden levő feladat. Ebből a szempontból 1978 nem volt rossz ezstendeje a Szolnok megyei könyvtárhálózatnak. Újszászon új, 104 négyzetméteres gyermekkönyvtárat avattak. Jászberényben a járási-városi könyvtár ugyancsak új olvasóteremhez jutott, s korszerű feltételek mellett működtetheti zenei részlegét is. Pusztamonostoron és Tiszasülyön a volt tanácsháza épületébe

is aggasztó viszont a karcagi városi könyvtár állapota különösen azért, mert egyelőre kilátás sincs a gyökeres változtatásra.

Több képzett könyvtáros

A megye tanácsi fenntartású könyvtári hálózatában 171 főfoglalkozású könyvtáros dolgozik, közülük mindössze húsznak nincs szakképesítése. Viszonylag jó arányt mutatnak a főfoglalkozásúak, részfoglalkozásúak és fiókkönyvtárosok, szakképzettségét kifejező összesített adatok is. Három évvel ezelőtt még 52,7 százalékuk volt szakképzetlen, azóta ez az arány több mint 15 százalékkal csökkent. S ami különös figyelemre méltó: ma már nemcsak a városokban, járási székhelyeken, nagyközségekben dolgoznak szakképzett könyvtárosok, hanem több kisebb falu klubkönyvtára is szakemberek irányításával működik. A jövőt illetően kevésbé biztató, hogy

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1980 JUN 8

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

Fazekas Magdolna
festőművész

1021

1980. június 8.

Irodalmi mellékletünk képanyagát Meggyes László és Fazekas Magdolna grafikáiból válogattuk.

A ta

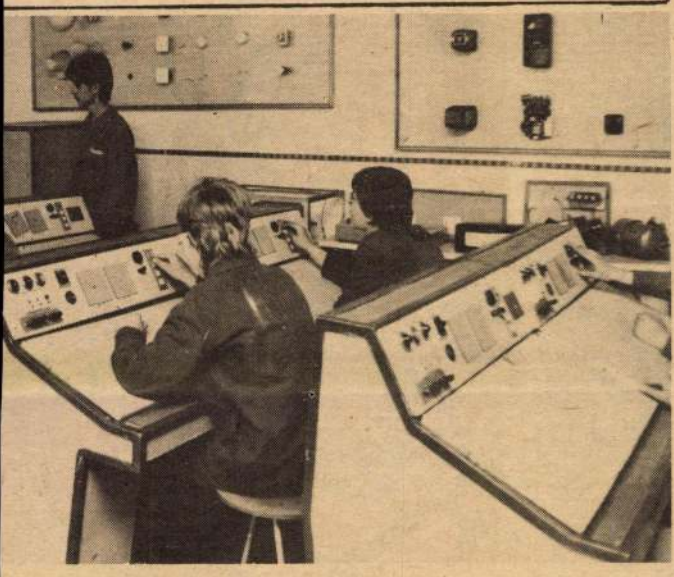

villanyszerelő műhelyben elektromossági ismereteikről számolnak be a tanulók

szerkezeti lakatosok a lakosságnak üstházakat készítenek, évente mintegy 250 darabot

Fazekas Magdolna, festőművész

1. Fakgetatás.

— Engem nagyon megdöbbentett, hogy a Zagyva mentén már nem találtam meg a számomra kedves fákat. A gát rendezése miatt vághatták ki — fájlalja Fazekas Magdolna.

Néhány azért megmaradt — ha nem is a valóságban, — a festőművésznő képein. Láthatjuk a Galériában, a festészeti triennálén, a helyőrségi művelődési házban a Nyári Tárlaton. De találkozhatunk a festőművész házaspár alkotásaival az Alföldi Tárlaton, amely jelenleg Szarvason várja a látogatóit, s szerepeltek a Várpalotában a „Festészet '81" kiállításon is, amelyen százhuszonnyolc alkotó csaknem másfélszáz művét mutatták be.

— *S az ősszel mivel folytatódik a sor?*

— Szeptember végén egyéni kiállításon mutatom be a régebbi, s legújabb képeimet Szolnokon, a helyőrségi művelődési házban, s készülök a hatvani portrébiennáléra is — beszél terveiről Fazekas Magdolna.

Tál Gizella: Kiállításra készül Fazekas Magdolna.
Szolnok Megyei Néplap, 1981. aug. 15.

Fazekas Magdolna, festőművész

„Arcképvázlat," c.
(repr.)

Fazekas Magdolna festményei máj. 25-ig láthatók a ceglédi kórházban.

Losonci Miklós: Gazdag szerénység.

Pest Megyei Hírlap, 1982. máj. 25.

Fazekas Magdolna értékei valahogy mind ez idáig rejtve maradtak. Pedig képessége érzékeny képek festésére teszi alkalmassá. Minősége az élet halk erőinek finom regisztrálásaiban követhető nyomon. Felületeinek lágy, selymes áramlásaiban áhítat és mélység terebélyesül, mindig megidéz valami fontosat az élet törvényeiből. Egy öregember arcgyűrődéseiben meglesi az időt, kezeinek háttérbe simuló szerénységében nemcsak az adott anatómiai formát, hanem saját magatartásának gazdag szerénységét, alázatát is kifejezi.

Fátyolszerűen érzékeny Farkas Magdolna festői felületkezelése. Minden olyan álomszerűnek, légiesnek tűnik. Gyöngyházderengés jellemzi téli napsütését éppúgy, mint az általa észrevételezett virágzó kertet, lovakat, behavazó fákat. A finomság egyúttal rendkívüli pontosságot is jelent Fazekas Magdolna művészetében.

Losonci Miklós

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1979 SEP

JÁSZKUNSÁG

Szolnok

Fazekas Magdolna

festőművész

1021

szas évek elején
ására utalva keres
m a tiszántúli köz
gy meghívott az o
küszöbön éreztem
Alig jutott sínre
vő asszonya: Jank
villantást vetve fe
–férfi háború szele kifújt a lakásból. Sértődöttségemet
zó: — *Lesz még nekünk megbeszélni valónk!*
en, egy utcai találkozás nyomán került sor. — *A múlt-
tuk. Volna kedved folytatni? Akár holnap délután is*

s húron szólt a nóta. Azonos húron, hiszen a „közös
edztünk. Azokat az életükkel kockázó urakot, iránytű
get, a dögleszto szegénység latyakjában fulladozó mezít-
kivezető utat árnyékoló nehéz ködöt láttuk. Én a fiata-
os szinten.
kiönthetem a szívemet, hamarosan elhervadt. Egyre in-
a a *beszélgetés* vonaláról a *beszélgetés* útjára fordul. Ez
obé vált az ő jegyezgetése során. Eleinte zavart — később
llandóan írogat a mindig kéznél lévő füzetébe. Jóval ké-
fogadtam el: neki joga volt ahhoz, hogy a magyar táj
iguráját alkotó munkájában *anyagként* kezelje.
Úri muri meséjének a magja ezen találkozáson vetetett
Szülőhazámról, Mezőtúr népének a világáról kellett szó-
ép sorát ritkító öngyilkossági járvány kórokozóit kereste.
ől annál könnyebb volt — ha nehéz szívvel is — szólnom

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1979 SEP

JÁSZKUNSÁG

Szolnok

Fazekas Magdolna
fotóművész

1021

sikkasztott s mégis legnagyobb magya
a regényíró újdonságait elemezve — k
nyul nagyon sokszor a kötetben, s ne
lommal), de az ismétléseivel is, a csak
gyűrűs egymásramásolódásokkal; mint
alkotó, ha a tárgy lényegét a tárgy tö
mak, melyek Móriczot „kérdésekre és
dolkodó *költői mélyrétegének* fúrótorn
nak, mert a külszíni valóságot is nagy érdeklődéssel s őszinten átélve jelenti meg
e dolgozatok sora, a lényeg mégis az: mit hoznak felszínre. Szinte valamennyi-
szer: nagy hőfokú, kétszeresen hiteles és pontos anyagot. A tárgyat jól mintá-
zót, a megnyilatkozó esszéművészt híven kifejezőt. Tolnai Lajosról írja: „Már ez
nem irodalmi kérdés, ha irodalomtörténeti is". Móricz tanulmányírói életművé-
ről ugyanez mondható. Irodalomtörténeti teljesítmény, de több az irodalmiság-
nál (mert a szellem becsületét rögzíti, védi tanítja). *Eszmeharc* című írásában
(*Nyugat*, 1931. április 1.) leszögezi: „Író vagyok, s az írás szabadságáért harco-
lok... Beszéljünk nyíltan, okosan, érvelve, eszmei vitában azokról a dolgokról,
amelyek bajaink alapját idézik elő. — A hang tiszta nyugalmáért szólaltam
fel..."

Ezt teszi, ha általános kérdésekhez szól hozzá — tanulmányírói munkájának
ez az egyik fő vonulata —, ezt, ha egy-egy korabeli vagy már a múltat jelentő
(forma szerint csupán! mert számára, így számunkra is általában) *eleven* élet-
műről szól. Mint Tolnai Lajoséról; jellegzetes példa ez. „Abszolút szociális lá-
tása van", írja róla. „Ha tanít, valósággal megtanít rá, hogy kell meglátni az
életet, az életben a valóságot, a valóságban a magot. Anyaga a valóságos élet...
Ez a látásmód ma már meglehetősen általános, de... Tolnai az első, aki egy az

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1979 SEP

JÁSZKUNSÁG

Szolnok

Farkas Magdolna
festőművész

1021

15

Fazekas Magdolna, grafikus

Téfi. Rajz: Rejz

Fazekas Magdolna: Rajz Boró-tó 3.

Jászkunság, kolnok. 1979-szept. XXV/2-3

Fazekas Magdolna, grafikus

L.: k.ö.

[B. Szepka M.: Hűség....]

Fazekas Magdolna: Rajz. 90.

Jászkunsaj, kolnok, 1979. szept. XXV/2-3

Fazekas Magdolna, grafikus

L.: U. ö.

[B. Supka M.: Hűség ....]

Fazekas Magdolna: Rajz 89.

Jászkunság, kolnok, 1979. szept. XXV/2-3

Fazekas Magdolna, grafikus

Rajz : Rajz.

Fazekas Magdolna: Rajz. 67.

Jászkunság, kolnok, 1979. szept. XXV/2-3

Farekas Magdolna, grafikus

L.: farekas Magdolna

15. old.

Farekas Magdolna: Rajz. 16.

Jászkunság, kolnok, 1979. sept. XXV/2-3

Fazekas Magdolna festő

Ma nyílik a megyei képzőművészek évi téli tárlata, melyen szerepelnek művei. Portréi, képei színpompásak. (említve)

Egri Mária: Szolnoki téli tárlat. Szolnokmegyei Hírlap, 1974. dec. 8.

Fazekas Magdolna (festő)

A békéscsabai Munkácsy Múzeumban megnyílt Alföldi Táslaton sért vett. 1975-ben.

Népszava, 1975. ápr. 25. 103. erf. 96 n. 6 p.

Farekas Magdolna, festő

A Szolnok megyei képzőművészek Téli Tárlatán szerepelnek a művész képei, melyek a tavasz, a nyár színeinek, hangulatainak bőségét dicsérik. (említve)

Egri Mária: Téli Tárlat '76.
Szolnok Megyei Néplap, 1976. dec. 11

Fazekas Magdolna, festőművész a szolnaki művésztelepen alkotó művész gazdag eredményel vesz részt a hazai és külföldi kiállításainkon.

Dolgozók Lapja (Komárom), 1975. szept. 21.

Fazekas Magdalna festőművész

A szolnoki művésztelep ma a városi tanács gondozásában áll és kivételes alkotó lehetőséget biztosít az itt dolgozó művészeknek. Chiovini művésztársai ugyancsak, eredményekkel vesznek részt a hazai és külföldi kiállításainkon.

Bényi László: Bemutatjuk a művésztelepet.
Békés m.-i Népújság, 1975. dec. 14.

Farkas Magda festő

a Hotel Pelikán szobáinak díszítésére a Grafikai Biennálé teljes anyagát megvásárolták. A szolnoki művésztelep minden festőjétől bemutatnak képeket a közös helyiségekben. – A művész alkotása is látható itt.

Szabó Ernő: Ha ez kocsma, akkor mi kocsmárosok vagyunk...

Vendéglátás, Budapest, 1975. 11. 9. old.

Farnekas Magdalna, festőművész a háború alatt romná lett műveszteleget 1955-59-ben felépítették, újból alkotó lehetőséget biztosítva az itt dolgozó művészeknek, akik között a művész neve is szerepel.

Bényi László: Szolnok, a művészváros. Hajdúbihari Napló, 1975. szept. 28.

Farkas Magdolna

festő

A művésznő érzékenységgel fogalmazza át a tájat, a folyót, növényeket.

Egri Márta: Műteremről műteremre.
Művészet, 1975. február - 19. oldal

Farkas Magdolna
festő

Fiam portréja 1974.
(pastel)

Egri Márta: Műteremről műteremre.
Művészet, 1975. február - 19. oldal

Farkas Magdolna
festő

„Görbefa" 1969.
(repro)

Egri Márta: Müteremről müteremre.
Művészet, 1975. február - 19. oldal

Farkas Magdolna
festő

A szolnoki művésztelep műtermé-
ben dolgozik ~~dolgozik~~ a művész, aki
az ötvenes évek második felében tele-
pedett le itt.

Egri Márta: Müteremről müteremre.
Müvészet,1975.február - 19.oldal

Farkas Magdolna, grafikus

Rajz: Rajz

Farkas Magdolna: Rajz. 37.

Jászkunság, Szolnok, 1979. sept. XXV/2-3

Farnekas Magdolna festőművész
a szlovák művészek a Velencei tónál" c.
"kiállítás megnyílt Velencében, melyen ké-
pei szerepeltek.

Fejérmegyei Hírlap, 1974. aug. 13.

Fazekas Magdolna, festőművész

a kolónia életének legutóbbi szakaszát azok a művészek határozzák meg, akik 1957 után telepedtek meg s akik közül kilenen ünnepik – így a művész is – most a 75 éves jubileumot.

dr. Egri Mária: A szolnoki művésztelep hetvenöt éve.
Élet és Tudomány, Bpest, 1977. dec. 9. 1549. old.

Farkas Magdolna

A Szolnoki Művésztelep Nemzeti Galeriában rendezett kiállításán, a felszabadulás utáni újjáépített telep lakói is részt vettek

—: Szolnokiak a Galeriában.
Új Tükör, 1978. felmár 26-43. lap

Forzekas Magdolna, festő

L.: Bihari S.

Dr. Egri M.: A szolnoki ... 1549-1553.

Élet és Tudomány, Bp. 1977. dec. 9. XXXII/49.

Farzekas Magda festő

Szalnok megjeben a művész neve ma már széles körben ismert, keresik képeit.

Csasztvai István: Művészet és közönség. Szalnok Megyei Néplap, 1969. febr. 9.

Fazekas Magda.

Ikendös fej

Alföld 1972/6 92 old.

Fazekas Magda

A telepen dolgozik egy festőművészházaspár Fazekas Magda és Meggyes László. Fazekas Magdának azonban egyik legnagyobb erőssége a rajz. Itt bontakoztatja ki kivételes karakterizáló képességeit. Az ő portrérajzaiban az emberi arc a lélek, az egész személyiség hű tükre.

Rideg Gábor: Szolnoki művészet '72

Alföld 1972/6 53 old.

Farzekas Magda

Mint festő meditáló, a hangulatokra érzékenyen reagáló lírai alkat. Tájképeinek, figurális kompozícióinak finom színvilága, puhán elomló felületei az ember és a táj, az ember és az ember bensőséges, intim kapcsolatát hangsúlyozza.

Rideg Gábor: Szolnoki művészet '72

Alföld 1972/6 53 old.

Farsekas Magda

festő, 1957-ben jött a szolnoki művésztelepre.

Rideg Gábor: Szolnoki művészet '72

Alföld 1972/6 51 old.

Farkas Magdolna

a Szolnok megyei képzőművészek téli tárlatáról művei részpelnek.

Szabó Gyula: Téli tárlat '43
Szolnok Megyei Néplap, 1943. márc. 2.

Farkas Magdolna

Mint a szolnoki művésztelep mai alkotója kaptak helyet művei a szolnoki Galériában.

Láttak, hallottak.

1972. júl 4. Petőfi 21.13/11/ R.J.

Fazekas Magdolna festőművész

Szolnok a város fantos tényezője kulturális életünknek. – A liaboru pusztítása tönkvetette a művésztelepet, 1955–57-es években a Képzőművészeti alap felépítette. – Művészei fenyelzik a nagy múltú művésztelepet.

Bényi László: Szolnok, a művészváros.

Keletmagyarország, 1975. okt. 5.

Farkas Magdalna, festő

E tárlaton szerepel képe: „Szénagyűjtés" c. (emlétve)

Dömötör János: A XIX. alföldi tárlat Békéscsabán.

Békés Megyei Népújság, 1976. ápr. 25.

Farkas Magdolna

A velencei klubkönyvtárban rendezett kiállításon a szolnoki művészek között mutatkozott be.

Zágoni Erzsébet: A Velencei-tó környékének kulturális programja.
Fejérmegyei Hírlap, 1974. szept. 1.

Fazekas Magdolna festőművész

a nagymúltú szolnaki művésztelep
hazai és határon túli kiállításain
részt vesz a művész is.

Bényi László: Szolnak, a művész-város.
Petőfi Népe, 1976. szept. 26.

Farkas Magdolna, festőművész

1954-ben kerültek a szolnoki művésztelepre Farkas Magdolna és férje Megyes László festőművészek. Mindketten a Képzőművészeti Főiskola elvégzése után kerültek ide és azóta is munkásságuk erősen kötődik Szolnok festői világához.

TV-Híradó 2.

1980. V. 14. Televízió 2. műsor 20.55 /Áné/.

Farkas Magda, festőművésznő

a Szolnoki Galériában megnyílt a Középmagyarországi Nyári Tárlat 1949 c. kiállítás, melyen a művésznő művei szerepelnek.

Láttuk, hallottuk.

1949. VII. 13. 17.35 |L.|

Fazekas Magdolna, festőművész

A Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége Közép-magyarországi Területi Szervezete nyári tárlatot rendezett Kalocsán. A kiállítás innen Szolnokra vándorol, szept. közepén. – Szerepel a művész tanyáját ábrázoló műve. (említve) amely avarszínű.

Halász Ferenc: Ezt láttuk, ezt látják. Petőfi Népe, 1980. aug. 17.

Farkas Magdolna, festőművész

a Budapesti Történeti Múzeumban rendezték meg a festészeti kiállítást. – A nagymúltú alföldi realista iskola képviselői közül igen szép, érzékeny tájképekkel jelentkezett Chiovini Ferenc, Meggyes László, Farkas Magdolna.

Horváth Teréz: Festészetünk körképe a Budavári Palotában. Népszava, 1981. máj. 29. 6. old.

Farkas Magdolna, textilművész
a harmadik Szolnoki Festészeti Triennálét
elismerésre méltó módon, a Művelődési és
mecenási szándék hívta életre.
Farkas Magdolna műve szerepel a tárlaton.

Keserű Ildikó: Festészeti triennálé Szolnokon,
Szolnok Megyei Néplap, 1981. júl. 26. 4. old.

Fazekas Magdolna festőművész

„Halászat a képzőművészetben" címmel idén először rendeztek kiállítást Baján, a Türr István Múzeumban. – Meggyes László és Fazekas Magdolna a „Halászbárkák", illetve a „Vízparton" c. képpel szerepel. – A Zagyva és a Tisza torkolatánál azért meg fel-feltűnnek a halászok, – mondja Fazekas Magdolna. – Ha arra járok, sajnálom hogy nincs nálam az ecset, festék, hiszen mindig megkap valami a látványban, amit szeretnék lefesteni.

„Halászbárkák" c. /emlétve/.

-t.e.-: Kiállítás Baján.
Szolnok Megyei Néplap, 1982. júl. 24.

D. Fehér Zsuzsa, művészettörténész

az 1964-ben Szegedi Országos Képzőművészeti Kiállítás címmel rendezték meg azt a seregszemlét, amely egy csokorban foglalja össze a kiállításra alkotott műveket és az utóbbi évek közgyűjteményibe került alkotásait. A retrospektív jellegű kiállításról írt D. Fehér Zsuzsa művészettörténész.

Tandi Lajos: A XXIII. Szegedi Nyári Tárlat anyagából.
Dél-Magyarország, 1982. júl. 24. 5. old.

Fazekas Magdolna

Szuromi Pál: Triptichon,
Országos tárlatok kiegeden
és Vásárhelyen

Művészet, 1982. január

Fazekas Magdolna

Kiállítás Szolnokon

Magyar Nemzet 1984. VII. 7.

Fazekas Magdolna

Textilszeti triennale Szolnokon

Magyar Nemzet 1984. XI. 4.

Fazekas Magdolna, festőművész 2.) Folytatás

Fazekas Magdolna új festménye Hatvanba készül

Tál Gizella: Kiállításra készül Fazekas Magdolna.
Szolnok Megyei Néplap, 1981. aug. 15.

Farkas Magdolna festőművész
a Szolnoki Művésztelepen „Portrék, önarcképek"
címmel nyílt meg az új kiállítás a műterem-
ben, ahol a művésztelep alkotói két-két mű-
vét szerepeltetik. Farkas Magdolna művei-
ből láthattunk a tárlaton.

Szolnok Megyei Hírlap, 1981. aug. 16.
Néplap,

Fazekas Magdolna, festőművész

Negyedszer találkoznak ily művekkel magyar festők szolnászok a hatvani portrébiennálén, mely nem egyszerűen seregszemle, hanem fontos tapasztalatcsere. — A szolnokon alkotó Meggyes László és Fazekas Magdolna egyöntetűen választékos az eszmejelölésben és a formák fogalmazásának egyedi törvényszerkesztését illetően.

Losonczi Miklós: arcok és sorsok.
Nógrád, 1983. dec. 3.

Fazekas Magda. fotőművész

Szolnokon, a Ságvári Endre Művelődési Központ nagytermében öt művész mutatja be műveit: Baranyó Sándor, Berenyi Ferenc, Bokros László, Fazekas Magda, Meggyes László. — Fazekas Magda lírai telítettségű portréi-közte a „Kislány" (emlíve), — jól példázzák azt a sikeres művészi megoldást, mely a külső felületek visszaadásán túl az emberi lét belső, rejtett világát is tükrözni képes. — A tárlatlátogató emlékezetében még sokáig megmarad Fazekas Magdolna lírai, ember- és környezetábrázolása.

K. Gy.: Öt szolnoki művész kiállítása.

Szolnok Megyei Néplap, 1984. júl. 15.

FAZEKAS MAGDOLNA

A Verseghy Ferenc Megyei Könyvtár bibliográfiái

F A Z E K A S M A G D O L N A

FESTŐMŰVÉSZ

BIBLIOGRÁFIÁJA

VERSEGHY FERENC MEGYEI KÖNYVTÁR BIBLIOGRÁFIÁJA

KÉPZŐMŰVÉSZETI SOROZAT VI.

Szolnok, 1985.

Gyüjtötte és szerkesztette: BÁLINTNÉ HEGYESI JÚLIA

Lektorálta: Berényi Ferencné
Kaposvári Gyula

Előszó: Szurmay Ernő

Az anyaggyüjtést 1985. február 28-án zártuk le.

A címlapon Fazekas Magdolna: Portré /Anyám/ c. ceruzarajza

Készült a Verseghy Ferenc Megyei Könyvtár sokszorosító
műhelyében, A/5-ös méretben, 300 példányban.

Felelős kiadó: Horváth Károly
Szolnok, 1985. február hó
ISSN 023-5569
ISBN 963 7612 46 7
Ny.sz.: 56/85

ELŐSZÓ

Megvallom töredelmesen, szokatlanul nehezen született meg ez a néhány sornyi ajánlás egy alkotói életpálya publikációkban felmutatható útjelzői elé. Olcsó közhely lenne arra hivatkoznom, hogy egy művészről alkotásai beszélnek legigazabban. Az sem lehet mentség számomra,hogy a bibliográfia lapjain nálam hivatottabbak méltatják Fazekas Magdolna művészetét.

Magam is inkább csak érzem, mintsem tudom, hogy bénultságom oka nyilván az ő átlagon felüli szerénységében s abban a tartózkodásban is rejlik, amellyel szívósan igyekszik ellenállni minden olyan kisérletnek, amely önmagáról, művészetéről való megnyilatkoztatására irányul. Pedig ismeretségünk jószerével 1958-as Szolnokra kerülésével, alkotó munkája iránti megbecsülésem a hatvanas évek tárlatain történt jelentkezésével, munkakapcsolatunk pedig a Hazafias Népfront közművelődési bizottságában való együttműködésünkkel egyidős. Jó néhány évvel ezelőtt még abban a megtiszteltetésben is részesültem, hogy a szolnoki képzőművészek kis csoportjának a Velencei tó partján rendezett kamarakiállítását megnyitva róla, ott szereplő alkotásairól is szólhattam.

Hajfonat koszorúzta ovális arcával, tágra nyíló, mindent látni látszó szemével, szelíd, madonnás mosolyával engem mindig "az édesanyára" emlékeztetett inkább, mint a legkülönbözőbb festői eszközöket férfias biztonsággal kezelő művészre. Persze igaz ez is: édesanya, ha ki is repült már óvó keze alól egyetlen fia. Talán a budapesti Rózsák terei óvónőképzőben töltött évek alatt vált egyéniségének meghatározó vonásává a művészetek: a zene, az irodalom,

- majd egy jeles rajztanár révén - a rajzolás és festés iránti vonzalom. Ezt a vonzalmat bizonyára már a minden természeti és emberi szép iránt fogékony édesanyától, az ezermester hajlamú édesapától örökölt génjeiben is hordozta. S nyilván itt ívódott bele a szeretet a gyengék, az elesettek, a támogatásra szorulók, közöttük leginkább a gyermekek iránt.

A szépséghez való ragaszkodás, a látvány megörökítésének vágya, a múló pillanat, a természetben és az emberi arcon egyaránt nyomot hagyó futó idő megállítására irányuló törekvés vitte, sodorta őt ellenállhatatlanul a festészet felé.

Tárlatokon, nagy mesterek műtermeiben tett látogatások, nyári, művésztelepi turnusokon való - immár cselekvő - részvétel erősítették benne az elhatározást: alkotó művésszé lenni.

A Képzőművészeti Főiskoláról került Szolnokra. A főváros után, a szülői ház melegéből kiszakadva nem ment könnyen a szolnoki körülményekhez való alkalmazkodás. De a saját családi fészek megteremtésének mindennapi örömei és gondjai, az itt megismert, annyi híres művészt Szolnokra vonzó és csak itt fellelhető festői világ egyre jobban erősítik benne azokat a szálakat, amelyek - immár negyedszázad tanúsága szerint - eltéphetetlenül ehhez a városhoz kötik. Itt bontakozott ki művészete is. Itt érzett rá arra a színvilágra, amely a két folyó fölött rezgő levegő, a művésztelep fái között átszűrődő s a leveleken megtörő napfény, meg a földre vetülő árnyék harmóniájából születik. Meleg és hideg színfoltok biztos érzékkel alkalmazott vegyítésével itt váltak élővé, emberközelivé a Tabán öreg házai, a virágzó fák, kertek, szobabelsők és hétköznapi tárgyak.

Fazekas Magdolna egyéniségében, belső énjében rejlő harmóniavágy érhető tetten ezeken a kitünő érzékkel komponált természetáb-

rázolásokon. Szándékosan kerültem a tájkép szót, mert az ő alkotásaiban sokkal inkább a tájnak, az embert körülvevő természetnek a lelke-lényege szólal meg, mintsem annak formális elemei. Meleg emberségé, emberszeretete tükröződik szívesen festett, rajzolt arcképein, amelyek szerkesztőkészségének éppúgy bizonyítékai, mint színvariációkban is kifejezésre jutó mély líraiságának. Fazekas Magdolna festői látásmódjának, s az ezzel adekvát ábrázolókészségének tisztulását a természetes tehetség belső, öntörvényű fejlődésén kivül tudatos tanulással érte el. Hazai és külföldi utak tapasztalatait, a különböző tárlatok tanulságait összegezve s nem utolsó sorban a helyi hagyományokat a saját világképébe illesztve jutott egyre magasabbra. Őt az elért sikerek, a méltán kapott elismerések, díjak sohasem kápráztatták el. Ellenkezőleg, újabb és újabb próbálkozásokra, megújulásra ösztönözték.

Nincs szándékomban tételesen felsorolni hol, milyen kiállításokon bizonyította tehetségét, s művészetének milyen helyi és országos elismeréseivel büszkélkedhet. Megteszi ezt a Verseghy Könyvtár gondozta monografikus bibliográfia, Bálintné Hegyesi Júlia munkája. Éppen így nem szándékoztam Fazekas Magdolna művészi kvalitásait méltatni. Hogy olykor - laikusként bár - mégis rájárt a tollam, azért csupán az iránta érzett tisztelet s művészete iránt táplált vonzalmam marasztalható el. De mivel egyik sem választható el tőlem, ajánlom e bibliográfiát mindazoknak, akik egy tiszta ívű művészpálya mélyebb és részletesebb megismerésére törekszenek. S ajánlom természetesen Fazekas Magdolna minden jelenlegi és eljövendő hívének.

Szurmay Ernő

VÁLOGATÁS FAZEKAS MAGDOLNA MŰVÉSZETÉRŐL IROTT TANULMÁNYOKBÓL

B. SUPKA MAGDOLNA

Hüség a pikturához és az emberekhez - FAZEKAS MAGDOLNA képei rajzai

A magyar Képzőművészet kincsestárában voltak s vannak olyan értékek, amelyeknek szélesebb körü ismeretsége lassan érik be, - ha nem kapja őket szárnyára a hír, a korízlés szeszélye, avagy megalapozott új igénye, vagy ha a vakvéletlen folytán az érdeklődés hullámvölgyében reked egy-egy életmű fejlődésének lassúbb, egyenletesebb üteme miatt. De már a nem túl távoli jövőben sort kell kerítenie a műtörténetnek is arra, hogy számot vessen megőrzendő javaival, mégpedig úgy hogy felszínen tartsa már ma azokat a - figyelem perifériájára szorult - művészeti jelenségeket is, amelyeknek fajsúlya és szerepe pontosabban mutatható ki egy nagyobb időbeli és országos távlat mércéjén.

Ilyenfajta előrelátás vezette e sorok íróját - nem egészen ok nélkül - arra, hogy Fazekas Magdolna műhelytitkainak közelebbi megismerésére törekedjék, a képeivel való korábbi, alkalomszerű találkozások után. Gyüjteményes kiállításán, a Szolnoki Galériában a két évtizedes pálya eredményeképpen,első ízben kaptunk valóban átfogó képet alkotói egyéniségéről: most sejtjük meg a festőben lakozó művészt.

Ez utóbbi teremti meg mindazt, ami - mesterségbeli tudáson belül és túl - ennek a pikturának a lényege, - de alig foglalható szóba. Mert van valami ezekben a képekben, amitől - mihelyt kilépünk közegükből - hívságosnak tünik a beszéd, kevésnek a kiállítás szépségét méltató szó, - valami, ami miatt az esztétika használatos jelzői legfeljebb öltözete szerint jellemezhetik ezt az életművet.

Ha ugyanis külső jegyek alapján a posztimpresszionizmus gyűjtőfogalmába sorolnánk - ezzel eleve betájolnánk egy olyan stílusegyvelegbe, ahol századunk legkülönfélébb festői törekvéseit azoknak egyik ismérve, az ún. atmoszférikus szín- és fényérzékelés szerint szokták leginkább közös nevezőre hozni. Márpedig Fazekas Magdolna festészete vállalkozásában más, - ezért több a pusztán esztétikai élménynél az, amit nyújt.

Művei légkörében észrevétlen azonosulunk azzal a sűrű, igézetes világgal, s azzal az ünnepies bódulattal, amit - megfelelő szakkifejezés híján - e piktura természetittasságának kell nevezznünk, - ha érzelmi telítettségét akarjuk megkülönböztetni a plein air-adta látás - bárminő gazdag - optikai élményétől.

Szinte azt mondhatni: megindultság nélkül nem nyúl ecsethez, tollhoz, ceruzához ez a kéz, - s hogy aztán ebből a bensőséges indíttatásból nem csupán valamely szolíd-szelíd festői líra születik, hanem egy halkszavú, de határozott egyéniség élet- és emberismerete is kibontakozik belőle, erről a művészi megfigyelés élessége és karaktereressége kezeskedik. Még érzékenyen imbolygó színei, árnyékainak vibrálása sem fedi el, hanem kiemeli az emberi kedély legmélyebb vonásait, azokat az arcon-tájon átsuhanó borulásokat és derüléseket, amelyek olykor többet árulnak el egy-egy ábrázolt személyről vagy tájról, mint a találó formai hasonlatosság.

Vagyis - ha ez a művész arcot, kezet, tartást fest: sorsot mond el, - jövendöl a fiatal tekintetekből, az elmondatlant olvassa az öregekéből, s a föld üzenetét a tájakéból. Voltaképpen e művész emberségének gazdagsága és mélysége az, ami portréiból és tájaiból szíven üt, és már modelljeinek megválasztása maga az, amiben ez az emberség nem téved. Ez a fajta mélyrelátás a

nyitja annak, hogy sohasem a szokványosat ragadja meg témáiban, - holott azok a képek címe szerint semmiféle váratlanságot nem igérnek. E hatásában nemes és választékos piktúrának a vonzása alighanem abból adódik, hogy ezt a művészt nem érdekli a nyilvánvaló, a megnyerő, a felületi szépség, a magát kináló természeti báj, s egy-egy látvány csábító artisztikuma, - azt önmagában véve valószinüleg izetlennek találja.

Fel kell tételeznünk, hogy Fazekas Magdolna gondolkodásában, életfelfogásában rejlik az a fajta költőiség, ami például a verset, a formai kvalitáson kívül, valóban verssé avatja. Mert festőként, e képesség nélkül, szinte lehetetlen felfedezni azokat a rejtőzködő szépségű - szomorúság által megjelölt - igénytelen leányalakokat, amiket a művész megörökítendőnek ítél, s akik önélküle csupán az egyszervoltak millióihoz tartoznának. A jelentékenységet mutatni meg a látszólag jelentéktelenben - úgy tűnik - ez ennek az életműnek a tétje. Felfedezetlenül semmit sem hagyni az élet, s a világ legparányabb kínálatából sem! Újjongás van ebben, telhetetlen befogadása a természet teljességének, s a vágy, hogy mindenki részesülhessen ebben az újjongó megismerésben.

S ha ugyanekkor a művek vonulatára rárajzolódik finoman a fájdalmasság meghatározatlan vonása is, ez alig titkolhatóan abból a szorongásból ered, hogy minden megnyert, meglátott, átélt szépségtől egyszer el kell szabadulnunk, kinek-kinek útja végeztével... Nem a fáknak fáj a lombok elvesztése, nem a hófoltoknak az olvadás okozta elmúlásuk, nem a kerti padnak a rászaladó őszi árnyék váratlan hűvössége, - hanem nékünk a múlandóság. Ezt az elvesztést ábrázolni, ezt a lappangó nyilalló halálsejtésünket vígaszossá írni át az évszakok és életkorok hangszerelésében, ez nemcsak táj- és portréfestészet, hanem valamikép zene is. Fazekas Magdolna festészetének muzikalitásáról nem csupán színharmóniáinak gazdagsága,

tiszta, dallamos csengése vall, hanem előadásmódjának hajlékonysága,hangjának remegő-áradó telítettsége az eozinos színorgiákban, majd hirtelen-csitulása, oldódása a lefogott, tompafényű színekben, - páratlan pianissimóiban...

E kiállítás emlékei úgylehet majd visszajárnak olykor hozzánk, csendesen, a mélyreivódott élmények módjára, lábujjhegyen, talán egy nagybeteg ágyánál adódhat, hogy a saját visszatartott lélegzetünk Fazekas Magdolna "Alvóját", ceruzájának lebegő érintését juttatja eszünkbe, - s így, óvatlanul lassan eszmélünk rá a vonalművészet lehetséges varázsára. Adódhat az is, hogy egy régi bútor ódon illatáról, a dió ízéről, a nagy fa árnyékáról a dióbarna "Nagymama"-kép dereng fel, azé, akinek érett-dió-tekintetére már ráereszkedik az elnehezült szemhéj, s akinek arcára oly mély árkot vájt a sok-sok felismerés, hogy ahhoz egyetlen élet nem elég, - tán ősök sírását hozta s viszi magával...

Mit ér e rejtelmes képi jelbeszédhez képest stíluskritikailag azt megállapitani, hogy ecset- és színkezelése szempontjából Fazekas Magdolna posztimpresszionista; de mit jelent akár az is, hogy klasszikus tökélyű rajzának a lényegest megragadó életszerűsége révén a realista ábrázolás leghitelesebb és legavatottabb jelenkori mívelői között találjuk őt, - mit ér, ha ezek a jelzők elfedik festészetének legsajátabb, egyéni vonásait, azokat, amelyekből - bárhány festő közül - fel lehet ismerni őt. Tudni lehet,hogy senki más így, éppen így nem tapintotta a világot, mert alig akad más, akinek ennyire fontos az élet névtelen, jeltelen és néma csodáinak megéneklése.

S ha most úgy kérdeznék tőlem e kiállításról mint olvasmány végén, hogy miről szól végül is e könyv? - azt felelném: a hűségről szól. Fazekas Magdolna hűségéről önmagához,a piktúrához és az emberekhez. /Jászkunság, 1979. 2-3. sz. 89-91. p./

EGRI MÁRIA

Színekre váltja a természet örömkeltő pillanatait
Fazekas Magdolna kiállításáról

Fazekas Magdolna Szolnoki Galériában megrendezett gyűjteményes kiállítása még azok számára is meglepetést okozott, akik rendszeresen látogatják a Képzőművészek Szövetsége Középmagyarországi Területi Szervezetének tavaszi-téli tárlatait. A kollektív bemutatókról írott kritikák minden esetben elismeréssel említették munkáit, kiemelték alkotásainak jellemző sajátosságait, erényeit. De mélyebb elemzésre jelentős műveinek együttlátása hiányában mindeddig nem volt lehetőség. Anyaga így teljességében, két évtizedes pályájának állomásait, eredményeit sűritve döbbent rá: Fazekas Magdolna kitűnő művész.

Óvónői oklevéllel a zsebében a Dési-Huber szabadiskolában folytatott gyakorlatok után indult el a Képzőművészeti Főiskolára, ahol 1958-ban végzett. Még ebben az évben leköltözött a Szolnoki Művésztelepre, ahol azóta dolgozik. A szolnoki kolónia, illetve a területi szervezet kül- és belföldi kiállításain, az Alföldi Tárlatokon és a Hatvani Galéria kiállításain való részvétel, az I. Festészeti Triennálé: Ember és környezet kategóriájának I. díja s a Szolnok megyei Tanács művészeti díja jelzik az eltelt húsz év informativ adatait. De hogy milyen következetesen végigjárt út, mennyi megalkuvás nélkül megoldott festői probléma rejlik e mögött a két évtized mögött, az csak most tárul fel előttünk Fazekas Magdolna gyűjteményes anyagának láttán.

Művészete, festészetünknek Nagybányától, pontosabban Ferenczy Károly fellépésétől jegyezhető természetelvű lírai vonulatához tartozik. Ars poetikája a "természeti szép" képi megragadása. Ezen belül is az év- és napszakonként változó, különféle hangulati töltésű fény és világítási hatások, színváltozások festői transzpozi-

ciója. A látvány elemeiből azokat a tárgyi-természeti motívumokat használja fel, amelyek fényektől érintve leginkább kínálkoznak színnel való átköltésre. A természet egy-egy tűnékeny pillanata, intím varázslata kel életre vásznain. A bemutatott alkotások azonban a festői átírás több módozatát is felvetik. Ha egymás mellett nézzük a kétalakos "Beszélgetők", s a későbbi "Anya gyermekkel" kompozíciót, két megoldásnak lehetünk tanúi. Előbbinél a képtéma egy utcarészlet két álló nőalakkal. Itt formai problémák kompoziós lehetőségeinek elsődlegességét érezzük, a sima-olajosan festett, sárga-barna-harmóniákra halkított kolorittal szemben. A házak elemeinek vertikális és horizontális hangsúlya, a figurák tömegének kontúrozott erőteljessége, az ablak négyszögének, a fa körívvel összefogott lombjának konstruktív summázása Fazekas tér- és tömegviszonyok iránti érdeklődését mutatja. Bizonyos mértékű igény a látvány szerkezeti elemeinek hangsulyozására időnként egy-egy már megfestett tájrészlet újrafogalmazására indítja. Említsük csak ebben a vonatkozásban a "Tabán napsütésben" című képének visszaverődő fényekkel, tükrözésekkel is hangsúlyozott konstruktív házsorát. Visszatérve még a művész "Beszélgetők" vásznához érdemes felfigyelni arra a nagyvonalú biztonságra, ahogy Fazekas ecsetje könnyed vonásával jelzi az ablakkeretet, a fa koronáját, árnyékát, az épületek tömegének helyezkedését. A kompozíció vezérlő elve, a látvány geometrikus elemeinek hangsúlya irányába ható absztrakció a kép minden részletét azonos fokon uralja. A képtéma átírása egyenlő mértékű a motívumként szolgáló asszonyokat, fát, házakat illetően.

Ugyancsak egy probléma hasonlóan következetes és egységesen végigvitt megoldását látjuk "Anya gyermekkel" című vásznán. Csakhogy itt az előbbi forma-tömeg-tér szempontokkal szemben mindenekelőtt a színek fontosak, a természet esztétikai gazdagságának, örömkeltő pillanatainak hangulatainak színekre fordítása. Ez vezérli ecset-

jének változó járását, a festék felhordásának variációit, a színek, valőrök megválasztását, kompozíción belüli életét.

Itt is egyenértékű motívumként van jelen az ember, növények, tárgyak. A fények ezernyi színrészecskékre bontják a parkban álldogáló asszonyok alakját éppúgy, mint egy hívón sárgálló pad formáját. Lüktető színfoltjaiban lebeg előttünk a gyermekéhez hajló anya a kettőjüket ölelő lombsátorral, pihenő asszonyok kék-sárga-lilás formái kavarognak zöld-narancs árnyékokkal. Mindent felszív, átitat, színelemeire bont a fény. Fazekas Magdolna festői elképzeléseinek két véglete jelezhető a "Beszélgetők" és az "Anya gyermekkel" munkáival. Mig előbbinél hiányzik a fazekasi színvilág, utóbbinál szinte alig érzékelhetővé foszlanak a formák. Azoknál a képeknél viszont, ahol kellő plaszticitással jelentkeznek a briliáns színekből szövött formák. Fazekas Magdolna emlékezetes esztétikai értékeket teremt. A "Csendélet hegedűvel", az "Árnyas kert", "Zagyva-part télen," az "Októberi napsütés" és a szuggesztív portrék sora: "Öregember", "Apám", "Klárika", "Kékruhás lány" s a többi, egyenként is oldalakon keresztül elemezhető, kitűnő arcmások. Ha a korábbi művektől indulunk el, a "Nagymama" barna-sárga, vöröses színvilágának érzékeny foltokból épített, belülről feszülő konstruktivitásában. ráismerünk a "Beszélgetők"-ben kiteljesedett út kezdetére, mint a "Férfiportré" munkájának hátterében a lilás-kék-szürkés lüktetések rejtik az "Anya gyermekkel" kompozíció képviselte színkifejezés indulását. Az a két évtized, ami a tárlaton pályakezdését jelölő első munkái s utóbbi portréi, tájai között eltelt, stúdiumain mérhető biztos rajzi felkészültsége mellé megadta az igen ritka festői színhasználatnak, a technika megválasztásának, egy művön belüli nagyvonalú kezelésének mesterségbeli biztonságát és kortárs festészetünk lírai vonalán belül egy egyéni harmóniákkal, stílussal, eszköztárral rendelkező, eddiginél sokkal nagyobb figyelmet érdemlő hangot.

Fazekas Magdolna stílusát csak felületesen szemlélve lehet elintézni egy kései impresszionista jelzőjével. Mert kompozicióinak szerkezeti felépítése, térérzékeltetése, dekoratív artisztikuma legalább annyira köthető későbbi festői eredményekhez is. Az a merész színhasználat, amit bőven értékelhetünk expresszív portréinál, az a nagyvonalúság, amellyel olajat, pasztellkrétát egyidejűleg használ, komponál vastag-durvásan felrakott festéket, lazúros-puha színfoltokat és üresen hagyott vásznat egy művön belül, fest szárazan, rajzol ecsettel, krétával és húz bőven csorgó olajos síkokat egy-egy hangulat, fényhatás, vizuális természeti jelenség vagy arcmás vásznára fogalmazásához.

Fazekas Magdolna kiállított olajképei, akvarell-, pasztell- és ceruzamunkái nem kiabálják fortisszimóban erényeiket. Az előítéletekkel érkező, "futó" látogatók előtt bezárkóznak. Viszont a belemerülő figyelemmel, nyitott érzékekkel közeledők számára készséggel kínálják fel igazi értékeiket.

/Szolnok megyei Néplap, 1979. ápr. 20. 5. p./

B I B L I O G R Á F I A

RÖVIDÍTÉSEK, JELEK

bev.	= bevezető, bevezette
Bp.	= Budapest
bibliogr.	= bibliográfia
c.	= című
D. M.	= Damjanich Múzeum
F.M.	= Fazekas Magdolna
H.	= Hírek
HMO	= Helyőrségi Művelődési Otthon
illusztr.	= illusztrált
ism.	= ismertetés, ismertette
Kat.	= katalógus
kiad.	= kiadó, kiadta
Klny.	= különlenyomat
MNG.	- Magyar Nemzeti Galéria
NKFV.	= Nagyalföldi Kőolajfúrási Vállalat
ny.	= nyomda
összeáll.	= összeállító, összeállította
p.	= pagina, lap
rend.	= rendezte
repr.	= reprodukció
soksz.	= sokszorosította
sz.	= szám
szerk.	= szerkesztette
t.	= tábla
x	= lapkivágat a művész tulajdonában

I. KÉZIKÖNYVEK ADATAI

1. EGRI Mária: A szolnoki művésztelep. Bp. 1977, Képzőművészeti Alap. 227 p. illusztr.
F. M. 101, 102, 108, 156, 198. p.
Árnyas kert repr., Portré repr.
F.M. "... az 1975-ben első ízben megrendezett Szolnoki Festészeti Triennálé: Ember és természet kategóriájában elnyerte az I. díjat, s tegyük hozzá, megérdemelten. Nem is a kiállításon szereplő néhány képe, de évek óta következetes elvi tisztasággal folytatott munkássága miatt..."

2. SZABÓ István - SZABÓ László: Szolnok. Útikalauz. /Sajtó alá rend. a Panoráma./ /Kiad. a/ Szolnok megyei Idegenforgalmi Hivatal. Szolnok, 1977, Széchenyi ny. Győr. 62. p., 8 t.
F.M.: 32. p.

3. Művész életrajzok. Festők, grafikusok, éremművészek, szobrászok. /Szerk. B. Varga Sándor./ Az életrajzokat és az értékeléseket írta Tasnádi Attila. /A művészeti díjak táblázatát összeáll.: Zombory György./ Kiad. a Bp. Képcsarnok Váll. Prop. Oszt. Bp. 1978, Tempo soksz. 362 p.
F.M.: 77. p.
F.M. "1958-ban végzett a Képzőművészeti Főiskolán Bencze László és Fónyi Géza növendékeként. Szolnokon él, állandó résztvevője az alföldi rendezvényeknek. Kiállított a szolnoki művésztelep 1961-es, 1966-os fővárosi bemutatóin, egyes munkái eljutottak a Szovjetunióba, Bulgáriába, Svájcba és Franciaországba. Az alföldi témák lírai hangvételű, bensőséges ábrázolója. A pasztellszínek virtuóz kezelése lebegő könnyűségűvé teszi kompozicióit..."

4. A Damjanich János Múzeum képzőművészeti gyüjteménye. 1970-1980. /Katalógus./ Összeáll. Egri Mária. Szerk. Selmeczi László. Szolnok, 1980. Házi soksz. 234 p.
F.M.: 54-55. p.

5. Magyarország megyéi. Szerk. Gyenes László. Bp. Kossuth K. 4. Szolnok. Összeáll. Zádor Béla. 1983. 164 p. illusztr. F.M.: 121. p.

II. ÖNÁLLÓ KIÁLLÍTÁSOK

6. Velencei Nyár 1974. Szolnoki művészek a Velencei-tónál. Képzőművészeti kiállítás. 1974. aug. 11-24. /Kat./ Leporello.
Megnyitó: Szurmay Ernő.
F.M. 23 alkotásával szerepelt a tárlaton, és azon személyesen is részt vett.
Tavasz, Délutáni napsütés, Télutó, Portré, Fiúportré, Fák, Házak, Rakodó munkások, Erdőszéle, Női fej, Szérűn, Halászhálók, Leányportré, Lovak, Anya gyermekkel, Görbe fa, Kertben, Tünde, Öregasszony, Fejtanulmány, Női fej, Fatanulmány, Tanulmány.

- Cs -: Hírek. Velencei nyár /19/'74. =Fejérmegyei Hirlap. 1974. aug. 7. = Fejér megyei Hirlap, 1974. aug. 13. /H./

7. Fazekas Magdolna festőművész gyüjteményes kiállítása. Szolnoki Galéria, 1979. /Katalógus./ /A kiállítást rend., a katalógust összeáll. Egri Mária. Szerk. Selmeczi László./ /Kiad. a Szolnok, Damjanich János Múzeum./ Szolnok, 1979, Szolnoki ny. 35 p. illusztr.
Megnyitó: Selmeczi László
F.M.: 85 festményével és 33 grafikájával szerepelt.
EGRI Mária: Színekre váltja a természet örömkeltő pillanatait. Fazekas Magdolna kiállításáról.
= Szolnok megyei Néplap, 1979. ápr. 20. 5. p.

8. Fazekas Magdolna festőművész kiállítása a Magyar Néphadsereg Helyőrségi Művelődési Otthonban. Szolnok,1981. szept. 26. /Meghivó/. Leporello.
Megnyitó: Selmeczi László
A Képzőművészeti Világhét eseményei. = Szolnok megyei Néplap, 1981. szept. 27.

9. Fazekas Magdolna festőművész kamarakiállítása a Ceglédi Városi Tanács Kórház- Rendelőintézet Igazgatósága és Művelődési Bizottsága /rendezésében/. 1982. május 11. /Meghívó/
Megnyitó: Losonci Miklós.
LOSONCI Miklós: Emberi értékek újraforgalmazói. = Pest megyei Hírlap, 1982, máj. 25. 4. p.
F.M. "... Felületeinek lágy, selymes áramlásaiban áhítat és mélység terebélyesül, mindig megidéz valami fontosat az élet törvényeiből. Egy öregember arcgyűrődéseiben meglesi az időt, fátyolszerűen érzékeny Fazekas Magdolna festői felületkezelése. Minden olyan álomszerűnek, légiesnek tűnik. Gyöngyházderengés jellemzi téli napsütését éppúgy, mint az általa észrevételezett virágzó kertet, lovakat, behavazott fákat. A finomság egyúttal rendkívüli pontosságot is jelent Fazekas Magdolna művészetében..."

10. Fazekas Magdolna kamarakiállításának megnyitója a Szolnoki Művésztelep Kollektív műtermében. 1982. aug. 18. /Meghívó./
Megnyitó: Tálas László
F.M. 25 alkotásával szerepelt.

11. Fazekas Magdolna festőművész kiállítása a MESZÖV és a Szolnok és Vidéke ÁFÉSZ közös rendezésében a MESZÖV Székház földszinti nagytermében. Szolnok, 1982. november 1. /Meghívó./

12. Fazekas Magdolna festőművész. Iskolatárlat. Megnyitó 1983. január 13.
Szinhelyek: Szolnok Varga Katalin Gimnázium, Verseghy Ferenc Gimnázium, Pálfy János Szakközépiskola, 633. sz. Szakmunkásképző Intézet.
Megnyitó: Menyhért László.
= Magyar Hírlap, 1983. január 25. 9. p.
= Népszava, 1983. január 25. 6. p.
= Magyar Ifjúság, 1983. február 4. 8. p.

13. Szigetszentmiklóson a Grafika Barátok Körének vendége volt Fazekas Magdolna. A művészt B. Supka Magdolna mutatta be 1983. május 2-án.
F.M. 57 művét állitotta ki.

14. Fazekas Magdolna festőművész kiállítása. Törökszentmiklós, Városi Művelődési Központ 1983. szept. 28. /Meghívó./ Szolnoki ny. 4 p. illusztr.
F.M. 45 ceruza-és szénrajza és pasztellje szerepelt a kiállításon.
Megnyitó: Lengyel Boldizsár.
Hírek
Törökszentmiklóson Fazekas Magdolna tárlata.
= Szolnok megyei Néplap, 1983. szept. 28. 8. p.
= Szolnok megyei Néplap, 1983. szept. 29. 1. p.

15. Fazekas Magdolna festőművész kiállítása. Szolnoki MÁV-Kórház és Rendelőintézet KISz-klubja, 1984. okt. 11.Rend. a Szolnoki MÁV-Kórház és Rendelőintézet Közművelődési Bizottsága és KISz-szervezete. /Meghívó./
Megnyitó: dr. Irás Mátyás
Fotó a kiállításról.
= Szolnok megyei Néplap, 1984. okt. 13. 16. p.

III. CSOPORTOS KIÁLLÍTÁSOK KATALÓGUSAI, TANULMÁNYOK, CIKKEK, KRITIKÁK

1956

16. KOVANECZ Ilona: Kiállítás a főiskolai hallgatók nyári munkáiból.
= Szabad Művészet, 1956. márc. 140. p.
"... Szép fejrajzokat készített Fazekas Magdolna..."

17. KOVANECZ Ilona: A Képzőművészeti Főiskola évzáró kiállítása.
= Szabad Művészet, 1956. aug. 365. p.
"...Fazekas Magdolna munkái komolyan elismerésre méltók..."

1958

18. Fiatal Képzőművészek Stúdiója I. kiállítása. Ernst Múzeum, Budapest. /Kat./ 1958.
F.M.: Leányfej, Ülő nő.

19. Moszkvai Biennálé Nemzetközi Képzőművészeti Kiállitás. /A felszabadulás utáni magyar képzőművészet/. Moszkva, 1958. /Kat./
F.M.: Leányfej

20. /CSELÉNYI József/ -Cs-: Műteremlátogatás a Meggyes/László és Fazekas Magdolna/ festőművész házaspár otthonában.
= Szolnok megyei Néplap, 1958. febr. 8.

1959

21. A Szolnok megyei Képzőművészek és Népművészek Tavaszi Tárlata. Szolnok, 1959, Damjanich Múzeum. /Kat./
F.M.: Halászok repr., Portré, Üregasszony, Olvasó nő.

1960

22. Fiatal Képzőművészek Stúdiója II. kiállítása az Ernst Múzeumban, Budapest, 1960. /Kat./
F.M.: Portré.

23. Szolnok megyei Képzőművészek és Népművészek Tavaszi Tárlata. Szolnok, 1960. Damjanich Múzeum. /Kat./ Szerk.: Kaposvári Gyula.
F.M.: Leányfej repr., Ülő parasztasszony, Sakkozó, Alvó férfi, Portré.

24. LADÁNYI Mihály: Gondolatok a tavaszi tárlaton.
= Szolnok megyei Néplap, 1960. június 16.
"...Fazekas Magdolna "Leányfej" c. képének tüzes színei ikonokra emlékeztető szépséggel hatnak a szemlélőre..."

25. A Szolnok megyei Képzőművészek Téli Tárlata. 1960. /Kat./ Rend. Kaposvári Gyula, Simon Ferenc. Szolnok, 1960, Szolnoki ny. 20 p.
F.M.: Interieur, Pihenő kubikosok, Szenes kocsis, Portré repr.

1961

26. ECSERY Elemér: Gondolatok a szolnoki téli tárlat után.
= Jászkunság, 1961. márc. 16. p.
F.M.: Pihenő kubikusok, Interieur c. művét említi.

27. DUTKA Mária: Budapesti kiállítások előtt a Szolnoki Művésztelepen.
= Magyar Nemzet, 1961. ápr. 23. 9. p.
F.M. művészetét említi.

28. A szolnoki művésztelep kiállítása a Műcsarnokban. Budapest, 1961. /Kat./ Bev. Cseh Miklós. 34 p.
F.M.: Női portré repr., Férfi portré, Szénhordók, Gondolkodó, Férfifej, Leányfej, Tanulmányfej c. alkotásait mutatta be.

29. ECSERY Elemér: A szolnoki tárlat.
= Művészet, 1961, május 30. p.
F.M.: Pihenő kubikusok c. művéről ír.

30. Szolnok megyei Képző- és Népművészek Téli Tárlata. Szolnok, 1961. november. /Kat./ Összeáll. Kaposvári Gyula. Rend. Damjanich Múzeum.
F.M.: Szolnoki utca, Portré repr., Udvar, Fehér ház, Tanulmány, Interieur, Pihenő kubikusok.

1962

31. A szolnoki művésztelep 60 éves jubileumi kiállitása. Szolnok, 1962. /Kat./
F.M.: Hóolvadás repr.

32. KOCZOGH Ákos: A megújulás jegyében ünneplő művésztelep.
= Szolnok megyei Néplap, 1962. máj. 27.
F.M.: rajztudására épülő költőiségéről szól.

33. /KAPOSVÁRI Gyula/ K. Gy.: 60 éves a Szolnoki Művésztelep.
= Népszabadság, 1962. máj. 27.

34. A Szolnok megyei Képzőművészeti Munkacsoport Nyári Tárlata, Szolnok, 1962. Damjanich Múzeum. /Kat./
F.M.: Portré, Kisfiú fej és Tanulmány fej.

35. BUBOR Gyula: Nyári tárlatnyitás Szolnokon.
= Szolnok megyei Néplap, 1962. jul. 10.
F.M. művészetét is említi.

36. OELMACHER Anna: Nyári tárlat.
= Szolnok megyei Néplap, 1962. jul. 29.
F.M. portréiról ír.

37. Kamaratárlatok a jubileumi kiállitás anyagából: Esztergom, Szeged, Budapest - Újságíró Szövetség Székháza 1962. X

38. MURÁNYI KOVÁCS Endre: A szolnoki művésztelep kamarakiállításán.
= Népszabadság, 1962. szept. 28.
F.M.: Kertben c. kompozíciójáról ír.

39. A Szolnok Megyei Tanács VB. Művelődésügyi Osztálya "Családi ünnepek" c. pályázat terveinek kiállítása a Damjanich Múzeumban 1962. /Kat./ Rend. Kaposvári Gyula.
F.M.: Anya c. képe /repr./ megbízásként megvalósult.

40. Megnyílt a Szolnok megyei képzőművészek vándorkiállítása.
= Szolnok megyei Néplap, 1962. okt. 3.
F.M. a kiállító művészek között.

41. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Szolnok megyei Munkacsoportja és a Szolnoki Múzeum Téli Tárlata. Szolnok, 1962./Kat./
F.M.: Halascsendélet, Vasbetonszerelők, Hóolvadás, Kertben c. képeivel szerepelt.

1963

42. A Szolnok megyei Képzőművészeti Munkacsoport Nyári Tárlata. Damjanich Múzeum, Szolnok, 1963. /Kat./
F.M.: Lilaruhás nő, Üregasszony.

43. KAPOSVÁRI Gyula: Szolnoki Téli Tárlat, 1963.
= Jászkunság, 1964. jun. 32-38. p.
F.M.: Szőlőevő repr. 34. p.

1964

44. A Szolnok megyei Képzőművészek Téli Tárlata. Szolnok, 1964. /Kat./ Szerk., bev. Kaposvári Gyula. Szolnok, 1964, Szolnoki ny. 32 p.
F.M.: Zagyva, Beszélgetők, Olvasó, Zagyva télen, Anyuka mesél, Akt, Halász a Zagyván, Tiszapart, Lacika, Öregasszony repr.

1965.

45. POGÁNY Ö. Gábor: Téli Tárlat Szolnokon.
= Szolnok megyei Néplap, 1965. január 1. 10. p.
"... Eleddig Fazekas Magdolnát is jobbadán grafikusként kellett számontartani, most újból meggyőzött arról, hogy tájképei, figurálisai olajtechnikában is számottevőek..."

46. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Kelet-magyarországi Területi Szervezetének I. Tavaszi Tárlata, 1965. /Kat./ Bev. Kádár Zoltán. Debrecen, 1965, Szabadság ny. 32 p.
F.M.: Portré, Gondolkodó, Öregasszony. A tárlat anyagát bemutatták Debrecenben, Szolnokon és Baján.

47. KAPOSVÁRI Gyula: A szolnoki tárlat.
= Művészet, 1965. jun. 39. p.
F.M. műveit is méltatja.

48. A Szolnoki Művésztelep kis galériája.
= Szocialista Művészetért, 1965. jul. 5. p.
F.M.: Öregasszony repr.

49. ECSERY Elemér: Fazekas Magdolna.
= Művészet, 1965. szept. 36. p.
F.M.: Beszélgetők, Leányfej repr.

50. Szegedi Nyári Tárlat. 1965.
F.M.: Férfifej, Kendős fej c. műveivel szerepelt. x

51. POGÁNY Ö. Gábor: Nyári tárlat Szegeden.
= Tiszatáj. 1965. nov. 858-861. p.
F.M.-ről is.

52. A Szolnok megyei Képzőművészek Téli Tárlata, 1965. /Kat./
Szerk., bev. Kaposvári Gyula. Szolnok, 1965, Szolnoki ny.
32 p.
F.M.: Merengő repr., Csendélet lila virággal, Zagyva és Portré c. alkotásait mutatta be.

1966

53. BENCZE László: Szolnok megyei képzőművészek kiállítása Kecskeméten. A kecskeméti kritikus szemével.
= Szolnok megyei Néplap, 1966. márc. 27.
"...Fazekas Magdolna /"Csendélet", "Zagyvapart", "Merengő"./ Egy sokkal érzékenyebb s nem a földrajzi-táji körre tapadó festőmagatartással,... Különösen a Zagyva-parti kép olyan festő szeméről árulkodik, aki a hagyományból nem felejti ki önmagát, a kor idegesebb reagálását, szemhatárát pedig európai tájékozódással is tágítja..."
A festőművésznek mestere volt a Képzőművészeti Főiskolán Bencze László.

54. A Közép-magyarországi Képzőművészek Kiállítása. Szolnok, 1966. év április, május, Baja - június, Kecskemét. /Kat./
Szerk. Kaposvári Gyula. Bev. D.Fehér Zsuzsa. Gyula, 1966.
Békés m. ny. 32 p.
F.M.: Havas táj, Fatanulmány repr., Kert télen, Férfifej, Portré.

55. Hírek
= Szolnok megyei Néplap, 1966. máj. 6.
F.M.: Fatanulmány c. művéről.

56. RIDEG Gábor: Művésztelepi vázlatok.
= Szolnok megyei Néplap, 1966. jún. 19. 11. p.
Műterem társbérletben. = Fazekas Magdolna és Meggyes László művészházaspárról.

57. HERNÁDI Tibor: Középmagyarországi Képzőművészek Tavaszi Tárlata, 1966.
= Jászkunság, 1966. jún. 79-82. p.
F.M.: Fatanulmány repr.

58. Szegedi Nyári Tárlat 1966.
F.M.: Gondolkodó és Öregség c. munkáival szerepelt. x

59. SZABÓ Éva: Arcképvázlat SZOT-díjas művészekről.
= Szocialista Művészetért, 1966. július.
Munkás hétköznapok a szolnoki művésztelepen.
Fazekas Magdolna, Meggyes László, Berényi Ferenc. MTI fotó.

60. A szolnoki művésztelep kiállítása. Les artistes de Szolnok - Budapest - Magyar Nemzeti Galéria. 1966. évi október. A kiállítást rend. és a kat. összeáll. N.Pénzes Éva, Pogány Ö. Gábor. Bev.: Pogány Ö. Gábor. Bp. 1966, Révai ny. 42 p., 15 t.
F.M.: 12, 30-31. p. 17 alkotásával szerepelt a kiállításon. Hóolvadás, Fanyeső repr., Portré, Leányportré, Öregasszony, Merengő, Csendélet, Kapirgálók, Várakozók, Leányfej, Olvasó nő, Férfifej, Fiúfej, Gondolkodó, Juli néni, Kendős fej, Fatanulmány, Öregasszony.
Pogány Ö. Gábor: "...Fazekas Magdának a rajz az erőssége, gyengéd vonásokkal karakterizálja modelljeit, rideg korunkban oly kevéssé méltányolt intuicióval beszél ábrázoltjai hangulatáról, lelkiállapotáról. Nem szabad elfelejteni ugyanakkor, hogy olajfestményei még tovább finomítják pszichológiai megfigyeléseit, poétikus tónusukkal analizálják a töprengés, kesergés, bizakodás elégedettség fokozatait..."

61. Kiállítási kritika.
= Szolnok megyei Néplap, 1966. okt. 22.

62. OELMACHER Anna: A szolnoki művésztelep kiállításán.
= Magyar Nemzet, 1966. okt. 20. 4. p. "... A grafikában a szolnoki Fazekas Magdolna már ismerten jeles művelője műfajának..."
Hírek
= Magyar Ifjúság, 1966. nov. 5.
= Szocialista Művészetért, 1966. nov.
= Szolnok megyei Néplap, 1966. dec. 11.

1967.

63. BÉNYI László: A szolnoki művésztelep kiállítása a Magyar Nemzeti Galériában.
= Művészet, 1967. jan. 32-36. p.
"...Fazekas Magda női, illetve leányportréi lefékezett színhangon, elmélyült emberábrázolást mutatnak. "Fanyesője" megnyerő egyszerűségű, a lírai hangvételű "Kapirgáló"-jának színvilága pedig azt mutatja, hogy e tehetséges portréfestő figurális kompozícióiki-karakterábrázoló készségén túl jóval szélesebb skálájú fejlődését igérik..."

64. AKÁCZ László: Szolnokiak a Galériában.
= Tiszatáj, 1967. jan. 60. p.
F.M. művészetéről is szól.

65. Kiállítási kritika.
= Petőfi Népe, 1967. márc. 19.

66. A Közép-magyarországi Képzőművészek Tavaszi Tárlata, 1967. Szolnok április, március Kecskemét, június Baja. /Kat./ Szerk. Kaposvári Gyula. Bev. N. Pénzes Éva. Gyula, 1967, Békésmegyei ny. 32 p.
F.M.: M.L portréja, Portré repr., Beszélgetők, Csendélet, Férfifej, Öregasszony fej, Gondolkodó.

67. Szolnoki művésztelep kiállítása Tallinnban, 1967. /Kat. nélkül./ Fazekas Magdolna szerepelt a tárlaton. x

68. PÉNZES Éva, N.: A szolnoki művésztelep tallinni kiállításáról. = Művészet, 1967. aug. 40. p.
F.M. művészetéről is ír.

69. KOVÁCS Gyula: A Közép-magyarországi Képzőművészek Tárlata Szolnokon.
= Művészet, 1967. szept. 46. p.
"...F.M. képeiből igen tiszteletreméltó formáló szeretet és kedves líraiság sugárzik.
Álmatagvíziósan szövődő színei egy mindenképpen megmutatkozásra kívánatos emberi értékű lelkiség jelentkezései. Tisztelni ezen munkáit és bátorítani őt, újabb,még bensőségesebb alkotásokra a művészeti írás szép kötelessége..."

70. A Szolnok megyei Képzőművészek Téli Tárlata - Damjanich Múzeum, Szolnok. 1967. december. /Kat./
F.M.: Szénagyűjtők, Portré, Csendélet, Növények, Kecskekoponya, Fiúfej, Portré, Férfifej.

71. Kortárs képzőművészeti kiállitás Huber Galéria, Zürich, 1967. /Kat. nélkül/. X
F.M.: Kapírgálók, Üregség c. alkotásaival szerepelt.

72. A Közép-magyarországi Képzőművészek Tavaszi Tárlata, 1968. /Kat./ Rend., előszó: Morvay Aliz. Szerk. Kaposvári Gyula, Szolnok, 1968, Szolnoki ny. 35 p.
F.M.: Leányportré, Fák, Fatanulmány, Lovak repr., Hálók, Portré.

73. TISZAI Lajos:A Vitosa csucsa mellett. A szolnoki művésztelep szófiai kiállításáról.
= Szolnok megyei Néplap, 1968. ápr. 11.
F.M. munkásságáról is szól.

74. /VARGA Viktória/ V.V.: Erre gondolt!? Vélemények a gazdasági reformról.
= Szolnok megyei Néplap, 1968. ápr. 14. 3. p.
Fotó: Nagy Zsolt.
Berényi Gábor, Csépe Mihály, Kurucz Tibor és Fazekas Magda stb. nyilatkozatával.
F.M. beszélt a művészek táppénzjogosultságáról, és a Képcsarnoki zsürizésről.

75. KAPOSVÁRI Gyula: Szolnok művészei.
= Népművelés, 1968. 7. sz. 33-34. p.
F.M. "...munkásságát gondos elmélyült grafikus emberábrázolás és festményeinek lírai megfogalmazása jellemzi..."
A művész fotójával.

76. TIT Kossuth Klub, Budapest. Szolnoki művészek bemutatkozása 1968. - Szolnok bemutatkozik a fővárosban program keretében.
F.M.: Lovak, Beszélgetők, Portré c. alkotásaival szerepelt. X

1969

77. CSÁSZTVAI István: Művészet és közönség. = Szolnok megyei Néplap, 1969. febr. 9.
"...Szolnok megyében a művész neve ma már széles körben ismert, keresik képeit..."

78. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Közép-magyarországi Területi Szervezete Tavaszi Tárlata. 1969. /Kat./ Rend. Damjanich Múzeum. Szolnok, 1969, Szolnoki ny.
F.M.: Csendélet, Havas táj, Ház napsütésben repr., Könyöklő nő, Portré, Alvó Férfifej, Női fej.

79. OELMACHER Anna: Közép-magyarországi képzőművészek tárlata.
= Művészet, 1969. november. 43-44. p.
"...Fazekas Magdolnát sokáig grafikusként tartottuk számon, de most meglep érett koloritjával. Különösen a "Házak napsütésben." c. kompozícióján.

80. EGRI Mária: A közép-magyarországi képzőművészek tárlata. = Művészet, 1969. november. 44. p.
F.M. pasztell munkáival tünik ki.

81. A Közép-magyarországi területi szervezet Szolnok megyei Téli Tárlata. 1969. /Kat./ Bev. Kaposvári Gyula, Damjanich Múzeum, Szolnok.
F.M.: Görbe fa, repr. Ülő leány, Leányfej.

1970

82. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Közép-magyarországi Területi Szervezete Tavaszi Tárlata. 1970. Kecskemét, ápr. Szolnok, jász. Rend. Láncz Sándor /Kat/ Kecskemét-Szolnok, 1979, Szolnoki ny. 36 p. illusztr.
F.M.: Zagyva télen repr., Téli napsütés, Kubikosok, Műtermi csendélet, Női fej.

83. 16 Salon de Montreuil salle des fêtes de la Maire. Du 19 au 30 Avril 1970. Organise par L'union des arts plastiques avec participation d'artistes Hongrois. /Katalógus/ Montreuil, 1970.
Fazekas Magda: En conversation /Beszélgetők/ Maison ensoleillées c. /Ház napsütésben/ c. képeivel szerepelt.

84. XIII. Alföldi Tárlat, Békéscsaba 1970.
F.M.: Lovak, Görbefa c. képeivel szerepelt. X

85. A Közép-magyarországi Területi Szervezet Szolnok megyei Téli Tárlata. 1970. /Kat./ Előszó: Horváth Ferenc. Szolnok, 1970. Szolnoki ny. 28 p.
F.M.: Csendélet napraforgóval, Anya gyermekkel /repr./, Zagyvapart, Tanulmány.

1971

86. EGRI Mária: Téli Tárlat Szolnokon.
= Művészet, 1971. ápr. 36. p.
F.M.: ...Anya gyermekkel c. kompozíciójáról ír.

87. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Középmagyarországi Területi Szervezete Tavaszi Tárlata. Szolnok, 1971. máj.-jún.; Kecskemét, 1971. jún.-júl. Rend. Rozványi Márta. Előszó: D. Fehér Zsuzsa. Szolnok - Kecskemét, 1971, Szolnoki ny. 27 lev. illusztr.
F.M.: Házak, Kert boglyával. repr., Portré, Lovak, Kopasz fák, Női fej.

88. FEHÉR Zsuzsa, D.: Kováts Nagy Ira kiállítása.
= Művészet, 1971. október 42. p.
"...Fazekas Magda légies színvilága jellemző képeire..."

89. XIV. Alföldi Tárlat, Békéscsaba /Kat./ 1971. x
Női fej, Tanulmány.

90. Szolnok megyei Téli Tárlat. Damjanich János Múzeum, Szolnok. /Kat./
F.M.: Alkony a Zagyván, Kertben, Fiú portré. Hírek.
= Szolnok megyei Néplap, 1971. dec. 13.
F.M. képeiről.

1972

91. A Szolnoki Művésztelep a felszabadulástól napjainkig. Kiállítás. Szolnoki Galéria. /Kat./ Szerk. Kaposvári Gyula. Bev. Pogány Ö. Gábor. Összeáll. Egri Mária. A kiállítást rend. Kaposvári Gyula, Egri Mária. Szolnok, 1972, NKFV ny. 26 p.
F.M.: Zagyva télen, Várakozók, Hóolvadó, Kert boglyával, Portré, Lovak, Fiúportré repr., Beszélgetők, Anya gyermekkel, Leányfej, Öregasszonyfej, Gondolkodó.

92. XV. Alföldi Tárlat Békéscsaba. /Kat./
F.M.: Leányportré

93. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Közép-magyarországi Területi Tárlata, 1972. Baja-Szolnok. /Kat./ 28 p.
F.M.: Fák, Szérün repr.

94. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Közép-magyarországi Területi Szervezete Téli Tárlata, 1972. /Kat./ Szolnoki ny.
F.M.: Októberi napsütés, Házak, Táj napraforgóval repr.

95. RIDEG Gábor: Szolnoki művészet /19/ '72.
= Alföld, 1972. 6. sz. 92. p.
F.M.: Kendős fej repr.
"... /A művész/ legnagyobb erőssége a rajz. Itt bontakoztatja ki kivételes karakterizáló képességeit. Az ő portrérajzaiban az emberi arc a lélek, az egész személyiség hű tükre. Mint festő meditáló, a hangulatokra érzékenyen reagáló lírai alkat. Tájképeinek figurális kompozícióinak finom színvilága, puhán elomló fényei az ember és a táj, az ember és az ember bensőséges, intím kapcsolatát hangsúlyozza..."

1973

96. A Szolnoki Művésztelep kiállítása a Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskolán, Budapest-Zugló. Kat. helyett a kiállításhoz készült az alábbi kiadvány:

97. KAPOSVÁRI Gyula: A szolnoki művésztelep életéből. Szolnok-Bp. 1973, Szolnoki ny. 36 p.
F.M.: 31. p.

98. XVI. Alfölfi Tárlat, Békéscsaba. /Kat./
F.M.: Fák, Fiúportré.

99. SZABÓ János: Téli Tárlat, /19/ '73.
= Szolnok megyei Néplap. 1973. márc. 2.
F.M. a kiállító művészek között.

100. Közép-Magyarországi Képzőművészek Nyári Tárlata, Kat.: 1973. Szolnoki Galéria, május-június, Kecskeméti Katona József Múzeum június-július.
F.M.: Télutó, Portré, Tünde repr.

101. Szolnok megyei Téli Tárlat. 1973, Szolnoki Galéria. /Kat./ Szerk. Mihály Kálmán. Bev.Ecsery Elemér. Szolnok, 1973. NKFV ny. 11 p. illusztr.
F.M.: Dr. K.E. portréja repr., Műtermi csendélet, Erdő széle, Női fej,

1974

102. Szolnoki művészet, Művészház. Tallinn. Észt SzSzK. /Kat./ Bev. Kaposvári Gyula
F.M.: Lovak, Kert boglyával, Októberi napsütés, Tünde repr., Táj napraforgóval, Beszélgetők, Műtermi csendélet, Anya gyermekkel, Ház napsütésben, Portré, Zagyva télen.

103. Szolnoki művészet Szentendrén. Szentendrei Galéria. Kat. nélkül. ×

104. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Közép-magyarországi Területi Szervezete, Szolnok megyei Nyári Tárlata. 1974. /Kat./ Türr István Múzeum, Baja: Damjanich Múzeum, Szolnok.
F.M.: Fiam portréja repr., Tavasz, Délutáni napsütés.

105. XVII. Alföldi Tárlat, Békéscsaba. /Kat./ 1974.
F.M.: Erdőszéle, Női fej,

106. Fazekas Magdolna és Meggyes László kiállítása a Szolnok megyei Rendőrfőkapitányság kultúrtermében. Kat. nélkül. 1974. x

107. A Magyar Képzőművészek Középmagyarországi Területi Szervezete Szolnok megyei Téli Tárlata. 1974. /Kat./ Szerk. Kaposvári Gyula. Szolnok, 1974, NKFV ny. 24 p.
F.M.: Árnyas kert repr., Kislány portré, Szénagyűjtés, Ősz, Kékkendős fej, Tabán tavasszal.

108. EGRI Mária: Szolnoki Téli Tárlat.
= Szolnok megyei Néplap, 1974. dec. 8.
"...Fazekas Magda portréi, képei színpompásak..."

1975

109. EGRI Mária: Műteremről - műteremre. = Művészet, 1975. febr. 19-24.p.
F.M.: Fiam portréja 1974. repr., Görbe fa repr.,
"...Fazekas Magdolnát konok vágy fűti a naptól átitatott formák, a fények-árnyékok uralta motívumok, részletek vászonra álmodására. Lágy átmenetű színek variációival, mozgalmas egymásmellettiségükkel, egymásbaolvadásukkal, és ellentéteikkel, érzékeny líraisággal fogalmazza át a tájat, folyót, növényeket, a kerti padot, vagy a gyermekét karoló anyát. Pszichológiai finomságú portréi színesítik a telep munkásságának együttes képét. A táj, a közvetlen látvány elsődlegességén túl az alkotások az absztrahálás mértékében, a természeti látvány konstruktív vagy expresszív irányban történő átfogalmazásában térnek el..."

110. A Szolnoki Művésztelep Tárlata a Városi Tanács nagytermében. Megnyitja: Kukri Béla. Kat. nélkül 1975. Szolnok 900 éves jubileuma ünnepség sorozati programjaként. x

111. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Közép-magyarországi Területi Szervezete Nyári Tárlata. 1975. /Kat./ Kiállító-csarnok, Mezőtúr; Katona József Múzeum, Kecskemét.
F.M.: Csendélet hegedűvel repr., Kettős portré, Házak, Zsuzsa, Boglya árnyékban, Hálók a Zagyván, Boglyák.

112. XVIII. Alföldi Tárlat, Békéscsaba, 1975. /Kat./
F.M.: Halászhálók, Októberi napsütés. Ism.
= Népszava, 1975. ápr. 25. 6. p.

113. HÍREK
= Dolgozók Lapja, Komárom, 1975. szept. 21.
"...Fazekas Magda festőművész a szolnoki művésztelepen alkot, gazdag eredménnyel vesz részt a hazai és külföldi kiállításokon..."

114. BÉNYI László: Szolnok, a művészváros.
= Hajdúbihari Napló, 1975. szept. 28.
= Keletmagyarország, 1975. okt. 5.
F.M-t említi.

115. BÉNYI László: Bemutatjuk a szolnoki művésztelepet.
= Békés megyei Népújság, 1975. dec. 14.
F.M. művészetéről is ír.

116. SZABÓ Ernő: Ha ez kocsma, akkor mi kocsmárosok vagyunk.
= Vendéglátás, 1975. 11. 9. p.
F.M. alkotása is megtalálható a /szolnoki/ Hotel Pelikánban.

117. I. Szolnoki Festészeti Triennálé, 1975. Szolnoki Galéria. Rend. és az előszót írta: Egri Mária. /Kat./ Szerk. Kaposvári Gyula. Szolnok, 1975, Szolnoki ny. 23 lev., illusztr.
F.M.: Kertben repr. /I. díj/, Szénagyüjtés

118. A Magyar Képzőművészek Közép-magyarországi Területi Szervezete Szolnok megyei Téli Tárlata. 1975. /Kat./ Szerk. Kaposvári Gyula. Bev. Bíró Boldizsár. Szolnok, 1975, NKFV ny. 20 p.
F.M.: Tanya, Kubikosok, Portré, Őszi fák, Halászhálók repr.

119. XIX. Alföldi Tárlat, Békéscsaba, 1976. /Kat./
F.M. Szénagyüjtés c. művével szerepelt. Ism.
DÖMÖTÖR János: a 19. alföldi tárlat Békéscsabán.
= Békés megyei Népújság, 1976. ápr. 25.

120. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Közép-magyarországi Területi Szervezete 1976. évi Nyári Tárlata. /Kat./ Szerk. Kaposvári Gyula. Bev. Bereczky Loránd. Szolnok, 1976, Szolnoki ny. 38 p. illusztr.
F.M.: Anyám repr., Koratavasz, Házak.

121. Tervek-rajzok-vázlatok, II. Képzőművészeti Világhét Szolnok megyében. 1976. szept. 18-26. /Kat./ Kiad. a Képzőművészeti Világhét Szolnok megyei Rendezősége. Szolnok, 1976, Szolnoki ny. 23 p. illusztr.
F.M.: Leányfej, Anyám repr.

122. Képzőművészeti Világhét Magyarországon, 1976. szept. 18-26. Kiadja a Magyar Képzőművészek Szövetsége. Bp. 12 p.
F.M.: Leányfej repr. 7. p.

123. A Szolnoki Művésztelep kiállítása, Ajka, Művelődési Központ, 1976. /Kat./ Bev. Kaposvári Gyula.
F.M.: Házak,Kékkendős fej, Táj, Leányfej repr. x

124. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Közép-magyarországi Területi Szervezete Szolnok megyei Téli Tárlata. 1976. /Kat./ Előszó: Kaposvári Gyula. Szolnok, 1976, Szolnoki ny. 24 p.
F.M.: Virágzó gesztenyefák /repr./ Csendélet, Őszi táj, Boglya árnyékban.

125. EGRI Mária: Téli Tárlat /19/'76.
= Szolnok megyei Néplap 1976. dec.
F.M."...képei a tavasz, a nyár színeinek, hangulatának bőségét dícsérik."

126. II. Országos Tájfestészeti Biennálé, Magyar Tájak, Hatvani Galéria. /Kat./ Hatvan, 1976.
F.M.: Szénagyüjtés, Halászhálók, Zagyvapart.

127. FARKAS András: A hatvani Galériában, Magyar tájak II.
= Heves megyei Népujság, 1976. dec. 12. 4. p.
"Fazekas Magda Zagyvapartja már Hatvan újszerű kisugárzásának eredménye..."

1977

128. TÁL Gizella: Sokszemközt művészeinkkel. = Szolnok megyei Néplap, 1977. május 31. 5. p.
"...Az Ünnepi Könyvhét rendezvénysorozatában..., az idei programban a megyeszékhelyen élő művészeket, s a művésztelep alkotóit hívták meg baráti találkozóra.
F.M-ről is ír.

129. PÁLRÉTI Ágoston: Anyanyelve a táj.
= Csongrád megyei Hírlap, 1977. június 28.
F.M. művészetéről is ír.

130. SZÉKELY András: Egy mai impresszionista - Fazekas Magdolna festőművész.
= Szolnok képzőművészei 1902-1977.
/Szolnok, 1977./ 23-24. p.
/Klny. A Szolnok megyei Néplap 1977-es évfolyamából./

131. EGRI Mária: Művésztelep Szolnokon.
= Múzeumi Magazin, 1977. 2. sz. 3-4. p.
F.M. művészetéről is ír.

132. A szolnoki Művésztelep Jubiláris kiállítása 1902-1977. Szolnoki Galéria - Damjanich Múzeum - Magyar Nemzeti Galéria. Szolnok-Budapest. 1978. /Kat./ Szerk. Kaposvári Gyula. Összeáll. Egri Mária. A kiállítást rend. Pogány Ö. Gábor, Bodnár Éva, Kaposvári Gyula. Kiad. Damjanich János Múzeum, Szolnok, 1977, Szolnoki ny. XXX. 130, 80 p.
F.M.: 11, 74. p. Férfi portré, repr. Koratavasz, szines.. repr., Kertben

133. Képzőművészeti Világhét III. Központi tájékoztató. Bp. 1977.
F.M.: Öregasszony c. rajza repr.

134. A szolnoki Művésztelep kamarakiállítása. 1977, Tallinn Mozi, Szolnok. /Kat./ Leporello.
F.M.: Szénrakodás, Árnyas kert.

135. XX. Alföldi Tárlat, Békéscsaba, 1977. /Kat./
F.M.: Házak, Kert boglyával.

136. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Közép-magyarországi Területi Szervezete Nyári Tárlata. Szolnok, 1977. Rend. a Szolnok megyei Múzeumok Igazgatósága. /Kat./ Bev. Kukri Béla. Szolnok, 1977, Szolnoki ny. 20 lev., illusztr.
F.M.: Laci, repr., Gereblyéző, Tavasz, Fa alkonyatban.

137. Szolnok megyei képzőművészek tárlata. Karcag, Műv. Központ. Képzőműv. Világhét. 1977. Kat.
F.M.: Laci repr.

138. Magyar Tájak. Magyar Nemzeti Galéria Budapest. /1976-os Hatvani Galériában rendezett kiállítás/ Kat. 1977.
F.M.: Szénagyüjtés, Halászhálók, Zagyvapart.

139. ZÁGONYI Erzsébet: A Velencei tó környékének kulturális programja.
= Fejér megyei Hírlap, 1977. szept. 1.
F.M. a kiállító művészek között.

140. Képzőművészeti Világhét Magyarországon 1977. szept. 17-25. Kiad. a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége Bp. 20 p.
F.M.: Kendős fej repr. 13. p.

141. Hatvani Galéria. Arcok és sorsok. Első portré biennálé. 1977. november 20 - december 11. Rend., utószó: Moldvay Győző, Kovács Béla. /Kat./ 20 p.
F.M.: Kendős fej, Férfifej.

142. EGRI Mária: A szolnoki művésztelep 75 éve.
= Élet és Tudomány, 1977. dec. 9. 1549. p.
= Élet és Irodalom 1977. dec. 9.

143. A Szolnoki Művésztelep Szófiai kiállítása. 1977. Előszó és rend. Kaposvári Gyula. A kiállítást Kjusztendilban, Szolnok testvérvárosában is bemutatták. ×
F.M.: Portré repr., Lovak, Koratavasz.

1978

144. Festészet /19/'77 Műcsarnok, Budapest 1978. /Kat./
F.M.: Árnyas Udvar. repr.

145. II. Szolnoki Festészeti Triennálé. Szolnoki Galéria, 1978. október. Ember-és munka-és család, és-környezet. Rend. Egri Mária. Szerk. Kaposvári Gyula. Bev.: Pogány Ö. Gábor. Szolnok, 1978. Szolnoki ny. 47 p.
F.M.: Tanyán, Beszélgetők repr.

146. Szolnokiak a Galériában. = Új Tükör, 1978, febr. 26-43. p.
F.M.: művészetét is említi.

147. POGÁNY Ö. Gábor: Arcok és sorsok.
= Hevesi Szemle, 1978. március 7-8. p.
F.M.: Portré repr. 7. p.

148. BRESTYÁNSZKY Ilona: Művésztelep a Tisza partján.
= Nők Lapja, 1978. márc. 25.
"...F.M-t a természeti látvány ihleti műveiben..."

149. A szolnoki művésztelep képzőművészeinek kiállítása Budapesten a GANZ-MÁVAG Művelődési Központ nagytermében. /Meghívó/
Bp. 1978. ápr. 24.
Megnyitó: Kerekes Ferenc
F.M. a kiállító művészek között.

150. III. Országos Tájfestészeti Biennálé Magyar Tájak. Hatvani Galéria. Hatvan, 1978. /Kat./
F.M. Kertben, Üreg házak c. művekkel szerepelt.

151. A Szolnoki Művésztelep, Drezda /NDK/
F.M. Koratavasz, Férfiportré művekkel szerepelt. X

152. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Közép-magyarországi Területi Szervezetének 1978. évi területi Nyári Tárlata. Művelődési Központ, Kecskemét, - Damjanich János Múzeum, Szolnok. /Kat./ Szerk., előszó: Kaposvári Gyula. Szolnok, 1978, Szolnoki ny. 35 p. illusztr.
F.M.: Téli reggel repr., M.L. portréja, Hóolvadás, Üreg házak.

153. GOÓR Imre: Nyári tárlat Kecskeméten.
= Petőfi Népe, 1978. jun. 25.
F.M. művei szerepelnek a Kecskeméten rendezett nyári tárlaton.

154. "Utcák, terek kultúrája" Képzőművészeti Világhét Szolnok megyében.Kat. 1978. Előszó Kaposvári Gyula.
F.M.: Beszélgetők c. képével szerepelt.

155. KRISTÓ NAGY István: Szolnokról jól, s rosszul.
= Művészet, 1978. dec. 30.
F.M. művészetét is említi.

156. A Magyar Képzőművészek Szövetsége. Közép-magyarországi Területi Szervezetének Szolnok megyei Téli Tárlata. 1978. /Kat./ Bev. Ecsery Elemér. Szolnok, 1978, Szolnoki ny. 30 p.
F.M.: Táj boglyával, Üregember repr., Kertben.

157. EGRI Mária: Téli Tárlat a Damjanich Múzeumban.
= Szolnok megyei Néplap, 1978. jan. 24. 4. p.
"...Fazekas Magdolna Üregember munkája - amellett, hogy a kiállítás egyik legszebb műve, a művész oeuvrejében is kiemelkedő helyen áll. Az a gazdag színskála, amelynek jelenléte, variánsai tájain, kertrészletein már-már felszívja a formát, itt mértékletessé szelidülve belülről élteti az idős ember karakterisztikus portréját".

1979

158. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Közép-magyarországi Területi Szervezetének 1979. évi területi Nyári Tárlata. Szolnok-Kalocsa. /Kat./ Szerk. Kaposvári Gyula. Előszó: Varjú Imre. Szolnok, 1979, Szolnoki ny. 36 p. illusztr.
F.M.: Anyám repr. Virágszedő, Fa ház előtt, Pihenők, Parkban.

159. TISZAI Lajos: A szolnoki Kulturális hetek mérlege.
= Szolnok megyei Néplap, 1979. julius 1. 7. p.
"... Öt nagyszerű kiállítás esik a szolnoki rendezvénysorozat időszakára. Bényi László és Fazekas Magda festőművészek kiállítása, stb..."

160. SZÉKELY András: Magyarországi Nyári Tárlat.
= Új Tükör, 1979. 30. sz. 3. p.
F.M. művészetét említi.

161. A Szolnoki Művésztelep kiállítása Hódmezővásárhelyen. 1979. szeptember /Kat./ Szerk. Kaposvári Gyula. Bev. Egri Mária. Kiad. a Szolnok, Damjanich János Múzeum. Szolnok, 1979, Szolnoki ny. 6 lev.

F.M.: Üregember repr., Hóolvadás, Anya gyermekkel, Pihenő asszonyok, Beszélgetők, Üreg házak, Halászhálók, Árnyas udvar.

162. "Gyermek a művészetben" Képzőművészeti Világhét Szolnok megyében, 1979. szept. 15-23. Kat. Előszó Kaposvári Gyula F.M.: Marika c. műve repr.Kettős portré.

163. Hírek
= Magyar Hírlap, 1979. 210. sz. 10. p.
A szolnoki művésztelepen élő festők, szobrászok kiállításáról.

164. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Közép-magyarországi Területi Szervezete Szolnok megyei Téli Tárlata. 1979. /Kat./ Rend. Kaposvári Gyula, Szerk. bev. Selmeczi László. Szolnok, 1979, Szolnoki ny. 28 p. illusztr.
F.M.: Árnyas udvar repr., Őszi kert, Felhős táj, Laci.

165. II. Országos Portrébiennálé . Arcok és sorsok. Hatvani Galéria 1979. november 25-december 16. /Kat./ 12 p.
F.M. Férfi portré c. képével szerepelt.

166. LOSONCI Miklós: Arcok és sorsok a II. portrébiennálén. Hatvani Galéria /Kiállítás./
= Új Tükör 1979. dec. 9. 3. p.
Fazekas Magdolna képe tanulságos volt ötleteiben. Férfi portréjával szerepelt.

1980

167. Rajzkiállítás a Magyar Nemzeti Galériában. 1980. április-május. Mai magyar rajzművészet. Kat. Rend., bev. B. Supka Magdolna. Bp. 1980, Képcsarnok Vállalat. 50 p.
F.M. Önarckép c. repr. alkotásával szerepelt a kiállításon.

168. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Közép-magyarországi Területi Szervezetének 1980. évi Területi Nyári Tárlata. Kalocsa - Szolnok /Kat./ Szerk., bev. Kaposvári Gyula. Szolnok, 1980, Szolnoki ny. 35 p. illusztr.
F.M.: Festő a kertben repr., Tanyaudvar, Téli napsütés, Női portré.

169. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Közép-magyarországi Területi Szervezete Szolnok megyei Téli Tárlata. 1980. /Kat./ Szerk. Kaposvári Gyula. Előszó: Egri Mária. Szolnok, 1980, Szolnoki ny. 36 p. illusztr.
F.M.: Kertészek repr., Őszi fák, Árnyas kert házzal, M.L. portréja.

170. ECSERY Elemér: Kiállítás kellemes meglepetésekkel. Megjegyzések a szolnoki Téli Tárlatról.
= Szolnok megyei Néplap, 1980. febr. 9.5. p.
"...Fazekas Magdolna "Kertészek" c. kompozícióját az utóbbi években kimunkált - abszolut festőiség hatja át. Változatlanul távol áll tőle a magakelletó manír, vagy az üres hatáskeltés, sajátja viszont a könnyedséggel festett témák elevensége, varázslatosan tiszta invenciója..."

171. /TÖRÖK Erzsébet/ T.E.: Kiállítás előtt. Fazekas Magdolna képei.
= Szolnok megyei Néplap, 1980. febr. 17. 16. p.

172. Megnyílt Szolnokon az ÁÉV. munkásszálló KISZ-klubjában Fazekas Magdolna Kamarakiállítása.
= Szolnok megyei Néplap, 1980. febr. 20. 8. p.

1981

173. XXII. Alföldi Tárlat. Munkácsy Mihály Múzeum, Békéscsaba. 1981. IV-V. 15. Bev. Bereczky Lóránd. Rend. Pogány Gábor /Kat./ Szerk. Koszta Rozália. Békéscsaba, 1981, MAHIR nyomdaüzem. 22 p.
F.M.: Fények a fák alatt, Beszélgetők repr.

174. A magyar képző- és iparművészek szövetségének kiállítása a budapesti Történeti Múzeumban. I. Festészet c. Budavári Palota E épület. Tervezte: Máté András. 1981. május 6 - június 8. Bp. 1981, Diafilm kéziny. 82 p. 10 diafilmcsíkkal. Angol, német és magyar nyelven
F.M. Virágzó gesztenyefák c. alkotásával szerepelt.

175. HORVÁTH Teréz: Festészetünk körképe a Budavári Palotában. = Népszava, 1981. máj. 29. 6. p .
"...a nagymúltú alföldi realista iskola képviselői közül igen szép, érzékeny tájképekkel jelentkezett Chiovini Ferenc, Meggyes László és Fazekas Magdolna..."
F.M. Virágző gesztenyefák c. alkotását mutatta be.

176. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Közép-magyarországi Területi Szervezete Nyári Tárlata. 1981. Szolnok, Helyőrségi Művelődési Otthon. Mezőtúr. /Kat./ Szerk. Kaposvári Gyula. Előszó: Egri Mária. Szolnok, 1981, Szolnoki ny. 36 p.
F.M.: Műtermi csendélet, Fények a kertben, Virágzó kert.

177. III.Szolnoki Festészeti Triennálé.Szolnoki Galéria. 1981. június-július-augusztus. Rend. Egri Mária. /Kat./ Bev. Selmeczi László, Szolnok, 1981. Szolnoki ny. 28 p. illusztr. Egri Mária
F.M.: Virágszedők, Árnyékban pihenők repr.

178. Meghívó a Portrék, önarcképek kamarakiállításának megnyitójára. Szolnoki Művésztelep kollektív műterem. 1981. aug. 15. Rend. a szolnoki Damjanich Múzeum. Rend. Kaposvári Gyula. Bev. Menyhért László. Leporello.
F.M. Önarckép, Idős férfi c. portréjával szerepelt a tárlaton.

179. TÁL Gizella: Nyár a művésztelepen. Bartók-portrét készít Simon Ferenc, Londonba utazik öt Meggyes László-kép, Kiállításra készül Fazekas Magdolna.
= Szolnok megyei Néplap, 1981.aug. 15.5. p.
F.M. nyilatkozik a terveiről: szeptemberben egyéni tárlatra és hatvani portrébiennáléra készül. Cs.L-né portré repr.

180. Fazekas Magdolna festőművész kiállítása a HMO nagytermében, a Képzőművészeti Világhét programjában. Szolnok, 1981. Leporelló reprodukcióval.

181. TÖRÖK Erzsébet: Képzőművészeti Világhét eseményei. Ünnepi megnyitó Mezőtúron. Fazekas Magdolna kiállítása Szolnokon. = Szolnok megyei Néplap, 1981. szept. 27. 7. p.
F.M. "Több mint két évtizede él és dolgozik a Szolnoki Művésztelepen. A tájat festi s benne az embert. Sajátos hangulatú munkáit több hazai és külföldi kiállításon láthatták az érdeklődők..."

182. /Hódmező/Vásárhelyi Őszi Tárlat. Hódmezővásárhely, Tornyai János Múzeum. Kat. Rend. Kratochwill Mimi. Bev. Csorba Géza. 1981. október 11-november 22.

183. LOSONCI Miklós: /Hódmező/Vásárhelyi Őszi Tárlat.
= Pest megyei Hirlap, 1981. okt. 13. 4. p.
"...Meglepetés...Fazekas Magdolna, Meggyes László érett, finom, érzékeny művészete..."

184. /TISZAI Lajos/ t.i.: Hiszek egy örömtelibb világ lehetőségében. - Műteremlátogatás.
= Szolnok megyei Néplap, 1981. dec.24.7.p. Beszélgetés Fazekas Magdolnával a szolnoki Művésztelepen. A művész fotójával.
"... - Legutóbbi tárlaton megpróbáltunk egy olyan képzeletbeli filmet készíteni, amelyben képei "mellé" jól odaillő muzsikát is kell választanunk. Tehát kerestük a színek, a képek és muzsika hangulati összefüggéseit. Bach és Debussy lennének - szerintünk - a film zeneszerzői. - Megtisztelő rám a gondolattársítás. Különben Beethoven, Schubert és Mozart zenéje mellett az ő muzsikájuk a legkedvesebb számomra..." Számunkra mérhetetlen optimizmust sugallnak képei. Jól érezzük vagy csak - ez sem kevés! - a képzelet játéka...? - Talán mindegy is... A fontos az, hogy így érzi. Persze, számomra igazán nagy öröm, hogy képeim közvetíteni tudják életérzésemet, s valamicskét erősíteni képesek a nézők hitét. Igen, én hiszek egy örömtelibb világ lehetőségében..."

185. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Közép-magyarországi Területi Szervezete Szolnok megyei Téli Tárlata. 1981. /Kat./ Szerk. Kaposvári Gyula. lőszó: Szurmay Ernő. Szolnok, 1981, Szolnoki ny. 36 p. illusztr.
F.M.: Téli alkony, repr , Ősz, Árnyas kertben, Idős férfi portréja.

186. SZUROMI Pál: Triptichon. Országos tárlatok Szegeden és /Hódmező/-vásárhelyen.
=Művészet, 1982. január 40-45. p.
F.M. szerepelt a tárlaton.

187. TASNÁDI Attila: Nyári tárlat Szolnokon.
= Népszava, 1982. aug. 27. 6. p.
"...Számomra a legkiérleltebb teljesítményekkel a festményanyag szolgált - Berényi Ferenc, Meggyes László, Fazekas Magdolna művei..."

188. Ausstellung der Szolnoker Künotlerkolonie 1945-1980 /Kat./ Collegium Hungaricum das Ungarische Kulturinstitut in Wien 1982. Im Selbstverlag des Damjanich Muzeums in Szolnok. Szolnoki Nyomda 38 p.
F.M. 13. p.
Porträt 1959, repr., Alter Mann. repr. 1978. Mutter mit Kind c. /1970/ műveivel szerepelt.

189. /Hódmező/ Vásárhelyi Őszi Tárlat, 29. Tornyai János Múzeum. Hódmezővásárhely 1982. október 10.-november 28. Bev., rend. Kratochwill Mimi /Kat./ 76 p.
F.M. Öregember, Kert boglyával c. műveivel szerepelt.

190. I. Országos Rajzbiennálé, Salgótarján. Rend.: Supka Magdolna Kiad. a Nógrád megyei Múzeumok Igazgatósága, Salgótarján 1982, Borsodi ny. 158 p. /Kat./
F.M. Álom c. alkotásával szerepelt. Repr.

191. V. Országos Tájfestészeti Biennálé Hatvan, Hatvani Galéria, 1982. november 27-1983. január 16; 1983, márc. 5-márc.31-ig Salgótarján Rend.:Nagy István.Kiad. Moldvay Győző Borsodi ny. 16 p.
F.M. Tavaszi táj c. alkotásával szerepelt: III. díjjal, bronzdiplomával tüntették ki.

192. EMBER Mária: Magyar Tájak Hatvanban.
= Magyar Nemzet, 1982. dec. 4. 11. p.
"...Az eddigiekből ellenben kitűnhet, hogy megtekintésre érdemes, sokféle nézőpontból elemezhető kiállítási ollekciót hoztak létre Hatvanban - s akkor még nem említettem Fazekas Magdolna tüneményes bájú Tavaszi Táját, ide-oda dobált sárga pöttyeivel - bocsánat: arany fényeivel; a Szolnokon élő festőnő mintha Czóbel Béla boldog korszakát folytatná..."

193. TISZAI Lajos: A szépség tájai. Fazekas Magdolna bronzdiplomát nyert az ötödik Országos Tájfestészeti Biennálén.
= Szolnok megyei Néplap, 1982. dec. 16. 5. p.
A festőművész a Tavaszi táj c. alkotásával nyerte el a díjat.
"...Utánozhatatlan aranysárgáival méltóan reprezentálja művészi kiteljesedését, amelynek évek óta örömteli tanúi lehetünk..."

194. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Közép-magyarországi Területi Szervezete Szolnok megyei Téli Tárlata. 1982. Helyőrségi Művelődési Otthon. /Kat./ Szerk. Kaposvári Gyula. Előszó: Selmeczi László, Szolnok, 1982, Szolnoki ny. 36 p. illusztr.
F.M.: M.L. portréja, Csendélet őszirózsákkal, Beszélgetők a Kertben, Gereblyéző c. müveivel szerepelt.

195. Halászat a képzőművészetben. c. kiállítás Baja, 1982. június-szeptember. /Kat./ Irta és rend. Losonci Miklós. Fényképek: Solymosné Göldner Márta. Baja, 1982. Kalocsa, Petőfi ny. 34 p.
F.M.: Halászbárkák repr. alkotásával szerepelt.

1983

196. SZÉKELYHIDI Ágoston: Változatok tájakra. Országos biennálé Hatvanban.
= Népszava, 1983. jan. 8. 9. p.
F.M.-ről "...Teljes és magas értékű alkotásait a vallomássá kristályosított szubjektivitás kötötte a jelenhez..."

197. POGÁNY Ö/dön/ Gábor: Az Ötödik Országos Tájképbiennálé a Hatvani Galériában.
= Hevesi Szemle, 1983. március 2-5. p.
" ...Fazekas Magdolna azért részesült kitüntetésben, mert a tónusok árnyalásában már-már felülmúlja a neves impresszionista elődöket..."

198. Nyolcvan éves a Szolnoki Művésztelep. /Kat./ Szerk. L. Menyhért László. Előszó: Egri Mária. Rend. a Magyar Mezőgazdasági Múzeum, Vajdahunyad vár. Bp. 1983. márc. 10-31. Szolnok, Szolnoki ny. 62 p.
F.M. 15. p. Téli alkony repr., Könyöklő nő, Zagyvapart. c. művekkel szerepelt.
"...Fazekas Magdolna inspirativ eleme a táj, szűkebben az az intim természetközelség, amelyben él. A művésztelep parkja, lomberdeje s a Zagyva partja biztosítják a motívumot, a soha meg nem unható, mert mindig új festői problémát a folyton változó fény-árnyék viszonyok, tünékeny fényhatások. Fazekas kitünő portréista volt már tanulmányainak befejezésekor is, ezt a képességét az eszlendők során egészen magas szintre fejlesztette. Szinte egyedülállóak érzékeny ecsetvonásokkal, lüktető színfoltokkal festett portréi hazai képzőművészetünkben..."

199. XXIII. Alföldi Tárlat. Munkácsy Mihály Múzeum. Békéscsaba, 1983. április 1. - május 15. /Kat./ 47 p.
F.M. Tél, Fiúportré repr., Virágzó kert. c. festményeivel szerepelt.

200. Átadták az SZMT művészeti díjait.
= Szolnok megyei Néplap, 1983. április 29. 3. p.
"...A Szakszervezetek Szolnok megyei Tanácsa művészeti díját kiemelkedő művészeti munkássága, közéleti tevékenysége, a munkás amatőr képzőművészek szakmai fejlődéséhez nyújtott segitsége elismeréseként Fazekas Magdolna festőművész a Szolnoki Művésztelep tagja vehette át..."

201. Tóth István fotóművész gyűjteményes kiállítása. Budapest, Műcsarnok. Megnyitó Pozsgai Imre. Rend. Kratochwill Mimi /Kat./ Írta Dudás László. Bev. Fábián László. Bp. 1983. 70 p. /A művész 182 fotóval szerepelt./

→

Kortársak 1974-1982. Festő házaspár;/Fazekas Magdolna, Meggyes László/

202. Képzőművészeti Világhét Szolnok megyében. "Művészet és Kommunikáció". Szerk. L. Menyhért László, 1983. szept. 28.-okt.4. /Kat./ Szolnoki ny. 28 p.
F.M. munkásságát ismerteti.
F.M.: Alvó repr.

203. Figurativ művészet a hetvenes években. A HVDSZ Jókai Művelődési Központ és a Budapest Galéria közös kiállítási sorozata az Almássy téri Szabadidő Központban. 1983. okt. 8. Rend.,bev. Fecske András. Esztergom, 1983, Kontakta. 30 p.
F.M. Öregember c. művével szerepelt repr.

204. Tájak-Korok-Múzeumok. Szolnok Művésztelep. Kiad. Éri István. Szerk. Rappai Zsuzsa. Fényk. Kozma Károly. Irta: Egri Mária. Veszprém, 1983, Pannon ny. 36 p.
/Tájak korok múzeumok kiskönyvtára 134./
F.M.: Öregember c. alkotásának repr. és művészetének értékelése.

205. /Hódmező/Vásárhelyi Őszi Tárlat, 30. Hódmezővásárhely, Tornyai János Múzeum 1983. október 9.-november 20. Bev. Pogány Gábor. Rend. Kratochwill Mimi Szeged 1983, Szegedi ny. 32 p. /Kat./
F.M.: Tavasz, Estefelé c. műveit állította ki.

206. IV. Országos Portrébiennálé. Arcok és sorsok. Hatvan, Hatvani Galéria, 1983. november 26- 1984. január 15. /Kat./ 46 p.
F.M. Árnyékban c. festményével szerepelt.

207. A Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége Közép-magyarországi Területi Szervezete Téli Tárlata, 1983. dec. 17.-1984. január, Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ. /Kat./ Szerk. Menyhért László. Előszó: Kovács Gyula. Szolnoki ny. 28 p.
F.M. Tavaszi táj, Látogatás, Művésztelep kertje, Arckép, Eszter c. műveivel szerepelt. Eszter repr.

208. Szolnokon megnyílt a Téli Tárlat.
= Szolnok megyei Néplap, 1983. dec. 18. 5.p.
= Szolnok megyei Néplap, 1983. dec. 24. 8.p.
F.M.: Eszter repr.

1984

209. TASNÁDI Attila: Szolnoki őrjáraton
= Népszava, 1984. március 9. 6. p.
"...a kritikus...azt is regisztrálhatja, hogy lám, az országos és a szolnoki élvonal között nincs is számottevő távolság. Nincs, mert a legjobb szolnoki mesterek a maguk egyéni karakterén belül képviselnek olyan szinvonalat, mint a Budapestről lerándult két Kossuth-díjas alkotó, azaz Meggyes László, Fazekas Magdolna, Berényi Ferenc és társaik szintén értik a szakmájukat, helyi indítékú mondandóikban ugyancsak egyetemes érvényű hatás elérésére törnek."

210. Fazekas Magdolna /rajzai/. Szerk. Menyhért László. Szolnok, 1983, Damjanich Múzeum. 10 t. Füzetlenül, közös boritóban.

211. Németh István 25 év portréfotóiból és gyüjteményéből kiállitás, Tatabánya Népház Galéria. 1984. május 17.
F.M. Fűzfa c. grafikájával szerepelt.

212. Grafikai album Fazekas Magdolna rajzaiból. 10 db. grafikai lap. Készült 50 számozott példányban a Damjanich Múzeum kiadásában. Kiad. Tálas László, Szerk. Menyhért László. Szolnok, 1984. május,12 p.

213. SZMT-díjas festőművészek kiállítása a Szakszervezetek Szolnok megyei Tanácsa Ságvári Endre Művelődési Központjában. 1984. július 6.- Rend. Kaposvári Gyula.
F.M.: Halászhálók, Eszter, Anya gyermekkel. Özv. Cs.L.-né portréja, Kert boglyával, Téli Alkony, Fiú portré, Üregember, Beszélgetők, Csendélet hegedűvel, Leány portré, Könyöklő nő c. festményeivel szerepelt a kiállításon.

214. KAPOSVÁRI Gyula: Az SZMT-díjas festők tárlatán. Öt szolnoki művész kiállítása.
= Szolnok megyei Néplap, 1984. július 15. 5 p. /Fotó a kiállításról./
= Magyar Nemzet, 1984. július 7. 8. p.
= Népszabadság, 1984. július 7. 20. p.
= Magyar Hírlap, 1984. július 7. 11. p.

215. Szakszervezeti művészeti-díjasok kiállítása Szolnokon.
= Népszava, 1984. július 7. 16. p.
"...A tárlat résztvevőinek közös jellemzője, hogy valamennyi a szolnoki művésztelep alkotói. Évtizedek óta megörökítői az alföldi táj szépségeinek, az ember és a természet meg-megújuló küzdelmének. Eredményes művészi tevékenységük elismeréseként a Szakszervezetek Szolnok megyei Tanácsa korábban mind az öt alkotót művészeti díjjal tüntette ki..."

216. Nyár a művésztelepen.
= Szolnok megyei Néplap, 1984. július 28. 1 p. 11. p.
Fotó: Nagy Zsolt
"Csendélet Fazekas Magdolna műteréből" /fotó/

217. Tóth István fotóművész kiállítása. Törökszentmiklós, Művelődési Központ, 1984. aug. 16-szept. 6. Kisújszállás, Városi Tanács díszterme, 1984. szept. 10-28.; Túrkeve Vöröscsillag MGTSz. Táncsics Klub. 1984. okt. 1-13. Kecskemét, 1984, Petőfi ny. 20 p.
F.M. Arcképe: 12. p.

218. /Hódmező/Vásárhelyi Őszi Tárlat, 31. Tornyai János Múzeum. Hódmezővásárhely 1984. október 7.-nov. 18-ig /Kat./ Bev.: Dömötör János. Rend. Kratochwill Mimi 1984, Szegedi ny. 74. p.
A kiállítást megnyitotta: Drecin József művelődési miniszteriumi államtitkár.
F.M. Régi házak, repr., Szérün c. müveivel szerepelt.
Munkajutalomban részesült a művész.

219. Megújult a 31. Vásárhelyi Őszi Tárlat. Díjak a legjobb művek alkotóinak.
= Csongrád megyei Hírlap, 1984. október 9. 3 p.
Fazekas Magdolnát említi a díjazott művészek sorában.
Vásárhely, Szolnoki művészek az őszi tárlaton.
= Szolnok megyei Néplap, 1984. október 10. 8. p.
F.M. a díjazott szolnoki művészek között.

220. II. Országos Rajzbiennálé. Salgótarján, Nógrádi Sándor Múzeum, 1984. október 20. Megnyitó: Pándi András. /Kat./ Kiad. Nógrád megyei Múzeumok Igazgatósága, Salgótarján, Nógrád megyei ny. Balassagyarmat, 118 p.
F.M. Két fa c. rajzával szerepelt a kiállításon. repr.

221. IV. Szolnoki Festészeti Triennálé Szolnok. Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ Galériája. 1984. nov.3-dec. 30-ig /Kat./ Rend és előszó: Egri Mária 1984, Szolnoki ny. 24 p.
F.M. Árnyékban, Hazafelé, Fák, virágok, fények...c. alkotásaival szerepelt. Árnyékban repr.
Műveit a zsűri a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége Középmagyarországi Területi Szervezete Különdíjával tüntette ki.

222. Országos kiállítás negyedik alkalommal. Festészeti Triennálé Szolnokon.
= Szolnok megyei Néplap, 1984. nov. 4. 1. p.
F.M. festőművészt is felsorolja a díjazott művészek között.

223. Hírek
= Magyar Nemzet, 1984. november 4. 7. p.
A IV. Szolnoki Festészeti Triennáléról is, a díjazott művészek között F.M.-t is felsorolja.

224. Magyar tájak. VI. Országos Tájfestészeti Biennálé. 1984. nov. 24-1985. jan. 14. Rend. Moldvay Győző és Nagy István /Kat./ Kiad.: Moldvay Győző, készült a Borsodi Nyomdában. 36 p.
F.M. Felhős táj c. művével szerepelt.
Ez a kiállitás Budapest HVDSZ Hollósy Simon Galériában is bemutatásra került 1985. febr. 8-án. Megnyitó: Moldvay Győző. Rend. Előszó: Fecske.András. "Magyar Tájak". Válogatás a VI. Országos Tájkép-biennálé anyagából. /Kat./

225. Tárlatok-megyénkben.
= Hevesi Szemle, 1984. december 95. p.
"...Rangot jelent a Hatvani Galériában szerepelni. Számtalan művésznek adott már lehetőséget, hogy tehetségét bebizonyíthassa..." /1985. márciusban/ itt tekinthetik meg Fazekas Magdolna festményeit.

IV. FILM, RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ

RIPORTOK, BESZÉLGETÉSEK

226. Szolnok művészei c. rövidfilm, MAFILM, 1966. Rendező: Németh István, operatőr: Szabó Árpád, szaktanácsadó: Pogány Ö. Gábor és Kaposvári Gyula.
F.M. műtermében is készült felvétel és interjú.

227. AMBRUS Tibor: Láttuk, hallottuk.
= Petőfi Rádió 1971. jan. 1.
F.M. Téli tárlaton szereplő műveiről.

228. LÁTTUK, hallottuk.
= Petőfi Rádió 1972. júl. 7.
F.M. Szolnoki Galériában kiállított képeiről.

229. Művésztalálkozó a HMO nagytermében - Verseghy Könyvtár rendezésében. Riporter Rapcsányi László.
F.M. kérésére Lázár Kati Babits: Esti kérdés c. költeményét mondta el, majd Palestrina kórusműve hangzott el a művész kérésére.

230. Szolnoki Stúdiónk jelentkezik. Riporter: Pálréti Ágoston
= 1977. június 30.
Részlet Fazekas Magda nyilatkozatából:
"...Nagyon vonzódtam mindig a portréábrázoláshoz, mert nagyon érdekelnek az emberek és az, hogy mindenki más egy kicsit. A szép arc, - amit általában annak tartanak - az nem biztos, hogy számunkra is szép. Tehát lehet, - hogy köznapi értelemben vett csúnyának is mondható arc, - tehát nem szabályos szépség, - amit úgy általában annak mondanak, hanem valahol annyira tartalmas embert fejez ki, hogy belülről szép. Anyámról, - van tíz éve is, - hogy festettem portrét, és még azelőtt is festettem, - tehát mindig foglalkoztatott engem aki nagyon közel áll hozzám. - Kiállították a Galériában. Ebben értem el azt, amit érzek iránta, amit el tudok mondani."

231. A 75 éves szolnoki művésztelep jubileumi kiállításán, a Magyar Nemzeti Galériában.
= Televízió Hiradó 1978. II. 16. 19.30
F.M. Portré c. képéről tett említést és mutatta be.

232. A Magyar Rádió Szolnoki Stúdiója. Pálréti Ágoston riporter beszélgetése Fazekas Magdolnával a Törökszentmiklóson rendezett kiállításáról. 1983. szeptember 28.

233. A Magyar Rádió Hétvégi Panoráma c. műsorban /műsorvezető: Czigány György, riporter: Pálréti Ágoston beszélgetése Fazekas Magdolnával. 1983. október 6. Budapest, Petőfi Rádió, - /megismételve 1983. október 7-én, Budapest, Kossuth Rádióban./

234. A Magyar Rádió Szolnoki Stúdiója. Riporter: Pálréti Ágoston. = 1984. november 3.
Beszélgetés Fazekas Magdolnával a IV. Szolnoki Festészeti Triennáléról és díjat nyert munkájáról.

V. A MŰVÉSZ ALKOTÁSAI KÖZGYŰJTEMÉNYEKBEN

Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

Olvasó lány	papír,ceruza	230x180 mm	MNG ltsz. F. 66123
Julis néni	papír, szén	270x210 mm	MNG ltsz. F. 66124
Tanulmány fej	papír, ceruza	313x221 mm	MNG ltsz. F 68104
Öregasszony	papír, grafit	270x208 mm	ltsz. F 68105

Damjanich János Múzeum, Szolnok

Anya gyermekkel	olaj, vászon	60x75 cm	DM ltsz. 79.10.1
Portré	" "	70x80 cm	DM ltsz. 72.200.1
Üregember	" "	60x80 cm	DM ltsz. 78.8.1
Hóolvadás	" "	60x75 cm	DM ltsz. 78.14.1
Üreasszony fej	papír, szén	32x26 cm	DM ltsz. 67.2.1
Gondolkodó	papír, szén	42x31 cm	DM ltsz. 67.15.1
Görbe fa	olaj, vászon /a müvész ajándéka/	65x50 cm	DM ltsz. 79.12.1
Zagyvapart	olaj, vászon	60x80 cm	DM
Fatanulmány	toll	25x22 cm	DM
Könyöklő nő	olaj farost lemez/	60x75 cm	DM

Szolnok megyei Tanács

Hóolvadás 1962.	olaj	60x80 cm
Zagyva télen	"	60x80 cm
Várakozók	"	80x100 cm

Téli alkony	olaj	60x80 cm	
Őszi táj	"	60x75 cm	
Gereblyéző	"	50x60 cm	
Kertben	"	60x75 cm	

Városi, községi tanácsok, intézmények

Táj napraforgóval	olaj	60x75 cm	/Jászberényi Lehel Gimnázium/
Árnyas kert	"	60x80 cm	/Jászberényi Zeneiskola/
Csendélet hegedüvel	"	60x75 cm	/Szolnoki Zeneiskola/
Olvasó	"	50x60 cm	/Kunszentmártoni Tanács/
Árnyékban pihenők	"	60x75 cm	/Vendéglátóip. Főiskola/
Anya	"	60x80 cm	/Tiszasülyi Tanács, Házasságkötő terem/
Tanyán	"	60x80 cm	/Szolnok Városi Tanács/

/a művész ajándéka/

Sárospataki Képtár

Férfi fej	papir, ceruza	260x200 mm	ltsz. SG 70-68

Egyéb

Házak	olaj	50x65 cm	/Vendéglátó Vállalat Pelikán Szálló/
Októberi napsütés		50x65 cm	/Vendéglátó Vállalat Pelikán Szálló/
Szérün	"	43.5x60 cm	/Vendéglátó Vállalat
Tabán tavasszal	pasztell		Vendéglátó Vállalat Pelikán Szálló
Virágzó gesztenyefák	olaj	60x75 cm	Szolnoki MESZÖV
Koratavasz	"	50x70 cm	Szolnoki ÁFÉSZ
Fények a fák alatt	"	60x80 cm	
Szénagyüjtők	"	60x80 cm	magántulajdon Canada
Zagyvapart	"	30x40 cm	magántulajdon
Csendélet lila virággal			Szolnoki Képzőművészeti Rövidfilmszemle díja /1971/ Moldován Domokos kapta

Kubikusok	olaj	60x80 cm	Szolnoki Képzőművészeti Rövid Filmszemle dija /1975/ Jankovics Marcell kapta.

Számos alkotása található még magánygyűjteményekben, hazánkban és külföldön is.

VI. RAJZAI, VÁZLATAI,

EGYÉB ALKOTÁSAINAK REPRODUKCIÓI

NAPILAPOKBAN, FOLYÓIRATOKBAN

/Könyvekben és katalógusokon kivül/

ÉLETRAJZI ADATOK

1933-ban született Kispesten. 1951-1952 között Budapesten a Dési Huber Képzőművészeti Körben fejlesztette rajztudását. 1952-ben nyert felvételt a Képzőművészeti Főiskolára, - ahol 1958-ban végzett festő szakon. Mesterei Bencze László és Fónyi Géza voltak. 1958-tól tagja a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának. 1958-1968 a Fiatal képzőművészek Stúdiója tagja volt.

Tanulmányai befejeztével 1958-tól él és dolgozik a Szolnoki Művésztelepen, annak tagja. Tagja a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének. 1958-tól szerepel országos, kül- és belföldi kiállításokon, a Művésztelep kiállításain /Tallinn, Drezda, Szófia, Ausztria, Bécs Collégium Hungaricum stb./ - egyéb külföldi kiállításon: 1958 Moszkvai Biennálé; 1967 Zürich, Huber Galéria: Kortárs Képzőművészek; 1970 Montreuil,Montreuil-i Szalon; 1958-1959-ben a Fiatal Képzőművészek Stúdiója kiállításain szerepelt első ízben.
Azóta rendszeresen szerepel többek között: a a békéscsabai Alföldi Tárlatokon, a hatvani Országos Tájfestészeti és Portrébiennálékon, 1980-tól a Vásárhelyi Őszi Tárlatokon, Hódmezővásárhelyen, valamint a Szolnoki Festészeti Triennálékon Szolnokon. Ezeken kívül szerepelt 1965-ben és 1966-ban a Szegedi Nyári Tárlatokon, 1978-ban a Festészet '77 c. kiállításon /Budapest, Műcsarnok/, 1980 Rajzkiállítás /Budapest,Magyar Nemzeti Galéria/ 1981-ben a Magyar Képző és Iparművészek Szövetségének I. Festészet c. kiállításán /Budapest Történeti Múzeum/, 1982 "Halászat a képzőművészetben" c. kiállításon Baja, 1982 I. Országos Rajzbiennálé Salgótarján, 1983 Figuratív művészet a hetvenes években, Budapest HVDSZ Jókai Művelődési Központ; 1984 SZMT-díjas festőművészek kiállítása Szolnok, Ságvári Művelődési Központ; 1984 II. Országos Rajzbiennálé, Salgótarján.

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP-ban

megjelent rajzai

1960. jún. 15. 11. p.	Női fej	1971. szept. 19.	Rajz
1962. dec. 24.	Gyermekfej	1971. okt. 10.	Tanulmány
1963. okt. 20.	Férfifej	1971. dec. 5.	Fatanulmány
1964. febr. 23.	Nőalak	1971. dec. 25.	Rajz
1965. ápr. 25.	Női fej	1972. jan. 9.	Ülő férfi
1965. máj. 29.	Rajz	1972. febr. 13.	Rajz
1967. ápr. 3. 10. p.	Tanulmány	1972. ápr. 16.	Rajz
1967. aug. 27.	Szobanövények	1972. jún. 10.	Rajz
1967. szept. 10.	Ülő férfi	1972. jún. 10.	Rajz
1967. okt. 29.	Üregasszony fej	1973. márc. 4.	Rajz
1967. nov. 19.	Férfifej	1973. ápr. 22.	Rajz
1968. ápr. 11.	Virágok	1973. jul. 15.	Rajz
1968. dec. 1.	Vázlat	1973. aug. 5.	Rajz
1968. dec. 8.	Rajz	1973. szept. 16.	Rajz
1969. ápr. 4.	Férfifej	1973. nov. 7.	Rajz
1969. jul. 20.	Leányfej	1973. dec. 24.	Rajz
1969. aug. 7.	Portré	1974. jan. 13.	Rajz
1970. jan. 4.	Tanulmány	1974. febr. 24.	Rajz
1970. máj. 30.	Leányfej	1974. okt. 13.	Rajz
1970. dec. 6.	Tanulmány	1974. okt. 27.	Rajz
1970. aug. 9.	Napraforgók	1974. nov. 17.	Rajz
1970. aug. 16.	Kaszáló	1974. dec. 1.	Rajz
1970. okt. 4.	Tanulmányfej	1975. febr. 9.	Rajz
1970. dec. 13.	Csendélet	1975. ápr. 27.	Rajz
1971. jan. 17.	Női fej	1976. jan. 11.	Rajz
1971. febr. 21.	Kendős fej	1976. máj. 23.	Rajz
1971. ápr. 25.	Ülő fiú	1976. jun. 27.	Rajz
1971. szept. 5.	Női fej	1978. márc. 26.	Rajz

1978. ápr. 19. Rajz

1979. febr. 4. Rajz

1984. dec. 24. Rajz

. o O o .

Rajz. = Jászkunság, 1965. 2. p.

"Fatanulmány" = Jászkunság, 1966. 2. sz. 80. p.

"Pipás ember" szénrajz = Jászkunság, 1977. szept., 1979. szept.

Rajzai. = Jászkunság 1979. 2-3. sz. szeptember. 6. p., 13. p., 15. p., 16. p., 37.p., 67. p., 89., 90., és a borító 3-as oldalán F.M. rajzai.

"Kendős fej" = Alföld, Debrecen, 1972. 6.

"Beszélgetők" = Művészet, 1965. szeptember

"Leányfej." = Művészet, 1965. szeptember

Beszélgetők = Művészet, 1967. szept.

Görbe fa /1969./ 20 p. Fiam portréja /1974./ 22. p. = Müvészet 1975. febr.

VII. ÖNÁLLÓ KIÁLLITÁSAI

1979 Gyüjteményes kiállítás
Szolnoki Galéria, Szolnok

1982 MN Helyőrségi Művelődési Otthon
Szolnok

1982 Városi Kórház Tanácsterme
Cegléd

1982 MESZÖV Székház Tanácsterme
Szolnok

1982 Kamarakiállítás a Szolnoki Művésztelep
Kollektív Műtermében

1983 Iskolatárlat. Kamarakiállítás -
Szolnoki Középiskolákban.

1983 Városi Művelődési Központ
Törökszentmiklós

1984 Szolnoki MÁV-Kórház KISZ-klubja
Szolnok

1985 Hatvani Galéria, Hatvan

VIII. DIJAI

1975 Az I. Szolnoki Festészeti Triennálé
Ember és környezet témakörében
I. díj

1977 A Szolnok megyei Tanács Művészeti díja

1982 V. Országos Tájfestészeti Biennálé
Hatvan, bronzdiploma III. díj

1983 A Szakszervezetek Szolnok Megyei Tanácsa
Művészeti díja

1984 XXXI. Vásárhelyi Őszi Tárlat - Munkajutalom

1984 IV. Szolnoki Festészeti Triennálé
Különdíja

FÖLDRAJZI MUTATÓ

/A számok a tételre utalnak./

AJKA 123
BAJA 46, 66, 93, 104, 195
BÉCS 188
BÉKÉSCSABA 84, 89, 92, 98, 105, 112, 119, 135, 173, 199
BUDAPEST 16, 17, 18
Bp. Almássy téri Szabadidő Központ 203
Bp. Ernst Múzeum 18, 22
Bp. Galéria 203
Bp. Ganz-Mávag Művelődési Központ 149
Bp. HVDSz Jókai Művelődési Központ 203
Bp. Magyar Nemzeti Galéria 60, 132, 138, 167, 175, 231
Bp. Műcsarnok 28, 144, 201
Bp. TIT Kossuth Klub 76
Bp. Történeti Múzeum 174
Bp. Vajdahunyad vár 198
Bp. Zugló 96, 97
BULGÁRIA 3
CEGLÉD 9
DEBRECEN 46
DREZDA 151
ESZTERGOM 37
FRANCIAORSZÁG 3
HATVAN 126, 127, 141, 150, 165, 179, 191, 192, 196, 197, 206, 225
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY 161, 182, 183, 186, 189, 205, 218, 219
KALOCSA 158, 168, 195
KARCAG 137
KECSKEMÉT 53, 64, 82, 87, 100, 111, 152, 153
KISŐJSZÁLLÁS 217
KJUSZTENDIL 143
KOMÁROM 113
LONDON 179
MEZŐTÚR 111, 176, 181
MOSZKVA 18
PARIS-MOUTREUIL 83
SALGÓTARJÁN 190, 191, 220
SVÁJC 3
SZEGED 37, 50, 51, 58, 186
SZENTENDRE 103
SZIGETSZENTMIKLÓS 13
SZOLNOK 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 20, 21, 23, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 52, 53, 54, 59, 60, 62, 63, 64, 66, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 75, 76, 77, 78, 81, 82, 85, 86, 87, 90, 91, 93, 94, 95, 96, 101, 102, 103, 104, 106, 110, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 130, 131, 132, 134, 136, 137, 142, 143, 145, 146, 151, 152, 154, 155, 156, 158, 159, 161, 162, 163, 164, 168, 169, 170, 172, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 184, 185, 187, 188, 194, 200, 202, 204, 207, 208, 209, 210, 213, 215, 219, 222, 223, 228, 229, 230
SZOVJETUNIÓ 3
SZÓFIA 73
TALLINN 68, 102
TÖRÖKSZENTMIKLÓS 14, 217, 232
TŰRKEVE 217
VELENCEI-TÓ 6, 139
VITOSA 73
WIEN 188
ZÜRICH 72

NÉVMUTATÓ

/A szerzői nevektől aláhúzással különítettük el azokat a tételeket, amelyek az adott személyről szólnak/

A
Akácz László 64
Ambrus Tibor 227

B
Bach, Johann Sebastian 184
Babits Mihály 229
Bartók Béla 179
Beethoven, Ludwig von 184
Bencze László 3, 53
Bényi László 63, 114, 115, 159
Berényi Ferenc 59, 187, 209
Berényi Gábor 74
Bereczky Loránd 173
Bíró Boldizsár 118
Brestyánszky Ilona 148
Bubor Gyula 35

C
Császtvai István 77
Chiovini Ferenc 175
Cseh Miklós 28
Cselényi József 20
Csépe Mihály 74
Csorba Géza 182
Czóbel Béla 192

D
Debussy, Claude 184
Dudás László 201
Dutka Mária 27

E
Ecsery Elemér 26, 29, 49, 156, 170
Egri Mária 1, 4, 7, 80, 86, 91, 108, 109, 117, 125, 131, 132, 142, 145, 157, 161, 169, 177, 198, 204, 220
Ember Mária 192
Éri István 204

F
Farkas András 127
Fehér Zsuzsa, D 54, 88
Fábián László 201
Fecske András 203
Fónyi Géza 3

G
Goór Imre 153
Gyenes László 5

H
Hernádi Tibor 57
Horváth Ferenc 85
Horváth Teréz 175
Irás Mátyás dr. 15

K
Kada Erzsébet dr 101
Kádár Zoltán 46
Kaposvári Gyula 23, 25, 30, 33, 39, 43, 44, 47, 52, 54, 66, 72, 75, 81, 91, 97, 102, 107, 118, 120, 123, 124, 132, 143, 145, 152, 154, 155, 158, 161, 162, 164, 168, 169, 176, 178, 185, 194, 213, 214, 215, 226
Kerekes Ferenc 149
Kovács Gyula 69, 207
Koszta Rozália 173
Kováts Nagy Ira 88
Kratochwill Mimi 182, 201, 218
Kristó Nagy István 155
Koczogh Ákos 32
Kovanecz Ilona 16, 17
Kozma Károly 204
Kukri Béla 110, 136
Kurucz Tibor 74

L
Ladányi Mihály 24
Láncz Sándor 82
Lázár Kati 229
Lengyel Boldizsár 14
Losonci Miklós 9, 166, 183, 195

M
Máté András 174
Meggyes László 20, 56, 59, 106, 175, 179, 183, 187, 201, 209
Meggyes László 20, 56, 59, 106, 175, 179, 183, 187, 201, 209
Menyhért László, L. 178, 202, 207, 210, 212
Moldvay Győző 141, 191,224
Morvay Aliz 72
Mozart, Wolfgang Amadeus 184
Murányi Kovács Endre 38

N
Nagy István 191, 224
Nagy Zsolt 74, 216
Németh István 211, 226

O
Oelmacher Anna 36, 62, 79

P
Pálréti Ágoston 129, 230, 232, 233, 234
Pándi András 220
Palestrina 229
Pénzes Éva, N 60
Pogány Gábor 173
Pogány Ödön Gábor 45, 51, 60, 91, 145, 147, 197, 226
Pozsgai Imre 201

R
Rapcsányi László 229
Rappai Zsuzsa 204
Rideg Gábor 56, 95
Rozványi Márta 87

S
Selmeczi László 4, 7, 8, 164, 177, 194
Schubert, Franz 184
Simon Ferenc 25, 179
Supka Magdolna B. 13, 167
Solymosné Göldner Márta 195
Szabó Árpád 226
Szabó István 2
Szabó János 99
Szabó László 2
Szabó Ernő 116
Székely András 130, 160
Székelyhídi Ágoston 196
Szurmay Ernő 6, 185
Szuromi Pál 186

T
Tálas László 10
Tál Gizella 179
Tasnádi Attila 3, 187, 209
Tóth István 201, 217
Tiszai Lajos 73, 159, 184, 193
Török Erzsébet 171, 181

V
Varjú Imre 158
Varga Sándor, B. 3
Varga Viktória 74

Z
Zádor Béla 5
Zágonyi Erzsébet 139
Zombory György 3

"Dolgozz, munkálj,
olyanokat alkoss ne fogja a halál!"
/Illyés Gyula/

UTÓSZÓ

A bibliográfia a szolnoki művésztelep festőművésze, Fazekas Magdolna több mint 25 éves alkotói munkásságának írásos visszhangjáról ad áttekintést. A bibliográfiába felvett hírek, írások, tudósítások műbirálatok, tanulmányok és az egyes írásokból kiemelt szemelvények segítségével nyomon követhetjük a művész pályájának jelentősebb állomásait. A jegyzékből kitünik az alkotó müveinek kritikai fogadtatása és művészetének eddigi értékelését is világosan láthatjuk.

Az anyaggyüjtést a Verseghy Ferenc Megyei Könyvtár helyismereti gyüjteményében az önálló kiadványok, kiállítási katalógusok, a helyi periodikákban megtalálható cikkek, tanulmányok feltárásával kezdtük el. A Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutatócsoportja Dokumentációjában megtalálható források áttanulmányozásával folytattuk. A művész is rendelkezésünkre bocsájtotta a külföldi kiállitásairól szóló katalógusokat és lapkivágatokat. A pályakép, és a művészettörténeti értékelés szempontjából legfontosabb bibliográfiai adatokat összegyüjtöttük és rendeztük. A művész állitotta össze az alkotásainak lelőhelyéről, műfajáról szóló fejezetet. Az anyaggyüjtést 1985. február 28-án zártuk le.

Reméljük, hogy szándékunk esetleges hibái ellenére is megközeliti alapvető célját: monografikus bibliográfiánkkal hozzájárultunk Fazekas Magdolna alkotói munkásságának megismertetéséhez.

Szolnok, 1985. február hó

Bálintné Hegyesi Júlia

TARTALOM

Előszó

Válogatás Fazekas Magdolna művészetéről írott tanulmányokból

Egri Mária: Színekre váltja a természet örömkeltő pillanatait Fazekas Magdolna kiállításáról.

BIBLIOGRÁFIA

	Rövidítések, jelek	2
I.	Kézikönyvek adatai	3
II.	Önálló kiállítások	4
III.	Csoportos kiállítások katalógusai, tanulmányok, cikkek, kritikák	6
IV.	Film, rádió és televízió; riportok, beszélgetések	41
V.	A művész alkotásai közgyűjteményekben	43
VI.	Rajzai, vázlatai, egyéb alkotásainak reprodukciói napilapokban, folyóiratokban	47
	Életrajzi adatok	48
	Szolnok megyei Néplap-ban megjelent rajzai	49
VII.	Önálló kiállításai	51
VIII.	Díjai	52
	Földrajzi mutató	53
	Névmutató	54
	Utószó	56

MELLÉKLETEK

FAZEKAS MAGDOLNA MÜTERMÉBEN
Fotó: Tóth István

GYÜJTEMÉNYES KIÁLLITÁS A SZOLNOKI GALÉRIÁBAN
Megnyitó: Selmeczi László, 1979. március 25.
Fotó: Tóth István

MARIKA 1954.
olaj

FAZEKAS MAGDOLNA MŰTERMÉNEK RÉSZLETE

LEÁNYFEJ
ceruza
Fotó: Tóth István

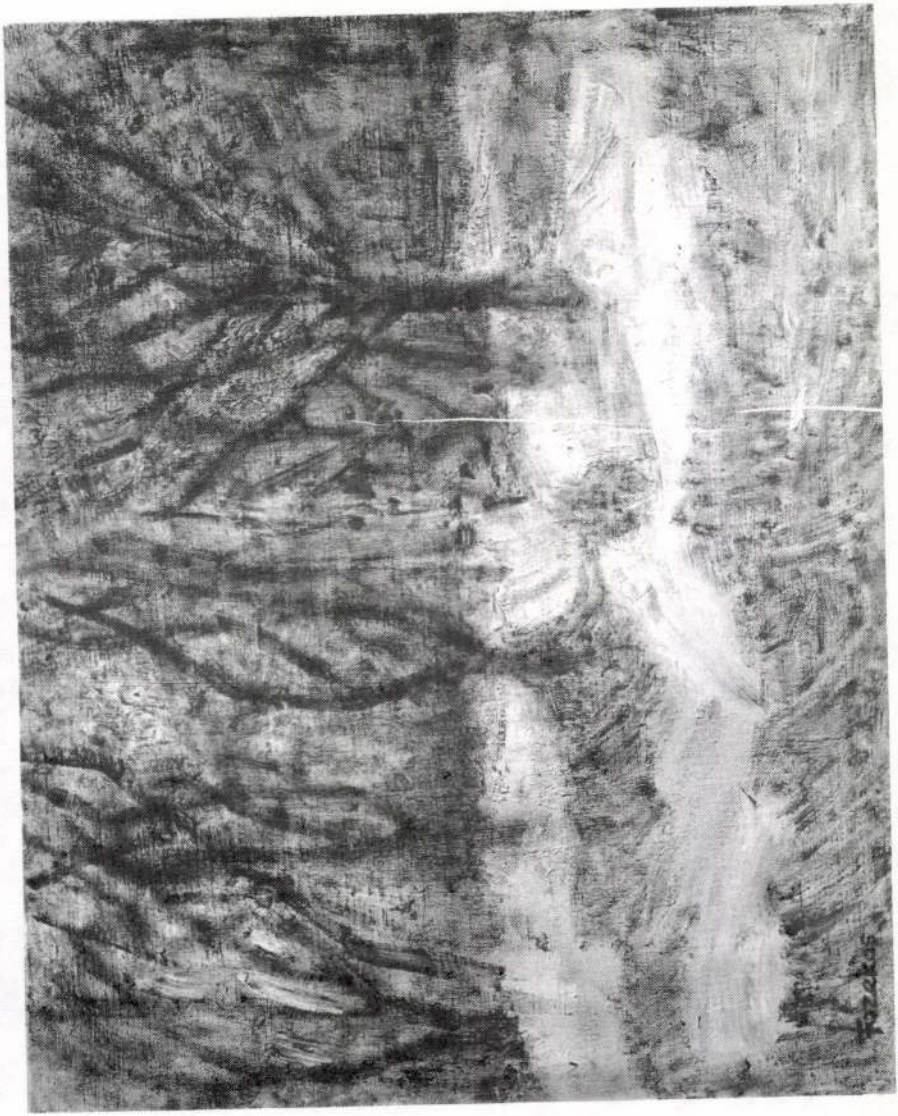

HÓOLVADÁS 1977.
olaj

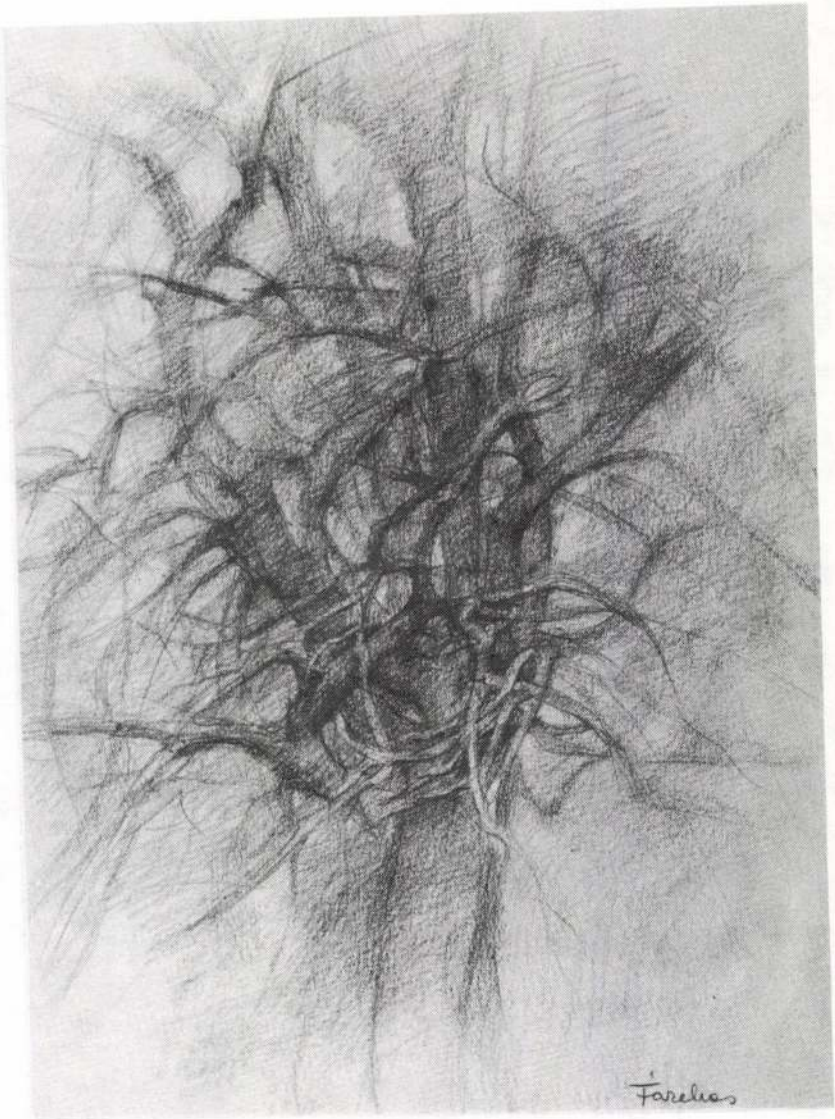

FATANULMÁNY
ceruza
Fotó: Tóth István

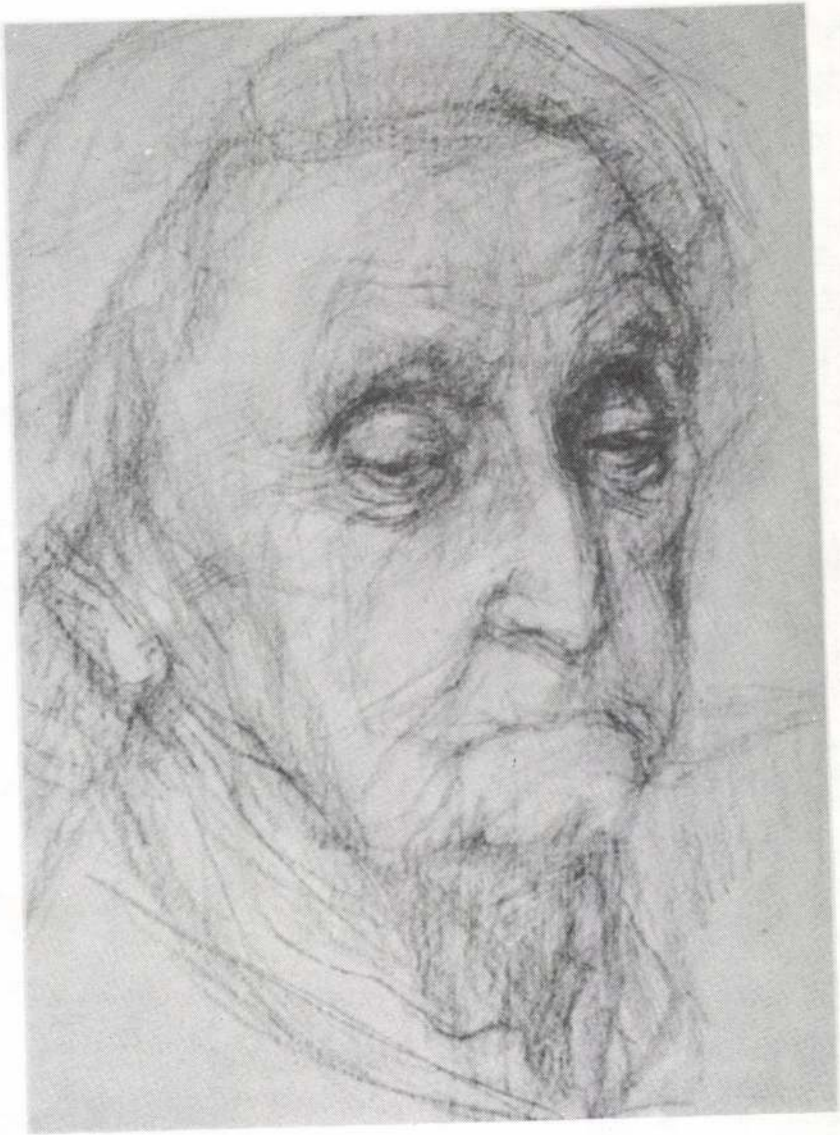

ARCKÉP 1983.
ceruzarajz

15,

MTI SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST IX., ULLÓI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Fazekas Magdolna
festő ny

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1983 DEC 2 4

1021

Fazekas Magdolna: Eszter (pasztell)

Lehet, hogy másutt az effé-
le találkozók már unalma-
sak, nekünk életbevágóan
fontosak és izgalmasak.

*— Ön népszerű író Jugo-
szláviában, egy-egy regénye
10 ezer példányban is meg-
jelenik a magyar nyelvű
könyvek jugoszláviai kiadó-
jánál, a Fórumnál. S ha azt
vesszük, hogy van olyan
könyv, amely csak 500—1000
példányban lát napvilágot,
mert ennyi igény van rá...*

— Az én első regényem is bizony még csak 1000 példányban jelent meg, a második már 2000-ben, és így léptem mindig előbbre, ami kétségtelenül jó érzés. Meg az is, hogy Magyarországon is terjesztik, árulják munkáimat. Jó az együttműködés a Fórum és a különböző magyar kiadók között. A kéziratot nem egy esetben, már megjelenés előtt elküldik a magyar kiadóhoz is, s

benne, s ők is rende
lőle, növekszik a p
szám.

*— És természetese
olvasóinak köre. N
népszerűségének ön
mi lehet a titka?*

— Ezt alighanem o
tudnák leginkább m
dani, de kérdezte, há
szolok: az, hogy én
olyasmiket igyekszem
amiket magam is s
olvasnék. Nem enge
meg egyébként, hogy
mitmondó dolgokról
jek. Az első könyv
nem véletlen, hőseim
szon-nélküliségről be

— De el is ítéli ő

— Mert számomra
szontalanságnál nincs
masabb dolog a világ
távol áll tőlem min
sznobság.

Még sok mindenről
szó, a már dobozban

FAZEKAS Magdolna festő

TEHETSÉGGONDOZÁS

Az önképzőkörök reneszánsza

K.S.

A közelmúltban Budapesten megtartott VI. Nevelésügyi Kongresszus nagy figyelmet fordított a tehetséggondozás lehetőségeire és távlati feladataira. A tehetséges gyerekek érvényesülési esélyét és mozgásterét az új oktatási törvény is igyekszik növelni. A téma egyre élénkebben foglalkoztatja a közvéleményt, hiszen nem csak egyéni sorsokról van szó, hanem az ország jövőjéről, a „szellemi tőke" minőségéről is.

A Jász-Nagykun-Szolnok megyei pedagógusokat mindez nem érte váratlanul. Az utóbbi években megyénk iskoláinak többsége tudatosan és módszeresen foglalkozik a tehetséges tanulók felkutatásával, képességeik kibontakozásának elősegítésével. Több helyen már jól kialakult gyakorlata és hagyománya van az ilyen irányú tantestületi munkának. Csupán kiragadott példaként említem a *jászberényi* Lehel Vezér Gimnáziumot, a *törökszentmiklósi* Bercsényi Gimnáziumot, a *tiszaföldvári* Hajnóczy József Gimnáziumot és Szakközépiskolát, a *kisújszállási* középiskolákat, a *szolnoki* gimnáziumokat. A felfedezés érdeme, természetesen, többnyire az általános iskolai pedagógusoké, akik szintén egyre többet foglalkoznak ezzel a csodálatos pedagógiai élményeket nyújtó feladatkörrel.

A tanítók, tanárok többségének véleménye szerint a tehetséggondozás elsősorban a tanítási órákon valósulhat meg. A korszerű oktatási módszerek lehetővé teszik a tanulók differenciált terhelését, az egyéni képességek speciális fejlesztését. Mindez csak akkor oldható meg sikeresen, ha az egyes osztályok létszáma nem haladja meg az optimális mértéket, s ha a tárgyi, technikai feltételek megteremthetők. A pedagógus személyisége, szakértelme, hivatástudata és lelkesedése nagyon fontos, de nem mindig pótolhatja a hiányzó eszközöket. Épp a minőségi munka érdekében emelik fel szavukat azok a pedagógusok, akik aggódnak az anyagi ellátottság kedvezőtlen alakulása miatt. A civilizált országok nemzetközi versenyfutása ugyanis nem a készítmények piacán kezdődik, hanem az iskolában. Ha tehát a jövő piacán meg akarjuk állni a helyünket, akkor feltétlenül versenyképessé kell tennünk az iskolai oktatás, a tehetségfejlesztés mai feltételeit.

Ezek az összefüggések a társadalom egyre szélesebb köreiben válnak világossá és fontossá. Mostanában már az előrelátó gazdasági szakemberek egyértelműen *stratégiai ágazatnak* nevezik a közoktatást, ezen belül pedig kiemelten a tehetséggondozást.

Egy-két évi megtorpanás után, örvendetes módon, ismét jelentős szerepet kapnak iskoláinkban a tanulók sajátos érdeklődési körét figyelembe vevő, tanórán kívüli képességfejlesztési formák. Ilyenek például a kötelező tantárgyaktól részben független *szakkörök* és *önképzőkörök*, a tudományos *diákkörök*, a *vitaklubok*, a tanulmányi *versenyek*, az önálló gondolkodást igénylő *pályázatok*, a nyelvgyakorlást szolgáló különféle csoportok, *stúdiók*, *műfordító műhelyek*, külföldi *tanulmányutak*. Ezek szervezése sok munkát, pénzt és időt igényel, de ha mélyebben belegondolunk: megéri!

Alföldi tájak, emberek

Törökszentmiklóson országos fotópályázatot indított a város önkormányzata és a helyi művelődési központ hivatásos és amatőr fotósok számára.

A pályázatra beküldhető minden olyan fotó, amelynek témája:

— Az alföldi embert és környezetét (városok, falvak, tanyák, létesítmények, gazdasági élet) ábrázolja.

A pályamunkák beérkezési határideje: 1993. szeptember 19.

A pályázat iránt érdeklődni és a képeket a következő címre lehet beküldeni:

Városi Művelődési Központ

5200 Törökszentmiklós, Kossuth L. út 135.

(Ugyanitt igényelhető nevezési lap is.)

A bérkezett képeket a Városi Művelődési Központ által felkért zsűri bírálja el.

A zsűri értékelése alapján legjobbnak ítélt alkotásokat bemutatják a Városi Művelődési Központban október 23-án 11 órakor nyíló kiállításon.

NINCS MÁR PIROS NYAKKENDŐ

Vannak még úttörők

SZABÓ ANGÉLA

Nagyon elsuhannak fölöttem az évek, egyre gyakrabban jut eszembe gondtalan gyermekkorom, az iskola, a közös bolondozások, a nyári úttörőtáborok hangulatos estéi, a tábortűznél kipirult, boldog arcok. Kisebb kirándulásokat szerveztünk, vidám hangulatú őrsórákat tartottunk minden politikai és vallási ideológia nélkül — egyszerűen csak gyerekek voltunk.

Az általános iskolás korosztály jelentős hányada ma ezt már csak hírből ismeri. Talán nem kellett volna mindent „eldobni" a rendszerváltáskor?! A gyerekek ma is csak gyerekek, szeretnek szórakozni, a politika épp úgy nem érdekli őket, mint hajdan minket sem, hogy valójában mit képviselt — a pártállam évtizedeiben — a piros nyakkendő. Egyetlen dolgot nem szerettünk, azt a szót, hogy kötelező..., de mégis, gyönyörű emlékek élnek bennem.

A mai ifjúságnak vajon milyen emlékei lesznek? Egyáltalán lesznek? Megkerestem az Úttörőszövetség megyei ügyvivőjét *Fazekas Sándort*, hogy megtudjam, hogyan működik jelenleg az Úttörőszövetség?

— A rendszerváltás természetesen az Úttörőszövetséget is mélyen érintette. Az apparátus többsége hűtlen lett hozzánk, az újonnan alakult szövetség teljességgel önkéntes, épp úgy, ahogyan a tagság is. Szívesen látunk mindenkit, aki szereti a kalandokat, a közösséget és vállalja azt, hogy közénk tartozik. Jelenleg körülbelül hetvenezres tagságot számlálunk, melyet a kilenc tagú ügyvivő-testület, a székesfehérvári Rácz Péter igazgatásával tart mozgásban.

— *A nagy létszámú tagság hány úttörőcsapatot takar, és mi változott meg az évek során?*

— Az országban 436 csapat alakult, ebből megyénk területén található 15, több mint 2500 taggal. Megszabadultunk a fölösleges és kellemetlen kötöttségektől. Módosult a szervezeti felépítés, a szimbólumokat — egyenruha, piros nyakkendő — elhagytuk. Egyedül a három lángnyelvet ábrázoló kis jelvényt tartottuk meg. Több úttörőcsapat még a nevét is megváltoztatta, arculatukat tükröző, ötletes fogalmakra váltottak, mint: Flottások, Horgászok, Fürkészek stb.

— *Úgy tudom, még mindig az önöké a legnagyobb létszámú gyermekszervezet. Mi az oka ennek?*

— Valóban, hogy csak néhányat említsek a nagyobbak közül, a Pro pátria 20 ezer fővel, a három irányzatba tagolódó cserkészek 25 ezres létszámmal tevékenykednek. Sikerünk titka talán abban rejlik, hogy ideológiai megkötöttség nélkül működünk, az Úttörőszövetség ma valóban a gyermekek szervezete, alapja a szórakozás, a kaland és a barátság. Egyébként jó kapcsolatban állunk más gyermekszervezetekkel, és kivívtuk a demokrácia politikusainak elismerését is. A legutóbbi kongresszusunkat *Göncz Árpád* és *Antall József* is levélben üdvözölte, ezenkívül megalakult a gyermekszövetség kéttagú tanácsa, melybe az Úttörőszövetség elnöke is bekerült. Sok helyütt azonban még mindig az előítéletek uralkodnak.

— *A szervezet anyagi helyzete hogyan alakult az elmúlt években?*

— Az Úttörőszövetség tisztán leszámolt a rábízott vagyonnal, a nyaralókat a Gyermekek Táborozásáért Alapítvány vette át. A vagyonmegosztás két évig húzódott, végre az idén megkaptuk Csillebércet. A pénzünk igen kevés, ebből a kevésből próbáljuk szebbé, tartalmasabbá varázsolni a tagság gyermekkorát.

VASÁRNAP NYÍLIK

Fazekas Magdolna festőművész kiállítása a Galériában

T.G.

Fazekas Magdolna festőművész a tavasszal, szűk családi körben ünnepelte hatvanadik születésnapját. Hölgyeknél —, s ha ráadásul még művészről van szó — nem igen illik emlegetni az évek számát, de Fazekas Magdolnától mi sem áll távolabb, mint a hiúság. No meg egyébként sem látszik rajta az idő múlása, egyénisége lelki nyugalmat, békét áraszt. Vallja: ha az emberben belül harmónia lakozik, s egészséges, akkor nem a kora foglalkoztatja, hanem a munka.

Fazekas Magdolna belső harmóniájáról most ismét meggyőz bennünket vasárnap a szolnoki Galériában délelőtt 11 órakor nyíló kiállításán. Képein ugyanaz a jóleső béke, nyugalom tükröződik, mint a művész személyiségén, s hogy valóban a munka foglalkoztatja, arról mintegy másfél száz kiállított alkotása tanúskodik.

Friss diplomásként pontosan harmincöt éve telepedett le a nagyhagyományú, híres szolnoki Művésztelepen, férjével *Meggyes László* festőművésszel. A pályakezdés időszaka 1958, nem volt túl szerencsés egy fiatal művész számára, de a későbbi évtizedek sem igen kedveztek az olyan alkatú alkotóknak mint ők. Soha nem kilincseltek a hivatalokban semmiért, nem voltak a helyi hatalmasságok „udvari festői". Csendben éltek, dolgoztak, s munkájukkal több elismerést szereztek más városokban, országos kiállításokon mint itthon. Mégsem vágytak el soha, a Tisza, a Zagyva, az Alföld szépsége igen erős megtartó erőnek bizonyult, s persze a művészetbarát közönség szeretete, tisztelete, s tanítványok egész sora. Fazekas Magdolna éveken keresztül szakkört vezetett, s most is számos festőpalánta kopogtat be nap mint nap a műtermébe, hogy ellesse a titkokat, hogyan lehet kikeverni olyan szép pasztellszíneket, úgy megragadni egy hervadó virágcsokor szépségét stb. mint ahogyan a művész teszi. Persze utánozhatatlanul, hiszen mindebben az alkotó egyénisége a meghatározó.

Fazekas Magdolna Eszter című portréja a tárlaton

A vasárnap nyíló gyűjteményes kiállítás keresztmetszetét adja Fazekas Magdolna művészetének. Láthatjuk a tárlaton az első képeket, s az alkotó pályájának főbb állomásait jelentő műveket, egészen a legfrissebb alkotásokig. A festőművész ezzel a kiállítással ajándékozza meg a képzőművészet barátait — kissé megkésve, de annál nagyobb szeretettel — születésnapja alkalmából. Fogadjuk el ezt az ajándékot legalább ugyanolyan szeretettel, mint ahogyan az alkotó nyújtja felénk!

HULLÁMHOSSZ

Zene-szó

KOPIÁS SÁNDOR

A földkerekség minden rádióműsorának két tengelye van: a zene és a szó. Nem csak külön-külön fordulhatnak elő az egyes műsorokban, hanem együtt is. Ilyen esetben a szerkesztők természetes törekvése, hogy a zene és a szó lehetőségei egymást erősítve érvényesüljenek.

Az elmúlt héten a szerdai **Zene-szó** szerkesztője *Erős László* volt, zenei szerkesztője pedig *Molnár Éva*. A szórakoztatást oly módon oldották meg, hogy az érdekes beszélgetések egyben rengeteg új ismeretet is nyújtottak. Kitűnő ötletnek bizonyult a múzsa szerepének „forszírozása". (Azért használom ezt a szót, mert itt nem valami tudományos igényű „elemzés" folyt, csupán csevegés az irodalom, a művészet és a sport történetének „háttér-alakjairól"." A múzsákról, mint a „legfontosabb mellékszereplőkről", jókedvűen, szellemesen társalogtak a stúdióba meghívott vendégek: *Ábel András*, *Szigeti István* és *Török László*. Példákat hoztak fel arra, mikor egyetlen múzsa több művészt is képes volt zseniális alkotásokra buzdítani, akár egymás után, akár „párhuzamosan". Az egybehangzó vélemények szerint a „csodálatos nő" főként ezáltal szolgálja az alkotás ügyét, a sikeres pályafutást, hogy folyamatosan gondoskodik a termékenyítő hatású, magasfeszültségű érzelmekkel telített környezetről.

Pénteken a jelenkor egyik legfajsúlyosabb társadalmi problémáját állította középpontba *Fodor János*. (Ezért viszonylag kissebb szerep jutott *Varga Péter* zenei szerkesztőnek.) Áttekintést kaptunk, szakértők közreműködésével, a magyarországi drog-helyzetről. Megtudtuk, hogy erőteljesen folyik a tényfeltárás, az okok elemzése, a megelőzés és a leszoktatás módszereinek kutatása. Rendkívül nehéz feladatcsoportról van szó, amelynek még a részleges megoldásához is több szakemberre és több pénzre lenne szükség. Hozzávetőleges adatok szerint a kábítószerfogyasztók száma nálunk mintegy negyvenezerre tehető, de egyesek úgy vélekednek, hogy az egyszer- kétszer próbálkozókat is figyelembe véve, ennél sokkal nagyobb a veszélyzónában lévők tábora. A meghívott szakértők megegyeztek abban, hogy sürgősen cselekedni kell, mert a drog az emberiség legkegyetlenebb ellensége. Ezt tönkrement életek százezrei, halálba bódult fiatalok megdöbbentő tragédiái jelzik világszerte. Írjuk le a Drog-Stop ügyelet éjjel-nappal hívható budapesti telefonszámát, ahol bárki tanácsot és segítséget kérhet: 267-33-44.

KÖNYVESPOLC

A Püski Kiadó újdonságai

tg

A legújabb kor történelme iránt érdeklődő olvasóknak kedveskedik két új kötetével a Püski Kiadó. Az egyik *Pozsgay Imre* könyve, amelynek megjelentetését már az idei ünnepi könyvhétre beharangozták. Nos, ami késik nem múlik, Pozsgay Imrének, a rendszerváltás előkészítésének és végigvitelének egyik legfontosabb kulcsszemélyiségének visszaemlékezéseit most megvásárolhatják az érdeklődők.

A kötet az egyéni történetírás és a politológiai elemzés módszerével átfogó képet ad arról, hogyan válhatott Magyarország a közép — európai áttörés élovasává. A kezdet és a pálya megrajzolása után az olvasó betekintést nyerhet az elmúlt rendszer működésmechanizmusának legfontosabb törvényszerűségeibe. Nem csak személyes jelentősége van annak a leírásnak, amely bemutatja hogyan kerültek konfliktusba a hivatalos Magyarországgal azok, akik a szuverén gondolkodást, az ideológiai megkötöttségektől való függetlenedést és a közösségi és nemzeti felelősségvállalást választották. A múlt rendszernek ezt a hosszú tapasztalati iskoláját kellett végigjárnia annak, aki a személyes meggyőződésén túl egy szélesebb közösséget is segíteni akart a gyökeres szakítás felismerésében és békés végigvitelében. Ez a visszaemlékezés ezért nem csak a történetírók számára fontos forrás, de a rendszerváltás eddigi folyamatának megértése, s a lehetséges további útkeresés szempontjából is iránymutató dokumentum.

A könyv egyébként igen nagy nemzetközi érdeklődést váltott ki, német, angol és más nemzetiségű kiadók is megjelentetik a közeljövőben.

A másik nem kevésbé érdekesnek ígérkező Püski újdonság *Bíró Zoltán* Elhervadt forradalom című tanulmánykötete. A könyv a neves szerzőnek az utóbbi három évben lapokban meg- illetve meg nem jelent írásait tartalmazza, amelyekben a rendszerváltás fontosabb történéseit elemzi, úgy is mint e történések résztvevője, majd mint szemlélője. Valamennyi tanulmányra a pontos, szakszerű elemzés jellemző, s a sorokból a nemzet további sorsának féltése csendül ki.

TÖRVÉNY AZ IDEGENRENDÉSZETRŐL

Három év türelmi idő a bevándorláshoz

Az Országgyűlés az ENSZ alapokmányában, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában, a Helsinki Konferencia Záródokumentumában és Nyilatkozatában, az Emberi Jogok Európai Egyezményében, az Európa Tanács alapokmányában, valamint nemzetközi szerződésekben vállalt egyéb kötelezettségek teljesítése, továbbá az ország belső rendjének és közbiztonságának érdekében alkotja e törvényt — olvasható a parlament által elfogadott idegenrendészeti törvény preambulumában.

BEDNÁRIK IMRE

Magyar állampolgárságának igazolásáig külföldinek kell tekinteni azt a természetes személyt, aki személyi azonosító adatait külföldi állam okmányával igazolja. A törvény hatálya azonban nem terjed ki a menedékjogot kérő, valamint a magyar hatóságok által menekültként elismert külföldire mindaddig, amíg kérelmét jogerősen el nem bírálták. A külföldi állampolgár magyarországi tartózkodása alatt köteles az ország alkotmányos rendjét tiszteletben tartani és a magyar hatóságok intézkedéseinek eleget tenni.

Az egyszeri és kétszeri beutazásra szolgáló vízumok legfeljebb hat hónapig, a többszöri beutazást engedélyező vízum pedig legfeljebb egy évig érvényes. A vízumkérelemben igazolni kell a hazánkban tartózkodás anyagi fedezetét is. Munkavégzés vagy más adóköteles jövedelemszerző tevékenység folytatása céljából csak az e célra kiadott vízummal lehet beutazni.

Bevándorlási engedélyt az a külföldi kaphat, aki a bevándorlás időpontjától számítva legalább három éven át jogszerűen Magyarországon tartózkodik, akiknek magyarországi lakóhelye és megélhetése biztosított. Kivételt jelent, aki bevándorlását családegyesítési célból vagy magyar állampolgárságát visszahonosítás címén kérelmezi. A bevándorlási kérelem megtagadható attól a külfölditől, aki nem rendelkezik magyarországi lakóhellyel és megélhetéssel, és akinek beilleszkedése a magyar társadalomba nyilvánvalóan nem várható.

Beutazási és tartózkodási tilalmat kell elrendelni azzal a külföldivel szemben, akit kiutasítottak, hazánk alkotmányos rendjét és biztonságát veszélyeztető tevékenységet folytat, terrorista szervezet tagja, vagy fegyver-, robbanóanyag-, sugárzóanyag-, kábítószercsempész. Külföldi álllampolgár nem irányítható vissza, illetve nem utasítható ki olyan országba, ahol faji, vallási okból, nemzeti, társadalmi hovatartozása vagy politikai nézetei miatt üldöztetés veszélyének lenne kitéve. E személyek részére kötelező tartózkodási hely jelölhető ki.

FÜR LAJOS OLASZORSZÁGBAN

Katonai keretszerződés készül

Egyelőre leginkább a tisztek továbbképzése terén van lehetőség a katonai együttműködésre Magyarország és Olaszország között — közölte tegnap római tárgyalásai befejeztével Für Lajos honvédelmi miniszter.

MTI● Más nyugat-európai országoktól eltérően Olaszországgal gyakorlatilag semmiféle együttműködés sincs a tisztképzésben, holott a múltban sok magyar tiszt kapott posztgraduális képzést Olaszországban — mondta *Für*. A honvédelmi minisztert olasz kollégája, *Fabio Fabbri* hívta meg római látogatásra, amely a társminiszterek közti szokásos konzultációk sorába illeszkedik. Fabbrin kívül Für találkozott az olasz parlament két háza védelmi bizottságainak elnökeivel is, és megkoszorúzta a Haza Oltárát. Für és tárgyalópartnerei a kétoldalú katonai együttműködés lehetőségeinek megvitatásán túl érintették az általános európai biztonságpolitikai kérdéseket is, köztük a szovjet utódállamok helyzetét, de legfőképpen a balkáni válságot.

A tárgyalásokon olasz és magyar részről is kifejezték az óhajt kétoldalú katonai együttműködési megállapodás mielőbbi megkötésére. Lehetőséget látnak arra, hogy az előkészületben lévő keretszerződést még az idén aláírják. Konkrét lehetőséget az együttműködésre leginkább a képzésben látnak, s elkészült egy erre vonatkozó terv. Magyarország NATO-hoz fűződő viszonyát illetően olasz részről közölték, hogy Olaszország általánosságban támogatja az integrálódást, de a viszonyról majd az Észak-atlanti Szövetségnek kell testületileg döntenie.

Leghamarabb a januári NATO-értekezleten kerülnek szóba a közép-kelet-európai országokhoz fűződő viszony kérdései. Für szerint egyelőre megjósolhatatlan, hogy a NATO végül is mennyire fűzi majd szorosra kapcsolatait a térség országaival. Magyarország mindenesetre azt szeretné, ha már konkrétabban kidolgoznák a NATO-hoz való kapcsolódás szintjét és a közeledés menetrendjét — mondta Für Lajos. Az olaszok hangoztatták, hogy Magyarország különleges helyet foglal el az ő elgondolásaikban. A magyar kormány azt szeretné, ha Olaszország katonailag is olyan súllyal lenne jelen a térség országaiban, mint amilyen mértékben gazdaságilag jelen van; ha a gazdasági kapcsolatokat jellemző jó együttműködés kiterjedne a védelmi szektorra is. A magyar honvédelmi miniszterrel közölték tárgyalópartnerei, hogy rendkívül súlyosnak látják Olaszország helyzetét, válságtól tartanak, nehezen megjósolható következményekkel. A lehetséges veszélyek között említették a baloldali fordulatot, amelynek a magyar védelmi miniszter szerint Magyarországon is van némi esélye.

A KDNP DERŰLÁTÓ

Önbizalomban sincs hiány

— Ha a Kereszténydemokrata Néppárt kormányra kerül, akkor lehet, hogy áfá-t emel, de csökkenti a személyi jövedelemadót — jelentette ki tegnap Veszprémben Surján László népjóléti miniszter.

K. B. J.

Surján László a kora esti órákban népes közönség előtt fejtette ki a Keresztényde-mokrata Néppárt választási elképzeléseit, gazdasági koncepcióját, amelyek megfogalmazása szerint nem térnek el lényegesen a párt korábbi, választások előtti programjától. Kijelentette, hogy pártjuk akár negyvennyolc százalékos részarányú kormánypárti koalíció keretében is el tudná kormányozni az országot. A kereszténydemokrata pártelnök összességében derűlátóan tekint a küszöbön álló választások elé, amelyekhez mértéktartó, toleráns propagandát kíván.

Lapunk kérdésére válaszolva a pártelnök-miniszter elmondta: a választási kampány munkája és hivatali tevékenysége nem ütközik egymással. Akár a kettő egyeztetésének is tekinthető. A „Hazai termék — hazai munkahely" Alapítvány indításának az volt a célja, hogy a honi termékek vásárlásával, fogyasztásával még jobban megalapozzák a munkahelyteremtést. A Kereszténydemokrata Néppárt eltökélt szándéka, hogy minden erejével, energiájával serkenti a magyar vállalkozásokat.

MAGYAR—ROMÁN TÁRGYALÁSOK BUKARESTBEN

Nyílt kártyákkal játszunk

folytatás az 1. oldalról

Teodor Melescanu lapunk kérdésére elmondta, hogy sokan nagyon is sötét színben tüntették fel eddig a két ország kapcsolatait. Ez nincs így a valóságban. Hangsúlyozta, hogy Románia fontosnak tartaná: Magyarország egyértelműen és félreérthetetlenül foglaljon állást Romániának az Európa Tanács tagságával kapcsolatos kérdésben. Erre azonban — Melescanu szerint — *Jeszenszky* közvetett választ adott, azaz azt mondta, hogy Magyarország ilyen kérdésekben támogathatja Romániát. Ami a konzulátusok felállítását illeti, egyelőre konkrét városnevek nem merültek fel, ám a magyar külügyminiszter felvetette, hogy több városban is lehetne ilyet nyitni, azzal, hogy kereskedelmi célokat is szolgálnának — mondta Melescanu. Kolozsvár neve eddig még nem vetődött fel.

Egyébként a romániai sajtó és a médiák hatalmas teret szentelnek a külügyminiszteri tárgyalásoknak. Például Dimineata azt is megírta, hogy ez az eszmecsere megközelíti a közel-keleti palesztin—zsidó békekötés fontosságát, valamint *Ion Iliescu* elnök bárhol és bármikor találkozhatna *Göncz Árpád* magyar köztársasági elnökkel. Iliescu szerint Románia a legbonyolultabb dolgokat is hajlandó magyar segítséggel megoldani. Ehhez megvan mindkét félnek a jóindulata és jóakarata.

Jeszenszky Géza magyar külügyminisztert és a magyar küldöttséget tegnap este fogadta *Nicolae Vacaroiu* miniszterelnök, majd a vendéglátó Teodor Melescanu vacsorát adott Jeszenszky Géza és delegációja tiszteletére. A mai programban található például a román parlamenti pártok vezetőivel való találkozó, majd folytatódnak a tárgyalások a külügyminisztériumban. Aláírásra kerül a kétoldalú egyezmény is. Délután az RMDSZ vezetőségével találkozik a magyar küldöttség, majd Jeszenszky előadást tart Magyarország és Románia a kommunizmus után, Európában címmel. Este Ion Iliescu román elnök fogadja a magyar külügyminisztert.

Magyarázatot követelnek

MTI● Az Együttélés Politikai Mozgalom tegnap állásfoglalást tett közzé azzal kapcsolatban, hogy a Szlovák Köztársaság külügyminisztériuma a budapesti szlovák diplomáciai képviselet révén arra vonatkozóan kért magyarázatot Budapesttől, hogy *Antall József* miniszterelnök szeptember 10-én a határon túli magyar politikai erők vezetőivel tárgyalt a „Balladur-tervvel kapcsolatos lépések egyeztetéséről".

Gyáriparosok közgyűlése

MTI● A gazdasági szférát el kell határolni a pártharcoktól az előttünk álló választási kampányban. Bármiféle módon is, de határt kell szabni a napi politika és a gazdaság között, mert akár fél év alatt is meg lehet roppantani a gazdaságot — mondta Göncz Árpád köztársasági elnök szerdán a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének harmadik közgyűlésén nagyvállalatok vezetői előtt. A fórum a készülő kamarai törvény függvényében kívánja a szövetség feladatait meghatározni.

A köztársasági elnök úgy vélte: rendkívül fontos a munkaadói és munkavállalói érdekek egyeztetése. Mindkét félnek tudomásul kellene venni a másik szorongató gondjait, különben a magyar társadalom két egymással kommunikálni nem tudó részre szakadhat szét. A párbeszédhez mindkét részről önkorlátozásra van szükség. Az állam feladata a magyar ipar piacrajutási esélyének biztosítása.

A LEÉRTÉKELT ÁREMELŐGÉP

Világszabadalom

TÉCSI ZOLTÁN

Minap — az egyik antikvárium nyitására várakozván — unottan és kényszeredetten bandukoltam a Szabadság-híd budai hídfője környékén, s mivel módfelett ráértem, hajlamos lettem észrevenni mindazt, amit hajszolt fővárosi tartózkodásaim során nemigen szoktam. Felfigyeltem például, egy a Gellért Szálló ajtónállójának hajtókáján (paszomány?) rikító, egy tucat centis fehér cérnaszálra; egyáltalán a Gellért Szállóra, mint olyanra (igazán impozáns szecessziós épületköltemény), s nem utolsósorban arra, hogy a közelben mennyi, de mennyi kutya él, ezáltal sétál(tatódik), ezáltal piszkít össze minden egyes talpalatnyi(!) Budapestet. Természetesen nem ilyen és ehhez fogható banalitásokkal kívánom traktálni lanyhuló, mindazonáltal megtisztelő figyelmüket, hanem egy még sokkal kapitálisabb aprósággal. Mert midőn már harmadszor is megreggeliztem, és járék vala fel-alá türelmem legutolsó tartalékainak is fogytán — szöget ütött a szemembe egy kirakati árucikk. Amit legeslegtöbbször egy egészen ellenkező minőségében láthatunk: mint más árucikkeket át meg átárazó, fáradhatatlan és boszorkányos célszerszámot. Igen, igen egy ún. árazógép képezi élcelődésem tárgyát! S bár a — mégoly nemtelen — cél ezt az ominózus eszközt is szentesíteni hivatott, lássák be, mégiscsak megmosolyognivaló volt itt viszontlátni a gátlástalanságról, szeszélyéről és — valljuk meg — ormótlanságáról közismert fétist. De írásom világra segítéséhez, önmagában még ez is elégtelen indíttatás volna, ezért, engedelmükkel, feltárnám igazi motivációmat. Merthogy, a termékké alacsonyodó, rettegett masinát is utolérte a sors kegyetlen humora: leárazták! De le ám!! Hozsánna és hujjujujj!!! Istenem. hogy ezt Örkény és Karinthy már nem élhette meg! De ha mégis, hát menten szörnyethaltak volna a parttalan poéntól... De, hogy a tényekhez ragaszkodjunk: egy nagyobb „kaliberű", METO néven hiedelemmé lett árfellövőt 17 ezer 500-ról 14 ezer forintra mérsékelt a kor keze, míg egy kisebb másikat 14 ezer 700-ról 11 ezer 700-ra.

Ezek után nem csoda, hogy mikor felpillantottam az égre, felszabadultan kuncogó dundi angyalkákat véltem látni a cirrokumuluszok puha pihepaplanján. Beteljesedett hát a jóslat? Mégis itt a világnak a vége? (...És épp Budapesten?) Már a tekintély és kérlelhetetlen szigor szimbóluma is nevetség tárgyává válhat e szertelen honban? Ekkora ízléstelenséget, ekkora morbiditást! Hogy megadatott megpillantanom ezt a pillanatot, azt hittem menten megrepedezik alattam a föld, felettem az ég, és a szomszédos Duna is egy kis városnézésre ragadtatja magát. Pedig semmi — a torlódó forgalom békésen eregette mérgeit, s az anyukák is akként taszigálták örömteli pelenkájú porontyaikat, mint eladdig, s — felteszem — ezután. Minden a helyén maradt, csak nekem enyhült meg valamiként egykedvem. Mitöbb annyira felvillanyozódtam, hogy eszembe jutott valami korszakformáló!

Nem is olyan messze, a Gellért hegy innenső oldalában láttam egy rendőrileg felügyelt katolikus kegyhelyet, vagy mit, s friss emléke nyomán az a megátalkodott ötletem támadt: mi lenne, ha a legfőbb földi hatóság, maga a magasságos pápa (esetleg napirend előtti soronkívüliséggel a túlparton terpeszkedő Parlament) ezt a kirakatba való kirakatot is csodatevő szent hellyé, a különleges készüléket pedig ereklyévé nyilvánítaná. Akkor megindulhatna mindenfelől a zarándoklat, a lehetségesen, a ráción túli jel — a képzeletet is felülmúló, olcsóbban drágító árigazító — megtapasztalására. A helyet égi és földi arkangyal-koszorú biztosítaná, a vitrinben (kirakatban) pedig két, sarki kisboltból kölcsönkért angyali elárusító reprezentálná a szakmát. (Ahogy egy volt kollégám őket „fejükön találta": áremelőgép-kezelőnők.) Az aluljárótöltelék, az elesettek egyre elembertelenedettebb sereglete, biztosra veszem, hamarosan sűrű sötét sorokban járulna ide vizuális vigaszért, s a jobbmódú polgárok is kiélhetnék kedvükre kreatív kárörömeiket.

Megkockáztatom, még az is kapóra jött, hogy Kupa uramnak betelt a kupája, akarom mondani serlege,...

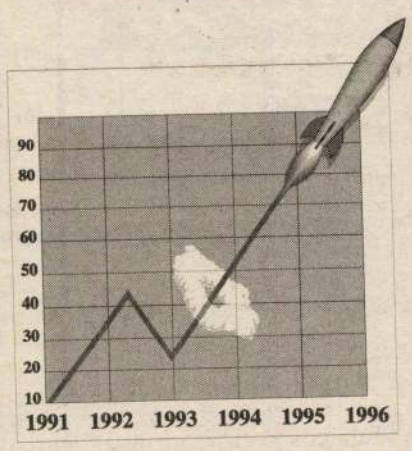

vagyis pohara! Felkérhetnők így tiszteletbeli tárlatvezetői dísz- pozícióra. Méltóbb múzeumigazgatót(!) keresve sem találnánk — s precedens is teremtődne, mely szerint miniszterből is lehet jó muzeológus, nemcsak fordítva... Még az európai, sőt az egyetemes turistaforgalomba is bekapcsolhatnánk eme szent elektromosságtól átjárt kerületet, mely előtt államfők helyezhetnék el hódolatuk protokollkoszorúit. S ha ők egyre többen, és egyre többször járnának-kelnének felénk, az azt is maga után vonná, hogy mindinkább felélénkülnének külkapcsolataink, ezzel együtt helyre billenne gazdaságunk mérlege is. Addigaddig, hogy a nevezett szorgos protéziseknek az lenne már a dolguk, hogy a jótékony ár-apályt visszatükrözzék termékeinken is — a lavinaként alázuhanó új meg új ellenértékek feltüntetésével. S akkoriban az lehetne majd egy írás tárgya, hogy valamelyik magamforma, ténfergő és mázlista ámokíró meglát valamelyik kirakatban egy áremelés sújtotta árcsökkentőt...

Nyugdíjasok a parlamentben

MTI● A Nyugdíjasok Pártja indul a jövő évi parlamenti választásokon. A párt nem kötődik egyik izmushoz sem, ám hajlandó a korrekt együttműködésre minden olyan szerveződéssel, amely a nyugdíjasok érdekében hajlandó cselekedni — hangzott el bevezetőként azon a tegnapi pártközi gazdasági szakértői megbeszélésen, amelyet a Nyugdíjasok Pártja szervezett. A tanácskozásra meghívták a parlamenti pártok, néhány parlamenten kívüli politikai tömörülés, több szakminisztérium, az ÁVÜ, az Állami Számvevőszék, a Nyugdíj- és az Egészségbiztosítási Önkormányzat képviselőit is.

FAZEKAS Magdolna

De mi adja a fényt?

BOLYONGÁS FAZEKAS MAGDOLNA KÉPEI KÖZÖTT

PALÁGYI BÉLA

Nem tudom, lehet-e festőnek merészebb álma, mint az, hogy egy galériát csak az ő képeivel töltsenek meg. *Fazekas Magdolna* ezt kapta hűségéért: azért a három és fél évtizedért, melyet a szolnoki Művésztelepen töltött eleddig. És ezt kapta tehetségéért persze, hiszen a jelenlét csak úgy érdem egy művésznél, ha egyetlen pillanatra sem hagy magáról elfeledkezni. Márpedig ő színekből font csokrait emeli a magasba, melyekre lehetetlen nem odafigyelni. Különösképp, ha ezek következetesen reagálnak az élet minden rezdülésére. Jólesik látni, hogy képeinek igazi közönségsikere van. E bonyolult világban az ember, a műélvező ember az egyszerűségre vágyik. Az érthető, magamagát kínáló harmóniára. Fazekas Magdolna képei ilyenek. És számomra még valamitől különösek: úgy gondolom, amikor a Galéria bezár, és az egykori Zsinagóga boltozata alatt felcsendül Marc Chagall üveghegedűje, a képek világítani kezdenek. A ragyogásukat az alkotó lelkétől kapják, aki e tárlaton nagylelkű pillanatában végigvezet bennünket fénnyel, színnel írt életregényén.

Képe, a *Nagyanyám emlékére* megfog, és attól kezdve érteni vélem minden ecsetvonását. A *Szüleimet*, a *Kislány-portrét*, mely előtt átvillan rajtam Koszta József Muskátlis lányának felnőttesen konok pillantása, majd az élet ágait-bogait követem a *Tanulmány*ban, a *Szőlőindá*ban, aztán hogy lazuljon a figyelem, végigandalgok a *Téli napkeltén* és a *Virágoskertben* élményén.

Ritka őszinte és megragadó kitárulkozás ez. Nagyjából az eddig született képeinek fele lóg most a falon — mintegy másfél száz alkotás —, és a műfajok különbözőségét egyetlen rendezőelv fogja egybe: a megélt élmény őszintesége.

— Egy kiállítás olyan, mint egy kép: ami a képen egy ecsetvonás, az itt egy újabb vászon, az előzőt magyarázandó, annak mondandóját továbbvivő, erősítendő. Felelgetnek egymásnak az ecsetvonások, felelgetnek egymásnak az alkotások. Ezért tartom hát szerencsésnek a válogatást — mondta többek között Fazekas Magdolna a tárlatáról szólva.

— Én nem szolgálok ki egyetlen ízlésirányzatot sem, csak élményből vagyok képes alkotni, és ha valakit megérint az alkotásom, úgy nem távozik üres lélekkel. Hideg fejjel is tele lehet rajzolni egy vásznat úgy, hogy kong az ürességtől, ám aki érzelemmel telve lép az állvány elé, az biztos, hogy alkotásával megérinti a nézőt.

Nem elég egyszer körbejárni a kiállítást ahhoz, hogy az ember megrakodjon a magát kínáló széppel. Jómagam a színek káprázatával együtt a szép női kéz látványát is magammal hoztam. Azét a női kézét, melyet mind megteremteni, mind megfesteni csak ritka pillanatában képes az alkotó. És ami biztos, hogy egy a világ csodái közül.

Orgonás csendélet

Szüleim

Nagyanyám emlékére

Rákóczifalvi ünnepek

RÓCZEY

Mindenki másképp csinálja. Az október 23-i nemzeti ünnepre is más és más módon készülnek megyénk városai, községei. Rákóczifalván például ezen a napon avatják fel az új 850 négyzetméteres küzdőterű tornacsarnokot. Ennek kapcsán kerestük meg *Bodács Istvánt*, a község polgármesterét.

— *Miért pont október 23-án lesz az avatóünnepség?*

— Én más napot javasoltam, de a vezetőtestület meggyőzött, hogy nem vesz el semmit 23-a ünnepélyességéből, sőt emeli is azt egy ilyen, mindenki által várva várt sportlétesítmény átadása. Az '56-os forradalom tiszteletére rendezett hivatalos megemlékezést előtte való nap 18 órakor a Szabadság téri kopjafánál tartjuk. Ha valaki 23-án is szeretne mécsest gyújtani, a csarnokavatás nem fogja sérteni a kegyeletteljes tiszteletadást. Este jótékonysági bált rendezünk, aminek bevételét berendezések, sportszerek, eszközök vásárlására kívánjuk fordítani.

— *Megnéztük a csarnokot, s ottjártunkkor már gyerekek tornáztak a csillogó parkettán.*

— A létesítmény augusztus 31-ére elkészült, voltak azonban kisebb-nagyobb hiányosságai. Ezért az önkormányzat nem vette át az építőktől. Erre csak szeptember 30-án került sor. Bár a hivatalos megnyitó még hátra van, a gyerekek, akik eddig tantermekben, a szabadban vagy az úgynevezett tornaszobában töltötték a testnevelésórákat, már örömmel birtokukba vették az épületet.

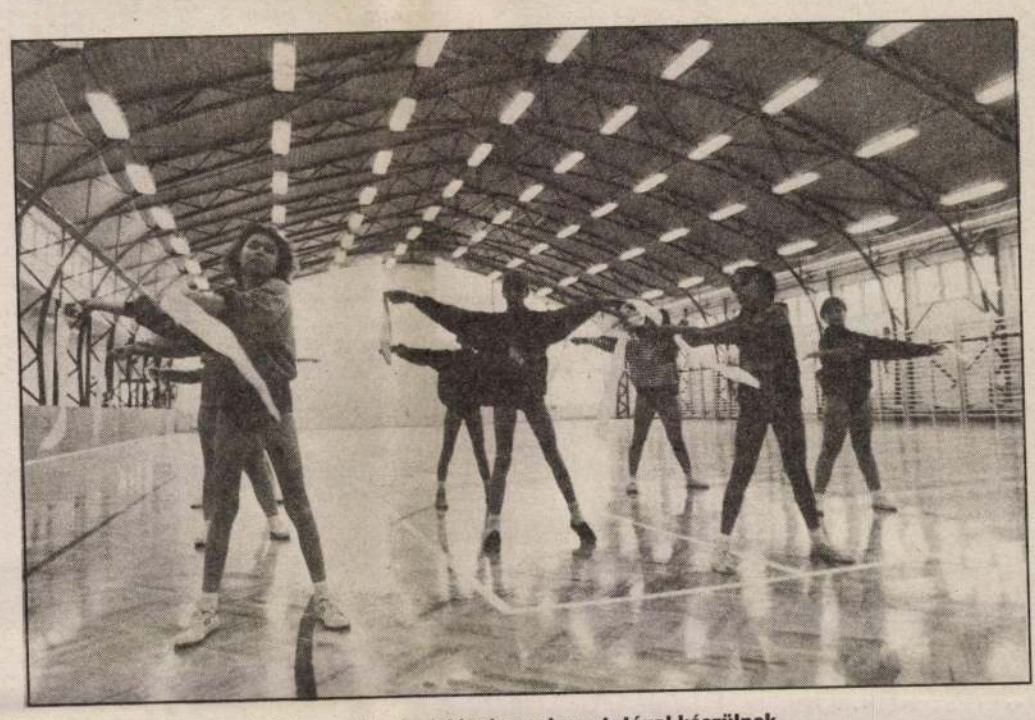

A tornacsarnok megnyitójára az iskolások látványos bemutatóval készülnek

— *Láttuk, hogy építik a gázvezetéket a faluban. Hol tartanak a munkálatok?*

— E hónap végére befejeződnek a gázvezeték fektetési munkálatok. Körülbelül 650 lakásba már be is kötötték a gázt. Ezzel párhuzamosan a tűzoltóság jobb felszereltségére is szükség lenne. Erre azonban kilátás sincs, hiszen jelenleg nem is működik ilyen a faluban és sajnos nem is valószínű, hogy a helyi önkéntes tűzoltótestület egyhamar feltámadna poraiból.

— *23-át a halottak napja követi az emlékezések sorában. Hogyan készül erre a napra a község?*

— Még tavaly felújíttattuk a temető szép, díszes kovácsoltvas kapuját. Mire elkészült, kiderült, hogy az addigra megépített aszfaltos utat fel kell bontani ahhoz, hogy felállíthassuk. Az idei ünnep előtt végre be szeretnénk fejezni ezt a munkát.

— *A temetőtől nem messze van, illetve volt a salakmotorpálya, ami mostanra teljesen elgyomosodott. Mi a tervük ezzel a területtel?*

— Még a tanácsrendszer működésekor az akkori vezetőség lakossági panaszok alapján beszüntette a versenyeket a pályán. Van ott egy engedély nélkül épített félkész ház is. A volt tulajdonos, a Speed Way motoros klub több mint 700 ezer forintot követel a mostani önkormányzattól, amiért az „elődök" döntése miatt nem tudja hasznosítani a területet. Ezért most bíróság előtt próbáljuk eldönteni, kinek mi jár.

— *Hogyan tudnák önök hasznosítani a volt salakmotorpályát?*

— Több elképzelés is szü-letett erre, de még nem dőlt el, hogy melyiket valósítjuk meg. Sokat agitált engem *Mészáros László*, a szandaszőlősi volt világbajnoki döntős salakmotoros versenyző, hogy indítsuk újra az edzéseket, s ő majd versenyeket szervez. Én nem zárkóznék el a gondolat elől, hiszen még pénzt is jelentene a községnek, de a vezetőség elvetette ezt a javaslatot. Másik elképzelés, — ami ellen szintén nem lenne kifogásom — hogy kreszpálya épüljön. S még más ötleteink is lennének, de amíg a per el nem dől, nem tehetünk érdemben semmit sem.

— *Vannak-e olyan tervei a községnek, melyek megvalósulni látszanak?*

— Megnyertünk egy tízmillió forintos pályázatot artézi kút építésére. A munkákat még idén el kell kezdeni és jövő év június 30-án legkésőbb vizet kell adjon az új kút. Addig meg imádkozunk, hogy ez a régi, ami itt van az ablakom előtt, meg ne hibásodjon. Jó minőségű vizet ad, a KÖJÁL rendszeresen ellenőrzi, de sajnos már elég régi szerkezet, és már fel sem lehet újítani. A rákóczifalvi emberek hozzászoktak a jó ivóvízhez. Főzni is ezzel főznek, s valósággal büszkék rá. Olyan nem fordulhat elő, hogy ők a „büdös, agyonfertőtlenített" Tisza vizet igyák.

A gázvezeték-fektetés e hónapban befejeződik

Amíg a per le nem zárul, még az önkormányzatnak is tilos a „belépés"

FOTÓ: CSABAI ISTVÁN

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés szövegét hirdető ügyfeleink állítják össze. Közerkölcsöt, általános emberi jóérzést sértő hirdetést, nem közlünk le lapunkban! Az abban foglaltakért anyagi illetve jogi felelősséget nem vállalunk. A jeligés hirdetésekre választ Szolnok, Kossuth L. út 11. szám alatt várjuk. Postafiók: 5001 Szolnok, 228.

INGATLAN

Ingatlanközvetítés

FÓLING IRODA

Szolnok
József A. út 80.
Tel./fax: 56/373-773

TISZAFÜREDEN a Domaházi úton 8977 négyzetméter beépíthető telek eladó. 120 Ft/négyzetméter. Érd.: este az 59/351-467-es telefonon.

CIBAKHÁZÁN, Kazinczy u. 7. sz. alatt családi összkomfortos ház eladó a Tisza-parton. 2 szoba, konyha, fürdőszoba, hosszú folyosó. Irányár: 700.000 Ft. Érd.: egész nap.

ELADÓ vagy gázos, fürdőszobás, kertes házra cserélhető az Y- házban lévő, I. emeleti, 1+2 félszobás, 68 négyzetméteres, óriás erkélyes lakás. Tel.: 421-836

SZOLNOKON 3 szobás, II. emeleti, 69 négyzetméteres lakás, alápincézett garázzsal eladó. Irányár: 2,6 millió Ft. Érd.: 17 óra után, 373-781

KENGYELEN 1200 négyzetméteres telken, félkész ház eladó. Központi helyen, gyógyszertár mellett. Érd.: Kovács Sándor, Törökszentmiklós, Széchenyi út 94.

TÖRÖKSZENTMIKLÓSON a buszpályaudvarral szemben 5,5 szobás, 2 fürdőszobás, 2 konyhás, régi típusú, gázkonvektoros ház eladó. Két család részére is alkalmas. A ház részben is eladó, 2 szoba összkomfort + melléképület és 250 négyzetméter kertes telek. Érd.: Fehér Mátyás, Törökszentmiklós, Kutas B. u. 7.

KÉTSZOBÁS lakást vásárolnék az Ispán krt-on, vagy azon a környéken. Tel.: 56/370-877

KERESEK a Nagy Imre krt-on II. emeletig, 3 szobás lakást garázzsal. Ajánlatokat az 56/376-783-as telefonra várom, 17 óra után.

TISZAVÁRKONYBAN a Ságvári út 6. sz. alatt 500 négyzetméter alapterületű ingatlan, építési engedéllyel, tervrajzzal, kész alaplábazattal eladó. Érd.: 56/344-378

ZAGYVARÉKASON a Nádas utcában közművesített, gázos telek olcsón eladó. Érd.: 56/344-378

TISZAFÖLDVÁR, Árpád u. 1. sz. alatt 4412 négyzetméteres kert házzal, gazdasági épülettel eladó, kedvező áron, 390.000 Ft-ért. Víz, villany, derítő van, gáz az utcában. Érd.: Szolnok, Ságvári krt. 21. III/7.

Lakásokat kínálunk eladásra kedvező áron a Széchenyi-lakótelepen. Információk a FÓLING IRODÁBAN.

VOSZTOKON 1,5 szobás, gázos, vízórás, azonnal beköltözhető, I. emeleti lakás eladó. Érd.: de. 424-033/1368, 17 óra után 379-877

1,6 millió Ft-ért sürgősen eladó 1+3 félszobás, étkezős, telefonos, 85 négyzetméteres lakás. Szolnok, Lovas I. út 1. IX/58. Tel.: 56/370-657

ZAGYVARÉKASON 2 szobás, gázos ház, nagy kerttel, garázzsal 700.000 Ft-ért, valamint Holt-Tisza-parton üdülő gyümölcsössel 600.000 Ft-ért sürgősen eladó. Érd.: Szolnok, Béla kir. u. 8.

ELADÓ Törökszentmiklós központjában, egyszobás, komfort nélküli házrész. Érd.: Törökszentmiklós, Táncsics-lakótelep 1., Rédai (egész nap).

1,5 vagy 2 szobás családi házat vagy II. emeletig lakást vásárolnánk Szolnokon, 1,8 millió Ft-ig. Ajánlatokat a 64/361- 704-es telefonra kérek.

VÁSÁROLNÉK 1,5 szobás, I. vagy II. emeleti, gázfűtéses, telefonos lakást. Jelige: „Madách út, Kolozsvári út, Várkonyi tér-411"

BELVÁROSBAN a Sarló úton társasház + üzlet vagy garázssor építésére alkalmas telek eladó. Tel.: 422-475, reggel és este.

TÖRÖKSZENTMIKLÓSON 3 szoba + étkezős, összkomfortos családi ház garázzsal, melléképülettel eladó. Érd.: hétvégeken, Csikós András, Csikós József út 28.

VÁSÁROLNÉK 700.000 Ft készpénzzel + OTP-átvállalással 2,5 vagy 1+2 félszobás lakást garázzsal, maximum II. emeletig. Jelige: „Széchenyi kizárva-542"

A Városmajor úton gázfűtéses, 1+2 félszobás, 56 négyzetméteres lakás eladó. Irányár: 1,2 millió Ft. Információk a FÓLING IRODÁBAN.

ELADÓ Zagyvarékason, 3 szobás, fürdőszobás, egyéni tüzelésű, nagy családi ház, nagy mellékhelyiségekkel, 420 négyszögöl telekkel. A telken gyümölcsfa, szép szőlő van. Kassai úti csere is érdekel. Jelige: „Őszi költözés-180"

3+2 félszobás, kertvárosi, kertes családi házam eladnám vagy két kisebb lakásra cserélném. Érd.: munkanapokon 17-18 óráig a 340- 640-es telefonon.

GYÖNGYÖS belvárosában, díszkertes, 5 szobás, családi ház eladó. Alapterület: 140 négyzetméter, irányár: 6,5 millió Ft. Jelige: „Bővíthető tetőtér-165"

Eladó a Kulich Gy. úton, gázfűtéses, kétszobás, 52 négyzetméteres lakás, garázsbérleti jog átvállalásával. Irányár: 1,28 millió Ft. Információk a FÓLING IRODÁBAN.

ÁLLOMÁSNÁL lévő, 2 szobás, 57 négyzetméteres lakásomat eladnám vagy 1+2 félszobásra cserélném. Minden megoldás érdekel. Érd.: Nagy Imre krt. 18. VII/3.

1,5 szobás, II. emeleti lakás eladó a Szántó krt-on. Érd.: munkaidőben a 423-233/52-es melléken.

SZOLNOK belvárosában 56 négyzetméteres, gázfűtéses, kert nélküli családi ház garázzsal eladó. Érd.: Kápolna u. 13., egész nap.

JÁSZBERÉNY belvárosában, (Lehel vezér tér), 2 szobás, gázos, földszinti lakás eladó, vagy hosszú távra kiadó. Telefon: 56/344-428, egész nap.

SZOLNOK belvárosi, I. emeleti, társasházi, felújított, telefonos, vízórás, nagy konyhás, (fürdőszoba, külön WC), 3 szobás lakás készpénzért eladó. Jelige: „Közületnek, kft.-nek is!

ÁRON alul eladó Szolnokon 2 szobás, gázfűtéses, parkettás, vízórás, kábeltévés, IV. emeleti lakás. Érd.: 56/421-175-ös telefonon.

TEHERMENTESEN azonnal beköltözhetően eladó Szolnok belterületén 4 szobás, ebédlős, erkélyes, egyedi gázfűtéses, III. emeleti társasházi lakás garázzsal. Érd.: 56/376-198

TÉGLÁBÓL épült garázs eladó a Ceglédi úti garázssoron. Érd.: 17 óra után a 377-651-es telefonon.

VENNÉK Szolnokon 1-1,5 szobás lakást 850.000 Ft-ig. Önkormányzati nem érdekel. Jelige: „Minden megoldás érdekel-429"

1+2 félszobás, 54 négyzetméteres, III. emeleti lakás az Aranyi úton eladó vagy budapesti lakásra cserélhető. Azonnal beköltözhető. Érd.: 56/372-062

44 négyzetméteres (1,5 szobás) összkomfortos, telefonos lakásom holt-Tisza-parti, főútvonal melletti, beépíthető üdülőtelkem (termő gyümölcsfákkal) 2,5 szobás, gázos kertes szolnoki családi házra cserélem. Jelige: „Szolnok-515"

LAKÁST vásárolnék Szolnokon 850.000-900.000 Ft-ig. Lehet felújításra szoruló is. Önkormányzati nem érdekel. Jelige: „Készpénzzel fizetek-307"

ELADÓ Tiszapüspöki, Ady E. út 25. sz. alatti családi ház, 320 négyszögöl kerttel. Irányár: 420.000 Ft. Érd.: a helyszínen.

ARADI úti ingatlanom Szolnok belvárosában társasháznak megajánlom. Tervek, engedélyek megtekinthetők. Érd.: Szolnok, Aradi út 1. Tel.: 56/420-052

GYÖNYÖRŰ társasház indul, nagy lakásokkal, üzlet- és irodahelyiségekkel Szolnokon a Vörösmarty úton. Tervek, engedélyek vannak. Tel.: 56/420-052

ÚJSZÁSZON félkész ház, 1.000 négyzetméteres telekkel, áron alul eladó. Igénybevehető: szociálpolitikai és OTP-hitel is. Tel.: 56/420-052 és 56/422-326

2,5 szobás lakást keresek megvételre a Lovas István vagy a Hild Viktor úton. Érd.: a 376-780-as telefonon.

ELADOM vagy kisebbre cserélem Vasvári úti, gázos, 55 négyzetméteres, 2 szobás, parkettás, erkélyes, kábeltévés, III. emeleti lakásom. Cserénél ráfizetést kérek. Jelige: „Sürgős-394"

A Tisza árterén 1800 négyszögöl szántóföld eladó. Érd.: Nagykörű, Hunyadi út 37.

VENNÉK Széchenyin, Botár úton, készpénzért, azonnal, 55 négyzetméter körüli, telefonos lakást. Lehetőleg délit vagy nyugatit, I-V. emeletig. Tel.: 424-484, egész nap.

800.000 Ft készpénzzel, fiatal pár lakást keres megvételre. Lakható, kőházas hobbi is érdekel. Tel.: 56/340-184, 16.30 óra után.

TISZAFÖLDVÁRON 900 tőke szőlővel, gyümölcsfákkal, 2650 négyzetméter beépítésre is alkalmas telek eladó. Érd.: 16 óra után, 56/374-010

BELVÁROSI, 3 szobás, gázos családi ház sürgősen eladó. Irányár: 2 millió Ft. Érd.: Szolnok, Bercsényi út 10. vagy Széchenyi krt. 63.

NAGYIVÁNON eladó 2 szobás, kertes, családi ház, nagy telekkel. Érd.: 311-722

NAGYKÖRŰBEN a Tisza-parton 2000 négyzetméter telek, új faházzal eladó. Irányár: 500.000 Ft. Érd.: Törökszentmiklós, Köztársaság u. 24/a.

JÁSZÁROKSZÁLLÁSON, Deák F. u. 61. sz. alatt, 3 szobás, gazdálkodásra is alkalmas lakóház eladó. Érd.: Bobák Lajos, Jászárokszállás, Virág B. u. 18.

GÁZFŰTÉSES, padlásteres, 3 szobás családi ház eladó, Zagyvarékas, Pálma u. 8. sz. alatt. Irányár: 1,5 millió Ft.

ELADNÁM, illetve 2,5 szobásra cserélném 1,5 szobás, 43 négyzetméteres, távfűtéses lakásomat. Széchenyi kizárva. Tel.: 56/379-947

BELVÁROSI, 62 négyzetméteres, 1,5 szobás, 3,5 éves lakás 1994. augusztusi költözéssel, részletfizetéssel, 1,8 millió Ft-ért eladó. Érd.: Szolnok, Szántó krt. 47. IV/12. Tel.: 377-696

ELADÓ Zagyvarékas, Arany J. út 23. sz. alatti kertes, gázfűtéses családi ház. 1+2 félszobás, vagy 2 szobás lakás cseréje is érdekel. Érd.: a fenti címen.

KÉTSZOBÁS, gázfűtéses, 40 négyzetméteres lakás eladó a Várkonyi téren. Irányár: 1,13 millió Ft. Információk a FÓLING IRODÁBAN.

ELADÓ 2 szobás, összkomfortos, kertes ház a Karinthy út 34. sz. alatt. Érd.: helyben, vagy Városmajor út 4. I/6.

TELEFONOS, gáz-központi fűtéses, 3 szobás, garázsos családi ház Zagyvarékas újtelepén, a Csárda utcában, igényesnek eladó. Érd.: de. vagy este a 366-298-as telefonon.

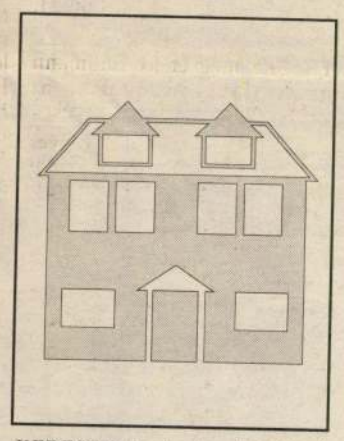

KERESEK Szolnokon belvárosi, 1,5-2 szobás, gázos lakást, készpénzért. Jelige: „Készpénz-500"

ELADÓ 3 szobás, egyedi gázos, 3,5 éve épült, II. emeleti, Szántó krt-i lakás. Érd.: 420-757

ELADÓ családi okok miatt, olcsó, nagy családi ház Szolnok központjában, nagy portával, 3 millió Ft-ért. Tel.: 421-842

VÁSÁROLNÉK vagy cserélnék fsz-től II. emeletig lakást vagy házat. Lehet önkormányzati is. Cserébe ajánlok egyszobás, étkezős, I. emeleti, gázos, vízórás lakást a belvárosban. Tel.: 373-266

ELADÓ Ady E. út 5. sz. alatti 1,5 szobás, III. emeleti, felújított, tehermentes lakás. Érd.: 56/420-456

SZÉCHENYI-lakótelepen, Malom u. 18. IV/20. sz. alatt 55 négyzetméteres, ebédlős lakás sürgősen eladó. Érd.: a helyszínen, egész nap.

GÁZFŰTÉSES, kertes ház eladó, elcserélhető a Dobó István úton. Érd.: Vágó Mihály, Szolnok, Dobó I. u. 12.

1200 négyzetméteres telek eladó Kengyel, József Attila út 55. sz. alatt. Érd.: Demeter Jánosnál helyben vagy az 56/372-289-es telefonon.

JÁSZBERÉNYBEN 3 szobás ház eladó. Irányár: 3 millió Ft. Orvosi rendelőnek is megfelelő. Érd.: 57/311-821

ELADNÁM vagy elcserélném 71 négyzetméteres, 3 szobás lakásomat 1,5 szobás lakásra, II. emeletig. Törökszentmiklós, Kossuth u. 125. II. lh. II/11. Tel.: 811

TISZAVÁRKONYI családi ház eladó. Tiszavárkony, József Attila u. 8/2.

GYÁSZHÍREK

Fájdalommal tudatjuk, hogy

RATKAI FERENC

a TVM nyugdíjasa, 58 évesen meghalt.

Temetése október 22-én 11.00 órakor lesz a szolnoki Kőrösi úti temetőben.

Gyászoló család, Szandaszőlős.

Eladók távfűtéses lakások kedvező áron az Ady E. út, Bajcsy-Zs. út, Jubileum tér, Kossuth L. út, Szolnok ispán krt., Tóth F. úton. Információk a FÓLING IRODÁBAN.

NAGYKÖRŰI gyümölcsös, 2400 négyzetméter, eladó vagy elcserélhető aknás garázsra, 280.000 Ft értékben. Tel.: 56/420-092

ELADÓ Újszászon 500 négyszögöl telek, kis házzal, kövesút mellett. Érd.: Újszász, Szigetvári út 14.

IGÉNYESNEK eladó Szolnok központjában egy 3 szobás, összkomfortos, gáz-központi fűtéses családi ház garázsokkal. Kisebb családi ház csere is érdekel. Érd.: 56/340-633

VENNÉK Szolnok környéki faluban, olcsó, komfort nélküli, kertes házat. Jelige: „Csendes kis utcában-87"

EGYSZOBÁS, kertes házrész Szolnokon olcsón eladó. Érd.: Szolnok, Bányai K. u. 2. II/12.

TISZASÜLYÖN 800 négyzetméter zártkert Tiszától 500 m-re, Éva faházzal eladó. Víz, villany, szilárd út van. Érd.: Kátai Emil, Tiszasüly, Kiséri út 12.

AZ ARANYI S. úton 3 szobás, II. emeleti, tehermentes lakás és 10 éves piros 1200-as Lada eladó. Érd.: Kátai László, Aranyi S. út 22. II/11.

CIBAKHÁZÁN, központban, 6 helyiségből álló lakóház, 200 négyszögöl telekkel eladó. Villany van. Szolnok, Szolnok ispán krt. 11. VIII/7.

TETŐTÉR-beépítéses, gáz-központi fűtéses, 3 szobás családi ház Szandaszőlősön a Kaffka M. út 25. sz. alatt eladó, vagy elcserélhető, max. négyemeletes lépcsőházba 1,5-2 szobás lakásra. Tel.: 373-388, 17-19 óráig.

GÁZOS, 1 szobás, földszinti, társasházi, 39 négyzetméteres lakás eladó. Bétéri Zoltán, Szolnok, Puskás T. krt. 19. fsz. 2.

GARÁZS eladó a Klauber úton. Érd.: Bétéri Zoltán, Szolnok, Puskás T. krt. 19. fsz. 2.

ELADÓ Szandaszőlősön 1,5 szobás, gázos, vízórás lakás garázszsal. Cím: Gorkij út 36. II/18. Érd.: egész nap.

ELADÓ Törökszentmiklós központjában egyszobás, komfort nélküli házrész. Érd.: Törökszentmiklós, Táncsics-lakótelep 1., Rédai (egész nap).

ELADÓ Érdparkváros, Platánfa út 38. sz. alatti alápincézett családi ház nagy melléképülettel, 1619 négyzetméter területtel, mely szőlővel, termő gyümölcsfákkal betelepített. Érd.: a helyszínen vagy az 56/422-498-as telefonon.

ELADÓ a Mentetlenen zártkert, a hídtól 10 percre, Tiszához közel. Cserébe beszámítok kis lakást vagy házat, értékkülönbözettel. Jelige: „Tisza-part-219"

Családi házat keresünk azonnali megvételre Szolnok belterületén, 2 millió Ft-ig. Információk a FÓLING IRODÁBAN.

SZANDASZŐLŐSÖN 1+3 szoba, étkezős lakás, 70%-ban kész, aknás garázzsal eladó. Érd.: Szolnok, Munkácsy M. u. 16.

HÁROM szobás, ebédlős, központi fűtéses családi ház melléképületekkel eladó. Érd.: Rákóczifalva, Árpád út 9/b.

73 négyzetméteres, 3 szoba + étkezős, vízórás, nagy konyhás lakás eladó a Lovas I. úti pontházban. Információk a Fóling Irodában.

A vasútállomás környékén garázst vásárolnék. Ajánlatokat „Toronyház-231" jeligére kérem.

JUBILEUM téren 54 négyzetméteres, 2 szobás, összkomfortos lakás 1,1 millió Ft-ért eladó. Jelige: „Toronyház-231"

ABONYBAN szinteltolásos, garázsos, telejesen alápincézett, gázközponti fűtéses, lambériás, 2 szoba + hallos családi ház, csendes helyen, kis kerttel sürgősen eladó. Jelige: „Csendes környezet-88"

AZ ÜDÜLŐSORON vennék bármilyen kicsi kertet, pici házzal, vízzel, villannyal, 300.000 Ft-ig. Ajánlatot kérek este a 370-691-es telefonra.

3 szobás családi ház a városközpontban, dupla garázzsal, nagy kerttel, 3,5 millió Ft-ért eladó. Érd.: Szolnok, Hunyadi u. 44/2., 18-20 óráig.

VÁSÁROLNÉK közvetlen holt-Tisza-parti telket kis házzal vagy üresen Szolnokon vagy környékén. Tel.: 56/423-043

ELADOM, elcserélem budapestire a Széchenyi központjában, Aranyi S. út (volt Jászi) 16. sz. alatti, OTP-s, tehermentes, 55 négyzetméteres, 2 szobás, erkélyes, ebédlős, II. emeleti, dél- keleti fekvésű, összkomfortos lakásomat. Tapéták újak, külön WC, fürdőszoba. Tel.: 344-216, este.

CIBAKHÁZÁN, Holt-Tisza-parton, 3 szobás, összkomfortos, remek állapotú ház, kedvezménnyel eladó. Gálfi Antal, Cibakháza, Csokonai u. 9. Tel.: 36/411-905

TISZAFÖLDVÁRON 3 szobás, gázos családi ház eladó, nagy telekkel. Szolnoki csere is érdekel. Érd.: Tiszaföldvár, Csurgó út 8.

MILLÉR-parton 800 négyzetméteres, bekerített, gyümölcsfákkal telepített, vízvezetékkel ellátott hobbitelek, jutányos áron, sürgősen eladó. Érd.: Szolnok, Bimbó út 65. Tel.: 340-580

TISZAPÜSPÖKIBEN a Holt-Tiszához közel, 300 négyszögöl telek, lemezbódéval eladó. Villany bekötve. Érd.: Szolnok, Meggyfa u. 2.

ELSŐ emeleti, előkertes, összkomfortos lakás és egy nagy építési telek, komfort nélküli házzal eladó, vagy elcserélhető 3 szobás, kertes, családi házért, ahol lakható melléképület van. Érd.: 8-15 óráig, 370-022/173

LAKÁSCSERE

ÖSSZEKÖLTÖZŐK figyelem! 3 szobás, összkomfortos, déli fekvésű lakásom két kisebbre cserélem. Érd.: 6-16 óráig a 371-733-as telefonon.

MEGVÁSÁROLHATÓ, 67 négyzetméteres, 3 szoba, étkezős, önkormányzati lakásom, szép környezetben lévő vidéki házra cserélem. Vízközel előny. Jelige: „Sürgős-557"

1,5 szobás (44 négyzetméter) összkomfortos, telefonos lakásom és Holt-Tisza-parton lévő, beépíthető üdülőtelkem (termő gyümölcsfákkal), kertes, jó állapotú családi házra cserélem. Jelige: Szolnok-515"

HOLT-Tisza-parton lévő hétvégi kőházat cserélek garzonra vagy kis 1,5 szobás lakásra, megegyezéssel. Jelige: „36 négyzetméter-111"

GARZONRA cserélem Retek utcai 200 négyszögölön lévő fürdőszobás, téglaépítésű, télen is lakható, hétvégi házamat. Jelige: „Megegyezünk-432"

2 szobás + ebédlős, Orosz Gy. úti lakást cserélnék 2,5 szobás vagy 1+2 félszobás, gázos lakásra, értékegyeztetéssel. Érd.: 7-17 óráig a 378-914-es telefonon.

ELCSERÉLEM tiszaföldvári 97 négyzetméteres, kétlakásos, összkomfortos, vályogfalú, 400 négyszögöl telken épült lakóházam, szolnoki 1,5-2 szobás lakásra vagy eladom. Irányár: 1,1 millió Ft. Jelige: „Sima csere-475"

ELCSERÉLNÉM 54 négyzetméteres, összkomfortos, önkormányzati lakásom 2 egyszobás, összkomfortos lakásra. Gáz, vízóra van, megvehető 1994-ben. Keresek gázos, vízórás lakást. Tel.: 56/376-174

JÁSZKUN KRÓNIKA

Ingyenes lakossági apróhirdetési szelvény

Kérem, hogy az alábbi hirdetésem a JÁSZKUN KRÓNIKÁBAN megjelenjen: szöveg (max 20 szóig)

Jelige: . . . . . .

Név, cím: . . . . . .

Telefon: . . . . . .

aláírás

*** Ha jeligét közöl, azt ne számítsa be a szövegbe, de minden esetben kérjük, jelölje nevét és címét, hogy a hozzánk érkező válaszleveleit eljutassuk Önhöz, mivel vidéki olvasóinknak postán küldjük el, szolnoki olvasóink pedig nevük és címük közlése után a kiadónkban vehetik át.**

NYOMTATOTT NAGY BETŰVEL KÉRJÜK KITÖLTENI!

SZOMBATON ISMÉT TISZA TÁNCEGYÜTTES. **A Ki mit tud? következő fordulóján szombaton este 8 órakor találkozhatunk a továbbjutott Tisza Táncegyüttessel. Jász-Nagykun-Szolnok megye megint szurkolhat, szükség esetén szavazhat szűkebb hazánk követeire a szombat esti tévéadást követően. (Fotó: Korényi)**

Az aszály aratott

Az első év buktatói

Tavaly alakult meg a szajoli Egyetértés Mezőgazdasági Szövetkezet, hetven aktív taggal és nyolcszáz hektár termőfölddel, valamint jelentős baromfiállományt is hoztak magukkal a tagok a rákóczifalvi Rákóczi Tsz-ből, amelyből az új szövetkezet kivált.

- Azt hittük, a tavalyi évben kitombolta magát az aszály - kezdte mondanivalóját Massai László, a szövetkezet elnöke, amikor az első év tapasztalatairól kérdezem -, de lehet még rosszabb a rossznál. Nincs növénytermesztési ágazatunk, amelyik nyereséges lenne. A búzát öntözni kellett, hogy termést hozzon, és így lett az átlagunk 3 tonna hektáronként.

- Az öntözés mennyire térül meg kultúránként?

– A vízárak és az üzemelési költségek az egekig szöktek. Hektáronként 12-13 ezer forintba kerül harminc milliméter víz kijuttatása.

A felvásárlási árakban ez nem realizálódik. Főleg nem ilyen aszályos évben, amikor az öntözést nem termésnövelőként alkalmazzuk, hanem életmentés miatt. Ilyenre szinte nem is emlékszem, a napraforgó is döglődik, talán annyit terem majd, hogy a termésre felvett előleget kifutja.

A cukorrépa is katasztrofális. Ahol öntöztünk, ott 500 mázsa termés várható, máshol pedig jó, ha lesz kétszáz.

- Mekkora területet tudnak egy idényben öntözni?

- Az egész terület 30 százalékát, de ennél többet értelmetlenség is lenne gépesíteni, hiszen az árral és az üzemeléssel nem bírunk. Ki tudná megfizetni teljes területének öntözöttségét? A mai felvásárlási árak mellett képtelenség egy-egy rendkívüli évre rákészülni.

– Az állattenyésztés nem stabilizálja a termelést?

- A táp- és energiaárak növekedése miatt minimális haszon képződik a brojler- és tojástermelésen. Áprilistól szeptemberig például nincs is tojóállományunk. Talán lendít majd valamit az ágazáton, hogy Bábolnán létrehozták a nagy tojástermelők a „tojáskartellt". Hat forint alatt senki sem kap ebből a termékből. Ez érthető is, hiszen csak a takarmányköltség több, mint 4 forint. Az agrárolló miatt lehetetlen helyzetben vagyunk, hiteleink visszafizetése határidőre kétséges, és ha a kormányzati döntés késik a mezőgazdasági termelés jövedelemtermelő képességének javításáról, akkor nagyon sok gazdaság jelenthet csődöt. **- span -**

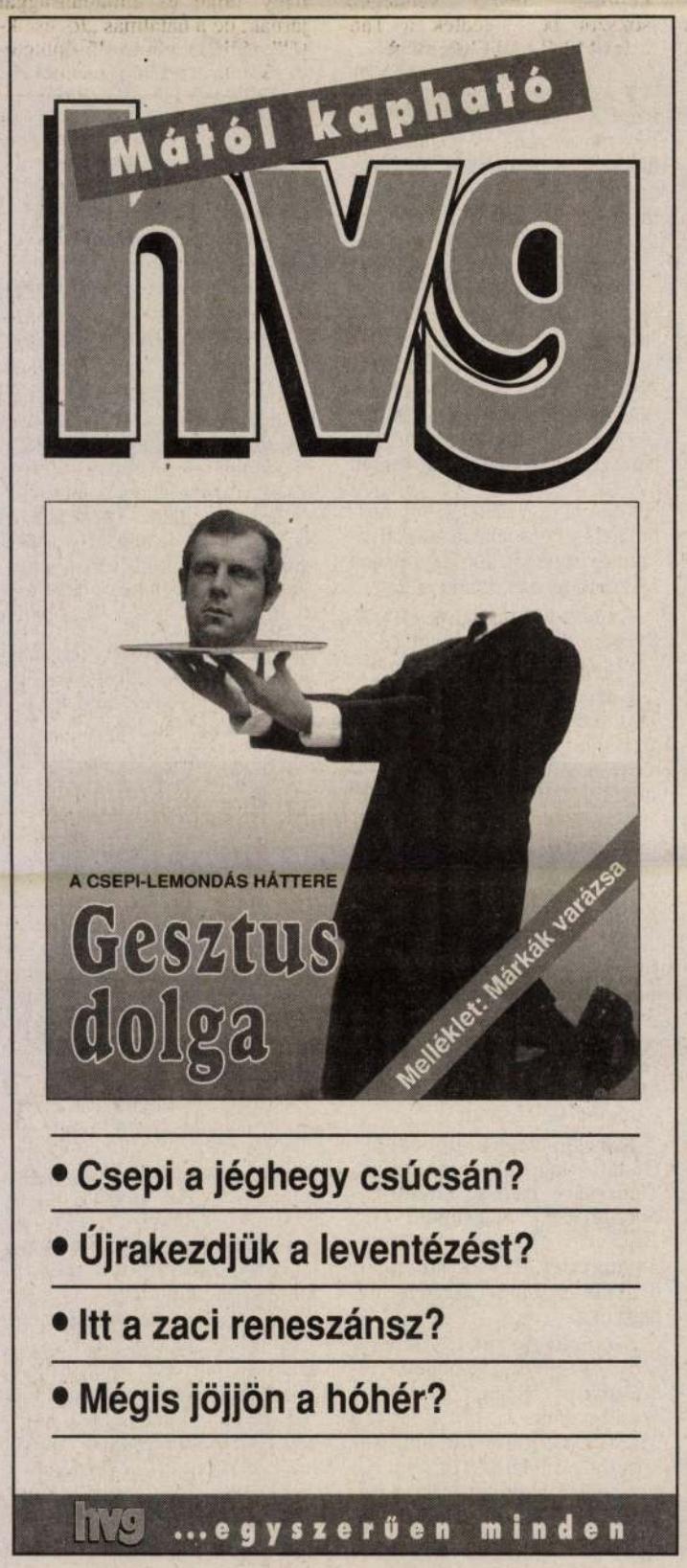

Kárpótlási földek

A kárpótlásra kijelölt földterületekből augusztusban a földhivatalok és az általuk megbízott vállalkozók 130 ezer hektárt, 2 millió 407 ezer aranykorona értékűt készítettek elő az árverésre – tájékoztatta a Földművelésügyi Minisztérium illetékese az MTI-t.

A licitek után augusztusban 663 ezer aranykoronát, 31 ezer hektárt tűztek ki és adtak birtokba a szakemberek.

Így az eddig előkészített területek értéke elérte a 23,9 millió aranykoronát, nagysága pedig meghaladja az 1 millió 258 ezer hektárt.

Ebből mintegy 20 millió aranykorona, 1 millió 54 ezer hektár előkészítését a földhivatalok, 3,99 millió aranykorona, 204 ezer hektár licitre történő előkészítését pedig vállalkozók végezték el.

Az árverések után szeptember elsejéig a földhivatalok 171,8 ezer hektárt – 3 millió 799 ezer aranykorona-értékben –, a vállalkozók pedig több mint 80 ezer hektárt, 1 millió 864 ezer aranykoronát tűztek ki.

Az augusztusban árverésre előkészített területeknek csak megközelítően egyharmada került még ebben a hónapban licitálásra, az árverés és a tényleges birtokbavétel, az ingatlannyilvántartási bejegyzés között pedig újabb hónapok telhetnek el. Tovább lassítja a földterületek tulajdonváltását az a tény is, hogy az ország közel 800 településén még mindig nem hagyták jóvá a földalapok elkülönítését. **(MTI)**

Németországi munkavállalási engedélyek

A Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Minisztériuma további intézkedésig csak olyan munkákra ad ki németországi munkavállalási engedélyeket, amelyek 1994. március 25-e után kezdődnek. Az intézkedésre azért volt szükség, mert a 14 ezer fős kontingenst már teljes egészében kihasználták idén a munkavállalók. A magyar és a német fél néhány héten belül megkezdi a tárgyalásokat a feltételek javításáról.

Jelenleg abban az esetben ad ki a minisztérium új engedélyeket jövő március 25-e előtt kezdődő németországi munkák elvégzésére, ha azok megállapodásokban, szerződésekben rögzített garanciális javításokra vonatkoznak; egy adott munka befejezéséhez kapcsolódnak; segítik a termelési együttműködés folyamatosságát, avagy közérdekű létesítmények munkálatait szolgálják, s a német hatóságok előzetesen jóváhagyták a szerződéseket. **(MTI)**

Figyelmeztető sztrájk

Kétórás figyelmeztető sztrájkot tartottak tegnap délelőtt a Videoton Televízió Kft.-ben. A munkabeszüntetés oka az volt, hogy eredménytelenül végződtek a bértárgyalások, s a létszámleépítéssel összefüggő kérdésekről sem sikerült megállapodniuk.

Látlelet

A hallgatag tudatlanság kényszere

A közpénzek bizonyos részének elosztásáról többnyire meglehetős késéssel értesül a közvélemény. S akkor is utólag rémüldözik mindenki, hogyan lehetett például több tízmillió forintot kifizetni előlegként egy filmforgatókönyvre vagy egy olyan televíziós sorozatra, melynek színvonala messze alulmúlja az amúgy közkedvelt Família Kft.-t is. Csak éppen nincs sok értelme rémüldözni, hiszen a hatalmi érdekek köztudomásúan titokzatosan működnek. Nem mintha bárki is komolyan hihetné, hogy előbb vagy utóbb ne derülne fény a legrejtettebb pénzügyi manőverekre. A korábban sikeres drámaíró esete is erre utal. Más kérdés persze, hogy kegyvesztettsége - melynek végkifejlete mindenképp bizarrnak tűnik - jelzés értékű. Miként az sem kétséges, hogy a közpénzek osztogatásában és fosztogatásában mások talán még erőszakosabban vesznek részt. Csakhogy mindezt nehéz bizonyítani, s igazából a legóvatosabb feltételezés is kockázatos. Bizonyos információk egyszerűen hozzáférhetetlenek, vagy ha nyilvánosságot kapnak, egy-két bűnbakot rendszerint könnyű találni, akik kénytelen-kelletlen magukra vállalnak mindent. A valaha kedvezményezetteknek ez is a sorsuk.

De a felhalmozott milliók után korántsem annyira elviselhetetlen sem a megbélyegzés, sem a számonkérés. S különösen nem akkor, ha a pénzügyi tranzakciók vélhetően törvényes keretek között zajlottak. Nem puszta csalásról van ugyanis szó, hanem nem ritkán politikai megbízatás teljesítéséről, mely nyilván népi-nemzeti célokat szolgál. S akár hihetnénk is a jó szándékban, ha közben - állami megrendelésre - amerikai volumenű költségvetéssel nem készülnének a nemzettudatot erősítendő, mérhetetlenül alacsony színvonalú filmek, rockoperák és egyéb alkotások. Ha viszont az a cél, hogy az állampolgárok hallgatag tudatlanságban maradjanak, legalább a leplezett befolyásolás finomabb módszereit kellene alkalmazni. A közelmúlt példái ugyanúgy erre intenek, mint ahogyan az a tény is, hogy a közvélemény látszólag belenyugvása nem feltétlenül jelent egyetértést. Mert a közpénzek ésszerű vagy ésszerűtlen felhasználása mindenkit érzékenyen érint. Még akkor is, ha a hatalom főszereplői közül némelyek úgy gondolják, hogy küldetéses ideológiájuk társadalmi elfogadtatása rövid távon is eredményt hoz. Valójában a többségi szembenállást erősíti, s vele együtt a kiábrándultságot tartja ébren. Ugyanakkor sokkal több bizonytalanság kínozza az állampolgárokat, mintsem szívből örülhetnének a várható újabb botrányoknak. S minderre azért is számítanunk kell, mert a kurzusváltás elkerülhetetlen.

Kerékgyártó T. István

A juhásznak jól megy dolga?

Készül a vacsora

Láng lobog a kondér alatt. Fényével még nem keltek versenyre az álmos csillagok. Az ejtőernyővel fedett lakókocsit borjúnyi kutya őrzi. Az egyre tömörülő sötétben végeláthatatlan pusztának tűnik a szandai rét. Mintha nem is Szolnokon lennénk, pedig a kiflivéggé zsugorodott Tiszaligeten és a folyón túl, alig három-négyszáz méterre lélegzik a város. Kései nyugovóra tér a nyáj is. Ötszáz birka élén vezérként érkezik egy szamár. Tóth György a gazda büszkeségével szemléli őket.

- A szamár után egy szál padlón átmennének a Tiszán - mondja. Úgy követik, mint vénasszonyok a papot.

Egy röfögő malac válik ki a juhok közül. Odarohan a juhászhoz, majd a házőrzőhöz dörzsölődik. Tóth György bazsalyog:

- Ez egy biomalac. Nem kap enni. Csak azzal táplálkozik, amit a birkákkal járva talál. Ennek nem fog szétesni a húsa, amikor megsütjük.

Az idilli hangulatból a juhász indulatos szavai zökkentenek ki:

- Az édesapám mondogatta: vigyázz, fiam, mert virágot, gyümölcsöt és birkát mindig lopnak. Igaza volt. A múltkor fényes délben kellett egy cigány kezéből kiszedni a birkát. De nehogy azt gondolja, hogy csak az elesettek lopnak. Az egyik nap éjfél után éktelenül ugatott a kutya. Kinéztem, hát ott állt három férfi meg egy kis teherautó. Rájuk förmedve kérdeztem, hogy mit keresnek itt? Azt válaszolták, hogy rőzsét gyűjtenek. Persze, mi mást csinálnának az éjszaka kellős közepén. Gyorsan útba indítottam őket. Jó, hogy ha sok utánjárással is, de sikerült fegyvertartási engedélyt szereznem.

Pillanatnyi csend után folytatja a juhász:

- Egyébként a szamár jó segítőm. Ha éjszaka rókától vagy mástól megijedve elindul a nyáj, a szamár éktelen ordításba kezd. Úgy harsog, hogy még a vágóhíd környékén is felébrednek az emberek. A juhok nyomát sem kell keresni a sötétben, csak menni a szamár után. Az egyenes úton rájuk talál.

- Szokott-e a szamárra ülni?

- Nem. A fiam néha ráül. A szamár egyébként tűri. Jámbor állat, nem makacs, de a fiam is inkább lovagol. Alcsiban lakunk, onnan jár lóháton fagyiért a Széchenyi-lakótelepre. Néha én is lovagoltam, de többször leestem a lóról, meg aztán nincs is rá időm.

Az ideiglenes tanya előtt egy kisautó árulkodik arról, hogy a juhász hogyan szeret közlekedni. A tábori asztalon lévő horgászboton akad meg a szemem. Tóth György észreveszi, s kimondatlan kérdésemre adja a választ:

- Csak akkor pecázok, ha ideges vagyok. Talán azért nem szoktam halat fogni.

- Mitől ideges egy juhász?

- Tudja, valamikor volt értelme a juhászatnak, de most csak vegetál az ember. Júniusban nyírtam például a birkákat, s még mindig a nyakamon van vagy húsz mázsa gyapjú. Az embargó miatt a húsvéti bárány is mind megmaradt. Néhány évvel ezelőtt százhatvan forintot adtak a gyapjúért, most meg hússzal hatvanig. Ugyanakkor minden drágult. Ezért csökken olyan vészesen a juhállomány.

Tóth György, akinek az apja is, nagyapja is juhász volt, kimondatlanul is őriz valamit a nomád hagyományokból:

- Vándorló juhász vagyok, télen is legeltetek. Csak a rendkívüli hideg, a nagy hó szorít téli szállásra.

Tavalyelőtt a rákóczifalvi szövetkezettől béreltünk hodályt, de a tavalyi enyhe telet a besenyszögi szövetkezet répaföldjén töltöttük. Most meg Palotásra megyünk át.

- A bográcsról könnyű a következtetés: szokott főzni...

- Persze, hogy szoktam. Megfőzök én mindent, tésztafélét, paprikás krumplit, de legjobban a birkahúst szeretem. Az mindig van otthon, a hűtőben.

- Bort önt-e a pörköltbe?

- Ha lakodalomba hívnak birkapörköltet főzni, akkor mindig kikötöm: két üveg vörösbor is legyen. De aztán nem akármilyen, hanem olyan nemzeti címkés.

Valamicskét öntök a bográcsba, a többit lassan elkortyolgatom. Persze, jó részét csak akkor iszom meg, ha már kész a birkapörkölt, mert azt nem szabad elrontani.

- Dicsérik a főztjét?

- Dicsérik, és közben mondogatják: azért ilyen jó, mert két üveg vörösbor van benne. Én ilyenkor megsimogatom a hasam, s én is bizonygatom: úgy ám, két üveg vörösbor van benne...

Simon Béla
Fotó: Nagy Zsolt

Kulturális hívogató

Korda Sándorra emlékeznek Túrkevén
Fazekas Magda tárlata a Galériában
A prímások királya Karcagon

Szeptemberrel beköszöntött az ősz, új évad a kultúra világában is, bár van, ahol ez a hónap még a tervezgetés, készülődés jegyében zajlik - a könyvtárak viszont már mindenütt szokásos rend szerint nyitva várják olvasóikat.

Kiss Bélát, akinek Tűző napon és csikorgó hidegben címmel néhány hete jelent meg novelláskötete. A művelődési központ programjában szerepel a 100 tagú cigányzenekarból alakul kamaraegyüttes koncertje, amelyen fellép

Leander és lenszirom - a készülő gyermekelőadás próbáján

SZOLNOK

Meglehet, a Szigligeti csak október elején nyitja kapuit, azért igazi nagyüzem van a színházban. Három darabot próbálnak egy időben; két nagyszínházi bemutató előkészületei folynak, Dürrenmatt Angyal szállt le Babilonba, valamint a gyermekeknek szánt Leander és lenszirom költözött be a színpadra, immár díszletek közé. Az előadást vendég rendezi, Vincze János, főbb szerepeiben Helyei Lászlót - ugyancsak vendég -, Újlaki Lászlót, Bíró Krisztinát és a színház új tagját, a Szomszédokból is ismerős Epres Attilát láthatjuk majd. Premier: október 8-án. A gyermekdarab Benedek Elek meséjéből származik, szövegét Szilágyi Andor írta, a zenéjét pedig Sári László komponálta, s színpadra Fodor Tamás állítja; először október 17-én látható. A harmadik bemutató Goethe Clavigójának szobaszínházi előadása, amellyel Bagossy László fiatal rendező mutatkozik be Szolnokon.

A képzőművészeti események közül kiemelkedik az október 19-én nyíló (a műsorfüzetben még 12-e szerepel a megnyitó napjaként! - tévesen) kiállítás a Szolnoki Galéria termeiben, Fazekas Magda gyűjteményes tárlata, mely felöleli a művész utóbbi évtizedeinek munkásságát, több mint száz alkotás várja a látogatókat.

A Városi Művelődési Központ is több tárlatot kínál szeptember havában. Szerdától látható a fotógalérián Macskássy Izolda grafikusművész kiállítása, s ugyancsak itt nyílik meg ma F. Nagy Piroska debreceni fotóriporter Fénnyel írt vallomás című tárlata.

Az előadások között figyelmet érdemelnek az Egészségügyi Népfőiskola témái: szombaton, 11-én a népfőiskolai mozgalomról hangzik el ismertetés, a művelődési központ klubjában, majd 14-én fél 5-kor az előadóteremben az emberi test működéséről hangzik el előadás; 18-án délután 4-6-ig a talpmasszázs tudnivalóival ismerkedhetnek meg az érdeklődők.

A Csomóponti Művelődési Ház programjából: A gyógyító bioenergia, Tánya Lobacs ukrán természetgyógyász tart előadással egybekötött bemutatót - 20-án este 6-kor.

KARCAG

Több tárlat is várja a látogatókat: a Györffy István Nagykun Múzeumban Birizló Gabriella tűzzománc képei tekinthetők meg, a Déryné Művelődési és Ifjúsági Központban pedig 12-ig tart nyitva három karcagi alkotó közös kiállítása, a Csikos Sándorné kunsági hímzőé, Tóth László bútorművesé és ifj. Szabó Mihály fazekasé. Ugyancsak ebben az intézményben a nyugdíjasklubban látják vendégül szeptember 22-én a tiszavárkonyi a királyok prímása, a prímások királya: Boross Lajos, de a közreműködők között ott lesz a karcagi születésű Szitai Rudolf is. A hangverseny nemes célja: segíteni az Erzsébet-kápolna rendbehozását. A koncert időpontja: szeptember 18-án este 7-kor.

Berekfürdőn szeptemberben jubileumot ünnepelnek, 8-a az önállóság megszületésének évfordulója. Ebből az alkalomból szombaton, azaz szeptember 11-én egész nap vigalom a településen. Díjtalan belépés a strand területére és ugyanott Búcsút int az ősz a nyárnak címmel színes műsor; énekel többek között Pál Attila operettdalokat és Kovács Marika.

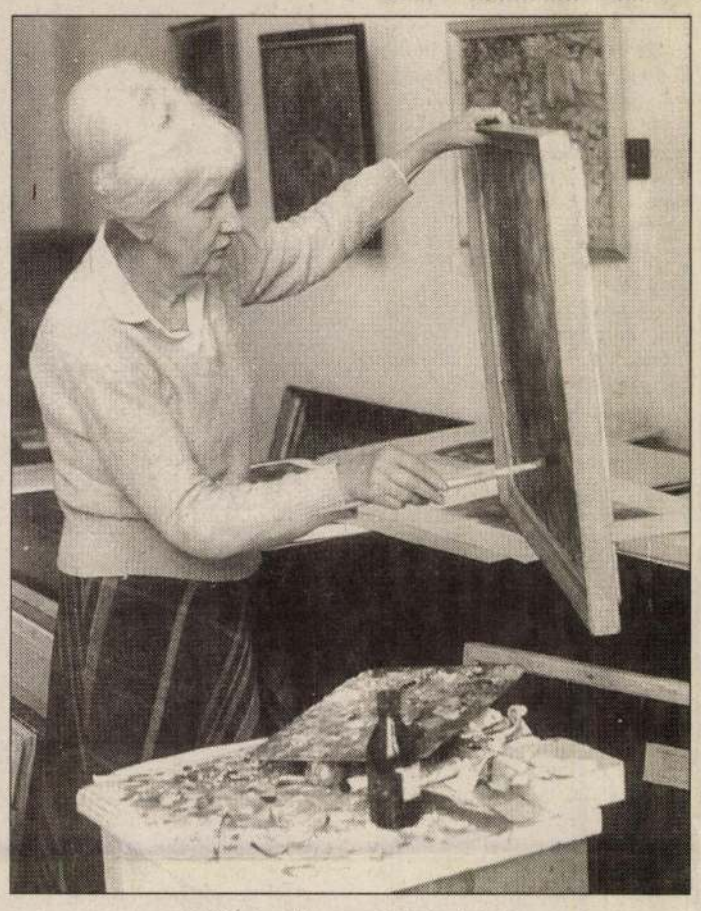

Kiállítás előtt - utolsó simítások Fazekas Magda műtermében

MEZŐTÚR

A város kulturális kínálatából főleg a különféle tárlatokra hívjuk fel a figyelmet. A Közösségi Házban szeptember 12-ig még láthatóak a Mezőtúri Képzőművészeti Alkotótelep résztvevőinek munkái, a Kiállítási Csarnokban pedig az Erdély népi kerámiája c. gyűjtemény tekinthető meg. Ugyanitt a mezőtúri Kun Éva mutatja be legújabb alkotásait. A keramikusművész tárlatát a város polgármestere nyitja meg szeptember 24-én, 15 órakor.

TÚRKEVE

Két kiemelkedő kulturális esemény színhelye lesz a város szeptemberben, mely bizonyára sokakat vonz. Az egyik a szeptember 16-tól 19-ig tartó Korda Sándor centenáriumi ünnepségek, karöltve a kevi napok rendezvényeivel; megnyitó 16-án délután 4 órakor a száz éve született filmrendező nevét viselő filmszínházban. A jubileumi megemlékezés keretében sor kerül filmvetítésekre, rövidfilmek szemléjére, Korda mellszobrának avatására, dokumentációs kiállításra. Szombaton, 18-án nyitják meg a Kevi kör hagyományos őszi tárlatát az Alkotóházban, délután 3 órakor. Ugyanezen a napon a református parókián Vad Erzsébet festőművész képeit állítják ki, délután fél 5-kor orgonaszentelő hangversenyt rendeznek a ref. templomban, közreműködik a Phonix kórus.

A másik: az Egressy Béni Zeneiskola avatóünnepsége szeptember 17-én, délután 4 órakor. A zeneiskolában emlékkiállítás nyílik (fél 12-kor) Egressyről; majd Kocsis Zoltán ad hangversenyt az ünnepségek után; felavatják a zeneszerző emléktábláját - alkotója Talamasz Lajos - és az intézmény udvarán Iván Sándor túrkevei szobrász alkotását. Ezen a napon a rádió zenés vetélkedője, a Játék és muzsika is innen, a városból jelentkezik.

KISÚJSZÁLLÁS

Sok jóból jó sokat! - jelszóval hívja a látogatókat rendezvényeire a Kisújszállási Művelődési és Ifjúsági Központ. Holnap, szombaton medencebál a strandfürdő területén este, délután pedig 2 órától amatőrök könnyűzenei fesztiválja a művelődési házban, végén a Szex Action koncertjével; 25-én, szombaton ugyanitt a Holló színház abszurd revüje, kezdete 7 óra. 26-án, vasárnap pedig nagyszabású szüreti felvonulás, délután 2 órától.

TISZAFÜRED

Több program még csak alakulóban, ami azonban végleges: szeptember 11-én rendezik meg a nyugdíjasok országos méretű találkozóját a füredi sportcsarnokban. Résztvevők: Keszthelytől Hajdúdorogig, több mint 300-an, és a bemutatók, a kulturális események délután 2 órakor kezdődnek. Egy másik jeles rendezvény szeptember 15-én - színhely szintén a sportcsarnok - az országos kerékpártúra-napok zárása, amelyen fellép a Tiszafüredi Néptáncegyüttes is.

Orvosi ügyelet

Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Megyei Intézetének közleménye:

* * *

Az ügyelet ideje pénteken 7 órától, hétfőn 7 óráig tart.

Szolnokon a Heténvi Géza Kórházban (Tószegi út 21., tel.: 421-521) péntek, szombat, vasárnap az alábbi szakrendelések fogadnak betegeket: baleseti általános sebészet a sürgősségi osztályon; szülészet–nőgyógyászat a nőgyógyászati ambulancián; belgyógyászat: – sürgős esetekben – a kórház sürgősségi osztályán.

Központi körzeti ügyelet: Móra F. u. 9. (a volt laboratórium helyén), tel.: 373-373. **Ellátási területe:** Szolnok, Tószeg, Tiszavárkony, Tiszavárkony-Szőlő, Tiszajenő, Zagyvarékas, Szászberek, Szajol, Rákóczifalva, Rákócziújfalu, Vezseny.

Gyermekorvosi ügyelet: Móra F.u.9., tel.: 423-102.

Fogorvosi ügyelet: Hubay úti rendelőben szombat, vasárnap 8-tól 17 óráig,. 17 órától másnap reggel 8-ig a kórház szájsebészeti osztályán (Tószegi u. 21.) fogadják a betegeket, sürgős esetben.

Szolnoki terület: Martfű: Tisza Cipőgyár üzemorvosi rendelője, Lenin u. 1. (szombaton, vasárnap 7.30 órától hétfő reggel 7.30-ig). Tiszaföldvár: központi ügyelet: Kossuth u. 139. (szombat, vasárnap 7 órától hétfő reggel 7 óráig). Besenyszög: dr. Bacsó Miklós, Damjanich u. 4/a. (pénteken 16 órától az első munkanap reggelén 8 óráig). Nagykörű, Kőtelek, Tiszasüly, Hunyadfalva, Csataszög: dr. Karácson János Nagykörű, Rákóczi u. 4. (szombaton 8 órától hétfő reggel 8 óráig). Újszász: dr. Nemes József, Erkel F. u. 44.sz. Szombat reggel 7 órától hétfő reggel 8 óráig.

Jászberény: szombaton a fogászati szakrendelés 7-től 12 óráig az Erzsébet Kórház-Rendelőintézetben (Szelei u. 2.),. Hét végén több szakrendelés nem működik!

Központi körzeti ügyelet: Tököly u. 13., tel.: 312-226., szombaton, vasárnap 8 órától hétfő reggel 8 óráig. **Ellátási területe:** Jászberény, Jászdózsa, Jászfelsőszentgyörgy, Jászjákóhalma, Jásztelek, Pusztamonostor felnőtt- és gyermeklakossága.

Gyermekorvosi ügyelet: szombaton: 9-től 12-ig, valamint 15-18 óráig, vasárnap: 9-től 12 óráig, és 16-18 óráig.

Jászberényi terület: szombaton, illetve vasárnap 7 órától hétfő reggel 7 óráig.

Jánoshida: központi ügyelet: Fő u. 49. **Ellátási területe:** Jánoshida, Alattyán, Jászalsószentgyörgy. **Jászboldogháza:** dr. Kiss Imre, Arany J. u. 4. **Jászfényszaru:** körzeti ügyelet: szombaton és vasárnap: Fürst Sándor u. 12. **Jászszentandrás:** szombat, vasárnap 7 órától hétfő reggel 8 óráig. Körzeti ügyelet: Haladás u. 10. **Jászárokszállás:** szombaton és vasárnap reggel 7 órától hétfőn reggel 7-ig: Széchenyi u. 18. Ellátási területe: Jászárokszállás, Jászágó – **Jászladány**: központi ügyelet: Petőfi u. 1., szombaton, vasárnap 8 órától hétfőn 9 óráig. **Jászkisér**: körzeti ügyelet: Virág u. 5., szombaton, vasárnap 7 órától hétfőn 7 óráig. **Jászapáti:** körzeti ügyelet: péntek este 19 órától hétfőn 7 óráig: István kir. u. 4. Ellátási területe: Jászapáti, Jászivány.

Karcagon a szakrendelések ügyeleti szolgálatot nem teljesítenek! A Háziorvosi Intézet orvosi ügyelete: Széchenyi sugárút 27., tel.: 311-233. Ellátási területe: Karcag, Berekfürdő.

Kisújszállás: központi körzeti ügyelet: Nyár u. 7., tel.: 321-721. **Ellátási területe:** Kisújszállás, Kenderes, Bánhalma.

Kunmadaras: körzeti ügyelet: szombaton és vasárnap reggel 7 órától hétfőn 7 óráig: Semmelweis u. 9. sz. alatt.

Mezőtúron szombaton működő szakrendelések: **fogászat:** 8-tól 10 óráig (Kossuth u. 7-11.), vasárnap egyéb szakrendelések ügyeletet nem tartanak! Központi körzeti ügyelet: „Pigall" Városi Központi Orvosügyeleti Szolgálatot Ellátó Betéti Társaság: Mezőtúr, Kossuth L. u. 7-11. Ellátási területe: Mezőtúr, Mezőhék, Kétpó, Mesterszállás.

Túrkeve: összevont városi ügyelet: Kálvin u. 3., tel.: 361-258.

Törökszentmiklós: központi körzeti ügyelet: Kossuth L. u. 166. I. 19. **Ellátási területe:** Törökszentmiklós, Tiszapüspöki, Tiszatenyő.

Fegyvernek: központi körzeti ügyelet: Felszabadulás u. 128/a.: pénteken 18 órától reggel 7 óráig. **Ellátási területe:** Fegyvernek, Örményes, Kuncsorba, Tiszabő.

Törökszentmiklósi terület: Kengyel: dr. Mikó Zoltán, Kossuth u. 141. sz.

Kunszentmárton: központi körzeti ügyelet: Mátyás kir. u. 21/a., tel.: 259. **Ellátási területe:** Kunszentmárton, Öcsöd, Szelevény, Csépa, Tiszasas, Tiszaug, Tiszakürt, Tiszainoka, Nagyrév, Cserkeszőlő.

Kunszentmártoni terület: Cibakháza: dr. Maczkó Péter, Szabadság u. 23/a.

Tiszafüred: központi körzeti ügyelet: Nefelejcs u. 2-4., tel.: (59)352-422. szombaton 8 órától hétfőn reggel 8 óráig.

Ellátási területe: Tiszafüred, –Kócs, –Örvény, Tiszaszőlős, Tiszaigar, Tiszaörs, Nagyiván, Tiszaderzs, Tiszaszentimre.

Kunhegyes: központi körzeti ügyelet: Dózsa Gy. u. 4., tel.: (59)326-800. **Ellátási területe:** Kunhegyes, Tiszabura, Abádszalók, Tomajmonostora, Pusztataskony, Újszentgyörgy, Tiszagyenda, Tiszaroff.

Állatorvosi ügyelet

Jászberényi kerület: Jászberény, Jászfelsőszentgyörgy, Pusztamonostor, Jászjákóhalma, Jászfényszaru: dr. Dunay Miklós Jászberény, Vörösmarty u. 1. sz. és dr. Gyurkó László Jászjákóhalma, Fő u. 124. sz.

Jászapáti, Jászivány, Jászszentandrás: dr. Kriston Károly Jászapáti, Rákóczi u. 9. sz.

Jászárokszállás, Jászágó, Jászdózsa: dr. Szűcs Imre Jászárokszállás, Horváth u. 26/b.

Jászkisér, Jászladány: dr. Nagy Béla Jászladány, Rózsa u. 12. sz.

Alattyán, Jásztelek, Jánoshida, Jászboldogháza, Jászalsószentgyörgy: dr. Szilágyi János Jászboldogháza, Lenin u. 2.

Export-állami ügyelet: dr. Kriston Károly Jászapáti, Rákóczi u. 9. sz.

Karcagi kerület: I. körzet: Tiszafüred, Tiszaszőlős, Tiszaszentimre, Tomajmonostora: dr. Kriston Mihály Tiszafüred, Vásárhelyi Pál u. 5.szám, Tel.: 59/351-260.

II. körzet: Abádszalók, Tiszaderzs, Tiszabura, Tiszaroff, Tiszagyenda: dr. Vörös János Abádszalók, Darvin u. 3.

III. körzet: Kunhegyes, Kenderes: dr. Erdélyi Iván Kunhegyes, Kossuth u. 49/a., tel.: 59/326-793.

IV. körzet: Kunmadaras, Tiszaörs, Tiszaigar, Nagyiván: dr. Sinka Nándor Kunmadaras, Csokonai u. 21.szám.

Karcag: nagyüzemben: dr. Godó Zoltán, a **városban:** dr. Temesváry Tamás. **Állami-exportügyelet Karcagon:** dr. Temesváry Tamás. **Állami-exportügyelet a IV. kerületben:** dr. Vörös János Abádszalók, Darvin u. 3. sz.

Szolnoki kerület: Besenyszög, Nagykörű, Kőtelek, Tiszasüly: dr. Böhmer László Tiszasüly, Béke u. I/2. Kengyel, Tiszatenyő, Rákócziújfalu, Rákóczifalva, Martfű: dr. Balogh József Rákóczifalva, Déryné u. 28.

Fegyvernek, Kuncsorba, Örményes, Tiszabő: dr. Szűcs Imre Fegyvernek, Hársfa u. 13/a. Zagyvarékas, Újszász, Szászberek: dr. László Domokos Tel.: 366-242 Zagyvarékas, Szabadság tér 8/3.

Szolnok: Szolnok, Szajol: dr. Major Antal Tel.: 344-457. Szolnok, Áchim u. 28. és dr. Kis Fereanc Tel.: 343-773. Szolnok, Vörösmező u. 73. sz.

Rákóczifalva, Kengyel, Martfű, Tiszatenyő, Rákócziújfalu: dr. Balogh József Rákóczifalva, Déryné u. 28.

Tószeg, Tiszavárkony, Tiszajenő, Vezseny: dr. Csizmás István Tel.: 374-289. Tószeg, Rákóczi u. 7. sz.

Törökszentmiklós, Tiszapüspöki: dr. Horváth István Törökszentmiklós, Alkotás u. 13. sz. **Export szállítási- és hatósági ügyelet: I. körzet:** Törökszentmiklós, Tiszapüspöki, Fegyvernek, Tiszabő, Kuncsorba, Örményes, Kengyel, Tiszatenyő, Rákócziújfalu. **II. körzet:** Szolnok, Szajol, Besenyszög, Nagykörű, Kőtelek, Tiszasüly, Zagyvarékas, Tószeg, Tiszavárkony, Tiszajenő, Vezseny, Rákóczifalva: dr. Horváth István Törökszentmiklós, Alkotás u. 13. sz.

Kunszentmártoni kerület: I. körzet: Cibakháza, Tiszaföldvár: dr. Tátrai József Tiszaföldvár, Ó Nagy B. u. 33/a. **II. körzet:** Nagyrév, Tiszainoka, Tiszakürt, Tiszaug, Tiszasas, Csépa, Szelevény, Cserkeszőlő, Kungyalu: dr. Boross Gábor Tiszakürt, Rózsa F. u. 10/a. **III. körzet:** Kunszentmárton, Mesterszállás, Öcsöd, Mezőhék: dr. Tornyi Sándor Kunszentmárton, Alsóköröspart 4. Tel.: 523.

Kisújszállás: dr. Tölgyvári Béla Kisújszállás, Nyár u. 45/a.

Mezőtúr, Kétpó: dr. Lázár József Mezőtúr, Petőfi u. 29. sz. Tel.: 600. **Exportügyelet:** dr. Lázár József.

Túrkeve: dr. Ravasz Ferenc Túrkeve, Liget u. 31. sz.

Gyógyszertárak

Szolnokon a Fehérkereszt gyógyszertár péntek estétől hétfő reggelig zárt ajtós ügyeletet tart. A Korona Patika (Szolnok, Dózsa Gy. u. 26-28.) szombaton 8-tól 13 óráig várja a betegeket. **Szandaszőlősön** a Szent Orbán Patika szombaton 8-tól 12-ig, az Ízisz Gyógyszertár (Szolnok, Jubileum tér 5.) szombaton 8-tól 12-ig tart nyitva.

Karcagon a Berek Patika, **Kisújszálláson** a Kossuth úti, **Tiszaföldváron** az Belterületi, **Tiszafüreden** a Baross úti, **Törökszentmiklóson** a Kapisztrán u. 2. szám alatti, **Túrkevén** a Széchenyi u. 1.-ben lévő, **Mezőtúron** a Kossuth téri gyógyszertár tart ügyeletet.

Állandó ügyelet éjjel-nappal, a hét minden napján: Jászárokszállás, Postaköz u. 1., Jászberény, Apponyi tér 2., Kunszentmárton, Kossuth u. 4., Martfű, Higiénia Gyógyszertár, Lenin u. 3., Szolnok, Baross u. 5. szám alatt.

Autómentés

A Magyar Autóklub Jász–Nagykun–Szolnok Megyei Szervezete hétköznap, valamint ünnep- és vasárnap éjjel-nappal segélyszolgálatot tart. Nappal 8-tól 20 óráig városi indítószolgálat is van.

A segélyszolgálat és a városi indítószolgálat mindennap 8-tól 20 óráig hívható a 088 segélykérőn, valamint a 420-801 telefonszámon. Az ügyelet helye: **Szolnok, Thököly u. 48-56., műszaki állomás.** Hétfőtől péntekig a **tiszafüredi műszaki állomás** is hívható a 088-as és az 59/352-355 telefonszámon, 7-től 16 óráig. Autómentés és szállítási ügyelet éjjel-nappal: **Szolnokon**: Forró Ferenc (Gábriel Taxi 16), telefon 344-111 és 420-677; **Kunhegyesen** Faragó Imre, telefon: 59/326-442 és a 06-60-386-583 rádiótelefon; **Jászberényben** Szabó László, telefon: 57/311-179.

Fazekas Margit pilisvörösvári festőnő *...és egyre gyakrabban* című kiállításának megnyitójára július 19-én, hétfőn 19 órai kezdettel kerül sor Budapesten, az Őszi Szalon kávézóban (VI. Eötvös utca 9.) A kiállítást *Zsille Gábor,* az *Új Ember* munkatársa nyitja meg. A fiatal festőnő most először lép a nyilvánosság elé – vegyes technikával (főként olajjal és tussal) készült művein különleges hangulatú mezőkkel, fasorokkal, naplementékkel ugyanúgy találkozhatunk, mint a francia báltermek világát idéző álarcosokkal, vagy éppen pihenő kőangyalokkal. A képek augusztus elsejéig lesznek láthatóak.

2004. július 18. Új Ember 11.

az amsterdami Pantheon. Akademische Ve

a zürichi Rheinverlagnál jelent meg.

5. Ld. 882/5. ill. 1142/2.

megírva

Farekas (Faszakos)

Mihály

1689. farekas

Bauffylunyadon

Szabó Kalotaszeg

191-l.

Tekintetességed

. alapján 3 ellátatlan gyermeke
usztus hó 29-én született Gyula, az
letett Jolán és az 1915. évi julius hó
egyenként évi kettőszáz /200/ K,
/ K családi pótlékot állapitván meg,
dejüleg utasitottam a IX.ker.állampénz-
lt nyugtatványaira folyó évi október

magyar

Farekas Mihály

farekas

1670. Vista.

Szabó Kalotaszeg

194. l.

megírva

Farekas Mihály

farekas

1701 Szászlona

Szabó Kalotaszeg

193. l.

Az osztályzat

Fokozat	Általában	Testgyakorlás és Munka	
		buzgalom	üg
1	jeles	igen buzgó	igen
2	jó	buzgó	ü
3	elégséges	kevésbé buzgó	kevés

ÉKESFŐVÁROSI

fiú FELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA

ESITŐ

Gyula

Négyévfolyamú fiú Felső Kereskedelmi

ulóról az 1926/1927 iskolai év első feléről.

. . . . .	2
. . . . .	3
. . . . .	3
. . . . .	—
. . . . .	—
. . . . .	3
. . . . .	2
. . . . .	3
. . . . .	3
. . . . .	3
. . . . .	—
. . . . .	3

Farekas Mihály

farekas

1727 Szászlónán -

Már öreg ember

fia: Farekas János

farekas. ugyanott -

Szabó Kalotaszeg

193-l-

MŰKELÉSZETI ... BIZOTTSÁGA

4110 935

1935 júl 25 C.

A m.kir.vallás- és közoktatásü
alatt a keb. számvevőség VII.
solata.

Utasitom, hogy a
dapest, IX.Rákos-utca 10/ dr.Ge
évi február 1 és 24, május 12

1021

dr. Fazekas Mihály
karcagi néprajzkutató

1980.VIII.13. 19,15 N.

GONDOLAT

- A Rádió Irodalmi Lapja.
- Szerkesztő-rendező Dorogi Zsigmond.
-

- Müsorunkat Pálréti Ágoston riportjával kezdjük.
- Pásztorkönyv Kunmadarasról. Beszélgetés dr. Fazekas Mihály lyal.

- ... a Szolnok megyei Damjanich János Muzeum gondozásában, a Debreceni kadémiai Bizottság közremüködésével. A Kunmadaras juhászata cimü könyv szerzője dr. Fazekas Mihály, karcagi néprajzos.

- Magam is nagykunsági, közelebbről véve karcagi ember vagyok, paraszt származásu, minek folytán a parasztéletet és a pásztor életet gyermekkoromtól kezdve belülről ismertem. Már régi időktől vágytam arra, hogy rögzitsem az itt folyó életetmód valamennyi területét, szakaszát és erre kiváló alkalom volt a Kunmadaras juhászata megirása. Ha érdekességet mondanék, akkor azt füzném hozzá, hogy tulajdonképpen én magam is két nyelvü vagyok. Az irodalmi nyelv mellett a karcagi és ezen belül a nagykunsági népnyelvet is kitünően ismerem. Tehát az adatközlőn szavait én is tudom és hogy milyen tájszavakat használnak, milyen fonetikával ejtik azt ki, bármikor magam is mondhatom. Kunmadaras a Hortobágyhoz tartozik, tartozó és nyájak, pásztorok életmódja tekintetében vele szoros kapcsolatban álló pásztorkodási terület. Ezért a néprajzos kötelessége, hogy az utókor számára rögzitse a még megtalálható pásztor hagyományokat, emlékeket és azokkal a pásztorokkal beszéljen adatkozlés céljából, akik még emlékeznek a rógmult pásztoréletre. Igy került sor arra, hogy 1972 nyarától rendszeresen gyüjtöttem Kunmadarason a nagylegelőn, illetőleg bent Kunmadarason a nagyközségben. Különüsképpen két juhász házaspárt emlitenék meg Jenei Ferenc és neje Papp Eszter, továbbá M. Tóth Sándort és neje Láposi Erzsébetet, akik rendkivül sok kiváló adatot szolgáltattak nekem a rógmult időkről.

- A könyv egyik spiritusz lektora, ösztönzője volt dr. Gunda Béla néprajztudós, a debreceni egyetem professzora.

- Lépésről, lépésre figyelemmel kisérte, irányitotta, tanácsaival, szakirodalommal, szerkesztésével segitette a munka létrejöttét és igazság az, hogy annyi és olyan gyors ma már, ugy felgyorsult ma már a pusztai élet megváltozása, hogy valóságosan kiürült a puszta azóta amióta én ott jártam. Alig van már pásztor létesitmény, lebontották, azokat a nyájakat felszámolták és egészen más gazdálkodást honositanak meg azon a tájon. Tehát az utolsó 24 óra, utolsó 60. percében érkeztünk, hogy rögzithessünk.

- Mit tudott meg a juhászokról, a pásztorkodókról?

- Azt, hogy egy hosszu évszázadokra visszavezethető hagyományt őriznek és a pusztai élet, mint maga a sikpuszta is, nem változott. Pásztor őrzésik nyáj gondozási, nyáj gyógyitási, pásztor életmódra jellemző szokások maradnak változatlanul. Tulajdonképpen nem is lehetett változtatni, hiszen egyenlőek az évszakok, a napok, a hetek, az életmód változatlanságába maga beleillik az a gondokodás és gazdálkodás változatlansága is, ami tulajdonképpen a feudális gazdálkodási módot őrizte, rögzitette, merevitette ugy meg, ahogyan ón a könyvemben meg próbáltam leirni. Először is a kunmadarasi pásztorokról irtam, amig egy kisfiuból juhász számadó lesz. Itt a két legnagyobb adatközlőm juhász számadóvá válásának módját soroltam el. Aztán irtam a juhászat tipusairól, juhászokról és gazdákról, gazdák juhászairól, gazdatársaságok juhászairól, saját juhászatról, továbbá a feles, harmados, árendás és vándor juhászatról. Idegen juhászokról és pásztorokról. Aztán irtam a pásztorcsaládokról, azok közötti rangsorról, pásztorfogadásról, bérezésről, majd a Legelő és legeltetés cimszó alatt a legelőről, a kiverésről, nyáj állatok elnevezéséről, juhfajtákról, legeltetés egy napjáról, biogzásról, kutról, itatásról, botról, kutyáról, szamárról és lóról, hiszen ezek voltak a legfontosabb kellékei a juhász életének. De a juhász élete külön fejezetet kapott étkezés, tüzelés, juhászok megajándékozása, juhászok öltözködése. Meg a pásztorépitmények. A juhászat hasznát is külön fejezetbe szedtem, hiszen a gyapju, a hús, meg a tej a legfontosabb, ami adja a juhászok vagyoni helyzetét aztán. A sok beteg juh gyógyitása, azok operálása vagy a pásztorok madárismerete, állatismerete szintén hozzátartzik hozzátartozott a pásztor életmódhoz. A teleltetés, a juhász téli munkája nélkülözhettlen, egy fejezetet szántam neki. Végül a juhászok folklórjáról is irtam, hogy milyen volt a juhász élete a családban, valamennyit a táltosokról, betyárokról és a babonákról. Néhány mondaszerü történetet is belevettem a könyvbe. Ugyszintén a pásztormulatságok is szót érdemelnek, aikoris disznóvágáskor vagy juhász lakodalmakban vagy névestéken vagy keresztelőkön, sőt egyszerü tanyázások alkalmával is nagyszerü pásztordalakat énekeltek. Rendszerint hangszerkiséret nélkül. Cigányt nem hivatak szerették a kötetlen ütemü, lassan méltóságosan hömpölygő adallamu éneklést.

- /zene/

- Ez a munka, ez a pásztorkönyv Kunmadarasról mennyiben hozzájárulás a hortobágyi pásztor életmód kutatáshoz? Amit a debreceni egyetem is részint a Debreceni Akadémiai Szakbizottság irányit?

- Ugy vélem, hogy eredetiség tekintetében igen nagy jelentőségü. Nem azért, hogy hazabeszéljek, de valóban olyan ember

készitette, aki itt él. Aki nemcsak ide érkezik és más vidék néprajzi életmódjától van átitatva, hanem tudja belülről is hogy milyen a kunmadarasi nagylegelő pásztorgazdálkodása, pásztorok gondolkodása. Azon kivül ő maga is érti ezet a nyelvet, ezeket a szokásokt, ezt az izlést. Tudja, hogy mi az, ami lelkesiti ezeket a pásztorokat, mi az, ami bántja őket és általában a paraszti életmód belülről való ismerete folytán reálisan tudja leirni az itt tapasztalt dolgokat.

Fazekas Pál

Középiskolai rajztanári oklevelet kapott 1941-ben.

Ferk'pzomfoisk'vk

1939-41. 176. l.

Fazekas Pál festő; sz 1915 aug 14. Aranyosgyeresen. 1936-41 a bresti képzőművészeti főiskolán Rudnay Gyulánál tanult is rajztanári oklevelet szerzett. 1941. Vihar után c. vízfestményét a Kultuszminszterium ~~vette meg a képzőművészeti Muzeum részére~~

1950. Egyár a Tiszá-parton c. vízf. a Fővárosi tanács vette meg

Dr. Matolcsy Sándor
urnak

KAPOSVÁR.

Kedves Barátom!

Elnézésedet kérem, hogy augusztus 23.-án kelt leveledre csak most válaszolok. Négy napig hivatalos uton voltam Borsodban s igy leveled csak most jutott kezembe.

Nagy örömöt okozott az a közlésed, hogy

Fazekas Pál dr

festő

VI. Felsőerdősor 12.

MKSz 1947

1915 aug 14. Aranyos egyéres

Képzm Frisk. 1936–41. Rudnay.

N. Szal. 1932 szept.: Félakt, of. –

M. Művért. 1942 jún: Naplemente (virf
(Mücs) Eső után

1943 máj: Faluvége Ökörmezőn, of
Napsütésben, virf.

Szépm. Muz (Mellus) 1943: Vihar után, virf

M. Pedag. Sz. Sz. 1947 máj: Faluvége
Alföldi táj } virf

I. M. Képzm Miáll. 1950 aug. (Mücs)
Gyár a Tisza-parton, virf

Farkas Pál

I. éves hallg.

Képzőm. Földr. Evk

1936/37. 72. l

Ferképzomfoiskévk

Puttó lovon áll, (bronz) mag. 19 cm. XVIII. sz.

Fazekas Pál

rajztanárjelölt

l.

Ferkèpzomfoiskèvk

1939-41 144 l -

151
176
178

jegyzék

hó 1.-én kifizetendő illetményekről.

9		10		11		12		13	
o n á s o k									
fizetési előleg		pénzintézeti központi kölcsön		letiltások		had-felszerelési adó		állami nyeremény-kölcsön	
P	f	P	f	P	f	P	f	P	f

Fazekas Pál

vajtanarjelölt

Ferkèpzomfoiskèvk

1939-41. 151.l.

165a lap: „Opus Reuerendissimi Domini N
lai Olahi Archiepiscopi Strigonien. Anno 15
Ocskovszky 28. l. — Majer 294. l. — AÉ. 18
64. l. — Csontosi 309. l. 11. sz. Tört. főcso
f. 1732. sz. 135. l. — Lepold—Homor : 10
— Homor 28. l. — Knievald Károly : A Pi
kódex tartalma, kora, jelentősége. MKSz. 19
440. l. — Radó Esztergom 124—129. l.: K
40—45. l. 14. sz. — Radó Pandex 131. sz. 28. l.
Berkovits Ilona : A magyar miniaturafestés
kezdetei. Magyarságtudomány 1942. 495—496
Klny. is.

18. (Mss. III. 176.) HORAE BEATAE MARI
VIRGINIS.

Latin és francia. Oktáv. XV. száz

Hártya. 166 × 120 mm. 138 levél. Texturaírás
17 sorba írva. 19a—26b lap más, külön quatern
charta virginea-ra, francia bastarda írással, 23—
sorba írva. Vörös feliratok, vörös és kék kezd
betűk. *4 lapkeretdíszítés, 9 lapszéldíszítés,*
iniciálé, 4 miniatura. Kötés: XIX. századi barn
bőr, préselt aranydíszítésekkel.

Francia, valószínűleg normandiai munka a X
század első évtizedeiből.

Mezzofanti bíborbos könyvtárából, 1852-b
Losonczi Farkas Lajos tulajdonát képezi; a könyv
tárba Scitovszky János hercegprímás ajándékaké
került, miként mindez a kötés előzéklapján olva
ható: „Losonczi Farkas Lajosé 1852 Vette
néhai nagy nyelvtudós Mezzofanti bíborno
könyvtárából." — „Dono Bibliothecae Me

Farkas Pál

l.

Ferk pzomfoisk vk

1939-41. 178. l

Péter Bp. 1886., 288. l. (Képe 286. l. után.)— Kőrösy László: Esztergom. Esztergom, 1887., 184. l. — Tört. Főcsoport, 1209. szám. — Czobor—Szalay, II. kötet. 311. l. (Képe LV. tábla.) — Czobor: Egyházi emlékek a történelmi kiállításon. Bp. 1898., 103. l. — Forster: Magyarország műemlékei. II. kötet. Bp. 1906., 286. l. — Lepold—Homor 73. l. — Gerevich PA, 198. l. — Lepold Adatok,

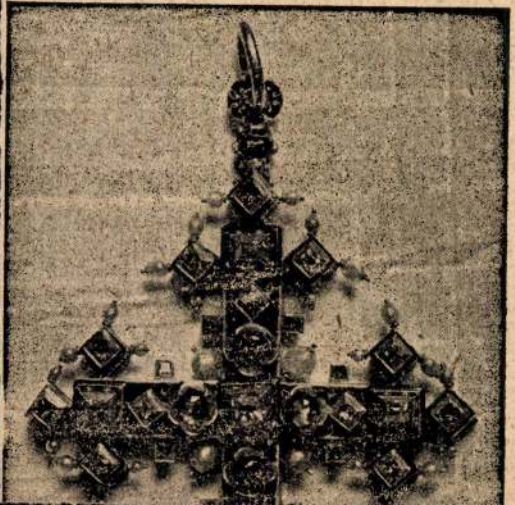

Farekas Pál

l.

Szabad Művészet

1950. 10. 415. l.

Ar I. M. képrue. kiáll
sibere

Fő. Tanács megvette:

Gyár a Tiszaparton
vízf

ły tisztelettel,

tus hó 7.

Készséges szolgája:

Mohl Mátyás

h. őrkanonok.-

Fazekas Pál, sz. 1915 aug. 14. Aranyosgyéres - Rudnay

Képzőmüv. főisk. anyak.

Rónai M.

Fazekas Pál

Vkminki áll. 1943

Vihar után, vírf.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Fazekas Pál

Föv. képtár

Gyár a Tiszapartou, vizf.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
22 /1923 szám
Érk.: 1923 év jún. hó 15. n.

A VALLÁS ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M. KIR

192 2 évi 21763 számv. sz.

111. a. ügyosztály

A válaszban a megkeresés számának és évének pontos feljegyzése kéretik.

A Müemlékek Orsz. Biz

Folyó évi novemb
átiratára, van szerencsém Sándy
natkozó utiszámláját 1.580 koron
szakü ldeni.

Budapest, 1922.

A számvevőségi fői

megvíva

Farekas Pál

festő

l.

Képmüvészet

1941. 159. l.

Müvészeti élet

---

kultusz megvette

Vihar után

vízf

chwiegervater). Spätzeit

es Blatt). 1800

Friederichsen, de Gruyter & Co. m.b.H., Hamburg

Fasekas Magdolna

Szobrász alk.tábor Mezőtúron.

M. Hirlap

1986. IX. 19.

Fazekas Magdolna

FAZEKAS MAGDOLNA festőművész kiállítása nyílt meg Szolnokon, a megyei művelődési és ifjúsági központban. A tárlaton az alkotó a legutóbbi évtizedben készült csaknem félszáz olajfestménye látható október 25-ig.

Népszabadság, 1987. IX. 26

Farkas Magdolna

– Neve augmentáva a 4. országos pontvébiennálén

Lásd: Szabó István ndoványtörénnél

Kisalföld, 1988. dec. 6.

Fazekas Magda

→ Borsos Miklós sz.

MŰVÉSZET 1985/12/22

Farakas Magdolna fm

1957-óta Szolnokon él
férje Meggyes László fm

→ Meggyes László fm

MŰVÉSZET 1985/11,12/19

Farkas Magdolna

VI. országos tájfestészeti biennálé Hatvanban

Hevesi Sremle 1985/1

FAZEKAS Magda (festő)

"Az utóbbi években az elszigetelődés kicsit oldódni látszik. Néhány művész következetességük miatt most beérő művészet okán. Ez utóbbira jó példa Meggyes László egyre elmélyültebb csendes szavu festészete, vagy Fazekas Magda pikturája amely az évek során művészettörténetileg is érdekes utat járt be a hagyományos értelemben vett alföldi látványfestészettől egy ugyancsak alföldi gyökerü látomásosabb festészetig. Nagy nyeresége a Szolnoki Művésztelepnek Rókássy Csaba és Ágotha Margit vendégeskedése is."

RIDEG Gábor: Négy évtized Szolnok-megye képzőművészetében. In. Jászkunság, 196/3. 35.p.

Europa
film Könyv- és lapterjesztő
vállalatának

Budapest

V Rothermere u. 12, III. 2.

magyar

Fazekas Mihály

ács

1784. Pap (Nagyszőr)

Bal Hel (131 l

45. l.)

MDK

Fazekas Mihály, építész

A szombathelyi Claudius Szálló terveit kérnélette.

–: Üdülőszálló és turisztikai kombinát épül szombathelyen 6. [illegible]

Népszabadság, Bp. 1969. szept. 26.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György út 41.

FAZEKAS Mihály gyöngyösi fazekas. A jobbágy összeírások Gyöngyösön 1737-ben említik.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Farekas Mihály, gyöngyösi fazeka

nevét a gyöngyösi jobbágy összeírások 1737-ben említik

Heves müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsnyi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 323. old.

Farekas Mihály

1632-ben pataki farekasmester

Román János: Sárospataki kerámia, Bp. 1955
11. o.

Michaelis Fazokas M.D.K.

fazekas

miskolci. neve 1549-ben fordul elő

Voit P.: Magyar keramikatörténeti tanul
mányok. I. Művtört. Ért. 1954 1 n. 119

M.D.K.

Farchas Pál de Myskolc

1549-50-ben ez egri
várban eg boltoratot javit

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk: Dercsényi Dezső,
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 323. old.

mdk

Fazekas Pál bognár céhmester

1803-ban

A bognár céh remeke: egy Tsézá kordé és egy szekérkerék, később lógós kotsiból ahott

A céh pecsétje 1804 ből való

Horváth Soltán: Egy Mezővaros Cehes Spara

Nagykőrös 1943. 129-130. l

MDK

miskolci Fazekas Pál rak egy kályhát 1550 dec-ben.

Déshy Miklós:Munkások és mesterek az egri vár épitkezésein 1493 és 1596 között.II.közlemény. 156.lap

Az Egri Múzeum Évkönyve.II.Eger 1964

M. D. K

FAZEKAS Pál tanzekas

A 1685. évi összeírásban szerepel ungvárt

Hodinka Antal: Adalékok az ungvári vár és tartománya és ungvár város történetéhez ungvár 1917. ~~58~~. l.
24.

Woyna Kristof

Fazekas Pál

pataki fazekas 1632-ben

Román ~~József~~ János: Sárospataki kerámia, Bp. 1955
11. l.

Fazekas Pál

Középiskolai rajztanári oklevelet kapott 1941-ben.

Ferk'pzomfoisk'vk

1939-41. 176. l.

Fazekas Pál festő; sz

1915 aug 14. Aranyosgyere-sen. 1936-41 a bresti képzőművészeti főiskolán Rudnay Gyulánál tanult is rajztanári oklevelet szerzett. 1941. Vihar után c. vízfestményét a Kultuszminisztérium ~~vette~~ ~~meg a Szépművészeti Múzeum részére~~

1950. Egyár a Tuzsa-parton c. vízf. a Fővárosi tanácsi vette meg

Dr. Matolcsy Sándor
urnak

KAPOSVÁR.

Kedves Barátom!

Elnézésedet kérem, hogy augusztus 23.-án kelt leveledre csak most válaszolok. Négy napig hivatalos uton voltam Borsodban s igy leveled csak most jutott kezembe.

Nagy örömöt okozott az a közlésed, hogy

Fazekas Pál dr

festő

VI. Felsőerdősor 12.

MKSz 1947

1915 aug 14. Aranyos egyéres

képem Frisk. 1936–41. Rudnay.

N. Szal. 1932 szept.: Félakt, of. –

M. Művért. 1942 jun: Naplemente (virf
(Mücs) Eső után

1943 máj: Faluvége Ökörmezőn, of
Napsütésben, virf.

Szépm. Muz (Mellus) 1943: Vihar után, virf

M. Pedag. Sz. 1947 máj: Faluvége
alföldi táj | virf

I. M. képem hiáll. 1950 aug. (Mücs)
Gyár a Tisza-parton, virf

Farkas Pál

I. éves hallg.

Képzőm. Főisk. Esk

1936/37. 72. l

Ferképzomfoiskévk

Rutló lovon áll, (Bronz) mag. 11 cm. XVIII. sz.

Farekas Pál

rajztanárjelölt

l.

Ferkèpzomfoiskòvk

1939-41 144 l.

151
176
178

jegyzék

hó 1.-én kifizetendő illetményekről.

9		10		11		12		13	
o n á s o k									
fizetési előleg		pénzintézeti központi kölcsön		letiltások		had-felszerelési adó		állami nyeremény-kölcsön	
P	f	P	f	P	f	P	f	P	f

Fazekas Pál

vajtanarjelölt

Ferkèpzomfoiskèvk

1939-41. 151. l.

165a lap: „Opus Reuerendissimi Domini N
lai Olahi Archiepiscopi Strigonien. Anno 15
Ocskovszky 28. l. — Majer 294. l. — AÉ. 18
2. 64. l. — Csontosi 309. l. 11. sz. Tört. főcso
1. f. 1732. sz. 135. l. — Lepold—Homor 1
— Homor 28. l. — Knewald Károly: A Pr
kódex tartalma, kora, jelentősége. MKSz. 19
440. l. — Radó Esztergom 124—129. l. K
40—45. l. 14. sz. — Radó Index 131. sz. 28. l.
Berkovits Ilona: A magyar miniaturafestés
kezdetei. Magyarságtudomány 1942. 495—496
Klny. is.

18. (Mss. III. 176.) HORAE BEATAE MARI
VIRGINIS.

Latin és francia. Oktáv, XV. száz

Hártya. 166 × 120 mm. 138 levél. Texturaírás
17 sorba írva. 19a—26b lap más, külön quatern
charta virginea-ra, francia bastarda írással, 23—
sorba írva. Vörös feliratok, vörös és kék kezd
betűk. *4 lapkeretdíszítés, 9 lapszéldíszítés,*
iniciálé, 4 miniatura. *Kötés:* XIX. századi barn
bőr, préselt aranydíszítésekkel.

Francia, valószínűleg normandiai munka a X
század első évtizedéből.

Mezzofanti bíboros könyvtárából, 1852-b
Losonczi Farkas Lajos tulajdonát képezi; a könyv
tárba Scitovszky János hercegprímás ajándékaké
került, miként mindez a kötés előzéklapján olva
ható: „Losonczi Farkas Lajosé 1852 Vette
néhai nagy nyelvtudós Mezzofanti bíborno
könyvtárából." — „Dono Bibliothecae Metr

Fazekas Pál

l.

Ferkèpzomfoiskòvk

1939-41, 178. l

Péter Bp. 1886., 288. l. (Képe 286. l. után.)— Kőrösy László: Esztergom. Esztergom, 1887., 184. l. — Tört. Főcsoport, 1209. szám. — Czobor—Szalay. II. kötet. 311. l. (Képe LV. tábla.) — Czobor: Egyházi emlékek a történelmi kiállításon. Bp. 1898., 103. l. — Forster: Magyarország műemlékei. II. kötet. Bp. 1906., 286. l. — Lepold—Homor 73. l. — Gerevich PA, 198. l. — Lepold Adatok,

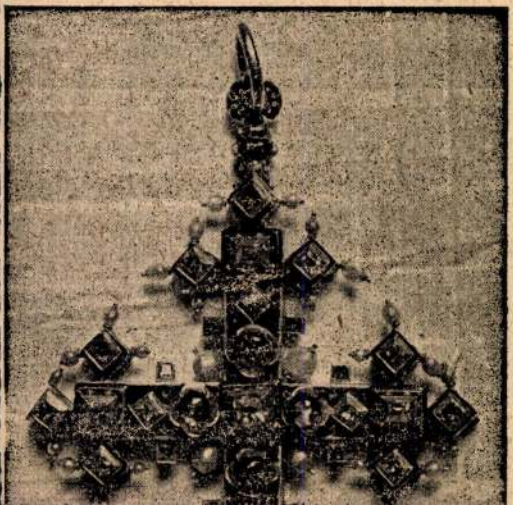

Farekas Pál

l.

Szabad Művészet

1950. 10. 415. l.

Ar I. M. képrue. hiáll sibere

Föv. Tanács megvette:

Gyár a Tiszaparton

vízf

y tisztelettel,

tus hó 7.

Készséges szolgája:

Mohl Rudolf

h. őrkanonok.-

Fazekas Pál, sz. 1915 aug. 14. Aranyosgyéres - Rudnay

Képzőmův. főisk.

anyak.

Rónai M.

Fazekas Pál

Vkminki áll. 1943

Vihar után, vers.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Farckas Pál

Föv. káptár

Gyár a Tiszapartou, vízf.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
22 /1923 szám
Érk.: 1923 év jún. hó 15. n.

A VALLÁS ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M. KIR

192-2 évi--21763---- számv. sz.

111.a. ügyosztály

A válaszban a megkeresés számának és évének pontos feljegyzése kéretik.

A Müemlékek Orsz. Biz

Folyó évi novemb
átiratára, van szerencsém Sándy
natkozó utiszámláját 1.580 koron
szaküldeni.

Budapest, 1922.

A számvevőségi főn

megvíva

Farekas Pál

festő

l.

Képmüvészet

1941. 159. l.

Müvészeti élet

---

kultusz kezvette

Vihar után

vizf

chwiegervater). Spätzeit

es Blatt). 1800

Friederichsen, de Gruyter & Co. m.b.H., Hamburg

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Farkas Pál
KÖZNEVELÉS

1965 FEB 26.

1021

A pedagógus-művész konfliktusa

Gondolatok a IV. Országos Pedagógus Képzőművészeti Kiállításon

A PEDAGÓGUS-SZAKSZERVEZET képzőművészeti tagozata hosszabb rövidebb időközönként megrendezi a pedagógus művészek országos seregszemléjét. Ez évben a zsüri által alaposan megrostált anyagot — kb. 200 műtárgyat — az Építők Rózsa Ferenc Kultúrotthonának tágas első emeleti folyosóján állították ki viszonylag kis felületen összezsúfolva. A kiállítás nagy egészében ezért is előnytelenebb benyomást kelt a szemlélőben, mint amilyet szerencsésebb körülmények között, levegősebb, esztétikusabb rendezéssel kelthetne. Ha az egyes műtárgyakat — festményeket, grafikákat és plasztikai munkákat — a zavaró zsúfoltságtól elhatárolva vesszük szemügyre, általában megállapíthatjuk, hogy a pedagógus művészek zöme képzettségben és művészi kultúrában semmiben sem marad el a hivatásbeli művészektől. Sűrűn akadnak közöttük ismert művészek munkái, olyanoké, akik országos kiállításokon szereztek megbecsülést és elismerést művészetnek.

Példaképpen ragadjunk ki néhány művet abban a sorrendben, ahogyan a kiállításon tett séta során megragadta figyelmünket. Az első falon legfelül *Fazekas Pál* mozgalmas színes akvarellje. *Épül az iskolánk*, már témájánál fogva is figyelmet érdemel. Alatta *Csebi Pogány István* nemes patinájú akvarelljei, *Tahi Tóth Nándornak* a valóság vizuális érzékelésén merészen túlmutató erőteljes színkompozíciói és *Korkos Jenő* konstruktívan felfogott *Cséplés* című képe láthatók. A folyósó két szemközti nagy falán rendre megállítja a nézőt *Áron Nagy Lajos, Blaskó János, Francsics József, Farkas György, Juhász Antal, Károlyi Ernő, Lampérth András, Xantus Gyula, Weintrager Adolf, Radics István, Marsovszky Endre, Roisz Vilmos, Nagy József, Kovács-Nagy Ira, Ebergényi Amadil, Lázár Pál, Littkey György, Mersits Piroska, Heitler László, Wagner János, Szelestey László, Ágh Aikelin Lajos, Csernó Judit* és még igen sok művész értékes munkája. Mindegyikük a maga sajátos hangulatával, stílusával, festői és emberi tartalmával értéket képvisel a kiállításon. Közöttük és mellettük sok szép rajzot, metszetet és akvarellt fedezhetünk fel jórészt olyan pedagógus művészektől, akiket olvasóink már a Köznevelésben közölt rajzaikról is megismerhettek, mint például *Török Tivadar, Tenkács Tibor, Mohácsi Regős Ferenc, Endrédy György, Bányai Erzsébet, Tóth Sándor, Sárkány Lóránd, Szabó Gáspár, Szőnyi Jenő, B. Saár Zsuzsa* stb. A viszonylag kisszámú plasztikai munkát egy vitrinben állították ki. Közülük kiváltkép *Tóth Sándor, Brém Ferenc, Egyed Emma, Haraszti István, Péter Zsuzsa és Kovács Tibor munkái* ragadták meg figyelmünket.

DE A NEVEK ÉS MŰVEK futólagos felsorolásán túl ez alkalommal inkább arra a kérdésre keressünk választ: van-e valami sajátos szemléleti és kifejezési mód, ami a pedagógus művészek munkásságára általában is jellemző? Nem szabad elhallgatnunk, hogy a kiállítás nagy egészében — a fent elmondottak ellenére — olyan érzést kelt a szemlélőben, mint az amatőr művészek kiállítása. És ez csak részben a rendezés és a hely hibája. Ilyen nagy tömegű munka vetületében mindenekelőtt jól megmutatkoznak a pedagógus művész kettős feladatköréből származó sajátságok, értékek és hiányosságok. Sokszor valóban közelebb állnak a szó nemes értelmében vett amatőrökhöz, akik az alkotó munkát tekintik életük megkoronázásának, általa avatják ünneppé az órákat, napokat vagy heteket, amelyeket — sokszor a jól megszolgált pihenés kárára — az alkotó munkára fel tudnak szabadítani. Másrészt viszont talán éppen ezért tudnak bensőségesebb kapcsolatba kerülni a környező világgal. Elég számukra a legszerényebb motivum is: egy napsütötte házfal, az őszi kert szomorú fái, egy kisvárosi utca, vagy akár egy kis hóvirágcsokor, hogy abba is bele tudják sűríteni a természet gyöngéd szépségei iránt érzett áhitatos szeretetüket, lelkük békéjét vagy nyugtalanságát. Általában nem a látványos hatásokra, bravúros megoldásokra törekszenek, hanem a lényegre. Zaklatott és mozgalmas életük főként a béke és a nyugalom halk akkordjai iránt teszi őket rendkívül fogékonnyá. A szeretett táj, erdő, mező, békésen csillogó víztükör, egy kedves és ismerős arc, vakációi emlék, az otthon békés atmoszféráját érzékeltető csendélet lelkesíti munkára őket. Technikai eszközeiket is úgy igyekeznek alakítani, hogy minél egyszerűbben, közvetlenebbül, kevesebb machinációval fejezhessék ki mondanivalóikat.

Stiláris törekvéseik igen széles skálán, a természetelvű naturalizmustól egészen a szürrealista nonfiguratív absztrahálásig terjednek, ám még ez utóbbiakat is felelősségteljes komolyság és tiszta művészi meggyőződés hatja át, és a pedagógus emberformáló komolysága hitelesíti.

PEDAGÓGUS MŰVÉSZEINK ÉLETÉBEN kényes és fájdalmas konfliktusként vetődik fel az időhiány, amely útját állja, hogy teljesen és törés nélkül kiéljék alkotó kedvüket. Ez sokszor a művészt szembeállítja a pedagógussal, vagy megfordítva, a pedagógust a művészszel. Még ma is akadnak művésztanárok, akiket elkeserít, hogy nekik tanítaniok is kell. Vannak viszont, akik éppen ezért teljesen hátat fordítanak az aktív alkotói munkának, következésképpen mint nevelők is elfásulnak, a pedagógiai módszerük is unott, lélektelen sablonokba merevül. Ezek a jórészt a múltban gyökerező konfliktusok újabban szerencsésen kezdenek feloldódni: egyre általánosabbá válik a nézet, hogy az igazi rajztanár nem mélyítheti el oktató-nevelő munkáját anélkül, hogy maga is állandó és intenzív alkotói tevékenységét ne folytasson. A közelmúltban számos nyári pedagógus művésztelepen megfordultam és tapasztaltam, hogy idősebb, akadémiát végzett pedagógus-művészek és pedagógiai főiskolákról frissen kikerült rajzpedagógusok szerény életfeltételek között, sokszor egész vakációjukat intenzív alkotói munkában töltik. Érdekes volna kimutatni, hogy a szóban forgó kiállításon szereplő művek hány százaléka készült ezeken a telepeken. Véleményünk szerint meglepően sok. A baj csak az, hogy legtöbbjük aztán ismét hónapokra abbahagyja a festést és a mintázást, mert időben nem tudják összeegyeztetni a tanítással. Így aztán aligha csodálkozhatunk azon, hogy a kiállításon csak szórványosan láthatunk a pedagógus tényleges életét, munkáját idéző alkotásokat. Holott az ember joggal hihetné, hogy a pedagógus-művész legközvetlenebb élményei elsősorban magához az iskolához fűződnek, innen merítik alapvető művészi mondanivalóikat. Korán sincs azonban így. Mintha a múltból hozott hamis elv nyomasztó örökségként állná útját annak, hogy a pedagógus-művész kettős hivatása művészi törekvéseiben is kifejeződjék.

HA EGYÁLTALÁN LEHETSÉGES a konfliktus feloldása, véleményünk szerint csakis a kettős életforma közös nevezőre hozása útján történhet, ha a művész-tanár a tanítási órán, a szakköri foglalkozáson, a tanári szobában, vagy akár a szülők körében is egyaránt ébren tudja tartani művészi érzékenységét, élménybefogadó készségét, és ott találja meg a maga témáit, ezekhez keres adekvát, új és korszerű kifejezési formát.

Lehet, hogy némelyek mindezeket a gondolatokat egy fantaszta képzelgésének minősítik, aki nem ismeri eléggé a pedagógusok életkörülményeit. Életünk alakulása, a modern pedagógia célkitűzései azonban előbb utóbb arra késztetik a pedagógus-művészt is, hogy a tanítási órát igyekezzék a tanár és a tanítvány közös alkotói műhelyévé avatni, ahol maga is teljes és osztatlan lényével vesz részt. Ezt az elvet tovább kell és lehet is szélesíteni mindaddig, amíg a hétköznapi

FILMKRÓNIKA

Február 11-én egyszerre négy bemutatóra került sor, s más-más szempontból bár, mind a négy reflexiót kíván a *Köznevelés* szűkreszabott krónikájában. — Szabó István, akinek több kisfilmje nemzetközi sikert aratott, első „igazi" erőpróbaként saját forgatókönyvét valósította meg

ÁLMODOZÁSOK KORA

címmel. A filmnek, szokatlan módon, alcíme is van: *Felnőtt kamaszok.* Ez a kettős címadás valami bizonytalanságot jelez, aminek alapját nem is nehéz fellelni. Egy kis baráti kör, öt frissen végzett villamosmérnök a munkában, a szakmában és a magánéletben felmerülő problémáival ismerkedünk meg, miközben sokáig úgy tűnik, hogy Szabó film-jegyzeteket készített a nagybetűs Életbe kilépő mai húszegynéhány évesekről, a pályakezdő diplomásokról. Együttérzést, sőt azonosulást sugalló, s nagyon filmszerű, de inkább szociológikus-publicisztikus, mint művészi jegyzeteket. Később mindjobban előtérbe kerül az egyik ifjú mérnök és szerelmese, de már nincs idő, hogy kettőjük storyjából játékfilm szülessen. Ezt a kettősséget nem valami esztétikai dogmatizmus nevében kifogásolom. De a nézők túlnyomó többsége — ügyeljünk a szóhasználatra! — végülis *moziba* váltott jegyet. S kap riportot, dokumentumot, műhelytanulmányt, vázlatot illusztráció-sort nemzeti és nemzetközi klasszikusokat — csak azt nem kap, amit ő köznapi értelemben filmnek nevez... Igazságtalanság persze ezért a nagyon tehetséges és rokonszenves szándékú fiatal rendezőn elverni a port. De hát pont úgy „jött ki a lépés", hogy az ő filmjénél szóljak erről, melynek különben néhány bravúros, sodró erejű, megragadóan őszinte részlete minden dicséretet megérdemel. A fentieknek aligha mond ellent, ha az *Álmodozások korát* ifjúsági filmkluboknak, szakköröknek, de érettségiző osztályoknak is csoportos megtekintésre és megvitatásra ajánlom.

Egyetemista fiatalokról szól, s kissé kétértelmű címével bizonnyal sok nézőt vonz majd a

VADUL VAGY ENGEDÉKENYEN

című, magyarra szinkronizált angol film. Részletes elemzést aligha érdemel. A *Nézz vissza haraggal* és a *Hely a tetőn* problémáiból kevert koktél, szinte elviselhetetlenül felhígítva, megcukrozva. Ennek a giccses, szomorúan nevetséges melodrámának az átvétele — s ezért írok róla! — jellemzően mutatja, hogy gyakran bizony „beugrunk". Megvásárolunk némi „baloldali" állásfoglalással kacérkodó, a valódi társadalmi kérdéseket azonban elsekélyesítve-eltorzítva tükröző értéketlen, összhatásban végülis káros filmeket. Egy-egy úgynevezett „problematikus" film, mondjuk a csak a francia filmhéten játszott *Kifulladásig*, az át nem vett *Unokafivérek* vagy a Filmmúzeumra korlátozott *Jules és Jim* bemutatása bizonyos, hogy sokkal kevésbé problematikus, mint az efféle Courts-Mahler színvonalú kultúrtermékeké.

A felszabadulás 20. évfordulójára készült Bokor Péter

SÖTÉTSÉGRE HAJNAL

című dokumentumfilmje. Tíz „fejezetben" mutatja be az 1944—45-ben Magyarországon történteket. Nyomon követi a Vörös Hadsereg hazánkat felszabadító hadműveleteit, a tragikomikus kiugrási kísérlet, s a nyilas rémuralom napjait, a németek kétségbeesett erőfeszítéseit, a partizánok hősies akcióit. Bokor elsősorban néhány szemtanú érdekes emlékezéseinek és a szovjet hadsereg híradósai által Budapest ostromáról készített, előttünk eddig ismeretlen felvételeinek bevágásával ad újat. Filmje természetesen nem alkalmas a felszabadulás történetének összefüggésekkel teljes, didaktikus bemutatására. De a tananyagot — vagy akár ünnepséget — kísérő-kiegészítő illusztrációként nagyon jól felhasználható, az iskolai programba illesztése oktatási és nevelési szempontból is indokolt.

Csőke József munkája az idei nyári olimpiai játékokról készült

TÍZ ARANYÉREM

című dokumentumfilm. Bár valamivel többet ad, mint amennyit a cím ígér; nemcsak a tíz első, hanem néhány alacsonyabb helyezés és ritkábban egy-egy számunkra nem „fontos" verseny története is helyet kapott, sőt pár perc még Tokió vagy az olimpiai falu bemutatásának is jut, a film egésze némi csalódást okozott. Nem tudom, a felvett anyag kevés-e vagy a rendező végzett gyönge munkát, de sokkal izgalmasabb, színesebb beszámolót vártam a világ e páratlan sportesseményéről. S ami a képekből hiányzik, azt az itt-ott bizony bántóan banális, erőszakoltan „ötletes" szöveg nem pótolja, ellenkezőleg. A kassza-siker persze így is biztos, még a csoportos látogatását is indokolják az olimpia és ott aratott sikereink.

L. I.

Alekszandr Csakovszkij:

Távoli csillagfény

Csakovszkij regényének egyszerű szerelmi história az alapanyaga. Visszanyúlik gyökereivel a háborús időkbe. Hőse Zavjalov repülőtiszt. Egy volgaparti kikötőben ismerkedett meg Olga Mironovával, első, nagy szerelmével. A szerelmi történet hallatlanul érdekes koncepciós lehetőséget nyújt az írónak. Lehetővé teszi, hogy a hős Moszkvából Tajginszkba utaztában a tizenegy év távolából a különféle irodák, intézmények útvesztőin keresztül kikutasson egy holtnak hitt lányt. Eközben átfogó körképet adjon a szovjet társadalomról, emberekről, eseményekről és politikai életről. A koncepció szinte szétfeszíti a történet kereteit. A regény második jellemzője a mindent átfogó, minden eseményt, embersorsot és tragédiát átszövő líraiság. Ez a líraiság a modern regény-elképzeléseknek megfelelően filmszerű képekben találja meg kifejező eszközeit. *(Európa, 1964.)*

Sz. J.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1979 AUG 15

PESTI MŰSOR

Fazekas Pál „festő-művész rajztanár.
(1915–1978)

1021

Fazekas Pál festőművész emlékkiállítása

A művész 1915-ben született Aranyosgyéresen, a Torda megyei hegyek között. Az első világháború után szüleivel együtt Kőszegre költözött. A Képzőművészeti Főiskola rajztanári szakán 1941-ben szerzett diplomát, *Aba Novák Vilmos* és *Rudnay Gyula* tanítványaként. 1942-től, élete végéig, 1978. december 25-ig rajztanárként dolgozott. Görcsösen ragaszkodott a tanításhoz. „*Tanítani, fiatalokat megismertetni a rajzon keresztül a művészet szépségeivel, nagyszerű dolog! És a tanítás öröme nálam az alkotás örömével járt együtt*" — mondta.

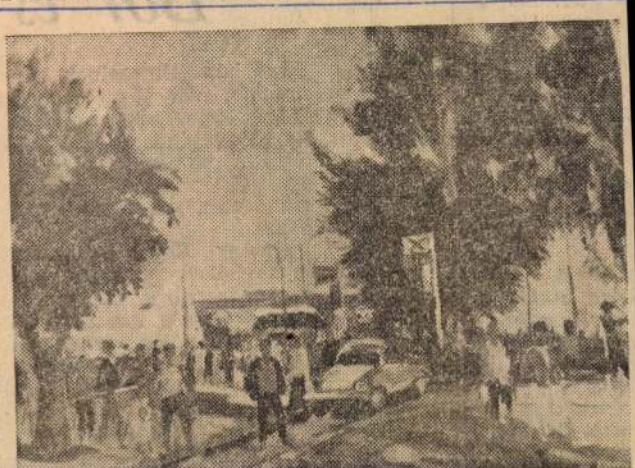

Kikötő

Az erdélyi hegyek között nőtt fel, de az alföldi táj végtelenjét, a napperzselte csöndes pusztát, valamint a sajátos, jellegzetes hangulatú falvakat, annak egy-egy múló pillanatát is szívesen megörökítette. „*Boldog vagyok, ha egy-egy képemmel örömet tudok szerezni embertársaimnak*" — vallotta egy baráti beszélgetés közben.

Akvarell festményeiből rendezett emlékkiállítása augusztus 30-ig látható Kecskeméten, a Képcsarnok bemutató termében.

(cs)

Mindennapi életünkben gyakran találkozunk ezzel a két anyaggal. *Harsay Ilona* iparművész bőrből készíti használati tárgyait és szobrait, *Vén Edit* keramikusművész a készen is megvásárolható csempéből alakítja ki faliképeit.

Harsay Ilona korábbi munkáit a célszerűség jegyében alkotta. Készített — és ma is készít — táskát, övet, kulcstartót, poháralátétet, tálcát, bútorok bőrmunkáit. Egyik nagyobb műve Győrött a Városi Tanács dísztermének elnöki emelvényét díszíti. A praktikus tárgyak mellett faliképeket és színházi jelmezeket is készít. Több éve együtt dolgozik *Schäffer Judit* jelmeztervezővel. Figyelemre méltók a *VII. Gergely*, a *Lear király*, a *Bánk bán* je

munkái. Az idei Szegedi Szabadtéri Játékok *Antigoné* előadásához is ő készítette a jelmezek bőr kiegészítőit: harci sisakot, mellvértet, karvédőt, fejdíszt.

Harsay Ilona sokoldalú és találékony művész, pár éve már, hogy bőrszobrokat is készít. Az antwerpeni biennálén, 1977-ben tíz figurából álló szoborkompozíciójával szerepelt, amely azóta az ottani múzeum XX. századi szoborgyűjteményét gazdagítja. Szobrain, bőrplasztikáin tűntek fel először a „Harsay-féle" gyűrődések. Nem érezzük a bőr ellenállását, mintha papírt gyűrt volna össze.

Harsay előtt nincsenek technikai nehézségek, biztos kézzel alakít, formáz, akár szobrot, akár használ-

Harsay Ilona: Falikép

MÜVTÖRT DOK

FAZEKAS PÁL
festő

Középdunántuli Napló
1957.aug.3o.2.old.

Fazekas Pál MDK

Gyár a Tiszaparton, vizf.

Mücsarnok 1950. I. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Fazekas Pál

Vihar után, vf.

A közokt. miniszter vásárlásai. Szépmüvészet, 1941, 159. l.

M.D.K

Farekas Pál
festő-

Részt vett az Épitők Rózsa Ferenc Kultúrotthonóban rendezett tárlaton.

Maksay László: Pedagógus képzőművészek országos kiállítása. Művészet, 1965. szeptember – 45 lap.

Farekas Pál

Kiállít

M.H 932. IX. 4

MDK

Fazekas Pál, Bp.

Diósgyőri nagykohó, gouache

6. Miskolci orsz. képzőm. kiáll. Herman O.Muz.
1960.

Fazeka s Pál

Részt vett a Pedagógusok Szakszervezete VII. kongresszusa alkalmából az Egressy klubban rendezett tárlaton.

Péter Imre: Pedagógus-müvészek országos kiállitása Rajztanitás 1963. II-III 63.l.

Fazekas Pál

A Stúdió alapító tagja

A budapesti pedagógusok képzőművészeti stúdiója
1953-1963 Bev. Vajkai Aurél Bp. 1963

29.o.

Faragas Pál

1959-ben az Ernst Múzeumban a Rajztanárok Országos képzőművészeti Tárlatán az aquarell-díj harmadik fokozatát kapja a „A nagy kovácsműhelyben c. képére.

A budapesti pedagógusok képzőművészeti stúdiója
1953-1963. Bev. Vajkai Aurel Bp. 1963.
20 m.

Fazekas Pál

riportalanlet sugároznak.

FAZEKAS PÁL FESTŐMŰVÉSZ emlékkiállítása nyílt meg tegnap a VI. Csengery utca 68. alatti Fáklya Klubban. Megtekinthető május 16-ig, naponta 14—19, szombaton 10—13 óra között.

Magyar Hirlap 1981/5/6/8

MDK

Fazekas Pál, festő
OTI

72. Élmunkás.

Nagy Ifj. Képzőm.Kiáll. /VII/
Füv.Képtár 1949 aug.16.-szept.10. Kat.

Fazekas Pál

Az épülő Stadion
Gnache
[Gouache]
Repr.

A budapesti pedagógusok képzőművén stúdiója
1953-1963. Bev. Vajkai Aurél Bp. 1963.

Fazekas Pál

A Stúdió tagja

A budapesti pedagógusok képzőművén stúdiója 1953-1963
Bev. Vajkai Aurél Bp. 1961.
37 o.

MDK

Fazekas Pál, festö

Napsütésben Vizf.

Műcsarnok. IV. Képzőmüv. kiáll. "A Magyar Művészetért".
1943 máj. 16-30. Kat. 21.1.

MDK

Fazekas Pál,festö

Faluvége Ökörmezön. Olajf.

Műcsarnok.IV.Képzőmův.kiáll. "A Magyar Hűvésmetért".
1943 máj.16-30. Kat. 18.1.

MDK

Fazekas Pál, festö-graf.

Gyár a Tisza-parton. Vizf.

Mücsarnok.-I.M.Képzöm.Kiáll. 1950. Kat. 8.l.

MDK

Fazekas Pál

Gyár a Tisza-parton, vf.

I.M. Képzőm. Kiáll. Műcs. 1950. aug.
8 l.

Fazekas Pál MDK

Eső után, vizf.

Műcsarnok 1942.A magyar művészetért c.kiáll.

Fazekas Pál

MDK

Naplemente, vizf.

Mücsarnok 1942 A magyar müvészetért c.kiáll.

Fazekas Pál

MDK

Napsütésben, vizf.

Műcsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

Fazekas Pál

Faluvége Okörmezőn, olf.

Műcsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

MDK

Fazekas Pál, festö

Félakt. Olajf.

Nemzeti Szalon.-Öszi Tárlat. 1932.szept. Kat.

MDK

Fazekas Pál, festö

465.	Naplemente.	Vizf.
471.	Esö után.	"

Bp.Mücs.-"A Magyar Müvészetért."1942. Képzümüv.Kiáll.
jun.6.-22. Kat. 18.1.

Fazekas Pál

Gopcsa Paula: Vörösháju leány, Molnár Lászlóné , Gyulai József, Marsovszky Endre: Fekete tenger , Lukács Ágnes, Fazekas Pál: Nagykalapács c. alkotásával szerepelt a Fővárosi pedagógus képzőművészek tárlatána Fáklya klubban.

Rajzta nitási 1975-4-32
Dr Maksay: Fővárosi ped. képzőm. kiállitása

Fazekas Péter, építész

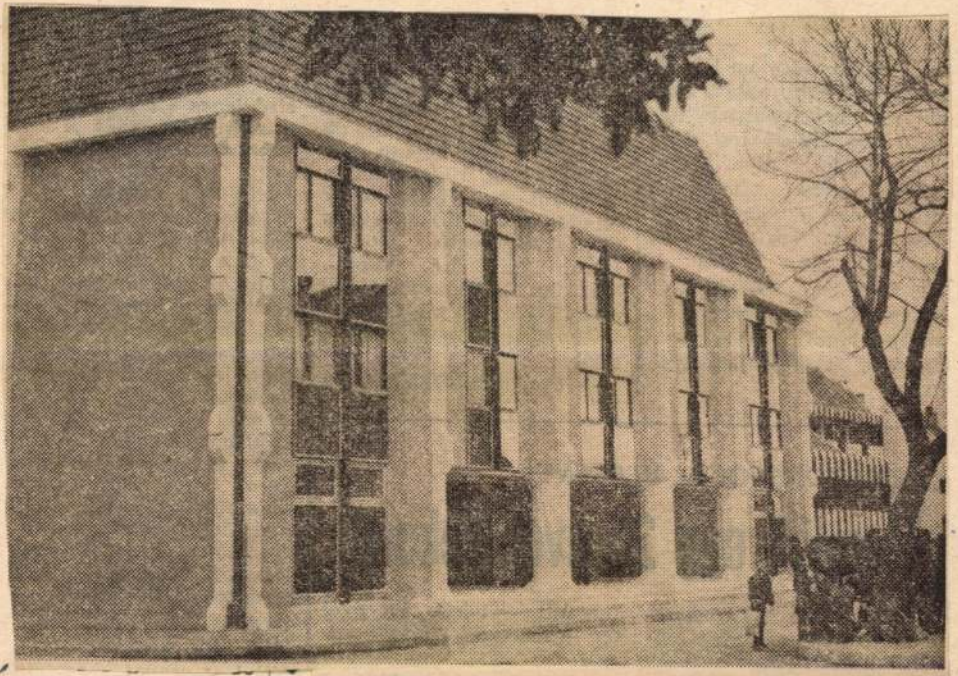

Hangulatos hotel

Írottkőről, a Dunántúl legmagasabb 882 méteres hegycsúcsáról kapta nevét Kőszeg új szállodája. Mint az ódon hangulatú budai várhoz a Hilton, úgy illeszkedik a Vas megyei város képéhez az új hotel. A tervező: Fazekas Péter, megyei főépítész százszemélyes „vendégfogadójának" kör alakú csarnokkiképzése egyedülálló a hazai szállodák között. A hazai és a külföldi turisták, utazók kényelméről, szórakozásáról bár, játékterem, szaúna is gondoskodik, az étterem, a söröző és a tvterem mellett.

meg a Magyar [illegible]
Szövetség 1980. évi első kétnapos gyorskorcsolyázó-versenyét. Az 500 méteres távokon elindult ma reggeli utazása előtt Temesi Imre és Simó Ferenc is. A versenyt Simó nyerte, Temesi felbukott és elesett. Utána versenyen kívül igen jó időt futott. A nők versenyét Gödör nyerte, de a [illegible]

lyázó-versenyt ma 17.30 órától folytatják a városligeti Műjégpályán.

MAGOS JUDIT IS ELK

„Nem f

Fazekas Péter, Ybl-díjas építész.
Szabó Julia összeállítása: Ybl-díjasok '88.

Fazakas Péter

1935-ben született Kaposváron. 1963-ban szerezte diplomáját az ÉKME Építészmérnöki Karán. 1971-ig a Vas Megyei Tanácsi Tervező Vállalatnál volt szerkesztő, tervező, később irányító tervező. 1972—1975 Sárvár Városi Tanács Műszaki Osztályának vezetőjeként, majd kb. két évig a Vas Megyei Tanácsi Tervező Vállalat Kőszegi Irodájának vezetőjeként dolgozott. 1978 óta Vas megye főépítésze.

Fontosabb megépült munkái Szombathelyen: MOP ház (1963); a KIOSZK étterem (1964), négy középmagas lakóház a Derkovits lakótelepen (1963/1965), a Hotel Claudius (1968) és a Ferences söröző (1984). Vasváron a „Körház" (1968). Ő tervezte az Írottkő Szállót Kőszegen (1976), valamint a római katolikus templomit Csörötneken (1985).

Az Ybl-díjat megyei főépítészi tevékenységéért kapta.

Ferences söröző, Szombathely

Magyar Építőművészet, 1988, 4-5, 103-old.

Kistelegdi István

1944-ben született Szombathelyen. 1968-ban diplomázott a BME Építészmérnöki Karán. 1981-ben lett műemlékvédelmi szakmérnök. 1968 és 1972 óta a PÉCSITERV munkatársa, 1987 óta a vállalat építész szakági főmérnöke.

A Pécsi Ifjúsági Iroda tagjaként építész társtervezője volt az atomerőmű lakótelepének Pakson (1973/76). További jelentősebb megvalósult munkái: ravatalozó, Siklós (1972); Színház- és Hangversenyterem - Zeneiskola, Komló (1974/82); Pécsett: TÜZÉP Irodaház - Fészek Áruház (1983); Rákóczi u. 35—37. lakóház (1986). Kossuth utcai épületek rehabilitációja (1984/86); Elefántos tömb rehabilitációja (1987); Anna u. 41. lakóház (1987); KIOSZ-székház (1987); Aradi vértanúk útja - alagút (Dévényi Sándorral, 1982/88). Munkatársként részt vett Pécs Belváros részletes rendezési tervének elkészítésében (1979/81).

Az Ybl-díjat Pécs történelmi belvá-

Elefántos tömb, Pécs

Kőszeg, „Hotel Irottkő"

Építész, belsőépítész: Fazakas Péter (VASITERV Kőszegi Iroda)

FAZAKAS PÉTER

2

1. A szálloda elhelyezkedése a városképben madártávlatból
2. A szálloda homlokzatának részlete
3. A szálloda térfelöli nézete
4. Földszinti alaprajz
5. Általános emeleti alaprajz
6. Nézet a főbejárat felé

1. Disposition de l'hôtel dans le paysage urbain vue à vol d'oiseau
2. Détail de la façade de l'hôtel
3. Vue de l'hôtel prise de la place
4. Schéma du rez-de-chaussée
5. Schéma général des étages
6. Vue vers l'entrée principale

Magyar Építőművészet 1981/1

működő, az üvegfal barna U üveg, a főhomlokzat emeletenként visszaugratott és függesztett acélvázas üvegfal, aranyutánzatú dukkózással. Az árnyékoló lamellák ongroplasztból készültek.

Az ajtók-ablakok típus faszerkezetek, a főbejárat edzett üvegből, az üveg válaszfalak csőprofilokkal, rézlábazattal készültek.

Az álmennyezetek fehér ongroplaszt, ill. luxaflex kivitelűek. Az épület tömörsége folytán költség- és energiatakarékos, szinte típuskultúrház koncepciónak felel meg. Hasonló létesítmények 150—450 milliós költséggel létesültek.

Előre gyártott, egyszerű szerkezetei szerény, intim atmoszférát teremtő terei és anyagai előnyösnek tűnnek. Kár, hogy a színpadtechnikai igények nem a tervezéskor vetődtek fel.

A sok változtatás érleletlen részletmegoldásokra vezetett.

Összhatása kedvező, kellően nagyvonalú és egyszerű, az épülő kollégiumok hasonlóan szolid tömegeivel harmonizálni fog.

T. E.

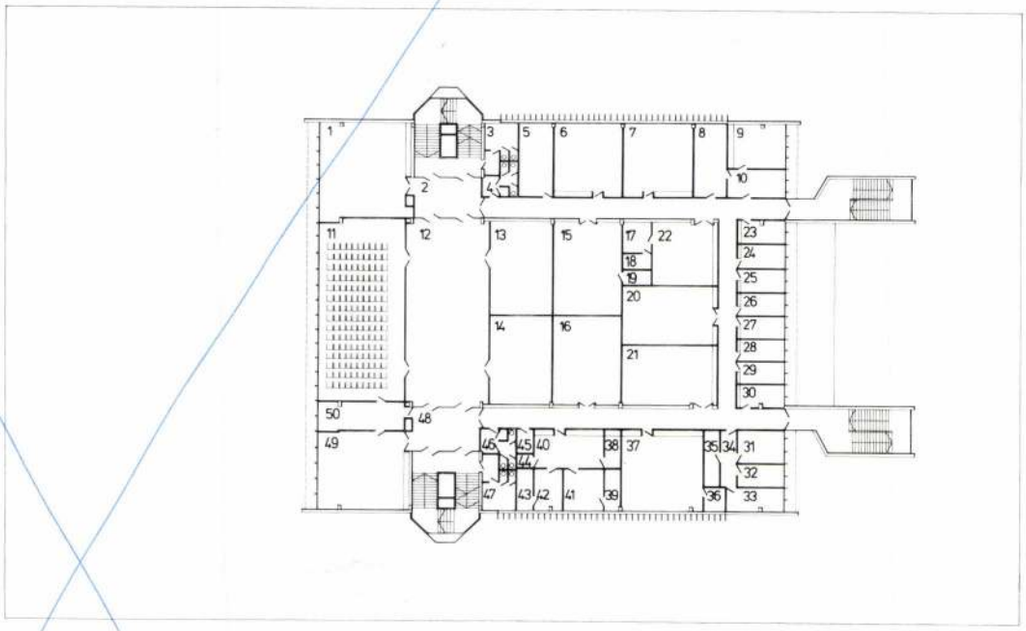

6

7

8

5

9

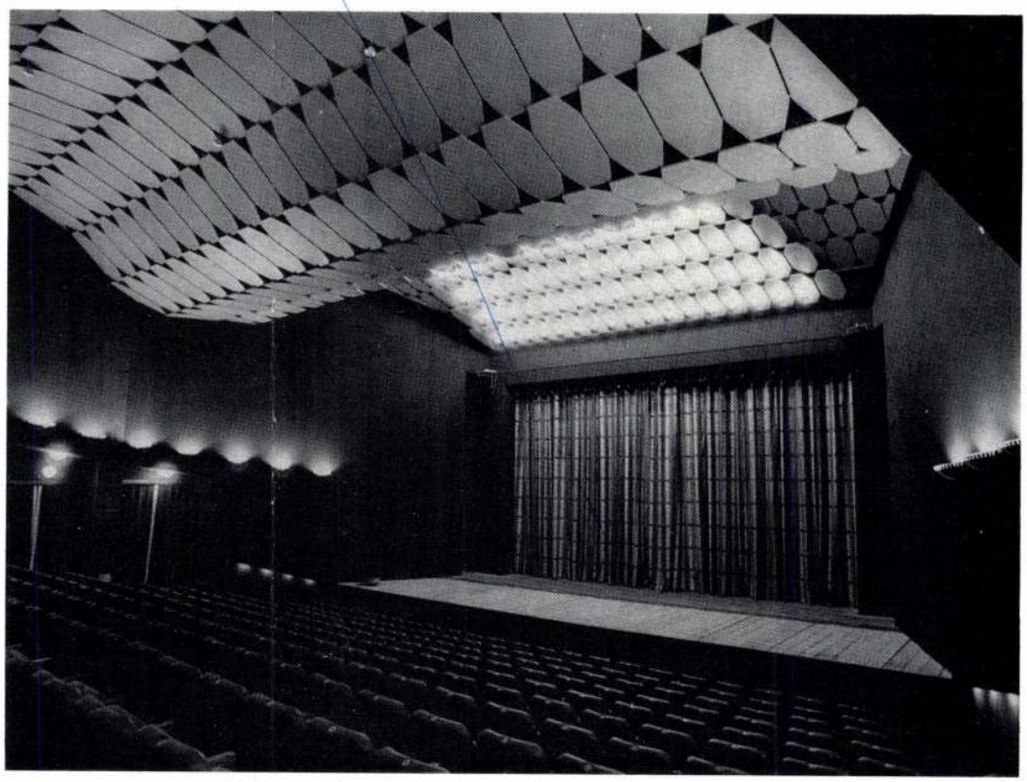

1. Schéma du premier étage,
   1. Club. — 2. Fumoir. — 3. W. C. des hommes. — 4. W. C. des dames. — 5. Club d'enfants. — 6. Local d'habillement. — 7. Lavabos. — 8. Local d'habillement. — 9. Lavabos. — 10. Salle de répétition pour l'orchestre. — 11. Club. — 12. Parloir. — 13. Poste de projection. — 14. Régulateur. — 15. Poste de projection. — 16. Parloir. — 17. Local d'habillement. — 18. Lavabos. — 19. Local d'habillement. — 20. Lavabos. — 21. Pour s'habiller. — 22. Lavabos. — 23. Salle des cours. — 24. W. C. pour hommes — 25. W. C. pour dames. — 26. Fumoir. — 27. Club.
2. Section,
3. Entrée de la salle de spectacle avec le vestiaire
4. Buffet
5. Schéma du deuxième étage,
   1. Club. — 2. Fumoir. — 3. W. C. pour hommes. — 4. W. C. pour dames. — 5 à 7. Groupes d'études. — 8. Auditoire. — 9. Direction. — 10. Secrétariat. — 11. Grande salle de conférences. — 12. Salle d'exposition. — 13 et 14. Clubs. — 15. Atelier. — 16. Groupe d'études. — 17. Laboratoire de photo. — 18. Chambre noire. — 19. Dépôt. — 20 et 21. Groupes d'études. — 22. Club de photo. — 23. Bureau. — 24. Curatelle. — 25 à 32. Bureaux. — 33. Archives. — 34. Palier. — 35. Petit réduit. — 36. Salle de conférences chimiques. — 38. Dépôt. — 39. Chambre noire. — 40. Poste d'enregistrement. — 41 et 42. Studios. — 43. Chambre noire. — 44. Dépôt. — 45. Chambrette pour le nettoyage. — 46. W. C. des dames. — 47. W. C. des hommes. — 48. Fumoir. — 49. Laboratoire des langues. — 50. Studio.
6. Les entrées de la salle de spectacle
7. Panneau de László Bartha dans la salle de lecture
8. Portes de la salle de spectacle dans le mur à glace en verre
9. Salle de spectacle avec des boucliers de projection acoustique

3

Recepció tervezője:	Sellyei Gábor
Statikus tervező:	Stampf Gyula
Acélszerkezet-tervező:	Karácsony Imre
Épületgépész tervező:	Lóránt Gábor
Elektromos tervező:	Nagy Ferenc
Talajmechanikus:	Mészáros Ferenc
Út-, külsőközmű-, parkolótervező:	Karácsony Imréné
Kivitelező:	Vas megyei ÁÉV
Beruházó:	Vas megyei Vendéglátó Vállalat megbízásából VASBER
Építésvezető:	Bigner Antal
Művezető:	Janzsó János
Műszaki ellenőr:	Bergman József
Képzőművész:	Paizs László Munkácsy-díjas
Beépített térfogat:	27 060 m³
Beépített bruttó terület:	2706 m²
Beépített hasznos terület:	2240 m²
Beruházási költség:	28 800 eFt
1 ágy	288 000,— Ft
A Kőszegi Iroda 1971—1979-ig működött.	
1 szoba	553 846,— Ft
1 m²	10 643,— Ft
1 m³	1064,— Ft
Tervezés időpontja:	1977. I. félév
Kivitelezés befejezése:	1979. október 31.
Kivitelezés időtartama:	533 nap

Nem tudom miért vonzódom ösztönösen nagy kedvvel az idegenforgalmi, vendéglátó létesítmények tervezéséhez. Talán azért, mivel nem is olyan távoli őseimet Szombathely elismert vendéglőseként tartották számon, vagy mert egyetemi terveim is éttermek, szállodák voltak, vagy mivel első jelentősebb feladataimat e témakörből kaptam a tervezőirodában.

Azt hiszem mindez nem is lényeges! A fontos az, hogy szeretem e házak programját formálni, alakítani és e funkciókra a végtelen térből egy darabot kihasítani.

Kőszeg már régóta igényelt egy színvonalas városi szállodát. A határsáv megszűnése, a belés külföldi idegenforgalom növekedése indokolta ezt. Eredetileg az volt az elképzelés, hogy a város határában a Kőszegi-hegység lábánál épüljön fel egy motel, éttermi egység nélkül. Ilyen „félmegoldás" már volt egy a városban (Szabó-hegy Expressz-szálló) és ennek tapasztalatai egyértelműen negatívak voltak.

Célunk az volt, hogy a városközpontban időközben épülő étterem, söröző, konyha egység mellé telepítsük a szállodát, és ha ütemes megvalósítással is, de komplex megoldást kapjunk.

A város és a megye vezetői ez utóbbi javaslattal végül is egyetértettek, és így a tervezési feladat már Kőszeg központjába, a Köztársaság térre helyezte az új motelt, melyben 52 szoba van. Ebből 12 kétágyas fürdőszobás, 36 kétágyas zuhanyfülkés, 4 egyágyas mosdós.

Az építési területen egy a K. u. K. időkben kedvelt volt „casinó", utóbb ún. „Elit" étterem állt. Ez előtt azonban emeletes épület, állítólag malom működött itt. A szabályozási terv és az OMF illetékeseivel történt konzultáció alapján a beépített vonalat tartani kellett, ami azt jelentette, hogy kb. 30,0×30,0 méter alapterületet kell beépíteni. Ha figyelembe vesszük a 100 ágy igényt, azt, hogy étterem, konyha már épült, igen csak „laza" program jelentkezett, viszonylag nagy alapterületen. Ekkor gondoltam először John Portman amerikai építészre és a kezdetben idegen gondolat (középső nagy csarnok, galériás szállodai szobaelhelyezés) egyre barátságosabb lett! A ki-

4

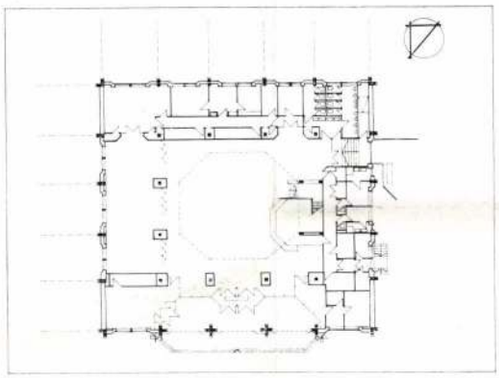

5

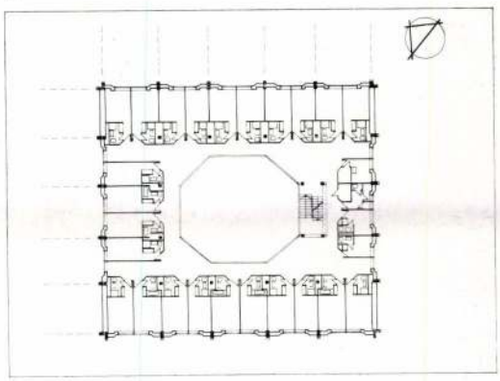

6

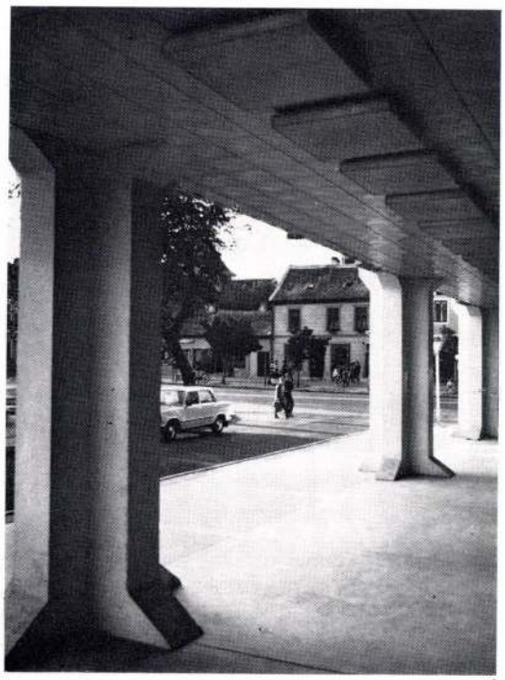

1

vitelező UNIVÁZ-at kért teherhordó szerkezetként. Az alaprajzi változatok hol a statikus, hol az építész asztalán feküdtek, míg végül sikerült daruzási és egyéb igényeknek is megfelelően meghatározni a tervet. E koncepció lényege az, hogy a szálloda központi csarnoka a város gyalogosterének része. A keret nélküli edzett üvegfalon át, mint egy akvárium élete, úgy figyelhető meg a mozgás a hallban.

Örültem, hogy e nálunk még szokatlan megoldással egyetértett a beruházó és a város illetékesei is. Szerencsés dolog volt az is, hogy a szállodavezető személye már a tervkészítés során ismert volt, és így igen jó összhangban sikerült a terveket, majd az épületet elkészíteni.

Az épület a laza és gyenge teherbírású talaj miatt — 6,90 szinten elérhető kavicsos homoktalajon Poclain rendszerű kútalapokon áll. A kutakra gerendarács került és ebbe helyezték el az acélszerkezettel kiképzett fogadószerelvényét az UNIVÁZ oszlopoknak. A belső földszinti pillérek a nagyobb terhelés miatt merevbetétesek. A csarnokban levő belső peremgerendák UKKF konzolvégekre ülnek fel. Erre kerültek az előre gyártott korlátelemek hegesztett rögzítéssel.

A központi csarnok lefedése acélszerkezettel történt. A szerkezet két irányban teherviselő. A „főtartó" irányban a fesztáv 17,40 méter, a „kereszttartó" irányban 18,60 méter. Alátámasztását UNIVÁZ szerkezet szolgálja. Az acél 38-as minőségű szerelvénye I 400-as hengerelt acélból került kialakításra, 480 m/m magasságú sejttartóként. A kapcsolatokat hegesztéssel biztosították. A felülvilágító szerkezet két részből áll. Az egyik tetősíkból kiemelkedő „hernyó" felülvilágító, profilüveggel fedve, benne szerelőjárdával, a másik a tartószerkezetről befüggesztett prizmatikus világító csonkagúla, sárga drótüveggel. Ezekre helyezték az aulát megvilágító lámpatesteket.

Az épület körítőfalai km téglából készültek. Ezt az indokolta, hogy a téren a történelmi kor hangulatát megőrző házak anyaga is az. Vitatott volt az ún. vendégpillérek léte, illetve nem léte. Megtartásukat két dologgal indokoltam: az egyik az, hogy az épület szerkezeti

2

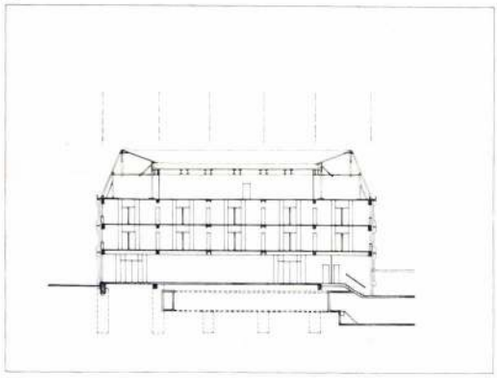

3

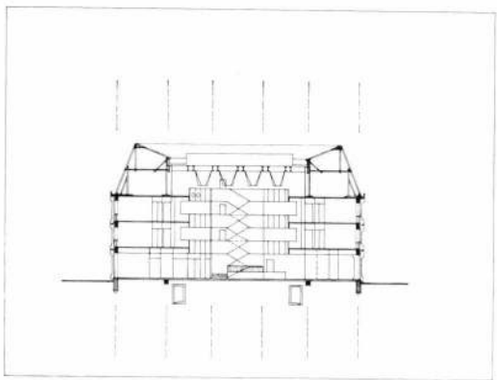

4

FAZAKAS PÉTER

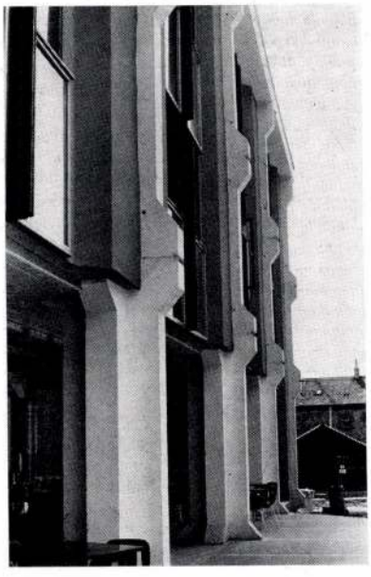

A kőszegi Irottkő szálloda

A kőszegi „várkerület" változatos látványt nyújt a látogatónak. Nyugatról a hegy lejtője felől a vár és a templomtornyok sziluettje képeskönyvbe illő, az északi oldalon a régi városlépték a földszintes barokk házak beszögelő sorával tárul elénk, keleten a hangulatos gesztenyefasor és az emeletes zártsorú beépítés jól összeillő városias hangulata keretezi a történeti városmagot. Délen a játékkockaelemekből összeépítettnek látszó későeklektikus gótika léptékroncsoló adottságként áll a nagy templom képével. Mellette szerényen húzódik meg a Strucc szálló, mely inkább fogalomként nemes, hiszen architektonikusan a külváros bevezetését tükrözi. Ennek a déli oldalnak, mely Kőszegen a látogatót elsőként fogadja, a korrigálásra méltó feladat olyan fantáziadús és ötleteit könnyed energiával megvalósító építész számára, mint amilyennek az elmúlt évtizedben Fazakas Péter bizonyult, aki a kezdetben — a realitás határain belül maradva — Zalaváry újító szellemű igézetéből indult, majd Sellyey Gáborban méltó társra találva alkotta meg a Claudiust Szombathelyen, a magyar építészetnek azt a művét, mely a két háború közötti funkcionalista építészet hagyományával a játékos formakomponálás kedvéért már korán igyekezett szakítani. S aki henger alakú lakóházat helyezett a vasvári domboldalba, később Sárváron ugyancsak sokat tett a várossá válás építészeti megvalósításáért. A kőszegi belvárost szegélyező déli oldal foghíjának beépítése nemcsak méltó feladat, hanem kiváló terep is volt Fazakas részére. Amit az Írottkő Szálloda alkotásával létrehozott már azért is méltó az elemzésre, mert úgy hallottam, hogy Kőszegen, de még Szombathelyen is felborzolta a kedélyeket.

Az épület külseje már messziről, amikor az érkező még csak „skurc"-ban látja az épület falát, az ipari építés műfaját hirdeti, az Univáz egymásra helyezett oszlopainak ki-be csipkéződő kontúrja már csak azért is szembetűnő, mert fehérre meszelve kiüt a falmezők sárga színéből. Kár, hogy egyhamar kiderül, ezek az épületek architektúráját indulóra meghatározó oszlopok az ipari építéssel voltaképpen csak hivalkodnak és mögéjük állított második sorra — amely nem látszik — vár a teherhordás szerepe. De, aki ezt nem fogja fel, annak most már az épület tüzetesebb vizsgálatával az fog feltűnni, hogy a falmezők „ipari" osztóelemei jó ritmust adnak, az épület kompozíciójával arányos falmezőket rajzolnak ki, sajátosan dekoratívak. Ugyancsak mérlegelendő, hogy az épület nagysága, melyet a meredek hajlásszögű tetősíkok kissé robusztussá, méltóságteljessé, de egyúttal rajzolatában korunk szülöttévé avatnak, a megfelelő léptékben jelentkezik-e hazánk egyik legértékesebb történeti belvárosának peremén? Úgy érzem, hogy e tekintetben az épülettel szemben nem merülhet fel kifogás, magam részéről az épület tömegét kifogástalannak és odaillőnek érzem. Függetlenül attól, hogy Kőszegen úgy mondták, a múlt században is emeletes ház állt itt, amelyet csak később borotvált földszintesre az idő vasfoga. A már említett külvárosi lépték közvetlen megjelenése az óváros szép házsorának a tövében korábban semmiképpen sem vált a városkép javára. Akárhogy vélekedik is valaki az új Írottkő Szállodáról, az biztos, hogy a város egyik legexponáltabb helyére építészeti kultúrát varázsolt. Még a neogót templomból is tompít valamit, annyit, amennyit az arra irányult figyelemből magára von. S eltakarja azt a raszteros, földszintes léptékben tartott éttermet, mely illeszkedésével nem mert szembeszegülni a külváros léptékével, s amelyre az új létesítménynek — mivel az Írottkő Szállónak saját étterme nincs — funkcionálisan csakúgy támaszkodnia kell, mint látványban. A szállodaépület — megítélésem szerint — nyereség a városkép számára. Hogy a belépő könnyen megbotlik az Univáz alul háromszögszerűen kiszélesedő talpában már olyan részlet, mely a látványt nem zavarja, s ha mi sem botlunk meg benne, lépjünk most be az épületbe s nézzük azt meg onnan.

Az Írottkő Szálloda funkcionális rendszere a legújabb, csarnokközpontos amerikai hotelok és a bevált európai börtönök rendszerének a keveréke. A nagy alapterületű, rendezvényekre is alkalmas előcsarnok tekintélyes belmagasságával még a tetőtérbe is belenyúlik, négyszintes elrendezést mutat. Térhatása elsőrendű. A folyosóknak a csarnok felé megmutatkozó, térhatároló mellvédjei hosszúkás nyolcszöggé tompítják a teret, s az egyszerű, mintás, mellvédburkoló műkőlapok ugyancsak jó ritmust rajzolnak ki. Ebben eltérő, sima meszelt felületével kissé idegenként tolakszik be az egyik rövid oldalra helyezett lépcső. Önmagában a magas térben a lépcső is hatásos motívum. Nem annyira, mint a szegedi tanács és pártháznál, hiszen ott „szédítő" magasságba tekeredik fel és önálló pilont alkot: itt szerényebben és a szédítés minden lehetőségét kikerülve simul bele a térfalba. Sajátos megjelenését az orsótérfal lelógásai adják. A nagy előcsarnok további jellegzetes tartozékai a mennyezet acélvázára függesztett nagy fordított csonkagúlák, üvegezésük aranyossárgára festi a belső térbe jutó napsugarat. Ez a fény mintegy rokonságban van a homlokzat Mária Terézia sárgájával (melyet a megszokás elkerülése miatt túl radikálisan száműztek az elmúlt évtizedekben a hazai épületek homlokzatairól, s még a műemlékvédelem is a többi alapszín felé fordul, hogy a konvencionalitás vádját elkerülje). Szóval ezekkel a csonkakúpokkal jól együtt élnek az üvegcsillárok, holott semmi formai összhang nincs közöttük. De a változatosság gyönyörködtet. Az előcsarnok — elnézést, hogy annyit időzök benne, de mégiscsak ennek az épületnek ez a meghatározó eleme — egyszerű falfelületképzését a padlóba süllyesztett fűtés is elősegíti. Pajzs László két pompás gömbplasztikáján és a falon végighúzódó két pálcatagon kívül csak a Zalaegerszegi Bútorgyár tetszetős Viking garnitúrái élénkítik a teret. (Ezekről az alacsony székekről és kanapékról kissé nehéz felpattanni, de éppen alacsony méretük hozzájárul a tér monumentalitásának fokozásához.) Sellyey Gábor a gyakorlott belsőépítész biztos ítéletével látta meg a tér lényegét és helyzete a lépcsőfeljáró oldalára a recepciós pultot, melyen a finom részletképzés is eltűnik a hangsúlyozottan modern szimmetria mellett. Igenis van modern szimmetria, mely a klasszikussal szemben formájában könnyedébb, játékosabb, többnyire a réginél elképzelhetetlen, változatos kontúrt bátorkodik felrajzolni, s így megment valamit az architektonikus kompozíció klasszikus hagyományából egy formai játékban kéjelgő kor részére, anélkül, hogy a historizálás vádja megillethetné. Voltaképpen az egész épületnek, kívül-belül ez a „modern szimmetria" egyik jellemvonása, berendezési tárgyban ezt analógiaként kihangsúlyozni ugyancsak szerencsés gondolat volna. Ha mindehhez még hozzátesszük, hogy az előtérhez csatlakozó látványos Consumtourist-bolt, a függönnyel elkülöníthető tárgyaló és a hátul nyíló bár, valamennyi megfelelő és az előcsarnoknak a már említett étteremépülethez való kapcsolata, a lépcsőház közelében, ugyancsak tökéletesen megoldott, akkor az olvasó azt hihetné, hogy ezzel a szokatlan szállodaelőcsarnokkal minden rendben van. Sajnos — megítélésem szerint — egy dolog még sincs rendben. Említettem, hogy a csarnok — s ezt a folyosómellvédek ritmust adó egymás feletti sorából könnyű leolvasni — négyszintes. Valójában a szálló városképi „maximum"-ként háromszintes. Az előcsarnok negyedik szintje nem vezet sehová, csak van. Padláshoz csatlakozik. A negyedik szintről ugyan eredetileg szó volt, de a tetőtérbeépítés a turistaszobákkal nem valósult meg. Nincs is felvonó az épületben, mely három emeletnél már szükséges lenne. Nem tudom, hogy a szállodaüzemnek volt-e végül is elég a 100 ágyat biztosító 52 szoba, vagy a tetőtérbeépítésnek homlokzati követelményei tartották-e vissza építtetőt és tervezőt a tetőtérbeépítéstől. Mindegy. Az épület homlokzata így jó, ahogy megépült. Az előcsarnoknál viszont a tetszetős negyedik szint formalista.

A szobák közül mindössze 4 egyágyas, s a kétágyasak közül mindössze 12 van felszerelve a fürdőszobában káddal, a többihez zuhanyozó tartozik. A zuhanyozótálca azonban ötletes félmagas helyzetében szinte ülőkádnak is használható. A fürdőszoba mennyezetét ne nézzük, mert a belógó vasbeton tartók kisebb látványi zavart okoznak. Kárpótol értük a szobabejáratokat kettesével összefogó öblösödés tetszetőssége. A kétágyas szobákban az ágyak elhelyezési rendszere kivétel nélkül változtatható, a berendezés megfelel a szokásosnak. S így elérkeztünk végre ahhoz, ami a szállodának lényege, s meg kell állapítanunk, hogy a 100 lakó kivétel nélkül jól helyezkedik el.

A szálloda még nincs egészen készen. A tetőtérbe szaunát (?), a csatlakozó étterem alá éjjeli bárt terveznek. A földszinti bárhelyiség még ideiglenes belső berendezését ki fogják cserélni. Mindezzel nyilván fokozódik a nagy előcsarnokban már most is kedvelt rendezvények száma, s vele az épület kihasználtsága. Az előcsarnok intenzívebb kihasználhatóságának ugyan ellentmond egy belső fásítás, mely egzotikusságával a csarnok nagyságát igazolná, s az amerikai szállodarendszerhez igazítaná: valóságos téli kert nyílhatnék itt, ugyancsak attrakciója lehetne Kőszegnek.

E hátralékoktól függetlenül az épület múlt ősz óta üzemben van (1979. november 8.), s az új Írottkő elfoglalta helyét Kőszeg életében. Meggyőződésem, hogy városképileg jogosan megszokottá fog válni, s hogy az előcsarnokát valamivel meg fogják tudni tölteni.

Összegezve érdekesképpen meg kell állapítani, hogy az előcsarnok markáns tere és a szállodának külső tömege valóban összhangban állnak egymással, a szobasorok a külső köpeny és a belső tér közötti kitöltő rétegként szerepelnek. Ez Fazakas Péter gondolatának lényege, mely meghatározta a sajátos külsőt, s rabul ejtette tervezőjét az előcsarnok — néhol öncélú — formáinak megtervezésénél is. De Kőszegnek ezen a pontján inkább el tudok a magam részéről fogadni egy ilyen épületet, melyben találok ugyan ellentmondást, egyéniségével mégis kiválik a dél felé folytatódó architektonikus középszerűségből. Mert egy középszerű, óvatoskodó épület itt nemcsak városképi katasztrófa lett volna, de korunkat sem reprezentálhatná. Pedig úgy látszik, hogy ha lépést akarunk tartani a világ építészeti fejlődésével, akkor építészeti alkotásainkat jó formai ötletekkel is fűszerezni kell. Olyanokkal, amelyeket az építőipar könnyen meg tud valósítani, amelyek a beruházó takarékoskodását nem sértik, s amelyek az architektonikus komponálásnak a divattól független örökérvényű szabályait sem sértik. Mivel ez az épület Univázra épült, gazdaságos volt (berendezéssel együtt 30 millió, vagyis 300 000 Ft/ágy) és az építészeti rendet Kőszegen erősítette, mindenestül el kell fogadnunk. Egyénisége miatt az érdeklődők figyelmébe ajánlom, érdemes megnézni.

Kubinszky Mihály

Magyar Építőművészet 1981/1

kritika

Ifjúsági és Művelődési Központ, Szombathely

Ennek az írásomnak nyugati építészeti lapok zsargonjában azt a címet adhattam volna, hogy „Tillai Szombathelyen". Hiszen nevezetes dolog, hogy a pécsi építész, akinek életműve Délmagyarországhoz kötődik, kilépett eddigi alkotásainak területéről és Szombathelyen épített kultúrházat. Abban a városban, amely saját maga is kiváló építészekkel rendelkezik. Az előzményekhez hozzátartozik, hogy az 1970-ben meghirdetett zártkörű tervpályázatra négy hazai tervező vállalatot kértek fel. Akkor a feladat még csak ifjúsági ház volt, a művelődési központ igénye csak később merült fel. Hogy, hogy nem, a Vasiterv nem nyújtott be pályaművet. Talán mert nem érte el a felkérés, talán mert nem lehetett próféta saját hazájában? Mindenesetre kár, hogy a szombathelyiek kiváló tervezői hiányoztak a „saját pályáról".

Ezzel nem akarom azt állítani, hogy Tillai Ernő nem nyerhette volna el abban az esetben is az első díjat, ha a szombathelyiek is pályáznak. Még kevésbé szeretném elfojtani azt a mindenképpen kívánatos kibontakozást, hogy hazánk jeles építészei végre kimozdulnak saját „körük"-ből. Sőt, ezt igen örvendetesnek ítélem. S ezért szeretném alcímként hangsúlyozni, hogy Tillai Ernő Vas megye részére dolgozott, legújabb alkotása Szombathelyen ez év áprilisában nyílt meg. (Meg kell jegyezni, hogy Tillai Ernő jól ismeri Szombathelyt, egy foghíjbeépítés és egy gimnázium az ő tervei szerint ott már korábban felépült.) Az ifjúsági ház arra a területre került, melyet a szombathelyiek a nagytemplomtól nyugatra eső részen, elavult épületállománya és a város fejlesztésébe nem illeszthető szerkezete miatt radikálisan szanáltak. Elbontották „Tabánjukat", mely a századvég szabadon álló házaival beépített területre vezetett, nevezzük közhasználatú szóval: a villanegyedbe. Továbbá az Ezredévi parkhoz, ezen túl a „hegy"-be. Nem találták már méltónak ezt az elavult városszerkezeti „nyaktagot". A letarolt területet most Ady térnek hívják. Egyelőre a teret még nem érzem, hiszen azt valaminek határolnia kell. De délről a Nagykar utca elbontott házai mögött a tér „elvész", nyugatról a Perint nem térhatároló elem, s a két világháború között épült Faludi gimnázium túl messze van. A keleti oldalon a püspök-kert inkább eszmei határt képez. Csupán a negyedik térfalat rajzolja ki a művelődési központ új épülete, léptéket adva ennek az új városszerkezetnek, amelyben a tervező még nem igazodhatott semmihez, s így saját magának kellett intonálnia. Hogy erre Tillai Ernő mennyire alkalmas, az köztudott, erre kár a szót pazarolni. Valóban biztos kézzel szabta meg a léptéket, ami azért is jelentős, mert Szombathelynek e súlyponti része ugyancsak érzékeny a város további sorsát meghatározó léptékre.

Tillai angolos eleganciájú épületet hozott létre. Angolos vonásait főleg a magas fémkeretes, üvegezett lépcsőházaknak a párkányvonal felett kiálló tömegei adják. Négy van belőlük, közel az épület sarkaihoz. Ezeknek a félnyolcszög alapú hasáboknak ferde síkkal metszett záradéka hangolja maivá az épület kompozícióját, mely egyébként mindenestül szimmetrikus. A kultúrház programja valóban kedvez a szimmetrikus épület-alaprajznak, hiszen a változatos igényeknek megfelelő helyiségek különféle csoportosításokra alkalmasak. Az épület magját a közel 400 fős nagyterem képezi. Emelkedő üléssorokkal épült, s a hátoldalon át, valamint kétoldalt közelíthető meg. A „hátoldali" bejárók, melyek az előcsarnokból nyílnak, a részletképzés gondosságának mintaképei: falfelület, ajtó, lépcsőfok, mellvéd, virágtartó összemetsződése tankönyvbe kívánkozik. Már itt meg kell jegyezni, hogy ritkán láttam épületet, mely a tervezés és részlettervezés tekintetében ennyire sugározza magáról a rutint, a perfekciót. Minden a helyén van, minden megoldott. Pedig Tillai Ernő panaszkodott, hogy a kivitelező több részletet félreértett, sokat kellett ezért improvizálnia. Finom tompaszögek sokasága teszi elegánssá a termet, lépcsőzet, falfelületek adnak is erre lehetőséget (belső építész: Vida Gyula). A teremben mégsem minden nyerte el tetszésemet, így főként a színezések ellen van kifogásom. A falfelület piros és kékesszürke színkombinációja két rideg, mérges árnyalatot mutat, a pirosból szinte túl sok van, hiszen az ülések is ilyen színűek. Nagyon bántó a falfestésnél a két szín választóvonala, múlt évtizedek formatervezési divatjának megfelelően alulról felfelé szögletesen vált át. A mennyezet fehérre festett pikkelyes elemei kétségtelenül a legmegnyugtatóbbak ebben az együttesben. Tillai — úgymond — római pajzsokat kívánt itt imitálni, hogy a város ókori eredetére utaljon. A terem elsősorban zenekari rendezvények részére épült, ehhez éppenséggel méltóságteljesebb színezés illett volna, s az bizonyára jobban összhangban állt volna az épület egészének szimmetriájával, komolyságával is. A teremben technikailag igénytelenebb színielőadásokat is lehet tartani, zsinórpadlás hiányában korlátozott kulissza lehetőséggel. Csodálkoztam, hogy a vetítés nem szerepel a megkívánt funkciók között, s a normálfilm-vetítőfülke későbbi beépítése is nehezen lenne lehetséges. Igaz, a közelben van Szombathelynek évek óta jeles filmszínháza, de mégis esetlen dolog, hogyha ebben a teremben vetíteni kívánnak — akár csak diapozitíveket — akkor állványt cipelnek be, s azt a széksorok közé állítják (ha ugyan befér). Az előcsarnokot kétoldalt a disco-könyvtár, illetve a büfé helyiségei szegélyezik, ablakaik közvetlenül a nagy bejáró előlépcsőre nyílnak. Mindkettő világos, áttekinthető, kifogástalan, a könyvtárat Barta László festőművész fiatalos élénkséggel festett freskója díszíti (balkezes magvetővel). A nagytermet szegélyező oldalfolyosók külső oldalán a balett-terem, illetve a házinyomda helyezkednek el. Az emeleten, ahol a folyosók hasonló módon a nagyterem légterét övezik, a folyosókról a különféle szakköri helyiségek nyílnak. A homlokoldalon elhelyezkedő nagy klubhelyiség berendezése fantázia nélküli, raktárszerűen telehordták fotelekkel. Még aznap, amikor az épületet megtekintettem, volt alkalmam látni Pápoc, Isten háta mögötti kis Vas megyei falu kultúrházát is, annak a klubhelyisége különb ízléssel volt berendezve, mint a megyeszékhelyé. Ez nem Tillai Ernőn és a pécsieken múlik, csak az üzemeltetőn, aki tisztelhetné annyira a népgazdaságnak ilyen objektumba fektetett milliói, a közönséget és a tervező személyét, hogy kikéri tanácsukat (és meg is fogadja azt). Elgondolkodtam, lehet, hogy e visszásságokban a tervező földrajzi távolléte, a ritkább művezetések is közrejátszottak? Alapjában véve mégiscsak rendet kellene teremteni új középületeink berendezésének kérdésében, ha másként nem, úgy központi intézkedéssel: az épületek berendezése legyen méltó a külsőhöz és az alkotás egészéhez. Nem engedhetjük meg magunknak, hogy az összköltség 5%-ának valamelyes lecsökkentése érdekében az egészet elrontsuk!

A következő szinten a konferenciaterem, tőle kétoldalt stúdiók (felnőttképzés, illetve nyelvi laboratórium), a folyosók mentén további szakkörök és irodák helyezkednek el. Az előcsarnok ezen a második szinten egyúttal kiállítási terem, melyhez az épület központja felé eső oldalon még két kisebb, hasonló rendeltetésű terem is nyílik. Itt a belső egyszerűség jogos, nem vetekedhetik a kiállítandó anyaggal.

Külön kell szólnom a lépcsőházakról, melyeket már az épület külsejének ismertetésénél említettem. Hatásuk ugyancsak tökéletes belül is. Mintha az ipari építőtechnika által sarokba szorított, lehetőségeiben korlátozott építőoroszlán itt mutatná meg képességeinek erejét. Szépek a lépcsőfokok, a lépcsőház falának változatos simulása és eltávolodása a lépcsőkartól, a sárgás fényt átbocsátó profilüveg és keretezése. És nagyon megragadott az a látvány, amikor a lépcsőházba szintenként beiktatott átlátszó üvegtáblán keresztül pillantásom éppen a nagytemplom szentélyére és tornyaira esett. Mintegy két kultúrát köt össze ez a pillantás, kinekkinek felfogása szerint eltérő értelemben: a múltat és a jelent, az egyházit és a világit. Azáltal köti össze őket, hogy architektonikusan mindkettő fejlett, kora szintjén álló, perfekt. Pedig a dóm hátat fordít ennek az új térnek, s valóban még egy-két évtizede ki hitte volna Szombathelyen, hogy az ami fonákja a múltnak, bevezetője lesz az újnak. Gondolkodni kellene Szombathelyen azon, hogy azt a látványi kapcsolatot hogyan lehetne — legalább gyalogosok viszonylatában — ténylegessé tenni? Érdekes, hogy a szombathelyi kultúrház nem az egyedüli, mely ilyen helyzetben áll, hasonló a Kölcsey kultúrház Debrecenben, ahol Mikolás Tibor ugyancsak a város egykori hátához igazította nemes épületét.

Végül szabad legyen mégegyszer visszakanyarodnom az épület külsejéhez, melynek urbanisztikai helyzetéről, szimmetrikus kompozíciójáról és lépcsőtornyainak hangulatot ébresztő karakteréről már szóltam. Meg kell ugyanis állapítani, hogy a homlokzat a szimmetria ellenére is fiatalos, modern: az egymást követő szintek kifelé lépcsőződése, két előreálló szegélyfal közé szorításuk csakúgy fiatalítja az épületet, mint az oldalhomlokzatok függőleges napellenző lamellái. Az aranysárga fémfelületötvözet és a fehér mázascsempe burkolat (Pécs és Szombathely közös tradíciója?) jól összeillenek. Mindössze a bejárat szélfogó tömbje és főleg a felirat hatottak rám disszonánsként, noha ezt a szubjektív kifogást bizonyára abszorbeálja a funkcionálisan helyes megoldás és az épület külső megjelenésének végül is éppoly klasszikus korrektsége, mint amilyennel már az alaprajznál találkoztunk.

Hogy Szombathelyen gondoskodtak a mozgássérültek szabadidejének a kultúrházban való eltöltéséről, az a nemes vállalkozás bizonyítja, hogy számukra a hátsó lépcsőn való felmenetelhez külön gépet szerkesztettek. Másutt is követendő példa.

S másutt is követendő az a példa, hogy Szombathelyen a megye kultúrájáról gondoskodnak. Tillai Ernő ugyancsak megadta hozzá a magáét.

Dr. Kubinszky Mihály

Üzletház és lakóház, Sárvár, Hunyadi János utca

Építész: Fazakas Péter (VASITERV)

Statikusok:	Dr. Pachner László (VASITERV) Németh Károly	Beruházó:	Vas megyei Beruházási Vállalat
		Kivitelező:	Vas megyei Állami Építőipari Vállalat
Gépészek:	Kováts József László Dávidné Gajdács Mátyás	Műszaki ellenőr:	Somlai János
		Építésvezető:	Csendes József
		Kiviteli összköltség:	5 000 000 Ft
Mélyépítő:	Bíró Ferenc	Tervezés éve:	1967
Talajmechanika:	Dr. Kecskés Tibor	Kivitelezés:	1968—1969
		Fotók:	VASITERV (Tóth Imre)

Településhálózatunk fejlődése rohamléptekben alakítja át az egész országot. Az ugrásszerű, hirtelen változás főképp azokon a községeken, nagyközségeken mérhető le, amelyek ezekben az években alakulnak várossá, nemcsak jogi helyzetük, hanem belső tartalmuk szerint is.

Ez utóbbiak sorába tartozik Sárvár is, amelynek a történelmi magon kívüli átépítése napjaink feladata. Ma még csak szigetszerűen álló — egyedi épületek jelzik a későbbi állapotot — amint ez a bemutatott 16 lakás esetében is látható.

Az épület az állomásról bevezető helyi forgalmi út és a városon átvezető 84-es út kereszteződéséhez közel, a régi piac mellett épült. Az útvezetésben jelentkező enyhe törést kísérve két nagyobb tömegbe vonta össze a tervező a programot (16 lakás, ABC kisáruház, gyümölcs-, zöldség- és húsbolt), amelyeket a csuklóban egy — a sík elé lépő — hengeres lépcsőház-test köt össze. A földszint üzletei a pillérek hátsó síkjába húzott portálokkal készültek. Az ezekhez képest lépcsősen előreugró szintek önálló tömegként való érvényesülését az I. emelet konzolosan túlnyújtott végződései is segítik. Bár a külső folyosós rendszerből adódó harántvázas szerkezet világosan leolvasható, a fölfelé egyre nagyobb és tagolatlanabb egységek attraktív hatása, mint alapvető tervezési elv dominál leginkább.

Az így teremtett keretekhez az alaprajzi elrendezés jól illeszkedik. Sajnos a szerkezeti részletek néhol nem konzekvens megoldásai, a kivitel hibái a hagyományos technológiával készült épület lehetőségei alatt maradtak.

Szilágyi István

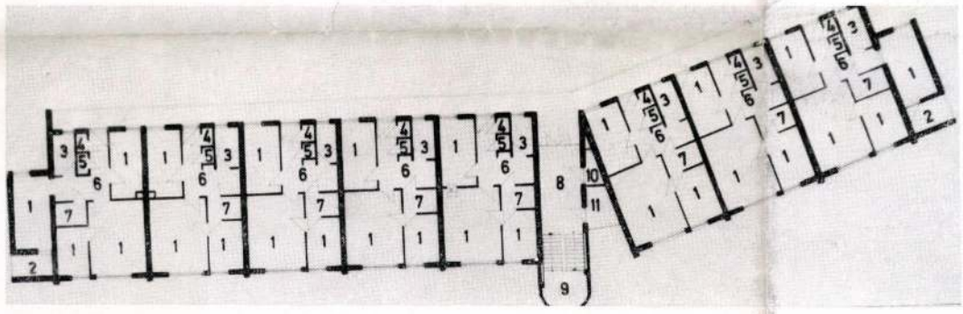

I. emeleti alaprajz

1. Szoba
2. Loggia
3. Konyha
4. W. C.
5. Kamra
6. Előszoba
7. Fürdőszoba
8. Lépcsőház
9. Lépcsőházi pihenő
10. Szeméttároló
11. Szárító helyiség

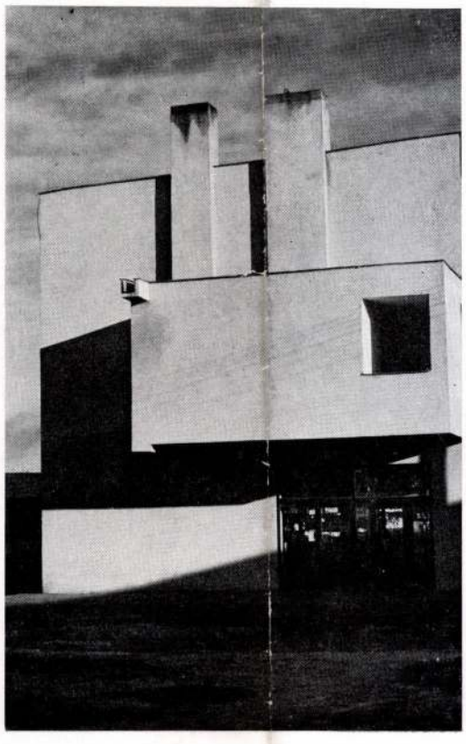

A 205 lakásos lakóépület a III. ötéves terv lakásépítési programjának keretében épült, foghíj-jelleggel, egyedi tervezéssel.

Adottságok

A foghíj adott volt, a beépítés lehetősége is. Az épület tengelye észak-déli, ami lehetővé tette a beépítési mélység növelését. Az épület tulajdonképpen két sávház, amelyeket a lépcsőházak kapcsolnak össze. A sávházak 2×3 fogatúak, és a lépcsőház kihelyezése egységes, előgyártott szerkezeti rendszer alkalmazását tette lehetővé. Az épület merevítését a dilatációknál elhelyezett monolit vasbeton fal biztosítja.

Az épület vasbeton pillérváza és a pincefalak teljesen előgyártottak, sajnos a homlokzat nem (költségkímélés miatt). Így a külső megjelenés csak helyenként tükrözi az épület előgyártott szerkezeti rendszerét.

Lakásösszetétel

A választott rendszerből adódóan a 2×3 fogatú egységeknél a szélső lakások 4 férőhelyesek, a sarok-megközelítés miatt étkező-előterekkel kapcsolt nappali szobákkal. A középső lakások háromférőhelyesek, nem teljes háztartás vitelére alkalmasak. A kialakított belső udvarok a részleges lábakra állítás következtében szellőzöttek, a szekciók bejáratai is innen nyílnak. A szélső lakásoknál a fél-pillérváltások elkerülése végett a középső szekciók lakószobája 2 db 1/2 szobává alakult. A földszint kivételével a teljes homlokzati felület vakolt, a loggiák mellvédjei előgyártott fehér színű műkövek.

A lakásösszetétel az alaprajzi rendszerből adódóan $^1/_3$—$^2/_3$ arányban három-, illetve négyférőhelyes lakások. A meglevő épület tűzfalához való csatlakozásnál a lakások ötférőhelyesek.

A fűtés távfűtés, központi melegvízszolgáltatással. Tekintettel arra, hogy nyáron a távfűtés nem üzemel, erre az időszakra külön gázüzemű központi melegvízszolgáltatást terveztünk.

A lakóépület szövetkezeti együttesként épült.

B. B.

Utcai nézet

Metszet

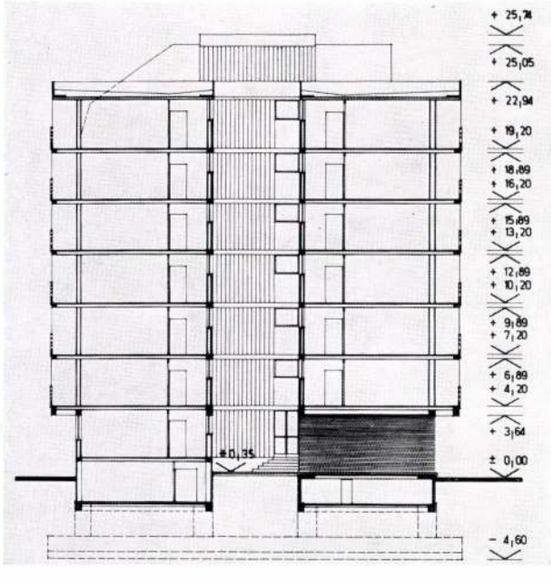

Lakástípusok

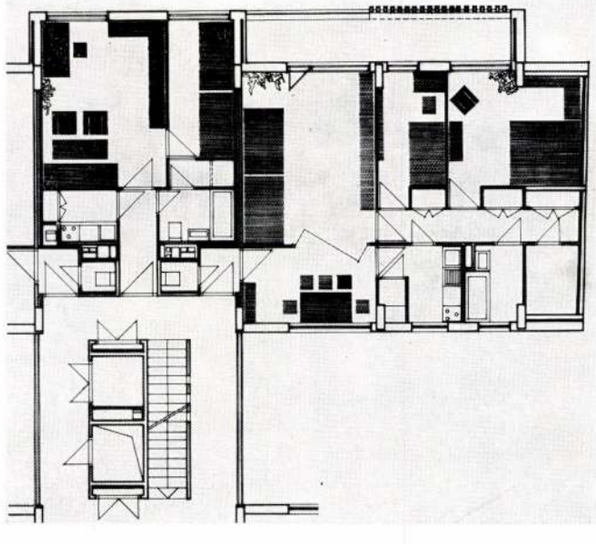

Munkásszálló és lakóházak, Tatabánya-Újváros

Építész: Körner József (LAKÓTERV)

Konstruktőr:	Molnár János (LAKÓTERV)
Berendezés:	Körner József
	Dubniczky Ferenc
Statikus:	Szijjártó Imre
Gépésztervezők:	Gellért László
	Szabó Jenő
	Szilágyi Márton
Beruházó:	Tatabányai Szénbányászati Tröszt
Kivitelező:	Komárom megyei ÁÉV
Tervezés:	1963—1964
Kivitel:	1965—1970
Össz beépített lm³:	63 000 lm³
Köbméter ár:	szállodarésznél 620 Ft/m³
	étteremnél, konyhánál: 600 Ft/m³
	(1963—1964-es árszinten)

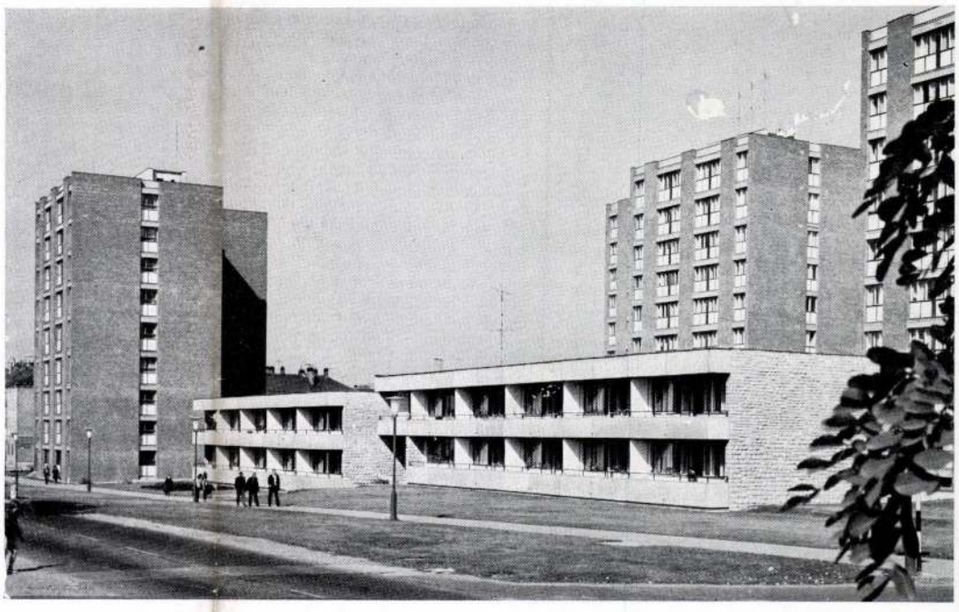

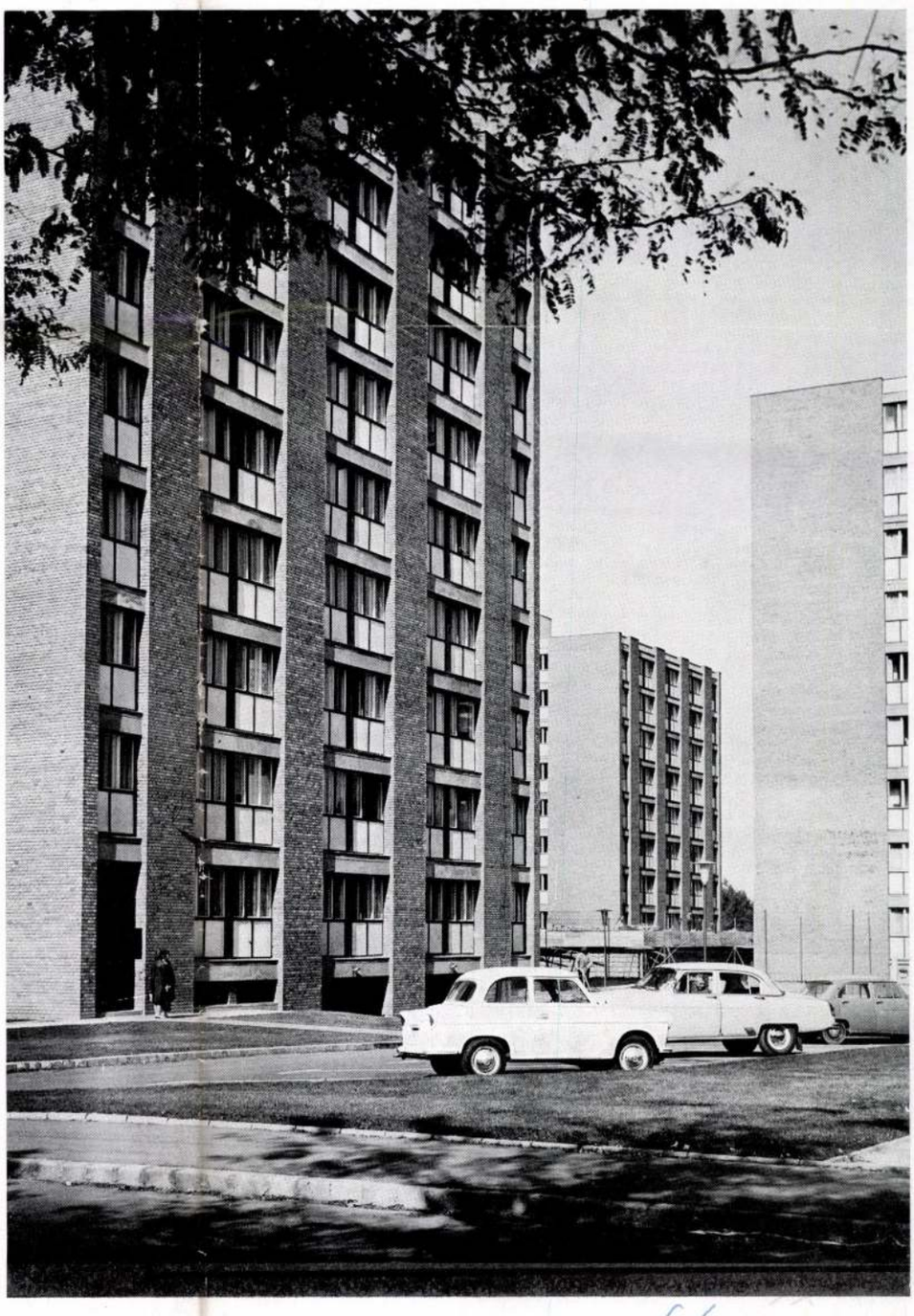

Az építkezés helye Tatabánya-Újváros hosszan elnyúló, már régebben kiépült I. és II. szomszédsági egységének közepe táján húzodott. Mint üresen hagyott terület mindig arra volt hivatott, hogy a szomszédos 3 és 4 emeletes házak egyhangú tömege között laza, de magasabb beépítéssel áttekintést nyújtson a mögöttes szép Gerecse hegyvonulatára, másrészt nagyobb magasságával hangsúlyként jelentkezzen a szomszédos épülettömegek között.

Még az 50-es években több terv készült ennek megfelelően erre a területre. Ezek lakóházakból álló együttesek voltak, de nem épültek meg, mert az ÉM akkoriban nem engedélyezte a liftes házak kivitelét.

Végül a Tatabányai Szénbányászati Tröszt kapta meg a területet munkásszálló céljára. A tröszt példaszerű épületet akart létrehozni. Az 1500 férőhelyet az addig szokásos négyszemélyes szobák helyett három férőhelyes szobákban kívánta elhelyezni, közös mosdók helyett minden szobában mosdóval. Különösen nagyvonalú volt a közösségi helyiségek programja: kultúrterem színpaddal, 2000 adagos étterem, konyha, cukrászüzem, eszpresszó, kis csemegebolt, nagyméretű könyvtár és tornacsarnok egészítették ki a tervezési programot.

A tervezésnél irányadó szempont volt a lakórészek és a többi funkció szétválasztása, ami végeredményben a tömegalakításban is kifejezésre jut. A szállórész három középmagas épületben kapott helyet 500 fős egységekkel, a közösségi helyiségek pedig változatos, különböző magasságú földszintes épületekben. Az egészet egy belső útvonal fogta össze, két végén bejáratokkal, erre a belső útvonalra volt a három szállóépület és a közösségi helyiségek csoportja felfűzve.

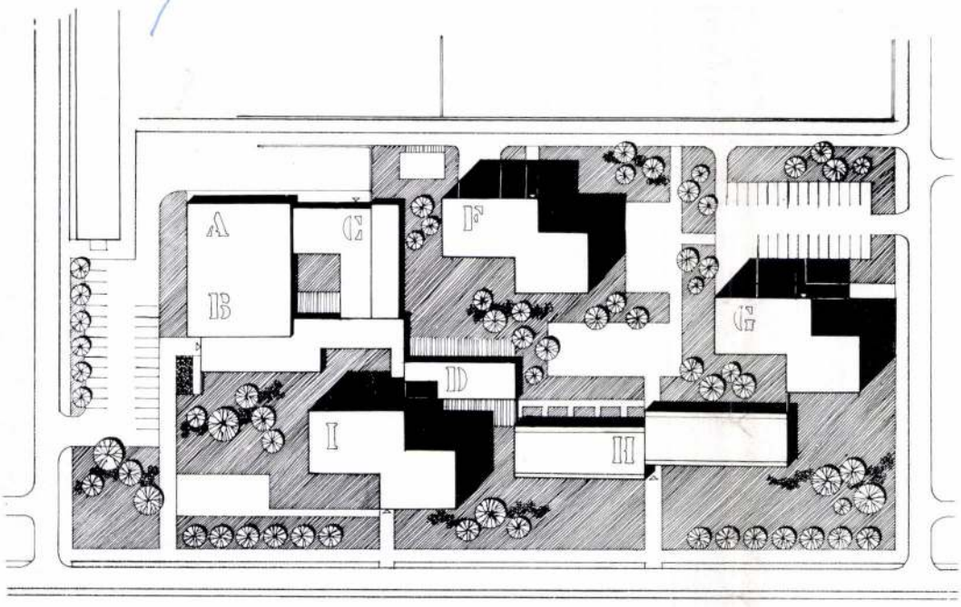

Helyszínrajz

I. 500 fős munkásszálló
A) 2000 adagos konyha
B) Önkiszolgáló étterem, eszpresszó
C) Cukrászüzem
D) Kultúrterem
F), G) Földszint + VIII emeletes lakóházak
H) Egyemeletes függőfolyosós lakóház

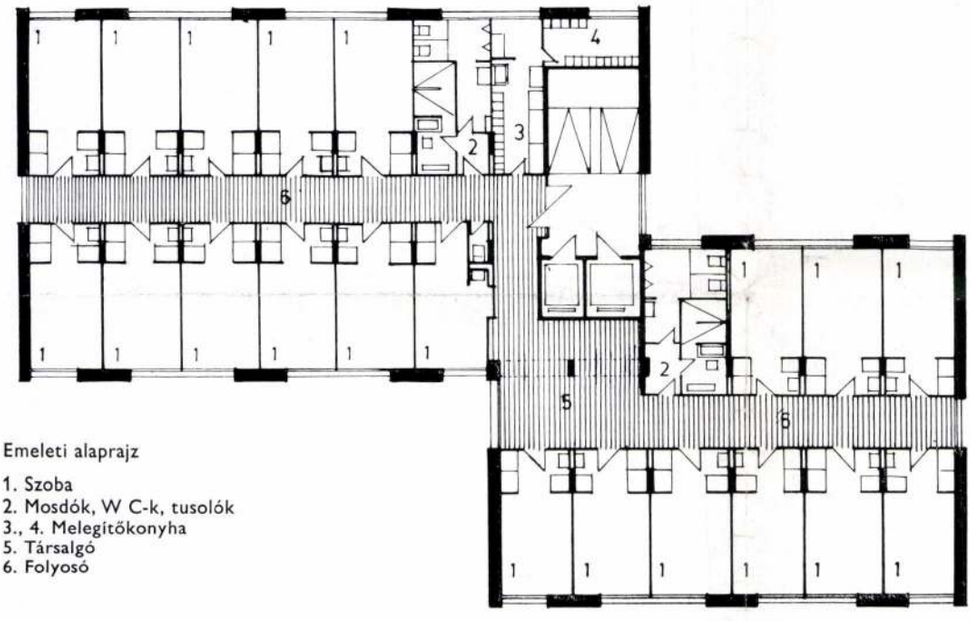

Emeleti alaprajz

1. Szoba
2. Mosdók, W C-k, tusolók
3., 4. Melegítőkonyha
5. Társalgó
6. Folyosó

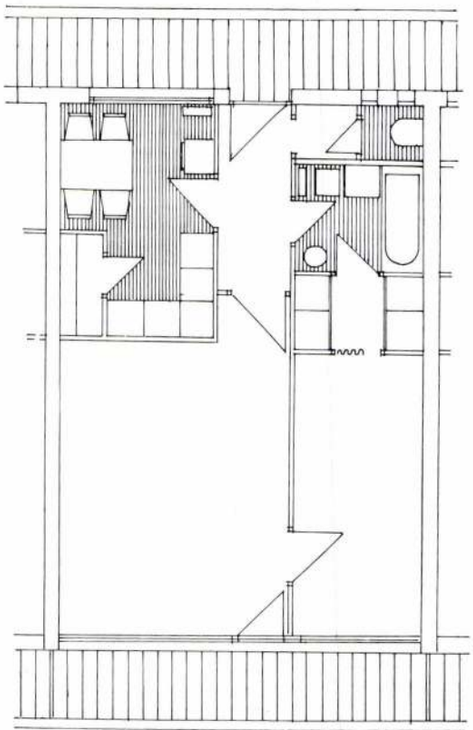

Függőfolyosós lakástípus

A szállóépületek megtört alakját az indokolja, hogy ilyen tömegalakítással a beépítés levegősnek hat, az egyes épületek között áttekintés nyílik a hegyvonulatra. Másrészt ily módon a szállóépületek a földszintes, horizontális jellegű épületekkel szemben határozott függőleges hangsúlyt jelentenek. A megtört épületforma különben annyiban is előnyös, hogy csak rövid, jól megvilágított folyosók vannak a szállóépületekben.

Az építkezés megkezdése után azonban a kormányzat a szénbányászat fejlesztését leállította, mivel az ország energiaszükségletét egyre inkább a gazdaságosabb gázra és olajra kívánta átállítani. A szénbányászat nagyarányú gépesítése is közrejátszott abban, hogy a munkásszálló-igények erősen lecsökkentek. Ezért csak egy szállóépület készült el 500 fő részére, a felépült konyha, étterem, cukrászat, eszpresszó pedig a szállótól leválasztva mint önálló üzem működik. A másik két szállóépületet lakások céljára hasznosították, középfolyosós megoldásban, összesen 180 lakással. Az eredetileg tervezett tornaterem-, könyvtárrész helyett egyemeletes függőfolyosós lakóház épült 20 lakással. Így az eredetileg tervezett tömegjáték: a középmagas vertikális tendenciájú és az alacsony horizontális jellegű épületek ellentéte, ha módosított formában is, de kialakult. Természetesen az eredetileg tervezett belső útvonal mint szükségtelen, elmaradt.

A középmagas épületek előregyártott vasbetonvázzal és födémekkel készültek, tégla kitöltő falakkal és nyerstégla burkolattal. Az előgyártott födémek nyersbeton felületként a homlokzaton is jelentkeznek a téglafelületek között. Az alacsonyabb épületek hagyományos függőleges szerkezetekkel kerültek kivitelre, az üvegfalaknál acél oszlopokkal, a födémek itt is előgyártottak. A homlokzati felületek ezeknél az épületeknél is időállóak: kőfalazat, beton és nyerstégla.

Az erős széljárás miatt a szállóépületeknél kapcsolt gerébtokos típusablakokat alkalmaztunk, a parapetek elé lenyúló tokkal, fehér eternit betéttel.

K. J.

Nézetek a belső udvarok felől

Isis Szálló, Szombathely

Építész: Szabó Iván (TTI)

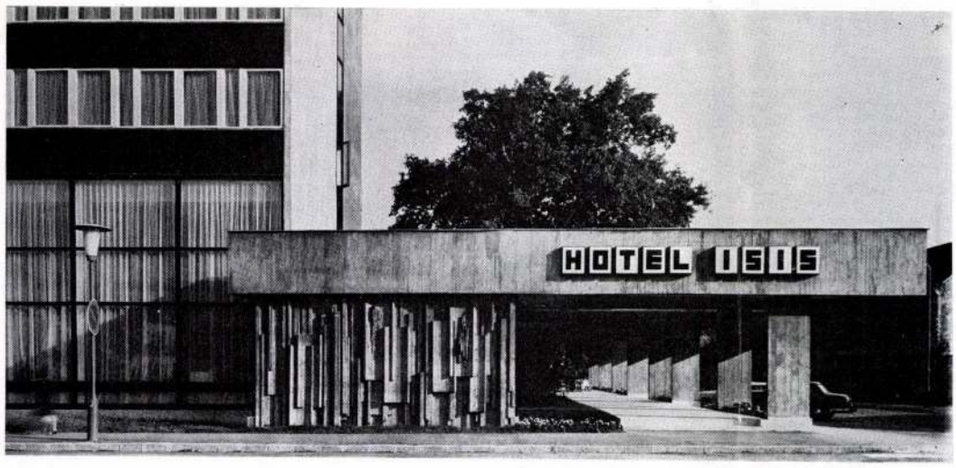

Bejárati részlet Illés Gyula betonplasztikájával

Vezető
Gépész
Statiku
Belsőé
Külső
Tervez
Kivitel
Fotók: TTI (Dr. Illyés Lajosné) és Kovács Károly

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., Üllői út 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

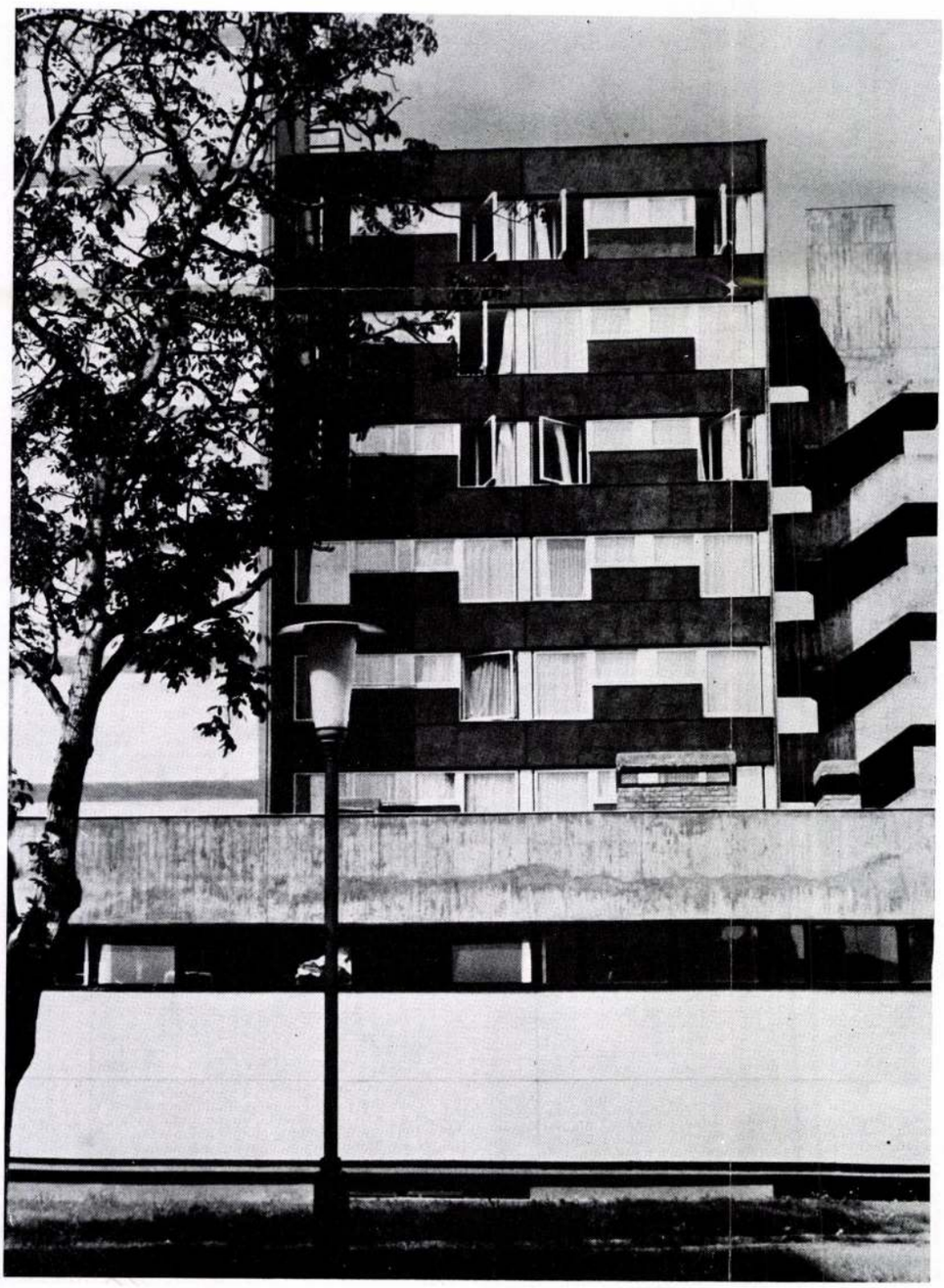

Oldalhomlokzat

FAZAKAS Péter

két kicsi HÓD

sok kicsi HÍD

MAGYARORSZÁG ≈009 FORINT

BERCSÉNYI B28 B30 28-30

ÚJ MŰVÉSZET

Fazakas Péter és Tooth Gábor Andor kiállítása

Megnyitó: 1995. November 16. 19. óra

Bercsényi 28-30 Galéria

1117 Budapest, Bercsényi u. 28-30.

A kiállítás megtekinthető: november 16-tól 30-ig

A kiállítást támogatta: BB

BUDAPEST
BÁTHORY U. 10
1054

Farekas Péter ejtén

Az „adócsaló”

Mindennek Szent Péter az oka! Őrá dörmög az adócsaló, Soós József (Celldömölk, Szabadság tér 1. 4. ajtó, személyi szám: 1-140114 - 0402).

— Tavaly már elküldte a behívóját. Mehettem, kórházba be, kórházból ki. Olyan beteg voltam, azt hittem, ezt már nem úszom meg élve. Hát nem meggyógyultam! Szent Péter visszavonta a behívóját, helyette nyakamra küldte az APEH két életerős emberét. Kettőt! Egyszerre! — emeli föl csontos ujját, s nem tudom, kit fenyeget vele, milyen égi, vagy földi fensőbbségeket...

Nem akartam, hogy fölbotozzon hozzám a harmadik emeletre, elébe mentem. Egy sarokban leültettem, botja letámasztva. Könyökig turkál régies aktatáskájában, mint egy varázsló, új meg új hivatalos iratokat szed elő. Mindegyik gondosan csomagolt, nejlonzacskóba kötve, befőttesgumival összeszorítva. Van itt minden. Személyi jövedelem adó bevallás, APEH-határozat, foglalási jegyzőkönyv, változatos orvosi igazolások, nyugdíjszelvény, adócsekk. Jellemző, hogy a paksamétából azonnal az adóbevalláson és annak egyik rubrikáján akad meg a szemem. Látom ám, hogy borravaló: 160 forint. Még ilyet! Aki ma ilyet leír, az is bolond itt Magyarországon! De ne fussunk a dolgok elébe.

Imádom az ékes nyelvezetű hivatalos iratokat, annál csak épp egy kicsivel jobban szeretem, ha élő emberi szóval mondja el valaki, mi is az ő nagy baja. Nem panaszkodhatom, hetvenkilenc éves celldömölki adócsalóm nem kímél, részletezi 407 azaz négyszázhét forintos adótartozását, amiért végrehajtást rendeltek el nála.

❁❁❁

Soós József nyugdíjas MÁV műszaki főfelügyelő ´78-ban kapta magát és elvégzett egy gombavizsgáló tanfolyamot, ´85-ben rátett a tudományára még egy lapáttal, Budapesten a Mérnöktovábbképzőn a gombaszakértői vizsgát is sikeresen letudta. Ettől kezdve hivatalosan is szemlélhette, válogathatta a gombákat a celldömölki és a jánosházi piacokon, és egy füst alatt a helypénzt is ő szedte be. Ily módon jutott ahhoz a keresményhez, amely után már adóbevallást kellett tennie, és hát adót is fizetni.

— Hogyan szedte össze ezt a hatalmas borravalót, amit még be is vallott?

— Apránként. Fillérenként. Tizenhat forint volt a legtöbb, ami a markomat ütötte.

— Viccel?

— Egyáltalán nem, én rendes állampolgár vagyok, szegény, sokgyermekes családból származom, egész életemben megtanultam, legjobb út a becsületes, meg az egyenes. Nem csapok be senkit, még az államot se. De hallja, azért tart ott ez az ország, ahol tart, mert erős, egészséges emberek ahelyett, hogy rendes munkát végeznének, az én üldözésemmel vannak elfoglalva. Az én 407 forintos hátralékomért képesek voltak egyszerre két embert is rám küldeni.

Még kilencvenkettőben rendes időben, rendesen befizettem az adómat, úgy, ahogy jár. Itt a csekk, meg is mutatom. (Előkotorja, megmutatja.) Aztán idén január 16-án kaptam értesítést, tartozom még 407 forinttal. Nem tudtam én akkor ezzel foglalkozni, mert egyfolytában beteg voltam. A feleségemnek combnyaktörése volt, ő az egyik kórházban feküdt, én meg a másikban. Többször műtőttek — ó, hogy ez a Szent Péter minek hagyott itt... Tavaly már nem is tudtam dolgozni, májustól november végéig táppénzen voltam (mutatja az orvosi igazolást) —, kaptam ám havonta hatszázhuszonnégy forint táppénzt. Nem nagyon érdekelt semmi, bolond lettem volna kidobni azt a pénzt. Küldték az APEH-től a jegyzőkönyvet, amennyiben nem rendezem a tartozásomat, adóvégrehajtást rendelnek el, de gondoltam, csak nem. Gondoltam, értelmes emberek dolgoznak ott, ilyen marhasággal nem foglalkoznak. Meg különben is, nekem inkább adótúlteljesítésem van, mivel kétezer forintot befizettem a „Kemenesalja közbiztonságáért alapítványra” (cédula, csekk a befizetésről, ´92. április 7.).

— Segített valaki hozzáértő az adóbevallásnál?

— Nem kell nekem segítség, megvan a magamhoz való eszem!

— Mégis magához jöttek az adóvégrehajtók...

— Ezt a marhaságot! Most szóljon hozzá! Alighogy meggyógyultam, szeptember 7-én beállítottak hozzám. Bár ne álltam volna szóba velük! Nem is értettem pontosan minden szavukat. Mindjárt be is kellett vennem egy idegcsillapítót, meg egy vérnyomáscsökkentőt. Kiállították a papírt, hogy a tartozásomat, a 407 forintot letiltatják a nyugdíjamból, s amiért kijöttek, azért meg fizessek be még ötszáz forintot.

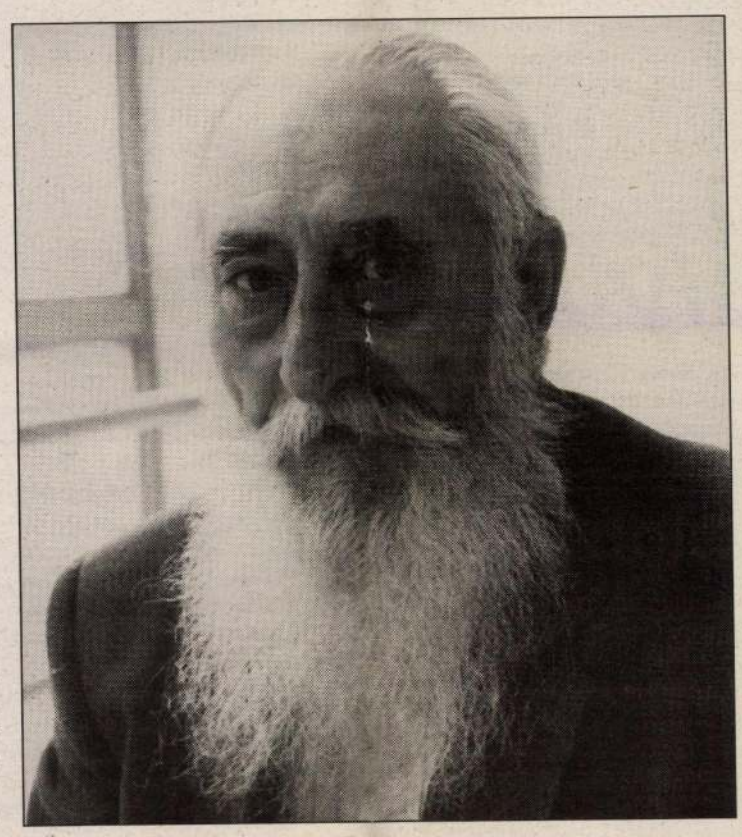

Részlet a határozatból: „Adóst az ellene folyamatban lévő adóvégrehajtási ügyben az 1993. szeptember 07. napján lefolytatott helyszíni eljárással felmerült 500.-Ft azaz ötszáz forint eljárási költség megfizetésére kötelezem, amelyet a határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül kell teljesítenie. Ezen határozat ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül az APEH Csődeljárási és Végrehajtási Főosztályához (Budapest) címzett, de az APEH Vas Megyei Igazgatósága Csődeljárási és Végrehajtási Osztályához benyújtandó 600,-Ft-os illetékbélyeggel ellátott fellebbezésnek van helye.”

— Mit csinált ön?

— A konyhában bevettem még egy Andaxint, aztán mondtam a két úrnak, olyan isten nincs, hogy ezt én tudomásul vegyem. Ez nem igazságos. Fogtam a jegyzőkönyvüket és ráírtam, nem értek vele egyet. Ők meg rávezették: a jegyzőkönyv aláírását Soós József megtagadta.

— Aztán...

— Nem vettem át a jegyzőkönyvet.

— Aztán...

— Egy példányát otthagyták a konyhaasztalon. Pedig akkor már közel jártam ahhoz, hogy átmegyek a szomszédba, kölcsönkérek 407 forintot, odaadom nekik, és nagyon szépen megkérem őket, ha nincs jobb dolguk, egyszer és mindenkorra felejtsük el egymást.

❁❁❁

Első nekifutásra eddig jutottunk Soós József celldömölki adóssal. Akkor még erősen gondolkozott, az igazságát vajon a Fideszhez fordulva keresse-e a továbbiakban, vagy az APEH is megteszi. Javasoltam, maradjunk az APEH-nél. Megint gondosan összecsomagolta a holmiját, és elbotozott.

Néhány nap múlva rokonától megüzente, jön az adóhivatalba, elkísérhetném.

Töredelmesen bevallom, öt perccel lekéstem a randevút. A vasutasok pedig tudvalevőleg nem ilyenek. Az APEH földszintjén már a portás is tudta, itt jár Celldömölkről egy ősz, szakállas „adóalany”. A szobáig, ahol dolgát intézte, kézről kézre adnak. Az osztályvezetőnél, dr. Schrőter Elemérnél az ajtónak háttal ül egy széken. Látom, „bevette” már ezt a hivatali helyiséget. Bot a sarokban, aktatáska, nejlonzacskó, iratköteg, befőttesgumi. Helyben vagyunk.

— Az ötszáz forintot már leradíroztuk! — csillog a szeme diadalmasan. — A négyszázhét forintot meg befizethetem két részletben — mutatja a frissen kapott csekkeket.

Az osztályvezető szelíden mosolyogni próbál, az adócsaló jöttömre teljesen nekivadul, széles jókedvében már legszívesebben hátbaveregetné a hivatal emberét. Barátsága jeléül már belekezd egy viccbe is, hogy aszongya: a macskával lehet-e szexuális...

Kopognak. Aktákkal kukkant be valaki, az osztályvezető arcára rádermed a mosoly míg azt mondja: — Később, még nem végeztünk.

Gyorsan elviszem az öreg urat.

— Jaj! — mondom már az APEH lépcsőjén — magának meg az útiköltsége. Celldömölk messze van.

— Ingyen utazok. Duplán is ingyen — húzza ki magát gyerekes büszkeséggel. — Vasutas szabadjegyem van, és hetven is elmúltam.

Dr. Schrőter Elemértől, az APEH Vas Megyei Igazgatósága csődeljárási és végrehajtási osztályának vezetőjétől azt kérdezem, hol az adótartozás alsó határa. Mi az a legkisebb összeg, amelyért már „érdemes” foglalkozni az üggyel?

— Nézze, törvény írja elő a működésünket. Mi nem tudunk különbséget tenni „kis” tartozás, meg „nagy” tartozás között. Ha úgy tetszik, akkor a 407 forintos tétel ugyanúgy része a munkánknak, mint a nagyobbak. A költségvetésnek minden csöpp számít. Eljárásunknak nem az a célja, hogy bárkit bántsunk, sértsünk, de a törvény az törvény. Ha elkezdődik a kivételezés, az rontja az adómorált, és akkor annak hol van a vége? Hogy senki se fog fizetni. Nálunk a munkáltató által bejelentett „kis adótartozás” száz forinttól húszezer forintig terjed. Ezeket a tartozásokat nem mi szűrjük ki, ezeket a munkáltatók jelentik be nekünk.

— Soós Józsefnél is így volt?

— Igen. Utolsó munkáltatója, a TÁKISZ közölte, ´92-es bére és nyugdíja alapján ennyi adótartozása kiegyenlítetlen. Levelünkre, felszólításunkra nem reagált, az adót nem fizette be. A törvényes határidőket betartva, kollégáim csak azt tették, ami a dolguk. Írhatott volna levelet a TÁKISZ-nak, kérhette volna a felülvizsgálatot tőlünk.

— Hatszáz forintos okmánybélyeggel...

— A levelünkre még levéllel válaszolhatott volna, ez még nem volt határozat.

— A józan észnek azért ellentmondani látszik ez a „hatalmas” tartozás...

— Sejtem, mire céloz. Kétségtelen, hogy a költségvetés problémáját nem ezzel fogjuk megoldani, és azt is tudom, a kérdés mögött fölsejlik, hogy az igazi adócsalókat kellene nekünk nyakon csípni. Erről meg beszéljenek az adataink. A mi osztályunk januártól eddig több mint négyszázmillió forintot tett be a költségvetésbe.

Treiber Mária
Fotó: Benkő

Kastélysorsok ´93

A napokban érdekes kiállítás nyílt a szentgotthárdi Színház aulájában. *Fazakas Péter* megyei főépítész fűzött értő magyarázatot ahhoz a képanyaghoz, amely a Vas megyei kastélymentési akciót örökítette meg. „Emlékeznek még?” — kérdezte hallgatóitól a főépítész, utalva az immáron történelmi tényre: tizenhárom évvel ezelőtt megyénkből indult el a program, s terebélyesedett országossá. Az október 10-éig látható tárlaton kérdeztük Fazakas Pétert: hogyan született meg, s hova jutott a kastélymentés?

— Kezdjük ott, hogy 1980. augusztus harmadikán a televízió Hét című műsorában sugároztak egy filmet a vasi kastélyokról, Balogh Mária szerkesztésében. Akkorra már három kastély bontási engedélyét kiadták... A vasszécsenyi Új-Ebergényi, a szelestei kastély és a Mesterházán lévő kúria került végveszélybe. Olyannyira, hogy már felsorakoztak csákánnyal falat dönteni a települések lakói... A riport végén megkérdezték az akkori megyei tanács elnökét, Bors Zoltánt: mit tenne a halálraítélt kastélyokkal? Mire ő azt válaszolta: vigye, aki akarja... Erre jött a másik kérdés: magánszemély is viheti? A válasz: miért ne? Ma sem tudom, honnét jött a gondolat... A lényeg, hogy megmozdult az ország, másnap reggel izzottak a telefonok, rengeteg volt az érdeklődő. Mindenki kastélyt akart venni.

— Ki mindenki? Vagyis mely rétegekből jelentkeztek leginkább?

— Érdekes módon többnyire a lakótelepen élők tolongtak, külön lakra, zöldre vágyva. Azt nem tudták, hogy mire vállalkoznak. Nosztalgiát és romantikát láttak a dologban, pénzük nem volt. Később vállalatok is jelentkeztek. Az első kastély, amely elkelt, az a vasegerszegi Markusovszky kastély volt, a Középületépítő Vállalat vette bérbe. Magánszemélyként először kastélyhoz egy keramikus házaspár jutott, Tömördön.

— Hány kastélya volt akkor a megyének?

— Negyvenkilenc. Ebből huszat árultunk azzal a szándékkal, hogy rendbetegyék és hasznosítsák. A végső cél persze az volt, hogy a kastélyok megmeneküljenek. Az akkori parlamentben divatba jött a vasi kastélymentés. Gyakran lehetett hallani a képviselőktől: mi az, neked még nincs kastélyod? A viccelődés arra jó volt, hogy Budapesten is elterjedt a hír, egyre több cég jelentkezett, és jó gazdája lett építményeinknek. E sorban említhetném a Villanyszerelőipari Vállalatot, vagy a SZÜV-öt.

— Az akkor politikai közegben milyen visszhangot váltott ki az akció? Mert hírlett, hogy egyes pártfunkcionáriusok nem nagyon lelkesedtek a „burzsoá múlt maradványainak átmentéséért”...

— Annyit tudok, hogy Bors Zoltánt nem érte kellemetlenség, mi több, országgyűlési bizottsági ülésekre is meghívták. Akkor a kormány már foglalkozott azzal, esetleg támogatja az akciót... Fölismerték, hogy itt értékmentésről van szó. Olyan kastélypárti közhangulat alakult ki, amellyel, legalábbis nyíltan, nem ütközött senki. Amire igazán büszke vagyok: a térségben mi voltunk az első „mentőalakulat”, a stájerek 1985-ben, éppen a vasi példa alapján kezdtek hasonló vállalkozásba. Azt hiszem, ez az akció akkor megfelelt az európai szellemiségnek, nem véletlenül rendezhettünk közös kiállítást e témakörből nyugati országokkal.

— A kezdeti lendület nem tört meg?

— Nem mondanám, mert az évek során kialakult az értékesítés-bérbeadás technikája. Jómagam a vállalatokkal és a műemléki felügyelőséggel tartottam a kapcsolatot. A végső döntést Bors Zoltán hozta meg. Emlékszem, legnehezebben Horváth Mátyás jutott kastélyhoz. Vasszécsenyben, az Ó-Ebergényihez. A műemlékisek ellenezték, a mi véleményünk meg az volt: ha csak a tetőt, a lefolyókat rendbe teszi, kiirtja a gazt — már megérte. Megjegyzem, a vevő-bérlők nem maradtak magukra: segítséget kaptak a víz, a villany, az út bekötéséhez, az oromzatok kialakításához.

— Főpítész úr: hol tartunk most?

— Szomorú vagyok, mert a jelenleginél sokkal jobban kiteljesedhetett volna a program. A legnagyobb gond, hogy bizonytalanná vált a kastélyok tulajdonjoga, helyzete. Aki ügyes volt, mint

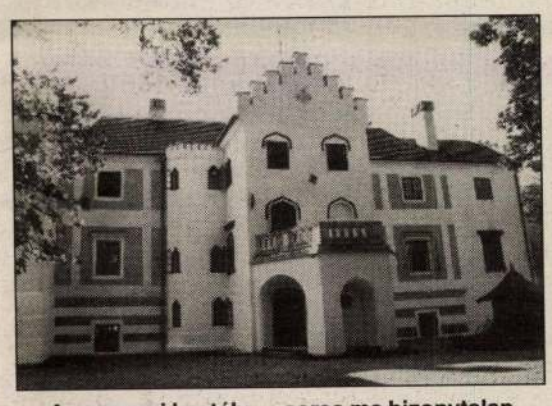

A zsennyei kastély — sorsa ma bizonytalan

Vasszécsenyben, az alapítványba vitte be az építményt. Nem volt vitás az egyszemélyes tulajdon sem, mint például Sitkén. De gond van a vasegerszegi kastéllyal, amely tulajdonjogi tisztázatlanságok miatt zárva van. Egy teljesen berendezett szálloda, főszezonban zárva... A szelesteit is rendbehozták, s most az a gond, azt kutatják, mi legyen vele. A bankot már nem érdekli. Ami a kastélymentő csapatot illeti: az önkormányzati törvény kivett mindent a kezünkből. Ültettünk magot, neveltünk fát, s most, hogy megnőtt, nem öntözhetjük...

— Ki adhat ma el kastélyt?

— A helyi önkormányzat vezetője, vagyis a polgármester. A védetteket pedig Budapesten értékesíthetik. Tény, hogy a folyamat lelassult, helyenként befagyott. Nem egy kastély most azért pusztul, mert az új tulajdonosa, az önkormányzat, egyszerűen nem foglalkozik vele. Vagy azért, mert nem érdekli,vagy mert nincs kedve vele vesződni — éppen a zűrös tulajdonviszonyok miatt.

— Merre lehet a jó elmozdulás iránya, mi lehet az esélye?

— Nehéz kérdés, mert időközben sok minden átalakult, változott. Az a technika nyilván nem alkalmazható már, ami megfelelt tizenvalahány évvel ezelőtt. Szerintem új lendületet akkor kaphat az ügy, ha a gazdaság megerősödik, lesz pénze az embereknek. A másik: nem értek egyet azzal, hogy a műemlékvédelem teljesen elkerült a megyétől. Hogy semmi beleszólása nincs a helyi szakembereknek a folyamatokba. Így például kastélyügyekbe sem.

— Véleménye szerint elképzelhető egy olyan szervezet felállítása, amely kastélymentés, eladás, tulajdonviszony-rendezés ügyében tanácsot adna, segítene az érintett önkormányzatoknak?

— Külföldi, bejáratott példánál maradva: műemlékvédelmi bizottságot kellene létrehozni. Ez nem a műemlékisek parancsainak szolgai végrehajtója lenne, mint korábban, hanem az önkormányzatok egyfajta érdekvédelmi szövetsége, amely rendelkezne jogi kompetenciával. Vagyis azzal, hogy beleszólhasson, dönthessen az adott műemlékek, esetünkben kastélyok, sorsáról. A rönöki Szent Imre templomot már-már birtokba vette az enyészet, amikor az osztrákok egyesületet hoztak létre érdekében. Nos, ez megmentette, megmenthette. Az egyesület ugyanis jogi személy, kötelesek meghallgatni, támogatni. Valami hasonló kellene itt is, ebben látom a megoldást.

Kozma

Harsányi Lajos versei

A szanyi erdő

Húsz év előtt tele volt gyöngyvirággal.
Mélázva bolygott benn a régi csősz.
A messzeségben víg kakukk kiáltott.
A fák alatt ficánkolt két kis őz.

Jó volna látni azt a régi erdőt!
Ki álmaimra sem emlékezem már;
mit éreznék most a virágos fák közt?
Mit látna benn e fáradt, régi szempár?

Ó nem látnék már — érzem — gyöngyvirágot!
A szarvast se, ha koronásan áll is!
Az égbenyúló fákat látnám már csak,
Ó szanyi erdő, roppant katedrális!

(1942)

Leya első levele Ivánnak

A Hanyba tegnap befutott a tavasz.
Muzsikaszóval fogadta a nádas.
S most minden ujjong itt a Fertő mentén.
(Írd meg: kék-e már ott az ég tenálad?)

A nádirigók most rakják a fészkük.
A hódok téli álmuk kialudták.
Egy nagy himnusz az egész Fertő tája.
(Írd meg: zengők-e nálatok az utcák?)

Hűs kék tükrén a Fertő nagy vizének
sirályok szállnak, mint szép izenet.
Fehér szárnyuk szikráz a kék tükörben.
(Írd meg: ragyog-e nagy sötét szemed?)

Hétágú Pán-sípot veszek kezembe,
ha jő az est, s lesem titkát a nádnak.
A nagy városba üzenünk ma néked:
Iván, a nádak s én epedve várnak! (1911)

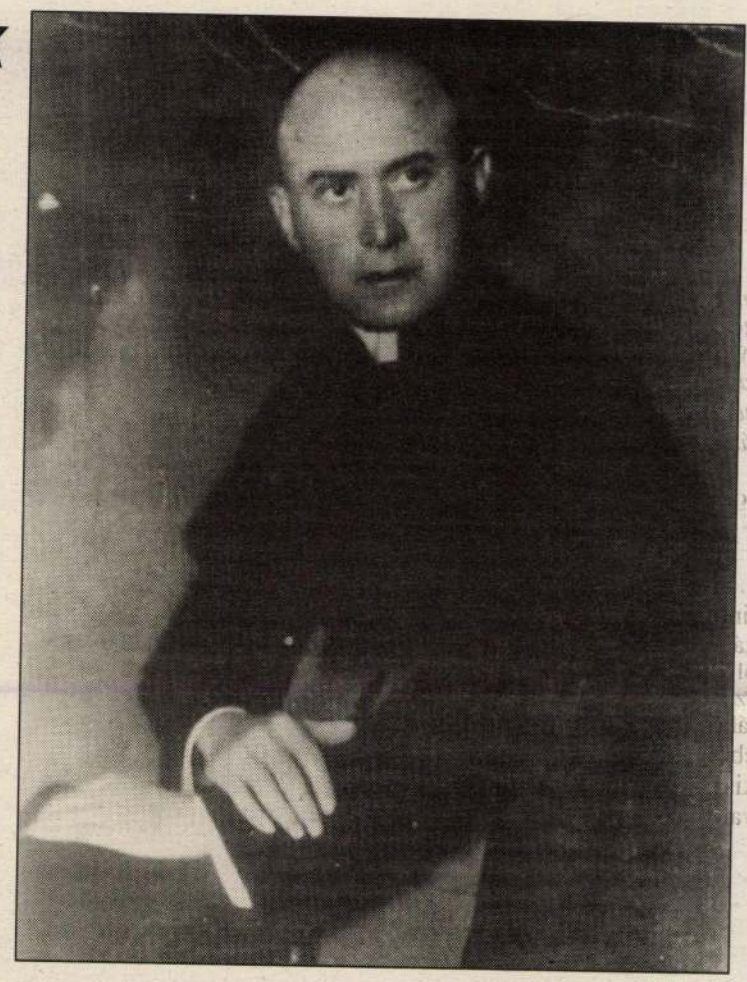

A Napkirály rokona

Száztíz éve született a költő

Szerb Antal híres Magyar irodalomtörténete nevét sem említi, s érdemeit másra ruházza, de nem tud róla a „spenót" 6. kötete sem. (A magyar irodalom története VI. k. 1966.) A Hét évszázad magyar versei 3 kötete, melyben minden betűt ismerő költő bekerülhetett, egyetlen versét sem közli. Pedig Harsányi Lajos volt a modern magyar katolikus irodalom úttörője, akit több neves alkotó, köztük Féja Géza is a Nyugat első nemzedékével egyenrangúnak ítélt, s akit aztán hosszú évtizedek alatt nem elfelejtettek, hanem elhallgattak. ❁

Nagyigmándon született 1883. szeptember 29-én. Anyja kántortanító lánya volt, apja szabó, majd hivatali altiszt. Lajos 12 gyermekük közül a hetedik.

Falusi iskolái után ösztöndíjjal a győri majd az esztergomi bencések diákja lett. Itt *„találkoztam az Egyház pompájával és szertartásával, mely egész életemre megigézett és gyökere lett szimbólista költészetemnek"*. Így határozta el, hogy pap lesz. A győri szemináriumi évek után a fiatal pap életében sorsdöntő volt, hogy püspöke kinevezte Eszterházára a hercegi család udvari papjának. Az egyházi pompa után megismerte a főúri pompát is, s elsajátította azt a tartózkodó, hűvös, finom viselkedést, melynek hatására később ismerőseinek körében ő lett az *„abbé"*. De kapott mást is. *„Teljes pompájában föltárult előttem a kékeszöld tó gazdag világa. Az örökké zizegő, suttogó nádas, a vízi maradarak színpompája, kiáltozó kardala. Elém tárult a Hanyság. Fölfödöztem a Fertő táját, melyet kissé ázsiai méretekben perzselt a rekkenő hőség."*

Így lett költészetének fontos eleme a nádasok világa. Ezekből az élményekből alakult ki az a sajátos költészet, mely az új költői forma, a szimbolizmus hatására új utakon indította el a költőt. Első két kötetén erősen érződik Ady hatása. (*Új vizeken*, 1908 — *Az élet muzsikája*, 1909.)

A formai elemeket nem tudja teljesen sajátjává áthasonítani. De azt már ő is eléri, hogy támadások érik a katolikus táboron belül is, irodalmiak és ideológiaiak egyaránt.

Elnémult kócsag című versének egyik versszaka így szól:

„S majd éjszakákon, ha elül a szél,
S valaki elmegy itt a lápon,
Porom felett emlék gyanánt
Elnémult fehér kócsag álljon."

Következett rá az irodalmi botfülűség kritikája: „....micsoda katolikus pap az, aki sírja fölé nem Krisztus keresztjét kívánja, hanem egy kócsag szobrát?"

1909-ben személyes ismeretségbe kerül Pesten Kosztolányival, Hevesi Sándorral, Kárpáti Auréllal s másokkal. Ez a kör, ezek a kapcsolatok jótékonyan hatnak fejlődésére. Megtalálja saját hangját, kialakítja azt a szimbólum-rendszert, mely csak és összetéveszthetetlenül *csak* az övé, mely alkalmas arra, hogy magas művészi színvonalon tükrözze a teljes ember érzelmeit, világnézetét, gondolatvilágát.

Tobzódik a színekben, a rokokó, a barokk pompában, magával ragadja a szecesszió túldíszített világa.

„A Napkirály lovagjai
kora hajnalban útrakelnek.
A tűzpiros hegycsúcsra néznek
s egy hajnali dalt énekelnek.
Hajójukon arany kehelyből
titokzatos borokat isznak.
Szemük köve kigyúl ilyenkor,
mint köve sok nagy ametisztnak."
(A Napkirály lovagjai)

Ebből a művészi lobogásból születik meg mérföldkövet jelentő kötete 1911-ben, *A Napkirály rokona*. Bánhegyi Jób szerint is: „Szimbolizmusában új fénnyel és csodálatos színpompával elevenül meg a katolikus liturgia dús jelképrendszere." Ettől a kötettől számíthatjuk a modern katolikus irodalom indulását. S itt el kell mondanom, miért írtam le a bevezetőben, hogy Szerb Antal Harsányi érdemeit másra ruházta.

Szerb Sík Sándorról írja a következőket: „Irodalomtörténeti jelentősége, hogy elsőnek kíséreltе meg a katolikus tartalmat a Nyugat-áttörés által hozott új formába önteni. Átélte és magáévá tette Ady nyelvújítását, átvette a szecesszió formai nyereségeit, az impresszionista líra közvetlenségét és bensőségét, és mindezt egységbe foglalva, egyéniségének ujjongó és fiatalosan megrendült pátoszával a hit szolgálatába állította."

Minden tiszteletem mellett is, melyet Sík iránt érzek, ki kell mondanom, hogy ezek a sorok szó szerint inkább Harsányira illenek. Sík tudományos tevékenysége magas színvonalú és sok tekintetben meghatározó, de költő jelentősége, hatása, különösen ha a modern formákra gondolunk, mindenképpen Harsányi mögött marad.

Maga Harsányi így emlékszik e kötetének hatására: *„Minden oldalról a legjobb kritikát kapta. Szinte irodalompolitikai eseményt okozott. A többi lap is, bal- és jobboldali egyaránt hangosan dicsérte a Napkirály rokonát. Én boldogan olvastam a magasztaló bírálatokat. Sok új barátot és ellenséget szereztem. Ezzel a kötettel lettem úgynevezett beérkezett író, akit már nemcsak a katolikus közönség, hanem az egész ország művelt olvasója tudomásul vett és Kosztolányi meg Juhász Gyula mellé állított."*

De ha Ady a halál rokona volt, Harsányi a Napkirály, az Isten rokona akart lenni.

Több verse körül legendák keltek szárnyra, melyek a költői lélek titkait kutatták. *(A sárgaruhás asszony, Leya négy levele Iványnak, Pán szökése.)*

„Ablakom alatt valaki elmegy.
Nyomán — jaj — roppan a kő ijedten.
Egy sárgaruhás éji árnyék
Meg akar kísérteni engem.
Uram, vigyázz reám." *(A sárgaruhás asszony)*

Ettől kezdve rendkívül nagy műgonddal dolgozik, s igyekszik megszervezni az újak csapatát, akik a katolikus irodalom jövőjét jelenthetik. Így kerül kapcsolatba a fiatal dunántúli költőkkel, köztük a vasi Kocsis Lászlóval, Ősz Ivánnal, Finta Sándorral is, akiknek költészetére a ´10-es évek közepén komoly hatást is gyakorol. Ez a barátság, különösen Kocsissal, élete végéig megmarad.

Úgy tűnhet, hogy útja ezután már csak felfelé vezethet. Valóban, a papi pályán is emelkedik rangban, irodalmi társaságok is tagjaik közé választják, kitüntetéseket is kap, de valahol a költői tájakon mégis keserű tapasztalatok környékezik. Újabb köteteit gyakran támadják, s gyakran találkozik az egyházi hierarchia magasán trónolók közönyével, értetlenségével.

„A katolikus irodalom hőskorát éljük, amikor mártírokra van szükség. Mindnyájan mártírok vagyunk és leszünk, de az utódok oltárra tesznek bennünket." (1916) Mintha Petőfit hallanánk.

„Hogy püspökök, papok, világiak nem értenek meg bennünket és nem törődnek velünk, nem baj. Az irodalmat mi magunk csináljuk, nem a város és az emberek." (1928) Magánleveleiben gyakran még keményebben is fogalmaz.

Életében jelentős változást hoz, amikor 1920-ban Rábapatona plébánosa lesz. *Elnyertem a Győrhöz egy óra járásnyira levő rábapatonai plébániát. Ide jöttem ki július közepén s 160 holdat kitevő kis pusztán gazdálkodást kezdtem. Úr vagyok, aki mindennap hintón teszem meg a sétakocsikázásomat. A gazdálkodás nem untat, sőt gyakran szórakoztat. Kis birtokomon kicsinyben minden van, még nádas is, amely mellett jól esik sétálni naplamentén hűs őszi szélben."* Visszasóhajt a Hanyság!

Arra gondolhatnánk, hogy az anyagi jólét falat von közéje és a szegények közé. Számára azonban a két évtized, melyet itt tölt, a falusi szegénység újrafelfedezését jelenti, hiszen gyermekkorában maga is megélte, megtapasztalta ezt az életet. Felnőttként szerzett tapasztalatairól cikksorozatot ír a Nemzeti Újságba.

„Egyik Falusi levelem-ben azt írtam, hogy le kell szállítani a magas fizetésű tisztviselők, nagyurak fizetését, mert ha ez nem történik meg, a szegény paraszt azt fogja mondani, hogy az urak magas fizetése az ő bőre ára. A győri királyi ügyészség izgatás miatt vádat emelt, és egyheti fogházra ítéltek, amit a királyi tábla és harmadfokon a budapesti királyi kúria is jóváhagyott." De micsoda botrányt okozott volna egy országos hírű költő-kanonok börtönbe zárása. Végül büntetését törölték, pedig más versei is akadtak, melyek bizonyos körökben furcsán hangzottak. *(Három munkanélküli balladája.)*

Közben jelentős kötetei követték egymást: *Hagia Sophia* (1913), *A boldog költő* (1926), *De profundis* (1927), *Holdtölte* (1938), *Esteli körmenet* (1941). Prózai munkákkal is kísérletezett, regényeket írt a Árpád-házi szentekről, de ezekben nem tudott a kor átlagszínvonala fölé emelkedni.

Esztétikáját egyik levelében így foglalta röviden össze: *„Valljuk, hogy a költészetnek minden a tárgya lehet: a szép és a rút egyaránt, a fő a költői magatartás, a széphez vonzalom, a rúttól az elfordulás magatartása. A tartalom nem lényeg. Majdnem minden a forma. A kontár Krisztus-szobor nem művészet, pedig tárgya fönséges. A lángész Sátán-szobra művészet, pedig tárgya romlás. Minden a magatartás és a megjelenési forma, ami nem azonos a l´art pour l´art elvével."* (1938)

Már patonai plébánossága idején kerülgette a magány. Egykori nyugatos barátaitól messze jutott, de az idő múlásával dunántúli költőtársai is megöregedtek, elfáradtak, s az ifjúságból fakadó kohéziós erők szinte semmivé foszlottak. S aztán jött a háború, a diktatúrák, s már bűn volt vallásos költőnek lenni. Hetvenedik születésnapján még barátai sem köszönthették.

„Szándékom meggátolni az írók összeseregését, mert összejövetelük félremagyarázható lehetne. Az Új Embernek sem engedték meg, hogy ünneplő cikket közöljön rólam. Minek is? Nem dicsőség — hetven évesnek lenni." (1953. augusztus 29.)

Most már csak a fióknak írhat. *„Vallásos szépirodalmi könyvek nem jelenhetnek meg ezentúl sem. Így az én Csillagos egem, mely a világ 100 szentjéről írott szonettgyűjtemény, egyelőre a fiókban marad a többi önálló művel együtt, melyet az elmúlt tíz év alatt írtam. Egészségem elég jó és írogatok is néha — fiókomnak. Nincs hely, ahol közölhetnők őket.*

A Vigiliában és az Új Emberben nem akarom elvenni a helyet a fiatal Tűz Tamások és Csanád Bélák elől." (1955. július 2.)

1959. november 2-án halt meg Győrben.

„Szerette az embert s a csillagot.
Az ég kapuját sejtette a Holdban.
És most azt kérdi szegény, elhagyott kert:
— Uram, az égbelátó Költő hol van?
Elment. Többé nem jár e fák alatt.
De este, ha elalszik a mező,
S a kert fölött megkondul a harang,
a fák álmodva suttogják: ez ő! *(A költő elhagyta kertjét)*

A ´60-as évektől a katolikus orgánumok próbálkoztak azzal, hogy elismertessék jelentőségét az egyetemes magyar irodalomban is. 1969-ben válogatott versei is megjelentek *Toronyzene* címmel, kortörténeti jelentőséggel bíró önéletrajza azonban — címe *Önarckép* — ma is csak néhány szemelvényből ismert. Ha tehát beszélhetünk is némi eredményről, Harsányi Lajos napjainkban is csak oly szűk körben ismert, amely helyzet nem őt minősíti, hanem a jelen irodalmi közéletet.

Ács László

A közvetett út

Egy társaságban, mint már annyiszor, ismét a modern katolikus irodalomról, katolikus költészetről volt szó. Valaki azt mondta: érzi, hogy ezek a művek vallásos ihletésűek, de mennyiben katolikus írások? Erre a kérdésre szeretnék röviden válaszolni.

Szerepe szerint megkülönböztethetünk egy kifejezetten vallásos irodalmat és egy hangvételében profánat. Az első feladat inkább az egyház *belső* szolgálata. Az utóbbié inkább *külső* feladat, s a hivők és hitetlenek, a szakrális és a profán világ közti szakadékot kívánja áthidalni. A modern katolikus irodalom (szerepe szerint) ez utóbbi utat választotta...

Abban szinte minden modern katolikus író egyetért, hogy egyetemes érvényű művekben kell bebizonyítania hite igazságait. De hogyan? Közvetlenül,vagy közvetve? Az utolsó idők tanúsága szerint egyre inkább a közvetett út bizonyult járhatóbbnak.

Mit jelent ez? Azt, hogy a katolikus írót hitének átélése nemhogy kizárja a világból, hanem az úgynevezett profán problematika átélésére, megértésére is érzékenyebbé teszi. Azt, hogy katolikusnak lenni nem annyit jelent, mint elkülönülni egy mennyei kivételezettségben, hanem vállalását mindennek és mindenkinek. A „közvetett út" tehát nem annyira a katolikus igazság hirdetését jelenti, hanem sokkal inkább annak bizonyítását, hogy a katolikus igazságok átélése nemhogy kirekesztene az egyetemes emberiségből, ellenkezőleg, érzékenyebbé tesz bennünket minden úgynevezett világi probléma átélésére és megragadására is.

A modern katolikus irodalom programja látszatra épp ezért renkívül elmosódottnak tűnik. Talán csak ennyi: jó és igaz műveket kell írni. Minél jobbakat és minél igazabbakat. De ez a „szerénység" lényegében mégis maximalista program, s hasonlatos azzal az evangéliumi paranccsal, mely elsősorban példaadást követel meg tőlünk...

A modern katolikus irodalom, a legjobb irodalmak példájára, bízik a világban, s a megismerésben. Ezért merészségben, s akár a kétségek és vereségek feltárásában is vezető szerepet kíván játszani. Nem riadhat vissza semminek a tudatosításától, mert egyedül ez a merészség erősítheti meg tulajdon hivatásában, s adhat mindenki számára érthető szavakat a szájába.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP
Székesfehérvár

1971 MÁJ 18

HIRLAP

1021

Kör alakú lakóház

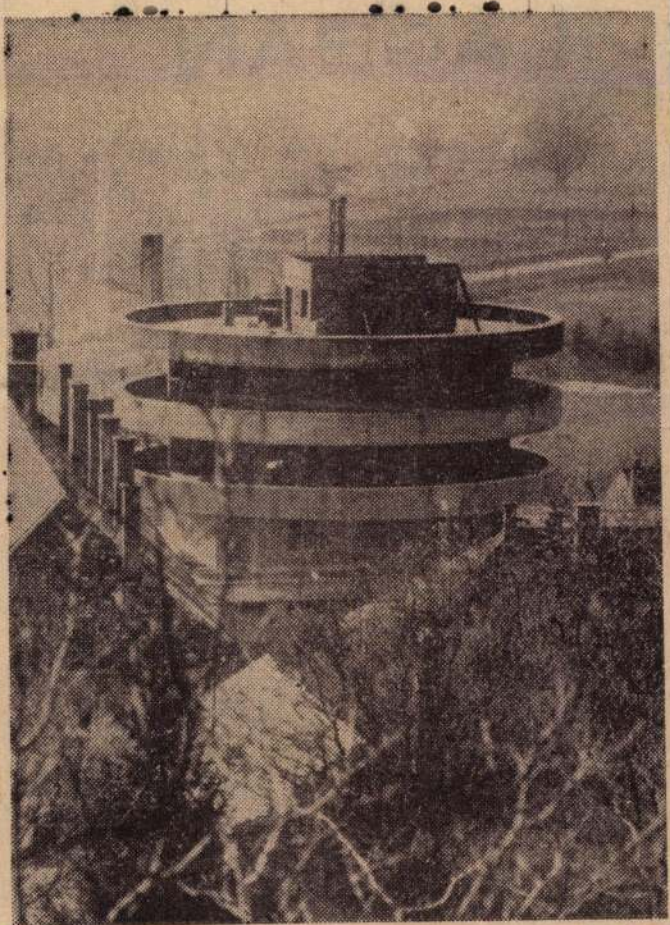

Fazekas Péter szombathelyi mérnök tervei szerint épült fel az ország első kör alakú lakóháza Vasváron. A ház esztétikusságán kívül más előnyökkel is rendelkezik: a kör alakú kiképzés lehetővé teszi, hogy még az északi fekvésű lakások is napfényhez jussanak.

vízierőművek, hidak
VILÁGBAN

ik gyára

kora, mint egy közepes mé-méter átmérőjű. A gép alap-z-MÁVAG-ban azonban, né-n alig-alig lehet csodálkozni. p akkora területen fekszik, atasztrális hold. Jó néhány, a nagyságú csarnok, komp-tek városnyi tengere ez a 20 ari üzem. Az ország második

Mindenütt a földön

Ahogy a magyar iparban zinte mindenütt fellelhető a Ganz-MÁVAG sok-sok ter-néke, ugyanúgy találkozha-unk velük szerte a világ-an. A II. világháború végéig 54 Ganz-motorkocsi, az 1960-s évek közepéig pedig több mint 2000 motor- és pótkocsi agyta el a gyárat. Együtte-sen 700 millió kilométert fu-ottak eddig ezek a vonatok. Argentinában és Dél-Afri-kában éppúgy találkozha-unk a Ganz-MÁVAG motor-vonatokkal, mint Indiában és Spanyolországban. A gőz-mozdonyokat 1959 óta már nem gyártja a Ganz. A híres „424"-esek, „303"-asok közül azonban határainkon túl is számos fut még Indiában, Egyiptomban vagy éppen Koreában.

A Ganz-MÁVAG mozdony gyártását elsősorban a világ-színvonalú villamos és Die-sel-mozdonyok fémjelzik.

hídakat, már 1896-ban elkészült a 2000-ik, a budapesti Szabadság híd. A felszabadulás előtti legszebb alkotás kétségtelenül a Dunát egyetlen 290 méteres ívvel áthidaló régi Erzsébet híd. S a felszabadulás után? Az új Erzsébet híd. A külföldre készített hídak közül az 1955—57-ben épített 810 méter hosszú, 12 méter széles Nílus hidat emlegetik legszívesebben a Ganz-MÁVAG-ban.

Új termékük: a személyfelvonó

A több órás gyárlátogatás után, csaknem abba a tévhitbe estem, hogy megismertem a Ganz-MÁVAG-ot. Csergő János vezérigazgató azonban hamar kijózanított ebből a hiedelemből.

— Közel 3 milliárd forint termelési eredményt produkálunk minden esztendőben. Ilyen széles vertikumú vállalkozás, mint a Ganz-MÁVAG, óhatatlanul szükséges, hogy nyereséges és államilag dotált termékeket egyaránt gyártson. Az új igényeknek megfelelően, a jövőben bizonyos profilváltozást kell végrehajtanunk. Saját tervező részlegünk, 600 mérnökünk és 2200 technikusunk alkalmas ilyen feladatok végrehajtására.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

VAS NÉPE

1971 JUN 10

Kulcslyuk alakú tűzoltószerház épül Sárvárott

— A SZÁZADIK JUBILEUMOT MÁR EBBE TERVEZIK —

A nagy létszámú, aktív sárvári Tinódi Sebestyén Önkéntes Tűzoltó Testület új székházat kap. Rövidesen társadalmi munkában lebontják a régi épületet, s ennek helyén emelkedik majd a városi tanács és a megyei illetékes szervek támogatásával az új, érdekes, kulcslyuk alakú épület. A lakásokkal s irodákkal kombinált emeletes épületet Fazakas Péter tervezte.

A tűzoltó testület 1973-ban ünnepli fennállásának századik évfordulóját. A jubileumi ünnepségeket már az új székházban tervezik. A többi között bemutatják kiállításon a testület múltját, fejlődését.

A sárvári önkéntes tűzoltók tavaly 34 tűzhöz vonultak ki, 29 esetben télen és éjszaka. Az úttörő tűzoltók pedig rövidesen a szomszédos Ausztriában Haagban és Mistellbachban mutatják be ügyességüket. Az ottani tűzoltótestület meghívására június 9 és 12 között tartózkodik kint két csapat Nógrádi Géza vezetésével.

— hé —

„Uni

A

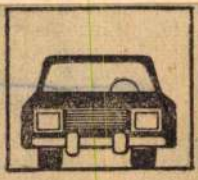

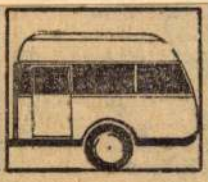

Felhasználási területe a gépkocsi karosszéria sérüléseinek javításán kívül: fa, fém, beton, hordók, tartályok, műanyagtartályok, stb. sérüléseinek

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 136-068, 337-748, 340-726

ZALAI HÍRLAP

1971 JUN 1

1971 JUN 11

7021

Fazekas Péter

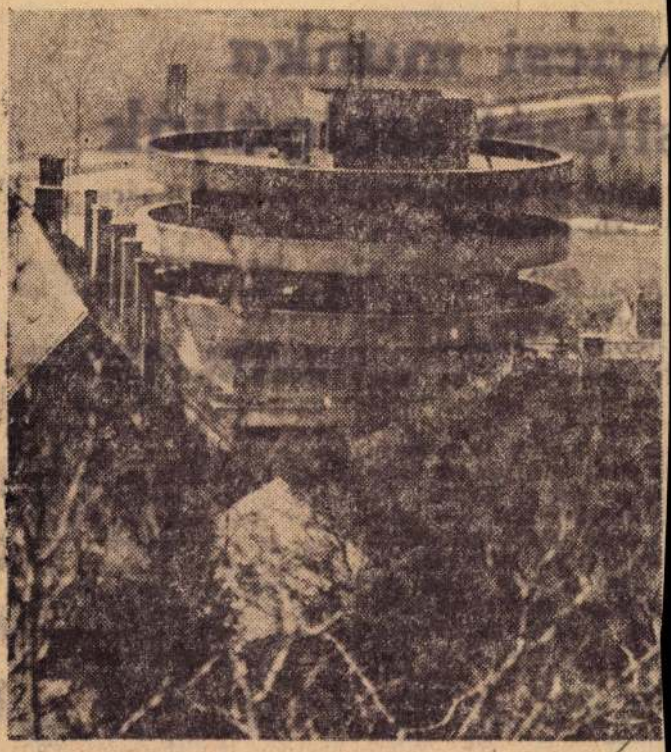

Fazekas Péter szombathelyi mérnök tervei szerint épült fel az ország első köralakú lakóháza Vasváron. A ház köralakú kiképzése lehetővé teszi, hogy még az északi fekvésű lakások is napfényhez jussanak.

(MTI foto Kovács Sándor felvétele — KS)

nácsi munka sítését szolgálják

adatairól beszélgettünk a megyei tanács vb. titkárával

yek intézését átvegyék a ási tanácsoktól.

— Mi a haszna ebből alalában a lakosságnak?

— Mindenekelőtt az, hogy ügyintézés közelebb kerül lakossághoz, gyakorlatilag át ott intézik az ügyeket, ol azok keletkeznek. Mászt — bár a lakosság ezt k közvetve érzi — a tanák mint önálló gazdálkodó ségek olyan fejlettségi foértek el, hogy állami vokozásban már nincs szükа járások gazdálkodási rvezetére, arra, hogy egyjárás külön gazdasági ség legyen. Harmadrészt az előbbiekből következn — már nem látszik kségesnek egyes járások ött a különböző állami felatoknak eltérő, sajátos végajtása. A helyi, a megyei gy még ennél nagyobb teleti érdekek kerültek előbe.

sok, iskolaigazgatók, a községi tanácsok vb. titkárainak kinevezése.

— Milyen feladatok maradtak járási hatáskörben?

— Ilyenek is vannak természetesen. Egyebek között a középületek és nagyobb épületek létrehozásával kapcsolatos építési, gazdasági egységek, létesítmények telepítésével és a közlekedéssel kapcsolatban több községet érintő feladatok meghatározása. Elképzelhető például milyen bonyodalmak származnának abból, ha minden község maga akarná meghatározni teszem azt az autóbusz közlekedés rendjét, s azt egy-egy nagyobb terület összes érdekét figyelembevéve nem átfogóan rendeznék.

— Milyen a járási hivatalok szervezete?

— A járási hivatalok a megyei tanács vb. járási szintű

FAZEKAS PÉTER, épitész

Szombathelyen a Derkovits lakóteleppel kapcsolatban 1966. januar 26-an a tervosztaly és a VASITERV/Bende László, Fazekas Péter/készitett egy kissé bővitett és alapterületében is konkrétabb "Elvi Programm"-ot a központra, de ez nem öltött később tervformat. 359.old

RÓNAI KÁROLY-SZILÁGYI ISTVÁN: Szombathely városrendezési tervéből. A Derkovits városrész központja 359.old

VASI SZEMLE, XXV, évf. 1971. 3.szám, Szombathely

FAZEKAS PÉTER, épitész

Szombathelyen, a városháza épitése kapcsán a VASITERV belső pályázatot hirdetett. A beérkezett 8 terv széle skálán mozgó megoldási lehetőségeket tárt fel. A pályázaton résztvevők egyike volt Fazekas Péter épitészmérnök is. 50.old. 25.jegy.

HECKENAST JÁNOS: ELŐTANULMÁNYOK az új Szombathelyi Városháza tervezéséhez 43.old

VASI SZEMLE, XXIV. évf. 1970. 1.szám, Szombathely

FAZEKAS PÉTER, műépitész

8.ábra.- Szombathely.-A Derkovits lakótelep I.ütemének részlete.A kockaház 20,a sávház 45 lakást foglal magában.A középblokkos tipusterveket Fazekas Péter és Horváth István alkalmazták a helyszinre//VASITERV/.
Fekete repr. 338.old.

HECKENAST JÁNOS-SZILÁGYI ISTVÁN: A Derkovits lakótelep 328.old.

VASI SZEMLE, Helyismereti Évkönyv, XXI.évf. 1967 5.szám, Szombathely, 1967

FAZEKAS PÉTER, műépitész

9.ábra.-Szombathely.-A középmagas ház nyugat felől. A 75 lakásos épület nemcsak a Derkovits lakótelepnek, de Vas megyének is első középmagas háza volt. Épitési tervező: Fazekas Péter és Heckenast János. //VASITERV/
Ekete repr. 339.old

HECKENAST JÁNOS-SZILAGYI ISTVÁN: A Derkovits lakótelep
328.old.

VASI SZEMLE, Helyismereti Évkönyv, XXI.évf. 1967
3.szám, Szombathely, 1967

PÉTER

FAZEKAS [redacted], műépitész

A Vas megyei Tervező Iroda kiállitása Szombathelyen 1964. dec.11-22.-Fazekas is szerepelt azon. Szombathely: Népfront utcai 8 tantermes ált.iskola.-Homlokzat,alaprajz.-Épitész: Fazekas.-Tervezés: 1964.-Kivitelezés alatt.-Költség: 5.6 millió forint. 121.old

HECKENAST-SZILÁGYI: A Vas megyei Tervező Iroda 112.old

VASI SZEMLE, Helyismereti évkönyv, XIX.évf. 1965 1.szám Szombathely, 1965

FAZEKAS PÉTER, építész

A Vas megyei Tervező Iroda kiállitása Szombathelyen 1964.-dec.11-22.-Fazekas is szerepelt azon. Szombathely: Népfront utcai 8' tantermes ált.iskola.-Homlokzat,alaprajz.-Épitész: Fazekas.-Tervezés: 1964..-Kivitelezés alatt.-Költség: 5.6 millió forint.-Fekete repr. 121.old

[illegible]: A Vas megyei tervező iroda 112.old

VASI SZEMLE, Helytörténeti Évkönyv, XIX.évf. 1965 1.szám Szombathely, 1965

Fazekas Péter
építészmérnök

Marosits István kompozíciójának architektúráját Fazekas Péter építészmérnök tervezte.

-------: Közéri munkák.
MŰVÉSZET, 1980. május - 47. lap.

FAZEKAS PÉTER, SZILÁGYI ISTVÁN, müépitészek

A Vas megyei Tervező Iroda kiállitása Szombathelyen 1964. dec.11-22.-Mindketten szerepeltek azon. Szombathely:Mérnök-orvosszállás.-Épitészek:Fazekas és Sz: Szilágyi.-Homlokzat és alaprsjz.-Tervezési év: 1963.- Kivitelezés alatt.-Költség: 4.9 millió forint. Kép. 123.old

[illegible]: A Vas megyei Tervező iroda 112.old

VASI SZEMLE, Helytörténeti évkönyv, XIX.évf. 1965 1.szám Szombathely, 1965

FAZEKAS Péter epitén

Irottkő Szulloda 1979

Barnika 1995 28.

1985. Összeáll. Égerházi Imre. Debrecen, Szakszervezetek Hajdú-Bihar Megyei Tanácsa, 1986 113 p., ill.
1277. VAJDA Lajos Stúdió 1986. Új vegyes, Szentendre, Szentendrei Képtár, 1986. július. A kiáll. rend., bev. Hann Ferenc. Szentendre, 1986 61 p., ill.
1278. VALLOMÁS a kenyérről c. kiállítás, Bp., Gabonaforgalmi Vállalat, 1986 **ism.** LOSONCI Miklós: Vallomások a kenyérről. = Vasárnapi Hírek, 1986. augusztus 17. 7.
1279. Vásárhelyi Őszi Tárlat (32) (1985) (Hódmezővásárhely) **ism.** NAGY Imre: Vásárhelyi tendenciák. = Művészet 27, 1986, 2. 27-29. ill.
1280. VÁSÁRHELYI Őszi Tárlat (33) (1986) (Hódmezővásárhely) 33. Vásárhelyi Őszi Tárlat, Hódmezővásárhely, Tornyai János Múzeum, 1986. október 5. - november 16. A kiáll. rend., bev. Havas Valéria. Hódmezővásárhely, 1986 60 p., ill. **ism.** EMBER Mária: Választott változatlanságok és változások. = Magyar Nemzet, 1986. december 10. 4. TANDI Lajos: Októberi színek tégelyben. XXXIII. Vásárhelyi Őszi Tárlat. = Vasárnapi Hírek, 1986. október 5. 7. TASNÁDI Attila: Vásárhelyi minőségek. = Népszava, 1986. november 21. 6.
1281. VASI képzőművészek tárlata, Szombathelyi Képtár, 1986. március 21. - április 13. A kiáll. rend., bev. Salamon Nándor. Szombathely, 1986 16 p., ill.
1282. VELENCEI Biennálé (42.) (1986) **ism.** ACSAY Judit: Az alkímiától a számítógépig a XLII. Velencei Biennále központi kiállításán. = Új Tükör, 1986. november 16. 24-25. ill. ACSAY Judit: Magyar festők Velencében. = Új Tükör, 1986. július 6. 24-25. ill. ACZÉL Gábor: Művészet és tudomány a Velencei Biennálén. = Élet és Tudomány, 1986. november 21. 1482-1483. ill. BÁN András: Magyarok Velencében. = Élet és Irodalom, 1986. augusztus 8. 12-13. DURANCI, Bela: Nyár végén Velencében. = Létünk, 16, 1986, 6. 896-908 ill. GYETVAI Ág-

Forzekas Péter, építő

L: Bende Lóuló

Kilágyi Tihón - Szilágott hárd 800 éves 61

Magyar
Építőművészet Bp. 1983 83/6

FAZEKAS PÉTER, SZILÁGYI ISTVÁN, építészek

A Vas megyei Tervező Iroda kiállitása Szombathelyen 1964.dec. 11-22.-Mindketten szerepeltek azon. Szombathely: Mérnök-orvosszállás.-Épitészek: Fazekas és Szilágyi.-Homlokzat és alaprajz.-Tervezési év: 1963.-Kivitelezés alatt.-Költség: 4.9 millió forint. Fekete repr. 123.old.

[illegible]: A Vas megyei Tervező Iroda
112.old

VASI SZEMLE, Helytörténeti évkönyv, XIX.évf. 1965
1.szám Szombathely, 1965

FAZEKAS PÁTER, HECKENAST JÁNOS, müépitészek

A Vas megyei Tervező Iroda kiállitása Szombathelyen 1964.dec.11-22.-Mindketten szerepeltek azon. Szombathely, Derkovits lakótelep, Középmagas ház.10 emeletes./Modell fotó/.-Épitészek: Fazekas, Heckenast.-Tervezési év:1964.-Kivitelezés alatt.-Épitési költség: 15.5 ~~xkéx~~ 15.5 millió forint. ~~Fakatexrapr.~~ 115.old

HECKENAST-SZILÁGYI: A Vas megsei Tervező Iroda 112.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Évkönyv, XIX.Évf. 1965
1.szám Szombathely, 1965

FAZEKAS PÉTER, műépitész

A Vas megyei Tervező Iroda kiállitása Szombathelyen 1964. dec.11-22.-Fazekas is szerepelt azon. Szombathely: Lenin ut. 6 lakás.-Épitész:Fazekas.-Tervezé 1962.-Kivitelezés: 1963.-Költség: 1 millió forint. Fekete repr. 118.old

HECKENAST-SZILÁGYI: A Vas megyei Tervező Iroda 112.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Évkönyv, XIX.évf. 1965 1.szám Szombathely, 1965

FAZEKAS PÉTER, müépitész

A Vas megyei Tervező Iroda kiállitása Szombathelyen 1964. dec. 11-22.-Fazekas is szerepelt azon. Szombathely: Lenin ut, 6 lakás .-Épitész: Farkas.-Tervezés: 196".-Kivitelezés:1965.--Költség: 1 millió forint 118.old.

HECKENAST-SZILÁGYI: A Vas megyei Tervező Iroda 112.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Évkönyv, XIX.évf. 1965 1.szám Szombathely, 1965

FAZEKAS PÉTER, HECKENAST JÁNOS, építészek

A Vas megyei Tervező Iroda kiállitása Szombathelyen 1964.dec.11-22.-Mindketten szerepeltek azon. Szombathely, Derkovits lakótelep. Középmagas ház, 10 emeletes. /Modell fotó/.-Építészek: Fazekas, Hechenast.-Tervezés éve: 1964.-Kivitelezés alatt.-Építési költség: 10.5 millió forint.-Fekete repr. 115.old

HECKENAST-SZILÁGYI: A Vas megyei Tervező Iroda 112.old
1.szám Szombathely, 1965

FAZEKAS PÉTER, HECKENAST JÁNOS, építészek

A Vas megyei Tervező Iroda kiállítása Szombathelyen 1964.-dec.11-22.-Mindketten szerepeltek azon. Szombathely, Kioszk, kilátó étterem. Nyáron 500, télen 120 férőhelyes üzemeltetéssel. Távlati tervként a közelben levő régi víztorony tetejére kilátó eszpresszót javasoltak a tervezők.-Építészek: Fazekas, Heckenast.-Tervezési év: 1964.-Költség: 3 millió forint. 1 ábl. old kép.

HECKENAST-SZILÁGYI: A Vas megyei Tervező Iroda [illegible].old

VASI SZEMLE, Helytörténeti évkönyv, XIX.évf. 1965
1.szám Szombathely, 1965

FAZEKAS PÉTER, HECKENAST JÁNOS, építészek

A Vas megyei Tervező Iroda kiállitása Szombathelyen 1964. dec.11-22.-Mindketten szerepeltek azon. Szombathely, Kioszk, kilátó étterem. Nyáron 500, télen 120 férőhelyes. Távlati tervként a közelben levő régi viztorony tetejére kilátó eszpresszot javasoltak a tervezők. Építészek: Fazekas, Heckenast.-Tervezési év: 1964.-Költség: 3 millió forint. Fekete repr. 121.old

HECKENAST-SZILÁGYI: A Vas megyei Tervező Iroda 112.old

VASI SZEMLE, Helytörténeti Évkönyv, XIX.évf. 1965 1.szám Szombathely, 1965

FAZEKAS PÉTER, műépitész

Szombathely:a Hotel Isis vázlattervének tömegvázlata a Rákóczi Ferenc utca felől.Tervező:Fazekas.Konkrét feladat megoldására készült di plomaterv.1963.-Nem került kivitelezésre,de nagyban hozzájárult a feladat előkészitéséhez. -Fekete repr. 409.old.

HECKENAST JÁNOS: Napjaink városfejlesztési problémái 377.old

VASI SZEMLE, Helyismereti évkönyv, XIX.évf. 1965
3.évf. 1965

FAZEKAS PÉTER, HECKENAST JÁNOS, építészek

Szombathely: Epitás alatt álló hétvégi házak. Két rajz.- Fekete repr. 7.old

PÉTER LAJOS: Szombathely-Olad üdülőterület rendezési tanulmányterve 1.old

VASI SZEMLE, Helytörténeti évkönyv, XX. évf. 1966. I.szám. Szombathely, 1966

FAZEKAS PÉTER, építész

Szombathelyen társadalmi munkában tervpályázat a létesitendő szovjet hősi temető vázlatterveinek elkészitésére.-/1962.nov.30./.-A II.helyet Fazekas péter és Heckenast János terve nyerte. 413.old

HECKENAST JÁNOS:

HECKENAST JÁNOS: Napjaink városfejlesztési problémái 377.old

VASI SZEMLE, Helytörténeti Évkönyv, XIX.évf. 1965
3.szám Szombathely, 1965

FAZEKAS PÉTER, épitész

Szombathely en,a városház épitésére a VASITERV belső pá
lyázatán harmadik dijas terv. Rokon Heckenast tervével
Nagym retü rámpái városképet élénkitő hatásuak.Alaprajz
zi elr ndezése logikus,könnyen áttekinthető. 51.old. 28.
28.jegyz.

HECKENAST JÁNOS: Előtanúlmányok az új Szombathelyi
Városháza tervezéséhez 43.old

VASI SZEMLE, XXIV.évf. 1970. 1.szám, Szombathely

FAZEKAS PÉTER, épitész

Szombathelyen a városháza épitésére a VASITERV belső
oályázatot hirdetett.1.sz.pályaterv.Birálatból:A terv mi
minden tekintetben rekonstrukciós alapelvet tiszteletben
tart,viszont kommersz megjelenése miatt nem reprezentál
ja "város első épületének" szerepkörét.51.old. 28.jegyz

HECKENAST JÁNOS: Előtanulmányok az új Szombathelyi
Városháza tervezéséhez 43.old

VASI SZEMLE, XXIV.évf. 1970. 1.szám, Szombathely

FAZEKAS PÉTER, épitész

A MÉSZ szombathelyi Csoportja 1968 decemberében alakult. Megalakulását a MÉSZ közgyülése 1969. jan. 10-én hagyta jóvá. A csoport egyik alapitó tagja Fazekas Péter épitészt volt. 36. jegyz. 61. old.

HECKENAST JANOS: Előtanulmányok az új Szombathelyi Városháza tervezéséhez 43. old

VASI SZEMLE, XXIV. évf. 1970, 1. szám, Szombathely

FAZEKAS PÉTER, épitész

Szombathelyen, a városháza épitésével kapcsolatos tervek. -7. ábra. -A Fazekas Péter által készitett pályamunka Köztársaság tér felőli homlokzata. -Fekete repr. 51. old

HEDKENAST JÁNOS: Előtanulmányok az új szombathelyi városháza tervezéséhez 43. old

VASI SZEMLE, XXIV, évf. 1970. 1. szám, Szombathely

FAZEKAS PÉTER, épitész

Szombathelyen, a városháza épitésével kapcsolatos tervek.-6.ábra.-A Fazekas Péter által készitett pályamunka II.emeleti alaprajza. Fekete repr. 50.old.

HECKENAST JÁNOS: Előtanulmányok az új szombathelyi városháza tervezéséhez 43.old

VASI SZEMLE, XXIV.évf. 1970. 1.szám, Szombathely

FAZEKAS PÉTER, épitész

A városháza helyére vonatkozóan néhany javaslatot még beépitési terv készitésével is megvizsgáltak a MTESZ keretében. társadalmi munkaban tevékenykedő muszakiak. Közöttük volt Fazekas Péter épitészmérnök is. 45.old

9. jegyz.

HECKENAST JÁNOS: Előtanulmányok az új szombathelyi városháza tervezéséhez 43.old

VASI SZEMLE, XXIV.évf. 1970. 1.szám, Szombathely

FAZEKAS PÉTER, épitész

Szombathelyen a városháza épitésére a VASITERV belső pá lyázatot irt ki.I.sz.pályaterv,Fazekas.Birálatból:Jól oldotta meg a gyalogos és gépjármü közlekedést,de vitat ható a D-i oldalazonos magassága,teljes széles égü meg nyitása az épület alatt.Az útáttörés D-i oldalánvaló to vább folytatás lehetősége kissé bizonytalan. 51.old 28.jegyz

HECKENAST JÁNOS: Előtanulmányok az új szombathelyi Városháza tervezéséhez 43.old

VASI SZEMLE, XXIV.évf. 1970. 1.szám, Szombathely

FAZEKAS PÉTER, építész

Szombathelyen 1967-ben az év nyarán átadták a kioszk-éttermet a Jókai parkban, a régi viztorony teraszán. Tervező: Fazekas Péter és Heckenast János építészek voltak. 343.old

HECKENAST JÁNOS: Szombathely város zöldterületei és zoldövezeti terve 321.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

Farkas Péter [építész]

Részt vett a Vas megyei építészek
ankétján.

Cserhalmi Imre: Az urbanisztikai munkáról
és a közérzetről 5.

Népszabadság, ~~Bp.~~ 1973 aug. 30.

FAZEKAS PÉTER, építészmérnök

Celldömölk városközpontjának általános rendezési tervére a VASITERV házi pályázatot hirdetett 1967.aug.19-én.-A III.dijat nyert tervet Fazekas Péter és Bloch Péter munkáját a túlhajtott gazdaságosságra törekvés jellemezte, ez mintegy megkötötte a pályázók fantáziáját. 4.ábra. 328.old

HECKENAST JÁNOS: Celldömölk új központja 323.old

VASI SZEMLE, XXVII.évf. 1973. 3.sz. Szombathely

FAZEKAS PÉTER, építészmérnök

Celldömölk városközpontjának általános rendezési tervére a VASITERV hirdetett 1967.aug.19-én pályázatot hirdetett a VASITERV házi pályázata összefoglaló értékelésének kiadására 1967.okt.31-én került sor.-III.dijat kapott csökkentett összegben Fazekas Péter és Bloch Péter terve. 328.old. 24.jegyzet,340.old 2300 pontot

HECKENAST JÁNOS: Celldömölk új központja 323.old

VASI SZEMLE, XXVII.évf. 1973. 3.sz. Szombathely

FAZEKAS PÉTER, építészmérnök

Celldömölk városközpontjának általános rendezési tervére a VASITERV házi pályázatot hirdetett 1967.aug.19-én.- 4.ábra. Fazekas Péter és Bloch Péter pályamunkájának beépítési terve vette át leginkább a részletes rendezési terv elemeit.A központot környezetétől kiragadva kezelte. Fekete repr.

HECKENAST JÁNOS: Celldömölk új központja 323.old

VASI SZEMLE, XXVII.évf. 1973. 3.sz. Szombathely

M.D.K.

Fazekas Péter épitész VASITERV

Középmagyas lakóház, Derkovits lakótelep, Szombathely 1963-1964, repr.

Társtervező: Heckenast János

Magyar Épitőművészet 1968/2. ~~13-22~~ l. 24-25.l.

MDK

Fazekas Péter

Plakátmüvészeti Kiállitás Ernst Muzeum 1953
Kat.

FAZEKAS PÉTER

ÉPITÉSZ (VASITERV)

HECKENAST JÁNOSSAL KÖZÖSEN TERVEZTE

A SZOMBATHELYI KIOSZK-ÉTTERMET.

2 RAJZ, REPR.

5 FOTO -"-

MAGYAR ÉPITŐMŰVÉSZET, 1970/1.34-36.LAP

Farekas Péter

és Heckenast János építészet tervei nevint épült étterem ismertetése (képekkel)

F.P. - H.J.: Kioszk-étterem, Szombathely. - Magyar Építőművészet, 197o.1.sz. 34-36. l.

Fazekas Péter (Vasitev)

Sárváron, a pályaudvarra vezető Hunyadi utcában háromszintés épület áll, melyet Fazekas Péter tervezett.

Kubinszky Mihály: Új lakóház és környezete sárváratt.

Magyar Építőművészet, 1971. V/ 64. old.

Fazekas Péter

Középmagas lakóház, Szombathely, Derkovits lakótelep /Fazekas Péter, Heckenast János építészek/. - Magyar Építőművészet, 1968.2.sz.24-25.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért. 1971.2.sz.149-162.l.

156. l.

Fazekas Péter

Nagy Imre: Szombathely, mérnök-orvos-pedagógusház. /Fazekas Péter, Szilágyi István építész./ - Müszaki Tervezés, 1966. 6.sz. 7. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. Ért. 1969. 3.sz. 243-283. l./
249. l.

FAZEKAS Péter építész

életrajz

VSz 1996/1. 125.

(8) Szabadalom

cím, elsőbbség, k...
(bejelentés, k.hirde...
közzététel.) —
& szabadalom

Testület,
kritériumai; rót...
forslul, sorozat

pl. beszámoló
rendeletet
proklamáció
sorozat címéb...

Farakas Péter

Szilágyi István: Üzletház és lakóház, Sárvár, Hunyadi János utca. Építész: Farakas Péter, statikusok: dr. Pachner László, Németh Károly, mélyépítő: Biró Ferenc. /ismertetés, képekkel/

Magyar Építőművészet, 1971. 1.sz.

26. l.

Fazakas Péter

Zalotay Elemér és Fazakas Péter sárvári épületeit méltatja és birálja Kubinszky Mihály kritikája /Uj lakóház és környezete Sárvárott/.

Magyar Épitőművészet, 1971. 1.sz.

64. l.

MDK

Fazekas Péter, butorterv.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.

43.1.

MDK

Fazekas Péter

Résztvett az Ernst Múzeumban rend. Plakátművészeti Kiállitáson 1953-ban.

Plakátművészeti kiáll. 1953. Kat.

mdk

Fazekas Szűcs György

1766-ban

Szűcscelmester

Horváth Soltán: Egy Mezőváros Celes Spara
Nagykőrös 1943. 99. l

Farekas Sándor
szobrászművész
27 éves
+1945. VI. 29.
(gyomorfek. elvérzés)
Kerepesi uti temető

Halotti főkönyv
195

megrizva

Farekas Sándor

nobrász

l.

Szépnüvészet

1942. 180. l.

(rd: Q. Sz. T. Tav.
Szal-ja)

Medgyessy - tanítvány

usstellung kroatischer Meisterfotos

n den Berliner Kunsthallen lenkte eine Aus-
llung kroatischer Meisterfotos, die
kroatischen Fotografenklub in Zagreb veranstal-
worden ist, die Aufmerksamkeit auf Kroatien. Die
grafien geben fast ausschließlich Bilder der kroa-
en Landschaft wieder, von den einsamen wald-
en Höhen des Velebitgebirges über die fruchtbaren
r Mittelkroatiens bis zur blauen Adria mit ihrer
gestaltigen Küste und ihrer bunten Inselwelt.
en der Landschaft wird auch die Bevölkerung
tiens gezeigt, vor allem die Bauern, Arbeiter und
ner, wobei sich die Typen der Slawonier, Bos-
en und Dalmatiner sowie die Mohammedaner in
n malerischen Trachten besonders hervorheben.
e der Bilder üben einen starken malerischen Reiz
wir erwähnen besonders „Symphonie der Dächer",
pferwaren", „Erster Schnee", „Wäscherinnen am
", „Ackerfurchen", „Ziegenbrücke". „Birken", „Or-
entik der Felder" sowie die Winter- und Meeres-
schaften. Von den Autoren der Fotografien seien
nnt Milan Morawec, Kresimir Jurisa, Marian
oo, August Frajtic und Vlado Horvat. Die Aus-
ung vermittelt einen eindrucksvollen Überblick
den hohen Stand der fotografischen Kunst in
tien.

Reichshauptamtsleiter Dr. A. Dresler.

uropa / Glossen

. Eine allgemeine Militärkontrollkommission der
erten würde die exekutive Gewalt haben, gestützt
die Okkupationsarmee. Deutsche Festungen, Häfen,
deutsche Luftfahrt, Flugplätze und Kriegsmaterial
den in die Hände dieser Militärkommission über-

Fazekas Sándor, sz. 1917 okt. 19.
Szentes - Kisfaludy-Strobl

képzőműv. főisk.
anyak.

Rónai M-

Fazekas Sándor

Bajza u. 41.

Gmkt

1939-40 (H.)
akt-tanulmány
gips

1942-43 féli
Fürdőfők, gips

1943 tav
Búzaérés, gips

SzT. Tav hal. 1942 (NSz)

Kerti figura, gips

Fazekas Sándor

nobrány

Római provinciák V. 253.

Műcs. kiáll. 1939 tól

Pipics 112. l.

Pásztorbot kampója románcos réz, a limogesi románc teljesen bekrítja. Mag. 21·5 cm. Limoges, [illegible]mis?)

Ipolyi

A magyar történeti ötvösmű – kiállítás lajstroma. Bp. 1884, második terem, 7–8 l.

Farekas Sándor

I. évés nobrán rendk hallg.

Képzm. Förds. Évk

1936/37. 72. l

Ferkèpzomfoiskèvk

Fazekas Sándor

1937/38. II. éves

szobrászati szak,

rendkív. hallg.

I–II. félév

Ferkèpzomfoiskèvk

1937/39.

149. l.

156

ARCHIVIO EMILIO

Fazekas Sándor

1938/39. III. évi

obrászati szak,
rendkiv. hallg.
I-II. félév

Ferkèpzomfoiskèvk

1937/39.

156 l.

Fazekas Sándor

Nobrán

Ferkápzomfoiskívk

1939–41. 15 i. l.

a

a I

A kiadvány hiteléül:

Bátonyi

miniszteri s.hiv.igazgató.

A Müemlékek Országos B i z

Fazekas Sándor

Szinyei Társaság
kitüntető elismerése

Mikor nincsem-
litve.

Tavaszi Szalon
Katalogus

1942

Farzekas Sándor

Szobrászi sz. 1917 okt. 19
Szentesen. 1936–1941
a bpesti képzőmű-
vészeti főiskolában
Kisfaludi Strobl
Zsigmondnál tanult
1942. a Szinyei Tár-
saság Tavaszi Szalon-
jában kitüntető elis-
merésben részesült
1943. Fürdőzők c.
szobrumvét a Kul-
tuszminisztérium
vásárolta meg

Farkas Sándor

l.

Szépművészet

1943. 75. l.

(Vásárlások)

kultusz megvette
„Fürdőzők"-et

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

FAŻEKAS SÁNDOR

31. Kerti figura, gipsz 1500.

L

Nemzeti Szalon
Tavaszi Szalon

1942

ÉTVENÉVES FENNÁLLÁSUNK EMLÉKÉRE

RENDEZETT

JUBILEUMI KIÁLLÍTÁS

KÉPES TÁRGYMUTATÓJA

MÁSODIK KIADÁS

BUDAPEST

1930 DECEMBER—1931 JANUÁR

FAZEKAS SÁNDOR

Magyar Nemzet, 1990.dec.4. 8.p

A Magyar Képzőművészeti Főiskola szeretné megörökíteni a II. világháború áldozataiva vált volt hallgatóinak emlékét. Ezért kéri erre vonatkozóan a hozzátartozók, ismerősök értesítését a főiskola rektori hivatalába, 1062 Budapest, Andrássy út 69—71.) Eddig a következő volt hallgatókról tudunk: Bakó (Beyer) Vilmos, Bodó Aurél, Breznay Imre, Csergezán Sándor, László Dinnyés Károly, Dragon Zoltán, Drucker Dénes, Fazekas Sándor, Filep Gábor, Gorkval Stefánia, Karay Kádár Gyula, Nagy Ödön, Péczeli Antal, Perjés András Miklós, Somlai (Schelch) Gyula, Strasser István, Szabados Jenő, Szikora Antal, Szin (Schwarz) György.

Fazekas Sándor MDK

Akttanulmány, gipsz

Műcsarnok 1939 dec.-1940 január

Fazekas Sándor, szobrászm. MDK

a plasztikai anyagból kitünnek művei.

Műcs.-Téli tárlat.1942.

Függetlenség.1942dec.6. 6.l.

Fazekas Sándor MDK

Buzaérés, gipsz

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Fazekas Sándor MDK

Fürdözők, repr.

Műcsarnok 1942-43 téli kiállitás

Fazekas Sándor MDK

Fürdözők, gipsz

Mücsarnok 1942-43 téli kiállitás

Farkas Sándor

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán szerepelt.

Új Magyarság 1942. VI. 11.

Farkas Sándor

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán szerepelt.

Esti Újság 1942. VI. 11.

Fazekas Sándor

A Műcsarnok 1942-ben rendezett téli tárlatán szerepelt.

Új Magyarság 1942. XII. 8.

Farczas Sándor

A Tücsarnok 1942-ben rendezett téli tárlatán szerepelt.

N. M. 1942. XII. 10.

Ifj. Gazekas Sándor, [népművész:]
Gazekas

Nádudvari Gazekas. Tok sikert
ért el.

— : (— köveg — fénykép —) 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. máj. 18.

Farkas Sándor

A Nemzeti Szalon helyiségeiben rendezett tárlaton szerepelt.

N. ú. 1942. VI. 11.

MDK

Fazekas Sándor

Művével résztvett a kiállitáson.

KmTárs. 1943. márc. - ápr. tav. kiáll.
Kiállitó művészek névsora. 25.lap

Fazékas Sándor iparmüvész.

Szab.Nép.1952.194.sz.aug.17. 7.l.

MDK

Fazekas Sándor

Akt-tanulmány, gipsz

Horthy jub. kiáll. Mücs. 1939. dec. 13. 1.

Fazekas Sándor MDK

szobrász

Kiállitás
Uj Magyarság 1942. jun.11.

Fazekas Sándor, munkásalkotó

AFIM alföldi Porcelángyár klubhelyiségében egy most induló sorozat nyitányaként megnyílt „Alkotó kezek" c. kiállítás a szaniter gyáregység néhány dolgozójának alkotását mutatja be. Hat név, hat különböző műfaj szerepel a kiállításon. Fazekas Sándor nagy ügyességet és türelmet igénylő, gyufaszálból készített épületei láthatók.

G.M.: Munkásalkotók tárlata.

Csongrád Megyei Hírlap, 1981. jún. 4.

megvan

Farekas Tamás

1487. dési polgár

Kádár Szol Dob

III. 204. l.

Egy terorajzzal, három fénynyomatú
táblával és háromnázharmincz
szövegbeli fametszettel ——————

Budapest
M. Tud. Akadémia
1884

(Monumenta Hungariae
Archaeologica Aevi
Praehistorici)

A Szombathelyi Képtár tisztelettel
meghívja Önt és Kedves Családját

FAZAKAS TIBOR
grafikusművész
(Vajdahunyad)
KIÁLLITÁSÁRA

Megnyitja: Győrffy Kálmán
újságíró

1990. július 18-án d.u. 16.30 órakor
a Képtár (Rákóczi u. 12.) aulájában

Megtekinthető augusztus 5-ig

F.k.: Dr. Gráfik Imre

Készült: TIKETT Nyomdaipari Kft.
9700 Szombathely, Szinyei M. P. u. 41.
300 pld.

SZOMBATHELYI
KÉPTÁR

H-9700 Szombathely, Rákóczi F. u. 12. Tel.: 13-074

SZOMBATHELY 1 V/6 90 VII 12

0005 FORINT

Aradi Nóra
MTA Művtört. Kut. Csop.
Budapest
Úri u. 62.

1014

Farzakas Tibor

Csak kép: Arizona

Lásd: Nagy Tamás

Egy szakrális tér
zenéje

Átrium 96/6

FAZEKAS TIBOR

Új művészet

1999/ márc.

31.o.

egy-két napra leszabadulják, de
3
nem tudom, mikor.

Zsuzsánna asszonynak külön
gyon megörültem nekik.

Mind a ke

mély szeretette

Arturo

Farekas Tilor (Románia)

Hortobágyi Alkotótábor

Feihegyi Galícia

1995 sept 13-ott 4

FAZAKAS Tibor *149*, 99, 100
Hétfalu, 1946. április 17.
NG Képz. Főisk. Buk.,
grafikus és festő

Banner Erdély

végérvényes megválaszol
függetlenül Gellért éle
kezésre álló biztos ada
megismerni. Egyetlen fö
Deliberatio supra hymnu
könyvében található hir

A többszáz kis szige
vége felé már Itália eg
tükröződött az egyházi
jával szembeni szigeten
ni Morosini Szent Györg
lapitott, ahol a szerze
kötelékében törekedtek
sére. Még csak néhány é

FAZEKAS TIBOR

Banner Zoltán:

FAZEKAS TIBOR bolygója.

Utunk, XXXV.évf. 50./1676./sz. 1980.
dec. 12. 4.old., képpel.

Fazekas Tibor

Banner Zoltán:

Átvilágitott zürzavar./FAZEKAS TIBOR kinetikus müveiről./

Utunk, XXXIII.évf. 18. /1540./sz. 1978. május 5. 7.old. képekkel.

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Fazekas Tibor
szobrászművész

KORUNK

1984 — 7

1021

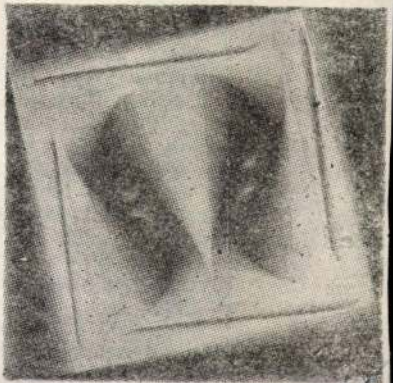

Fazakas Tibor: Ablak IV.

közti időszakhoz képest korunkb
szonyok a béke, a demokrácia, a
a nagy monopóliumok hatalma e
lyó széles körű forradalmi harc
haladó, forradalmi erőit egyesítő, világméretű antiimperialista
országokban kibontakozó küzdelem a szocializmusért — mind, mind olyan dö
fontosságú tényező, amely jelentős mértékben leszűkíti a fasiszta tendenciák ér
nyesülési körét a fél évszázaddal ezelőtti helyzethez képest.

De vajon nem éppen ez a megváltozott helyzet készteti-e fokozottabb, lá
sabb erőfeszítésekre azokat a jobboldali köröket, amelyek a fasizmusban lát
remélik uralmi pozícióik megóvását, a haladó erők térhódításának meggátlás
Nem ok nélkül figyelmeztetett az *International Herald Tribune* arra, hogy eg
hivatalos köröknek „a szélső jobboldal fenyegetéseivel szembeni vakságától",
zömbösségétől ösztönözve és a politikai színkép „jobbszélén" elhelyezkedő pár
támogatását élvezve, az újfasiszta csoportosulások mindinkább elburjánzan
Nem kétséges, hogy a kapitalizmus általános válságának új szakasza, és en
keretében a burzsoá politikai rendszer jelenlegi krízise, a legszélsőségesebben re
ciós érdekek és tendenciák felerősödésével jár együtt, fokozza azoknak az erőkn
pártoknak az aktivizálódását, amelyek a nyílt diktatúra útján keresnének ki

Fazakas Tibor bolygója

1021

A művészet mindenképpen illúzió, akár a természeti, akár a teremtett valóság látszatát, illetve képzetét kelti. Ezért alakult ki századunk művészetében végül az a törekvés, hogy magát az illúziót tegye meg tárgyául, például magát a mozgást. Az elszíntelenedő és elszegényedő világ terméke ez a művészet, s hogy mínálunk viszonylag későn jelentkezett, az annak tudható be, hogy világunk nemcsak késve „virágzott fel" (például a reneszánszban), hanem késve színtelenedik is el. (A szegénységből, szerencsére, sohasem lábaltunk ki, tehát e tekintetben nincs vesztenivalónk.)

A tíz éve Vajdahunyadon élő, barcaújfalusi születésű Fazakas Tibor eleve lemondott mindenféle hamis illúziókeltésről, s magára öltve az öntők, martinászok, hegesztők kezeslábasát, köténvét és etikáját, a maga nyolc órájában (természetesen az iskolai rajzórák után), hozzákezdett azoknak a lemezeknek (síkoknak) és elemeknek a legyártásához, amelyek csakis a szabadkézi rajz érzékenységének engedelmeskednek (persze lehetséges, hogy Vasarely Viktor laboratóriumának finom gépeivel is másolhatóak és alkalmazhatóak lennének, de nélkülük izgalmasabb és váratlanabb látvány tárul a művész elé), s az alaktalan tér-

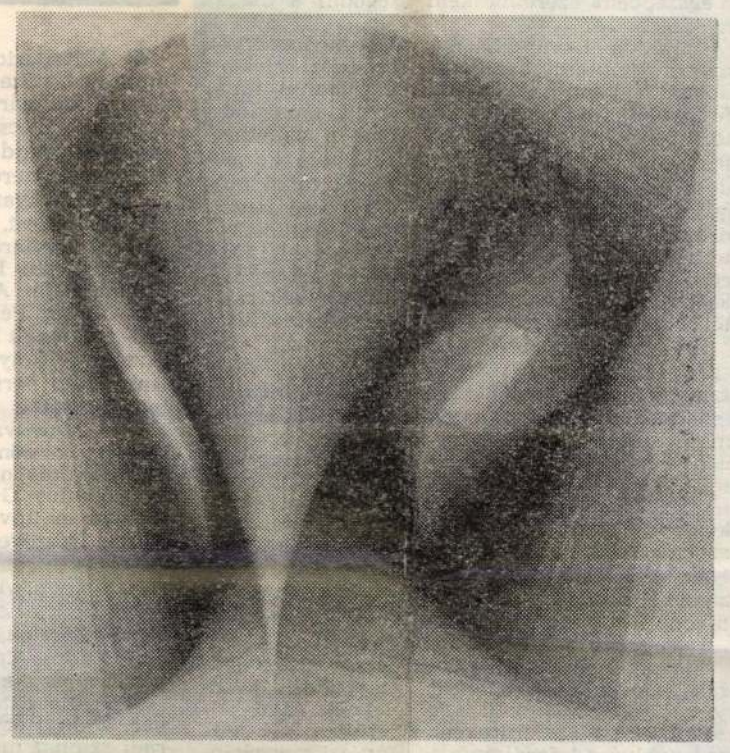

Fazakas Tibor: Op-art kompozíció

nek azt a tartományát, amelyet sem természet, sem ember még nem érintett, berendezte bolygónak. Hiszen Fazakas Tibor művészi világának, mint a bolygók járásának, saját tövényei vannak. Bizonyos általános mértani szerkesztésbeli törvényekből kiinduló személyes törvényei, amelyek jóval szabadabb kezet biztosítanak a művésznek a *teremtéshez*, mint a modellként felfogott látványvalóság. Az op art nem menekülés a valóság, az ábrázolás felelőssége elől, ellenkezőleg: kísérlet a mindenki művészetének megteremtésére, akkor, amikor a hagyományos műtárgy megszerzésének körülményei egyre esetlegesebbekké válnak, esetleg éppen a legkulturáltabb de pénztelen befogadó számára.

Fazakas Tibor Vajdahunyadon (hogy a középkori miniátorok szerepéhez hasonlítsuk tevékenységét) szerzetesi aszkézissel tárja fel egy ugyanolyan bolygó csodálatos és végtelen formaváltozatait, mint amilyen Vasarely párizsi birodalmában nagyüzemi feltételek között ontja tér- és fényrácsait. Már ez a rendkívüli művészi akarás elárulja: nem pusztán arról van szó, hogy egy nagy európai iskola kötelékébe lépett, hanem ennek az iskolának az eszközeit elsajátítva egyben új bolygót bérelt, földrajzi fekvésünkhöz, érzelmi és tudati beállítottságunkhoz közelebb keringőt, s az öröm élményét nem káprázattal, hanem (olykor elfásult, feladott) szellemi erőink serkentésével kívánja felkelteni; kompozícióinak feszültsége, éteri áttetszősége, hajlatai, az alakzataiból áradó titokzatos anyagszerűség, a síkok szellemes térbeforgatásával felidézett ciklonok és barlangmélységek, a tűhegyes forgószelek és a kazettás csillagos ég végtelensége bennünk folytatódik, a mozgást képzeletünk fejezi be, s tudatunk alakítja át energiává, mely kizárólag nemes szándékokat gerjesztheti.

Figyeljük e józanító forgómindenséget: a káoszon csak a magunkban kialakított szigorú, költői rend védelme alatt vonulhatunk át sértetlenül!

BANNER ZOLTÁN

nyes kiállítását, így tudott már gyerekkorban megszeppent szerelmesként szegődni a mágus nyomába.

Borghida István Leon Alex-monográfiája már megmutatta a művészettörténész értékeit; abban a jóbarát, a tragikusan elhunyt fiatal festő meleg emberi értékelése volt a megindító, hisz a művek még csak részben születhettek meg. A Ziffer-albumnál Borghida közeledése éppoly mély és humánus, sőt talán még gyámolítóbban megértő, a művésszel együtt drukkoló, de szinte tartva Ziffer hatalmas intellektusától, mérlegelő és kutató aggyal is keresi a mester pillanatnyi törekvéseinek indítékait, a fehér vászon alapon felvázolt kék rajztól a dübörgően rohanó széles ecsetkezelésig.

De megszeppenve a tudományosság veszélyétől, van annyi beleélő képessége, hogy szinte képes legyen átvenni Ziffer vérmérsékletét, temperamentumának indítékait is, és így megérezni az agy, a szív és a vérmérséklet döntő indítékait. Így sikerül a festő nagy értékét a nagybányaiság XX. századba való emelését valóban érzékeltetni, hisz Ziffer olvasztókemencéhez hasonlatos lelkisége adhatta csak azokat a képeket képzőművészetünknek, amelyek a Hollósy-emlékeken felnőtt, de a cezanne-i, a mattis-i, továbbá az expresszionistákon és a neomoderneken át vezető nagyszerű, szuggesztív festői látást képviselik.

Forradalmár létére maradt meg Ziffer igazán hagyománytisztelőnek, a táj vitális jelzéseit, belső dinamikáit s a léleknek súgó jelzéseit csakis így, újítóként sikerült a XX. század nyelvére lefordítania és művészi szenzációvá varázsolnia. A bányai tájból harcos művészi kiáltványt kovácsolnia, olyan időben, amikor a festők a táj, a hazai rög motívumkénti felhasználását már álmos múltnak tekintették.

Megdöbbentő, hogy ez a félrevonult művész a hideg ultramarinjaival, krapplakkjaival, meleg okkereivel és angolvöröseivel milyen határozottan beszél az ecsettel, hisz architektonikusan felépített boltozatai, táj-építményei robusztus, csaknem barbár festőiségben feszülnek.

JAKOBOVITS MIKLÓS

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 41
Telefon: 337-748, 340-726
UTUNK
1980 DEC 1 2

K
S
és
tá
R... emoke. Molter Károly életéről, művéről a *România Literară*ban Domokos Géza, *A Hét*ben Gálfalvi Zsolt, az *Előré*ben Szőcs István, az *Új Élet*ben Nagy Pál, a *Vörös Zászló*ban Izsák József, a *Szabad Szó*ban Endre Károly, a *Brassói Lapok*ban Sipos András cikkezett.

● A margittai olvasókkal találkozott november 26-án Horváth Imre. Verseiből a nagyváradi színház művészei adtak elő. Ugyancsak az itteni kultúrházban nyílt meg Mottl Román grafikai kiállítása.

● November 28-án a sepsiszentgyörgyi Szakszervezetek Háza könyvtártermében Bréda Ferenc, Csiki László, Mátyás B. Ferenc és Mózes Attila találkozott az olvasókkal. Bemutatták és megvitatták Márton Jenő és Nagy Gábor *Senki földjén* című kisfilmjét is.

● November 27-én a nagyváradi Unirea könyvesboltban találkozott olvasóival Varga Gábor, *A hatodik ostrom* című drámakötet szerzője, akit Gálfalvi György, az *Igaz Szó* szerkesztője mutatott be a közönségnek.

ALKONY

Bartalis János versének két sz
függőleges 18., 43. és vízszintes

VÍZSZINTES: **1. Az idézet el**
É, A, Z). 15. Odafirkantott. 16.
egyik tagállama. 18. Erős szánd
a Habsburg-ház trónfosztását. 2
reg. 21. Sztevanovity-nagylemez
utánanyúl. 24. Fa részét. 25. M
stílusú szentkép. 27. Nikkel veg
Az első ember. 30. Költői felk
gépkocsik betűjelzése. 33. Forma
rította vala. 38. Álmuk része!
Rálő, de nem egészen! 41. Arató
non. **45. Az idézet ötödik és hat**
47. Tanács, románul. 49. Attila
része. 51. Határozott névelő. 52.
sivatag. 54. Háziszárnyas. 56. R
zsája. 58. Hegedű tartozéka. 5
61. Marokkói arab író és irodal
63. Folyók melletti sáv. 64. Pén
nagy hegedűse (Eugène, 1858—
„A" katalógus. 68. Fiatalok kö
szára. 70. Tápláló fehérje.

FÜGGŐLEGES: 2. Hangosa
Bajban nem hagy el. 5. Őser
7. Kálium és trícium vegyjele.
fém. 10. 498 római számokkal.

FŐSZERKESZTŐ: LÉTAY L
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:
SZERKESZTŐSÉGI FELELŐS T

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Fazekas Tibor,
szobrászművész

KORUNK

1984 – 7.

1021

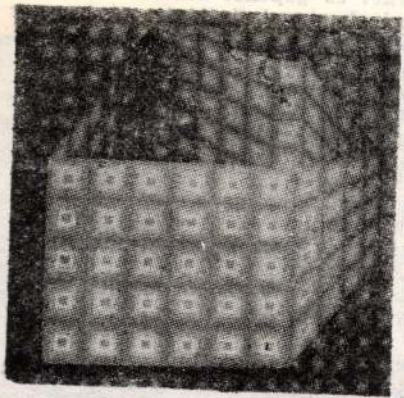

Fazakas Tibor: Homlokzat

st, majd a fejlesztés
ra, Nicolae Ceauşescu
ógiai kutatás tekintse
műszaki színvonalú
műszaki tényezők je
ki célul, hogy előállít egy vagy más terméket, egy vagy más
kell kísérnie a dolgokat, ismernie kell a termelési kihatásokat
Egyébként törvényünk is van, amely kimondja, nem kezdhet-
sminek a gyártását, amely nem csökkenti az anyag- és ener-
szavatolja az általános anyagi költségek leszorítását és a mun-
vekedését. Amikor tehát hozzálátunk egy új termék kidolgo-
an elemeznünk kell az összes anyagi, gazdasági, emberi vonat-

prototípus tervezése az újítási ciklus tartamának kb. felét
z hozzágondoljuk az erkölcsi kopás felgyorsulását és a termé-
ciklusának fokozatos lerövidülését, jogosan tehetjük fel a kér-
gi szempontból minden esetben indokolt csak saját elgondolás
ervezett termékek gyártásbavétele? A nemzetközi műszaki-tu-
ó választási lehetőséget és számos előnyt biztosít, különösen
takarítás formájában. A licencvásárlás például lényegesen fel-
yártmányfejlesztési folyamatot, lehetővé teszi az import csök-

Farelas Tibor

Id. Sinkó Ilona

Van Kimmenade, Thijs

91 1. 215

Nederl. 1978

Fazekas Tünde, komlói úttörő

„Szülőföldem" címmel nemzetközi gyermek „képző- és iparművészeti pályázatot hirdetett a zánkai úttörőváros.

„Nagymama" c. alkotás Fazekas Tünde és Petrik Anikó úttörők műve. (repr.)

Napló (Veszprém), 1976. dec. 1.

Valentinus Farekas

M. D. K.

Farekas

az 1561-es miskolci bortized lajstromában fordul elő neve

Voit P.: Magyar keramikatörténeti tanulmány
mjok. I. hüvlöst. Ért. 1954 1 n. 119

Farebas Valéria

A székesfehérvári Szent István Király Múzeum meghívja Önt

FAZEKAS VALÉRIA

KALAP-SZOBROK

című kiállítására.

SZENT
ISTVÁN
KIRÁLY
MÚZEUM

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár, Fő u. 6.

DÍJ HITELEZVE

Bemutatóval egybekötött megnyitó:

2004. április 3-án, szombaton délelőtt fél 12 órakor

a múzeum Dísztermében (Fő u. 6.)

Bevezetőt mond: Izinger Katalin művészettörténész

Meghívott művész: Fehér Erika (Fű-installációk)

A kiállítás megtekinthető:

2004. május 2-ig hétfő kivételével naponta 10-14 óráig.

F.k.: Dr. Fülöp Gyula megyei múzeumigazgató

Bánózi Zsuzsanna
művészettörténész
MTA. Művészettört. Kut. Int.
Budapest 1
Pf. 27.
1250

Farekas Valéria

A székesfehérvári Szent István Király Múzeum meghívja Önt

FAZEKAS VALÉRIA

KALAP-SZOBROK

című kiállítására.

SZENT
ISTVÁN
KIRÁLY
MÚZEUM

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár, Fő u. 6.

DÍJ HITELEZVE

Bemutatóval egybekötött megnyitó:

2004. április 3-án, szombaton délelőtt fél 12 órakor

a múzeum Dísztermében (Fő u. 6.)

Bevezetőt mond: Izinger Katalin művészettörténész

Meghívott művész: Fehér Erika (Fű-installációk)

A kiállítás megtekinthető:

2004. május 2-ig hétfő kivételével naponta 10-14 óráig.

Beke László igazgató
MTA Művészettörténeti Kutató Intézet
Budapest 1.
Pf. 27.
1250

F.k.: Dr. Fülöp Gyula megyei múzeumigazgató

A.V.A.M. DESIGN CENTER MEGHÍVJA ÖNT

V.A.M.DESIGN

FAZEKAS VALÉRIA

MUNKÁIBÓL RENDEZETT KIÁLLÍTÁSÁRA

megnyitja:
SZEGŐ GYÖRGY
építész, művészeti író

1995. december 5-én, kedden 18 órakor,
Budapest, 1061 Király utca 22.

Megtekinthető:
1995. december 6-tól 1996. január 6-ig
hétfőtől-péntekig 10-18 óráig
szombaton 10-13 óráig

A.V.A.M. DESIGN CENTER MEGHÍVJA ÖNT

V.A.M.DESIGN

SZILVITZKY MARGIT

ACRYL KÉPEIBŐL RENDEZETT KIÁLLÍTÁSÁRA

megnyitja:
SZEGŐ GYÖRGY
építész, művészeti író

1995. december 5-én, kedden 18 órakor,
Budapest, 1061 Király utca 22.

Megtekinthető:
1995. december 6-tól 1996. január 6-ig
hétfőtől-péntekig 10-18 óráig
szombaton 10-13 óráig

MagyarRádió online

Fazekas Valéria kalap-szobrai Székesfehérvárott

Elhangzott: Kézjegy 2004. április 24., 9.35
2004. április 26., hétfő 12:05

Fazekas Valéria iparművész kalap-szobrai az iparművészet és a képzőművészet átjárhatóságára, a funkcionalitás és az esztétikum, a dekorativitás és a plaszticitás összefüggéseire világítanak rá - kalauzol bennünket a 60 kalap-szobor között a művészettörténész.

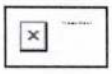

A 2004. április 3. - május 2. között a székesfehérvári Szent István Király Múzeumban Fazekes Valéria kalap-szobrai láthatók.

A kiállításon bemutatott 60 kalap-szobor kettős szerepben jelenik meg. A kalapok egyrészt mint hangsúlyos plasztikai értékkel rendelkező tárgyak, szinte mint szobrok szerepelnek. Másrészt a tárlat a művésznő kísérletező kedvét, sokoldalúságát mutatja be. Fazekas Valéria munkáiban mindig a játékosságot, a főleg organikus alapanyagok alakíthatóságát hangsúlyozza, kerülve a forma merevségét, véglegességét - állapítja meg Izinger Katalin művészettörténész. Úgy véli, hogy az iparművész kalap-szobrai az iparművészet és a képzőművészet átjárhatóságára, a funkcionalitás és az esztétikum, a dekorativitás és a plaszticitás összefüggéseire világítanak rá.

A látogatók egy meghívott művész, Fehér Erika képzőművész Fazekas Valéria kalap-szobraihoz készített fű-installációit láthatják még a tárlaton.

Helyszín: Székesfehérvár, Szent István Király Múzeum (Fő utca 6.) A tárlat május 2-ig látható, hétfő kivételével naponta 10-14 óráig.

Szakáts Ildikó

Fazenda Valéria

FAZEKAS VALÉRIA

KIÁLLÍTÁSA VOLT A V.A. 14.
DESIGN CENTER-BEN

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1995, 5-6, 93

amikor a két, három évtize
stb. reneszánsz építészet
ába keressük. A jelenség a
országon az adott periódus
szervezet / Gothic architectural
és Középeurópa többi ország
kizárják annak feltételezé
munkái lettek volna, a mag
teljesen kimaradtak a kivi

A budai reneszánsz
készült építészeti [illegible]
dék képviseli. A rekonstru
utal, hogy ez a diszitmén
lokzatkialakitását nagy m
ban eddig még nem merült

FAZEKAS Valéria
91 7. 72

Új Művészet

A székesfehérvári Szent István Király Múzeum meghívja Önt

FAZEKAS VALÉRIA

KALAP-SZOBROK

című kiállítására.

SZENT
ISTVÁN
KIRÁLY
MÚZEUM

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár, Fő u. 6.

DÍJ HITELEZVE

Bemutatóval egybekötött megnyitó:

2004. április 3-án, szombaton délelőtt fél 12 órakor

a múzeum Dísztermében (Fő u. 6.)

Bevezetőt mond: Izinger Katalin művészettörténész

Meghívott művész: Fehér Erika (Fű-installációk)

A kiállítás megtekinthető:

2004. május 2-ig hétfő kivételével naponta 10-14 óráig.

F.k.: Dr. Fülöp Gyula megyei múzeumigazgató

Timár Árpád
művészettörténész
MTA Művészettörténeti Kut. Intéze
Budapest
Úri u. 49.
1014

Fazekasné Horváth Sarolta
bicskei népművészt Kis Jankó Bori em-
lékéremmel és a vele járó ötezer forint
jutalommal tüntették ki.

Kiosztottak a Kis Jankó Bori hímző
pályázat díjait.

Magyar Hírlap 1971/226 9 old.

Fazola Frigyes [kovács - ipari művész]

megemlítve.

Kovács György Attila: A Bükki Nemzeti Park 11.
Népszabadság, Bp. 1977 szept. 4.

22.
+ 17.

Fazekasné Horváth Sarolta, népművész

Birskei hímzőasszony.

Emlékérmet kapott 5000 ft pénz-
jutalmat.

— : Kiosztották a Kis Jankó Bori-hímző-
pályázat díjait

9.

Népszabadság, Bp. 1971. aug. 15.

Fazekasné Horváth Sarolta, népnüvész

A Kis Jankó Bori emlékérmet és az ezzel járó ötezer forintot Kösösen Kertész Imrénével és Kaltai Lászlóval kapta

Szövetkezeti Hírlap, 1971. aug. 24.

M.D.K.

Fazekasné Kitty

Divatterveit bemutatja a lap "Hat kis szövet-ruha tavaszra" cimmel.

Szinház, Bp. 1946. febr. 6-12. II. évf.
6. sz. 28-29. lap

M.D.K.

Fazekasné W. Kitty

Fényképét divattervei mellett bemutatja a lap "Divatrajz bemutató" cimmel, ahol a legjobb divattervezők között szerepel.
2 rajz. repr.

Szinház, Bp. 1946. márc. 9-19. II. évf. 9. sz. 28-29. lap

Farsekasvarsánd

Csepreghy Gy

Adatok Új Farsekas-
Varsánd történetéhez.

Petrik 1886–1900

M.D.K.

Fazékgyártó János, fazekas
(Magistro Joanni Fazekgyartho)
Eger városában 1550-ben
két kályhát fawt.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső,
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 323. old.

FAZÉKGYÁRTÓ János /Magistro Joanni Fazekgiartho/ fazekas, aki Eger várában 1550-ben két kályhát javit.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

MDK

Fazekgiarto János mesterl550 jan 1-én .Két kályhaért fizetnek. Talán a miskolci csempék készitője.

Déshy Mihály: Munkások és mesterek az egri vár épitkezésein 1493 és 1596 között. II. közlemény. 156. lap

Az Egri Múzeum Évkönyve. II. Eger 1964

MDK

Fasola család
vasmüvesek

Lásd: Fazola Henrik és
Lénárd egri vasmüvesek / Soós Imre:/

Müv.Ért. 1955.1. sz. 29-46.o.

Ujmassai kohórom.
Gerä:ÉpMüe 401 és 159.jegyzet.

Négy repr. a kohórom helyreállitásáról. 410-411.o.

Ø Fassola Fridrik

l.

Szmegermüv

84. l.

BUDAPEST
937 MÁJ. 20. 16.
62

FAZOLA FRIGYES, bányamérnök

Diósgyőrben a szén felhasználása csak acementacél gyártási kisérletek után vált lehetővé, de ennek az acélnak a gyártása befejezése után ismét a háttérbe sz szorult. 56.old.

KISZELY GYULA: A diósgyőri vasgyár története Fazola Frigyes leirásában 54.old.

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MUZEUM KÖZLEMÉNYEI, 1956, jún. Miskolc

FAZOLA FRIGYES, bányamérnök

Henrik fia. Diósgyőrben a stájer és karintiai acéllal egyenértékü árút tudott előállitani, ezért 1799-ben ellenőrnek nevezték ki. Az előbb Angliából szállitott órarúgókat és fürészlapokat is tudta már készitení a diósgyőri gyárban. 55.old.

KISZELY GYULA: A diósgyőri vasgyár története Fazola Frigyes leirásában 54.old.

A MISKOLCO HERMAN OTTÓ MUZEUM KOZLEMÉNYEI, 1956.jún. Miskolc

FAZOLA FRIGYES, bányamérnök

Henrik fia. 14 éves korában beiratkozott a selmeci bányászati akadémiára és azt 1793-ban 180 forintos ösztön dijjal elvégezte. E két éves tanfolyam után stájerországban, Karintiában, Krajnában a vas és acélmüveket kereste fel. Rochnitzon, a vasmünél kapott állást. 1799-ben Diósgyőrben, mint manipulánst alkalmazták. 55. old.

KISZELY GYULA: A diósgyőri vasgyár története Fazola Frigyes leirásában 54. old.

A MISKOLCO HERMAN OTTÓ MUZEUM KÖZLEMÉNYEI, 1956. jún. Miskolc

Farsola Frigyes vasműves
Farsola Henrik vasműves fia

M.D.K.

1813-ban helyezte üremben Újmassát
(Miskolc mellett a Garadna völgyében.)

A Miskolci Hermann Ottó Múzeum Közleményei.
1955 december.

M. D. K

FAZOLA Henrik vasmüves

Genthon István: Az egri liceum 12. l.

Fazola Henrik

l. Fassola H.

Farola Henrik

l.

Erd Bükk

96. l.
101. l.

MOB/Kt. 2709.

5 Július

Fazola Henrik
egri lakatos-
mester
läsd Okv
Erd Bükk
75. l.

MOB Kol. 2709.

5 Július

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Somogy megyei Néplap

1969 APR 11

Fazola Henrik

Magyarország

Aki úgy ismeri hazánkat, mint a tenyerét, azzal is előfordul, hogy a már meglátogatott helyet más alkalommal másképpen látja. Akárhányszor is járhatjuk hazánk legszebb vidékeit, mindig rabja leszünk a tájnak, a Dunántúl lágy hajlatú dombjainak, a Balaton szépségének, az Alföld nyugalmának. Nagyszerű élmény kézbe venni a Corvina Könyvkiadó Magyarország címmel megjelent albumát, amelyben a fölfedezés élményével láthatjuk viszont hazánk festői tájait, történelmi nevezetességű helyeit, építészeti remekeit. Újra és újra megcsodálhatjuk a fertődi Eszterházy-kastély gazdagon díszített homlokzatát, az egri megyeháza Fazola Henrik kovácsolta csodálatos kapuját, láthatunk népviseletbe öltözött sokác parasztasszonyokat, a mohácsi búsójárás félelmes-vidám figuráit, maszkjait.

A művészi felvételeket — mintegy 165 fekete-fehéret és színeset — olyan neves fotóművészek készítették, mint *Balla Demeter, Gink Károly, Járay Rudolf, Lőrincz György, Vadas Ernő és Zaránd Gyula.*

A kiadó nemcsak a hazánk szépsége hódolóinak, de a fotózás szerelmeseinek is kedveskedett e nagyszerű kötettel, amelyhez *Csák Gyula* írt érzékletes előszót. A könyvet *Lengyel Lajos* tervezte a tőle megszokott műgonddal és rendkívüli ízléssel. Külön figyelmet érdemel a remek kötés és a csodálatosan szép színes borító.

Szolnoki.

A kaposvári tornán jelenleg Fejér és Baranya csapatának egyaránt 3—3 pontja van, Somogy 2 pontos, Tolna még pont nélküli.

A befejező fordulóra szombaton kerül sor, ugyancsak a Dózsa-sporttelepen.

RÖV

A magyar labdarúgó válogatott győzelemmel kezdte Porto Alegre-i vendégszereplését. A magyar együttes a helyi brazil Iternacional ellen 2:0 (1:0) arányban győzött. Góllövők: Dunai II. és Fazekas.

* * *

Szerdán délután Zágrábban 50 000 néző előtt került sor a Jugoszlávia—Magyarország UEFA-torna selejtező

A tonyódi járásból jelentjük

A négynapos ünnep során

Budapest

1021

200 éves jubileumra készül a Lenin Kohászati Művek

Kevés ember alkotás állja meg az idők próbáját. Hosszú uralkodása alatt Mária Terézia császárnő sok rendeletet írt alá, többek között a híres Pragmatica Sanctio-t, a Ratio Educationis-t, melyek sorra érvényüket vesztették az elmúlt 200 év folyamán. Egy — a nagy horderejű rendeletek mellett talán jelentéktelennek tűnő — dekrétumának eredménye azonban ma is fennáll: az 1770. július 28-án kelt rendelet alapján, Fazola Henrik által alapított diósgyőri kohászat, a mai Lenin Kohászati Művek.

Az idén tehát jubileumot tartanak az LKM-ben. A jubileum előkészítésére még 1969. január 20-án 20 tagú Operatív Szervező Bizottság alakult, társadalmi, gazdasági, műszaki és propaganda-szakemberekből. Az eltelt több, mint egy év alatt a sokféle elgondolás közül kikristályosodott az a program, amely megvalósíthatónak ígérkezik. A cél az volt, hogy a gyárnak lehetőleg minden dolgozója tevékenyen bekapcsolódjék az ünneplés egyes mozzanataiba.

Miből áll ez a program?

A legjelentősebb vállalati megmozdulás az 1100 szocialista brigád szellemi vetélkedője lesz, amelyre már javában készülnek a brigádok. Tematikája felöleli felszabadult hazánk 25 éves eredményeit, Lenin életét és a munkásmozgalom történetét, a 200 éves gyár történetét, gyár- és szakmai ismereteket, de játékos fejtörők, ügyességi feladatok is szerepelnek a programban. A vetélkedő döntőjét július 15-re tervezik, a 6 első helyezett anyagi elismerésben is részesül.

A gyár fejlődését mutatja majd be a gazdagon illusztrált gyártörténeti könyv „Diósgyőr vaskohászatának 200 éve" címmel. Terjedelme kb. 400 oldal lesz, jelenleg nyomdai előkészítése folyik.

A könyv igen érdekes és tanulságos, szemléltető kiegészítését szolgálja majd a jubileumra átrendezett Központi Kohászati Múzeum bemutatási anyaga.

A szaktudományok mellett a művészetek is jelentősen gazdagítják a programot. Művészi kivitelű bronzplakett készült, amelynek egy oldalán hengersor látható, a másik oldalon az alapítólevél néhány sora olvasható hű másolatban: „... decrevimus in dominio Nostro camerali Dyosgyőr ... aliquod ferramenta erigere ...", vagyis: „elhatároztuk, hogy diósgyőri kamarauradalmunkban ... vasolvasztó létesíttessék". A plakett terveit Asszonyi Tamás készítette, kiosztására a központi ünnepségeken kerül sor.

A két évszázados fejlődést szépen reprezentálják Lukovszky László festőművész olajfestményei, amelyek közül a legnagyobb méretű a gyár tavaly üzembe állított, modern elektrokemencéjét mutatja be művészien.

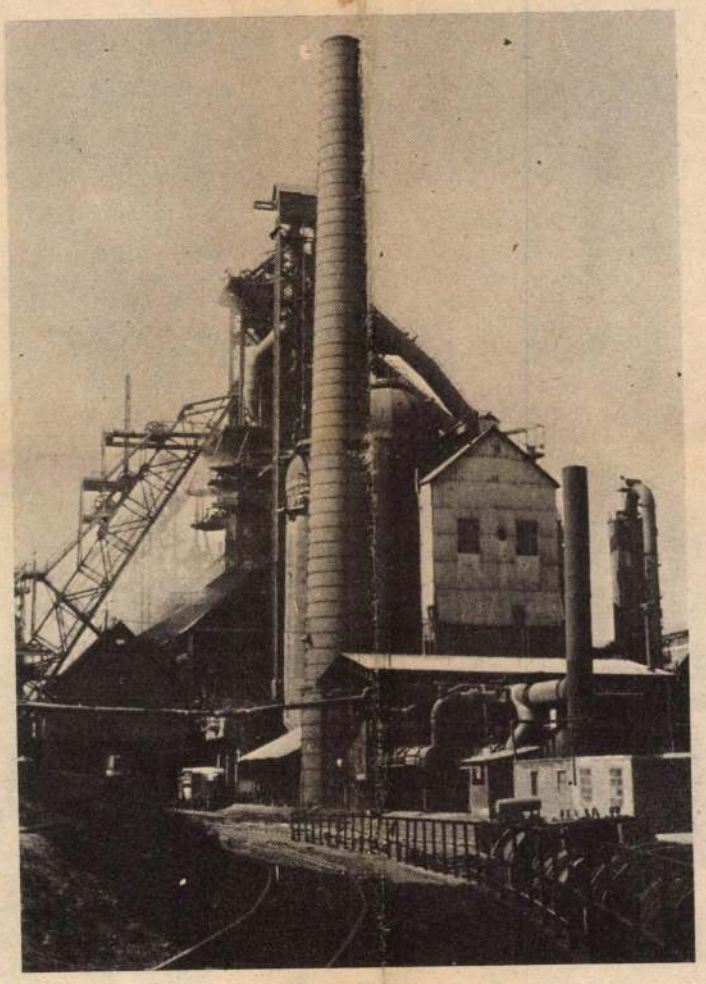

A nagyolvasztómű

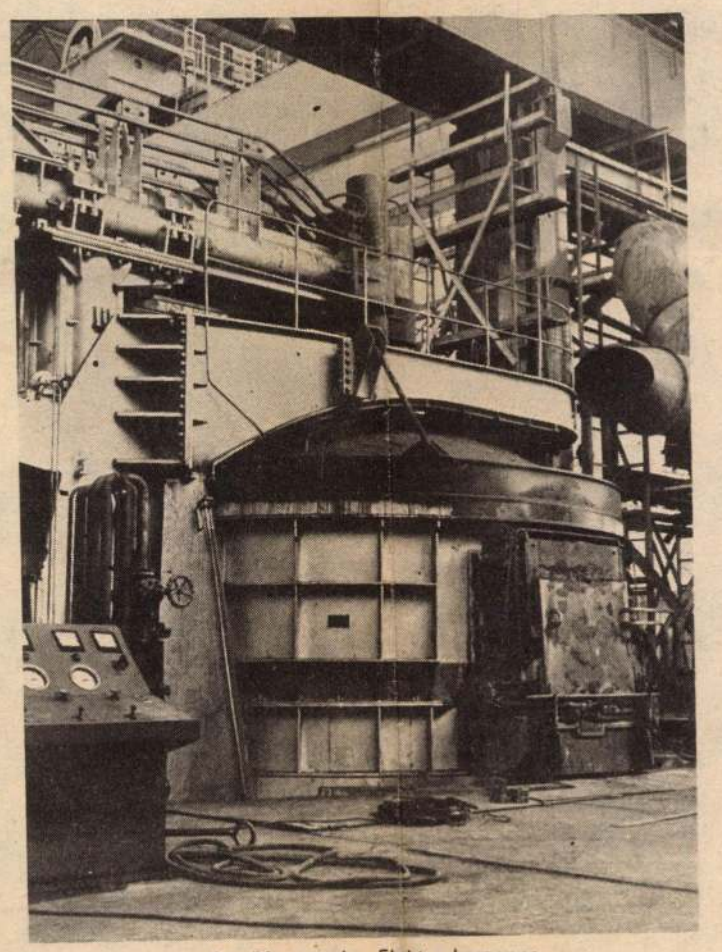

Az 50 tonnás Elektro-kemence

Az előadóművészetet a vasas fúvós- és énekkarok képviselik, a Bartók Béla Művelődési Központ irányításával. Szerepük főleg a jubileum központi ünnepségein lesz.

Maga a központi ünnepség 2 napig tart majd: július 27-én és 28-án. Az első nap programjában vezérigazgatói fogadás, gyárlátogatás, kultúrműsorral egybekötött díszünnepség szerepel. Ez utóbbi helye a Nemzeti Színház lesz, közreműködnek majd a színház művészei is. A másik napot a múlt emlékei megtekintésének szentelik. Ekkor kerül sor a gyáralapító sírjának megkoszorúzására is.

Négy nyelven jelenik meg e sok színes, művészi fotóval illusztrált gyártmánykatalógus. A jubileumra bélyeget adnak ki, s az ünnep alatt a 10. sz. postahivatalban külön napi bélyegzőt alkalmaznak.

A Lenin Kohászati Művek dolgozói azonban nemcsak ünnepelnek, vannak dolgos hétköznapjaik is.

A gyár fontosabb termékei: nyersvas, hengerelt acélgyártmányok, melegen hengerelt rúd- és idomacél, vasúti felépítményi anyagok, bányabiztosító ív, hidegen alakított hántolt és csiszolt acélok, szegecsek, felépítményi csavarok, bányatám csavarok, kovácsolt alkatrészek, különféle acélöntvények, különféle vasöntvények, megmunkált áruk, kohómelléktermékek.

A vállalat a hazai és a külföldi megrendelők sokaságát látja el nagy választékából. A magyar gép- és egyéb iparágaknak szinte minden ágazatába eljutnak gyártmányai. A hazai ötvözött acélok összmennyiségének már eddig is 70 százalékát a vállalat termelte. Jelenlegi fejlesztését tekintve pedig ennek további emelkedése várható.

A külkereskedelemben a keleti és a nyugati piac megrendelőivel egyaránt élénk kapcsolatot tartanak fenn. Termelési értékük 40 százalékát exportra szállítják. Az exportrendelések lekötésére megbízott külkereskedelmi vállalatok, a METALIMPEX, a NIKEX, a FERUNION és a MINERALIMPEX, segítik a külföldi üzletkötések lebonyolítását. Az elmúlt évben több mint 40 országból kaptak megrendeléseket, amelyeket minden esetben határidőre szállítottak. Az exportrendelések tökéletes teljesítésével elérték, hogy az utóbbi években a külföldi megrendelők sem mennyiségi, sem minőségi kifogást nem emeltek.

(x)

Pszichológia

Két szempár összevillan

Aki beszélni készül, félrenéz

Vizuális kapcsolat

Elektronikus szemfigyelő

A szemmelverés babonája, a népmesék e jellegzetes motívuma arra utal, hogy a népi hiedelmek ősidők óta nagy erőt és fontosságot tulajdonítanak a nézésnek, a pillantásnak. Szemünk az agy ablaka — állítja az angol közmondás, a szem a lélek tükre — mondják nálunk. Tény, hogy sokszor általa közöljük vágyainkat, aggodalmunkat, félelmünket. Ez a folyamat rendszerint nem tudatos, s készakarva nem is mindig sikerül ellene szegülni.

A kommunikációnak sok, szóhoz nem kötött formája ismeretes. Ilyen a fejbólintás, különféle arckifejezések, kézmozdulatok, testtartások stb. E jelzések segítséget nyújtanak abban, hogy tudomást szerezzünk más emberek érzelmi, hangulati állapotáról, s megértsük: miként viseltetnek irányunkban, őszinték-e, vagy pózolnak stb. Vessünk össze például egy rádióban elhangzó beszélgetést a tv-ben is látható interjúval. A rádióban csak a szó, a hanghordozás, a gondolat hat, a tv-ben ehhez még sok más jelzés párosul: gesztusok, szemvillanások, önkéntelen mozdulatok.

A FRANCIA ELNÖK „BESZÉLŐ" SZEME
Végül már kellemetlenné válik

Gyakoriság és tartam

A nem szóbeli kommunikáció összes fajtája között alighanem az a legérdekesebb, midőn két szempár összevillan, hosszabb-rövidebb időre egymásra szegeződik. Ez eleinte talán kellemes, de ha sokáig tart, már kellemetlenné válik. Beszélgetés közben általában kialakul a szembenézésnek olyan gyakorisága és időtartama, amelyet mindkét fél öntudatlanul megfelelőnek tart. Erről bárki meggyőződhet, ha következetesen a szokásosnál egy-két másodperccel tovább néz beszélgető partnere szemébe. Észre kell vennie, hogy partnerének viselkedése megváltozik, és kísérletét csak nehezen tudja folytatni, végül is abba kell hagynia.

A kutatók csak az utóbbi években kezdtek behatóan foglalkozni ezzel a problémával. R. V. Exline és munkatársai a deleware-i egyetemen például megpróbálták tisztázni, van-e kapcsolat a ránézés és az úgynevezett „machiavellianizmus" (durva fogalmazásban: célratörés, ravaszság, kétszínűség) között. Tényleg úgy van-e — tették fel a kérdést —, hogy az őszinte ember mindig partnere szemébe néz?

Az első kísérletet 48 diákkal végezték. Kérdőívvel igyekeztek megállapítani mindegyikük „machiavelliánizmusának" fokát, majd szabványfeladatokat adtak nekik, és azt állították, hogy ezek megoldása, illetve a megoldás ismerete előnyös lesz később a csoportos foglalkozásokon. Előzőleg a kísérletvezető ugyanazon nemhez tartozó, beavatott diákokat bízott meg azzal, hogy vegyék rá kisebb csalásokra a kísérleti alanyokat, akik így könnyebben meg tudták találni a helyes megoldást.

Ezután a kísérletvezető sorra elbeszélgetett a diákokkal. Fokozódó bizalmatlanságot színlelt, majd csalással vádolta és két-három percig faggatta őket, ha csak előbb be nem vallották a „csalást". Közben rejtett megfigyelő vizsgálta a kísérleti alanyok szemmozgását, és egy készülékkel regisztrálta, hányszor és milyen hosszan néznek a kísérletvezető szemébe, aki mereven rájuk szegezte a tekintetét. A kísérlet azt mutatta, hogy a nem machiavelliánus típusba tartozók — ha van valami rejtegetnivalójuk — csakhamar csökkentik a szembenézések számát, míg a machiavelliánusok továbbra is állják a kérdező pillantását.

Visszacsatolás

De mi a helyzet a közönséges beszélgetések során? A vizsgálatok szerint ilyenkor a partnerek a beszélgetés tartamának 25—75 százalékára rúgó ideig néznek egymásra, és a pillantások hossza a másodperc törtrészétől 10 másodpercig tart. Hosszabb ideig és többször nézünk partnerünk szemébe, ha hallgatjuk őt. De fél[illegible] ha beszélni készülünk. [illegible] tekben felpillantunk, am[illegible] dig befejezzük mondani[illegible] ismét hosszasan partnerü[illegible] mébe nézünk. Ennek „viss[illegible] lási" szerepe van: infe[illegible] akarunk szerezni arról, m[illegible] gadtatásra találtak szavai[illegible] dőn beszélni kezdünk, az[illegible] zünk félre, mert össze akarjuk szedni gondolatainkat, s minél kevesebb elterelő információhoz akarunk jutni.

Adam Kendon oxfordi kutató vizsgálataiból is ez tűnik ki. A beszélő sokkal többször néz partnerére, ha folyamatosan és gyorsan beszél könnyű témáról vagy ismétel, és kevesebbszer, ha nehéz témát ad elő. Ha új, személyünket érintő témára térünk a beszélgetésben, kevesebbszer nézünk társunk szemébe. Nők inkább hajlamosak arra, hogy hosszan és sokszor partnerük szemébe nézzenek, mint a férfiak. Ugyanez vonatkozik az elvont gondolkodású egyénekre, míg a konkrét gondolkodóknál éppen ellenkező a helyzet. [Kendon: „A vizuális kapcsolat mögött a közeledés (kapcsolatfelvétel, visszacsatolás stb.), illetve az elkerülés (félelem, hogy elároljuk lelkiállapotunkat stb.) konfliktusa feszül."]

Ki a domináns?

Újabban Brian Champness és Kenneth Strongman, az exeteri egyetem két kutatója olyan diákokkal és diáklányokkal folytatott kísérletet, akik előzőleg nem ismerték egymást. Egymással szembe, kis asztalokhoz ültették őket, és a bemutatás után rejtett megfigyelők ellenőrizték szemmozgásukat, beszélgetésüket pedig magnószalagra vették. Figyelték, hogy az első szempillantások, egymásra nézések után ki néz továbbra is gyakran partnerére, és ki süti le a szemét vagy néz félre először. Megállapították, hogy e tekintetben határozott különbség van a partnerek között. De ki a domináns? Az, aki hosszabb ideig mereszti szemét társára vagy az, aki másfelé néz? Minden valószínűség szerint az utóbbi. A félrenézés ugyanis annak a jele, hogy az illető beszélni készül, az pedig nyilvánvaló, hogy a partnerek kö[illegible] tapasztalatait. Ezek alkalmazása segítséget nyújthat abban is, hogy egy interjú alanya jobb benyomást keltsen. De még fontosabb a pszichiáter, a pszichológus számára. Elmebetegekre, lelki zavarokban szenvedőkre ugyanis jellemző, hogy szemükkel csak ritkán, vagy egyáltalán nem létesítenek kapcsolatot partnereikkel. Szakfolyóiratok már beszámoltak olyan esetekről, amikor a szemek „játékának" a helyreállítása volt az a kiinduló pont, amelyre a későbbi eredményes gyógyítás felépült.

De egyéb lehetőségeket is kínál a szemmozgások tanulmányozása. Nemrég amerikai nagyáruházakban rejtett helyekről a vevők pupilláinak tágulását mérték, és ebből következtettek arra, milyen érdeklődést keltenek egyes áruk. Elképzelhető, hogy a kutatási eredmények alapján egyszer talán olyan gépszemet szerkesztenek, amely bonyolult folyamatokat kísérhet figyelemmel anélkül, hogy kezelőszemélyzetet kellene alkalmazni. Vagy hogy a szem rendkívül gyors reagálásait leolvasó és ezek jelentését elemző automata adjon utasítást például gépeknek, nem várva arra, amíg a kezelő tudatába jut az információ és végrehajtja a szükséges beavatkozást. Ez azt jelentené, hogy megszűnnék az úgynevezett reakcióidő okozta veszteség, amellyel a gyorsan száguldó gépkocsi vezetőjének vagy a gépkezelőnek egyaránt számolnia kell.

Okulométer

Most egy új találmány közelebb hozza e cél megvalósulását. Az elektronikus szemolvasó-berendezés, az úgynevezett okulométer, amelyet amerikai bionikusok szerkesztettek, nemcsak megfigyeli, feljegyzi és értékeli a szem mozdulatait, változásait, hanem automatikusan követi is a kísérleti személy fejének minden mozdulatát, tehát bármely fejtartásban alkalmazható. Módot ad például arra, hogy folyamatosan figyeljék az űrhajósok szemét, s így részletes pszichológiai információt kapjanak fáradtságukról, látási zavaraikról stb., mégpedig anélkül, hogy mozgásukat bármiképpen is akadályoznák.

De a földön is hasznos lehet az új műszer válogatási, osztályozási vagy olyan munkafeladatokra való alkalmasság megállapításában, ahol gyors cselekvésre van szükség. Még a nyelvtanulók is hasznát vehetik. Ha a haladó tanulók előtt normális sebességgel vetítik az idegen nyelvű szöveget, a készülék követi a tanulók szemmozgását, s azonnal észreveszi, ha szemük számukra érthetetlen szóval vagy kifejezéssel találkozik. Ilyenkor azután a gép hangos vagy vetített magyarázatot adhat. Ha pedig azt olvassa le a szemről, hogy a tanuló figyelme gyengül vagy elkalandozik, akkor automatikus fény-, szín- vagy hangjelzésekkel vissza tudja hívni őt a feladatok folytatásához.

SIMONFFY GÉZA

Fazola Henrik

Kapu díszrácsa
/1768-61, Városi Tanács, Eger/

Voit Pál: Eger nagy korszaka.
MŰVÉSZET, 1979. augusztus - 7. lap

Galli Bibiena, Melchior Hefele és sokan mások. Egerben viszont az a folyamat jelentősebb, amely a meghívott vendégművészeket vagy némelyikét a városban megtelepíti, művészetüket asszimilálja s a helyi művészeket és kézműveseket ezzel egy magasabb szintre emeli. Végül a felvilágosodás korában elérkezik a kora klasszicizmus bizonyos önálló stílusformálása, s megvalósul az „egri stílus"-nak – a Dunántúlra is átsugárzó – racionalista ízlésvilága.

Az első megtelepedett mester „pallerius Italus", majd „murariorum magistro Agriensis" – *Giovanni Battista Carlone* Ausztrián át érkezik Egerbe, s mint pallér a püspöki palota, majd a középkori Szent Mihály-templom barokk átformálásán dolgozik. Később az egykori jezsuita templom és kolostor, a ferences templom, az irgalmasok kolostorának építésze lesz. Ő barokkizálja a gyöngyösi középkori Szent Bertalan-templomot, emeli a sajóládi pálos kolostort és templomot, a miskolci minorita, a debreceni piarista, a szolnoki ferences templomokat és kolostorokat, valamint számos középületet, így az egri Collegium Juridicum kétemeletes kerti homlokzata is tőle származik. Az edelényi kastély, amelyet L'Hullier tábornok, Eger katonai parancsnoka építtet, és amely a vidéki főúri rezidenciák

holott a helyi erők gyöngék még arra, hogy európai
kat oldjanak meg. De éppen a vendégművészek i
emelik Egert a többi magyar város fölé: itt csupán
kivétel, amely szorosan kapcsolódván Bécshez, olya
csekedhetik, mint Josef Emanuel Fischer von Erla
phael Donner, Franz Anton Pilgram, Felice Donato

Fazola Henrik

Cimeres kapu, részlet,1758-61,Megyei Tanács
Eger/

Voit Pál: Eger nagy korszaka.
MÜVÉSZET,1979. augusztus - 7.lap

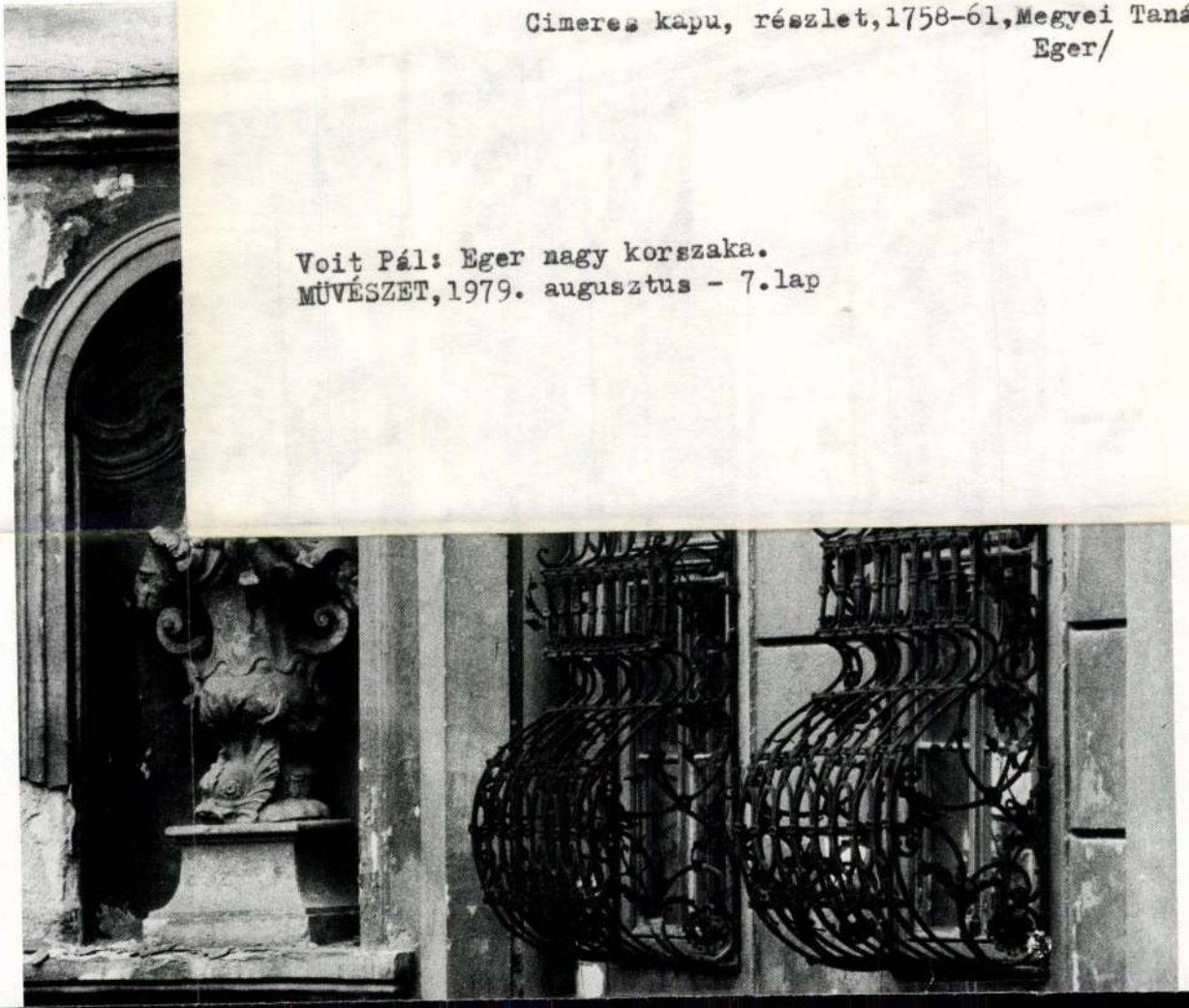

1 *A volt kispréposti palota homlokzata, részlet, 1758 (fotó Tahin)*

Fazola Henrik, kovácsművész.

1979. május 6., vasárnap

Első kohászunk, a vas művésze

Kétszáz éve hunt el Fazola Henrik

Fazola Henrik.

Diósgyőr ezekben a napokban a kétszáz esztendeje elhunyt *Fazola Henrikre* emlékezik. Frissen font koszorúk virítanak az ómassai első kohó egykori támfalán elhelyezett emléktábla alatt a nagy tehetségű, küzdelmes sorsú alapító tiszteletére.

Ki volt Fazola Henrik, akinek csupán néhány remekművét, a legnagyobb vállalkozásának romos kődarabjait kímélte meg a múló idő? Fazola 1730 körül született a németországi Würzburgban. Apja nyomdokaiba lépve, kitanulja a lakatos-, majd az órakészítő mesterséget. A fiatal lakatosmester ezenfelül jártasságot szerez a vasművesség és vasfeldolgozás minden területén. Jó ismerője a korabeli képzőművészetnek, rokokó stílusban készített vasrácsaival hamar nevet szerez magának. A fejlett bányászatáról és kohászatáról nevezetes szülővárosában szerzett ismereteit a mestervizsgát megelőző vándorlásai alatt tovább gyarapítja: a kohászat és a geológia tudnivalóit a kor tudományos színvonalán sajátítja el. A stájerországi és a karintiai műhelyeken kívül megismerkedik a spanyol és a francia vasgyárak munkájával is, lakatosműhelyébe onnét vásárol anyagot.

Mindössze 28 éves Fazola, amikor tehetségének híre eljut *Barkóczy Ferenc* egri püspök-főispánhoz is, aki Felsőtárkány környékén pompás nyaralót kíván építtetni. Meghívására Fazola 1758-ban Egerbe költözik. Műhelyéből szebbnél szebb kovácsmunkák kerülnek ki, köztük az akkor épülő vármegyeháza híressé vált kapurácsai. A vármegyeházát ékesítő remekei alig két év alatt készülnek el. Nemsokára megkezdődik az egri líceum építkezése, amelynek díszítő lakatosmunkáira is Fazola kap megbízást. A több száz mázsa vasanyag beszerzése, Egerbe szállítása azonban mind nagyobb nehézségekbe ütközik. Így születik meg a gondolat Fazolában: vasgyárat fog alapítani. Ehhez azonban vasércbányát kell nyitnia, lehetőleg a közelben.

Fazola segédeire bízza jól menő műhelyét és vagyonát, s egészségét nem kímélve, négyéves geológiai kutatómunkába fog a Mátra és a Bükk rengetegeiben. A vállalkozás rendkívül költséges. Ahol csak ásványérc jelenlétére utaló, elszíneződött kőzetet talál a felszínen, ott kutatóaknákat, vízszintes reménytárnákat, gödröket ásat. Csakhamar súlyos adósságokba keveredik, s barátaitól és gazdag megrendelőitől alig kap támogatást. A líceum építkezése idején Egerbe hívott öccse, Lénárt irányítja Fazola műhelyét, miközben a mester felfedezi az egerbaktai, az almárvölgyi kőszénkincset és a felsőtárkányi tetőfedő palakövet. Végre 1769-ben Uppony határában rátalál az olyannyira keresett vörösvasérc-lelőhelyre. Felfedezéseiért Mária Terézia aranyéremmel és oklevéllel jutalmazza. Ígéretet kap rá: mihelyt a kincstár számára hasznos vállalkozás fejlődik ki, megteszik a hevesi és borsodi hegyvidék királyi bányamesterének.

Fazolának azonban minden ígéretnél és megtisztelő kitüntetésnél nagyobb szüksége volna a bányanyitáshoz nélkülözhetetlen anyagiakra. Ezért 1769 őszén Bécsbe utazik, tárgyalásokat folytat a bányaügyi főhatóságoknál és az udvari kamaránál. Végül is sikerül megnyernie az uralkodót és a kincstárat a bányanyitás és a vasgyárépítés ügyének, oly módon, hogy a bányában neki járó hivatal fejében, továbbá 9 ezer forint készpénztérítésért felajánlja fölfedezett lelőhelyeit a királynak.

Így alakulhat meg a bányatársulat. Ómassán és Hámoron 1771 szeptemberében megindul az építkezés, a következő év tavaszán pedig Fazola begyújtja első faszenes kohóját. Fazola, mint a gyár vezetője, átköltözik Egerből Diósgyőrbe. A kutatások, a gyáralapítás, a keserves körülmények között töltött nyolc év megpróbáltatásai azonban felőrlik erejét. Súlyos betegség hatalmasodik el rajta, mielőtt élvezhetné harcainak gyümölcsét: 1779 áprilisában, 49 éves korában meghal.

Gyára, amely nagyolvasztóból, három hámorból, öt frisstűzből, egy nyújtó- és egy lemeztűzből állt, akkorára rendkívüli keménységű termékeivel országos hírnévre tett szert. Mozsarat, tarackot, öntött idomvasat, kerék- és hordóabroncsot, patkót, lakatot, rácsot, lemezt, kovácsolt vasat és

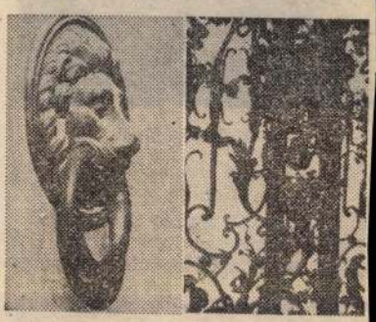

Koppantó. Remekművű kapu.

szerszámokat gyártott. Termékeinek zömét Nagybánya, Pest és Miskolc iparosai vásárolták. A hámorok azonban — a Garadna változó vízhozama miatt — nem termelhettek eleget.

A gyáralapító fia: Fazola Frigyes, aki 1799-ben került a vasgyár alkalmazásába, csakhamar apja nyomdokaiba lépett: a cementált acél gyártásának bevezetésével tette híressé a diósgyőri gyárat. A finomított acélok előállítására folytatott sikeres kutatásaival Európa-szerte elismerést vívott ki. Újmassán 1813-ban felépítette a Szinva bővebb vízhozamára alapított, nagyobb teljesítményű kohót, és a Hámori-tó létesítésével folyamatossá tette a hámorok üzemeltetését.

A diósgyőr-hámori vasgyár százéves fennállása után szűnt meg. Örökét az 1871-ben megépült új diósgyőri vasgyár vette át. Ma ezen a helyen működik a 18 ezer dolgozót foglalkoztató Lenin Kohászati Művek. Itt születik újjá harmadízben a diósgyőri kohászat, ahol napjainkban 10 milliárd forintért korszerű acélmű épül.

Ez a megújulás a legnagyobb tisztesség, amellyel az utódok a gyáralapító Fazola Henrik emlékének tiszteleghetnek.

Kovács György Attila

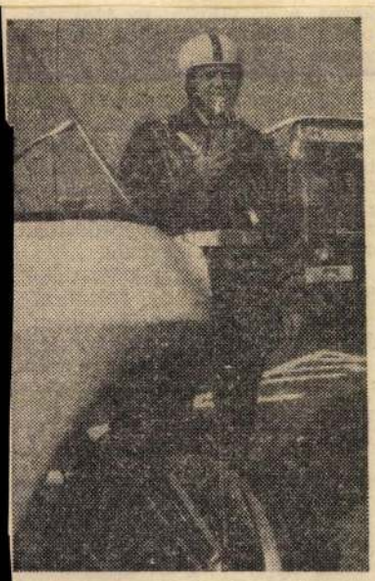

A motoros járőr.

A gyakorlat, a forgalom igazolja a közlekedésrendészet parancsnokának szavait. Sokan bizonytalankodnak. Még kevesen jöttek rá arra, hogy célszerűbb a Móricz

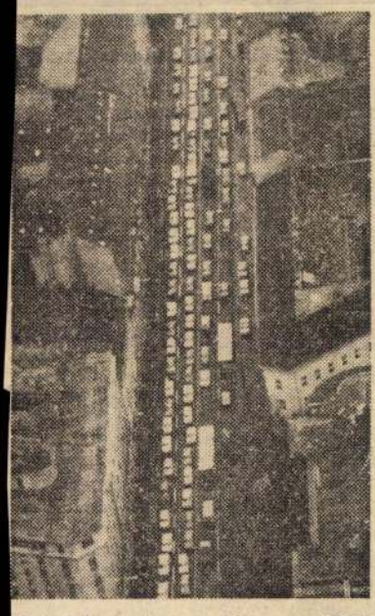

Végeláthatatlan autósor az Üllői úton, a körúti forduló előtt.

magasságában, a benzinkúttal szemben egy cementszállító autó elakadt. Azonnal induljon vontató jármű.

Át kell állítani a programot a Kossuth Lajos utcában. Ez a parancs már a Kálvin téri forgalomirányító központnak szól. Aztán információkat kapunk. A Soroksári úton, a régi Vágóhíddal szemben a Gázművek műhelykocsija áll, bontanak. A Hegyalja útnál pontosan a csomóponti híd feljárója előtt gödör, korlát és egy kompresszor van, nem dolgozik senki. A Tanács körúton a gázszivárgás miatt szűkült az úttest, dolgoznak.

A pillanatnyi helyzet pontos követése nyomán a rádióban egymást követik a be- és kijelentkezések: „Adás 2-esnek, 4-esnek, 21-esnek..." Parancsok hangzanak, motoros járőröket indítanak a neuralgikus pontok felé. Aztán újra a központi adót kapcsolják a gépkocsiba. Onnan tudjuk meg, hogy a fővárosi tanács közmű főigazgatóságával már közölték a felderített hibákat. Gyors intézkedéseket tesznek. A mi gépkocsink az Alsó rakpart felől az Erzsébet-hídra kanyarodik, aztán a Kossuth Lajos utcában vagyunk. Dermesztő a kép. Egy óriási darus, kosaras kocsi ácsorog az Úttörő Áruháznál, a május elsejei zászlókat szedik le délelőtt fél 10-kor...

— Intézkedést kérünk! — Értesítsék a zászlószedőket, halasszák ezt a munkát éjszakára.

A levegőben a fejünk felett köröz most a helikopter. A járőrautókban egymást váltják az információk, az utasítások, a parancsok. Összehangoltan, segítőkészen, az építők érdekeit, az építkezést segítve, a Budapesten közlekedőkért, gyalogosokért és autósokért, a tömegközlekedés elsőbbségéért folyik a hadművelet.

Dr. Dalmy Tibor, az építkezés kormánybiztosa ugyancsak elérhető az utakról, a rádiókon keresztül: — Az első két nap tapasztalatai nyomán értékeljük a kialakult forgalmi helyzetet. Már eddig is számos ponton avatkoztunk be, hajtottunk végre módosításokat a gyorsabb, biztonságosabb forgalom érdekében. De van még finomít...

Az 1813-ban épült öskohó.

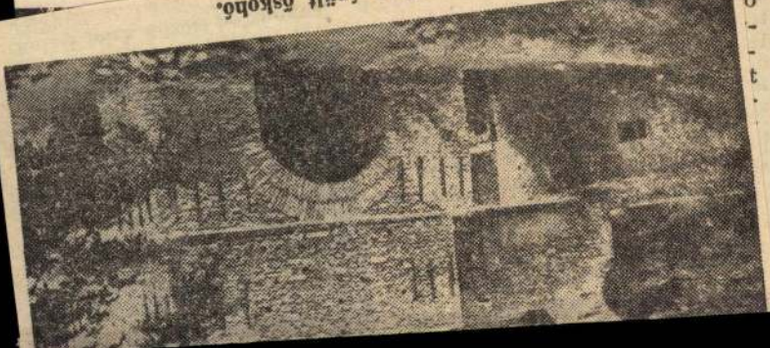

Fazola Henrik, kovácsművész

2

Kapu díszrácsa 1758-61.
Városi Tanácsi Egy.

Művészet, Bpest,
1949, aug. 8. old

gy korszaka

a középső régióiban elcsendesedett a
imzása, mert felépültek a bajor kolos-
, Bécs rezidenciái s lassan elfogytak a
k zsákocskái, akkor a töröktől meg-
re kapott Magyarország csábította ma-
s az utolsó parázslását már-már perfid
szetet, hogy azután az 1770-es években
nű főkötőjét: a klasszicizmust.
nta azokat a járatokat és erővonalakat,
császárvárosból, Prágából, a délnémet
luganói öblökből hozzánk érkezett.
esterek vándorútjait, amelyeknek met-

orszaka" (1715–1775) több szakaszra
ök-földesúri város jogállásával, a sza-
ívott küzdelmekkel, illetve a megalku-
nűvészek és kézművesek harca vagy
ılom mozgását: a letelepült helyi kis-
nből alkalmanként behívott művészek

Galli Bibiena, Melchior Hefele és sokan mások. Egerben viszont az a folyamat jelentősebb, amely a meghívott vendégművészeket vagy némelyikét a városban megtelepíti, művészetüket asszimilálja s a helyi művészeket és kézműveseket ezzel egy magasabb szintre emeli. Végül a felvilágosodás korában elérkezik a kora klasszicizmus bizonyos önálló stílusformálása, s megvalósul az „egri stílus"-nak – a Dunántúlra is átsugárzó – racionalista ízlésvilága.

Az első megtelepedett mester „pallerius Italus", majd „murariorum magistro Agriensis" – *Giovanni Battista Carlone* Ausztrián át érkezik Egerbe, s mint pallér a püspöki palota, majd a középkori Szent Mihály-templom barokk átformálásán dolgozik. Később az egykori jezsuita templom és kolostor, a ferences templom, az irgalmasok kolostorának építésze lesz. Ő barokkizálja a gyöngyösi középkori Szent Bertalan-templomot, emeli a sajóládi pálos kolostort és templomot, a miskolci minorita, a debreceni piarista, a szolnoki ferences templomokat és kolostorokat, valamint számos középületet, így az egri Collegium Juridicum kétemeletes kerti homlokzata is tőle származik. Az edelényi kastély, amelyet L'Hullier tábornok,

Fazola Henrik: Ámeres kapu részlet.
1758-61, Megyei Tanács, Eger.
Művészet, Bpest,
1979. aug. 8. old.

8 HEVES

nagyszabású megbízatásai ellen. Tehát féltékenység és kenyérharc, holott a helyi erők gyöngék még arra, hogy európai rangú feladatokat oldjanak meg. De éppen a vendégművészek importalkotásai emelik Egert a többi magyar város fölé: itt csupán Pozsony lehet kivétel, amely szorosan kapcsolódván Bécshez, olyan névsorral dicsekedhetik, mint Josef Emanuel Fischer von Erlach, Georg Raphael Donner, Franz Anton Pilgram, Felice Donato Allio, Antonio

egyik jelentős és korai képviselője, ugyancsak az ő műve. Számláit anyanyelvén vagy kezdetleges németséggel állítja ki, de Egerben városi szenátorrá lesz, s halotti levelét 1747-ben latin-magyar alakban – Johannes Karlónyi – állítják ki.

Carlone halálával űr támad Eger és a messzi vármegye és óriási ktierjedésű egyházmegye területén. Barkóczy Ferenc püspök nagyra törő terveinek a helyi művészek nem tudnak eleget tenni, viszont

1 *A volt kispréposti palota homlokzata, részlet, 1758 (fotó Tahin)*

olyan, mint amikor az ember, egy tervező szolgálatot. Többet kéne pihenni most már, bi közül.

FAZOLA HENRIK

A szikrázó vas megszállottja

1779. április 18-án lesz 200 éve annak, hogy Fazola Henrik vasműves, a diósgyőri vasgyár alapítója meghalt.

Fazola Henrik születésének évét nem tudjuk. A hámori Historia Domusban csak annyit jegyeztek fel róla: Heinrich Fazola herbipolitánus, würzburgi születésű. Születési adatairól azért sem tudhatunk meg többet, mert az eredeti würzburgi anyakönyvet 1945-ben légitámadás pusztította el. Az eddigi kutatás kideritette, hogy 1730 körül született Würzburgban.

Fazola Henrik vándoréveit stájer és karintiai vasművekben tölti. 1758-ban Egerbe hívja gr. Barkóczy Ferenc egri püspök-főispán.

Fazola Egerben 2—3 év alatt elismert és igen jól kereső iparos lesz. Jövedelme eléri a főispánét (évi 15 000 arany). A városban félholdasra bővíti gazdagon felszerelt műhelyét, mely a mai Hibay Károly utcában volt, a Kossuth Lajos út és a Fazola Henrik út közötti területen. Házakat vásárol, köztük 1762-ben egy egyemeletes bérházat, a mai Bródy Sándor utca 4. számú épületet. Gazdagságát jelzi, hogy borpincéje és szőlői vannak Egerben. Baráti társaságához tartoztak: Gerl Mátyás építész, Fellner Jakab építész, Kracker János festőművész és Schnattmann Rupert szobrász. Közéjük érkezett Nagyváradról a természettudós-orvos, Markhót Ferenc.

1765—1769 között 4 évig járja a Bükk és Mátra hegyeit, és közben az egészsége is megromlik. A kutatások, a tárók nyitása a reménybeli vasércbányákhoz fölemésztették jövedelmét. E kutatások lényeges eredményekhez vezettek. Végül is Fazola Henrik fedezte fel: az almárvölgyi (egerbaktai) kőszenet 1767-ben, a felsőtárkányi tetőfedő palakövet, az upponyi és tapolcsányi vörösvasércet, a diósgyőri kőszenet, a parádi timsós forrást, valamint a Gyöngyös környéken egy-egy ólom- és ezüstbányát, a recski rézércet.

Fazola Henrik vasművesről és bányászati kutatóról a mindmáig egyetlen hiteles, fennmaradt arckép. Megtalálható az egri Dobó István Vármúzeum gyűjteményében.

A felkutatott érc- és szénelőfordulások, valamint az a körülmény, hogy a hevesi és borsodi vasiparosok vasszükségleteiket nagy fuvarköltséggel szerezték be, a messze fekvő gömöri vidékről, arra az elhatározásra késztették, hogy a Garadna-völgyében Szentlélekpusztán (ma Ómassa) vasgyárat alapítson.

Az upponyi vasércbánya kiaknázására a bécsi bányakincstárral és négy bécsi kamarai tisztviselővel közös bányatársulatot hoz létre. Fazola kérésére Mária Terézia királynő 1770. július 28-án kelt rendeletében engedélyezte a diósgyőri vasgyár alapítását. A diósgyőri uradalom területén stájer szakértők bevonásával, irányításával 1771 szeptemberétől 1772 végéig felépítette az ómassai nagyolvasztót, és a hámori 1. és 2. hámort.

A „Diósgyőri cs. kir. és magántársulati vasgyárnak" ő lett az első főigazgatója. Az Ómassa és Hámor nevű gyári településeknek az alapítója. E tevékenységével a Bükk és a Mátra iparosításában úttörő munkát végzett. A vasgyár alapítása Fazola legkiemelkedőbb és a magyar ipar szempontjából jelentős esemény volt, mivel ebből a vasgyárból alakult ki a hazai vaskohászat egyik legnagyobb vasipari telepe, a diósgyőri vasgyár, a mai Lenin Kohászati Művek.

A fáradságos, küzdelmes élet lassan felőrölte egészségét. 1778-ban kénytelen volt a gyárigazgatói állástól megválni, és 1779-ben aránylag fiatalon, 49 éves korában meghalt. Úttörő munkáját egyik fia, Fazola Frigyes (1774—1848) folytatta. Sírját nem ismeri az utókor, valahol a hámori temetőben nyugszik, jeltelen domb alatt. Művészi munkásságának emlékét őrzik Egerben és Miskolcon máig fennmaradt remekművei.

CS. G.

Napjaink 1979. április

az ember is mindvégig alakítám próbáta — hol keserű csak-azért-is daccal, hol tisztuló hittel — a maga sorsát. Rácz Olivér társadalmi-közéleti tevékenységében és írói munkásságában a sors által formált s a sorsot formáló értelemgazdag feszültségét érezni tanulságosnak; a példát, hogy eszményeknek birtokában — de csakis úgy! — tenni, munkálkodni lehet és kell, akár a sors ellenében is, az igazabb életért" — írta róla Zalabai Zsigmond.

● *Nemzedékének, amint azt meg is írja valahol, tíz év kiesett az életéből: „1938 és 1948 között részint véletlenségből maradt életben, részint üresjáratban élt". S bár az ön első verse már 18 éves korában megjelent, 1948 februárja után először mégis műfordításokkal, mesékkel, ifjúsági regénnyel jelentkezett, s csak újabb tíz év múlva, negyvenéves korában jelent meg az első, s mindmáig egyetlen verseskötete. Miért ilyen későn, a tízéves kiesést leszámítva is megkésetten?*

— Korán kezdtem verselgetni, semmivel sem jobban vagy rosszabbul, mint általában a tizennégy-tizenöt évesek. Mégis nagy szerencsém, hogy a gimnáziumi önképzőkörben Schöpfflin Géza, Schöpfflin Aladár testvéröccse, a Hájniková Zena (ekkor győzött Csehszlovákiában a népi demokratikus forradalom, s ezzel a csehszlovákiai magyarok is visszakapták állampolgári jogaikat) első fordítója volt a körvezető irodalomtanárom. A Kassai Napló-beli indulásomat, sajnos, az ismert történelmi események megakasztották. Akkoriban nagyon sok politikai verset írtam, amelyek — becsületes szándékuk ellenére is — a művészi megformálás tekintetében eléggé kétes értékűek, gyorsan halványulók voltak. Így mire ismét publikálni kezdtem volna, már alig-alig használhattam őket.

A felszabadulást követő évek tanácstalanságából egy sorsdöntő történelmi esemény és

*Az interjú része egy hosszabb beszélgetésnek, amelyből a pozsonyi Irodalmi Szemle elmúlt évi novemberi számában is megjelentek részletek.

tán a költészetnek ennek tájára. S amikor a Hét meg az Új Szó közölni kezdték a verseimet, a legnagyobb meglepetésemre senki sem ütközött meg rajtuk. De meg kell vallanom azt is, hogy nagyon nehezen írok. Pontosabban: nehezen szakadok el a szótól. Nehezen bocsátom útjára a verset. Igaz, nem is sürget semmi és a türelmetlenség sem jellemző rám. A Kassai dalok 1958-ban jelent meg, az új kötetet nemrég adtam le a kiadónak. Húsz év telt el közben. A lírához szerintem több idő és több szív kell, a történések logikája, a figurák mozgása is hajtja az embert, míg a költészetben több idő szükségeltetik ahhoz, hogy az élmény verssé érjék.

● *A Megtudtam, hogy élsz és a novellák két főhőse, Hernádi Tivadar és Álom Tivadar kicsit krúdys-szindbádos figurái kétségtelenül az író alteregói. A szlovákiai magyar próza egyébként is csaknem teljes egészében emlékező jellegű próba, csupán én-hősöket teremtgetett eddig. Erre a közelmúltban két kitűnő esszé is fölhívta a figyelmet. Igaz, az Álom Tivadar hadparancsa című novellagyűjtemény néhány darabja már megpróbált elszakadni ettől az én-hőstől is. Nem ragasztja-e túlságosan egy helybe ez az én-jelleg íróinkat, prózaírásunkat, nem jelenti-e a szélesebb összefüggésekben való gondolkodás, az általánosítások és elvonatkoztatások képességének hiányát?*

— Hadd kezdjem a kérdés közepén: amenynyiben az Álom Tivadar hadparancsának néhány novellája azt a benyomást kelti, hogy benne megpróbáltam volna elszakadni az énhőstől, úgy részemről nem volt szándékos ez a próbálkozás, mint ahogy a Megtudtam, hogy élsz sem előre megfontolt szándékkal én-jellegű. Gondolom, ebből is kitűnik, hogy az énhős, én-jelleg jelenlétét a prózában nem tartom sem előnynek, sem hátránynak. Ismerek én-regényeket a világirodalom legrangosabb alkotóinak tollából, amelyeknek minden tétele általános érvényű s egyidejűleg elvonatkoztatható, és ismerek teljesen elvonatkoztatott s az általános érvényűség szándékával írt re-

ranak nevezem ezeket az éveket, hiszen a fél kezem ujjain felsorolhatnám azok neveit — Egri Viktorét, Szabó Béláét, Lehoczky Terézét —, akik mögött még akkoriban is komolyabb írói múlt állt. Ám a két kezem is kevés lenne azok megszámlálásához, akik különböző — és gyakran a lehető legellentétesebb — okok miatt kiszakadtak a csehszlovákiai magyar irodalom életéből, vagy egyszerűen hátat fordítottak annak — például Győry Dezső, Szalatnai Rezső, Dobossy László vagy Márai Sándor, Peéry Rezső stb., stb. Helyzetünket nehezítette, hogy a csehszlovákiai magyar tollforgatás — irodalomról még aligha eshetett szó —, éppen az újrakezdés legnehezebb, legbonyolultabb éveiben teljesen elszakadt, elszigetelődött az egyetemes magyar irodalom egészétől. Az irodalmi és szellemi élet megszervezésének és irányításának gondja — minden túlzás nélkül állíthatom — mindössze két, kivételesen kimagasló baloldali értelmiségi vállára nehezedett, az író-politikus Fábry Zoltánéra és a pedagógus-politikus Sas Andoréra. Furcsa módon mindketten a háttérből — Fábry betegségének stószi magányából, Sas Andor közismert szerénységének zárkózottságából — tartották kezüket a csehszlovákiai magyar közélet ütőerén, s mégis elsősorban nekik köszönhető, hogy alig néhány esztendővel az újraindulás után Fábry Zoltán már kimond-

Fazola Henrik, kovács

Vésett, faragott

— A honfoglaló magyaroknak az új hazában kellettek a mezőgazdasági eszközök, az ipari szerszámok. Ezért az idegenektől elsajátították a kovácsmívesség fogásait. A századok során megtanulták a legkülönbözőbb vertvas, vagdalt, áttört, hidegen készült, domborított, vésett, faragott és kötözött munkákat. Nem egy megmaradt darab ma is elismerést érdemel. Gondosan kidolgozott, sőt, művészi remek. Példák: II. Lajos hadipáncélja, Bebek György szablyája, a fertődi Eszterházy-kastély barokk kapurácsa, Fazola Henrik az egri megyeházához 1760 tájt készített vasrácsa.

A kovács mesterjegye

Esti Hírlap,

6.

10.

'02

kiadó nem szállnak szem-
e a törvénnyel, nem fizet
nyegetésre és

Fazola Henrik, kovácsmüvész

KELTA VASOLVASZTÓ ÉS FAZOLA UTÓDAI

Diósgyőr szomszédságában, a lillafüredi völgy mélyén, Hámor község apró házai között áll egy érdekes, többszintes épület. A híres egri kovácsmester, Fazola Henrik 1772 tavaszán a közeli Ómassán fútötte fel először a Mária Terézia megbízásából felépített nagyolvasztóját. A hámor-kovácsoltáru készítésére berendezett műhelyek már Hámor községben kezdtek működni, s itt épült a kancellária, a vasgyár hivatalháza is, amelyben ma Európa egyetlen kohászati múzeumának páratlanul gazdag anyaga látható. A múzeum — amelynek öntödei részlege Budapesten a Bem utca 20-ban, szakmai-helytörténeti anyagának egy része pedig Újmassán, a helyreállított őskohó melletti épületben látható — a vas- és acélgyártás, a kovácsolás és a hengerlés ezeréves történetéről és jelenéről ad átfogó képet.

A X—XII. századi, Imoláról és Kőszegfalváról származó vasolvasztók mellett nemsokára kiállítják a legújabb szerzeményt, a most restaurálás alatt álló keltakori vasolvasztó kemencét, amelyet Pannonhalmá közelében, Tarjánpusztán találtak a régészek. A múzeum 234 darabból álló mezőgazdaságiszerszám-gyűjteményét a Csehszlovákiában élő utolsó hámorkovácsmester, *Tischler József* készítette, vízikerekes kalapáccsal. Az egyik tárló *Topitzer Jánosnak*, a diósgyőri tégelyacélmű egykori üzemvezetőjének híres szabadalmát, a Megiston-acél vésőt őrzi, amelyet az Al-Duna szabályozásakor, a Vaskapu munkálatainál sziklafúróként használtak.

Az említésre méltó síngyűjtemény legrégebbi darabja 1856-ban a franciaországi Creuzot-ban készült, egy diósgyőri acélsíndarabon pedig az 1875-ös évszám olvasható. Nem kevésbé érdekesek a Hámori-tó keletkezéséről, a völgyzáró gát építéséről, a hámori vasverők és a később létrehozott üzemek történetéről beszélő dokumentumok, tervrajzok, térképek, festmények, s a kohászati témájú jelvény-, plakett- és bélyeggyűjtemény.

Azok, akik még sohasem jártak a kohászat többnyire veszélyes munkahelyein, a múzeum működő modelljein rövid idő alatt áttekinthetik a bonyolult gyártási folyamatokat. Egy-egy asztalon elfér itt a nagyolvasztó, a martinkemence, a hengersor, az elektroacélkemence mindentudó kicsinyített mása.

A régi mesterekhez méltó utódok Diósgyőrben is vannak: a nemesacél-kovácsmű egyik szocialista brigádja nemrég Fazola stílusában készített, s az eredetitől alig megkülönböztethető, művészien kovácsolt vaskaput, lócát és dísztárgyakat ajándékozott a múzeumnak.

K. Gy. A.

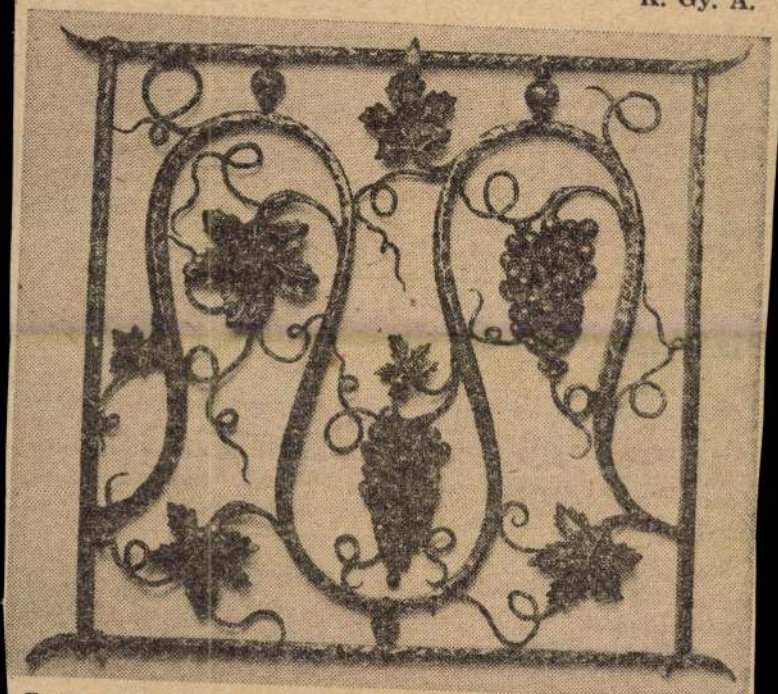

Fazola stílusában készült műtárgy, a nemesacél-kovácsmű munkásainak mesterremeke.

K. Gy. A. : 16.

Népsz

tettem is, hogy a demagógiára hajlamos közgazdász a következő percben a magyar filmekkel hozakodik majd elő. Így is történt. Alamuszi képpel megkérdezte, hogy meg tudnék-e említeni mostanában készült magyar kasszasikerfilmet és egyáltalán emlékszem-e olyan nyilvános statisztikára, amely a bevétel alapján rangsorolta volna a filmjeinket? Meg hogy ő látta például azt a filmünket, amelynek összesen ötezer nézője sem volt, viszont hatmillió forintba került. Vagyis minden nézőnek 1200 forintot kellett volna fizetnie a jegyéért ahhoz, hogy a film önköltsége megtérüljön. Továbbá legutóbb azt az új magyar filmet tekintette meg, amelyet mindössze egy stúdiómoziban vetítenek, és várhatóan ott sem túl sokáig, mert tömeghisztériának nyoma sincs a pénztárnál, pedig ez a film állítólag még többe került.

mint egy elfuserált, engedély nélküli építkezés, csak valamivel többe került és senki sem fizet utána bírságot.

Csüggedten abbahagytam a meddő vitát ezzel a földhözragadt szemléletű közgazdásszal, akinek nyilvánvalóan akkor se lenne fogalma az alkotói szabadságról, ha napestig rágnánk egymás máját, végezetül pedig egy valódi sámánt kérnénk fel döntőbírónak. Ehelyett inkább elhatároztam, hogy veszek jegyet a Sámán című filmre.

Kaptam. A moziban aztán figyeltem az embereket. Töprengő arckifejezéssel ültek és láthatólag még a kijáratnál is azon törték a fejüket, hogy mit is láttak.

Ez megnyugtatott, mert eszerint sikerült elgondolkodtatni a nézőt, ami nálunk, ahol a kultúra nem árucikk, minden kasszasikernél többet ér.

Biztonságossá teszik a murai védtöltést

Megerősítik, megemelik a Mura folyó magyar szakaszának árvédelmi töltéseit. A Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság árvízvédelmi és folyószabályozási csoportja a következő években mintegy 60 millió forintot költ erre a célra. A terv szerint Murarátka községtől kezdve egészen a Mura—Dráva összefolyásáig maximális biztonságot jelentő töltést építenek, összesen csaknem 50 kilométer hosszúságban.

Magyar ízek — berlini öregeknek

(Berlini tudósítónktól.)

Magyar gasztronómiai hét zajlott le az NDK fővárosában. A színhely azonban ezúttal nem valamelyik nemzetközi szálloda volt, hanem a nemrégiben felavatott gyar ételekkel látta el az otthon idős lakóit.

A vendégfőzés alkalmából egy kis kiállítást is rendeztek a szociális otthonban: az előcsarnokot, az éttermet magyar népművésze-

Fazola Henrik, kovácsmester

Az újmassai őskohó

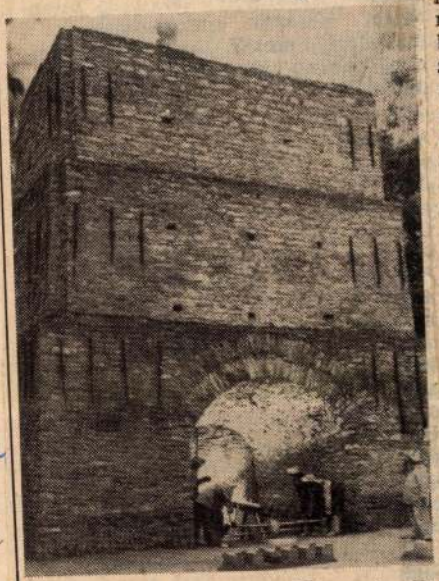

Lillafüred közelében, Újmassán áll a diósgyőri kohászat hőskorának szép ipari műemléke, amelyet a gyáralapító Fazola Henrik kovácsmester mérnök fia, Fazola Frigyes építtetett 1813-ban. A stájer nagyolvasztók mintájára terméskőből készült kettős falazatú, pilléres típusú nagyolvasztó fúvógépét a közelmúltban rekonstruálthoz hasonló vízikerék hajtotta. Környékén mázsaház, érctároló és szénpajta, sőt öntöde is volt. Az őskohó évente 8-10 ezer bécsi mázsa nyersvasat készített. A komester természetesen műszerek nélkül dolgozott, a torokláng színéből tudta, mit kell tennie. Kohászszabály szerint „jó járású volt a nagyolvasztó, ha a forma este világos volt, mint a hold". Ilyenkor pihenhetett is a mester. Csak a nagyolvasztó torkán elhelyezett, az adag beadását jelző kis harang kondulását számolta.

Újmassán 1871-ben aludt ki a tűz, hamarosan visszahódította a természet az elavult vasművet. Omladozó műhelyeit benőtte a fű. Igazán rommá egy bárói vadászlak építésekor vált, elhordták anyagának egy részét.

A felszabadulás idején diósgyőri kohászok lelkes serege, a gyár vezetőségének támogatásával, társadalmi összefogással helyreállította, és szomszédságában megépítették a Massa múzeum épületét.

A diósgyőri acélgyártás centenáriumára 1979-ben a régi kovácsműhely mását is felépíttette a Lenin Kohászati Művek. A múzeum a vasgyár történetének relikviáit őrzi, a műhely pedig a kovácsmesterség régi szerszámainak gyűjteményét. Különösen szerencsésnek mondhatja magát az a turista, aki augusztus—szeptember táján épp azon a napon jár erre, amikor a nagyüzem az őskohónál kiváló dolgozóit ünnepli. Ilyenkor újra csapolnak, évente egyszer, az őskohóból. Felejthetetlen élményt nyújt a látvány az érdeklődőknek.

K. Gy. A.

kozniak meg a forgalommal. Az újpesti boltokban vagy az István téri piacon gyakori a sorbaállás. A városrész lakóin kívül Dunakeszről, Fótról, Gödről, Veresegyházról is idejárnak vásárolni azok, akik a IV. kerületben dolgoznak.

Három óra után az újpesti áruházban olyan a nyüzsgés, mintha a Corvinban járnánk. Befejeződött már a téli vásár, de úgy látszik, üres kézzel senki sem távozik az osztályokról. Némelyik pénztár [illegible]

tések pénzügyi szempontból eltörpülnek a sokmilliárdos rekonstrukció mellett. De ne feledjük: a városrész lakóinak — a maiaknak s a holnapiaknak — a közérzetét nem csekély mértékben az is meghatározza: miként foglalkoznak majd aprócseprőnek tetsző, ám számukra fontos ügyeikkel. Ezért folytatják a megkezdett rekonstrukciót Újpest és Káposztásmegyer most formálódó lakónegyedeiben s a tanácsházán egyaránt.

Polgár György

Fazola Henrik, kovácsművén

A DIÓSGYŐRI IFJÚSÁGI ÉPÍTŐTÁBOR szombaton bezárta kapuit. A KISZ KB és az Állami Ifjúsági Bizottság által közösen szervezett, Fazola Henrik nevét viselő szakmai építőtáborban két-két hetes turnusokban összesen nyolcszáz fiatal vett részt. A fiatal szakmunkásjelöltek a Lenin Kohászati Művek új, kombinált acélművének építkezésén dolgoztak, szép eredménnyel.

– Hú

21.

Nepszabadság, Bp. 1980 aug. 17

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1977 JAN 16

DOLGOZÓK LAPJA
(KOMÁROM)

Fassola Henrik
kovácsmester
1021

Felfedeztük ismét a vasat

Sokszor felfedeztük már a vasat. Csináltunk belőle öldöklő nyílhegyet, zablát és kengyelt, zárat, ládát, kerítést, kiállítási pavilonok íveit, hidat, pályaudvart, lámpát, sineket, mozdonyokat, s kosarakat elnevezzük a vas, a beton és az üveg korszakának. Mi magyarok is jelen vagyunk ebben a felsorolásban, bárki ellenőrizheti, ha múzeumainkat járja; láthat lószerszámot és remekbe készült középkori vasalásokat bőven. A magyar vasművességnek, a kovácsművészetnek nagy múltja van. Vasművességünk emlékei fogadnak az Iparművészeti Múzeum lépcsőházában. Egert említve Fassola Henrik, a nagyszerű kovácsmester vármegyeházi kapujára gondolunk, s az Országházat nemcsak új gótikus stílusban épült árkádjai idézik fel emlékezetünkben, hanem Jungfer Gyula vasból készült rózsái, kapubálványai, lámpái is.

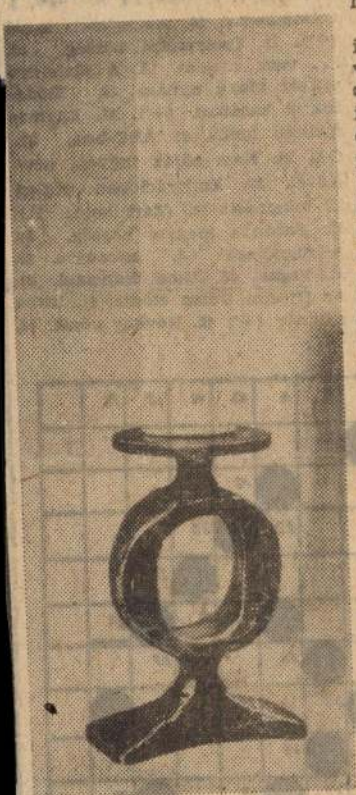

Mennyi-mennyi művészi találkozásunk a vassal! A szentendrei vaskapuk, a péceli Ráday-kastély kapuja, budai templomok vasból készült kapui és vidéki múzeumok kincsei; vasból kovácsolt cégérek elsősorban. A honfoglalás óta, de a középkortól különösképpen rendkívül gazdag hagyománya van vasművességünknek, s ez a hagyomány kultúránk szerves része, találkozunk vele hétköznapjainkban éppen úgy, mint múzeumok hűvösében.

Napjaink tárgykulturájában ismét előkerült a vas. A művészi kovácsolásról készült szakkönyvek, a kiállítások, iparművészeti boltjaink kovácsolt vasai rendkívül népszerűek. S most nem is beszélünk kivitelre készült vasainkról, melyek sokszor megalkuvásra kényszerítik tervezőinket, s inkább kedveznek a cifraságnak, mint a vasból következő anyagszerű egyszerűségnek. Arról van hát szó, hogy itthon és otthon, vagyis otthonainkban szívesen látjuk a vasat, ezt a kegyetlen, kemény, hideg fényű, s feketén is rideg anyagot.

Fiatal kovácsművészeink fedezték fel újra a vas eredendő tulajdonságait, értékeit. Pölöskei József, Nausch Géza, Lehoczky János, Takáts Zoltán, Péntek László, Kovács József nevét kell említenünk, ha arra gondolunk, hogy a vas beköltözött lakásainkba és elfoglalta méltó helyét közteri alkotásainkban.

A vas szívós és kemény munkát kíván, aki a gyors sikert keresi, ne a pörölyel próbálkozzék. Egy kovács nem kovács, két kovács fél kovács, három kovács egy kovács, tartja a régi mondás, mert a komoly vasmunkához három ember pontos együttdolgozása szükséges. Emellett kitartás és teremtő képzelet, hogy a kovácsolt vas mai formáit megtaláljuk.

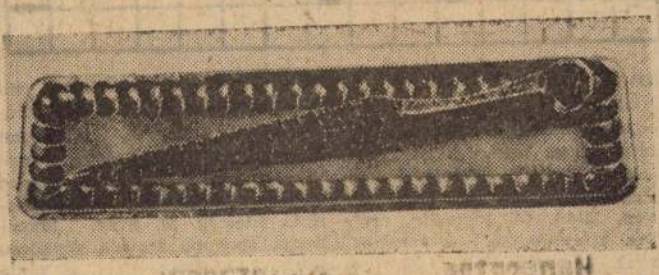

Azt a vasat, amit Nausch Géza, vagy Pölöskei József, Lehoczky, vagy Takáts kalapál, azt másképpen kell értékelnünk, mint a megcsavart húzalokat, mint a vasművészetnek titulált, de valójában csak bádogos munkát. Feltörőben van a vas művészetének fiatal nemzedéke. Ők újból tudják, amit a nyílhegyek és zablák mesterei ősidőktől fogva tudtak, hogy az anyag tulajdonságait tiszteletben kell tartani. Nézzük meg környezetünk vastárgyait. Vajon nem hívalkodók-e, vajon nem drótból és bádogból való árnyékai a múlt idők művészetének? Inkább kevés vastárgyunk legyen, de azon meglássék három ember kezemunkája.

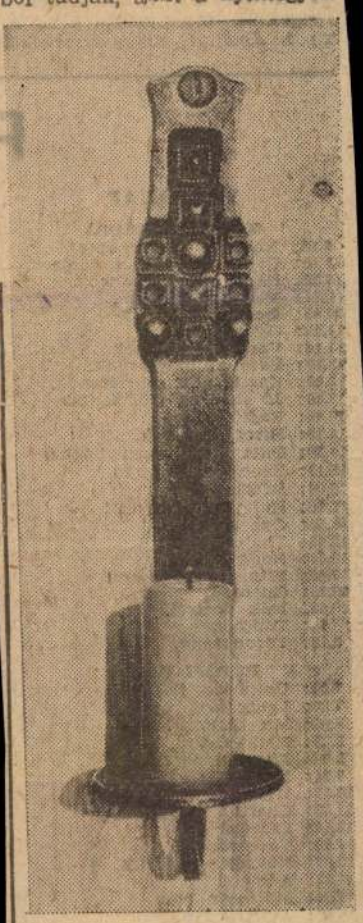

Koczogh Ákos

Képek:
Nausch Béla vasmunkái

Pablo Casals

Rejtvényünkben Pablo Casalsra, a száz éve született világhírű spanyol gordonkaművészre emlékezünk.

VÍZSZINTES: 1. Művészete ezen a téren úttörő jelentőségű. (Zárt betűk: K, F, T.) 14. Rövid prózai elbeszélés. 15. Lépésről . . ., fokról-fokra. 16. A test szilárd váza, ford. 17. Egymást követő betűk az ABC-ben. 18. Az arc része. 20. . . . gál, íszogat. 21. Kíméletlenül rongáló. 23. Argon és tallium vegyjele. 24. Az ENSZ egyik szervezetének (világélelmezés) betűi. 25. 1925-ben ezek számára hangversenysorozatot szervezett. (Zárt betű: S.) 26. Ek! 27. Határozott névelő. 28. A „teljes címmel" közismert latin rövidítése. 29. Ismert kubai politikus. 30. Szóösszetételekben kettősséget jelent. 32. Rés szélei. 33. Kikap, lakol. 36. Rejtvény, rejtélyes kifejezés. 38. Féktelenek, durvák. 39. Fúrás, fúrólyuk. 40. Indulatos megrovás. 43. Eltávolodó irányba, népies formában. 45. Mutató névmás, ford. 46. Kezek része. 48. ÓA. 49. Szintén. 50. Tanaka egynemű betűi. 52. Ráakadok. 55. Kettős mássalhangzó kiejtve. 56. Rossz a sora! 58. Folyamatosan barnára süt. 59. Zseb betűi. 60. „Káin ölte meg". 62. Fordított tanítás, tétel. 63. Ügye, dolga. 64. Köztársaság Nyugat-Afrikában. 66. Még nem érett meg teljesen.

FÜGGŐLEGES: 1. Ezért kellett emigrálnia. (Zárt betűk: I, L, A, T.) 2. Ápolj. 3. Kis gyermekeket nevelő intézmény (—'). 4. Gézvagy villanyfőző. 5. DLC. 6. Oldal része. 7. Megöl a disznófejű . . . (Ady). 8. Becézett női név. 9. Csodálkozás. 10. Az egyik szülő (+'). 11. Ipolymenti község. 12. . . . vesz, meglát. 13. A tűzhányó tölcsér alakú nyílása. 18. Elődeink e hazában. (+'). 21. Egymás melletti betűk az ABC-ben. 22. OA. 25. Nem adják ingyen, névelővel. 28. Emigrációban végleg itt telepedett le. (Zárt betű: E.). 31. Baranya megyei község. 34. A függőleges 3. beceneve. 35. . . . Vegas. 36. Utca franciául. 37. Az Újpesti Dózsa elődje. 41. Ritka női név (+') 42. Növény része. 44. Belső szállításra használatos motoros szállítóeszköz. 46. Menekülésszerűen elfut. 47. Kárhoztat, hibáztat. 51. Nobel-díjas angol biokémikus. 53. Középen tapad. 54. Országos Tanács. 55. Kocsonyás édesség. 57. Svéd, luxemburgi, spanyol, francia gépkocsik jelzése. 59. Einsteinium és tantál vegyjele. 61. Trojka része. 63. Belül, leesik. 65. Határrag. 67. Tetejére.

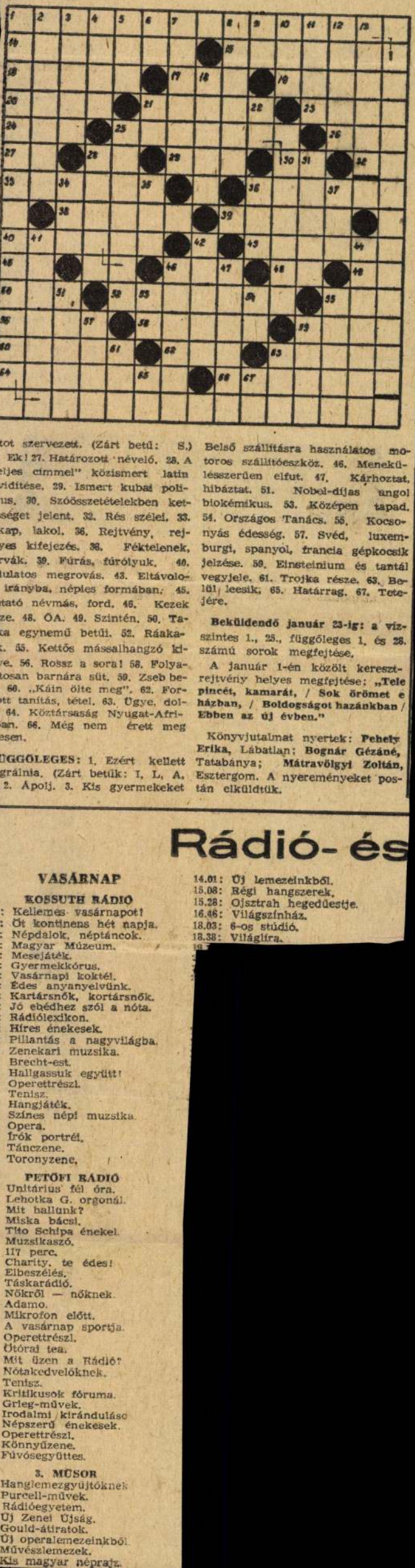

Beküldendő január 23-ig: a vízszintes 1., 25., függőleges 1. és 28. számú sorok megfejtése.

A január 1-én közölt keresztrejtvény helyes megfejtése: **„Tele pincét, kamarát, / Sok örömet e házban, / Boldogságot hazánkban / Ebben az új évben."**

Könyvjutalmat nyertek: **Pehely Erika**, Lábatlan; **Bognár Gézáné**, Tatabánya; **Mátravölgyi Zoltán**, Esztergom. A nyereményeket postán elküldtük.

Rádió- és

VASÁRNAP

KOSSUTH RÁDIÓ

6.10: Kellemes vasárnapot!
6.10: Öt kontinens hét napja.
6.26: Népdalok, néptáncok.
9.14: Magyar Múzeum.
10.03: Mesejáték.
10.42: Gyermekkórus.
11.14: Vasárnapi koktél.
12.10: Édes anyanyelvünk.
13.00: Kartársnők, kortársnők.
13.10: Jó ebédhez szól a nóta.
13.45: Rádiólexikon.
14.15: Híres énekesek.
14.39: Pillantás a nagyvilágba.
15.13: Zenekari muzsika.
16.00: Brecht-est.
17.10: Hallgassuk együtt!
17.55: Operettrészl.
18.45: Tenisz.
18.55: Hangjáték.
19.40: Színes népi muzsika.
20.25: Opera.
22.52: Írók portréi.
23.44: Tánczene.
0.10: Toronyzene.

PETŐFI RÁDIÓ

7.00: Unitárius fél óra.
7.30: Lehotka G. orgonál.
8.05: Mit hallunk?
8.33: Miska bácsi.
9.00: Tito Schipa énekel.
9.14: Muzsikaszó.
10.33: 117 perc.
12.33: Charity, te édes!
13.11: Elbeszélés.
14.00: Táskarádió.
15.00: Nőkről — nőknek.
15.33: Adamo.
15.50: Mikrofon előtt.
16.00: A vasárnap sportja.
16.40: Operettrészl.
17.00: Őtórai tea.
18.00: Mit üzen a Rádió?
18.35: Nótakedvelőknek.
19.33: Tenisz.
19.43: Kritikusok fóruma.
19.53: Grieg-művek.
20.30: Irodalmi kirándulás.
21.02: Népszerű énekesek.
22.00: Operettrészl.
22.33: Könnyűzene.
23.30: Fúvósegyüttes.

3. MŰSOR

6.06: Hanglemezgyűjtőknek.
6.55: Purcell-művek.
9.26: Rádióegyetem.
9.56: Új Zenei Újság.
10.31: Gould-átiratok.
12.20: Új operalemezeinkből.
12.50: Művészlemezek.
13.56: Kis magyar néprajz.
14.01: Új lemezeinkből.
15.08: Régi hangszerek.
15.28: Ojsztrah hegedűestje.
16.46: Világszínház.
18.03: 6-os stúdió.
18.38: Világíra.

SAJTOFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1976 OKT 28

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

Fassola Henrik,
1021 Kovácsmester

Felfedeztük ismét a vasat

Sokszor felfedeztük már a vasat. Csináltunk belőle öldöklő nyílhegyet, zablát és kengyelt, zárat, ládát, kerítést, kiállítási pavilonok ívelt, hidat, pályaudvart, lámpát, síneket, mozdonyokat, s korunkat elneveztük a vas, a beton és az üveg korszakának.

Az 1900-beli párizsi világkiállítás magyar nyelvű katalógusában három tanulmány közül egy a vasművességgel foglalkozik. A két háború közötti Franciaországban is jeles vasműveseink éltek Párizsban, s gazdagították a francia kultúrát. De itthon, Iparművészeti Múzeumunk lépcsőházában is vasművességünk emlékei fogadnak. Egert említjük, és Fassola Henrik, a nagyszerű kovácsmester vármegyeházi kapujára gondolunk, s az Országházat nemcsak új gótikus stílusban épült árkádjai idézik fel emlékezetünkben, hanem Jungfer Gyula vasból készült rózsái, kapubálványai, lámpái is.

Mennyi-mennyi művészi találkozásunk a vassal! A szentendrei vaskapuk, a péceli Ráday-kastély kapuja, budai templomok vasból készült kapui és vidéki múzeumok kincsei: vasból kovácsolt cégérek elsősorban. A honfoglalás óta, de a középkortól különösképpen rendkívül gazdag hagyománya van vasművességünknek.

Napjaink tárgykultúrájában ismét előkerült a vas. A művészi kovácsolásról készült szakkönyvek, a kiállítások, iparművészeti boltjaink kovácsolt vasai rendkívül népszerűek. S most nem is beszélünk kivitelre készült vasainkról, melyek sokszor megalkuvásra kényszerítik tervezőinket, s inkább kedveznek a cifraságnak, mint a vasból következő anyagszerű egyszerűségnek. Arról van hát szó, hogy itthon és otthon, vagyis otthonainkban szívesen látjuk a vasat, ezt a kegyetlen, kemény, hideg fényű, s feketén is rideg anyagot.

Nemcsak külföldi megrendelőink ízlése téved, amikor a vasból olyat kíván, ami megalkuvásra kényszeríti az anyagot és tervezőjét. Boltjainkban is eleget találkozunk megcsavart vashuzalokból készült asztalkákkal, fogasokkal, gyertyatartókkal, vagy falevelek bádogból lapított utánzataival csillárokat övezően. Pedig ez nem a vas művészetéhez tartozik. Lehet ilyesmit is készíteni vasból, ha a könnyebb ellenállást keressük, de valójában ezek a divatos vasmunkák inkább meghazudtolásai, mint dicséretei a vasnak. Mert a vas tulajdonsága: a keménység, az erő, a szilárdság, az ellenállóság, a rugalmasság.

Fiatal kovácsművészeink fedezték fel újra a vas eredendő tulajdonságait, értékeit. Pölöskei József, Nausch Géza, Lehoczky János, Takáts Zoltán, Péntek László, Kovács József nevét kell említenünk, ha arra gondolunk, hogy a vas beköltözött lakásainkba és elfoglalta méltó helyét köztéri alkotásainkban.

A vas szívós és kemény munkát kíván, aki a gyors sikert keresi, ne a pörölllyel próbálkozzék. Egy kovács nem kovács, két kovács fél kovács, három kovács egy kovács, tartja a régi mondás, mert a komoly vasmunkához három ember pontos együttdolgozása szükséges. Emellett kitartás és teremtő képzelet, hogy a kovácsolt vas mai formáit megtaláljuk.

Azt a vasat, amit Nausch Géza vagy Pölöskei József, Lehoczky vagy Takáts kalapál, azt másképpen kell értékelnünk, mint a megcsavart huzalokat, mint a vasművészetnek titulált, de valójában csak bádogos munkát. Feltörőben van a vas művészetének fiatal nemzedéke. Ők újból tudják, amit a nyílhegyek és zablák mesterei ősidőktől fogva tudtak, hogy az anyag tulajdonságait tisztelettben kell tartani. Erre épül mai környezetkultúránk: az anyag mélységes megbecsülésére. Nem lehet más világa a vasnak, mint az épületnek, mely körülveszi. Épületeinket pedig a világos szerkezet és az egyszerűség jellemzi. Nézzük meg környezetünk vastárgyait. Vajon nem hivalkodók-e, vajon nem drótból és bádogból való árnyékai a múlt idők művészetének? Inkább kevés vastárgyunk legyen, de azon meglássék három ember keze munkája.

Koczogh Ákos

...eszélő, a
...ád, amely
...sak olvas
...ák a szav
...atják is a
...s nem k
...lük most
...iskolán g
Jórészt a ... az
..., hogy Mária tavaly a német
...yelvi verseny megyei győz-
...ese volt. A szülők egymással
...vábul beszéltek, tudatosan
...tték, hadd raktározódjanak
... a szavak gyerekeikben. A
...datos nyelvtanulás idején
...zek a gyerekkori szóemlé-
...ek a segítségükre siettek.

A magyar nyelv szeretetét,
...polásának készségét magyar
...nára Mátrai Ferenc, a gim-
...ázium igazgatója tudatosított
... benne. Nyelvi sikerekben
...ár tavaly is volt része, a
...áncsics nevét viselő gimná-
...umok országos vetélkedő-
...en, amelynek házigazdája
...tór volt.

Leitner Mária, a magyar
...yelvet önzetlenül szereti és
...ûveli, nagyratörő céljai nin-
...senek vele. Orvosnak készül.
... nyelvfejlődésről nem mond
..., tudja, hogy a nyelv szün-
...elenül változik fejlődik, so-
...asem lehet véglegesen rend-
...e hozni, megtisztítani, fé-
...yesre csiszolni. Ez a nyelvi
...ntudat része az egész lényét
...egtöltő öntudatnak, céltu-
...atnak. Mindez önhittség
...élkül munkál benne. Sze-
...ény, kislányosan kedves
...agylány, aki némely dolog-
...an már felnőtt erények bol-
...og birtokosa.

— zágoni —

filmszínházaiban, hanem Dunaújvárosban és a járási székhelyeken is vetítik a nagy sikerű, témáikban változatos alkotásokat.

A székesfehérvári Köztársaság műsorán szerepel a Prémium című alkotás, melyre elsősorban széles társadalmi rétegeket érdeklő témája miatt hívjuk fel a figyelmet. November 4-től 7-ig tekinthető meg ez a film; 8-tól 10-ig egy krimit, a „Gyilkosság másodkézből" című szövevényes, izgalmas filmet mutatják be a Köztársaság Moziban. A Petőfi Moziban 9-én és 10-én vetítik a Fantaszták című alkotást.

A dunaújvárosi Dózsa Moziban 5-én és 6-án Shakespeare tragédiájának filmváltozatát, a Hamletet mutatják be, 8-tól 10-ig a Prémium lesz műsoron.

A Hamletet Sárbogárdon, Móron és Bicskén vetítik. A sárbogárdi nézők november 17-én a Mark Twain világsikert aratott regényéből készült filmben Huckleberry Finn és a csirkefogók kalandjaival ismerkedhetnek meg.

ládi és társadalmi ünnepek politikai jelentőségéről, a szervezési feladatokról szólt.

A háromnapos alapfokú tanfolyam tegnap fejeződött be. A művelődési házak költségvetési, gazdasági munkájával *Gál Jánosné*, a Megyei Művelődési Központ gazdasági igazgatója ismertette meg a fiatal népművelőket. A tanfolyam résztvevői találkoztak a Fejér megyei Tanács V. B. művelődésügyi osztálya és a Megyei Művelődési Központ vezetőivel és munkatársaival.

Táncpedagógus-képző

Az Állami Balett Intézet a táncpedagógus-képző esti tagozaton felvételt hirdet az 1977—78-as tanévre azok számára, akik jelenleg ideiglenes balettoktatói működési engedéllyel tanítanak.

A jelentkezést 1976. december 1-ig írásban kell eljuttatni az Állami Balett Intézethez (1061 Budapest, Népköztársaság útja 25.). A felvételi vizsga követelményeiről és az oktatás feltételeiről az intézet a jelentkezőknek részletes tájékoztatást ad.

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1977 JAN 7.
KELETMAGYARORSZÁG
Nyíregyháza
Fassola Henrik
városmester

1021 KELET-MAGYARORSZÁG

Felfedeztük ismét a vasat

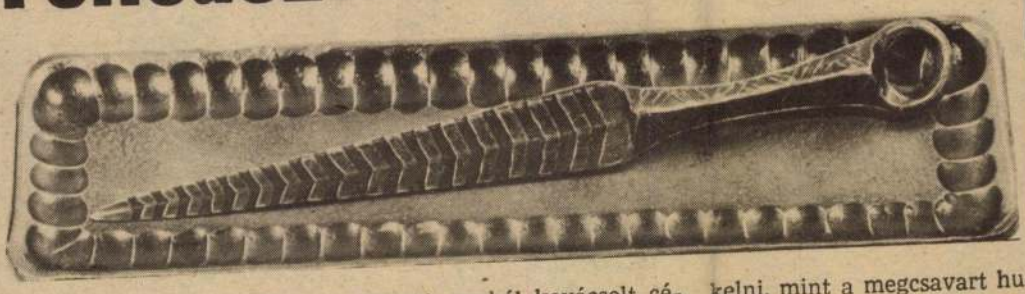

Sokszor felfedeztük már a vasat. Csináltunk belőle öldöklő nyílhegyet, zablát és kengyelt, zárat, ládát, kerítést, kiállítási pavilonok íveit, hídat, pályaudvart, lámpát, sineket, mozdonyokat, s korunkat elneveztük a vas, a beton és az üveg korszakának. Mi magyarok is jelen vagyunk ebben a felsorolásban, bárki ellenőrizheti, ha múzeumainkat járja; láthat lószerszámot és remekbe készült középkori vasalásokat bőven. A magyar vasművességnek, a kovácsművészetnek nagy múltja van.

Az 1900-beli párizsi világkiállítás magyar nyelvű katalógusában három tanulmány közül egy a vasművességgel foglalkozik. A két háború közötti Franciaországban is jeles vasművesek éltek Párizsban s gazdagították a francia kultúrát. De itthon, Iparművészeti Múzeumunk lépcsőházában is vasművességünk emlékei fogadnak. Egert említjük, és Fassola Henrik, a nagyszerű kovácsmester vármegyeházi kapujára gondolunk, s az Országházat nemcsak új gótikus stílusban

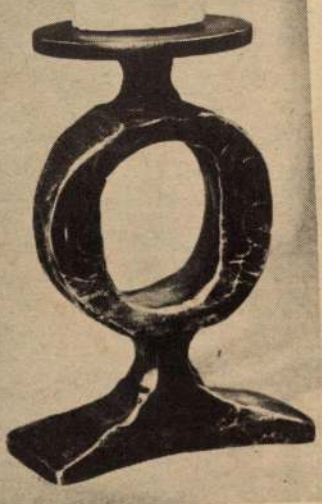

épült árkádai idézik fel emlékezetünkben, hanem Jungfer Gyula vasból készült rózsái, kapubálványai, lámpái is.

Mennyi-mennyi művészi találkozásunk a vassal! A szentendrei vaskapuk, a péceli Ráday-kastély kapuja, budai templomok vasból készült kapui és vidéki múzeumok kincsei: vasból kovácsolt cégérek elsősorban. A honfoglalás óta, de a középkortól különösképpen rendkívül gazdag hagyománya van vasművességünknek, s ez a hagyomány kultúránk szerves része, találkozunk vele hétköznapjainkban éppen úgy, mint múzeumok hűvösében.

Napjaink tárgykultúrájában ismét előkerült a vas. A művészi kovácsolásról készült szakkönyvek, a kiállítások, iparművészeti boltjaink kovácsolt vasai rendkívül népszerűek. S most nem is beszélünk kivitelre készült vasainkról, amelyek sokszor megalkuvásra kényszerítik tervezőinket, s inkább kedveznek a cifraságnak, mint a vasból következő anyagszerű egyszerűségnek. Arról van hát szó, hogy itthon és otthon, vagyis otthonainkban szívesen látjuk a vasat, ezt a kegyetlen, kemény, hideg fényű, s feketén is rideg anyagot.

Nemcsak külföldi megrendelőink ízlése téved, amikor a vasból olyat kíván, ami megalkuvásra kényszeríti az anyagot és tervezőjét. Boltjainkban is eleget találkozunk megcsavart vashuzalokból készült asztalkákkal, fogasokkal, gyertyatartókkal, vagy falevelek bádogból lapított utánzataival csillárokat övezően. Pedig ez nem a vas művészetéhez tartozik. Lehet ilyensmit is készíteni vasból, ha a könnyebb ellenállást keressük, de valójában ezek a divatos vasmunkák inkább meghazudtolásai, mint dicséretei a vasnak. Mert a vas tulajdonsága: a keménység, az erő, a szilárdság, az ellenállóság, a rugalmasság.

Fiatal kovácsművészeink fedezték fel újra a vas eredendő tulajdonságait, értékeit. Pölöskei József, Nausch Géza, Lehoczky János, Takáts Zoltán, Péntek László, Kovács József nevét kell említenünk, ha arra gondolunk, hogy a vas beköltözött lakásainkba és elfoglalta méltó helyét köztéri alkotásainkban.

A vas szívós és kemény munkát kíván, aki a gyors sikert keresi, ne a pöröllyel próbálkozzák. Egy kovács nem kovács, két kovács fél kovács, három kovács egy kovács, tartja a régi mondás, mert a komoly vasmunkához három ember pontos együttdolgozása szükséges. Emellett kitartás és teremtő képzelet, hogy a kovácsoltvas mai formáit megtaláljuk.

Azt a vasat, amit Nausch Géza vagy Pölöskei József, Lehoczky vagy Takáts kalapál, azt másképpen kell értékelni, mint a megcsavart huzalokat, mint a vasművészetnek titulált, de valójában csak bádogos munkát. Feltörőben van a vas művészetének fiatal nemzedéke. Ők újból tudják, amit a nyílhegyek és zablák mesterei ősidőktől fogva tudtak, hogy az anyag tulajdonságait tiszteletben kell tartani. Erre épül mai környezetkultúránk: az anyag mélységes megbecsülésére. Nem lehet más világa a vasnak, mint az épületnek, mely kölülveszi.

(Nausch Béla felvételei)

Épületeinket pedig a világos szerkezet és az egyszerűség jellemzi. Nézzük meg környezetünk vastárgyait. Vajon nem hivalkodók-e, vajon nem drótból és bádogból való árnyékai a múlt idők művészetének? Inkább kevés vastárgyunk legyen, de azon meglássék három ember keze munkája.

Koczogh Ákos

Új üzletek Jósavárosban

Három új üzletet nyit 1977-ben a Jósavárosban a Szabolcs-Szatmár megyei Élelmiszer Kiskereskedelmi Vállalat. A városi tanács által kijelölt helyiségek értéke 5 millió 805 ezer forint, melyet 4 évi részletre kapott a vállalat. A hamarosan megnyíló ABC-áruház, fűszercsemege és baromfibolt 1977. évi részletére 650 ezer forintot fizetnek ki. Berendezési tárgyak vásárlására 1 millió 50 ezer forintot fordítanak. Az elhasználódott, elavult egységek karbantartására, felújítására és bővítésére ebben az évben 4 millió 300 ezer forintot költhetnek.

Tanulmánykötet Bessenyeiről

A nyíregyházi tanárképző főiskola névadója, Bessenyei György 230 évvel ezelőtt, 1747-ben született. Az évforduló alkalmából az irodalmi tanszék kezdeményezése alapján Bessenyei életművének minden fontos területét felölelő tanulmánykötetet állítanak össze. A kötetben külön fejezet szól a névadó sárospataki éveiről (iskoláiról), világnézetéről, tragédiáiról, vígjátékairól, költészetéről. A szerkesztő bizottság elnöke Némedi Lajos, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem professzora, Bessenyei-kutató. A nyíregyházi tanárképző irodalmi tanszékének tanárai vállalkoztak az egyes fejezetek kidolgozására. A kéziratok márciusban készülnek el. A tanulmánykötet terv szerint ez év végén lát napvilágot.

Kevesebb adó — hamis adatokkal

Két adócsalásért 20 ezer forint pénzbüntetésre ítélte a nyíregyházi járásbíróság dr. Péli-Toóth Sándor tanácsa Kiss Jánosné 38 éves bökönyi kiskereskedőt. Kissné 1974-ben kapott engedélyt vegyeskereskedésre, s már abban az évben becsapta az államot. Egymilliós árbevétele után 132 ezer forint tiszta jövedelme volt, ám ő csak 26 ezret vallott be, hogy kevesebb legyen az adója. 1975-ben az előző évinek közel a duplája, 235 ezer forint haszna volt, de most is csak 50 ezret tüntetett fel adóbevallásán. A két év alatt összesen 80 ezer forint adóval fizetett kevesebbet, mint amennyit a magas jövedelem után kellett volna. A büntetés mellett természetesen meg kell fizetni a letagadott adót is.

Megkezdődtek a féléves szakmai vizsgák a Vörös Október Férfiruhagyár nyíregyházi gyárában. Január 5-én 30 elsős adott számot gyakorlati felkészültségéről. A lányok 21 féle varrásból vizsgáztak. (Gaál Béla felvétele)

Vadászat után halászat

Új kiállítás nyílik a Szatmár Múzeumban

Az áprilisi kapunyitás óta 21 ezer látogatója volt a mátészalkai Szatmár Múzeumnak. A szalkai intézmény eddigi legsikeresebb tárlata, a napokban bezárult vadászati kiállítás volt. Ezt a bemutatót rövid idő alatt 16 ezren tekintették meg. Ez azt jelenti, hogy a város lélekszámával megegyező számú látogató kereste föl a vadászfegyverek és trófeák kiállítását. Ugyancsak a mátészalkai múzeum híre, hogy a járási székhely üzemei, vállalatai és lakói több mint 100 ezer forint értékű társadalmi munkával járultak az intézmény és környéke szépítéséhez. A MEZŐGÉP szalkai üzemének kollektívája például a múzeum díszes kivitelű bejárati kapuját készítette el társadalmi munkában, a TITÁSZ szakembergárdája a belső világításról gondoskodott, a jármi termelőszövetkezet pedig fuvarozással segítette a múzeum folyamatos munkáját.

Alighogy véget ért a vadászkiállítás a szalkaiak megkezdték egy újabb, érdekes bemutató szakmai előkészítését. Ezúttal a megye szatmári területének emlékekben gazdag halászati munkáját mutatják majd be, egyuttal emlékeztetve a látogatókat ennek az ősi mesterségnek történetére is.

(K. Z.)

TÖBB, MINT SZÁZEZER ÚJ LAKÁS épül a Szovjetunióban 1977-ben. A jelenlegi ötéves terv során 50 millió szovjet lakos lakáskörülményei javulnak jelentősen. Az otthonok közel 60 százaléka új tervek szerint készül. Az eddiginél nagyobb lakóteret alakítanak ki a beköltözők nagyobb kényelme érdekében.

Ki minek mestere?

A „Ki minek mestere" vetélkedő megyei döntőjét a közelmúltban bonyolították le három szakmában. A Belkereskedelmi Minisztérium felhívása és a KISZ Központi Bizottsága 1976/77-es akcióprogramja alapján kozmetikai és vegyicikk-, hús, hentesáru, valamint élelmiszereladók mérték össze tudásukat ez alkalommal. A három szakmában összesen 12-en jutottak tovább a területi elődöntőre, melyet terv szerint január 24-én bonyolítanak le Miskolcon. Az elődöntőn az élelmiszer-kiskereskedelmi vállalat 6, az iparcikk-kiskereskedelmi vállalat 1, a Nyíregyházi ÁFÉSZ 2, a Kelet Szövker Vállalat 2 és a Baktalórántházi ÁFÉSZ 1 dolgozója képviseli megyénket. A területi elődöntő első helyezettje jut tovább az országos versenyre.

Méhek:

„Megették" a februárt

Szokatlanul nyugtalan a méhkaptárak téli élete a Mecsek vidékén. A változékony időjárás következtében az egyik héten kirepülnek a méhek a szabadba, a másik héten téli álomba dermednek. Valahányszor mozgás kezdődik a kaptárakban, nyomban felszökik a mézfogyasztás. A méhészek a napokban tartott kaptárvizit során meglepetten vették észre, hogy méheik már a februárt is „megették"; annyi méz fogyott el a tartalékból, mint rendes körülmények között a tél végéig szokott. A méz pótlására cukorlepényeket helyeznek a méhészek a kaptárakba.

Javában tart a fermentálási idény a Dohányfermentáló Vállalat nyíregyházi gyárában. Ahol naponta 8 vagon nyers dohányt dolgoznak föl. Várhatóan február végére fejeződik be a fermentálás.

Meteorológiai gyorsmérleg az óévről

Tiszabecsen volt a legh

Hűen a hagyományokhoz a Magyar Távirati Iroda az új esztendő első napjaiban is elkészítette az óév meteorológiai gyorsmérlegét. Ime az MTI jelentése 1976. időjárásáról:

Bár a tavalyi esztendő kényben 36,9 fokot. Szeptem-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

VAS NÉPE
1976 OKT 28.

Fassola Henrik,
1021 Kovácsmester

Ismét „felfedeztük" a vasat

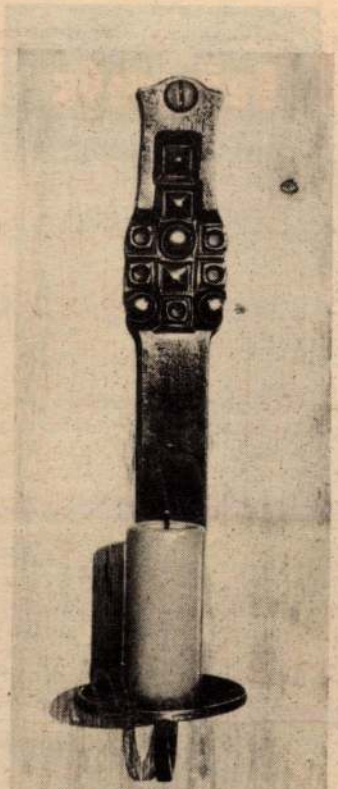

Sokszor felfedeztük már a vasat. Csináltunk belőle öldöklő nyílhegyet, zablát és kengyelt, zárat, ládát, kerítést, kiállítási pavilonokat, hidat, pályaudvart, lámpát, sineket, mozdonyokat.

Az 1900-beli párizsi világkiállítás magyar nyelvű katalógusában három tanulmány közül egy a vasművességgel foglalkozik. A két háború közötti Franciaországban is jeles vasműveseink éltek Párizsban s gazdagították a francia kultúrát. De itthon, Iparművészeti Múzeumunk lépcsőházában is vasművességünk emlékei fogadnak. Egert említjük, és Fassola Henrik, a nagyszerű kovácsmester vármegyeházi kapujára gondolunk, s az Országházat nemcsak új gótikus stílusban épült árkádjai idézik fel emlékezetünkben, hanem Jungfer Gyula vasból készült rózsái, kapubálványai, lámpái is.

Nemcsak külföldi megrendelőink ízlése téved, amikor a vasból olyat kíván, ami megalkuvásra kényszeríti az anyagot és tervezőjét. Boltjainkban is eleget találkozunk megcsavart vashuzalokból készült asztalkákkal, fogasokkal, gyertyatartókkal, vagy falevelek bádogból lapított utánzataival csillárokat övezően. Pedig ez nem a vas művészetéhez tartozik. Lehet ilyesmit is készíteni vasból, ha a könnyebb ellenállást keressük, de valójában ezek a divatos vasmunkák inkább meghazudtolásai, mint dicséretei a vasnak. Mert a vas tulajdonsága: a keménység, az erő, a szilárdság, az ellenállóság, a rugalmasság.

Fiatal kovácsművészeink fedezték fel újra a vas eredendő tulajdonságait, értékeit. Pölöskei József, Nausch Géza, Lehoczky János, Takáts Zoltán, Péntek László, Kovács József nevét kell említenünk, ha arra gondolunk, hogy a vas beköltözött lakásainkba és elfoglalta méltó helyét köztéri alkotásainkban.

A vas szívós és kemény munkát kíván, aki a gyors sikert keresi, ne a pörölllyel próbálkozzék. Egy kovács nem kovács, két kovács fél kovács, három kovács egy kovács, tartja a régi mondás, mert a komoly vasmunkához három ember pontos együttdolgozása szükséges. Emellett kitartás és teremtő képzelet, hogy a kovácsolt vas mai formáit megtaláljuk.

Azt a vasat, amit Nausch Géza vagy Pölöskei József, Lehoczky vagy Takáts kalapál, azt másképpen kell értékelnünk, mint a megcsavart huzalokat, mint a vasművészetnek titulált, de valójában csak bádogos munkát. Feltörőben van a vas művészetének fiatal nemzedéke. Ők újból tudják, amit a nyílhegyek és zablák mesterei ősidőktől fogva tudtak, hogy az anyag tulajdonságait tiszteletben kell tartani. Erre épül mai környezetkultúránk: az anyag mélységes megbecsülésére. Nem lehet más világa a vasnak, mint az épületnek, mely körülveszi. Épületeinket pedig a világos szerkezet és az egyszerűség jellemzi. Nézzük meg környezetünk vastárgyait. Vajon nem hivalkodók-e, vajon nem drótból és bádogból való árnyékai a múlt idők művészetének? Inkább kevés vastárgyunk legyen, de azon meglássék három ember keze munkája.

K. Á.

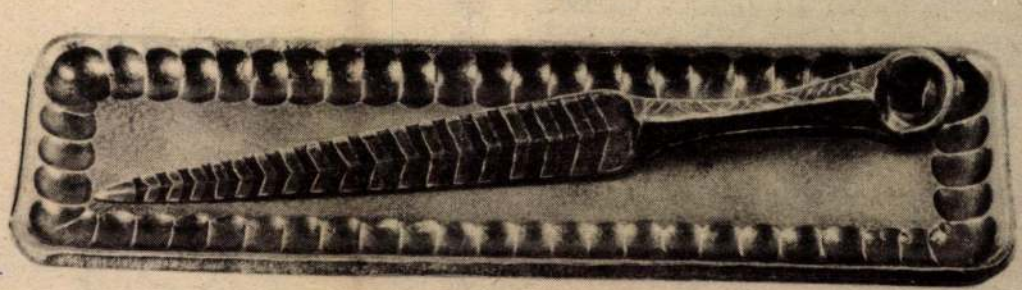

Lebontják „a” házunkat

Sokáig csak rebesgették, aztán hivatalosan is megkaptuk a hírt: lebonják „a házunkat”. A házunkat, amely sohasem volt telekkönyvileg a miénk — mégis otthonunknak éreztük ezt a kétemeletes, ütöttkopott, bombasérült épületet a szobathelyi főútvonalon, a Tolbuhin utca 23. szám alatt. Gyerekek születtek, időseket kísértünk innét a temetőbe. Régi lakóktól búcsúztunk, újakkal barátkoztunk. Itt nőttünk fel bűzt árasztó üzletek, a ház hátsó részén generációkban termelődő és pusztuló egerek és patkányok, a sarki kocsma nem éppen szalonképes vendégeinek, a mindig szemetes környékű kukák társbérletében. A nagykaput már évekkel ezelőtt leszerelték, a lépcsőházi ajtón sokszor nem lehetett bemenni: teherautók, lovaskocsik állták az ember útját. Mert volt a ház nagy udvarában üvegnagykereskedelmi lerakat, gabonaraktár, a sarki vasüzlet tárolóhelyisége, MÉH-lerakat...

Most hetek óta „mozog” a ház. Az üzletek már elköltöztek, a lakók az eddiginél jobb lakásokat kaptak, az udvaron, s a ház előtt megjelentek a „fúró-emberek”, talajmintát vettek. Mert rövidesen csak volt ez a ház, át kell adnia a helyét az újnak. Hatalmas áruház emelkedik jövőre a helyén.

A napokban költöznek a lakók is. Örömükbe egy kis nosztalgia vegyül — mert életük egy darabját hagyják itt, bontják majd le ezekkel a régi, öreg falakkal. Csupán emlék lesz.

(szakály)

Tóth Imre felvétele

FOGADÓÓRÁK

MA:

Madló István megyei tanácstag Tokorcson délután 1—2 óráig a volt községi tanács helyiségében tart fogadóórát.

— **Ügyész a családjogi perben** címmel klubestet rendez ma délután négy órakor a TIT-klubban a TIT Vas megyei Szervezetének Jogi Szakosztálya és a Jogászszövetség Polgári Szakosztálya. Az előadó: Dr. Ekler Dezső ügyész.

— **A múzeológia fakultatív oktatása** a Jurisics Gimnáziumban címmel, Nemes Dénes tanár tart előadását pénteken délután öt órakor, Kőszegen a Jurisics Vár Művelődési Központ előadótermében.

Az MKT Vas megyei Szervezete 1976. október 29-én 15 órai kezdettel a MTESZ székház nagytermében „Vállalati beruházások gazdasági előkészítése, az 1977. évi beruházások fő kérdései” címmel előadást szervez. Előadó: Dr. Kazinczy Győző, az MNB Fejlesztési Osztály vezetője. Minden érdeklődőt szívesen lát és hív az MKT elnöksége. (11 169)

Az ÉDÁSZ V. Szerelési O. felhívja a lakosság figyelmét, hogy Kőszegen a 35/20 kapcsoló állomástól a Kálváriáig átépített 20 kV-os vonalat, 1976. október 29-én feszültség alá helyezi. A vezeték érintése tilos és életveszélyes. (11 167)

Rendőrségi felhívás

1976. október 10-én reggel 7 óra öt perckor, a 8-as számú főútvonalon, Hosszúpereszteg térségében a 116-os kilométerkő 4-es szelvényé-

Útépítések, új segélyek a Csónakázótónál

Nem adtak elsőbbséget

MDK

Fazola Henrik, diósgyőri vasműkovács

Alapos, tartalmas ismertető a Fazola-család származásáról, letelepedéséről, munkásságáról és Fazola Henrik művészetének értéséről.

Szluka Emil: A diósgyőri vas regénye M.1-2.

Népszabadság, Bp. 1970. júl. 26.

Fazola Henrik

Laborcz Ferenc 1962-ben Fazola-emlék címen szabsat készét.

Németh Lajos: Modern magyar műnél
Lomina 1965

180.P.

Fazola (Fassola, Fasola) Lénárd

egri lakatosmester, Fazola Henrik öcs-
cse. Közös műhelyt tartott fenn bátyjá-
val. 1769-1795-ig négy segéddel dol-
gozik. Első szereplése a liceum építkezésénél.

Dercsényi Dezső, Gólya József, Entz Géza:
Magyar Műemlékvédelem II. (1959-60).
Budapest, 1964. 237 l.

Fazola (Fassola, Fasola) Lénárd

1773-ban a püspöki rezidencia díszkapujának vasműveit kovácsolja. A megyeházi munkáknál 1771-72 és 1774-ben szerepel.

Dercsényi Dezső, Gólya József, Entz Géza: Magyar Műemlékvédelem II. (1959-60) Budapest, 1964. 237 l.

FAZOLA Henri

M. Tudóslexikon A-tól Z-ig.
Bp. 1997 2 84.

FAZEKAS CSABA

HAJDÚSZOBOSZLÓ

1996

A Kovács Máté Művelődési Központ
és Könyvtár
ezúton tisztelettel meghívja Önt az

ÜNNEPI KÖNYVHÉT

hajdúszoboszlói rendezvényeire

Május 31-én, pénteken 17 órakor
Találkozás Fazekas Csabával,
a Kisegyházak és szektakérdés
a Horty-korszakban
című könyv szerzőjével

* * *

Június 7-én, pénteken 18 órakor
Szalai Csaba költő
Virágdaráló című kötetének
bemutatójára
Közreműködik: **Szentgyörgyi Rozália**
előadóművész

Fazola Henrik

2

a felsőtaírányi „Fuorcontrasti"

kastély vasművese volt.

Napjaink 197o julius

7. old.

Fazola Henrik

3

Születésének valószínű dátuma

1730. Apja keresztneve ismeretlen,

anyja csak egyszerűen Anna Borbála

Napjaink 197o julius

7. old.

Fazola Henrik 4

Henrik 3. volt a családban,

két lány után, Anna-Mária 1719-ben,

Éva-Margit 1720-ban született, akire

László pedig után két év múlva 1737-ben

Napjaink 197o julius

7.dd.

Fazola Henrik

Képítette az egri megyei Tanácsház
Korácsoltvas kapuit. 33. p. reprodukció.

Voit Pál: Az barokk Magyarországon,
Budapest, 1970.

961

Fazola Henrik lakatos

192 éve halt meg

Népszava 1971 április 18
10. old.

Fasola Henrik

neve emlitve

Tükör 1965 augusztus 31

11. old.

Tarzola Stephik

Würzburgból Egerbe érkezett vasmű-
ves. Az egri megyeházra kovácsoltvas
kapuit készítette.

Voit Pál: A borostyán Magyarországon,
Budapest, 1970.

Ti P

Fazola Henrik 1

F. H. nyomában c. cikk a

7. oldalon

Napjaink 197o julius

Fazola Henrik, [könyvnyomdász]

Megemlítve Laborcz Ferenc fazola-nobra.

– old.: Laborcz Ferenc

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. dec. 13.

FAZOLA HENRICH, lakatosmester

Németországból vándorolt be, ő fedezte fel a bükki széntelepeket. Ezt 1788-ban a helytartó tanács megbízásából Piller Mátyás, a pesti egyetem természetrajz tanára vizsgálta felül. 56.old.

KISZELY GYULA: A diósgyőri vasgyár története Fazola Frigyes leírásában 54.old.

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MUZEUM KÖZLEMÉNYEI, 1956, jún. Miskolc

FAZOLA HENRICH, lakatosmester

Lakatosmester és toronyórakészitő, fiatal korában a mesterségben való tökéletesedés céljából végig látogatta vidéki városainkat. Vasérc felkutatására törekedett Magyarországon. 54.old.

KISZELY GYULA: A diósgyőri vasgyár története Fazola Frigyes leírásában 54.old.

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MÚZEUM KÖZLEMÉNYEI, 1956. Jún. Miskolc

FAZOLA HENRICH,lakatosmester

Egerben telepedett le.Kutatásait siker koronázta,mert kőszenet és vasércet talált.Ezért arany érdemkeresztet kapott és Heves,Borsod vármegyék bányamestere lett. Gyöngyösnél ezüstöt,rezet,ólmot és timsót,Borsodban vasércet talált. 54.old.

KISZELY GYULA: A diósgyőri vasgyár története Fazola Frigyes leírásában 54.old.

A MISKOLCO HERMAN OTTÓ MÚZEUM KÖZLEMÉNYEI,1956.jún. Miskolc

FAZOLA HENRICH, lakatosmeyter

1770.febr.23-án a borsodi upponyi vasércbánya vezetését kapta meg, tényleges cs.k.tisztviselő jelleggel alkalmazva. 55.old.

KISZELY GYULA: A diósgyőri vasgyár története Fazola Frigyes leírásában 54.old.

A MISKOLCO HERMAN OTTÓ MUZEUM KÖZLEMÉNYEI, 1956.jún. Miskolc

FAZOLA HENRIK kovácsmester

A Herman ottó Múzeum lépcsőházi részlete CH KDE jelű Fazola műhelyből származó kétszárnyú vasajtóval. 3.old. Fekete repr.

A mú zeumépület műemléki felújitása 2.old.

A Miskloci Herman Ottó Múzeum Közleményei, 5.1965.szept. Miskolc, 1963

Fasola Henrik, kovácsművész.

Megemlítve: egyik hazai elődje
Bieber Károlynak.

Kövesi András: Bieber Károly 24-29.

Élet és Tudomány, Bp. 1972. jan. 7.

XXVII
1

Fazola Henrik, vasgyáros

1769 körül készpénztőkés nemesek 8000 arany erejéig társúltak be Fazola Henrik vasolvasztójába Borsodban 288.old. 6.jegyz

Komáromy József: A Patáky-Gerga üzleti xxxx társas-szerződés 1778-ból 285.old

A Herman Ottó Múzeum Évkönyve, VIII.1969. Miskolc

Heinrich Fazola,Bányász

A miskolci Pataki-Gerga görög kereskedők közötti szerződésben szerepel 1778.márc.1.után.Azon elveszett adósságok,melyek őket terhelik."Heinrich Fazola,Bányásznál, Contr.mellett 1774. 90.00.".Rhft. kr. 296.old

Komáromy József: A Pataky-Gerga üzleti Társasszerződés 1778-ból 285.old

A Herman Ottó Múzeum Évkönyve.VIII.1969.Miskolc

Fazola Henrik, vasművén

MDK

Az általa alapított ómassai
Öskohóban öntötték az ipar-
történeti emlékként a
miskolci múzeumba került tárgyat.

— : Vasból öntött ágy 3.

ESTI HIRLAP, B. 1970. szept. 28.

MDK

Fazola Henrik, Kovácsművész

A magyar acéltermelés megindítója.
(1816. Diósgyőr.)

(a.l.): Ezeréves bucakemence 4.

ESTI HIRLAP 1 Bp. 1969. szept. 24.

104

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Fazola Henrik, müvészi vasmüves

Sáradi Kálman:Müvészi kovacsolas,c.könyvének I.kiadásában csak utalt reá,de a II.ban már foglalkozik vele.Egerben talalhatók meg munkái. 67.old

Perehazy Karoly: Sáradi Kálman:Müvészi kovacsolas c. cimü könyvének kritikája 66.old

Müv.Tört.Ért. 1976. XXV. 1.sz. Bp

Fazola Henrik, kovácsművész

Munkai a német formát követték. Az egri megyeház kapuin a szerkezeti vas nem érvényesül. az egyes díszítőformák gazdag szövevénye átfedi egymást, olyannyira, hogy a kapu összhatása elvész és a túlburjánzó paradás díszektől szinte áttekinthetetlenné válik a kompoziciós rend.
67. old.

Perehazy Karoly: Saradi Kalman: Művészi kovácsolás c. könyvének kritikaja 66. old

Műv. Tört. Ert. 1976. XXV. 1. sz. Bp

Fazola Henrik, kovácsművén

megcsillíme.

Egy műve rajzban:

Repr

Székely A: Egy évezred magyar művészetéből (6) 14

Népszabadság, Bp. 1979 febr. 18.

Fazola Henrik kovács

A XVIII. század vége felé *Fazola Henrik* egri kovácsmester vasérclelőhelyre bukkant Ómassa közelében. A feltárások nyilvánvalóvá tették, hogy a vörös érc olyan mennyiségben található a Bükk e festői hegyei alatt, amelyre érdemes vasolvasztót telepíteni. 1770. július 28-án Fazola engedélyt kapott a bécsi kancelláriától az ómassai kohó felépítésére. Ez volt a kezdet. Száz évvel később pedig a Szinva-patak és a Varga-hegy által határolt térségben kohászati bázis épült, benne egy faszéntüzelésű nagyolvasztó és egy, az abban az időben korszerűnek számító hengerde. S bár éppen az idén száz éve, hogy megkezdődött az acélgyártás Diósgyőrött, e terület ipari fejlesztése azóta sem állt meg.

6.

Mező Miklós: Kik védnökségek nyomában (2.)

Népszabadság, Bp. 1979 febr. 2.

Fazola Henrik, kondes

KOSZORÚZÁSI ÜNNEPSÉGET rendeztek tegnap a hazai vasgyártás megteremtője, Fazola Henrik halálának kétszázadik évfordulója alkalmából Miskolc harmadik kerületében, az ómassai iskola falán elhelyezett emléktáblánál.

—: Hk

8.

Népszabadság, Bp. 1979. ápr. 20.

Fazola Henrik, kovács-vasművész,

Vácott, a Március 15. tér 8. sz. épület lépcsőház előtti szép kovácsolt vaskapu található. Nem olyan szép, nem olyan igényes kiképzésű, mint Fazola Henriknek a Heves Megyei Tanácsházán elhelyezett címerekkel és figurális díszítésekkel díszített kapuja. (említve)

Utikalauz üdülőknek.

1978, VIII. 10. Petőfi, 10.15 (Kiné).

Fazola Henrik

Johann Georg Vegg mesternek, a kovácsoltvas díszkapuk és vá-csok európai rangú művészének tanítványa volt, akit Egerbe tele-pített le.

Voit Pál: Eger nagy korszaka.
MŰVÉSZET, 1979. augusztus - 7. lap.

Farola Henrik

Farola Henrik és öccse Lénárd
készítették az egri vármegyekár
díszvácsának, a cimeres és szőlő-
fürtös kapuknak kovácsoltvas
műnkáit.

Voit Pál: Eger nagy korszaka.
MŰVÉSZET, 1979. augusztus - 7. lap.

Fazola Henrik, kovácsművész

L.: Ybl Miklós

–: Hazánk egyik legrebb Tája: Észak-Magyarország 475.

Élet és Tudomány, Bp. 1977. ápr. 15. XXXII/15

Fazola Henrik, kadesműnész

„A kis forgó kupolát Hell Miksa tervei szerint Fazola Henrik kénítette.

ifj Barłka Lajos: Az egri „csillagász-torony" két ćvszáradja 291-294

Élet és Tudomány, Bp. 1977. március 11. XXXII/10

Fassola Henrik, kovácsművész, vasműves.

Laborcz Ferenc mintázta meg a mestert, a krómacél szobor Egerben áll.

Bérczessy Lajos: Közel a természethez.
Csepel, 1977. júl. 1.

Farola Henrik

Egerben Farola Henrik
készítette a karnyavasat.

Vádor Ilona: Neem nell felfedeni

Nők Lapja, 1976. ápr. 24. – 11 oldal

Fassola Henrik, vasműves, kovácsműves

Nálunk a vasművesség, a kovácsoltvas kapuk a barokk idején terjedtek el igen magas művészi színvonalon, amit Fassola Henrik egri munkái jelentenek 1759-ből. Ez a minőség alapozta meg a későbbiekben Jungfer Gyula, Orkay Sándor, Gradló Ferenc és mások értékeit.

Losonczi Miklós: Tölösfei József miltetműben.
Népszava, 1980. aug. 3.

M.D.K.

Fazola Henrik,lakatos,ötvös,iparmüvész

Az egri vármegyeház belső kapuja.Fekete repr.287.o.
7.kép 1760-61-ben

M.Kiss Pál: Müvészetről mindenkinek,Corvina,Budapest,1966

M,D.K.

Fazola Henrik,lakatos,ötvös,iparművész/1730-1779/

Az egri megyeháza kapuit ő készitette.Barokk munka.
127.o.Képp tervezte 1760-61.Kép 287.o.7.kép.

M.Kiss Pál: Művészetről mindenkinek,Corvina,Buda-
pest,1966

MŰVTÖRT DOK

FAZOLA HENRIK
vasmüves

Békés: Modern bucsujárás Egerben.
Népszabadság, 1959. jun. 21. 9 l. Vidéki

MÜVTÖRT DOK

FASSOLA HENRIK
vasmüves

Békés István: Ezer kastély.
Népszabadsgg, 1959. aug. 23. 8 l.

Fassola Henrik

képítette 1750-60 között az egri Szajcz Leo
u. 5. p. kolostor díszkapujának kovácsoltvas
munkáit.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II.
Magyarország műemléki topográfiája VIII. köt.
Budapest, 1972.

4871

Fassola Henrik, kovácsművész

Műve, a közismert – úgynevezett szőlő-fürtös, ümeres – egri kapuja, a Heves megyei Tanács székházát díszíti. (említve)

S.K.: A művészi vaskovácsolás.
Élet és Tudomány, 1946. X. 29.

Fassola Henrik, kovácsművész

L: Sima Sándor

S. K.: A művészi vaskovácsolás 2086-2091.

Élet és Tudomány, Bp. 1976. X. 29. XXXI/44

Fassola Henrik, kovácsművén
[Fazola]

Megemlítve.

Dr. Kardos László: Uppony 333-335

XXXIII/11

Élet és Tudomány, Bp. 1978. márc. 17.

Fassola Henrik

A magyar kovácsművészet múltjából Fassola Henrik nevén kívül alig ismer mást hőrtudatunk

Koczogh Ákos: Mai kovácsművészek.

Művészet, 1977. julius - 30. oldal.

Fassola Henrik ötvös

Az ötvösség szinte az emberi kultúra egész történetét végigkísérik. — A XVIII. század a vas művészi feldolgozásának tág teret adott. Magyarországon több mester dolgozott, akik közül kiemelkedik Fassola korácsoltvas munkáival.

Kvás Judith: Az iparművészet történetéből.

Népszava, 1975. ápr. 4.

Fassola Lénárd

lakatosmester 1802-1804-ben munkálatokat végez az egri szt. Mihály székesegyházban.

Voit Pál szb.: Heves megye műemlékei II.

Magyarország műemléki topográfiája VIII. kötet.

Budapest, 1972. 415 l

Fassola Lénard

---

lakatosmester az egri trinitárius templomban végzett munkálatokat. 1784 előtt.

Voit Pál stb.: Heresmegye műemlékei II kötet.

Magyarország műemléki topográfiája VIII. kötet Budapest, 1972.

2001

Fassola Lénard

Lakatosmester 1776-ban az egri kécheny u. 1-5. sz. a. érseki palota galériáján dolgozik.

Voit Pál: Heves megye műemlékei II.

Magyarország műemlékei topográfiája VIII. köt.

Budapest, 1972.

4991

Fazzola Lénárd

Lakatosmester Egerben a püspökség szolgálatában.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II. köt.

Magyarország műemléki topográfiája, VIII.

Budapest, 1972.

216 l

Fazola Lénárd

lakatosmester 1785-1800 között Egerben lakik.

Voit Pál dr.: Heves megye műemlékei II.
Magyarország műemlékei topográfiája VIII. köt.
Budapest, 1972.

3961

Fazola Lénárd

Készítette az egri Klapka utcai érseki kert diszes kovácsolt kapuszárnyát.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II. kot
Magyarország műemlékei topográfiája VIII. köt.
Budapest, 1972.

3201

Fazola Lénard

egri lakatosmester 1767 körül Egerben
működött.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II. köt.
Magyarország műemlékei topográfiája, VIII. köt.
Budapest, 1972

2191

Fazola Lénárd

---

műve 1769-ből az egri Klapka u. 10. sz.
Néphert díszkapuja. Reprodukció.

Veit Pál stb.: Heves megye műemlékei II

Magyarország műemlékei topográfiája VIII.
Budapest 1972.

3231

Fassola Leonárd

egri lakatosmester terveit készít 1776-ban az egri Széchenyi u. 19. sz. volt jezsuita gimnázium helyreállítására.

Voit Pál szerk.: Heves megye műemlékei II.
Magyarország műemlékei topográfiája III. köt.
Budapest, 1972.

5540

Fazola Lénárd

lakatosmester végez munkálatokat az egri Zolár József utcai sörház átépítésénél (1804)

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II.

Magyarország műemléki topográfiája VIII.
Budapest, 1972.

5991

Fazola Lénárd

egri lakatosmester készítette 1779-ben az egri szabadság tér 2. sz. a volt egyetem forgó kupoláját.

Voit Pál szb. : Heves megye műemlékei II.

Magyarország műemléki topográfiája VIII. köt.

Budapest, 1972.

4531

Fazola Henrik

1756-61 között készült világító rózsa az egri Kossuth L. u. 9. sz. épületen. Reprodukció:

Voit Pál pte.: Heves megye műemlékei II.

Magyarország műemléki topográfiája VIII.

Budapest 1972.

353/

Fazola Henrik, kovácsművész

Megemlítve.

(harangozó): Mecénások a freskókon 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. márc. 13.

Fazola Henrik, kovácsművész

„Az egri híres kovácsmester"

Ómassa alapítója.

(sz. f.) : Avatás Diósgyőrött 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 1.

Fazola Henrik

erkélyrácsa 1763-ból az egri Széchenyi u.
1-5. sz. a. érseki palotáról. Reprodukció.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II.
Magyarország műemlékei topográfiája VIII.
Budapest 1972.

5091

Fazola Henrik

egri lakatosmester főműve az egri megyeháza cimeres, szőlőfürtös kapuje.

Volt Pál stb.: Heves megye műemlékei II.

Magyarország műemléki topográfiája VIII. köt.

Budapest, 1972.

3551

Fazola Henrik

lakatosmester végez helyreállítási munkálatokat az egri Kossuth L. u. 8. sz. a. liceum épületén.

Voit Pál stb.: Heveszmegye műemlékei II.

Magyarország műemlékei topográfiája, VIII. köt.

Budapest, 1972.

3458

Fazola Henrik

egri vasműves 1767-ben Egerben műkö-
dött.

Voit Pál dr.: Heves megye műemlékei II. köt.
Magyarország műemléki topográfiája, VIII. köt.
Budapest, 1972

2191

Fazola Henrik vasművesmester

az egri püspökség művésze. Számos mű alkotója.

Voit Pál stb.: Heves megyei műemlékek II.

Magyarország műemlékei topográfiája VIII. köt.

Budapest, 1972.

2161

Fazola Henrik

Kovácsoltvasajtói az egri megjeházán láthatók.

Losonci Miklós: Képzőművészeti alkotások a tanácsházán.
Tanácsok Lapja, 1973. szept. 4.

Fassola Lénárd

lakatosmester végez munkálatokat az egri szabadság tér 2. sz volt liceum számára 1787-ben.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II.

Magyarország műemléki topográfiája VIII. köt.

Budapest, 1972.

4601

Fazola Henrik, kovács művén

SZÁZÉVES AZ ACÉLGYÁRTÁS

JÚLIUSBAN: ÜNNEPSÉG, SZOBORAVATÁS

Száz éve kezdték meg Diósgyőrben — az akkor legkorszerűbbnek számító Siemens—Martin eljárással — *az acélgyártást*. Az évfordulót júliusban ünneplik meg, s az ünnepségen a ma is használatos gyártási módszer évfordulójáról, valamint az azt megelőző magyarországi vasgyártás történetéről is megemlékeznek. A gyár szocialista brigádjai rendbehozták a *Fazola Henrik* építette ómassai őskohó környékét, s a gyár szakemberei felépítették a korhűen berendezett hámort is. Az acélgyártás századik évfordulójára elkészült *Farkas Pál* szobrászművész Kohász című alkotása is, amelyet a centenárium tiszteletére a Lenin Kohászati Művek vendégháza előtt állítanak fel. (MTI)

– Százéves az acélgyártás

3

Esti Hírlap, Bp. 1979 jún. 11.

Fazola Henrik, kovácsművei

Diósgyőri centenárium

(Tudósítónktól.)

Július 6-án és 7-én ünnepi eseménysorozat színhelye lesz *Diósgyőr* és *Ujmassa*, a Siemens—Martin-acélgyártás diósgyőri centenáriuma alkalmából. Az ünnepségsorozat első napján a Vasas Művelődési Központ előadótermében, az Országos Magyar Bányász-kohász Egyesület acélgyártási szekciója ünnepi közgyűlésén emlékezik meg a diósgyőri S—M-acélgyártás 100 esztendejéről.

A centenárium alkalmából a Lenin Kohászati Művek vendégháza előtti téren leleplezik *Farkas Pál* szobrászművész Martinász című szobrát. A mészkő talapzaton elhelyezett, krómacélból készült, másfélszeres életnagyságú mű érdekessége, hogy azt a művész több hónapi munkával — az LKM nemesacél-hengerművének egyik műhelyében — a vállalat legkiválóbb hegesztőinek, lakatosainak segítségével készítette el.

Ujmassán az 1813-ban épült őskohónál is ünnepségek lesznek. A több mint száz esztendeje elhagyatott, de az ötvenes években rekonstruált őskohóba most üstöt szereltek, amelyből acélt csapolnak. Átadják a szomszédságban felépített, s a gyáralapító *Fazola Henrik* emlékét idéző vashámort és kovácsműhelyt is.

– Diósgyőri centenárium

16.

Népszabadság, Bp. 1979 júl. 1.

megvan

Fassola Henrik

vasmüves

(Kors.)

Gentmüend

1951

275 (többsz.)

290 l. (többsz.)

12144/1916 számv. sz.

XIII. ügyosztály.

Nagyméltoságu

báró F O R S T

mint a Müemlékek Orsz,

Folyó évi szeptember

iratára, van szerencsém Fieber

számláját 71 K 99 f-re érvényes

Budapest, 1916. évi ok

Fasolattenvir

laratos

l.

Bierbeptöst-e. aner V:am

1937

211. l.

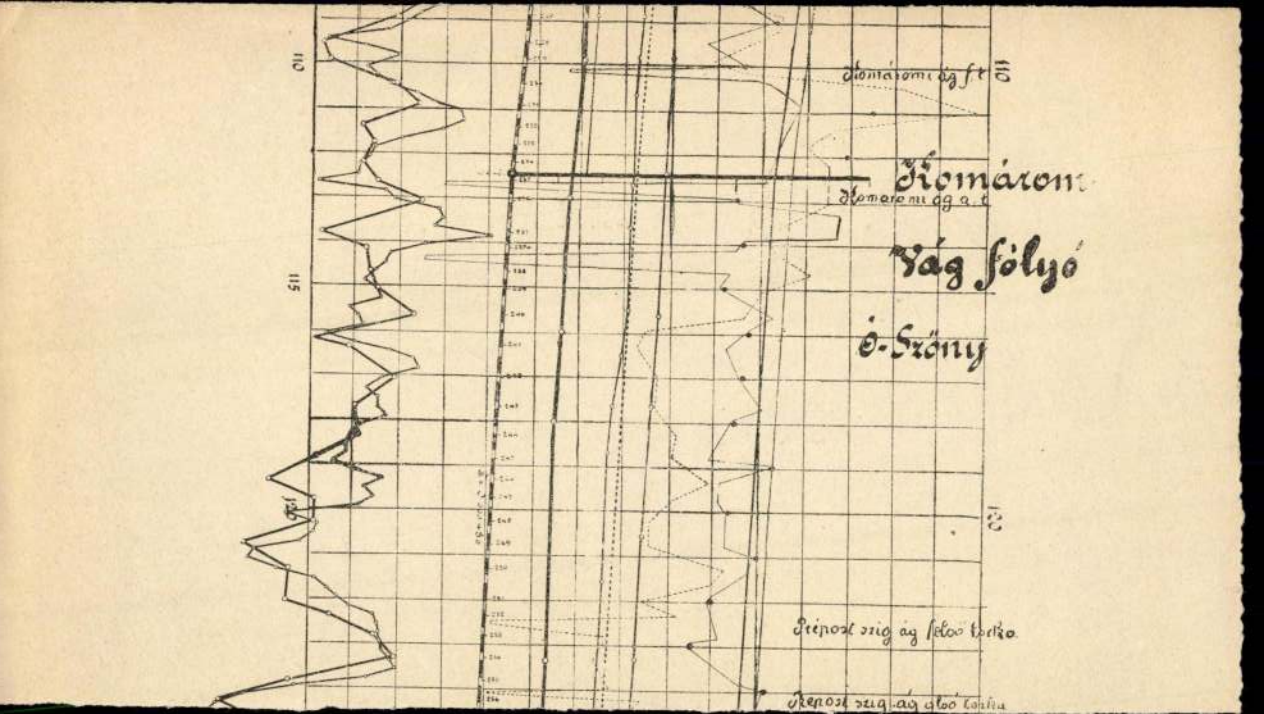
Komárom
Vág fólyó
Ó-Szőny
110
115
120
Komáromi ág f.t.
Komáromi ág a.t.
Prépost szig. ág felső torka
Prépost szig. ág alsó torka

Fassola Henrik

vasmüves
stul. 1730. Wurzburg-
ban megh. 1779. apr.
18-án Eger (?) ben.
1770 kinevezték a fel-
épitendő ol kos győri
vasgyár ugazgatójává
A gyarat 1771-72.
épitette. A gyárba
mely egy becü ren-
vonytársaság tu-
lajdona lett, minden
vasgyonát beépitette
1778 már teljesen

tönkrement s az igaz-
gatói állásból is ki-
buktatták a részvenje-
sek.

Soós Imre: Fazola
Henrik, a diósgyőri
vashámor alapítója
Élet és Tudomány
1955. jun. 15. sz.
képekkel.

Fasizmus (olaszul *fascismo* [fasizmo], az olasz *fascio*, latin *fasces*, a. m. köteg szóból), első értelmében az olasz nemzeti forradalmi mozgalom. Közvetlenül a világháború után, a harctéri katonák egyesületei *(fasci di combattimento)* indították meg, első sejtjét Benito *Mussolini*, mint a *Popolo d'Italia* főszerkesztője alapította meg Milanóban 1919 márciusában. A mozgalom célja az volt, hogy a forradalmi szocializmust és a Moszkvából irányított kommunista szervezkedést letörjék, e mellett a fasiszták kezdettől fogva ellenségei voltak a parlamentarizmusnak, a demokráciának és a tőkének is. A szervezkedés gyorsan haladt előre, annyira, hogy a fasiszták 1921-ben Rómában tartott nagygyűlésükön párttá alakultak, majd 1922. november 1.-én magukhoz ragadták az államhatalmat, (l. *Marcia su Roma*). Ettől kezdve a F. szó a győzelmes fasiszta forradalomból származó új állami és gazdasági rendet s az alapjául szolgáló elméleti elgondolásokat és tanokat jelenti. Az ideológiai megalapozás, amely nagyrészt *Mussolini* személyes műve, a *Sorel*-féle francia szindikalizmussal mutat fel rokonvonásokat. A F. elveti az újkori demokrácia többségi elvét, szerinte népjogok a szó szabadelvű értelmében nincsenek s a nemzetnek egyetlen életformája az állam; mindenki és minden az államhatalmat szolgálja. A mindenható állam korlátlan jogainak a győzelmes fasiszta forradalom az alapja. A királyság intézménye csak mint puszta szimbolum, mint a mult és a jelen közötti összekötő kapocs maradt meg. A végrehajtó hatalom összessége a kormányfő *(capo del governo)* kezében fut össze, akinek személyes hatalma korlátlan, ő irányítja a törvényhozás működését is. A legfőbb állami szerv 1929 óta a húsztagú *fasiszta nagytanács*, de ez pusztán reprezentáló testület. A parlamentet a fasiszták a hivatásos testületek *(korporációk)* képviselőinek gyűlésével helyettesítették. Az egész olasz államrend a *feketeingesek* pártján, a fasiszta párton nyugszik, ilyenformán a F. politikailag valójában szervesen kiépített párturalmi rendszer.

A F. közgazdasági rendszere a szindikalista eredetet még szembetűnőbben mutatja. A mai olasz államrend gazdasági lényegét a korporációs szervezet alkotja, amelyet az 1927. április 21.-én közzétett *Carta del Lavoro* (munkaalkotmány) rendelt el. A korporációs felépítménynek a szakszervezet, a szindikátus az alapeleme, a szindikátusok föderációvá, ezek pedig konföderációvá egyesülnek, s az építmény csúcsán áll a római korporációs minisztérium. A korporációk révén az állam ellenőrzi a gazdasági életnek minden megnyilvánulását: beleszól a vállalatok ügyeibe, szabályozza a munkabért, ellenőrzi a bankokat, korlátozza a részvénytársaságok jogait. A magántulajdont és magánkezdeményezést a fasiszta állam elvileg nem szüntette meg. A F. gazdasági tekintetben az állami tervgazdaság egyik neme, az *étatizmus* egyik formája.

Fasor (franciául *allée*), azoknak az utaknak a neve, amelyeknek mindkét oldalán egymástól szabályos távolságra ültetett fák állnak. A F.-t általában díszfákból ültetik (jegenyenyár, vadgesztenye, hárs, akác, fenyő stb.), de néha gyümölcsfákból, főleg diófákból is.

Fassa-völgy, *Val di Fassa*, az Avisio völgye Olaszországban, Trentino tartományban, a Dolomitokban. 25 km hosszú. Lakosai ladinok, főleg az idegenforgalomból élnek. A Dolomit-út és keskenyvágányú vasút vezet rajta keresztül. Legfontosabb települései: *Vigo di Fassa, Campitello, Canazei*.

Fassin [—szen] *Nicolas Henri de*, belga festő, *1728, †1811. Főképp olasz, savoyai és belgiumi tájképeket festett, eklektikus felfogással. Képmásai közül híressé lett Voltaire-é, aki magát hálóköpenyben festtette. Képviselve van a Szépművészeti Múzeumban.

Fassola *[Fazola]*, kiváló egri vasművescsalád. Legjelentékenyebb tagja *Henrik*, működéséről csak az 1760 és 1778 közti évekről maradt hír, de művészi kiválóságáról máig is tanuskodik a vármegyeház páratlanul szép, kovácsolt vasrácsos kapuja (képét l. a 174. képtáblán). 1765-ben Ómassa mellett vashámorokat alapított, ezekből fejlődött ki a később Diósgyőrbe áttelepített nagyszabású vasgyár. Nyilván fia volt *Lénárd* (†1805), Henrik segéde, bizonyára az ő műve az eperjesi g. kat. kápolna díszes rácsos kapuja (1760 körül). Mind a ketten rokokó-stílusban dolgoztak.

Fasti (latin), eredetileg a törvénykezési napok *(dies F.)* jegyzéke volt a rómaiaknál, utóbb általában a hivatalos naptárt jelentette. Ovidius egyik művének is F. a címe; ebben a római ünnepekhez fűződő hagyományok költői feldolgozását nyujtotta, de csak az első 6 hónap anyagával készült el.

Faszállítás, a fának a termelési helyről a rendeltetési helyre való juttatása. A F. az erdőgazdaság egyik legnehezebb kérdése; a fa csekély értékű a súlyához és terjedelméhez képest; tehát a F. helyes módja biztosíthatja csak az erdőgazdasági üzem jövedelmezőségét. Egy birtokon belül is a legkülönbözőbb F.-i berendezések egész hálózatát építik ki.

A fát szárazon v. vizen lehet szállítani. Előbbi célra szolgálnak az erdei utak, erdei vasutak, facsúsztatók, eregetők, sodronycsúsztatók, ferde felvonók, fékpályák, síklók. A F. vizen tutajozással és úsztatással történik. A vízi F. a XIX. sz. végéig hegyvidéken általános volt. Vizen értékesebb félgyártmány és választék egyáltalában nem, kevésbbé értékes választék pedig csak nagyobb mennyiségi és minőségi veszte-

Uj Tolnai Lex. IX. k.

séggel szállítható. A háború előtt híresek voltak a felvidéki (vági, garami) tutajosok, akik nemcsak a rohanó hegyi folyókon, hanem a széles Dunán is igen messzire vezették farakománnyal tutajaikat. A hegyi tutajozás ideje a tavasz, a folyamié a nyár volt.

A mai Magyarországon a Rába csatorna egy kis 12 km-es szakaszán kívül úsztatás egyáltalában nem folyik; erdőterületünket összesen 13.921 km erdei út, 183·4 km csúsztató, 433·4 km erdei vasút, 10 km sodronykötélpálya hálózza be.

Faszcikulus (latin: *fasciculus*), a. m. köteg, iratcsomó, folytatásokban megjelenő művek külön címlappal ellátott részfüzete v. azonos tárgyú aprónyomtatványok gyüjtőfüzete.

Faszcinálás (latin *fascinatio*), a. m. elbűvölés, megigézés, varázslat.

Faszeg, az ácsok, bognárok által fából faragott kötőelem. Olcsó, s mivel beragasztható fúrt lyukába, puhafa szerkezeteknél hatásosabb a vasszegnél. A cipésziparban is használatos.

Faszén, fából szenített tüzelőszer. A F. nyeréséhez késő ősszel vágják a fát (ilyenkor tartalmaz legkevesebb vizet), majd levegőn való szárítás után retortába v. kemencébe rakják. A kívülről fűtött retortában megindul a fa száraz desztillációja, melynek faszesz, ecetsav, faecet, fakátrány, kátrányolaj, tűlevelű fáknál terpentin, majd aceton, metilalkohol a melléktermékei; főterméke a szenet és kevés hidrogént és oxigént tartalmazó F. Ha a szenítést 250° C-on fejezik be, vörös-F.-et, 400°-on retortaszenet, 500°-on ú. n. szénégető szenet nyernek. A jól szenített F. fényes feketeszínű és csengő hangja van. A túlszenített F. fénytelen

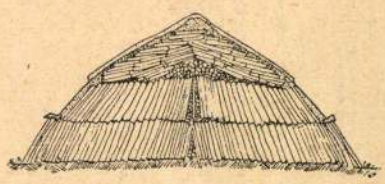

Szenítő rakás (boksa) keresztmetszete.

feketeszínű. A vörös F.-et a lőporgyártásban, a tűlevelű fák F.-ét a nemes acélok gyártásában, egyébként tüzelésre (vasalószén) és folyadékok, gázok szűrésére (gázálarcok) használják. A jó F. láng, füst és korom nélkül ég el. Kezdetleges módon nem retortákban szenítik a fát. A fahasábokat állítva kúpalakú „boksába" (boglyába) rakják, földdel letakarják s csak annyi levegőt engednek be a nyíláson, amennyi a *tökéletlen égéshez* szükséges. Az ily módon égetett F. desztillációs termékei kárba vesznek. A legfinomabb F. vékony rudacskáit tanulmány-rajzok készítésére használják a művészek *(szénrajz)*. L. még *Falepárlás*.

Magyarország F. behozatala 1912-ben 26.369 q-t (144.250 P) tett ki, ez főként Boszniа-Hercegovinából származott. Kivitele 850.105 q volt (5,764.160 P), ennek 90%-a felerészt Olaszországba, felerészt Ausztriába ment. A háború után Magyarország elvesztette F.-termelő vidékeit, így behozatalra szorult. 1937-ben 391.114 q (1,864.000 P) volt a behozatal, nagyobbrészt Csehszlovákiából és Romániából, kisebbrészt Jugoszláviából.

Faszerkezet, különböző fakötések alkalmazásából keletkezik (l. *Fakötések*). A jó F. célja a fa mozgásának (aszás, dagadás) korlátozása, hogy az előállított ipartermék rendeltetésének minél jobban megfeleljen s tartóssága fokozódjék. A *faipari szerkezettan* az összes F.-ek tárgyalásával foglalkozik, ilyenek az építőiparban: födémszerkezetek, faházak, fahidak szerkezetei stb.; az asztalosiparban: ajtók, ablakok, padlók, mennyezetek, lépcsők, templom-, iskola-, üzletberendezések, kirakatok és különböző bútorok szerkezetei.

Faszesz *(methylalkohol, methanol)*, tiszta állapotban színtelen, alkoholra emlékeztető szagú folyadék, meggyujtva kékes lánggal ég el. Képlete $CH_3 . OH$, forráspontja 65° C. A természetben nem fordul elő szabad állapotban, előállítása régebben kizárólag *falepárlás* (l. o.) útján történt. Újabban nagy mennyiségben állítják elő szintétikusan is a következő egyenlet alapján: $CO + 2H_2 = CH_3 . OH$, azaz szénmonoxid + hidrogén = faszesz. A folyamat 200 atmoszféra nyomáson, 400—450°-on, cink- és krómoxid katalizátorok jelenlétében megy végbe. A F. a technikában fontos oldószer, különböző festék- és gyógyszerkészítmények gyártásánál, formaldehid előállításánál stb. kiinduló anyag. Etilalkohol denaturálására is használják.

A F. rendkívül mérgező hatású, halálos adagja 50—75 gr között ingadozik, sőt ennél kisebb mennyiségben is életveszélyes mérgezésre adhat alkalmat. Hatása az alkoholéhoz hasonlatos; a lerészegedés bénulásos szaka nagyobb adagra következik be, de sokkal tartósabb. Már egy korty elfogyasztása után szédülés, hosszas alvás, ködös látás és, akár napok multán, vakság következhetik be. A mérgezési tünetek csak rendkívül lassan, akárhányszor hetek múltán, szűnnek meg. Súlyos mérgezési esetekben kellemetlen szájíz, égési érzés, hányás, hasmenés, fej- és szemfájás, szédülés, borzongás-hidegrázás jelentkezhetik, majd légzési nehézségek, tántorgó járás, végtagfájdalmak és bénulások fejlődhetnek ki. A lábbadozás rendkívül lassú, a látási zavarok is csak lassan enyhülnek és gyakran végleges vakság v. legalább is színvakság állhat elő. Megkülönböztető jelei az alkoholmérgezéssel szemben: a vizeletben kimutatható hangyasav, melyre a F. a szervezetben bomlik; a látási zavar, továbbá az, hogy a reflex-ingerlékenység még mély esz-

1) Fassola (Fazola) Henrik, vasmüves. Allitólag Würzburgból származott. Olasz eredetű német mester. Barkóczy Ferenc egri püspök és főispán hívására jött Egerbe. F. készítette az 1750-56 közt épült egri vármegyeház csodálatosan szép rokokó stílű m. címeres kovácsolt vas kapuját s a főkapu felső lezárását 1760-61-ben. Barkóczy utóda Esterházy Ka roly a ~~kivál~~ mestert 1761-65. főbbszőr foglal köztatta

2

F. a kiváli
~~A~~ borsodi vasére értéke
sítése végett 1765.. a
Garadna és a Szinva
patak völgyeiben vas-
hámorokat létesített.
Ómassa községben volt
a nagy olvasztója s a
Szinva völgyében több
kisebb kohója. Vál-
lalatát 1770 kenytelen
volt egy részvény társa-
ságnak átadni, mely
nek főrészvényese,
később egyedüli tulaj-
donosa a m. állam lett.
A XIX. században a
m. kormány a vasgyá-
rat Diósgyőrbe telepi-
tette át.

T Anyagi körülményeihez
mérten sulmérettezett

3) Vállalatának összeom-
lása után F. távozott Egy-
ből, s ~~[illegible]~~ nevo többé
~~[illegible]~~ forskul elő az
egyszerű feljegyzésekben.

Fassola Henrik

az egri vármegyeháza
kovácsolt vas kapuja
XVIII. sz
Fenti műve
Repr.
Bárányné Oberschall M

Az iparmův.
vrány váltojása.
M. Nemtörö
IV. k. Bp. é. n.

577. 652. l.

Szeged, Somogyi-utca 11. sz.
Telefon: 23-38.

Tek.

Európa Lapterjesztő

Budapest

V. Rokkermere u. 12

II. 7

Fassola Henrik

egri vármegye-
ház kapni

lásd okv.

Bárányné Oberschall
Magda = Régi
magyar vasmüvesség
Bp. 1941. 32, 33. l.
24. l.

Fassole (Fazola) Henrik

az egri vármegyeháza
vaskapni

Br. Kar Egri képes könyv.
Eger
1937

21. l. képpel
22. l.
Fenti alapi-
totta a diós-
győri vasgyárat,
melyet kés ebb
részvénytársaságga
szervezett át, de ő maga
tönkre ment. Tobb háza
volt Egerben.

Az elintézés módja

A beadvány tartalma

Küszegi szent Jakab templom templomban
elökerült freskók tb.

Fassola Henrik

lakatos Egar

cvod

es: M.

Entzföpapok mův.

265. l.

és művelteségi
tevékenysége a
18. sz.-ban
Regnum

1942-43.

V. k.

M. N.

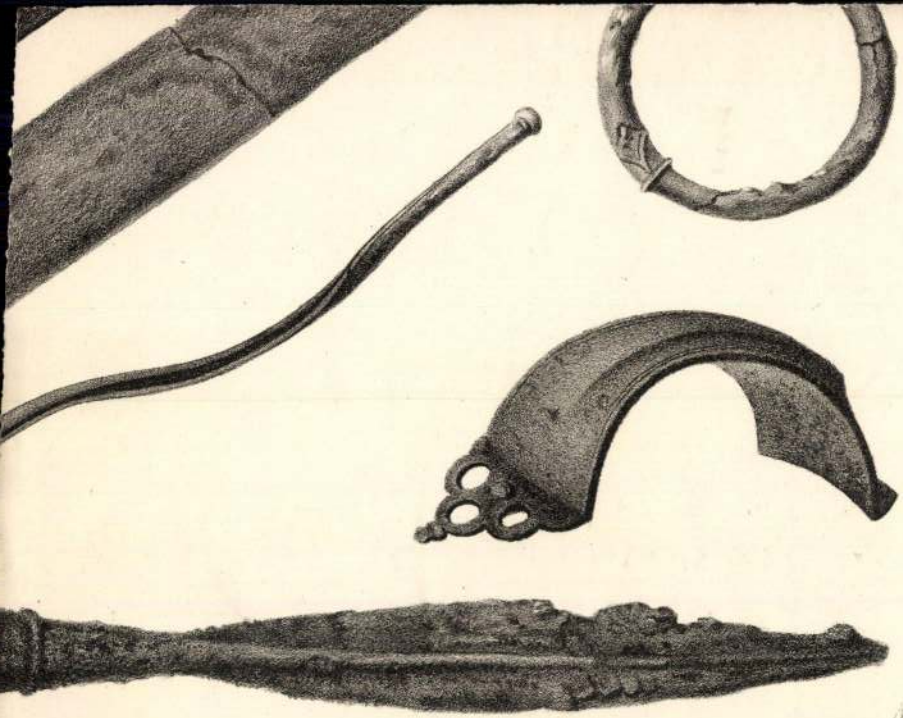

Ny Kohn Pest 1861.

Táb). talált régiségek.

Fasola

egri mulakatos

ivad

Gauth Verecke

V. 130. l. kêppel

137. l.

M. iparmúvészet

Fassola Henrik

Mulakatos

l.

források tanrendje
M. Egyetem mű-ről
e. művé kez. kg.
Bp. 1937

Kapossy: Jegyzetek és

265, 310

202, 248, 249, 312, l

323

321. l 328

(Fasele)

Fassola Henrik

mulakatos Eger

~~[illegible]~~ lásd

Oberschall Magda:

Az egri vármegyeház kovacsolt vaskapui és helyük a hazai és európai vasmüvészetben. Arch. Ért. 1929 223—237 l. képekkel.

A kapuk mesterét még nem ismeri!

és nevét nem is említi.

Ékezetb 1905 nov. 12.

989/1905 sz. (Veszprém, 1905 nov. 10. 206 sz. a.)

A veszprémm. múzeum igazgatója beterjenti 1903, 1904 és 1905 szept. 30ig zárszámadásait és 2évi áll. segély elszámolását. (válasz XII. 16.)

Fassola Henrik

Szmrecsányi M.: Gr. Barkóczy Ferenc egri püspök (1745-1761), a barok-rokoko kortak mecénása

MAGYAR MUVESZET

1932, 231, 234-35, 238, 240-42, 244-46.

Képekkel

Fassola Henrik

1760/61
1763/64
1767/68 Eger

l.

Szmlegerművészetéről.

1937

83, 84, 202, 249 l.

310
312

Fassola Henrik

l.

Kaposy jegyzetek

328. l.

dupl

átírve

3816. Munkácsy Mihály:
Sz. Munkácson 1844 február 2

Haynald Lajos bibornok.

1 pá

Térden alólig látható, b
rűs jobb kezével a szék karfáj
nyugtatja. Pápaszemet, nyaklán
mot, ugyanilyen szinű domestic
ról a háttérben asztal van, a
és szemöldöke ősz, szeme barna
zése
alól jobbra: „Munkácsy".

Fa, mér. 116:88.8 cm.
A Magyar Tudományos
24-~~én~~ -- Elfogadtatott az 1908
illetőleg az 1908. junius 16-i
ján. — Átvétetett 1908. junius
Helyette a Magyar Tudo
nak 1907. évi november hó 24-é
határozata ~~alapján~~ (60-908) és ~~az~~ 1908.
alapján a Boruth Andor által k

Liki letéte (60/908).

Letét 1907 Akadémi

Fassola Henrik

mulakatos

l.

Kapossy jegyzetek

202. l.

328

deipl

átírva

~~Terenci Folzani IX. 187~~

Fassola P. Leonhard

mülakator

l.

Kapossy jegyzetek

265. l.

átiros 310 l. 323. l.

P (Fazole)

(Fasole)

Fasole Henrik

mulakatos

l.

Szm Egerminó

310 l.

312. l.

átiroc

Fassola Henrik

mülaketos

l.

Szmegermüv

83.84. l.

átirva

ÁLÁLGÉRSZEGI ÉSPERESI HIVATALTÓL

szám.

Főtiszt.
Tek.

Müemlékeny Ovy Bizottsága hivatalnak

Budapest

IX. Rákos-u. 10.

ÁLÁLGÉRSZEG
937 MÁG. 21. N 12
20 f
MAGYARORSZÁG

Fassola Henrik

l.

Szm Egermův

202. l.

átvive

Fassola Henrik

az egri vármegyeház

kovácsolt vasrácsai-
nak mestere

láid

Magyar Művészet

1932: 7-8. szám

dupl

Fasola

olasz származásu lakatos csinátta az egri vármegyeháza remek kovácsolt vas kapuit, melyek közül a főkapuit 1849-ben a melszálli orosz csapatok szentpétervára vitték, s melyet az ottani múzeumban helyeztek el.

A helyszínen szerzett értesülés 1936-jul.

Hadsereg.

A jobbra fordultan ábráz
léssel és szuronyos puskáját
ben uhlánusok és gyalogosok

Kaisert
OESTERR
Ungarische K

Szines kny., mé

140-91-9.

Fassola-Honvéd

utca

Gerő L. Eger.

Bp. 1954(?)

ad Fassola Henrik

de a részvényesek
kapzsisága miatt
folyton anyagi gon-
dokkal küzdött. Hogy
~~[illegible]~~ a termelés
zavartalanságát biz-
tosítsa, az agar-
gató magán vagyo-
nát kölcsönökkel
terhelte meg, s a
felvett összegeket a
gyár céljaira for-
dította. Lejár átkor
nem tudott fizetni,
zörök, árveresek kö-
veskeztek s F ne-
hány év alatt ~~[illegible]~~
teljesen tönkre
ment. A becsi

részvényesek. mintán
a Fassola tulajdona
ben volt részvényekel
is megkapacitettak
a diósgyőri gyár
Iseniális megalapi-
tóját 1778. igaz-
gatói állásából
is kibuktatták

1771-72. a) (vasgyárat) (és két telepét) a diósgyőri kincstári uradalom területén az uradalomtól elölegezett anyagból épitette] fel. ~~Igy lett~~ F. a ~~diósgyőri vasgyár~~ meg~~alapitója.~~ Fassola gyára elsőrendű rúd- és nyújtott vasat gyártott. Az üzem munkájának zavartalanságát csak magánvagyonának feláldozásával tudtát biztosítani. Néhány év alatt teljesen tönkrement, s 1778 F igazgatói állásából is kibuktatták.

F a becsi részvényesek J és rzerelte

M.D.K.

FASOLE

FAZOLA Henrik vasmüves

Szül. 1730 táján megh. 1779

1758-ben költözik Egerbe

1758-61 Eger megyeháza lakatosmunkái

Két belső folyosórács (kép) homlokzati kapu fölötti pelhárínes ablakrács, főkaput sarkó vaspántok, II. em. régi levéltár 2 vastáblás ajtaja (kép) belső levéltári helyiségbe vezető ajtó fölöte levél- és virágdísz, ajtó és ablakvasalás ./.

 M.D.K.

FAZOLE

FAZOLA Henrik vasmüves

Eger megyéhez: kályharácsok, rostélyok, lebontott komlakzati erkély rácsa, kapu komlakzati felköríves vasrács

Harsány püspöki nyaraló vasmunkai 1760

1760-61 Harsány t. toronykereszt, főajtó vasalások

1760. Felsőtárkány plebánia vasalások

1760. Eger püspöki palota házikápolnájának 2 gyertyatartó

./.

M.D.K

FAZOLA Henrik vasműves

Eger, püspöki rezidencia számára
bordozható oltár
Eger püspöki palota 1764 II. em. ajtók
sárgaréz fogantyukha vasalással való
ellátása., Ajtók, ablakok vasalása
1765. Kandalló rostélyok, házi kápolna
kandallójához kis vasajtó, ablakrácsok
lámpatartók, zárak

M.D.K.

FAZOLA Henrik vasmüves

1766 püspöki rezidencia szobaajtókat vasalása, kondallókhoz rostélyok, tetőablak, házikápolna ajtó vasalás, gyöntatószék és ablaktáblák vasalása

Rézkoszorú házikápolna oblakai tőle székesegyház tabernakulum és ajtók sáj. garéz kellékei

1767. Irgalmaskórház részére vasalás

Püspöki rezidencia vasalás, rácsol

./.

M.D.K.

FAZOLA Henrik vasmüves

1768 Foglár-kollégium (későbbi angolkisasszonyok épülete) fali kötővasak, kapu és ablakvasalás

Szélcsegyház kápolnájában gyóntalószék és zászlórúd vasalása

A nápai uradalomba 2 földmérő szerszám

Püspöki residencia T. II. em. szobái részére 13 ajtó vasalása, 18 kályhaajtó

./.

 M.D.K.

FAZOLA Henrik vasmüves

Püspöki rezidencia fdszt. ablakrácsok, 3 duplaajtó vasalása, galerian 7 új ablaktok vasalása. Az új lépcsőházban kerste vezető duplaajtó behotésénél működik, alsó sarokszobában 5 ablaktokot vasal

Gyöngyöspüspöki templomban 9 ablakkeret vasalása

Pusztahidvégi majorházban 28 ablakszárny vasalása. /.

M.D.K.

FAZOLA Henrik vasműves

Esterházy számára órajavítás

1771–72 fölépítteti az omassai nagyolvasztót és a hámori 1. és 2. sz. hámort

Pétervására Reglevich kast. folyosórács (?)

Eger. nagyprépositi és kisprépositi palota erkély és ablakrács (?)

Eger, érseki rezidencia első em. rács (?)

Művért 1955. 1. sz.

Soós Imre: Fazola Henrik és Sinára egri vasművesek 29–45. l.

ÚJ ÚTON,
EGER

610

Eger a műemlékek városa

AZ „ÚJ ÚTON" május 19-i számában Csernicky Dénes tollából a fenti címmel újságcikk jelent meg, amelyben egyes részletek félreértésre, — helytelen megítélésre adhatnak okot, ezért szükséges az egri műemlékek kérdésével ismét foglalkozni.

Bár a helyi újságban is sokszor írtunk erről, úgy látszik, nem felesleges ismét tisztázni: mit jelentenek a műemlékek általában, és miért különösen nem mellékes kérdés ez városunkban, Egerben, „a műemlékek városában".

A műemlékek — legyenek ezek építészeti alkotások, — szobrászati, festőművészeti, — vagy esetleg berendezések, — híven tükrözik nemcsak elkészítési idejüknek művészetét, de beszélnek az illető kor termelési viszonyairól, munkaeszközeiről, a házak lakóinak életmódjáról — általában a régi idők társadalmi, gazdasági és kulturális helyzetéről. És mit mesélnek az egri műemlékek? Ma már tudjuk, nemcsak „nagy püspökökről", vagy feudális urakról, de beszélnek az egyszerű — ám hősiességben felülmulhatatlan — várvédőkről, várépítőkről, művészi értékeket előállító egri munkás kezekről, szerény egri iparosokról, vagy mesterekről, helyi festőkről, vagy szobrászokról, a Fazolákról, és Povolnyakról.

Persze a műemlékek szavát is nehéz megérteni akkor, ha nem foglalkozunk velük behatóbban, ha nem közeledünk feléjük figyelemmel és szeretettel. Ugy van ez valahogy, — mint a zenénél: ha valaki például csak a furulya-szót hallotta, vagy ismeri, nem feltétlenül érti meg Beethoven, — vagy Bachot. De azért nem mondjuk azt, hogy Beethoven, vagy Bach művei — feleslegesek.

Most egy másik kérdés: időszerű-e napjainkban, társadalmunk mai helyzetében a műemlékkel való foglalkozás? — Bizony, talán sohasem volt olyan időszerű, mint jelenleg. A régi időkben pusztították emlékeinket a tatárok, a törökök, sőt meggondolás nélkül százával rombolták ezeket a kapitalista időkben is, amikor a magántulajdon sérthetetlenségének elvén eltüntettek komoly értékeket, hogy helyettük a tőkések gazdagságát fitogtató, művészi szempontból jelentéktelen alkotásokat emeljenek. Ideje tehát, hogy akkor, amikor a műemlékek végre az alkotó magyar nép tulajdonává váltak: megvédjük, megőrizzük ezeket, mint a magyar nép kiválóságának ékes bizonyítékait.

ÉS HOGY MENNYIRE így gondolkoznak a többi nemzetek is, erre példa — hogy csak a baráti országokat említsük — Prága, Varsó, Leningrád, vagy Moszkva, ahol milliókat fordítanak a régi emlékek fenntartására, ahol mindenki büszkén és szeretettel beszél ezekről, — ahol nem sajnálják a reájuk költött összegeket.

Azután túl az értelmi szálakon: mit jelent nekünk egrieknek a műemlékek fenntartása gazdasági vonatkozásban? — Mindenki tudja, hogy Egerben évente több mint 100 ezer idegen fordul meg. Ezek között több mint ezer külföldi látogató is. Miért jönnek ezek Egerbe? Kétségtelen, hogy híres borunk, kiváló fürdőink is nagy vonzóerőt jelentenek. De akkor miért nincs ennyi látogatója Tokajnak, vagy Hajdúszoboszlónak, ahol talán még jobb a bor, — vagy jobb a fürdő, mint nálunk! Mert itt van a hősi múltú vár, itt vannak gyönyörű épületeink, itt vannak a régi utcák és terek — amelyeket azonban a látogatók kifogástalan állapotban akarnak látni.

Ha csak a kétszer-kettőt vesszük (és a külföldiek által behozott értékes valutát nem is említjük) a 100.000 látogató évente legalább 2—3 millió forintot hagy falaink között, ez pedig a város gazdasági élete szempontjából egyáltalán nem közömbös.

A cikkíró azt állítja, hogy „minden Egerben fellelhető pénzt" csak a műemlékekre költünk és még az a szellemességet is megkockáztatja, hogy „megbízták a Magasépítő Vállalatot, hogy építsen egy 200 éves templomot". Szerinte azért nincsen Egerben lakás, ezért nem tatarozzák itt a házakat. Nos, az 1957. évi városi költségvetésnek csak alig két százalékát fordítjuk műemlékekkel kapcsolatos kiadásokra (műemlék ismertető kőtáblák elkészítése, műemléki útmutató kiadása, török fürdő feltárása, Dobó Gimnázium homlokzat tatarozása) és kb. ez a helyzet országos viszonylatban is. A sajnálatos lakáshiánynak egészen más okai vannak, — amelyről egyszer majd részletesen beszélünk — de semmiesetre sem az, hogy a sokmilliós költségvetésből bizonyos összeget a város művészeti értékeinek a fenntartására költünk!

REMÉLJÜK, NEMSOKÁRA eljön az az idő, amikor új lakóházak, helyreállított lakások várják majd a város valamennyi lakóját, akiknek nem kell majd magyarázkodni, — hogy lakásunk most már van ugyan, de közben hagytuk elpusztulni régi kultúránk, hősi múltunk megmaradt kis számú emlékét.

Hevesy Sándor,
az egri műemlék-bizottság elnöke.

termelésben.

KOVÁCS ENDRE

ünnep veteran ... karnagya, Huszthy Zoltán.

KIS ÜGYEK

az esküvő előtt, menyasszonya. Régi munkaerő, sokat dicsérték is, s a végén mégis elküldték, ugyanakkor ott olyanok maradtak, akiknek lényegesen jobb volt a szociális helyzetük. Jogosan teszi fel a kérdést Bozsvári József, miért kellett a házasság előtt 1-2 nappal felmondani, miért nem segítik jobban a Selypi Zsófia malomban az új életet kezdő ifjú párt.

●●

Bakos Lajos tarnaőrsi dolgozó paraszt a hevesi gépállomásra panaszkodik. Az elmúlt évben a borsó cséplésnél az előírt mázsánkénti díj helyett óradíjat fizettettek vele. Noha panaszát már a megyei gépállomási igazgatóságra is elküldte, még sehonnan nem kapott választ. Lassan itt van az újabb cséplési idény, szeretné, ha már elintéznék végre panaszát.

●●

Bárkány János, Eger, Kertész utca 24 szám alatti lakos azzal a panasszal fordult szerkesztőségünkhöz, hogy az Egri Vágóhíd és Húsfeldolgozó Vállalat Egyeztető Bizottsága nem terjeszti fel iratait, észrevételeit a Területi Egyeztető Bizottsághoz, pedig a fellebbezést idejében beadta (január 14-én) de azóta sem történt meg. Azóta már a megyei szakszervezet is sürgette a fellebbezési iratok felküldését, sőt a Területi Egyeztető Bizottság is kérte. Az ügyet azóta sem tárgyalták, mert a papírok még mindig nem érkeztek meg a felsőbb — a Területi Egyeztető Bizottsághoz.

●●

Gyöngyöstől három kilométerre a Mátra aljában fekszik az úgynevezett Farkasmályi rész. Húsz sziklába vájt pince van ott, s a pince fölött lakások. Gyönyörű kirándulóhely, amit szívesen kerestek fel a gyöngyösiek. Mostanában már nem, s legszívesebben az ott lakók is elköltöznének, ha volna hova. Az ok, mióta a Melléktermék és Hulladékgyűjtő Vállalat a 8. számú pincében nyers csontot tárol, elviselhetetlen bűz terjeng az egész völgyben. A pince feletti sziklaréteg átengedi a vizet, az keresztülfolyva a rothadó csontokon, a szabadba kerül, s ott az is bűzlik. Ezenkívül a legyek milliárdjai, férgek kerülnek ki onnan, fertőzik a levegőt. A farkasmályiak megpróbálták sárral betapasztani a pince ajtónyílását, szabad ablakát, ez némiképp elviselhetővé teszi, de nem megoldás. Kérik, intézkedjen már a gyöngyösi városi tanács közegészségügyi hivatala, hogy megszüntessék ezt a türhetetlen állapotot. Kérésük egy esztendő óta nem talált még meghallgatásra. Ideje volna, ha végre intézkednének az illetékesek.

●●

Cifra Miklós Andornaktálya, Alkotmány úti lakos 1955-ben szép kis családi házat épített állami kölcsönnel. Sajnos, arra már nem jutott pénze, hogy akkor bevezettesse a villanyt. 1956 decemberében végezték el ezt a munkát, ugyanakkor leadta az ÁVESZ egri kirendeltségének is a rajzot, kérte hogy kössék be a villanyt. Kérését nem teljesítették arra hivatkozva, hogy az oszloptól a távolság 38-40 méter és így nem lehet bekötni Meg is értené, ha nem laknának az utcában ketten is, akiknek hasonló körülmények között mégis bekötötték. Rádiója ott porosodik, lámpával kínlódnak, s december óta még csak választ sem kaptak az ÁVSZ-től, hogy bekötik-e végre a villanyt, vagy nem.

Kádas Bertalan, aki már több, mint 50 éve tagja a Dalkörnek. Talán maga sem tudná megmondani, hányszor dalolt boldogságot, hitet, emberséget a szívekbe.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296. 188-307

Fazola Henrik

NÉPSZAVA JÚL 9 –

Ötvös- és fémművészeti kiállítás

RÉG NEM LÁTOTT SZÉPSÉGŰ és érdekességű kiállítás nyílt meg tegnap az Iparművészeti Múzeumban az európai és magyar ötvös- és fémművesség művészi értékű alkotásaiból. A múzeumban őrzött és most kiállított művek többsége ezúttal kerül első ízben a nyilvánosság elé, de a régebben már láthatták is új hangsúlyt kapnak, szélesebb összefüggésben mutatkoznak a műfajok fejlődését, kapcsolatait érzékeltető rendezés jóvoltából.

A belépő látogatót mindjárt a lépcsőfeljáratoknál és az emeleti előcsarnokban a vasművesség remekei fogadják, amelyek egykor paloták és gazdag polgárházak ablakait, erkélyeit díszítették, kerítések kapuit, rácsozatát alkották, vagy mint utcai cégérek hirdették a mesterség címerét. A lépcsőfordulónál egy erkély a rokokó hangulatát idézi, a pétervásári kastély szinte teljes épségben fenntartott barokk kapuja pedig a kétszáz éve élt neves egri mester, Fazola Henrik művészetét dicséri. A többi mű vasveretes középkori láda, kovácsolt gyertyatartók, zárak, szépen kimunkált ajtóveretek, kopogtatók és kulcsok, más műhelyek és mesterek nagy tudásáról, ízléséről vallanak.

ÖTVÖSMUNKÁK SORA következik az emeleti galérián a tizenkettedik századi egyszerű román feszülettől, egészen a technikai korlátokat szinte nem ismerő múlt századi ezüst- és arany dísztárgyakig. Nem egy ritka becsű műtárgy akad közöttük, mint például román-kori víztartók, gótikus kelyhek, a firenzei és bolognai műhelyekből kikerült reneszánsz bronzszobrocskák, vagy a budai királyi várból idekerült aranyozott réz dísztárgyak, a francia ötvösművészet remekei.

Külön csoportot alkot az órák gazdag gyűjteménye. Láthatók közöttük függőként viselt apró szerkezetek és torony alakú építészeti keretbe foglalt asztali órák, főúri termek egykori büszkeségei. Közülük is kiemelkedik Miksa császár világhírű órája, a XVI. századi augsburgi mester, Gerhard Emmoser műve.

SZINTE FELMÉRHETETLEN ÉRTÉKŰ RÉSZE a kiállításnak az Esterházy-kincs néhány kiemelkedően szép darabja — díszruhák, aranyérmék, fegyverek, nyergek, kristályok, kárpitok, arany- és ezüstművek. A világhírű gyűjteményt, amely mint a korban szokásos főúri ritkasággyűjtemény kezdte meg pályafutását, a tizenhatodik század óta gyarapította és Fraknó várában őrizte a család. A Tanácsköztársaság 1919-ben köztulajdonba vette és az Iparművészeti Múzeumnak adta át, azonban 1944-ben ismét az Esterházyakhoz került és várbeli palotájukban csaknem elpusztult a második világháború során. Több mint tíz éve gondozzák és állítják helyre a múzeum kutatói és restaurátorai a pótolhatatlan értékű műtárgyakat, hogy a közönség ismét gyönyörködhessék bennük.

Az ötvösművek sorát a kiváló külföldi műhelyek alkotásai mellett a múlt századi magyar mester, Szentpétery József finoman megmunkált ezüsttárgyai zárják be.

A RENDKÍVÜL GONDOS, ÖTLETES rendezésről külön kell megemlékeznünk. Nemcsak szép környezetet teremtett a tárgyak számára, hanem szemléletes és tanulságos is. Az ötvösműveket korabeli szobabelsőkbe helyezték, így elevenítve fel rendeltetésüket és a kor ízlését. Igen tanulságosak a mesterség szerszámait felsorakoztató tárlók és a korabeli metszetek, amelyek a műhelyek munkájába nyújtanak bepillantást. Az ékszerek viselésének módját egykorú portrékról olvashatja le a látogató, a legnevezetesebb műhelyek és gyűjtemények helyeit pedig térképek szemléltetik.

(havas)

ta brigád címet s május elsején már közös kiránduláson, fehér asztalnál együtt ünnepelték a Zsille-brigád szocialista címét.

és a hatása

gyárra. Bardóczyék meghallották és »beszálltak« helyettünk, mert azok mindig ott vannak, ahol valamit tanulni lehet.

Az utolsó mondatban volt egy csepp keserűség, feloldva őszinte elismerésben. Bardóczyék tehát elmentek, learatták a másik brigád baráti fogadtatását és egy csokor hasznos szakmai tapasztalatot.

Igen, Bardóczyék mindenütt ott vannak... Két tagjuk: *Hutter Lajos* és *Hegedüs János* kitűnő eredménnyel végezte a Kandó Kálmán Technikum III. évfolyamát, ketten: *Kelemen és Kohajda* pedig az általános iskola VII. osztályát. Jó, de hogy halad ez tovább a Tv II-ben?

— *Úgy, hogy mindenki tanul, mivel látja az értelmét. Szeptemberben csak ebből a műhelyből tizenöten tesznek szakmunkásvizsgát. Valamennyien segédmunkásként kerültek hozzánk...*

brigád mellé áll

még abból az időből, amikor sokat jártam közéjük. Volt egy fekete bárányuk, aki jószerivel kivonta magát min-

san nyílt, egy
fiú szótlanul
majd elment
gozni azzal, ho
a lakásához.

Egy ember
ember jött:

— Ki jött?

— *Egy fiú,*

ből. Sokáig kerülgette a dolgát, de azt mondta, a felesége miatt nem lép be, az asszony nem veszi jó néven az ilyesmit. Egyszer azonban, néhány hete eljött asszonyostul Zamárdiba, ahol az üzemi üdülő fejlesztésére társadalmi munkát végeztünk. Másnap idejött, hogy belépne a brigádba, az asszony is pártolja a dolgot...

A hőfok, egy szocialista brigád emberségének, összetartásának, szakadatlan fejlődésének hőfoka változatlanul nagy. Szocialista brigáddá érett ebben az érlelő sugárzásban a műhely valamennyi brigádja. Száz munkás emberi tartalma változik a kék neonfény alatt, amely bevilágítja a bonyolult szerkezeteket. Ez azonban mesterséges fény, az emberi természetre nincs hatása, annak a megváltoztatására másfajta fény és hő kell, olyan, amely a szocialista emberből árad...

Baróti Géza

Ezen a baranyai tájon a szülők gyermekkora a béressorsot jelentette az istállóban a szakadásig munkát a saját kis földön vagy a lányok esetében egy naccságát Pécsett. Szerencsés esetben *kellemes* naccságát és néhány pengőt. Most pedig a tsz-ben — az elsők közt alakították ki ezt a rendszert — a »családi tervezés« alapján megtervezik az évi munkát és az évi keresetet, jelzik, mennyi munkát vállalnak a szövetkezet egész

„Nincs ebben a f

Hét lánnyal beszélgetünk — paradicsomot palántáznak a kertészetben. *Vidákovics Mari* — a traktoros Vince húga; *Sági Ili* — a traktoros Karcsi húga; *Palotai Ili* — a megyei első traktoros húga; *Szalai Annus*, a brigádvezető lánya, *Király Ili*, *Pavin Annus* és *Juhász Zsuzsi* is családtagi minőségben tsz-tagok. Talán egy kissé még jobban parasztlányok, mint amennyire bátyáik és társaik falusi fiúk, mert azo-

ÚJ ÚTON,
EGER

610

Eger a műemlékek városa

AZ „ÚJ ÚTON" május 19-i számában Cserniczky Dénes tollából a fenti címmel újságcikk jelent meg, amelyben egyes részletek félreértésre, — helytelen megítélésre adhatnak okot, ezért szükséges az egri műemlékek kérdésével ismét foglalkozni.

Bár a helyi újságban is sokszor írtunk erről, úgy látszik, nem felesleges ismét tisztázni: mit jelentenek a műemlékek általában, és miért különösen nem mellékes kérdés ez városunkban, Egerben, „a műemlékek városában".

A műemlékek — legyenek ezek építészeti alkotások, — szobrászati, festőművészeti, — vagy esetleg berendezések, — híven tükrözik nemcsak elkészítési idejüknek művészetét, de beszélnek az illető kor termelési viszonyairól, munkaeszközeiről, a házak lakóinak életmódjáról — általában a régi idők társadalmi, gazdasági és kulturális helyzetéről. És mit mesélnek az egri műemlékek? Ma már tudjuk, nemcsak „nagy püspökökről", vagy feudális urakról, de beszélnek az egyszerű — ám hősiességben felülmulhatatlan — várvédőkről, várépítőkről, művészi értékeket előállító egri munkás kezekről, szerény egri iparosokról, vagy mesterekről, helyi festőkről, vagy szobrászokról, a Fazolákról, és Povolnyakról.

Persze a műemlékek szavát is nehéz megérteni akkor, ha nem foglalkozunk velük behatóbban, ha nem közeledünk feléjük figyelemmel és szeretettel. Ugy van ez valahogy, — mint a zenénél: ha valaki például csak a furulya-szót hallotta, vagy ismeri, nem feltétlenül érti meg Beethoven, — vagy Bachot. De azért nem mondjuk azt, hogy Beethoven, vagy Bach művei — feleslegesek.

Most egy másik kérdés: időszerű-e napjainkban, társadalmunk mai helyzetében a műemlékkel való foglalkozás? — Bizony, talán sohasem volt olyan időszerű, mint jelenleg. A régi időkben pusztították emlékeinket a tatárok, a törökök, sőt meggondolás nélkül százával rombolták ezeket a kapitalista időkben is, amikor a magántulajdon sérthetetlenségének elvén eltüntettek komoly értékeket, hogy helvettük a tőkések gazdagságát fitogtató, művészi szempontból jelentéktelen alkotásokat emeljenek. Ideje tehát, hogy akkor, amikor a műemlékek végre az alkotó magyar nép tulajdonává váltak: megvédjük, megőrizzük ezeket, mint a magyar nép kiválóságának ékes bizonyítékait.

ÉS HOGY MENNYIRE így gondolkoznak a többi nemzetek is, erre példa — hogy csak a baráti országokat említsük — Prága, Varsó, Leningrád, vagy Moszkva, ahol milliókat fordítanak a régi emlékek fenntartására, ahol mindenki büszkén és szeretettel beszél ezekről, — ahol nem sajnálják a reájuk költött összegeket.

Azután túl az értelmi szálakon: mit jelent nekünk egrieknek a műemlékek fenntartása gazdasági vonatkozásban? — Mindenki tudja, hogy Egerben évente több mint 100 ezer idegen fordul meg. Ezek között több mint ezer külföldi látogató is. Miért jönnek ezek Egerbe? Kétségtelen, hogy híres borunk, kiváló fürdőink is nagy vonzóerőt jelentenek. De akkor miért nincs ennyi látogatója Tokajnak, vagy Hajdúszoboszlónak, ahol talán még jobb a bor, — vagy jobb a fürdő, mint nálunk! Mert itt van a hősi múltú vár, itt vannak gyönyörű épületeink, itt vannak a régi utcák és terek — amelyeket azonban a látogatók kifogástalan állapotban akarnak látni.

Ha csak a kétszer-kettőt vesszük (és a külföldiek által behozott értékes valutát nem is említjük) a 100.000 látogató évente legalább 2—3 millió forintot hagy falaink között, ez pedig a város gazdasági élete szempontjából egyáltalán nem közömbös.

A cikkíró azt állítja, hogy „minden Egerben fellelhető pénzt" csak a műemlékekre költünk és még az a szellemességet is megkockáztatja, hogy „megbízták a Magasépítő Vállalatot, hogy építsen egy 200 éves templomot". Szerinte azért nincsen Egerben lakás, ezért nem tatarozzák itt a házakat. Nos, az 1957. évi városi költségvetésnek csak alig két százalékát fordítjuk műemlékekkel kapcsolatos kiadásokra (műemlék ismertető kőtáblák elkészítése, műemléki útmutató kiadása, török fürdő feltárása, Dobó Gimnázium homlokzat tatarozása) és kb. ez a helyzet országos viszonylatban is. A sajnálatos lakáshiánynak egészen más okai vannak, — amelyről egyszer majd részletesen beszélünk — de semmiesetre sem az, hogy a sokmilliós költségvetésből bizonyos összeget a város művészeti értékeinek a fenntartására költünk!

REMÉLJÜK, NEMSOKÁRA eljön az az idő, amikor új lakóházak, helyreállított lakások várják majd a város valamennyi lakóját, akiknek nem kell majd magyarázkodni, — hogy lakásunk most már van ugyan, de közben hagytuk elpusztulni régi kultúránk, hősi múltunk megmaradt kis számú emlékét.

Hevesy Sándor,
az egri műemlék-bizottság elnöke.

termelésben.

KOVÁCS ENDRE

ünnep veteran ...
karnagya, Huszthy Zoltán.

KIS ÜGYEK

az esküvő előtt, menyasszonya. Régi munkaerő, sokat dícsérték is, s a végén mégis elküldték, ugyanakkor ott olyanok maradtak, akiknek lényegesen jobb volt a szociális helyzetük. Jogosan teszi fel a kérdést Bozsvári József, miért kellett a házasság előtt 1-2 nappal felmondani, miért nem segítik jobban a Selypi Zsófia malomban az új életet kezdő ifjú párt.

●●

Bakos Lajos tarnaőrsi dolgozó paraszt a hevesi gépállomásra panaszkodik. Az elmúlt évben a borsó cséplésnél az előírt mázsánkénti díj helyett óradíjat fizettettek vele. Noha panaszát már a megyei gépállomási igazgatóságra is elküldte, még sehonnan nem kapott választ. Lassan itt van az újabb cséplési idény, szeretné, ha már elintéznék végre panaszát.

●●

Bárkány János, Eger, Kertész utca 24 szám alatti lakos azzal a panasszal fordult szerkesztőségünkhöz, hogy az Egri Vágóhíd és Húsfeldolgozó Vállalat Egyeztető Bizottsága nem terjeszti fel iratait, észrevételeit a Területi Egyeztető Bizottsághoz, pedig a fellebbezést idejében beadta (január 14-én) de azóta sem történt meg. Azóta már a megyei szakszervezet is sürgette a fellebbezési iratok felküldését, sőt a Területi Egyeztető Bizottság is kérte. Az ügyet azóta sem tárgyalták, mert a papírok még mindig nem érkeztek meg a felsőbb — a Területi Egyeztető Bizottsághoz.

●●

Gyöngyöstől három kilométerre a Mátra aljában fekszik az úgynevezett Farkasmályi rész. Húsz sziklába vájt pince van ott, s a pince fölött lakások. Gyönyörű kirándulóhely, amit szívesen kerestek fel a gyöngyösiek. Mostanában már nem, s legszívesebben az ott lakók is elköltöznének, ha volna hova. Az ok, mióta a Melléktermék és Hulladékgyűjtő Vállalat a 8. számú pincében nyers csontot tárol, elviselhetetlen bűz terjeng az egész völgyben. A pince feletti sziklaréteg átengedi a vizet, az keresztülfolyva a rothadó csontokon, a szabadba kerül, s ott az is bűzlik. Ezenkívül a legyek milliárdjai, férgek kerülnek ki onnan, fertőzik a levegőt. A farkasmályiak megpróbálták sárral betapasztani a pince ajtónyílását, szabad ablakát, ez némiképp elviselhetővé teszi, de nem megoldás. Kérik, intézkedjen már a gyöngyösi városi tanács közegészségügyi hivatala, hogy megszüntessék ezt a türhetetlen állapotot. Kérésük egy esztendő óta nem talált még meghallgatásra. Ideje volna, ha végre intézkednének az illetékesek.

●●

Cifra Miklós Andornaktálya, Alkotmány úti lakos 1955-ben szép kis családi házat épített állami kölcsönnel. Sajnos, arra már nem jutott pénze, hogy akkor bevezettesse a villanyt. 1956 decemberében végezték el ezt a munkát, ugyanakkor leadta az ÁVESZ egri kirendeltségének is a rajzot, kérte hogy kössék be a villanyt. Kérését nem teljesítették arra hivatkozva, hogy az oszloptól a távolság 38-40 méter és így nem lehet bekötni Meg is értené, ha nem laknának az utcában ketten is, akiknek hasonló körülmények között mégis bekötötték. Rádiója ott porosodik, lámpával kínlódnak, s december óta még csak választ sem kaptak az ÁVSZ-től, hogy bekötik-e végre a villanyt, vagy nem.

Kádas Bertalan, aki már több, mint 50 éve tagja a Dalkörnek. Talán maga sem tudná megmondani, hányszor dalolt boldogságot, hitet, emberséget a szívekbe.

Fazola

Bovarti Szemle
1962. 5 ...
~~356~~
34 lap

Részlet az 1960-ban állott várostörténeti kiállításról. Középen a Fazola-műhelyből származó rokokó vaskapu a XVIII. század végéről.

A szocialista kultúra kifejlesztésének szükségletei, a szocializmust építő országok tudományos köreiben is nagy súllyal szerepelnek, a széleskörű társadalmi visszhang ezt külön is hangsúlyozza.

Ebből az a tanulság származik, hogy a tudomány művelőinek képviselői, levezetve a legkisebb áttételig, vessenek számot a felállított követelményekkel, és ezeket mint megoldandó feladatokat állítsák be programterveikbe.

Nem kivétel ebből a történelemtudomány és ennek része, a helytörténettudomány, a helyi szociográfia sem, a változás előtt és alatt álló élet, ember és társadalom megmutatásának tudománya.

Ebben megyénk területén felelősségteljes szerepe van és lesz a múzeumoknak és tudományos kutatóinknak. Annál is inkább, mert a tudományos képzettségük képessé teszi őket erre és biztosítja a munka színvonalas elvégzését.

A miskolci múzeum felelősségteljes szerepét növeli még az, hogy az egyetemi, főiskolai végzettségű múzeológusoknak, helyi humán-egyetem híján, magukra kell irányt mutatniok tudományos működésükben, a témák kiválasztásának gondosságában, s helytörténeti kutatásaik módszereivel, feldolgozásával rendszert teremteni. A múzeumnak kell élen járnia a helytörténeti kutatások külső önkénteseinek kinevelésével, irányításával és összefogásával.

Ezen a szakterületen — és Miskolcon — rendkívül sok a teendő. Ennek érdekében történt is sok kísérlet és kezdeményezés a különféle szervezeteknél. Lényeges az is, hogy szépszámú honismereti szakkör és egyéb szervezeti egység igyekszik ezt a kutatást előmozdítani. Azonban e kutatásoknak mégis legmagasabb szakmai szinten kell futniok.

A legfőbb cél az, hogy mind Miskolc, mind a megye az évek során minél előbb megkaphassa végül korszerű és színvonalas város- és megyetörténeti műveit.

Miskolcon és a megyében sok tízezer azoknak száma, akik mohón érdeklődnek szűkebb hazájuk, városuk, községük történelme, haladó hagyományai és forradalmi múltja után. Ma az a helyzet, hogy még könyvtárainkban is azok

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Fazola Henrik

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
1966 JUL 15

1024

Fazola Henrik kovácsművészetét folytatja

Szerencsi Kálmán egri lakatosmester nyolc éve próbálkozott először művészi szándékú kovácsolással. Most már minden szabad idejét ezzel tölti. Példaképe Fazola Henrik, az észak-magyarországi vasipar megalapítója. Másfélszáz népművészeti jellegű munkáját ötezren nézték meg a közelmúltban megrendezett gyűjteményes kiállításán.

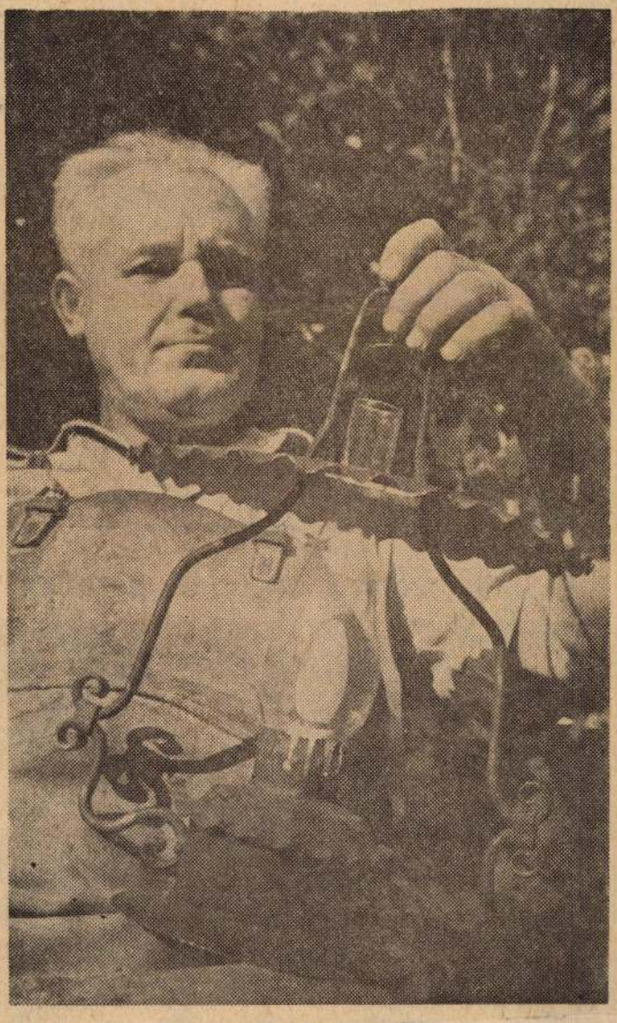

Szerencsi Kálmán

Részlet a kiállításról

Esélyeink a rajt után

Két napon át mint nézők ültük körül a televíziós készülékeket, aztán a harmadikon, amikor szinte a fél ország figyelte mi történik Manchesterben. Igazi szurkolóvá vált az is, aki egyébként ritkán foglalkozik labdarúgással.

Aztán változó érzésekkel és véleményekkel, és egy kicsit megtépázott reményekkel álltunk fel a 90 perc eltelté vel. Azon az estén, és másnap is sokfajta véleményt lehetett hallani az egyéni és a csapatteljesítményt illetően. Voltak, akik elhamarkodottan, fejeket követeltek.

Nagyjából így fest a „hazai tükör". Londoni sajtóvisszhangok és a külföldi vélemények valahogy többre értékelik a magyarok szerdán mutatott játékát, mint sokan közülünk. Egyik kommentár címe így hangzott: vesztett mérkőzés után szégyenkezés nélkül. Nagyon találó ez a megállapítás. Tizenegy ember ritkán küzd ilyen lelkesedéssel, nagy akarással, mint a portugálok ellen a magyarok. És nem is játszottak rosszul. Gondoljunk csak vissza, hogyan harsant a tapsvihar a nézőtéren egy-egy szép magyar akció végén és milyen gyakran méltatlankodtak az angolok, látva a portugálok időhúzását. Azonban nyolc gólhelyzetet nem lehet kihagyni büntetlenül.

Józan számítások alapján a magyar csapat továbbjutásának esélyei nagyon megcsappantak ezzel a vereséggel. Bár lesznek még meglepetések és „keresztbe verések" is. Azonban ahhoz, hogy ma este a brazilok ellen jól szerepeljen az együttes, a fizikai fáradtságon kívül az idegeknek is meg kell nyugodniuk. Ezen a találkozón áll vagy bukik nemzeti tizenegyünk továbbjutása. S ha nem lesz együttesünk olyan balszerencsés, mint volt néhány nappal ezelőtt, ugyanakkor épp oly lelkesen játszik, mint a portugálok ellen, talán meglepetést szerezhet.

— paulovits —

Az 1500 méteres síkfutás mezőnye

Nagy küzdelmet hozott a megyei spartakiádon az 1500 méteres síkfutás

Foto: Szabó István

versenyek küzdőterére, ahol becsülettel helytálltak.
Most is ezt várjuk tőlük!

Felföldi György

Miskolc-Martintelep, Benkő Sámuel utca 8. számú telek, építési engedéllyel, rajta levő szoba-konyhás beköltözhető házzal sürgősen eladó.

Bútorozott albérleti szobába férfi szobatársat keresek. Nagyavas, Középső sor 617. Érdeklődni a délutáni órákban.

Két férfinak különbejáratú bútorozott szoba kiadó. Petőfi utca 8.

Eladó Miskolc-Tapolcán 2 szoba, konyhás ház, azonnal beköltözhető. Érdeklődni Petró Jánosnénál, Május 1. telep 52. sz.

Eladó családi ház, azonnali beköltözéssel. Miskolc-Martintelep, Csokonai u. 46. sz.

Két férfinak szállást adok. László Jenő utca 30.

Bútorozott szoba, két igényes férfi részére kiadó. Érdeklődni: 15-345 telefonszámon.

Különbejáratú üres szoba idős házaspárnak, vagy magános nőnek kiadó. Miskolc, II. ker. Egri u. 26.

Elcserélném 2 szobás lakásomat 1 szoba összkomfortos, udvaros lakásért. Érdeklődni mindennap Miskolc, I., Ady Endre utca 18., I/8.

Bútorozott szoba 2 férfi részére kiadó. Miskolc, III., Lorántffy Zs. utca 1.

Dolgozó házaspárnak üres szoba [illegible] utca 14.

Két szoba, összkomfortos bérházi lakásomat elcserélném 1 szoba összkomfortos bérházért, csak III. kerületben. Miskolc, III., Marx Károly u. 102., 8/3.

Alsózsolcán családi ház azonnal eladó. Arany János utca 65.

Elcserélném nagyméretű szoba, konyha, fürdőszobás lakásomat kettőszoba összkomfortosra, megegyezéssel a belvárosban. Vörösmarty utca 80., I. emelet, Németh.

Különbejáratú bútorozott szoba egy vagy két nőnek kiadó. Bacsó Béla utca 16.

Különbejáratú üres szoba kiadó. Hutás utca 36/b.

Selyemréti vagy Szentpéteri kapui másfélszobás lakásért nagyméretű kétszoba összkomfortost adok. Kazinczy utca 3.

Önnyugdíjas nő rendes magánosnál szállást keres. Siposné, Balogh Ádám utca 14.

Költségmegtérítéssel lakást keresünk, sürgősen. Zsupos József, III. ker. Muszkás oldal 11.

Elcserélném házfelügyelői egy szoba félkomfortos lakásomat főbérletiért. Miskolc, Szabó Lajos u. 39. sz., földszint 3. ajtó. Délután 5—7 óráig.

Elcserélném kazincbarcikai kétszabás, telefonos (488) lakásomat hasonló miskolciért. Kazincbarcika, Építők u. 12., földszint 2.

50—60 éves gyermekszerető nőt családtagként keresek. Diósgyőr, Előhegy 50. sz.

Külföldi menyasszonyi ruha kölcsön kiadó. Miskolc, I., Latabár Endre u. 3., I/3.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a legdrágább édesanya, feleség, gyermek, testvér és rokon,

GYÜREK BERTALANNÉ
Bahor Ilona

rövid szenvedés után, 36 éves korában elhunyt. Temetése július 15-én, délután fél kettő órakor a Mindszenti temető kápolnájából.

A gyászoló család

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a legdrágább férj, testvér és rokon

CZAPÁRY ISTVÁN

rövid szenvedés után, július 13-án elhunyt. Temetése július 15-én, délután fél 3 órakor a Mindszenti temetőben.

A gyászoló család

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Fazola Henrik

NÉPSZAVA

1962 JUN 30

1021

ÖTVÖSMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS. Az Iparművészeti Múzeumban ma nyílik meg a fémművészeti kiállítás, ahol bemutatják a magyar és a külföldi ötvösművészet remekeit és a régi órásmesterek készítményeit. Képünk: 1760-ból származó kovácsoltvas-rács a pétervásári kastélyból, Fazola Henrik alkotása *(MTI Foto — Marosi László felvétele)*

keresünk
ező, szer-
nérnököket, —
ni végzettség-
elkező melleg-
nővezetőt, —
sban jártas
t, valamint
anyaggazdál-
elentkezéseket
Vasipari üzem
igére a Fel-
s téri hirde-

technikust,
ipari képesí-
delkező épí-
ki a mun-
ivitelezéséhez,
hez, számlák,
ések elkészí-
nagy gyakor-
, felvesz La-
ntartó Szö-
Bp., XVI.,
entmihály,
t 90.

hegesztőgé-
sorban PVC)
en, javítását-
rtas elektro-
zt felveszünk.
jelentkezést a
gény megjelö-
Ricó Kötszer-
Bp., XIII.,
ít 141. sz.
rjük.

felveszünk
kást, kőmű-
csot és vas-
előt, festő-
víz-, gázsze-
Munkásszállás
felentk. Álta-
ító és Javító
., Zichy Jenő
.

ágos Kőolaj-
ari Trőszt ke-
pesti munka-
tervezési mun-
gyakorlott
cet, technikus-
t-, vasút- és
statikus, bá-
vegyipari, —
, acélszerke-
általános gé-
villamos,
gyengeáramú,
átviteltech-
szer és auto-
kos mérnö-

Kezdő építészeti kusokat keres azonnali felvéte XX., Igló u. 6. H kezelési igazgatóság.

BÚTOR

rekamiét, háloszobát, hagyatékot veszünk. 113—754.

Bútorvétel! Háloszobát, nagyatékot, nibás rekamiét, kombinaltat egyes darabokat, ágy tollat, varrogépet ve szünk 339—197

Hálót, kombináltat, rekamiét, fotelokat, ru hákat, hagyatékot, — tollat, készpénzért ve szek. Hívásra azonna jövök 135—388

Bordó rekamié olcsón részletre eladó. Wesselényi utca 33.

Sötét új háromajtós szekrény és kis kombinált eladó. Rákospalota, Csákberény u. 11.

Patent rekamiék, fotelok, székek kaphatók kedvező fizetéssel, Farkas kárpitosnál, Wesselényi utca 26. (Nagydiófa utcai oldalon.) Tel 220—333.

Kétszemélyes rekamié olcsón, jótállással, — részletre. Kárpitosnál, Vörösmarty utca 73.

Szép kivitelű, modern, 2,80-as kombinált szekrény kapható, — esetleg részletre is. — Rákospalota, Szerencs u. 18.

Bútorvétel! Hagyatékot, hálószobát, kombinált szekrényt, rekamiét, feloszlatott háztartást veszek 13—07 —55.

Tízenegy havi részletre, barokk és különleges modern garnitúra, fotelok, székek, kárpitostól. Baross utca kilencvenkettő.

Részletfizetésre reka-

esetleg központi fűtésre. Újjáépítésből 3000 lelakható. Érdeklődni délelőtt 156—493

Idős, intelligens özvegyasszony részére albérleti szobát keresek Nagy-Budapesten, lakáscsere miatt. — »Csak időnként van otthone jeligére a kiadóba.

Különbejáratú kis szoba kiadó, esetleg ellátással. »Telefon — 109094« jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

RUHÁZAT

Esküvői ruhák kölcsönzése, menyasszonyi, koszorúslányi ruhák, keppek, szmokingok, vidékre is. Bp., V., Bástya utca 27. Kálvin térnél. — Telefon: 185—132.

ÉRTESÍTÉS

Az Élelmezésügyi Minisztérium Értékesítő Vállalata értesíti ügyfeleit, hogy 1962. július 2-től 10-ig félévi leltározás miatt — az árukiadás és áruátvétel valamennyi raktárában szünetel.

GÉP, SZERSZÁM

Egy db egyengetőlap, méretei: 2000x1000x100 mm cca. 2 to. súlyú, új állapotban eladó, vagy könyvátírással átadó. Cím: Habselyem Kötöttárugyár, Bp., XX., Török Flórián u. 116. sz. Mechanikai osztály. Telefon: 144—865, 31 mellék.

Hallómüveket kere-

XIV.-es u. 58.

Gyermekek nyaraltatását ellátással vállalom. — Csillaghegy, Határ út 40.

OKTATÁS

Orosz nyelvoktatás, korrepetálás, pótvizsgára előkészítés. Érdeklődés: 158—562. — este 6 után.

Nyári diák

és

felnőtt

tánc-

tanfolyamok

kezdőknek, a Tánctanítók VII. MK. Tánciskolájában, Lenin körút 26. Tel.: 220—494, és 151—115.

Egész nyáron át nyitva.

Összáncok: csütörtök, szombat este 7-től, vasárnap és ünnepnap este 6 órától.

Különórák egész napon át.

Táncmesterek: H. Baranyai Margit, Tóth Béláné, Tóth Béla és dr. Salamon Zoltánné.

HÁZASSÁG

26 éves, csinos, intel-

1021

Ein neues Museum – das Gießerei-Museum

Ábrahám Ganz — der Begründer der Ganz-Werke.

Fasola

Die an Museen ohnehin reiche ungarische Hauptstadt ist um noch ein Museum reicher geworden. Am Mittwoch wurde in der Budaer Bem utca, in einem Gebäude der 1845 hier gegründeten Ganz-Fabrik als Zweigstelle des 1960 in Diósgyőr eröffneten Zentralen Hüttenmuseums ein Gießerei-Museum seiner Bestimmung übergeben. Es erhielt seinen Platz im Gebäude der einstigen Hartgießerei, die übrigen Fabrikteile waren 1964 wegen der stürmischen Entwicklung der Hauptstadt und der Industrie stillgelegt und abgerissen worden.

Das neue Museum setzt dem 1842 aus dem schweizerischen Unter-Embrach nach Ungarn gekommenen Ábrahám Ganz (1814—1867) ein Denkmal. Ganz, der zunächst in Pesth eine Werkstatt betrieben hatte, verwirklichte erstmals in Ungarn die Hartgießerei und wurde damit zum Pionier der ungarischen Schwerindustrie. Im Museum sind nicht nur Gegenstände aus der damaligen Ganz-Gießerei ausgestellt, es ist eine lebendige Geschichte der Metallgießerei, der Eisen- und Stahlgießerei in Ungarn.

Zahlreiche Bilder aus einem Dokumentarfilm der letzten Tage der Gießerei verdeutlichen nicht nur das Formen, den Abstich, die Schmelzöfen und das Gießen, sie zeugen auch vom Lebenswerk Ábrahám Ganz' und den Taten der Arbeiter, die in dieser alten Gießerei wirkten. Viele Dokumente über das Leben des Begründers der Fabrik sind in Vitrinen untergebracht, darunter auch das Gerichtsurteil, das Ábrahám Ganz wegen seines Wirkens während des Freiheitskampfes 1848/49 zu Gefängnis verurteilte.

Anhand des ausgestellten Materials kann der Besucher sich sowohl ein Bild über die grundlegenden Arbeitsvorgänge in einer heutigen, modernen Gießerei machen, als sich auch vorstellen, mit welch einfachen Mitteln früher Waffen, Kultgegenstände und Schmucksachen gefertigt wurden. Das Museum wahrt auch das Andenken an den legendären Kanonengießer des Freiheitskampfes von 1948/49, Áron Gábor.

Ältestes Denkmal des ungarischen Hüttenwesens ist der Hochofen von Újmassa aus den ersten Jahren des 18. Jahrhundert. Eigentlicher Begründer der Eisenhütte aber wurde Henrik Fasola, der 1765 in Diósgyőr mit der Erzeugung von Eisen begonnen hatte. Fasola, um etwa 1730 in Würzburg geboren, wirkte seit 1758 in Eger und schuf hier hervorragende schmiedeeiserne Kunstwerke. Das Tor am Sitz des Komitatsrates in Eger ist das wohl beredteste Zeugnis seiner Kunst. In den Jahren 1771/72 baute Fasola die Schmelze von Ómassa und versorgte von dieser Zeit an den ungarischen Markt mit Eisengußstücken. 1799 starb er in Diósgyőr.

Henrik Fasolas Sohn Frigyes setzte das Erbe seines Vaters fort. Er wurde zum Pionier der Stahlgießerei in Ungarn. 1816 gelang es ihm, im Eisenwerk von Diósgyőr das erste Stahlformgußstück zu fertigen.

Aber nicht nur Henrik Fasola und seinem Sohn Frigyes setzt das neue Museum ein Denkmal, es macht den Besucher auch mit einem der bedeutendsten Männer auf dem Gebiet der Kokillen-Stahlgießerei, dem Werkmeister János Topitzer aus Diósgyőr bekannt. Topitzer fertigte aus seinem 1916 in mehreren Ländern patentierten Megiston-Stahl Schnelldrehstahl, der zur Herstellung von Dreh- und Hobelmessern, Fräsern und gegossenen Bohrern verwendet wurde.

Das berühmte schmiedeeiserne Tor von Henrik Fasola am Sitz des Komitatsrates in Eger.

—környei—

achric
NEWS

1969 SEP 2
DAILY NEWS-NEUSTE
NACHRICHTEN
Budapest
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., Üllői út 8.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ISLAM UNTERSTÜTZT PALÄSTINA

Rabat, 25. September — (Reuter/AP) — Die erste islamische Gipfelkonferenz in Rabat billigte Donnerstag einstimmig eine Unterstützungsdeklaration für die palästinensische Bevölkerung, verlautete aus offiziellen Kreisen. In der Erklärung wird die Wiederherstellung jener Rechte verlangt, deren die Bevölkerung Palästinas beraubt worden sei.

Die Schlußredaktion nach dem viertägigen Gipfeltreffen richtete auch einen dringenden Appell an die für die Aufrechterhaltung des Friedens und der Sicherheit in der Welt verantwortlichen Mächte, die Bemühungen auf individueller und kollektiver Ebene zu intensivieren, um den Abzug israelischer Truppen aus den besetzten arabischen Gebieten zu gewährleisten.

Kairo — Der ägyptische Staatspräsident Gamal Abdel Nasser ist von seiner Grippe fast genesen und hat in seinem Privatbüro einen Teil der Staatsgeschäfte wieder aufgenommen.

Washington — US-Präsident Nixon empfing Donnerstag den israelischen Ministerpräsidenten, Frau Golda Meir, im Weißen Haus zu Gesprächen, bei denen die Lage im Nahen Osten und weitere amerikanische Militärhilfe an Israel erörtert wurden. Nixon sprach die Hoffnung aus, daß die zweitägigen Unterredungen mit Frau Meir zur Lösung des Nahost-Problems beitragen werden und wies darauf hin, daß auch die arabischen Staaten den Frieden wünschen.

Atassi in Moskau

Moskau, 25. September (TASS) — Der Generalsekretär der Partei Arabische Sozialistische Wiedergeburt, Staatschef und Ministerpräsident Syriens, Nureddin Atassi, ist in Moskau eingetroffen. Er leitet eine Partei- und Regierungsdelegation Syriens, die sich zu einem Besuch in die Koreanische Volksdemokratischen Republik begibt.

Streit um Währungspolitik 3 Tage vor der Wahl

Devisenmärkte bleiben geschlossen

Bonn, 25. September — (DPA) — In einer Serie von Pressekonferenzen hat der Streit um die Währungspolitik in Westdeutschland am Donnerstag — drei Tage vor den Parlamentswahlen — mit scharfen gegenseitigen Angriffen der führenden Politiker seinen Höhepunkt erreicht.

Bundeskanzler Kiesinger überging einen Wunsch der sozialdemokratischen Kabinetsmitglieder nach einer Regierungssitzung über wirtschaftliche Sofortmaßnahmen am Freitag und berief mit Anspielung auf die Mehrheitsverhältnisse im Kabinett.

Die Bundesrepublik als zweitstärkste Handelsnation der Welt könne sich eine „derartige Eskapade nicht ohne Schaden leisten", meinte der Außenminister mit Bezug auf die Entscheidung des Kanzlers vom Mittwoch über die Schließung der westdeutschen Devisenbörsen.

Dabei habe der Kanzler wieder mit dem Wirtschaftsminister „über komplizierte Fachfragen der internationalen Währungsordnung" eine

Hindu-Moslem Zwischenfälle dauern an

Bombay, 25. September — (AP/Reuter) — In Ahmedabad, der Hauptstadt des indischen Staates Gudscharat, dauerten am Donnerstag die blutigen Auseinandersetzungen zwischen Hindus und Moslems an. Nach offiziellen Angaben sind bei den achttägigen Unruhen 600 Menschen ums Leben gekommen. Während der Nacht zum Donnerstag sahen sich Sicherheitsstreitkräfte viermal genötigt, von der Schußwaffe Gebrauch zu machen. Als die Menge versuchte, eine Frau bei lebendigem Leibe zu verbrennen, schoß die Polizei scharf und traf einen Mann tödlich. In der Stadt Baroda, wo Einheiten der Armee die Polizei in ihrem Kampf gegen Marodeure und Plünderer unterstützten, wurde mindestens fünfmal das Feuer auf aufsässige Hindus und Moslems eröffnet.

Überraschend ist die indische Ministerpräsidentin Indira Gandhi am Donnerstag nach Ahmedabad geflogen. Sie will sich selbst ein Bild vom Ausmaß der Ver-

1021 Fazola mester

NÉPÚJSÁG, 1983. augusztus 6., szombat

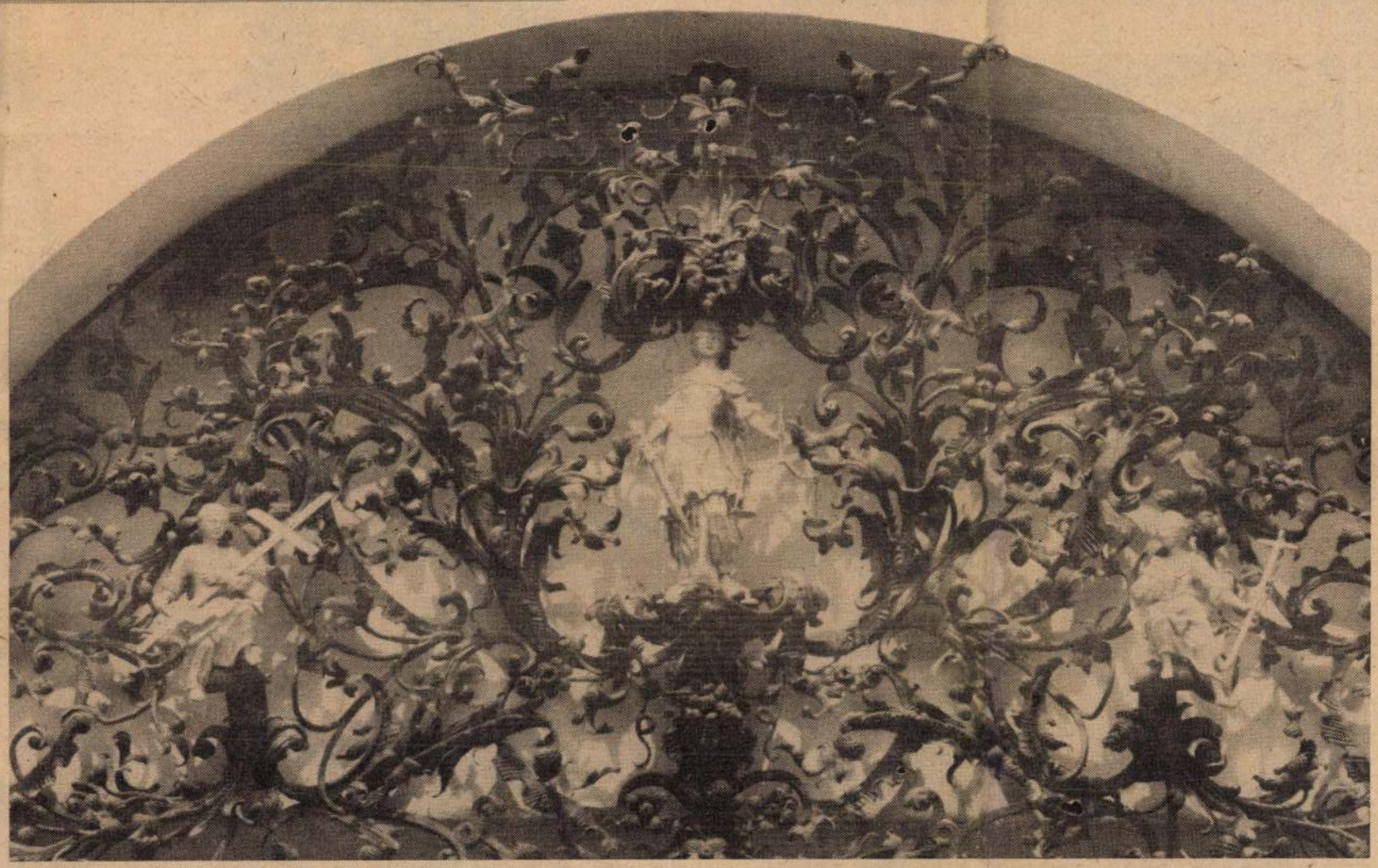

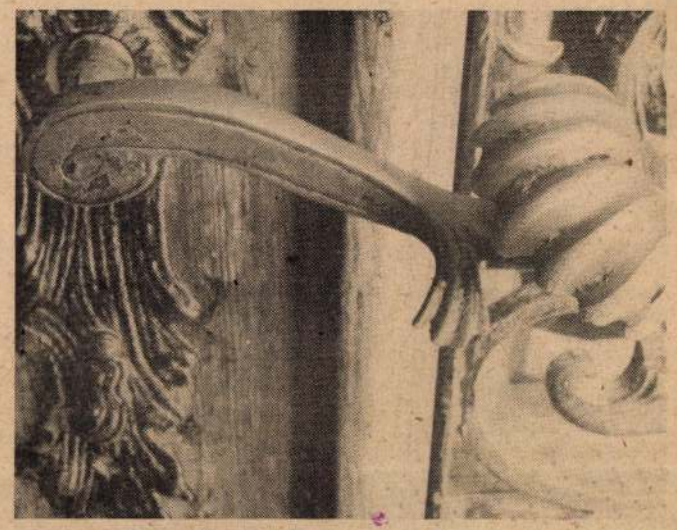

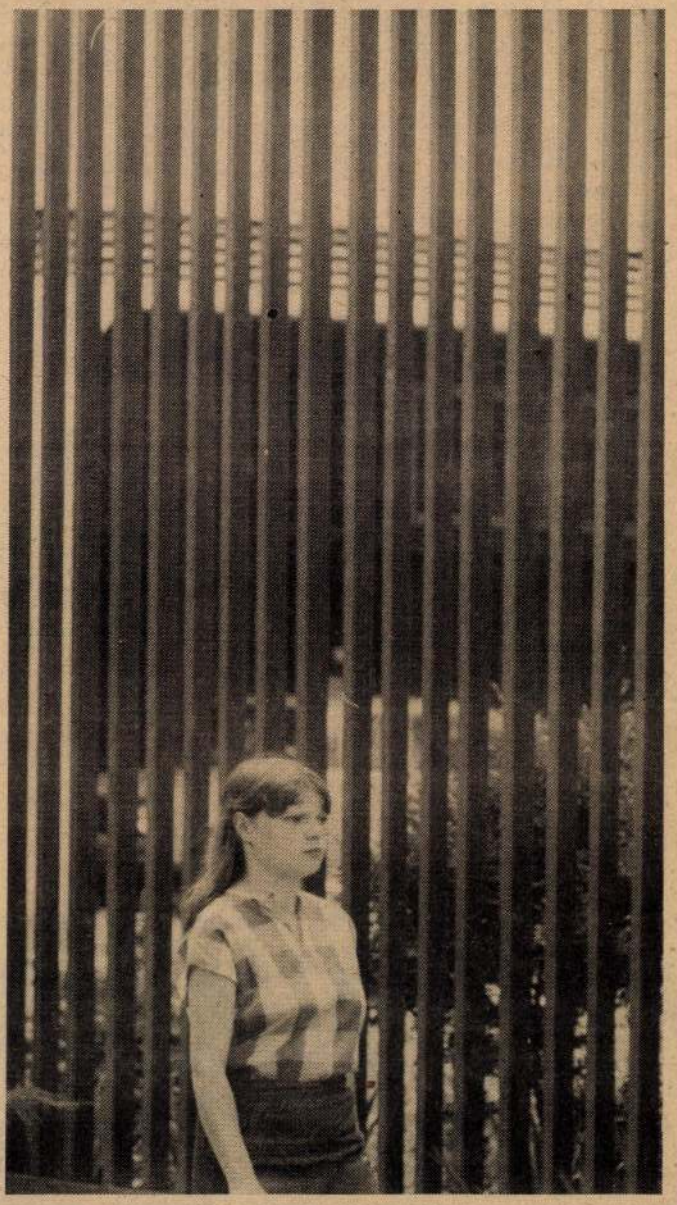

Egri kovácsoltvasak

Fazola mester igen magasra tette a mércét az őket időben és mesterségben követő utódok számára többek között a mai megyei tanács épületének kovácsoltvas díszeivel. Hogy e mércének megfeleltek-e a későbbi mesterek, azt képeink alapján döntsék el az olvasók.

(Fotó: Kőhidi Imre)

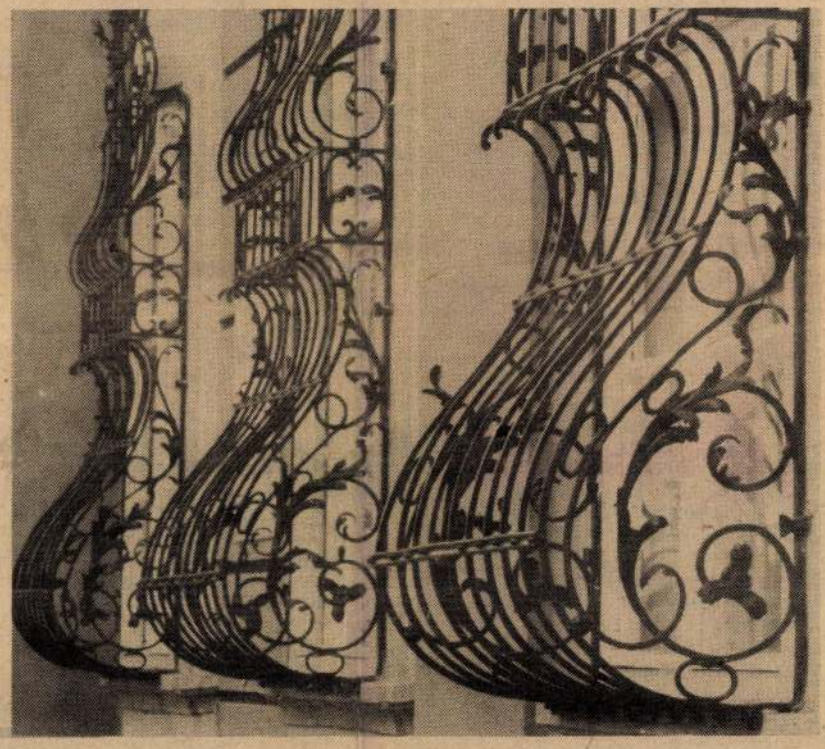

piacon

erejét adó tényezők, a gazdasági okok amúgysem változtak. Egyedül az angol font tartja magát, a dollár minden más valutánál jóval keresettebb. Dollárt igyekeznek szerezni a fejlődő világ országai adósságaik törlesztéséhez, amerikai valutát keresnek a tőkét kihelyezni szándékozó nyugat-európai befektetők és amerikai pénzzel pótolják az olajtermelő országok is a fizetési mérleg hiányát. Mindemellett olyan politikai tényezőket is felsorolnak pénzügyi szakemberek a frank, vagy a márka „gyengesége" indokául, mint a francia gazdasági megszorítások, vagy a rakétatelepítés körüli politikai bizonytalanság az NSZK-ban.

A dollár árfolyamát az időleges megnyugvás ellenére tartósan magas szinten tartják a jövőben az amerikai kamatok — vélik szakemberek. Az amerikai költségvetés az idén 209 milliárd dolláros hiánnyal zár, ennek pótlására a kincstár erős keresletet támaszt a hitelpiacon. Meghatározó tényezője ez a nemzetközi pénzügyi életnek is, a fejlődő világ adósságválságának tartós megoldatlanságát okozza. Az eladósodott fejlődő országoknak többe kerül az adósságok törlesztése, mert drága a dollár, többet kell a kamatok visszafizetésére fordítani, ugyanakkor az elhúzódó nyugat-európai gazdasági pangás nem teszi lehetővé, hogy az exportjuk dinamikus felfuttatásával javítsanak a pénzügyi egyensúlyon.

Márton János

A süllyedő Bangkok megmentésére

A hatmilliós Bangkokban megkongatták a vészharangot: ezúttal azonban nem a monszumesőzések miatt, amelyek nyomán egész utcasorok kerülnek víz alá és sok lakó kényszerül arra, hogy csónakkal járjon munkába vagy bevásárolni. Ehhez a bangkokiak már régen hozzászoktak. Most a város általános, katasztrofális állapotáról van szó.

Egy vizsgálat megállapította, hogy Bangkok sorsa megpecsételődik, ha sürgősen nem érkezik segítség. A város évente tíz centimétert süllyed. Az első intézkedéseket már meghozták.

Holland szakértők kidolgoztak egy tervezetet az árvizek kiküszöbölésére. Mindenekelőtt védőgátat kell létesíteni, hogy megfékezzék a monszum idején medréből kilépő Cha Puya folyót. A csatornákat, amelyek korábban ezt a funkciót ellátták, az évek folyamán feltöltötték, hogy helyet nyerjenek utcák, szállodák és bankok építéséhez. Ezt az elhamarkodott lépést már régóta bánják. Betiltották ugyanakkor a vízkutató fúrásokat, kiderült ugyanis, hogy az ilyen fúrások még inkább meggyorsították a város süllyedését.

A thaiföldi fővárosnak még egyéb betegségei is vannak, amelyek az életet csaknem elviselhetetlenné teszik — írja a Bangkok Post. Ezek közé tartozik a túlnépesedés, a lakásínség, a közlekedési káosz.

HARMADÍZIGLEN?

Örmény terrorizmus

A világ közvéleményét az örmény terrorcsoport, az ASALA-merényletsorozat foglalkoztatta, amikor július 20-án a svájci Lausanneban összeült a 11. örmény világkongresszus.

A hárommillió lakost számlázó Örmény Szovjet Szocialista Köztársaság területén kívül körülbelül 2—4 millió örmény él Európa, Közel-Kelet és az amerikai kontinens területén. A véres események mögött két ázsiai nép évszázados gyűlölete lappang: a török és örmény viszály gyökerei az oszmán birodalom korszakába nyúlnak vissza. Az első világháború előtt, illetve alatt a meggyengült birodalom csak úgy tarthatta ideig-óráig életben magát, ha soknemzetiségű társadalmát egymás ellen uszítja, így az örményeket a kurdokkal veszítette össze, az albánokat a szerbekkel és így tovább... Az Abdul Hamid detronizálása után hatalomra jutó *Ifjú Török* Párt a nacionalista turanizmus ide-

írókat. A gyűléseken elhangzó viták, felszólalások egytől egyig az örmény nacionalizmus túlzó megnyilatkozásai. Ez világosan kifejezésre jutott abban a televíziós vitában, amelyet a BBC sugárzott. Arra a kérdésre, hogy mi az örmény nép harcának végső célja, a küldöttek a következő választ adták:

—... 30—40 éven belül Törökország anatóliai területén kialakítani egy független örmény államot, amely egyesül az Örmény Szovjet Szocialista Köztársasággal „(erről persze Törökország és Szovjetunió véleményét nem kérdezték meg...). Követeléseik alapjául a több ezer éves örmény „őshaza" egykori területe szolgál. Karnusyan az újságíróknak adott nyilatkozatában kijelenti ugyan, hogy a kongresszus nem képviseli az ASALA-szervezetet, sőt elítéli az esztelen vérontást, de válaszát kiegészíti" a terrorakciók csak arra voltak jók

között

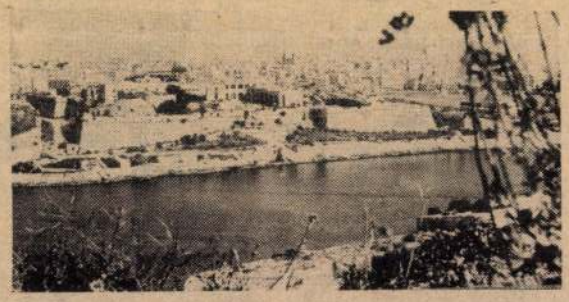

A főváros látképe a tenger felől

is szólva, hogy az ... 35 résztvevő ország kötelezze

NÉPÚJSÁG (HEVES)
1983 AUG 6.
MSAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

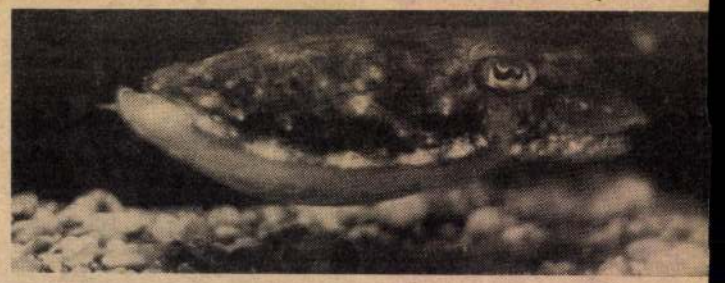

FAZOLA HENRIK

Új Ember XLV. 10. (1989. III. 5.) 4. o.

Templom a hegyoldalban...

Lillafüredről a Szinva patak mentén Hámor felé sétálva, mindig felmegyek a hegyoldalba épült, több mint másfél évszázados templomhoz. Az elmúlt ádventban örömmel láttam, hogy külső nagyajtaján jól olvashatóan elhelyezték történetének leírását (sajnos, nálunk még nem szokás, hogy kis faluk templomának története, fényképe kapható legyen!). Mint a község plébánosától hallottam, azért ragasztotta ki, hogy ha a templom nincs nyitva, a kirándulók akkor is megismerjék történetét, különösen a „Lillafüredi Palotában", SZOT-üdülőben nyaralók-telelők, akik majd szívesen sétálnak le a nyitvatartás idején is.

Még az 1770-es években történt, hogy Fazola Henrik egri lakatosmester, a kovácsolt vaskapuk művésze, a kincstárral a diósgyőri koronauralomhoz tartozó erdőségben vasfeldolgozó pörölyművet, hámort létesített. A vasolvasztó massa mellé telepített felvidéki szakmunkások hozták létre az Ómassa nevű települést, a vasverők pedig a mai Hámort. A munkások lelki gondozása a diósgyőri plébániához tartozott. De a nagy távolság miatt ez nem volt megfelelő és a bányakamara, mint kegyúr 1788-tól 1793-ig egy kis kápolnát épített fel fából, melynek harangja —, kis bányászharang — a munkaidő kezdetét is jelezte. Első lelkészük Grűnwald Lőrinc miskolci minorita volt. Ez a Szent Flóriánról elnevezett fatemplom a Szinva partján a nedvességtől tönkrement, 1814-ben lebontották. Új kőtemplom építésére 1832-ben került sor, a paplak és az iskola 1839-ben készült el. A templomhoz vezető lépcsőfeljárónál, a hegyoldalban 1806-ban állították fel Nepomuki Szent János szobrát. Ugyancsak a templom előtti parkban van az 1838-ban alkotott Szent István szobor, gondozott, szép környezetben.

Többször beszélgettünk *Szabó Istvánnal* ,a külsőleg, belsőleg nagyon szépen rendbetartott kis hegyi templom sokoldalú plébánosával arról, hogy a templom látogatói nagyrészt a kirándulók, az üdülők soraiból kerülnek ki. Kislétszámú a község, kevés a fiatal, bár van egy iskola, érezni a négy évtized elzártságát, az emberek, különösen a fiatalok mesterséges távoltartását az egyháztól. Két-három generáció esett ki a bibliai alapismeretekből, ami nélkül alig lehet továbbhaladás, hiszen a kultúra alapjai az ének, zene, képzőművészet, misztérium-játékok — minden a templomi hagyományokból indul ki, nem is beszélve az erkölcsi alapról, a tartásról. Gondok vannak még a hitoktatással, ministráns alig akad, énekkar nincs, pedig milyen tisztán hangzik az ének a szép belsőjű templom öreg falai között... Kis terület, kis lélekszám. Igaz nem a nagy plébániákon, egyházi intézményeken múlik, hogy az emberek a templomhoz közeledjenek szunnyadó hitük erősödjék — és nemcsak a plébánoson, akinek pedig nagyon szép tervei, elképzelései vannak. Szabó István pszichológus is, sérült embereket, elsősorban fiatalokat igyekszik visszahozni az életbe... Nem csupán az emberformálás a gondja, a fafaragásnak is művésze. Gyönyörködhettem szép munkáiban, az első szentmiséje emlékére faragott töviskoronás Krisztusfejben, gyertyánfából faragott domborműveiben, a beszélő kezekben. Szép terve a stáció, a keresztút egyes állomásait domborművön, csupán kezekkel kifejezni, — egyszer talán ezt is bemutathatjuk.

Még akkor hallottam az egyik beszédét a karácsony üzenetéről. A lillafüredi SZOT üdülő vendégei közül sokan hallgatták — felekezeti különbség nélkül. Akkor értettem meg, hogy ennek a kedves kis hegyi templomnak milyen összetartó, összefogó ereje van. Voltak, akik már tíz napja együtt üdültek, járták a havas tájakat, hegyoldalt, mégis itt találkoztak igazán össze — lélekben.

Schelken Pálma

...ik vérkeringését az ő újra-f...
kentsük? Fölkerestem hát P. Hege...
mányfőnököt a budai rendházban,...
tam el kérdésemet. *Először: helyesbí...
rend kifejezést:*

— Amikor 1978-ban VI. Pál pápa... egyetemes szerzetesi megújulás rész... ta a ferences harmadrend új regu... tát), s hatályon kívül helyezte a XII... szabályzatot, a harmadrend helyett... zést rezette be: Ferences Világi Ren... — a ...inati tanítás alapján — ötvözi... rend egészséges hagyományát és ha... a világi ferencesek nem díszei, han... jai a ferences család teljességének.

A család szó nagyon tetszik. Mi... diák négy esztendeig éreztem ennek... szentelt és segítő testvérek közt é... nem csak mint baráti kör jöhetnek...

— Bevallom, sokáig félreértettük... mire hivatott a világi rend közösség... házban ennek történelmi okai van... nézzük, hogy a szentferenci ős-re... után 1209—10-ben már megszülete... életforma, rájövünk, hogy a harm... tésében, fejlődésében kötődött az e... zatához, vagyis — ahogyan az elm... Schäferrel, a ferences világi rendi... tenssel folytatott beszélgetésünkbe...

THOMAS MERTON:

A Kereszt ajá...

Van egy alapvető ellentmondás,... kérdése fölvet: ellentmondás élet... Hamis vallási idealizmus olykor a... választhatjuk az életet, ha ugyan... a halált. Hiszen az életet válasz... halál elfogadását is jelenti: a m... leélt emberi életünk a halálban éri...

„Elfogadni" az életnek bármily... (mert abban nem kell számolni a h... Földi élet — halál nélkül: nem e... zatnál. Az örök életben való hit... ténynek azt is jelenti, hogy meg... nem-öröklét, s ennek a vége: a ha... lehet kikerülni. Szervesen hozzá ta... és végül is ez ad neki értelmet:... mondása nélkülözhetetlen az élet m... kellett Krisztusnak meghalnia a ke... lálnak nincs semmi jelentősége?... magában foglalja minden halál tra... lának új dimenziót is adott az Ő sz... dimenzióját és a győzelmét. Minda... retetben élnek, Krisztus a keresztt... keresztet, amely által megtisztul a...

Élni a magunk életét úgy, ahogy... elfogadni az életet úgy, ahogy va... a halál *ideáját*, hanem a *valóságo*...

Egy bizonyos nézőpontból minden... befordulás a saját érdekünkkel és... vagy egyszerűen csak a „szerete... smind egyik formája a halálnak... a pillanatban az élet cselekedete... ságának igenlése. Valahányszor a... nyi „halált" elfogad, ezzel együt... életre is, áthidalja a benne rejlő el... mi magunk az élet útján előrehala...

Balás...

Fazola Henrik

Művészet és mesterség

Új állandó kiállítás nyílik szombaton az Iparművészeti Múzeumban. A tárlat anyagát — rajzokat, fotókat, korabeli metszeteket a tárlókban elhelyezett, ezernél több műtárgyat — több éves előkészítő munkával válogatták ki a szakemberek a múzeum mintegy hetvennyolcezer darabos gyűjteményéből.

Megismerkedhetnek a látogatók az üveg-, kerámia- és porcelánművességgel, a bőrmegmunkálással, a papír- és könyvkészítéssel, a textilkészítés történetével. Helyet kaptak a tárlókban a régészeti leletekből rekonstruált, ősi norvég és dán fonaltechnikákat ismertető anyagminták, a szövés, a hímzés eszközei és a kész kelmék. Áttekintést nyújt a kiállítás a famegmunkálásról, a fémművesek mesterségéről és remekbeszabott alkotásairól is. A látogató Fazola Henrik Egerből származó kovácsoltvas kapuján át hagyhatja majd el az Iparművészeti Múzeum új állandó kiállítását.

Népszava
1985. III. 20.

FAZOLA HENRIK

1999. XI. 7.

Megújul a hevesi megyeháza

Hozzávetőleg 60 millió forintos ráfordítással újították fel a Heves megyei önkormányzat épületét, az Eger történelmi belvárosában található megyeházát. A több mint 250 esztendős ingatlan Eger építészeti örökségének ékes része, külföldön is híres: Fazola Henrik kovácsoltvas elemei díszítik ugyanis az épületet. A kivitelezési munkálatok októberben kezdődtek és a napokban végeztek az ingatlan rekonstrukciójával

FOTÓ: SZAJLAI CSABA

East-West Business Center

Budapest VIII. Rákóczi út 1-3.

Tel.: 235-7769

Budapest üzleti negyedét keresi?

- *Irodák kiadók*
- *„Ötcsillagos" üzleti környezet a központban*
- *Biztonságos földalatti garázs, autómosóval*
- *Mindössze 20 percnyire a repülőtértől*

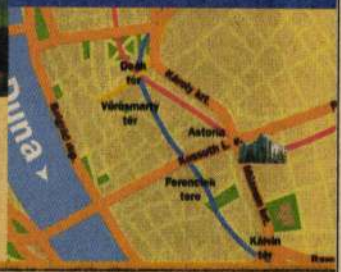

CB Richard Ellis 250-8454

DTZ Debenham Zadelhoff 269 6999

BRADMORE CONSULTING 451-1010

SKANSKA

CARTELL

PETRO-CARTELL Nemzetközi Ingatlanforgalmazó Iroda
1126 Bösztörményi út 2. Tel: 214-6660

NBC Office Building
A Parlament közelében

A most épülő

FAZOLA Henrik és Leonárd

Id. irodalom

Tisicum, 9. 1996 205 skk.

zépítés múltja [Győr]. =Győri
987) 1-17. ill.
::

ann Imre a hazai
etelmélet és műemlékvédelem

Város Szépítő Bizottsága,
lepüléstörténete, 6. XI-XIX.
zs. Veszprém, MTA Veszprémi
259-267.
omkuti Éva:;.i.Somfai Balázs:;

dezés és városszépítés
ális egyesületek
9. Székesfehérvár, Megyei
5-36. ill. .i.Somkuti
;

Városszépítő Egyesület
proni Szemle, 37 (1983) 1-16.,
:;.i.zzzSopron:;

Városszépítő Egyesület
, 1946-1948, 1968-1983. =
289-324., 38 81984) 1-28. ill.

M. D. K

FAZOLA Henrik vasmüves

Genthon István: Az egri líceum 31. l.

M.D.K.

Fazola Henrik kovácsolt vaskénitő

XVIII. n.

A hegyei Tanácsháza vaskapujának kénitője. Repr.: 29 l.

Balogh György: Eger története. Eger 1954. 28.

Farola Henrik és Lénárd
egri vasművesek

M.D.K.

Soos Imre ismerteti a Művénettörténeti Értesítő
1955. 1 számában és klny. van.

A Miskolci Hermann Otto Museum Közlemé-
nyei 1955 szept.

40.l.

Fazola Henrik vasmüves M.D.K.

Mühelye Egerben.

1770-ben építette az első garadnavölgyi massát (vasolvasztót)

A Miskolci Hermann Otto Muzeum Közleményei

1955 december 11.

Fazola Henrik vasmüves M.D.K.

Mühelye Egerben.

Az egri műhelyében készült kapu mely a miskolci Városházter 20. házát díszítette, ma a Hermann Otto muzeumban van.

Miskolci Hermann Otto Múzeum kiállítás
1957. Vezető

5. lap

MDK

Fassola Henrik, Lakatos-és órásmester

Kovácsolt vas kapu.Eger.Megyei tanácsház./foto/

A magyarországi művészet története I.
Bpest,1961.II.kiadás. 459.l.

Fasola Henrik, kovácsművész MDh

Laborcz Ferenc szobrászművész krómacél lemezből alkotta meg Fasola Henrik szobrát.

Pesold Ferenc: Dombormű sorozat és Fasola-szobor 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. jan. 3,

Fazola Henrik, Kovácsmüvén MDK

Szobrot kap Egerben.

-: Hír

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. dec. 16.

FAZOLA HENRIK

xxxxxxxxx lakatosmester

a diósgyőri vashámor létesitője 1770

ifj. Horváth Béla-Marjalaki Kiss Lajos-Valentiny K.:

miskolc, 1962. 247. 1

FAZOLA FRIGYES

xxxxxxxxx lakatosmester /Henrik fia/

a diósgyőri vashámor létesitője Ujmassán, 1810.

igj. Horváth Béla-Marjalaki Kiss Lajos-Valentiny K.: Miskolc, 1962. 247. l.

Fazola Henrik, műkovács 7 Dh

Lelepleztek a gyáralapító Fazola Henrik emléktábláját.

–: Kohászati Múzeum Diósgyőrött 6.(

Esti Hírlap, Bp. 1960. nov. 27.

Fazola Henrik, vasmüves M Ok

A barokk idején Eger híreves vasmüvese.

„Egri kovácsolt vasmunka rénlete"

Repr.

Héjjné Détári Angéla: Vasmüvességünk védelmében 221-228. l

MŰEMLÉKvédelem Bp. 1960. 4. sz.

Farola Henrik

vasmüves

M.D.K

Laborc Ferenc készítette el szobrát
ami Egerben van felállítva. Az
egri megyeház vashapnit készítette
el a XVIII. században Farola.

Genthon István: Laborc Ferenc ujabb munkái
Művészet, 1965. április - 35 kep.

Fazola Henrik, Kovácsművész MDk

A kiváló egri Kovácsművésznek a pétervásári kastélyból való gyönyörű kovácsolt kapuja látható.

Péter Imre: Az Iparművészeti Múzeum újabb kiállításai 9.1

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. júl. 18.

MDK

Fazola Henrik

Vasművesség kiáll. Iparm. Máz. 1963.

Fazola Henrik, korácsművén

Szerencsi Kálmán egri népi-iparművén Fazola Henrik, követőjének, tanítványának, „tizenhetedik segédjének" tartja magát.

Gerencsér Miklós: A tizenhetedik segéd

6.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1967 jún. 20.

Farola Henrik
ötvös

M.D.K

Méltatás.

Szabó György: Művészet, könyvtárnál
Élet és Irodalom, 1966. okt. 22. 8 lap.

M.D.K.

Fazola Henrik

Pétervására, v. Keglevich-kastély kovácsolt vaskapuja.

Müemlék-stop

Müemlékvédelem 1965/3. 169. l.

M.D.K.

Fazola Henrik, kovácsmester
iparmúvész

remekbehéznült alkotása az egri régi vármegyeháza, ma Heves megyei Tanácsház, kovácsolt vaskapuzata.

Szombathy Viktor: Eger

ÉLET és TUDOMÁNY, Bp.1966. XXI.évf. ápr. 1. sz.

604. old.

Fazola Henrik kovácsmüvész

Szöreg egyi műemlékekkel kap-
csolatban említi.
Műreit nem említi.

Repr.: Egyi megei tanácsháza
kovácsoltvas kapuja.

Idegenforgalom, 1964. dec. 29.

mdk.

Fazola

alapitotta az omassai vaskohót, mely 1770-ben indult meg, részben kincstári részben részvény társasági pénzzel

ifj Horváth Béla. Miskolc.

Bp. 1962

41. L

M.D.K.

Farkas
Ölvös

A XVIII. sz.-ban Egerben
működik.

Lengyel Jen
Bedő Andrea: Provinciális művészet
Művészet, 1964. június – 6 lap.

Farola Frigyes

M.D.K

Az Ujmassa: öskohot-ipari műemlék – 1813-ban alapi-totta Farola Frigyes.

Isigmondi Mária: A Seniva völgyében
Nők Lapja, 1965. okt. 9 – 16 lap.

Mdk.

Fazola Frigyes

Kincstári Épület. Munkásszálló. Műemlékjelleg

F. Henrik egri lakatosmester fia ki az első vaskolót alapította - 1813-ban üzemvezetése idején épült a fent említett épület, melyben gyárigazgatóság helyisége - kancellária-volt.

A szerző birtokában fényképek az átépítés (1940) előtti időből.

ifj. Horvát Béla Miskolc 1962

248 - 270. lin 116. jegyzet.

Farola Henrik
laratos-kovács

M.D.K.

Az első kokót 1772-ben
Farola Henrik alapította.

Zsigmondi Mária: A Szinva völgyében
Nők Lapja, 1965. okt. 9 - 16 lap

· mdk

Fazola Henrik (1770 ben alapította a vaskámort termelő jellege 1866-ban szűnt meg)

(Ujmassa, Vaskámor)

féle vasolvasztónak – a diósgyori vasgyár első telepének – helyreállított romjai. Hazánk egyik legfontosabb ipari műemléke. Európában is csak 3. hasonló van. A műemléki helyreállítás 1951–1954 között fokozatosan valósult meg. 184. kép

ifj Horváth Béla Miskolc 1962.

246, 247. l (115. jegyzet a 270. lapon)

Farota Aurich

M.D.K.

Egri szomszédja volt Kracher
János kukácsnak és jó barátja.

Vörös Pál: Kracher Egerben
Művészet, 1964. december – 3 lap.

Fazola Henrik

Neve említve

Heves megyei Népújság 1966. máj. 31.

Fassola Henrik

készítette el az egri vármegyeházának rácsos kapuját; 1756-ban. Reprodukció.

Sárádi Kálmán: Művészi kovácsolás, Budapest, 1970. 239 l.

178 l.

Fassola Henrik

1756-ban képzitette az egri vármegyeházának kovácsolt záradékvácsát; reprodukció.

Sárádi Kálmán: Művészi kovácsolás, Budapest, 1970. 2391

163/.

Fassola Henrik

egri lakatosmester 1745-1761 között
készítette el rácsos kapu műcét.

Sárádi Kálmán: Műcépi kovácsolás,
Budapest, 1970. 239 l

52 l.

Fazola Henrik

M.D.K.

Méltatás.

Lovács Gyula: Daidalos
Művészet, 1963. november – 28 lap

Fassola Henrik

Kovácsolt vaskapu

Egr. Megyeház. 1760.

Repr.

Kaolo: Magyar építéstörtt. 201.
Műszaki kiadó 1971.

Fassola Henrik

~ a diósgyőri vasgyár alapítója.

~ Munkácsi az egri nagyhozásának

vasvársai.

Radó: Magyar építészettört. 202.
Műszaki Kiadó 1971.

Fassola Henrik
Korán

~ ről: Soós Imre./ Művénettörténeti
Értesítő 1955 29. old./

A nagyosszág műv tört I. 309.
Corvina 1970.

Fassola Henrik
kovácsművén

1730-1779. A diósgyőri vasgyár alapítója. Az egri vármegyeház kovácsoltvas kapuit készítette. Repr.

Magyar művtört. 5. 42-43.
MRT-Minerva 1970.

Fassola Henrik

Kovácsoltvas díszkapu. Eger,
Megyeháza. Kepő.

Kosáry D: M.o. tört. képekben
Gondolat 1971 304. old.

M.D.K.

Farola Henrik, vashovács, iparművész

Barhoczy egri püspök liwásáro Würzburgból érkezett Magjarországra, ahol 1760/61-ben a fertődi Eszterházy kastély háromszoros kapurácsával és az egri Magjelház lépcsőházi kovácsolt vaskapujával olyan anyagszerű, képzelet dus ornamentikát alkotott, mely a kor legjobb külföldi példányaival vetekszik.

Antal Kampis: Kunst in Ungarn,
Bp. 1966. Corvina

198. old.
+2 k. 197. "

Fazola Henrik kovácsmüvész M.D.K.

Eger, kovácseltvas kapu. Megyei Tanácsház. repr.

" cimeres kovácseltvas kapu ,diszes felülvilá-
gitóval. repr.

Erkélyrácstöredék, feltehetően tőle.

Kovácseltvas lunetta, azelött részben aranyozva.
repr.

Bieber Károly:Kovácsoltvasak Bp. 1963. 166-175.

mdk

Fazola Henrik

1810 ben lymassára helyezte át az apja ál-
tal alapított vaskolót s ott működött 1870 ig.

ifj Horváth Béla. Miskolc
Bp. 1962

41. l

Fazola Henrik kovácsmüvész M.D.K.

Würzburgban ,Oegg mesternél tanult.

Barkóczy Ferenc egri püspök hivta meg Würzburgból .

1758-ban költözött Egerbe.

Eger, megyei tanácsház rácsoskapuja, Főkapu feletti félkörives lunetta, számos ajtó ,kapu és ablakvasalás

Öccse F. Lénárd

Bieber Károly: Kovácsmüvészet Bp. 1963 160.l.

Fasola Frigyes
olvasó

A kiállításon bemutatott kovácsolt
vas virágdíszei a korabeli ács mű-
vesség remekei

Nékám Lajosné: Borsod-Miskolc....
MŰVÉSZET, 1970.augusztus - 42.lap

Fasola Henrik

Ebrös

A kiállitásón bemutatott hovácsolt vasvirágdíszei a korabeli vasművesség remekei.

Nékám Lajósné: Borsod-Miskolc . .
Művészet, 1970. augusztus - 42 lap

Fassola (Henrik)

Említve

Bajor Nagy Ernő: Művészvilág Magyarországon

Szabad Tolt, Bps. 1970. jún. 21.9.l

M.D.K.

Farola Henrik, laketos mester

nevét, mint George Gegg tanítványát, említik:

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső,
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

161 .old.

Fazola Henrik, lakatosmester M.R.K.

Barkóczy püspök hívására Würzburgból telepsik át Egerbe s az összes épitheréser lakatosmunkáit, beleértve a díszes kovácsoltvas rácsok készítését is ő kapja.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

146. á. Az egri jezsuita, majd ciszterci-
tista templom kovácsoltvas csengőkoszorja.
1769-70.

150. old.
+ 323. "

M.D-K.

Farola [Henrik]

nevét emlitik a meggebár
főkapuja, fölötti új rúcs 1834-évi el-
helyezésével és Kovács Mihály
egri rézmüvessel kapcsolatban,
azi az elhelyezésher gépezetet
készitett.

Heves müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

353. old.

Fassola Henrik vasmüves K.D.K.

Barkóczy püspök hivta be Würzburgból.

Eger, egykori megyeháza kapurács. 1760-61. repr

Kampis Antal :A képzőművészetek történ te 6[illegible].l.

A Ku A Kultura Világa Bp. 1963.

MDK

Fassola Henrik, kovács művén

Nellszobrát rövidesen felállítják az újmassai kohászati múzeumban.

— : Röviden

6.

NÉPSZABADSÁG, Bn. 1964. jan. 10.

MDK

Fazola Henrik, kovácsművész

Egerben „ma is becsben őrzik kere
alkotását": „a megjelenése aprólékos
művészi gonddal kidolgozott kovácsolt vas
kapuit." Most kérei utóda Egerben Szerencsi
Kálmán.

Turi T. András: A kovácsüllőn kihajt a vasvirág

6

ESTI HIRLAP

Bp. 1968. jan. 4

Fazola Henrik Kovácsművén

Kovácsoltvas erkélyrács töredék.
Eger, az Ecsek-kert mögött

Kovácsoltvas lunetta, azelőtt részben aranyozva.
Eger, Megyei Tanácsháza

Fotók

Bieber Károly: Kovácsművenet, Bp., 1963
174, 175-o.

Fazola Henrik kovácsművén

Kovácsoltvas kapu
Eger
Megyei Tanácskán

fotó
Reinlet fotó

Bieber Karol: Kovácsművének. Bp. 1963.
166-o, 168, 169, 170, 171-o-u.

Farola Henrik egri kovásművén

Művei:
a megyei tanácsház két belső rácsoskapuja
a főkapu feletti felkörives lunetta

Öccse: F. Lénárd

Bieber Károly: Kovásművénet, Bp. 1963
160.o.

Fazola Henrik kovácsművén

Kovácsoltvas kapupánt
Eger, Megyei Tanácsház

Fotó

Bieber Károly: Kovácsművének, Bp. 1963
172.o

Farola Henrik kovácsművén

Címeres kovácsoltvas kapu, díszes felülvilágítóval.
Eger

fotó.

Bieber Károly: Kovácsművészet. Bp. 1963
167.o.

Fazola Henrik

egri kovácsmüvén. Barokk stil
Würzburgban Oegg mesternél tanult.
Berzóci Ferenc egri püspök hivta vissza
Würzburgból Egerbe
1758. Egerbe költözik

Bielz Károly: Kovácsmüvészet, Bp. 1963
160.o.

M.D.K.

Farkas Henrik, kovácsművész

tevékenységének bemutatásával
"...fontos művészeti és iparművészeti
kérdéseket tisztáz a kandidátus..."

Voit Pál: "Eger művészetföldrajza és a középkori barokk" c. kandidátusi értekezletének vitája 1967.II.14-én a Magyar Tudományos Akadémián

Művészettörténeti Értesítő, 1968. XVII.évf. 1-2. sz.

Garas Klára opponensi véleménye 142. old.

Fazola Henrik

Barkóczy püspök Würzburgból hívta be. 1760-61-ben hérítette az egri egyhozi megyehára hét lépnőfeljáratának kapuráccait.

Kampis Antal: A magyar m vészet a XIX. századig. Bp. 1968. 167 l., képes. /Minerva zsebkönyvtár/

158. l.

FASSOLA Henrik egri vasmüves. Egerben a Bródy Sándor u.4.sz.ház /hrsz.2519/, egri nyomdaépület, tulajdonosa 1768-tól, majd 1795-ig hitelezői tulajdonába kerül.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből.Voit.

Fazola Henrik

kovácsművész monogramja, lapos vasból
kovácsolva
Eger
fotó

Bieber Károly: Kovácsművészet. Bp. 1963.
120.o.

Fazola Henrik, vaskovács mester M.D.K.

műve az egri „Kispréposti palota erkélyrácsa. Továbbá a Megyei Tanács épületében lévő remekművű, kovácsoltvas kapu, és az egykori Erzsébet - téri Népkert-kapuja, 1770-ben készült kovácsoltvas kapuja.

Pethő Tibor: Budapest - Eger - Szivásvárad

Bp./1959/, Panoráma, /Magyarország írásban és képben 4.köt./

+ 75. old. + 63., + 1 kép 59. old.

-1-

Farola Henrik, vasmüves M.D.K.

1757-ben jelenik meg Egerben, amikor Würzburgban elapadnak a munkák és mestere Johann Georg Begg nyilván csak segédei és munkatársai elbocsájtása árán tudja műhelyét fenntartani. Fiatal korára vonatkozó összes leveltéri adatok 1945. márc. 16-án Würzburgban elpusztultak. Egri művei csakis stílus-kritikai alapon vethetők össze a würzburgi mesterek műveivel. Az egri megyeház XIX. sz. elejei átépítésekor Farola erkályrácsait elpusztítják, de nerencsére megmaradt az épület két belső

Heves megye műemlékei I. irta Voit Pál.
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó.

./.

176-180. old.
+ 323. "

Farola Henrik, vasmüves M.D.K.

... rácskapu, valamint a püspöki és nagyprépositi paloták erkélyrácsai, melyek tanusága szerint Magyarország Farola személyén keresztül a barokk művészet egyik legnagyobb és ekkor virágzó központjával került közvetlen összeköttetésbe. Farola Henrik működése 1758-tól kezdve mutatható ki Egerben. Szerző körli, az egri vármegyeház ennek korvácsolt kapuját (176-á), az egyszerű palota díszudvar kapujának ozomrácsát, vekény műnek a Farola-műhelyből (179-180-á) s egy igen érdekes térképes kimutatást a két Farola Heves megyei munkásságáról. (178-á)

Heves megye müelékei I. irta Voit Pál.
Magyarország müemléki tppográfiája VII. köt.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó.

Szerk.: Dercsényi Dezső. 176-180 old.

nevét újra említik 219. old. + 323. "

M.D.K.

Farola Lénárd, vasmüves.

akit Henrik bátyja 10 évi egri tartózkodása után hív el maga után Würzburgból. Lénárd munkássága 1769-től mutatható ki Egerben. Szerző közli a liceumi csillagvizsgáló lépcsőházának rács-kapuját (183. á).

Heves negye müemlékei I. irta Voit Pál
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Bp. 19691 Akadémiai Kiadó,

Szerk.: Dercsényi Dezső.

180. old.
+ 323. "
+ 188

Fazola Henrik, korásmüvész 7/24

Laborcz ferenc kénitette kitünő szobrportréját.

– : Laborcz ferenc kiállítása 2

ESTI HIRLAP

25.

Fazola [Henrik], korácsművén

A Fazola-család emlékei

többek között megtalálhatók

a Massa-múzeumban, mely

öt éve nyílt meg a Garadna

völgyében.

— : Szárezer látogató 2

MDK

ESTI HIRLAP Bp. 1967. jul. 10.

MDK

Fazola Henrik

Laborcz Ferenc müve, bronz

Laborcz F. kiáll. Mücs. 1966. okt.

Fazola Henrik

Az egri tanácsháza rácsa. 1756.
(fémmetsző)

Artner Tivadar: Évezredek művészete. Bp. 1965.
Gondolat k., 605 l., ill.

345.l.

Fazola Henrik

a hazai kohóipar megalapítója, ő készítette az egri tanácsháza kovácsoltvas rácsait.

Artner Tivadar: Évezredek művészete. Bp. 1965. Gondolat k., 605 l., ill.

343-344. l.

Fazola Henrik, [műkovács iparművész ?] MDL

Remekeit tanulmányozta s ismerteti [Bieber Károly]

„A magyar kovácsművészetről" megjelenő munkájában. A könyv címlapját az egri megyeház híres kovácsoltvas kapuzatáról készült kép díszíti majd.

– : Röviden 6.1

NÉPSZABADSÁG, bp. 1961. nov. 18.

Fazola Henrik
vaskovácsmüvész

MDK

nevéről elnevezett országos jellegü
vasmüvészeti muzeum létesitése Egerben.
/volt trinitárius templom helységében./

Dobrovits Aladár: Az Iparmüvészeti Muzeum 1955-1959.
Ip.müv.Muz.Évk. III-IV. 1960. 5-12.l.
11.l.

M. D. K.

FAZOLA Henrik vasmüves

Egri kovácsolt vasmunka részlete

Hájjné Détári Angela: Vasmüvességünk

védelmében

Műemlékvédelem 1960. 4. sz. 226. 227 l.

M. D. K.

FAZOLA Henrik vasműves

városában tervezik egy vasmú-

zeum felállítását

P. B.: Az egri volt trinitarius

templom ...

Műemlékvédelem 1961. 1. sz. 63. l.

Faszole lakatos M. D. K.

1784. említve „a füves vagy régi vadaskertre nolgáló kapuval kap. csolatban.

Szabó E. ~~Sprenger M.~~ Adattár. hüvtört. Ért.
1958 (VII.) 2-3 n. 200.

Fassole lakatos M.D.K.

1784. ... két vaskapuért ki lehet fizetni.

Szabó E.
~~Sprenger M.~~ Adattár. Művtört. Ért.
1958 (VII.) 2-3 n. 201.

MDK

FASSOLA LÉNÁRT

Vasdiszmüves,Egerben müködött.

Gerő László:Eger . Budapest 1954.p.44.

·Képzőművészeti Alap kiadása.

MDK

FASSOLA HENRIK

a Diósgyőr környéki vaskohászat megalapitója .
Barokk rácsokra vonatkozó adatok.

Gerő László:Eger. Budapest 1954.p.44.

Képzőművészeti Alap kiadása.

MDK

FASSOLA HENRIK

Vertvas kapujának repdodukciója Egerből .

Gerő László:Eger. Budapest 1954.p.

Képzőművészeti Alap kiadványa.

MOK.

Fassola Henrik

művészipáros

Eger város szobrot állít Fassola Henriknek, kinek vaskapni ma is a város egyik büszkesége. A szobrot acéllemezekből Laborcz Ferenc szobrász készíti

Mozaik

Népszava 89 évf 181 sz. 1961 aug 2 án

M.D.K.

Fassola Henrik, vasöntő mester

Az egri megyeház remek kovácsolt vasrácsainak készitője, akit Barkóczy püspök hivott meg Würzburgból, ahonnét Lénárt nevü öccsével és Frigyes fiával együtt Egerbe költözött. Az 1760-61-évi számadásokban szerepel a neve a rácsokért kapot igen tekintélyes összeggel. A hires vasrácsokon kivül ő a győr-környéki vaskohászat megteremtője és az ómassai vasolvasztó épitője.

Gerő László: Eger, Bp.1957. /Magyar Müemlékek/ 42.old.

MDK

FASSOLA HENRIK

Kovácsoltvas-kapu Egerből, a mester müvéről repr.

Gerő László: Eger. Budapest, 1954.

Képzőművészeti Alap kiadványa.

M.D.K.

Fassola Henrik

Kiváló kovácsmester és természet kutató.Ő alapitotta a diósgyőri vasmüvek ősét a Garadna és Szinva patak völgyének vashámorait. Remekmüve az egri megyeház kapujának csodálatos vasrácsa

Bogáti Pál:Nem hivatalos egri kalauz.

Népszava 1956. VI.24. 148.szám.

Farola Ilmárik
ólvos

M.D.K

Méltatás

Szemes Pavoska: Friselan művész
Nők Lapja, 1966. junius 4 - 22 lap

K.D.U

FASSOLA H.

Eger Vörös Hadsz. u. 9. Megyei Tanács-
kaza szoborcsiszes vasvácsai

Gerő László: Magyar építészet kolaudó
nagyomanyai Rp. 1951. 34. l.

MIK

FASSOLA FRIGYES

Vasmüves,egri barokk rácsok mestere.

Gerő László:Eger. Budapest 1954.p.44.

Képzőművészeti Alap kiadása.

R. D. K.

FASSOLA

Egri kapuk (vármegyeháza)
(a vaskovácsolás kapyszerű
multjanak emlékei)

Kapor kalé. Bilber Károly vaskovácsoló mester jubileumi kiállítása
Magyar Építőművészet 1959. 7/8. sz. 278. l.

M.D.K.

Fassola Henrik, vaskovács ipaz művész
(1730-1779)

műveiben csúcsosodik ki a magyar kovácsolt vasművesség, mely a magyar városornak, kovácsolt vaskapuk, ablakrácsok, lámpák, lépcsőkorlátok formájában, jellegzetes vonást kölcsönöztek.

Allgemeine Kunstgeschichte, Leipz.Veb.Seemann,I.Aufl. 1966.Bd.V. Die Kunst des 17. und 18.Jahrhunderts, 864 o.

Magy.fejezet: A.N.Tichomirov, 520.old.

Fassola H.

Az egri vármegyeház horácsoltras kapuja 1756. (repr.)

Agyházy kária: Magyarországi barokk művészet, Bp 1960. TIT József A. szabadegyetemének előadásai 42.

Fassola Henrik

Kovácsoltvas rokokó rács az egri megyei tanács épületéről, 1756.
(repr.)

Artner Tivadar: A barokk művészete. Bp. 1968.
Móra k., 129 l., képes.

Fassola Henrik (1730-1779)

mürzburgi horácsmester remeke az 1756 körül készült egri vármegyeház kapui, később 1765-ben a diósgyőri vasgyár alapítója lett; az első hámorokat ő létesítette.

Agyházy kária: Magyarországi barokk művészet, Bp. 1960, TIT József A. szabadegyetemének előadásai 42.

M.D.K.

Fassola Henrik, vasmüves, XVIII.sz.

Würzburgból Barkóczy egri püspök hivta Egerbe.
1760-61-ben készitette az egri megyei tanácsháza lépcsőfeljáratainak kapurácsait. Barock művészetünk egyik legszebb darabja. 460.o.

Kampis Antal: A képzőművészetek

A Kultúra Világa. III.köt. A képzőművészetek, a zene, a szinház és a film. Bpest. Minerva. 1960

M. D. K

FASSOLE (FASSOLA, FAZOLA)

Henrik iparművész

(kb 1730 – 79)

1758-61, Eger, Megyeháza Kovácsolt-

vaskapuja

-üvészettörténeti A B C Bp. 1961. 509, 546. e.

Fazola Henrik, kovácsművész D 04

Szobrot kap Egerben, ahol egyik legszebb műve a megyei tanácsháza lépcsőházát díszíti.
Egyébként Fazola nevéhez fűződik a diósgyőri vasgyár megalapítása is.

–: Hír 10. l

NÉPSZABADSÁG

1 bp. 1961. dec. 12.

Fasola-mühely MDK

Rudnyászky kastély.

Nagytétény Csókási Pál u./278-279,282,286.Hrsz/

Kapualjban kis ablakrács a diósgyőri Fazola-mühelyből, 1780 körül.

A szobrászati disz talán Hebenstreit József müve.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.

192-193.l.

milk

Fazola Henrik

műhelyeből Pauitdiszekkel ellátott-
ajtó

kép

Komáromy József: Borsodi Muzeumok

Népművelés 1963. 1 sz 15 l.

FASSOLA Lénárd egri lakatosmester, a Marx Károly u.4.sz. ház /hrsz.350/ tulajdonosa 1785-1800 között. Edelényben 1803-ban a templom lobogó rudjainak munkálatait vállalja, ~~[illegible]~~ /OL.Dessewffy 11tár./

A Hevesmyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Fazola Lénárd kovácsművén

Kovácsoltvas kapu

Eger, Érseki Palota

Fotó

Bielz Károly: Kovácsművészet, Bp. 1963.

184.o.

Fassola Henrik vasműves M.D.K.

Az egri megyei tanácsháza lépcsőfeljá-
ratának kapurácsai, 1760-61.

Kamyús, Magy. műv. Bp. 1960 460.

Fazola Henrik, lakatos [iparmüvén] mükovács ?

MDK

1772-ben kezdte meg a termelést Fazola ómassai vasolvasztója

Pándi Pál: Az isten háta mögött

Népszabadság. Bp. 1960. aug. 14

8.-
9.l.

Fazola Henrik, lakatos [iparmüvén] 17 Dk

190 évvel ezelőtt létesítette az első vasohasztót Ómassán. Fia: f. Friges pedig 150 éve az első acélgyártó üzemet építette Újmassán.

– Könyv kénül a diósgyőri vaskohászat történetéről

Népszabadság. Bp. 1960. aug. 10. 9. l

Fazzi Henrik
szobrász
72 éves
(szívizmelfajulás)
+1952. VIII. 17
X. Uj Köztemető

Halotti főkönyv
5606 folyosz.

M.D.K.

Fazola Henrik, vashováco iparmuvész

az egyetlen aki Magyarországon európai viszonylatban is jelentős hovácsolt vas műveket tudok alkotni, éspedig az egri volt Megye - ma Tanácsház pompás rokokó díszítményű vaskapuit (1758-1761). Würzburgban tanulta mesterségét, akol John Georg Begg-gel együtt dolgozott az érseki palota monumentális vasrácsain.

Information Hungary. Szerk. Erdei Ferenc,

Akadémiai Kiadó, Bp.1968. 971. old.

+ Kép az egri kapukról " "

FAZOLA /Fassola, Fasola/ Henrik lakatos mester. Egerben 1758-1771 közötti adóösszeirásokban szerepel, ahol az adókönyvek szerint két háza van. Tudjuk, hogy 1759-ben Barkóczynak dolgozik, 1760-61 között a vármegyeház kovácsoltvas kapuit készíti. Ugyanitt 1763-66-ig nyujt be különféle számlákat, és még 1769-ben és 1771-ben is szerepel a megye számadásaiban. 1763-ban készíti a püspöki rezidencia erkélyét. Andornaktályán a kistállyai rk. templom kovácsoltvas kapuszerelvényei és csengőkozolja,

AHevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből Voit.

valamint a demjéni rk. templom főkapujának kovácsoltvas szerelvényei az ő műhelyéből származnak.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyűjtéséből. Voit.

M.D.K.

Farsola Henrik, vasműves Ötvös
(1730-1779)

Würzburgi származású, volt, de élete javát Magyarországon töltötte. Az egri Tanácsház (egykori megyeház) kovácsolt vaskapuja a kor legjelesebb alkotásai közé tartozik.

Information Hungary, Szerk. Erdei Ferenc,
Akadémiai Kiadó, Bp. 1968, 906. old.

Fazola Henrik, kovácsművész M Dh

A XVIII. században élt egri kovácsművésznek mai utóda és művészetének folytatója Szerencsi Kálmán, akinek 6 művét a moszkvai VITen is bemutatták.

~: Kép

Népszabadság Bp. 1960. febr. 26. 9. l

Fassola Henrik

rézműves MDK

műhelyéből került ki a mátraimindszenti r.k. templom kovácsolt vas sekrescsekilincse.

267.o.

repr.: 243. kép.

Genthon: Nógrád. 1954.

Fassola Henrik/1730körül-1779/ MDK

lakatos és ó rásmester

A diósgyőri vasgyár alapitója.

Az egri vármegyeháza diszes kovácsolt vaskapuja.
/R. pr.413.o. 320. kép/

A pétervásári kastély vasajtaja.

Magy.Müv.Tört. I. /szerk. Dercsényi/ 411.o.

Fassola Henrik

MDh

A péterváráni Keglevich kastély –[műemlék]– elhanyagolt állapotban van. A Lépcsőházának korúcsoltvas kapuja s korlátja, az egri remekműves Fassola Henrik alkotása, összetöredezve, a varázszázas pincecajtót a rozsda eszi.

Békés István: Ezer kastély

Népszabadság, 3. 1959. aug. 23.

8. l

Fazola [?] Lérand, vasmüves MDK

„Egerben Fazola Henrik és Lérand vasmüvesek
készítették azokat a kovácsoltvas ékességeket, amelyek
a megyei tanácsház, a levéltár, a püspöki palota,
a hajdani liceum – ma pedagógiai főiskola –
kapuit, ablakait, erkélyeit díszítik."

Békés István: Modern bücsújárás Egerben

9. l.

Népszabadság, bp. 1959. jún. 21 – [Vidéki]

Fazola Henrik, vasműves

M. Dk

Egerben Fazola Henrik és Lérand vasművesek
készítették azokat a korábbeltes ékességeket, amelyek
a megyei tanácsház, a levéltár, a püspöki palota,
a hajdani liceum – ma pedagógiai főiskola –
kapuit, ablakait, erkélyeit díszítik.

Békés István: Modern bűnnyájás Egerben

9. l.

Népszabadság, bp. 1959. jún. 21. [Vidéki]

M. D. K.

FAZOLA Henrik vasműves

Pétervására (Heves m.) Vak Bottyán
kastély kovácsoltvas kapuja és
lépcsőkorlátja

Magyar építészet. Bp. 1954. 74. l.

M. D. K.

FAZOLA Henrik vasrnüves

Eger. Vármegyeház vásrácsai

(Repr. 108.)

Magyar építészet. Bp. 1954. 74. l. 210. l.

M. D. K.

FAZOLA Henrik vasmüves

újmassai öskohó. XVIII. sz. vége

(Repr. 163.)

Magyar építészet. Bp. 1954. 69. l. 247 l.

Fazola Henrik

MDK

kovácsolt vasrácsai Eger ősi megyeházán.

466.o.

Hevesi Sándor: Eger műemlékvédelme
EKK 1959 3-4.sz. 466-7.o.

mak

Fazola Henrik

Kovácsoll diszkapuja Egerben

Fenczik Flora: Országjárás.

Népművelés, 1962, 6. sz 19. l

M. D. K.

FAZOLA Henrik vasmüves

Műhelyet 1765-ben Diósgyőrbe helyezte át

Gerő Lánló: Az ejmassai borokh kohó-
ron műemeliki helyreállítása

Bh. - 1952. 3. l.

M. D. K.

FAZOLA Henrik vasmüves

Barkóczy Ferenc egri püspök Würzburg-
ból kérte ki

A ö munkája az egri Megyei Tanács hivá-
nal bejárati kapuja feletti vasrács.
belső folyosókra vezető 2 vasrács
Eger, kovácsolt erkély és ablakrácsok
Gerő László, az ujmassai barokk kohó-
rom műemléki helyreállítása

Bn. 1952. 2-3. l.

R. 3. R

FAZOLA Henrik

A diósgyőri vasgyár megalapítója
az ipmassai olvasztó építetője

Gerő László: Az ipmassai bárolok
Rohórom műemléki helyreállítása
Bp. 1952. 2. e.

mdk.

Farola Henrik

hires kapuja az egri megyei tanacs
epületeben 18 sz. kesztul kovacsoltvas
remekmü

| Kép | riport.

- Négyszer század másodperc Egerben.
Népszava 91 évf 117. sz 1963 máj. 22 s. l.

MDK

Fecskés Tibor és Halász Imre

Müszaki Egyetem adjunktusa ill. tanársegéde.
az egyik első dijat nyerték.

G.J.: Változatos utcakép, kényelmes lakások a városi lakóházak tervpályázatán. -M.N. 1954.nov.21. 5.l.

MDK

Kecskés Tibor, ép.

A Népstadion tervezésében munkatársa volt ifj. Dávid Károlynak. A többiek: Borosnyai Pál, Harmos Zoltán és Várossy Péter voltak.

Műcs.-IV.M.Képzm.Kiáll.1954.jan.-febr.Kat.22.1.

Fassola lakatos M. D. U.

1787 az egri liceumban végzett munkájával kapcsolatban

Szabó E.
~~Sprenger M.~~: Adattár. Művtört. Ért.
(VII.) 2-3 n-201.

Fasol Károly
europai hírű zedő.

1)

Művézi kivitelű zedései által „Stigmatypia" nak
nevezték zak nyelven – europai hírnevet zerzett.
Munkái a zedése (pontok és léniákkal való mű-
vézi zedés megalapítója) a bécsi és párisi nem-
zetközi tárlaton voltak kiállítva. Nagy Lozsban
(Sopron m.) zületett. Meghalt Mödlingben Bécs mellett
77 éves korában. 1830–35 ig tanulta a betű-
t.

Vegyesek: Halálozás
Grafikai Szemle 1892. 2 z 250.

Fasol Károly
europai kirü nyomdász-zedő

2) -1.
- a betüzedés mesterségét rézben Pozsonyban, rézben Pesten a jóhirü Landerer nél tanulta. –

Végjesek: Halálozás
Grafikai Szemle 1892. 2 z. 25 old.

M.D.K.

FASSOLA Henrik vasmüves

a diósgyöri vasgyár alapitója

Eger, mennyezhaza vasrácsai

kovácsolt vaskapui (1760)

(Rear.)

196.

Rados Jenő: Magyar épitészettörténet Bp. 1961. 197.

Fazola Henrik, kovácsművész MDK

190 éve kapott engedélyt az
ómassai vasolvasztó építésére

-: Vasas kulturális napok Diósgyőrö
5. 9

ESTI HIRLAP, bp. 1960. aug. 28.

le. D. K

FAZOLA Henrik

Pétérbásari rácsos kapu

Mihalik Sándor: Ötvös- és fémmüvészeti kiállitás az Iparmüvészeti Muzeumban

Magyar Nemzet 1962. julius 25. 4.1.

MDK

Fássola Henrik lakatos-és órásmester

a diósgyőri vasgyár alapitójának kiemelkedő alkotásai az egri megyeháza kovácsoltvas kapuja,a pétervásárai kastály rácsajtaja stb.

A magyarországi művészet története I. 471.l.
Bpest,1961.II.kiadás.